

**ΓΕΝΙΚΟ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟ ΣΤΡΑΤΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΣΤΡΑΤΟΥ**

**ΑΡΧΕΙΑ ΕΜΦΥΛΙΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ
(1944-1949)**

ΤΟΜΟΣ 6ος

**ΕΚΔΟΣΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΣΤΡΑΤΟΥ
ΑΘΗΝΑ 1998**

Copyright 1998: Γενικό Επιτελείο Στρατού
SET: 960-7897-10-2
ISBN: 960-7897-11-0

*Αφιερώνεται
σ' αυτούς που έπεσαν για την ελευθερία
και την ακεραιότητα της Πατρίδας, καθώς
και στα αθώα θύματα του αδελφοκτόνου
σπαραγμού και της τυφλής βίας.*

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΣΤΡΑΤΟΥ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Αντιστράτηγος ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΥΡΟΧΡΗΣΤΟΣ

ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Υποστράτηγος ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΔΕΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

5ου ΓΡΑΦΕΙΟΥ

(Συγγραφομένης Ιστορίας): Υποστράτηγος ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΠΗΛΙΩΤΗΣ

ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗΣ:

Υποστράτηγος ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΠΗΛΙΩΤΗΣ

ΕΠΙΜΕΛΗΤΕΣ ΥΛΗΣ:

Υποστράτηγος ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΠΗΛΙΩΤΗΣ

Ταξίαρχος ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΙΧΟΠΟΥΛΟΣ

Ιστορικός ΕΦΗ ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ

ΠΡΟΣ: ΓΕΣ/ΔΙΣ
ΤΥΕΣ

ΚΟΙΝ: ΓΕΣ/ΔΕΚΠ/3α
ΓΕΣ/2ο-7ο ΕΓ
ΓΕΣ/ΔΥΠΟΣΤΗ
ΤΥΕΣ/Γ' ΥΔΝΣΗ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ
ΓΕΝΙΚΟ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟ ΣΤΡΑΤΟΥ
ΔΝΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ/3α
Τηλ. (Εσωτ.) 3192
Φ.205/19/263248
Σ.1355
Αθήνα, 19 Αυγ. 98
Συνημ: Τόμοι : 16

ΘΕΜΑ: Στρατιωτική Ιστορία

ΣΧΕΤ: α. ΠΔ 9-1/1984/ΓΕΣ
β. ΠΔ 9-26/1993/ΓΕΣ
γ. Φ.205.5/16/399879/Σ.327/3-8-98/ΓΕΣ/ΔΙΣ

1. Έχοντας υπόψη τα παραπάνω σχετικά,

κυρώνουμε

το έργο της ΔΙΣ/ΓΕΣ «Αρχεία Εμφυλίου Πολέμου» και εντελλόμεθα την έκδοσή του.

2. Η έκδοσή του σε χίλια (1.000) αντίτυπα θα γίνει από εκδοτικό οίκο.
3. Διανομή από το ΤΥΕΣ/Γ' ΥΔΝΣΗ σύμφωνα με το (β) σχετικό.
4. Την επίβλεψη για την έκδοση, ορθή εκτύπωση και διάθεση αναθέτουμε στη ΔΙΣ/ΓΕΣ.
5. Το κόστος της δαπάνης θα βαρύνει το Π/Υ του έτους 1998 της ΔΙΣ/ΓΕΣ.

Ακριβές Αντίγραφο

Απόστολος Αθανάσιος Τσοχατζόπουλος
ΥΕΘΑ

Κων/νος Κούσαντας
Επίλαρχος

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ο Εμφύλιος Πόλεμος της περιόδου 1944-1949, αποτελεί αναμφισβήτητα την πιο μελανή σελίδα της ένδοξης Ελληνικής Ιστορίας. Οι πρωταγωνιστές και οι φανατικοί υποστηρικτές αυτού του αδελφοκτόνου σπαραγμού, είναι υπαίτιοι για τις δεκάδες χιλιάδες θύματα, τα βασανιστήρια, τις ομαδικές εκτελέσεις, τις εξορίες, τον εκπατρισμό χιλιάδων Ελληνόπουλων, τον ξεριζωμό των κατοίκων από τις πατρογονικές τους εστίες, την ερήμωση και την καταστροφή της χώρας. Αυτοί έδωσαν τη χαριστική βολή στην πολύπαθη και αιματοβαμμένη Ελλάδα, αμέσως μετά τον τιτάνιο αγώνα που διεξήγαγε εναντίον της φασιστικής Ιταλίας και της ναζιστικής Γερμανίας, αλλά και μετά τον επικό αντιστασιακό αγώνα που διεξήγαγε κατά τη διάρκεια της τριπλής κατοχής.

Μέχρι τώρα πολλά έχουν γραφεί για την περίοδο του Εμφυλίου Πολέμου στην Ελλάδα και από τις δύο πλευρές. Αρκετοί ιστοριογράφοι παρουσιάζουν ορισμένα γεγονότα με διαφορετικό τρόπο, άλλα τα αποσιωπούν από έλλειψη στοιχείων ή σκόπιμα, δίδοντας πάντως την εντύπωση ότι ο καθένας τους στρέφει τους προβολείς της δημοσιότητας στο πεδίο εγκληματικής δραστηριότητας και τα σφάλματα του αντιπάλου, αφήνοντας τον αναγνώστη στη σκιά της ημιμάθειας με εύλογες απορίες και ερωτηματικά.

Πιστεύουμε ότι ο Ελληνικός λαός, έχει καταδικάσει τις εμφυλιοπολεμικές πρακτικές, καθώς και τις πολιτικές εμπάθειες και σκοπιμότητες που οδηγούν στον κατηφορικό δρόμο του εθνικού διχασμού και της μισαλλοδοξίας, δρόμο, που όσες φορές τον διάβηκε στο απώτερο αλλά και στο πρόσφατο παρελθόν, το τίμημα ήταν ιδιαίτερα βαρύ.

Η Διεύθυνση Ιστορίας Στρατού, θέλοντας να συμβάλλει στην αποκατάσταση της ιστορικής αλήθειας, προβαίνει στην έκδοση των Ιστορικών Αρχείων της περιόδου 1944-1949, ώστε ο ιστορικός του μέλλοντος, έχοντας στη διάθεσή του και τα αυθεντικά έγγραφα της δράσεως του Ελληνικού Στρατού κατά την πιο πάνω περίοδο, να συγγράψει την πραγματική Ιστορία και ο αναγνώστης να βγάλει τα δικά του συμπεράσματα.

Η Διεύθυνση Ιστορίας Στρατού με την έκδοση των Αρχείων του Εμφυλίου Πολέμου, επιχειρεί το πρώτο βήμα στην ιστορική κάλυψη της περιόδου 1944-49. Την επιλογή μας για την παρουσίαση αυτούσιων των εγγράφων των Αρχείων, υπαγόρευσε η προσπάθεια για αντικειμενική κρίση και απόλυτη τεκμηρίωση, απαλλαγμένη από κάθε σχόλιο, ώστε ο μελετητής να εξάγει τα δικά του συμπεράσματα. Φυσικά, δεν έλειψαν οι δυσχέρειες για την επίτευξη του σκοπού αυτού. Τα αρχεία της ΔΙΣ δεν καλύπτουν σε ικανοποιητικό βαθμό τη δράση των προσκείμενων στο ΕΑΜ Αντάρτικων Δυνάμεων κατά την περίοδο του Εμφυλίου Πολέμου. Η ΔΙΣ απευθύνθηκε στο Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας, δυστυχώς όμως τα στοιχεία που μας παραχώρησε ήταν ιδιαίτερα περιορισμένα κι αναφέρονται μόνο σε ζητήματα οργανωτικά.

Πιστεύουμε ότι η Ιστορία δεν πρέπει να γράφεται «εν θερμώ», η παρέλευση όμως πολλών δεκαετιών από τα γεγονότα, αυξάνει τον κίνδυνο της σύγχυσης ή ακόμη και της λήθης. Με δεδομένο ότι και η χρονική δέσμευση για τη δημοσιοποίηση των Αρχείων έχει περάσει, ευελπιστούμε ότι η προσπάθειά μας θα αποτελέσει κίνητρο και θα βρεί μιμητές σε όσους διαθέτουν αρχεία της περιόδου, είτε ιδιώτες, είτε πολιτικά κόμματα και πολιτιστικούς φορείς, ώστε να ριχτεί άπλετο φως στην ιστορική μνήμη του Εμφυλίου Πολέμου. Πρόθεση της ΔΙΣ είναι να συνεχίσει την έρευνα για την συγκέντρωση κι άλλων εγγράφων, προκειμένου να εκδώσει συμπληρωματικούς τόμους. Επιθυμούμε την απόλυτη διαφάνεια για τα αρχεία μας κι είμαστε έτοιμοι να δεχτούμε κάθε καλοπροαίρετη κριτική.

Τελειώνοντας, θεωρώ υποχρέωση να ευχαριστήσω την Επιτροπή που εργάστηκε στην έρευνα των αρχείων και τη συγγραφή της Ιστορικής Επισκόπησης, καθώς επίσης και όσους συνέβαλαν στην παραγματοποίηση της έκδοσης αυτής.

ΑΘΗΝΑ
Μάιος 1998

Αντιστράτηγος ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΥΡΟΧΡΗΣΤΟΣ
Διευθυντής ΔΙΣ/ΓΕΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στην παρούσα έκδοση Αρχείων δημοσιεύονται αυθεντικά έγγραφα της περιόδου του Εμφύλιου Πολέμου στην Ελλάδα 1944-1949, όπως αυτά διασώθηκαν και τηρούνται στα Αρχεία της ΔΙΣ. Ορισμένα απ' αυτά αναφέρονται στα γεγονότα του 1944, ενώ τα περισσότερα περιγράφουν την δράση του Εθνικού Στρατού κατά την περίοδο 1946-1949. Υπάρχουν όμως και έγγραφα των ΚΚΕ, ΕΑΜ, ΕΛΑΣ, ΟΠΛΑ και Δημοκρατικού Στρατού που περιήλθαν στην Υπηρεσία, είτε από καταλήψεις αρχείων του Δημοκρατικού Στρατού κατά την περίοδο των επιχειρήσεων 1946-1949, είτε από ευγενική προσφορά του ΚΚΕ και άλλων φυσικών και νομικών προσώπων.

Για τη διευκόλυνση του αναγνώστη, πριν από τα έγγραφα παρατίθεται σύντομη Ιστορική Επισκόπηση και πίνακας περιεχομένων εγγράφων, που περιλαμβάνει τα απαραίτητα στοιχεία κάθε εγγράφου (ημερομηνία, τόπο έκδοσης, εκδότη, παραλήπτη, περίληψη και παραπομπή στα αντίστοιχα αρχεία της ΔΙΣ, καθώς και τη σελίδα του τόμου για την εύκολη ανεύρεσή του).

Η παράθεση των εγγράφων γίνεται κατά χρονολογική σειρά, ώστε ο αναγνώστης διατρέχοντας τα κείμενα να σχηματίζει εικόνα της χρονολογικής εξέλιξης των γεγονότων σε όλη την επικράτεια.

Εξαίρεση του κανόνα της χρονολογικής παράθεσης των εγγράφων έχουμε στην περίπτωση ορισμένων Σχεδίων Επιχειρήσεων π.χ. 'ΚΟΡΩΝΙΣ', όπου τα έγγραφα της υπόψη επιχείρησης ομαδοποιούνται και παρατίθενται με τέτοια σειρά, ώστε ο αναγνώστης να μορφώσει συνολική εικόνα για την επιχείρηση. Στην περίπτωση αυτή, προηγούνται τα έγγραφα που αναφέρονται σε πληροφοριακά και οργανωτικά στοιχεία των αντιπάλων, ακολουθούν κατά κλιμάκιο οι Οδηγίες, Διαταγές και Σχέδια Επιχειρήσεων και τέλος οι Εκθέσεις Επιχειρήσεων.

Καταβλήθηκε προσπάθεια, ώστε τα έγγραφα που αφορούν την κάθε επιχείρηση να βρίσκονται στον ίδιο τόμο.

Με βάση τα παραπάνω, η ύλη των γεγονότων του έτους 1944 περιλαμβάνεται στον 1^ο τόμο, του 1945 στους 1^ο-2^ο, του 1946 στους 2^ο -3^ο, του 1947 στους 3^ο-4^ο-5^ο-6^ο, του 1948 στους 7^ο-8^ο-9^ο-10^ο-11^ο και του 1949 στους τόμους 12^ο-13^ο-14^ο-15^ο και 16^ο.

Τα έγγραφα δημοσιεύονται αυτούσια, χωρίς περικοπές και χωρίς να διορθωθούν τυχόν ορθογραφικά ή συντακτικά λάθη που έχουν ώστε να μην αλλοιωθεί η πιστότητα τους. Για λόγους καθαρά τεχνικούς, τα έγγραφα έχουν μεταγραφεί στο μονοτονικό, αντί του πολυτονικού στο οποίο είναι γραμμένα.

Η Ιστορική Επισκόπηση που προτάσσεται των εγγράφων, στηρίζεται στην υπάρχουσα βιβλιογραφία και στο Αρχείο της ΔΙΣ και σκοπό έχει να εισαγάγει επαγωγικά τον αναγνώστη στην ιστορούμενη περίοδο και να συμβάλλει καλύτερα στη μελέτη των Αρχείων.

ΑΘΗΝΑ
Μάιος 1998

Υποστράτηγος ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΠΗΛΙΩΤΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

Ο Διχασμός

1. Γενικά: Η ιστορία της Νεότερης Ελλάδας έχει να παρουσιάσει πολιτικά και στρατιωτικά γεγονότα, τα οποία αποδεικνύουν ότι όταν οι Έλληνες ήταν ενωμένοι μεγαλούργησαν. Αντίθετα, σε περιόδους έντονων πολιτικών ανωμαλιών και στρατιωτικών κινήματων, οι συνέπειες ήταν οδυνηρές, όχι μόνο για την πρόοδο και την ευημερία του ελληνικού λαού, αλλά κυρίως για την υπόστασή του και την ακεραιότητα της πατρίδας.

Τα διχαστικά φαινόμενα μεταξύ των Ελλήνων, υποθάλπονταν από εσωτερικούς και εξωτερικούς παράγοντες. Οι εσωτερικοί παράγοντες είχαν σχέση περισσότερο με το πολιτειακό θέμα, παρά με προσωπικές φιλοδοξίες για την κατάκτηση και νομή της εξουσίας. Οι εξωτερικοί παράγοντες που επικεντρώνονταν στις Μεγάλες Δυνάμεις, ασκούσαν ασφυκτική επίδραση στην Ελλάδα, λόγω της γεωστρατηγικής της θέσης στο σταυροδρόμι τριών ηπείρων και πέντε θαλασσών. Αποτέλεσμα των παραπάνω, ήταν να δοκιμάζεται κάθε φορά ο αναμφισβήτητος πατριωτισμός των Ελλήνων, περισσότερο από την αδυναμία των ηγετών τους να προβλέψουν την έκβαση μιας διεθνούς κρίσης, παρά από την ικανότητα τους να επιλέξουν το δρόμο εκείνο που το πραγματικό συμφέρον της Πατρίδας κάθε φορά επιτάσσει.

2. Διχαστικά Φαινόμενα–Στρατιωτικά Κινήματα–Ξένες Επεμβάσεις: Μετά τη νικηφόρα έκβαση των Βαλκανικών Πολέμων 1912-1913, οπότε απελευθερώθηκαν η Ήπειρος, η Μακεδονία και η Δυτική Θράκη, η Ελλάδα ήταν ήδη σύμμαχος της Σερβίας από την 1η Ιουνίου 1913, όταν από κοινού αντιμετώπισαν νικηφόρα την απροκάλυπτη βουλγαρική επίθεση. Όταν ένα χρόνο αργότερα (1914) ξέσπασε ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος και η Σερβία ζήτησε τη βοήθεια της Ελλάδας προκειμένου να αντιμετωπίσει τις Αυστροουγγρικές και Γερμανικές δυνάμεις, η Ελληνική Κυβέρνηση απάντησε αρνητικά. Οι Σύμμαχοι, ενώ αρχικά συμφώνησαν με την ουδετερότητα της Ελλάδας, όταν στα τέλη του 1914 η κατάσταση της Σερβίας έγινε κρίσιμη, άρχισαν να πιέζουν την Ελλάδα για έξοδο στον πόλεμο, είτε προς βοήθεια της Σερβίας, είτε αργότερα στην εκστρατεία των Συμμάχων στα Δαρδανέλια, η οποία το επόμενο έτος (1915) κατέληξε σε αποτυχία για τους Αγγλογάλλους. Έτσι, άρχισε η διαφωνία μεταξύ του Βασιλιά Κωνσταντίνου που υποστήριζε την ουδετερότητα της Ελλάδας και του Πρωθυπουργού Ελευθερίου Βενιζέλου που τασσόταν υπέρ της εξόδου της χώρας στον πόλεμο στο πλευρό των Συμμάχων.

Αυτή η διαφωνία μεταξύ Κωνσταντίνου και Βενιζέλου υπήρξε η αρχή στον όλο και περισσότερο διογκούμενο μεταξύ των Ελλήνων διχασμό, που διήρκεσε τρεις δεκαετίες, με τη διάκριση σε βασιλικούς και βενιζελικούς, τον κομματισμό και την έξαψη των πολιτικών παθών, με προεκτάσεις μέσα στο στράτευμα, καθώς και με τις αλληπάλληλες πολιτικές και πολιτειακές μεταβολές.

3. Στις 20 Αυγούστου 1916, ξέσπασε στρατιωτικό κίνημα. Ο Βενιζέλος ανέλαβε την “αρχηγία” της Εθνικής Άμυνας και σχημάτισε Προσωρινή Κυβέρνηση με έδρα τη Θεσσαλονίκη και στη συνέχεια αφού έτυχε την “*de facto*” αναγνώριση από την Entente και την πλήρη υποστήριξη της, η Κυβέρνηση Θεσσαλονίκης κήρυξε τον πόλεμο κατά της Βουλγαρίας και την επόμενη ημέρα κατά της Γερμανίας, συμμετέχοντας με τρεις Μεραρχίες. Η κατάσταση στη Νότια Ελλάδα επιδειωνόταν συνεχώς λόγω της επεμβάσεως των συμμαχικών στρατευμάτων και των συνεχών παρεμβάσεων των Κυβερνήσεών τους, που είχαν ως αποτέλεσμα την εκθρόνιση του Κωνσταντίνου και τελικά την ορκομωσία της Κυβέρνησης Βενιζέλου, στις 27 Ιουνίου 1917. Στη συνέχεια, η Ελλάδα συμμετείχε στον πόλεμο με δέκα Μεραρχίες και από το Μάιο μέχρι το Σεπτέμβριο 1918, ο Ελληνικός Στρατός έλαβε μέρος στη διάσπαση του Μακεδονικού Μετώπου, καθώς και στις υπόλοιπες

επιχειρήσεις μέχρι τη νικηφόρα για τις συμμαχικές δυνάμεις έκβαση του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου.

4. Κατά τη διάρκεια της Μικρασιατικής Εκστρατείας, η Ελλάδα, επειδή την ευνοϊκή γι' αυτήν Συνθήκη των Σεβρών αρνήθηκε να υπογράψει ο Κεμάλ, έμεινε μόνη να επωμισθεί τον πόλεμο κατά της Τουρκίας. Στο μεταξύ, ο Βενιζέλος έχασε τις εκλογές της 1ης Νοεμβρίου 1920, τις οποίες κέρδισε το Λαϊκό Κόμμα, το οποίο ύστερα από δημοψήφισμα επανέφερε τον Κωνσταντίνο. Τώρα, η Γαλλική και η Ιταλική Κυβέρνηση εκδηλώνονταν σχεδόν εχθρικά και αδιάλλακτα κατά της Ελλάδας, η δε Αγγλική Κυβέρνηση τηρούσε επαμφοτερίζουσα στάση τόσο προς την Ελλάδα, όσο και προς την Κυβέρνηση του Κεμάλ.

Η Μικρασιατική Καταστροφή που επακολούθησε είχε τραγικά αποτελέσματα κυρίως για τον Ελληνισμό της Μικράς Ασίας και της Ανατολικής Θράκης.

Βασικό αίτιο της Μικρασιατικής Καταστροφής ήταν η δυσμενής στάση των Συμμάχων απέναντι στην ελληνική υπόθεση, λόγω των αντιτιθέμενων διεκδικήσεων και επιδιώξεων στη Μικρά Ασία και τη Μέση Ανατολή γενικότερα. Η Ελλάδα είχε περιπλακεί μεταξύ των αλληλοσυγκρουόμενων συμφερόντων των Μεγάλων Δυνάμεων και καθώς κατατρεχόταν από τον εθνοκτόνο διχασμό που είχε διαιρέσει τους Έλληνες σε δύο αλληλομισούμενες παρατάξεις, ήταν επόμενο να καμφθεί, παρά τους ηρωϊσμούς των μαχητών και τις θυσίες.

5. Οι συνέπειες της Μικρασιατικής Καταστροφής διαμόρφωσαν το κλίμα για το μεγάλο διχασμό των Ελλήνων. Οι ιθύνοντες, αντί να ομονοήσουν και να κλείσουν τις πληγές της Μικρασιατικής Καταστροφής με τις εκατοντάδες χιλιάδες πρόσφυγες που έφθασαν στην Ελλάδα, επιδόθηκαν σ' έναν άνευ προηγουμένου μεταξύ τους αγώνα για την κατάληψη της εξουσίας μέχρι τη έκρηξη του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Μια σειρά στρατιωτικών κινημάτων που συνδυάζονταν με την κατάργηση ή επαναφορά του βασιλικού θεσμού αλληλοδιαδέχονταν το ένα το άλλο. Πρώτη, η Επανάσταση του Νικολάου Πλαστήρα το Σεπτέμβριο του 1922, θέλησε να αποδώσει ευθύνες για τη Μικρασιατική Καταστροφή, με την επονομαζόμενη "Δίκη των Έξι". Ακολούθησαν τα Στρατιωτικά κινήματα των Παναγιώτη Γαργαλίδου και Γεωργίου Λεοναρδοπούλου το 1923, του Θεόδωρου Πάγκαλου το 1925, του Γεωργίου Κονδύλη το 1926, του Νικολάου Πλαστήρα το 1935 και τέλος η δικτατορία του Ιωάννη Μεταξά το 1936.

Παράλληλα, ο ελληνικός λαός κλήθηκε να εργασθεί σκληρά για την ανασυγκρότηση της χώρας και την πολεμική προετοιμασία της, καθώς είχαν διαφανεί οι μελλοντικές προθέσεις των δικτατόρων, του Χίτλερ της Γερμανίας και του Μουσολίνι της Ιταλίας για την παγκόσμια επικράτησή τους.

Ο Π ρ ώ τ ο ς Γ ύ ρ ο ς

6. Η Ελλάδα, από την εποχή του μεσοπολέμου αποτέλεσε στόχο μόνιμης επιβολής του Κομμουνισμού. Δυναμική εκδήλωση αυτής της επιδίωξης κατόρθωσε να προβάλλει μόνο κατά τη διάρκεια της κατοχής. Από τότε και σε διάστημα έξι ετών από το 1943 μέχρι το 1949, ο Διεθνής Κομμουνισμός, χρησιμοποιώντας ως δύναμη κρούσης στην Ελλάδα το ΚΚΕ, επιχείρησε τρεις φορές να καταλάβει την εξουσία, διχάζοντας έτσι τον καθολικό αγώνα του ελληνικού λαού ενάντια στον κατακτητή στα χρόνια της Αντίστασης.

Το φθινόπωρο του 1943, άρχισε να διαφαίνεται το τέλος του φασισμού και του ναζισμού εξ αιτίας των επιτυχιών που σημείωναν οι Συμμαχικές δυνάμεις στο Ρωσικό και Αφρικανικό μέτωπο.

Οι Μεγάλες Δυνάμεις, Σοβιετική Ένωση και Αγγλία – Αμερική, παράλληλα με την επιδίωξη της συντριβής των δυνάμεων του Άξονα, σχεδίαζαν και την αύξηση των ζωνών

επιρροής τους για την μετά τη λήξη του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου περίοδο. Μέσα σ' αυτό το κλίμα, οι διάφορες αντάρτικες οργανώσεις και ένοπλες ομάδες στην Ελλάδα, βρέθηκαν διαιρεμένες σε δύο αντίπαλες παρατάξεις, που η κάθε μία παράλληλα με τον αντιστασιακό αγώνα προς τον κατακτητή, επιδίωκε την εξόντωση της άλλης, προκειμένου να καταλάβει την εξουσία αμέσως μετά την αποχώρηση των κατοχικών στρατευμάτων από τη χώρα. Το ίδιο διχαστικό κλίμα μεταφέρθηκε και στις Ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις που βρίσκονταν στην Αίγυπτο, με αποτέλεσμα την αλλαγή τριών Ελληνικών Κυβερνήσεων του εξωτερικού μέσα στο μήνα Απρίλιο του 1944.

Τα γεγονότα από τον Οκτώβριο του 1943 μέχρι το Μάιο του 1944 με πρωταγωνιστές τις αντίπαλες ένοπλες αντάρτικες ομάδες, δεν εξιστορούνται στην παρούσα φάση, διότι αποτέλεσαν αντικείμενο εξέτασης με την ευκαιρία της έκδοσης των Αρχείων της Εθνικής Αντίστασης.

7. Το Συνέδριο του Λιβάνου: Στις 17 Μαΐου 1944, υπό την προεδρία του Πρωθυπουργού Γεωργίου Παπανδρέου, έλαβε χώρα το ομώνυμο συνέδριο στο οποίο συμμετείχαν 24 αντιπρόσωποι από τον πολιτικό κόσμο, καθώς και από τις κυριότερες αντίπαλες αντάρτικες οργανώσεις στην Ελλάδα, ΕΑΜ/ΕΛΑΣ και ΕΔΕΣ-ΕΚΚΑ. Στο συνέδριο αυτό αποφασίστηκε, να καταδικαστεί το κίνημα στις Ένοπλες Δυνάμεις Μέσης Ανατολής, να υποταχθεί ο ΕΛΑΣ στην Κυβέρνηση και να συμμετάσχουν οι Κομμουνιστές του ΕΑΜ/ΕΛΑΣ στην Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας με ποσοστό 25% των κυβερνητικών εδρών. Μία εβδομάδα αργότερα, οι κομμουνιστές του ΕΑΜ/ΕΛΑΣ υπαναχώρησαν προβάλλοντας νέους όρους και ένα μήνα αργότερα ζητούσαν την αντικατάσταση του Πρωθυπουργού.

8. Το Σύμφωνο Καζέρτας: Ύστερα από συνεννόηση με τους Συμμάχους ενόψει της απελευθέρωσης της Ελλάδας, η έδρα της Ελληνικής Κυβέρνησης από τις 7 Σεπτεμβρίου 1944 μεταφέρθηκε από το Κάιρο στη μικρή πόλη Κάβα ντέι Τιρένι, κοντά στη Νεάπολη Ιταλίας. Εκεί κλήθηκαν οι αρχηγοί των αντάρτικων δυνάμεων Ζέρβας του ΕΔΕΣ και Σαράφης του ΕΛΑΣ σε σύσκεψη, η οποία έγινε στο Στρατηγείο του Ανώτατου Διοικητή των Συμμαχικών Δυνάμεων Μεσογείου, Στρατηγού Μ. Ουΐλσον, στην Καζέρτα της Ιταλίας, με την παρουσία και του Πρωθυπουργού Γεωργίου Παπανδρέου. Με βάση τα κυρωθέντα πρακτικά της σύσκεψης αποφασίστηκε, όλες οι αντάρτικες δυνάμεις που δρούσαν στην Ελλάδα να τεθούν υπό τις διαταγές της Κυβέρνησης Εθνικής Ενότητας, η οποία θα τις υποδιέθετε στο Στρατηγό Σκόμπυ που είχε οριστεί Αρχηγός των Συμμαχικών Δυνάμεων στην Ελλάδα. Οι αρχηγοί ΕΛΑΣ και ΕΔΕΣ υποσχέθηκαν να απαγορεύσουν κάθε απόπειρα στις Μονάδες να καταλάβουν την αρχή. Τα Τάγματα Ασφαλείας που είχαν συγκροτηθεί κατά την τελευταία Κατοχική Κυβέρνηση Ι. Ράλλη, θα χαρακτηρίζονταν ως εχθρικές Μονάδες, και θα παραδίδονταν, σύμφωνα με τις διαταγές του Στρατηγού Σκόμπυ. Επίσης, καθορίζονταν οι τομείς δράσεως των αντάρτικων δυνάμεων και ο τρόπος συνεργασίας τους κατά τις επιχειρήσεις εναντίον των Γερμανών. Ειδικότερα για την Αττική, θα διοικούσε όλα τα στρατεύματα ο Στρατηγός Σπηλιωτόπουλος, που είχε διορισθεί από την Κυβέρνηση Διοικητής της Στρατιωτικής Διοίκησης Αθηνών.

9. Η Απελευθέρωση: Στις 28 Σεπτεμβρίου 1944, ο Πρόεδρος της Κυβερνήσεως Εθνικής Ενότητας, απηύθυνε διάγγελμα από το ραδιόφωνο προς τον ελληνικό λαό, με το οποίο του γνωστοποιούσε τη συμφωνία μεταξύ Κυβερνήσεως και αντάρτικων δυνάμεων και τον καλούσε σε ενότητα για τον κοινό αγώνα κατά την τελευταία φάση εναντίον των κατακτητών. Εξάλλου, στις 8 Οκτωβρίου 1944, ζήτησε την άμεση επέμβαση των Συμμάχων εναντίον των Βουλγάρων, οι οποίοι δεν δέχονταν να εγκαταλείψουν τα ελληνικά εδάφη της Μακεδονίας και Θράκης.

Ήδη από τις αρχές Οκτωβρίου 1944, άρχισε η αποχώρηση των γερμανικών δυνάμεων προς Βορρά. Τη νύκτα 11/12 Οκτωβρίου άρχισε η αποχώρησή τους από την Αθήνα και ταυτόχρονα η είσοδος των πρώτων βρετανικών στρατευμάτων. Μέχρι το τέλος Οκτωβρίου, οι γερμανικές δυνάμεις είχαν εγκαταλείψει το ελληνικό έδαφος. Κατά την τμηματική τους αποχώρηση, κατέστρεψαν γέφυρες, σιδηροδρομικές σήραγγες και ανατίναξαν λιμενικές εγκαταστάσεις χωρίς να εμποδιστούν από τα αντάρτικα σώματα καθώς αυτά ήταν στραμμένα στους πολιτικούς σκοπούς τους οποίους επιδίωκαν.

10. Στις 18 Οκτωβρίου 1944, ο πρόεδρος της Κυβερνήσεως ύψωσε την ελληνική σημαία στην Ακρόπολη και στη συνέχεια μίλησε στο λαό, μέσα σε συγκινητική ατμόσφαιρα από ανάμικτα συναισθήματα. Ο ελληνικός λαός πανηγύριζε την πολυπόθητη ελευθερία, ενώ θυμόταν με λύπη τα όσα είχε υποστεί κατά τη διάρκεια της κατοχής, αλλά και με έκδηλη αγωνία για τα όσα επρόκειτο να επακολουθήσουν.

Ο Δ ε ύ τ ε ρ ο ς Γ ύ ρ ο ς

11. Γενική Κατάσταση: Η Κυβέρνηση Γεωργίου Παπανδρέου βρέθηκε υποχρεωμένη να ασχοληθεί με το θέμα του αφοπλισμού του ΕΛΑΣ και τη διάλυση της πολιτοφυλακής, ένα είδος μυστικής αστυνομίας, αφού διαφορετικά δεν ήταν δυνατό να αποκτήσει πραγματική εξουσία. Έπειτα από μακρές συνεννοήσεις, η Κυβέρνηση στις 5 Νοεμβρίου, ανακοίνωσε ότι από την 1η Δεκεμβρίου θα διαλυόταν η “Εθνική Πολιτοφυλακή” και θα την αντικαθιστούσε η “Εθνοφυλακή”, την οποία θα επάνδρωναν αξιωματικοί του Στρατού και κληρωτοί της κλάσης 1936. Από τις 10 Δεκεμβρίου 1944 θα ξεκινούσε η αποστράτευση των αντάρτικων ομάδων ΕΑΜ και ΕΔΕΣ. Ταυτόχρονα, τα Τάγματα Ασφαλείας είχαν πάρει εντολή να καταθέσουν τα όπλα, και στη συνέχεια θα τίθονταν σε περιορισμό σε στρατόπεδο στο Γουδί, όπως και έγινε. Τις αποφάσεις αυτές είχαν αποδεχθεί και οι έξι υπουργοί του ΕΑΜ που μετείχαν στην Κυβέρνηση. Μετά από πέντε ημέρες όμως, υπαναχώρησαν και αξίωσαν την αποστράτευση της 3ης Ορεινής Ταξιαρχίας καθώς και του Ιερού Λόχου, διαφορετικά δεν θα επέτρεπαν την αποστράτευση του ΕΛΑΣ. Μετά από έντονες διενέξεις και διαπραγματεύσεις, αποφασίστηκε η συγκρότηση του Εθνικού Στρατού, στον οποίο θα συμμετείχαν η 3η Ορεινή Ταξιαρχία, ο Ιερός Λόχος, ένα τμήμα του ΕΔΕΣ και μία Ταξιαρχία του ΕΛΑΣ, ισοδύναμη σε προσωπικό και οπλισμό με το άθροισμα των άλλων. Οι έξι υπουργοί του ΕΑΜ, στις 28 Νοεμβρίου 1944 παραιτήθηκαν από την Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας, ενώ το ΕΑΜ ζήτησε άδεια για συγκέντρωση στην πλατεία Συντάγματος την Κυριακή 3 Δεκεμβρίου 1944.

12. Η Μάχη των Αθηνών: Στις 30 Νοεμβρίου 1944 ο Γενικός Γραμματέας του ΚΚΕ Σιάντος, διέταξε το Γενικό Αρχηγείο του ΕΛΑΣ (Σαράφης) να θέσει σε επιφυλακή τον ΕΛΑΣ και να κινήσει προς την πρωτεύουσα το 42ο Σύνταγμα Γραβιάς-Άμφισσας και το 52ο Σύνταγμα Λαμίας-Δομοκού. Παράλληλα, διέταξε τη II Μεραρχία Αττικής να προωθήσει εσπευσμένα προς την Αθήνα, το 2ο Σύνταγμα Θηβών, το 7ο Σύνταγμα Χαλκίδας και το 34ο Ελευσίνας. Την επομένη, 1η Δεκεμβρίου, το Α΄ Σώμα Στρατού Αθηνών, αφού έθεσε τις δυνάμεις του σε επιφυλακή και κοινοποίησε το σχέδιο ενέργειας, μετέφερε το Στρατηγείο του από το κέντρο της Αθήνας (Σίνα και Βησσαρίωνος) στη Νέα Φιλαδέλφεια.

Την Κυριακή 3 Δεκεμβρίου 1944, άρχισαν να συρρέουν οπαδοί του ΕΑΜ απ’ όλες τις συνοικίες προς το Σύνταγμα για την προγραμματισμένη συγκέντρωση διαμαρτυρίας. Στην πλατεία Συντάγματος, σύμφωνα με μια εκδοχή, όταν κλήθηκαν από την Αστυνομία να διαλυθούν, επιτέθηκαν κατά του Μεγάρου της Αστυνομικής Διευθύνσεως Αθηνών, αφόπλισαν αστυφύλακες, φόνευσαν έναν αρχιφύλακα και ανάγκασαν την Αστυνομία να αμυνθεί με τα όπλα. Κατά την άλλη εκδοχή, οι αστυνομικοί άνοιξαν πρώτοι πυρ κατά των

διαδηλωτών. Γεγονός είναι ότι επακολούθησε αληθινή μάχη με 25 νεκρούς και δεκάδες τραυματίες. Από τη στιγμή εκείνη άρχισε ο δεύτερος γύρος του Εμφύλιου Πολέμου.

13. Οργάνωση – Δύναμη – Διάταξη και Σχέδιο Ενεργείας του ΕΛΑΣ: Τη στρατιωτική και πολιτική διεύθυνση της μάχης ανέλαβε μόλις ανασυστάθηκε στις 2 Δεκεμβρίου, η Κεντρική Επιτροπή του ΕΛΑΣ, υπό την οποία είχε υπαχθεί το Γενικό Στρατηγείο. Ανέθεσε τη διεξαγωγή της μάχης στο Α΄ Σώμα Στρατού (Αθηνών), το οποίο ενίσχυσε κατά τη διάρκεια του αγώνα και με Μονάδες της II Μεραρχίας (Αττικής), της XIII Μεραρχίας (Στερεάς Ελλάδας) καθώς και της III Μεραρχίας (Πελοποννήσου). Η δύναμη του Α΄ Σώματος Στρατού ανερχόταν σε 20.000 άνδρες, πλην όμως με την έναρξη της μάχης (3 Δεκεμβρίου 1944) η παρατακτή δύναμη (ένοπλοι) ήταν μόνο 9.000 άνδρες, με την παρακάτω οργάνωση και διάταξη:

- Το Στρατηγείο Α΄ Σώματος Στρατού (250) στη Νέα Φιλαδέλφεια.
- Η I Ταξιαρχία (2.950) με το 1ο Σύνταγμα στις περιοχές Νέα Σμύρνη, Καλλιθέα, Κατσιπόδι και το 2ο Σύνταγμα στις περιοχές Καισαριανή, Βύρωνα, Παγκράτι και Γούβα.
- Η II Ταξιαρχία (2.950) με το 3ο Σύνταγμα στην περιοχή Κυψέλη, Πατήσια, Γκύζη, Αμπελόκηποι και το 4ο Σύνταγμα στην περιοχή Περιστερί, Κολωνός, Πετράλωνα και Ν. Σφαγεία.
- Το 5ο Ανεξάρτητο Σύνταγμα (1.000) στην περιοχή Βορείων Προαστίων Αθηνών.
- Το 6ο Ανεξάρτητο Σύνταγμα (1.600) στην περιοχή Πειραιά-Κοκκινιά.

Από τις πρώτες ημέρες του αγώνα ενίσχυσαν το Α΄ Σώμα Στρατού:

- Η II Μεραρχία με ελαττωμένη δύναμη 2.500.
- Η VII Ταξιαρχία (3 Συντάγματα) με δύναμη 2.500.
- Άλλα δύο Συντάγματα με δύναμη 2.000.

Εκτός από αυτούς, υπήρχε στην πρωτεύουσα το “εφεδρικό ΕΛΑΣ” με 8.000 εξοπλισμένους, η Εθνική Πολιτοφυλακή, εκτελεστικό όργανο της οποίας ήταν η ΟΠΛΑ (Οργάνωση Προστασίας Λαϊκού Αγώνα), πέρα από τις χιλιάδες οργανωμένων μελών του ΕΑΜ.

Γενικό Σύνολο Κομμουνιστών του ΕΑΜ/ΕΛΑΣ 23.000.

14. Το σχέδιο ενέργειας του Α΄ Σώματος Στρατού του ΕΛΑΣ που κοινοποιήθηκε με την υπ’ αριθ. “25” Απόρρητη Διαταγή της 1ης Δεκεμβρίου 1944 προέβλεπε τη διεξαγωγή της επιθέσεως σε δύο φάσεις ως εξής:

- Στην πρώτη φάση, την εξουδετέρωση των συνοικιακών αστυνομικών τμημάτων και μερικών φρουρών χωροφυλακής, ώστε να καταστεί δυνατή η παραπέρα κίνηση προς το κέντρο της Αθήνας, αλλά και για εξασφάλιση του αναγκαίου οπλισμού για την αύξηση της ένοπλης δύναμης του ΕΛΑΣ.

- Στη δεύτερη φάση, την επίθεση για εξουδετέρωση των ισχυρότερων κέντρων αντιστάσεως της Αστυνομίας Πόλεων και της Χωροφυλακής. Τέτοια κέντρα ήταν η Γενική Ασφάλεια, η Ειδική Ασφάλεια, το Μηχανοκίνητο Τμήμα, το Σύνταγμα Χωροφυλακής Μακρυγιάννη και το Συγκρότημα των Σχολών Χωροφυλακής.

Με το σχέδιο αυτό, το Α΄ Σώμα Στρατού απέβλεπε στην κεραυνοβόλα εξουδετέρωση των Αστυνομικών Τμημάτων και των άλλων κέντρων αντιστάσεως, ώστε οι Βρετανοί να βρεθούν “προ τετελεσμένου γεγονότος” και να μην εμπλακούν στον αγώνα. Για τη μόνη σοβαρή ελληνική δύναμη που βρισκόταν σε στρατόπεδο στο Γουδί, την III Ορεινή Ταξιαρχία, θα μεριμνούσε η II Μεραρχία του ΕΛΑΣ με τα 2ο, 7ο και 34ο Σύνταγμα Πεζικού. Άλλωστε,

το προσωπικό της ΙΙΙ Ορεινής Ταξιαρχίας τελούσε σε άδεια αορίστου χρόνου με απόφαση της Κυβέρνησης.

15. Οργάνωση-Δύναμη-Διάταξη Αμυνόμενων Δυνάμεων: Μετά την απελευθέρωση της χώρας, η Κυβέρνηση αποφάσισε όλες οι δυνάμεις Χωροφυλακής και Αστυνομίας Πόλεων, να υπαχθούν στη Στρατιωτική Διοίκηση Αττικής, υπό το Σπηλιωτόπουλο, με αποστολή την τήρηση της τάξεως στην περιοχή Αττικής, οπότε η συνολική παρατακτή δύναμη είχε ως εξής:

Εθνικός Στρατός: Ένα Σύνταγμα μειωμένης συνθέσεως της Οργανώσεως “Χ” υπό το Γ. Γρίβα στο Θησείο, ένα Σύνταγμα ΕΔΕΣ υπό τον Καμπάνη και η ΙΙΙ Ορεινή Ταξιαρχία (τρία Τάγματα, 2.000) στο Γουδί υπό Συμμαχική Διοίκηση.

Χωροφυλακή: Η παρατακτή δύναμη σε Αθήνα και Πειραιά ανερχόταν σε 3.000 αξιωματικούς και οπλίτες, ελαφρά εξοπλισμένους και με ελάχιστα πυρομαχικά από τη φύση της αποστολής τους.

Αστυνομία Πόλεων: Η συνολική δύναμη της Αστυνομίας ανερχόταν σε 2.500 άνδρες ελαφρά και ανεπαρκώς εξοπλισμένους, από τη φύση της αποστολής τους. Τόσο η Χωροφυλακή, όσο και η Αστυνομία ήταν κατανεμημένες στα Αρχηγεία, τις διάφορες Υπηρεσίες, τις Σχολές και τα Αστυνομικά Τμήματα.

Η 23η Βρετανική Ταξιαρχία και Τμήμα Αλεξιπτωτιστών συνολικής δύναμης 2.500 ανδρών. Κατά την έναρξη της μάχης η δύναμη του ΕΛΑΣ ήταν τριπλάσια έναντι των αμυνόμενων. Κατά την εξέλιξη της μάχης και ειδικότερα μετά τις 15 Δεκεμβρίου 1944 που απειλήθηκε η κατάληψη της Αθήνας από τον ΕΛΑΣ, τις εθνικές δυνάμεις ενίσχυσαν δύο Βρετανικές Μεραρχίες (η μία Ινδική), μία Ταξιαρχία, ένα Τεθωρακισμένο Σύνταγμα και το Σύνταγμα Πυροβολικού της ΙΙΙ Ορεινής Ταξιαρχίας.

16. Διεξαγωγή της Μάχης: Τη νύκτα της 3/4 Δεκεμβρίου, το 2ο Σύνταγμα Θηβών (ΕΛΑΣ) δυνάμει περίπου 1.000 ανδρών, παγιδεύτηκε και εξαναγκάστηκε σε παράδοση και αιχμαλωσία από βρετανική δύναμη στο Ψυχικό. Το Σύνταγμα αυτό κατευθυνόταν από Θήβα προς Αθήνα, προκειμένου με τα άλλα δύο Συντάγματα της ΙΙ Μεραρχίας του ΕΛΑΣ να κινηθεί για εξουδετέρωση της ΙΙΙ Ορεινής Ταξιαρχίας, η οποία ήταν σε επιφυλακή στο στρατόπεδο Γουδί. Το γεγονός αυτό ανάγκασε τον ΕΛΑΣ να αναστείλει την επέμβαση κατά των περιφερειακών Αστυνομικών Τμημάτων που είχε σχεδιασθεί για την ίδια νύκτα. Τις απογευματινές ώρες της 4ης Δεκεμβρίου, 4 Συντάγματα του ΕΛΑΣ περικύκλωσαν αιφνιδιαστικά τα περιφερειακά Αστυνομικά Τμήματα και μερικές φρουρές Χωροφυλακής και αξίωσαν την παράδοση του οπλισμού τους. Από τη στιγμή εκείνη άρχισε η “Μάχη των Αθηνών”. Οι άνδρες της Αστυνομίας Πόλεων και της Χωροφυλακής αντέταξαν σθεναρή αντίσταση απέναντι στις καλύτερα εξοπλισμένες και μεγαλύτερες αριθμητικά δυνάμεις του ΕΛΑΣ που πολιορκούσαν τα Αστυνομικά Τμήματα. Μέχρι τις πρωινές ώρες της 5ης Δεκεμβρίου, οι δυνάμεις του ΕΛΑΣ είχαν εξουδετερώσει όλα τα περιφερειακά Αστυνομικά Τμήματα και 17 από τα 23 Αστυνομικά Τμήματα της Αθήνας.

17. Από τις μεσημβρινές ώρες της 5ης Δεκεμβρίου, τα 1ο και 2ο Τάγματα της ΙΙΙ Ορεινής Ταξιαρχίας κινήθηκαν από το Γουδί στο κέντρο των Αθηνών και εγκαταστάθηκαν στα Παλιά Ανάκτορα, το Μέγαρο του Μετοχικού Ταμείου Στρατού και το κτίριο του πρώην Αρχηγείου του ΕΛΑΣ στη διασταύρωση των οδών Βησσαρίωνος και Σίνα. Το ίδιο απόγευμα, η Κυβέρνηση κήρυξε το στρατιωτικό νόμο σε Αθήνα και Πειραιά και εξουσιοδότησε την ΙΙΙ Ορεινή Ταξιαρχία και τα βρετανικά στρατεύματα να επιβάλλουν την τάξη κάνοντας χρήση των όπλων. Τα μεσάνυχτα, τα δύο Τάγματα της ΙΙΙ Ορεινής Ταξιαρχίας επέστρεψαν στο στρατόπεδο για ανάληψη ενεργού αποστολής, αφού προηγουμένως αντικαταστάθηκαν από

ισάριθμα βρετανικά Τάγματα Αλεξιπτωτιστών, τα οποία ανέλαβαν τη φύλαξη των κτιριακών εγκαταστάσεων στο κέντρο της Αθήνας.

18. Τα διαθέσιμα στρατεύματα που θα χρησιμοποιούνταν εναντίον των μονάδων του ΕΛΑΣ το βράδυ της 5ης Δεκεμβρίου 1944, προτού επέμβουν στον αγώνα ήταν: Η ΙΙΙ Ελληνική Ορεινή Ταξιαρχία (3 Τάγματα), η 23η Τεθωρακισμένη Βρετανική Ταξιαρχία με 43 άρματα και 23 τεθωρακισμένα οχήματα, η 139η Ταξιαρχία Πεζικού, μία Ταξιαρχία Αλεξιπτωτιστών και δύο Μοίρες Πυροβολικού με 16 πυροβόλα. Σύνολο δυνάμεων 7.000, από τις οποίες 2.500 ελληνικές και 4.500 βρετανικές.

Εκτός από τις παραπάνω μάχιμες μονάδες υπήρχαν από ελληνικής πλευράς 250 Ευέλπιδες με πυρήνες των 101, 141 και 142 Ταγμάτων Εθνοφυλακής και από βρετανικής πλευράς αποσπάσματα και μονάδες διοικητικής μέριμνας. Από τις πρωινές ώρες της 6ης Δεκεμβρίου, όταν οι τακτικές ελληνοβρετανικές δυνάμεις εισήλθαν στη μάχη, και μέχρι το βράδυ της ίδιας ημέρας, επιτεύχθηκαν τα εξής: Η ΙΙΙ Ελληνική Ορεινή Ταξιαρχία εκκαθάρισε τις ανατολικά της Λ. Συγγρού αντιστάσεις του ΕΛΑΣ, εξασφαλίζοντας ανοικτό το δρομολόγιο από Σύνταγμα προς το Δέλτα Φαλήρου, όπου ενεργούσε η 139 Βρετανική Ταξιαρχία και παράλληλα εκκαθάρισε τις περιοχές Ζωγράφου - Άνω Ιλισίων και κατέλαβε τα ανατολικά της Καισαριανής δεσπόζοντα υψώματα. Τα βρετανικά στρατεύματα εξασφάλισαν τα ζωτικής σημασίας υψώματα της Ακρόπολης και του Λυκαβητού και εκκαθάρισαν το κέντρο της πόλεως από ελεύθερους σκοπευτές και άλλες μικροαντιστάσεις του ΕΛΑΣ.

19. Κατά τη διάρκεια της νύκτας 6/7 Δεκεμβρίου, ο ΕΛΑΣ ενίσχυσε το Α΄ Σώμα Στρατού με τις παρακάτω δυνάμεις:

- Τη ΙΙ Μερραρχία Αττικής με τα 7ο και 34ο Συντάγματα και λοιπές Μερραρχικές Μονάδες συνολικής δυνάμεως 3.500 ανδρών και με αποστολή την εξουδετέρωση των φρουρών της ΙΙΙ Ορεινής Ταξιαρχίας και της Σχολής Χωροφυλακής στο Γουδί.

- Το 6ο Σύνταγμα Κορίνθου με 1.100 άνδρες.

- Τη ΧΙΙΙ Μερραρχία Στερεάς Ελλάδας

Ο αγώνας στις 7 Δεκεμβρίου εξελίχθηκε ως εξής:

Η ΙΙ Μερραρχία του ΕΛΑΣ επιτέθηκε από τις περιοχές Ερυθρού Σταυρού και Νοσοκομείου “Σωτηρία” για την κατάληψη της Σχολής Χωροφυλακής και της φρουράς ΙΙΙ Ορεινής Ταξιαρχίας στο Γουδί.

Η Ι Ταξιαρχία του ΕΛΑΣ επιτέθηκε από την κατεύθυνση της Καισαριανής κατά Μονάδων της ΙΙΙ Ορεινής Ταξιαρχίας στην περιοχή Άνω Ιλίσια-Ζωγράφου-Γουδί.

Στο κέντρο της πόλεως δυνάμεις του ΕΛΑΣ επιτέθηκαν κατά της Γενικής Ασφάλειας, του Δ΄ Αστυνομικού Τμήματος, του Μηχανοκίνητου Τμήματος και της φρουράς Θησείου.

Παντού διεξάγονταν σφοδρές μάχες με τρομερές απώλειες και από τις δύο πλευρές. Μέχρι το βράδυ της 7ης Δεκεμβρίου, οι δυνάμεις του ΕΛΑΣ δεν πέτυχαν την κατάληψη της Σχολής Χωροφυλακής και του Στρατοπέδου στο Γουδί και αναδιπλώθηκαν με σοβαρές απώλειες. Στη δύναμη των αμυνομένων από πλευράς Εθνικών Δυνάμεων, την ίδια μέρα είχαν προστεθεί 900 στη Σχολή Χωροφυλακής και 400 στο Στρατόπεδο της ΙΙΙ Ορεινής Ταξιαρχίας. Ήταν οι κρατούμενοι των Ταγμάτων Ασφαλείας, οι οποίοι με την επίθεση της ΙΙ Μερραρχίας του ΕΛΑΣ εξοπλίστηκαν και ενίσχυσαν την άμυνα των παραπάνω Στρατοπέδων. Στη συνέχεια, οι κομμουνιστές του ΕΑΜ/ΕΛΑΣ έδωσαν το βάρος για την κατάληψη του Συντάγματος Χωροφυλακής Μακρυγιάννη, το οποίο τώρα πολιορκούσαν με 4.000 άνδρες.

Οι βρετανικές δυνάμεις όλη την ημέρα εκκαθάρισαν τις περιοχές γύρω από το Κολωνάκι, τη Νεάπολη, το Μουσείο, τα Νέα Σφαγεία στην οδό Πειραιώς, τις φυλακές Συγγρού και γύρω από την Ομόνοια.

Τις επόμενες δύο ημέρες, 8 και 9 Δεκεμβρίου, οι μάχες συνεχίζονταν σε όλη την Αθήνα με αμείωτη ένταση και κυρίως στο Σύνταγμα Μακρυγιάννη όπου η φρουρά των 470 ανδρών απέκρουσε ισχυρές επιθετικές προσπάθειες του ΕΛΑΣ.

20. Στις 10 Δεκεμβρίου 1944, προστέθηκε και άλλος αντικειμενικός σκοπός του ΕΛΑΣ. Η κατάληψη της Σχολής των Ευελπίδων. Ύστερα από διήμερη πολιορκία, η Σχολή καταλήφθηκε από τον ΕΛΑΣ, αφού προηγουμένως οι Ευέλπιδες και οι ελάχιστοι Βρετανοί είχαν μεταφερθεί με βρετανικά τεθωρακισμένα οχήματα στα Παλιά Ανάκτορα τις απογευματινές ώρες της 11ης Δεκεμβρίου. Την ίδια ημέρα κρίθηκε και η επταήμερη μάχη στο Σύνταγμα Χωροφυλακής Μακρυγιάννη. Οι δυνάμεις του ΕΛΑΣ αναγκάστηκαν να λύσουν την πολιορκία και να απομακρυνθούν αφού είχαν τεράστιες απώλειες (500 νεκρούς και τραυματίες). Από πλευράς αμυνομένων, οι απώλειες ανήλθαν σε 2 αξιωματικούς και 22 χωροφύλακες νεκρούς, και 19 αξιωματικούς και 72 χωροφύλακες τραυματίες. Ο αμφίρροπος αγώνας που διεξαγόταν, ανησύχησε τόσο την Ελληνική Κυβέρνηση, όσο και το Στρατηγό Σκόμπυ, γι' αυτό και το απόγευμα της 11ης Δεκεμβρίου κατέφθασε βρετανική αντιπροσωπεία υπό τον Άγγλο Ανώτατο Διοικητή Δυνάμεων Μεσογείου Αλεξάντερ. Αφού διαπίστωσε την κρισιμότητα της καταστάσεως, διέταξε με σήμα την άμεση μεταφορά δύο Μεραρχιών (μίας βρετανικής και μίας ινδικής) για ενίσχυση του αγώνα εναντίον του ΕΛΑΣ, οι οποίες και κατέφθασαν σε δύο ημέρες. Ταυτόχρονα, άρχισαν να συγκροτούνται τα πρώτα Τάγματα Εθνοφυλακής. Από τη στιγμή αυτή η “Μάχη των Αθηνών” είχε κριθεί υπέρ των Εθνικών Δυνάμεων.

Όμως, οι συγκρούσεις συνεχίζονταν με αμείωτη ένταση στο Γουδί, την Καισαριανή, τη Γούβα, τη Νέα Σμύρνη, το Φάληρο, τα Πετράλωνα, το Κερατσίνι, το Περιστέρι, την Κυψέλη, του Γκύζη, τους Αμπελόκηπους, την πλατεία Κουμουνδούρου και σε άλλα σημεία και κέντρα αντιστάσεως του Λεκανοπεδίου.

Μια εντυπωσιακή επιτυχία του ΕΛΑΣ υπήρξε η κατάληψη του Αρχηγείου της RAF στο ξενοδοχείο “Σέσιλ” στην Κηφισιά. Η II Μεραρχία του ΕΛΑΣ με δύναμη 1.000 περίπου ανδρών, στις 18 Δεκεμβρίου επιτέθηκε αιφνιδιαστικά κατά του Αρχηγείου της RAF του οποίου η δύναμη ανερχόταν σε 70 αξιωματικούς και 600 οπλίτες, από τους οποίους μόνο οι 150 ήταν μάχιμοι. Ύστερα από 24ωρη πολιορκία, οι Βρετανοί αναγκάστηκαν σε παράδοση. Οι απώλειες των Βρετανών ανήλθαν σε 25 νεκρούς και 500 αιχμαλώτους, ενώ οι υπόλοιποι διέφυγαν. Ο ΕΛΑΣ είχε 80 νεκρούς και 300 τραυματίες. Τις επόμενες ημέρες, ο αγώνας συνεχίστηκε με αμείωτη ένταση και αγριότητα μέχρι τη νύκτα της 4/5 Ιανουαρίου 1945, οπότε οι δυνάμεις του ΕΛΑΣ απαγκιστρώθηκαν και στη συνέχεια αφού εγκατέλειψαν τις δυτικές συνοικίες της Αθήνας, έσπευσαν να κινηθούν προς Θήβα, Λαμία και βορειότερα, προκειμένου ν' αποφύγουν την ολοκληρωτική καταστροφή. Στις 8 Ιανουαρίου 1945 το ΕΑΜ ζήτησε ανακωχή, η οποία υπογράφηκε στις 11 Ιανουαρίου και τέσσερις ημέρες αργότερα έληξαν οι εχθροπραξίες.

21. Οι Εκτελέσεις και η Ομηρία: Χαρακτηριστικό των “Δεκεμβριανών” υπήρξε ο φανατισμός και η αγριότητα αντιμετώπισης των αντιπάλων, όπως αποδεικνύει και η “Εκθεση Σιτρίν”.

Μεγάλος είναι ο αριθμός των ομήρων που απήγαγε ο ΕΛΑΣ κατά την αποχώρησή του από την Αθήνα. Ένα ποσοστό ομήρων επανήλθε στα σπίτια του μετά τη “Συμφωνία της Βάρκιζας”. Υπολογίστηκε ότι αυτοί που εκτελέστηκαν μόνο σε Αθήνα και Πειραιά κατά τα Δεκεμβριανά ξεπέρασαν τις 30.000. Το σύνολο σε όλη την Ελλάδα έφθασε τις 44.000.

Τα Μεταξύ Δεύτερου και Τρίτου Γύρου

22. Ο Ρόλος του Διεθνούς Κομμουνισμού: Η Σοβιετική Ένωση, παρά τα όσα συμφωνήθηκαν στη Γιάλτα, δεν παραιτήθηκε από το γενικό σχέδιο για κυριαρχία της σ' ολόκληρο τον κόσμο. Αντίθετα, με τη λήξη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου επιδίωξε να επεκτείνει την κυριαρχία της όχι μόνο στα κράτη τα οποία βρέθηκαν στη σφαίρα επιρροής της, αλλά και σε άλλα. Με τη μέθοδο αθέτησης των συμφωνιών, εγκαταστάθηκε πραξικοπηματικά στις χώρες τις οποίες είχε καταλάβει κατά τον πόλεμο και επέβαλε το κομμουνιστικό σύστημα διακυβερνήσεως στα κράτη που βρέθηκαν στη σφαίρα επιρροής της. Χρησιμοποίησε τη μέθοδο των δήθεν κινημάτων αντίστασης, δηλαδή της υποκίνησης κομμουνιστικών μαζών για βίαιη ανατροπή των αστικών καθεστώτων σε κράτη εκτός της σφαίρας επιρροής της όπως η Ελλάδα, η οποία υπήρξε το πρώτο θύμα αυτής της μεθόδου και πλήρωσε το τίμημα της ελευθερίας με πολλές καταστροφές και θυσίες Ελλήνων κατά το Δεκεμβριανό Κίνημα.

23. Η Συμφωνία της Βάρκιζας: Μετά την αποτυχία του στασιαστικού κινήματος επακολούθησε η "Συμφωνία της Βάρκιζας" στις 12 Φεβρουαρίου 1945, με την οποία επιδιωκόταν η οριστική ειρήνευση της χώρας. Η συμφωνία προέβλεπε τη διάλυση όλων των ένοπλων οργανώσεων και την παράδοση του οπλισμού τους, τη συγκρότηση του Εθνικού Στρατού και την εκκαθάριση της κρατικής μηχανής.

Το ΚΚΕ, ενώ παρέδωσε στις βρετανικές δυνάμεις τον πλέον άχρηστο οπλισμό -κυρίως ιταλικής προέλευσης- σε αριθμό που προέβλεπε η Συμφωνία, εξασφάλισε την απόκρυψη και διαφύλαξη σε κατάλληλες περιοχές και κρύπτες καινούργιου οπλισμού και πυρομαχικών του ΕΛΑΣ.

Το επίσημο Κράτος εξ άλλου, που βρέθηκε μπροστά σε πραγματικά ερείπια και πλήρη οικονομική εξαθλίωση και δυστυχία του λαού από την τετραετή κατοχή, άρχισε τη σταδιακή ανασυγκρότηση των Κρατικών Υπηρεσιών και του Στρατού, με τη βοήθεια των συμμάχων Βρετανών και αργότερα των Αμερικανών.

24. Προετοιμασίες Ένοπλων Κομμουνιστών: Η επάνοδος του Νίκου Ζαχαριάδη στην Ελλάδα και στην ηγεσία του ΚΚΕ έπαιξε σπουδαίο ρόλο στα συνταρακτικά γεγονότα της περιόδου που ακολούθησε. Γενικός Γραμματέας του ΚΚΕ πολλά χρόνια ο Ζαχαριάδης, θεωρούνταν ο δυναμικότερος ηγέτης. Ο εγκλεισμός του στις φυλακές Κέρκυρας για όλη τη διάρκεια της δικτατορίας του Μεταξά, η παράδοση του στους Γερμανούς μετά την κατάρρευση και η παραμονή του στο στρατόπεδο Νταχάου σε όλο το διάστημα της κατοχής, του είχαν δώσει πρόσθετη αίγλη. Όταν απελευθερώθηκε από τις Αμερικανικές Αρχές και ήλθε στην Αθήνα στις 29 Μαΐου 1945, οι οπαδοί του ΚΚΕ τον υποδέχτηκαν ως "Μεσία". Πίστευαν ότι με τον ερχομό του, ολόκληρο το αριστερό κίνημα θα έβλεπε καλύτερες μέρες. Συνέβη όμως το αντίθετο. Ο Ζαχαριάδης επέβαλε τη δική του γραμμή. Θεώρησε τη Συμφωνία της Βάρκιζας όπως έγραψε ο ίδιος αργότερα, "σαν μια ανάπαυλα για την ανασυγκρότηση των λαϊκών δυνάμεων μπροστά στην καινούρια αποφασιστική αναμέτρηση που έρχεται αναπόφευκτα". Αφού παραμέρισε το Σιάντο, τον οποίο αργότερα κατήγγειλε ως "πράκτορα των Άγγλων", δεν δυσκολεύτηκε να απαλλαγεί από ένα άλλο επίφοβο ηγετικό αντίπαλο, τον Άρη Βελουχιώτη. Καθώς ο τελευταίος εξακολουθούσε να περιφέρεται στα βουνά με μια ομάδα ενόπλων, αφοσιωμένων προσωπικά σ' αυτόν, και να μην αναγνωρίζει τη συμφωνία της Βάρκιζας, ο Ζαχαριάδης έπεισε την Κεντρική Επιτροπή του ΚΚΕ να καταγγείλει δημόσια τη δράση του Άρη ως ύποπτη και τυχοδιωκτική.

Το ΚΚΕ, άρχισε την οργάνωση ένοπλων συμμοριών στις ορεινές περιοχές με μυστική στρατολογία κομμουνιστών. Για προπαγανδιστικούς λόγους τις ονόμασε Ένοπλες Ομάδες Καταδιωκομένων (ΕΟΚ). Με την πάροδο του χρόνου οι ομάδες αυτές πλαισιώθηκαν από

στελέχη του ΕΛΑΣ, τα οποία είχαν πείρα διεξαγωγής ανταρτοπολέμου. Παράλληλα, συγκροτήθηκαν στις πόλεις και στην ύπαιθρο οι οργανώσεις “Αυτοάμυνας”, με στρατιωτική διάρθρωση και με αποστολή τη στρατολογία μαχητών στις ΕΟΚ, την εξασφάλιση οπλισμού, την οργάνωση δικτύων πληροφοριών, την εξεύρεση ειδών εφοδιασμού και τη συνεργασία με τις ΕΟΚ στις διάφορες προσβολές χωριών.

25. Προετοιμασίες Εθνικού Στρατού: Κατά τη διάρκεια των “Δεκεμβριανών” αποφασίστηκε η συγκρότηση και ανάπτυξη των Ταγμάτων Εθνοφυλακής, η οποία ολοκληρώθηκε στα τέλη Φεβρουαρίου 1945. Στο μεταξύ, από την Ταξιαρχία Ρίμινι και τον Ιερό Λόχο που διαλύθηκαν “κατ’ επιταγή” των όρων της Συμφωνίας της Βάρκιζας, καθώς και από την επιστράτευση εφέδρων, συγκροτήθηκαν και αναπτύχθηκαν τρεις Μεραρχίες Πεζικού και άλλες Μονάδες, με αποτέλεσμα το Δεκέμβριο του 1945 η δύναμη του Τακτικού Στρατού να ανέλθει σε 75.000 άνδρες και της Χωροφυλακής σε 25.000 άνδρες.

Ο Τρίτος Γύρος (1946-1949)

Έτος 1946

26. Οργάνωση-Δύναμη Ένοπλων Κομμουνιστών: Το Φεβρουάριο του 1946, ο Ζαχαριάδης επέβαλε στην Ολομέλεια της Κεντρικής Επιτροπής του ΚΚΕ τη μοιραία απόφαση “να προχωρήσει στην οργάνωση της νέας ένοπλης λαϊκής πάλης ενάντια στο μοναρχοφασιστικό κατεστημένο”, με τη δικαιολογία ότι η δεξιά προέβαινε σε διώξεις κομμουνιστών. Ένα μήνα αργότερα, μετά την απόφαση για επανάληψη του ένοπλου αγώνα, ο Ζαχαριάδης έφυγε για την Πράγα. Περνώντας από τη Θεσσαλονίκη έδωσε εντολή στον πρώην καπετάνιο του ΕΛΑΣ Μάρκο Βαφειάδη να αρχίσει αμέσως την πολεμική εξόρμηση.

Από το Μάρτιο άρχισε στις παραμεθόριες κυρίως περιοχές, η οργάνωση και ανάπτυξη ισχυρότερων ένοπλων κομμουνιστικών μονάδων, των λεγόμενων “Συγκροτημάτων”. Η δύναμη κάθε συγκροτήματος ανερχόταν σε 60-80 ενόπλους, οργανωμένους σε 2-3 διμοιρίες, με δύο ομάδες κατά διμοιρία. Δύο ως τρία “Συγκροτήματα” συνιστούσαν ένα “Υπαρχηγείο” ή Τάγμα δυνάμεως 200-250 ενόπλων, με προϊστάμενα κλιμάκια τα “Περιφερειακά Αρχηγεία” και τα “Αρχηγεία Περιοχών”. Η αρχική δύναμη των 800 ενόπλων το Μάρτιο, συνεχώς αυξανόταν και μέχρι το Δεκέμβριο έφτασε τους 9.000 περίπου ενόπλους.

27. Οργάνωση-Δύναμη Εθνικού Στρατού: Το 1946 αποφασίστηκε σε συνεργασία με τη Βρετανική Κυβέρνηση, η οποία είχε αναλάβει τον εξοπλισμό και τον εφοδιασμό σε λοιπό υλικό, η δύναμη του Στρατού να μην υπερβεί τους 100.000 άνδρες για λόγους οικονομίας, αντί για τη δύναμη των 115.000 ανδρών που είχε προγραμματισθεί. Συγκροτήθηκαν τρία Σώματα Στρατού με ανάλογο αριθμό Μεραρχιών.

Ενώ ο Στρατός βρισκόταν στο στάδιο της ανασυγκροτήσεως και εκπαιδεύσεως, απροετοίμαστος και άπειρος για ειδικές επιχειρήσεις όπως είναι ο ανταρτοπόλεμος, από το Σεπτέμβριο αναγκάστηκε να εισέλθει στον αγώνα, καθώς η δύναμη 25.000 ανδρών της Χωροφυλακής κρίθηκε ανεπαρκής να αντιμετωπίσει τα συνεχώς αυξανόμενα κρούσματα στην ύπαιθρο.

28. Τακτική του Αγώνα: Οι Ένοπλοι Κομμουνιστές με την τακτική του ανταρτοπολέμου απέβλεπαν:

- Στην προσβολή και συντριβή των απομονωμένων διασπαρμένων Εθνικών Δυνάμεων (Στρατιωτικά συνοριακά φυλάκια – Σταθμοί Χωροφυλακής) με σκοπό τον εξαναγκασμό τους σε σύμπτυξη προς τα αστικά κέντρα, εγκαταλείποντας έτσι την ύπαιθρο.

- Στην καταπόνηση και πτώση του ηθικού των Εθνικών Δυνάμεων, στην προσπάθεια τους να σπεύσουν παντού σε βοήθεια των προσβαλλόμενων μικρών τμημάτων και χωριών χωρίς αποτέλεσμα, καθώς οι Ένοπλοι Κομμουνιστές διέφευγαν “αμαχητί” προς άλλους χώρους.

- Στην τρομοκράτηση του πληθυσμού της υπαίθρου με εκτελέσεις, καταστροφές και λεηλασίες ώστε να τον εξαναγκάσουν να προσχωρήσει στους Κομμουνιστές, ή να τηρεί στο εξής φιλική στάση προς αυτούς, ή τέλος να εγκαταλείψει τα χωριά του και να συγκεντρωθεί στις πόλεις. Η τελευταία αυτή ενέργεια είχε ως συνέπεια τη δημιουργία οικονομικής εξαθλίωσης, δυστυχίας και ουσιαστικής αδυναμίας του κράτους να θρέψει τις στρατιές των προσφύγων, οι οποίοι κατά το τέλος του επόμενου έτους (1947) ανήλθαν σε 700.000.

- Στην καταστροφή των συγκοινωνιακών έργων και των έργων κοινής ωφελείας, με αποτέλεσμα το κράτος να περιέλθει σε αδυναμία να επιλύσει τα τεράστια αυτά προβλήματα.

- Στην άσκηση έντεχνης προπαγάνδας στο εσωτερικό και εξωτερικό, καθώς και στην οργάνωση κομμουνιστικών πυρήνων στον Εθνικό Στρατό, για διάβρωση και διάλυση των Μονάδων του.

29. Οι Εθνικές Δυνάμεις κατά την περίοδο αυτή αιφνιδιάστηκαν και περιορίστηκαν σε καθαρά αμυντική στάση. Εξάλλου, βρίσκονταν στο στάδιο της ανασυγκρότησης και εκπαίδευσης στα στρατόπεδα κι έτσι, στερούνταν την απαραίτητη δύναμη να καλύψουν όλη την επικράτεια. Τα υπάρχοντα Τάγματα Εθνοφυλακής ήταν ανεπαρκή. Ο αγώνας μέχρι τον Ιούλιο διεξαγόταν ουσιαστικά από τη Χωροφυλακή, οι άνδρες της οποίας κυριολεκτικά θυσιάστηκαν για την εξασφάλιση και προάσπιση της στοιχειώδους τάξης και ασφάλειας στην ύπαιθρο και δυστυχώς χωρίς ουσιαστικό αποτέλεσμα, λόγω της φύσης του αγώνα. Τελικά, οι άνδρες των σταθμών Χωροφυλακής, υπό την πίεση των γεγονότων αναγκάστηκαν να συμπτυχθούν προς τα αστικά κέντρα, και να οργανωθούν σε ισχυρότερα συγκροτήματα λόχων και διλοχιών για να αντιμετωπίσουν τη συνεχώς αυξανόμενη ένοπλη κομμουνιστική απειλή. Από τον Ιούλιο και μέχρι το Δεκέμβριο, η ηγεσία των Ένοπλων Δυνάμεων κατήρτισε το σχέδιο επιχειρήσεων “*ΤΕΡΜΙΝΟΥΣ*”, το οποίο επρόκειτο να εφαρμοσθεί το επόμενο έτος 1947, ενώ παράλληλα με τα Β΄ και Γ΄ Σωμάτα Στρατού κατήρτισε και διεξήγαγε εκκαθαριστικές επιχειρήσεις.

30. Διεξαγωγή του Αγώνα: Οι Ένοπλοι Κομμουνιστές άρχισαν τη δράση τους με την επίθεση κατά του Σταθμού Χωροφυλακής Λιτόχωρου στις 30 Μαρτίου 1946, παραμονή εκλογών, που είχε ως αποτέλεσμα τον φόνο 11 αστυνομικών και στρατιωτών. Μέχρι το Σεπτέμβριο πέτυχαν να εξουδετερώσουν τους Σταθμούς Χωροφυλακής των ορεινών περιοχών της Δυτικής και Κεντρικής Μακεδονίας και Θεσσαλίας. Στη συνέχεια, άρχισαν τις επιθέσεις εναντίον στρατιωτικών φρουρών, οι οποίες προστάτευαν τις παραμεθόριες πόλεις, κωμοπόλεις και χωριά. Έτσι, στις 30 Ιουνίου 1946 αρχικά και κατόπιν την 1η Οκτωβρίου 1946, επιτέθηκαν εναντίον της Νάουσας και Σιάτιστας και στις 5 Ιουλίου 1946 εναντίον της Ποντοκερασιάς. Στις 13 Νοεμβρίου, 1.000 περίπου Ένοπλοι Κομμουνιστές επιτέθηκαν κατά της φρουράς Σκρα, την οποία αποτελούσαν δύο διμοιρίες. Στη συνέχεια επιτέθηκαν και εξουδετέρωσαν τις φρουρές Αρχαγγέλου, Νώτιας, Μανδάλου, Πλικάτι-Χιονάδων, Βάθης Κρουσίων και Νυμφαίου Φλώρινας, προκειμένου να ανοίξουν την ελληνογιουγκοσλαβική μεθόριο. Το Δεκέμβριο, 800 Ένοπλοι Κομμουνιστές εισήλθαν από τη Βουλγαρία και

προσέβαλαν τα χωριά Κυριακή και Κόρυμβο του Νομού Έβρου. Στα τέλη Δεκεμβρίου, επέδραμαν κατά της Δεσκάτης. Παράλληλα, είχε αρχίσει η δράση των Ένοπλων Κομμουνιστών στην Πελοπόννησο και τη Στερεά Ελλάδα, όπου στις 30 Δεκεμβρίου επιτέθηκαν κατά της Υπάτης.

31. Από την πλευρά του Εθνικού Στρατού, από τον Ιανουάριο 1946, οι κατά τόπους Ανώτερες Στρατιωτικές Διοικήσεις Πελοποννήσου, Θεσσαλίας και Μακεδονίας ανέφεραν περιοδικά, ότι γινόταν ανασυγκρότηση του ΕΛΑΣ, ο οποίος προοδευτικά ενισχυόταν και εξοπλιζόταν από Σερβία, Βουλγαρία και Αλβανία. Όταν το Μάρτιο του 1946 σημειώθηκε έντονη τρομοκρατική δράση με δολοφονίες, συλλήψεις και επιθέσεις κατά αστυνομικών σταθμών και προέδρων κοινοτήτων, η δράση αυτή αποδόθηκε από την Κυβέρνηση ως προσπάθεια του ΚΚΕ να τρομοκρατήσει τον πληθυσμό προκειμένου να απέχει από τις εκλογές.

32. Από τις 26 Ιουλίου 1946 που ανατέθηκε αποκλειστική αρμοδιότητα για την εξασφάλιση της τάξεως στον Εθνικό Στρατό, τα Β΄ και Γ΄ Σώματα Στρατού ανέλαβαν και εκτέλεσαν προσχεδιασμένες εκκαθαριστικές επιχειρήσεις ευρείας κλίμακας στις περιοχές: Καϊμακτσαλάν στις αρχές Αυγούστου, Πάικου από αρχές Αυγούστου μέχρι τέλος Σεπτεμβρίου, Ολύμπου αρχές Αυγούστου, Νοτίου Ολύμπου αρχές Νοεμβρίου, Κελεμπέκ (περιοχής Έβρου) μέσα Αυγούστου, Βερμίου μέσα Αυγούστου και τέλος Σεπτεμβρίου, Τιταρίου όρους το δεύτερο δεκαήμερο Αυγούστου, Όσσης από μέσα Αυγούστου μέχρι τέλος Σεπτεμβρίου, Κερδυλλίων μέσα Σεπτεμβρίου, Πιερίων τέλη Σεπτεμβρίου, Αλμυρού-Μαυροβουνίου το Σεπτέμβριο, Χασίων-Δεσκάτης τέλη Σεπτεμβρίου, Κρουσίων αρχές Οκτωβρίου, Βίτσι τέλη Οκτωβρίου, Καμβουνίων-Αντιχασίων τέλη Οκτωβρίου με αρχές Νοεμβρίου, Κόζιακα αρχές Νοεμβρίου και Πίνδου αρχές Οκτωβρίου. Παράλληλα, το Α΄ Σώμα Στρατού πραγματοποίησε εκκαθαριστικές επιχειρήσεις στις περιοχές: Πάρνωνος αρχές Ιουλίου και τέλη Οκτωβρίου, Σπάρτης αρχές Ιουλίου, Φουρνά τέλος Αυγούστου και Νευροπόλεως τέλη Σεπτεμβρίου.

33. Αποτελέσματα αυτών των εκκαθαριστικών επιχειρήσεων ήταν η καταστροφή σημαντικών κρυσφήγετων και αποθηκών οπλισμού και λοιπού υλικού των Ένοπλων Κομμουνιστών, η εξάρθρωση των συγκροτημάτων και η αναθάρρηση των κατοίκων να επιστρέψουν στις εστίες τους.

Οι απώλειες κατά το έτος 1946 από την πλευρά των Ένοπλων Κομμουνιστών ανήλθαν σε 836 νεκρούς, 292 τραυματίες, 208 αιχμαλώτους και 100 παραδοθέντες. Από την πλευρά των Εθνικών Δυνάμεων οι απώλειες ανήλθαν σε 126 νεκρούς (13 αξιωματικοί και 113 οπλίτες), 192 τραυματίες (6 αξιωματικοί και 186 οπλίτες), 194 αγνοούμενους και 208 συλληφθέντες οπλίτες.

Έτος 1947

34. Γενική Κατάσταση: Στις 21 Φεβρουαρίου 1947, η Αγγλική Κυβέρνηση ειδοποίησε την αντίστοιχη Αμερικανική, ότι από την 1η Απριλίου 1947, θα διέκοπτε κάθε βοήθεια προς την Ελλάδα και θα απέσυρε τα στρατεύματα από την χώρα, καθώς η άλλοτε κραταιά αυτοκρατορία βρισκόταν τότε στα πρόθυρα της οικονομικής κατάρρευσης.

Η Κυβέρνηση των ΗΠΑ, αποδέχτηκε σχετική έκκληση της Ελληνικής Κυβερνήσεως και αποφάσισε να αναλάβει την ίδια ανασχετική στρατηγική με την προκάτοχό της, φράσσοντας το δρόμο μιας ενδεχόμενης καθόδου των Ρώσων στο Αιγαίο και τη Μέση Ανατολή, με την εξαγγελία ενός σχεδίου οικονομικής ανόρθωσης, του γνωστού “Δόγματος Τρούμαν” τόσο προς την Ελλάδα, όσο και προς την Τουρκία.

Στις 20 Μαρτίου 1947, μία εβδομάδα μετά την εξαγγελία του Δόγματος Τρούμαν, δολοφονήθηκε στη Θεσσαλονίκη ο Ζεύγος, μέλος της Κεντρικής Επιτροπής του ΚΚΕ, ενώ δύο μήνες αργότερα, στις 20 Μαΐου 1947 ανακοινώθηκε ο αιφνίδιος θάνατος του Γ. Σιάντου, αρχηγού του ΚΚΕ κατά την κατοχική περίοδο.

Στα τέλη Μαΐου 1947, η εξεταστική επιτροπή του ΟΗΕ, ύστερα από τετράμηνη έρευνα, υπέβαλε στο Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ πρακτικό στο οποίο αποφαινόταν ότι τον πόλεμο στην Ελλάδα υποκινούσαν δυνάμεις από το εξωτερικό και τον ενίσχυναν οι γειτονικές χώρες Αλβανία, Γιουγκοσλαβία και Βουλγαρία.

Τον Ιούλιο του 1947, στο Συνέδριο του Γαλλικού Κομμουνιστικού Κόμματος που έγινε στο Στρασβούργο, το ΚΚΕ με τον εκπρόσωπό του Μιλτ. Πορφυρογένη, εξήγγειλε την πρόθεση του να δημιουργήσει ξεχωριστό κομμουνιστικό κράτος. Κάτι τέτοιο όμως προϋπέθετε σταθερή κατοχή μιας πόλεως, την οποία θα χρησιμοποιούσε ως πρωτεύουσα και έδρα της Κυβέρνησης για διεθνή προβολή και προπαγάνδα, όπου θα δεχόταν τους διπλωματικούς εκπροσώπους των κομμουνιστικών χωρών. Ο Ζαχαριάδης, μη μπορώντας να εξασφαλίσει ένα τέτοιο αστικό κέντρο, παρά τις συνεχείς προσπάθειες, στις 23 Δεκεμβρίου 1947 προέβη στο σχηματισμό της “Πρώτης Προσωρινής Κυβέρνησης της Ελεύθερης Ελλάδας” με Πρωθυπουργό και Υπουργό Στρατιωτικών το Μάρκο Βαφειάδη, και Υπουργούς τους Γ. Ιωαννίδη, Μ. Πορφυρογένη, Π. Ρούσσο, Β. Μπαρτζώτα, Δ. Βλαντά, Λ. Στρίγγο και Π. Κόκκαλη. Δύο ημέρες αργότερα εξαπέλυσε την από καιρό σχεδιασμένη επίθεση κατά της Κόνιτσας, η οποία συγκέντρωνε τα πλεονεκτήματα για πρωτεύουσα του ανεξάρτητου κομμουνιστικού κράτους.

35. Οργάνωση και Δύναμη Ένοπλων Κομμουνιστών: Από τον Αύγουστο άρχισε στην περιοχή Δυτικής Μακεδονίας η οργάνωση των Ελαφρών Ταξιαρχιών, των Ταξιαρχιών Ιππικού και των Μεραρχιών, με παράλληλη κατάργηση των Αρχηγείων Περιοχών. Οι νέες Μονάδες εφοδιάζονταν με πυροβόλα, όλμους, καθώς και πλήθος από πολυβόλα και αυτόματα όπλα. Παράλληλα, υιοθετήθηκε σε μικρή όμως έκταση η εκπαίδευση σε μεθόδους του Τακτικού Στρατού. Η ηγεσία του Επαναστατικού Κομμουνιστικού Κόμματος ανήγγειλε την εθελοντική στράτευση οπαδών, στην πράξη όμως έγινε βίαια, με αποτέλεσμα ενώ τον Ιανουάριο του 1947 η δύναμη των Ένοπλων Κομμουνιστών ήταν 10.000 περίπου, το Δεκέμβριο του ιδίου έτους είχε ανέλθει στις 20.000 περίπου, παρά τις απώλειες που σημειώθηκαν στο μεταξύ.

36. Οργάνωση και Δύναμη Εθνικού Στρατού: Μετά από πολύμηνη επιμονή της Στρατιωτικής Ηγεσίας της χώρας, το Μάρτιο του 1947, αποφασίστηκε η αύξηση του Στρατού σε 115.000 και της Χωροφυλακής σε 30.000 άνδρες. Η Ελληνική Κυβέρνηση αναγκάστηκε να επωμισθεί, την οικονομική επιβάρυνση της πρόσκλησης των επιπλέον 15.000 νεοσυλλέκτων.

Ο Στρατός τώρα διέθετε Στρατηγεία 1ης Στρατιάς και 3 Σωμάτων Στρατού, 7 Μεραρχίες (από τις οποίες 4 ορεινής συνθέσεως) και 2 ανεξάρτητες Ταξιαρχίες συνολικής δυνάμεως 60 Ταγμάτων Πεζικού και ανάλογο αριθμό Ταγμάτων και ισοδύναμων Μονάδων των άλλων Όπλων και Σωμάτων. Στα τέλη του 1947, λόγω της κρισιμότητας της κατάστασης, η δύναμη του Στρατού ανήλθε σε 150.000 άνδρες.

37. Διεξαγωγή του Αγώνα: Η τακτική την οποία η ηγεσία των Ένοπλων Κομμουνιστών εφάρμοσε κατά την περίοδο αυτή ήταν κατά βάση η ίδια με του ανταρτοπολέμου, τον οποίο συντηρούσε στη Θράκη, Χαλκιδική και Πελοπόννησο. Χαρακτηριζόταν όμως από την επίμονη προσπάθεια και επιδίωξη:

- Να σταθεροποιήσει και να διευρύνει τις παραμεθόριες περιοχές της Μουργκάνας, του Γράμμου, του Βίτσι, του Καϊμακτσαλάν, του Μπέλες και της Χαϊντούς, τις οποίες έλεγχαν από το 1946.

- Να αμφισβητήσει σοβαρά τις ορεινές περιοχές της Δυτικής Μακεδονίας, Θεσσαλίας, Ρούμελης και Ηπείρου, με εξορμήσεις και αιφνιδιαστικές επιθέσεις, μετά από συγκέντρωση όγκου δυνάμεων εναντίον της εκάστοτε επιλεγόμενης περιοχής και στη συνέχεια διασπορά, συγκέντρωση και επίθεση σε άλλη περιοχή.

- Να καταλάβει σημαντική πόλη στην ευρύτερη περιοχή για εγκατάσταση της “Προσωρινής Δημοκρατικής Κυβέρνησης” της οποίας τη συγκρότηση ανήγγειλε τελικά στις 24 Δεκεμβρίου 1947.

38. Η ηγεσία του Εθνικού Στρατού, συγκρότησε την 1η Στρατιά για την εφαρμογή του σχεδίου “*TEPMINOYΣ*” με τα Β΄ και Γ΄ Σώματα Στρατού στις περιοχές Ήπειρο-Θεσσαλία και Μακεδονία-Θράκη, αντίστοιχα.

Ανέθεσε στο Α΄ Σώμα Στρατού, την εφαρμογή ανάλογου σχεδίου για τη Ρούμελη, παράλληλα με την απασχόληση του στις εκκαθαριστικές επιχειρήσεις στην Πελοπόννησο, καθώς και στα άλλα νησιά με τις κατά τόπους δυνάμεις της Χωροφυλακής. Γενικά, το σχέδιο ενέργειας “*TEPMINOYΣ*” του Εθνικού Στρατού προέβλεπε:

Στο 1ο στάδιο: Τον εγκλωβισμό και στη συνέχεια την εκκαθάριση των περιοχών Ρούμελης-Θεσσαλίας και κατά σειρά των ορεινών συγκροτημάτων:

Δομοκού-Ξυνιάδας-Ρεντίνας και Οίτης-Γκιώνας,

Άνω Ρου Αχελώου-Αγράφων και Χασίων-Αντιχασίων-Καμβουνίων,

Ν. Πίνδου-Ζαγορίων, Ολύμπου-Πιερίων και Όσσης-Πηλίου.

Στο 2ο στάδιο: Την εκκαθάριση των περιοχών Δυτικής Μακεδονίας και Κεντρικής Μακεδονίας μέχρι το Στρυμόνα ποταμό.

Στο 3ο στάδιο: Την εκκαθάριση Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης.

39. Κατά το 1ο στάδιο, η εφαρμογή του σχεδίου “*TEPMINOYΣ*” είχε ικανοποιητικά αποτελέσματα, αλλά εξελίχθηκε σε εκτεταμένο χώρο που ήταν αδύνατο να καλυφθεί από επαρκείς δυνάμεις. Η ηγεσία των Ένοπλων Κομμουνιστών αντιλαμβανόταν αμέσως τους επιδιωκόμενους εγκλωβισμούς και έδινε εντολή στις μονάδες τους να διασπείρονται έγκαιρα. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η επιχείρηση Νοτ. Πίνδου-Ζαγορίων, όπου τον Ιούλιο οι δυνάμεις των κομμουνιστών απέφυγαν τον εγκλωβισμό τους με ευρύ ελιγμό και στη συνέχεια προσέβαλαν με όγκο δυνάμεων την περιοχή δυτικά της Κόνιτσας, κινήθηκαν προς Νότο δημιουργώντας προς στιγμή ανησυχία στην περιοχή Ιωαννίνων και κατέφυγαν στην περιοχή Ζαγορίων, για να επανακάμψουν τελικά στις σταθεροποιημένες βάσεις τους της Μουργκάνας, του Γράμμου και της Δυτικής Μακεδονίας.

40. Οι Ένοπλοι Κομμουνιστές κατά το έτος 1947, υλοποιώντας την τακτική του ανταρτοπολέμου, πραγματοποίησαν πάμπολλες καταστροφές συγκοινωνιακών και έργων κοινής ωφελείας, καθώς και πολλές προσβολές κατά μικρών και μεγαλύτερων κατοικημένων τόπων, όπως τα Καλάβρυτα, Αμαλιάδα, Γιαννιτσά, Αταλάντη και την περιοχή Θεσσαλονίκης. Υλοποίησαν την τακτική οργανωμένων επιθέσεων με όγκο δυνάμεων και με επιτελικά καταρτισμένα σχέδια, ενήργησαν εναντίον της Έδεσσας, Φλώρινας, Γρεβενών και Μετσόβου. Από το φθινόπωρο του 1947, προπαρασκεύασαν την επίθεση κατά της Κόνιτσας, χρησιμοποιώντας περισσότερες τακτικές δυνάμεις (5 ταξιαρχίες), την οποία προόριζαν για έδρα της “Προσωρινής Δημοκρατικής Κυβέρνησης”. Η επίθεση εκδηλώθηκε στις 25 Δεκεμβρίου και διήρκεσε μέχρι τις 6 Ιανουαρίου 1948. Όλο αυτό το διάστημα οι Ένοπλοι Κομμουνιστές εξαπέλυσαν αλλεπάλληλες επιθετικές προσπάθειες οι οποίες διακρίνονταν από σφοδρότητα και επιμονή, χωρίς τελικά να επιτευχθεί η κατάληψη της Κόνιτσας, χάρη στην

αντίσταση της αμυνόμενης 75ης Ταξιαρχίας του Εθνικού Στρατού και την ποικιλότητα βοήθεια των κατοίκων της πόλης.

Οι απώλειες από τις επιχειρήσεις του έτους 1947 υπήρξαν βαρείες και για τους δύο αντιπάλους. Από την πλευρά των Ένοπλων Κομμουνιστών ανήλθαν σε 7.629 εξακριβωμένους νεκρούς, 4.617 αιχμαλώτους και 3.792 παραδοθέντες. Οι βίαια στρατολογηθέντες ανήλθαν σε 27.840. Από την πλευρά του Εθνικού Στρατού οι απώλειες ανήλθαν σε: 1.115 νεκρούς (104 αξιωματικοί και 1.011 οπλίτες), 2.935 τραυματίες (165 αξιωματικοί και 2.770 οπλίτες) και 989 αγνοούμενους (37 αξιωματικοί και 952 οπλίτες).

Έτος 1948

41. Γενική Κατάσταση: Το έτος 1948 που ο Εμφύλιος έφτασε στο σημείο της κρισιμότερης αναμέτρησης με τις πολύνεκρες μάχες, έλαβαν χώρα γεγονότα σημαντικού ενδιαφέροντος. Οι ΗΠΑ προσέφεραν αθρόα εισροή οικονομικής βοήθειας και εξοπλισμού στις Εθνικές Δυνάμεις. Σε αντιστάθμισμα η “Κυβέρνηση του Βουνού” έπαιρνε συνεχή υλική βοήθεια από τον Τίτο και ηθική από την “Κομινφόρμ”, που είχε ιδρυθεί τότε για να ενισχύει τα κομμουνιστικά κόμματα της Ευρώπης και να συντονίζει τη δράση τους.

Στον εσωτερικό τομέα, η κυβέρνηση Σοφούλη πήρε αυστηρά μέτρα κατά των κομμουνιστών με την περισυλλογή και εξορία ορισμένων από αυτούς στην Ικαρία όπου λειτούργησαν διάφορα στρατόπεδα συγκεντρώσεως, σε αντιστάθμισμα της εκ μέρους των Ένοπλων Κομμουνιστών βίαιης στρατολογήσεως και προπαντός του επαχθούς μέτρου της απαγωγής 28.000 ελληνόπαιδων, τα οποία φυγάδευσαν σε γειτονικές κομμουνιστικές χώρες. Πρόσθετο λόγο για την, εκ μέρους της Κυβερνήσεως, λήψη μέτρων κατά των κομμουνιστών, αποτέλεσε και η δολοφονία του Υπουργού Χρήστου Λαδά. Στο στρατιωτικό τομέα, σημειώθηκε αλλαγή στην ηγεσία του Εθνικού Στρατού. Από τις 27 Οκτωβρίου 1948, ο Στρατηγός Αλέξανδρος Παπάγος ανέλαβε καθήκοντα Αρχηγού ΓΕΣ, θέση την οποία προηγουμένως κατείχε ο Αντιστράτηγος Γιατζής. Από την πλευρά των Ένοπλων Κομμουνιστών, ο Ζαχαριάδης απομάκρυνε το Μάρκο Βαφειάδη λόγω διαφωνίας για τον τρόπο διεξαγωγής του πολέμου και ανέθεσε την αρχιστρατηγία στο Γούσια, την πρωθυπουργία της “Κυβέρνησης του Βουνού” ανέλαβε ο Ιωαννίδης, ενώ τη διεύθυνση του πολέμου ανέλαβε το Ανώτατο Πολεμικό Συμβούλιο, το οποίο αποτελούσαν οι Ζαχαριάδης, Μπαρτζώτας, Βλαντάς, Γούσιας και Καραγιώργης.

42. Οργάνωση και Δύναμη Ένοπλων Κομμουνιστών: Ο στρατός των Ένοπλων Κομμουνιστών επιδόθηκε συστηματικά στην ανασυγκρότηση, συστηματική εκπαίδευση και ανάπτυξη μονάδων με τη μορφή τακτικού στρατού, χωρίς να εγκαταλείπει και την τακτική του ανταρτοπολέμου. Η νέα οργάνωση στηρίχθηκε σε Τάγματα των 450 ενόπλων, Ταξιαρχίες των 1.250 ενόπλων και σε Μεραρχίες. Η δύναμη του, παρά τις τεράστιες απώλειες που είχε στις επιχειρήσεις αποφασιστικής σημασίας και σε πληθώρα φονικών μαχών, αυξανόταν συνεχώς, λόγω του μέτρου της βίαιης στρατολογήσεως ανδρών και γυναικών που εφάρμοσε. Έτσι, στα τέλη του 1948 έφτασε τους 25.000 ενόπλους.

43. Οργάνωση και Δύναμη Εθνικού Στρατού: Κατά το έτος αυτό, καθώς η δραστηριότητα των Ένοπλων Κομμουνιστών έφθασε στο κατακόρυφο της, αποφασίστηκε η αναδιοργάνωση του και η αύξηση της δύναμής του. Καταργήθηκε η Στρατιά, και η δύναμη του Τακτικού Στρατού αυξήθηκε σε 160.000 άνδρες (οργανωμένους σε Μεραρχίες των 9.000 ανδρών), της Εθνοφρουράς σε 50.000 άνδρες, ενώ η δύναμη της Χωροφυλακής περιορίστηκε σε 23-25.000 άνδρες περίπου. Ο εξοπλισμός του Εθνικού Στρατού ήταν άρτιος χάρη στην αμερικανική βοήθεια.

44. Διεξαγωγή των Επιχειρήσεων: Τόσο οι δυνάμεις των Ένοπλων Κομμουνιστών, όσο και οι Εθνικές Δυνάμεις, διεξήγαγαν τον αγώνα με ιδιαίτερο πείσμα. Η τακτική των Εθνικών Δυνάμεων παρέμεινε η ίδια, αποβλέποντας στον εγκλωβισμό και την καταστροφή του αντιπάλου. Αντίθετα, η τακτική των Ένοπλων Κομμουνιστών, ενώ δεν εγκατέλειψε τις βασικές αρχές του ανταρτοπολέμου (συγκέντρωση, αιφνιδιαστικό κτύπημα και αποχώρηση), χαρακτηριζόταν από μεθόδους διεξαγωγής τακτικού στρατού, δηλαδή οργάνωση και εκτόξευση επίθεσης για κατάληψη μιας τοποθεσίας, ή διεξαγωγή σταθερής άμυνας σε μια κατεχόμενη περιοχή. Οι Ένοπλοι Κομμουνιστές, το 1948, βρέθηκαν στο υψηλότερο επίπεδο της ισχύς τους. Οι βάσεις τους στο Γράμμο και το Βίτσι είχαν ισχυροποιηθεί με έργα αμυντικής οργανώσεως και υποστηρίζονταν με όλμους και πυροβολικό. Παράλληλα, εξακολούθησαν με την ίδια σφοδρότητα τις προσβολές εναντίον κατοικημένων τόπων και τις εμπλοκές με τις εθνικές δυνάμεις στην Πελοπόννησο, Θεσσαλία, Ήπειρο, Μακεδονία, Θράκη και νησιά. Ιδιαίτερα όμως στη Ρούμελη, το Γράμμο και το Βίτσι διεξάγονταν επιχειρήσεις κανονικού πολέμου.

45. Επιχείρηση “ΧΑΡΑΥΓΗ” (15/4-26/5/48): Κατά την περίοδο αυτή, το Α΄ Σώμα Στρατού ανέλαβε με δύναμη τριών Μεραρχιών την εκκαθάριση της Ρούμελης από την παρουσία και τις καταστροφές των Ένοπλων Κομμουνιστών, των οποίων η δύναμη στις αρχές του έτους 1948 υπολογιζόταν σε 3.000 ενόπλους περίπου. Η επιχείρηση αυτή στέφθηκε από επιτυχία και έγινε εκκαθάριση της περιοχής.

46. Επιχείρηση “ΚΟΡΩΝΙΣ” (20/7-22/8/48): Κατά την περίοδο αυτή, το Β΄ Σώμα Στρατού ανέλαβε την εκκαθάριση της ισχυρά οργανωμένης τοποθεσίας του Γράμμου, στην οποία η δύναμη των Ένοπλων Κομμουνιστών υπολογιζόταν από 12.000 έως 15.000 περίπου. Το σχέδιο ενέργειας προέβλεπε την κατά μέτωπο επίθεση σε ολόκληρη την περιοχή, με δύο πτέρυγες ελιγμού κατά μήκος των ελληνοαλβανικών συνόρων. Η μία πτέρυγα, από Βορρά προς Νότο στην κατεύθυνση Νεστόριο-Αμμούδα-Αλεβίτσα-Φλάμπουρο-Γράμμο (υψ. 2520), ενώ η άλλη πτέρυγα από Νότο προς Βορρά στην κατεύθυνση Στράτσανη-Κάμενικ-Ασημοχώρι-Γράμμος (ύψ. 2520), απέβλεπαν στην αποκοπή της σύμπτυξης των κομμουνιστών προς την Αλβανία. Η επιχείρηση άρχισε στις 20 Ιουλίου, αλλά δεν εξελίχθηκε σύμφωνα με το σχέδιο, λόγω της ισχυρά οργανωμένης τοποθεσίας και της πεισματώδους αντιστάσεως των κομμουνιστών. Η περιοχή επιχειρήσεων διαχωρίστηκε σε δύο ζώνες, αυτή του βόρειου Γράμμου όπου παρέμεινε το Β΄ Σώμα Στρατού (3 Μεραρχίες) και του νότιου Γράμμου που ανατέθηκε στο Α΄ Σώμα Στρατού (3 Μεραρχίες), το οποίο εσπευσμένα ανακλήθηκε από την περιοχή Ρούμελης. Κατά τη διάρκεια αυτής της επιχείρησης καταλήφθηκαν διαδοχικά από μεν το Β΄ Σώμα Στρατού τα υψώματα Ταμπούρι, Σγουρό, Τρία Σύνορα, Αλεβίτσα και Φούσια, από δε το Α΄ Σώμα Στρατού, τα υψώματα Κλέφτης, Σμόλικας, Κάμενικ, Γκόλιο και Γράμμος (ύψ. 2520). Με τον τρόπο αυτό ολόκληρη η περιοχή του Γράμμου καταλήφθηκε από τον Εθνικό Στρατό, αφού όμως κατέβαλε βαρύ φόρο αίματος κατά τις φονικότατες μάχες που διεξήγαγε. Το μεγαλύτερο μέρος των Ένοπλων Κομμουνιστών διέφυγε τη νύκτα 20/21 Αυγούστου μεταξύ ελληνοαλβανικών συνόρων και υψώματος Αλεβίτσας προς το ορεινό συγκρότημα Βίτσι, όπου άρχισε δραστήρια την ανασυγκρότηση του και την οργάνωση της τοποθεσίας.

47. Επιχείρηση κατά Βίτσι (Αυγ.-Δεκ./48): Αμέσως μόλις διαπιστώθηκε η διαφυγή του μεγαλύτερου μέρους των Ένοπλων Κομμουνιστών του Γράμμου (8.500 περίπου) προς το Βίτσι, στην περιοχή του οποίου βρίσκονταν άλλοι 1.500 περίπου, το Β΄ Σώμα Στρατού προσανατόλισε τις δυνάμεις του εναντίον τους και άρχισε την επίθεση, ώστε να μη δοθεί επαρκής χρόνος για ανασυγκρότηση και οργάνωση της τοποθεσίας. Αρχικά, οι δυνάμεις του Β΄ Σώματος Στρατού σημείωσαν μερικές επιτυχίες. Με την πάροδο όμως του χρόνου, η

δύναμη των Ένοπλων Κομμουνιστών αφού ενισχύθηκε και από άλλες περιοχές, προέβαλε σθεναρή αντίσταση και ανέστειλε την επιθετική ορμή των Εθνικών Δυνάμεων. Στη συνέχεια, μεταπηδώντας στην επίθεση, ανέτρεψε τα εθνικά τμήματα από τις θέσεις τους και απείλησε να καταλάβει την πόλη της Καστοριάς, δημιουργώντας δοκιμασία στις τοπικές Εθνικές Δυνάμεις και πανικό στην τότε στρατιωτική και πολιτική ηγεσία της χώρας. Από την 1η Νοεμβρίου 1948, η διεύθυνση της επιχείρησης των Α΄ και Β΄ Σωμάτων Στρατού κατά του Βίτσι ανατέθηκε στο Α΄ Σώμα Στρατού, το οποίο αφού εκτέλεσε αρχικά μερικές επιτυχείς τοπικές επιχειρήσεις, στη συνέχεια δέχθηκε ισχυρή συντονισμένη επίθεση για τέσσερις συνεχείς μέρες, την οποία κατάφερε να αποκρούσει με επιτυχία. Στη συνέχεια, αφού σταθεροποίησε τις θέσεις του στο Βίτσι, παρέδωσε εκ νέου την ευθύνη της περιοχής αυτής στο Β΄ Σώμα Στρατού και στις 3 Δεκεμβρίου μεταφέρθηκε στην Πελοπόννησο για τις εκεί εκκαθαριστικές επιχειρήσεις.

Οι απώλειες του έτους 1948 από την πλευρά των Ένοπλων Κομμουνιστών ανήλθαν σε 16.382 νεκρούς, 8.065 συλληφθέντες, 8.763 παραδοθέντες και άγνωστο αριθμό τραυματιών. Από την πλευρά των Εθνικών Δυνάμεων οι απώλειες ανήλθαν σε 4.239 νεκρούς (330 αξιωματικοί και 3.909 οπλίτες), 15.308 τραυματίες (834 αξιωματικοί και 14.474 οπλίτες) και 2.328 αγνοούμενους (66 αξιωματικοί και 2.262 οπλίτες).

Έτος 1949

48. Γενική Κατάσταση: Το τελευταίο έτος του Εμφύλιου Πολέμου χαρακτηρίστηκε από την συντριβή των Ένοπλων Κομμουνιστών, μετά την κατάληψη από τον Εθνικό Στρατό των ορεινών όγκων Βίτσι και Γράμμου. Αποφασιστικός παράγοντας για τη λήξη του Εμφύλιου Πολέμου υπήρξε η απόφαση του Τίτο να κλείσει από τον Ιούλιο του 1949 τα σύνορα στους Ένοπλους Κομμουνιστές και να σταματήσει την παροχή σ' αυτούς πολεμικού υλικού και άλλης οικονομικής βοήθειας. Η απόφαση του Τίτο ήλθε ως αποτέλεσμα προηγούμενων συζητήσεων με τους Αμερικανούς για υποστήριξη, προτού διακόψει τους δεσμούς του με το Στάλιν. Στον εσωτερικό τομέα, μετά το θάνατο του Θεμιστοκλή Σοφούλη στις 26 Ιουνίου 1949, στην πρωθυπουργία ανήλθε ο μέχρι τότε αντιπρόεδρος Αλέξανδρος Διομήδης.

49. Οργάνωση και Δύναμη Αντιπάλων: Από την πλευρά των Ένοπλων Κομμουνιστών η δύναμη συνεχώς μειωνόταν κατά τη διάρκεια του τελευταίου έτους του Εμφυλίου, λόγω των μέτρων που είχε λάβει η Κυβέρνηση Σοφούλη και των σημαντικών απωλειών τους από τις εκκαθαριστικές επιχειρήσεις και τις αιματηρές μάχες. Ο κυριότερος λόγος όμως υπήρξε το σφάλμα που διέπραξε ο Ζαχαριάδης με την απόφαση της 5ης Ολομέλειας, ο οποίος υποσχέθηκε στους σλαβόφωνους της Μακεδονίας την ίδρυση ξεχωριστού κράτους, με αποτέλεσμα πολλοί οπαδοί του άλλοτε ΕΑΜ, να δείχνουν αποστροφή στη συνέχιση ενός εθνικά προδοτικού πολέμου, του οποίου η αποτυχία διαφαινόταν παταγώδης. Παρά ταύτα, τον Αύγουστο του 1949 η δύναμη των Ένοπλων Κομμουνιστών ανερχόταν σε 16.000 ένοπλους (70 Τάγματα μειωμένης συνθέσεως και Διλοχίες καθώς και 132 πυροβόλα διαφόρων διαμετρημάτων), το Σεπτέμβριο είχε μειωθεί στις 4.000 και το Δεκέμβριο δεν υπερέβαινε τους 1.000.

Από την πλευρά του Εθνικού Στρατού, η δύναμη του σε συνδυασμό με τον κατάλληλο εξοπλισμό και την πείρα που απέκτησε, οδήγησαν στην οριστική συντριβή της ένοπλης κομμουνιστικής δράσεως.

50. Διεξαγωγή Επιχειρήσεων: Κατά το έτος 1949, από άποψη τακτικής, ενώ δεν υπήρξε καμιά μεταβολή εκ μέρους των Ένοπλων Κομμουνιστών, από πλευράς Εθνικού

Στρατού εγκαταλείφθηκε η τακτική του εγκλωβισμού και εφαρμόστηκε η τακτική των “νυκτερινών επιχειρήσεων και της αδιάκοπτης δίωξης”. Καθορίστηκε το δόγμα της εκκαθάρισης της χώρας με επιχειρήσεις από Νότο προς Βορρά, σε συνδυασμό, με μέτρα για την αποφυγή επανάκαμψης των Ένοπλων Κομμουνιστών στις περιοχές που είχαν εκκαθαριστεί.

Κατέστρωσε και εφάρμοσε σχέδια εκκαθαριστικών επιχειρήσεων όπως παρακάτω:

51. Σχέδιο Επιχειρήσεων “ΠΕΡΙΣΤΕΡΑ” (Δεκ. 48-Ιουλ. 49): Από τις 19 Δεκεμβρίου 1948, το Α΄ Σώμα Στρατού ανέλαβε την εκκαθάριση της Πελοποννήσου με την ΙΧ Μεραρχία, η οποία μεταφέρθηκε εσπευσμένα και τις δυνάμεις της Ανωτέρας Διοικήσεως Πελοποννήσου (ΑΣΔΠ), όπου η δύναμη των Ένοπλων Κομμουνιστών υπολογιζόταν σε 2.500 περίπου. Η κύρια επιχείρηση περατώθηκε με επιτυχία μέχρι το τέλος Ιανουαρίου 1949 και η πλήρης εκκαθάριση ολοκληρώθηκε από την ΑΣΔΠ μέχρι τον Απρίλιο. Το μέτρο της σταδιακής εκκαθάρισης της χώρας, με αρχή από την Πελοπόννησο, έδωσε την ευκαιρία στους Ένοπλους Κομμουνιστές να σημειώσουν προσωρινά ορισμένες εντυπωσιακές επιτυχίες στις πόλεις Νάουσα, Καρδίτσα και Καρπενήσι, το οποίο κατέλαβαν στις 18 Ιανουαρίου και το διατήρησαν για ένα μήνα μέχρι την ανακατάληψη του από τις Εθνικές Δυνάμεις, ύστερα από πεισματώδη αγώνα.

Χρονολογικά, οι εκκαθαριστικές επιχειρήσεις και οι προσπάθειες αντιπερισπασμού εκ μέρους των αντιπάλων είχαν ως εξής:

Στις 12 Φεβρουαρίου, η ΙΙ Μεραρχία του Β΄ Σώματος Στρατού απέκρουσε επίθεση των Ένοπλων Κομμουνιστών, που απέβλεπε στην κατάληψη της Φλώρινας.

Στις 21 Μαρτίου, το Α΄ Σώμα Στρατού με τις μονάδες του πρόλαβε απόπειρα αντιπερισπασμού των Ένοπλων Κομμουνιστών και απέτρεψε επίθεσή τους κατά της Άρτας.

Από 1η έως 8 Απριλίου, το Α΄ Σώμα Στρατού απέτρεψε τη δημιουργία δυσμενούς καταστάσεως στην περιοχή νότια του Γράμμου διότι οι Ένοπλοι Κομμουνιστές κινήθηκαν για συντριβή της VIII Μεραρχίας.

Στις 17 και 18 Απριλίου, το Β΄ Σώμα Στρατού απέκρουσε επίθεση αντιπερισπασμού των Ένοπλων Κομμουνιστών κατά του Αμύνταιου.

Στις 17 Μαΐου, το Β΄ Σώμα Στρατού απέκρουσε επιθετική ενέργεια των Ένοπλων Κομμουνιστών στο Βίτσι.

Παράλληλα, το Α΄ Σώμα Στρατού από 5 Μαΐου μέχρι τέλος Ιουνίου, εκκαθάρισε πλήρως την περιοχή Θεσσαλίας και πέτυχε την συντριβή ολόκληρης της δύναμης του Γενικού Αρχηγείου Νότιας Ρούμελης των κομμουνιστών. Το Γ΄ Σώμα Στρατού, από 5 έως 8 Μαΐου εκκαθάρισε την περιοχή Αγγίστρου της Κεντρικής Μακεδονίας και από 4 έως 20 Ιουλίου την περιοχή Καϊμακτσαλάν.

52. Τελικές Εκκαθαριστικές Επιχειρήσεις κατά Βίτσι-Γράμμου (1-30 Αυγ. 49): Μετά την εμπέδωση της τάξεως στην Πελοπόννησο, Κεντρική Στερεά, Θεσσαλία και Κεντρική Μακεδονία, έγιναν τον Ιούλιο οι αναγκαίες συγκεντρώσεις των Μονάδων και των μέσων του Εθνικού Στρατού και τέθηκαν υπό τις διαταγές της Στρατιάς Ηπείρου-Δυτικής Μακεδονίας (ΣΗΔΜ) για την τελική προσβολή του όγκου των Ένοπλων Κομμουνιστών στους ορεινούς όγκους Γράμμου και Βίτσι. Το γενικό σχέδιο του Αρχιστράτηγου με την επωνυμία “ΠΥΡΣΟΣ”, περιλάμβανε τις εξής επί μέρους επιχειρήσεις: Την παραπλανητική ενέργεια κατά Βορείου Γράμμου (“ΠΥΡΣΟΣ Α΄”), την κύρια επιθετική ενέργεια κατά Βίτσι (“ΠΥΡΣΟΣ Β΄”) και την τελική επίθεση κατά Γράμμου (“ΠΥΡΣΟΣ Γ΄”).

53. Επιχείρηση “ΠΥΡΣΟΣ Α΄” (2-8 Αυγ. 49) κατά Βορείου Γράμμου: Σκοπός της ήταν η παραπλάνηση και εξαπάτηση των Ένοπλων Κομμουνιστών σχετικά με την κύρια επίθεση που σχεδιάστηκε για τις 10 Αυγούστου εναντίον του Βίτσι. Επιδιωκόταν έτσι, η

απαγκίστρωση των δυνάμεων των κομμουνιστών του Γράμμου, η μεταπήδηση κομμουνιστών από Βίτσι στο Γράμμο και η συγκέντρωση Πυροβολικού των Εθνικών δυνάμεων στο Βίτσι, όπου θα λάμβανε χώρα η κύρια επίθεση. Η επιχείρηση αυτή που ανατέθηκε στο Α΄ Σώμα Στρατού (2 Μεραρχίες και 1 Ταξιαρχία), είχε διάρκεια από 2 έως 7 Αυγούστου και άριστα αποτελέσματα.

54. Επιχείρηση “ΠΥΡΣΟΣ Β” (10-16 Αυγ. 49) κατά Βίτσι: Σκοπός της κύριας αυτής επιχείρησης ήταν η ολοσχερής και τελική εκκαθάριση του Βίτσι. Σύμφωνα με το σχέδιο, προβλεπόταν η αιφνιδιαστική διείσδυση και κατάληψη της τοποθεσίας Τσούκα-Λέσιτς-Μπάρο, η οποία αποτελούσε την κύρια τοποθεσία άμυνας των κομμουνιστών. Στη συνέχεια, διεύρυνση του ρήγματος προς Βάρμπα-Καρμπέτσι, σε συνδυασμό με ενέργεια επί των κατευθύνσεων Ιεροπηγή-Σμαρδέσι-Καρμπέτσι και Μισοδάγισα-Πρεβόλ-Λαιμός, με σκοπό την απαγόρευση διαφυγής των δυνάμεων των κομμουνιστών προς Αλβανία. Τέλος, το σχέδιο προέβλεπε την εκκαθάριση της Χερσονήσου Πυξού. Η δύναμη των Ένοπλων Κομμουνιστών στην περιοχή Βίτσι υπολογιζόταν σε 8.000 περίπου. Η επιχείρηση ανατέθηκε στο Β΄ Σώμα Στρατού (4 Μεραρχίες και 2 Ταξιαρχίες Καταδρομών) με αρκετή υποστήριξη Πυροβολικού και Αεροπορίας. Άρχισε στις 10 Αυγούστου και ύστερα από φονικότατες μάχες επτά ημερών στα υψώματα του Βίτσι, ολόκληρη η περιοχή πέρασε στα χέρια των Εθνικών Δυνάμεων στις 17 Αυγούστου.

55. Επιχείρηση “ΠΥΡΣΟΣ Γ” (24-30 Αυγ. 49) κατά Γράμμου: Σκοπός της τελευταίας αυτής σημαντικής επιχείρησης, ήταν η ολοσχερής εκκαθάριση του τελευταίου οργανωμένου προπύργιου των Ένοπλων Κομμουνιστών του Γράμμου. Το σχέδιο προέβλεπε ισχυρές, αιφνιδιαστικές ενέργειες σε βάθος, με σκοπό την κατάληψη των υψωμάτων Κόντρα Πολίγκα και Καλύβια Κατσαρά στα ελληνοαλβανικά σύνορα, καθώς και στα υψώματα Τρία Σύνορα-Τσούμια, τα οποία θα αποτελούσαν την εξωτερική περίμετρο της κύριας αμυντικής τοποθεσίας των κομμουνιστών στο Γράμμο. Ταυτόχρονα, μετά από ισχυρή προπαρασκευή Πυροβολικού και Αεροπορίας, θα επιχειρείτο η διάρρηξη της τοποθεσίας με την κατάληψη των υψωμάτων Ψωριάρικα και Τσάρνο. Στη συνέχεια, προβλεπόταν η διεύρυνση του ρήγματος και η εκμετάλλευση της επιτυχίας στις κατευθύνσεις Τσάρνο-Φλάμπουρο-χωριό Γράμμος-ύψωμα Κιάφα και Φούσια-Γκουμπέλ-ύψωμα 2520 (Γράμμος) για την κατάληψη του και αποφυγή της διαφυγής της δύναμης των Ένοπλων Κομμουνιστών προς Αλβανία. Παράλληλα, προς το νότιο Γράμμο θα ασκείτο ισχυρή πίεση για συγκράτηση των Ένοπλων Κομμουνιστών της περιοχής Κάμενικ-Πυρσόγιαννη και για απαγόρευση διαφυγής τους προς το εσωτερικό της Ηπείρου. Η δύναμη των Ένοπλων Κομμουνιστών στην περιοχή Γράμμου υπολογιζόταν σε 7.000 περίπου (από τους οποίους 1.500 περίπου είχαν διαφύγει από το Βίτσι). Η επιχείρηση ανατέθηκε στο Α΄ Σώμα Στρατού (4 Μεραρχίες, 2 Ταξιαρχίες Καταδρομών) με αρκετή υποστήριξη πυρών Πυροβολικού και Αεροπορίας. Ο αγώνας άρχισε μετά από ισχυρή προπαρασκευή Πυροβολικού και Αεροπορίας στις 24 Αυγούστου. Κατόπιν σκληρού και αιματηρού αγώνα στα υψώματα του Γράμμου, για επτά συνεχείς μέρες, ολόκληρη η περιοχή πέρασε στα χέρια των Εθνικών Δυνάμεων, ενώ αρκετοί Ένοπλοι Κομμουνιστές από τις 29 Αυγούστου διέρρευσαν προς την Αλβανία.

Οι απώλειες κατά το έτος 1949 από την πλευρά των Ένοπλων Κομμουνιστών ανήλθαν σε 11.635 νεκρούς, 2.145 συλληφθέντες και 6.835 παραδοθέντες. Από την πλευρά των Εθνικών Δυνάμεων οι απώλειες ανήλθαν σε 2.769 νεκρούς (190 αξιωματικοί και 2.579 οπλίτες), 10.609 τραυματίες (664 αξιωματικοί και 9.945 οπλίτες) και 1.920 αγνοούμενους (83 αξιωματικοί και 1.837 οπλίτες).

Το Τέλος και οι Συνέπειες του Εμφυλίου

56. Με τη συντριβή των Ένοπλων Κομμουνιστών στο Βίτσι και το Γράμμο έληξε ουσιαστικά ο Εμφύλιος Πόλεμος, ο οποίος από το 1944 είχε γίνει ο εφιάλτης των Ελλήνων και επισώρευσε φοβερά δεινά στην πολύπαθη Ελλάδα. Υπολείμματα των Ένοπλων Κομμουνιστών, που δεν υπερέβαιναν τους χιλίους σε όλη την επικράτεια, δημιούργησαν διάφορα επεισόδια μέχρι τις αρχές του 1950, οπότε έληξαν οι εκκαθαριστικές επιχειρήσεις των δυνάμεων του Εθνικού Στρατού. Οι συνέπειες όμως του Εμφυλίου Πολέμου υπήρξαν ανυπολόγιστες για την Ελλάδα τόσο σε ανθρώπινες απώλειες, όσο και σε υλικές καταστροφές.

57. Απώλειες σε προσωπικό: Κατά τη διάρκεια του Πρώτου Γύρου (Έτος 1943 έως 3 Δεκεμβρίου 1944), οι απώλειες σε νεκρούς από τη διαμάχη μεταξύ οργανώσεων του ΕΛΑΣ και εθνικών οργανώσεων ΕΔΕΣ – ΕΚΚΑ – ΠΑΟ κ.λ.π., συμπεριλαμβανομένων των κινημάτων της Μ. Ανατολής, τις δολοφονίες και εκτελέσεις τόσο από τον ΕΛΑΣ στις μάχες Πύργου, Καλαμάτας, Μελιγαλά, Γαργαλιάνων, Πύλου όσο και από την ΟΠΛΑ, τα Τάγματα Ασφαλείας και την Οργάνωση “Χ”, ανήλθαν σε 21.000 περίπου.

- Κατά τη διάρκεια του Δεύτερου Γύρου (3 Δεκεμβρίου 1944 έως 12 Ιανουαρίου 1945), οι απώλειες σε νεκρούς ανήλθαν σε 44.000 περίπου.

- Κατά τη διάρκεια του Τρίτου Γύρου (31 Μαρτίου 1946 μέχρι τις αρχές 1950), οι συνολικές απώλειες για τις Εθνικές Δυνάμεις, στις οποίες συμπεριλαμβάνονταν και οι Μονάδες Αμύνης Υπαίθρου (ΜΑΥ), ανήλθαν σε 16.734 νεκρούς (1.185 Αξκοί και 15.549 οπλίτες), 29.496 τραυματίες και 5.446 αγνοούμενους. Στους Ένοπλους Κομμουνιστές οι νεκροί ανήλθαν σε 38.421, καταμετρηθέντες στο πεδίο της μάχης. Με δεδομένο ότι εκ μέρους των κομμουνιστών καταβαλλόταν συστηματική προσπάθεια για την εξαφάνιση των νεκρών, θα πρέπει ο συνολικός αριθμός να πλησίασε τις 50.000. Ο αριθμός των τραυματιών από την πλευρά των Ένοπλων Κομμουνιστών δεν είναι εύκολο να προσδιορισθεί, διότι καταβάλλονταν προσπάθειες διακομιδής τους στις γειτονικές βαλκανικές χώρες και επί πλέον ένας μεγάλος αριθμός από αυτούς συμπεριλαμβανόταν στους συλληφθέντες ή παραδοθέντες. Οι Εθνικές Δυνάμεις συνέλαβαν 23.960, ενώ παραδόθηκαν άλλοι 21.544.

Από την πλευρά του άμαχου πληθυσμού οι απώλειες ανήλθαν σε 4.123 φονευθέντες από Ένοπλους Κομμουνιστές, 931 φονευθέντες ή ακρωτηριασθέντες από νάρκες και 28.000 απαχθέντα παιδιά (παιδομάζωμα).

58. Καταστροφές: Η αξία των ζημιών που προκλήθηκαν από καταστροφές έργων κοινής ωφελείας και άλλα αγαθά ανήλθε στο ποσό των 3.700.000.000 δραχμών της εποχής εκείνης. Η συνολική αξία των καταστροφών γενικότερα στην Εθνική Οικονομία (ζημιές 100.000 οικιών, συντήρησης 700.000 προσφύγων, απώλεια ωρών εργασίας κ.λ.π.) ανήλθε στο ποσό των 30.000.000.000 δραχμών της εποχής εκείνης.

Επίλογος

59. Η Ελλάδα, μετά την αποχώρηση των κατακτητών των Οκτώβριο του 1944, φορτισμένη από εσωτερικές πολιτικές διαμάχες δεκαετιών και εξουθενωμένη από τα δεινά του πολέμου και της κατοχής, βρέθηκε στη δίνη της διαμόρφωσης ζωνών επιρροής τόσο εκ μέρους της Σοβιετικής Ένωσης, όσο και εκ μέρους της Αγγλίας και κατέφυγε δυστυχώς σε ένοπλη εσωτερική αντιπαράθεση.

Ο Εμφύλιος Πόλεμος που διεξήχθη στην Ελλάδα από το 1944 μέχρι το 1949, μεταξύ των Ένοπλων Κομμουνιστών και Εθνικών Δυνάμεων αποδιοργάνωσε πλήρως το Ελληνικό κράτος σε όλους τους τομείς δραστηριότητας για μια εξαετία περίπου, περίοδο στην οποία τα

άλλα ευρωπαϊκά κράτη μετά τη λήξη του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου επιδόθηκαν στην ανασυγκρότηση τους. Έτσι, η χώρα οπισθοδρόμησε και έχασε την ευκαιρία για πρόοδο και ανάπτυξη.

Η φύση του πολέμου, ο ανταρτοπόλεμος, ήταν η πιο δύσκολη μορφή πολέμου, και διεξήχθη κυρίως σε ορεινές, δυσπρόσιτες και παραμεθόριες περιοχές, ο δε απολογισμός του υπήρξε θλιβερός σε έμψυχο και άψυχο υλικό, τίμημα βαρύ για τον ελληνικό λαό.

Καθοριστικοί παράγοντες για την έκβαση του Εμφύλιου Πολέμου υπήρξαν: η Συμφωνία της Γιάλτας με την οποία η Ελλάδα παρέμεινε στη σφαίρα επιρροής των δυτικών συμμάχων, η έγκαιρη και άφθονη βοήθεια, αρχικά από την Αγγλία και αργότερα από την Αμερική προς την Ελληνική Κυβέρνηση, και τέλος η ρήξη μεταξύ Στάλιν και Τίτο και η διαφωνία μεταξύ Μάρκου και Ζαχαριάδη, γεγονός που αποστέρησε από τους Ένοπλους Κομμουνιστές την ηθική και υλική βοήθεια εκ μέρους της Γιουγκοσλαβίας και την ελευθερία διακινήσεως τους, με το κλείσιμο των συνόρων από τον Τίτο.

Έτσι, η μεγάλη εποχή της Εθνικής Αντίστασης κηλιδώθηκε από τη διαμάχη μεταξύ αντίπαλων αντάρτικων οργανώσεων, αφού κατέληξε στον Εμφύλιο Πόλεμο του 1944-1949, με φυσική συνέπεια τη φοβερή κρίση του Έθνους και τον διχασμό της συνείδησης του ελληνικού λαού.

Πιστεύουμε ότι ο ελληνικός λαός, που ήδη έχει καταδικάσει τις εμφυλιοπολεμικές πρακτικές και ό,τι άλλο συνέβαλε στην έκρηξη αυτού του πολέμου, δικαιούται τώρα να γνωρίσει τα Αρχεία του Εμφύλιου Πολέμου 1944-1949, που συμβάλλουν στην αποκατάσταση της ιστορικής αλήθειας και τον παραπέρα φρονιματισμό των Ελλήνων.

ΑΘΗΝΑ
Μάιος 1998

Υποστράτηγος ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΠΗΛΙΩΤΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

ΑΡΙΘ. ΕΓΓΡ.	ΕΔΡΑ ΗΜ/ΝΙΑ	ΑΠΟΣΤΟΛΕΑΣ ΠΑΡΑΛΗΠΤΗΣ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΑΡΧΕΙΟ ΔΙΣ	ΣΕΛ.
1	Θεσ/νική 28/8/1947	Γ' ΣΣ/Α1 προς 1η Στρατιά/Α1, ΓΕΣ/Α1	Γεγονότα Νάουσας 18/8/47	1041/Α/	29
2	Θεσ/νική 29/8/1947	Γ' ΣΣ/Α2/ΙV προς Στρατιά /Α1-Α2, Β' ΣΣ, VII-X-XI Μερ., ΑΔΧΚΜ, 31-36 Ταξ.	Εξέταση παραδοθέντος συμμορίτη Λοχαγού Κουφαδάκη τέως Εφ. Εν ενεργεία Ανθλγού ΠΖ του 565 Τάγματος	1059/Α/405(α)	36
3	Αθήνα 29/8/1947	ΓΕΣ/Α1 προς Α' ΣΣ	Προκαταρκτική Επιχείρηση εκκαθάρισης Παρνασού, Καλλιδρόμου	Αρχείο Γιατζή 0003/Γ/2	50
4	Σέρρες 30/8/1947	35 ^η Ταξ. προς Χ Μερ.	Έκθεση επί των αποτελεσμάτων ενεργηθείσας επιχείρησης στη περιοχή Λιάσκοβα-Λαϊλιάς (17-20 Αυγ. 1947)	1041/Α/	51
5	Σέρρες 31/8/1947	35 ^η Ταξ. προς Χ Μερ.	Έκθεση επί της ενεργηθείσας επιχείρησης «ΝΕΣΤΟΣ» (30- 31 Αυγ. 47)	1041/Α/	56
6	Βόλος 31/8/1947	1η Στρατιά/Α2 προς ΓΕΣ/Α2	Διάταξη συμμοριτών στην περιοχή της 1ης Στρατιάς	1059/Α/395	59
7	Καβάλα 31/8/1947	VII Μερ./Α1 προς 25-26- 27 Ταξ.	Επιχειρήσεις την 15 Σεπ 47	1160/Γ/21	66
8	Λαμία 1/9/1947	85 Περιοχή προς 74 ταξιαρχία	Επιχείρηση «ΤΙΓΡΙΣ»	1006/Ζ/13	68
9	Αθήνα 1/9/1947	ΓΕΣ/Α1 προς 1η Στρατιά	Επιχείρηση Ρούμελης	Αρχείο Γιατζή 0003/Γ/8	72
10	Αθήνα 4/9/1947	ΓΕΣ/Α1 προς 83-85 περ., ΙΧ Μερ.	Σχέδιο ενέργειας επιχείρησης «ΛΑΙΛΑΨ» Ρούμελης	Αρχείο Γιατζή 0003/Γ/9	74
11	Βόλος 3/9/1947	1η Στρατιά προς 85 περιοχή, ΙΧ Μερ.	Συνέχιση Επιχείρησης «ΛΑΙΛΑΨ»	1043/Β/12	77
12	Τρίκαλα 3/9/1947	ΙΧ Μερ./Α1 προς 41-72 Ταξ., 83-85 περιοχ., Δνση Πυρκού, Δνση Διαβ., Δνση Μηχανικού, ΔΑΣ	Διαταγή - Απολογισμός κατάστασης- επιχείρησης «ΛΑΙΛΑΨ»-Τελική κρούση	1048/Β/59/208 (α)	79
13	Λαμία 3/9/1947	85 περιοχή προς 71 και 74 Ταξ.	Επιχειρήσεις «ΛΑΙΛΑΨ» Β' Φάση	1048/Β/62	86
14	Λαμία 3/9/1947	85 περιοχή προς 1η Στρατιά	Περιληπτική έκθεση για την Α' φάση επιχειρήσεων «ΛΑΙΛΑΨ»	1006/ΣΤ/26	90
15	Λαμία 3/9/1947	85 περιοχή προς 1η Στρατιά και ΓΕΣ/Α1	Έκθεση επιχειρήσεων «ΛΑΙΛΑΨ» Α' Φάση	1006/ΣΤ/27	94
16	Λαμία 10/10/1947	85 περιοχή προς ΙΧ Μερ.	Έκθεση επιχειρήσεων «ΛΑΙΛΑΨ» Β' Φάση	1048/Α/9/57	100

ΑΡΙΘ. ΕΓΓΡ.	ΕΛΡΑ ΗΜ/ΝΙΑ	ΑΠΟΣΤΟΛΕΑΣ ΠΑΡΑΛΗΠΤΗΣ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΑΡΧΕΙΟ ΔΙΣ	ΣΕΛ.
17	Βόλος 3/9/1947	1η Στρατιά/Α1 προς ΓΕΣ/Α1	Έκθεση πεπραγμένων επιχείρησης «ΛΑΙΛΑΨ»	1049/Β/1	105
18	Θεσ/νίκη 4/4/1948	Χη Μερ./Α1 προς Γ'ΣΣ/Α1	Έκθεση επιχείρησης «ΛΑΙΛΑΨ» (περιοχή Βροντούς)	1170/Δ/2-3	119
19	Λάρισα 8/9/1947	Β'ΣΣ/Α1 προς 1η Στρατιά /Α1	Έκθεση VIII Μεραρχίας	1063/Α/36	126
20	Αθήνα 10/9/1947	ΓΕΣ προς Α', Β, Γ' ΣΣ	Κρίσεις επί των εκθέσεων επιχειρήσεων Ταγμ. Ζαφειροπούλου	1007/Α/147	129
21	Λάρισα 12/9/1947	Β'ΣΣ/Α1 προς ΓΕΣ/Α1	Εκκαθαριστικές ενέργειες ΧV Μερ.	1101/Ζ/70	133
22	Λαμία 17/9/1947	Α' ΣΣ προς ΓΕΣ/Α1	Έκθεση 86 Περιοχής για την εισβολή στον Ορεινό Βάλτο (21-26/7/47)	1006/ΣΤ/15(α)	135
23	Θεσ/νίκη 18/9/1947	Γ'ΣΣ/Α1 προς 1η Στρατιά/Α1	Έκθεση επιχείρησης της 27 Ταξ. περιοχής Πεσσάνης- Λευκίμης-Κοτρώνας	1041/Α/	138
24	Βόλος 30/9/1947	1η Στρατιά προς παρευρισκόμενους στη σύσκεψη	Σύσκεψη στο Γ' ΣΣ	Αρχείο Γιατζή 0003/Γ/16	143
25	Αθήνα 4/10/1947	Υ.Σ./ΓΕΣ/Α1 προς Διοικητή Στρατιάς	Αντιμετώπιση εχθρικής εισβολής	1006/Γ/31	148
26	Βόλος 4/10/1947	1η Στρατιά προς παρευρισκόμενους στη σύσκεψη	Περίληψη των όσων ειπώθηκαν στη σύσκεψη στο Γ'ΣΣ	Αρχείο Γιατζή 0003/Γ/19	152
27	Αθήνα 7/10/1947	ΓΕΣ Α'.Β. Α. Κ. Α'.	Πορίσματα από τις μέχρι τώρα επιχειρήσεις	1006/Β/9(α)	154
28	Λάρισα 10/10/1947	1η Στρατιά προς Γ'ΣΣ/Α1	Προσβολή Ν. Ζίχνης	1041/Α/	162
29	Θεσ/νίκη 11/10/1947	Γ'ΣΣ/Α1 προς 1η Στρατιά/Α1	Έκθεση επιθέσεως κατά Καλοχωρίου-Πλατανακίων (13-14 Σεπ 47)	1041/Α/	167
30	Αθήνα 11/10/1947	ΓΕΣ/Α1 προς 1η Στρατιά	Αντιμετώπιση κινήσεων συμμοριτών	1049/Γ/15	171
31	Βόλος 12/10/1947	1η Στρατιά προς Δκτες Β'-Γ' ΣΣ, 85 Περιοχή	Προθέσεις Στρατιάς	1047/Α/23	172
32	Σ.Δ/Αρχ. 13/10/1947	ΔΣΕ/ Αρχηγ.	Συμπληρωματικό Ανακινωθέν υπ' αριθμ 12 και 13 μηνός Αυγ.47	1037/Γ/19	175

ΑΡΙΘ. ΕΓΓΡ.	ΕΛΡΑ ΗΜ/ΝΙΑ	ΑΠΟΣΤΟΛΕΑΣ ΠΑΡΑΛΗΠΤΗΣ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΑΡΧΕΙΟ ΔΙΣ	ΣΕΛ.
33	Αθήνα 14/10/1947	Ανώτατο Συμβούλιο Εθνικής Αμυνας προς Πρ. Κυβερν., Υπουργ. Στρατ.-Ναυτ.-Αεροπ., ΓΕΣ, ΓΕΝ, ΓΕΑ	Πρακτικά της 31 ^{ης} Συνεδριάσεως του ΑΣΕΑ - Ανακοίνωση της Α.Μ. του Βασιλέως επί της Στρατιωτικής καταστάσεως και επί των αναγκών του Στρατού	1021/Ε/6	176
34	Λάρισα 15/10/1947	Β'ΣΣ/Α1 προς 1η Στρατιά/Α1	Εξασφάλιση Ζωτικών σημείων και συγκοινωνιών	1066/Α/145	181
35	Σ.Δ/Αρχηγ. 18/10/1947	ΔΣΕ/Αρχηγ. Περίων- Ολύμπου / 757 Τάγμ. Κ. οργάνωσης	Έκθεση Κομματικής και Διαφωτιστικής δουλειάς κατά το μήνα Σεπτέμβριο.	1037/Δ/51	184
36	Αθήνα 21/10/1947	ΓΕΣ/Α1 προς 1η Στρατιά, Β'ΣΣ, VIII-IX Μερ., 75 Ταξιαρχία	Διάφορες Δγές	1007/Α/174	187
37	Αθήνα 23/10/1947	Α.Σ.Ε.Α. προς Πρ. Κυβερν., Υπουργ. Στρατ.-Ναυτ.-Αεροπ., ΓΕΣ, ΓΕΝ, ΓΕΑ	Πρακτικό της 32ας Συνεδριάσεως του Α.Σ.Ε.Α.	1021/Α/13	192
38	Θεσ/νικη 24/10/1947	Γ' ΣΣ προς ΓΕΣ/Α2, 1η Στρατιά, Β'ΣΣ/Α2	Πληροφορίες συμμοριακής φύσεως	1007/Α/201(α)	195
39	Βόλος 24/10/1947	1η Στρατιά προς ΓΕΣ/Α1	Γεγονότα VIII Μεραρχίας	1051/Α/46/36	197
40	Λαμία 24/10/1947	85 Περιοχή προς ΔΑΣ	Δράση Αεροπορίας κατά τις επιχειρήσεις της 85 ης Περιοχής	1066/Α/75(α)	199
41	Βόλος 25/10/1947	1η Στρατιά/Α2	Διάταξη συμμοριτών περιοχής 1ης Στρατιάς	Αρχείο Γιατζή 0003/Γ/35	200
42	Αθήνα 27/10/1947	ΓΕΣ/Α1 προς 1η Στρατιά	Χειρισμός Προσωπικού	1007/Α/191	206
43	Βόλος 28/10/1947	1η Στρατιά/Α1 προς Υπουργό Στρκών	Οδηγίες Επιχειρήσεων	Αρχείο Γιατζή 0003/Γ/32	207
44	Βόλος 29/10/1947	1η Στρατιά /Α2 προς ΣΣ, Μερ., Ταξ. Αν.Δκσεις Χωρ/κης, Δ.Χ Μαγνησίας	Μέτρα πρόληψης ενισχύσεως των συμμοριτών	1066/Α/157	208
45	Αθήνα 30/10/1947	ΓΕΣ/ΔΕΠΙΧ προς υφιστάμενες Δκσεις	Δελτία Στρατιωτικής Καταστάσεως 10 Οκτ. -30 Οκτ. 1947	1008/Α/182-192	210
46	Βόλος 30/10/1947	1η Στρατιά προς Μμονάδες Στρατιάς	Επιστολή προς Αξκους και οπλίτες	1066/Α/224	223
47	Αθήνα 31/10/1947	Α.Σ.Ε.Α. προς Πρ. Κυβερν., Υπουργ. Στρατ.-Ναυτ.-Αεροπ., ΓΕΣ, ΓΕΝ, ΓΕΑ	Πρακτικό της 31/10/1947 Συνεδριάσεως του Α.Σ.Ε.Α.	1021/Α/14	224

ΑΡΙΘ. ΕΓΓΡ.	ΕΛΡΑ ΗΜ/ΝΙΑ	ΑΠΟΣΤΟΛΕΑΣ ΠΑΡΑΛΗΠΤΗΣ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΑΡΧΕΙΟ ΔΙΣ	ΣΕΛ.
48	Θεσ/νική 31/10/1947	Γ' ΣΣ/Α9 προς VII -X-XI Μερ., Ταξιαρχίες, Τάγματα Πεζικού	Εκθέσεις επιχειρήσεων	1160/Γ/27	226
49	Αθήνα 1/11/1947	ΓΕΣ/Α3 προς Υπουργό των Στρατιωτικών	Περίληπτικό Σημείωμα ενεργειών αύξησης Εθνικού Στρατού και Εθνοφρουράς	1001/Α/5	229
50	Αθήνα 1/11/1947	ΓΕΣ/ Αρχηγός προς Διοικητή Στρατιάς	Οδηγίες για τις επιχειρήσεις της χειμερινής περιόδου 1947-1948	1006/Γ/35	234
51	Θεσ/νική 1/11/1947	Γ'ΣΣ/Α1 προς Υπουργό Στρ/κών, ΓΕΣ/Α1 και Στρατιά /Α1	Προσβολή Γιαννιτσών (Ν 24- 25/10/47)	1006/Ι/5	236
52	Σ.Δ/Αρχ. 1/11/1947	ΔΣΕ/ Αρχηγ Δ. Μακεδονίας προς Ταξ.: 11, 17, 23, 28, 33 Αρχηγ. Βερμίου Παϊκού - Καϊμακτσαλάν Πιερίων- Ολύμπου, Τμήμα Κίτσου Λόχος Ασφ., Λόχος Δημ. Νέολ Νοσοκομείο	Ανακινωθέν υπ' αριθ. 14 Δράση τμημάτων 1.-30 Σεπ 1947	1037/Γ/17-18	238
53	Σ.Δ/Αρχ. 1/11/1947	Κομματική Οργ./Αρχηγ. Πιερίων-Ολύμπου προς τον Κομματικό καθοδηγητή Αρχηγ. Κ και Δ. Μακεδονίας	Έκθεση για τον μήνα Οκτ 47	1037/Δ/53	252
54	Αθήνα 1/11/1947	Α/ΓΕΣ	Επιστολή Α/ΓΕΣ κατά την ανάληψη καθηκόντων	Αρχείο Γιατζή 0001/Β/2	255
55	Αθήνα 2/11/1947	ΓΕΣ προς όλες τις Μονάδες	Διάγραμμα διάταξης μάχης Ελληνικού Στρατού	Αρχείο Γιατζή 0001/Α/5	256
56	Βόλος 2/11/1947	1η Στρατιά προς Β'ΣΣ	Σχέδιο επιχειρήσεων - Συνθηματικό «ΕΡΙΝΥΣ»	1043/Β/6	257
57	Σιάτιστα 9/12/1947	Πα Μερ. προς υφιστάμενες Μονάδες	Έκθεση Επιχ. «ΕΡΙΝΥΣ» (1 Νοε-3 Δεκ 1947)	1006/Η/13	263
58	Βόλος 7/11/1947	1η Στρατιά προς Α/ΓΕΣ	Σήμα	1047/Α/12	289
59	Αθήνα 7/11/1947	Υπουργός Στρατ. προς Πρ. Κυβερνήσεως.	Γενική κατάσταση	Αρχείο Γιατζή 0001/Α/26	290
60	Βόλος 8/11/1947	1η Στρατιά	Χαιρετισμός προς τους Έλληνες μαχητές	1049/Δ/10	292
61	Θεσ/νική 9/11/1947	Γ'ΣΣ/Α1 προς Στρατιά/Α1	Έκθεση επιχείρησης «ΟΡΒΗΛΟΣ» (4 Οκτ 47)	1041/Α/	294
62	Φλώρινα 12/11/1947	Νομάρχης προς Υπουργό Στρατιωτικών και Α/ΓΕΣ	Σήμα - Πληροφορίες συμμοριακής φύσεως	1007/Α/207	300
63	Σ.Δ/11 ^{ης} Ταξ. 12/11/1947	11 ^Η Ταξ. προς Αρχ. Δντ. Μακεδονίας	Υποβολή μηνιαίας έκθεσης δράσης και κατάστασης λαφύρων για το μήνα Οκτ. 1947	1037/Ε/91	301

ΑΡΙΘ. ΕΓΓΡ.	ΕΔΡΑ ΗΜ/ΝΙΑ	ΑΠΟΣΤΟΛΕΑΣ ΠΑΡΑΛΗΠΤΗΣ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΑΡΧΕΙΟ ΔΙΣ	ΣΕΛ.
64	Αθήνα 12/11/1947	Α' ΣΣ/Α1 προς ΓΕΣ/Α1	Αποτελέσματα επιχ. «ΤΙΓΡΙΣ»	1081/Ζ/12	306
65	Αθήνα 13/11/1947	ΓΕΣ/Α1 προς 1η στρατιά, Β' ΣΣ, Γ' ΣΣ	Τηλεγράφημα - Πληροφορίες συμμοριακής φύσεως	1007/Α/205	311
66	Σκόπια 13/11/1947	Γενικό Προξενείο της Ελλάδας στα Σκόπια προς την Πρεσβεία στο Βελιγράδι	Κίνηση Πυρομαχικών	1033/Β/11	312
67	Αθήνα 14/11/1947	ΓΕΣ/Α1 προς 1η Στρατιά , Α'-Β'-Γ'- ΣΣ	Περιορισμός εκκενώσεων χωριών	1066/Α/168	313
68	Αθήνα 14/11/1947	Α' ΣΣ /Α1 προς ΓΕΣ/Α1	Επιχειρήσεις Πελοποννήσου	1081/ΣΤ/31	314
69	Βόλος 16/11/1947	1η Στρατιά/Α1 προς ΓΕΣ/Α1	Έκθεση γενικής κατάστασης και προθέσεων Στρατιάς	Αρχείο Γιατζή 0001/Β/14	317
70	Αθήνα 18/11/1947	ΓΕΣ/Α1 -Α3 προς Α' ΣΣ - 81 Περιοχή Σ.Δ.Χ.Π.	Ανάληψη Ευθύνης Ασφαλείας Πελοποννήσου	1007/Α/213	322
71	Βόλος 18/11/1947	1η Στρατιά προς Υπουργό Στρικών	Περιορισμός εκκενώσεων χωριών	1066/Α/172	325
72	Αθήνα 20/11/1947	ΓΕΣ προς όλες τις μονάδες	Επιστολή προς Αξκους και οπλίτες	1066/Α/1	326
73	Καβάλα 20/11/1947	VII Μερ. /Α1 προς Γ' ΣΣ/Α1 1η Στρατιά/Α1	Διάθεση Αεροπορίας	1070/Α/307	327
74	Θεσ/νικη 26/11/1947	Γ' ΣΣ/Α1 προς 1η Στρατιά	Έκθεση επιχείρησης «ΑΧΕΛΩΟΣ» της 35 Ταξ. (2- 7 Νοε 1947)	1043/Β/	328
75	Θεσ/νικη 28/11/1947	Γ' ΣΣ/Α1 προς VII Μερ.	Σχέδιο Επιχειρήσεων ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	1041/Α/	333
76	Γρεβανά 28/11/1947	Πρόεδροι Οργανώσεων και Σωματείων πόλεως Γρεβενών προς Αρχηγ. Στρατιάς	Υπόμνημα Σωματείων και Οργανώσεων της πόλης των Γρεβενών	1066/Α/173	337
77	Αθήνα 29/11/1947	ΓΕΣ/ΔΕΠΠΧ	Τηρητέα στάση των Ε.Δ. κατά την χειμερινή περίοδο 1947- 1948	1047/Α/14	338
78	Αθήνα 30/11/1947	ΓΕΣ/Α1 προς 1η Στρατιά Α'-Β'-Γ' Σ.Σ, Δνση Εθνοφρουράς	Οδηγίες που αφορούν την Εθνοφρουρά.	1052/Β/44/45	342
79	Θεσ/νικη 2/12/1947	Γ' ΣΣ/Α1 προς Χ Μερ., ΑΔΧΚΜ, 1η Στρατιά, VII, XI Μερ.	Σχέδιο Ενέργειας «ΟΡΦΕΑΣ»	1041/Α/	345
80	Βόλος 2/12/1947	1η Στρατιά προς Σ.Στρατού, Μερ., Ταξ.	Διδάγματα επί της επιθετικής επιδειξιότητας	1042/Β/42	349
81	Βόλος 2/12/1947	1η Στρατιά προς ΓΕΣ/Α1	Αποτελέσματα αεροπορικής υποστήριξης	1049/Δ/10	351

ΑΡΙΘ. ΕΓΓΡ.	ΕΛΡΑ ΗΜ/ΝΙΑ	ΑΠΟΣΤΟΛΕΑΣ ΠΑΡΑΛΗΠΤΗΣ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΑΡΧΕΙΟ ΔΙΣ	ΣΕΛ.
82	Βόλος 2/12/1947	1η Στρατιά/Α1 προς ΣΣ, Μερ. Ταξ. Περιοχές	Αξιοποίηση της μαχητικής αξίας των μετόπισθεν	1063/Α/89	353
83	Βόλος 4/12/1947	1η Στρατιά προς Β'ΣΣ	Επιχειρήσεις Ηπείρου- Γράμμου-Μέσου Αχελώου	1043/Α/30	355
84	Αθήνα 4/12/1947	ΓΕΣ/Α3/1-1 προς ΓΕΣ/Α1-Α3-Α9-Β1-Γ4, Γ' Σ.Σ	Συγκρότηση Δνσεως Εθνοφρουράς Θράκης.	1052/Β/38	357
85	Αθήνα 5/12/1947	ΓΕΣ/ΔΕΠΠΧ/Α1	Γεγονότα Επιχειρήσεων από Μάρτιο 1947 μέχρι τέλος Νοεμβρίου 1947	1006/Α/2	358
86	Βόλος 7/12/1947	1η Στρατιά προς Β'ΣΣ, Μερ. Γ'Δ. Καταδρομών	Αρχείο συμμοριτών	1059/Β/475(α)	369
87	Χαλκηδόνα 7/12/1947	XI Μερ./Α1 προς Γ'ΣΣ/Α1	Περilηπτική έκθεση γεγονότων Αρχαγγέλου, (27 Νοε μέχρι 7 Δεκ 47)	1173/ΣΤ/49	372
88	Αθήνα 8/12/1947	Α/ΓΕΣ προς 1η Στρατιά	Επιχειρήσεις κατά συμμοριτών	1047/Α/11	376
89	Αθήνα 8/12/1947	ΥΣ/ΓΕΣ/Α1 προς Α'-Β'- Γ' Σ.Σ , Δνσεις Εθνοφρουράς	Χειρισμός Τ.Ε.	1052/Β/31	378
90	Βόλος 9/12/1947	1η Στρατιά/Α1 προς κ. Υπουργό Στρατιωτικών- Αντγο ΓΕΣ	Αποφάσεις για τον σχηματισμό Εθνοφρουράς	1043/Α/32	380
91	Αθήνα 9/12/1947	ΓΕΣ/Α1 προς Α'ΣΣ, 81 περιοχή	Προσωπικές Οδηγίες του Α/ΓΕΣ προς τους Δκτες του Α'ΣΣ και 81 περ. για τις επιχειρήσεις Πελοποννήσου	Αρχείο Γιατζή 0001/Β/25	382
92	Χαλκηδόνα 10/12/1947	XI Μερ./Α1 προς Γ'ΣΣ/Α1-Α2	Περilηπτική έκθεση επιχείρησης της 10 Δεκ 47 στην περιοχή Θηριόπετρα- Ευρώπος	1173/ΣΤ/55	385
93	Κοζάνη 12/12/1947	XV Μερ. προς Β'ΣΣ/Α1	Έκθεση επιχειρήσεων μηνός Νοεμβρ. 1947	1043/Β/	390
94	Έδεσσα 12/12/1947	Νομαρχία Πέλλης προς 1η Στρατιά, Β'-Γ'ΣΣ	Διακοπή ανεφοδιασμού χωριών του Νομού Πέλλης	1066/Α/174	395
95	Βόλος 15/12/1947	1η Στρατιά προς ΥΣ/ΓΕΣ/Β1	Μέτρα προς ανακούφιση των Αξκών Πεζικού	1063/Α/99	397
96	Βόλος 15/12/1947	1η Στρατιά /Α1	Ειδική δγή της 12 Δεκ. 1947	1066/Α/119	398
97	Αθήνα 15/12/1947	Α/ΓΕΣ προς Πρ. Κυβερνήσεως.	Έκθεση ΓΕΣ για την ενίσχυση και βελτίωση του Στρατού Ξηράς	Αρχείο Γιατζή 0001/16	400
98	Βόλος 16/12/1947	1η Στρατιά προς τους Δκτές Β'-Γ' Σ.Σ Μεραρχιών, Ταξιαρχιών, Περιοχών	Οδηγίες Στρατιάς για τη Χρησιμοποίηση ΜΑΥ-ΤΕΑ και Χωροφυλακής.	1052/Β/17/67	407

ΑΡΙΘ. ΕΓΓΡ.	ΕΔΡΑ ΗΜ/ΝΙΑ	ΑΠΟΣΤΟΛΕΑΣ ΠΑΡΑΛΗΠΤΗΣ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΑΡΧΕΙΟ ΔΙΣ	ΣΕΛ.
99	Αθήνα 18/12/1947	ΓΕΣ/Γραμ. Στρατ. Συμβουλ.	Πρακτικό συνεδριάσεως ΣΑΓΕ της 18/12/1947	Αρχείο Γιατζή 0001/B/24	409
100	Αθήνα 19/12/1947	ΓΕΣ/Α3 προς Δκτές Α'- Β'-Γ'ΣΣ	Μονάδες εκτός διατάξεως μάχης	1067/A/230	413
101	Σ.Δ/Αρχ. 21/12/1947	ΔΣΕ/Αρχ. Παρνασσίδας/Ι Τάγμα προς 4 ^ο και 10 Λόχο.	Έκθεση για την επιχείρηση της 20 Δεκ 1947	1037/E/51	415
102	Λάρισα 22/12/1947	Β'ΣΣ προς ΙΙ-VIII-ΙΧ- XV Μερ., 36 Ταξ., Ταξ., Τάγματα 83 περιοχής, ΒΤ Φρουράς, 621 ΤΑΓΣ, Σχολή Ιππικού	Νυχτερινές κινήσεις και ενέργειες Σώματος Στρατού	1042/B/43	417
103	Λαμία 22/12/1947	85 περιοχή προς Α'ΣΣ/Α1	Έκθεση επιχείρησης «ΓΥΨ»	1048/A/1	419
104	Αθήνα 23/12/1947	Υπουργείο Δημόσιας Τάξης προς ΓΕΣ/Α2	Πληροφοριακό Σημείωμα	1007/A/240(α)	423
105	Αθήνα 24/12/1947	ΓΕΣ/Α1 προς Υπουργό Στρ/κών	Ενίσχυση Αεροπορίας	1070/A/328	424
106	Σ.Δ/Αρχ. 25/12/1947	ΔΣΕ/Αρχ.Βερμίου προς 31, 495 Ταγμ.	Κριτική και Συμπεράσματα από την μάχη της Μαρίνας	1037/A/25	425
107	Βόλος 25/12/1947	1η Στρατιά /Α2 προς VIII Μερ.	Μεταφορά καταδίκων	1066/A/176	428
108	Αθήνα 27/12/1947	Υπουργείο Αεροπορίας/ΓΕΑ προς Ανώτατο Συμβούλιο Εθνικής Αμύνης	Αεροπλάνα Σπιτφάιρ	1007/A/248	429
109	Καβάλα 29/12/1947	VII Μερ./Α1 προς Γ'ΣΣ /Α1	Υποβολή εκθέσεων επιχειρήσεων που αφορούν επιθέσεις ΚΣ κατά του Σουφλίου την Ν 7-8/12/1947	1054/Γ/5	431
110	Καβάλα 31/12/1947	553 Τ.Π προς VII Μερ./Α1-25 Ταξ.	Συμπλοκή στον Χάρακα την 39 Δεκ. 1947 με συμμορία που είχε προσβάλει τα Λευκόγεια.	1054/Γ/6	439
111	Βόλος 2/1/1948	1η Στρατιά προς Α/Γ.Ε.Α.	Συγχαρητήριο Σήμα για την Δράση της Αεροπορίας	1073/A/3	441

ΘΕΜΑ: Γεγονότα Ναούσης 18.8.47

ΠΡΟΣ: Στρατιάν/Α1

ΓΕΣ/Α1

ΚΟΙΝ: Α1

ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ

Γ' ΣΣ/Α1

ΑΡΙΘ. Α.Π. 39207

Β.Σ.Τ. 903 28.8.47

ΣΥΝ. Τω σχεδίων δύο
εκθέσεις τω εγγράφω
αντ. Εκθέσεως.

Υποβάλλεται αντίγραφον της υποβληθείσης εκθέσεως, νυκτερινής προσβολής υπό των συμμοριτών της Ναούσης την 18.8.47.

Ε.Δ.

Ο

ΕΠΙΤΕΛΑΡΧΗΣ

ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ ΑΡΧΙΜ.

Συντρ/χης Μηχ/κού

Ι.Π./Δ.Π.

ακριβές αντίγραφον

Τ.Σ.Υ.

Ο.Π.

51η Ταξιαρχία/Α1/ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ

ΘΕΜΑ: Νυκτερινή επίθεση συμμο-
ριτών κατά Ναούσης 18.8.47

ΠΡΟΣ: Γ1 Γ' ΣΣ/Α1

Α.Π. 5/Ι/5

ΣΤΓ 914/Δ τη 22.8.47

1. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙI. ΕΧΘΡΟΥ:

α) Αι πληροφορίες του εις ΝΑΟΥΣΑΝ 592 Τάγματος έφεραν ότι το συγκρότημα συμμοριτών ΒΕΡΜΙΟΥ συνολικής δυνάμεως 900 ανδρών εκινήθη πεζή εκ ΞΗΡΟΛΕΙΒΑΔΟΥ (Ο.1430) από 11 Αυγούστου τμηματικώς προς διάφορους περιοχάς ΒΕΡΜΙΟΥ.

β) Αι πληροφορίες της ταξιαρχίας και προϊσταμένων αρχών έφερον τας δυνάμεις συμμοριτών ΒΕΡΜΙΟΥ ανερχομένους εις 250-300 και κατόπιν της βιαίας στρατολογίας 160 κατοίκων της περιοχής ούτοι ηυξήθησαν εις 400-450.

Επίσης υπήρχον πληροφορίες ότι ανεμένετο οπλισμός εκ Καϊμακτσαλάν

γ) Αναγνώρισις του 592 Τάγματος προς ΚΟΥΚΟΥΛΙ (Ο.145495) και ΑΡΚΟΧΩΡΙΟΝ (Ο.5145135) εσπέραν 18ης Αυγούστου ουδεμίαν κίνησιν συμμοριτών εσημείωσαν.

δ) Ώραν 19.30' της 18/8 περιήλθεν εις το 592 Τάγμα πληροφορία ότι τμήμα συμμοριτών αγνώστου δυνάμεως ευρίσκετο εις ΓΙΑΝΝΑΚΟΧΩΡΙ (Ο.140525) με πρόθεσιν προσβολής ΜΑΡΙΝΗΣ (Ο.175545)

II. ΦΙΛΙΩΝ:

Διά την ασφάλειαν της πόλεως Ναούσης υπήρχον εν αυτή:

-Το 592 Τ.Π. (πλην λόχου) μετά διμοιρίας ασφαλείας συνολικής δυνάμεως παρόντων αξ/κών 25 και οπλιτών 275.

-Η υποδ/σις Χωρ/κής ΝΑΟΥΣΗΣ εκ 3 αξ/κών και 42 οπλιτών

-Άνδρες ΜΑΥ πόλεως 60.

2. ΔΙΑΤΑΞΙΣ ΤΑΓΜΑΤΟΣ: (Πλην λόχου)

α) Φυλάκιον ΑΓ. ΘΕΟΛΟΓΟΥ υψ. (138486)

Διμοιρία και στοιχείον όλμων 3"

β) Φυλάκιον Προφ. Ηλίας υψ. (138486)

Διμοιρία και στοιχείον όλμου 3"

γ) Διά την κάλυψιν δυτικής παρυφής πόλεως από υδραγωγίου (138475) μέχρι (148478) Φυλάκια ενέδραι: Δύο Διμοιρία

δ) Διά την κάλυψιν νοτιοανατολικής πλευράς πόλεως (Περιοχή Γυμναστηρίου) δύο ομάδες και ως στήριγμα του Ουλαμού όλμων 4,2"

ε) Διά την κάλυψιν νοτίας παρυφής πόλεως, παλαιόν νεκροταφείον (Ευαγγελιστριάς) νοτία πλευρά εργοστασίου ΛΑΝΑΡΑ και ΚΟΚΚΙΝΟΥ.

Φυλάκιον ενέδραι: Δύο ομάδες

στ) Περιοχή πολιτικού Νοσοκομείου, δι' εξασφάλισιν χώρου σταθμεύσεως 2ου Λόχου και κάλυψιν ανατολικής πλευράς τούτου: ομάς

ζ) Εφ' εκάστης των δύο πλευρών επί της αμαξιτής οδού ΝΑΟΥΣΣΗΣ - ΒΕΡΡΟΙΑΣ, ανά μία ομάς ως ενέδρα.

η) Περιοχή ΑΛΩΝΙΑ Β.Α. άκρον παρυφής πόλεως: ομάς ως ενέδρα.

θ) Διά την κάλυψιν Β.Α. παρυφής πόλεως (Είσοδος) και δι' εξασφάλισι χώρου σταθμεύσεως 4ου Λόχου, μία διμοιρία. Εκ του Λόχου τούτου μία διμοιρία εις χωρίον ΜΑΡΙΝΑΝ.

ι) Διά την εξασφάλισιν του χώρου σταθμεύσεως 3ου Λόχου (5ον Δημ. Σχολείον) ευρισκόμενον εκτός περιοχής Τάγματος, δι' εκτέλεσιν αποστολής εις διάθεσιν Ταξιαρχίας.

ια) Λόχος Διοικήσεως:

- Φρούρησις αποθηκών Βενζινών - πυρομαχικών - Διαχειρίσεως και εφοδιασμού
- Φρούρησις Ηλεκτρικού εργοστασίου
- Ασφάλεια Σ.Δ. Τάγματος και χώρου σταθμεύσεως λόχου.

ιβ) Εφεδρεία Τάγματος: Μία Διμοιρία

Συμπληρωματικά μέσα πυρός: Ουλαμός όλμων 4,2

ιγ) Δύναμις Χωρ/κής και Σώμα Εθελοντών (ΜΑΥ)

-60 οπλιτών εις διάθεσιν υποδιοικήσεως Χωρ/κής διά την εξασφάλισιν δημοσίων κτιρίων και ζωτικών σημείων (υποσταθμός ηλεκτρικού) συμφώνως τω σχεδίω ασφαλείας.

3. ΣΥΜΒΑΝΤΑ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΙ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΝΑΟΥΣΣΗΣ

(εκ της υπ' αριθ. 979/20/8/47 εκθέσεως 592 Τάγματος)

α) Ώραν 21.00 ηκούσθησαν ριπαί αυτομάτων όπλων προς ΜΑΡΙΝΑΝ.

-Καθ' ον χρόνον το τάγμα προσεπάθει να εξακριβώση συμβάντα ΜΑΡΙΝΗΣ, ώραν 21.10 ηκούσθησαν πυρά αυτομάτων όπλων εντός της πόλεως.

-Εκ του τμήματος ασφαλείας υποδιοικήσεως Χωρ/κής, ελήφθη πληροφορία, ότι συγκρότημα καταστημάτων Υποδιοικήσεως Χωρ/κής, τμήματος ασφαλείας και Αστυνομικού τμήματος, εβάλετο δι' αυτομάτων όπλων, εκ της κατευθύνσεως πλατείας Αγ. Μηνά και εν συνεχεία ηκούοντο πυρά προς περιοχήν ΑΛΩΝΙΑ.

β) Τα εις φυλάκια και ενέδρας τμήματα, ευρίσκοντο επί των θέσεων μάχης.

-Τα εις χώρους σταθμεύσεως Τάγματος και λόχων τμήματα ετέθησαν αμέσως εν συναγερμώ και κατέβαλον τας καθορισμένας θέσεις βάσει του σχεδίου.

γ) Από της 21.30 ώρας, το συγκρότημα των διαφόρων τμημάτων Χωρ/κής εδέχετο πυρά αυτομάτων όπλων, παρά το τμήμα πυρά όλμων και εξητείτο ενίσχυσις εκ του τάγματος.

-Τα τμήματα Χωρ/κής κατείχον σταθερώς τας οχυρωμένας θέσεις εγγύς των τμημάτων.

δ) Το τάγμα διέταξεν 4ον Λόχον να προωθήση τμήμα αυτού εκ του χώρου σταθμεύσεώς του προς κατεύθυνσιν πλατείας ΑΓ. ΜΗΝΑ και να βάλη εκ των νώτων κατά των συμμοριτών των απασχολούντων τα τμήματα Χωρ/κής. Η δράσις των συμμοριτών μετετοπίσθη προς την περιοχήν Δημαρχείου - Χώρου σταθμεύσεως σώματος εθελοντών και Ασφαλείας.

ε) Από της 21.30' ώρας προσεβλήθη η περιοχή χώρου σταθμεύσεως 3ου λόχου, εκ τριών κατευθύνσεων και εξ εγγυτάτης αποστάσεως, με πυρά αυτομάτων όπλων, ΠΙΑΤ, όλμων 2", χειροβομβίδων, των συμμοριτών προσπαθούντων να καταλάβουν το κτίριον και διαρπάσουν τα υλικά του απουσιάζοντος λόχου.

-Η Μικρά φρουρά δυνάμεως, ομάδος υπό τον συτιστήν του λόχου αντέστη πεισμόνως μέχρι των πρωϊνών ωρών επί των θέσεων μάχης και απέκρουσεν επανειλημμένως τους συμμορίτας διά χειροβομβίδων, χωρίς να κατορθώσουν ούτοι να πλησιάσουν τας θέσεις των. Επέφερον μεγάλας φθοράς εις το κτίριον.

Η ομάς είχεν ένα νεκρόν στρατιώτην και τρεις τραυματίας.

στ) Από της 21.45' ώρας προσεβλήθη ο σταθμός διοικήσεως Τάγματος εκ τριών κατευθύνσεων με βαρέα πολυβόλα από ανατολικήν και βορείαν πλευράν. Ωσαύτως και ο απέναντι του Σ.Δ. Τάγματος χώρος του λόχου Διοικήσεως (παρά το συγκρότημα

εργοστασίων ΛΑΝΑΡΑ) με αυτόματα όπλα και όλμον 2" από δυτικής πλευράς πόλεως. Εκ της ομάδος διοικήσεως Τάγματος ετραυματίσθη εις οπλίτης ελαφρώς.

Από της αυτής ώρας προσεβλήθη το φυλάκιον υδραγωγείου και τοιούτου δυτικής παρυφής πόλεως ύπερθεν Σ.Δ. Τάγματος. Ωσαύτως ο χώρος σταυθμεύσεως 4ου Λόχου (Έπαυλις ΠΕΤΡΙΔΟΥ) με αυτόματα όπλα, ΠΙΑΤ, όλμον 2". Ο Λόχος από της πρώτης στιγμής είχαν δύο οπλίτας τραυματίας.

Η ενέδρα ΑΛΩΝΙΩΝ δυνάμει ομοίως 4 ανδρών δεχθείσα πυρά εκ δύο κατευθύνσεων μετετοπίσθη προς την γραμμήν μάχης του λόχου και διετέθη προς την περιοχὴν Δημοτικού φόρου (περιοχὴν ΚΙΟΣΚΙ)

Η ενέδρα αὐτὴ καθ' ἐκάστην ενισχύετο δι' ομάδος οπλιτών (εκ της ομάδος ΜΑΥ) πλην την νύκτα της 18ης Αυγούστου δεν διετέθησαν καίτοι ἐζητήθησαν παρὰ του τμήματος ασφαλείας υπό του λόχου, ἐλλείψει ανδρῶν, ὁπότε διετέθη μόνον η ομάδα λόχου 4ου)

ζ) Από της 22ας ώρας προσεβλήθησαν ὡσαύτως φυλάκια ΠΑΛ. ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟΥ - ΘΕΟΛΟΓΟΥ - ΠΡΟΦ. ΗΛΙΑ και γενικῶς ἅπασα ἡ περιοχὴ πόλεως ἐκτὸς της τοιαύτης Γυμναστηρίου και Πολιτικού Νοσοκομείου.

η) Εκ των ἐνεδρῶν Γεφυρῶν προσεβλήθη μόνον ἡ της δευτέρας Γεφύρας, ἀπὸ της 22ας ώρας περίπου. Με την προσέγγισιν των συμμοριτῶν, ἡ ἐνέδρα ἔβαλε κατ' αὐτῶν ἐνῶ ταυτοχρόνως ἐδέχθη πυρά εκ των νῶτων. Οἱ συμμορίται προσήγγισαν την γέφυραν ἐξ ἀνατολῶν διὰ μέσου των φυτειῶν. Η ἐνέδρα με την ἐκδήλωσιν των πυρῶν ἤλλαξε θέσιν και παρέμεινε μέχρι των πρωινῶν ὡρῶν. Οἱ συμμορίται κατόρθωσαν να ἐπιφέρουν φθοράν με ἐκκρηκτικὰς ὕλας εἰς τα δύο βάθρα ταύτης περί ὡραν 02.15.

θ) Ο ἀγὼν ἐσυνεχίζετο οὕτω σφοδρὸς μέχρι των πρωινῶν ὡρῶν με κέντρο βάρους των συμμοριτῶν προς τα φυλάκια δυτικῆς παρυφής, υδραγωγείου και Σ.Δ. Τάγματος Νεκροταφείου και ἀπὸ της 24.00 ώρας περίπου και κατὰ φυλάκιον ΘΕΟΛΟΓΟΥ.

Το τελευταίον τούτο ἀρχικῶς κατηύθυνε πυρά όλμου 3" προς κατεύθυνσιν δυτικῶς υδραγωγείου και πυρά αυτομάτων ὀπλων προς παλαιὸν Νεκροταφεῖον προς ἀντιπερισπασμὸν των συμμοριτῶν των προσβαλόντων το φυλάκιον του Νεκροταφείου.

Το φυλάκιον ΠΡΟΦ. ΗΛΙΑΣ ἀπασχολεῖτο με πυρά αυτομάτων ὀπλων 500 μέτρα δυτικῶς τούτου και ἀπὸ ὑψ. ΚΟΥΚΟΥΛΗ (δια βαρέων πολ/ων). Το φυλάκιον τούτο κατόπιν ἐντολῆς κατηύθυνε πυρά όλμων 3" προς ΑΛΩΝΙΑ και πυρά αυτομάτων ὀπλων προς κατεύθυνσιν Νεκροταφείου κατὰ νῶτων των συμμοριτῶν. Πυρά όλμων 4.2" ἐξετελούντο κατόπιν ἐντολῆς του τάγματος ἐπὶ τη βάσει του πίνακος προπαρασκευασμένων βολῶν.

Απὸ της 22.00 ώρας ἐξεδηλώθη πυρκαϊὰ εἰς δύο σημεία της πόλεως περιοχὴν ΑΓ. ΜΗΝΑ και περιοχὴν ΚΑΜΜΕΝΑ και ἐν συνεχείᾳ εἰς οἶκημα τμήματος ασφαλείας.

Λόγω του πνέοντος ἀνέμου και του συνεχομένου των οἰκημάτων, ἡ πυρκαϊὰ μετεδόθη εἰς ἐγγύς τετράγωνα.

ι) Ταυτοχρόνως με την ἐκδήλωσιν της προσβολῆς κατὰ ΝΑΟΥΣΣΗΣ, προσεβλήθη και το χωρίον ΜΑΡΙΝΑ.

Η διμοιρία Στρατοῦ, σταθμὸς Χωρ/κῆς και ΜΑΥ Χωρίου ἐκράτησαν σταθερῶς τα θέσεις των μαχόμενοι μέχρι των πρωινῶν ὡρῶν.

ια) Ο ἐχθρὸς ἤρχισεν ἀποσυρόμενος ἀπὸ της 04.15 ώρας ὅτε ἔπαυσεν τα πυρά του. Απὸ της 04.45' ώρας μετὰ πρόχειρον ἀνασυγκρότησιν των τμημάτων ἐτέθησαν εἰς καταδίωξιν του ἐχθροῦ ταῦτα, μία διμοιρία λόχου διοικήσεως προς ΑΓ. ΤΡΙΑΔΑΝ (Ο.120457).

Δύο ομάδες φυλακίου ΘΕΟΛΟΓΟΥ προς ΜΑΝΑΝΤΣΙ (Ο.127450)

Δύο ομάδες προς ΚΟΥΚΟΥΛΙ (Ο.145495)

ιβ) Αἱ τηλεφωνικαὶ διαβιβάσεις ἐλειτούργησαν μέχρι 24.00 ώρας με ὅλους τους λόχους (πλην 2ου λόχου εἰς Πολιτικὸν Νοσοκομείου) και με ταξιαρχίαν.

Απὸ της 24ης ώρας διεκόπη ἡ τηλεφωνικὴ ἐπικοινωνία με 4ον Λόχον, φυλάκιον ΘΕΟΛΟΓΟΥ, ΠΡΟΦ. ΗΛΙΑ, υδραγωγείου.

Μέχρι πρωίας διετηρήθη μετά Ταξιαρχίας, Ουλαμού όλμων 4.2" και Φυλακίου Νεκροταφείου (Ευαγγελιστρίας)

ιγ) Η είσοδος συμμοριτών-σαμποταριστών εν τη πόλει εγένετο από βορείας παρυφής, μεταξύ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟΥ και ΑΛΩΝΙΩΝ, διά των φυτειών προς την περιοχὴν του χώρου σταθμεύσεως σώματος εθελοντῶν ΜΑΥ, με αντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν προσβολὴν τούτων και τμημάτων Χωρ/κῆς και εμπρησμόν εγγύς τούτων ευρισκομένων δημοσίων κτιρίων και ορισμένων οικιών.

Ἑτεραι δε ομάδες τούτων, με καθορισμένας εκ των προτέρων εντολάς και οδηγούμεναι εκ συμμοριτῶν εκ ΝΑΟΥΣΗΣ επεδόθησαν εις διαρπαγὴν ειδῶν και κτηνῶν ως και απαγωγὴν ορισμένων κατοίκων.

4. ΛΟΙΠΑ ΣΥΜΒΑΝΤΑ:

Προς κάλυψιν τῆς κατὰ ΝΑΟΥΣΗΣ ενεργείας των οι συμμορίται είχαν τοποθετήση νάρκας ἐπὶ τῆς αμαξιτῆς ΒΕΡΡΟΙΑΣ - ΝΑΟΥΣΗΣ εις τρία σημεία ἀπὸ ὕψος ΝΕΑ ΚΟΥΚΑΕΝΑ (Ο.210410) και ἐκείθεν και εγκαταστήση τμήμα εις διακλάδοσιν αμάδωσιν αμαξιτῆς ΝΑΟΥΣΗΣ - ΕΔΕΣΣΗΣ ὅπερ ἀπώθησεν διὰ συμπλοκῆς ἡ ομὰς Μ.Α.Υ. χωρίου ΑΝΩ ΚΟΠΑΝΟΣ (Ο.195480).

Επίσης είχαν ανατινάξει και τὴν οδικὴν γέφυραν ἀνω ΚΟΠΑΝΟΥ ἐπὶ τῆς προς ΕΔΕΣΣΑΝ αμαξιτῆς.

5. ΕΝΕΡΓΕΙΑΙ ΤΑΞΙΑΡΧΙΑΣ:

Ἡ Ταξιαρχία λαβούσα τὴν 17.30' τὴν πληροφορίαν παρὰ του 592 Τάγματος ὅτι εσημειώθη εις ΓΙΑΝΝΑΚΟΧΩΡΙΟΝ (Ο.138525) συγκέντρωσις συμμοριτῶν με προθέσεις επιθέσεως κατὰ ΜΑΡΙΝΗΣ 0 (175-545) ἀφ' ενός ἐκοινοποίησεν ταύτην προς 33ην Ταξιαρχίαν (υπ' αριθ. 104/6/39/18.19.45' κρυπτογραφικὸν σῆμα, ἀφ' ἐτέρου διέταξεν ὅπως ὥσιν ἔτοιμοι προς κίνησιν οι μόνοι εν ΒΕΡΡΟΙΑ ἐφεδρικοὶ λόχοι ἤτοι εἰς λόχος 615 Τ.Π., 33 ΛΟΚ, Ουλαμός Πυρ/κού και Ουλαμός τεθωρακισμένων (Α.Π. Ι/Ι/89/18.8.47 Ταξιαρχίας).

Περὶ τὴν 22αν ὥραν ἐξ ακροάσεως μεταδιδομένου σήματος ὑπὸ 592 Τάγματος προς ΜΑΡΙΝΑΝ ἔλαβεν ἡ Ταξιαρχία τὸ πρῶτον γνῶσιν περὶ συμμοριακῆς δράσεως εις ΝΑΟΥΣΑΝ και ἀμέσως εν συνεχείᾳ ἤλθεν εις διαφόρους επαφάς τηλ/κὰς και δι' ασυρμάτου με διοικητὴν Τάγματος και Ὑποδιοικητὴν Χωρ/κῆς ΝΑΟΥΣΗΣ, διοικητὴν Μ.Α.Υ. ΚΟΠΑΝΟΥ και ΜΑΡΙΝΗΣ.

Προς ἀποσαφύνησιν καταστάσεως ἡ Ταξιαρχία διέταξεν τὸν Διοικητὴν 592 Τάγματος (υπ' αριθ. Α.Π. Ι/Ι/88/18.8.47 ὥρα 20.30 ν' αναφέρῃ συγκεκριμένως ἐπὶ τῆς καταστάσεως και ταυτοχρόνως διέταξεν ὅπως ἐπὶ πλέον των ἀνω λόχων εἰ ἔτοιμος προς κίνησιν λόχος 516 Τάγματος δι' ὃν ἠτήσατο ἐγκρίσιν Γ'Σ.Σ. διὰ τῆς Α.Π. Ι/Ι/88/18.8.47 ὥρα 23.05' αναφοράς τῆς.

Διευκρινισθείσης μετ' ὀλίγον τῆς καταστάσεως ἡ Ταξιαρχία ἀφ' ενός μεν διέταξεν ομὰδα ΜΑΥ ΚΟΠΑΝΟΥ ὅπως προωθηθῇ εις διχάλωσιν αμαξιτῆς ΝΑΟΥΣΗΣ - ΕΔΕΣΣΗΣ ἀφ' ἐτέρου δε μεταξύ 23.15' - 23.30' ἔθεσεν εις κίνησιν τα ὡς ἀνω τμήματα ἐπ' αυτοκινήτου.

Δρομολόγιον τῆς φάλαγγος Α. ΑΝΑΧΩΜΑΤΟΣ - ΓΕΦΥΡΑ ΓΙΑΝΙΣΑΣ (Ο.270467) ΜΟΝΟΣΠΙΤΑ (Ο.235460) ὅπερ εἶχεν ἀναγνωρισθῇ ἀπὸ 28.7.47 (βάσει σχεδίου ενεργείας Ταξιαρχίας).

Καθ' ὁδόν και ὅταν εἶχεν υπερβῇ ἡ κεφαλὴ τῆς φάλαγγος τὸ ΑΝΑΧΩΜΑ ἐλήφθη προφορικὴ διαταγὴ Σ. Στρατοῦ περὶ ταχείας κινήσεως προς ΝΑΟΥΣΑΝ. Ἡ φάλαγξ αυτοκινήτων εις νοτίαν παρυφὴν χωρίον ΛΥΚΟΓΙΑΝΝΗ (Ο.285430) εὔρεν τὴν ὁδόν κατακεκλυσμένην ὑπὸ ὑδάτων εκ τῆς βροχῆς τῆς προηγουμένης ἡμέρας ἐπὶ μήκους 500 περίπου μέτρων ὅπερ παρὰ τὰς καταβληθείσας υπερανθρώπους προσπάθειάς δεν ἠδυνήθη να υπερβῇ δι' οὗ και οι Λόχοι ἐτέθησαν εις πορείαν πεζὴ προς ΝΑΟΥΣΣΑΝ και ἀφίχθησαν προ τῆς κατεστραμένης ὑπὸ των συμμοριτῶν Γεφύρας (Ν. παρυφῆς ΝΑΟΥΣΗΣ) ταυτοχρόνως με φάλαγγα αυτοκινήτων λόχου 518 Τάγματος διατεθέντος ὑπὸ 33ης Ταξιαρχίας κατόπιν διαταγῆς περὶ ὥραν 05.30 - 06.00 τῆς 19ης τρέχοντος .

Άπαντα τα τμήματα ταύτα τεθέντα εις καταδίωξιν και λήψιν επαφής μετά του εχθρού εις εκτέλεσιν Α.Π. 38489/120300/Δ/γής Σ. Στρατού υπερέβησαν την πόλιν ΝΑΟΥΣΗΣ την 08.00 ώραν κινηθέντα προς κατευθύνσεις:

- 1) ΝΤΟΡΤΟΠΟΛΙΝ (Ο.0850)
- 2) ΑΡΚΟΧΩΡΙ (Ο.145433)
- 3) ΦΥΤΙΑΝ (Ο.1840)

Εφ' ουδεμίας των άνω κατευθύνσεων ανευρέθη εχθρός πλην των ανευρεθέντων δύο πτωμάτων συμμοριτών υπό του προς ΝΤΟΡΤΟΠΟΛΙΝ κινηθέντος λόχου.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Ο Σταθμός ασυρμάτου 592 Τάγματος δεν ελειτούργησεν κανονικώς καθ' όλην την διάρκειαν των επεισοδίων και η μετά τούτου επαφή της Ταξιαρχίας επιτυγχάνετο μέσω σταθμού ασυρμάτου ΜΑΡΙΝΑΣ.

6. ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙΘΕΙΣΑΙ ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΚΑΙ ΜΕΣΑ ΥΠΟ ΣΥΜΜΟΡΙΤΩΝ:

(εκ της εκθέσεως 592 Τάγματος)

Κατ' εκτίμησιν αι χρησιμοποιηθείσαι δυνάμεις ανήρχοντο εις 700, υπό Γενικόν αρχηγόν τον ΔΙΑΚΟΝ.

Εκ καταθέσεων παραδοθέντος συμμορίτου και επανελθόντων κατοίκων εκ των απαχθέντων, τας δυνάμεις ΒΕΡΜΙΟΥ διά την επιχείρησιν κατά ΝΑΟΥΣΗΣ ενίσχυσαν επί πλέον και δύο συγκροτήματα εκ ΠΙΕΡΙΩΝ - ΟΛΥΜΠΟΥ δυνάμεις 200 περίπου συμμοριτών.

Ονόματα διοικητών συγκροτημάτων εξηκριβώθισαν:

ΛΑΜΠΗ (Αδελφού ληστοσυμμορίτου ΜΑΥΡΟΥ), ελθόντος εκ ΚΑΙΜΑΚΤΣΑΛΑΝ, ΑΡΑΠΗ, ΚΙΤΣΕΛΗ, ΣΤΑΘΗ.

Όπλα μηχανήματα, Πυρομαχικά

Βαρέα Πολ/λα 6 - Αντιαρματικά 4 - όλμοι 3" 6 - όλμοι 2" 30 - ΠΙΑΤ 15 Μαδζούκες 20 - Οπλοπολυβόλα ΜΠΡΕΝ περί τα εννενήκοντα - Αυτόματα ατομικά διαφ. τύπων ΣΤΑΓΕΡ - ΣΤΕΝ - ΤΟΜΣΟΝ περί τα 100- Εμπρηστική κόνις Γερμανική - Χειροβομβίδες εν αφθονία - Ατομικά τυφέκια - 50 κτήνη φορτωμένα Πυρ/κά.

7. ΑΠΩΛΕΙΑΙ

I) ΕΧΘΡΟΥ:

Εκ πληροφοριών διαφόρων καθ' ημέραν παρουσιαζομένων κατοίκων εκ των απαχθέντων ο εχθρός είχεν νεκρούς 10 (πολλοί σοβαρώς τραυματίαι υποκύψαντες) Τραυματίας 30 μεταφερθέντας προς ΚΑΙΜΑΚΤΣΑΛΑΝ.

Παραδοθέντες 1.

II) Ημετέρων τμημάτων

Είς νεκρός και 6 τραυματίαι του τάγματος - Ουδεμία απώλεια υλικού

-Δύο νεκροί και 3 τραυματίαι Χωροφυλακής

III) Εκ των κατοίκων νεκροί 4 τραυματίαι 7.

IV) Προξενηθείσαι ζημιαί απετεφρώθησαν περί τα 100 οικήματα μεταξύ των οποίων και το Δημαρχείον, το Δημόσιον Ταμείον, η Οικον. Εφορεία και η Εφορεία Καπνού, συμβολαιογραφείον, τμήμα ασφαλείας Χωρ/κής και ο Ναός Αγ. Μηνά.

Διηρπάγησαν περί τα 16 κτήνη φόρτου και είδη τροφίμων εκ των παιδικών συσσιτίων.

V) Απαχθέντες κάτοικοι: 83 περίπου. Εκ τούτων 10 εκ ΛΕΥΚΑΔΙΩΝ και έτεροι 10 πολίτες εξ άλλων περιοχών, οίτινες την νύκτα της 18 προς 19ην ευρέθησαν εις Νάουσσαν.

Το πλείστον των απαχθέντων τυγχάνουσι ομοϊδεάται τούτων

Επανήλθον εκ των απαχθέντων 20.

8. Επισυνάπτεται έκθεσις διοικήσεως Χωρ/κής ΒΕΡΡΟΙΑΣ υπ' αριθ. Α.Π. 21/87/4405 περί της αυτής κατά ΝΑΟΥΣΗΣ επιθέσεως των συμμοριτών.

Ο

Δ/ΤΗΣ ΤΗΣ ΤΑΞΙΑΡΧΙΑΣ

ΣΤΕΦ. ΚΑΤΣΟΜΗΤΡΟΣ
Συντρ/χης Πεζικού

Δ.Π.
ακριβές αντίγραφον
Τ.Σ.Υ.

2

ΠΡΟΣ: Στρατιάν Α2, Α1
ΓΕΣ Α2, Α1 - Β' ΣΣ, VII, X, XI Μερ.
Τάγμα Βαθμοφόρων, Α.Δ.Χ.Κ.Μ.
31, 36 Ταξ., Βασ. Επίτροπ.
Εκτάκτ. Στρατοδ. Γιαννιτσών.

ΚΟΙΝ: Α1, Α3, Α2/III, Α2/IV, Α2/VI
Επιτελάρχην, Δ/τής Α2, Α.Ε.Α,
Σύν/ρχην Ιατρού, Γ.Κ.Α.Μ.Θ.
Υπολ/γόν Τσονίδην διά 10 Βρετ. Ταξ.
Β.Μ.Μ ΗΟ - Β.Ι. - Βρετ. Σύνδ. Γ' ΣΣ
Α (Δ/τήν Α2).

Επείγουσα-Απόρρητος

Γ' ΣΣ Α2/IV

Αριθ. Α.Π. 39657

ΒΣΤ 903 τη 29.8.47

Συναπτ. Τω σχεδίω

12 μία εφημερίς.

Κοινοποιήσεις και

αναφορά: Αντίγραφα.

25-9-47

1. Υποβάλλεται εξέτασις παραδοθέντος συμμορίτου Λοχαγού Κουφαδάκη Ελευθερίου τέως εφ. εν ενεργεία Ανθ/γού Πεζικού του 565 Τάγματος.

2. Χαρακτηριστική η περίπτωσης της παραδόσεώς του παρά το γεγονός της παρά τω Εκτάκτω Στρατοδικείω εκκρεμούσης κατηγορίας του επί εσχάτη προδοσία, λιποταξία κ.λ.π.

3. Αξία ιδιαίτερας προσοχής τα γραφόμενα εν τη καταθέσει του σχετικώς με την τακτικήν των συμμοριτών ως και αι "ενδιαφέρουσai πληροφορίai" του.

4. Ο εν λόγω εχρησιμοποιήθη προπαγανδιστικώς τόσο εν Χαλκιδική δι' ομιλιών του εις διάφορα χωρία όσον και εν Θεσ/νίκη δι' ομιλιών του εις μεγάλην συγκέντρωσιν της Οργανώσεως Ν.Ε.Α. (Νέα Εθνική Αντίστασις), και εις τας Στρατιωτικές Φυλακάς ενώπιον 150 κρατουμένων όπου κρατούνται άνω των 10 συγκατηγορουμένων του στρατιώται.

Διά την περαιτέρω τύχην του έχει υποβληθή η υπ' αριθ. Α.Π. αναφορά του Σ. Στρατού.

Ο
ΕΠΙΤΕΛΑΡΧΗΣ
ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ ΑΡΧ.
Συν/ρχης Μηχ/κού

Ζ.Ν/Ε.Δ.
Ακριβές αντίγραφον
Τ.Σ.Υ.

ΕΞΕΤΑΣΗΠΑΡΑΔΟΘΕΝΤΟΣ ΣΥΜΜΟΡΙΤΟΥ ΛΟΧΑΓΟΥ ΚΟΥΦΑΔΑΚΗ

Όνοματεπώνυμον:	ΚΟΥΦΑΔΑΚΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ
Έτος τόπος γενν.:	ΙΚΑΡΙΑ, 1920
Άγαμος:	
Επάγγελμα:	ΦΟΙΤΗΤΗΣ
Τόπος διαμονής:	ΙΚΑΡΙΑ
Βαθμός εν τω στρατεύματι:	Εφ. Ανθ/γός Πεζ. εν ενεργεία.

Με την είσοδον των Γερμανών εις την Ελλάδα, ο Κ.Ε. φεύγει τον Μάϊον του 1941 εις Μ. Ανατολήν.

Εφοίτησε εις την σχολήν αξ/κών Καφριώνος και ωνομάσθη τον Απρίλιον του 1943 ανθ/γός Πεζικού.

Υπηρέτησε κατά καιρούς εις 5ον Τάγμα, εις ΙΙ Ταξ/χίαν, εις 7ον Τάγμα, εις 6ον Τάγμα, Ιερόν Λόχον και τέλος εις 8ον Τάγμα.

Το τελευταίον είχε συγκροτηθή κυρίως από επαναστάτας Μεσ. Ανατολής οι οποίοι δηλώσαντες μετάνοιαν μόλις είχαν εξέλθῃ από τα σύρματα.

Τον Δεκέβριον του 44 ταυτόχρονα με το κίνημα των Αθηνών εξεδηλώθη στάσις εκ μέρους σημαντικής δυνάμεως του Τάγματος ευρισκομένου τότε εις Βεγγάζην.

Εις 8ον Τάγμα υπηρετεί τότε ο ανθ/γός Μανωλάς κομμουνιστικών αρχών όστις και είχεν αρχίσει να παρασύρῃ και τον Κουφαδάκην προς τας ιδέας του.

Παρ' όλα ταύτα ο Κ.Ε. δεν έλαβε μέρος στο κίνημα και ενώ το πλείστον του Τάγματος ενεκλείετο πάλιν εις τα σύρματα ο Κ.Ε. διά διαταγής της Δ.Ε.Δ.Μ.Α. μετετίθετο εις 16ον Τάγμα.

Επί κεφαλής επαναπατριζομένων απολυθέντων στρατιωτών έφθασεν εις Ικαρίαν τον Μάϊον του 1945.

Εις συγκέντρωσιν του ΕΑΜ ο Κ.Ε. ωμιλεί και εκθέτει τας αριστεράς του ιδέας.

Τον Ιούνιον του 1945 εις Αθήνας και εις Κ.Π. Αξ/κών τον Αύγουστον του ίδιου έτους εις 157 Τάγμα. Κατόπιν εις 105 Τάγμα και είτα 565 Τάγμα όπερ είχεν ως έδραν την Αρδέαν. Ετοποθετήθη ως διοικητής δύο παραμεθοριακών φυλακείων παρά το χωρίον Πευκοτό. Εις την διμοιρίαν του ο Κ.Ε. εύρεν πολλούς αριστερούς στρατιώτας.

Εις συζητήσεις του μετ' αυτούς και ενώπιον Εθνικοφρόνων στρατιωτών καταφέρεται κατά της τότε κρατούσης καταστάσεως εκθειάζων τας αριστεράς του ιδέας. Ο Κ.Ε. εσυνήθιζε να εξέρχεται εις μοναχικούς περιπάτους τας εσπερινάς ώρας. Ένας κτηνοτρόφος ονόματι Μπουρλής εις τον οποίον ο Κ.Ε. είχε απαγορεύσει την βοσκήν του ποιμνίου του εις ορισμένην περιοχήν τον συκοφαντεί ότι έρχεται εις επαφήν αυτές τις ώρες με τους συμμορίτας. Ο Κ.Ε. μαθαίνει την συκοφαντίαν και αναφέρει τα διατρέξαντα εις τον Αξ/κόν Πληροφορίων του Τάγματος. Ένα μήνα αργότερα ο Κ.Ε. αντικαθίσταται από το φυλάκιον και εν συνεχεία προφυλακίζεται.

Κατά την παραμονήν του εις το φυλάκιον ο Κ.Ε., δεν είχε φροντίσει να το οργανώση δι' ενδεχομένην επίθεσιν των συμμοριτών. Διά τούτο παρετηρήθη υπό του τότε Διοικητού του Τάγματος Αγγουριδάκη.

Διοικητής του Λόχου ήτο ο υπολ/γός Ζαχαριάδης, αριστερών και αυτός αρχών. Ο Ζαχαριάδης εφρόντισε να τοποθετήση εις όλας τας εμπιστευτικάς θέσεις στρατιώτας αριστερούς κατά το πλείστον τέως Ελασίτας. Ούτω ταχυδρόμος του Λόχου ήτο ο στρατιώτης Ροδόπουλος Αναστ., επιλοχίας ο Ροσσουλέντσης, σιτιστής ο Βρεπτός Ελευθέριος κ.λ.π.

Ο Ζαχαριάδης δεν ενδιαφέρετο διά την υπηρεσίαν, ουδεμία οργάνωσις είχε γίνει πέριξ του στρατωνισμού του Λόχου. Ο Κ.Ε. ήλθε εις επαφήν με τον Ζαχαριάδην ελαχίστας φορές, κατά τας συναντήσεις τους αυτός συνεζήτουν θέματα κομμουνιστικά. Ο ταχυδρόμος Ροδόπουλος κατά μίαν συνάντησιν των έφερε την εφημερίδα του ΚΚΕ "Αγωνιστής" την οποίαν ανέγνωσαν ομού ο Κ.Ε. και ο Ζαχαριάδης.

Μίαν άλλην φοράν ήλθε εις την έδραν του λόχου διά να σφραγίση άρβυλα ο μόνιμος υπολ/γός Πανάς, και έτυχε να κατεβή και από το φυλάκειον ο Κ.Ε. Ο Ζαχαριάδης εσύστησε εις τον Πανάν τον Κ.Ε. ως αριστερόν. Ο δε Πανάς εις συζήτησιν έδωσε να καταλάβη ο Κ.Ε. ότι ήτο κομμουνιστής. Επηκολούθησε συζητήσεις σχετική με την όλην κατάστασιν. Ο στρατιώτης Ροδόπουλος επίσης έφερε εις το φυλάκειον τον Κ.Ε. και τον παρέδωσε δύο φορές αριστερές εφημερίδες "Μάχη" και "Αγωνιστής" τις οποίες διάβασε ο Κ.Ε. και άλλοι αριστεροί στρατιώται.

Από τας φυλακάς ο Κ.Ε. έγγραψε δύο επιστολάς μίαν προς τον κομμουνιστήν ανθ/γόν Μανώλαν και μίαν προς τον επιλοχίαν Ροσσουλέντζην ζητών να τον αποστείλη κάτι φωτογραφίες που είχε στον λόχο.

Ο Μανωλάς τον απήντησε (επισυνάπτεται επιστολή υπ' αριθ. 1). Επίσης εις την επιστολήν την απευθυνομένην προς τον Ρουσουλέντζην απήντησεν ο στρατιώτης Σοφιανόπουλος (επισυναπτομένη επιστολή υπ' αριθ. 2) και ο στρατιώτης Δημάκος (επισυναπτομένη επιστολή υπ' αριθ. 3).

Κατόπιν της κατασχέσεως των επιστολών τούτων συνελήφθησαν άπαντες οι αναφερόμενοι εις την επιστολήν Σοφιανοπούλου στρατιώται, η δε κατηγορία εναντίον του Κ.Ε. ήρχισεν βασίμως να ευσταθή. Ο Κ.Ε. ισχυρίζεται ότι ουδεμία σχέσις άλλη υπήρχε μεταξύ αυτού και των στρατιωτών πλην της ελευθέρας συζητήσεως και ότι βάσει αυτής ο στρατιώτης Σοφιανόπουλος του απέστειλε την εν λόγω επιστολήν.

Εις τας φυλακάς ο Κ.Ε. επληροφορήθη από τον στρατιώτην Χαίβαρμάν (Σημ. Ανακριτού: ο Χαίβαρμάς αφ' ης στιγμής συνελήφθη κατέθεσε ό,τι σχετικόν εγνώριζε με την υπόθεσιν ταύτην. Εις την κατάθεσιν του ισχυρίζεται ότι δεν είχεν επεκταθή η κομμουνιστική οργάνωσις του Τάγματος και εις το φυλάκειόν των) παρά ότι ούτος με τον δεκ. Παρασκευόπουλον κατήλθον εις Αρδέαν διά να λάβουν επαφήν κ.λ.π. Ότι ο ανθ/γός Κουφαδάκης δεν ήτο αναμεμιγμένος εις τοιαύτην οργάνωσιν) ότι υπήρχε κομμουνιστική οργάνωσις εν τω Τάγματι με υπεύθυνον τον στρατιώτην τηλεφωνητήν Παλατζόγλου Σταύρον. Επίσης ότι ο Δεκ. Παρασκευόπουλος συνεκέντρωνε τσιγάρα εις το φυλάκειον διά να τα στείλη εις τους συμμορίτας. Τούτο επίσης επληροφορήθη εις τας φυλακάς και από τους στρατιώτας Γκουγκοστάμον και Μωραΐτην και εις τους οποίους ο Παρασκευόπουλος είχε ειπή να μην πουν τίποτε εις τον Κ.Ε. Την τοιαύτην στάσιν του Παρασκευοπούλου απέναντί του ο Κ.Ε. εξηγεί ότι ο Παρασκευόπουλος είχε χάσει πλέον την εμπιστοσύνην του προς τον Κ.Ε. διότι ούτος εις συστάσεις του προς τους στρατιώτας τους έλεγε ότι εφ' όσον είναι στρατιώται δεν πρέπει να αναμιγνύωνται πουθενά.

Από τας φυλακάς Γιαννιτσών ο Κ.Ε. μετεφέρθη εις Θεσ/κην και εις το κρατητήριον αξ/κών της Ε.Σ.Α.

Εις την Ε.Σ.Α τον επεσκέφθη ο μον. Ανθ/γός Μανώλας Νικ. όστις παρώτρυνε τον Κ.Ε. να δραπετεύσῃ και ότι ούτος θα ανελάμβανε να τον στείλῃ στο βουνό μέσω Κομμ. Οργανώσεως Θεσ/κης μεθ' ης συνδέετο. Η κατηγορία του Κ.Ε. κατόπιν των επιστολών ήτο βαρύτατη, κι' έτσι την 23.2.47 ενώ είχεν εξέλθῃ διά να μεταβούν διά το λουτρό μετά των επίσης κρατουμένων ανθ/τρου Παπαδοπούλου Αντωνίου και τον Ανθ/γόν Ξενυτίδη της συνοδείας ενός στρατιώτου της ΕΣΑ, κατόρθωσαν να πείσουν τον στρατιώτην να τους επιτρέψῃ να μεταβούν εις έναν οίκον ανοχής. Όπως και έγινε και εκ του οποίου ο Κ.Ε. κατόρθωσε να δραπετεύσῃ. Καθ' όλην την ημέραν της δραπετεύσεώς του παρέμεινε εις την θέσιν 1000 δένδρα, έξωθι της Θεσ/κης, την δε νύκτα μετέβῃ εις την οικίαν του ανθ/γού Μανώλα επί της οδού Ολύμπου 28.

Εκεί παρέμεινε δύο ημέρας ο δε Μανωλάς προσεπάθη να πείσῃ την οργάνωσιν να στείλῃ τον Κ.Ε. εις το βουνό διότι αύτη ηρνείτο επειδή δεν είχε στοιχεία ότι ο Κ.Ε. ήτο Κομμουνιστής. Εγγυήσῃ του Μανώλα ήλθεν κάποιος Λευθήρης (μάλλον ψευδώνυμον) μετρίου αναστήματος, μάλλον παχύς, διοπτροφόρος με λίγο αλοίθωρο το ένα μάτι, μαλιά μαύρα, πυκνά, ίσια και προς τα πάνω, ηλικίας περίπου 34 ετών, και ο οποίος έχει γαμβρόν κάποιον της Χωρ/κής, και τον ωδήγησε νύκτα εις την οικίαν επί της οδού Πελοποννήσου 14 πρώτον πάτωμα. Η οικία αύτη ως επληροφορήθη αργότερον ο Κ.Ε. εχρησιμοποιείτο συχνά ως Κέντρον διερχομένων επιστρατευομένων, εις αυτήν δε εφιλοξενήθη κάποτε και ο Κικίτσας. Εδώ ο Κ.Ε. παρέμεινεν αρκετάς ημέρας κατά την διάρκειαν των οποίων τον

επεσκέπτετο συχνά ο Λευθέρης και τον έλεγε ότι η οργάνωσις προσπαθεί να συγκεντρώση στοιχεία για το άτομόν του. Του εξήτησε δε ο Λευθέρης να γράψη μια επιστολή σχετικώς με την ζωή του στην ΕΣΑ την οποία θα έδιδεν προς δημοσίευσιν με μίαν φωτογραφίαν του εις τας Κομμουνιστικές εφημερίδας. Ο Κ.Ε. επιέσθη πολύ και λόγω της θέσεως εις ην ευρίσκετο ηναγκάσθη να γράψη μίαν επιστολήν η οποία όμως δεν ήρεσε εις τον Λευτέρην και ο οποίος του έκανε ένα σκελετό επιστολής πάνω στον οποίο του είπε να εργασθή. Όπως και έγινε (Επισυνάπτεται αντίγραφον της εν λόγω επιστολής) και ο Κ.Ε. έγραψε μία σειρά ψευδολογιών εναντίον της ΕΣΑ. Η επιστολή αύτη του έλεγε ο Λευθέρης θα είναι ένα σπουδαίο στοιχείο για την Ε.Ο.Η.Ε που συνεδρίαζε τότε στην Θεσ/κη.

Ύστερα από λίγες μέρες ο Λευθέρης έφερε στον Κ.Ε. μία γκαμπαρντίνα πολιτική και ένα παντελόνι, τα δε στρατιωτικά ρούχα ο Κ.Ε. τα άφισε στο σπίτι. Με ένα αυτοκίνητο ταξί ανεχώρησε ο Κ.Ε. δι' Ασβεστοχώρι, όπου ο σωφέρ τον παρέδωσε εις ένα γκαρσόνι καφενείου ο οποίος τον ωδήγησε εις μίαν οικίαν (ο Κ.Ε. δύναται να την υποδείξη) κειμένης εις το τέλος του χωριού και δεξιά του δρόμου προς Χορτιάτην. Εκεί συνήντησε τον συμμορίτην σύνδεσμον Κουρμούζην Κων/νον (φονευθείς αργότερον εις συμπλοκήν) και ο οποίος μόλις νύκτωσε τον οδήγησε ακολουθώντας δρομολόγιον μακράν του δημοσίου δρόμου, προς το Αρδουμέρι. Ο Κουρμούζης παρέλαβε από τον σωφέρ της Θεσ/κης ένα φάκελλον προφανώς με διαταγάς του Κ.Κ.Ε Θεσ/κης προς το Αρχηγείο Χαλκιδικής και δύο λάμπες ασυρμάτου.

Έξω από το Αρδαμέρι σε μια καλύβα συνήντησαν την πρώτη γιάφκα της Χαλκιδικής ήτις απαρτίζετο από δύο άνδρας, κάποιον Σωκράτην, και κάποιον άλλον κάτοικον Χορτιάτη. Από το Αρδαμέρι συνέχισαν την πορείαν των μέχρι τα Πετροκέρασα όπου μία ώρα έξω από το χωριό προς την Μαραθούσα συνήντησαν τον Λαοκράτην επί κεφαλής 15 ανδρών. Ο Λαοκράτης ή Σουνάς Χρήστος παρεδόθη προ ημερών εις αρχάς Χωρ/κής.

Εκεί παρέμεινον κατά την νύκτα όπου ήλθον και τους συνήντησαν 15 νεοεπιστρατευθέντες από το Ζαγκλιβέρι. Από εκεί όλοι μαζί κατηυθύνθησαν προς την Ρέτσανη (Ρ.4737) όπου επίσης υπήρχε γιάφκα διμελής. Από την Ρέτσανη κατηυθύνθησαν προς Κάκαβον όπου συνήντησαν το Αρχηγείον Χαλκιδικής. Αρχηγός Χαλκιδικής ο Βάσσος ή Μαυρίδης Βασίλειος.

Ο Κ.Ε. ετοποθετήθη κατ' αρχάς ως διμοιρίτης εις το Συγκρότημα Παπαγεωργίου Κώστα. Μετά από μερικές ημέρας το Αρχηγείο μέ όσα τμήματα είχε κοντά του μετεκινήθη προς την Σούγλιανη όπου ήλθε και τους επεσκέφθη ο Αρχηγός Νιγρίτης Λεωνίδας συνοδευόμενος υπό ενός Σέρβου αξ/κού. Εις γενομένην συγκέντρωσιν στελεχών ωμίλησεν ο Σέρβος όστις διά διερμηνέως είπε ότι συντόμως θα εφοδιάση η Γιουγκοσλαυία με καλό Αγγλικό υλικό το οποίο θ' αντικαταστήση το των συμμοριτών αφ' ενός μεν διότι δεν είναι σε καλή κατάσταση αφ' ετέρου δε διά να μην δίδονται αφορμαί στην αντίδραση να ισχυρίζεται ότι οι Σέρβοι εφοδιάζουν τους συμμορίτας με όπλα. Ότι θα πρέπει να δυναμώσουν τα κτυπήματα κατά του Φασισμού διά να μπορέσουν το συντομώτερο να πραγματοποιηθούν τα σχέδια του Ηνωμένου Βαλκανικού Επιτελείου.

Εις τον Σέρβον απήντησεν ο Λεωνίδας όστις υπεσχέθη ότι οι συμμορίται θα καταβάλλουν κάθε προσπάθειαν διά την ταχείαν πραγμάτωσιν των σχεδίων αυτών.

Επηκολούθησε σύσκεψις του Σέρβου, του Λεωνίδα και του Αρχηγείου Χαλκιδικής.

Ο Κ.Ε. λέγει ότι τότε διά πρώτην φοράν αντελήφθη το μέγεθος του σφάλματος του. Κατάλαβε τον προδοτικόν ρόλον του συμμοριακού αγώνος και απεφάσισε να δραπτευτεύση μόλις θα εύρισκε ευκαιρίαν.

Ο Κ.Ε. λέγει ότι ήτο μεν αριστερός αλλά δεν μπορούσε ποτέ να πιστεύη ότι το ΚΚΕ ήτο όργανο των Σλαύων. Η δραπέτευσις όμως ήτο δύσκολος διότι παρηκολουθείτο από εμπίστους του Αρχηγείου.

Εν συνεχεία ο Κ.Ε. ανέλαβε την διοίκησιν του 3ου Συγκροτήματος με πολιτικόν τον Λαοκράτην.

Τέλος το Συγκρότημα του Κ.Ε. και το Συγκρότημα του Παπαγεωργίου απετέλεσαν το Τάγμα Παπαγεωργίου με δύναμιν 90 ανδρών.

Εις τας 8.7.47 ο Κ.Ε. κατόρθωσε να δραπτευτεύση μεθ' ενός ετέρου συμμορίτου ονόματι Κρητικών.

Αμφότεροι κατηυθύνθησαν προς Άγιον Όρος όπου ο Κρητικός είπε ότι είχε γνωστούς μοναχούς.

Κατ' αρχάς έφθασαν εις τοποθεσίαν Καμμένα όπου πήγαν σε κάποιο καλογηρικό σπίτι έμειναν Ρώσσοι μοναχοί και οι οποίοι τους έδωσαν να φάγουν. Το βράδυ έφθασαν εις Μονήν Μονοξηλίτη εκ της οποίας έλαβον τρόφιμα διά 5 ημέρας.

Εν συνεχεία μετά πάροdon ημερών έφθασαν εις Μονήν Ιβήρων, όπου ο Κρητικός είχε κάποιον καλόγηρον Ηγήσιον, γνωστόν. Εδώ παρέμεινε ο Κρητικός και ο Κ. Ε μετέβη και παρεδόθη εις τον Αστυνομικόν Σταθμόν Αγ. Λαύρας.

ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ

Την 8.7.47

ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ

- Διοικητής στρατ.	ΒΑΣΣΟΣ
- Υπαρχηγός	ΖΕΖΑΣ
- Πολιτικός	ΣΙΜΟΣ
- Υπασπιστής	ΡΗΓΑΝΗΣ
- Επιμεληταί	ΓΡΑΜΜΕΝΟΣ - ΜΙΧΑΛΗΣ
- Υπεύθυνος τύπου	ΣΩΚΡΑΤΗΣ
- Υπεύθυνος οπλισμού	ΣΑΡΑΦΙΑΝΟΣ εκ Βάρδου.
- Ασυρματιστής	Υποσμηνίας λιποτακτίας και προσχωρήσας εις τους συμμορίτας τον Φεβρουάριον 1947. Ούτος μετεκπαιδεύθη εις Γενικόν Αρχηγείον συμμοριτών.
- Ιατρός	Αγνώστου επωνύμου εκ Θεσ.κης.
- Αρχηνοσοκόμος	Πέτρος Πελτέκης εκ Γοματίου.
- Νοσοκόμος	Δέσποινα Τζωρτζή εκ Στρατωνίκης
"	Μαρία εκ Ταξιάρχου
- Στρατολόγος	- Καραβασιλικός εκ Μεγάλης Παναγίας -Χαρδαλούπας Χρήστος εκ Νεοχωρίου -Πλανάκης Νικόλαος εκ Στρατωνίου -Ακούραστος (ψευδ) εκ Λιτοχώρου -Παπαθεοδώρου Αλκιβιάδης εκ Ζαγκλιβερίου. -Παπαθεοδώρου Μόσχος εκ Ζαγκλιβερίου. -Κεχαγιάς Ευριπίδης εξ Αρχαίας.

Οι ανωτέρω εκτός της ειδικότητος του στρατολόγου πολλάκις αναλαμβάνουν επί κεφαλής γιαφκών και όλοι τους σχεδόν είναι Πολιτικοί καθοδηγηταί.

-Ομάς ασφαλείας	10
-Ομάς συνδέσμων	5

ΤΑΓΜΑ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

- Διοίκησις στρατ.	Παπαγεωργίου Κώστας έφ. Ανθ/γός Πεζικού
- " Πολιτ.	Φλωριάς έφ. Ανθ/γός Μηχανικού
- 2ον συγκρότημα (Λόχος)	55
Δκτής ο Παπαγεωργίου	
Πολιτικός Γιαγλής	
- 3ον συγκρότημα (Λόχος)	35
Διοικητής ο Κ.Ε.	
Πολιτικός Φουντούκης	
Περιοχή Τάγματος: Ρέτσανη, Σούγλιανη, Μαραθούσα, Κάκαβος.	

ΔΙΛΟΧΙΑ ΑΜΠΕΛΑ

Διοικητής : ΑΜΠΕΛΑΣ
 Πολιτικός : ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ
 1ον συγκρότημα : 70

Έτερον συγκρότημα δεν υπάρχει, η ονομασία διλοχία εδόθη διά λόγους εντυπωσιακούς υπό του αρχηγείου.

Περιοχή διλοχίας: Χολομών, Τσερνίτσοβο, Πραβίτζα, Ταξίαρχον, Οργιανή.

ΓΙΑΦΚΑΙ

-Αδραμερίου 3
 -Πετροκεράσων 3
 -Μαραθούσης 3
 -Ρέτσανης 3
 -Ταξιάρχου 3
 -Ορμήλιας 3
 Συνολική δύναμις αρχηγείου Χαλκιδικής 210

ΤΑΚΤΙΚΗ ΤΩΝ ΣΥΜΜΟΡΙΤΩΝΠΟΡΕΙΑ

Ουδέποτε κινούνται ημέραν. Επίσης σπανίως από γνωστά και ακάλυπτα μονοπάτια. Εάν όμως είναι υποχρεωμένοι τότε βαδίζουν με πολλές προφυλάξεις κατ' άνδρα και εις απόστασιν 25 με 30 μέτρα έκαστος. Αφ' ενός μεν διά να μην έχουν πολλές απωλείας εάν πέσουν εις ενέδραν αφ' ετέρου διά να έχουν καιρόν να λάβουν διατάξεις μάχης. Πάντοτε αποφεύγουν τον πυκνόν σχηματισμόν. Κατά την πορείαν απαγορεύονται αυστηρώς οι ομιλίες το κάπνισμα και ο κάθε θόρυβος.

Κατά την νύκταν αι αποστάσεις περιορίζονται εις 10-12 μέτρα κατ' άνδρα.

Στην εμπροσθοφυλακή και οπισθοφυλακή τοποθετούνται πάντοτε έμπιστα πρόσωπα διά πολλούς λογούς αλλά κυρίως προς αποφυγήν λιποταξίας.

Εάν είναι υποχρεωμένοι να περάσουν κοντά από τμήματα στρατού ή κατωκειμένους τόπους, βγάζουν τα παπούτσια τους.

Πίσω από κάθε φάλαγγα ο τελευταίος συμμορίτης σέρνει κλαδιά από δένδρα διά να μην είναι δυνατόν να υπολογισθή ο αριθμός των διελθόντων και κατά το δυνατόν να εξαλειφθούν.

Οι συμμορίται επίσης διά παραπλάνησιν όταν πλησιάζουν προς το σημείον που θα εγκαταλείψουν το μονοπάτι πολλάκις διατάσσονται και ολόκληρος η φάλαγγ κάνει μεταβολή. Συνεχίζεται τότε το βάδισμα και όλη η φάλαγγ προχωρεί με την πλάτη προς τα εμπρός. Έτσι τα πατήματα έχουν κατεύθυνσιν αντίθετον προς την πραγματικήν. Κατά 99% οι συμμορίται κινούνται νύκτα.

ΛΗΜΕΡΙΑΣΜΑ - ΣΤΑΘΜΕΥΣΙΣ

Κατά την ημερησίαν στάθμευσιν προωθούν σε κατάλληλα σημεία παρατηρητήρια. Άλλα μέτρα δεν λαμβάνουν.

Σπανίως μένουν δύο νύκτες στο ίδιο μέρος. Στην Χαλκιδική δεν υπάρχουν μόνιμες εγκαταστάσεις. Τα τμήματα συνεχώς κινούνται.

Συνήθως το Αρχηγείο Χαλκιδικής ήτο έγκαιρα προειδοποιημένο για τις επιχειρήσεις που θα άρχιζαν. Εγνώριζε επακριβώς τα σημεία εις τα οποία θα εκινούντο αι εθνικαί δυνάμεις και έδιδε τας δεούσας οδηγίας εις τα τμήματα. Πάντοτε αι πληροφορίες απεδεικνύοντο αληθείς.

Συγκεκριμένως ο Κ.Ε. ενθυμείται ότι προ των επιχειρήσεων του Μαΐου 1947 το αρχηγείον ειδοποίησε τα τμήματα περί των επικειμένων επιχειρήσεων θα κρατήσουν 10 ημέρας, ότι με την πάροδον τούτων τα τμήματα θα συγκεντρωθούν προς Μόδι και Ν. Μάδυττον και από εκεί θα φύγουν για την Νιγρίτα διά επιχειρήσεις.

ΜΑΧΗ

Κατά 80% οι συμμορίται αποφεύγουν τας συμπλοκάς με τας Εθνικάς δυνάμεις. Κυρίως διότι τα πυρομαχικά τους ήσαν ολίγα και τα κρατούσαν πάντοτε ως εφεδρικά.

Εάν όμως εξαναγκασθούν φροντίζουν πάντοτε να τελειώνουν γρήγορα συμπτυσσόμενοι διά δρομολογίου συμπτύξεως εις χώρον συμπτύξεως προκαθορισθέντα.

Συνήθως ως σύνθημα συμπτύξεως χρησιμοποιούν λέξεις αι οποίαι πιθανόν να φέρουν διαταραχήν στον εχθρό, ως π.χ. "Κυκλώσατε" το σύνθημα επαναλαμβάνεται από πολλούς συμμορίτας.

Πάντοτε οι συμμορίται της Χαλκιδικής σε συγκρούσεις με τον τακτικόν στρατόν είναι αμυνόμενοι. Ουδέποτε επιτίθενται παρά μόνον ελλίσονται παραπλανητικώς διά να διευκολύνουν την σύμπυξίν των.

Ο Κ.Ε. βεβαιώνει ότι οι συμμορίται της Χαλκιδικής στερούνται μαχητικότητας.

ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΣ

Κυρίως το Αρχηγείον Χαλκιδικής εφοδιάζεται μέσω του Αρχηγείου Νιγρίτης από το Μπέλλες σε πυρομαχικά.

Ο Κ.Ε. ενθυμείται τα κάτωθι στοιχεία σχετικώς με τον ανεφοδιασμόν. Συνολικώς από τον Φεβρουάριον του 47 μέχρι τέλος Ιουνίου 3 φορές ανεφοδιάσθη το Αρχηγείον.

α) Αποστολή υπό τον Φλωριάν και 40 άνδρας εις Κερδύλλια, τον Φεβρουάριον του 47. Έφερε 3 βαρέα πολυβόλα, και διάφορα φυσίγγια, Γερμανικά και Ιταλικά.

β) Αποστολή τον Μάρτιον υπό τον επιμελητή Μιχάλη με 20 εις Κερδύλλια. Ο Μιχάλης πήγε εις Κερδύλλια δύο φορτώματα δυναμίτιδα.

Έφερε μόνον φυσίγγια Ιταλικά και Γερμανικά και χειροβομβίδες με ξύλινην λαβή Βουλγαρικού τύπου.

γ) Αποστολή υπό τον Παπαγεωργίου με 50 άνδρας οίπινες ενωθέντες με δύναμιν υπό τον Λεωνίδα μετέβησαν εις Μπέλλες τον Μάϊον του 47 και παρέλαβον όπλα και πυρομαχικά.

Ο Παπαγεωργίου έφερε:

10 περίπου Μπρέν

10 επίσης αυτόματα ΣΤΕΝ

50 βλήματα ατομικού όλμου Ιταλικά

3000 σφαίρες αγγλικές

50 χειροβομβίδες Μίλς

2000 φυσίγγια ΣΤΕΝ.

Μόλις επέστρεψε ο Παπαγεωργίου, διετάχθη ο Κ.Ε. με 36 άνδρας να μεταβή εις Κερδύλλια διά να παραλάβη τον υπόλοιπον οπλισμόν που αναλογούσε διά το Αρχηγείον Χαλκιδικής.

Ο Κ.Ε. παρέλαβε και έφερε:

12 οπλοπολυβόλα Μπρέν

40 γεμιστήρες "

3000 φυσίγγια "

10 αυτόματα Στέν

22 γεμιστήρες "

1300 φυσίγγια "

100 χειροβομβίδες Μίλς

Τα ανωτέρω τα παρέλαβε ο Κ.Ε. από την θέσιν Μακροπουλιάνες. Μέσω του Άγρα. Με τον Λεωνίδα δεν ήλθεν αμέσως εις επαφήν .

Κατά μέσον όρον υπολογίζει ο Κ.Ε. ότι κάθε μήνα το Αρχηγείο Χαλκιδικής ανεφοδιάζεται σε πυρομαχικά.

Σύνηθες δρομολόγιον που ακολουθείται συνήθως είναι αι διαβάσεις μεταξύ Σταυρού και λίμνης Βόλβης. Κατά την γνώμην του Κ.Ε. εάν κρατηθή καλά αυτό το σημείο θα είναι πολύ δυσχερής η επικοινωνία μεταξύ των Αρχηγείων Νιγρίτας - Χολομώντος.

Ας σημειωθεί ότι σε συγκέντρωση στελεχών ο Βάσσος είπε ότι η συνεργασία των δύο αρχηγείων θα γίνη στενωτέρα και ότι θα γίνουν κτυπήματα και στις δύο περιοχές των Αρχηγείων με ηνωμένες τις δυνάμεις των δύο αρχηγείων.

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

α) Το μέτρον της μεταφοράς ορισμένων ορεινών χωρίων ήτο σοβαρότατον πλήγμα διά την επιμελητείαν των συμμοριτών.

Νυν η μεγάλη έλλειψις τροφής είναι το χαρακτηριστικόν των τμημάτων Χαλκιδικής.

Η έλλειψις αυτή είναι αιτία της πτώσεως του ηθικού και μειώσεως της μαχητικότητος.

Ταυτοχρόνως αι πολιτικάί οργανώσεις με την τακτικήν παρακολούθησιν δεν τολμούν να εφοδιάσουν διά τροφών τους συμμορίτας.

β) Η αεροπορική επέμβασις κατά τας επιχειρήσεις ως γίνεται σήμερον, κατά τον Κ.Ε. μάλλον καλό κάνει στους συμμορίτας, παρά να τους βλάπτη. Την γνώμην του ταύτην η οποία ήταν και γνώμη του Αρχηγείου την εξηγεί ως κάτωθι:

Υποθέσωμεν ότι εις αρξαμένην συμπλοκήν ζητείται αεροπορική επέμβασις. Κατά κανόνα προηγείται αναγνωριστικόν αεροπλάνον το οποίον καθορίζει τας θέσεις των συμμοριτών. Με την έλευσιν του αναγνωριστικού αι Εθνικάί δυνάμεις συνήθως ακινητοποιούνται αναμένοντες την έλευσιν των μαχητικών.

Κατά το διάστημα τούτο εδίδετο ευκαιρία στους συμμορίτας να αποχωρήσουν διά κεκαλυμένου δρομολογίου αφήνοντας ολίγους διά να διατηρήσουν την φυσιογνωμίαν της μάχης. Όταν δε ήρχοντο τα μαχητικά αεροπλάνα πολυβολούσαν κενόν χώρον.

γ) Τα μέτρα ασφαλείας κατά την νύκτα των συμμοριτών περιορίζονται εις απλούς σκοπούς πλησίον των σταθμευόντων τμημάτων. Και τούτο διότι οι συμμορίται εβεβαιώθησαν πλέον ότι ο τακτικός στρατός κινείται μόνον ημέραν.

δ) Κατά την γνώμην του Κ.Ε. επιβάλλεται:

-Τα τμήματα να κινώνται νύκτα .

-Να τηρούν απόλυτον ησυχίαν κατά την πορείαν η οποία δέον να είναι όσον το δυνατόν αθόρυβος, και ν' αποφεύγονται άσκοποι πυροβολισμοί.

-Να μην χρησιμοποιώνται ηλεκτρικοί φανοί, παρά πεπειραμένοι οδηγοί.

-Ο στρατιώτης να είναι όσον το δυνατόν απηλλαγμένος περιτού φορτίου. Να εξομοιωθή σχεδόν προς τον αντάρτην: όπλον, φυσίγγια, υδροδοχείο και ένα κομάτι ψωμί.

-Να μην ανάπτωνται φωτιές κατά την νύκτα.

-Ν' ακολουθηθή η ίδια ανταρτική τακτική κατά τας πορείας.

-Να τοποθετώνται ενέδραι πλησίον πηγής.

ΔΗΛΩΣΙΣ ΤΟΥ Κ.Ε.

Εν γνώσει της βαρυτάτης κατηγορίας του παρά τω Εκτάκτω Στρατοδικείω και των συνεπειών της, ο Κ.Ε. παρεδόθη εις τας νομίμους αρχάς. Δεν ηδύνατο να συνεχίση την προδοσίαν του προς την Πατρίδα όταν ιδίοις όμμασι αντελήφθη τους Σλαύους αξιωματικούς να κατευθύνουν τον αγώνα των συμμοριτών.

Ετυφλώθη λέγει ο Κ.Ε. από την Κομμουνιστικήν προπαγάνδα αλλά ξαναείδε το φως πάλιν εξ αιτίας του ΚΚΕ.

ΒΣΤ 903 τη 28.8.47

Ο

Εξετασθείς

Τ.Υ.

ΚΟΥΦΑΔΑΚΗΣ ΕΛΕΥΘ.

Ζ.Ν/Ε.Δ

Ο

Ενεργήσας την εξέτασιν

Τ.Υ.

Ν.Β. ΖΑΡΝΤΙΝΙΔΗΣ

Ανθ/γός Πεζικού

Ακριβές αντίγραφον
Τ.Σ.

Επιστολή 1η

Τετάρτη 4 του Σεπτέμβρη
Αγαπητέ Λευτέρη

Πήρα το από 30.8.46 πολυσέλιδο!! γράμμα σου κι έμαθα τα ευχάριστα (;) νεώτερά σου.

Η αλήθεια είναι ότι το περίμενα μια φορά να γίνει, κι έτσι δεν με εξέπληξε τόσο. Η κατάστασή σου αγαπητέ μου φίλε δεν πρέπει να σε στεναχωρεί καθόλου μα καθόλου, οποιαδήποτε εξέλιξη κι αν πάρει. Χρειάζεται όμως λίγη ψυχραιμία, κουράγιο και υπομονή, χωρίς βέβαια μ' αυτό να το ρίξεις στην τύχη και στη μοιρολατρεία...

Κάθε άλλο, θα εξαντλήσεις κάθε νόμιμο μέσο διαμαρτυρίας και υπεράσπισης της προσωπικότητάς σου και όσο περνάει από το χέρι -αλλά και από το δικό μας. Θα καταγγείλεις την αδικαιολόγητη παράνομη, αντικανονική και αντιστρατιωτική αυτή ενέργεια, χωρίς να χάσεις το ηθικό σου κι' αν ακόμη πάρεις αρνητική απάντηση. Ο αγών μας είναι σκληρός, αδυσώπητος και χρειάζεται είν' αλήθεια θυσίες.

Γι' αυτό πρέπει να είσαι πάντα έτοιμος και κάθε μέρα που περνάει νάναι δικιά σου, ατσαλώνοντας όσο μπορείς τα χαρακτήρα σου. Το ότι σήμερα η αδικία, το ψέμμα, η συκοφαντία κατάντησε νάναι το κανονικό, το φυσικό, δεν πρέπει ούτε να σε εκπλήσει ούτε να σε απογοητεύει. Δεν είσαι μόνος. Ούτε ο πρώτος κι' ο τελευταίος που φυλακίζεται για τις Δημοκρατικές του πεποιθήσεις. Καθημερινά έχουμε χιλιάδες τέτοιες περιπτώσεις που χωρίς λόγο συλλαμβάνονται εξορίζονται και φυλακίζονται, γιατί έτυχε να είναι απλώς Δημοκράτες.

Τώρα του ότι έχουμε ένα δημοψήφισμα κερδισμένο - αν μπορεί να ειπωθεί έτσι απ' τον μοναρχοφασισμό χάρις στους Εγγλέζους, στις Κάλπες, με νοθείες, τους βασανισμούς, την τρομοκρατία, με δολοφονίες, με διπλοψηφίες κ.λ.π. Αυτό δεν είναι κάτι καινούργιο.

Ήταν γνωστό απ'τα χρονικά δεν μπορούσε νάταν διαφορετικό όπως έγινε. Όμως αυτό δεν πάει να πει ότι η μάχη για την δημοκρατία τελείωσε. Ίσα, ίσα τώρα αρχίζει και δεν μπορεί να τελειώσει παρά με την πλήρη συντριβή του μοναρχοφασισμού και την βέβαια νίκη του λαού της Δημοκρατίας.

Θάρρος και υπομονή
Με αγάπη
Νίκος

Υ.Σ. Δεν σου απήντησα στο άλλο σου γράμμα γιατί είχα χάσει την διεύθυνσή σου. Έπειτα δεν με γράφεις λεπτομέρειες για την κατάστασή σου δηλ. Πώς πού και γιατί σε χώσανε μέσα. Ίσως η σεβαστή(!) λογοκρισία, πάντως αν μπορείς γράφε μου όσα επιτρέπονται.

N.

Επιστολή 2α

Πρόμαχοι τη 3.9.46

Κύριε ανθυπολοχαγέ γεια σου, υγείαν έχω και υγείαν ποθώ διά σας.

Σήμεραν όπου σου γράφω είμαι καλά από υγείαν καθώς και σας να σας βρη η παρούσα μου επιστολή. Να είσαι πολύ καλά από υγεία όπως και εγώ είμαι καλά Κύριε Ανθυπολοχαγέ. Σήμεραν όπου σου γράφω ήμουν στην Αρδέα, κατέβηκα να πάρω ψωμί και πήγα στο Τάγμα να πάρω γράμματα και βρήκα την επιστολή σου και χάρηκα πολύ και αμέσως την άνοιξα και την διάβασα και είδα να γράφης πως είσαι στις φυλακές και με σταναχώρησε πολύ που σε βάλανε στη φυλακή οι Ταγματαλίτες, οι Φασίστες, οι άτιμοι, οι προδότες.

Λοιπόν κύριε Ανθυπολοχαγέ μη φοβάσαι τίποτα δεν πρόκειται να πάθης τίποτα, καιρός είναι και θα περάσει, ο καιρός είναι δικός μας ό,τι και αν κάμουν, τίποτα δεν θα κάμουν.

Εμείς δεν πρόκειται να χάσουμε το ύψος μας. Πάντοτε θα είμαστε στο ύψος μας και υπερήφανοι και ούτε θα υποκύψουμε κάτω για να μας κάμουν όπως θέλουν αυτοί οι ρουφιάνοι.

Εμείς θα είμαστε πάντως υπερήφανοι και δεν θα υποκύψουμε σε αυτούς όχι, όχι.

Εμείς θα είμαστε εκείνοι που τους εκρεμάσαμε τα τομάρια τους τον Δεκέμβρη στην Αθήνα και εμείς θα τους κρεμάσουμε πάλιν Κύριε Ανθυπολοχαγέ. Σε συμβουλεύω να μη χάσης την ψυχραιμία σου καθόλου. Να είσαι υπερήφανος.

Ουδέν άλλο έχω να σου γράψω. Σε χαιρετώ εγκαρδίως και με αγάπη. Ο φίλος σου Σοφιανόπουλος Κωνσταντίνος. Τα δέοντα από τον Παύλο Παρασκευόπουλο - Παλούκα - Σιόρη - Τσακάλη - Γκουκοτσάμη - Ροσουλέντη - Μωραΐτη και εν γένει από όλα τα παιδιά τα δικά μας εψήφισαν 40 μαύροι και 70 αριστεροί στρατιώτες στο Λόχο.

Κύριε Ανθυπολοχαγέ την σύστασή μου την βάζω μέσα στο γράμμα και εσύ όταν γράφεις να μη βάλης το όνομά σου απ' έξω καθόλου, να την βάλης μέσα όπου και αν πας.

Περιμένω γράμμα σου τάχιστα.

Στρατιώτης Σοφιανόπουλος Κωνσταντίνος

3ος Λόχος

ΣΤΓ 916

Επιστολή 3η

Εν ΣΤΓ 916 τη 4.9.46

Κύριε Κουφαδάκη μόλις πήραμε το γράμμα σου όπου πολύ μας στεναχώρησε όλους, διότι αν και ήταν επόμενο ποτέ δεν πίστευα ότι θα σε προφυλάκιζαν πρωτού εισαχθής εις δίκην και μάλιστα με τέτοιες αβάσιμες κατηγορίες. Αλλά τί τα θέλεις πρέπει να περιμένουμε πολλές τέτοιες εκπλήξεις. Χρειάζεται μόνο να αντιμετωπίζη κανείς με ψυχραιμία τέτοιες περιστάσεις, είναι κι' αυτή μια δοκιμασία που θα περάση. Με την ίδια κατηγορία κάθησα και εγώ 7 μήνες περίπου φυλακή. Βέβαια το να είναι κανείς αθώος και να του σκηνοθετήσουν ολόκληρη κατηγορία είναι λιγάκι βαρύ. Υπάρχουν άλλωστε τόσα παληκάρια που φθείρουν τα νειάτα τους στις φυλακές χωρίς λόγο.

Είμαι όμως αισιόδοξος ότι το δίκαιον το οποίον είναι με το μέρος μας θα θριαμβεύση τελικά και ποτέ δεν υποκήψαμε στα σημερινά αποβράσματα της κοινωνίας που προσπαθούν με τα πιο άτιμα και καταχθόνια μέσα να μας λυγίσουν.

Αυτά τα ολίγα είχα να σου γράψω. Έχεις πολλούς χαιρετισμούς από όλα τα παιδιά και εύχομαι όπως σου αποδοθή το δίκαιον.

Να μας γράψης μόνο να μας ενημερώσης για την υπόθεσί σου.

Με ειλικρινεί φιλικά

αισθήματα

Τ.Υ.

Α. Δημάκος

Ακριβές αντίγραφον

Τ.Υ.

Ο ΜΕΣΑΙΩΝΑΣ ΩΧΡΙΑ ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΑ ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΤΗΣ ΕΣΑ

Τα θύματα αναγκάζονται να υπογράψουν τη θανατική τους καταδίκη ή τις πλαστές μαρτυρίες.

ΕΝΑ ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΟ ΦΡΙΚΗΣ

Με το ταχυδρομείο πήραμε και δημοσιεύουμε το παρακάτω γράμμα:
Αγαπητέ Διευθυντά

Σας παρακαλώ θερμά να δημοσιεύσετε αυτή μου την έκθεση για να αντιληφθεί ο κόσμος πως μεταχειρίζονται στο στρατό τους δημοκρατικούς αξ/κούς και στρατιώτες.

Τα όσα σας παραθέτω δεν αποτελούν παρά ένα μυριοστό των όσων καθημερινά συμβαίνουνε.

Είμαι έφεδρος ανθ/γός και ονομάζομαι Κουφαδάκης Ελευθέριος.

Σας στέλνω και τη φωτογραφία μου με την παράκληση να δημοσιευθεί για να μη δικαιολογηθούν οι σατράπηδες ότι αυτά "στερούνται αληθείας".

Υπηρετώ εις τας τάξεις του Στρατού από το 1941. Έλαβα μέρος σε όλη την εκστρατεία της Μέσης Ανατολής πολεμώντας το φασισμό και έζησα όλες τις πίκρες και τις ταλαιπωρίες του εξόριστου Ελληνικού στρατού. Όταν γύρισα από τη Μέση Ανατολή με τοποθετήσανε στο 157 Τάγμα Εθνοφυλακής στην Αθήνα. Τον Αύγουστο του 1945 μας στείλανε στην περιοχή της Λαμίας για εκκαθαριστικές επιχειρήσεις.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΑΜΑΧΩΝ

Παίρναμε αυστηρές διαταγές να δέρνουμε μέχρι θανάτου κάθε πολίτη που ήτανε στο αντάρτικο επί κατοχής και είμεθα ακόμα πιο απαίσιοι στους πολίτες εκείνους που ήταν στελέχη ή στο αντάρτικο ή όπου αλλού. Σε όσα χωριά πηγαίναμε ο κόσμος έφευγε ή κρυβότανε διότι ήξαιρε τί τον περιμένει. Επειδή εγώ δεν ήμουν σε θέση να εκτελέσω αυτές τις κτηνώδεις διαταγές των ανωτέρων μου και επειδή απαγόρευα και στους στρατιώτες μου να εκτελούνε όσα τέτοια διατασσότανε, χαρακτηρίσθηκα ως αναρχικό και επικίνδυνο στοίχειο.

Ο ΔΙΩΓΜΟΣ ΑΡΧΙΖΕΙ

Ο Λοχαγός μου Αργυρόπουλος Αντώνιος (Ανθ/γός στα Τάγματα Ασφαλείας, υπολοχαγός στην Εθνοφυλακή και λοχαγός σήμερα στον Εθνικό Στρατό υπηρετών στο 602 Τ.Π.), κατόπιν συνεννοήσεως με το Διοικητή του Τάγματος, με προφυλάκισαν όταν γυρίσαμε στην Αθήνα και έπειτα από 12 ημέρες με έβγαλαν και με μετέθεσαν σε άλλη Μονάδα (105 ΤΕ). Εκεί με έβαλαν σε μια νεκρή υπηρεσία και έπειτα από κάμποσο διάστημα με έστειλαν στη Μακεδονία τοποθετώντας με στο 305 Πεζικού που έμενε στην Αρδέα. Τα δεύτερα γραφεία εφρόντιζαν να μαζεύουν διάφορα στοιχεία, τα οποία στελνότανε σε όποια μονάδα και αν πήγαινα και προσπαθούσαν να βρούν μια δικαιολογία για να με απολύσουν. Το Τάγμα με απομόνωνσε στέλνοντάς με διμοιρίτη στο φυλάκιο Πευκωτού. Εκεί είχαν βάλει ανθρώπους να με παρακολουθούνε στο κάθε βήμα μου και ζητούσαν να βρουν μια αφορμή για να με φυλακίσουνε και να απαλλαχθούνε από ένα εχθρό δημοκρατικό όπως χαρακτηριστικά έλεγε ο Λοχαγός Αναγνώστου Στυλ. Την αφορμή την βρήκαν.

Έπαιρναν διαταγές να συγκεντρώνω τους κατοίκους του χωριού και να τους βγάζω λόγους πολιτικούς λέγοντας στους χωριάτες, ότι "πλησιάζει το δημοψήφισμα και πρέπει να ψηφίσετε το Βασιληά, διότι αν δεν τον ψηφίσετε δεν είστε πατριώτες, θα σας διώξουμε από την Ελλάδα" κ.λ.π. Εγώ σαν αξιωματικός είχα άλλη αποστολή και δεν εξετέλεσα ποτέ αυτή τη διαταγή.

ΚΑΙ Η ΣΚΕΥΩΡΙΑ

Το δεύτερο Γραφείο του Τάγματος δεν μπορούσε να μου βρει μια δικαιολογημένη στρατιωτική παρατυπία για να με κλείσει στη φυλακή γι' αυτό επινοήθηκε το παρακάτω σατανικό συκοφαντικό στρατήγημα.

Πήγε κάποιος κτηνοτρόφος και με κατηγόρησε στο Τάγμα ότι με βλέπει να απομακρύνουμε από φυλάκίό μου μόνος, νύκτα και χωρίς κανένα όπλο και συνεπώς εγώ για να γυρίσω μόνος μου νύκτα θα συνεργάζομαι με τους αντάρτες. Άλλωστε, όπως κατέθεσε, αυτή η συνεργασία του Ανθ/γού με τους αντάρτες αποδεικνύεται εκ του ότι δεν κτύπησαν το φυλάκιο μου, παρ' όλη του την απομόνωση από τα άλλα στρατιωτικά τμήματα.

Περιπτώ να αναφέρω ότι αυτός ήτανε βαλτός από το Βο Γραφείο και ήθελαν να τον παρουσιάσουν σα μάρτυρα στο Στρατοδικείο.

Αυτό λιπόν το στρατήγημα επινοηθήκανε και με φυλακίσανε από τις 14 Αυγούστου 1946.

ΣΤΟ ΣΤΡΑΤΟΔΙΚΕΙΟ

Έπειτα από μερικές μέρες κλείσανε στην φυλακή 18 δημοκρατικούς φαντάρους της διμοιρίας μου, με την δικαιολογία ότι τους είχα οργανώσει και τους έκανα δήθεν ομάδα κρούσεως (λέξη που γι' αυτούς πρώτη φορά άκουσα). Από την Αρδέα με μεταφέρανε στα Γιαννιτσά για να με δικάσουν στο έκτακτο Στρατοδικείο με τη κατηγορία της εσχάτης προδοσίας και για παράβαση στρατιωτικής εντολής. Ο κάθε δημοκράτης ας καταλάβει γιατί είμαι έσχατος προδότης. Είμαι προδότης διότι δεν προπαγάνδιζα υπέρ του Βασιλιά, είμαι προδότης διότι δεν έδερνα το κόσμο, γιατί δεν ατίμαζα κορίτσια, είμαι προδότης γιατί με αγαπούσαν οι στρατιώτες μου.

Στα Γιαννιτσά με έκλεισαν στη φυλακή και όταν διαμαρτυρήθηκα και ζήτησα να μου ειπούνε τους λόγους για τους οποίους με φυλακίσανε χωρίς να υπάρχει κανένα συγκεκριμένο στοιχείο ενοχής μου στην κατηγορία που φαντάσθηκαν ο Εισηγητής του Στρατοδικείου Λοχαγός Βαρυκόπουλος με ένα χαρακτηριστικό σαρκασμό μου λέει. "Για μας σήμερα δεν χρειάζονται αποδεικτικά στοιχεία. Μια απλή ένδειξις ή και μια υπόθεση ακόμα είναι υπεραρκετή για να στείλουμε στο απόσπασμα".

Όταν μου έλεγε αυτά ήταν παρών και ο ανθ/γός Χατζητάλιος που υπηρετεί στο 566 Τάγμα.

ΤΑ ΜΑΡΤΥΡΙΑ

Δεν έχω όση περιγραφική ικανότητα χρειάζεται για να σας περιγράψω τα μαρτύρια στα οποία με υπέβαλαν μέσα στη φυλακή. Όταν με έβαζαν στη φάλαγγα έπρεπε να κουραστούν οι δήμιοι για να με αφήσουν. Με ξάπλωσαν κάτω και μου έδεσαν τα πόδια ενώ συγχρόνως με το σχοινί μου τα σήκωσαν με τέτοιο τρόπο ώστε τα πέλματα να είναι προς τα επάνω. Αρχίζαν τρεις να με κτυπούν κάτω από τις φτέρνες ρίχνοντας συγχρόνως και νερό για να αισθάνομαι πιο οδυνηρούς τους πόνους. Έπρεπε να λυποθυμήσω από το απάνθρωπο αυτό ξύλο για να με αφήσουν. Μου έρριχναν κατόπιν νερό και αν εξακολουθούσα να είμαι ακόμα λυπόθυμος με τρυπούσαν με ένα σύρμα που τόκαναν βελόνα.

Η αιμόπτυση απ' το ξύλο ήταν ένα πολύ συνηθισμένο θέαμα. Με τα τακούνια της αρβύλας με κτυπούσαν στο κεφάλι και ακόμα έχω λάκκους ανοιγμένους από τα απάνθρωπα αυτά κτυπήματα.

Το σώμα της ΕΣΑ συνεχώς αποσπά τα συγχαρητήρια των προϊσταμένων του αρχών για το ζήλο προς την υπηρεσία του.

Η ΕΣΑ χρησιμοποιεί μέσα μαρτυριών και μαρτύρια που ο μεσαιώνας ωχριά μπροστά τους.

ΟΙ ΑΛΛΟΙ ΠΟΥ ΜΑΡΤΥΡΗΣΑΝ

Επειδή αυτά που παραθέτω, οι θιγόμενοι από αυτή τη μικρή αποκάλυψη θα σπεύσουν να τα διαψεύσουν και επειδή είναι η Επιτροπή του ΟΗΕ εδώ και πιθανόν να της χρησιμεύσουν ως στοιχεία στην έρευνά της, παραπέμπω τους ενδιαφερομένους για να γίνω πιο πιστευτός σε όσα εκθέτω, σε ορισμένους συγκρατούμενους μου που υπέστησαν και αυτοί χειρότερα από μένα.

(1) Ας ερωτηθῇ ὁ στρατιώτης Λιάγκος κρατούμενος στις φυλακές Επταπυργίου να ομολογήσῃ πόσες φορές τὴν ἡμέρα τὸν δέρνανε καὶ πόσα νύχια τοῦ βγάλανε ἀπὸ τὰ πόδια τοῦ με τὴν πένσα.

(2) Ας ερωτηθῇ ὁ στρατιώτης Κόννας κρατούμενος στις φυλακές Επταπυργίου, θὰ σας εἰπεί ὅτι ἐκτὸς ἀπὸ τὸ ἀπάνθρωπο ξύλο τὸν ἔβαλαν κάτω ἀνάσκελα καὶ πάνω στὴν κοιλιά τοῦ τοποθετήσανε μιὰ σανίδα δύο δῆμιοι τῆς Ε.Σ.Α πῆδησαν συγχρόνως πάνω στα δύο ἄκρα τῆς σανίδας. Αποτέλεσμα τοῦ πρωτάκουστου αὐτοῦ βασανιστηρίου ἦτανε ἐπειτα ἀπ' τὴν πίεση τοῦ βάρους τῶν δύο τῆς Ε.Σ.Α νὰ πεταχθῶνε κομμάτια αἵματος μαζί με κόπρανα ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ φαντάρου.

(3) Ας ερωτηθῇ ὁ στρατιώτης Παλαμπέρης κρατούμενος στις ἴδιες φυλακές πόσες μέρες ἦτανε σὲ ἀφασία.

(4) Ας ερωτηθῇ ὁ στρατιώτης Γιάκας Ζήσης κρατούμενος στις ἴδιες φυλακές νὰ σας εἰπεί πόσες φορές ἀπὸ τὸ ξύλο ἔκανε αἰμόπτυση καὶ πόσες ἡμέρες δὲν μποροῦσε νὰ σταθεῖ στα πόδια τοῦ, γιατί τοῦ εἶχαν βγάλει ὅλα τὰ νύχια με τὴν τανάλια. Μέρος μάλιστα στὴν ἀνθρωπιστικὴ αὐτὴ ἐγχείριση εἶχε πάρει ὁ Λοχαγὸς Γέρακας καὶ ὁ Υπολοχαγὸς Σουσάδης.

Ας ερωτηθῇ ὁ στρατιώτης Τζόπας κρατούμενος στις στρατιωτικὲς φυλακὲς Επταπυργίου νὰ σας εἰπεί πὼς τοῦ ἔσπασαν τὸ κεφάλι τοῦ με ἓνα σφυρί.

Ας ρωτηθοῦνε τελικὰ οἱ κρατούμενοι στρατιῶτες στις φυλακὲς Επταπυργίου 1) Μανδράς 2) Δελημήτρας 3) Διούδης 4) Αβραμίδης 5) Παστρουματζής, εἶναι ὅλοι αὐτοὶ σὲ θέση νὰ σας περιγράψουνε τὰ μαρτύρια ποὺ υπέστησαν ἀπὸ τὴν Ε.Σ.Α.

ΓΙΑ ΝΑ ΥΠΟΓΡΑΨΟΥΝ ΤΗ ΘΑΝΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΔΙΚΗ ΤΟΥΣ

Μα θὰ διερωτηθῇτε γιατί τοὺς υπέβαλαν σὲ ὅλα αὐτὰ τὰ βασανιστήρια;

Τοὺς μεταχειρίζονταν με αὐτὸν τὸν ἀπαίσιον τρόπο γιὰ νὰ τοὺς ἀναγκάσουν νὰ υπογράψουν μιὰ κατάθεση στὴν ὁποία οἱ ἀνακριτὲς εἶχανε συντάξει καὶ μέσα στὴν ὁποία γράφανε ὅτι στο σάπιο τοὺς μυαλὸ κατέβαινε γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ παρουσιάσουν στο Στρατοδικεῖο μιὰ πολὺ βαρεῖα κατηγορία καὶ με τὸν τρόπο αὐτὸ νὰ στείλουνε στο ἐκτελεστικὸ ἀπόσπασμα ὅλους τοὺς ἀθώους δημοκρατικούς στρατιώτες ποὺ στεκότανε ἐμπόδιο στις καταχθόνιες ἐνέργειες τῶν φασιστῶν αξιωματικῶν. Με τὸν φρικιαστικὸ αὐτὸ τρόπο ἀναγκάσανε τοὺς δημοκρατικούς στρατιώτες τῶν ὁποίων πιο κάτω θὰ διαβάσετε τὰ ονόματα νὰ υπογράψουνε καταθέσεις ἐπιβαρυντικὲς υπογράφοντας τὰ δυστυχημένα αὐτὰ παιδιὰ, ποὺ σήμερα δὲν υπάρχουν, τὶς θανατικὲς τοὺς καταδίκες. Ἄλλοι κατὰ τὸν ἴδιον τρόπο υπογράφουν τὶς πλαστὲς μαρτυρίες τοῦ κ. Κύρου. Ελπίζανε πὼς στο Στρατοδικεῖο ἀπονέμανε δικαιοσύνη καὶ ἐκεῖ θὰ ἔλεγαν τὸν πόνον τοὺς ἐκθέτοντας τὰ βασανιστήρια καὶ τοὺς βανδαλισμοὺς τῆς ΕΣΑ ποὺ τοὺς ἀνάγκασαν νὰ υπογράψουν μιὰ κατάθεση γεμάτη ψέμματα. Οἱ στρατοδίκες ὅμως δὲν ἠθελαν νὰ πιστέψουν σ' αὐτὰ ποὺ οἱ δημοκρατικοὶ φαντάροι κατέθεσαν οὔτε τὰ σπασμένα κεφάλια ἠθελαν νὰ ἀκούσουν, οὔτε ἠθελαν νὰ πιστέψουν στα βγαλμένα νύχια με τὴν τανάλια καὶ τοὺς καταδικάσανε σὲ θάνατον.

Με αὐτὸν τὸν Νερωνικὸ τρόπο κατηγορήσανε, δικάσανε καὶ ἐκτέλεσαν τοὺς δημοκρατικούς στρατιώτες.

(1) Στρατιώτης Φωτόπουλος ἀπὸ τὴ Ρητίνη.

(2) " Ουρούμης ἀπὸ τὰ Γιανισά.

(3) Δεκανεὺς Δημητρούλης ἀπ' τὴ Νάουσσα.

(4) Στρατιώτης Τσέρτσος ἀπὸ τὸ Βορεινὸ - Ἀρδέας.

(5) " Κανατίδης ἀπ' τὴν Ἑδεσσα.

(6) Δεκανεὺς Μιχαηλίδης ἀπ' τὴν Φλώρινα.

Ζω στὸ στρατὸ 6 ολόκληρα χρόνια καὶ γνωρίζω πια καλὰ σήμερα καὶ περισσότερο ἀπὸ τὸν κάθε ἓνα, ὅλες τὶς ατιμίες ποὺ σκηνοθετοῦνται στα στρατιωτικὰ παρασκήνια.

Ἡ Ἑλληνικὴ μου ψυχὴ ξεχείλισε καὶ ἡ ἀνθρώπινη μου συνείδηση δὲν ἄντεχε πια νὰ βλέπῃ ὅλα τὰ ἐγκλήματα ποὺ γίνονται καὶ θὰ εἶναι υποχρεωμένη νὰ λέει στους ἐκτελεστὲς ὅλων αὐτῶν τῶν ἐγκλημάτων "Μπράβο εσεῖς εἰστε οἱ ἐθνικόφρονες πατριῶτες".

Μέχρι στις 22.2.47 ἤμουν κλεισμένος στὴ φυλακὴ, γιατί δὲν ἔγινε συνεργάτης τῶν ἐγκληματιῶν. Ἦμουν στὴ φυλακὴ με τὴν κατηγορία τοῦ προδότη, ἐπειδὴ δὲν φώναζα "Ζήτω ὁ

Βασιληάς" και επειδή δεν μπορούσα να ανέχομαι τα όσα άλλα που δεν έχω την περιγραφική ικανότητα να παρουσιάσω. Επειδή δεν κούρεψα κορίτσια και επειδή δεν επέτρεπα να ατιμάζονται γυναίκες και κορίτσια με κλείσανε στη φυλακή σαν αναρχικό αποκαλώντας με Βούλγαρο, εαμοσλάβο, προδότη της πατρίδος.

Κατόρθωσα και δραπέτευσα από τη φυλακή και ξέφυγα από τα χέρια τους.

Μόνος τρόπος σωτηρίας για μένα είναι το βουνό...

Ελευθέριος Κουφαδάκης
Ανθ/γός Πεζικού

23 του Φλεβάρη 1947

Ε.Δ.
Ακριβές αντίγραφον
Τ.Σ.Υ.

3

Θέμα: Προκαταρκτική Επιχείρησης
Εκκαθάρισης ΠΑΡΝΑΣΟΥ-
ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΟΥ

Πρός: Α' ΣΣ

Κοιν: 85 Περιοχήν - Στρατιά
Α1/ΓΕΣ (2) - Α2/ΓΕΣ

ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ
ΑΚΡΩΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ
ΥΣ/ΓΕΣ/ΑΙ/Ι

Αριθ. 2002/105/2/ΑΙ/
ΒΣΤ 902 29/8/47

I. Κατόπιν των αποφασισθέντων κατά την σύσκεψιν της 28ης Αυγούστου εν ΓΕΣ, των επιχειρήσεων προς εκκαθάρισιν της Ρούμελης θα προηγηθή προκαταρκτική τοιαύτη κατά ΠΑΡΝΑΣΟΥ και ΚΑΛΙΔΡΟΜΟΥ.

Αύτη θα εκτελεσθή υπό του Α' ΣΣ.

II. Διατιθέμεναι Δυνάμεις

(i) 74 Ταξιαρχία μετά την αντικατάστασίν της υπό των 15 Λ.Ο.Κ. ως η υπ. αριθ. Α.Φ. 2026/313/Δ/γή ΓΕΣ.

(ii) 10 Λ.Ο.Κ. οι ενεργούντες ήδη εν τη ζώνη της 85 Περιοχής.

III. Ρυθμός Επιχειρήσεως

-Έναρξις επιχειρήσεως η 3η Σεπτεμβρίου

-Λήξις την εσπέραν της 6ης Σεπτεμβρίου

Η επιχείρησις θα εκταθή μέχρι της γενικής γραμμής: ΗΡΑΚΛΕΙΑ - ΓΡΑΒΙΑ - ΑΜΦΙΣΣΑ - ΛΙΔΩΡΙΚΙ.

IV. Μετά την λήξιν της επιχειρήσεως η 74 Ταξ/χία θα είναι συγκεντρωμένη εις χώρους καθορισθησομένους υπό της Στρατιάς, κοινοποιούσης προς τούτο εγκαίρως τας διαταγάς της εις Α' Σ. Στρατού και ΓΕΣ/ΑΙ και ΓΙ και με ετοιμότητα να κινηθή προς Β. εν ταις κατευθύνσεσι ΜΟΥΣΟΝΙΤΣΑ - ΟΙΤΗ διά την έναρξιν της α' φάσεως των επιχειρήσεων ΡΟΥΜΕΛΗΣ, αφορώσης την εκκαθάρισιν της περιοχής ΒΑΡΔΟΥΣΙΑ, ΓΚΙΩΝΑ - ΟΙΤΗ.

Αντιστράτηγος ΒΕΝΤΗΡΗΣ

Διά την ακρίβειαν
Το ΑΙ Γραφείον
Τ.Σ.Υ.

4

35η ΤΑΞΙΑΡΧΙΑΕΚΘΕΣΙΣ

Επί των αποτελεσμάτων ενεργηθείσης επιχειρήσεως εις περιοχήν
ΛΙΑΣΚΟΒΑ - ΛΑΪΛΙΑΣ.

Ημερομηνία διεξαγωγής από 17 με 20.8.47

Χάρτης Σερρών 1:100.000

I. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

Εξηκριβωμέναι πληροφορίαί έφερον ότι οι συμμορίται την 15.8.47 διημέρευσαν εις ΑΝΩ ΒΡΟΝΤΟΥ. Εκείθεν κατηυθύνθησαν εις διάφορα μέρη. Αι πληροφορίες έφερον, ότι το μείζον μέρος των δυνάμεων των ηυρίσκετο εις περιοχήν ΛΙΑΣΚΟΒΑ δυνάμεως περίπου τριών λόχων, τμήμα δε συμμοριτών μικράς δυνάμεως περίπου λόχου εις ΛΑΪΛΙΑΝ.

II. ΕΠΕΜΒΑΣΙΣ ΣΤΡΑΤΟΥ

- α) Διαταγή επιχειρήσεως υπ' αριθ. Α. Π. 5174/ΑΙ/16.8.47
- β) Δυνάμεις Καθορίζονται λεπτομερώς εις την υπ')
- γ) Κατευθύνσεις) αριθ. Α.Π.5174 ΑΙ/16.8.47 Διαταγήν
- δ) Αποστολές επιχειρήσεως 35 Ταξιαρχίας)

III. ΓΕΓΟΝΟΤΑ1η Ημέρα επιχειρήσεων 17.8.47

Τα τμήματα των συγκροτημάτων ήχθησαν εις τας θέσεις των αίτινες είχαν καθορισθή ως βάσεις εξορμήσεως, ως κάτωθι:

- α) Α' Συγκρότημα
 - Λόχος 06.00' ώραν εις ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ
 - Λόχος 09.00 ώραν εις ΤΕΡΛΕ
 - Λόχος 08.30 ώραν εις ΛΙΑΣΚΟΒΑ με επέκτασιν εις ΚΙΟΥΓΚΕ.
- β) Β' Συγκρότημα
 - Λόχος 06.30 ώραν εις (490070)
 - Λόχος 06.00 ώραν εις (490050)
 - Λόχος 06.00 ώραν εις (520040)
 - Διμοιρία ΠΑΡΙΣΗ εις ΑΛΗ ΜΠΑΜΠΑ από 06.00 ώρας.
- γ) Γ' Συγκρότημα
 - Την 08.00 ώραν ελήφθη επαφή δι' ασυρμάτου τα τμήματα κατείχον τας κάτωθι θέσεις από της 07.45 ώρας.
 - Λόχος εις (Κ.565098)
 - Λόχος εις (Κ.540110)
- δ) Δ' Συγκρότημα
 - Από της 05.30 κατείχε τας διαβάσεις ΦΑΙΑΣ ΠΕΤΡΑΣ - ΚΑΠΝΟΦΥΤΟ ΚΑΡΥΔΟΧΩΡΙΟΥ.

Την 7ην ώρα το Β΄ Συγκρότημα ανέφερεν ότι η Διμοιρία Χωρ/κής ΑΛΗ ΜΠΑΜΠΑ παρητήρησε καπνούς εις ερείπια ΛΑΪΛΙΑ και κινήσεις συμμοριτών επί υψώματος 1641.

Την ως άνω ώρα η διάταξις του Β΄ Συγκροτήματος ήτο ως κάτωθι:

-Λόχος εις ύψωμα 1262 (Κ.520055)

-Λόχος εις ΚΟΥΤΕΛΗ (Κ.525067)

-Λόχος εις ΛΙΟΧΑΡΗ Κ (Κ.495055)

-Λόχος εις Νοτ. Υψώμ. 1695 θέσιν (485090)

-Διμοιρία Χωρ/κής επί ΑΛΗ ΜΠΑΜΠΑ (480083)

Διετάχθη ο λόχος του 561 Τάγματος να κινηθή προς υψ. 1605. Ομοίως λόχος ΛΙΟΧΑΡΗ 561 Τάγματος να επιστεύση την κίνησίν του προς κατεύθυνσιν ΚΑΛΥΒΙΑ ΤΥΧΑΔΑ και εν ανάγκη προς υψοδ. 1605.

Την 08.30 ώρα διετάχθη Γ΄ Συγκρότημα (Διλοχία Δράμας) να κινηθή ως κάτωθι:

Λόχος εκ (Κ.540110) προς (Κ.530100)

Λόχος εκ (Κ.565098) προς (Κ.550095) ΚΑΛΥΒΙΑ ΚΑΡΑΛΗ

Να προσπαθήσῃ δε να συνδεθῇ με φίλια τμήματα κατέχοντα ΤΕΡΛΕ.

Της εγνώσθη ότι φίλια τμήματα κινούνται από της κατευθύνσεως ΑΓ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ προς ΣΟΥΣΟΥΡΗ ΜΠΕΚ (Κ.525085).

Την 08.30΄ εδόθη διαταγή προς το Δ΄ Συγκρότημα να φράξῃ τας οδεύσεις απαγορεύον διαφυγὴν συμμοριτών προς Ἀγγιστρον ὄρος. Ενημερώθη ἐπὶ εμφανίσεως συμμοριτών εις ΛΑΪΛΙΑ.

Ομοίως ο λόχος της ἑδρας 563 Τάγματος να εἶναι πάντοτε ἑτοιμος προς κίνησιν ἐπὶ τω σκοπῷ εμφράξεως οδεύσεων διαφυγῆς συμμοριτών εκ της περιοχῆς ΛΑΪΛΙΑ προς ΑΓΓΙΣΤΡΟΝ ὄρος.

Την 08.30΄ ώρα Α΄ Συγκρότημα ανέφερεν ὅτι ἅπαντα τμήματα Συγκροτήματος κατεῖχον καθορισθείσας θέσεις των.

Την 08.30΄ ανεφέρθη εις Χ.Ο.Μ. ὅτι τμήματα συγκροτημάτων κατέχοντα θέσεις των, ἤρχισαν ἐξευρένησιν με αξιόλογον οὐδέν.

Την 08.45 ώρα κοινοποιήθη διαταγή προς Α΄ και Β΄ Συγκροτήματα γνωρίζουσα ἐντολὴν Διλοχίας Δράμας (Γ΄ Συγκροτήματος).

Την 08.50 ώρα Ουλαμός Τεθωρακισμένων διετάχθη ἐπιτηρῇ δημοσίαν οδὸν ΚΑΠΑΚΛΗ Ρ (493000) προς ΑΝΩ ΒΡΟΝΤΟΥ.

Την 09.45 ώρα Ουλαμός Τεθωρακισμένων ανέφερεν ὅτι συνηντήθη παρὰ την θέσιν (Κ.5508) με ομάδα συμμοριτών διαφυγόντων προς χαράδραν ΟΥΓΓΛΙ.

Αντηλλάγησαν πυροβολισμοὶ ἀνευ αποτελέσματος.

Απεστάλη Διαταγή προς Β΄ και Γ΄ συγκροτήματα και Ουλαμόν Τεθωρακισμένων με ἐντολὴν ὅπως το Β΄ Συγκρότημα ἐν συνδυασμῷ με Γ΄ Συγκρότημα ἐξερευνήσουν ἐπισταμένως περιοχὴν και χαράδρας ΒΑ ΣΟΥΣΟΥΡΗ ΜΠΕΚ - ΚΑΛΥΒΙΑ ΚΑΡΑΛΗ, ἀπὸ (530060) μέχρι (550085) ἐλέγχῃ Ουλαμός Τεθωρακισμένων 10.35΄. Ανεφέρθη προφορικῶς ὑπὸ Β΄ συγκροτήματος ὅτι συμμορίται κινούνται προς 1605 και ὅτι προσέβαλον Διμοιρίαν Χωρ/κής ΠΑΡΙΣΗ και ΑΛΗ ΜΠΑΜΠΑ. Κατόπιν τούτου εδόθη προφορικὴ διαταγή εις Β΄ συγκρότημα ὅπως λόχος κινηθῇ ἐσπευσμένως προς κατάληψιν υψοδ. 1605 ἕτερος δὲ λόχος κινηθῇ ἐσπευσμένως προς ΚΑΛΥΒΙΑ ΤΥΧΑΔΑ και ἐν ανάγκη εις περίπτωσιν προσβολῆς ὑπὸ συμμοριτών λόχου να σπεύσῃ προς 1605 δι' ἐνίσχυσιν. Ὑπόλοιπον συγκροτήματος κινηθῇ προς ΚΑΛΥΒΙΑ ΚΑΡΑΛΗ δι' ἐξερεύνησιν.

Την 10.40 ώρα λόγω της διαμορφωθείσης νέας καταστάσεως διετάχθη το Α΄ Συγκρότημα να προσανατολισθῇ δι' ἐνέργειαν προς υψ. 1605 πλὴν ο λόχος ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ και ΤΕΡΛΕ να ἐξερευνήσωσι χαράδρα Β.Α. μεταξύ υψοδ. 1385 και 1432 (520120) προς (540110) και να ἀποκτήσωσι τὸν σύνδεσμον με Γ΄ Συγκρότημα εις θέσιν (535115) λόχος ΚΙΟΥΓΚΕ να ἐπεκταθῇ δεξιότερον με ἐνδεχομένην ἐπέμβασιν προς 1605.

Την 11.00 ώρα εδόθη εις το Α΄ Συγκρότημα το ὑπ' αριθ. 5 σήμα ἴτοι λόχος ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ να ἀχθῇ εις ΤΕΡΛΕ να ἐξερευνηθῶσι χαράδραι ἀπὸ ΤΕΡΛΕ - ΛΙΑΣΚΟΒΑ μέχρι (534112) ΛΕΣΙΤΣΙ. Ολόκληρον το συγκρότημα να ἔχῃ δυνατότητας

επεμβάσεως επί κατευθύνσεως υψ. 1605 ΜΕΤΣΑ ΡΟΥΛΙΑΚΟΤΣΙΛΟ (490112) ευθύς ως ήθελε διαταχθή.

Την 11.30 ώραν ανέφερε προφορικώς το Β΄ Συγκρότημα ότι ο λόχος κινούμενος προς 1605 εδέχθη πυρά των συμμοριτών. Διετάχθη να κινηθή προς ενίσχυσιν του εσπευσμένως ο προς ΚΑΛΥΒΙΑ ΤΥΧΑΛΑ βαδίζων λόχος του 561 Τάγματος την αυτήν ώραν εξεδόθη διαταγή δι' ης επιβεβαιούνται προφορικά διαταγαί και καθορίζοντο τα εξής: Το Β΄ Συγκρότημα Λασπιά συν Λόχος 603 Τάγματος Α΄ Συγκροτήματος να κινηθή προς ενίσχυσιν μαχομένου λόχου παρά υψοδ. 1605 (Κ.485097).

Την 12ην ώραν πυρ/κόν ήρξατο εκτελούν βολήν επί ΛΑΪΛΙΑΣ.

Την 13.00 ώραν ανεφέρθη ότι συμμορίται κατέχουσι σταθερώς 1605 ότι τμήματα λόχου του 561 Τάγματος πλησιάσαντα εις απόστασιν 70 μ. τους συμμορίτας διεξάγουσι σκληρόν αγώνα και ότι έχουσι ένα νεκρόν.

Την 13.00 ώραν διετάχθη προφορικώς το Β΄ Συγκρότημα ολόκληρον να κάμη στροφήν και να κινηθή προς υψοδ. 1605 - ΛΑΪΛΙΑ δι' ενίσχυσιν μαχομένου λόχου και καταδίωξιν συμμοριτών.

Την 13.15 ώραν το Α΄ Συγκρότημα διετάχθη να εξερευνήση ταχέως περιοχή ΤΕΡΛΕ - ΛΙΑΣΚΟΒΑ δι' ενός λόχου κατέστη ενήμερον της εντολής του Β΄ συγκροτήματος και ενετάλη να είναι έτοιμον προς δράσιν προς την κατεύθυνσιν ΛΑΪΛΙΑΣ.

Την 13.30 ώραν ανεφέρθη εις Χ.Ο.Μ. η τακτική κατάστασις της στιγμής και τα εξελιχθέντα μέχρι τότε γεγονότα.

Την 14.30' ώραν εξεδόθη διαταγή δι' ης καθορίζεται λόγω της διαμορφωθείσης καταστάσεως να ληφθή εντός της ημέρας η ακόλουθος διάταξις.

Γ΄ Συγκρότημα Διλοχία Δράμας να εγκαταστήση ένα λόχον εις ΑΓΙΑΝ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ έτερον εις ΠΡΕΣΕΚ.

Α΄ Συγκρότημα να εγκαταστήση λόχον εις αντέρεισμα (475135) - Λόχον εις (445150) με αποστολήν παρεμπόδισιν διαφυγής συμμοριτών από ΛΑΪΛΙΑ προς σύνορα. Εις την διάθεσίν του 31 Λ.Ο.Κ. όστις ευρίσκετο εις ΚΑΡΥΔΟΧΩΡΙΟΝ.

Λόχος Α΄ Συγκροτήματος υπήχθη εις Β΄ Συγκρότημα.

Την 1545 ώραν υπεβλήθη το υπ' αριθ. ΙΙ σήμα προς Χ.Ο.Μ. περί της καταστάσεως.

Την 17.30 ώραν Β΄ Συγκρότημα ανέφερε κατάληψιν υψοδ. 1605.

Την 20.30 Το Β΄ Συγκρότημα ανέφερεν ότι λόχος του ενεπλάκη εις σκληρόν αγώνα εις ύψωμα 1641 (470106).

Την 20.30 ώραν η διάταξις των συγκροτημάτων ήτο ως το υπ' αριθ. 14 σήμα όπερ υπεβλήθη εις Χ.Ο.Μεραρχίαν.

Απώλεια συμμοριτών ανεξακρίβωτοι. Εικάζονται πολλοί.

Ημέτεροι δύο νεκροί και είς τραυματίας.

2α Ημέρα επιχειρήσεων 18.8.47.

Αποστολή Συγκροτημάτων.

Α΄ Συγκρότημα διετάχθη εξερευνήση περιοχήν από ΚΟΤΣΙΛΟ (Κ.470120) ΛΑΓΚΟΡΑ - ΑΡΤΖΟΥΠΑΝ (440110)

Β΄ Συγκρότημα να κατέχη σταθερώς δι' ενός λόχου το ύψωμα ΜΑΪΜΟΥΝΙ, υπόλοιπα τμήματα συγκροτήματος να εξερευνήσωσι περιοχήν των με βραδύν ρυθμόν και δεν θα υπερβώσι διά την αυτήν ημέραν την γραμμήν ΦΛΑΜΠΟΥΡΟ - ΣΑΡΛΙΓΙΑ.

Γ΄ Συγκρότημα να εξακολουθήση κατέχον ισχυρώς θέσεις ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ - ΠΡΕΣΕΚ.

Δ΄ Συγκρότημα να εξακολουθήση φράσσον διαβάσεις, λόχος Φαιάς Πέτρας να αχθή εις ύψωμα ΚΟΥΠΑΤΣΙ εξερευνόν περιοχήν ΦΑΙΑΣ ΠΕΤΡΑΣ - ΚΟΥΠΑΤΣΙ.

Την 06.30 ώραν ανεφέρθη από Β΄ Συγκροτήματος ότι ανευρέθησαν τρεις νεκροί συμμορίται.

Την 07.45 ώραν ομοίως υπό Β΄ Συγκροτήματος ότι ανευρέθησαν εν συνόλω 6 συμμορίται νεκροί ως και αποθήκη τροφίμων ρουχισμού, 10 νάρκαι και ότι από 08.00 ώρας

αρχίζει εξερεύνησις επί κατευθύνσεων ΜΑΪΜΟΥΝΙ - ΦΛΑΜΠΟΥΡΟ - ΣΑΡΛΗ - χαράδρα ΛΑΪΛΙΑ - ΚΟΥΠΑΤΣΙ - ΚΟΥΡ ΛΟΦΟΣ - ΣΑΡΛΙΓΙΑ.

Α' Συγκρότημα προέβη εξερεύνησιν αντερεισμάτων ΚΟΤΣΙΛΟ και ΛΑΓΓΟΡΑ ΑΡΤΖΟΥΠΑΝ. Λόγω κατακλεισμαίας βροχής και ομίχλης διεκόπη πλην εσυνεχίσθη με αρνητικά αποτελέσματα.

Την 19.00 ώραν Ουλαμός Τεθωρακισμένων εκτελών περιπολίαν επί της οδού ΣΙΔΗΡΟΚΑΣΤΡΟΥ - ΑΧΛΑΔΟΧΩΡΙΟΥ εβλήθη υπό συμμοριτών παρά την θέσιν (360120).

Νυκτερινή διάταξις Τμημάτων, ως το υπ' αριθ. 23 σήμα μας.

3η Ημέρα επιχειρήσεων 19.8.47

Την 06.00 ώραν απεστάλη δι' αναγνώρισιν Ουλαμός Τεθωρακισμένων εις περιοχὴν ΦΑΙΑΣ ΠΕΤΡΑΣ.

Την 07.00 ώραν Βον Συγκρότημα ανέφερε συμπλοκήν 24ην περίπου ώραν 18.8.47 λόχου του μετά συμμοριτών εις θέσιν ΣΑΡΛΗ συγχρόνως και Ουλαμός Τεθωρακισμένων ανέρευσιν νεκρού εις (360120).

Εσχηματίσθη η γνώμη υπάρξεως συμμοριτών εντός δασώδους περιοχής ΛΑΪΛΙΑΣ.

Την 07.30 ώραν εξεδόθη διαταγή προς Δ' Συγκρότημα ίνα λάβη ενδεικνύόμενα μέτρα παρεμποδίσσεως διαφυγής συμμοριτών προς Άγγιστρον διά λόχου ΑΧΛΑΔΟΧΩΡΙΟΥ.

Την 07.45 ώραν εξεδόθη διαταγή προς Β' Συγκρότημα ίνα εξερευνήσῃ περιοχὴν ἀπὸ κορυφογραμμῆς ΜΑΪΜΟΥΝΙ - ΦΛΑΜΠΟΥΡΟ - ΣΑΡΛΗ - ΚΟΥΠΑΤΣΙ προς ΚΡΟΥΣΟΒΙΤΗΝ με δεξιὸν ὄριον χαράδρων ΚΟΥΣΛΟΥ ΡΕΜΜΑ (ναι) ἀριστερόν ΚΟΥΠΑΤΣΙ - ΠΟΛΥΒΡΥΣΟΝ - ΜΑΥΡΟΣ ΒΡΑΧΟΣ (ναι) τα τμήματα Δ' Συγκροτήματος να παραμείνωσιν εις τας θέσεις των μέχρις πέρατος εξερευνήσεως.

Πληροφορίαι ληφθεῖσαι την 07.50 ώραν ἔφερον ὅτι 30 περίπου συμμορίται διέφυγον προς Άγγιστρον ὅρος και ὅτι κρύπτονται κατατμηθέντες εις μικράς ομάδας.

Την 08.00 ώραν εστάλη Διαταγή προς Α' Συγκρότημα ίνα:

31 Λ.Ο.Κ. μετά Μ.Α.Υ. περιοχής καλύψη διαβάσεις ΚΑΡΥΔΟΧΩΡΙΟΥ - Λόχος 561 Τάγματος ΑΧΛΑΔΟΧΩΡΙΟΥ παραμείνῃ θέσιν του καλύπτων διαβάσεις ἀπὸ ΚΑΠΝΟΦΥΤΟΝ - ΛΑΓΚΟΡΑ - ΑΡΤΖΟΥΠΑΝ προς Βορράν υπόλοιπος δύναμις συγκροτήματος να καταλάβῃ θέσεις ἀπὸ ΤΑΓΓΑΡΙΚΑ (410150) μέχρι ΟΜΕΡΔΗ (370160) προς απαγόρευσιν διαφυγής συμμοριτών προς ΚΑΛΗΝ - ΑΓΓΙΣΤΡΟΝ. Εις θέσιν (350160) μέχρι (330155) ευρίσκεται λόχος 563 Τάγματος Λοχαγού Βιδάλη.

Την 08.15 ώραν εξεδόθη Διαταγή προς Δ' Συγκρότημα ίνα τα τμήματα κατέχοντα υψ. 537 (390110) και 564 (370093) συγκεντρούμενα να καταλάβωσι θέσεις επί γραμμῆς ΣΚΑΛΑ - ΚΑΣΤΡΟ, τα ευρισκόμενα εις ΚΟΥΠΑΤΣΗ - ΠΟΛΥΒΡΥΣΟΝ παραμείνωσι θέσεις των.

Την 08.30 ώραν υπεβλήθη εις Χ.Ο.Μ. το υπ' αριθ. 29 σήμα ανεφέροντο πληροφορίαι και ανευρεθέντα υλικά συμμοριτών.

Την 10.00 ώραν ἀφίχθη τραυματίας Λ.Ο.Κ. του 563 Τάγματος ὅστις ετραυματίσθη εις θέσιν ΠΟΛΥΒΡΥΣΟΝ υπό κρυπτομένων συμμοριτών.

Την 19.30 υπεβλήθη εις Χ.Ο.Μ./Α2 δελτίον πληροφοριών και απωλειών γενικώς.

Την 23ην ώραν δι' υπ' αριθ. 32 σήματος ανεφέρθη εις Χ.Ο.Μ. διάταξις νυκτός τμημάτων.

Γεγονότα κατά το διάστημα της ημέρας εκτός ανευρέσεως πτωμάτων ή μεμονωμένων συλλήψεων συμμοριτών κρυπτομένων, δεν εσημειώθησαν.

4η ημέρα επιχειρήσεων 20.8.47

Η Ταξιαρχία είχε την πληροφορίαν ὅτι συμμορίται διαφυγόντες εκ της περιοχής ΛΑΪΛΙΑΣ συνεκεντρώθησαν εις περιοχὴν ΤΕΠΕΛΑΡ (310160) - ΓΚΟΛΑΜΑ (285152).

Σκοπὸς της επιχειρήσεως η εξόντωσις ή αποδιοργάνωσις των κρυπτομένων συμμοριτών.

Η επιχείρησις ενετέθη εις το Δ' συγκρότημα όπερ εγκαταστάθη από τας εσπερινάς ώρας της 19.8.47 εις θέσεις από ΘΕΡΜΟΠΗΓΗΣ - ΣΚΙΣΤΟΛΙΘΟΝ - ΜΑΤΑΛΟΝ και ενισχύθη με 34 Λ.Ο.Κ. όστις ήχθη διά νυκτός ΚΛΕΙΔΙ.

Το Α' Συγκρότημα κατείχε θέσεις μεταξύ ΑΧΛΑΔΟΧΩΡΙΟΥ - ΚΑΡΥΛΟΧΩΡΙΟΥ φράσσον οδεύσεις.

Εκ της επιχειρήσεως ταύτης ουδέν άξιον λόγου γεγονός έλαβε χώραν.

Συμμορίται δεν συνηντήθησαν.

Την 17.00 ώραν της 20.8.47 διετάχθησαν τμήματα επανέλθωσιν εις τα θέσεις των.

Διά του υπ' αριθ. 35 σήματος προς Χ.Ο.Μ./Α1 ανεφέρθη λήξις επιχειρήσεων.

IV. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

α) Απώλειαι ημετέρων: Νεκροί 4 οπλίται, τραυματίαι τρείς.

β) Απώλειαι συμμοριτών: Νεκροί 18, αιχμάλωτοι 2.

Ανευρέθησαν τρόφιμα, είδη ιματισμού, σφάγια και 10 νάρκαι ως το υπ' αριθ. 29 σήμα προς Χ.Ο.Μ.

V. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ: Ως το συνημμένον δελτίον Πληροφοριών.

VI. ΔΥΣΧΕΡΕΙΑΙ:

Τόσον κατά την πρώτην ημέραν των επιχειρήσεων 17.8.47, όσον και κατά την δευτέραν 18.8.47 καταρακτώδης συνεχής βροχή και ομίχλη εδυσχέραινον μεγάλως την διαξαγωγήν των επιχειρήσεων ήτοι την εξερεύνησιν δασώδους περιοχής ΛΑΪΛΙΑΣ και καταδίωξιν των συμμοριτών.

Η καιρική κατάσταση ημπόδιζε την επέμβασιν αεροπορίας.

VII. ΓΕΝΙΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Εξάίρετον το ψυχικόν σθένος των Αξιωματικών και οπλιτών κατά την διάρκειαν των επιχειρήσεων, το αποφασιστικόν και επιθετικόν πνεύμα προς εξουδετέρωσιν των συμμοριτών.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΟΝΤΩΣΗΣ

Ταξίαρχος Διοικητής

Β.Σ./Ο.Τ. Ακριβές Αντίγραφον

Τ.Σ.Υ.

5

35η ΤΑΞΙΑΡΧΙΑΕΚΘΕΣΙΣ

Επί της ενεργηθείσης επιχειρήσεως ΝΕΣΤΟΣ

I. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

Αι αναφερόμεναι εις την υπ' αριθ. Α.Π. 5555/ΑΙ/29.8.47 Διαταγήν επιχειρήσεως Ταξιαρχίας.

II. ΕΠΕΜΒΑΣΙΣ ΣΤΡΑΤΟΥ

α) Διαταγή επιχειρήσεως	} Καθορίζονται εις την υπ' αριθ.Α.Π.
Α.Π. 5555/Α/29.8.47 Διαταγήν
επιχειρήσεως.
β) Δυνάμεις	
γ) Αποστολαί	

III. ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Ως ημέρα ενάρξεως επιχειρήσεως είχαν ορισθή η πρωία της 30.8.47. Ίνα επιτευχθή ο αιφνιδιασμός των συμμοριτών, διετάχθη η κίνησις των τμημάτων από της νυκτός της 29.8.47 ίνα αχθώσιν εγγύς των βάσεων εξορμήσεώς των, ως εν τη Διαταγή καθορίζεται.

Λόχος του 561 Τάγματος την 22.30' ώραν της 29.8.47 κινούμενος προς ΑΛΗ ΜΠΑΜΠΑ συνηντήθη με ομάδα συμμοριτών εις ΑΝΩ ΟΡΕΙΝΗΝ. Αντηλλάγησαν πυρά - συνελήφθη αιχμάλωτος συμμορίτης όστις κατέθεσεν ότι οι συμμορίται ήσαν εις ΛΑΪΛΙΑΝ δυνάμεις τριών λόχων και ότι κατείχον ΚΟΥΡ ΛΟΦΟΣ και ΑΛΗ ΜΠΑΜΠΑ.

Κατόπιν τούτου εξητήθη επέμβασις αεροπορικής υποστηρίξεως διά την 06.30' ώραν της 30.8.47.

Τα τμήματα κινηθέντα προς τους προκαθορισθέντας αντικειμενικούς των σκοπούς την 06.00' ώραν κατέχον τας καθορισθείσας θέσεις ήτοι.

Α' ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ

Λόχος επί ΚΟΥΡ ΛΟΦΟΣ

Λόχος επί ΑΛΗ ΜΠΑΜΠΑ

Διμοιρία Χωρ/κής ΑΛΗ ΜΠΑΜΠΑ

Β' Συγκρότημα

Λόχος επί υψ. 1641

Λόχος επί ανωνύμου υψώματος (Κ.460100)

Λόχος επί ΜΑΪΜΟΥΝΙ

Ουλαμός Πυρ/κού

Ουλαμός Τεθωρακισμένων	} Εις ύψωμα ΚΑΠΑΚΛΗ και (Κ.490000)
Λόχος Πεζικού	

Από της 06.00 ήρξατο εξερεύνησις περιοχής ΛΑΪΛΙΑΣ.

Το Β' Συγκρότημα διά τον συντονισμόν ενεργειών υπήχθη εις το Α' Συγκρότημα. Συμμορίται δεν ανευρέθησαν. Μόνον ίχνη ανευρέθησαν μαρτυρούντα την πρόσφατον εκεί διαμονή των.

Την 07.40' εξητήθη Αεροπορική Αναγνώρισις. Αεροπλάνον αναγνωρίσεως αφίχθη την 12.35' ώραν. Μετά πτήσιν ημιώρου κατέπεσεν επί ΜΠΟΖ ΝΤΑΓ (Κ.525000). Αίτια πτώσεως μάλλον κακός χειρισμός ή βλάβη αεροπλάνου. Το ενδεχόμενον προσβολής εκ μέρους των συμμοριτών αποκλείεται απολύτως καθ' όσον ουδείς συμμορίτης υπήρχεν εις τον χώρον πτώσεώς του.

Η 30.8.47 διέρρευσε άνευ γεγονότος τινός. Τα τμήματα διετάχθησαν να καταλάβωσι θέσεις επί περιοχής ΛΑΪΛΙΑΣ ίνα συνεχίσουν εξερεύνησιν προς ΝΔ και Δ. την επομένην.

Νυκτερινή Διάταξις:

Διλοχία 561 Τάγματος επί ΟΛ ΤΕΡΛΕ

Λόχος 603 Τάγματος ερείπια ΚΑΤΩ ΛΑΪΛΙΑΣ

Λόχος 603 Τάγματος εις ΦΛΑΜΠΟΥΡΟΝ

Λόχος 561 Τάγματος ΑΧΛΑΔΟΧΩΡΙΟΥ εις ΑΧΛΑΔΟΧΩΡΙΟΝ

Διεπιστώθησαν ίχνη διαφυγής συμμοριτών προς Ν.Δ.

Την 22.30' ώραν συμμορίται προσέβαλον το χωρίον ΜΕΛΙΝΙΚΙΤΣΙ.

Διετάχθησαν τμήματα ΛΑΪΛΙΑ λάβωσι κατάλληλον διάταξιν προς αποκοπήν διαφυγής συμμοριτών προς Β και Α.

Την 22.30 ώραν απεστάλησαν: Ουλαμός Τεθωρακισμένων - Διμοιρία Πεζικού. Διμοιρία Χωρ/κής - Ουλαμός Πυρ/κού διά την απόκρουσιν των συμμοριτών.

Την 01.10 ώραν οι συμμορίται απεχώρησαν προς Β.Δ. κατεύθυνσιν αφού επυρπόλησαν περί τα 40 οικήματα.

Την 02.00 ώραν διετάχθη λόχος εκ Σερρών του 561 Τάγματος να καταλάβη οδεύσεις παρά ΟΡΕΙΝΗΝ και απαγορεύση την διαφυγήν των συμμοριτών προς ΛΙΑΣΚΟΒΑ - ΑΝΩ ΒΡΟΝΤΟΥ. Ο λόχος αυτός υπήχθη υπό τον Αντ/ρχην ΛΑΣΠΙΑΝ.

Την 05.30 ώραν 30 συμμορίται ενέπεσαν εις ενέδραν του λόχου ΟΡΕΙΝΗΣ. Αντηλλάγησαν πυροβολισμοί και οι συμμορίται ήλλαξαν κατεύθυνσιν πορείας κινηθέντες προς ΝΑ.

Την 06.45 η Ταξιαρχία απέστειλε Διμοιρίαν Πεζικού - Ουλαμόν Τεθωρακισμένων - Έφιππον Ίλην ίνα καταλάβωσι ύψωμα ΣΤΡΟΓΓΥΛΑ (Κ.465990) και απαγορεύσωσι διαφυγήν συμμοριτών προς ΚΑΠΑΚΛΗ - ΜΠΟΖ - ΝΤΑΓ.

Ομοίως Ουλαμόν Πυρ/κού διά την υποστήριξιν.

Την 08.00 ώραν τα άνω τμήματα αφίχθησαν εις ΣΤΡΟΓΓΥΛΑ.

Συνητήθησαν μετά διαφευγόντων συμμοριτών ων το μείζον μέρος είχεν διαρρεύση ΝΑ ΚΑΠΑΚΛΗ.

Ήρξατο συμπλοκή. Αγών εκ του συστάδην. Συμμορίται κατείχον τα ένθεν και άνωθεν υψώματα της δημοσίας οδού ΣΕΡΡΑΙ - ΒΡΟΝΤΟΥ. Τα ημέτερα τμήματα ανεπαρκή εις δύναμιν δεν ηδυνήθησαν να προχωρήσωσιν πέραν του 13 χιλ. της δημοσίας οδού ΣΕΡΡΩΝ - ΒΡΟΝΤΟΥΣ.

Εζητήθη ενίσχυσις και απεστάλη Διμοιρία Χωρ/κής.

Καθ' όλην την ημέραν εγένετο εξερεύνησις περιοχής πέριξ υψώματος ΣΤΡΟΓΓΥΛΑΣ ένθα συμμορίται διασκορπισθέντες και αποκοπέντες εκ της διαφυγής των εκρύπτοντο εντός των λοχμών.

Τα τμήματα διενυκτέρευσαν κατά την 31ην ως εξής:

Λόχος 561 επί ΚΑΠΑΚΛΗ (Κ.495000)

Λόχος 561 επί (Κ.468010) και (Κ.458994)

Έφιππος Ίλη εις (Κ.467990)

Διμοιρία Ασφαλείας εις (Κ.490995)

Διμοιρία Χωρ/κής εις περιοχήν ΕΛΑΙΩΝΟΣ.

3η Ημέρα 1.9.47

Εσυνεχίσθη εξερεύνησις άνευ ουδενός αποτελέσματος.

Τα τμήματα περί την 11.00' ώραν επανήλθον εις την έδραν των.

IV. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Συμμορίται καταμετρηθέντες νεκροί 19

Αιχμάλωτος είς

Εικάζεται ότι αι απώλειαι των συμμοριτών εις νεκρούς και τραυματίας θα είναι πολύ περισσότεραι.

Ημέτεροι: Είς υπενωμοτάρχης νεκρός.

V. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ: Ως το δελτίον Πληροφοριών

VI. ΔΥΣΧΕΡΕΙΑΙ

Ουδεμία δυσχέρεια παρουσιάσθη κατά την επιχείρησιν. Παρατηρήθη μόνον έλλειψις επαρκών Μονάδων διά την άμεσον επέμβασιν εις τον αγώνα εκ Σερρών.

VII. ΓΕΝΙΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Αξιωματικοί και οπλίται επέδειξαν καρτερίαν και αυτοθυσίαν κατά την επιχείρησιν.

Διεπιστώθη ότι οι συμμορίται αποφεύγουσι να δώσωσι μάχην. Ουδείς προετίθετο εκ των φονευθέντων να παραδοθή παρά τας κατ' επανάληψιν προσκλήσεις μας να παραδωθώσιν, ούτοι εξηκολούθουν επιμελώς να κρύπτονται εντός των λοχμών και να πυροβολώσιν.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΟΝΤΩΣΗΣ

Ταξίαρχος Διοικητής

Β.Σ./Θ.Τ.

Ακριβές Αντίγραφον

Τ.Υ.

6

1η ΣΤΡΑΤΙΑ/Α2

ΑΠΟΡΡΗΤΟΝ
31 Αυγούστου 1947
Α.Π. 753/71/Α2

ΔΙΑΤΑΞΙΣ ΣΥΜΜΟΡΙΤΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ 1ης ΣΤΡΑΤΙΑΣΑ. ΓΕΝΙΚΟΝ ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΣΥΜΜΟΡΙΤΩΝ.

Αρχηγός ΜΑΡΚΟΣ έδρα άγνωστος.

Β. ΑΝΩΤΕΡΟΝ ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Αρχηγός ΚΙΣΣΑΒΟΣ περιοχή Δ. ΞΥΝΙΑΔΟΣ.

1. ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΑΓΡΑΦΩΝ

- Αρχηγός	ΑΜΑΡ-ΜΠΕΗΣ	περ. ΜΟΛΟΧΑ (Χ.7586)	Δυν	50
- I Τάγμα	ΣΟΦΙΑΝΟΥ	περ. ΒΟΥΛΓΑΡΑΣ (Χ.8780)	"	40
				0
-II Τάγμα	ΠΑΪΚΟΥ	περ. ΒΟΥΛΓΑΡΑΣ (Χ.8780)	"	35
				0
-III Τάγμα	ΑΓΡΑΦΙΩΤΗ-ΑΛΕΥΡΑ	περ. ΒΟΥΛΓΑΡΑΣ (Χ.8780)	"	40
				0
-Συγκρότημα	ΓΑΖΗ	περ. ΑΝΩ ΚΤΗΜΕΝΗ (Υ.0481)	"	10
				0

Παρατηρήσεις: Κατά τον μήνα Αύγουστον εγένετο εντατική στρατολογία κατοίκων περιοχής ανεξαρτήτως φρονημάτων.

-Υπάρχει μεγάλη έλλειψις οπλισμού και πυρομαχικών.

-Δυνάμεις υπό ΠΑΪΚΟΝ, ΣΟΦΙΑΝΟΝ περίπου 600 εκινήθησαν την 23.8.47. προς εκκαθαρισθείσαν περιοχήν ΑΓΡΑΦΩΝ αφικθέντες εις περιοχήν ΒΟΥΤΣΙΚΑΚΙ κατόπιν όμως πίεσεως ημετέρων ηναγκάσθησαν να επανακάμψουν εις περιοχήν ΑΝΑΤ. ΜΕΓΔΟΒΑ ποταμού.

2. ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΚΟΖΑΚΑ: Διελύθη ολοσχερώς.3. ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΟΘΡΥΟΣ.

Αρχηγός ΚΟΚΚΙΝΟΣ

έδρα περιοχή ΠΕΝΤΕ ΒΡΥΣΕΣ (Υ.5073) Δυν. 225

ΚΛΙΜΑΚΙΟΝ ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ Δυν. 780

Αρχηγός ΟΛΥΜΠΙΑΔΟΣ

ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ

Έδρα περιοχή ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΥ (Τ.7038) Δυν. 130

-I Τάγμα ΠΗΛΙΟΥ (Μονάς 335)

Αρχηγός ΦΕΡΡΑΙΟΣ

περ. ΜΟΝΗ ΦΛΑΜΠΟΥΡΙΟΥ (Τ.8148) " 200

-II Τάγμα ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΥ (Μονάς 474)

Αρχηγός ΠΛΑΤΣΑΣ ΕΥΘΥΜ.

περιοχή Μαυροβουνίου " 200

-III Τάγμα ΟΣΣΗΣ (Μονάς 568)

Αρχηγός ΚΑΤΣΙΝΟΣ

περ. ΣΠΗΛΙΑ (Τ.5652) ΚΑΡΥΤΣΑ (Τ.6556) " 250

4. ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΗΠΕΙΡΟΥ 630

Αρχηγός ΚΟΛΙΓΙΑΝΝΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ

"ΠΑΥΛΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ".

-I Τάγμα ΗΠΕΙΡΟΥ υπό ΦΩΚΑΝ

Περιοχή ΘΕΟΔΩΡΙΑΝΑ (S.3121)

Δυν.

230

-II Τάγμα ΗΠΕΙΡΟΥ (Μονάς 844)

υπό ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ (ΛΙΑΚΟΝ)

(Πρώην IV Τάγμα ΓΡΑΜΜΟΥ υπαχθέν εις

Αρχ. ΗΠΕΙΡΟΥ

εις περιοχήν ΚΟΥΚΟΥΡΟΥΤΖΟΣ(S.1676). " 180

-III Τάγμα ΗΠΕΙΡΟΥ (Μονάς 851)

υπό ΑΛΚΗΝ ΚΟΤΟΥΡΑΝ

(Πρώην III Τάγμα ΓΡΑΜΜΟΥ

εις περιοχήν ΚΛΕΦΤΗΣ (S.0697)

" 220

Παρατηρήσεις: Τα Τάγματα ΠΕΤΡΙΤΗ και ΦΩΚΑ

συνεπτήχθησαν εις έν υπό ΦΩΚΑΝ.

Γ. ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ & ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Αρχηγός ΚΙΚΙΤΣΑΣ έδρα ΑΕΤΟΜΗΛΙΤΣΑ (N.0921).

1. ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΧΑΣΙΩΝ

Αρχηγός ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ

περ. ΔΙΣΤΡΑΤΟΝ (S.2189)

Δύν. 560

-I Τάγμα υπό ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΝ

περ. ΑΥΓΟ (S.2677)

Δύν. 180

-II Τάγμα υπό (Μονάς 285)

υπό ΓΡΕΒΕΝΙΩΤΗΝ

περιοχή ΘΕΟΔΩΡΙΑΝΑ (SD.3121).

" 180

-III Τάγμα (Μονάς 157)

υπό ΜΠΑΡΜΠΑΛΙΑΝ

περιοχή Ν.Α. ΠΕΡΙΒΟΛΙ (S.2882)

" 200

2. ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΒΟΪΟΥ - ΓΡΑΜΜΟΥ

Αρχηγός ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ

έδρα ΑΕΤΟΜΗΛΙΤΣΑ (N.0921)

" 950

-I Τάγμα (Μονάς 586) υπό ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

περιοχή ΛΑΓΓΑ (N.2323) ΝΟΣΤΙΜΟΝ

(N.3927)

" 230

-II Τάγμα (Μονάς 849) υπό ΗΛΙΑΔΗΝ

περιοχήν ΓΟΜΑΡΑΣ (S.2691)

ΒΑΣΙΛΙΤΣΗΣ (S.2689)

" 180

-V Τάγμα (Μονάς 848) υπό ΡΙΖΟΠΟΥΛΟΝ

περ. ΣΚΟΥΡΤΖΑΣ (S.2798)

" 180

-VI Τάγμα (Μονάς 855) υπό ΚΑΡΑΜΠΕΡΗΝ

περ. ΓΟΜΑΡΑΣ (S.2693)

" 180

-VII Τάγμα (Μονάς 850)

υπό ΜΠΑΡΜΠΑ-ΚΙΤΣΟΝ

περιοχή ΣΤΡΑΤΣΑΝΗΝ (N.0205)

" 170

Παρατηρήσεις: Τα III και IV Τάγματα ΓΡΑΜΜΟΥ υπήχθησαν πιθανώς προσωρινώς, υπό Αρχηγείον ΗΠΕΙΡΟΥ.

3. ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΒΙΤΣΙ

Δυν. 1400

Αρχηγός ΑΜΥΝΤΑΣ

έδρα περιοχή ΝΥΜΦΑΙΩΝ (N.6653)

Λ. Δ/σεως

" 100

- I Τάγμα (Μονάς 845) υπό ΤΖΑΝΗΝ περ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ (Ν.6045)	"	300
- II Τάγμα (Μονάς 853) υπό ΣΙΠΕΡΚΟΝ ΠΑΝΤ περ. ΠΡΟΦ. ΗΛΙΑΣ (Ν.2103)	"	350
- III Τάγμα (Μονάς 840) υπό ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ περ. ΜΑΚΡΥΧΩΡΙ (Ν. 4758)	"	350
- IV Τάγμα υπό ΓΡΑΝΙΤΗΝ περ. ΜΠΟΥΦΙ (Ν.5274)	"	300
4. <u>ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΟΛΥΜΠΟΥ ΠΙΕΡΡΙΩΝ</u> Αρχηγός ΤΣΙΧΡΙΤΖΗΣ εις περ. ΡΙΖΩΜΑΤΑ (Ο.2416)	Δυν.	<u>850.</u>
-Διλοχία 757 ΑΝΔΡΕΑΔΗ περ. ΠΛΑΤΥ-ΔΡΟΜΟΣ (Ο.3419)	"	200 .
-Διλοχία 759 ΛΙΑΚΟΠΟΥΛΟΥ περ. ΚΑΤΑΦΥΓΙ (Ο.1706)	"	150.
-Διλοχία 753 ΔΟΥΚΑ περ. ΚΤΕΝΙ (Ο.2304)	"	160.
-Διλοχία 755 ΒΟΛΑΝΗ περ. ΠΕΝΤΕ ΠΥΡΓΟΙ (Ο.2502)	"	160.
-Τάγμα ΦΩΤΕΙΝΟΥ περιοχή ΒΡΟΝΤΟΥ (Τ.3593)	"	150.
-Ομάς κρούσεως υπό ΟΛΥΜΠΟΝ περ. ΣΥΚΙΑ (Ο.3926)	"	25.

Παρατηρήσεις: Δύναμις 100 συμμοριτών διεπεραιώθη εις ΒΕΡΜΙΟΝ ένθα ευρίσκεται εις περιοχήν Νοτίου ΒΕΡΜΙΟΥ.

ΚΛΙΜΑΚΙΟΝ ΠΑΪΚΟΥ ΒΕΡΜΙΟΥ.

Αρχηγός ΣΤΑΘΗΣ περιοχή (Ν.9788)-(Ο.0086)

1. <u>ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΒΕΡΜΙΟΥ</u>	Δυν.	<u>430.</u>
Αρχηγός ΔΙΑΚΟΣ περιοχή ΛΥΚΟΣΚΑΛΑ (Ο.0452)	"	30.
-Τάγμα υπό ΠΑΝΟΝ περιοχή ΛΥΚΟΣΚΑΛΑ (Ο.452)	"	400.

-Συγκρότημα συμμοριτών εξ 100 ανδρών εκ ΠΙΕΡΡΙΩΝ ευρίσκεται εις περιοχήν Νοτίου ΒΕΡΜΙΟΥ.

2. ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΠΑΪΚΟΥ ΤΖΕΝΑΣ ΚΑΪΜΑΚΤΣΑΛΑΝ.

I. Περιοχή ΠΑΪΚΟΥ	Δυν.	<u>280.</u>
-Δύο Λόχοι ΣΑΛΤΑΠΙΔΑ-ΔΑΜΙΑΝΟΥ εις περ. ΘΕΟΔΩΡΑΚΙ (Ο.2783)	"	200.
-ΓΙΑΦΚΑΙ	"	80.
II. Περιοχή ΤΖΕΝΑΣ	Δυν.	<u>470.</u>
-Συγκροτήματα (υπόλ. Τάγματα ΠΑΪΚΟΥ)	"	150.
-II Τάγμα ΜΠΕΛΛΕΣ υπό ΜΙΧΑΛΗΝ περ. ΝΩΤΙΑΣ (J.3000).	"	300.
III. ΚΑΪΜΑΚΤΣΑΛΑΝ	Δυν.	<u>1750.</u>
-Τάγμα ΟΡΕΣΤΗ την 23/8 εκινήθη προς ΒΙΤΣΙ την 20/8 ευρίσκετο εις ΣΚΟΠΟΝ (Ν.8077) με πρόθεσιν κινήσεως προς Δυσμάς.	"	430.

-Τάγμα πιθανώς υπό ΜΑΥΡΟΝ περιοχήν ΚΕΡΑΣΙΕΣ (Ο.0576)		
-ΣΑΡΑΚΗΝΟΥΣ (Ο.0780).	"	500.
-Μη οργανικά τμήματα (Νοσοκομεία, Αποθήκαι) ΡΑΜΝΟΜΠΟΡΣΚΙ (Ν.9688).	"	120.
-6 ^{ος} Ανεξάρτητος Λόχος ΤΟΡΝΙΚΙΔΗ - ΓΙΓΑ περ. ΠΑΠΑΔΙΑΣ (Ν.8679)	"	110.
-Ιλος Ανεξάρτητος Λόχος ΤΑΝΟΥΡΗ περ. ΚΑΛΥΒΙΑ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥΛΙΑ (Ν.9878)	"	110.
-Τάγμα ΣΤΑΘΗ μη εξηκριβωμένης δυνάμεως πιθανώς εις περ. (Ν.8479)	"	150.
-Λόχος ΑΡΙΣΤΕΙΔΗ περιοχή ΚΕΡΑΣΙΕΣ (Ο.0876)	"	120.
-Λόχος ΛΑΜΠΗ εις ΠΑΠΑΛΙΑΝ (Ν.8479)	"	130.

Παρατήρησης: Εις περιοχήν ΚΑΪΜΑΚΤΣΑΛΑΝ αφίχθησαν περί το 2ον 10ήμερον Αυγούστου εκ ΠΙΕΡΡΙΩΝ 40 πυρ/ταί υπό ΙΩΣΗΦΙΔΗΝ οίτινες μετά 30 πυρ/τών ΚΑΪΜΑΚΤΣΑΛΑΝ πρόκειται να συγκροτήσουν μονάδα πυρ/κού και ΒΑΡΕΩΝ ΟΛΜΩΝ-(ΑΙ).

Δ. ΑΝΩΤΕΡΟΝ ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ.

Αρχηγός ΛΑΣΣΑΝΗΣ
περιοχή ΜΠΟΖ ΝΤΑΓ Λόχος Δ/σεως Δυν. 60.

ΚΛΙΜΑΚΙΟΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ.

Αρχηγός ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΛΕΚΟΣ περιοχή ΜΠΟΖ ΝΤΑΓ

ΚΛΙΜΑΚΙΟΝ ΘΡΑΚΗΣ

Αρχηγός ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ περιοχή Δυτικής ΘΡΑΚΗΣ

1. Αρχηγείον ΕΒΡΟΥ (81 Συν/γμα Πεζικού) Δυν. 1330.
 -Αρχηγός ΚΡΙΤΩΝ Λόχος Δ/σεως Δυν. 100.
 -I Τάγμα υπό ΑΝΑΝΙΑΝ-ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ
 περ. ΜΠΑΡΑ (Ο.5944) Δυν. 2000.
 -II Τάγμα υπό ΣΑΡΑΦΗΝ (εφονεύθη την
 20/8) περιοχή ΙΜΑΜΛΑΡ (Ο.5206) -
 ΚΥΡΙΑΚΗ (Ο.6502) " 350.
 -III Τάγμα υπό ΓΕΡΑΣΙΜΟΝ - ΚΑΣΑΠΗΝ
 περιοχή ΠΕΣΑΝΗ (Μ.5580)
 ΓΚΙΜΟΡΛΙΝΑ (Μ.6482) " 200.
 -IV Τάγμα υπό ΤΕΛΗΝ ΝΙΚΟΝ
 περιοχή ΤΑΧΤΑΤΖΙΚ ΡΕΜ.
 (Μ.5774) ΑΙΣΥΜΗ (Μ.4473) " 300.
 -Νεοαφιχθέντες 200 εκ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ
 κατενεμήθησαν εις Τάγματα ΕΒΡΟΥ. " 200.
2. ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΚΟΜΟΤΙΝΗΣ Δυν. 660.
 Αρχηγός ΠΑΝΟΥΡΓΙΑΣ
 περιοχή ΚΥΜΗ (Ο.2105) Λόχος Δ/σεως Δυν. 70.
 -I Τάγμα υπό ΔΑΣΚΑΛΟΝ-ΛΑΜΠΟΝ
 Περ. ΡΑΓΑΔΟΥ (Μ.2595) " 220.
 -II Τάγμα υπό ΦΛΕΣΣΑΝ
 περ. ΑΝΩ ΔΡΟΣΙΝΗ " 220.
 -Ανεξάρτητον συγκρότημα υπό

ΑΣΤΕΡΑΝ ΧΑΪΝΤΟΥ ΛΟΦΟΥ (F.4311)		« 150.
3. <u>ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΞΑΝΘΗΣ (41 Σύντ/γμα Πεζικού)</u>	Δυν.	<u>680.</u>
Αρχηγός ΤΕΛΗΣ		
περ. ΜΕΛΙΤΑΙΝΑ (L.8299) Λ.Δ/σεως	"	100.
- I Τάγμα ΝΙΚΟΥ		
περ. ΠΟΑ (L.8696)-ΤΡΙΚΟΡΦΑ (L.8194)	"	180.
- II Τάγμα ΝΙΚΟΛΑΪΔΗ		
περ. ΠΟΛΥΑΡΝΟΝ (L.7669)	"	165.
- III Τάγμα ΜΟΡΑ ΠΑΤΡΑ		
περ. ΚΟΤΤΑΝΗ (F.7308)	"	200.
- Ομάς Συνδέσμου.	"	30.
<u>ΚΛΙΜΑΚΙΟΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟ-ΝΙΑΣ</u>		
Αρχηγός ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΛΕΚΟΣ Σ.Δ. ΑΓΝΩΣΤΟΣ		
1. <u>ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΚΑΒΑΛΛΑΣ</u>	Δυν.	<u>160.</u>
Αρχηγός ΛΕΩΝΙΔΑΣ		
έδρα περ. ΤΣΑΛ ΝΤΑΓ		
Λόχος ΤΣΑΛ ΝΤΑΓ	Δυν.	60.
-Λόχος ΚΟΤΖΑ ΟΡΜΑΝ υπό ΜΑΥΡΟΝ (L.4370)	"	50.
- Διμοιρία εις περ. ΠΑΓΓΑΙΟΥ- ΣΥΜΒΟΛΟΥ εις μικράς ομάδας ως ΓΙΑΦΚΑΙ.	"	50.
2. <u>ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΜΠΟΖ ΝΤΑΓ</u>	Δυν.	<u>870.</u>
Αρχηγός ΚΟΣΜΙΔΗΣ έδρα άγνωστος		
-Τάγμα ΑΛΗ ΜΠΑΜΠΑ υπό ΒΛΑΧΟΓΕΩΡΓΟΝ περ. ΛΑΪΛΙΑ (Κ.4709) ΑΛΗ ΜΠΟΥΤΟΥΣ	"	230.
-Τάγμα ΜΕΝΟΙΚΙΟΥ υπό ΜΠΑΪΡΑΝ περ. ΚΑΛΥΒΙΑ ΜΑΔΕΛΑ (Ρ.6993) και ΚΑΛΥΒΙΑ ΚΑΡΑΛΗ (Κ.5309)	"	230.
-Λόχος Δ/σεως υπό ΓΕΩΡΓΙΟΥ	"	70.
-ΓΙΑΦΚΑΙ συνολικής δυνάμεως:	"	40.
Άνω δυνάμεις υπάγονται υπό ΡΑΦΤΟΥΔΗΝ.		
Τμήματα ΦΛΑΚΡΟΥ ΚΡΟΥΣΛΑΡ ΟΡΡΟΣ περ. Από ΚΡΟΥΣΛΑΡ ΟΡΟΥΣ (F.3422) μέχρι ΩΡΑΙΟΥ (F.5106)		Δυν. 300.
3. <u>ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΧΟΛΟΜΩΝΤΟΣ</u>	Δυν.	<u>175.</u>
Αρχηγός ΒΑΣΣΟΣ περ. ΚΑΚΑΒΟΣ (Ρ.5618) ΠΛΙΒΟΥΝΙ (Ρ.5814)	"	30.
-Λόχος ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ περ. ΚΑΚΑ- ΒΟΣ (Ρ.5618) ΠΛΙΒΟΥΝΙ(Ρ.5814)	"	60.
-Λόχος ΑΜΠΕΛΑ περ. ΠΡΑΒΙΤΑ ΤΑΞΙΑΡΧΟΥ (Ρ.3916)	"	45.
-Λόχος ΛΕΥΘΕΡΗ περ. ΣΟΥΓΛΙΑΝΗΣ (Ρ.5038)	"	40.

Παρατηρήσεις: Δύναμις 60 ανδρών εκ των άνω μετεκινήθη εις ΠΑΓΚΑΡΑΣΛΗ ΜΠΕΛΛΕΣ (J.8710) πιθανώς προς εφοδιασμός αρχηγείου δι' οπλισμού και πυρ/κών.

4. <u>ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΝΙΓΡΙΤΗΣ</u>	Δυν. <u>200.</u>
Αρχηγός ΛΕΩΝΙΔΑΣ	
περ. ΚΕΡΔΥΛΛΙΩΝ (P.4055)	Δυν. 20.
-Τάγμα ΗΡΑΚΛΗ (Μονάς 623)	
περ. ΤΡΕΙΣ ΚΑΜΠΟΙ (P.4855) -	
ΦΟΥΝΤΕΣ (P.4654)	" 135.
-Λόχος 686 του υπό συγκρότησιν 624	
Τάγματος περ. ΚΕΡΔΥΛΛΙΩΝ	" 45.

Παρατηρήσεις: Δύναμις 90 συμμοριτών εκ των άνω μετεκινήθη εις περιοχήν ΠΑΓΚΑΡΑΣΛΗ ΜΠΕΛΛΕΣ (J.8710) μετά 60 ανδρών Αρχηγείου ΧΟΛΟΜΩΝΤΟΣ πιθανώς δι' ανεφοδιασμού εις οπλισμόν και πυρομαχικά.

5. <u>ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΚΡΟΥΣΣΙΩΝ ΜΠΕΛΕΣ</u>	Δυν. 850.
Αρχηγός ΟΜΗΡΟΣ (Παρταλίθη)	
περιοχή (J.8221) Λ. Δ/σεως	Δυν. 100.
<u>Περιοχή ΜΠΕΛΛΕΣ</u>	Δυν. <u>550.</u>
-I Τάγμα υπό ΦΟΙΒΟΝ	Δυν. 240.
-Έμπεδον υπό ΠΕΤΡΟΝ	" 100.
-Λόχος μηχανημάτων υπό ΠΕΤΡΟΝ	" 90.
-Ο.Δ.Ε.Ν. Γυναικών	" 20.
<u>Περιοχή ΚΡΟΥΣΣΙΩΝ</u>	Δυν. <u>300.</u>
-III Τάγμα υπό ΚΕΡΑΥΝΟΝ	
περ. ΠΟΝΤΟΚΕΡΑΣΙΑ (P.0892)	Δυν. 210.
-Έφιππον τμήμα ΣΑΪΚΑ	
περ. ΠΟΝΤΟΚΕΡΑΣΙΑ (P.0892)	" 25.
-Διμοιρία υπό ΓΥΑΛΙΣΤΡΑΝ	
περ. ΛΕΙΦΥΔΡΙΟΝ (O.9175)	" 30.
-Διμοιρία υπό ΣΑΒΒΙΔΗΝ	
περ. ΚΟΡΩ-ΝΟΥΛΑ (O.9681)	" 40.
-II Τάγμα υπό ΜΙΧΑΛΗΝ δυνάμεως 300	
μετεκινήθη την 19/8 προς ΤΣΕΝΑΝ.	

Το Α2 Γραφείον
Τ.Υ.
Δ. ΣΕΙΡΑΔΑΚΙΣ Αντ/ρχης Πεζ.

ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΙΣ ΔΥΝΑΜΕΩΣ

1.	ΠΕΡΙΟΧΗ	ΞΥΝΙΑΔΟΣ (Ν.ΑΓΡΑΦΩΝ)	1300.
2.	"	ΚΟΖΑΚΑ	-
3.	"	ΟΘΡΥΟΣ	250.
4.	"	ΟΣΣΗΣ-ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΥ-ΠΗΛΙΟΥ	750.
5.	"	ΗΠΕΙΡΟΥ	630.
6.	"	ΧΑΣΙΩΝ	560.
7.	"	ΒΟΪΟΥ - ΓΡΑΜΜΟΥ	950.
8.	"	ΒΙΤΣΙ	1400.
9.	"	ΠΙΕΡΡΙΩΝ - ΟΛΥΜΠΟΥ	850.
10.	"	ΠΑΪΚΟΥ-ΚΑΪΜΑΚΤΣΑΛΑΝ-ΤΖΕΝΑΣ	2500.
11.	"	ΒΕΡΜΙΟΥ	430.
12.	"	ΚΑΒΑΛΑΣ	160.
13.	"	ΜΠΟΖ ΝΤΑΓ	870.
14.	"	ΚΡΟΥΣΣΙΩΝ - ΜΠΕΛΛΕΣ	850.
15.	"	ΧΩΛΟΜΩΝΤΟΣ	175.
16.	"	ΝΙΓΡΙΤΗΣ	200.
17.	"	ΕΒΡΟΥ	1350.
18.	"	ΚΟΜΟΤΙΝΗΣ	660.
19.	"	ΞΑΝΘΗΣ	<u>680.</u>
		ΣΥΝΟΛΟΝ:	14.55
			0

Το Α2 Γραφείον

Τ.Σ.Υ.

Δ. ΣΕΙΡΑΔΑΚΙΣ Αντ/χης Πεζ.

Α.Π.

7

ΘΕΜΑ: Επιχειρήσεις

ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΩΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ
ΑΚΡΩΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ-ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ
VII ΟΡΕΙΝΗ ΜΕΡΑΡΧΙΑ/Α1
αριθμ. Α.Π. 51314
ΣΤΓ 915/31.8.47

ΠΡΟΣ: 25, 26, 27 ΤΑΞΙΑΡΧΙΑΣ
Αντ/ρχην Αγραφιώτη

ΚΟΙΝ: Α1

Επί τω σκοπώ καταστροφής των εγκαταστάσεων των συμμοριτών της εξαρθώσεως της διατάξεως των και σύληψιν αιχμαλώτων θα εκτελεσθώσιν αι κάτωθι επιχειρήσεις την 15-9-47 εις την ζώνην της Μεραρχίας.

I. Υπό της 27ης Ταξιαρχίας

- α) Εις την περιοχήν ΒΥΡΙΝΗ - ΠΕΣΣΑΝΗ - ΚΟΤΡΩΝΙΑ διά των εξής τμημάτων:
-Τμήμα Ψιλογιάννη
-554 Τάγμα (μείον Λόχος και όλμος 3") εις διάθεσιν Ταξιαρχίας εις Αλεξανδρούπολιν την εσπέραν της 3-9-47.
-559 Τάγμα
-Τέως 27 Λ.Ο.Κ.

Υποβοηθητική ενέργεια

Διά την κάλυψιν των κατευθύνσεων προς ΜΑΝΔΡΑ και ΣΟΥΦΛΙ εκ ΚΟΡΥΜΒΟΥ και ΚΥΡΙΑΚΗΣ, το 557 Τάγμα, θα εκτελέση επιθετική αναγνώρισιν διά του μεγαλύτερου μέρους της δυνάμεως του προς ΚΟΡΥΜΒΟΝ - ΚΥΡΙΑΚΗΝ.

Περιορισμοί

Το 559 Τάγμα να είναι εις θέσιν να καλύπτει διαρκώς από πάσης απειλής την πόλιν ΣΟΥΦΛΙΟΥ.

Διά τον σκοπόν τούτον και ο Λόχος Χωρ/κής ΠΡΩΤΟΚΛΗΣΣΙΟΥ θα εγκατασταθή διά τον χρόνον των επιχειρήσεων εις ΣΟΥΦΛΙ.

II. Υπό της 26ης Ταξιαρχίας

- α) Θα εκτελεσθή επιχείρησις την 5-9-47 διά των 555 και 556 Ταγμάτων και τμημάτων ΚΟΜΟΤΙΝΗΣ προς περιοχήν ΠΟΛΥΑΡΝΟΥ και ΤΡΙΚΟΡΦΩΝ.

β) Κατά την περίοδον των επιχειρήσεων η κάλυψις της περιοχής ΑΡΡΙΑΝΩΝ μετά την αναχώρησιν του 554 Τάγματος θα γίνη

- Διά Λόχου 554 Τάγματος μετά σωλήνος όλμου εις ΑΡΡΙΑΝΑ
-Διά Ουλαμού τεθωρακισμένων υπό τον Υποδ/τήν της Ίλης τεθωρακισμένων διατιθεμένου υπό της Μεραρχίας.

Διοικητής του Συγκροτήματος ο αρχαιότερος των Λοχαγών.

γ) Ο Σταθμός Χωροφυλακής ΑΡΡΙΑΝΩΝ θα εγκατασταθή εις ΞΥΔΙΑ δι' ενίσχυσιν της εκεί δυνάμεως Χωρ/κής μέχρι επανόδου 554 Τάγματος.

δ) Ο τέως 28 Λ.Ο.Κ. εγκαίρως συγκεντρούμενος να εγκατασταθή εις ΣΤΑΥΡΟΥΠΟΛΙΝ την 5-9-47.

III. Υπό της 25ης Ταξιαρχίας

- α) Θα εκτελεσθή επιχείρησις την 5-9-47 προς ΧΑΪΝΤΟΥ διά των Τμημάτων:

-Συγκροτήματος Φωστερίδου
-Μέρους της Διλοχίας ΠΑΡΑΝΕΣΤΙΟΥ

β) Υπό της Διλοχίας ΠΑΠΑΔΩΝ και τέως 30 Λ.Ο.Κ. προς ΜΥΛΟΠΕΤΡΑΝ-
ΒΟΥΝΟΧΩΡΟΝ

IV. Διάρκεια εκάστης επιχειρήσεως ουχί μεγαλυτέρα των 3-5 ημερών. Μετά το πέρας των επιχειρήσεων άπαντα τα τμήματα και το 554 Τάγμα θα επανέλθωσι εις τας θέσεις των, άνευ ετέρας διαταγής.

V. Μεταφορά σιδηροδρομικώς 554 Τάγματος (μείον Λόχος και όλμος 3") εκ σιδηροδρομικού Σταθμού ΜΕΣΤΗΣ μερίμνη Αντ/ρχου Αγραφιώτη την πρωίαν της 3-9-47 δι' Αλεξανδρούπολιν.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
Υποστράτηγος

A.B./A.X.
ακριβές αντίγραφον
Τ.Σ.Υ.

8

ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ
ΑΚΡΩΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ
85 ΠΕΡΙΟΧΗ
ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ. Α.Α.Π./170/Ι/Α1

Θέμα: Επιχείρησης "ΤΙΓΡΙΣ"

Πρός: 74 Ταξιαρχίαν, Ταγ/χην Στεφάνου
-Τάγμα. Δημόπουλον, Ουλαμόν Πυρ/κού ΛΑΜΙΑΣ
Κοιν: Α' ΣΣ (Υ.Τ.Α)
Α1.85 Περιοχής.
Αριθ. Αντιπ. Οκτώ (8)

ΔΙΑΤΑΓΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2
ΣΤΓ 902 τη/9/47

ΧΑΡΤΑΙ:1:100.000 ΛΑΜΙΑΣ-ΑΡΑΧΩΒΗΣ

1) ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ:

α) ΕΧΘΡΟΣ.

Συμμορία ΔΙΑΜΑΝΤΗ και αυτοαμυνίται ΠΑΡΝΑΣΟΥ.
Λεπτομερείας ως ειδικόν δελτίον Πληροφοριών συνημμένον τη παρούση.

2) ΦΙΛΙΑΙ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

α) Δια την επιχείρησιν.

- i) Τμήματα 74ης Ταξ/χίας μετά Ουλ. Πυρ/κού (Λαμίας)
- ii) 6 Λ.Ο.Κ. ΣΤΕΦΑΝΟΥ
- iii) 7 Λ.Ο.Κ. ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ
- iiii) Ουλ. Πυρ/κού ΛΑΜΙΑΣ

β) ΓΕΙΤΟΝΙΚΑΙ ΜΟΝΑΔΕΣ

Εις ΑΜΦΙΣΣΑΝ, ΓΡΑΒΙΑΝ, ΑΜΦΙΚΛΕΙΑΝ, ΔΑΥΛΕΙΑΝ, ΑΡΑΧΩΒΑΝ, φίλαιοι

Δυνάμεις.

γ) ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

- α) Αναγνωρίσεις: κατά το δυνατόν συνεχείς
- β) Μάχης: όσαι έξοδοι διατεθώσι ημίν

3) ΑΠΟΣΤΟΛΗ

Συντριβή Συμμοριτών και Αυτοαμυνιτών και πλήρης εξερεύνησις ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ
προς ανεύρεσιν αποθηκών κ.λ.π.

4) ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ

Α' ΦΑΣΙΣ: Διείσδυσις Λ.Ο.Κ. εις Ανατολικόν και Δυτικόν Παρνασσόν.

Εγκατάστασις τμημάτων εις βάσεις εξορμήσεως, απαγόρευσις πάσης
κυκλοφορίας κατοίκων προς Παρνασσόν και ίδια παρεμπόδις διαφυγής προς οιαδήποτε
κατεύθυνσιν.

Παραπλάνησις προς ΠΑΥΛΙΑΝΗΝ.

Β' ΦΑΣΙΣ: Κίνησις Συγκροτημάτων από Νότου, Βορρά και Δυσμών μέχρις
συναντήσεως των διά δημιουργίαν κλοιού και συντριβήν των συμμοριτών.

Εν συνεχεία εξερεύνησις ολοκλήρου ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ δι' ανεύρεσιν αποθηκών κ.λ.π.

5) ΜΕΘΟΔΟΣ

α) Διάταξις και όρια Συγκροτημάτων (ιδέ συνημμένον σχεδιάγραμμα).

β) Σύνθεσις Συγκροτημάτων και Δ/σις.

ι. 6 Λ.Ο.Κ. ΣΤΕΦΑΝΟΥ Δ/τής ο Ταγ/ρχης ΣΤΕΦΑΝΟΥ

ιι. 74 Ταξ/χία (627 Τάγμα, 628, 629 Τάγ/τα Πεζικού, Ουλαμός Πυρ/κού ΓΡΑΒΙΑΣ, Δ/τής ο δ/τής της 74ης Ταξ/χίας).

ιιι. 7 Λ.Ο.Κ. ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ Δ/τής ο Ταγ/ρχης ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ

γ) ΑΠΟΣΤΟΛΗ

ι) Λ.Ο.Κ. ΣΤΕΦΑΝΟΥ: Την Χ-2 (προς Χ-1 ημέραν θα συγκεντρωθώσι 2 Λ.Ο.Κ. εις (Υ.3927), 2 Λ.Ο.Κ. εις ΑΜΦΙΚΛΕΙΑΝ, 2 Λ.Ο.Κ. εις ΤΙΘΟΡΕΑΝ. Άμα τη επελεύση του σκότους θα κινηθώσι και θα εισδύσωσι κατά την διάρκειαν της νυκτός εις Ανατολικόν ΠΑΡΝΑΣΣΟΝ ακολουθούντες ως δρομολόγια τα εις το σχεδιάγραμμα σημειούμενα βέλη.

Εάν δεν δυνηθώσι να καλύψωσι κατά την νύκτα την απόστασιν θα συνεχίσωσι την δευτέραν νύκτα Χ-1 προς Χ ημέραν με μεγάλας προφυλάξεις ίνα μη γίνωσιν αντιληπτά. Άμα αφίξει εις θέσεις των σημειούμενας διά του βέλους του σχεδιαγράμματος θα εγκατασταθώσιν ως ενέδραι καθ' όλην την διάρκειαν της Χ ημέρας και νύκτα Χ προς Χ συν 1.

Διά την επομένην Χ συν 1 πλην εναντίας διαταγής εξερεύνησις περιοχής.

Δοθήσονται και προφορικάι οδηγίαι.

ιι) 74 Ταξιαρχία.

Καταλαμβάνουσα βάσεις εξορμήσεως εν τη ζώνη της την νύκτα Χ-1 προς Χ ημέραν θα φροντίση εγκαίρως να απαγορεύση κίνησιν πληροφοριοδοτών διά της ζώνης της προς ΠΑΡΝΑΣΣΟΝ. Ομοίως θα λάβη μέτρα παρεμποδίσεως διαφυγής των συμμοριτών διά της ζώνης της, εγκαθιστώσα ενέδρας εις όλας τας διαβάσεις.

Την 0530', ώραν της Χ ημέρας θα κινήση φάλαγγας προς Βορράν και Νότον κατά το δυνατόν εφ' όλων τω οδεύσεων και ει δυνατόν Διλοχίας Πεζικού επί των κυριωτέρων οδεύσεων ανατρέπουσα πάσαν συναντισομένην αντίστασιν και συντρίβουσιν ταύτην θα συνεχίση μέχρις συναντήσεως των φαλάγγων της.

Την Χ συν 1 ημέραν εξερεύνησις της περιοχής της ζώνης Ταξ/χίας και επάνοδος των τμημάτων της προς Νότον και Βορράν προς χώρους εξορμήσεως των.

ιιι) Λ.Ο.Κ. ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ την νύκτα Χ-2 προς Χ-1 ημέραν θα κινηθώσι και θα καταλάβωσι τας διαβάσεις της γενικής γραμμής της σημειουμένης επί του σχεδιαγράμματος θα παραμείνουσι ως ενέδραι εις θέσεις ταύτας μέχρις πρωΐας Χ συν 1 ημέρας.

Βάσει πληροφοριών να εξασφαλίσωσι πάσας τας διαβάσεις ίνα καταστήσωσι αδύνατον την διαφυγήν των συμμοριτών προς Δυσμάς και Βορειοδυτικά.

Εν περιπτώσει προσπαθείας διαφυγής των συμμοριτών δι' ωρισμένης διαβάσεως ενίσχυσις του οικείου Λ.Ο.Κ. καταλλήλως διά την συντριβήν συμμοριτών.

6) ΠΥΡΟΒΟΛΙΚΟΝ (Ουλαμός ΛΑΜΙΑΣ)

Την Χ-1 ημέραν παραπλανητική βολή προς ΠΑΥΛΙΑΝΗ - ΟΙΝΟΧΩΡΙΟΝ - ΚΑΛΟΣΚΟΠΗ από ΓΡΑΒΙΑΣ και κατά την διάρκειαν της νυκτός εις χώρον ΛΙΛΑΙΑ.

Την Χ ημέραν από της έω να είναι εις θέσιν να υποστηρίξη την προχώρησιν του 628 Τ. και ενδεχομένως των από Νότου τμημάτων της Ταξ/χίας και προστασία των Λ.Ο.Κ. κατόπιν αιτήσεως των.

Αιτήσεις βολής πυρ/κού να υποβάλωνται υπό του 628 Τάγ/τος και Λ.Ο.Κ. εις ΠΕΡΙΟΧΗΝ.

7) ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

α) Αναγνώρισις και επέμβασις υπέρ 74 Ταξ/χίας και Λ.Ο.Κ. κατόπιν αιτήσεως των εις ΠΕΡΙΟΧΗΝ.

β) ΜΑΧΗΣ. Κατόπιν αιτήσεων Ταξ/χίας και Λ.Ο.Κ. εις ΠΕΡΙΟΧΗΝ.

γ) Σύνδεσμος - Αεροπορία τμημάτων Στρατού.

Ι. Διά πλαισίων σηματοδοσίας } Να ενημερωθώσι σχε-

ΙΙ. Διά φωτοβολίδων } τικώς νέαι Μονάδες.

ΙΙΙ. Κατάδειξις στόχων διά τροχοδεικτικών, καπνογόνων βλημάτων και πλαισίων.

8) ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΦΙΛΙΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ

Διά φωτοβολίδων συμφώνως υπ' αρ. Α.Α.Π. 143/116/ΑΙ Περιοχής.

9) ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ

α) Διά τα Τμήματα 74 Ταξ/χίας και Λ.Ο.Κ. μερίμνη 74ης Ταξ/χίας ως μέχρι τούδε.

10) ΕΞΩΤΕΡΙΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΙ.

α) Αρχικοί Σ.Δ.

Ι. Λ.Ο.Κ. ΣΤΕΦΑΝΟΥ εις Σ.Δ. Περιοχής

ΙΙ. 74 Ταξ/χία εις ΕΛΑΙΩΝΑ

ΙΙΙ. Λ.Ο.Κ. ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ εις Σ.Δ. Περιοχής

ΙΙΙΙ. ΠΕΡΙΟΧΗΣ εις Υ.3928.

β) Από 2200 ώρας της Χ-1 ως κάτωθι:

Ι. Λ.Ο.Κ. ΣΤΕΦΑΝΟΥ ως άνω

ΙΙ. 74 Ταξ/χία " "

ΙΙΙ. Λ.Ο.Κ. ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ ως άνω

ΙΙΙΙ. ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΛΙΛΑΙΑ.

11) ΑΣΥΡΜΑΤΟΣ - ΤΗΛΕΦ. ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΙΣ

(ως ειδική διαταγή).

12) ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ.

Ημέραν Χ θέλω ορίσει διά νεωτέρας Δ/γής ήτις δεν θα είναι ενωρίτερον της 7 τρέχοντος.

ΕΙΔΙΚΑΙ ΟΔΗΓΙΑΙ.

α) Τα τμήματα να λάβωσι μερίμναν διά να επιτύχωσι τον αιφνηδισμόν.

Προς τούτο.

Οι χώροι συγκεντρώσεως να διαφέρωσι κατά τι των γραμμών εξορμήσεως.

β) Εάν κατά την κίνησιν των τμημάτων επί των διαταχθεισών κατευθύνσεων παρουσιασθή εχθρός προς άλλην κατεύθυνσιν ν' ασφαλισθώσι τα τμήματα προς την κατεύθυνσιν κινήσεων των και στρέψωσι ανάλογον δύναμιν κατά των συμμοριτών, ενημερούντα αμέσως και πάντα τα παράπλευρα τμήματα άτινα θα ενδιαφέρη η εμφάνισις της συμμορίας.

Πάση θυσία ν' αποκαλυφθώσι τα κρυφύγετα των χωρικών της περιοχής οίτινες διά σκληροτάτων μέτρων θ' αναγκασθώσι να δώσωσι πληροφορίας διά συμμορίας και αποθήκας.

Η εκ περιτροπής εξέτασις των κατοίκων και ουχί υπό τα όμματα των άλλων θα τους διευκολύνη να δώσωσι πληροφορίας καθότι θα παραμείνη άγνωστος ο πληροφοριοδότης.

Επιμείνατε να λάβητε πληροφορίας από μικρά παιδιά.

Να αναζητηθώσι κατάλληλοι οδηγοί και πληροφοριοδόται.

Συνεχώς μέτρα ασφαλείας εν κινήσει και στάσει.

Εξερεύνησις όλης της περιοχής του Παρνασσού. Έκαστος εν τη ζώνη του.

Λόγω του ότι τα τμήματα θα κινώνται προς την αυτήν κατεύθυνσιν μεγάλη προσοχή ίνα βληθώσι μεταξύ των.

Η Αεροπορία να ειδοποιή καταλλήλως εκάστοτε.

Κατά τον χρόνον παραμονής επί Παρνασσού άγρυπνα μέτρα ασφαλείας, αλλά και παρεμποδίσεως διαφυγής τυχόν αποκεκρυμμένων συμμοριτών.

Αι Διοικήσεις να έχωσι υπ' όψει των, ότι ευθύς ως φθάσωσιν εις τους αντικειμενικούς των σκοπούς να επεμβαίνωσι διά μέρους της δυνάμεώς των υπέρ φιλίων Τμημάτων γειτονικών.

Αι Δ/σεις των Μονάδων να τηρώνται συνεχώς ενήμεροι και δι' αυτών η Περιοχή.

Απόλυτον εκμετάλλευσιν της Βολής Πυρ/κού και ιδία Αερ/ρίας.

Την νύκτα Χ-1 προς Χ και Χ προς Χ+Ι πάμπολλαι ενέδραι προς πάσαν πιθανήν διάβασιν διαφυγής.

Ν' αποφεύγωνται αι βαθείαι γραμμαί.

Όταν τα Τμήματα σας διέρχονται υποχρεωτικώς να σχηματίζεται προηγουμένως ισχυράς βάσις πυρός. Την Χ-1 έως Χ+1 ημέραν οι κάτοικοι κλεισμένοι εις τας οικίας των.

/Κ.Μ. Ακριβές Αντίγραφον

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
ΤΑΞΙΑΡΧΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

9

Θέμα: Επιχειρήσεις ΡΟΥΜΕΛΗΣ

Προς: 1η Στρατιά

Κοιν: Α', Β' ΣΣ, Γ1/ΓΕΣ

Α1/ΓΕΣ (2) - Α2/ΓΕΣ

ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ

ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ

ΥΣ/ΓΕΣ/Α1/Ι

Αριθ. 2002/105

1-9-1947

Κατόπιν αποφάσεως του Συμβουλίου Εθνικής Αμύνης

I. Μετά την λήψιν της προκαταρκτικής επιχειρήσεως ΠΑΡΝΑΣΟΥ - ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΙΟΥ περί ων η υπ' αριθ. Α.Π. 2002/105/2/ΑΙ/ΓΕΣ, η Στρατιά θα αναλάβη τας περαιτέρω επιχειρήσεις προς οριστικήν εξόντωσιν του εχθρού, του ελέγχοντος την υπόλοιπον ΡΟΥΜΕΛΗΝ και το υψίπεδον ΛΙΠΟΥΧΙ - ΡΕΝΤΙΝΗΣ - ΣΜΟΚΟΒΟΥ.

II. Προς εκτέλεσιν των ανωτέρω υπό της Ι Στρατιάς εκπονηθήσεται σχέδιον ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, αντίγραφον του οποίου να υποβληθή εις ΓΕΣ το ταχύτερον.

III. Διατιθέμεναι δυνάμεις

Διοίκησις 85, Περιοχής (ήτις έχει υπό τας δ/γάς και την Στρα. Δ/σιν ΑΓΡΙΝΙΟΥ).

-74 Ταξιαρχία

-3 Ταξιαρχία

-71 Ταξιαρχία (διά δυνατού μέρους της)

-72 Ταξιαρχία " " "

-41 Ταξιαρχία

-10 Παλαιοί Λ.Ο.Κ.

-15 Νέοι Λ.Ο.Κ.

-Α Τάγμα Φρουράς

-Τα εις 85 περιοχήν υπάρχοντα μέσα εις Πυρ/κόν και Τεθωρακισμένα.

-Η Στρατιά δύναται επίσης να μετακινήση εκ του Β' Σ.Σ. Πυρ/κόν ως και ΐλην Τεθωρακισμένων.

-Αι δ/γαί της Στρατιάς αι αφορώσαι την ενέργειαν δυνάμεων του Α' ΣΣ θα απευθύνονται αμέσως εις την 85 Περιοχήν άνευ παρεμβολής του Α' ΣΣ.

IV. Ρυθμός Επιχειρήσεων

Προκαταρκτική επιχείρησις ΠΑΡΝΑΣΟΥ - ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΙΟΥ.

Έναρξις την πρωίαν της 3ης Σ/βρίου, πέρας της εσπέρας της 7ης Σ/βρίου ει δυνατόν.

- Περαιτέρω επιχειρήσεις υπό της Στρατιάς. Έναρξις την 9ην Σ/βρίου με προοπτικήν ώστε αι επιχειρήσεις να μη υπερβώσι την διάρκειαν των 25 ημερών, ίνα καταστή δυνατή η απόλυσις των παλαιών οπλιτών.

Μετακινήσεις Μονάδων

Η 3η Ταξ/χία να έχη μεταφερθή μέχρις εσπέρας της 7ης Σ/βρίου εις ΛΑΜΙΑΝ η δε 74 να τεθή υπό του Α' Σ.Σ.Στρατού, εις την διάθεσιν της Στρατιάς εγκαίρως και εις χώρον καθορισθησόμενον υπό ταύτης, μετά την λήξιν της προκαταρκτικής φάσεως.

Η 3η Ταξιαρχία συγκεντρουμένη εις χώρον ορισθησόμενον υπό της Ιης Στρατιάς θα είναι έτοιμη την πρωίαν της 4ης Σ/βρίου να μεταφερθή εις ΛΑΜΙΑΝ, μέχρι εσπέρας της 7ης Σ/βρίου.

V. Μεταφοραί

(i) 3ης Ταξιαρχίας (μείον Τάγμα) μερίμνη ΓΙ/ΓΕΣ, συνεννοουμένης εγκαίρως μετά της Ι Στρατιάς και Β΄Σ.Στρατού.

- Χώρος αρχικού προορισμού της ΛΑΜΙΑ.

Χώρος συγκεντρώσεως της προς μεταφοράν της εις ΛΑΜΙΑΝ καθορισθήσεται διά διαταγής Ι Στρατιάς, κοινοποιούμενης τηλ/κώς εις ΓΙ/ΓΕΣ.

Πιθανή ημερομηνία μεταφοράς η 4η Σ/βρίου.

(ii) Συμπληρωματικών μέσων (Πυρ/κού - Τεθωρακισμένων).

Ως ανωτέρω.

(iii) Ενδεχόμεναι μεταφοραί. Διά διαταγών μεταγενεστέρων της Ι Στρατιάς, εν συνεννοήσει με ΑΙ και ΓΙ/ΓΕΣ.

VI. Αντικαταστάσεις. Προς αντικατάστασιν των 3ης και 41ης Ταξ/χιών, η Στρατιά δύναται να χρησιμοποιήσῃ τους μεν Λόχους Ορ. Καταδρομών ΠΗΛΙΟΥ από τούδε, το δε Κ.Β.Ε. ΒΟΛΟΥ και έν Τάγμα του Κ.Β.Ε. ΤΡΙΠΟΛΕΩΣ (συμπληρούμενον διά Λόχου εκ του Κ.Β.Ε. Κορίνθου) από της 5ης Σ/βρίου.

Μέχρι της ημερομηνίας ταύτης μερίμνη της ΓΙ/ΓΕΣ θα έχη μεταφερθή εκ του Κ.Β.Ε. Τριπόλεως το ως άνω Τάγμα, ολικώς τριών Ταγμάτων, άτινα η Στρατιά δύναται να χρησιμοποιήσῃ διά την αντικατάστασιν της 41ης Ταξ/χίας.

Μέχρι της 8 Σε/βρίου, μερίμνη της ΓΙ/ΓΕΣ δέον επίσης να έχωσιν μεταφερθή εις ΛΑΜΙΑΝ τα διά της υπ' αριθ. 2013/221/Ι/9/47 Δ/γής ΓΕΣ συγκροτούμενα 2 Τάγματα Κ.Β.Ε. ειδ. συνθέσεως, Ι του Κ.Β.Ε. ΧΑΪΔΑΡΙΟΥ και Ι του Κ.Β.Ε. Κορίνθου, τα οποία τίθενται εις την διάθεσιν της Στρατιάς εν ΛΑΜΙΑ από της ανωτέρω ημερομηνίας, 8 Σ/βρίου, διά τας κατά την κρίσιν της αντικαταστάσεις Μονάδων της 85 Περιοχής.

VIII. Προτάσεις επί των ανωτέρω το Α΄ ΣΣ και η Στρατιά να υποβάλωσιν εγκαίρως εις ΓΕΣ

ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΒΕΝΤΗΡΗΣ

Διά την ακρίβειαν
Το ΑΙ Γραφείον Ι Στρατιάς
Τ.Σ.Υ.

10

ΕΠΕΙΓΟΥΣΑΑΚΡΩΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΣΙη ΣΤΡΑΤΙΑ: ΣΧΕΔΙΟΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΕΠΙΧ. ΡΟΥΜΕΛΗΣ

(Συνθηματικόν ΛΑΙΛΑΨ)

ΙΣ/46/759/ΑΙ

4/9/47

ΧΑΡΤΑΙ	ΑΓΡΑΦΑ	ΒΟΛΟΣ	ΛΑΜΙΑ	
	ΚΑΡΔΙΤΣΑ	ΑΓΡΙΝΙΟΝ	ΑΤΑΛΑΝΤΗ	1:100.00
				0
	ΦΑΡΣΑΛΑ	ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΝ		

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ1. Εχθρός

(α) Δύναμις - Φύσις (ως δελτίον Πληροφοριών).

(β) Πιθαναί ενέργειαι και δυνατότητες.

Ο εχθρός αποθρασυνθείς θα εξακολουθήση την προσπάθειάν του να επεκταθή προς Νότον και να δημιουργήση βάσεις εγγύς της Πρωτευούσης.

Προσβαλλόμενος, εις την ΟΙΤΗΝ θ' αντιτάξη αντίστασιν κατά πάσαν πιθανότητα, εις δε τας λοιπάς περιοχάς, θα προσπαθήση να διαφύγη προς Δ. ή ΒΔ. (ΑΙΤΟΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΝ - ΑΧΕΛΩΟΝ) με πρόθεσιν να επανεισδύση εις αυτάς μετά την ελάττωσιν των δυνάμεων μας.

2. Η φιλία Αεροπορία θα συνδράμη τον αγώνα ως ειδική διαταγή.

ΠΡΟΘΕΣΙΣ

3. Εξόντωσης των επί της ΟΙΤΗΣ - ΓΚΙΩΝΑΣ συμμοριών ΜΠΕΛΗ και αποδιοργάνωσις αρχικώς των εις υψίπεδον ΡΕΝΤΙΝΑΣ - ΣΜΟΚΟΒΟΥ λοιπών συμμοριών. Εν συνεχεία προσπάθεια εξοντώσεως των εις το ανωτέρω υψίπεδον συμμοριών και εδραίωσις εις τας περιοχάς ταύτας τμημάτων διά την απαγόρευσιν πάσης συγκροτήσεως συμμοριών.

ΜΕΘΟΔΟΣ4. Τρόπος ενεργείας

(α) Εδραίωσις της εκκαθαρισθείσης ζώνης ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ - ΕΛΙΚΩΝ δημιουργία ΜΑΔ εις τας περιοχάς ταύτας διά την απαγόρευσιν πάσης εις αυτάς επανεισδύσεως και επανασυγκροτήσεως συμμοριών.

(β) Τήρησις των κυρίων αρτηριών:

(i) ΛΙΔΩΡΙΚΙ (Υ.0814) - ΑΜΦΙΣΣΑ (Υ.2313) - ΛΕΒΑΔΕΙΑ (Υ.6600).

(ii) ΑΜΦΙΣΣΑ (Υ.2313) - ΓΡΑΒΙΑ (Υ.2929).

(iii) ΛΕΒΑΔΕΙΑ (Υ.6600) - ΛΑΜΙΑ (Υ.3254) - ΔΟΜΟΚΟΣ (Υ.2280).

(iv) ΛΑΜΙΑ (Υ.3254) - ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΝ (Χ.7660).

(γ) Κίνησις ισχυρών ομάδων κρούσεως εκ Ν, Β και Α προς προσβολήν των συμμοριών ΜΠΕΛΗ εξόντωσιν αυτών, καταστροφήν των κρησφυγέτων των διά συγχρόνου ει δυνατόν απασχολήσεως των συμμοριών εις το υψίπεδον ΡΕΝΤΙΝΑΣ - ΑΓΡΑΦΩΝ προς

εξάρθρωσιν αυτών, σύλληψιν των αυτοαμυνιτών και καταστροφήν των αποθηκών των και κρησφυγέτων των.

(δ) Εγκατάστασις εις την περιοχήν ΟΙΤΗΣ - ΓΚΙΩΝΑΣ ισχυρών δυνάμεων εδραιώσεως - οργάνωσις των κατοίκων των περιοχών τούτων προς απαγόρευσιν πάσης επανασυγκροτήσεως των συμμοριών και διάθεσις όλων των διαθεσίμων δυνάμεων προς Βορράν διά την τελικήν επί υψιπέδου ΡΕΝΤΙΝΑΣ και περιοχής ΑΓΡΑΦΩΝ ενέργειαν και εδραίωσιν επ' αυτών.

5. Διατιθέμεναι δυνάμεις

(α) 85 Περιοχή ενισχυομένη από 8/9/47 διά 3ης Ταξιαρχίας και λοιπών μέσων στατικών και υποστηρίξεως ως 2002/105 διαταγή ΓΕΣ

(β) ΙΧ Μεραρχία διαθέτουσα τας 72 και 41 Ταξιαρχίας μετ' αναλόγων μέσων υποστηρίξεως χορηγηθησομένων υπό του Β'Σ.Σ.

(γ) 83 Περιοχή διά των ήδη δυνάμεών της.

6. Αποστολαί

(α) 85 Περιοχή

(i) Θα εξοντώσῃ τας συμμορίας ΜΠΕΛΗ διά αιφνιδιαστικών και αποφασιστικών ενεργειών και κρούσεων διά 4 ομάδων κρούσεως, θα απαγορεύσῃ την προς Δ. διαφυγὴν του και θα εκκαθαρίσῃ πλήρως την υπ' αυτού ελεγχομένην περιοχήν διά συλλήψεως των αυτοαμυνιτών και καταστροφῆς των κρησφυγέτων και αποθηκῶν των συμμοριτῶν.

(ii) Θα εγκαθιδρύσῃ ἐπὶ τῆς περιοχῆς ταύτης ισχυρά τμήματα εδραιώσεως και θα οργανώσῃ τοὺς κατοικοὺς εἰς ΜΑΔ και Μ.Α.Υ.

(iii) Θα εξασφαλίζῃ και ἐλέγχῃ τας εἰς τὴν παράγραφον 4/β τῆς παρούσης ἀρτηρίας εγκαθιστώσα ισχυράν δύναμιν εἰς περιοχήν ΚΑΖΑΡΜΑ (Υ.1568) - ΓΙΔΑΛΟΚΑΛΥΒΑ (Υ.1662) μίαν ἡμέραν προ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐπιχειρήσεως ΙΧ Μεραρχίας.

(iv) Θα ἐκδώσῃ σχετικὰς ἐντολάς καλύψεως τῶν ενεργειῶν τῆς και τῶν τοιούτων ΙΧ Μεραρχίας εἰς τὰ τμήματα τῆς ΝΑΥΠΑΚΤΙΑΣ και ΑΙΤΩΛ/ΝΙΑΣ (86 Περιοχῆν).

(v) Μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀνω ἀποστολῆς θα θέσῃ εἰς τὴν διάθεσίν τῆς Στρατιάς τὴν 3ην Ταξιαρχίαν και ἓν Τάγμα διά τὴν συνέχισιν τῶν ενεργειῶν εἰς υψίπεδον ΡΕΝΤΙΝΑΣ και ΑΓΡΑΦΑ (αν δὲν ἔχει συντελεσθῇ ἡ ἐξόντωσις τῶν συμμοριτῶν εἰς τὴν περιοχήν ταύτην διά τῶν πρώτων ενεργειῶν τῆς ΙΧ Μεραρχίας) ἢ ἀλλαχού.

(β) ΙΧ Μεραρχία

(i) Διά τῶν εἰς τὴν διάθεσίν τῆς τιθεμένων τριῶν Ταγμάτων Κ.Β.Ε. να ἀντικαταστήσῃ τὴν 41ην Ταξιαρχίαν.

(ii) Διά τῆς 72 και 41 Ταξιαρχίας θα οργανώσῃ και θα κινήσῃ βάσει μελετωμένου σχεδίου δύο ισχυράς ομάδας κρούσεως προς προσβολὴν τῶν εἰς υψίπεδον ΡΕΝΤΙΝΑΣ και περιοχήν Ν.ΑΓΡΑΦΩΝ συμμοριτῶν λαμβάνουσα μέτρα ἀπαγορεύσεως διαφυγῆς προς Ν ἢ ΒΔ ως εἰδικῶς ἐκδοθησόμεναι δ/γαί Στρατιάς:

Εν πάσῃ περιπτώσει θα καταστρέψῃ τὰ κρησφύγετα και ἀποθήκας τῶν, θα συλλάβῃ τοὺς αυτοαμυνίτας και εὐθύς ως ἐνισχυθῇ και δι' ἄλλων συμπληρωματικῶν μέσων (παράγραφος 6/α/ν παρούσης) θα εκκαθαρίσῃ πλήρως και τελικῶς τὴν περιοχήν ταύτην.

(iii) Εἰς τὴν 83 Περιοχὴν θα ἀναθέσῃ τας ἐνδεικνυόμενας ἐνεργείας προς ἀπαγόρευσιν διαφυγῆς τῶν συμμοριῶν προς ΟΡΘΡΥΝ.

7. Προπαρασκευαστικαί ἐνέργειαι

Εκτός τῶν ἤδη τοιούτων εἰς ΕΛΙΚΩΝΑ - ΠΑΡΝΑΣΣΟΝ ἡ 85 Περιοχή θα οργανώσῃ τοιαύτην μετὰ τῆς 83 Περιοχῆς εἰς ΟΡΘΡΥΝ διά τὴν παραπλάνησιν και εἰ δυνατόν ἐκδιώξιν τῶν συμμοριτῶν ἐκ τῆς περιοχῆς ταύτης.

8. Οργάνωσις Διοικήσεως

Την διεύθυνσιν των επιχειρήσεων θα έχη η Στρατιά.

9. Χρόνος εκτελέσεως - Ρυθμός

(α) Έναρξις της επιχειρήσεως υπό της 85 Περιοχής την 12 τρέχοντος το βραδύτερον.

(β) Έναρξις της επιχειρήσεως υπό της IX Μεραρχίας την 16 τρέχοντος το βραδύτερον.

(γ) Προπαρασκευαστική ενέργεια εις ΟΡΘΡΥΝ την 14ην τρέχοντος το βραδύτερον.

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΙΣ

10. 85 Περιοχής μερίμνη του Α΄Σ.Στρατού. Να ληφθώσιν υπ' όψιν αι μεγάλοι ανάγκαι αι έχει η Περιοχή ίδια εις Μεταφορικά μέσα:

11. IX Μεραρχίας μερίμνη Β΄Σ.Σ.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΙ

12. Προωθημένον τμήμα συνδέσμων Στρατιάς (ΠΡΟΣΚΟΠΟΣ) εις ΛΑΜΙΑΝ.
Να οργανωθή δίκτυον επικοινωνίας Στρατιάς 85 Περ. - IX Μερ.

ΕΙΔΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

13. Αι 85 Περιοχή και IX Μεραρχία να υποβάλωσι τας διαταγάς επιχειρήσεων μέχρι 10 τρέχοντος.

Ο Διοικητής της 83 περιοχής να έλθη εις άμεσον επαφήν μετά 85 Περιοχής και IX Μεραρχίας διά την προπαρασκευήν των ενεργειών του.

14. ΑΝΑΦΕΡΕΤΕ ΛΗΨΙΝ.

ΠΑΡΑΛΗΠΤΑΙ

85 Περιοχή υπ' αριθ.	1	αντ.	Τ.Σ.Υ.
IX Μερ/χία	" 2	"	Δ. ΓΙΑΤΖΗΣ
83 Περιοχή	" 3	"	Αντιστράτηγος

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΙΑΣΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΙΣ

ΓΕΣ/ΑΙ	υπ' αρ. 4	αντ.
Α΄Σ.Σ./ΑΙ	" 5	"
Β΄Σ.Σ./ΑΙ	" 6	"
Γ΄Σ.Σ./ΑΙ	" 7	"
Στρατηγός	" 8	"
ΑΙ/Σ	" 9	"
Α2/Σ	" 10	"
Α9/Σ	" 11	"
ΓΙ/Σ	" 12	"
Δ.Α.Σ.	" 13	"
Β.Λ.Υ.	" 14	"
Ημερολόγιο	" 15	"

11

Θέμα: Συνέχισις Επιχειρήσεως
ΛΑΙΛΑΨ

Πρός: 85 Περιοχήν ΙΧ Μεραρχίαν

ΥΠΕΡΕΠΕΙΓΟΥΣΑ
ΑΚΡΩΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ

Ιη ΣΤΡΑΤΙΑ

ΙΣ/46/880/ΑΙ

23.9.47

Κοιν: ΓΕΣ/Α1, Β' ΣΣ/Α1/Στρατηγός,
ΑΙ/Σ, Α2/Σ, Α9/Σ, ΓΙ/Σ, Δ.Α.Σ. Α.Α. Αντ. 9
Β.Λ.Υ., Ημερολόγιον

1. Μέχρι σήμερον διά της επιχειρήσεως ΛΑΙΛΑΨ επετεύχθησαν αι προβλεπόμεναι κρούσεις υπό της 85 Περιοχής και αι προς αντιπερισπασμόν επιθετικά επιδρομαί.

2. Υπολείπεται ήδη το κυριώτερον έργον

(α) Η πλήρης συντριβή και εξουθένωσις των συμμοριών ΓΚΙΩΝΑΣ - ΟΙΤΗΣ ή και της περιοχής Δυτικώτερον και η επικάθισις εις αφετηρίας δράσεως τμημάτων επί της περιοχής ταύτης.

(β) Η αποφασιστική κρούσις εις το υψίπεδον ΡΕΝΤΙΝΑΣ και περιοχής ΑΓΡΑΦΩΝ και η εδραίωσις των τμημάτων μας εις την περιοχήν ταύτην.

3. Προς τον άνω σκοπόν αι περαιτέρω ενέργειαι καθορίζονται ως κάτωθι:

(α) 85 Περιοχή

-Ι- Θα εξακολουθήση το μέχρι σήμερον επιτυχές έργον της εντατικώς διά των δυνάμεων ας και ήδη διαθέτει, ώστε να επιτύχη τον εν τη παραγράφω 2(α) προβλεπόμενον σκοπόν.

-ΙΙ- Θα προπαρασκευάση τον προσανατολισμόν δυνάμεως τουλάχιστον 4 Ταγμάτων και Μοίρας Λ.Ο.Κ. (5 Λ.Ο.Κ.) συγκεκροτημένων εις δύο ομάδας κρούσεως (εκάστην υπό Στρατηγείον Ταξιαρχίας) από της 29 Σ/βρίου διά την συνέχισιν της επιχειρήσεως της ΙΧ Μεραρχίας.

-ΙΙΙ- Διά των υπολειπομένων δυνάμεων θα δημιουργήση αφετηρίας δράσεως επί ΟΙΤΗΣ - ΓΚΙΩΝΑΣ ΒΑΡΔΟΥΣΙΩΝ προς απαγόρευσιν πάσης επανεμφάνσεως ή ανασυγκροτήσεως συμμοριτών.

(β) ΙΧ ΜΕΡΑΡΧΙΑ

-Ι- Θα εξακολουθήση τας επιθετικάς επιδρομάς, ως μέχρι σήμερον διά την απασχόλησιν των εις υψίπεδον ΡΕΝΤΙΝΑΣ - ΑΓΡΑΦΩΝ συμμοριτών και την δημιουργίαν ευνοϊκωτέρων συνθηκών διά την αποφασιστικήν κρούσιν.

-ΙΙ- Θα αναλάβη από 29.9.47 να φέρη εις πέρας τον εν τη παραγράφω 2(β) σκοπόν.

Προς τούτο να αποστείλη μέχρι 26 Σ/βρίου τον Επιτελάρχην της εις 85 Περιοχήν διά την από κοινού μελέτην και καταρτισμόν σχεδίου κρούσεως προς τελικήν εκκαθάρισιν περιοχής ΡΕΝΤΙΝΑΣ - ΑΓΡΑΦΩΝ.

Ιδιαιτέρως εις το σχέδιον τούτο να ρυθμισθή η εξάσκησις της Διοικήσεως των κατ' αντίθετον φοράν μελλουσών να δράσωσι ομάδων κρούσεως. Να προβλεφώσιν αι δέουσαι εσωτερικά επικοινωνία και να προβλέφθῃ η χρησιμοποίησις της Μοίρας Λ.Ο.Κ. συμφώνως προς τας ιδιαιτέρας ιδιότητας της Μονάδος ταύτης.

Εις το σχέδιον τούτο να έχη υπ' όψιν του ότι την όλην διεύθυνσιν της επιχειρήσεως θα έχη ο Διοικητής της ΙΧ Μεραρχίας υπό την άμεσον επίβλεψιν της Στρατιάς, ήτις θα προωθήση τον Πρόσκοπον (Κλιμάκιον Τακτικού Στρατηγείου της) εις ΚΑΡΔΙΤΣΑΝ.

(γ) Δ.Α.Σ.

Παρακαλείται να ρυθμίση το ζήτημα της αμέσου υποστηρίξεως και των τακτικών αναγνωρίσεων της Αεροπορίας κατά τον αυτόν αποδοτικόν τρόπον, ως και εις την πρώτην φάσιν της επιχειρήσεως.

Προς τούτο θα χρησιμοποιηθή και άπαν το προσωπικόν Επιτελείου Αέρος 85 Περιοχής ώστε να υπάρξη μία μέριμνα προς κατανομήν μέσων εις την ζώνην επιχειρήσεων ΛΑΙΛΑΨ (Νοτίως ΑΓΡΑΦΩΝ - ΔΟΜΟΚΟΥ) και περιοχήν Α'Σ.Σ.

(δ) ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΙΣ ΣΤΡΑΤΙΑΣ

Θα οργανώσουν τας εσωτερικάς επικοινωνίας κατά τον αυτόν τρόπον ως και εις πρώτην επιχείρησιν:

ΠΡΟΣΚΟΠΟΣ - ΙΧ Μεραρχία - 85 Περιοχή - Στρατιά

Ιδιαιτέρως να εξασφαλισθή η άμεσος τηλεφ. Επικοινωνία μεταξύ ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ - ΛΑΜΙΑΣ και ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ - ΛΑΡΙΣΣΗΣ.

4. Το καταρτισθησόμενον από κοινού σχέδιον ΙΧ Μεραρχίας και 85 Περιοχή να αποσταλή δι' Αξ/κού μέχρι πρωίας 28 ανυπερθέτως υπό ΙΧ Μεραρχίας.

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΙΑΣ

Δ. ΓΙΑΤΖΗΣ

Αντιστράτηγος

Διά την ακρίβειαν

Το ΑΙ Γραφείον

Τ.Σ.Υ.

12

ΙΧ ΜΕΡΑΡΧΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟΝ Α1

ΑΚΡΩΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ
ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ. Α.Α.Π. 397
Σ.Τ.Γ. 913 τη 27-9-47

ΔΙΑΤΑΓΗ

I. Μέχρι σήμερον διά της επιχειρήσεως "ΛΑΙΛΑΨ" επετεύχθησαν υπό της 85ης Περιοχής οι ταχθέντες ταύτη σκοποί και ενεργήθησαν αι προς αντιπερισπασμόν ενέργειαι της Μεραρχίας διά της καλύψεως του διά την Α' περίοδον καθορισθέντος διά της Α.Α.Π. 366/13-9-47 διαταγής της Μεραρχίας αντικειμενικού σκοπού και διά των συνεχισθεισών μετά ταύτα επιδρομών.

Υπολείπεται η τελική και αποφασιστική κρούσις εις το υψίπεδον ΡΕΝΤΙΝΑΣ και την περιοχήν ΑΓΡΑΦΩΝ ως και η εδραίωσις των Τμημάτων εις την περιοχήν ταύτην.

II. Προς επίτευξιν του ως άνω σκοπού η Ιη Στρατιά διά της υπ' αριθ. ΙΣ/46/880/23-9-47 Διαταγής της καθορίζει όπως δυνάμεις ως κάτωθι της 85 Περιοχής ενεργήσωσι από Νότου εν συντονισμώ προς τας από Βορρά ενεργείας της ΙΧ Μεραρχίας:

- 71 Ταξιαρχία (-Τάγμα)
- 74 " (-Τάγμα)
- Μοίρα Λ.Ο.Κ. (5 Λ.Ο.Κ.)

III. Αι περί εχθρού εις την περιοχήν ΡΕΝΤΙΝΑ - ΑΓΡΑΦΩΝ πληροφορίες αναφέρονται εις το επισυναπτόμενον τη παρούση ΔΕΛΤΙΟΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ.

-Εκ της μέχρι τούδε τηρηθείσης στάσεως του εχθρού εις την ως άνω περιοχήν φαίνεται ότι ούτος προτίθεται ν' αμυνθή.

-Υπάρχει όμως μεγάλη πιθανότης όπως ο εχθρός προς αποφυγήν της συντριβής επιζητήσει ίνα αποσυρθή (μέχρι πέρατος των επιχειρήσεων ή μέχρι επελεύσεως του χειμῶνος, οπότε ελπίζει την εγκατάλειψιν υπ' ημών των ανωτέρω ορεινών περιοχών), προς μίαν των κατωτέρω περιοχών:

- 1) Περιοχήν Νοτιοδυτικώς ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ
- 2) " μεταξύ ΑΓΡΑΦΙΩΤΟΥΠ. - ΑΧΕΛΩΟΥ και δυτικώτερον ενδεχομένως
- 3) Περιοχήν ΟΡΘΥΟΣ
- 4) Ενδεχομένως υψίπεδον ΝΕΥΡΟΠΟΛΕΩΣ

IV. Προς επίτευξιν του ανωτέρω σκοπού (παράγραφος I) τουτέστιν της εξοντώσεως κατά το δυνατόν του εις τας περιοχάς ΡΕΝΤΙΝΑΣ και ΑΓΡΑΦΩΝ εχθρού και πλήρους εκκαθάρισεως ταύτης, η Μεραρχία προτίθεται όπως:

1. Προς απαγόρευσιν πάσης διαφυγής προς τας εν παραγράφω III αναφερομένας κατευθύνσεις δημιουργήση σταθερούς φραγμούς εις βάθος ως κατωτέρω:

- Δυτικώς ΜΕΓΔΟΒΑ (από ύψους ΚΟΥΦΑΛΑΣ (Χ.71730) και προς βορράν)
- Βορείως γραμμής ΚΟΥΤΣΟΥΡΟ (Χ.8088) - ΚΑΠΡΟΒΟΥΝΙ (Χ.8589) - ΑΜΑΡΑΝΤΟΝ (Χ.9486) - ΚΑΣΤΡΟ ΘΡΑΨΙΜΙΟΥ (Χ.9886) - ΚΡΑΝΟΡΕΜΑ (Υ.0685).
- Ανατολικώς γραμμής ΠΑΛΛΙΟΜΟΝΑΣΤΗΡΟ (Υ.1083) - ΛΙΜΝΗ ΞΥΝΕΙΑΔΟΣ ΚΑΖΑΗΜΑ (Υ.1568) - ΓΡΑΜΜΕΝΗ (Υ.1163).

-Νοτίως φραγμός προς απαγόρευσιν διαφυγής προς Νότον, ειδικώτερον εις περιοχήν Βορείως ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ μέχρι ΜΕΓΔΟΒΑ π.

2. Προς κρούσιν και εκκαθάρισιν ρηθεισών περιοχών ενεργήση επί των κάτωθι γενικών κατευθύνσεων εκ Νότου, βορρά, και δυσμών.

i) Εκ Νότου:

(α) ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ (Χ.9062) - ΛΙΠΟΥΧΙ (Χ.9078).

(β) ΜΑΚΡΗ (Υ.0761) - ΑΣΒΕΣΤΗΣ (Υ.0669) - ΠΑΛΑΙΟΚΑΙΤΣΑ (Υ.0775)

ii) Εκ Βορρά:

(α) ΛΕΟΝΤΑΡΙΟΥ (Υ.0787) - ΑΝΩ ΚΤΗΜΕΝΗ (Υ.0381) - ΠΑΛΑΙΟΚΑΪΤΣΑ (Υ.0775)

(β) ΑΜΑΡΑΝΤΟΝ (Χ.9386) και ΠΑΛΑΙΟΜΟΛΟΧΑ (Χ.8688) προς ΒΟΥΛΓΑΡΟΜΝΗΜΑΤΑ (Χ.8883) - ΒΟΥΛΓΑΡΑ (Χ.8880)

iii) Εκ Δυσμών:

Ύψωμα ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΗ (Χ.7486) - ΚΕΡΑΣΙΑ (Χ.8283) - ΒΟΥΛΓΑΡΑ.

3. Η κίνησις επί άνω κατευθύνσεων συντελεσθήσεται ως ακολούθως:

i) Α΄ ΠΕΡΙΟΔΟΣ:

(α) Κατάληψις υπό των εκ Νότου ενεργουσών Δυνάμεων της κορυφογραμμής ΚΑΡΑ ΡΑΧΗ (Χ.9071) - ΠΑΛΑΙΑ ΓΙΑΝΝΙΤΣΟΥ (Υ.0271) ΚΑΣΤΡΟ (Υ.1070) και κάλυψις προς ΚΟΚΑΛΛΑΝ (Χ.8271) ΦΟΥΡΝΑΣ (8576).

(β) Υπό των εκ Βορρά και δυσμών Συγκροτημάτων προώθησις Τμημάτων επί ΚΑΣΤΡΟ ΔΡΑΝΙΤΣΙΩΤΙΚΑ (Υ.0480) - ΚΑΣΤΡΟ ΣΜΟΚΟΒΟΥ (Χ.9981) επί Κόμβου Βορείως ΒΟΥΛΓΑΡΟΜΝΗΜΑΤΑ (Χ.8984) επί ΜΑΡΤΣΑ (Χ.7882) προς:

-αγκίστρωσιν του εχθρού

-δημιουργίαν ευνοϊκών συνθηκών περαιτέρω συνεχίσεως κινήσεως

-δημιουργίας προγεφυρώματος επί ΚΑΣΤΡΟ ΣΜΟΚΟΒΟΥ, προς πλήρη αποκατάστασιν οδού ΣΜΟΚΟΒΟΥ (Χ.9782) προς προώθησιν Πυρ/κού εις περιοχήν ΣΜΟΚΟΒΟΥ ίνα καταστή δυνατή η υποστήριξις ενεργείας προς ΒΟΥΛΓΑΡΟΜΝΗΜΑΤΑ - ΒΟΥΛΓΑΡΑ - ΛΥΠΟΥΧΙ.

ii) Β΄ ΠΕΡΙΟΔΟΣ:

Ταυτόχρονος ενέργεια των εκ Νότου και Βορρά Μονάδων προς κατάληψιν των κάτωθι αντικειμενικών σκοπών και επιβοήθησις ενεργείας εξ Ανατολών εν τη κατευθύνσει ΠΑΝΑΓΙΑ (Υ.1577) ΚΑΪΤΣΑ (Υ.0976):

1) 85 ΠΕΡΙΟΧΗ (ΝΟΤΙΟΝ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ):

-ΠΑΛΑΙΟΚΑΪΤΣΑ (Υ.0775) - ΠΑΠΑ (Υ.0174) - ΡΕΝΤΙΝΑ - ΛΥΠΟΥΧΙ - ΦΟΥΡΝΑ - ΒΡΑΧΑ.

2) 41-72 ΤΑΞΙΑΡΧΙΑΙ (ΔΥΤΙΚΟΝ - ΒΟΡΕΙΟΝ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΑ):

-ΣΚΑΡΤΟ ΙΣΩΜΑ (Υ.0678) ΑΗΔΟΝΟΧΩΡΙ (Χ.9378) - ΒΟΥΛΓΑΡΑ - ΚΛΙΣΤΟΣ (Χ.8079)

V. ΔΙΑΤΑΞΙΣ:

1) ΔΥΤΙΚΟΝ (41 ΤΑΞΙΑΡΧΙΑ) - ΒΟΡΕΙΟΝ (72 ΤΑΞ/ΧΙΑ) ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΑ:

-Ως καθωρίσθησαν διά της υπ' αριθ. Α.Α.Π. 366/13-9-47 Διαταγής από απόψεως δυνάμεων (πλην Διλοχίας 523 Τάγματος)

ΟΡΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΩΝ:

-Ως καθωρίσθησαν διά της υπ' αριθ. Α.Π. 76049/23-9-47 Διαταγής.

Ύψωμα ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΗ (Χ.7486) - ΚΕΡΑΣΙΑ (Χ.8283) αμφοτέρα εις 41 Ταξιαρχίαν - ΒΟΥΛΓΑΡΑ (όχι)

2) ΝΟΤΙΟΝ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ: (85 ΠΕΡΙΟΧΗ). Διαθέτουσα:

-71, 74 Ταξιαρχίας (εξ εκάστης 2 Τάγματα)

-Μοίραν Λ.Ο.Κ. (5 Λ.Ο.Κ.)

-Δυνάμεις περιοχής ευρισκόμεναι περί ΣΠΕΡΧΕΙΟΝ - ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ.

-Μοίραν Πεδινού Πυρ/κού

ΟΡΙΑ 85η ΠΕΡΙΟΧΗΣ:

-ΔΥΤΙΚΟΝ: ΜΕΓΔΟΒΑΣ Π.

-ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΝ: Λ. ΞΥΝΙΑΔΟΣ - ΚΑΖΑΡΜΑ (Υ.1568) - ΓΙΔΑΛΟΚΑΛΥΒΑ (Υ.1662)

VI. ΑΠΟΣΤΟΛΑΙ:

1) 41 ΤΑΞΙΑΡΧΙΑ: (α) Απαγόρευσις πάσης διαφυγής συμμοριτών δυτικώς ΜΕΓΔΟΒΑ

(β) Κίνησις διά δυνάμεως Τάγματος τουλάχιστον εν τη κατευθύνσει ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΗ (Χ.7486) ή ΓΙΑΝΝΟΥΣΕΪΚΑ (Χ.7889) (εφ' όσον το έδαφος δεν επιτρέπει) - ΚΕΡΑΣΙΑ - ΒΟΥΛΓΑΡΑ προς κατάληψιν κατά την Α' Περίοδον του Συγκροτήματος ΜΑΡΤΣΑ κατά δε την Β' Περίοδον επιβοήθησις της προς ΒΟΥΛΓΑΡΑΝ ενεργείας και κατάληψις του Συγκροτήματος ύψ. 1451 (Χ.8692).

(γ) Εκκαθάρισις περιοχής της περιλαμβανομένης μεταξύ κορυφογραμμής ΚΕΡΑΣΙΑΣ και ΦΟΥΡΝΙΩΤΙΚΟΥ Π.

(δ) Επίδειξις κινήσεως κατά την κατεύθυνσιν ΜΑΥΡΟΜΑΤΙ (Χ.7277) ΚΟΜΠΙΛΟ (Χ.7774) προς παραπλάνησιν και αγκίστρωσις εχθρού περιοχής.

(ε) Σύνδεσμος με γειτονικά Τμήματα περιοχών ΒΙΝΙΑΝΗΣ (Χ.6869) Γέφυρα ΚΛΕΙΣΤΟΥ (Χ.8079) - ΒΟΥΛΓΑΡΑ.

2) 72α ΤΑΞΙΑΡΧΙΑ:

α) Απαγόρευσις πάσης διαφυγής συμμοριτών προς βορράν και ίδια προς υψίπεδον ΝΕΥΟΠΟΛΕΩΣ.

β) Κίνησις επί των εις την παράγραφον IV/2/II αναφερομένων κατευθύνσεων και συνδετικώς επί κατευθύνσεως ΚΑΣΤΡΟ ΘΡΑΨΙΜΙ (Χ.9786) - ΚΑΣΤΡΟ ΣΜΟΚΟΒΟΥ (Χ.9981) ΤΑΣΟΥ ΣΚΑΛΑ (Χ.9689) προς κατάληψιν κατά την Α' περίοδον των κόμβων ΚΑΣΤΡΟ ΔΡΑΝΙΤΣΙΩΤΙΚΑ (Υ.0480) - ΚΑΣΤΡΟ ΣΜΟΚΟΒΟΥ κόμβου βορείως ΒΟΥΛΓΑΡΟΜΝΗΜΑΤΩΝ διά της εν τη παραγράφω IV/3/ αναφερομένους σκοπούς. Κατά την Β' περίοδον κατάληψις του κόμβου ΣΚΑΡΤΟ ΙΣΩΜΑ (Υ.0678) κορυφογραμμήν νοτίως ΑΗΔΟΝΟΧΩΡΙ (Χ.9378) - συγκρότημα ΒΟΥΛΓΑΡΑΣ και ενδεχομένως συνδρομή και συντονισμός προσπαθειών της Ταξιαρχίας προς κατάληψιν ΛΥΠΟΥΧΙ εναντίον του οποίου θα ενεργή η 85 Περιοχή.

γ) Πλήρης εκκαθάρισις περιοχής Βορείως γραμμής ΣΚΑΡΤΟ ΙΣΩΜΑ ΤΑΣΟΥ ΣΚΑΛΑ (Χ.9780) - ΛΥΠΟΥΧΙ - ΒΟΥΛΓΑΡΑ ως και της περιοχής βορείως της κορυφογραμμής ΚΕΡΑΣΙΑΣ.

δ) Σύνδεσμος μετά γειτονικών Τμημάτων μερίμνη Ταξιαρχίας επί ΠΑΛΑΙΟΚΑΪΤΣΑ - ΚΑΛΟΓΗΡΟΙ - ΛΥΠΟΥΧΙ.

3) 85 ΠΕΡΙΟΧΗ:

α) Απαγόρευσις διαφυγής συμμοριτών προς ΟΡΘΡΥΝ, νοτίως ΣΠΕΡΧΕΙΟΥ και νοτιοδυτικώς ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ - ΒΙΝΙΑΝΗ (86 Περιοχή παρακληθή συνδράμη προσπάθειαν ταύτην)

β) -Κίνησις επί των εν τη παραγράφω IV/2/I αναφερομένων κατευθύνσεων προς κατάληψιν κατά την Α' περίοδον ΚΑΡΑ ΡΑΧΗ - ΠΑΛΑΙΑ ΓΙΑΝΝΙΤΣΟΥ - ΚΑΣΤΡΟ (παράγραφ. IV/3/I) κατά δε την Β' περίοδον ΛΥΠΟΥΧΙ - ΡΕΝΤΙΝΑ, ΠΑΠΑ, ΠΑΛΙΟΚΑΙΤΣΑ.

γ) -Κάλυψις κατά τον χρόνον τούτον προς ΚΟΚΚΑΛΑΝ ΦΟΥΡΝΑ και μετά κατάληψιν άνω αντικειμενικών σκοπών Β' περιόδου προώθησις εν τη κατευθύνσει ΚΟΚΚΑΛΑ - ΚΟΜΠΙΛΟ (Χ.7774).

δ) -Εκκαθάρισις περιοχής νοτίως ΦΟΥΡΝΙΩΤΙΚΟΥ Ποταμού, ΛΥΠΟΥΧΙ - ΡΕΝΤΙΝΑ - ΠΑΠΑ - ΠΑΛΑΙΟΚΑΪΤΣΑ.

ε) -Σύνδεσμος ως ανωτέρω και επί πλέον εις περιοχήν ανατολικάς ΣΠΑΝΗΣ (Χ.7275) μερίμνη εκατέρωθεν Τμημάτων.

4) 83 ΠΕΡΙΟΧΗ:

α) -Απαγόρευσις διαφυγής προς βορειοανατολάς των συμμοριτών διά δημιουργίας σταθερού φραγμού εν συνδέσμω μετά αριστερού 72ας Ταξιαρχίας μεταξύ ΚΟΥΜΑΡΟΣ (Υ.1280) - Λ.ΞΥΝΙΑΔΟΣ.

β) -Επιβοήθησις κινήσεως Τμημάτων προς ΣΚΑΡΤΟ ΙΣΩΜΑ και ΠΑΛΑΙΟΚΑΪΤΣΑΝ δι' επιδρομών διά μηχανοκινήτων μέσων και ει δυνατόν διά κρούσεων Πυρ/κού, προς ΚΑΪΤΣΑΝ.

5) Λ.Ο.Κ.:

-Οι εις την διάθεσιν της 85 Περιοχής τεθέντες Λόχοι Λ.Ο.Κ. δέον να χρησιμοποιηθώσι αναλόγως των ιδιαίτερων ιδιοτήτων τούτων τουτέστι εις την ταχείαν κατάληψιν κόμβων προς αποκοπήν υποχωρήσεως συμμοριτών, εις εκτέλεσιν επιδρομών προς συλλογήν πληροφοριών και παραπλάνησιν, εις εκκαθαρίσεις περιοχών απαιτουσών ιδιαίτεραν ευκινησίαν κ.λ.π.

6) ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ:

-Η Αεροπορία θα συνδράμη την επιχείρησιν διά τακτικών αναγνωρίσεων και αμέσου υποστηρίξεως.

-Ειδικώτερον αι αποστολαί της Αεροπορίας έσονται:

-Προπαρασκευαστικώς και μέχρι επιτεύξεως κλοιού υπό επιγείων Τμημάτων, περιωρισμένη παρενόχλησις του εχθρού εντός της περιοχής επιχειρήσεως, συμφώνως με πληροφορίας.

-προσβολαί συγκεντρώσεων συμμοριτών εξηκριβωμένων εξ αναγνωρίσεων.

-Παρακολούθησις και επέμβασις εις περιπτώσεις τάσεων διαφυγής ή καθολικής αντιστάσεως των συμμοριτών.

-Προσβολή κατωκημένων τόπων υπό τας προϋποθέσεις της υπ' αριθ. ΔΑΣ/Α.Π. 170/Διαταγής ΔΑΣ της 22-9-47 κοινοποιηθείσης εις τας Μονάδας της ΙΧ Μεραρχίας διά της υπ' αριθ. Α.Π./5/57/8-8-47 διαταγής.

-Απασαι αι αιτήσεις θα υποβάλλωνται υπό των Ταξιαρχιών απ' ευθείας εις το Επιτελείον Αέρος (ΚΑΡΔΙΤΣΑΝ) ή εν ανάγκη διά Μεραρχίας και 85 Περιοχής.

7) ΠΥΡΟΒΟΛΙΚΟΝ:

-Η εις την διάθεσιν της 72 Ταξιαρχίας πυρ/χία, θα πρέπει από της Χ ημέρας όπως είναι εις θέσιν να υποστηρίξη τα Τμήματα μεταξύ ΒΟΥΛΓΑΡΟΜΝΗΜΑΤΑ - ΣΚΑΡΤΟ ΙΣΩΜΑ.

-Να κέκτηται την δυνατότητα υποστηρίξεως την προς ΛΥΠΟΥΧΙ κίνησιν Τμημάτων εκ Νότου.

8) ΜΗΧΑΝΙΚΟΝ:

Διά την ταχύτεραν και πλήρη αποκατάστασιν οδού ΚΕΔΡΟΥ - ΛΟΥΤΡΟΠΗΓΗ η Δ/σις Μηχανικού να συγκεντρώση το απαιτούμενον προσωπικόν και υλικά εις περιοχήν ΚΕΔΡΟΥ την Χ-Ι όπως από της έω της Χ άρξηται της επισκευής του υπολειπομένου Τμήματος από Χ. 9085 μέχρι ΛΟΥΤΡΟΠΗΓΗΣ.

VII.ΕΚΤΕΛΕΣΙΣ:

1) ΗΜΕΡΑ Χ: Καθορισθήσεται δι' ειδικής διαταγής

2) ΒΑΣΙΣ ΕΞΟΡΜΗΣΕΩΣ - ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ:

i) 41-72 ΤΑΞΙΑΡΧΙΩΝ: Η σημερινή κατεχομένη προωθημένη γραμμή.

ii) 85 ΠΕΡΙΟΧΗ: Αύτη παρακαλείται όπως διά των διαθεσίμων δυνάμεων αυτής μεριμνήση ίνα πραγματοποιήση το επί της γραμμής ΛΙΜΝΗΣ ΞΥΝΙΑΔΟΣ - ΓΡΑΜΜΕΝΗ (Υ.1163) - ΣΠΕΡΧΕΙΟΣ - ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ - ΒΙΝΙΑΝΗ προβλεπόμενον εν τη IV

παραγράφω σταθερόν φράγμα προς παρεμπόδισιν της διαφυγής προς Νότον και προς ΟΡΘΡΥΝ των συμμοριτών και προς κάλυψιν της συγκεντρώσεως των δυνάμεων κρούσεως.

-Είναι επιθυμητόν και συμφέρον όπως η εγκατάστασις των Μονάδων κρούσεως επί της αφετηρίας εξορμήσεως συντελεσθή το βραδύτερον μέχρι της 30 λήγοντος εις τρόπον ώστε η εξόρμησις να λάβη χώραν από της έω της 1ης Οκτωβρίου. Πάντως η 85 Περιοχή παρακαλείται αναφέρει ακριβή χρονολογίαν καθ' ην θα είναι δυνατή η εξόρμησις.

-Συμφέρον επίσης τυγχάνει όπως ει δυνατόν η βάσις αυτή προωθηθή το δυνατόν βορειότερον ΣΠΕΡΧΕΙΟΥ ίνα τα Τμήματα κρούσεως αχθώσιν κατά την πρώτην ημέραν επί της γραμμής ΚΑΡΑ ΡΑΧΗ - ΜΠΙΡΜΠΙΛΙΑ - ΓΡΑΜΠΑΛΑ (0672) - ΚΑΣΤΡΟ (Υ.1172)

VIII. ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΙΣ: (Όρα ειδικήν Διαταγήν)

1) Σ. ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ:

-ΠΡΟΣΚΟΠΟΣ ΣΤΡΑΤΙΑΣ: ΚΑΡΔΙΤΣΑΝ

-ΜΕΡΑΡΧΙΑΣ (Τ) ΚΑΡΔΙΤΣΑΝ

-41 ΤΑΞΙΑΡΧΙΑΣ: Αρχικώς ΑΓΡΑΦΑ Μεταγενεστέρως -

-72 ΤΑΞΙΑΡΧΙΑΣ: Αρχικώς ΚΕΔΡΟΣ Μεταγενεστέρως Ανώνυμον χωρίον

(Χ.9984)

-85 ΠΕΡΙΟΧΗ: (Τ) ΜΑΚΡΟΚΩΜΗ.

2) ΑΣΥΡΜΑΤΟΣ:

-Εφιστάται η προσοχή εντός του εσωτερικού συνδέσμου των Μονάδων. Άπαντα τα Τμήματα δέον να εξασφαλίσωσι τοιοῦτον μετά των Προϊσταμένων, υφισταμένων και γειτονικών Τμημάτων.

-Ιδιαιτέραν σημασίαν θα έχη ο μεταξύ των σύνδεσμος των 41, 72, 71, 74 Ταξιαρχιών διά την ενέργειαν προς ΒΟΥΛΓΑΡΑΝ - ΛΥΠΟΥΧΙ και προς ΠΑΛΑΙΟΚΑΪΤΣΑΝ.

-Εφιστάται επίσης η προσοχή επί της χρήσεως των συμπεφωνημένων σημείων διά τον σύνδεσμον μεταξύ των Τμημάτων. Πολλάκις ο εχθρός επενέβη κατά τρόπον επενέγκοντα σύγχισιν εις τας Μονάδας.

-Ιδιαιτέρα προσοχή επίσης δέον να καταβληθή εις τον σύνδεσμον μετά της Αεροπορίας και εις την κατά σαφή τρόπον κατά τα διατεταγμένα κατάδειξιν των στόχων εις αυτήν.

3) ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ:

-Η 72 Ταξιαρχία να προεκτείνη την Τηλ. γραμμήν μέχρι του ακραίου τακτικού Σταθμού Διοικήσεως.

X. ΔΙΑΦΟΡΑ:

-Ο χώρος εντός του οποίου θα εξελιχθώσιν αι ως άνω προβλεπόμεναι επιχειρήσεις είναι σχετικώς περιορισμένης εκτάσεως. Το έδαφος ιδία κατά το δυτικόν και βόρειον Τμήμα του χώρου τούτου είναι λίαν διακεκομμένον και δασωμένον πολύ περισσότερον ή το νότιον τοιοῦτον εφ' ου θα ενεργήσωσι τα από Νότου Τμήματα.

-Ούτω το έδαφος των από Νότου Τμημάτων θα ευνοήση περισσότερον ή το βόρειον τοιοῦτον διά την ταχυτέραν προώθησιν προς βορράν των Τμημάτων τούτων, άτινα ενδιαφέρει όπως κινούμενα προς τους αντικειμενικούς σκοπούς των δραστηρίως περιορίσωσι εις τον μικρότερον δυνατόν χώρον τους συμμορίτας από της πρώτης ημέρας και δημιουργήσωσι ρήγμα όσον το δυνατόν βορειότερον τον πρώτον προς τους συμμορίτας φραγμόν.

-Η ταχεία αύτη προς βορράν κίνησις δεν πρέπει να νοηθή ότι αποβλέπει εις την κατάληψιν του αντικειμενικού σκοπού εδάφους, αλλά εις την όσον οίον τε βορειότερον δημιουργίαν ενός φραγμού προς αποκλεισμόν των συμμοριτών εις τον μικρότερον δυνατόν χώρον, ίνα επιτευχθώσι τα αποφασιστικώτερα δυνατόν αποτελέσματα εξοντώσεως κατά την μετέπειτα περίοδον ερεύνης του εδάφους.

-Οι δημιουργηθησόμενοι φραγμοί τόσοι υπό των στατικών Τμημάτων όσον και υπό των Μονάδων κρούσεως δέον να συνίσταται εκ παγίδων εγκατεστημένων επί των

πιθανών διαβάσεων των συμμοριτών κατά πλάτος αλλά και κατά βάθος εις πλείονας γραμμάς. Τα εγκατασταθησόμενα επί τούτω τμήματα δέον απαραιτήτως να τηρήσωσι τους γνωστούς πλέον κανόνας οίτινες θα καταστήσωσι ταύτα αφανή και αθόρυβα (όχι κάπνισμα, όχι ομιλία, όχι θόρυβος, έντασις της προσοχής, επαγρύπνησις και επιτήρησις του πέριξ της διαβάσεως εδάφους κ.λ.π.).

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΚΙΤΡΙΛΑΚΗΣ
ΥΠΟΣΤΡΑΤΗΓΟΣ-ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΝ
Τ.Σ.Υ.

ΑΠΟΔΕΚΤΑΙ

- 41 - 72 Ταξιαρχίαι
- 83 - 85 Περιοχάς
- Δ/σις Πυρ/κού
- Δ/σις Διαβιβάσεων
- Δ/σις Μηχανικού
- Δ.Α.Σ.

ΚΟΙΝΟΠΟΙΕΙΤΑΙ Υ.Τ.Α.

- ΣΤΡΑΤΙΑΝ
- ΠΡΟΣΚΟΠΟΝ ΣΤΡΑΤΙΑΣ
- Β' Σ. ΣΤΡΑΤΟΥ
- 42 ΤΑΞΙΑΡΧΙΑ (Υ.Τ.Α.)
- Α1 - Α2 - Γ1 - Γ2 - Γ3 - Β6 Γραφεία

ΙΧ ΜΕΡΑΡΧΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟΝ Α2

ΔΕΛΤΙΟΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

I. ΓΕΝΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ:

-Συμμορίται ελέγχουσι απολύτως την ορεινήν περιοχήν μεταξύ ΜΕΓΔΟΒΑ - ΞΥΝΙΑΔΟΣ οριζομένη προς Νότον υπό του παραλλήλου 64 και προς βορράν υπό της υπό των ημετέρων Τμημάτων κατεχομένης γραμμής ΚΑΠΡΟΒΟΥΝΙ (Χ.8588) ΔΡΑΜΠΑΛΑ (Χ.9098) - ΑΜΑΡΑΝΤΟΣ (Χ.9386) - ΚΑΣΤΡΟ ΘΡΑΨΙΜΙ (Χ.9786) - ΚΑΤΑΧΛΩΡΟΝ (Υ.0286) - ΚΑΤΣΙΚΟΡΑΧΗ (Υ.0881) - ΚΟΥΜΑΡΟΣ (Υ.1280).

II. ΔΙΑΠΙΣΤΩΘΕΙΣΑΙ ΔΥΝΑΜΕΙΣ:

α) ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΑΓΡΑΦΩΝ: Δύναμις 1200-1300

- Τάγμα ΠΑΪΚΟΥ: Δύναμις 350
 - Τάγμα ΑΓΡΑΦΙΩΤΗ " 400
 - Τάγμα Άγνωστον " 350
 - Ίλη ΓΑΖΗ: " 120 Έδρα: ΔΕΡΕΛΗ (Υ.1074)
 - Λόχος Μηχανικού ΖΑΧΑΡΗ Δύναμις 80 - Έδρα ΑΝΩ ΚΤΗΜΕΝΗ (Υ.0481)
- Διαθέτει 120 νάρκας και 20 βλήματα Πυρ/κού 6,5 χιλ.

β) ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ (Πιθανώς):

- Τάγμα Πιθανώς ΛΕΥΤΕΡΗ: Δύναμις 300

γ) ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ Φ.Φ.

- Έκ του Αρχηγείου τούτου το Τάγμα ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ δύναμις 250

δ) Τάγμα ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΥ: Υπό ΛΕΩΝΙΔΑΝ: Δύναμις 250

ε) Κ.Ε. Νεοεπιστρατευθέντων: Περιοχήν ΒΡΑΧΑ (Χ.7877)

III. ΔΙΑΤΑΞΙΣ - ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ:

α) Αρχηγείον ΑΓΡΑΦΩΝ Σ.Δ. εις ANEMON (Χ.878820)

-Τάγμα ΠΑΪΚΟΥ: Εγκατεστημένον αμυντικώς εντός περιοχής ΜΟΛΟΧΑΣ (Χ.8586) - ΒΟΥΛΓΑΡΟΜΝΗΜΑΤΑ (Χ.8883) - ΒΑΘΥΛΑΚΟΣ (Χ.9183)

-Τάγμα ΑΓΡΑΦΙΩΤΗ: ΛΟΥΤΡΟΠΗΓΗ (Χ.9282) ΣΜΟΚΟΒΟΝ (Χ.9981) ΨΗΛΗ ΡΑΧΗ (Υ.0479) ΠΑΛΑΙΟΚΑΪΤΣΑ (Υ.0776) - ΠΑΠΑ (Υ.0275)

-Τάγμα υπό Άγνωστον: ΚΕΡΑΣΙΑ (Χ.8283) - ΒΡΑΧΑ (Χ.7877) ΤΟΥΡΛΑ (7974).

β) Αρχηγείον ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ: Σ.Δ. Άγνωστος

-Τάγμα ΛΕΥΤΕΡΗ: ΧΟΧΛΙΑ (Χ.7972) - ΚΟΚΚΑΛΑ (Χ.8271) - ΠΑΠΑΔΙΑ (Χ.7371)

γ) Τάγμα ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ: ΠΕΡΙΒΛΕΠΤΟΝ (Χ.8169) ΡΟΒΟΛΙΑΡΗ (Χ.9569) - ΠΑΛΑΙΟΚΑΣΤΡΟΝ (Χ.8667)

δ) Τάγμα ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΥ ΠΑΠΑ (Υ.0275) - ΠΑΛΑΙΟΚΑΪΤΣΑ (Υ.0776)

IV. ΑΜΥΝΤΙΚΑ ΕΡΓΑ:

-Διεπιστώθη οργάνωσις αμυντικών θέσεων επί ΚΕΡΑΣΙΑΣ (Χ.8283) ΜΟΛΟΧΑΣ (Χ.8586) - ΒΟΥΛΓΑΡΟΜΝΗΜΑΤΑ (Χ.8883) - ΒΟΥΛΓΑΡΑ (Χ.8880)

V. ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΙΣ:

-Διεπιστώθη ύπαρξις τηλεφωνικής γραμμής ΒΟΥΛΓΑΡΑ - ΒΟΥΛΓΑΡΟΜΝΗΜΑΤΑ - ΒΑΘΥΛΑΚΟΣ - ΣΜΟΚΟΒΟΝ και πιθανώς μέχρι ΠΑΠΑ - ΠΑΛΑΙΟΚΑΪΤΣΑ.

VI. ΑΠΟΘΗΚΑΙ:

-Το μεγαλύτερον μέρος των αποθηκών τροφίμων των συμμοριτών φέρεται εις την περιοχήν ΒΡΑΧΑ (Χ.7877) ΠΕΤΡΑΛΩΝΑ (Χ.7971) και ΒΟΥΛΓΑΡΑΣ (Χ.8880).

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΔΟΝΤΑΣ
Δ/ΤΗΣ Α2 ΓΡΑΦΕΙΟΥ
ΛΟΧΑΓΟΣ ΠΕΖΙΚΟΥ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΝ
Τ.Σ.Υ.

13

ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ
ΑΚΡΩΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ

ΘΕΜΑ: Επιχειρήσεις ΛΑΙΛΑΨ Β' Φάσις

-

ΠΡΟΣ: 71 και 74 Ταξιαρχίας

85 ΠΕΡΙΟΧΗ

Αριθ. Α.Α.Π. 199/1/Α1

ΚΟΙΝ: Ιην Στρατιάν-Α'Σ.Σ./ΑΙ/Τ.Σ.

902 Α' ΣΤΓ/18.9.47

ΙΧ Μεραρχία-Ταγ/ρχην ΝΤΕΝΙΣΗ

Αριθ. Αντιγράφου 7

3η Ορ. Ταξιαρχία-

Μοίρα Πεδ. Πυρ/κού

85 Περιοχής/Α1-Γ1

ΧΑΡΤΑΙ:ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ
ΑΓΡΑΦΩΝ
ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ
ΛΑΜΙΑΣ
ΦΑΡΣΑΛΩΝ

1: 100.000

ΔΙΑΤΑΓΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 41. ΓΕΝΙΚΑ:

α) Ληξιάσης της Α' φάσεως επιχειρήσεως ΛΑΙΛΑΨ, θα εκτελεσθή βάσει της υπ' αριθ. Α.Α.Π. 48/880/ΑΙ/21.9.47 Δ/γής Ιης Στρατιάς, η Β' φάσις της επιχειρήσεως ταύτης.

β) Σκοπός: Η εκκαθάρισις του τετραπλεύρου ΖΗΛΕΥΤΟΝ - ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ - ΠΕΖΟΥΛΑ - ΚΕΔΡΟΣ και η συντριβή εν αυτώ συμμοριτών.

γ) Συμμετέχουσai δυνάμεις:

-41 και 72 Ταξιαρχίαι ΙΧ Μεραρχίας:

85 Περιοχή

71 Ταξιαρχία (μείον Τάγμα) - 74 Ταξιαρχία (μείον Τάγμα) 85 Περιοχής.

5 Λ.Ο.Κ. Ταγματάρχου ΣΤΕΦΑΝΟΥ εις διάθεσιν 85 Περιοχής.

Συμπληρωματικά μέσα Πυρ/κού - όλμων - Τεθ/μένων.

δ) Την διεύθυνσιν επιχειρήσεων θα έχη η ΙΧ Μεραρχία.

2. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

α) Εχθρός: Ως συνημμένον δελτίον πληροφοριών.

-Εντύπωσις περί εχθρού. Και εκ της δυνάμεως του εχθρού, αλλά και εκ των υπάρχουσών μεγάλων αποθηκών, εν τη εκκαθαρισθησομένη περιοχή φαίνεται ότι ο εχθρός θα αμυνθή των θέσεων του.

-Απόπειρα διαφυγής τούτου μετά ασθενή αντίστασιν προς δυσμάς και Νοτίως δυσμάς δεν πρέπει να αποκλεισθή.

β) Φίλοι:

ι) 41 Ταξιαρχία. Απαγόρευσις διαφυγής συμμοριτών Δ. ΜΕΓΔΟΒΑ και κίνησις δυνάμεως κρούσεως τουλάχιστον Τάγματος εν τη κατευθύνσει (υψ.1931) (Χ.7486) -

ΚΕΡΑΣΙΕΣ (Χ.8382) - ΒΟΥΛΓΑΡΑ (Χ.8780) και κατάληψις συγκροτήματος ΚΕΡΑΣΙΕΣ - ΕΦΕΝΔΩΜΗ (Χ.8479).

ii) 72 Ταξιαρχία.

Κίνησις επί των κατευθύνσεων:

α) -ΠΑΛΗΟΜΟΛΟΧΑ (Χ.8887) - ΒΟΥΛΓΑΡΑ (Χ.8880) και κατάληψις συγκροτήματος ΒΟΥΛΓΑΡΑΣ. Επιβοηθητική ενέργεια προς ΛΙΠΟΥΧΙ προς βοήθειαν ενεργούσης από Ν 71 Ταξιαρχίας.

β) -ΚΑΣΤΡΟ ΣΜΟΚΟΒΟΥ (Χ.9981) - ΑΗΔΟΝΟΧΩΡΙ (Χ.9479) προς κατάληψιν συγκροτήματος Β. ΡΕΝΤΙΝΙΩΤΟΥ ποταμού

γ) -ΑΝΩ ΚΤΗΜΕΝΗ (Υ.0480) - ΠΑΛΗΟΚΑΪΤΣΑ (Υ.0775) προς κατάληψιν συγκροτήματος ΨΗΛΗ ΡΑΧΗ (Υ.0479).

iii) 85 Περιοχή:

-Σταθερά φράξις της γραμμής μεταξύ ΚΟΥΜΑΡΟΣ Υ1280 - Λ. ΞΥΝΙΑΔΟΣ - επιβοηθητική κίνησις προς ΠΑΛΗΟΚΑΪΤΣΑΝ.

3. ΠΡΟΘΕΣΙΣ

α) Συμβολή από Ν., Ν.Α. και Ν.Δ. εις την δημιουργίαν κλειού προς συντριβή των συμμοριτών εν τη περιοχή ΠΑΛΗΟΚΑΪΤΣΑ - ΠΑΠΑ - ΡΕΝΤΙΝΑ - ΛΙΠΟΥΧΙ εν συνδυασμῷ με τας δυνάμεις ΙΧ Μεραρχίας.

β) Εν περιπτώσει αποφυγής της μάχης υπό εχθρού, εν τη άνω περιοχή και προσπάθειας διαφυγής του προς Δ. δυνατότης ταχείας μετακινήσεως δυνάμεων, εν τη μεταξύ τούτων διαβάσεων.

4. ΜΕΘΟΔΟΣ

α) 71 Ταξιαρχία

i) Δυνάμεις χρησιμοποιηθησόμεναι:

502 Τάγμα	Ουλαμός Πυρ/κού	} Δια κρούσιν
503 Τάγμα	Ολμαρχία 4,2 "	
4 Λ.Ο.Κ.		

2 Λόχοι Χωρ/κής

-Λοιπαί στατικά δυνάμεις - της διά φράξιν διαβάσεων.

ii) Ζώνη ενεργείας:

Αριστερόν όριον (Δυτικόν όριο ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΣ (Χ.8657) - ΜΕΡΚΑΣ (Χ.8663) - υψ.942 (Χ.8664) - ΠΑΛΗΟΚΑΣΤΡΟΝ (Χ.8567) - ΠΕΡΒΛΕΠΤΟΝ - ΛΙΠΟΥΧΙ (Χ.8978) - Άπαντα (ναι)

Δεξιόν όριον (Ανατολικόν) ΒΙΤΟΛΙ (Χ.9761) - ΠΑΛΗΟΧΩΡΙ (Χ.9755) - Ανατολικώς ΜΠΙΡΜΠΙΛΙΟ (Χ.973695) - ΡΕΝΤΙΝΙΩΤΙΚΟ Π. (Χ.9877) άπαντα (ναι).

iii) Αντικειμενικοί σκοποί:

-Χ ημέρα: ΠΑΛΗΟΚΑΣΤΡΟΝ - ΔΙΚΑΣΤΡΟΝ - υψ. 1152 (Χ.9258) - υψοδ.797 (Χ.9667).

-Χ+1 ημέρα: Ανώνυμον (Χ.885715) - ΚΑΡΑ ΡΑΧΗ (Χ.9072) - ΜΠΙΡΜΠΙΛΙΩ ευρέως (Χ.9672).

-Χ+2 ημέραι: ΛΙΠΟΥΧΙ - ΡΕΝΤΙΝΑ - ΑΓΙΟΣ ΗΛΙΑΣ Χ9376.

iv) Αποστολή.

-Κινουμένη με κυρίαν προσπάθειαν εν τη γενική κατευθύνσει ΠΥΡΓΟΣ - ΡΟΒΟΛΙΑΡΗ - ΛΙΠΟΥΧΙ να εκκαθαρίση την εν τη ζώνη της περιοχίν συντρίβουσα πάσαν συναντηθησομένην αντίστασιν.

-Να καλύψη το αριστερόν της πλευρόν διά σταθεράς εγκαταστάσεως τμήματα εις Χ8563 και Χ8769.

-Εν περιπτώσει αποφυγής της μάχης υπό εχθρού να έχη την δυνατότητα ταχείας μετατοπίσεως δυνάμεων δι' αυτοκινήτων εις ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ - προς φράξιν των μεταξύ ΚΑΛΕΣΜΕΝΟ - ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ διαβάσεων εν συνδυασμῷ με δυνάμεις ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ.

υ) Σύνδεσμος: μετά 41 και 72 Ταξιαρχιών εις ΒΟΥΛΓΑΡΑ - ΑΗΔΟΝΟΧΩΡΙ.

β) 74 Ταξιαρχία:

ι) Δυνάμεις:

-74 Ταξιαρχία (μείον Τάγμα) }
 -Πυρ/χία Πεδ. Πυρ/κού } Διά κρούσιν
 -ΜΑΔ Περιοχής Λαμίας }
 -Τάγμα διά κατοχήν ΚΑΣΤΡΙ - ΜΑΚΡΑΚΩΜΗΣ - ΜΑΚΡΗ - ΥΠΑΤΗΣ -

προς φράξιν διαβάσεων.

ii) Ζώνη ενεργείας:

-Αριστερόν όριον (δυτικόν). Το της 71 Ταξιαρχίας (όχι).

-Δεξιόν όριον (ανατολικόν) ΖΗΛΕΥΤΗ - ΨΗΛΟΡΡΑΧΗ Υ1665 - ΤΑΜΠΟΥΡΙΑ Υ1767 - ΑΓΙΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ Υ1769.

iii) Αντικειμενικοί σκοποί:

-Χ ημέραν: ΚΑΣΤΡΙ (Χ.9967) - ΠΥΡΓΑΚΙ (Υ.0167) - Β.ΓΙΑΝΝΙΤΣΟΥΣ (Υ.0568)-ΚΟΥΡΝΟΒΟ (Υ.1467)-ΤΑΜΠΟΥΡΙΑ (Υ.1767).

-Χ+1 ημέραν: ΑΝΩΝΥΜΟΝ (Χ.9971) - ΠΑΛΗΑ ΓΙΑΝΝΙΤΣΟΥ (Υ.0272) - ΚΟΚΚΑΛΙΑ (Υ.04720 - ΚΑΣΤΡΟ (Υ.1073).

-Χ+2 ημέραν: Διά δεξιού κατάληψις ΠΑΛΗΟΚΑΪΤΣΑ (Υ.0776) με ισχυράν αναγνώρισιν δι' αριστερού του εις ΠΑΠΑΝ - ΨΗΛΟ ΚΟΤΡΩΝΙ (Υ.0176).

iv) Αποστολή:

-Κινούμενη επί των γενικών κατευθύνσεων.

ΖΗΛΕΥΤΟΝ - ΚΟΥΡΜΟΒΟΝ - ΚΑΡΑΠΑ (Υ.0870) -ΠΑΛΗΟΚΑΪΤΣΑ και:

ΤΣΟΥΚΑ - ΚΑΣΤΡΙ - ΠΑΛΗΑ ΓΙΑΝΝΙΤΣΟΥ - ΨΗΛΗ ΡΑΧΗ (Υ.0075), να

εκκαθαρίση την εν τη ζώνη της περιοχής συντρίβουσα πάσαν συναντηθησομένην αντίστασιν.

-Ν' απαγορεύση διαφυγήν συμμοριτών προς Ν.Α. εκ της περιοχής ΤΑΜΠΟΥΡΙΑ - ΑΓΙΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ.

υ) Σύνδεσμος: Με τμήματα 72 Ταξιαρχίας εις ΨΗΛΟ ΚΟΤΡΩΝΙ - ΣΚΑΡΤΟ ΥΨΩΜΑ (Υ.0678).

5. ΠΥΡΟΒΟΛΙΚΟΝ - ΟΛΜΑΡΧΙΑ.

α) Υποστήριξις κινουμένων τμημάτων διά σφοδρού πυρός όπου ο εχθρός εμφανίζεται.

β) Προσπάθεια προωθήσεως Πυρ/κού δι' υποστήριξιν μέχρι τελικών σκοπών.

γ) Καθ' εκάστην προ της επελεύσεως του σκότους οργάνωσις πυρών ανασχέσεως τη αιτήσιν των Ταξιαρχιών προ των ευαισθήτων σημείων των Ταγμάτων.

6. ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ:

-Αιτήσεις αεροπορικής υποστηρίξεως (αναγνώρισεως - μάχης) να υποβάλλωνται Αεροδρόμιον Λαμίας μέσω Περιοχής επί του ειδικού δελτίου αεροπορικής υποστηρίξεως ή τηλεγραφικώς ως διαταγή διαβιβάσεων.

7. ΜΗΧΑΝΙΚΟΝ.

α) Αποκατάστασις αρτηριών ΜΑΚΡΑΚΩΜΗΣ - ΤΣΟΥΚΑΣ - ΚΑΣΤΡΙ και ΜΑΚΡΗ - ΑΡΧΑΝΙ - Υ1067 διά ταχείαν προώθησιν Πυρ/κού.

β) Έρευνα προς ανεύρεσιν ναρκών επί άνω οδεύσεων.

8. Ενδοεπικοινωνία:

Ως ειδική διαταγή διαβιβάσεων.

Σ.Δ./Τ.Σ./85 Περιοχής ΜΑΚΡΑΚΩΜΗ από Χ-1 ημέρας.

Σ.Δ./71 Ταξιαρχίας ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, ακολούθως ΡΟΒΟΛΙΑΡΗ.

Σ.Δ./74 Ταξιαρχίας ΜΑΚΡΗ και ακολούθως ΓΙΑΝΝΙΤΣΟΥ Υ0467.

9. Σύνδεσμος φίλων τμημάτων μεταξύ των καθώς και με την αεροπορίαν ως ο συνημμένος πίναξ Β'Σ.Σ. Α.Π. 4461/ΑΙ/21.9.47 Δ/γής, ισχύον διά το Α' 15θήμερον Οκτωβρίου.

10. Διοικητική μέριμνα.

- α) Τρόφιμα 5 (πέντε) ημερών (μία επί ανδρών, 4 επί κτηνών).
- β) Πυρ/κά 200 βλήματα κατά σωλήνα όλμων, 3.000 φυσίγγια κατά οπλοπολυβόλον.
- γ) Διακομιδαί:
Προς ΑΓΙΟΝ ΓΕΩΡΓΙΟΝ και ΜΑΚΡΑΚΩΜΗΝ ένθα σταθμοί περισυλλογής και εκείθεν Λαμίας δι' αυτοκινήτων.
- δ) Κατάληψις βάσεως την 2000 ώραν Χ μείον Ι ημέρας.

11. Εκτέλεσις.

- α) Ημέρα Χ καθορησθήσεται δι' ειδικής διαταγής.
- β) Βάσεις εξορμήσεως: ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ - ΜΑΚΡΑΚΩΜΗ - ΚΑΣΤΡΙ.
- γ) Ώρα εξορμήσεως η 0630 της Χ ημέρας.

12. ΕΙΔΙΚΑΙ ΟΔΗΓΙΑΙ:

- α) Αυστηρά μέτρα ασφαλείας κατά κίνησιν και στάσιν ημέραν και νύκτα.
- β) Εξασφάλισις ανεφοδιασμών και διακομιδών διά συνοδών ισχυρών υπό ανεφοδιαζομένων τμημάτων ή των οικείων Ταξιαρχιών.
- γ) Ιδιαίτερα προσοχή διά την αποκάλυψιν αποθηκών. Συνημμένως κοινοποιείται δελτίον.
-Αι κινούμεναι φάλαγγες κατά το δυνατόν διλοχίαι.
Διαρκής μέριμνα των φαλάγγων οσάκις καθίσταται εφικτόν επέμβασις υπέρ γειτονικών φαλάγγων.
- δ) Τα επί της γενικής γραμμής ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ - ΜΑΚΡΑΚΩΜΗ - ΖΗΛΕΥΤΟΝ στατικά τμήματα να εντείνουν προσπάθειάς των προς εγκατάστασιν ενεδρών κατά την νύκτα, ίνα αποτρέψωσι απόπειραν διαφυγής προς Ν.συμμοριτών.
- ε) Ιδιαίτερα προσοχή να καταβληθή διά την αναγνώρισιν φίλων τμημάτων ιδία εξ αντιθέτων διευθύνσεων ερχομένων. Κατά την Χ δύο ημέραν καθ' ην θα προσεγγίσωσι αι αντιθέτως ερχόμεναι φάλαγγες ν' απαγορευθή χρήσις όλμων και Πυρ/κού διά μεμακρυσμένους στόχους, περιοριζομένης της υποστηρίξεως εις σαφώς καθορισμένας εγγύς εχθρικής αντιστάσεις.
Εις τους Διοικητάς των τμημάτων να καθορισθώσιν σαφώς οι αντικειμενικοί σκοποί της 3ης ημέρας των αντιθέτως κινουμένων τμημάτων προς αποφυγήν παρεξηγήσεως.

στ) Τα τμήματα να εξασφαλίσωσι οδηγούς και ιδιώτας δυναμένους να υποδεικνύουσιν χώρους αποθηκών συμμοριτών.

Διά την ακρίβειαν
Το Γραφείον Επιχειρήσεων
Τ.Σ.Υ.

Α. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ
Ταγ/ρχης Πεζικού

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
Ταξίαρχος
Διοικητής

14

ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ

ΘΕΜΑ: Περιληπτική έκθεσις εκ της
Α' φάσεως επιχειρήσεων "ΛΑΙΛΑΨ"

ΠΡΟΣ: 1ην Στρατιάν
ΚΟΙΝ.: ΓΕΣ/Α1/(υ.τ.α) - Α' ΣΣ(υ.τ.α)
Α1 - Α2/85 Περ. - Τ.Σ./Α' ΣΣ

85 ΠΕΡΙΟΧΗ
Αριθ.Α.Π.2780/100/II
ΣΤΓ εν τη 3/10/47

1) ΕΧΘΡΟΣ

Ως το συνημμένον δελτίον εν τη υπ' αριθ. Α.Α.Π.185/1/Α1/19.9.47.

2) ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΦΙΛΙΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ.α) Ανατολικόν Συγκρότημα.

501 Τάγμα συν 4 Λ.Ο.Κ.

628 Τάγμα συν 4 Λ.Ο.Κ.

3 Λ.Ο.Κ. Ζαφειροπούλου

} Υπήχθησαν απ' ευθείας
εις την Περιοχήν

β) Νότιον Συγκρότημα.

74 Ταξιαρχία μείον Τάγμα. Διοικητής ο τοιούτος της Ταξιαρχίας.

γ) Βορειοδυτικόν Συγκρότημα.

III Ορεινή μείον Τάγμα

3 Λόχοι της 71ης Ταξιαρχίας

602 Τάγμα " "

} Δ/τής ο Δ/τής της III
Ορεινής.

δ) Νοτιοδυτικόν Συγκρότημα.

86 Περιοχή

3) ΑΠΟΣΤΟΛΑΙ ΚΑΙ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣα) Ανατ. Συγκρότημα.

i) 501 Τάγμα συν 4 Λ.Ο.Κ.

ΕΛΕΥΘΕΡΟΧΩΡΙ (Υ.3239) - ΚΟΥΜΑΡΙΤΣΙ (Υ.2540) - ΚΑΤΑΒΟΘΡΑ
(Υ.1441) - ΠΥΡΓΟΣ (1543) - ΑΕΤΟΣ (Υ.1147).

ii) 628 Τάγμα συν 4 Λ.Ο.Κ.

ΑΠΟΣΤΟΛΙΑ (Υ.2834) - ΜΑΡΜΑΡΑ (Υ.2234) - ΜΑΥΡΟΛΙΘΑΡΙ (1236).

iii) 3 Λ.Ο.Κ. ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΥ Περιοχή ΓΡΕΒΕΝΟ (Υ.2146) - ΛΕΙΒΑΔΙΕΣ
(Υ.1647).

β) Νότιον Συγκρότημα.

Επί των γενικών κατευθύνσεων: ΛΙΔΩΡΙΚΙ (Υ.0814) - ΚΟΥΝΙΑΚΟΙ (Υ.0727) -
ΜΟΥΣΟΝΙΤΣΑ (Υ.0833) - ΚΑΣΤΡΙΩΤΙΣΑ (Υ.113883).

Και: ΚΛΗΜΑ ΥΑΙΑΣ (Υ.0420) - ΚΟΚΚΙΝΙΑΣ (Υ.0429) - ΜΕΓΑΛΗ ΧΟΥΝΗ
(Υ.0435) - ΔΑΦΝΗ (Υ.0640)

γ) Βορειοδυτικόν Συγκρότημα.

Επί των γενικών κατευθύνσεων:

ΡΑΧΗ ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΥ (Χ.8457) - ΚΑΡΑΒΙ (Χ.8550) - ΨΗΛΗ ΡΑΧΗ (Χ.9043)
- ΓΙΔΟΒΟΥΝΙ (Χ.9838).

Και: ΠΟΥΓΚΑΚΙ (Χ.8752) - ΓΑΡΔΙΚΙ ΟΜΙΛΑΙΩΝ (Χ.9150) - ΚΥΡΙΑΚΟΧΩΡΙ
(Χ.9448) - ΑΡΓΥΡΙΑ (Χ.9845).

Στατικώς από Βορρά 602 Τάγμα συν 2 Λόχοι μεταξύ ΓΟΥΛΙΝΑ (Υ.0052) - ΚΑΣΤΑΝΙΑ (Υ.1250).

δ) Ν.Δ. Συγκρότημα.

Απόφραξις των μεταξύ ΑΡΤΟΤΙΝΑΣ (Χ.9535) - ΓΡΑΜΜΕΝΗΣ ΟΞΥΑΣ (Χ.9339) διαβάσεων.

5.) Ημέρα εξορμήσεως ωρίσθη η 17η Σεπτεμβρίου ώρα 0530.

6.) ΕΞΕΛΙΞΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ.

α) 17 Σεπτεμβρίου (Χ ημέρα).

i) Ανατολικόν Συγκρότημα.

Ανατρέψαν σποραδικάς προ αυτού αντιστάσεις εις ΚΟΥΜΑΒΙΤΣΙ (Υ.2540) - ΜΑΡΜΑΡΑ (Υ.2234), κατέλαβεν την γραμμήν ΣΚΛΗΘΡΑΚΗ (Υ.2241) - ΠΑΥΛΙΑΝΗ (Υ.2237) - ΜΑΡΜΑΡΑ (Υ.2234).

ii) Νότιον Συγκρότημα.

Κατόπιν αγώνος αρκετά πείσμονος εις ΚΛΗΜΑ ΥΑΙΑΣ (Υ.042030) κατέλαβον την γραμμήν ΚΛΗΜΑ ΥΑΙΑΣ (Υ.0420) - (Υ.0821).

iii) Βορειοδυτικόν Συγκρότημα.

Άνευ συναντήσεως εχθρού κατέλαβεν την γραμμήν ΠΟΥΓΚΑΚΙ (Χ.8752) - ΚΑΡΑΒΙ (Χ.8550).

β) 18 Σεπτεμβρίου (Χ συν 1)

i) Ανατολικόν Συγκρότημα.

Άνευ αντιστάσεως κατέλαβεν την γραμμήν (Υ.1942) - (Υ.1939) - (Υ.1937) - (Υ.1935) - (Υ.1939).

ii) Νότιον Συγκρότημα.

Κατόπιν αρκετά πείσμονος αγώνος εις (Υ.0423) κατέλαβεν την γραμμήν (Υ.0423) - (Υ.0924).

iii) Βορειοδυτικόν Συγκρότημα.

Άνευ συναντήσεως εχθρού κατέλαβεν την γραμμήν (Χ.8844) - (Χ.9150).

γ) 19 Σεπτεμβρίου. (Χ σύν 2)

i) Ανατολικόν Συγκρότημα:

Το 501 Τάγμα συν 4 Λ.Ο.Κ. κινούμενον προς ΠΥΡΓΟΝ (Υ.1544) και υποδ. 2116 (Υ.1542), προσέκρουσεν επί εχθρού δυνάμεως άνω των 300, ισχυρώς οργανωμένου εις τας ανωτέρω θέσεις και διαθέτοντος 26 οργανωμένα οπλοπολυβολεία.

Κατόπιν εξαιρετικά πια πείσμωνος αγώνος διαρκέσαντος μέχρι επελεύσεως του σκότους και τη βοήθεια του Πυρ/κού και της αεροπορίας, οι συμμορίται, ανετράπησαν καταληφθέντων των ανωτέρω υψωμάτων. Αι απώλειαι των υπήρξαν εξαιρετικώς σοβαραί, καταμετρηθέντων επί τόπου 36 νεκρών.

ii) Νότιον Συγκρότημα:

Κατόπιν αγώνος εις (Υ.0427) κατέλαβεν την γραμμήν (Υ.0429) - (Υ.0832).

iii) Βορειοδυτικόν Συγκρότημα:

Κατόπιν αρκετά πείσμονος αγώνος εις Χ9840 κατέλαβεν την γραμμήν (Χ.9840) - (Υ.0044).

δ) 20 Σεπτεμβρίου (Χ συν 3)

i) Νότιον Συγκρότημα.

Κατόπιν πείσμονος αγώνος εις περιοχήν (Υ.0435) ανέτρεψεν τον εχθρόν και κατέλαβεν την γραμμήν (Υ.0336) - (Υ.0838).

ii) Λοιπά Συγκροτήματα εβελτίωσαν τας θέσεις των και εξερεύνησαν περιοχήν των.

ε) 21 Σεπτεμβρίου (Χ συν 4)

i) Ανατολικόν Συγκρότημα:

Άνευ συναντήσεως εχθρού κατέλαβεν την γραμμήν (Υ.1140) - (Υ.1147) - (Υ.1138) - (Υ.1333).

ii) Νότιον Συγκρότημα:

Άνευ σοβαρού αγώνος κατέλαβεν την γραμμήν (Υ.0038) - (Υ.1038).

iii) Βορειοδυτικόν Συγκρότημα:

Προελαύνον εκ των κατευθύνσεων (Υ.9838) - (Υ.0239) έλαβεν τας μεσημβρινάς ώρας την επαφήν μετά δυνάμεων 400 περίπου συμμοριτών ισχυρώς οχυρωμένων εις μόνιμα πολυβολεία επί του υψώματος ΓΙΔΟΒΟΥΝΙ (Χ.9838).

Οι συμμορίται κατόπιν εξαιρετικώς σφοδρού και πείσμονος αγώνος ανετράπησαν τη επεμβάσει και της αεροπορίας, τραπέντες εν διαλύσει προς ΚΑΡΥΩΤΙΚΟ (Χ.9737) - (Χ.9237), μετά εξαιρετικώς σοβαράς απωλείας.

iv) 86 Περιοχή

Λόχος συμμοριτών Τάγματος ΚΟΥΤΡΟΥΚΗ, εμπεισόν εις ενέδραν εν τη περιοχή (Χ.9535) απεδεκατίσθη.

στ) 22 Σεπτεμβρίου (Χ συν 5)

i) Άπαντα συγκροτήματα ησχολήθησαν με εξερεύνησιν περιοχών.

ii) 86 Περιοχή.

Διασκορπισθέντες μετά σοβαρών απωλειών εν τη περιοχή ΓΙΔΟΒΟΥΝΙΟΥ (Χ.9838), συμμορίται, ανέπτεσαν εις σειράν ενεδρών τμημάτων της 86ης περιοχής αποδεκατισθέντες. Αι απώλειαι των υπήρξαν εξαιρετικώς σημαντικάί.

ζ) 23-26 Σεπτεμβρίου

Εσυνεχίσθη υφ' όλων των τμημάτων λεπτομερής έρευνα των περιοχών.

Συνελήφθη αριθμός συμμοριτών και ανευρέθησαν αποθήκαι όπλων υλικών ως αναφέρονται συνολικώς κατωτέρω.

ΕΠΙΤΕΥΧΘΕΝΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

α) Απώλειαι συμμοριτών ως ο συνημμένος Πίναξ Ι

β) Περιελθόντα εις χείρας μας όπλισμός, πυρομαχικά και λοιπά υλικά ως ο συνημμένος Πίναξ 2.

ΑΠΩΛΕΙΑΙ ΗΜΕΤΕΡΩΝ.

Ως ο συνημμένος Πίναξ 3.

Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ταξίαρχος

Διά την ακρίβειαν

Το

Γραφείον Επιχειρήσεων

Τ.Σ.Υ.

Α. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

Ταγ/ρχης Πεζ.

ΠΙΝΑΞ 1

Απώλειαι συμμοριτών κατά τας επιχειρήσεις "ΛΑΙΛΑΨ" (Α' Φάσις) από 17ης μέχρις 27ης Σεπτεμβρίου τ.ε.

Νεκροί	Συλληφθέντε ς	Τραυματίαι	Παραδοθέντε ς	Αυτοαμυνίται	Σύνολον
197	174	36	252	55	714

Το
Γραφείον Επιχειρήσεων
Τ.Σ.Υ.
Α. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ
Ταγ/ρχης Πεζ.

ΠΙΝΑΞ 2

Ανευρεθέντα υλικά και περιελθών εις χείρας μας οπλισμός κατά τας επιχειρήσεις "ΛΑΙΛΑΨ"

	Όλμοι 4,2"	Όλμοι 3"	Όλμοι 2"	Πολυβόλα ΒΙΚΕΡΣ	Πολυβόλα ΜΠΡΕΝΤ	Οπλ/λα ΜΠΡΕΝΤ	Τυφέκια
Οπλισμός	1	3	7	1	3	17	146
Πυρομαχικά	20	21	50	300	1200	13000	50000

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ: Εις ανευρεθείσας αποθήκας και κρύπτας ευρέθησαν πολυάριθμα υλικά, τρόφιμα και στρατιωτικά είδη ων ακριβείς ποσότητες αγνοούμεν εισέτι.

Το
Γραφείον Επιχειρήσεων
Τ.Σ.Υ.
Α. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ
Ταγ/ρχης Πεζ.

ΠΙΝΑΞ 3Απώλειαι Ημετέρων

	Νεκροί	Τραυματίαι	Ονομ. Αξ/κών
Αξ/κοί	1 Ανθ/γός	1 Ανθ/γός	Νεκρός: Διαμαντόπουλος Γεώργιος Τραυματ. Χαλεπίδης Σπυρίδων
Στρατιώται	8	19	

Το
Γραφείον Επιχειρήσεων
Τ.Σ.Υ.
Α. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ
Ταγ/ρχης Πεζ.

15

ΘΕΜΑ: Έκθεσις επί των Επιχειρήσεων
"ΛΑΙΛΑΨ " Α΄ ΦΑΣΙΣ

ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ
ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ

ΠΡΟΣ: Ιην Στρατιάν - ΓΕΣ/ΑΙ

ΚΟΙΝ: ΔΑΣ-Α΄.Σ.Σ./ΑΙ 5(υ.τ.α.)-ΙΧ Μερ.

71-74-3ην Ταξ-86 Περ.Α και Β

Δ/σιν Καταδρομών - Α Μοίρα Πυρ/κού

85 Περιοχή
Αρ.Α.Π.3191/100/Α1
902Α ΣΤΓ 25-10-47

ΧΑΡΤΑΙ	}	ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ	ΑΜΦΙΣΣΑ	}	1:100.000
		ΛΑΜΙΑ	ΝΑΥΠΑΚΤΟΣ		

1ον ΕΧΘΡΟΣ

Αρχηγείον Φ.Φ. ΜΠΕΛΗ και Αυτοαμυνίται περιοχής ΟΙΤΗΣ - ΓΚΙΩΝΑΣ και μέρους ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΥ. Λεπτομερείας ως συνημμένον δελτίον πληροφοριών.

2ον ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ

α) Φάσις: Κινήσις των συγκροτημάτων από Νότου - Ανατολών και Βορειοδυσμών προς περριισμόν του ελεγχομένου υπό των συμμοριτών χώρου με ταυτόχρονον απόφραξιν από Βορρά και Βορειοανατολικά και Νοτιοδυτικά προς παρεμπόδισιν διαφυγής τούτων προς ΟΘΡΥΝ και ΝΑΥΠΑΚΤΟΝ.

β) Φάσις: Περιωρισμένη προουώρησις από Βορειοδυσμών και γενικήν τοιαύτη από Νότου και Ανατολών προς τον γενικόν χώρον ΑΝΑΤΟΛΗ - ΜΑΡΜΑΡΑ - ΝΕΟΧΩΡΙΟΝ ΥΠΑΤΗΣ, προς συντριβήν των συμμοριτών εντός του άνω χώρου ένθα τα κρησφύγετα αυτών. Διά των εκ της συσφίξεως του κλοιού παραχθησομένων εφεδρειών εγκατάστασις τμημάτων εν δευτέρα γραμμή προς πλήρη εξερεύνησιν και παρεμπόδισιν διαφυγής.

3ον ΦΙΛΙΑΙ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Αι φίλιαι δυνάμεις οργανώθησαν ως κάτωθι:

α) Ανατολικόν συγκρότημα

628 Τάγμα συν 4 ΛΟΚ υπήχθησαν εις την Περιοχή μέχρι 20-9-47.

501 Τάγμα συν 4 ΛΟΚ) υπήχθησαν απ' ευθείας εις την

3 ΛΟΚ Ζαφειροπούλου) Περιοχήν

β) Νότιον Συγκρότημα

74 Ταξιαρχίας (μείον Τάγμα) (Δ/τής ο Δ/τής της Ταξ/χίας)

γ) Βορειοδυτικόν Συγκρότημα

III Ορεινή (μείον Τάγμα))

2 Λόχοι της 71ης Ταξ/χίας) Δ/τής ο Δ/τής της ΙΙΙης Ορεινής

602 Τάγμα " ")

δ) ΓΕΙΤΟΝΙΚΑΙ ΜΟΝΑΔΕΣ

86 Περιοχή και υπόλοιπα τμήματα της 71ης Ταξιαρχίας.

4ον ΑΠΟΣΤΟΛΑΙ - ΜΕΘΟΔΟΣ κ.λ.π.

Ως Α.Α.Π.185/ΙΙ-9-47 συνημμένη Διαταγή.

5ον ΕΚΤΕΛΕΣΙΣ17 Σ/βρίου (Χ ημέρα)

α) Ανατολικόν Συγκρότημα κινούμενον εν τη κατευθύνσει ΕΛΕΥΘΕΡΟΧΩΡΙ (Υ.3239) ΚΟΥΜΑΡΙΤΣΙ (Υ.2540) - ΚΑΤΑΒΟΘΡΑ (Υ.1441) - 501 Τάγματος συν 4 ΛΟΚ και εν τη κατευθύνσει ΑΠΟΣΤΟΛΙΑ (Υ.2834) - ΜΑΡΜΑΡΑ (Υ.2234) 628 Ταγ/τος συν 4 ΛΟΚ ανατρέψουν σποραδικάς προ αυτού αντιστάσεις εις ΚΟΥΜΑΡΙΤΣΙ (Υ.2540) και ΜΑΡΜΑΡΑ (Υ.2234) κατέλαβε την γραμμήν ΣΚΛΗΘΡΑΚΙ (Υ.3341) - ΠΑΥΛΙΑΝΗ (Υ.2237) - ΜΑΡΜΑΡΑ (Υ.2234).

β) Νότιον Συγκρότημα κινούμενον επί των γενικών κατευθύνσεων ΛΙΔΩΡΙΚΙ (Υ.0814) - ΚΟΝΙΑΚΟΙ (Υ.0727) - ΜΟΥΣΟΝΙΤΣΑ (Υ.0833) και ΚΛΗΜΑ ΥΑΙΑΣ (Υ.0420) - ΚΟΚΚΙΝΙΑΣ (Υ.0429) - ΜΕΓ. ΧΟΥΝΗ (Υ.0435) - ΔΑΦΝΗ (Υ.0640). Κατόπιν 3ώρου αγώνος εις ΚΛΗΜΑ ΥΑΙΑΣ (Υ.0420) κατέλαβε την γραμμήν (Υ.0420) - (Υ.0821). Οι συμμορίται ανατραπέντες ετράπησαν προς Βορράν εγκαταλείψαντες δύο νεκρούς.

γ) Βορειοδυτικόν Συγκρότημα. Άνευ συναντήσεως εχθρού κατέλαβε την γραμμήν ΠΟΥΓΚΑΚΙΑ (Χ.8752) - ΚΑΡΑΒΙ (Χ.8550).

δ) Η Αεροπορία εσφυροκόπησεν επιτυχώς τους εν τω εσωτερικώ του κλοιού στόχους.

ε) Αι συνολikai απώλειαι της ημέρας ανήλθον εις 4 νεκρούς, 14 παραδοθέντας, 4 συλληφθέντας, άπαντες ένοπλοι, εκ των ημετέρων εις οπλίτης νεκρός και 2 τραυματίαι.

Καιρική κατάστασις καλή. Σ.Δ. Τ/Σ χωρίον ΟΙΤΗ (Υ.2336).

18 Σ/βρίου (Χ + 1 ημέρα)

α) Ανατολικόν Συγκρότημα. Άνευ αντιστάσεως κατέλαβε την γραμμήν (Υ.1942) - (Υ.1939) - (Υ.1937) - (Υ.1935) - (Υ.1930).

β) Νότιον Συγκρότημα. Κατόπιν πείσμονος αγώνος εις (Υ.0423) ανέτρεψε τον εχθρόν και κατέλαβε την γραμμήν (Υ.0423) - (Υ.0924). Οι συμμορίται εγκαταλείψαντες 3 νεκρούς και έναν τραυματίαν ετράπησαν εκ νέου προς Βορράν.

γ) Βορειοδυτικόν συγκρότημα. Άνευ συναντήσεως εχθρού κατέλαβε την γραμμήν (Χ.8844) - (Χ.9150).

δ) Η Αεροπορία εσφυροκόπησεν επιτυχώς τους εν τω εσωτερικώ του κλοιού στόχους.

ε) Αι συνολικαί απώλειαι των συμμοριτών ανήλθον εις 3 νεκρούς, 1 τραυματία και 11 παραδοθέντας άπαντες μετά του οπλισμού των. Ανευρέθησαν αποθήκαι τροφίμων και πυρομαχικών. Καιρική κατάστασις καλή. Σ.Δ. Τ/Σ Υ2437.

19 Σ/βρίου (Χ + 2 ημέρα)

α) Ανατολικόν Συγκρότημα. Το 501 Τάγμα συν 4 ΛΟΚ κινούμενον προς ΠΥΡΓΟΝ (Υ.1544) και υποδ. 2116 (Υ.1542) προσέκρουσε μεσημβρινάς ώρας επί εχθρού δυνάμεως άνω των 300 ισχυρώς οργανωμένον εις ανωτέρω θέσεις και διαθέτοντα 4 πολλα και 22 οπλ/λα εντός μονίμων θέσεων.

Τμήματα κατόπιν επιθέσεως, ήτις επερατωθή διά σώματος προς σώμα πάλης κατέλαβον 1445 ώραν ύψωμα ΠΥΡΓΟΝ (Υ.1544). Οι συμμορίται διαθέτοντες δευτέραν και τρίτην γραμμήν αμύνης εξηκολούθησαν μαχόμενοι μετά πείσματος υπερασπίζοντες ιδιαίτερα τον υποδ. 2116 (Υ.1542). Κατόπιν προπαρασκευής πυρ/κού υπό δύο Ουλαμών του ενός εκ (Υ.2235) του δε ετέρου εγκαίρως μετακινηθέντος εις Υ1453 και συνδρομή της αεροπορίας τα Τμήματα ενήργησαν και νέαν επίθεσιν καταλαβόντα 1700 ώραν υποδ. 2116 των συμμοριτών τραπέντων εν διαλύσει προς Νδυτικά και συμπαραλαβόντων μέγα αριθμόν τραυματιών συντρόφων των.

Εντός των πολυβολείων και εις πλησίον οχυρωμένας θέσεις κατεμετρήθηκαν 36 πτώματα συμμοριτών, συλληφθέντων και 4 τραυματιών. Ομοίως περισυνελλέγησα 2 οπλ/α και 38 τυφέκια. Η συμβολή της αεροπορίας εις τον εν λόγω αγώνα υπήρξε μικρά, λόγω αφ' ενός μεν της χαμηλής νεφώσεως, αφ' ετέρου δε διότι ο αγών διεξήγετο εξ εγγυτάτης αποστάσεως.

Αι απώλειαι των ημετέρων υπήρξαν σημαντικάι, νεκροί 3 μεταξύ των οποίων και ο Μόν. Ανθ/γός Πεζ. ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, όστις έπεσεν ηρωικώτατα οδηγών την Διμοιρίαν του κατά την έφοδον και καθ'ην στιγμήν αύτη έθετε πόδα επί των πολυβολείων των συμμοριτών. Τραυματία 14 εξ ων εις Αξ/κός. Εκ συγκεντρωθεισών πληροφοριών επί των υψωμάτων ΟΙΤΗΣ αι συμμορίαί Φ.Φ. μετά 2 Λόχων του Αρχηγείου ΠΑΡΝΑΣΣΙΔΟΣ έλαβον την απόφασιν να αμυνθούν μέχρις εσχάτων συγκεντρώσαντες τα πλέον αξιόμαχα τμήματά των. Σύστημα πυρών εις τα νώτα των αμυνομένων συμμοριτών παρεκώλυε τούτους πάσης ιδέας συμπτώξεως. Εν κατακλείδι η μάχη της ΟΙΤΗΣ υπήρξε το πλέον συντριπτικόν πλήγμα διά τας συμμορίας της ΡΟΥΜΕΛΗΣ.

β) Νότιον Συγκροτήμα. Κατόπιν αγώνος εις περιοχήν (Υ.0427) ανέτρεψε τον εχθρόν και κατέλαβε την γραμμήν (Υ.0429 - (Υ.0832). Επί τόπου συμμοριται νεκροί 2.

γ) Βορειοδυτικόν συγκρότημα. Κατόπιν αγώνος από 1100 πρωϊνής ώρας εις περιοχήν (Χ.9840) ανέτρεψε τον εχθρόν και κατέλαβε την γραμμήν (Χ.9840) - (Υ.0044). Επί τόπου 4 νεκροί και 5 συμμοριται συλληφθέντες.

Αι συνολικάι απώλειαι των συμμοριτών ανήλθον εις 42 νεκρούς ευρεθέντας επί τόπου, οι δε τραυματία εις ανάλογον αριθμόν, παραλήφθησαν υπό των συντρόφων των, ανευρεθέντων μόνον 7.

δ) Η Δ/σις κατόπιν της νέας τροπής της καταστάσεως ως και πληροφοριών ότι οι συμμοριται θ' απειπειρώντο να διαφύγουν προς Βορράν προέβη εις τας κάτωθι ενεργείας:

i) Διέταξε 3 ΛΟΚ Ζαφειροπούλου ευρισκόμενα εις περιοχήν Υ2145, όπως μετακινηθώσι εις Υ1646 αποφράσσοντα απάσας τας προς Βορράν διαβάσεις.

ii) Διέταξε την μετακίνησιν Διλοχίας Κ.Β.Ε. 21 Ταγ/τος ευρισκομένου εις (Υ.1766) προς (Υ.1253) και (Υ.1154).

iii) Διέταξε επέκτασιν του αριστερού 602 Τάγ/τος μέχρι Υ1052.

iv) Μετεκίνησε ένα εφεδρικό ΛΟΚ ως και έτερον Ουλαμόν Πυρ/κού εις (Υ.1452), ένθα εντός της νυκτός μετέφερε και τον Σταθμόν Δ/σεως ευρισκόμενον καθ' όλην την ημέραν εις (Υ.2237). Καιρική κατάστασις καλή.

20 Σ/βρίου (Χ + 3 ημέρα).

α) Νότιον Συγκρότημα. Κατόπιν πείσμονος αγώνος εις την περιοχήν (Υ.0435) εις ον η αεροπορία επενέβη επιτυχώς κατέλαβε την γραμμήν (Υ.0336) - (Υ.0838) εκ της συμπλοκής νεκροί εξακριβωθέντες 4 παραδοθέντες μετά του οπλισμού των 7.

β) Λοιπά Συγκροτήματα εβελτίωσαν τας θέσεις των εκπέμψαντα περιπόλους εις βάθος προς διαπίστωσιν υπάρξεως εχθρού.

γ) Η Αεροπορία εσφυροκόπησε οχυρωμένας θέσεις του εχθρού εις περιοχήν (Υ.0442) - (Υ.0744) - (Υ.0443).

δ) Συνολικάι απώλειαι του εχθρού ανήλθον εις 4 νεκρούς και 13 παραδοθέντας άπαντες μετά του οπλισμού των. Καιρική κατάστασις καλή. Σ.Δ. Τ/Σ (Υ.1432).

21 Σ/βρίου (Χ + 4 ημέρα)

α) Ανατολικόν Συγκρότημα άνευ συναντήσεως εχθρού κατέλαβε την γραμμήν (Υ.1149) - (Υ.1147) - (Υ.1138) - (Υ.1333).

β) Νότιον Συγκρότημα άνευ σοβαρού αγώνος κατέλαβε την γραμμήν (Υ.0038) - (Υ.1038).

γ) Βορειοδυτικόν Συγκρότημα προελαύνον επί των κατευθύνσεων (Χ.9838) - (Υ.0239) έλαβε την 1100 επαφήν μετά δυνάμεως 400 συμμοριτών ισχυρώς οργανωμένων εις ΓΙΔΟΒΟΥΝΙ (Χ.9838). Οι συμμορίται διέθετον 29 οπλ/λα και 5 πολ/λα εντός οργανωμένων θέσεων. Η μάχη διήρκεσε μέχρις επελεύσεως σκότους του υψώματος καταληφθέντος δι' εφόδου την 1730 ώραν. Η Αεροπορία συμμετέσχε διά 18 Σπιτ - φάιρ και 6 Χάβαρτ λίαν επιτυχώς. Οι συμμορίται με εξαιρετικώς σοβαράς απωλείας και εν πλήρει διαλύσει ετράπησαν προς Ν Δυσμάς (ΚΑΡΥΩΤΙΚΟ ΠΟΤΑΜΙ) διά (Χ.9933).

Επί τόπου εγκατέλειψαν και εντός των πολυβολείων 8 νεκρούς, έν οπλ/λον, 5 τυφέκια και υλικά. Ημέτεροι απώλειαι 3 τραυματίαι οπλίται. Κατόπιν της ως άνω τροπής της μάχης του ΓΙΔΟΒΟΥΝΙΟΥ Δ/σις Περιοχής απέστειλε προς την 86 Περιοχήν το κάτωθι σήμα:

Αρ. Πρωτ. 3018

Εν συνεχεία 3017 σήματος συμμορίται περιοχής ΓΙΔΟΒΟΥΝΙΟΥ ανατραπέντες υποχωρούν πανικόβλητοι προς ΚΑΡΥΩΤΙΚΟ ΠΟΤΑΜΙ (Χ.9857) στοπ. Λάβατε ενδεικνυόμενα μέτρα δι' όλων ευρισκομένων εις περιοχήν ταύτην τμημάτων σας προς συντριβήν τούτων στοπ.

Συγχρόνως διέταξε ΙΙΙην Ορεινήν όπως κινηθή Διλοχίαν από της έω της επομένης προς καταδίωξιν συμμοριτών και εξερεύνησιν περιοχής ΚΑΡΥΩΤΙΚΟ ΡΕΜΜΑ.

δ) Τμήματα 85ης Περιοχής συμπλακέντα από πρωϊνών ωρών εις περιοχήν (Χ.8933) μετά τμήματος συμμορίας ΠΑΠΟΥΑ διεσκόρπισε τούτο μετά μεγάλων απωλειών.

ε) Οι εκ της περιοχής ΓΙΔΟΒΟΥΝΙΟΥ υποχωρούντες συμμορίται έχοντες μεθ' εαυτών μέγα αριθμόν τραυματιών και σφυροκοπούμενοι συνεχώς υπό της αεροπορίας, ενέπεσαν εις σειράν ενεδρών Συν/τος Χωρ/κής (86ης Περιοχής) υποστάντες πραγματικήν πανωλεθρίαν.

Εξ αυτών εφονεύθησαν 99 και συνελήφθησαν 113.

Το Συν/γμα Χωρ/κής κατά τον αγώνα τούτον είχεν Ι νεκρόν και 6 τραυματίας.

στ) Περί την 2300 ώραν έφιπποι συμμορίται αποπειραθέντες να διαφύγουν προς Βορράν μεταξύ (Υ.1432) και (Υ.1253) ένθα Τ/Σ Περιοχής, ενέπεσαν εις ενέδραν εγκαταλείψαντες επί τόπου 1 νεκρόν και 11 ίππους μετά σελλών.

Καιρική κατάσταση καλή. Σ.Δ. Τ/Σ περιοχής (Υ.1452).

22 Σ/βρίου (Χ + 5 ημέρα).

α) Άπαντα τα τμήματα ολοκλήρωσαν αντικειμενικούς σκοπούς.

β) Εκ της εξερευνήσεως της περιοχής ΚΑΡΥΩΤΙΚΟ ΡΕΜΜΑ υπό τμημάτων 86 Περιοχής, της 6ης Ταξιαρχίας ΡΙΜΙΝΙ και της 74ης Ταξ/χίας περιήλθον εις χείρας μας τα κάτωθι είδη πολεμικού υλικού. Είς Όλμος 4,2" μετά 20 βλημάτων, 2 όλμοι 3" μετά 24 βλημάτων, 5 όλμοι 2" μετά 60 βλημάτων, 2 πολυβόλα Μπρέντα και έν Βίκερς, 12 οπλ/λα περί τα 200 τυφέκια και ικανός αριθμός πυρομαχικών. Συνελλήφθησαν 24 συμμορίται, παρουσιάσθησαν 38 μεταξύ των οποίων και ο Ανθ/γός Πεζικού ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ ΧΡ. 630 Τάγ/τος συλληφθείς κατά τον Ιούνιον.

γ) Περί τας μεσηβρινάς ώρας φάλαγξ εφοδιοπομπής 501 Τάγ/τος κινούμενη από (Υ.2237) προς (Υ.1545) προσεβλήθη υπό συμμοριτών εις δασώδη περιοχήν (Υ.190375). Επηκολούθησε σκληρός αγών μεταξύ συμμοριτών και συνοδείας εφοδιοπομπής τη επεμβάσει τμημάτων σπευσάντων προς ενίσχυσιν συμμορίται ανετράπησαν και κατεδιώχθησαν.

Απώλειαι συμμοριτών: νεκροί επί τόπου 4, συλληφθέντες 2.

Απώλειαι ημετέρων: νεκροί οπλίται 3 και είς τραυματίας.

16 ημίονοι ιδιωτών με φορτίον τροφίμων αφηνιάσαντες και τραπέντες προς το δάσος ελαφυραγωγήθησαν υπό των συμμοριτών. Υπόλοιπα κτήνη περί τα 120 μετά των φορτίων των εκ τροφίμων διεσώθησαν.

Καιρική κατάσταση καλή. - Σ.Δ. Τ/Σ (Υ.1452).

23 και 24 Σ/βρίου

α) Τμήματα εξερεύνησαν περιοχάς των. Ανευρέθησαν πολλαί αποθήκαι με διάφορα τρόφιμα και μία τοιαύτη με ικανόν αριθμόν χειροβομβίδων και πυρομαχικών πεζικού.

Συνελήφθησαν 18 συμμορίται και παρεδόθησαν 35.

Καιρική κατάστασις καλή.Σ.Δ. Τ/Σ (Υ.1452).

25-28 Σ/βρίου

α) Η 7η Ταξ/χία διετάχθη να κινηθή από της 25ης Σ/βρίου προς τας βάσεις εξορμήσεως διά την Β' φάσιν της επιχειρήσεως "ΛΑΙΛΑΨ".

β) Η 3η Ταξιαρχία ΡΙΜΙΝΙ συν 2 ΛΟΚ διετάχθη να επεκταθή και εις την ζώνην της 74ης και να συνεχίση την εξερεύνησιν.

γ) Ανευρέθησαν νέαι αποθήκαι τροφίμων.

Συνελήφθησαν 30 συμμορίται και παρεδόθησαν 10.

Καιρική κατάστασις καλή.Σ.Δ. Τ/Σ από το εσπέρας 25ης εις (Υ.3954) και το εσπέρας της 27ης εις ΛΑΜΙΑΝ.

29 Σ/βρίου μέχρι 19ης Οκτωβρίου

α) Καθ' ὅλον το ανώτερον χρονικόν διάστημα τα τμήματα της 3ης Ορεινής μετά δυνάμεως 2 ΛΟΚ εσυνέχισαν έρευναν εκκαθαρισθείσης περιοχής συλλαβόντα 30 συμμορίτας, ων οι πλείστοι μετά του οπλισμού των και φονεύσαντα 9.

Εις χείρας μας περιήλθον εις ὄλμος 2", 2 οπλ/λα, 10 ανταλλακτικά κάνναι οπλ/λου, 35 τυφέκια. Συνελλήφθησαν ομοίως περί τους 40 αυτ/τες των πέριξ χωρίων.

β) Την 4ην Οκτωβρίου φάλαγξ εφοδιοπομπής οδεύουσα εξ (Υ.0734) προς Δυσμάς εδέχθη επίθεσιν 200μελούς συμμορίας. Τμήματά μας σπεύσαντα επί τόπου επετέθησαν κατά της συμμορίας διασκορπίσαντα ταύτην. Απώλειαι ημετέρων νεκροί 3, τραυματίαι 4. Απώλειαι συμμοριτών νεκροί επί τόπου 18, εν οίς και εις καπετάνιος. Τραυματίαι Συμμορίται μη εξακριβωθέντες παρελήφθησαν υπό των συντρόφων των.

γ) Ετέρα συμπλοκή αξιόλογος δεν έλαβε χώραν.

10 - 15 Οκτωβρίου

α) Από της 10ης τρέχοντος ήρξατο μετακίνησις των τμημάτων της 3ης Ορεινής προς τας νέας των θέσεις συμφώνως τη υπ' αρ. 7 Α.Π.2093/1/Α1/Δ/γή Περιοχής.

Τα εις (Υ.2032) ευρισκόμενα τμήματα αποτελούμενα εξ ενός Λόχου Πεζικού και 2 ΛΟΚ εδέχθησαν τας απογευματινάς ώρας της 13 Οκτωβρίου υπό ομίχλην σφοδράν επίθεσιν πολυμελεστάτης συμμορίας του Αρχηγείου Φ/Φωκίδος επιδιώκοντος πάσει θυσία εντυπωσιακόν αποτέλεσμα προς εξύψωσιν του καταπεπτωκότος ηθικού των συμμοριτών. Οι επιτεθέντες ήσαν ολόκληρον το Τάγμα ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ (το μόνον ανέπαφον εκ της επιχειρήσεως ΛΑΙΛΑΨ ως και 2 Λόχοι του Τάγματος ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ μειωμένης δυνάμεως, ήτοι εν συνόλω περί τους 400. Προς τον τόπον της συμπλοκής εκινήθησαν τμήματα της 3ης Ορεινής και ΛΟΚ εκ Υ1939 - προσβάλοντα τον εχθρόν εκ των νώτων προς (Υ.1935) ως και τοιαύτα εξ (Υ.2737) και (Υ.2734). Ομοίως μετεκινήθησαν τμήματα εκ ΛΑΜΙΑΣ - ΜΑΚΡΗΣ και ΜΑΚΡΑΚΩΜΗΣ. Η συμπλοκή έληξε τας εσπερινάς ώρας της 14ης τρέχοντος με πλήρη συντριβήν των συμμοριτών διασκορπισθέντων με εξαιρετικώς σοβαράς απωλείας. Αι ημέτεραι απώλειαι ανήλθον εις 2 νεκρούς, εξ ων εις Αξ/κός (Μον Ανθ/γός ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗΣ) και 7 τραυματίας. Οι συμμορίται εγκατέλειψαν εις τον τόπον της συμπλοκής 22 νεκρούς. ΙΙ συμμορίται παρεδόθησαν μετά του οπλισμού των . Θετικά πληροφορία αναβιβάζουν τους τραυματίας συμμορίτας εις πεντήκοντα παραληφθέντας υπό των συντρόφων των.

Η ανωτέρω συμπλοκή διεξαχθείσα υπό άκρως δυσμενείς καιρικής συνθήκας και άνευ συνδρομής της Αεροπορίας δύναται να χαρακτηρισθή ως αληθής γιγαντομαχία και ως συντριπτικόν πλήγμα κατά της τελευταίας ανεπάφου δυνάμεως των συμμοριτών Αρχηγείου Φ.Φωκίδος.

γ) Η 15 Οκτωβρίου δύναται να θεωρηθή ως ημέρα ουσιαστικής λήξεως των επιχειρήσεων "ΛΑΙΛΑΨ" Α΄ Φάσις.

5ον ΕΠΙΤΕΥΧΘΕΝΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

α) Τα επιτευχθέντα αποτελέσματα δύνανται να θεωρηθώσι ως άριστα από πάσης απόψεως. Αι Συμμορίες της ΡΟΥΜΕΛΗΣ απώλεσαν τα 55% της δυνάμεώς των.

β) Οι συμμορίες απεστερήθησαν του μεγαλύτερου μέρους του οπλισμού και πυρομαχικών.

γ) Απεστερήθησαν ομοίως όλων σχεδόν των αποθηκών τροφίμων εφ' ων υπελόγιζαν διά τον επερχόμενον χειμώνα.

δ) Αι συντριπτικά ήτται ας υπέστησαν εις τας μεγάλας μάχας της ΟΙΤΗΣ, του ΓΙΔΟΒΟΥΝΙΟΥ, εις την Βορείως της ΑΡΤΟΤΙΝΑΣ περιοχήν ως και αι τελευταίαι τοιαύται της ΜΟΥΣΟΝΙΤΣΗΣ και ΚΑΛΟΣΚΟΠΗΣ, έσχον ως αποτέλεσμα ου μόνον την κατάπτωσιν του ηθικού των συμμοριών της ΡΟΥΜΕΛΗΣ, αλλά και την των γειτονικών συμμοριών των περιοχών ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ και ΝΑΥΠΑΚΤΙΑΣ.

ε) Εις τον συνημμένον πίνακα 3 εμφανίζονται λεπτομερώς αι απώλειαι των συμμοριών εις έμψυχον και άψυχον υλικόν ως και αι τοιαύται των ημετέρων.

Ν.ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
Ταξίαρχος
Διοικητής

Ν.Μ./Κ.Κ.
Ακριβές αντίγραφον
Τ.Σ.Υ.

ΠΙΝΑΞ υπ' αρ. 2

Α΄ Απώλειαι ημετέρων κατά την επιχείρησιν "ΛΑΙΛΑΨ" Β΄ Φάσις

	Νεκροί	Τραυματίαι	Σύνολον	Παρατηρήσεις
Αξ/κοί	2	2		
Στρατιώται	15	33		

Β΄ ΣΥΜΜΟΡΙΤΩΝ

Νεκροί	Συλ/τες	Τρ/ται	Παρ/τες	Αύτ/ται	Σύν	Παρατηρήσεις
350	206	9	172	51		

Γ΄ ΛΑΦΥΡΑ

	Όλμοι 4,2"	Όλμοι 3"	Όλμοι 2"	Πολ. Βίκερς	Πολ. Μπρέντ α	Οπλ/λα Μπρέν	Τυφ.	Συν Παρ.
Οπλισμός	1	2	7	1	5	17	240	Εκ των Μπρέντα το 1 μυδράλιον Γερ.
Πυρ/κά	30	21	50	700	2.000	15.00 0	40.00 0	

Τ.Σ.Υ.

16

ΘΕΜΑ: Έκθεσις επί των επιχειρήσεων
"ΛΑΙΛΑΨ" Β' φάσις.

ΠΡΟΣ: ΙΧ Μεραρχίαν

ΚΟΙΝ: ΓΕΣ/Α1 (υ.τ.α.) - Ι Στρατιά/Α1 (υ.τ.α.)
- 71-74-3ην Ταξιαρχίας-86 Περ.Α1 -Α3 - 85 Περ.

ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ
ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ
85 ΠΕΡΙΟΧΗ

Αρ.Πρ.Α.Π.5048/100/Α1
ΣΤΓ 902 Α τη 18/10/47

ΧΑΡΤΑΙ:	Καρπενήσι Καρδίτσα Άγραφα Λαμία	} 1:100.000
---------	--	-------------

1ον) ΕΧΘΡΟΣ

Ως το συνημμένον δελτίον πληροφοριών.

2ον) ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ

α) Δημιουργία κλοιού εν τη περιοχή ΠΑΛΑΙΟΚΑΪΤΣΑ - ΠΑΠΑ - ΡΕΝΤΙΝΑ - ΛΙΠΟΥΧΙ.

β) Εν περιπτώσει αποφυγής μάχης υπό του εχθρού δυνατότης ταχείας μετακινήσεως δυνάμεων εν τη μεταξύ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ - ΒΙΝΙΑΝΗΣ (Χ.6866) περιοχής προς απόφραξιν των μεταξύ τούτων διαβάσεων.

3ον) ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΦΙΛΙΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ (85 ΠΕΡΙΟΧΗΣ)

α) Συγκρότημα 71ης Ταξιαρχίας 602 Τάγμα 630 Τάγμα 4 Λ.Ο.Κ. (Ζαφειρόπουλου) Ουλαμός Πυρ/κού Ουλαμαρχία 4,2" 3 Λόχοι Χωρ/κής (εφεδρικοί)	} Δ/τής ο Δ/τής της 71ης Ταξιαρχίας
--	--

4ον) ΜΕΘΟΔΟΣ - ΑΠΟΣΤΟΛΗ κ.λ.π.

Ως υπ' αριθ. Α.Α.Π.199/28-9-47 Δ/γή 85 Περιοχής

5ον) ΕΚΤΕΛΕΣΙΣ

2α Οκτωβρίου (Χ ημέρα)

α) Αμφότερα τα συγκροτήματα κινηθέντα από 0630 ώρας κατέλαβον την γραμμήν (Υ.1069) - (Υ.0569) - (Υ.0368) - (0070) - (Χ.9969) - (Χ.9768) - (Χ.9368) - (Χ.9070) - (Χ.8670) ως και θέσεις εις (Χ.8361) - (Χ.7764) - (Χ.6963). Μικρά μόνον εχθρική αντίστασις εσημειώθη εις (Χ.9068) συλληφθέντων 2 συμμοριτών. Κατόπιν της ως άνω προχωρήσεως των τμημάτων καταλαβόντων τους αντικειμενικούς σκοπούς της Χ συν 1 ημέρας. Περί το μεσονύκτιον και προς πρόληψιν τυχόν κακοκαιρίας η Δ/σις της Περιοχής διέταξε διά την επομένην κίνησιν προς τους αντικειμενικούς σκοπούς της Χ συν 2 ημέρας. Περί το

μεσονύκτιον τμήματα του 602 Τάγματος παρενοχλήθησαν υπό του εχθρού διά πυρών πολυβόλου, με αποτέλεσμα τον τραυματισμόν ενός ιδιώτου ημιονηγού.

Καιρική κατάστασις νεφελώδης μετά βροχών.

Σ.Δ. Τ/Σ 85 Περιοχής από 29ης Σ/βρίου ευρίσκετο εις Μακρακώμην (Υ.0461).

3η οκτωβρίου (Χ συν 1 ημέρα)

α) Τμήματα κινηθέντα κατέλαβον την 1800 ώραν την γραμμήν (Υ.1074) - (Υ.0775) - (Υ.0176) - (Χ.9670) - (Χ.9175) - (Χ.8770).

β) 602 Τάγμα κινούμενον προς ΛΙΠΟΥΧΙ προσέκρουσεν την 0930 ώραν επί ισχυρών εχθρικών αντιστάσεων εις (Χ.900725). Κατόπιν σκληρού αγώνος ανετράπησαν αι πρώται αντιστάσεις. Λόγω πυκνότητος ομίχλης βροχής και λίαν δασώδους εδάφους περαιτέρω προχώρησις ανεστάλη. Απώλειαι ημετέρων 4 στρατιώται νεκροί -3 τραυματίαι και εις ιδιώτης- Συμμοριτών σοβαραί ανεξακρίβωτοι.

γ) Δ/σις της Περιοχής προς τον σκοπόν της απαγορεύσεως διαφυγής των συμμοριτών μεταξύ ΑΓ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ - ΣΤΕΝΩΜΑ - μετεκίνησε Διλοχίαν 627 Τά/τος υπό Ταγματάρχην ΠΑΠΑΔΟΓΙΩΡΓΟΝ εις ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ με αποστολήν την απόφραξιν των διαβάσεων ΚΟΚΚΙΝΟ ΔΙΑΣΙΛΛΟ (Χ.7364) - ΣΤΕΝΩΜΑ (Χ.7267) και σύνδεσμον μετά των τμημάτων 4ης Ταξ/ρχίας εις ΒΙΝΙΑΝΗΝ (Χ.6869)

δ) Διά την επόμενην η Δ/σις διέταξε διά του υπ' αριθ. 4520 σήματος ολοκλήρωσιν των αντικειμενικών σκοπών και σύνδεσμον μετά των Βορρά Κινουμένων τμημάτων ΙΧ Μεραρχίας.

ε) Εις 74 Ταξιαρχίαν Συμμορίται παρουσιασθέντες 3 μετά του οπλισμού των. Εις 71 Ταξιαρχίαν παρουσιασθέντες συμμορίται 2 εξ ων ο εις μετά του οπλισμού του.

Καιρική κατάστασις νεφελώδης. Σ.Δ. Τ/Σ Μακρακώμη (Υ.0461).

4 Οκτωβρίου (Χ συν 2 ημέρα)

α) Από 0300 ώρας μέχρι 0530 ώρας συμμορίται ενήργησαν επίθεσιν κατά 602 Τάγματος αποκρουσθείσαν με σοβαράς διά αυτούς απωλείας. Εκ των ημετέρων ετραυματίσθη εις ελαφρώς. Εκ των συμμοριτών εις νεκρός συμμορίτης εγγύς πολυβολείου.

Λοιπαί απώλειαι δεν εξηκριβώθησαν.

β) Τμήματά μας δεξιού συνεδέθησαν με τμήματα ΙΧ Μεραρχίας εις (Υ.0678) και (Υ.0178).

γ) Τμήματά μας περιοχή (Χ.9072) εσυνέχισαν επαφήν μετά συμμοριτών. Λόγω πυκνότητος ομίχλης και δασώδους εδάφους δεν ηδυνήθησαν προχωρήσουν.

δ) Εις (Χ.9965) αυτοκίνητον ανετινάχθη υπό νάρκης τραυματισθέντων ελαφρώς 2 οπλιτών.

ε) Εις (Χ.985695) ανευρέθησαν 5 νάρκαι.

στ) Τας απογευματινάς ώρας επετεύχθη προώθησις Πεδ. Πυρ/ρχίας εις ΜΠΙΡΜΠΙΛΙΩ (Χ.9670).

ζ) Η 74η Ταξιαρχία διετάχθη να κινηθή την πρωίαν της επομένης μίαν Διλοχίαν εν τη κατεύθυνσει (Υ.0176) - (Χ.9476).

η) Η 71 Ταξιαρχία διετάχθη να συγκεντρώσῃ όλα της τα μέσα εν τη κατεύθυνσει ΚΑΡΑ ΡΑΧΗ - (Χ.9072) - ΛΙΠΟΥΧΙ (Χ.9078).

Καιρική κατάστασις λίαν ομιχλώδης μετά βροχών Σ.Δ.Τ/Σ Μακρακώμη.

5 Οκτωβρίου (Χ συν 3 ημέρα)

α) Τμήματα κατέλαβον την γραμμήν (Χ.9078) - (Χ.9376) άνευ αντιστάσεως.

β) ΛΟΚ Ζαφειροπούλου ενεπλάκησαν από 1400 ώρας εις (Χ.815655) μετά δυνάμεως 100 περίπου συμμοριτών. Εις αγώνα επενέβη επιτυχώς Πυρ/κόν και αεροπορία.

Εσπερινάς ώρας εχθρός συνεπτύχθη προς Βορράν εγκαταλείψας επί τόπου 4 νεκρούς συναποκομίζων σημαντικών αριθμόν νεκρών και τραυματιών του.

Ημετέροι απώλειαι εις νεκρός οπλίτης τραυματίαι εις Ανθ/γός και εις στρατ/της.

γ) Η Δ/σις Περιοχής διά την έτι περαιτέρω ενίσχυσιν της αποφράξεως των προς Δυσμάς και Ανατολάς των Καρπενησίου διαβάσεων προώθησεν από μεσημβρινών ωρών ένα εισέτι Λόχον του 627 Τάγματος, ένα ΛΟΚ ως και Ουλαμόν Πυρ/κού, μετακινήθέντος και του Τ/Σ της Περιοχής από 1500 ώρας εις Καρπενήσι.

Καιρός νεφελώδης.

6 Οκτωβρίου (Χ συν 4 ημέρα)

α) 602 Τάγμα κατέλαβε 1700 ώραν (Χ.8381) και (Χ.8182) άνευ αντιστάσεως.

β) Ομάς συμμοριτών αποπειραθείσα να διαφύγη προς Δυσμάς 1630 ώραν ενέπεσεν επί ενέδρας ημετέρων τμημάτων εις (Χ.7168) βληθείσα εξ εγγυτάτης αποστάσεως διεσκορπίσθη τραπέισα προς Βορειοανατολάς και εγκαταλείψασα επί τόπου 4 νεκρούς.

γ) 2215 ώραν ελήφθη το υπ' αριθ. 76356 σήμα της ΙΧ Μεραρχίας δι' ου διετάσσετο η Περιοχή όπως εκκαθαρίση τας περιοχάς:

(i) ΚΟΚΑΛΙΑ - ΑΓ. ΤΡΙΑΣ

(ii) ΑΓ. ΗΛΙΑΣ - ΑΓ. ΤΡΙΑΣ

(iii) ΣΤΕΝΩΜΑ - ΠΑΠΑΔΙΑ

Κατόπιν του ανωτέρω σήματος η Περιοχή διέταξε διά την επομένην τα κάτωθι:

(i) 602 Τάγμα εξερευνήση την περιοχήν ΧΟΧΛΙΑ - ΑΓ ΤΡΙΑΣ αποστέλλουσα αναγνώρισιν προς το ΠΥΡΓΑΚΙ.

(ii) 630 Τάγμα εξερευνήθη μέχρι (Χ.8368).

(iii) ΛΟΚ Ζαφειροπούλου εξερευνήσωσι μέχρι (Χ.7863).

(iv) Τριλοχία ΠΑΠΑΔΟΓΙΩΡΓΟΥ να εξερευνήση την περιοχήν ΠΑΠΑΔΙΑ - ΔΟΜΝΙΑΝΟΙ.

δ) Εκοινοποιήθη ημίν το υπ' αριθ.76351 σήμα της ΙΧ Μεραρχίας προς την 41 Ταξ. δι' ου διετάσσετο άμεσος ενίσχυσις των τμημάτων προοχής ΒΙΝΙΑΝΗΣ προς φράξιν διαβάσεως προς Δυσμάς.

Επίσης ελήφθη το υπ' αριθ. ΕΠ 8186 σήμα της ΙΧ Μεραρχίας προς την 41 Ταξ. εις ο αναφέροντο τα κάτωθι:

Διαφυγή συμμοριτών εκ περιοχής ΧΟΧΛΙΑ - ΔΟΜΝΙΑΝΩΝ δυτικώς ΜΕΓΔΟΒΑ θεωρήθη απαράδεκτος.

Παρακαλώ και αύθις Ταξιαρχία λάβη ενδεικνυόμενα μέτρα.

Διά του υπ' αριθ. ΑΠ 76353 σήματος της ΙΧ Μεραρχίας διετάσσετο από πρωινών ωρών η περιοχή όπως τμήματα ΣΤΕΝΩΜΑΤΟΣ συνδεθώσι μετά τοιούτων 41ης Ταξ. εις (695705). Εις εκτέλεσιν του τελευταίου τούτου σήματος διετάχθη Τριλοχία ΠΑΠΑΔΟΓΙΩΡΓΟΥ όπως προωθήση ισχυρωτάτην περίπολον προς σύνδεσμον μετά τμημάτων 41ης Ταξιαρχίας.

Αύτη ανέφερεν απογευματινάς ώρας ότι καίτοι προωθήθη έτι Βορειότερον του καθοριζομένου σημείου, ουδαμού κατώρθωσε να συναντήση φίλια τμήματα.

Τούτο ανεφέρθη ΙΧ Μεραρχίαν.

2230 ώραν τμήματα συμμοριτών απειπειράθησαν διαρρεύσωσι μεταξύ (Χ.7364) - (Χ.7267) - (Χ.7168) εβλήθησαν υπό τμημάτων μας, συμπτυχθέντα προς Βορράν.

Κατά σύμπτυξιν των εβλήθησαν σφοδρώς υπό πυρών Πυρ/κού.

ε) Υπόλοιπα τμήματα εσυνέχισαν έρευναν περιοχής των ανευρόντα αποθήκας τροφίμων και πυρομαχικών. Παραδόθησαν 4 συμμορίται μετά του οπλισμού των και συνελήφθησαν 7.

Καιρική κατάσταση καλή. Σ.Δ. Τ/Σ Καρπενήσι.

7 Οκτωβρίου (Χ συν 5 ημέρα)

α) Άπαντα τμήματα εκινήθησαν συμφώνως προς την προαναφερθείσαν Διαταγή δι' εξερεύνησιν καθοριζομένων περιοχών. Συμμορίται ουδαμού συνηντήθησαν.

Συνελήφθησαν 6 συμμορίται εντός σπηλαίου και 8 αυτοαμυνίται. Ομοίως ανευρέθησαν νέαι αποθήκαι με σημαντικές ποσότητες τροφίμων, ικανός αριθμός πυρομαχικών, υγειονομικόν υλικόν, ποσότητες δυναμίτιδος και ποίμνια Συμμοριτών.

β) 1930 ώραν η ΙΧ Μεραρχία διά του υπ' αριθ. ΑΠ 76368 σήματός της διέτασσε την Περιοχήν όπως εξασφαλίση δυνατότητα διά επιθετικήν ενέργειαν προς κατεύθυνσιν ΒΙΝΙΑΝΗ - ΤΣΟΥΚΝΙΔΑ (Χ.6473) διά δυνάμεως Διλοχίας. Εδόθη εντολή προς Ταγματάρχην Παπαδογιώργον όπως ανακαλέση τμήματά του εκ περιοχής ΔΟΜΝΙΑΝΩΝ και συγκεντρωθή εις περιοχήν ΒΙΝΙΑΝΗΣ διά τυχόν εκπλήρωσιν ανωτέρω αποστολής.

γ) Τμήματα Παπαδόγιωργου αναστραφέντα συνεκεντρώθησαν μεσημβρινάς ώρας επομένης περιοχήν ΒΙΝΙΑΝΗΣ.

Καιρική κατάσταση καλή Σ.Δ. Τ/Σ Καρπενήσι.

8 Οκτωβρίου (Χ συν 6 ημέρα)

α) Τμήματα εσυνέχισαν έρευναν περιοχής. Ανευρέθησαν νέαι αποθήκαι σιτηρών και ιματισμού.

Παρουσιάσθησαν 8 συμμορίται ων 5 μετά του οπλισμού των και συνελήφθησαν 9 της αυτοαμύνης.

β) Την 1000 ώραν απεστάλη το υπ' αριθ. ΕΠ 8206 σήμα της ΙΧ Μεραρχίας δι' ου διετάσσετο η περιοχή όπως αναφέρει περί της δυνατότητος ενεργείας προς την κατεύθυνσιν ΒΙΝΙΑΝΗΣ - ΤΣΟΥΚΝΙΔΑ. Τούτο ελήφθη την 2010 ώραν. Εις απάντησιν τούτου η Περιοχή απέστειλεν τα υπ' αριθ. 2086 σήματα εις α ανεφέρετο ότι (α) αι διαρρεύσαντες συμμορίται εκ της περιοχής (Χ.6869) ετράπησαν προς (Χ.6373) και (β) ότι εθεωρείτο επικίνδυνος προχώρησις εις το εσωτερικόν των συμμοριτών με νώτα και πλευρά ακάλυπτα.

Καιρική κατάσταση καλή. Σ.Δ Τ/Σ (Χ.7660).

9 και 10 Οκτωβρίου (Χ συν 7 και Χ συν 8 ημέρα)

α) Εσυνεχίσθη η εξερεύνησις των περιοχών ανευρεθέντων και νέων σημαντικών ποσοτήτων τροφίμων και διαφόρων ειδών των συμμοριτών.

Ομοίως ανευρέθησαν εις την περιοχήν ΦΟΥΡΝΑΣ 9 νεοκατασκευασθείσαι αποθήκαι αίτινες εκάησαν.

Συνελήφθησαν 10 συμμορίται μετά του οπλισμού των και παρεδόθησαν 4.

Καιρική κατάσταση καλή. Σ.Δ. Τ/Σ Μακρακώμη.

Από των εσπερινών ωρών της 10ης Οκτωβρίου η επιχείρησις "ΛΑΙΛΑΨ" Β' Φάσις εθεωρήθη λήξασα διαταχθείσης διά την επομένην της μετακινήσεως των τμημάτων προς λήψιν της νέας διατάξεως.

Διά την συνέχισιν της εξερευνήσεως παρέμεινε το 602 Τάγμα συν 4 ΛΟΚ εις την περιοχήν της 71ης ταξιαρχίας ως και το 628 και 629 Τάγματα διά την περιοχήν της, 74ης Ταξιαρχίας.

6ον) ΕΠΙΤΕΥΧΘΕΝΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

α) Τα επιτευχθέντα διά της επιχειρήσεως ΛΑΙΛΑΨ Β΄ Φάσις αποτελέσματα δύναται να θεωρηθώσι ως ικανοποιητικά.

β) Οι συμμορίται έχοντες προ οφθαλμών την συντριβήν των συντρόφων της ΡΟΥΜΕΛΗΣ και αντιληφθέντες την 3ην ημέραν τας κινήσεις μας ήρχισαν συμπτυσσόμενοι προς Δυσμάς επωφελούμενοι από το εξαιρετικώς δασώδες του εδάφους και της επικρατούσης κακοκαιρίας κατά τας πρώτας ημέρας των επιχειρήσεων.

γ) Δύναται να θεωρηθή βέβαιον ότι το μεγαλύτερο μέρος των συμμοριτών διέφυγεν προς Δυσμάς και Βορράν επωφελούμενον της μη υπάρξεως τμημάτων εις περιφέρειαν ΒΙΝΙΑΝΗΣ.

δ) Το κυριώτερον αποτέλεσμα της τελευταίας ταύτης επιχειρήσεως υπήρξεν η ανεύρεσις μεγάλων αποθηκών τροφίμων και η τελεία αποδιοργάνωσις αυτών.

ε) Τέλος δέον να τονισθή ότι εις την εν λόγω περιοχὴν από αρκετά μακροῦ χρόνου δεν εἶχον λάβει χώραν σοβαραί επιχειρήσεις, των συμμοριτών της περιοχῆς αποθρασυνθέντων και διαθετόντων υπέρ αυτών τον ηθικόν παράγοντα, ον ἤδη απώλεσαν.

Εἰς τον συνημμένον πίνακα 3 εμφαίνονται λεπτομερώς αι απώλειαι των συμμοριτών εις ἔμψυχον και ἄψυχον υλικόν ως και των ημετέρων.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
ΤΑΞΙΑΡΧΟΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

Διά την ακρίβειαν
Το Γραφεῖον Α1
Τ.Σ.Υ.

17

1η ΣΤΡΑΤΙΑ
A1 ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΑΚΡΩΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ

ΙΣ/1033/ /Α1

Φεβρουαρίου 1948

ΕΚΘΕΣΙΣ
ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ "ΛΑΙΛΑΨ"

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Η περιοχή ΡΟΥΜΕΛΗΣ μέχρι του Δεκεμβρίου 1946 δεν παρουσίαζε συμμοριακήν δράσιν. Αι ομάδες των συμμοριτών, αίτινες έδρων εις την περιοχήν ΡΕΝΤΙΝΑΣ - ΣΜΟΚΟΒΟΥ μέχρις υψιπέδου ΝΕΥΡΟΠΟΛΕΩΣ ελάχιστα μέχρι τότε ενώλησαν ταύτην.

Έκτοτε όμως η συμμορία ΜΠΕΛΗ εκ της περιοχής ΣΜΟΚΟΒΟΥ ορμηθείσα εισήλθεν εις ΟΙΤΗΝ. Και ανεστάτωσε την ΡΟΥΜΕΛΗΝ. Εντός ελαχίστου χρόνου η συμμοριακή δράσις εις ταύτην έλαβεν επικινδύνους διαστάσεις και οι συμμορίται επεβλήθησαν των στάγδην διατιθεμένων τμημάτων.

Το ΓΕΣ, και το Α΄Σ.Στρατού απησχολήθησαν σοβαρώς με την ΡΟΥΜΕΛΗΝ πολύ πριν συγκροτηθή η Στρατιά, αλλά τότε δεν ηδυνήθησαν να λάβωσι έν ριζικόν μέτρον, λόγω της εις ΒΟΡΕΙΟΝ ΕΛΛΑΔΑ καταστάσεως, προς ην διετίθεντο αι κύριαι δυνάμεις του Στρατού.

Είναι αληθές ότι προ της συγκροτήσεως της Στρατιάς το ΓΕΣ ωργάνωσε και διεξήγαγε την επιχείρησιν "ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ" εις περιοχήν ΔΟΜΟΚΟΥ - ΚΑΪΤΣΑΣ με σκοπόν την απελευθέρωσιν της αρτηρίας ΛΑΜΙΑ - ΦΑΡΣΑΛΑ, πλην όμως αύτη ουδέν απέδοσεν και ουδέ κατ' ελάχιστον εβελτίωσε την κατάστασιν.

2. Ούτω η συγκροτηθείσα Στρατιά τον Μάρτιον 1947 με αποστολήν την αποκατάστασιν της τάξεως Β. της γραμμής ΔΟΜΟΚΟΣ - ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΣ και την φράξιν των συνόρων, εύρισκεν ότι ήτο αδύνατος η προώθησις των δυνάμεών της προς Βορράν αν δεν αποκαθιστά μίαν σταθεράν κατάστασιν εις την προς ΡΟΥΜΕΛΗΝ γειτονικήν περιοχήν ΔΟΜΟΚΟΥ - ΡΕΝΤΙΝΑΣ - ΑΓΡΑΦΩΝ.

Υπό τας συνθήκας ταύτας διεξήχθη η επιχείρησις "ΑΕΤΟΣ" και αι προπαρασκευαστικάί και τούτου τοιαύται.

Δυστυχώς όμως παρά τας επιχειρήσεις ταύτας, ενώ εις τας βορειοτέρας περιοχάς ΝΕΥΡΟΠΟΛΕΩΣ - ΚΟΖΙΑΚΑ επετεύχθη η εκκαθάρισις, εις την περιοχήν ταύτην ουδέν σχεδόν επετεύχθη, διότι η εκκαθαρισθείσα περιοχή ανεμολύνθη εκ ΡΟΥΜΕΛΗΣ.

Παρά τούτου, η Στρατιά δεν ήτο δυνατόν ν' αναστραφή και πάλιν προς Νότον. Συνέχισιε τας επιχειρήσεις της προς Βορράν, επιφυλασσομένη εις πρώτην ευκαιρίαν να επέμβη και προς Νότον.

3. Εν τω μεταξύ η κατάστασις εις ΡΟΥΜΕΛΗΣ τον Ιούλιον 1947 έφθασεν εις το απροχώρητον.

Ο αριθμός των συμμοριτών ηυξήθη επικινδύνως. Συμμορίαι ενεφανίζοντο εις ΕΛΙΚΩΝΑ και έκρουον τας πύλας της Πρωτευούσης.

Η ανησυχία εις ΑΘΗΝΑΣ ήτο μεγάλη και κοινή γνώμη ανάστατος.

4. Η Ανώτατη ηγεσία του Στρατεύματος μη ευρίσκουσα άλλην λύσιν απεφάσισε τότε την επέμβασιν δυνάμεων της Στρατιάς εις ΡΟΥΜΕΛΗΝ και την εκκαθάρισιν της εις αυτήν καταστάσεως.

Ειδικώτεραν απεφάσισε την μεταφοράν της 3ης Ταξιαρχίας εις ΡΟΥΜΕΛΗΝ και την επέμβασιν μιας ακόμη Ταξιαρχίας προς περιοχήν ΡΕΝΤΙΝΑΣ - ΑΓΡΑΦΩΝ.

Η Στρατιά, διεξάγουσα ένα εξαντλητικόν και σκληρόν αγώνα από του Απριλίου και αποβλέπουσα πάντοτε προς Βορράν, αντέδρασεν εις το να αποσπάση δυνάμεις, από τας ήδη ανεπαρκείς τοιαύτας, εκ του κυρίου θεάτρου επιχειρήσεων και να τας διαθέση προς Νότον.

Τελικώς όμως η επιχείρησις απεφασίσθη να διεξαχθή.

ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ

5. Από της εποχής καθ' ην απεφασίσθη υπό της Ανωτάτης ηγεσίας η διεξαγωγή της επιχειρήσεως τέλος Ιουλίου 1947 μέχρι της ημέρας ενάρξεώς της (16 Σ/βρίου 1947) εμεσολάβησε μέγα χρονικόν διάστημα κατά το οποίον ελήφθησαν τα κάτωθι προκαταρκτικά μέτρα:

6. Εξοικονόμησις δυνάμεων

Το βασικώτερον στοιχείον διά την διεξαγωγήν της επιχειρήσεως ήτο η εξοικονόμησις των απαιτήτων δυνάμεων δι' έν θετικόν αποτέλεσμα. Εθεωρήθη ότι αι εις ΡΟΥΜΕΛΗΝ δυνάμεις της 85ης Περιοχής:

-71 Ταξιαρχία

-74 Ταξιαρχία

-10 Λ.Ο.Κ.

-3 Τάγματα Χωρ/κής

ήσαν ανεπαρκείς και μάλιστα ήσαν δέσμιοι στατικών αποστολών διά την φορύρησιν συγκοινωνιών και ζωτικών κέντρων.

Κατόπιν τούτων απεφασίσθησαν:

-I- Η επέμβασις 2 ετέρων Ταξιαρχιών εκ των εις την διάθεσιν της Στρατιάς, εκ των οποίων η μία θα ήτο, οπωσδήποτε η 3η τοιαύτη (2020 295/10.8.47 διαταγή ΓΕΣ).

-II- Η χρησιμοποίησις των διά τα Β' και Γ' Σ.Στρατού προοριζομένων νεοσυλλέκτων της 5ης ΕΣΣΟ. Οι νεοσύλλεκτοι ούτοι διά των 2013/221/22.8.47 και 2002/108/26.8.47 διαταγών του ΓΕΣ οργανώθησαν προσωρινώς εις Τάγματα και διετέθησαν ως κάτωθι:

-22ον Τάγμα εις ΓΡΑΒΙΑΝ

-24ον " " ΛΙΔΩΡΙΚΙ

-25ον " " ΑΜΦΙΣΣΑΝ

-21ον " " ΛΑΜΙΑΝ

-35ον Διλοχία εις ΛΑΜΙΑΝ

-23ον Τάγμα εις ΛΕΒΑΔΕΙΑΝ

-26αν, 27ον και 23ον Τάγματα εις διάθεσιν ΙΧης Μεραρχίας.

Τα Τάγματα ταύτα, ανέλαβον στατικής αποστολάς διά την απαγκίστρωσιν περισσότερων τμημάτων Τακτικού Στρατού, χρησιμοποιηθησομένων εις την επιχείρησιν.

-III- Η διάθεσις εις 85 Περιοχήν υπό ΓΕΣ 15 Λ.Ο.Κ. μη πλήρως εκπαιδευθέντων.

7. Επιχείρησις ΕΛΙΚΩΝΟΣ - ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ

Η απόφασις της ανωτάτης ηγεσίας περιελάμβανε και τον ρυθμόν της επιχειρήσεως.

Η όλη επιχείρησις εκκαθάρισεως της ΡΟΥΜΕΛΗΣ εχωρίσθη εις δύο μικροτέρας τοιαύτας:

Iον: Εκκαθάρισις ΕΛΙΚΩΝΟΣ - ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ μέχρι της γραμμής ΗΡΑΚΛΕΙΑ - ΕΛΕΥΘΕΡΟΧΩΡΙ - ΜΠΡΑΛΛΟΣ - ΓΡΑΒΙΑ - ΑΜΦΙΣΣΑ.

IIον: Εκκαθάρισις ΜΠΕΛΗ (ΟΙΤΗ - ΓΚΙΩΝΑ - ΒΑΡΔΟΥΣΙΑ) και περιοχής Βορείως ΣΠΕΡΧΕΙΟΥ.

Η μεν πρώτη (I) θα διεξήγετο υπό του Α' ΣΣ διά της 74 Ταξιαρχίας και των ΛΟΚ (2002/105/2/29.8.47 διαταγή ΓΕΣ) η δε δευτέρα (II) υπό της Στρατιάς διά δυνάμεων της και των 71 και 74 Ταξιαρχιών και Λ.Ο.Κ.

Η 2002/105/2/29.8.47 διαταγή ΓΕΣ καθώριζεν έναρξιν της πρώτης επιχειρήσεως από 3.9.47 και πέρας 6.9.47. Προσέθετε δε ότι η υπό της Στρατιάς επιχείρησις θα ήρχιζε την 9.9.47 με διάρκειαν το πολύ 25 ημερών.

Τα χρονικά ταύτα όρια καθωρίσθησαν υπό του ΓΕΣ διότι το πρώτον 15θήμερον του Οκτωβρίου απελύοντο οι έφεδροι κλάσεως 1940 και έδει η όλη επιχείρησις να επερατούτο προ της απολύσεως τούτων.

8. Την 6.9.47 ήρξατο υπό Α' Σ. Στρατού η επιχείρησις προς εκκαθάρισιν ΕΛΙΚΩΝΟΣ - ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ, με βασικόν σκοπόν την καταστροφήν των συμμοριτών ή τουλάχιστον την απώθησιν των προς Β. εις τον χώρον της δευτέρας επιχειρήσεως. Θα έπρεπε δε να καταβληθή προσπάθεια να επιτευχθή το ανωτέρω αποτέλεσμα ίνα απαγκιστρωθή η 74 Ταξιαρχία και το μείζον μέρος των ΛΟΚ, ίνα χρησιμοποιηθώσιν υπό της Στρατιάς εις την προς Βορράν περιοχίν (2002/105/2/29.8.47 διαταγή ΓΕΣ).

Δυστυχώς όμως τα αποτελέσματα δεν υπήρξαν τα αναμενόμενα, διότι και εις την ΕΛΙΚΩΝΑ παρέμειναν συμμορίται και εις ΠΑΡΝΑΣΣΟΝ. Τούτο δε έσχε σοβαράς συνεπείας, διότι αργότερον το Α' Σ. Στρατού απέστειλε συνεχώς εκκλήσεις προς την Στρατιάν περί αποστολής δυνάμεων διά την αντιμετώπισιν καταστάσεως.

Όχι μόνον τούτο. Ούτε την 3.9.47 ήρξατο η επιχείρησις (αλλά την 6.9.47) ούτε την 7.9.47 έληξεν ως καθώριζεν η διαταγή (αλλά την 12.9.47).

Τούτο έσχεν ως συνέπειαν την επιβράδυνσιν της ενάρξεως της ΛΑΙΛΑΠΟΣ υπό της Στρατιάς.

9. Άλλαι προκαταρτικαί εργασίαι και ενέργειαι

Εκτός των ανωτέρω βασικών ενεργειών εγένοντο και πολλάί άλλαι, τας οποίας εν συντομία θ' αναφέρωμεν κατωτέρω:

Καθ' όλον τον μήνα Αύγουστον 1947 και μέχρι της ημέρας ενάρξεως της επιχειρήσεως πολλάι συσκέψεις εις τα Επιτελεία του ΓΕΣ Στρατιάς και Α' και Β' Σ. Στρατού έλαβον χώραν, πολλάι επαφαί και συζητήσεις, προς πλήρη καθορισμόν όλων των λεπτομερειών της επιχειρήσεως.

Την 16.8.47 ο Αντιστράτηγος Δ/τής της Στρατιάς μετά επιτελών του συνεσκέφθη εις ΛΑΡΙΣΣΑΝ μετά του Υπουργού Στρατιωτικών διά την επιχείρησιν.

Την 20.8.47 ο Επιτελάρχης της Στρατιάς μετέβη εις ΓΕΣ διά να συζητήση διά τας λεπτομερείας της επιχειρήσεως.

Την 28.8.47 ο Αντιστράτηγος Στρατιάς μετέβη εις ΓΕΣ προς τον αυτόν σκοπόν.

Την 30.8.47 νέα μετάβασις Επιτελάρχου Στρατιάς εις ΓΕΣ.

Την 3.9.47 ο Δ/τής ΑΙ Στρατιάς μετέβη εις 85ην Περιοχίν δι' ενημέρωσιν επί της επιχειρήσεως.

Την 5.9.47 ελήφθησαν αι 2002/105/1.9.47 οδηγίαι του ανωτάτου Στρατ. Συμβουλίου δι' εκκαθάρισιν ΡΟΥΜΕΛΗΣ.

10. Τέλος η Στρατιά αφ' ης ανέλαβε την επιχείρησιν κατέλαβε πάσαν προσπάθειαν διά την καλλιτέραν προπαρασκευήν της και εμερίμνησε διά την έγκαιρον μεταφοράν των δυνάμεων προς λήψιν της αρχικής διατάξεως.

Εγκαίρως δε εκοινοποίησε τας κάτωθι διαταγάς της αφορώσας την επιχείρησιν:

(α) Το 46/759/4.9.47 Σχέδιον επιχειρήσεως ΡΟΥΜΕΛΗΣ υπό συνθηματικών ΛΑΙΛΑΨ μετά των επακολούθων τοιούτων Διαβιβάσεων και Αεροπορικής υποστηρίξεως.

(β) Τας 24/780/9.9.47 ειδικάς οδηγίας της διά τας επιχειρήσεις ΛΑΙΛΑΨ.

(γ) Ανεκοινωποίησε την 5/376/9.6.47 διαταγήν της διά την συνεργασίαν Στρατού και Αεροπορίας.

(δ) Την 46/807/13.9.47 ημερησίαν διαταγήν του Δ/τού της Στρατιάς προς τας επιχειρούσας Μονάδας και τμήματα.

11. Υπό τας συνθήκας ταύτας ήρξατο η επιχείρησις ΛΑΙΛΑΨ.

ΠΡΟΘΕΣΙΣ ΣΤΡΑΤΙΑΣ

12. Εξόντωσης των επί της ΟΙΤΗΣ - ΓΚΙΩΝΑΣ συμμοριών ΜΠΕΛΗ και αποδιοργάνωσης αρχικώς των εις υψίπεδον ΡΕΝΤΙΝΑΣ ΣΜΟΚΟΒΟΥ λοιπών συμμοριών.

Εν συνεχεία προσπάθεια, εξοντώσεως των εις το ανώτερω υψίπεδον συμμοριτών και εδραίωσης εις τας περιοχάς ταύτης τμημάτων διά την απαγόρευσιν πάσης συγκροτήσεως συμμοριών.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ13. Εχθρός

Εις την περιοχήν των επιχειρήσεων ο εχθρός παρουσιάζετο ως εξής:

(α) Περιοχή Δυτ. ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τάγμα ΠΑΠΟΥΑ και τάγμα ΛΕΥΤΕΡΗ. Συνολ. δύναμις 300

(β) Αρχηγείον ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ - ΦΩΚΙΔΟΣ

Τάγματα ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ, ΑΝΑΠΟΔΟΥ και ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ. Συνολική δύναμις

600 - 700.

(γ) Αρχηγείον ΠΑΡΝΑΣΣΙΔΟΣ

Τάγματα ΠΕΛΟΠΙΔΑ και ΚΡΟΝΟΥ. Συνολική δύναμις 300.

(δ) Αρχηγείον ΑΓΡΑΦΩΝ

Συγκροτήματα ΑΛΕΥΡΑ, ΑΓΡΑΦΙΩΤΗΣ, ΓΑΖΗ, ΣΟΦΙΑΝΟΥ και ΠΑΪΚΟΥ.

Συνολική δύναμις 800-900.

(ε) ΟΡΘΡΥΣ

Συγκρότημα υπό ΚΟΚΚΙΝΟΝ. Συνολική δύναμις 200.

Διά των δυνάμεων τούτων ο εχθρός είχε την δυνατότητα να εξακολουθήση την προσπάθειαν επεκτάσεως του προς Νότον και δημιουργίας βάσεων εγγύς της Πρωτευούσης ή προσβαλλόμενος εις ΟΙΤΗΝ ν' αντιτάξη αντίστασιν, εις δε τας λοιπάς περιοχάς να προσπαθήση να διαφύγη προς Δ. ή ΒΔ (ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑ - ΑΧΕΛΩΟΝ) με πρόθεσιν να επανεισδύση εις αυτάς μετά την αποχώρησιν των δυνάμεών μας.

14. Αι φίλαιοι δυνάμεις εις την προς εκκαθάρισιν περιοχήν ήσαν διατεταγμένοι ως εξής:

(α) Εις την κοιλάδα του ΣΠΕΡΧΕΙΟΥ από της ΛΑΜΙΑΣ μέχρι ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ ήσαν διατεταγμένοι η 71 Ταξιαρχία, Ι Τάγμα Χωρ/κής και μερικοί ΛΟΚ.

(β) Κατά την αρτηρίαν ΜΠΡΑΛΛΟΣ - ΛΕΒΑΔΕΙΑ και ΛΕΒΑΔΕΙΑ - ΑΜΦΙΣΣΑ - ΛΙΔΩΡΙΚΙ ήτο διατεταγμένη η 74 Ταξιαρχία και μερικοί ΛΟΚ.

(γ) Εις την ΝΑΥΠΑΚΤΙΑΝ ήτο διεσπαρμένον κατά Λόχους το Συ/μα Χωρ/κής (6ον και 7ον Τάγματα) ενισχυμένον διά διαφόρων αποσπασμάτων Χωρ/κής.

(δ) Εις την ΒΑ. ΤΡΙΧΩΝΙΔΑ μέχρι ΛΟΓΓΙΣΤΙ - ΚΕΡΑΣΟΒΟΝ (ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ) ευρίσκοντο διεσπαρμένα διάφορα αποσπάσματα Χωρ/κής και ΜΑΥ-ΜΑΔ της 86ης Περιοχής (ΑΓΡΙΝΙΟΥ).

(ε) Εις περιοχήν ΑΓΡΑΦΩΝ - ΝΕΥΡΟΠΟΛΕΩΣ και εις τους πρόποδας των ορέων του ΙΤΑΜΟΥ - ΡΕΝΤΙΝΑΣ ευρίσκετο η 72 Ταξιαρχία.

Άπαντα τα ανωτέρω τμήματα παρέμενον σχεδόν εν παθητική στάσει, εξαντλήσαντα προ πολλού τας επιθετικές δυνατότητάς των.

ΚΑΘΟΡΙΣΘΕΙΣΑ ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ15. Τρόπος ενεργείας

(α) Εδραίωσις της εκκαθαρισθείσης ζώνης ΠΑΡΝΑΣΣΙΔΟΣ - ΕΛΙΚΩΝΟΣ,

δημιουργία ΜΑΔ εις τας περιοχάς ταύτας διά την απαγόρευσιν πάσης εις αυτάς επανεισδύσεως και επανασυγκροτήσεως συμμοριών.

(β) Τήρησις των κυρίων αρτηριών:

- I- ΛΙΔΩΡΙΚΙ (Υ.0814) - ΑΜΦΙΣΣΑ (Υ.2313) - ΛΕΒΑΔΕΙΑ (Υ.6600).
- II- ΑΜΦΙΣΣΑ (Υ.2313) - ΓΡΑΒΙΑ (Υ.2929).
- III- ΛΕΒΑΔΕΙΑ (Υ.6600) - ΛΑΜΙΑ (Υ.3254) - ΔΟΜΟΚΟΣ (Υ.2280).
- IV- ΛΑΜΙΑ (Υ.3254) - ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΝ (Χ.7660).

(γ) Κίνησις ισχυρών ομάδων κρούσεως εκ Ν.Β. και Α. προς προσβολήν των ΜΠΕΛΗ, εξόντωσιν αυτών, καταστροφήν των κρησφυγέτων των διά συγχρόνου ει δυνατόν απασχολήσεως των συμμοριτών εις υψίπεδον ΡΕΝΤΙΝΑΣ - ΑΓΡΑΦΩΝ προς εξάρθρωσιν αυτών, σύλληψιν αυτοαμυνιτών και καταστροφήν των αποθηκών των και κρησφυγέτων των.

(δ) Εγκατάστασις εις την περιοχήν ΟΙΤΗΣ - ΓΚΙΩΝΑΣ ισχυρών δυνάμεων εδραιώσεως, οργάνωσις των κατοίκων των περιοχών τούτων προς απαγόρευσιν πάσης επανασυγκροτήσεως των συμμοριτών και διάθεσιν όλων των διαθεσίμων δυνάμεων προς Βορράν διά την τελικήν επί υψιπέδου ΡΕΝΤΙΝΑΣ και περιοχής ΑΓΡΑΦΩΝ ενέργειαν και εδραιώσιν επ' αυτών.

16. Διατεθείσαι δυνάμεις

(α) 85 Περιοχή

- I- 3η Ταξιαρχία
- II- 74 "
- III- 71 "
- IV- 10 παλαιοί ΛΟΚ
- V- 15 νέοι ΛΟΚ
- VI- Α' Τάγμα Φρουράς
- VII- 5 1/2 Τάγματα Κ.Β.Ε.
- VIII- 86 Περιοχή (3 Τάγματα Χωρ/κής και διάφορα αποσπάσματα ΜΑΥ -

ΜΑΔ)

(β) IX Μεραρχία

- I- 72 Ταξιαρχία
- II- 41 Ταξιαρχία συν Ι Τάγμα 42 Ταξιαρχίας
- III- 4 Τάγματα Χωρ/κής
- IV- 2 Τάγματα Κ.Β.Ε.
- V- Μονάδες υποστηρίξεως

(γ) 83 Περιοχή

17. Καθορισθείσαι αποστολαί

(α) 85 Περιοχή

-I- Θα εξοντώσῃ τας συμμορίας ΜΠΕΛΗ δι' αιφνηδιαστικών και αποφασιστικών ενεργειών και κρούσεων διά 4 ομάδων κρούσεως, θα απαγορεύσῃ την προς δυσμὰς διαφυγὴν του και θα εκκαθαρίσῃ πλήρως την υπ' αυτού ελεγχομένην περιοχήν διά συλλήψεως των αυτοαμυνιτών και καταστροφῆς των κρησφυγέτων και αποθηκών των συμμοριτών.

-II- Θα εγκαθιδρύσῃ ἐπὶ της περιοχῆς ταύτης ισχυρά τμήματα εδραιώσεως και θα οργανώσῃ τους κατοίκους εις ΜΑΔ και ΜΑΥ.

-iii- Θα εξασφαλίση και θα ελέγχει τις εις την παράγραφον 4/β της παρούσης αρτηρίας εγκαθιστώσα ισχυράν δύναμιν εις περιοχήν ΚΑΖΑΡΜΑ (Υ.1568) - ΓΙΔΟΚΑΛΥΒΑ (Υ.1662) μίαν ημέραν προ της ενάρξεως της επιχειρήσεως ΙΧης Μεραρχίας.

-iu- Θα εκδόση σχετικής εντολάς καλύψεως των ενεργειών της και των τοιούτων ΙΧ Μεραρχίας εις τα τμήματα της ΝΑΥΠΑΚΤΙΑΣ και ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ (86 Περιοχή).

-u- Μετά την εκτέλεσιν της άνω αποστολής θα θέση εις την διάθεσιν της Στρατιάς την 3ην Ταξιαρχίαν και έν Τάγμα διά την συνέχισιν των ενεργειών εις υψίπεδον ΡΕΝΤΙΝΑΣ και ΑΓΡΑΦΩΝ (αν δεν έχει συντελεσθή η εξόντωση των συμμοριτών εις την περιοχήν ταύτην διά των πρώτων ενεργειών της ΙΧ Μεραρχίας) ή αλλαχού.

(β) ΙΧ Μεραρχία

-i- Διά των εις την διάθεσιν της τιθεμένων τριών Ταγμάτων Κ.Β.Ε. ν' αντικαταστήση την 41ην Ταξιαρχίαν.

-ii- Διά των 72 και 41 Ταξιαρχιών θα οργανώση και θα κινήση βάσει μελετωμένου σχεδίου δύο ισχυράς ομάδας κρούσεως προς προσβολήν των εις υψίπεδον ΡΕΝΤΙΝΑΣ και περιοχήν Ν. ΑΓΡΑΦΩΝ συμμοριτών λαμβάνουσα μέτρα απαγορεύσεως διαφυγής προς Δ. ή ΒΔ.

Εν πάση περιπτώσει θα καταστρέψη τα κρησφύγετα και αποθήκας των θα συλλάβη τους αυτοαμυνίτας και ευθύς ως ενισχυθή και δι' άλλων συμπληρωματικών μέσων (παράγραφος 6/α/υ παρούσης) θα εκκαθαρίση πλήρως και τελικώς την περιοχήν ταύτην.

-iii- Εις την 83 Περιοχήν θα αναθέση τις ενδεικνυόμενας ενεργείας προς απαγόρευσιν διαφυγής των συμμοριτών προς ΟΡΘΡΥΝ.

(γ) Εκτός των ανωτέρω ενεργειών η 85 Περιοχή έλαβεν εντολήν να οργανώση τοιαύτην μετά της 83 Περιοχής εις ΟΡΘΡΥΝ διά την παραπλάνησιν και, ει δυνατόν, εκδίωξιν των συμμοριτών εκ της περιοχής ταύτης.

18. Οργάνωσις Διοικήσεως

Την Διεύθυνσιν των επιχειρήσεων διετήρησεν απ' ευθείας η Στρατιά.

Επί πλέον:

(α) Από 11.9.47 προώθησεν εις ΛΑΜΙΑΝ το διά της υπ' αριθ. 30/783/9.9.47 συγκροτηθέν κλιμάκιον εξ Επιτελών του (ΠΡΟΣΚΟΠΟΝ).

(β) Από 17.9.47 μέχρι 23.9.47 προωθήθηκε εις ΛΑΜΙΑΝ το Τακτικόν Στρατηγείον της Στρατιάς.

19. Χρόνος εκτελέσεως - Ρυθμός

Διά του σχεδίου προεβλέπετο:

(α) Έναρξις της επιχειρήσεως υπό της 85 Περιοχής από της 12.9.47.

(β) Έναρξις υπό της ΙΧ Μεραρχίας από της 16.9.47.

(γ) Έναρξις ενεργείας εις ΟΡΘΡΥΝ την 14.9.47 το βραδύτερον.

Η μεν ΙΧ Μεραρχία ήρξατο την επιχείρησιν καθορισθείσαν ημέραν (16.9.47) ενώ η 85 Περιοχή λόγω καθυστερήσεως εξελίξεως επιχειρήσεως εις ΕΛΙΚΩΝΑ - ΠΑΡΝΑΣΣΟΝ (διά 17/11.9.47 σήματός της ανέφερεν ότι τούτο προήλθε εξ αιτίας των δυσμενών καιρικών συνθηκών) και κατά συνέπεια βραδύτητος λήψεως αρχικής διατάξεως, ήρξατο ταύτην την 17.9.47.

Όσον αφορά την προς ΟΡΘΡΥΝ ενέργειαν, αύτη ουδέποτε εξετελέσθη διότι ούτε η 83 ούτε η 85 Περιοχή εκίνησαν προς ταύτην δύναμιν τινά. Μόνον μέτρα καλύψεως έλαβον προς ταύτην.

ΠΩΣ ΔΙΕΞΗΧΘΗ Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΣ

20. Η επιχείρησις ΛΑΙΛΑΨ λόγω της διαμορφώσεως του εδάφους της περιοχής και λόγω ανεπαρκείας των δυνάμεων διεξήχθη εις δύο Φάσεις:

Πρώτη φάσις (από 16.9.47 μέχρι 1.10.47)

21. Τα τμήματα κατά την ημέραν της εξορμήσεως είχαν την εξής επιθετεκνήν διάταξιν:

(α) ΙΧ Μεραρχία

-i- 41 Ταξιαρχία (521, 522 και 617 Τ.Π., 24 Τάγμα Χωρ/κής, Τάγμα ΚΑΛΑΡΡΥΤΗ, μέσα υποστηρίξεως) επί γραμμής ΠΑΡΑΜΕΡΙΤΑ (Χ.6583) ΠΡΟΣΗΛΙΑΚΟ (Χ.6831) με γενικήν κατεύθυνσιν ενεργείας προς ΡΕΝΤΙΝΑ.

-ii- 72 Ταξιαρχία (564, 618, 526, 523 Τ.Π., 22 και 23 Ταγμ. Χωρ/κής, Ι Τάγμα Κ.Β.Ε., μέσα υποστηρίξεως) επί γραμμής ΠΡ. ΗΛΙΑΣ (Χ.7984) - ΙΤΑΜΟΣ (Χ.8092) - ΠΡΙΟΝΙΑ (Χ.9492) - ΛΟΥΤΡΟΣ (Χ.9892) - ΚΕΔΡΟΣ (Χ.0191) - ΛΕΟΝΤΑΡΙ (Υ.0888) με γενικήν κατεύθυνσιν ενεργείας ΚΕΔΡΟΣ - ΡΕΝΤΙΝΑ.

(β) 83 Περιοχή

Διά του 9ου Τάγματος Χωρ/κής διетήρει κόμβον ΔΟΜΟΚΟΥ και ΦΑΡΣΑΛΩΝ.

(γ) 85 Περιοχή

-i- Ανατολική φάλαγξ (501 και 628 Τ.) εις περιοχήν ΜΠΡΑΛΛΟΣ με γενικήν κατεύθυνσιν ενεργείας προς ΠΑΥΛΙΑΝΗ (Υ.2137) - ΜΑΥΡΟΛΙΘΑΡΙ (Υ.1236).

-ii- Δυτική φάλαγξ (3η Ταξιαρχία 501 Τ.Π.) εις περιοχήν ΡΑΧΕΣ ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΥ (Χ.8457) με γενικήν κατεύθυνσιν προς ΚΟΚΚΑΛΑ (Χ.8452) - ΠΥΡΓΟΣ (Χ.9542) - ΜΗΛΙΑ (Χ.9840).

-iii- Νοτία φάλαγξ (74 Ταξιαρχία - 628 Τ.Π.) εις περιοχήν ΛΙΔΩΡΙΚΙΟΥ (Υ.0814) με γενικήν κατεύθυνσιν προς ΑΝΩ ΜΟΥΣΟΝΙΤΣΑ (Υ.0733).

-iv- 71 Ταξιαρχία (602 Τ.Π.) διατεταγμένη κατά τον άξονα ΛΑΜΙΑ - ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ είχε στατικήν αποστολήν.

-v- 86 Περιοχή. Τα τμήματά της εκάλυπτον το Ν.Δ. πλευρόν της περιοχής των επιχειρήσεων από ΛΟΓΓΙΣΤΙ (Χ.5658) - ΠΕΝΤΑΚΟΡΦΟΝ (Χ.8034) μέχρι ΑΡΤΟΤΙΝΑ (Χ.9534).

22. Η ΙΧ Μεραρχία εξορμήσασα από της πρωίας της 16.9.47 και αφού ανέτρεψεν επιβραδυντικά τμήματα των συμμοριτών ήχθη εντός του απογεύματος της αυτής ημέρας εις ΜΟΝΑΣΤΗΡΑΚΙ (Χ.6179) - ΟΥΡΑΝΟΣ (Χ.6578) - ΚΑΒΡΙΝΑ (Χ.6878) - ΚΟΨΙ (Χ.7180) - ΚΑΠΡΟΒΟΥΝΙ (Χ.8490) - ΜΕΓΑΣ ΛΑΚΚΟΣ (Χ.9286) - ΚΑΤΑΧΛΩΡΟΝ (Χ.0286) - ΞΕΡΟΒΟΥΝΙ ΔΡΑΝΙΣΤΗΣ (Υ.0583) - ΛΟΥΤΡΑ ΚΑΪΤΣΗΣ (Υ.0784), ΚΟΥΜΑΡΟΣ (Υ.1180) εν επαφή μετά συμμοριτών.

Κατά τας επομένας ημέρας συνεχίσθη η κίνησις και τελικώς το εσπέρας της 18.9.47 τα τμήματα ήχθησαν επί της γραμμής ΚΑΥΚΙ (Χ.6470) -ρους ΜΕΓΔΟΒΑ - ΒΟΥΛΓΑΡΑ (Χ.8880) - ΛΟΥΤΡΟΠΗΓΗ (Χ.9782) - ΠΑΛΗΟΚΑΪΤΣΑ (ΧΥ.0776) - ΜΑΚΡΥΡΡΑΧΗ (Υ.0977).

Την 19.9.47 τμήματα κινηθέντα εκ ΠΑΛΗΟΚΑΪΤΣΑΣ (Υ.0776) προς Ν. συνήντησαν πείσμονας αντιστάσεις. Αγών συνεχίσθη μέχρις εσπέρας μετ' αντεπιθέσεων. Κατά τας εσπερινάς ώρας συμμοριταί εξαπολύσαντες ισχυράν αντεπίθεσιν υπεχρέωσαν ημέτερα τμήματα συμπτυχθώσιν εις ΨΗΛΗΝ ΡΑΧΗΝ (Υ.0379).

Την επομένην 20.9.47 οι συμμοριταί επανέλαβον τας επιθέσεις των κατά ημετέρων τμημάτων εις ΨΗΛΗ ΡΑΧΗΝ (Υ.0379) και ΠΑΛΗΟΚΑΣΤΡΟΝ (Υ.0680). Απεκρούσθησαν με σοβαράς απωλείας.

Από της ημέρας ταύτης μέχρι πέρατος της πρώτης φάσεως (Ι.10447) τα ημέτερα τμήματα ησχολήθησαν με εξερεύνησιν της περιοχής και διατήρησιν των θέσεών των.

23. Τα τμήματα της 85ης Περιοχής εξώρμισαν την 17.9.47 και εκινήθησαν επί των προβλεπομένων κατευθύνσεων.

Αι μεν Ανατολικήν και νοτία φάλαγγες συνηντήθησαν μερικάς ελαφράς αντιστάσεις, τας οποίας ανέτρεψαν κατόπιν αγώνος, η δε Δυτική φάλαγγ δεν συνήντησεν ουδόλως τοιαύτας κατά τας 3 πρώτας ημέρας. Την εσπέραν της 19.9.47 τα τμήματα είχαν αχθή εις ΠΥΡΓΟΝ (Υ.1543) - ΜΑΥΡΟΛΙΘΑΡΙ (Υ.1236) (Ανατολική φάλαγγ) ΚΟΚΚΙΝΙΑΣ (Υ.0430) - ΒΙΓΛΕΣ (Υ.0930) (Νοτία φάλαγγ) και ΠΥΡΓΟΣ (Χ.9542) - ΚΛΒ. ΤΣΟΥΜΑ (Χ.9647) (Δυτική φάλαγγ).

Την 20.9.47 τα τμήματα ανακόψαντα προχωρητικήν των κινήσιν ησχολήθησαν με την ανασυγκρότησιν και τον ανεφοδιασμόν των.

Από της 21.9.47 επανήρχισεν η κίνησις εφ' όλων των κατευθύνσεων, ει τρόπον ώστε μέχρι το εσπέρας της 22.9.47 ο κλοιός των ημετέρων τμημάτων να περισφιχθή τελείως. Τμήμα συμμοριτών καταδιωκόμενον από ΓΙΔΟΒΟΥΝΙ (Χ.9838) ενέπεσεν εις ενέδραν τμημάτων 86 Περιοχής παρά ΓΡΑΜΜΕΝΗ ΟΞΥΑ (Χ.9339) και ΑΡΤΟΤΙΝΑΝ (Χ.9535) εξοντωθέν (Νεκροί 74 και Αιχμάλωτοι 30).

Ούτω διά των ανωτέρω κινήσεων εκαλύφθη διά των τμημάτων μας ολόκληρος η περιοχή των επιχειρήσεων. Παρ' ότι δε η 85 Περιοχή ανέφερε συνεχώς ότι ο όγκος των συμμοριτών ευρίσκεται εντός του κλοιού, εν τούτοις ούτος διέφυγεν διασπαρείς κυρίως προς Νότον και νοτιοδυμάς.

Το εσπέρας της 22.9.47 έληξε και διά την 85 Περιοχήν η περίοδος των συνδεδασμένων κινήσεων.

24. Από της 23.9.47 τα τμήματα της 85 Περιοχής ήρξαντο κινούμενα προς πάσαν κατεύθυνσιν αναλόγως των συγκεντρουμένων πληροφοριών.

Η περίοδος αύτη της εξερευνήσεως και της διώξεως της διασπαρέντων συμμοριτών διήρκεσε μέχρι τέλους Σ/βρίου 1947. Κατ' αυτήν εσημειώθησαν μικροσυμπλοκαί άνευ ιδιαίτερας σημασίας. Ανευρέθησαν όμως και κατεστράφησαν ή περισυνελέγησαν σημαντικά αποθήκαι και εγκαταστάσεις των συμμοριτών.

Ούτω έληξεν η πρώτη φάσις της επιχειρήσεως ΛΑΙΛΑΨ.

Δευτέρα φάσις (2.10.47 - 12.10.47)

25. Πολύ πριν η λήξη η πρώτη φάσις της επιχειρήσεως η Στρατιά ελάμβανε όλα τα απαραίτητα μέτρα διά την προπαρασκευήν της Δευτέρας τοιαύτης.

Την 23.9.47 κοινοποιεί την 46/880 διαταγήν της, διά της οποίας διέτασσε.

(α) Την 85 Περιοχήν όπως συνεχίση το έργον της εξερευνήσεως επί της ΟΙΤΗΣ - ΓΚΙΩΝΑΣ - ΒΑΡΔΟΥΣΙΩΝ διά την συντριβήν των κρυπτομένων συμμοριών.

(β) Την ΙΧ Μεραρχίαν όπως από της 29.9.47 αναλάβη επιχείρησιν προς εκκαθάρισιν περιοχής ΡΕΝΤΙΝΑΣ - ΑΓΡΑΦΩΝ. Εις τούτο θα εβοήθει και η 85 Περιοχή από Νότου διά 4 Ταγμάτων και Μοίρας ΛΟΚ (5 Λόχων).

Επί πλέον η Στρατιά προωθεί την 28.9.47 εις ΚΑΡΔΙΤΣΑΝ το διά τη υπ' αριθ. 30/900/26.9.47 συγκροτηθέν κλιμάκιον επιτελών της (ΠΡΟΣΚΟΠΟΣ).

26. Συγχρόνως εγένοντο αι απαραίτητοι μετακινήσεις τμημάτων προς λήψιν της αρχικής διατάξεως.

Η 85 Περιοχή μετέφερε την 74ην Ταξιαρχίαν εις περιοχήν ΜΑΚΡΗ (Υ.0661) ΜΑΚΡΑΚΩΜΗ (Υ.0461) και προσηνατόλισε την 71 Ταξιαρχίαν εις περιοχήν ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ (Χ.9062).

Η ΙΧ Μεραρχία εξέδωσεν και κοινοποίησεν εγκαίρως την Α.Α.Π. 397/27.9.47 διαταγήν της επιχειρήσεων και έλαβεν εν γένει άπαντα τα προπαρασκευαστικά μέτρα διά την επιχείρησιν.

Η αρχική διάταξις της ΙΧ Μεραρχίας ήτο, σχεδόν η αυτή, ως αύτη παρέμενεν από την πρώτην φάσιν.

27. Την 2.10.47 άπαντα τα τμήματα εξώρμησαν επί των καθορισθεισών κατευθύνσεων.

Η από Νότου κινουμένη 74 Ταξιαρχία (85 Περιοχής) ήχθη προς ΒΟΡΡΑΝ εις περιοχήν Ανατολικώς ΡΕΝΤΙΝΑΣ (Χ.9375) σχεδόν άνευ αντιστάσεως και την 4.10.47 συνεδέθη με τα από Βορρά επιχειρούντα τμήματα της 72 Ταξιαρχίας εις ΣΚΑΡΤΟ ΙΣΙΩΜΑ (Υ.0678). Από της αυτής ημέρας ήρξατο εντατική εξερεύνησις της περιοχής ταύτης εις την οποίαν ανευρέθησαν σημαντικά αποθήκαι και εγκαταστάσεις συμμοριτών, αι οποίαι κατεστράφησαν.

Δυτικώτερον η 71 Ταξιαρχία (85 Περιοχής) από Νότου προς Βορράν κινουμένη προς ΚΑΡΑ ΡΑΧΗ (Χ.9172) ΛΙΠΟΥΧΙ (Χ.9078) συνήντησε από της πρώτης ημέρας σημαντικές αντιστάσεις επιβραδυνθείσης της κινήσεώς της. Σημαντικά συμπλοκαί ήσαν αι της ΚΑΡΑ ΡΑΧΗΣ και του ΛΙΠΟΥΧΙ. Πάντως τα τμήματα μέχρι 5.10.47 ήχθησαν επί ΛΙΠΟΥΧΙ μέχρι Β.ΡΕΝΤΙΝΑΣ.

Τα από Βορρά κινούμενα τμήματα της ΙΧ Μεραρχίας (72 Ταξιαρχίας) ευθύς από της πρώτης ημέρας της εξορμήσεώς των (2.10.47) συνήντησαν αντιστάσεις οπισθοφυλακών συμμοριτών. Ο αγών προς ΒΟΥΛΓΑΡΟΜΝΗΜΑΤΑ (Χ.8883) απέβη σκληρός κατά την 2.10.47 και την 3.10.47 ότε κατελήφθη το ύψωμα τούτο.

Μέχρι της 5.10.47 τα τμήματα συνεχώς ανατρέποντα αντιστάσεις ήχθησαν εις ΚΛΕΙΣΤΟΝ (Χ.8079) - ΣΦΕΝΔΩΜΗ (Χ.8478) - ΤΑΤΣΙ (Χ.8879) - Κόμβος Β. ΛΙΠΟΥΧΙ (Χ.8979).

Αφ' ετέρου η 41 Ταξιαρχία καθ' όλον αυτό το διάστημα διετήρει την περιοχήν ΑΓΡΑΦΩΝ, αφ' ενός απαγορεύουσα πάσαν προς Δυσμάρ διαφυγήν των συμμοριτών και αφ' ετέρου διά του αριστερού της ενήργει προς περιοχήν ΜΕΓΔΟΒΑ ποταμού προς κάλυψιν 72 Ταξιαρχίας.

28. Ούτω το εσπέρας της 5.10.47 τα από Ν. και Β. τμήματα είχαν συσφίξη την περιοχήν ΒΡΑΧΑΣ (Χ.7877) - ΧΟΧΛΙΑΣ (Χ.7972) - ΔΟΜΙΑΝΟΙ (Χ.7571) χωρίς όμως να δυνηθώσι ν' αποκλείσωσι διαφυγήν συμμοριτών προς ΝΔ. Διά ΒΙΝΙΑΝΗΣ (Χ.6869).

Την νύκτα όμως της 5/6 Οκτωβρίου ο όγκος των συμμοριτών διέφυγε προς περιοχήν ΒΙΝΙΑΝΗΣ, εις τρόπον ώστε τα προς ΒΡΑΧΑΝ - ΧΟΧΛΙΑΝ κλπ. κινηθέντα τμήματα την επομένην 6.10.47 δεν συνήντησαν παρά επιβραδυντικά αυτού τμήματα:

Από της ημέρας ταύτης αρχίζει μία τεραστία προσπάθεια της ΙΧης Μεραρχίας όπως προλάβη τους αποσυρομένους συμμορίτας. Δι' επανειλημμένων διαταγών της παρακαλεί την 85ην Περιοχήν όπως κινήση προς ΒΙΝΙΑΝΗΝ και Δυτικώτερον. Τμήματα δε της 41ης Ταξιαρχίας (522 Τάγμα) προωθηθέντα μέχρις υψωμάτων Βορείως ΒΙΝΙΑΝΗΣ απεσύρθησαν προώρως και αυτοβούλως.

Η Στρατιά την 7.10.47 αποστέλλει προς ΙΧ Μεραρχίαν και 85 Περιοχήν το 46/961/071915 σήμα της, διά του οποίου διατάσσει όπως κινήθωσιν τμήματα αμφοτέρων των Μονάδων εκ περιοχής ΒΙΝΙΑΝΗΣ προς ΤΣΟΚΝΙΔΑ.

Η δε 86 Περιοχή διετάσσετο όπως απαγορεύση διείσδυσιν συμμοριτών προς Ν.Δ.

Τμήματα των ΙΧ Μεραρχίας και 85 Περιοχής δεν εκινήθησαν και οι συμμορίται καλυπτόμενοι προς ΟΥΡΑΝΟΝ (Χ.6578) διέρρευσαν προς ΒΔ:

Την 8.10.47 η Στρατιά απέστειλε προς VIII Μεραρχίαν το 46/963/08-0900 σήμα της διά του οποίου διέτασσε την κάλυψιν της γεφύρας ΤΕΜΠΛΑΣ (Χ.4783) προς απαγόρευσιν διαρρεύσεως εκείθεν των συμμοριτών.

Αλλά και η VIII Μεραρχία δεν διέθετε τας απαραίτητους δυνάμεις και η γέφυρα αύτη δεν εξησφαλίσθη.

Την 7.10.47 άπασα η περιοχή της επιχειρήσεως ΛΑΙΛΑΨ εκαλύφθη υπό των ημετέρων τμημάτων άνευ αντιστάσεως, διότι οι συμμορίται είχαν διαρεύση Δυτικώς ΒΙΝΙΑΝΗΣ.

Την 8.10.47 προσπάθεια της 41ης Ταξιαρχίας κατά ΟΥΡΑΝΟΥ (Χ.6778) και ΑΝΕΜΟΥ (Χ.8778) προς ανατροπήν της δεξιάς πλαγιοφυλακής των συμμοριτών απέτυχον.

29. Ούτω ο όγκος των συμμοριτών διαφυγών εκ της ζώνης των επιχειρήσεων εστράφη προς Β.Δ. κατά τον ρουν του ΑΧΕΛΩΟΥ.

Το εις την περιοχήν ΒΟΥΛΠΗΣ (Χ.5576) Τάγμα ΚΑΛΑΡΥΤΗ προσβάλλεται την 9.10.47 και ανατρέπεται προς Β.Δ. ενώ η κεφαλή των συμμοριτών έφθανεν εις ΛΕΠΙΑΝΑ (Χ.5185). Το αυτό Τάγμα δέχεται νέαν επίθεσιν εις ΠΡ. ΗΛΙΑΝ (Χ.5389) και ανατρέπεται εκ νέου την 11.10.47. Έκτοτε οι συμμορίται ουδεμίαν αντίστασιν συνήντησαν εις την προς Β. κίνησιν των. Από της 9.10.47 η ΙΧ Μεραρχία προσπαθεί να προωθήση τμήματα προς Μέσον και Άνω ΑΧΕΛΩΟΝ ίνα παρεμποδίση ανωτέρω κίνησιν συμμοριτών, αλλά δεν το επέτυχε λόγω του μεμακρυσμένου των αποστάσεων και της ελλείψεως τοπικών εφεδρειών.

Καθ' όλον όμως το διάστημα τούτο τα τμήματα τα εις την περιοχήν επιχειρήσεων παραμένοντα συνέχισαν την εξερεύνησιν των. Εξουδετερώθησαν μικραί συμμορίαι, ανευρέθησαν μεγάλαι ποσότητες υλικών και κατεστράφησαν εγκαταστάσεις των συμμοριτών.

30. Συγχρόνως με τα ανωτέρω εις την περιοχήν της πρώτης φάσεως της επιχειρήσεως ΛΑΙΛΑΨ ελάμβανον χώραν σημαντικά γεγονότα.

Ως ανεφέρθη προηγουμένως τα επιχειρήσαντα τμήματα εις την περιοχήν ταύτην δεν παρέμεινον όλα προς πλήρη εξερεύνησιν πλέον των 5 ημερών, διότι η 74 Ταξιαρχία απεχώρησε και εχρησιμοποιήθη και διά την Δευτέραν φάσιν.

Μόλις όμως ηλαττώθησαν τα τμήματά μας οι συμμορίται ήρχισαν ν' ανασυγκροτούνται και να δρώσιν κατά των φιλίων τμημάτων, ίνα τελικώς τα υποχρεώσωσι να εγκαταλίψωσι τας ορεινάς περιοχάς.

Κατά το διάστημα τούτο εσημειώθησαν τα κάτωθι σημαντικά γεγονότα:

Προσβολή ανεφοδιαστικής ημετέρας φάλαγγος την 3.10.47 παρά ΜΟΡΝΟΝ (Υ.1133).

Συμπλοκή μετά Λόχου συμμοριτών την 5.10.47 εις ΑΝΩ ΜΟΥΣΟΝΙΤΣΑΝ (Υ.0834).

Συμπλοκαί την 8.10.47 παρά ΚΑΛΟΣΚΟΠΗΝ (Υ.2032) και ΣΤΡΩΜΝΗΝ (Υ.1534).

Συμπλοκή την 10.10.47 παρά ΣΕΡΝΙΚΑΚΙ (Υ.2609).

Σοβαραί συμπλοκαί την 11.10.47 παρά ΚΑΛΟΣΚΟΠΗΝ (Υ.2032) ΠΑΝΟΥΡΓΙΑ (Υ.1733), ΠΑΤΣΙΝΙΑ (Υ.1734) υψ. 1470 (Υ.1932).

Επιδρομή 100μελούς συμμορίας την 12.10.47 κατά ΑΝΘΟΧΩΡΙΟΥ (Υ.6214).

Ούτω την 12.10.47 ημέραν λήξεως της επιχειρήσεως ΛΑΙΛΑΨ εις ΟΙΤΗΝ, ΓΚΙΩΝΑΝ και ΒΑΡΔΟΥΣΙΑ έδρων και πάλιν συγκεντρωμένοι αι συμμορίαι του ΜΠΕΛΗ, ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ και ΑΝΑΠΟΔΟΥ.

31. Πέρασ επιχειρήσεως

Ανεφέρθη εν αρχή ότι εις την επιχείρησιν ταύτην εχρησιμοποιήθησαν και 8½ Τάγματα συγκροτηθέντα εκ νεοσυλλέκτων της 5ης ΕΣΣΟ, εις στατικές αποστολάς προς απαγκίστρωσιν Ταγμάτων Στρατού εκστρατείας.

Συγχρόνως η Κυβέρνησις είχε αναγγείλη την απόλυσιν των εφέδρων κλάσεων 1940 και παλαιότερων διά το 1ον 15νήμερον του Οκτωβρίου.

Αλλά η απόλυσις τούτων ήτο δυνατή εφ' όσον θα μετέβαινον οι νεοσύλλεκτοι της 5ης ΕΣΣΟ ίνα τους αντικαταστήσουν εις τα Τάγματα:

Έπρεπε λοιπόν το ταχύτερον τα Τάγματα των ΚΒΕ να διαλυθώσιν ίνα μεταβαίνοντες οι νεοσύλλεκτοι εις τα Τάγματα επιτρέψωσι την απόλυσιν των εφέδρων.

Ένεκα τούτου και το ΓΕΣ καθώρισε μεγίστην διάρκειαν της ΛΑΙΛΑΠΟΣ 25 ημέρας. Διά τον λόγον τούτον και ο ρυθμός της επιχειρήσεως επεταχύνθη και διά του υπ' αριθ. 46/994/13.10.47 σήματος της Στρατιάς εθεωρήθη αύτη λήξασα.

32. Διάταξις εδραιώσεως

Με το πέρας της επιχειρήσεως ΛΑΙΛΑΨ η Στρατιά αντιμετώπιζε τα εξής προβλήματα:

(α) Κίνησιν των νεοσυλλέκτων ίνα ενταχθώσιν εις τα Τάγματά των.

(β) Απόλυσιν των εφέδρων.

(γ) Ανάληψιν του 564 Τάγματος εκ της περιοχής ΑΓΡΑΦΩΝ ίνα ενταχθή εις την 36ην Ταξιαρχίαν εις την οποίαν οργανικώς ανήκε και από της οποίας ήτο απεσπασμένον από του Απριλίου 1947.

(δ) Την ανασυγκρότησιν της 72 Ταξιαρχίας, η οποία απετελείτο κατά 80% από απολυομένους εφέδρους.

(ε) Την εδραίωσιν της καταστάσεως εις τας περιοχάς της διεξαχθείσης επιχειρήσεως.

Τα προβλήματα ταύτα δεν ήσαν καθόλου απλά, διότι υπενόουν πλήρη ανασυγκρότησιν του συνόλου σχεδόν των Μονάδων εφ' όσον όλαι αι Μονάδες είχαν εφέδρους προς απόλυσιν και όλαι θα υπεδέχοντο νεοσυλέκτους προς αφομίσιν.

Προς τούτο η Στρατιά εξέδωκε την υπ' αριθ. 46/954/6.10.47 διαταγήν της διά της οποίας καθώριζε τας εξής:

(α) Όρια μεταξύ 85 Περιοχής και Β' ΣΣ τα μέχρι τότε.

(β) Η 74 Ταξιαρχία υπαγόμενη πλέον υπό το Β' ΣΣ ανελάμβανε την εδραίωσιν εν τη ζώνη Ανατολικώς της γραμμής ΒΟΥΛΓΑΡΑ (Χ.8880) ΛΙΠΟΥΧΙ (Χ.9073) - ΚΑΡΑ ΡΑΧΗ (Χ.9071) μέχρι της σημοσίας οδού ΔΟΜΟΚΟΥ - ΛΑΜΙΑΣ (ναι).

(γ) Η 85 Περιοχή θα εξασφάλισι την εδραίωσιν εις την Δυτικώς ανωτέρω περιοχήν και θα σταθεροποιήσῃ την κατάστασιν επί της υπολοίπου ζώνης της.

(δ) Η ΙΧ Μεραρχία αποσύρουσα την 72 Ταξιαρχίαν και προς ανασυγκροτήσιν θα εξασφάλισι την εδραίωσιν εν τη ζώνη αυτής διά της 41 Ταξιαρχίας και 2-3 Ταγμάτων. Μετά το πέρας της ανασυγκροτήσεως της η 72 Ταξιαρχία θ' αντικαταστήσῃ την 41 τοιαύτην, ήτις θα κινηθῇ προς Βορράν.

Τα 526 και 564 Τάγματα να κινηθώσι το ταχύτερον επανερχόμενα εις τας Ταξιαρχίας των (42 και 36).

(ε) Μέχρι της 10.10.47 να έχῃ ληφθῇ η ανωτέρω καθοριζομένη διάταξις.

33. Αποτελέσματα και απώλειαι

Διά την πρώτην φοράν εις μίαν και μόνην συνδεδεασμένην επιχείρησιν εχρησιμοποιήθησαν τόσαι πολλαί δυνάμεις (25½ Τάγματα Στρατού, 7 Τάγματα Χωρ/κής, 25 ΛΟΚ και πολλά άλλα μέσα υποστηρίξεως) εναντίον τώσον μικρού αριθμού συμμοριτών (2000 συμμορίται). Και διά πρώτην φοράν εγένετο τώσον λεπτομερής και επιμελημένη προπαρασκευή της επιχειρήσεως, εις την οποίαν αι Διοικήσεις ερρίφθησαν ψυχῇ τε και σώματι.

Εν τούτοις τα αποτελέσματα δεν ήσαν τα αναμενόμενα.

Είναι γεγονός ότι μέγας αριθμός συμμοριτών εξουδετερώθη (κατωτέρω εμφανίζονται οι αριθμοί των απωλειών) ότι μεγάλαι ποσότητες υλικών και εφοδίων των συμμοριτών, καθώς και εγκαταστάσεων αυτών κατεστράφησαν. Εν τούτοις αι συμμορίαι δεν αποδιοργανώθησαν πλήρως και πολλαί αποθήκαι εφοδίων αυτών δεν ανευρέθησαν, εις τρόπον ώστε ευθύς άμα τω πέρατι της επιχειρήσεως να εμφανισθώσι ισχυραί και πάλιν εις την περιοχήν.

Ο κατωτέρω πίναξ παρουσιάζει τας εκατέρωθεν απωλείας

Ημετέρων							Συμμοριτών				
Νεκροί		Τραυματ.		Αγνούμεν.			Νεκροί	Τραυμ	Αιχμ.	Παραδ.	
ΑΞ.	ΟΠΛ.	ΑΞ.	ΟΠΛ.	ΑΞ.	ΟΠΛ.	ΣΥΝ.					ΣΥΝ.
2	24	-	49	1	5	81	408	-	364	265	1037

Πληροφορίαι ακριβείς έφερον ότι οι συμμορίται έσχον επί πλέον ανωτέρω και άλλους 360 νεκρούς και τραυματίας.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ34. Η απόδοσις των όπλων(α) Το Πεζικόν

Τα τμήματα της 85ης Περιοχής προς της ενάρξεως της επιχειρήσεως δεν είχαν τόσον καλόν ηθικόν, ουδέ είχαν τόσην μεγάλην μαχητικότητα. Τούτο διότι η μεν 71 Ταξιαρχία είχαν υποστή σωρείαν ατυχημάτων και είχε μεταπέση από μηνών εις παθητικήν στάσιν, η δε 74 Ταξιαρχία δεν έδρασε ποτέ ως σύνολον η διά ισχυρών αποσπασμάτων, αλλά από της πρώτης στιγμής της εντάξεως της εις την περιοχήν κατετεμαχίσθη, υποστάσα και αύτη αρκετά ατυχήματα.

Από της ημέρας όμως της ενάρξεως των επιχειρήσεων τα τμήματα συγκεντρωθέντα και δράσαντα κατά Τάγματα και δεχθέντα την βοήθειαν άλλων Μονάδων επιλέκτων της Ιης Στρατιάς (3η Ταξιαρχία, ΙΧ Μεραρχία) συνήλθον και επέδειξαν πολύ καλήν ορμητικότητα και μαχητικότητα και εξεμεταλλεύθησαν πλήρως την κτηθείσαν πείραν.

Όσον αφορά τα τμήματα της Στρατιάς, τα μετασχόντα της επιχειρήσεως ενεφανίσθησαν ως και εις τας άλλας επιχειρήσεις και μάλιστα με καλλιτέραν όψιν:

Το γενικόν μειονέκτημα το οποίον παρουσιάσθη ήτο το ζήτημα των εφέδρων. Ως προηγουμένως ανεφέρθη εις τους εφέδρους, οι οποίοι υπήρχον εις όλας τας Μονάδας και εις μερικάς (71 και 72 Ταξιαρχίαι) αποτελούν σχεδόν το σύνολον, είχαν αναγγελθή η απόλυσις των. Είναι ευνόητος η ψυχολογική κατάστασις, εις την οποίαν ευρέθησαν οι μαχηταί ούτοι μαχόμενοι κατά τας ημέρας καθ' ας εδεί να είχαν απολυθή (μετά την 5.10.47). Παρ' όλα ταύτα οι εφέδροι ούτοι κατέλαβον διά μίαν ακόμη φοράν φιλότιμον προσπάθειαν και δεν διέψευσαν τους ηγήτορας των.

(β) Το Πυροβολικόν

Κατά την επιχείρησιν ταύτην εχρησιμοποιήθη πολύ ολίγον Πυρ/κόν.

Εις περιοχήν 85ης Περιοχής εχρησιμοποιήθησαν οι 3 Ουλαμοί Πεδ. Πυρ/κού και 3 ουλαμοί όλμων 4,2''.

Υπό δε της ΙΧ Μεραρχίας εχρησιμοποιήθησαν 3 ουλαμοί Πεδ. Πυρ/κού, 1 ολμαρχία 4,2'' και κατά την δευτέραν φάσιν και 1 Μοίρα Ορ. Πυρ/κού των 3,7'' (4 σωλήνες).

Η απόδοσις του Πεδ. Πυρ/κού και των όλμων 4,2'' υπήρξε η αυτή, ως και εις τας προηγουμένας επιχειρήσεις.

Το διά πρώτην φοράν όμως χρησιμοποιηθέν Ορειβατικόν Πυρ/κόν των 3,7'' εις την ζώνην της 72 Ταξιαρχίας (προς ΑΓΡΑΦΑ) παρουσίασε μεγάλα μειονοκτήματα και ταχέως απεσύρθη της μάχης ίνα έκτοτε μη χρησιμοποιηθή πλέον.

Το αξιοσημείωτον πάντως γεγονός της επιχειρήσεως ταύτης υπήρξεν η καταφανής και αισθητή έλλειψις Ορειβατικού Πυρ/κού. Υπήρξαν εκτεταμένοι περιοχαί (ΟΙΤΗΣ, ΓΚΙΩΝΑΣ, ΒΑΡΔΟΥΣΙΩΝ και ίδια ΑΓΡΑΦΩΝ) εις τας οποίας ουδεμία υποστήριξις Πυρ/κού παρεσχέθη εις τα ημέτερα τμήματα, ελλείπει Ορειβατικού τοιούτου.

Το γεγονός τούτο επηρέασε τας επιχειρήσεις.

(γ) Τα Τεθωρακισμένα αναγνωρίσεως

Τα Τεθωρακισμένα (1 Ίλη εις 85 Περιοχή και 1 Ίλη εις ΙΧ Μεραρχίαν) συνέβαλον ως και προηγουμένως εις την ασφάλειαν των συγκοινωνιών και των βάσεων εφοδιασμού. Περίπτωσης μάχης δεν παροσιάσθη δι' αυτά.

(δ) Το Ιππικόν

Είναι η πρώτη επιχείρησις, καθ' ην εχρησιμοποιήθη Ιππικόν.

Η 85 Περιοχή διέθετε την έφιππον Ίλην της 74 Ταξιαρχίας, η δε 1 δύο Ίλας του ΦΑΛΗΡΕΑ και του ΔΕΛΗ.

Και εις τας δύο Μονάδας αλλά ίδια εις την ΙΧ Μεραρχίαν η απόδοσις του Ιππικού υπήρξεν άρίστη. Έκαμεν επιτυχείς αναγνωρίσεις, προκατέλαβε σημεία, εξησφάλισε την πεδιάδα, δηλ. τα νώτα των τμημάτων. Γενικώς η εμφάνισις του και η δράσις του υπήρξεν θαυμασία και απέδειξεν ότι το όπλον τούτο αναπτυσσόμενον δύναται να προσφέρη υψίστας υπηρεσίας εις τον σημερινόν αγώνα.

(ε) Το Μηχανικόν

Και εις την επιχείρησιν ταύτην το Μηχανικόν παρέσχε πολύτιμον συμβολήν εις τον αγώνα, ιδία τον της ΙΧ Μεραρχίας. Αποκατέστησεν εγκαίρως τας υπό των συμμοριτών κατεστραμμένας συγκοινωνίας κατά την προχωρητικήν κίνησιν και ετήρησε ελευθέρας ναρκών τας συγκοινωνίας ανεφοδιασμού.

(στ) Αι διαβιβάσεις

Η απόδοσις υπήρξεν εξαιρετικήν. Ανταπεκρίθησαν πλήρως εις τας πολλαπλάς ανάγκας, παρακάμψασαι απάσας τας τεραστίας δυσχερείας με ελλειπές προσωπικόν και εις έδαφος δυσκολώτατον. Η καταβληθείσα προσπάθεια είναι αξία πάσης εξάρσεως.

(ζ) Η Αεροπορία

Η Αεροπορία και κατά την επιχείρησιν ταύτην παρουσιάσθη όπως και εις τας προηγουμένας. Επέδειξε την αυτήν εξαίρετον προθυμία διά την εξυπηρέτησιν των αναγκών μάχης και Διοικήσεως, καθώς και την αυτήν αυτοθυσίαν.

Ειδικώς κατά την επιχείρησιν ταύτην απεδείχθη το κύριον όπλον υποστηρίξεως του Πεζικού, λόγω ελλείψεως Ορειβ Πυρ/κού.

Τα αποτελέσματα της δράσεώς της υπήρξαν εξαιρετικά μη δυνάμενα να εκτιμήσωσι μετ' ακριβείας.

Ο Σύνδεσμος Ξηράς - Αέρος επετεύχθη πολύ καλά.

Το έργον της Αεροπορίας εμφανίζεται εις συνημμένον πίνακα.

Πρέπει να σημειωθή ενταύθα ότι διά πρώτην φοράν μετά του ΠΡΟΣΚΟΠΟΥ εγκατεστάθη και ομάς Συνδέσμου Ξηράς - Αέρος, η οποία ικανοποιεί τας αιτήσεις των τμημάτων. Το μέτρον τούτο απεδείχθη αποτελεσματικόν.

(η) Η Χωροφυλακή

Κατά την επιχείρησιν ταύτην εχρησιμοποιήθησαν 3 Τάγματα Χωρ/κής και πλείστα άλλα αποσπάσματα.

Η απόδοσις τούτων απεδείχθη πολύ καλή, ιδίως των τοιούτων της 86 Περιοχής, τα οποία έσχον σημαντικές επιτυχίας.

35. Παρατηρήσεις

(α) Ακαμψία σχεδίου επιχειρήσεων

Διά μίαν ακόμη φοράν απεδείχθη ότι το σχέδιον ενεργείας πρέπει να είναι εύκαμπτον. Είναι απαραίτητον όπως τηρώνται εφεδρικάί δυνάμεις διά την μεταβολήν του σχεδίου, όπως είναι απαραίτητον όπως άπασαι αι επιχειρούσαι Μονάδες μεταβάλωσι κατευθύνσεις ενεργείας ευθύς ως πληροφορηθώσι περί διαφυγής του εχθρού.

Κατά την επιχείρησιν ταύτην ενώ η ΙΧ Μεραρχία αντιμετώπισε πλήρως την διαφυγήν των συμμοριτών προς ΒΔ. διά της ζώνης της, η 85 Περιοχή προσκολληθείσα εις το αρχικόν σχέδιον, παρά τας εγκαίρους διαταγάς της ΙΧ Μεραρχίας και της Στρατιάς, δεν ηδυνήθη να κινήση δυνάμεις και να αποφράξη την διάβασιν ΒΙΝΙΑΝΗΣ. Και οι συμμορίται διέφυγον με τα γνωστά επακόλουθα.

(β) Τακτική μάχης

Κατά την επιχείρησιν ταύτην άπαντα σχεδόν τα τμήματα παρουσιάσθησαν πλέον προσηρμοσμένα προς την τακτικήν του αντισυμμοριακού αγώνος. Ιδίως τα της ΙΧ Μεραρχίας επέδειξαν πλήρη κατανόησιν.

(γ) Το απόρρητον των επιχειρήσεων

Η 83 Περιοχή, της οποίας η αποστολή ήτο τελείως δευτερεύουσα και μάλλον παραπλανητική, ελλείψει δυνάμεων, εκοινοποίησε τας προθέσεις και το σχέδιον της Στρατιάς εις όλα τα τμήματά της, μηδέ των ΜΑΔ εξαιρουμένων.

Ναι μεν διά διαταγής της η Στρατιά εκαυτηρίασε την ενέργειαν ταύτην της Περιοχής, πλην όμως το απόρρητον απωλέσθη, καθώς και ο αιφνηδισμός.

Είναι απαραίτητον να γίνη νοητόν από όλους ότι τα μέτρα διά την τήρησιν του απορρήτου πρέπει να είναι εξαιρετικά και δρακόντεια.

36. Συμπεράσματα

(α) Διεπιστώθη διά μίαν ακόμη φοράν ότι ο εγκλωβισμός των συμμοριτών είναι δυσκολώτατος και απαιτεί πληθώραν δυνάμεων τας οποίας ουδέποτε ο Στρατός είναι δυνατόν να συγκεντρώση διά μίαν επιχείρησιν.

Η ευκινησία των συμμοριτών παρέχει εις τούτους σημαντικήν υπεροχήν και επαυξάνει την μαχητικότητά των.

(β) Η αποκατάστασις της τάξεως και ο έλεγχος μιας περιοχής δεν είναι δυνατόν μόνον διά μιας διαδρομής των επιχειρούντων τμημάτων, ως συνέβη κατά την ΛΑΙΛΑΠΑ. Τα επιχειρούντα τμήματα δέον να παραμείνουν επί μακρόν εις την περιοχήν και αφού συλλάβουν τους αυτοαμυνίτας, ανεύρουν τας αποθήκας και καταστρέψουν τας συμμορίας, τότε ν' αποχωρήσουν, εγκαθιστώντα ισχυρά τμήματα εδραιώσεως και οργανούντα ισχυρά ΜΑΔ.

(γ) Δεν πρέπει να υπάρχει άκαμπτον σχέδιον. Υπάρχει μόνον αρχικόν σχέδιον, το οποίον δέον να προσαρμόζεται καθ' ημέραν αναλόγως των πληροφοριών: Τούτο απεδείχθη εις όλας τας μέχρι σήμερον επιχειρήσεις.

37. Επισυνάπτονται εκδοθείσαι διαταγαί.

Διά τον
ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΗΓΟΝ
ΔΙΟΙΚΗΤΗΝ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΙΑΣ
Ο
ΤΑΞΙΑΡΧΟΣ ΕΠΙΤΕΛΑΡΧΗΣ
Α. ΜΠΑΛΟΔΗΜΟΣ_

ΥΠΟΒΑΛΛΕΤΑΙ

ΓΕΣ/Α1

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΙΣ

ΙΣ/ΑΙ/33, Α2, Α9 και Γ1

Στρατηγόν

Τ.Σ.Υ.

18ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ - ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ

Θέμα: Έκθεσις επιχειρήσεως
"ΛΑΙΛΑΨ"

ΠΡΟΣ: Γ' Σώμα Στρατού/ΑΙ
Κοιν.: Α1

Χ ΟΡΕΙΝΗ ΜΕΡΑΡΧΙΑ/Α1
ΑΡΙΘ.Α.Π. 4560/ΑΙ
Συν. Τω Σχεδίω (8)
Συν. Τη αναφορά (14)
ΣΤΓ 916 τη 4-4-48.

1. Υποβάλλεται εις διπλούν συνημμένως έκθεσις 35 Ταξιαρχίας επί της εις την περιοχήν ΒΡΟΝΤΟΥΣ επιχειρήσεως "ΛΑΙΛΑΨ".

Το Α1 Γραφείον
ΠΑΠΑΣΠΥΡΟΥ Γ.
Ταγ/ρχης Πεζ.
Τ.Π./Λ.Γ.

Ακριβές αντίγραφον
Τ.Σ.Υ.

ΕΚΘΕΣΙΣΕπί της ενεργηθείσης επιχειρήσεως ΛΑΙΛΑΨ από 17 με 21/3/48I. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

Αι αναγραφόμεναι εις την υπ' αριθ. Α.Π. 11929/ΑΙ/15.3.48 διαταγήν επιχειρήσεων.

II. ΕΠΕΜΒΑΣΙΣ ΣΤΡΑΤΟΥ

α) Διαταγή επιχειρήσεων	} Καθορίζονται εις την υπ' αριθ. Α.Π.11929/ΑΙ/15.3.48 Διαταγήν επιχειρήσεων και υπ' αριθ. Α.Π. 11955/ΑΙ/16.3.48.
β) Δυνάμεις	
γ) Αποστολή	

III. ΓΕΓΟΝΟΤΑ1η Ημέρα (Χ-1) 17.3.48

Τα τμήματα ήχθησαν εις τας καθοριζόμενας θέσεις. Η νυξ διέρρευσε άνευ επεισοδίου τινός.

2α Ημέρα (Χ) 18.3.48

Τα τμήματα της Α' Φάλαγγος κινούμενα προς κατάληψιν του υψώματος ΛΙΑΣΚΟΒΑΣ εδέχθησαν περί την 1000' περίπου ώραν σφοδρά πυρά συμμοριτών. Διεξήχθη σκληρά και εκ του συστάδην μάχη. Οι συμμορίται εχρησιμοποιοῦν πολλά μυδράλλια, ατομικούς και ομαδικόν όλμον. Εζητήθη επέμβασις αεροπορίας. Η επέμβασις αὐτή υπήρξεν επιτυχής. Λόγω της φύσει οχυράς θέσεως του υψώματος ΛΙΑΣΚΟΒΑΣ δεν κατέστη δυνατή η κατάληψις του. Διλοχία ήτις εκινείτο προς ΣΟΥΣΟΥΡΙ ΜΠΕΚ διετάχθη να στραφή προς ΛΙΑΣΚΟΒΑΝ, ίνα επέμβη υπέρ των φιλίων τμημάτων.

Η ετέρα Διλοχία ήχθη δι' ενός λόχου επί ΚΟΥΤΕΛΗΣ δι' ετέρου επί ΣΟΥΒΑΝΤΑΣ χωρίς να συναντήση εχθρόν.

Διμοιρία Χωρ/κής με Διμοιρίαν Πεζικού περί την 1000' συνήντησε πλησίον ΑΝΩ ΟΡΕΙΝΗΣ περί τους 30 συμμορίτας . Αντηλλάγησαν πυροβολισμοί και οι συμμορίται εστράφησαν προς ΑΛΗ ΜΠΑΜΠΑΝ.

Το ύψωμα ΑΓ. ΚΩΝ/ΝΟΣ κατείχετο υπό λόχον συμμοριτών. Εκινήθη λόχος από υψώματος ΚΑΠΑΚΛΗ όστις τη συνδρομή του πυροβολικού κατέλαβε τούτο περί την 1400 ώραν.

Το πυροβολικόν εξετέλεσεν εύστοχον βολήν επί ΛΙΑΣΚΟΒΑΣ και ΑΓ. ΚΩΝ/ΝΟΥ.

Οι συμμορίται κατέχοντες το ύψωμα ΣΟΥΣΟΥΡΙ ΜΠΕΚ επιχείρησαν να κινηθώσι προς κατάληψιν του υψώματος ΚΟΥΤΕΛΗΣ, πλην βληθέντες διά πυρών πυροβολικού παρατήθησαν της προσπαθείας των ταύτης.

Τα τμήματα της 25 Ταξιαρχίας κινούμενα προς κατάληψιν του υψώματος ΚΟΝΤΕΡΑΣΙΟΥΒΙ ΣΚΑΛΕ συνήντησαν ισχυράν αντίστασιν συμμοριτών. Διεξήχθη σκληρά πείσμων και εκ του συστάδην μάχη. Τελικώς οι συμμορίται ανετράπησαν και ούτω το ύψωμα μεταξύ υψοδ. 1177 και (Κ.5608) και το ύψ. 1037.

Αποτελέσματα συμπλοκής.

Το ύψωμα ΛΙΑΣΚΟΒΑΣ λόγω πείσμονος αντιστάσεως των συμμοριτών δεν κατελήφθη.

Απώλειαι ημετέρων εις περιοχήν ΛΙΑΣΚΟΒΑΣ

Νεκροί οπλίται 5

Τραυματίαι εις έφ. Αξ/κός ΚΟΥΓΙΑΣ ΕΥΑΓΓ.

Τραυματίαι οπλίται 10

Συμμοριτών ανεξακρίβωτοι, λόγω εξερευνήσεως περιοχής.

Επί υψώματος ΑΓ. ΚΩΝ/ΝΟΥ συνελήφθησαν δύο συμμορίται και ανευρέθη εις νεκρός φέρων Βουλγαρικήν στολήν.

Εις περιοχήν ΚΟΥΝΤΕΡΑΣΙΟΥΒΙ ΣΚΑΛΕ τμημάτων 25 Ταξιαρχίας.

Νεκροί οπλίται 2

Τραυματίαι 7

Συμμορίται νεκροί καταμετρηθέντες 14

Συμμορίται συλληφθέντες 12

Παρεδόθησαν λόγω των διενεργουμένων επιχειρήσεων εις διαφόρους αρχάς 20.

Διάταξις νυκτός

Τέσσαρες λόχοι εις περιοχήν ΛΙΑΣΚΟΒΑΣ (Κ.515115) εν επαφή με συμμορίτας.

Διλοχία εις (Κ.515070)

Διλοχία εις (Κ.515035) και (Κ.495000)

Διλοχία εις (Κ.565095) και (Κ.5608)

Ουλαμός Πυρ/κού εις ΚΑΡΥΔΟΧΩΡΙ - ΚΑΠΑΚΛΗ - ΚΑΤΩ ΒΡΟΝΤΟΥ.

2α Ημέρα (Χ+1) 19.3.48

Τμήματα περιοχής ΛΙΑΣΚΟΒΑΣ διετάχθησαν να κινηθώσι προς κατάληψιν ΛΙΑΣΚΟΒΑΣ, ακολουθώντας να εξερευνήσωσι περιοχήν ΛΙΑΣΚΟΒΑΣ και χωρίον ΑΝΩ ΒΡΟΝΤΟΥΣ.

Κινούμενα προς ΛΙΑΣΚΟΒΑΝ αντιμετώπισαν σκληράν των συμμοριτών αντίστασιν και απεγνωσμένην τούτων προσπάθειαν διατηρήσεως του υψώματος ΛΙΑΣΚΟΒΑΣ.

Το πυροβολικόν εξετέλεσεν εύστοχον βολήν επί ΛΙΑΣΚΟΒΑΣ.

Τριλοχία 562 Τάγματος εκ της περιοχής ΚΟΥΤΕΛΗΣ (Κ.515070) και (Κ.515035) διετάχθη να κινηθή προς κατάληψιν του ΣΟΥΣΟΥΡΙ ΜΠΕΚ. Μετά κατάληψιν ΣΟΥΣΟΥΡΙ ΜΠΕΚ διετάχθη η κίνησις της προς κατάληψιν της ΣΤΑΡΑ ΜΟΥΡΙΤΣΑΣ. Η κίνησις αύτη του 562 Τάγματος απειλεί τα πλευρά των συμμοριτών κατεχόντων το ύψωμα ΛΙΑΣΚΟΒΑΣ και υποβοηθεί την κίνησιν των φιλίων τμημάτων.

Δραστηρία επιθετική ενέργεια τμημάτων 561 και 563 Ταγμάτων αναγκάζει τους συμμορίτας να εγκαταλείψωσι το ύψωμα ΛΙΑΣΚΟΒΑΣ και να καταληφθή υπό των φιλίων ως και το ύψωμα ΤΕΡΛΕ.

Οι συμμορίται επιχειρήσαντες να διαφύγωσι διά των χαραδρώσεων ΣΤΑΡΑ ΜΟΥΡΙΤΣΑ προς Ν.Α. υπέστησαν πραγματικήν καταστροφήν. Εφονεύθησαν και συνελήφθησαν πολλοί υπό τμημάτων 562 Τάγματος.

Τα τμήματα 25 Ταξιαρχίας έλαβον την εντολήν να κινηθώσι προς κατάληψιν του υψώματος ΓΚΟΡΑΣ ΜΠΑΜΠΙΝΑΣ. Μετά την κατάληψιν υψ. 1037 κινούμενα προς ΓΚΟΡΑ ΜΠΑΜΠΙΝΑΝ εδέχθησαν αιφνιδιαστικά πυρά συμμοριτών. Διεξήχθη σκληρός και πείσμων αγών. Οι συμμορίται ημύνοντο επί του υψώματος τούτου σθεναρώς. Τελικώς δεν κατελήφθη υπό των φιλίων τμημάτων. Εξετελέσθη επί του υψώματος τούτου λίαν εύστοχος βολή πυροβολικού υπό του Ουλαμού Πυρ/κού 25 Ταξιαρχίας και τοιούτου της 35 Ταξιαρχίας (108 Σ.Π.Π.). Εζητήθη επέμβασις αεροπορίας ήτις υπήρξεν λίαν επιτυχής. Τα τμήματα κατέχοντα το ύψ. 1037 απηγόρευsen την διαφυγήν συμμοριτών εκ της κατευθύνσεως ΣΤΑΡΑΣ ΜΟΥΡΙΤΣΑΣ προς ΓΚΟΡΑ ΜΠΑΜΠΙΝΑ. Διά των πυρών των δε επροξένησαν σοβαράς απωλείας εις τους συμμορίτας.

Ο Ουλαμός Τεθωρακισμένων συνοδευόμενος δι' ενός λόχου πεζικού επί αυτοκινήτων ενήργησε δραστηρίαν δεισδυσιν διά μέσου της στενωπού ΓΚΟΡΑ ΜΠΑΜΠΙΝΑΣ και ήχθη εις ΑΝΩ ΒΡΟΝΤΟΥ εις τα νώτα των συμμοριτών. Η τοιαύτη ενέργεια επέφερε σύγχισιν και διάλυσιν των συμμοριτών.

Εις το χωρίον ΑΝΩ ΒΡΟΝΤΟΥ ανευρέθησαν εγκαταλελημένα 20 περίπου κτήνη, ποίμνιο αιγοπροβάτων και πολλά δέρματα ζώων. Περελήφθησαν υπό τμημάτων 25ης Ταξιαρχίας.

Το εσπέρας η Διλοχία Δράμας ενισχύθη δι' ενός λόχου του 562 Τάγματος, του λόχου εκείνου όστις ήτο συνοδεία του Ουλαμού Τεθωρακισμένων όστις ευρίσκετο εις ΑΝΩ ΒΡΟΝΤΟΥ.

Αποτελέσματα συμπλοκής

Υπό τμημάτων 561, και 563 Ταγμάτων εις περιοχήν ΛΙΑΣΚΟΒΑΣ.

Ημέτερων καμμία.

Συμμοριτών συλληφθέντες 3

Υπό τμημάτων 562 Τάγματος

Τραυματίαι 2 οπλίται ελαφρώς
 Συμμορτίται νεκροί 42
 Συμμορτίται συλληφθέντες 32
 Υπό τμημάτων 25ης Ταξιαρχίας
 Φιλίων εις τραυματίας.
 Συμμορτίται νεκροί 29
 Συμμορτίται συλληφθέντες 42
 Υπό τμημάτων Ουλαμού Τεθωρακισμένων
 Συμμορτίται νεκροί 3
 Συλληφθέντες 6

Ήτοι σύνολον απωλειών συμμοριτών (19.3.48)

Νεκροί συμμορτίται 74

Συλληφθέντες συμμορτίται 83

Περιήλθον εις χείρας μας οπλισμός - μυδράλλια - τυφέκια - βλήματα όλμων και κατεστράφησαν πολλάι ημιμόνιμαι εγκαταστάσεις συμμοριτών εις πολλούς χώρους.

Διάταξις νυκτός.

Τριλοχία επί (Κ.5608) και (Κ.565125)

Διλοχία εις (Κ.5410)

Τριλοχία εις (Κ.5308) - (Κ.5512) - (Κ.525125)

Διλοχία εις (Κ.515115)

Λόχος εις (Κ.5204)

Διμοιρία Χωρ/κής εις ύψωμα ΚΑΠΑΚΛΗ

3η Ημέρα (Χ+2) 20.3.48

Διετάχθη η εξερεύνησις της περιοχής ΛΙΑΣΚΟΒΑΣ - ΣΟΥΣΟΥΡΙ ΜΠΕΚ και η κατάληψις υπό τμημάτων 25 Ταξιαρχίας του υψώματος ΓΚΟΡΑΣ ΜΠΑΜΠΙΝΑΣ.

Εκ της γενομένης εξερευνησεως ανευρέθησαν εις περιοχήν ΛΙΑΣΚΟΒΑΣ αποθήκαι τροφίμων, οπλισμός και πυρομαχικά, πτώματα συμμοριτών και συνελήφθησαν συμμορτίται αιχμάλωτοι 11. Ανευρέθη ομαδικός τάφος 25-30 πτωμάτων ταφέντων προ 20ημέρου περίπου. Εις περιοχήν ΣΤΑΡΑ ΜΟΥΡΙΤΣΑΣ ανευρέθησαν και έτερα πτώματα.

Το ύψωμα ΓΚΟΡΑΣ ΜΠΑΜΠΙΝΑΣ κατελήφθη υπό τμημάτων 25 Ταξιαρχίας άνευ αντιστάσεως. Οι συμμορτίται είχαν εγκαταλείψει τούτο.

Εκ της γενομένης εξερευνησεως της γύρω περιοχής ανευρέθησαν 3 πτώματα συμμοριτών, ημιμόνιμαι εγκαταστάσεις συμμοριτών, ένα ραδιόφωνον, 5 κτήνη, οπλισμός διαφόρων τύπων.

Είς λόχος μετεφέρθη από υψώματα ΑΓ. ΚΩΝ/ΝΟΥ εις περιοχήν ΠΕΝΤΑΠΟΛΕΩΣ.

Διάταξις νυκτός

Τριλοχία εις περιοχήν (Κ.565095) - (Κ.545055)

Διλοχία εις περιοχήν (Κ.515115)

Λόχος εις περιοχήν (Κ.5512)

Τριλοχία εις περιοχήν (Κ.5410)

Διμοιρία Χωρ/κής επί υψώματος ΚΑΠΑΚΛΗ

Λόχος εις περιοχήν ΠΕΝΤΑΠΟΛΕΩΣ.

4η Ημέρα (Χ+3) 21.3.48

Μετά γενομένην εξερεύνησιν της περιοχής τα τμήματα επανήλθον εις τας έδρας των εκτός μιας Διλοχίας του 562 Τάγματος και Διμοιρίας Χωρ/κής Παρίση υπό τον Ταγ/ρχην Κωστοβασίλην, αίτινες εκινήθησαν από (Κ.5409) δι' αυτοκινήτων μέχρι (Κ.5001) και εκείθεν οδικώς προς (Κ.4302) προς εξερεύνησιν περιοχής (Κ.4103) και (Ρ.3999)

Εκ της γενομένης εξερευνησεως παρεδόθησαν 3 συμμορτίται.

IV. ΓΕΝΙΚΑΙ ΑΠΩΛΕΙΑΙ

- α) Ημετέρων
 Νεκροί οπλίται

Τραυματίαι Αξ/κοί	1	
Τραυματίαι οπλίται	17	
β) Συμμοριτών		
Νεκροί καταμετρηθέντες	140	
Συλληφθέντες κατά τας επιχειρήσεις		95
Παραδοθέντες γενικώς	31	
Τραυματίαι εξακριβωμένοι	<u>50</u>	
Σύνολον απωλειών	316	

Περίηλθον εις χείρας μας τα κάτωθι υλικά.

7 μυδράλλια εξ ων έν άνευ κάννης, 15 ΣΤΑΓΕΡ, 90 τυφέκια, 1 Τόμιγκαν, 1 Μπρέν, 1 ατομ. Όλμος, 1 ημιαυτόματον Γερμανικόν, 1 ομαδικός όλμος, 190 βλήματα όλμων, ποσότης χειροβομβίδων και πυρομαχικών. Επίσης 29 κτήνη, ποίμνιον αιγών, δέρματα ζώων μικρών το πλείστον κατεστραμμένα, 10 πτυοσκαπάναι, λέβητες συσσιτίου καταστραφέντες, δύο φορτία υγειον. υλικού, έν ραδιόφωνον μετά συσσωρευτού, Τηλεφωνικαί γραμμαί, αρχεία, βιβλία και δίσκοι γραμμοφώνου Βουλγαρικής προελεύσεως, διάφορα τρόφιμα και εικόνες του Μάρκου.

Ανευρέθησαν και κατεστράφησαν εν συνόλω περίπου 100 καλύβαι και εγκαταστάσεις συμμοριτών εις διάφορα σημεία. Επίσης συνεργείον σιδηρουργού, Σταθμός επιδέσεως και καλώς οργανωμένοι θέσεις ταχυσκάπτων με συνέχειαν.

V. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

Ως το προσηρητημένον ειδικόν δελτίον πληροφοριών.

VI. ΓΕΝΙΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Ηθικόν Αξ/κών και οπλιτών: Πολύ καλόν.

Η επιτυχία επηύξησε το ηθικόν

Λόγω του ψυχρού και σφοδρού ανέμου η κόπωση των οπλιτών ήτο μεγάλη.

Οι συμμορίται επέδειξαν μαχητικότητα και πρεοέβαλον πείσμονα αντίστασιν.

Πρώτην φοράν εφήρμοσαν τον αιφνηδιασμόν.

Ανέμενον την άφίξιν των τμημάτων εις την απόστασιν των 100 μέτρων και μικροτέραν ακόμη χωρίς να εκδηλωθώσιν. Άμα τη αφίξει των τμημάτων μας εις εγγύς απόστασιν εξεδήλωσαν όλα τα μέσα πυρός των.

ΠΑΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΚΩΝ/ΤΙΝΟΣ

Συντ/ρχης Διοικητής

Β.Σ./Θ.Τ.

Ακριβές Αντίγραφον

Τ.Σ.Υ.

35η ΤΑΞΙΑΡΧΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟΝ Α2

ΔΕΛΤΙΟΝ

Πληροφοριών επί των λαβόντων μέρος εις τας επιχειρήσεις
από 17 με 21/3/48 συμμοριακών συγκροτημάτων.

I. Την 17.3.48 η διάταξις των συμμοριτών εις περιοχήν ΜΠΟΖ ΝΤΑΓ - ΛΑΪΛΙΑ ήτο
ως κάτωθι:

Α' ΤΑΞΙΑΡΧΙΑ ΛΙΑΚΟΥ - ΕΠΙΤΕΛΕΙΟΝ

α) Σταθμός Δ/σεως Ταξιαρχίας μετά Λόχοι Διοικήσεως ΓΚΟΡΚΗ δυνάμεως 90 εις
ΑΝΩ ΒΡΟΝΤΟΥ (Κ.5512).

β) Εις τρία αναρρωτήρια εις (Κ.5512) 11 κρυσταλλημένοι και τραυματίαι.
Συνολική δύναμις εις ΑΝΩ ΒΡΟΝΤΟΥ 19.

Β' 1ον ΒΑΡΥ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΕΥΓΕΝΙΟΥ

Εγκατεσπαρμένον διά των υποσυγκροτημάτων ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ - ΑΣΤΕΡΑ -
ΝΤΙΝΑ - ΠΙΠΑ εις περιοχήν (Κ.5212) με επιτηρητικά φυλάκια δυνάμεως τμήματος εις
ΛΙΑΣΚΟΒΑΝ (Κ.5111) - ΤΕΡΛΕ (Κ.5212) και πιθανώς ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ (Κ.5314)
συνολικής δυνάμεως 400 περίπου.

Γ' 2ον ΕΛΑΦΡΟΝ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΗΣΥΧΟΥ

α) Επιτελείον μετά υποσυγκροτήματος ΚΑΡΑΝΙΚΟΛΑ εις περιοχήν (Κ.5507) και
με προκεχωρημένον φυλάκιο εις ΓΚΟΥΝΤΕΡΑΣΙΟΥΒΙ ΣΚΑΛΕ (Κ.565096).

β) Υποσυγκρότημα ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ εις περιοχήν ΟΡΕΙΝΩΝ (Κ.4702) και ΑΓ.
ΚΩΝ/ΤΙΝΟΥ (Κ.5103) συνολικής δυνάμεως 70.

γ) Υποσυγκρότημα ΥΨΗΛΑΝΤΗ δυνάμεως 90 εις ΓΚΟΛΕΤΣ (Κ.5713).

Δ' 649 ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΑΝΑΝΙΑ εις ΑΡΓΚΑΤΣ Ρ (622998) δυνάμεως 240.

Επί πλέον Τμήμα ΤΑΚΗ εις (Κ.515043) δυνάμεως 35.

Ε' ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΝ ΥΠΟΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΣΑΜΠΟΤΕΡ ΕΒΡΟΥ δυνάμεως 80 εις
(Ρ.623998)

ΣΤ' Εις ΣΟΥΣΟΥΡΙ ΜΠΕΚ (Κ.5208) συνεργείον μηχανών φορτώσεως συσσωρευτών
και τεχνίται πάσης φύσεως δυνάμεως 25.

II. α) Την πρωίαν της 18.3.48 μετά την εκδήλωσιν της επιθέσεως των τμημάτων
μας η εν τη παραγρ. Α' δύναμις συμμοριτών πλην υποσυγκροτήματος ΓΚΟΡΚΗ υπό τον
ΛΙΑΚΟΝ εκινήθησαν εσπευσμένως προς ΣΟΥΣΟΥΡΙ ΜΠΕΚ (Κ.5208).

Συγχρόνως συνεπτύσσοντο το προκεχωρημένον φυλάκιο συμμοριτών επί
ΓΚΟΥΝΤΕΡΑΣΙΟΥΒΙ ΣΚΑΛΕ (Κ.565096).

β) Την εσπέραν της ίδιας ημέρας ο ΛΙΑΚΟΣ διέταξε μετακίνησιν
υποσυγκροτήματος ΥΨΗΛΑΝΤΗ εκ (Κ.5713) και ΓΚΟΡΚΗ εκ (Κ.5512) εις περιοχήν
ΛΙΑΣΚΟΒΑΣ (Κ.5212) ενώ ίδιος μετά ομάδος επιτελείου του μέρους των ανωτέρω
κρυσταλλημένων και του Συγκροτήματος ΕΥΓΕΝΙΟΥ κατώρθωσε να διαφύγη διά (Κ.555088)
προς ΜΕΝΟΙΚΙΟΝ (Ρ.621998).

Η ως άνω διαταχθείσα κίνησις των δύο υποσυγκροτημάτων εξετελέσθη
βραδέως και η άφιξις των εις περιοχήν ΛΙΑΣΚΟΒΑΣ επραγματοποιήθη την πρωίαν της
επομένης 19.3.48 οπότε ήσαν υποχρεωμένοι να δώσουν μάχην με τα επιτιθέμενα κατά της
τοποθεσίας τμηματά μας.

β) Υποσυγκρότημα ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ συνεπλάκη μετά των επιτιθεμένων τμημάτων μας εις ανωτέρω περιοχήν του, συμπτυχθέν τελείως προς ΛΑΪΛΙΑ (Κ.4709) και απώλεσαν το ήμισυ της δυνάμεώς του.

III. Την πρωίαν της 19.3.48 τμήματά μας συνεχίζοντα την προώθησίν των εις ΛΙΑΣΚΟΒΑΝ ενεπλάκησαν εις 5ώρον αγώνα μετά των υποσυγκροτημάτων ΓΚΟΡΚΗ και ΥΨΗΛΑΝΤΗ, ως και μέρους των κρουσπαγημένων εξ ΑΝΩ ΒΡΟΝΤΟΥΣ και τελικώς εκύκλωσαν και εξόντωσαν την εκ 250 περίπου δύναμιν συμμοριτών, ενώ Ουλαμός Τεθωρακισμένων μετά Λόχου Πεζικού κατελάμβανον την ΑΝΩ ΒΡΟΝΤΟΥ. Το υποσυγκρότημα ΚΑΡΑΝΙΚΟΛΑ μετά τμήματος επιτελείου Συγκροτήματος ΗΣΥΧΟΥ διεξήγαγε αγώνα με αντικειμενικόν σκοπόν να κρατήση τας εις (Κ.551074) και (Κ.546058) θέσεις του και συγχρόνως διευκολύνει την σύμπτυξιν των υποσυγκροτημάτων ΓΚΟΡΚΗ και ΥΨΗΛΑΝΤΗ.

Την ιδίαν νύκτα ελάχιστα διασωθέντα υπολείμματα των ανωτέρω απαγκιστρωθέντα διεπεραιώθησαν εις ΜΕΝΟΙΚΙΟΝ (Ρ.621998).

IV. Την πρωίαν της 20.3.48 τα τμήματά μας κύρια της όλης περιοχής εσυνέχισαν την εξερεύνησίν των.

V. Την επομένην 21.3.48 τα τμήματά μας διετάχθησαν και επανήλθον εις την βάσιν των.

VI. Το συγκρότημα ΑΝΑΝΙΑ και ανεξάρτητον υποσυγκρότημα ΣΑΜΠΟΤΕΡ ΕΒΡΟΥ εις ΑΡΓΚΑΤΣ δεν έλαβον μέρος εις τας ανωτέρω επιχειρήσεις.

ΠΑΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΚΩΝ/ΤΙΝΟΣ

Συντ/ρχης Διοικητής

Δ.Π./Θ.Τ.

Ακριβές Αντίγραφον

Τ.Σ.Υ.

19

ΘΕΜΑ: Έκθεσις VIII Μεραρχίας

ΠΡΟΣ: Ιην Στρατιάν/Α1

ΚΟΙΝ: VIII Μεραρχίαν/Α1

Α1/Β' ΣΣ

ΑΚΡΩΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ

Β' ΣΣ/Α.Α.Π. 652/ΑΙ/Ι/3

904 τη 8 Σ/βρίου 1947

1. Υποβάλλεται συνημμένως αντίγραφον εκθέσεως επί της καταστάσεως VIII Μεραρχίας.

Θ. ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΣΥΝΤ/ΡΧΗΣ ΠΕΖΙΚΟΥ
ΕΠΙΤΕΛΑΡΧΗΣ

Β.Μ./Α.Π.

Ακριβές αντίγραφον

Τ.Σ.Υ.

VIII ΜΕΡΑΡΧΙΑ

ΕΚΘΕΣΙΣ

Επί της καταστάσεως της VIII Μεραρχίας

I. Την νύκτα της 30 προς 31 Αυγούστου και περί το μεσονύκτιον η Διοίκησης και Διλοχία του 527 Τάγματος μετά Ουλαμού όλμων 4,2 εγκατεστημένη Νοτιοανατολικώς του χωρίου ΓΡΕΒΕΝΙΤΙ (Σ.1764) υπό τον Αντ/χην Πεζ. Πιπιλιαγκόπουλον Δημ., υπέστη επίθεσιν συμμοριτών.

Εκ της δυνάμεως ταύτης ο 3ος Λόχος εγκαταλείψας τας θέσεις του υπεχώρησεν ατάκτως προς ΜΠΑΛΤΟΥΜΑΝ σχεδόν αμαχητί αποκαλύπτων ούτω τα πλευρά του Δυτικώς αυτού ευρισκομένου Ιου Λόχου του Σ.Δ. του Τάγματος και του πλησίον εκεί ευρισκομένου Ουλαμού Όλμων 4,2'.

Λόγω της αδικαιολογήτου ταύτης υποχωρήσεως και της συνεπείας ταύτης απειλής κατά του πλευρού και των νώτων αυτού, ενώ συγχρόνως αντιμετώπιζεν κατά μέτωπον από Δ. επίθεσιν, ο Δ/τής του Τάγματος διέταξε την σύμπτυξιν της υπολοίπου δυνάμεως του προς ΤΡΙΣΤΕΝΟΝ αφού εκράτησεν επί τι χρονικόν διάστημα τας θέσεις του, ίνα παράσχη εις τον Ουλαμόν των Όλμων τον απαιτούμενον χρόνον διά να φορτώσῃ το υλικόν επί των κτηνών και να απομακρυνθῇ.

Ατυχώς λόγω κακών ενεργειών και βραδύτητος του διοικούντος τον Ουλαμόν Λοχαγού Λιαράκου, το υλικόν μολονότι φορτωθέν δεν κατέστη δυνατόν να απομακρυνθῇ περιελθόν εις χείρας του εχθρού. Επτά πυροβοληταί αγνοούνται συλληφθέντες προφανώς αιχμάλωτοι.

Ο Αντ/ρχης Πιπιλιαγκόπουλος μετά του Λόχου Διοικήσεως και του Ιου Λόχου πλην Διμοιρίας ήτις σταλείσα να συγκρατήσῃ τον 3ον Λόχον παρεπλανήθη κατά την σύμπτυξιν, εγκαταστάθη τελικώς επί της κορυφῆς ΔΕΜΑΤΙ, μεθ' απάντων των Αξ/κών της Διλοχίας μηδέ των του 3ου Λόχου εξαιρουμένων, εγκαταλειφθέντων υπό των ανδρών. Πλην όμως και του Λόχου τούτου το ηθικόν έχει καταπέσει εις τοιούτον σημείον ώστε να εἶναι αμφίβολον εάν θα δυνηθῇ να υποστή νέαν κρούσιν χωρίς να διαλυθῇ.

Μόλις περιήλθεν εις γνώσιν της Μεραρχίας το θλιβερόν τούτο γεγονός ενωρίς την πρωίαν της 31 Αυγούστου, διέταξεν αὐτῇ αμέσως τον μεν Διοικητήν της 43 Ταξιαρχίας να σπεύσῃ προς το Τάγμα, τον δε Επιτελάρχην της Μεραρχίας μετά μικράς συνοδείας να μεταβῇ εις ΜΠΑΛΝΤΟΥΜΑΝ, ίνα εξετάσῃ και αναφέρῃ τα συμβάντα και ίνα ομού μετά του Ταξιάρχου προσπαθῇ να επαναφέρῃ τους φυγάδας εις τας θέσεις των, με εντολήν να συλλάβῃ και αποστείλῃ εις την Μεραρχίαν πάντα Αξκόν, ο οποίος θα εκρίνετο ως μη εκτελέσας το καθήκον του. Ταυτορόνως διέταξε τον παρά τω Στρατοδικεῖω Εισηγητήν να μεταβῇ επί τόπου και ενεργήσῃ σύντομον ανάκρισιν προς ανεύρεσιν των υπευθύνων διά την άμεσον εισαγωγήν αυτών εις δίκην ενώπιον του Εκτάκτου Στρατοδικείου με την απόφασιν ταχυτάτης επιβολῆς σκληρῶν κυρώσεων.

Ελπίζεται ότι την προσεχῇ Τετάρτην θα καταστή δυνατή η έναρξις της δίκης, η δε απόφασις του Στρατοδικείου, οιαδήποτε και αν εἶναι θα εκτελεσθῇ αμέσως.

Εκ της προχείρου εξετάσεως της ενεργηθείσης υπό τε του Ταξιάρχου και του Επιτελάρχου της Μεραρχίας φαίνεται ότι τα γεγονότα εξειλίχθησαν ων ανωτέρω εκτίθεται.

II. Κατόπιν των αλληπαλήλων σοβαρῶν ατυχημάτων της επισυμβάντων εσχάτων εις τα Τμήματα της Μεραρχίας, η Διοίκησης αὐτῆς ηθέλησε να εξακριβώσῃ τα προκαλέσαντα αὐτά αίτια.

Όσον μεν αφορά το 582 Τάγμα τούτο χαρακτηρίζεται ως καθαρῶς στρατ. ατύχημα, οφειλόμενον εις ατυχή συγκυρίαν ήτοι λόχος μόλις εγκατασταθείς εν καιρῷ νυκτός επί αγνώστου εδάφους να δεχθῇ επίθεσιν προπαρασκευασθείσαν εναντίον δυνάμεως διλοχίας, κατεχούσης προηγουμένως το σημείον εκείνο. Εἶναι γεγονός ότι ο Λόχος αντέστη επί ημίσειαν τουλάχιστον ώραν σχών τραυματίας και αιχμαλώτους, κατεβλήθη δε υπό υπερτέρων δυνάμεων και της υπό του αιφνιδιασμοῦ δημιουργηθείσης συγχύσεως. Συνέπεια του ατυχήματος τούτου, σοβαρός κλονισμός του ηθικοῦ του Τάγματος.

Τα ατυχήματα όμως των 527 και 528 Ταγμάτων οφείλονται εις απειρίαν των ανδρών.

Η προβαλλόμενη υπό τούτων αιτιολογία της κοπώσεως μόνης δεν κρίνεται επαρκής, δι' ο η Μεραρχία ερευνά διά να ανεύρη τα πραγματικά αίτια και κυρίως μήπως διενεργείται διάβρωση υπό εντέχνου προπαγάνδας.

Και των άλλων όμως Ταγμάτων (583, 586) κατά την γνώμην του Διοικητού της 75 Ταξιαρχίας ο οποίος μολονότι άρτι αναλαβών την διοήσιν ήλθεν εν τούτοις κατ' επανάληψιν εις επαφήν μετά των Αξκών και των ανδρών, το ηθικόν είναι ευπαθές. Τα θεωρεί οπωσδήποτε ακατάλληλα διά σοβαράν επιθετικήν ενέργειαν.

Αύτη είναι η κατάσταση της μαχητικότητος των Μονάδων της Μεραρχίας πλην του 581 Τάγματος το οποίον είναι το αξιόμαχον. Λόγω όμως των τελευταίων εν τη περιοχή της Μεραρχίας επιχειρήσεων, υπεβλήθη εις εξαιρετικήν κόπωσιν δι' ο δέον να τύχη σχετικώς μακράς αναπαύσεως ευθύς ως τούτο καταστή δυνατόν διά να μη υποστή την τύχην των άλλων.

Υπό τας ανωτέρω περιγραφομένας συνθήκας, η εξασφάλις της περιοχής ευθύνης της Μεραρχίας καθίσταται δυσχερεστάτη. Την στιγμήν ταύτην ο άξων ΠΡΕΒΕΖΑ - ΜΠΟΥΡΑΖΑΝΙ είναι τελείως ακάλυπτος υποκείμενος εις προσβολήν εκ των ΖΑΓΟΡΙΩΝ.

Ομοίως ο Άξων ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ - ΜΕΤΣΟΒΟΥ είναι εν τη ουσία επισφαλής κινδυνεύει δε και αυτός ο κόμβος του ΜΕΤΣΟΒΟΥ. Η ασφάλεια αυτών έχει ανατεθή εις τα 527, 528 και 582 Τάγματα υποστάντα κλονισμούς. Εν περιπτώσει δε επιτυχούς προσβολής της εις ΜΠΑΛΤΟΥΜΑΝ διλοχίας του 582 Τάγματος δεν είναι υπερβολικόν να λεχθή ότι τίθεται εν κινδύνω και αύτη η πόλις των ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ.

Ήδη ολόκληρον το 582 Τάγμα μείον Λόχος συνεκεντρώθη εις ΜΠΑΛΤΟΥΜΑΝ κατόπιν της δημιουργηθείσης σήμερον καταστάσεως.

Η Μεραρχία δεν έχει εις χείρας της ουδεμίαν εφεδρείαν πλην δύο τεθωρακισμένων Ουλαμών και του Λόχου Στρατηγείου αυτής. Επί των διαφόρων ΜΑΥ και ΜΑΔ είναι ουτοπία να υπολογίζη τις.

Τ' ανωτέρω αναφέρονται προς ενημέρωσιν του Σ. Στρατού, εν επιγνώσει ότι και τούτο στερείται διαθεσίμων δυνάμεων.

Η Διοήκσις της Μεραρχίας θα πράξη εν οιαδήποτε περιπτώσει το καθήκον της και θα αντιμετωπίση πάσαν τυχόν παρουσιασθησομένην δυσχέρειαν.

Ουχ ήττον όμως παρακαλεί όπως το Σ. Στρατού λαμβάνον υπ' όψιν του την κατάστασιν της Μεραρχίας, μελετήση ει δυνατόν αναπροσαρμογήν της διατάξεως του επί τω σκοπώ απαλλαγής της Μεραρχίας από τμήμα της ζώνης ευθύνης αυτής, ίνα καταστή δυνατόν και αποσύρη αύτη εκάστοτε των επιχειρήσεων εν των Ταγμάτων προς ανασυγκρότησιν ίνα συν τω χρόνω πάσαι αι Μονάδες ανακτήσωσι την μαχητικήν αυτών ικανότητα.

Ακριβές αντίγραφον
Το
Γραφείον Α1/Β' ΣΣ
Τ.Σ.Υ.

ΣΤΓ 918 τη 1η Σ/βρίου 1947
Ο Μέραρχος
Μ.ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ
ΤΑΞΙΑΡΧΟΣ

20

ΘΕΜΑ: Κρίσεις επί των εκθέσεων
επιχειρήσεων Ταγμ. Ζαφειροπούλου
ΠΡΟΣ: Α' Β' Γ' Δ', Δ.ΜΕ.
ΚΟΙΝ: Κ.Ε.Μ.Κ., Μ.Ο.Κ.

ΤΗΛΕΦ. 27.409
Υ.Σ./ΓΕΣ/25507/
/Υ.Ν.Ο.Κ.
ΒΣΤ 902 τη 10-9-47

Επί των υποβληθεισών εκθέσεων επιχειρήσεων Ταγμ. Ζαφειροπούλου παρατηρούμεν:

Α' Επιχείρησις προς Ράχες Τυμφρηστού (5-8-47)

1. Συμφωνούμεν πλήρως με την υπ' αριθμ.5093/Α.Δ.Μ.Κ./4-9-47.
Υποκλινόμεθα προ της ηρωϊκής θυσίας εις τον βωμόν της Πατρίδος του Ανθ/γού Παράσχου Β. και Δεκανέως Φωτεινοπούλου.

2. Κατά την έκθεσιν το Καρπενήσιον προσεβάλλετο από της 0300 από Β. δι' όλμων 3'', από Δ. και Α. διά πολυβόλων. Επί πλέον αι πληροφορίες περί του εχθρού έφερον "τμήματα αυτού εν ενέδρα, ως συνειθίζη εις πάντα τα σημεία, από τα οποία είναι δυνατόν να παρεμποδίση κίνησιν ημετέρων τμημάτων προς ενίσχυσιν".

Συνεπώς η κίνησις του 44ου Λόχου επ' αυτοκινήτων προς Α. προς Ράχες Τυμφρηστού, αντεδείκνυτο απολύτως. Η εμπλοκή του Λόχου τούτου, κινουμένου με διάταξιν μάχης, εφ' όσον ήτο γνωστόν ότι εις ελαχίστην Α. του καρπενησίου απόστασιν υπήρχεν εχθρός, θα εγίνετο υπό πολύ ευνοϊκοτέρας τακτικής αλλά και ηθικής συνθήκας.

3. Εις την έκθεσιν αναφέρεται (συμπεράσματα 2,α): "Η ισχύς πυρός ενός Λ.Ο.Κ. δεν είναι αρκετή διά να επιτύχη εις επίθεσιν εναντίον οργανωμένης τοποθεσίας ουδέ να διευκολύνη την κίνησιν του από εχθρικά πυρά πολ/λων". Εν τούτοις, εις την υπό εξέτασιν συγκεκριμένην περίπτωσιν εις Λ.Ο.Κ. επέτυχεν, με την ορμήν της επιθέσεώς του, τον αντικειμενικόν του σκοπόν, την ανατροπήν δηλαδή του εχθρού. Διετίθετο και δεύτερος Λ.Ο.Κ. ο 44ος. Ουδαμού εν τη εκθέσει διαφαίνεται προσπάθεια ή έστω πρόθεσις συντονισμού ενεργείας των δύο Λ.Ο.Κ. ουδέ καν συνδέσμου μεταξύ των. Πέραν της αρχικής καθηλώσεως του Λόχου τούτου, ουδεμία οιαδήποτε εκδήλωσις αυτού αναφέρεται.

Η απασχόλησις, κατά την ώραν της μάχης, μιας διμοιρίας του άνω Λόχου διά την διακομιδήν δύο νεκρών, επί πλέον των ανδρών της διμοιρίας των, ήτο πλέον ή υπερβολικόν.

4. Συμφώνως προς τας περί του εχθρού πληροφορίας έδει να προβληθή εμπλοκή κατά την κίνησιν από Καρπενησίου προς Ράχες και εμπλοκή εις Ράχες. Συνεπώς έδει να προβλεφθή αναχωρηγία πυρομαχικών.

Εφ' όσον - κακώς - διετέθησαν αυτοκίνητα διά την μεταφοράν του 44 Λόχου, τα αυτοκίνητα ταύτα έδει τουλάχιστον να μεταφέρωσι τα πυρομαχικά 2ας γραμμής αμφοτέρων των Λόχων.

5. Εν τη εκθέσει αναφέρεται (Συμπεράσματα 2,γ): Η Δ/σις της Τριλοχίας (Τακτικόν επιτελείον) δεν διαθέτει ουδέν μέσον διά να επέμβη υπέρ δοκιμαζομένου Λόχου". Η επέμβασις της Δ/σεως επί των εν παρ. 2,3 και 4 διαλαμβανομένων θα είχεν ασφαλώς πολύ καλά αποτελέσματα επί της διεξαγωγής της επιχειρήσεως.

Επέμβασις της Δ/σεως εις επιχειρήσιν τινά δεν νοείται μόνον δι' "Εφεδρικής Δυνάμεως υπέρ δοκιμαζομένου " τμήματος.

6. Ο χρησιμοποιηθείς τρόπος προς κατάδειξιν της θέσεως της Ομάδος Διοικήσεως της Διλοχίας διά ριπών αυτομάτου όπλου, φρονούμεν ότι δεν ήτο ο προσφορώτερος. Εν αδυναμία συνδέσμου δι' ασυρμάτου δεν είχε προβλεφθή ο σύνδεσμος διά φωτοβολίδων ή διά βολής τυφεκίου ενός, δύο, τριών τροχιοδεικτικών βλημάτων. Ο τελευταίος ούτος τρόπος συνδέσμου εφηρμόζετο, επιτυχώς παρά των Γερμανών εις τας νήσους του Αιγαίου.

7. Εν συμπεράσματι: Αποστολή διλοχίας η ενίσχυσις φιλίων τμημάτων εις Ράχες Τυμψηροπού. Απόστασις από Καρπενήσι 15 περίπου χλμ. Διάρκεια συμπλοκής 42 Λόχου δεν φαίνεται να υπερέβη την μίαν ώραν. Άφίξις διλοχίας εις Ράχες 1600. Απητήθησαν δηλαδή δέκα (10) περίπου ώραι. Εάν προ της αναχωρήσεως της διλοχίας εκ Καρπενησίου είχε διατεθή μία (1) ώρα διά την μελέτην και οργάνωσιν της επιχειρήσεως, ασφαλώς η αποστολή της διλοχίας θα εξεπληρούτο καλλίτερον και εις το ήμισυ του απαιτηθέντος διά την βεβιασμένην εκτέλεσιν της, χρόνου.

Β' Επιχείρησις προς Αγ. Τριάδα (Χ.790678).

1. Αποστολή: Επιθετική αναγνώρισις προς Αγ. Τριάδα, αιφνιδιαστική προσβολή Αγ. Τριάδος.

Διατεθείσαι δυνάμεις: Τρεις Λ.Ο.Κ., 25 οπλίται Ν.Α.Υ., εις όλμος 3".

Η επίθεσις εξεληλώθη την 0500 της 12-8-47.

Αύτη προσέκρουσεν εις το κενόν. "Το χωρίον Αγ. Τριάς ήτο τελείως εγκαταλελειμμένον" κατά την έκθεσιν.

2. Δεν αποκλείεται ο εχθρός να είχεν εκ των προτέρων πληροφορίας περί της σχεδιαζομένης επιχειρήσεως μέσω πρακτόρων του εν Καρπενήσιω. Αλλά και εάν τούτο δεν συνέβη, η κίνησις, εγκατάστασις και παραμονή εις Συμπεθεριακό (Χ.752640) και Αγκάθια (Χ.773674) μιας διμοιρίας και 25 Μ.Α.Υ., υπερπεντήκοντα δηλαδή ανδρών, καθ' όλην την ημέραν της 10ης και 11ης, προς συλλογήν πληροφοριών, ασφαλώς θα διήγειρε τας υπονοίας του εχθρού. Όντως είναι δύσκολον να φαντασθή τις ότι τόσοι άνδρες παρέμειναν επί δύο ολοκληρούς ημέρας καμουφλαρισμένοι, ακίνητοι και παρατηρούντες. Και θα εκινήθησαν, και θόρυβον θα επροξένησαν, και πυράς ίσως θα ήναψαν.

Φρονούμεν ότι μία ή δύο, το πολύ αναγνωρίσεις εκ 4-5 επιλέκτων ανδρών, μεθ' ενός ασυρμάτου Νο 18, λόγω της μικράς αποστάσεως, θα εξεπλήρουν, και ώφειλον να εκπληρώσουν, πολύ καλλίτερον την αποστολήν συλλογής πληροφοριών δι' αμέσου παρατηρήσεως, και θα είχαν την δυνατότητα τελείας αποκρύψεως.

3. Διά την "αιφνιδιαστικήν" κατά της Αγ. Τριάδος επίθεσιν άπασα η διαθέσιμος δύναμις κατέλαβε θέσεις Ν.Δ. και Δ. αυτής, εκείθεν δε εξεδηλώθη η ενέργεια εναντίον του χωρίου, δηλαδή από κατευύνσεως προβλεπομένης και αναμενομένης παρά του εχθρού. Ουδεμία πρόνοια διά παραπλάνησιν αυτού. Ουδεμία πρόνοια δι' ενέργειαν από Α. και Β. Είχεν τουλάχιστον ληφθή πρόνοια ν' αποκλεισθή η διαφυγή του εχθρού - εάν δεχθώμεν ότι παρέμενεν εντός του χωρίου - προς Α. και Β., διά βολών όλμου 3";

4. Όταν τα ημέτερα τμήματα, αποσυρόμενα εξ Αγ. Τριάδος εβλήθησαν παρά 50 συμμοριτών εκ των Β.Α. του χωρίου αντερισμάτων κατά ποίον τρόπον επενέβη η Δ/σις της Τριλοχίας, ήτις είχεν εις την διάθεσίν της τον 42 Λόχον, τον 44 μείον διμοιρία και ολμον 3";

5. Οπωσδήποτε οι 50 ούτοι συμμορίται βληθέντες, κατά την έκθεσιν, την 1100 διά βολών πυρ/κού ουδεμίαν εξεδήλωσαν περαιτέρω ενέργειαν.

Την αυτήν όμως ώραν, 1100, Λόχος συμμοριτών (δηλαδή περί τους 100 περίπου) με υποστήριξιν πολ/λων επετέθη κατά του φυλακίου Πλατύ (Χ.760682).

Κατά ποίον τρόπον επενέβη και πάλιν η Δ/σις; Διέταξε την σύμπτυσιν του φυλακίου προς την διμοιρίαν, της διμοιρίας προς την κυρίαν δύναμιν, και τελικώς γενικήν σύμπτυσιν απάσης της δυνάμεως. Δεν ήτο δυνατόν, αντιθέτως, να προωθήση την διμοιρίαν και την υπόλοιπον δύναμιν προς το φυλάκιον Πλατύ και να δεχθή την μάχην μετά του Λόχου συμμοριτών;

Ποία τύχη ανέμενε τον Λόχον αυτόν εάν αγκιστρούμενος εις αγώνα εναντία 18 οπλ/λων (3 ίσως θα έδει να παραμείνωσι εν επιτηρήσει εις Ομαλοράχην έναντι Αγ. Τριάδος) και ενός όλμου 3", εδέχετο μετ' ολίγον, την 1200, την επίθεσιν τριών μαχητικών αεροπλάνων; και εάν ο εχθρικός αυτός Λόχος δεν κατεστρέφετο, οπωσδήποτε η τριλοχία δεν θα συνεπτώσσετο προς Καρπενήσιον με το πικρόν συναίσθημα της αποτυχίας της επιχειρήσεώς της.

6. Η Δ/σις της Τριλοχίας υποδεικνύει την ανάγκην διακριτικού διά τους συνεργαζομένους με τα ημέτερα τμήματα ενόπλους πολίτας. Αλλ' η υπόδειξις είναι περιττή. Το μέτρον τούτο έδει να είχε ληφθή εκ των προτέρων και εξ ιδίας πρωτοβουλίας της Δ/σεως της τριλοχίας.

7. Συμπέρασμα: Εις απάσας σχεδόν τας μέχρι τούδε υποβληθείσας ημίν εκθέσεις επιχειρήσεων τονίζεται η ανάγκη όπλων υποστηρίξεως διά τους Λ.Ο.Κ. Εις την προκειμένην περίπτωσιν η τριλοχία διέθετε εκατόν πενήκοντα (150) τουλάχιστον άνδρας, είκοσι ένα (21) οπλ/λα, 25 Μ.Α.Υ., ενόπλους χωρικούς, ένα (1) όλμον 3", βολάς πυρ/κού εις περιοχήν Αγ. Τριάδος και τρία μαχητικά αεροπλάνα. Έναντι της δυνάμεως αυτής ο εχθρός εξεδήλωσε δύναμιν εκατόν πενήκοντα περίπου ανδρών (50 εις Αγ. Τριάδα και 100 περίπου εις Πλατύ) μετά τινών πολ/λων (πόσων: δύο, τριών).

Η εις Ομαλοράχην δύναμις (2 σχεδόν Λόχοι+όλμος 3") αφού ο αιφνιδιασμός εις Αγ. Τριάδα απέτυχεν δεν εξεδήλωσε πρόθεσιν ενεργείας εναντίον Βάρκα. Δεν φαίνεται να επενέβη εναντίον των 50 συμμοριτών Αγ. Τριάδος. Ούτε εναντίον του εις Πλατύ επιτεθέντος εχθρικού Λόχου.

Αποτέλεσμα: Ημετέρα δύναμις συνεπτώχθη, επαναλαμβάνω, με το συναίσθημα της αποτυχίας.

Γ' Επιχείρησις 18-19/8/47 προς ΓΟΡΓΙΑΝΑΔΕΣ (Χ.740393), ΚΟΡΥΣΚΑΛΕΣ (Χ.7359), ΠΥΡΓΟΣ (Χ.703583).

1. Διετεθείσα δύναμις 42ος, 44ος, 45ος Λ.Ο.Κ., 25 οπλίται Μ.Α.Υ., όλμος 4,2".

2. Και εκ της εκθέσεως της επιχειρήσεως ταύτης προβάλλον τα ίδια ερωτήματα, απορρέουν αι ίδiai περίπου κρίσεις ως και διά την προηγουμένην.

Η αιφνιδιαστική έρευνα των δύο χωρίων απέτυχεν, όπως είχαν αποτύχει προς μιας εβδομάδος παρομοία επιχείρησις εις Αγ. Τριάδα. Ουδέν εδίδαξεν η κτηθείσα πείρα, ουδεμία αλλαγή μεθόδου.

3. Εις τα συμπεράσματα αναφέρεται και πάλιν, ότι " η ισχύς πυρός των 45 και 42, Λόχων δεν ήτο αρκετή διά να επιτύχη εις την επίθεσιν εναντίον οργανωμένης τοποθεσίας ΠΥΡΓΟΥ και να διευκολύνη την κίνησιν των υπό τα πυρά εχθρικών πολ/λων."

Εν τούτοις κατά την έκθεσιν, διά την επίθεσιν διετέθη μόνον ο 45 Λόχος και μία διμοιρία του 42. Η υπόλοιπος δύναμις (ετέρα διμοιρία του 42, 44 Λόχος 25 Μ.Α.Υ.) εις τί και πού ήσαν απησχολημένοι;

Η διμοιρία του 45 Λόχου εδέχθη, κατά την επίθεσιν, καταγιστικά πυρά εκ τριών αυτομάτων όπλων (δύο βαρέων πολ/λων) εξ αποστάσεως 150-200 μ". Απώλεια ουδεμία. Εκ της αποστάσεως αυτής (150-200 μ) οι όλμοι 2" δεν ηδύναντο να βάλλουν κατά των εχθρικών πολυβολείων και να εξουδετερώσουν αυτά; Ουδεμία μνεία περί χρήσεως του όπλου τούτου.

"Η οργάνωσις των Λ.Ο.Κ. εις δύο διμοιρίας δεν επιτρέπει τούτον να ελιχθή."

Εις την προκειμένην περίπτωσιν, η δευτέρα διμοιρία του 42, ο 44 Λόχος δεν ηδύναντο, ελλισόμενοι, να βοηθήσουν τον 45 εις την επίθεσιν του ;

4. Προεβλέπετο, συμφώνως προς την αποστολή, ενέργεια εναντίον Πύργου.

Διετέθη όλμος 4", 2. Βεληνεκές 3.500 μ. Διατί παρέμεινε εις θέσιν και απόστασιν τοιαύτην ώστε ν' αχρηστευθή;

5. Διά πολλοστήν φοράν τονίζεται ότι "Ενέργεια κατά συμμοριτών φύσεως ΚΟΜΑΝΤΟΣ πολύ δύσκολος, λόγω ελλείψεως πληροφοριών επί της θέσεως και της φύσεως του εχθρού."

Επί του προκειμένου: Καλώς ή κακώς η επίθεσις εναντίον Πύργου εξεδηλώθη την 0830 εν όψει του εχθρού. Απέτυχεν. Την 1230 εδόθη σήμα συμπτύξεως. Οι συμμορίται "δεν επεχείρησαν να διατηρήσουν επαφήν".

Η τριλοχία ώφειλε, διά μικρών τμημάτων, 2-3 ομάδων, να τηρήση επαφήν από μεγάλης, έστω, αποστάσεως.

Προσποιομένη ότι επιστρέφει εις Καρπενήσιον ν' αποκρυβή, άμα τη επιλεύση του σκότους εις θέσιν μεταξύ Πύργου και Καλεσμένου. Επωφελουμένη του σκότους να προωθηθή και πάλιν και ολίγον προ της έω να εκδηλώση αιφνηδιαστικήν επίθεσιν, δι' όλων των μέσων της, εναντίον της γνωστής πλέον, από της προηγουμένης, τοποθεσίας του Πύργου.

Η ενέργεια αύτη ασφαλώς θα ήτο πλέον επικίνδυνος της απλής επιστροφής εις Καρπενήσιον. Η τριλοχία θα εξετίθετο ίσως εις τον κίνδυνον νυκτερινής επιθέσεως, εάν η παρουσία της εγένετο αντιληπτή. Ουδεμία όμως επιχείρησις ΚΟΜΑΝΤΟΣ δύναται να εκτελεσθή εκ του ασφαλούς.

Τουναντίον μάλιστα, όσους περισσοτέρους κινδύνους παρουσιάζει, τόσον περισσοτέρας πιθανότητας επιτυχίας έχει.

Επιχειρήσεις ΚΟΜΑΝΤΟΣ εναντίον των συμμοριτών ασφαλώς είναι δύσκολον. Αδύνατοι όμως, όχι. Πρέπει να έχωμεν θέλησιν, φαντασίαν. Ο νους να εργάζεται, να κινείται, να επινοή!

Πρωτίστως πρέπει να είμεθα "ΡΙψοκίνδυνοι".

6. Αι διατυπούμεναι ανωτέρω κρίσεις και ερωτήματα ουδένα πρέπει να ξενίσουν, ουδένα πρέπει ν' απογοητεύσουν. Εξ εκάστης επιχειρήσεως πρέπει πάντες ν' αποκομίζωμεν πείραν, διδάγματα. Και να προσαρμοζόμεθα προς τα διδάγματα της πείρας.

ΚΑΛΙΝΣΚΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ
ΣΥΝ/ΡΧΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Υ.Μ.Ο.Κ.
Τ.Υ.

A.K./A.N.

21

ΥΠΕΡΕΠΕΙΓΟΝ
ΑΚ. ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ

Θέμα: Εκκαθαριστικά ενέργειαι

ΠΡΟΣ: ΓΕΣ/Α1

ΚΟΙΝ.: Ιην Στρατιάν/Α1

Γραφείον Α1/ΓΕΣ

Β' ΣΣ/Α.Α.Π. 664/Α1/1

904 τη 12 Σ/βρίου 1947

Υμέτερον Α.Π. 2002/105/Ι/11 - 9 - 47

Επί πλέον της επιχειρήσεως ``ΛΑΙΛΑΨ``

1. Αναφέρεται ότι η XV Μεραρχία προς εκκαθάρισιν των ορεινών όγκων του ΣΙΝΙΑΤΣΙΚΟ και ΒΙΤΣΙ και απελευθέρωσιν της οδικής αρτηρίας ΑΜΥΝΤΑΙΟΝ - ΚΑΣΤΟΡΙΑ ήρξατο από 11 τρέχοντος εκκαθαριστικών ενεργειών.

2. Αι εκκαθαριστικά αύται ενέργειαι θα εκτελεσθώσιν εις δύο εν συνεχεία φάσεις.

α) Η α' φάσις αρξαμένη χθες 11 τρέχοντος αποβλέπει εις την εκκαθάρισιν του ΣΙΝΙΑΤΣΙΚΟ όρους, την εγκατάστασιν δυνάμεων επί του κόμβου ΚΛΕΙΣΟΥΡΑΣ (Ν.650415) και την από Ανατολών κατάληψιν της κορυφογραμμής ΡΑΔΟΣΙ (Ν.700573).

β) Η β' φάσις ήτις θα εκτελεσθή άμα τη λήξει της πρώτης αποβλέπει εις την διά ταυτοχρόνων ενεργειών από ΚΛΕΙΣΟΥΡΑΣ (Ν.650415) και ΜΠΟΥΚΟΒΙΚ (Ν.458505) προς ΒΙΤΣΙ από ΡΑΔΟΣΙ προς ΒΙΤΣΙ και από ΦΛΩΡΙΝΗΣ προς ΤΡΙΒΟΥΝΟΝ (Ν.508650) - ΠΙΣΟΔΕΡΙ (Ν.470705) και εκείθεν προς Ν. ή Ν. Δ. εκκαθάρισιν του ορεινού όγκου ΒΙΤΣΙ.

3. Είς την αρξαμένην α' φάσιν υπό το συνθηματικόν ``ΒΥΡΩΝ`` μετέσχουσι δυνάμεις:

α) 61 Ταξιαρχίας (Διλοχία επί κατευθύνσεως ΕΛΟΣ - ΠΡ. ΗΛΙΑΣ (Ν.7040) - ΤΣΟΥΜΑ ΜΑΝΟΥ (Ν.6240), Διλοχία επί κατευθύνσεως ΡΑΔΟΣΙ - ΝΥΜΦΑΙΟΝ και λόχος επί κατευθύνσεως ΒΛΑΣΤΗ - ΜΟΥΡΙΚΙ - ΠΕΤΡΑ ΜΑΡΚΟΥ).

β) 45 Ταξιαρχίας (Λόχος επί κατευθύνσεως ΦΛΑΜΠΟΥΡΟ - ΚΑΨΑΛΙΑ (Ν.667560), δυνάμεις Τάγματος ΔΕΡΒΕΝ επί κατευθύνσεως ΔΕΡΒΕΝ - υψ. 1885 (Ν.5261)).

γ) 73 Ταξιαρχίας: (Τάγμα μείον λόχος) επί κατευθύνσεως ΚΟΡΗΣΣΟΣ - ΤΣΟΥΜΑ ΜΑΝΟΥ και Τάγμα μείον Λόχος επί κατευθύνσεως ΒΟΓΑΤΣΙΚΟΝ - ΓΕΡΜΑ - ΠΕΤΡΑ ΜΑΡΚΟΥ.

4. Είς την β' φάσιν υπό το Συνθηματικόν «ΝΑΥΑΡΙΝΟΝ» προβλέπεται η χρησιμοποίησις, πλήν των δυνάμεων των μετεχουσών της επιχειρήσεως «ΒΥΡΩΝ» επί πλέον

- Διλοχίας της 73 Ταξιαρχίας
- Διλοχίας της 61 Ταξιαρχίας
- Πλήρους Τάγματος, της 45 Ταξιαρχίας διά την κατεύθυνσιν ΦΛΩΡΙΝΑ - ΔΕΡΒΕΝ.

5. Επί των αποτελεσμάτων της επιχειρήσεως θα τηρώμεν υμάς ενημέρους διά των δελτίων Στρατιωτικής Καταστάσεως.

6. Εν συνεχεία των ενεργειών της XV Μεραρχίας ήρξατο και η VIII Μεραρχία από 10 τρέχοντος εκπέμπουσα ισχυράς επιθετικής αναγνωρίσεις επί των κατευθύνσεων.

ΜΕΤΣΟΒΟΝ - ΠΕΝΤΕ ΑΛΩΝΙΑ (Σ.2266)

ΔΕΜΑΤΙ - ΠΡ. ΗΛΙΑΣ (Σ.1761)

7. Το Σώμα Στρατού μελετά και θα διατάξη οσωνούπω την εκτέλεσιν ευρυτέρων επιθετικών ενεργειών των VIII και II Μεραρχιών, τμημάτων XV και IX Μεραρχιών, ως και ενεργόν δράσιν της 36 Ταξιαρχίας εν τη ζώνη της και ιδία εν τω ορεινώ όγκω ΟΣΣΗΣ.

ΠΑΝ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΥΠΟΣΤΡΑΤΗΓΟΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

Β. Β. / Α. Π.
Ακριβές αντίγραφον
Τ.Σ.Υ.

22Θέμα: Υποβολή εκθέσεως

ΓΕΣ/Α1

Κοιν: Α1/2Ι

ΕΠΕΙΓΟΥΣΑΑΠΟΡΡΗΤΟΣ

Α' ΣΣ

Αριθ.Φ.21/109/Α1

17/9/47

Υποβάλλεται εν αντιγράφω έκθεσις 86 Σ. Περιοχής επί της εισβολής 21 - 26 π.μ. εις Ορεινόν Βάλτον.

Κ. ΠΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΤΑΓ/ΧΗΣ ΠΥΡ/ΚΟΥ
Διά τον Δ/την Α1 Γραφ.

Κ.Π./ Κ.Μ.
Ακριβές αντίγραφον
Τ.Σ.Υ.

Θέμα: Συνοπτική έκθεσις επί της εισβολής

21 - 26 εις Ορεινόν Βάλτον

Κοιν: Α' ΣΣ/Α1, Σύν/γμα Χωρ/κής

86^η ΣΤΡΑΤ/ΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ

Αριθ. Α. Π. 985

ΣΤΓ 909α 29-8-47

Πρός 85^η Περ/Α1

I. Συμμορίται:

i. Το συν/γμα Γιώτη αποτελούμενον εκ δύο Ταγμάτων ΛΕΥΘΕΡΗ και ΠΑΠΟΥΑ συνολικής δυνάμεως 500 εξορμήσαν την 21-8-47, εκ της Ν. και Δ. Ευρυτανίας, ένθα η συνήθης περιοχή δράσεως του, επετέθη κατά τμημάτων αποσπάσματος ΚΑΛΑΡΥΤΗ εις ΠΑΛΑΙΟΚΑΤΟΥΝΟΝ (Χ.5776) και ΒΟΥΛΠΗΝ (Χ.5576), άτινα και ανέτρεψεν προς ΓΡΑΝΙΤΣΑΝ (Χ.5383) και Βορειότερον.

ii. Μη υπάρχούσης ετέρας στρατ. Δυνάμεως εις την περιοχήν ταύτην, οι συμμορίται προελάσαντες προς Δ. διέβησαν τον Αχελών εις Γέφυραν ΤΕΜΠΛΑΣ (Χ.4783) την 22 - 8 - 47 και καταλαβόντες τα χωρία Βροβιανά (Χ.4584) - ΑΥΛΑΚΙ (Χ.4289) έφθασαν την 23/8 προς Δ. μεν μέχρι ΠΑΤΙΟΠΟΥΛΟΥ (Χ.3384) όπερ και κατέλαβον, προς Ν. δε μέχρι ΜΗΤΣΕΛΗ (Χ.4180).

II. Κάτοικοι: Εκ της περιοχής εισβολής συμμοριτών εσημειώθη εγκατάλειψις εστιών των κατοίκων κινουμένων προς Ν. και Ν. Δ. κατά τας πρώτας ημέρας της εισβολής λόγω δημιουργηθέντος εις μικράν έκτασιν πανικού.

Ούτοι συναντώντες καθ' οδόν ημέτερα τμήματα προελαύνοντα προς τα χωρία ηνώθησαν μετ' αυτών, επανελθόντες εις τας εστίας των.

III. Ημέτερα τμήματα:

i. Διμοιρία Ι/7 Τ.Χ. και Διμοιρία ΜΑΥ εκινήθη εκ Λογγίστης (Χ.5658) την 0400 ώραν 22/8 προς Γέφυραν ΤΑΤΑΡΝΑΣ (Χ.5258) ένθα παρέμεινε μέχρι και της 27^{ης}.

ii. Εφεδρικός λόχος 7 Τ. Χ. εξ Αग्रινίου εκινήθη 23/8 μέσω Αγίου ΒΛΑΣΙΟΥ (Χ.5151) ΛΟΥΤΡΩΝ ΚΡΕΜΑΣΤΩΝ (Χ.5159) 24/8 ΑΛΕΥΡΑΔΑ (Χ.4564) εις Χαλκιοπούλους (Χ.4170) ένθα έφθασε 25ην και παρέμεινε μέχρι 28^{ης}/8.

iii. Τα εις επαρχίαν Βάλτου 2 ΜΑΔ συνολικής δυνάμεως (40) ανδρών, υπό τον Ταγ/χην Χαραλάμπους ενισχυθέντα υπό (40) χωρ/κων εκ των Σταθμών Βάλτου, Ξηρομέρου και Αग्रινίου ως και διά 300 ΜΑΥ των αυτών επαρχιών την 23/8 κατείχον την γραμμήν ΡΟΥΠΑΚΙΑ (Χ.3181) ΔΡΟΜΙΤΣΑ (Χ.3080) Ν. ταύτης υψώματα ΕΜΠΕΣΟΣ (Χ.3676) - ΠΕΡΙΔΙΚΑΚΙ (Χ.4078).

iv. Η Διοίκισις όλων των ημετέρων τούτων τμημάτων ανετέθη εις την Δ/σιν Χωρ/κής (Ταγ/χην ΧΑΤΖΗΝ ΕΥΑΓΓΕΛΟΝ) εν τη ζώνη ευθύνης της οποίας εισέβαλον οι συμμορίται.

IV. Των κινήσεων των συμμοριτών και των ημετέρων τμημάτων ετηρούντο συνεχώς εν ήμεροι η 84^η Περιοχή και η VIII Μεραρχία.

V. Συμπλοκαί: Έλαβον χώραν 2 συμπλοκαί εις ΠΑΤΙΟΠΟΥΛΟΝ (Χ.3384) και ΜΗΤΣΕΛΗ (Χ.3878) εναντίον μικρών ομάδων συμμοριτών, αίτινες εξεδιώχθησαν προς Βορράν. Ο όγκος των συμμοριτών δεν ενεπλάκη εις αγώνα, αλλά περιλαμβάνων, μεταγωγικά και τινα γυναικόπαιδα εισήλθε εις Ήπειρον εν τη γενική κατευθύνσει: ΓΑΒΡΟΒΟΥ (Χ.39 89) - ΚΡΑΝΙΑ (Χ.3893) - ΑΓ. ΛΟΥΚΑΣ (537705) εγκαταλείψας την ζώνην ευθύνης της Περιοχής την νύκτα 25 - 26/8.

VI. Απώλειαι: Η 2Τ (1 χωρ/λαξ και 1 ΜΑΥ) Σ' ανεξακρίβωτοι.

VII. Καταστροφαι: Επυρπολήθησαν οικίαι τινές εις ΑΥΛΑΚΙ και ΒΡΟΒΙΑΝΑ.

VIII. Γενικά: Εξαίρονται

i. Η δραστηριότης του Ταγ/ρχου Χωρ/κής Χατζή Ευάγγελου όστις διήυθυνε τας επιχειρήσεις από 22 - 25 εξ Αμφιλοχίας.

ii. Του Ταγ/χου Χαραλάμπους I Περιφερειακού Δ/του ΜΑΥ και ΒΑΔ Βάλτου έχοντος υπο τας αμέσους διαταγάς του τα τμήματα ταύτα.

iii. Η προθυμία και το μαχητικόν πνεύμα απάντων των τμημάτων χωρ/κής ΜΑΔ και ΜΑΥ άτινα ανταποκρίθησαν πλήρως εις την αποστολήν των, των τελευταίων παρά την έλλειψιν οργανώσεως, στελεχώσεως, επαρκούς διατροφής και εν γένει πολεμικού εφοδιασμού.

iv. Η επιδειχθείσα δραστηριότης των Δ/των υποδ/σεων Χωρ/κής Βάλτου Υπομοιράρχου Τόλη και Ξηρομέρου Υπομοιράρχου Παπαθανασίου, οπίνες κατηύθυνον επί τόπου τα εμπλακέντα τμήματα.

ΣΩΤΗΡΙΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΣΥΝ/ΧΗΣ ΠΕΖΙΚΟΥ
ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

Κ.Μ.
Ακριβές αντίγραφον
Τ.Υ.

23

ΘΕΜΑ: Έκθεσις επιχειρήσεως περιοχής
ΠΕΣΣΑΝΗΣ - ΛΕΥΚΙΜΗΣ.

ΠΡΟΣ: 1ην Στρατιάν/Α1

ΚΟΙΝ: Α1.

Απόρρητος

Γ' ΣΣ ΑΙ

Αριθ. Α. Π. 41206

ΒΣΤ 903 τη 18.9.47

Υποβάλλεται συνημμένως έκθεσις επιχειρήσεως 27^{ης} Ταξ/χίας περιοχή ΠΕΣΣΑΝΗΣ -
ΛΕΥΚΙΝΗΣ - ΚΟΤΡΩΝΑΣ.

Αρ. Αργυρόπουλος

Συν/ρχης

Επιτελάρχης Γ' ΣΣ

Β.Χ./Ε.Δ.

Ακριβές αντίγραφον

Τ.Σ.Υ.

27^η ΤΑΞΙΑΡΧΙΑ
Γραφείον Α1

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΕΣΣΑΝΗΣ - ΛΕΥΚΙΜΗΣ - ΚΟΤΡΩΝΙΑΣ.

1. Δυνάμει της υπ' αριθ. Α. Π. 51314 / 31.8.47 Δ/γής VIIης Μερ/χίας ή Ταξ/χία εξέδωκεν την υπ' αριθ. Α. Π. 6634/ ΑΙ / 3.9.47 Δ/γὴν επιχειρήσεων.

2. ΣΚΟΠΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Η εξόντωση των εν τη περιοχή ΠΕΣΣΑΝΗΣ - ΚΟΤΡΩΝΙΑΣ - ΤΑΧΤΑΤΖΙΚ - ΡΕΜΜΑ και ΛΕΥΚΙΜΗΣ υπαρχόντων συμμοριτών και η αποσυμφόρησης και απαλλαγή ης παραποταμίου περιοχής του ΕΒΡΟΥ από των λεηλασιών και καταστροφών.

3. ΔΙΑΤΕΘΕΝΤΑ ΜΕΣΑ

- α) 554 Τάγμα (Μείον Λόχου)
- β) 559 Τάγμα (Ολόκληρον)
- γ) Απόσπασμα ΑΣΤΡΑΠΗΣ (170 άνδρες)
- δ) Λόχος Χωρ/κής ΠΡΩΤΟΚΛΗΣΙΟΥ (45 άνδρες)
- ε) Διλοχία 557 Τάγματος
- στ) 27^{ος} Λ. Ο. Κ.

4. ΧΩΡΟΙ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΩΣ (20η ώρα 4^η τρεχόντος)

- α) 554 Τάγμα ΑΙΣΥΜΗ
- β) 559 Τάγμα ΣΟΥΦΛΙ
- γ) ΔΙΛΟΧΙΑ 557 Τάγματος ΒΟΥΛΓΑΡΑΣ ΧΩΡΑΦΙ
- δ) ΑΣΤΡΑΠΗ εις ΜΙΚΡΑ ΚΑΒΥΣΣΟΝ (Βορ. ΦΕΡΡΩΝ) (Μείον Διμοιρίας ΠΕΠΛΟΥ)
- ε) ΛΟΧΟΣ ΠΡΩΤΟΚΛΗΣΙΟΥ εις ΣΟΥΦΛΙ

5. ΤΡΟΠΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Αι επιχειρήσεις ήρξαντο την 2αν ώραν της 5^{ης} τρέχοντος και έληξαν το εσπέρας της 8^{ης}.

Κατά το ανωτέρω χρονικόν διάστημα αι διατιθέμεναι Μονάδες εξετέλεσαν εξερευνητικήν επιδρομήν επί των κάτωθι γενικών κατευθύνσεων.:

554 ΤΑΓΜΑ

ΑΙΣΥΜΗ-ΜΑΓΟΥΛΑ-ΚΟΖΑΚΟΥ-(460765)-ΠΕΣΣΑΝΗ-ΒΥΡΙΝΗ - ΚΙΤΡΙΝΟΠΕΤΡΑ-ΜΑΝΤΡΑ ΛΟΦΟΣ (Μ.5270) ΜΕΛΙΑ (Μ.5665) ΦΕΡΡΑΙ.

559 ΤΑΓΜΑ

ΣΟΥΦΛΙ - ΜΠΟΥΝΑΡ (590930) ΚΟΤΡΩΝΙΑ (με κάλυψιν ΣΟΥΦΛΙΟΥ εις ύψος ΓΙΑΝΝΟΥΛΗ - ΤΡΕΙΣ ΜΥΛΟΙ - ΔΑΔΙΑ) - ΠΕΣΣΑΝΗ - ΓΚΑΜΗΛΑ - ΓΚΡΥΠΑΙΝΑ - ΔΑΔΔΙΑ - ΤΡΕΙΣ ΜΥΛΟΙ - ΣΟΥΦΛΙ.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΣΤΡΑΠΗ:

Μ. ΚΑΒΥΣΣΟΣ - ΚΟΙΛΑ - ΛΕΥΚΙΜΗ - ΚΙΤΡΙΝΟΠΕΤΡΑ -ΦΕΡΡΑΙ.

ΔΙΛΟΧΙΑ 557 ΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΒΟΥΛΓΑΡΑΣ ΧΩΡΑΦΙ - ΚΟΡΥΜΒΟΣ - ΚΥΡΙΑΚΗ - ΤΣΑΤΡΑ - ΚΑΓΙΑΤΖΙΚ (595030) - ΠΡΩΤΟΚΛΗΣΙ - ΤΖΙΒΑ ΚΟΥΡΟΥ - ΜΕΤΑΞΑΔΕΣ.

27^{ος} Λ. Ο. Κ.

ΑΒΑΣ - ΝΙΨΑ - ΠΑΤΑΡΑ - ΑΒΑΣ.

Εν ΝΙΨΑ από της πρώτης μέχρι της τελευταίας ημέρας των επιχειρήσεων ανέλαβεν στατικήν αποστολήν (επιτήρησης προς ΑΒΑΝΤΑ) και ΔΡΥΜΟΝ και εγκατάστασις ενεδρών.

Τας απογευματινὰς ώρας της 4^{ης} τρέχοντος, Τμήμα του αποσπάσματος Αστραπής διαμένον εις Μ. ΚΑΒΥΣΣΟΝ και κινηθέν ίνα ενταχθή εις το λοιπόν Απόσπασμα διά την

έναρξιν της διατεταγμένης, βάσει της ανωτέρω Δ/γής, κινήσεως του, συνεπλάκη εις ΚΟΙΛΑ (Μ.6068) μετά συμμοριτών με αποτέλεσμα:

- Απώλειαι συμμοριτών: είς νεκρός, εις αιχμάλωτος, εις βαρέως τραυματίας.
- Απώλειαι ημετέρων: Ουδείς.

1η ΗΜΕΡΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (5^η τρέχοντος)

α) ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΣΤΡΑΠΗ

1) Την μεσηβρίαν της 5^{ης} τρέχοντος το Απόσπασμα ΑΣΤΡΑΠΗ διά του ενταχθέντος αυτώ Εφίππου Ουλαμού λαβόν εκ νέου επαφήν μετά συμμοριτών εις περιοχήν ΒΥΡΙΝΗΣ - ΚΙΤΡΙΝΟΠΕΤΡΑ σύνηψε μάχην καταδίωξαν επί πολύ κατά πόδας τους συμμορίτας με αποτέλεσμα τρείς νεκροί εις χείρας μας συμμορίται και 5 βαρέως τραυματίαι.

Ημέτεραι απώλειαι ουδεμία.

β) 554 ΤΑΓΜΑ

2) Τας απογευματινάς ώρας της αυτής ημέρας το 554 Τάγμα κινούμενον βάσει του προδιαγεγραμμένου σχεδίου, συνεπλάκη μετά συμμοριτών 2½ (χιλ. Ν.Δ. ΠΕΣΣΑΝΗΣ και παρά το ΤΑΧΤΑΤΖΙΚ ΡΕΜΜΑ, ους κατεδίωξε μεχρις επελεύσεως του σκότους οπότε απωλέσθη η επαφή.

γ) ΔΙΛΟΧΙΑ 557 ΤΑΓΜΑΤΟΣ

3) Η Διλοχία του 557 Τάγματος κινουμένη το απόγευμα της 4^{ης} τρέχοντος προς ΤΖΙΒΑ ΚΟΥΡΟΥ εβλήθη υπό καταιγιστικών πυρών μυδραλλίων. Τας πρώτας πρωινάς ώρας της 5^{ης} τρέχοντος επετέθη κατά των εις ΤΖΙΒΑ ΚΟΥΡΟΥ συμμοριτών και ηνάγκασε τούτους να συμπυχθώσι προς ΝΤΑΟΥΛΗ ΝΤΕΡΕ (G.5908).

Το ύψωμα ΤΖΙΒΑ ΚΟΥΡΟΥ κατελήφθη κατόπιν διώρου σκληράς μάχης.

Αποτέλεσμα εκ της μάχης ταύτης:

Απώλειαι συμμοριτών: 2 νεκροί, 4 βαρέως τραυματίαι.

Ημέτεραι απώλειαι : 1 στρατιώτης ελαφρώς τραυματίας.

Την 10.15 η Διλοχία 557 Τάγματος δεχθείσα σφόδρα πυρά πολυβόλων και όλμων 3'' επετέθη εκ νέου κατά των συμμοριτών ους ανατρέψασα από ΝΤΑΟΥΛΗ ΝΤΕΡΕ κατεδίωξεν μέχρι Βουλγαρικών συνόρων.

Σύνολον απωλειών συμμοριτών μέχρι των εσπερινών ωρών της 5^{ης} τρέχοντος 6 νεκροί, 10 τραυματίαι, εις αιχμάλωτος.

2^α ΗΜΕΡΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (6^η τρέχοντος)

α) ΑΣΤΡΑΠΗ

1) Την 6^η τρέχοντος αι επιχειρήσεις συνεχίζονται.

Από πρωίας το Απόσπασμα ΑΣΤΡΑΠΗ συνεπλάκη μετά ομάδος συμμοριτών εις ΙΝΣΑΛΙ (Μ. 62 - 78) με αποτέλεσμα:

Απώλειαι συμμοριτών : 2 νεκροί εις χείρας μας και εις αιχμάλωτος.

Συνελήφθησαν 2 ποίμνια με 1500 αιγοπρόβατα εν συνόλω και 30 βόες.

β) 554 ΤΑΓΜΑ

2) Την αυτήν ημέραν το 554 Τάγμα εξερευνόν βάσει του σχεδίου επιχειρήσεων την περιοχήν ΠΕΣΣΑΝΗΣ, συνεπλάκη μετά υποχωρούντων εκ ΒΥΡΙΝΗΣ συμμοριτών και μετά σφοδράν μάχην διέλυσεν τούτους επενεγκόν εις τους συμμορίτας απωλείας 5 νεκρούς παρά το ΤΑΧΤΑΤΖΙΚ ΡΕΜΜΑ και ετέρους 2 παρά το υψ. 333 (Νοτίως ΠΕΣΣΑΝΗΣ), άπαντες εις χείρας μας.

Συνεχισθείσης εξερευνήσεως ανευρέθη εις (Μ.530775) αποθήκη 1000 οκάδων αλεύρου και ετέρα τοιαύτη με 2.500 οκ. Σίτου και ιματισμού άτινα κατεστράφησαν μη δυνάμενα να παραληφθώσι υπό του Τάγματος. Επίσης ανευρέθη ο καταυλισμός των συμμοριτών όστις κατεστράφη.

γ) ΔΙΛΟΧΙΑ 557 ΤΑΓΜΑΤΟΣ

3) Την αυτήν ημέραν η Διλοχία 557 Τάγματος συνεχίζουσα εξερεύνησιν της σύνηψε τρίωρον μάχην μετά των συμμοριτών εις ΕΣΚΗΤΑΤΑΡ ΛΟΦΟΝ (G.6202) με αποτέλεσμα:

Απώλειαι συμμοριτών: νεκροί 10, τραυματίαι ανεξακρίβωτοι.

Ημετέρων: Ουδεμία.

δ) ΔΙΛΟΧΙΑ 559 ΤΑΓΜΑΤΟΣ

4) Η Διλοχία αυτή ουδέν εσημείωσεν - εκινήθη εκ ΚΟΤΡΩΝΙΑΣ - διά ΠΕΣΣΑΝΗΣ και το εσπέρας διενυκτέρευσε εις ΓΚΥΠΡΑΙΝΑ.

3^η ΗΜΕΡΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (7^η τρέχοντος)

α) ΑΣΤΡΑΠΗ

1) Την 7ην τρέχοντος το Απόσπασμα ΑΣΤΡΑΠΗ συνεχίζον την εξερεύνησιν το εις περιοχήν ΤΑΧΤΑΤΖΙΚ ΡΕΜΜΑ (M.555760) ανεκάλυπεν κρησφύγετον συμμοριτών περιέχον 200 οκάδας αλεύρου, διάφορα τρόφιμα, κονσέρβας κρέατος, ιματισμόν ΟΥΝΡΑ, υγειονομικόν υλικόν, 3 πιστόλια φωτοβολιδων μετά 20 φυσιγγίων, 500 φυσίγγια Αγγλικών τυφεκίων, 20 δίσκοι Γραμμοφώνου, ποσότητα σχοινίων, μιαν μικράν πλάστιγγα και διάφορα άλλα αντικείμενα. εις (M.540765) ανευρέθη έτερον κρησφύγετον συμμοριτών με κλίβανον χωρητικότητος 40 άρτων όστις κατεστράφη.

β) 555 ΤΑΓΜΑ

Το Τάγμα τούτο κατά την ημέραν ταύτην εξηρεύνησεν την περιοχήν ΚΙΤΡΙΝΟΠΕΤΡΑ - ΜΑΝΔΡΑ ΛΟΦΟΣ και το εσπέρας διενυκτέρευσε εις ΛΕΥΚΙΜΗ.

γ) ΔΙΛΟΧΙΑ 559 ΤΑΓΜΑΤΟΣ

Εξηρεύνησε την περιοχήν ΓΚΥΠΡΑΙΝΑ - ΔΑΔΙΑ - ΤΡΕΙΣ ΜΥΛΟΙ και το εσπέρας έφθασε εις ΣΟΥΦΛΙ.

4^η ΗΜΕΡΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (8^η τρέχοντος)

Από της πρωίας της 8^{ης} τρέχοντος αι Μονάδες συνεχίζουσai την εξερεύνησίν των επί του Γενικού Δρομολογίου των ως η Βασική Διαταγή Επιχειρήσεων της Ταξ/χίας επέστρεψαν εις τας βάσεις των άνευ ετέρου επεισοδίου οπότε και έληξαν αι επιχειρήσεις.

Σύνολον απωλειών από της ενάρξεως των επιχειρήσεων:

α) Συμμοριτών νεκροί:	25
Τραυματίαι:	10
Αιχμάλωτοι:	2
β) Ημετέρων νεκροί:	1 Αξ/κός
Τραυματίαι:	1 Στρατιώτης

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

1) Χάρις εις την καλήν πληροφορίαν αφ' ενός και αφ' ετέρου εις την τηρηθείσαν απόλυτον μυστικότητα κινήσεων του Αποσπάσματος ΑΣΤΡΑΠΗ και ιδιαιτέρως του 554 Τάγματος οι συμμορίται προσεβλήθησαν αιφνηδιαστικώς εις τα κρησφύγετα των και εις τους καταυλισμούς των, ους φεύγοντες πανικόβλητοι εγκατέλειψαν τελείως αθίκτους εις την διάθεσιν των επιχειρούντων Τμημάτων μας αφήσαντες μόνον επί τόπου τους ανωτέρω ανφερθέντες νεκρούς των.

2) Παρά την ραγδαιοτάτην βροχήν της 6^{ης} και 7^{ης} τρέχοντος εις την περιοχήν των επιχειρήσεων, τα Τμήματα εξηκολούθησαν μετά πείσματος τον αγώνα κατά των συμμοριτών διώκοντα κατά πόδας και συντρίβοντα τους εκεί όπου ηδύναντο να τους πλησιάσωσι.

3) Εξαίρεται το ηθικόν, αποφασιστικότης και η ευψυχία των αξ/κών και οπλιτών απάντων των τμημάτων των λαβόντων μέρος εις την παρούσαν επιχείρησιν, καθ' ην αντιμετωπίσθησαν σθεναρώς και αποτελεσματικώς δυο ολόκληρα Τάγματα συμμοριτών (Νίκου και Βολοβόντση) δυνάμεως 600 περίπου ανδρών μόνον υπό του Αποσπάσματος

ΑΣΤΡΑΠΗ και του 554 Τάγματος και τούτου ελλειπούς κατά ένα Λόχον, και μη ηλαττωμένην δύναμιν Λόχων.

ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η υπ' όψιν επιχείρησις μελετηθείσα και εκτελεσθείσα με ακρίβειαν και μυστικότητα, έσχεν λίαν ικανοποιητικά αποτελέσματα παρά την μεγάλην δυσχέρειαν ην επήνεγκον αι ραγδαιόταται βροχαί εις την κίνησιν των μαχομένων Τμημάτων μας.

Εν ΣΤΓ 915γ τη 9.9.1947

ΝΙΚ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ
ΤΑΞΙΑΡΧΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ. Α.Π. 6795

Υποβάλλεται VII ΜΕΡΑΡΧΙΑΝ/Α1 (υ.τ.α.)

ΚΟΙΝ: Γ' ΣΣ/Α1 (υ. τ. α.)

551,557, 559 Τάγματα

ΑΣΤΡΑΠΗ

27ον Λ. Ο. Κ.

7^η Ίλη

Ε.Δ.

Ακριβές αντίγραφον

Τ.Σ.Υ.

24

ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ
1η ΣΤΡΑΤΙΑ
Γραφείον Α2
Αρ. 906/129/Α2
Αυξ. Αρ. Αντ. 1

ΘΕΜΑ: Σύσκεψις εις Γ' ΣΣ

Παρόντες:

Η Α. Μ. ο Βασιλεύς ΠΑΥΛΟΣ

Στρατηγός ΠΑΠΑΓΟΣ

Αντ/γός ΓΙΑΤΖΗΣ

Υποστρ/γος ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Στρατηγός ROLLINGS

Στρατηγός Άγγλος της Αεροπορίας.

Δ/νταί Γραφείων Α1 - Α2 και έτεροι ανώτεροι ΕΛΛΗΝΕΣ και ΑΓΓΛΟΙ Αξ/κοί (Ετηρήθησαν παρά του Ταγ/χου της Στρατιάς ΝΑΤΣΙΝΑ ΑΛΕΞ. εκ προχείρων σημειώσεων).

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΣΤΡΑΤΙΑΣ

Ανέφερον εν συντόμω τα σχετικά των επιχειρήσεων εις περιοχήν Β' ΣΣ, και την υπό των Μονάδων του Γ' ΣΣ σύγχρονον απασχόλησιν των συμμοριτών.

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ Γ' ΣΣ

Ανέφερον ότι το Σ. Στρατού απέδωσεν ιδιαίτεραν σημασίαν εις τον χώρον Δ. ΑΞΙΟΥ, διότι ο χώρος ούτος είναι ο κυριώτερος αγωγός εφοδιασμού των συμμοριτών.

Σύμφωνα με την σκέψιν ταύτην ανελήφθησαν επιχειρήσεις με ικανοποιητικά αποτελέσματα εις ΒΕΡΜΙΟΝ - ΠΑΪΚΟΝ - ΠΙΕΡΡΙΑ - ΟΛΥΜΠΟΝ.

Αι επιχειρήσεις εκ ΒΕΡΜΙΟΥ επανελήφθησαν, και σήμερον αι επί του ΒΕΡΜΙΟΥ συμμοριακαί δυνάμεις υπολογίζονται εις 180 - 200.

Επίσης εγένοντο επιχειρήσεις εις ΜΠΕΛΛΕΣ - ΚΡΟΥΣΣΙΑ - ΚΕΡΔΥΛΛΙΑ ένθα έτερος αγωγός εφοδιασμού των συμμοριτών. Σήμερον τα ΚΡΟΥΣΣΙΑ θεωρούνται εκκαθαρισμένα. εις ΜΠΕΛΛΕΣ υπάρχουν σοβαρές συγκεντρώσεις συμμοριτών, και δεν γίνονται επιχειρήσεις λόγω της εγγύτητος των συνόρων.

Είς ΜΠΕΛΛΕΣ υπάρχουν μόνιμαι εγκαταστάσεις και οργανώσεις των συμμοριτών.

Είς περιοχήν ΜΠΟΖ ΝΤΑΓ αρχικώς δεν υπήρχον παρά 20 συμμορίται.

Τον Ιούνιον όμως εισήλθον εκ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ οργανωμένα τμήματα συμμοριτών και η δύναμις των εις την περιοχήν ταύτην έφθασεν τους 1000. Εγένοντο επιχειρήσεις εις την περιοχήν ταύτην και εξεκαθαρίσθη από τους συμμορίτας αλλά μετά την απόχώρησιν των ημετέρων τμημάτων τη ενισχύσει των ΒΟΥΛΓΑΡΩΝ οι συμμορίται ανεσυγκροτήθησαν.

Εκκαθαριστικάί επιχειρήσεις εις την περιοχήν ΚΕΡΔΥΛΛΙΩΝ - ΝΙΓΡΙΤΗΣ - ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ ανέλαβεν η χωροφυλακή με ικανοποιητικά αποτελέσματα.

Η VII Μεραρχία εις την ζώνην της ενεργεί επιχειρήσεις εις περιοχάς, ΚΑΡΑΟΓΛΑΝ, Β. ΚΟΜΟΤΙΝΗΣ, ΚΕΛΕΜΠΕΚ και ΕΒΡΟΝ. Σήμερον η VII Μεραρχία αντιμετωπίζει 3200 συμμορίτας και η πλέον μεμακρυσμένη ζώνη της είναι η ζώνη της ΘΡΑΚΗΣ. Οι συμμορίται έχουν τας έδρας εγγύς των συνόρων και κατά την διάρκειαν των επιχειρήσεων καταφεύγουν συστηματικώς εις ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΝ.

Η Χ Μεραρχία αντιμετωπίζει 1200 συμμορίας.
Είς περιοχήν ΝΙΓΡΙΤΗΣ - ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ υπολογίζονται εις 300.
Είς ΜΠΕΛΛΕΣ - ΚΡΟΥΣΣΙΑ είναι περί τους 1000.
Είς ΚΑΙΜΑΚ ΤΣΑΛΑΝ - ΠΑΙΚΟΝ είναι περί τους 1000.
Είς ΒΕΡΜΙΟΝ είναι περί τους 200.
Είς ΟΛΥΜΠΟΝ - ΠΙΕΡΡΙΑ είναι περί τους 1000.
Εν συνόλω εις περιοχήν Γ΄ Σ. Στρατού οι συμμορίες υπολογίζονται εις 7500.

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΣΤΡΑΤΙΑΣ

-Συνεπλήρωσεν ότις εις την περιοχήν Γ΄ ΣΣ οι συμμορίες:

1) Ανεπλήρωσαν τας απωλείας των διά στρατολογίας.

2) Εγένετο εντατικός εξοπλισμός των συμμοριτών.

3) Είς την περιοχήν VII Μεραρχίας η δύναμις των συμμοριτών ηυξήθη σημαντικώς και ενώ τον Μάιον 1947 ανήρχοντο εις 1000 σήμερον λόγω της εντατικής στρατολογίας έφθασαν τους 3200.

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ Γ΄ ΣΣ

-Ανέφερεν ότι εις περιοχήν ΜΑΛΚΟ - ΓΚΡΑΝΙΣΣΕ εξηκριβωμένως συνεκεντρώθησαν περί τους 600 συμμορίες.

-Ανεφέρθη ότι χαρακτηριστικόν των τελευταίων ημερών είναι η έντασις δράσεως των συμμοριτών κυρίως διά τοποθετήσεως ναρκών και λεηλασιών, η έντασις ηυξήθη μετά τα μέτρα αμνηστίας.

-Επίσης ανεφέρθη το νέον σύστημα ανατινάξεων διά υπονομεύσεων και ηλεκτρικού καλωδίου.

-Ανεφέρθη ότι η ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ από τριμήνου απροκαλύπτως υποστηρίζει τους συμμορίας.

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΣΤΡΑΤΙΑΣ

-Ανέφερεν ότι αι επιχειρήσεις εις Γ΄ ΣΣ εγένοντο διά των ιδίων δυνάμεων του Σώματος, και ότι λόγω της καταστάσεως εις περιοχήν Β΄ ΣΣ δεν είναι δυνατή η ενίσχυσις του Γ΄ Σώματος.

-Ανεφέρθη ότι ο σκοπός των γενικών επιχειρήσεων είναι η εκκαθάρισις των Νοτίων περιοχών.

-Ανεφέρθη ότι από του ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ όλαι αι μονάδες απησχολημέναι εις συνεχείς επιχειρήσεις έχουν τσακισθεί.

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ Γ΄ ΣΣ

-Ανέφερεν ότι ο εχθρός συστηματικώς αποφεύγει την μάχην και ότι η κατάληψις των κατωκημένων χώρων δημιουργεί δυσκολίας συγκεντρώσεως σοβαρών δυνάμεων διά την αποτελεσματικήν δίωξιν των συμμοριτών.

-Υπάρχει ανάγκη διαθέσεως στατικών δυνάμεων διά την φύλαξιν των αστικών κέντρων, ίνα είναι δυνατή η διάθεσις μεγαλυτέρων δυνάμεων.

-Και εν συμπεράσματι ανέφερεν ότι είναι επιτακτική η αύξησις των δυνάμεων, άλλως διαιώνησις της καταστάσεως και σπατάλη αίματος.

-Ανέφερεν ότι αι μονάδες Πεζικού στερούνται πολυβόλων άτινα είναι τελείως απαραίτητα διά τας επιθέσεις κατά των συμμοριτών, ενώ εξ αντιθέτου οι συμμορίες διαθέτουν τοιαύτα.

-Όσον αφορά διά το πυροβολικόν, ανέφερεν ότι διά το ορειβατικόν πυροβολικόν αντιμετωπίζεται το ζήτημα της ασφαλείας των ημιόνων και του ποτίσματος αυτών (ασφάλεια κατά την μετακίνησιν προς πότισμα). Πάντως υπάρχει ανάγκη διαθέσεως ορειβατικού πυροβολικού.

-Διά την Χωροφυλακήν ανέφερεν ότι εις την περιοχήν του Γ΄ ΣΣ απέδωσεν.
-Η αεροπορία συνέβαλε σοβαρά εις την αντιμετώπισιν των συμμοριτών. Δεν διαθέτει αρκετόν αριθμόν αεροπλάνων και ιπταμένου προσωπικού.

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΣΤΡΑΤΙΑΣ

-Ανέφερεν ότι παρατηρείται τελευταίως απόκρυψις των συμμοριτών διά καμουφλαρίσματος και ούτω δυσκόλως αποκαλύπτονται διά της αεροπορίας, δεδομένου δε ότι μετακινούνται κατά την νύκτα, τα καλύτερα αποτελέσματα επιτυγχάνονται μόνον όταν οι συμμορίται ευρίσκονται εν επαφή μετά ημετέρων τμημάτων οπότε είναι δυνατή η προσβολή των τη υποδείξει διά καπνογόνων.

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ Γ΄ ΣΣ

Διά τα Μ.Α.Υ. ανέφερεν ότι τα πλείστα τούτων απέδωσαν, ιδίως των παραμεθορίων χωρίων, υπάρχει όμως ανάγκη διαθέσεως όπλων και πυρ/κών.

Επίσης πρέπει να συγκροτηθούν και Μ. Α. Δ. διά να είναι δυνατή η ασφάλεια των περιοχών. Πάντως προτιμώτερα των Μ. Α. Υ. και Μ. Α. Δ. είναι τα Τάγματα Εθνοφρουράς.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ

Ηρώτησεν σχετικώς με το σύστημα Πληροφοριών.

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΣΤΡΑΤΙΑΣ

Αι Υπηρεσίαι Πληροφοριών είναι κατετοπισμέναι εις όλας τας λεπτομερείας. Δεν υπάρχουν όμως πληροφορίες αμέσου εντοπισμού των συμμοριτών. Γενικώς δεν είναι εύκολον να πληροφορούμεθα προσεχείς μετακινήσεις των συμμοριτών.

ΕΠΙΤΕΛΑΡΧΗΣ Γ΄ ΣΣ

Ανέφερεν ότι η γειτνίασις των συνόρων παρουσιάζει δυσκολίας εις την δημιουργίαν δικτύου Πληροφοριών. Πάντως το τελευταίον δίμηνον αι πληροφορίες είναι ικανοποιητικάί.

ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ.

Ανέφερεν ότι αι βόμβαι κατά προσωπικού θα επιφέρουν μεγάλη πτώσιν του ηθικού των συμμοριτών κυρίως κατά την διάρκειαν επιθέσεων των κατά αστικών κέντρων.

ROLLINGS.

Ανέφερεν ότι το πρόβλημα των πληροφοριών εις την περιοχήν Γ΄ ΣΣ είναι διάφορον του των άλλων περιοχών, και ότι η έλλειψις κατωκημένων χώρων εις την περιοχήν των συνόρων παρέχει ευχερείας χρησιμοποίησεως των περιπόλων, αι οποίαι εισδύουσαι βαθέως εντός της περιοχής των συμμοριτών δύνανται να παρέχουν πληροφορίες, ευρισκόμεναι δε εν επαφή δι' ασυρμάτου με αεροπορίαν, να υποδεικνύουν στόχους.

Επί της χρησιμοποίησεως των περιπόλων εγένετο ευρυτάτη συζήτησις και ανεφέρθησαν δυσκολίαι χρησιμοποίησεως κυρίως δε αι κάτωθι:

1. Έλλειψις ασυρμάτων εις HARVARD.

2. Η προς τα σύνορα κινήσις δυνάμεων είναι δύσκολος λόγω υπεροχής εχθρού εις επίγειον παρατήρησιν.

Το Α2 Γραφείον Γ΄ ΣΣ ανέφερεν ότι εις περιοχάς ΒΕΡΜΙΟΥ - ΠΑΪΚΟΥ - ΚΡΟΥΣΣΙΩΝ - ΠΙΕΡΡΙΩΝ χρησιμοποιούνται περίπολοι διά συλλογήν πληροφοριών.

Ο κ. ROLLINGS εξήτησεν να μάθη το σχέδιον επιχειρήσεων του Γ΄ ΣΣ εις περίπτωσιν διαθέσεως ενισχύσεων.

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ Γ' ΣΣ

Εκκαθάρισις περιοχών εκ ΔΥΣΜΩΝ προς ΑΝΑΤΟΛΑΣ και εγκατάστασις τμημάτων εις τας εκκαθαριζομένης περιοχάς.

Είς συζητήσιν δε περί των απαιτουμένων δυνάμεων ανέφερεν ότι απαιτούνται άνω των 20 Ταγμάτων διά την εκκαθάρισιν του Γ' Σ. Στρατού.

ROLLINGS.

Παρέσχεν κάτωθι πληροφορίας σχετικώς με εφοδιασμόν στρατού:

1. ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΟΝ ΠΥΡΟΒΟΛΙΚΟΝ.

2 Μοίραι ευρίσκονται εις επιχειρήσεις, η 3^η Μοίρα συγκροτείται.

Η καθυστέρησις της συγκροτήσεως οφείλεται εις έλλειψιν πυροβολητών.

Υπάρχουν εις αποθήκας έτερα 12 πυροβόλα.

Υπάρχουν εις Ν. ΑΦΡΙΚΗΝ και ΙΝΔΙΑΣ έτερα 19 εύχρηστα πυροβόλα εκ των οποίων ελλείπουν αναταλακτικά. Τελικός σκοπός είναι ο σχηματισμός 9 Μοιρών. (7 πυροβόλα θα παραμείνουν ως εφεδρικά). Η καθυστέρησις της συγκροτήσεως οφείλεται εις την έλλειψιν προσωπικού.

2. ΟΛΜΟΙ 4.2''.

Σκοπός η συγκρότησις 3 Μοιρών των 12 όλμων. Και αι 3 μοίραι ευρίσκονται εις επιχειρήσεις, εις αποθήκας δεν υπάρχουν άλλοι όλμοι.

3. ΠΟΛΥΒΟΛΑ.

Εσχηματίσθησαν 6 Λόχοι πολυβόλων των 12 πολυβόλων κατά Λόχον.

Προεβλέπετο υπό της συνθέσεως συγκρότησις 6 Ταγμάτων των 2 Λόχων.

Είς αποθήκας υπάρχουν έτερα 80 πολυβόλα.

4. ΗΜΙΟΝΟΙ.

Προβλέπονται υπό της συνθέσεως 7661 ημίονοι. Μέχρι σήμεραν εχορηγήθησαν 3432 και έχουν επιταχθή 2300.

Την 8ην Οκτωβρίου θα αφιχθούν χορηγούμενοι υπό των Αμερικανών 500 ημίονοι, έτεροι δε 500 είναι εν πλώ. Περί το τέλος Οκτωβρίου θα αφιχθούν εις Ελλάδα χορηγούμενοι υπό των Βρεττανών 650 ημίονοι. Έκαστος ημίονος στοιχίζει 110 λίρες εκτός της αξίας της σαγής.

5. ΑΣΥΡΜΑΤΟΙ.

Σήμεραν υπάρχει έλλειψις 150 ασυρμάτων, αφικνούνται εντός ολίγου 146. Οι Αμερικανοί έφεραν εις ΕΛΛΑΔΑ 955 ασυρμάτων τύπου 694 και θα χορηγηθούν 6 κατά Τάγμα Πεζικού. Μέχρι 15 Οκτωβρίου θα εφοδιασθούν διά τοιούτων ασυρμάτων 2 Ταξιαρχίαι. 60 ασύρματοι οι οποίοι θα παραδοθούν από τα Τάγματα των άνω Ταξιαρχιών θα συμπληρώσουν τας ελλείψεις και θα υπάρχη και αριθμός διαθέσιμος διά να αντικαταστήση υπάρχοντας αχρήστους τοιούτους.

Ασύρματοι Νο 18 αφίχθησαν 100 επίσης αφίχθησαν και στοιχεία διά ασυρμάτους Νο 18.

6. ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ.

Είς Γ' Σώμα Στρατού θα χορηγηθούν φορτηγά 2,5 τόννων και αρχικώς θα χορηγηθούν 78 εις VII Μεραρχίαν και 78 εις Χην.

Ούτω όλαι αι Ταξιαρχίαι εκτός 2 πρέπει να έχουν Λόχους μεταφορών. 3 Λόχοι συγκροτούνται ήδη εις Αθήνας. Η δύναμις εκάστου Λόχου μεταφορών θα αυξηθή κατά 13 αυτοκίνητα.

ΓΕΝΙΚΑ.

Ανέφερεν ότι αθροίζοντας τας δυνάμεις τας αιτηθείσας κεχωρισμένως υπό των Ταξιαρχιών διά την αντιμετώπισιν των συμμοριτών εύρεν σύνολον 392 χιλιάδων και ότι διά να οργανωθή αυτός ο στρατός απαιτούνται 2½ έτη.

Α.Ν./Α.Π.
Διά την ακρίβειαν
Τ.Σ.Υ.
ΑΛΕΞ. ΝΑΤΣΙΝΑΣ Ταγ/χης.

25

ΘΕΜΑ: Αντιμετώπισης εχθρικής
εισβολής.

ΠΡΟΤΕΡ. Δι' αξ/κού ειδικού
ΑΣΦΑΛ. Άκρως απόρρητος
Υ.Σ. - ΓΕΣ/Α1
ΑΡΙΘ. Φ. 4009/Ι
ΒΣΤ 902/4 - Χ - 47

ΠΡΟΣ: Διοικητήν Στρατιάς

1. Εκ περισσοτέρων πηγών συρρέουσι πληροφορίες ότι οι βόρειοι γείτονες προετοιμάζονται να ενεργήσουν πραξικόπημα ίνα, πρό του χειμῶνος, καταλάβουν την «Μακεδονίαν του Αιγαίου» ην να ανακηρύξουν ομόσπονδον Κράτος της Γιουγκοσλαβίας με πρωτεύουσαν την Θεσσαλονίκην.

2. Ο τρόπος ενεργείας του εχθρού θα είναι η:

α) Αθρόα εισβολή μεγάλου αριθμού παρτιζάνων, οίτινες ενούμενοι με του εντοπίους συμμορίτας, θα επιχειρήσουν να επιτύχουν έν σοβαρόν αποτέλεσμα ή

β) Εισβολή των Στρατών των ομόρων, άνευ φυσικά, επισήμου κηρύξεως πολέμου.

3. Αι πηγαί των πληροφοριών τούτων είναι ποικίλαι και σοβαραί. Διά τούτο νομίζω απαραίτητον να σας ενημερώσω επί του τρόπου καθ όν προβλέπω να αντιμετωπισθή η δημιουργηθησομένη κατάσταση, ίνα είσθε από τούδε προσανατολισμένος και να λάβητε διαδοχικώς τα εις την αρμοδιότητα σας ανήκοντα μέτρα.

4. Υπάρχει θεμελιώδης διαφορά ως προς τον τρόπον κατά τον οποίον θα αντιμετωπίσωμεν εκατέραν των περιπτώσεων (α) και (β) της παραγρ. 2. Την περίπτωσιν (β) θα αντιμετωπίσω δυτικώς μεν Αξιού με τον όγκον των δυνάμεών μας επί της γενικής γραμμής (γραμμή «Λεωνίδας») ΑΛΙΑΚΜΩΝ - ΒΕΝΕΤΙΚΟΣ - ΔΙΣΤΡΑΤΟΝ - ΑΩΟΣ - ΚΑΛΑΜΑΣ, ανατολικώς δε Αξιού διά της διατηρήσεως μόνον του προγεφυρώματος Θεσσαλονίκης.

Αντιστρόφως την περίπτωσιν (α) θα αντιμετωπίσωμεν με πεδίον συγκρούσεων κυρίως βορείως της γραμμής ταύτης και καθ' όλον το μήκος των συνόρων μέχρις Έβρου, όπως δηλ. και σήμερα.

Επομένως, εάν το εχθρικόν πραξικόπημα εκδηλωθή μόνον δι' ενισχύσεως μικράς ή μεγαλύτερας των συμμοριτών, η αντενέργειά μας θα συνιστάται απλώς εις την ενίσχυσιν, εν όλω τω μέτρω του δυνατού, των κατευθύνσεων εισβολής. Είναι συνεπώς ζήτημα υπάρξεως πρώτον και εγκαίρου αποστολής δεύτερον ισχυρών εφεδρειών.

Εάν όμως εκδηλωθή δι' εισβολής των επισήμων Στρατών, τότε πρέπει να συμπτύξωμεν τον όγκον των δυνάμεων μας επί του προγεφυρώματος και της γραμμής Αλιάκμονος αφίνοντες βορείως της γραμμής ταύτης μόνον τμήματα υποχωρητικού ελιγμού. Τούτο συνεπάγεται αφ' ενός μέν ριζικήν μεταβολήν της αντισυμμοριακής διατάξεως, και επομένως απαιτεί χρόνον, αφ' ετέρου δε ουσιώδη εξασθένισιν του καθαρώς αντισυμμοριακού αγώνος εις την εντεύθεν των συνόρων ζώνην, πράγμα όπερ είναι αντικείμενον αποφάσεως, ήτις λόγω της σοβαρότητος της, εναπόκειται μόνον εις το ΓΕΣ.

Η όλη επομένως δι' σις των επιχειρήσεων εκ μέρους της Στρατιάς θα εξακολουθήση να διέπεται από την ανάγκην της αντιμετώπισεως του αντισυμμοριακού αγώνος, ενισχυομένου ή μη αθρόως υπό ξένων παρτιζάνων.

Εάν διαπιστωθή ανάγκη αντιμετώπισεως επισήμου εξωτερικής εισβολής, θα λάβητε εγκαίρως διαταγήν ειδικήν προς τούτο, όποτε θα συμμορφωθήτε προς τας κατωτέρω οδηγίας.

Κατωτέρω διαγράφονται αι γενικά κατευθύνσεις διά τον τρόπον αντιμετώπισεως των ανωτέρω δύο περιπτώσεων.

ΠΕΡΙΠΤΩΣΙΣ ΑΘΡΟΑΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΣ ΤΩΝ ΣΥΜΜΟΡΙΤΩΝ

5. Η περίπτωσης αύτη δεν γεννά, κυρίως ειπείν, νέον πρόβλημα.

Δεν δύναται όμως να αντιμετωπισθή παρά διά της υπάρξεως εφεδρειών ισχυρών αφ' ενός και ευκινήτων αφ' ετέρου. Τοιαύτας εφεδρείας δεν έχομεν σήμερον και επιβάλλεται να τας σχηματίσωμεν το ταχύτερον. Πρός τούτο είναι ανάγκη να λάβητε τα εξής μέτρα.

(α) Δεδομένου ότι αι επιχειρήσεις Καιμακταλάν ετερματίσθησαν, πρέπει αμέσως να διαταχθή το Γ' Σώμα Στρατού να επαναφέρη εν εφεδρεία μίαν των Ταξιαρχιών της XI Μεραρχίας. Προσωρινώς η θέσις της Ταξιαρχίας ταύτης νομίζω ότι πρέπει να είναι τα Γιαννιτσά ή η Θεσσαλονίκη.

(β) Άμα τω πέρατι των επιχειρήσεων ``Ρούμελης``, η μέν 41^η Ταξιαρχία να επανέλθη αμέσως εις την παλαιάν θέσιν της, οι δε Λ. Ο. Κ. θα συγκεντρωθώσιν εις περιοχήν Αγ. Μαρίνης τιθέμενοι εις την διάθεσιν της Δ/σεως Υ.Μ.Ο.Κ. ίνα ανασυγκροτηθώσι, περατώσωσι την εκπαίδευσιν των ίνα τεθώσιν εκ νέου εις την διάθεσιν σας.

(γ) Όχι βραδύτερον της 25^{ης} Οκτωβρίου η 3^η Ταξιαρχία δέον να κινηθή ίνα επανέλθη προσωρινώς εις την παλαιάν θέσιν της ελευθερούσα τους Λ. Ο. Κ. οίτινες θα επανέλθωσι μέχρι 30ης Οκτωβρίου εις Αγριά ίνα περατώσωσι την ορεινήν εκπαίδευσίν των.

(δ) Απεφασίσθη να σχηματισθώσι Τάγματα Εθνοφρουρών εις περιοχήν Ρούμελης περί τα τέλη Οκτωβρίου, ίνα αναλάβωσι εξ ολοκλήρου την ασφάλειαν της περιοχής. Άμα τω σχηματισμώ των ταγμάτων τούτων θα αποσυρθώσι διαδοχικώς κατόπιν διαταγής ΓΕΣ:

i) Η 74^η Ταξιαρχία θα αποσυρθή και θα κατευθυνθή εις Ιωάννινα εντασσομένη οριστικώς εις την VIII Μεραρχίαν ως οργανική της ταξιαρχία. Η 43η Ταξιαρχία αμέσως θα επανέλθη εις την IX Μεραρχίαν εις ην και οργανικώς ανήκει.

ii) Η 85^η Περιοχή ήτις πρόκειται να μετονομασθή εις I Μεραρχίαν έχουσιν αρχικώς ως οργανικάς μονάδας την 71 και 72 Ταξιαρχίας θα συγκεντρωθή ολόκληρος εις Θεσσαλικήν πεδιάδα και βόρεια κράσπεδα Ρεντίνας - Όρθρυος, ίνα συγκροτηθή, αναπαυθή και παραμείνη προσωρινώς ως εφεδρεία του ΓΕΣ. Βραδύτερον θα ενταχθή εις την Μεραρχίαν ταύτην και τρίτη Ταξιαρχία, σχηματισθησομένη εκ των 616, 105 και 601 ταγμάτων, άτινα τώρα χρησιμοποιούνται ως προσωρινά Κ. Β. Ε.

(ε) Άμα τη αφίξει της 3^{ης} Ορ. Ταξιαρχίας εις τον παλαιόν χώρον της η 36^η Ταξιαρχία, εις ην το ταχύτερον θα αποδοθή το 564 Τάγμα της, κρίνω καλόν να αποδοθή εις το Γ' Σώμα Στρατού ίνα χρησιμοποιηθή, αρχικώς μέν ως εφεδρεία του Σώματος Στρατού προς ανάπαυσιν και αναδιοργάνωσιν, βραδύτερον δε ενταχθή εις X Μεραρχίαν εις ην ανήκει προς ενίσχυσιν Κρουσίων.

(στ) Μετά την εις την IX Μεραρχίαν ένταξιν της 43^{ης} Ταξιαρχίας, το αριχτερόν της IX θα προωθηθή και συνδεόμενον μετά της 73^{ης} Ταξιαρχίας, θα αναλάβη την αποστολήν της II Μεραρχίας, ήτις θα αποσύρη διαδοχικώς τας Ταξιαρχίας της και θα συγκεντρωθή ολόκληρος (3, 21, 22 Ταξιαρχίαι) κατά μήκος της οδού Λάρισα - Κοζάνη.

(ζ) Πριν ή αποσυρθή η II Μεραρχία και με την ενίσχυσιν των πρώτων ετοιμών Λ.Ο.Κ. θα αναληφθή συντονισμένη επιχείρησις II, IX, VIII Μεραρχιών και Λ.Ο.Κ. αποσκοπούσα αφ' ενός την αποκατάστασιν συνδέσμου μεταξύ IX και VIII Μεραρχιών εις περιοχήν Δίστρατον, αφ' ετέρου δε την εκκαθάρισιν Ζαγορίων, ώστε τόσον η VIII όσον και η IX να ορθωθώσιν εξ ολοκλήρου προς Βορράν.

(η) Οι υπάρχοντες εν συνόλω 35 Λ.Ο.Κ. θα δημιουργήσωσι βάσεις επιχειρήσεων εις Καλαμπάκαν - Ελασσώνα ή Σέρβια και Αγριά, οπόθεν ορμώμενοι θα

ενεργώσι συνεχείς επιδρομές πρό και κατά τον χειμώνα εις Γράμμον - Χάσια - Βέρμιον - Πιερρία - Όλυμπον. Λεπτομερέστεραι οδηγίαι επί του τρόπου χρησιμοποίησεως των Λ.Ο.Κ. τούτων ως και του γενικού τρόπου διεξαγωγής των επιχειρήσεων κατά την χειμερινήν περίοδον θα σας κοινοποιηθώσι συντόμως.

6. Εκ των ανωτέρω μέτρων το μέν υπό στοιχ. (α) δέον να διαταχθή αμέσως, τα δε υπόλοιπα εν συναρτήσει με τας επιχειρήσεις και τον νέον στατικών εξοπλισμόν Ρούμελης και Δυτ. Ορ. Θεσσαλίας αλλά με τον ταχύτερον δυνατόν ρυθμόν, ώστε η άνω διαγραφόμενη διάταξις να έχη πραγματοποιηθή μέχρι των μέσων Νοεμβρίου το βραδύτερον.

Όταν ολοκληρωθή η πραγματοποίησις θα έχωμεν διάταξιν

-διευκολύνουσιν την διαχείμασιν

-ισχυρώς κλιμακωμένην ώστε και εις αθρόαν εισβολήν συμμοριτών να δυνάμεθα αμέσως και ταχέως να αντεπεξέλθωμεν και την περίπτωσιν επισήμου εχθρικής εισβολής να αντιμετωπίσωμεν, υπό τας ευνοϊκώτερας δυνατάς συνθήκας ως κατωτέρω:

ΠΕΡΙΠΤΩΣΙΣ ΕΙΣΒΟΛΗΣ ΞΕΝΩΝ ΣΤΡΑΤΩΝ

7. Η περίπτωσης αύτη θα φέρει το συμβατικόν όνομα «ΛΕΩΝΙΔΑΣ». Κατόπιν διαταγής του ΓΕΣ εκδιδομένης επί τη βάσει πληροφοριών, αίτινες πάντως ελπίζεται, ότι θα υπάρξουν εγκαίρως, η όλη διάταξις της Στρατιάς θα τροποποιηθή ώστε:

-ο μέν όγκος των δυνάμεων αυτής να μεταφερθή αφ' ενός μέν επί της γραμμής «ΛΕΩΝΙΔΑΣ», αφ' ετέρου δε επί του προγεφυρώματος Θεσσαλονίκης άτινα θα υπερασπίση άνευ πνεύματος υποχωρήσεως.

-βορείως δε των άνω γραμμών αφεθούν μόνον δυνάμεις επιβραδύνσεως.

8. Η γραμμή «ΛΕΩΝΙΔΑΣ» καθορισθή ανωτέρω, παραγρ.4.

Το προγεφύρωμα Θεσσαλονίκης θα στηριχθή, λόγω ελλείψεως δυνάμεων, Δυτικώς μέν εις τας εκβολάς του Γαλλικού, Ανατολικώς δε εις τον Κόλπον Ορφανού στοιχιζόμενη γενικώς από τα υψώματα Βορείως Φίληρος και τας δύο λίμνας Κορώνειαν και Βόλβην.

9. Η γενική κατανομή των δυνάμεων σας θα είναι η εξής:

(α) Επί της τοποθεσίας Αλιάκμονος (εξ Ανατολών προς Δυσμάς):

- i) XI Μεραρχία μείον 2 Ταξιαρχίαι (Παΐκου και Αρδέας).
- ii) 51 Ταξιαρχία ολόκληρος.
- iii) II Μεραρχία ολόκληρος.
- iv) IX Μεραρχία ολόκληρος.
- v) VIII Μεραρχία (μείον δυνάμεις αφεθησομένα δι' επιβράδυνσιν).

(β) Επί του προγεφυρώματος Θεσσαλονίκης:

- i) Ταξιαρχία XI Μεραρχίας (Παΐκου).
- ii) X Μεραρχία (μείον μικραί μονάδες επιβραδυντικού ελιγμού).
- iii) VII Μεραρχία (όρα κατωτέρω).
- iv) Μονάδες ΣΣ και Χωρ/κής περιοχής Θεσ/νίκης.

(γ) Μονάδες επιβραδυντικού ελιγμού:

- i) Δυνάμεις ουχί πλέον της Ταξιαρχίας εν τη VIII Μεραρχία.
- ii) XV Μεραρχία ολόκληρος.
- iii) Ταξιαρχία XI μεραρχίας (επί η Βορείως Βερμίου).
- iv) Τμήματα X και VII Μεραρχίας οριζόμενα υπό της Στρατιάς.

(δ) Εφεδρείαι Γ. Ε. Σ. I Μεραρχία εις Θεσσαλικήν πεδιάδα.

10. Εκ των Ταξιαρχιών της VII Μεραρχίας:

(α) Η Ταξιαρχία Δράμας δύναται μάλλον ανέτως να συμπτυχθή όπισθεν του προγεφυρώματος διά του δρομολογίου: Δράμα - Αμφίπολις - Κάτω Σταυρός.

(β) Η Ταξιαρχία Ξάνθης, έστω και μικρός χρόνος εάν της δοθή, δύναται να συμπτυχθή διά Καβάλλας προς το προγεφύρωμα.

(γ) Διά την Ταξιαρχίαν Αλεξ/πόλεως δεν απομένουν παρά αι δυό λύσεις της επιβιάσεως εις Αλεξ/πολιν ή της διαπεραιώσεως εις το Τουρκικόν έδαφος. Επί τούτου θα ειδοποιηθήτε διά της δ/γής, ήτις θα διατάσση την λήψιν της διατάξεως προς αντιμετώπισιν επισήμου εξωτερικής εισβολής.

11. Είναι αυτονόητον ότι όλαι αι αποσυρόμεναι Ταξιαρχίαι, εκτός εάν διαταχθή η προκαταβολική και ολοκληρωτική μεταφορά των θα αφίσωσιν ελαφρά ευκίνητα τμήματα επιβραδυντικού ελιγμού μόνον επί των κυρίων κατευθύνσεων.

12. Διά την ενδεχομένην αμυντικήν εγκατάστασιν επί της τοποθεσίας «ΛΕΩΝΙΔΑΣ» είναι ανάγκη να εκτελεσθώσιν αναγνωρίσεις εν πάση εχεμυθεία. Παρακαλώ επομένως όπως μετά λεπτομερεστέραν μελέτην και καθορισμόν των ανηκόντων υμίν ζητημάτων διατάξητε την εκτέλεσιν αναγνωρίσεων έχοντες υπ' όψιν ότι ουδεμία πληροφορία σχετική με τα ζητήματα ταύτα δέον να δοθή εις τα κλιμάκια κάτω της Μεραρχίας, ώστε η προβλεπόμενη ως ενδεχομένη εκκένωσις εθνικού εδάφους να παραμείνη απολύτως απόρρητος.

13. Παρακαλώ όπως αφ' ενός μέν βεβαιώσητε λήψιν της παρούσης αφ' ετέρου δε υποβάλητε το ταχύτερον προτάσεις ας ηθέλατε θεωρήσει χρησίμους επί των θιγομένων ζητημάτων.

Ακριβές αντίγραφον
Η Α1/ΓΕΣ
Τ.Σ.Υ.

Αντιστράτηγος Βεντήρης

26

ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ

905/129/A2

Αυξ.Αριθ.Αντ. 1

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ

Των εις Σύσκεψιν Γ' ΣΣ λεχθέντων.

4 Οκτωβρίου 1947 - ώρα 0900Παρόντες:

- Αντ/γος ΤΣΑΜΠΕΡΛΙΝ και 8 Αμερικανοί ανώτεροι Αξιωματικοί.
- Επιτελάρχης Γ' Σ. Στρατού (Συν/χης ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ).
- Δ/νταί Α1 και Α2 Γραφείων.

(Ετηρήθησαν παρά του Ταγ/χου Στρατιάς ΝΑΤΣΙΝΑ ΑΛΕΞ. διά προχείρων σημειώσεων).

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ:

Ανεπτύχθησαν αι γνωσταί πληροφορίες περί διατάξεως και δυνάμεως συμμοριτών εις περιοχήν Γ' ΣΣ.

Η δύναμις τούτων εις περιοχήν Γ' ΣΣ υπολογίζεται εις 7500, με στελέχη κατά το πλείστον συμμορίας εκπαιδευθέντας εις ΜΠΟΥΛΚΕΣ και ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΝ.

Η τακτική της δράσεώς των απέδειξεν ότι κατευθύνονται και από ξένους Αξιωματικούς.

Ο εφοδιασμός τους κατά 100% γίνεται εκ των ΟΜΟΡΩΝ Κρατών, εκ ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΒΙΑΣ κατά πρώτον λόγον και εκ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ κατά δεύτερον.

Τα εφόδια μεταφέρονται εις το ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ Έδαφος κυρίως εκ των περιοχών ΚΑΪΜΑΚ ΤΣΑΛΑΝ και ΜΠΕΛΛΕΣ.

Εντός του ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΟΥ εδάφους υπάρχουν αποθήκαι οπλισμού και πυρομαχικών αποκλειστικώς διά τον εφοδιασμόν των συμμοριτών.

Τρόφιμα δεν χορηγούνται υπό των ΟΜΟΡΩΝ, με τον σκοπόν να αναγκάζονται οι συμμορίται να λεηλατούν διά να ζήσουν.

Οι συμμορίται περιοχής Γ' ΣΣ δεν παρουσιάζουν σοβαράν μαχητικήν αξίαν, και οι πλείστοι τούτων ως βιαίως στρατολογηθέντες (70%) πολεμούν υπό την τρομοκρατικήν πίεσιν των Καπεταναίων.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ:

Ανεφέρθη ότι διατίθενται αι κάτωθι δυνάμεις υπό του Γ' ΣΣ:

VII Μεραρχία 9 Τάγματα

X » 7 »

XI » 8 » ων 3 εις διάθεσιν Στρατιάς.

51 Ταξιαρχία 4 » και 4 Λόχους Χωροφυλακής.

4 Λ.Ο.Κ.

Χωροφυλακή: 12 Λόχοι των 60 ανδρών εις περιοχήν ΝΙΓΡΙΤΗΣ - ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ. Τα τμήματα Χωρ/κής απαρτίζονται εκ μονίμων χωρ/κων και εξ εφέδρων στρατιωτών. Ούτοι δεν έχουσι υποστεί νεωτέραν εκπαίδευσιν. Η απόδοσίς των εις περιοχήν Γ' ΣΣ είναι λίαν ικανοποιητική.

Το Σώμα Στρατού είναι υποχρεωμένον να ασφαλίση 28 αστικά κέντρα, πολλά τεχνικά έργα και έργα κοινής ωφελείας. Διά την ασφάλειαν τούτων διατίθενται 14 περίπου Τάγματα εκ των 28 που διαθέτει. Με τα υπόλοιπα 14 αναλαμβάνει εκκαθαριστικές επιχειρήσεις.

Διά την συγκρότησιν ΜΑΥ διετέθησαν 7000 τυφέκια διαφόρων τύπων, κυρίως ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΑ και ΙΤΑΛΙΚΑ, με ελάχιστα πυρομαχικά 30 - 40 φυσίγγια κατά τυφέκιον, και ούτω μετά την εξάντλησιν των φυσιγγίων τα ΜΑΥ διελύθησαν.

Το Σώμα Στρατού τελευταίως συνεκρότησεν ΜΑΔ 350 ανδρών εις περιοχὴν ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ, και διετάχθη η Χ Μεραρχία να συγκροτήσῃ ΜΑΔ 150 ανδρών διά την περιοχὴν ΚΡΟΥΣΣΙΩΝ. Τα ΜΑΔ δεν απέδωσαν διότι στερούνται πολλῶν υλικῶν και κυρίως ιματισμοῦ και υποδήσεως.

Υπάρχει μέγιστη προθυμία και προσφορά κατατάξεως πολιτῶν εις τα ΜΑΔ και πρέπει να γίνῃ συστηματικὴ εκμετάλλευσις ταύτης, διότι η τακτικὴ των συμμοριτῶν θα αντιμετωπισθῇ καλλίτερον ἀπὸ ἀνθρώπους οἱ ὁποῖοι γνωρίζουν τα εἰδή.

Επίσης εκ των εθελοντῶν τούτων δύνανται να συγκροτηθῶν τα Λ.Ο.Κ. εις ἐρώτησιν του ΤΣΑΜΠΕΡΛΙΝ εἰν εχορηγοῦντο 5.000 - 6.000 ὅπλα με ἀνάλογα αὐτόματα, τι θα ἦτο προτιμώτερον να συγκροτηθῶν ΜΑΥ, ΜΑΔ ἢ Εθνοφρουρά. Το Σώμα Στρατοῦ ἀπήντησεν ὅτι προτιμᾷ την Εθνοφρουράν, εις την ὁποίαν θα ἀνετίθετο η ἀσφάλεια των αστικῶν κέντρων, διά να καταστήθῃ δυνατόν να ἀπελευθερωθῇ ὁ Στρατός ἀπὸ την δουλείαν ταύτην και ούτω ἐλευθέρως να δυνηθῇ συγκεντροῦμενος εις ὠρισμένας περιοχάς να ἀναλάβῃ επιχειρήσεις διά την ολοκληρωτικὴν συντριβὴν των συμμοριτῶν.

Ὅσον ἀφορᾷ την ὑπὸ των συμμοριτῶν τηρουμένην τακτικὴν, ἀνεφέρθη ὅτι οὔτοι ἀποφεύγουν την μάχην και διαλυόμενοι καταφεύγουν πρὸς την μεθόριον.

Αἱ ἀπώλειαι των συμμοριτῶν λόγω της τακτικῆς ταύτης εἶναι μικραί, και ὅτι τότε μόνον θα ἦτο δυνατὴ η συντριβὴ των, ὅταν θα εἶχε την ευχέρειαν ὁ Στρατός να εγκαταστήσῃ τμήματα εις τα λημέρια των ἐπὶ των ὁρέων, ἐνῶ συγχρόνως διά της εθνοφρουράς θα ἀπηγορεύετο η λεηλασία, η στρατολογία και η καταστροφή των τεχνικῶν ἔργων κ.λ.π.

Εν συμπεράσματι το Σώμα Στρατοῦ ἔχει την γνώμην ὅτι το πρόβλημα θα ἐλύετο διά της αὐξήσεως της δυνάμεως εἴτε διά τακτικοῦ στρατοῦ ἢ δι' Εθνοφρουράς.

Επίσης ὑπὸ του Επιτελάρχου Γ' ΣΣ ἀνεφέρθησαν διάφοραι δυσκολίαι ἀντιμετωπίσεως της καταστάσεως, ὡς το μέγαλον μήκος των συνόρων, το ὅτι οἱ συμμορίται τα καταφύγια των τα ἔχουν λίαν ἐγγύς των συνόρων, ὅτι ἀπαγορεύεται η ἐπέμβασις της αεροπορίας εις βάθος 5 χιλ. ἀπὸ των συνόρων.

Α.Ν./Α.Π.

Διά την ἀκρίβειαν

Τ.Σ.Υ.

ΑΛΕΞ. ΝΑΤΣΙΝΑΣ

Ταγ/χης Πυρ/κού

27

ΓΕΝΙΚΟΝ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟΝ ΣΤΡΑΤΟΥ

Α΄. Β. Α. Κ. Α΄.

Πορίσματα εκ των μέχρι τούδε ΕπιχειρήσεωνΑ. Τακτική Συμμοριτών

Πολλά μέχρι σήμερον εγράφησαν περί ταύτης, διά τούτο περιοριζόμεθα εις τα ουσιώδη: Ταύτα συνοψίζονται εις τα κάτωθι:

Ι. ΚΙΝΗΣΙΣ

Πορεύονται πάντοτε κατά την νύκτα προς απόκρυψιν των κινήσεων των και επίτευξιν αιφνιδιασμού. Δεν άρχονται όμως της κινήσεως πρίν λαβώσι άμα τη επελεύσει του σκότους αναφοράν παρ' όλων των συνδέσμων, περί των ημετέρων θέσεων εν τη περιοχή εν η πορεύοντο. Εκ των πληροφοριών των συνδέσμων καθορίζονται ποία δρομολόγια είναι ελεύθερα, τροποποιούνται δε τα αρχικώς επιλεγέντα ολοκληρωτικώς ή μερικώς αναλόγως των τελευταίων πληροφοριών. Θεωρείται δυστυχώς παρά πολλών, ότι η Νυκτοπορεία είναι προνόμιον των Συμμοριτών ενώ προνόμιον δι' αυτούς είναι η ασφαλής πληροφορία, ήτις καθιστά δυνατήν την νυκτοπορείαν. Αν δεν υπήρχε η ασφαλής πληροφορία αι νυκτεριναί πορείαι θα ήγον εις καταστροφήν.

Της ασφαλούς πληροφορίας στερείται ο Στρατός, όστις αδίκως κατηγορείται, ότι αποφεύγει τας νυκτοπορείας.

Είναι τούτον τόσον αληθές, ώστε σημειούμεν, ότι Μεραρχία Πεζικού επορεύθη από Θεσσαλονίκης εις Στενωπόν Τσαγκόνι επί 14 νύκτας κατά τον πόλεμο του 1940.

Αν όμως τούτο έπραξε είναι διότι επορεύετο εντός ζώνης απολύτως ασφαλούς. Ποία όμως σήμερον ζώνη εδαφική μονάδος τινός εκτός της κατεχομένης υπό ταύτης δύναται να θεωρηθή εν ατμόσφαιρα ασφαλείας; Επαναλαμβάνομεν η νυκτοπορεία είναι συνάρτησις της ασφαλείας, η ασφάλεια της πληροφορίας ή της διατάξεως. Επομένως έν εκ των δύο στοιχείων δέον εν βεβαιότητι να υπάρχη, άλλως «τυφλός τυφλόν οδηγεί και αμφότεροι εις βάραθρον πίπτουσι».

ΙΙ. Επιθετική Ενέργεια

-Αι επιθετικάί ενέργειαι των χαρακτηρίζονται υπό:

-κυρίας Επιθέσεως.

-της καλύψεως της κυρίας Επιθέσεως.

Ολόκληρον δε το Επιθετικόν σχέδιον εις Βασίμους πληροφορίας όσον αφορά:

Την ακριβήν διάταξιν του Τμήματος καθ' ού επιτίθενται.

Την όλην δύναμίν του και κεχωρισμένως εν τω εσωτερικώ της διατάξεως του.

Τάς κατευθύνσεις εξ ων δύναται να ενισχυθή (κάλυψις της επιθέσεως).

Τάς συνηθείας του, την εκ τούτων χαλάρωσιν της επαγρυπνήσεως οπλιτών και στελεχών.

Τα σημεία της διατάξεως καθ' ην θα στραφή η προμελετημένη εκμετάλλευσις.

Πρό παντός όμως δεν αμελούσι τας αρχάς «αιφνιδιασμός και κυρίως την αναλογίαν των δυνάμεων επιθέσεως και αμύνης».

Πάντοτε η αναλογία αυτή ήτο τουλάχιστον 3:1 .

Αν η αναλογία αυτή δεν εξασφαλίζεται δεν εμπλέκονται αποφασιστικώς. Σέβονται, όθεν τας αρχάς επιθέσεως και ειδικώτερον την μάλλον ουσιώδη ``Επίθεσις ίσον συγκέντρωσις Μέσων``.

III. Άμυνα.

Η μέθοδος αμύνης συμμοριτών κατ' αρχήν στηρίζεται εις:

Διάταξιν των δυνάμεων των εν κυκλική αμύνη και εις μεγαλυτέραν δυνατήν έκτασιν αρκεί να μη καταλήγη αυτή εις την διασποράν των δυνάμεων. Η αρχή αυτή επιβάλλει εις την επίθεσιν τυραννικώς την υποχρέωσιν να διαθέτη δυνάμεις αναλογίας ουχί 3:1 αλλά 4:1 τουλάχιστον.

Διεξαγωγήν αμύνης διτώς ήτοι: Όταν οι Συμμορίται διαπιστώσωσι σοβαράν υπεροχήν της επιθέσεως εξ όλων των ενεργητικών κατευθύνσεων ελίσσονται υποχωρητικώς εις βάθος και ανασυγκροτούνται εις καθορισθείσαν υπό του Αρχηγείου των περιοχή. Συνεπώς η άμυνα εις την περίπτωσιν ταύτην είναι καθαρώς ελαστική. Αν όμως αντιληφθώσι ότι δεν υπάρχει ουσιώδης υπεροχή των μέσων της επιθέσεως έναντι των τοιούτων της αμύνης αυτή διεξάγεται κανονικώς ήτοι άμεσοι αντεπιθέσεις, διεισδύσεις εις το εσωτερικόν της διατάξεως της επιθέσεως και ελιγμοί βάθους κατά τα ελεύθερα πλευρά ταύτης προς αναστροφήν των Μονάδων της επιθέσεως και αποδιοργάνωσιν του σχεδίου ταύτης: (Επιχειρήσεις Ιουλίου 1947).

Το όλον τέλος αμυντικόν των σύστημα ζή εις ατμόσφαιραν ασφαλείας ην εξυπηρετεί καλώς ή έγκαιρος πληροφορία. Παρά τούτο προωθημένα στοιχεία καλύπτοντα και διαφωτίζοντα τα συγκροτήματα αμύνης και τα Αρχηγεία πάντοτε ελειτούργησαν.

Ανακεφαλαιωτικώς: Οι συμμορίται κατά την άμυναν εφαρμόζουν τας γενικάς αρχάς ταύτης ήτοι:

1) Κυκλική άμυνα εις μεγάλην έκτασιν.

2) Εν περιπτώσει μέν αδυναμίας ελαστικότης προς την παραχώρησιν εδάφους, άμυνα δε άνευ πνεύματος υποχωρήσεως και πλήρως ενεργητική με ελιγμούς βάθους εκεί όπου τα ασθενή σημεία της επιθέσεως επιτρέπουν τούτο.

Κάλυψις του όλου συστήματος αμύνης διά της πληροφορίας και της διατάξεως.

IV. Εγχειρήματα Νυκτός - Ελιγμοί Βάθους.

Εσημειώσαμε ότι και οι μάλλον πεπειραμένοι και παλαίμαχοι πεζοί κατελήφθησαν εν τη αρχή του συμμοριακού αγώνος υπό εκπλήξεως και εκστάσεως διά τας επιτυχίας των συμμοριτών εις τας ενέδρας. Τι τούτου φυσικώτερον. Ελησμονήσαμεν τας αρχάς των πάσης φύσεως εγχειρημάτων. Άς τας ενθυμηθώμεν διά βραχέων.

Είς τα Σταθεροποιημένα Μέτωπα τα εγχειρήματα Βάθους είναι εξαιρετικώς δύσκολα αν μη πολλάκις αδύνατα. Είς τα Μέτωπα άνευ της κατά πλάτος Συνοχής τα εγχειρήματα είναι εξαιρετικώς εύκολα.

Και εις μέν τα πρώτα εν εγχείρημα νυκτός επιτυγχάνει αν ελήφθησαν υπ' όψιν:

1) Το μικρόν βάθος κατ' αρχήν του εγχειρήματος.

2) Κατεύθυνσις ευδιάκριτος κατά την νύκτα μη υποκειμένη εις σύγχυσιν.

3) Προστασία των πλευρών του εγχειρήματος διά της διατάξεως.

4) Λεπτομερής τοποθέτησις της Επιθετικής διατάξεως διά μηχανικών μέσων (ταινιών λευκών - στοιχισμός κατευθύνσεων διά φώτων μη φαινομένων από των παρατηρητηρίων της Αμύνης κ.λ.π.).

5) Οδηγίαι εν περιπτώσει αποτυχίας.

Είς τα Μέτωπα όμως άνευ συνοχής. Οι ελιγμοί κατά τα πλευρά και αι διεισδύσεις βάθους λαμβάνουσι πρωτεύουσαν αξίαν.

Οι Συμμορίται όθεν κατά τας προσχεδιασμένας επιχειρήσεις καλύπτουσι τας κινήσεις των όχι μόνον διά των νυκτερινών πορειών, αλλά διά καθηλώσεως των ημετέρων δυνάμεων να τους ενοχλώσι και από την κάλυψιν των ομάδων καθηλώσεως εισδύσωσι εις Βάθος είτε εις την περιοχήν ελευθέραν Στρατού είτε εις χώρον συγκεντρώσεως δι' επίθεσιν.

Παράδειγμα. Προκειμένου τάγματα εκ ΓΡΑΜΜΟΥ να καταλάβωσι την περιοχήν ΒΕΝΤΣΙΩΝ (ελευθέραν σχεδόν) επί τω σκοπώ διεισδύσεως εις ΑΝΤΙΧΑΣΙΑ απησχόλησαν το 525 Τάγμα εις ΚΡΑΝΙΑΝ και εκινήθησαν εις Βάθος από ΠΡΟΣΒΑΡΟΝ - ΝΟΤ.

ΜΑΥΡΑΝΑΙΩΝ - ΒΕΝΤΣΙΑ διά του μείζονος των μέσων των. Η δοθείσα εντύπωση ήτο ότι πρόκειται να επιτεθούν κατά του 525 Τάγματος, ενώ επρόκειτο περί αυτού αλλά περί καλύψεως ελιγμού βάθους.

Αλλά τούτο δεν είναι εφεύρεσις αλλά η στοιχειώδη αρχή ``Καθήλωσης - Ελιγμός`` - Δελτία Σ.Κ. (28/9 - 3/10/1947).

Αν στενοχωρηθώσι υπό του Στρατού εις περιοχήν τινα προσπαθούν να εύρωσι τα ελεύθερα τούτου πλευρά ελίσσονται διά τούτων εισδύουσι εις Βάθος και επιπίπτουσι κατά των γραμμών συγκοινωνιών και ανεφοδιασμού του Στρατού, αίτινες διά λόγους ανεπαρκείας δυνάμεων είναι πάντοτε ασθενείς.

Αποτέλεσμα πίπτουσι εις ενέδρας οι σχηματισμοί ανεφοδιασμού και αναστρέφεται μερικώς ή ολοκληρωτικώς η Επιθετική του Στρατού Διάταξις.

Τμήματα Συμ/των παραμένοντα εις οιαδήποτε περιοχήν έχουσι ως πρώτον μέλημα αυτών να επιλέγωσι τας κατευθύνσεις εξ ων ενδέχεται τμήμα Στρατού να διαταχθή να κινηθή κατ' αυτών. Επί των κατευθύνσεων τούτων εκλέγουσι σημεία πρόσφορα δι' ενέδρας Βάθους. Προπαρασκευάζουσι ταύτας και αναμένουσι.

Αν το κινούμενον τμήμα Στρατού δεν λάβη συνετήν διάταξιν επόμενον είναι να υποστή τας συνεπείας της ενέδρας. Διά τούτο τονίζομεν ότι είναι δύσκολον διά τα τμήματα Στρατού η κινήσις κατά την νύκτα επί Ορεινού εδάφους άνευ πληροφορίας μάλιστα.

Συμπερασματικώς: Τα ευρέα Μέτωπα άνευ της απαιτήτου συνοχής κατά πλάτος και κυρίως κλιμακώσεως των μέσων κατά βάθος είναι προσφορά δι' οιαδήποτε ελιγμόν εις το εσωτερικόν της διατάξεως του Στρατού. Αι δε ενέδραι συχνά και τα εγχειρήματα εύκολα.

Β. Ημέτερος Στρατός

α. Οργάνωσις

Δεν θα ασχοληθώμεν με το πώς δέον να οργανωθώσι αι Μεγάλαι Μονάδες διότι το ζήτημα τούτο είναι γνωστόν τοις πάσι. Επιζητούμεν να διευκρινίσωμεν ωρισμένας ιδέας αφορώσας την ευκινησίαν και την ευελιξίαν των μικρών Μονάδων Καταδρομών. Εκεί μόνον θα περιορισθώμεν.

Ι. Τάγμα Πεζικού

Υπάρχει η ιδέα, ότι διά τον συμμοριακόν αγώνα το Τάγμα της σημερινής συνθέσεως είναι βαρειά μονάς και κατά φυσικόν λόγον εν Τάγμα Ορεινής συνθέσεως 1940 και συμπεπληρωμένον μάλιστα δι' όλμων των 60 εν τη διμοιρία και έξ (6) όλμων αντί 4, θα είναι κατά μείζονα λόγον βαρεία μονάς και δη διά τον συμμοριακόν αγώνα.

Λησμονούμεν όμως ότι ουδείς εμποδίζει να χρησιμοποιηθή εκεί που η Διοίκησις κρίνει, ότι το κανονικόν τάγμα είναι βαρεία μονάς, μία διλοχία μόνον και όχι τάγμα.

Το ζήτημα τούτο ανάγεται εις εκτίμησιν μόνον της προικοδοτήσεως μιας κατευθύνσεως διά λόχου ενισχυμένου ή όχι, διά διλοχίας ή τάγματος ολοκλήρου. Ουδόλως απαγορεύεται ο διαχωρισμός του Τάγματος καθ' οργανικάς ομάδας. Προσοχή όμως επειδή το τάγμα δεν είναι ως πρέπει προικοδοτημένον εις δύναμιν και μέσα πυρός διά τούτο ο λόχος ο μεμονωμένος ή η διλοχία η μεμονωμένη κρίνονται τόσοι ελαφραί μονάδες, ώστε να αγωνιά ο Διοικητής του Τάγματος και ο Ταξίαρχος περί των δυνατοτήτων αντοχής των εν περιπτώσει προσβολής των.

Πού λοιπόν τα Τάγματα έχουσι μικράν δύναμιν πεζών και ισχύν πυρός μεγαλυτέραν; Απλούστατα εις την Έρημον, εις τας πεδιάδας, εις τα εκτεταμένα υψίπεδα, ουχί όμως εις το όρος και δη εις το καλυπτόμενον υπό δασών.

Έν μόνον παράδειγμα θέλει μας πείση περί αυτού.

Είς εκτεταμένην πεδιάδα και δη ακάλυπτον ως είναι η έρημος δεν έχομεν ποτέ επαφήν αυτομάτων όπλων αλλά επαφήν βολίδων. Αντιστρόφως έχομεν αμφότερα εις το Ορεινό έδαφος. Η κινήσις του Πεζικού εις το Ορεινόν έδαφος είναι εύκολος ενώ η κινήσις εις το πεδινόν δυσκολωτάτη άνευ υπεροχής πυρός ουχί μόνον εις αυτόματα αλλά κυρίως εις πυροβολικόν, άρματα και αεροπορίαν.

Επομένως το πεδινόν Τάγμα δύναται να έχη κατωτέραν δύναμιν εις Πεζικόν. Αλλά πάλιν δεν πρέπει να διαφεύγη της προσοχής μας ότι Ελληνικός Στρατός δεν έδωκε μάχας εις πεδιάδας, αλλά πάντοτε εις τα όρη. Αν κληθή να δώση μάχην εις πεδιάδαν τινα, μόνον αμυντικήν δύναται να δώση, ως στερούμενος Πυρ/κού και αρμάτων, άτινα κατά στρατών σοβαρών είναι τα στοιχεία, άτινα άγουν την επίθεσιν.

Πως Βλέπομεν το Τάγμα Πεζικού

I. Τάγμα Ορεινόν.

Λόχος Διοικήσεως.

3 Λόχοι τυφεκιοφόρων.

1 Λόχος πολυβόλων (12 πολυβόλα ελαφρά).

α. Ανάλυσις.

Λόχος Διοικήσεως (ως είναι σήμερον) με 6 όμως όλμους.

Λόχος Πεζικού

Ομάς Διοικήσεως - 4 διμοιρίαι των 3 ομάδων εκάστη.

Ομάς Μάχης - 13

Δύναμις Διμοιρίας

Αξιωματικοί	1	
Οπλίται 3 X 13	39	
1 Βοηθός Διμ.		<u>1</u>
	41	

Δύναμις Λόχου

Αξιωματικοί	6
Οπλίται 4 X 40	160
Ομάς Διοικ.	7
Κλιμ. Μεταγ.	<u>20</u>
	187

Τάγμα

Αξιωματικοί	33	
Ανθ/σταί	2	
οπλίται: Τρείς Λόχοι 18 X 3		561
Λόχος Διοικήσεως	220	
Επιτελ. Τάγματος	7	
Λόχος Πολυβόλων	230	
Μετ. Μάχης	<u>75</u>	
Σύνολον οπλιτών	1.100	περίπου
Σύνολο κτηνών	230	

Συνοψίζομεν τας σκέψεις μας: Το Τάγμα δεν δρ ά επί κατευθύνσεως αλλά επί ζώνης τόσοι εις την επίθεσιν όσον και εις την άμυναν. Υπό κανονικής όμως συνθήκας το Τάγμα άμύνεται επί μετώπου 1200 και επιτίθεται επί 800. Διατηρεί αμυντικήν ισχύν μέχρι 1500 μ. και επιθετικήν μέχρι 1000 μέτρων. Καλύπτει με παραπετάσματα πυρός 2000 μ. και εμπλέκεται τοπικώς εις 1500 μ.

Εις τον συμμαριακόν αγώνα δίδονται ζώναι ολοπλεύρου άμύνης εκτάσεως από 8 χλ. και άνω επί 6 χλμ. και άνω εν δε τη επιθέσει.

Εν άλλοις λόγοις τα Ταγμάτα δρώσι επί μετώπων Μεραρχίας. Συνεπώς πως να μη διαλύονται κατά μείζονα λόγον αι μικρότεραι μονάδες, εφ' όσον οι συμμαορίται επιτίθενται με εξαπλάσια μέσα Πεζικού;

Συμπέρασμα. Οι μεμονωμένοι λόχοι σημερινής συνθέσεως προσβαλλόμενοι δύναται να δώσωσι περιωρισμένην άμυναν ωρών τινων μόνον πρό της παρόδου των οποίων δέον να ενισχυθώσι. Διά να αυξησωμεν την αντοχήν των εις ώρας πρέπει να ώσι

λόχοι τάγματος της άνω συνθέσεως, οπότε η συγκρότησις των τμημάτων της άνω συνθέσεως θα είναι διάφορος, ήτοι εις λόχος, 1 ομάς πολυβόλων, 1 ομάς όλμων.

Ο ενισχυμένος ούτω λόχος θα έχη δύναμιν μαχητών 167 και ουχί 75 - 80. Το Τάγμα δε θα δύναται να αποσπάση 3 σημεία στηρίγματος ενισχυμένα ενώ σήμερον μόνον δύο εκ δύο, διλοχιών, και άνευ πολυβόλων δύναται να προσφέρη το Τάγμα.

II. Πεδινόν Τάγμα.

Θεωρούμεν απαραίτητον προτού καθορίσωμεν τίνος συνθέσεως δέον να η το Πεδινόν Τάγμα, να εξετάσωμεν το πρόβλημα από ρίζης.

Εάν άπαξ διά παντός καθορισθή ποίος ο αριθμός των Μεραρχιών και ο τύπος όστις χρειάζεται διά την ημετέραν χώραν, εκτός του αριθμού των Ορεινών Μεραρχιών, αίτινες αποτελούσι την βάση του ημετέρου Στρατού και ο οποίος θα η κατά πολλές φορές μεγαλύτερος των Πεδινών Μεραρχιών, θα ηδύνατο να αποφανθή τις περί του αριθμού και του τύπου ειδικώτερον των Πεδινών Μεραρχιών (Περί τούτου υπεβλήθη μελέτη παρά του υποφαινομένου εις τον Αρχηγόν του Γενικού Επιτελείου Στρατού Στρατηγόν Δρομάζον τον Αύγουστον 1945 κατά διαταγήν του υπό II Μεραρχίας εις ην υπηρετούν).

Εξηγούμεθα, είναι συμφέρον να οργανώσωμεν μονάδας μηχανοκινήτου μηχανοτεθωρακισμένας ή τέλος να συγκροτήσωμεν μόνον μονάδας αρμάτων και διά τούτων να συμπληρώμεν τας εκάστοτε μηχανοκινήτους.

Σημειωτέον, ότι αι 3 θεωρούμενοι Μηχανοκίνητοι Μεραρχίαι II, IX και XI, κάθε άλλο παρά Μηχανοκίνητοι είναι, ως στερούμεναι:

Κυρίως αντιαρματικών ενεργητικών μέσων και αντιαεροπορικών ως έχουσαι μικρόν αριθμόν οχημάτων οργανικώς ανηκόντων εις το Τάγμα και Ταξιαρχίας, ουδόλως δε τα ειδικά οχήματα Μηχανικού.

Αλλά πάλιν Προσοχή: Οι διάδρομοι εισβολής επί του κορμού της Ελλάδος είναι περιωρισμένοι δεν υπερβαίνουν τους δύο (Διάδρομος Μοναστηρίου - Κοζάνης - Λαρίσης - Δομοκός) και (Αώου και Δρίνα διά Καλπάκι προς Ιωάννινα - Μέτσοβον ή Άρτα - Αγρινίου) και συνεπώς μήπως πρόκειται να μη έχωμεν ούτε μηχανοτεθωρακισμένας Μεγάλας Μονάδας τόσον περιωρισμένου άλλως τε αριθμού, ούτε και τας τρεις μηχανοκινήτους, αφού μόλις μεταφερθώσι εις μικρόν βάθος (ήδη δε έχουσι μεταφερθή όπου δει) θα υποχρεωθώσι αφίνουσαι εγκαίρως την οδόν να ελιχθώσι επί των ορέων χωρίς να ώσι Ορειναί:

Διά τους ανωτέρω λόγους το Πεδινόν Τάγμα δεν δύναται να μελετηθή ανεξαρτήτως του τι δέον να συγκροτήσωμεν διά τους δύο αυτούς διαδρόμους επιδεκτικούς εισβολής μηχανοτεθωρακισμένων μέσων.

Έν μόνον γνωρίζομεν το Πεδινόν Τάγμα δέον να έχη μικροτέραν δύναμιν τυφεκιοφόρων και πολλές ειδικότητας άμυναν δι' αντιαρματικήν κυρίως άμυναν, η δε Ταξιαρχία αμφοτέρα δι' αντιαρματικήν και αντιαεροπορικήν τοιαύτην. Εν άλλοις λόγοις ολίγους πεζούς δι' ελιγμόν εις την πεδιάδα, αρκετούς όμως δι' εξυπηρέτησιν της ισχύος πυρός από γής και αέρος: Σημειωθήτω ότι κατά ισχυρώς κατεχομένων γραμμών το Πεζικόν έν ημέρα εις τον Κάμπον δυσκόλως δύναται να επιτεθή παρά τας συμπληρωματικάς υποστηρίξεις, θα ή υποχρεωμένον να επιτίθεται συχνά περί την νύκτα ή θα περατώση την επίθεσιν του πρό της Ανατολής η τέλος θα άρχεται ταύτης αρκετά μετά την δύσιν του Ηλίου.

Λόχοι Ορεινών Καταδρομών

Ως γνωστόν η ιδέα συγκροτήσεως ειδικών λόχων ``COMMANDOS`` διά την ημετέραν χώραν ανήκει εις αυτόν τούτον τον Αντ/γον Βεντήρην Κ. Εν τη υλοποιήσει όμως νομίζομεν, ότι δεν εξυπηρετήθη η ιδέα του εκ πλευράς Βρετανικής Αποστολής, ήτις έχει όντως πείραν πραγματικήν των μονάδων τούτων.

Οι Λόχοι Ορεινών Καταδρομών του Βρετανικού Στρατού έδρασαν κατά τακτικού Στρατού δεν έδρασαν όμως κατά ληστοσυμμοριτών.

Συνέπεια, πιθανώς διά πληροφορίαν την περισυλλογήν της οποίας βοηθούν οι κάτοικοι μιάς, οι λόχοι να ώσι καλώς οργανωμένοι.

Την πληροφορίαν όμως ο COMMANDOS ίσως δεν δυνηθή διά των οφθαλμών και των ώτων να την περισυλλέξη (διότι δεν βοηθείται υπό των κατοίκων) αλλά μόνον δι' εμπλοκής.

Τότε θα την πληρώση με αίμα, ασχέτως του αποτελέσματος όπερ εξετίμησε, ότι είναι υπέρ αυτού:

Ούτε φαίνεται ότι οι Βρεττανοί τας μονάδας των καταδρομών τας ωργάνων μόνον διά την πληροφορίαν, ημείς γνωρίζομεν, ότι ωργανώθησαν και διά RAID. Εν τοιαύτη περιπτώσει μήπως ο οπλισμός των Λόχων δεν είναι άρτιος;

Ο οπλισμός του Λόχου είναι

Οπλοπολυβόλα	7
Τόμιγκαν	24
Καραμπίναι	
Τυφέκια	29
Όλμοι 2''	1
περίστροφα	25

Προτείνομεν ο οπλισμός του Λόχου να έχη ως εξής.

Οπλοπολυβόλα	10
Τόμιγκαν	19
περίστροφα	16
Καραμπίν.	20
Τυφέκια	13
Όλμοι	1 των 60 και 1 των 2''

Άπαντες διά μαχαίρας χαρακωμάτων.

Εξ άλλου η έννοια των πραγματικών Λόχων Ορεινών Καταδρομών COMMANDOS SABOTEURS εις πόλεμον κατά ξένης χώρας λαμβάνει ιδιάζουσα σημασίαν, αλλά τότε η αξία των λόχων τούτων εξαρτάται κατ' εξοχή εκ της επιλογής του προσωπικού, ότε ο αριθμός τοιούτων λόχων δεν είναι δυνατόν, παρά να είναι πολύ περιορισμένος (επιλογή και εκπαίδευσις αυστηρόταται).

Σήμερον όμως δεν πρόκειται να ενεργηθώσι RAID εις το εξωτερικόν ξένης χώρας. Αντιθέτως υπάρχει η ανάγκη ελαφρών μονάδων ειδικής επιλογής.

Συμπέρασμα εκ των 40 λόχων καλόν θα είναι να εκπαιδευθώσι αρτίως ως COMMANDOS - SABOTEURS οι 4 - 5 λόχοι, οι δε λοιποί δύνανται να χρησιμοποιηθώσι ως επίλεκτοι μονάδες εν Ταξιαρχία εις ην ανήκωσι οργανικώς (Ταξιαρχία Καταδρομών).

Πορίσματα Τακτικής Εκ των Επιχειρήσεων ημετέρου Στρατού

Εν τη εξετάσει των μεθόδων αγώνος των συμμοριτών εγένετο η σύγκρισις των Μονάδων Στρατού και Συμμοριτών, ώστε ολίγα νομίζομεν, ότι εναπομένουσι άξια εξετάσεως.

Συμπληρούμεν όθεν κατά σειράν:

I. Κίνησις. Κατά την νύκτα δύσκολος. Ανάγκη όπως προς πραγματοποιήσιν αυτής, ληφθώσι υπ' όπιν τα εξής, εφ' όσον αναγνωρίζομεν ότι πληροφορίας μέν έχει ο Στρατός πλήν γενικωτέρας μορφής, αλλ' ουχί λεπτομερείς της διατάξεως των συμμοριτών εν τίνι περιοχή εν χρόνω σαφώς καθορισμένω ούτως ώστε να παρέχεται ασφάλεια πλήρης μιας φάλαγγος κινηθησομένης εντός μη ελεγχόμενης υπό του Στρατού περιοχής, ολίγον πρό της εκκινήσεώς της.

Κατάληψις εκ των προτέρων ωρισμένων σημείων του ορεινού δρομολογίου (θεωρουμένου εκ πληροφοριών ελευθέρου) εν ημέρα και ειδικώτερον από της Μεσημβρίας μέχρι του Λυκόφωτος. Τον ρόλον αυτόν καλύτερον δύναται να παίξη έφιππον τμήμα: δι' ο επιμένομεν εις την προικοδότησιν των μονάδων δι' εφίππων ανιχνευτών, ίνα παρέχεται εκ της ταχυκινήσεως του η κάλυψις δρομολογίου βάθους μιας νυκτοπορείας.

«Επιμέλεσθε του Σιωπή πορεύεσθαι διά γάρ των ώτων εν νυκτί ανάγκη μάλλον ή διά οφθαλμών έκαστα αισθάνεσθαι και πράττεσθαι και το ταραχθήναι δε εν τη νυκτί πολύ

μείζον ή εν τη ημέρα, και δυσκαταστατώτερον ου ένεκα ήτε σιωπή ασκητέα και η τάξις φυλακτέα» (Ξενοφών).

Πλήρης τηρήσεις των κανόνων νυκτερινής πορείας εγγύς εχθρού. (Σιωπή - παράκαμψις χωρίων - κυνών, απαγόρευσις καπνίσματος και θορύβου).

Επιθετικάί ενέργειαι: Αυταί διαιρούνται εις δύο, εις προσχεδιασμένας και μη. Και διά μέν τας μη προσχεδιασμένας έχομεν να είπωμεν τα ακόλουθα:

Έκαστον τμήμα διαθέσιμον ή και μη, σταθμεύον οπουδήποτε πρέπει να προπαρασκευάζη:

Την πιθανήν κίνησιν του δι' ενίσχυσιν ετέρων μονάδων οδικώς ή διά αυτοκινήτων διαθεσίμων. Εγγύς λιμένος την επιβίβασιν του διά σιδ/κήν μεταφοράν. Τέλος κατόπιν διαταγής των αρμοδίων Αρχών ωρισμένοι μονάδες την επιβίβασιν των εις DACOTTA.

Διά τας προσχεδιασμένας επιθετικάς ενεργείας ή πείρα μας εδίδαξε ότι είναι προτιμώτερον να εκτελή ο Στρατός ολίγας επιχειρήσεις, αλλά διά των αναγκαίων δυνάμεων, παρά πολλάς επισφαλείς από απόψεως αποτελέσματος ένεκεν ανεπαρκείας των αναγκαίων μέσων. Όπου η αρχή αυτή κατεπατήθη τα αποτελέσματα υπήρξαν ολέθρια από απόψεως προόδου επιχειρήσεων.

Μία επιχειρήσις βασανισμένη δίδει καρπούς ηθικού ανυπολογίστου πολλαί επιχειρήσεις αποτυγχάνουσαι, έχουσι ως αποτέλεσμα καταπόνησιν των μονάδων, πτώσιν του ηθικού και απώλειαν της εμπιστοσύνης προς τα στελέχη.

Άμυνα: Αι περισσότεραι ατυχίαι οφείλονται εις την μη εκτίμησιν της αντοχής των αμυνομένων μονάδων και ειδικώτερον των μικρών τοιούτων εν περιπτώσει προσβολής των. Η εν γνώσει της αδυναμίας της παρατεταμένης αμύνης ανάθεσις αποστολής εις μικράν Μονάδα Πεζικού υπό των Διοικήσεων είναι εντολή θυσίας διά την μονάδα ταύτην, δι' ην όμως η εξάρθρωσίς της δεν συνεπάγεται ευθύνας παρά μόνο έπαινον εις τον Διοικητήν της. (Αράχωβα). Οι ταφέντες οπλίται του Λόχου DOYAUMONT εθεοποιήθησαν οι ταφέντες Έλληνες οπλίται εις Αγίαν Κυριακήν δεν γνωρίζω αν ουδέ καν εύφημωσ εμνημονεύθησαν καίτοι και από τους μέν και από τους δε επέζησαν.

«Οι Στρατιώται δοκούντες αμελείσθαι, οι μέν αγαθοί αθυμότεροι γίνονται, οι δε πονηροί υβριστότεροι» (Ξενοφών).

Εν Συμπεράσματι

Οι συμμορίται ουδέν το νέον εκ της τακτικής εισήγαγον, αλλά τουναντίον, ότι έπραξαν επί των βασικώς παραδεδεγμένων αρχών ταύτης εστηρίχθησαν. Εν άλλοις λόγοις εφήρμοσαν εν μέν τη επιθέσει την αρχήν της συγκεντρώσεως των μέσων εν δε τη αμύνη άλλοτε μέν τον υποχωρητικόν ελιγμόν άλλοτε δε την άμυναν άνευ πνεύματος υποχωρήσεως. (ζήτημα δυνάμεων). Υπέστησαν ζημίας υλικάς, και εις προσωπικόν μεγάλας, τας ανεπλήρουν όμως ταχέως διά των φροντίδων των μετόπισθεν και των αποστολών των εκπαιδευομένων εκ των ομόρων της Ελλάδος Κρατών.

Ο ημέτερος Στρατός διεξήγαγε επιχειρήσεις εξαιρετικώς ικανοποιητικάς αλλά και τοιαύτας, άνευ των απαιτήτως αναγκαίων δυνάμεων επιθέσεως και εδραιώσεως ώστε το καρποφόρον αποτέλεσμα εκ των επιχειρήσεων προοδευτικώς διέφυγε. (Ανεπάρκεια δυνάμεων - Εκτίμησις Μέσων).

Οργάνωσις ημετέρων Μονάδων

Δεν είναι δυνατόν να μελετηθή ικανοποιητικώς διά την υπηρεσίαν, μικρά μονάς Πεζικού, ή άλλου όπλου, αν εν τω συνόλω το πρόβλημα της φύσεως και του αριθμού των Μεγάλων Μονάδων δεν λυθή.

Κινδυνεύει τις να κτίση αίθουσας άνευ του Γενικού Σχεδίου του Οικοδομήματος.

Ανάγκη όθεν το πρόβλημα τούτο, όπως μελετηθή υπό ειδικών Αξ/κών και ουχί διά ψηφοφορίας.

Ηθικόν: Των μέν συμμοριτών δονείται εκ βάρων μετά τας προσχεδιασμένας επιχειρήσεις τας βασιζομένας εις εκτίμησιν μέσων ορθήν, του δε Στρατού εξυψούται με αύξουσας γεωμετρικήν πρόοδον. (Δυτική Ορεινή Θεσσαλία και νύν Ρούμελη). Το αντίθετον φθείρει το ηθικόν του Στρατού και εξυψώνει το ηθικόν των συμμοριτών.

Τέλος διά τον απλούν Φαντάρον ακόμη και το στέλεχος, η ηθική αμοιβή σφραγίζει το απόθεμα του δυναμικού του αναγκαιούντος διά την συνέχειαν της αποδόσεως των.

«Εγώ μέν πάντας υμάς, ήδη επαινών δι' έκαστος άξιος επειδάν παρ' ων προσήκει πύθωμαι, τότε την αξίαν εκάστω και έργω και λόγω πειράσομαι αποδιδόναι.

Αθήναι τη 7 Οκτωβρίου 1947

Τ.Υ.

Γ. Λάμαρης
Συνταγματάρχης

28

Θέμα: Προσβολή Ν. ΖΙΧΝΗΣ

Προς: Γ' ΣΣ/Α1

Κοιν.: ΓΕΣ/Α1

Χ Μεραρχία

35 Ταξιαρχία

Α1/33

ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ

1η ΣΤΡΑΤΙΑ

ΙΣ/33/974/Α1

10.10.47

1. Έκ της υποβληθείσης εκθέσεως Επιλήρχου Συρμπούλου διά την προσβολήν Ν. ΖΙΧΝΗΣ συνάγονται τα εξής:

(α) Ότι καίτοι εις απόστασιν 25 χιλμ. Ν. ΖΙΧΝΗΣ εδρεύει η 35 Ταξιαρχία δεν φαίνεται να απεστάλη εις το σπουδαίον τούτο σημείον Αξ/κός κατάλληλος να μελετήσει και να δώση οδηγίαν διά τον τρόπον αμύνης του κατωκημένου τούτου τόπου εν περιπτώσει προσβολής.

Η οργάνωσις των μαχητών ήτο ανεπαρκής και το σχέδιον πυρός ήτο εσφαλμένον (αναφέρει ο Επίλαρχος Συρμπόπουλος).

(β) Δεν υπήρχε υπό της Ταξιαρχίας εκ των προτέρων κατηρτισμένον σχέδιον ενισχύσεως. Ως πολλάκις ετονίσθη η ενίσχυσις δεν πρέπει κατ' αρχήν ν' αποστέλλεται απ' ευθείας εις το προσβαλλόμενον σημείον, διότι είναι φυσικόν πολλάκις να μη φθάση εγκαίρως αλλά προς το πιθανόν σημείον συμπτώξεως των συμμοριτών.

(γ) Δεν εδόθη φαίνεται η δέουσα σημασία εις την σύλληψιν των αυτοαμυνιτών. Απόδειξις ότι καίτοι υπάρχουν υπόνοιαι ότι κάτοικοι ΠΕΝΤΑΠΟΛΕΩΣ συνήργησαν εις την τοποθέτησιν ναρκών η Στρατιά δεν επληροφορήθη ότι συνελήφθησαν οι αυτοαμυνίται του χωρίου τούτου και των πέριξ χωρίων αλλά μόνον δύο ύποπτοι.

2. Βεβαίως με τα άνω μέτρα δεν σημαίνει ότι θα ματαιούνται αι προσβολαί. Πάντως τα μέτρα ταύτα αποτελούν προσπάθειαν αντιμετώπισεως αναλόγως των διατιθεμένων μέσων μιας καταστάσεως.

Διά την ακρίβειαν

Το ΑΙ Γραφείον

Τ.Σ.Υ.

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΙΑΣ

Δ. ΓΙΑΤΖΗΣ

Αντιστράτηγος

ΘΕΜΑ: Υποβολή εκθέσεως επί
προσβολής Ν. ΖΙΧΝΗΣ

ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ

Γ' ΣΣ/Α1

ΑΡΙΘ. Α. Π. 40874

ΒΣΤ 903 1.10.47

ΠΡΟΣ: ΣΤΡΑΤΙΑΝ/Α1

ΚΟΙΝ.: Α1

Σχετική Α. Π. 9605/Α1/8.9.47 Χ Μεραρχίας.

1. Υποβάλλεται εν αντίγραφω έκθεσις Επιλήρχου ΣΥΡΜΟΠΟΥΛΟΥ Π. αφορώσης την γενομένην επίθεσιν εναντίον ΝΕΑΣ ΖΙΧΝΗΣ υπό συμμοριτών κατά την νύκτα 24^{ης} προς 25ην Αυγούστου 1947.

2. Εκ της μελέτης ταύτης διαπιστούται ότι:

α. Τα κινηθέντα τμήματα εκ ΣΕΡΡΩΝ προς ενίσχυσιν των μαχομένων εβράδυναν να αφιχθώσιν εις τον προορισμόν των, λόγω υπονομεύσεων της οδού διά ναρκών, της προσκρούσεως οχήματος επ' αυτών και της προσβολής της φάλαγγος υπό ενέδρας συμμοριτών εις (Ρ.5883).

β. Η προβλειθείσα αντίστασις υπό των Μ.Α.Υ. δεν υπήρξεν ικανοποιητική.

Τούτο οφείλεται εις την κακήν συγκρότησιν του τμήματος Μ.Α.Υ. ως και εις την έλλειψιν εμπιστοσύνης τούτων προς τον οπλισμόν των (Ιταλικός) και εις το ότι διαθέτουν ελάχιστα Πυρ/κά.

Το τοιούτον παρατηρήθη και εις ετέρας περιπτώσεις εν τη περιοχή ΣΣ.

Α. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Συντρ/χης

ΕΠΙΤΕΛΑΡΧΗΣ

Κ. Β. / Δ. Π.

ακριβές αντίγραφον

Τ.Σ.Υ.

35 Ταξιαρχία
Επίλαρχος Συρμόπουλος Π.

ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ

ΕΚΘΕΣΙΣ

Επί της επιθέσεως συμμοριτών εναντίον της Κωμοπόλεως ΝΕΑΣ ΖΙΧΝΗΣ. Την επίθεσιν ενήργησεν δύναμις 250 συμμοριτών (τρεις Λόχοι) υπό την Διοίκησιν του Πολιτικού Αρχηγού της Συμμορίας ΡΑΦΤΟΥΔΗ - ΚΙΜΩΝΟΣ με Λοχαγούς τον ΛΥΚΟΥΡΓΟΝ (ΣΚΟΡΔΟΜΠΕΚΗΝ) τον ΑΝΑΝΙΑΝ και ΛΑΓΓΟΥΡΑΝΗΝ. Εκκίνησις της συμμορίας εγένετο εκ της θέσεως βορείως υψώματος 1045 (64 - 92) και διά του χωρίου ΑΓΡΙΑΝΗ έφθασε εις ΝΕΑΝ ΖΙΧΝΗ την 10.30 ώραν.

Την ΝΕΑΝ ΖΙΧΝΗ υπερήσπιζεν 1) Η Διμοιρία Χωρ/κής δυνάμεως 30 Χωρ/κων. 2) Η εκ 17 Χωρ/κων δυνάμεως της Υποδ/σεως. 3) 100 περίπου ένοπλοι Μ. Α. Υ.

Η δύναμις αύτη είχεν κατενεμηθή εις Φυλάκια εις τα πέριξ της Κωμοπόλεως Φυλάκια ο δε Υπομοίραρχος ΖΗΣΙΜΟΣ με δύναμιν 11 Χωρ/κων και δύο ιδιωτών υπερήσπιζον το Αστυνομικόν κατάστημα.

Άπαντα τα εκ Χωρ/κων και ΜΑΥ Φυλάκεια αφού εσημείωσαν την εμφάνισιν των συμμοριτών εγκατέλειψαν τας θέσεις των και η Κωμόπολις ευρέθη εις την διάθεσιν των συμμοριτών. Ο ιδιώτης τηλεφωνητής αφού εξέπεμψεν την λέξιν «βαλλόμεθα» εγκατέλειψε το τηλέφωνον και διεκόπη ούτω από της πρώτης στιγμής πάσα επικοινωνία. Ο Υπομοίραρχος ΖΗΣΙΜΟΣ με την μικράν φρουράν του Σταθμού Χωρ/κής καίτοι εδέχθη ισχυράν πίεσιν και επιρρολήθησαν τα πέριξ του καταστήματος Κτίρια εκράτησε τας θέσεις του.

Οι συμμορίται επεδόθησαν εις εμπρησμούς και λεηλασίας οικιών και καταστημάτων, επιρρολήθησαν 70 οικίαι και Καταστήματα. Αι ζημίαι ανυπολόγιστοι.

Τα λεηλατηθέντα οι συμμορίται εφόρτωσαν επί έξ (6) τετρατρόχων και ενός αυτοκινήτου μέχρι χωρίου ΑΓΡΙΑΝΗΣ και εκείθεν δι' υποζυγίων προς ΜΑΝΤΕΜ ΡΕΜΜΑ (Ρ.630920)

Έκ ΖΙΧΝΗΣ απεχώρησαν την 2αν πρωινήν ώραν και εξ ΑΓΡΙΑΝΗΣ την 4.30 ώραν.

Εφονεύθησαν τρεις ιδιώται των Μ.Α.Υ. και εις (1) Χωροφύλαξ. Ομοίως απήχθη ο Διευθυντής της Αγροτικής Τραπέζης και δύο ιδιώται. Ετραυματίσθη εις (1) συμμορίτης και παρελήφθη υπό των συντρόφων του.

Ενισχύσεις

Την 11ην ώραν η Ταξιαρχία έλαβε γνώσιν του εκπεμφθέντος σήματος βαλλόμεθα.

Την 11.45 εξεκίνησε εκ της Ταξιαρχίας Λόχος του 561 Τάγματος και Ουλαμός Τεθωρακισμένων. Ότε διήλθε η Στρατ/κή Φάλαγξ αποτελούμενη από 8 οχήματα εκ της θέσεως (Ρ.580838), το ακολουθούν την φάλαγγα όχημα της Πυροσβεστικής υπηρεσίας προσέκρουσεν εις νάρκην και οι επιβαίνοντες αυτού πυροσβέσται ετραυματίσθησαν μάλλον ελαφρώς. Ταυτοχρόνως η φάλαγξ εδέχθη πυρά από εκατέρωθεν της οδού ενέδρας. Ουλαμός Τεθωρακισμένων εσίγησε τας αντιστάσεις, ο δε λόχος κατήλθε των αυτοκινήτων και τας κατεδίωξε.

Η Φάλαγξ εσυνέχισε την κίνησιν επί αυτοκινήτων μέχρι ΓΑΖΩΡΟΥ.

Εκείθεν μία Διμοιρία εκινήθη πεζή διά να καταλάβη τα πρό της ΖΙΧΝΗΣ υψώματα το δε υπόλοιπον τμήμα συνέχισε δι' αυτοκινήτων την κίνησιν και έφθασε εις ΖΙΧΝΗΝ την 3.30 ώραν χωρίς να δυνηθή να παράσχη ενίσχυσιν λόγω της αποχωρήσεως των συμμοριτών προς άγνωστον μέχρι της στιγμής εκείνης κατεύθυνσιν. Άμα τη έω ο Διοικητής του Λόχου, Λοχαγός ΜΠΑΜΠΑΣ εξέπεμψεν περιπόλους προς ανίχνευσιν της κατευθύνσεως των συμμοριτών.

Αφού διεπίστωσε την κατεύθυνσιν εκινήθη επί τα ίχνη τούτων μέχρι ΑΓΡΙΑΝΗΣ με αντικειμενικόν σκοπόν την συγκέντρωσιν πληροφοριών. Πράγματι επέτυχεν ο Λόχος να διαπιστώσιν την κατεύθυνσιν πορείας των συμμοριτών πλην όμως τας πληροφορίες μετέδωσεν αργά, αφού επέστρεψεν εις ΝΕΑ ΖΙΧΝΗΝ διότι διέπραξε το σφάλμα να μην παραλάβη μεθ' εαυτού τον ασύρματον του Νο 22.

Λαβών γνώσιν κατά την μετάβασιν μου εις Ν. ΖΙΧΝΗΝ των υπό του Λοχαγού ΜΠΑΜΠΑ προσκομισθεισών πληροφοριών και αντιληφθείς ότι δεν υπήρχε ο χρόνος διά την εντός της ημέρας κίνησιν Τμημάτων εκ ΣΕΡΡΩΝ προς καταδίωξιν των συμμοριτών η δε δύναμις του Λόχου εκρίνετο ανεπαρκής, επρότεινα εις την Ταξιαρχίαν την προσβολήν των συμμοριτών δι' αεροπλάνων. Ως επληροφορήθην βραδύτερον η Ταξιαρχία υπέβαλε την πρότασίν μου πλὴν ὅμως δυστυχώς δεν επραγματοποιήθη ἔξοδος αεροπλάνων και οὕτω οι συμμορίται απέφυγον βεβαίαν φθοράν, δεδομένου ότι γνωστής ούσης της θέσεως των συμμοριτών των ακολουθουμένων ἀπὸ μεγάλον ἀριθμόν μεταγωγικῶν φρονῶ ως παλαιὸς αεροπόρος παρατηρητὴς ὅτι η ἀνεύρεσις και η προσβολή των ἔθει να ἦτο ευχερὴς και φονικὴ διὰ πεπειραμένου αεροπόρου.

Παρατηρήσεις

1) Ἡ προβληθεῖσα εκ μέρους των Κρατικῶν δυνάμεων ἀντίστασις δέον να θεωρηθῇ ως ἀνεπιτυχής. Τοῦτο κατὰ την γνώμην μου οφείλεται α) εις ἀνεπαρκή οργάνωσιν των θέσεων των μαχητῶν. β) εις ἐσφαλμένον σχέδιον πυρός. γ) εις ἔλλειψιν ἐμπιστοσύνης των ΜΑΥ προς τα Ἰταλικά ὅπλα μετὰ ελαχιστότατα πυρομαχικά.

2) Ἐδει να εἶχε ἐξασφαλισθῇ πάση θυσίᾳ ὑπὸ τον Ὑποδιοικητὴν Χωρ/κῆς Τηλεφωνικὴ ἐπικοινωνία, ἐκτὸς εἰάν οι συμμορίται προέβαινον εις την καταστροφή της γραμμῆς.

3) Ἀπεδείχθη ὅτι η εκ ΣΕΡΡΩΝ ἐνίσχυσις της Ν. ΖΙΧΝΗΣ εἶναι ἀναποτελεσματικὴ και ἐπικίνδυνος. Κατὰ την μετάβασίν μου εις Ν. ΖΙΧΝΗΝ ἀντελήφθην τετράτροχον να ἔχη ἀνατιναχθῇ ὑπὸ νάρκης πλησίον της θέσεως που ἀντινάχθη το αὐτοκίνητον της Πυροσβεστικῆς Ὑπηρεσίας. Εφονεύθησαν εἰς νέος, μία νεάνις και οι δύο ἵπποι του τετρατρώχου, τραυματισθέντος σοβαρῶς του πατρὸς των νέων. Ἡ μὴ ὑπαρξίς θυμάτων εκ μέρους των Στρατιωτῶν δέον ν' ἀποδοθῇ εις θεῖαν χάριν.

4) Εκ της ἀναγνωρίσεως ἐσχημάτισα την ἐντύπωσιν ὅτι αι οπαί εις ἄς ἐτοποθετήθησαν ὑπὸ των συμμοριτῶν αι νάρκαι εἶχον ἀνοιωχθῇ εκ των προτέρων ὑπὸ κατοίκων χωρίου ΠΕΝΤΑΠΟΛΕΩΣ. εις το συμπέρασμα τοῦτο κατέληξα διότι:

α) Εὐρέθη ἐπὶ της Δημοσίας οδοῦ μία οπή ἀνοιωχθεῖσα διὰ τοποθέτησιν νάρκης χωρὶς να ἔχη τοποθετηθῇ τοιαύτη. β) η οπή αὕτη εἶχε συμμετρικόν σχῆμα και φαίνεται ὅτι δεν ἐγένετο ἐν βία. γ) κάτοικοι του χωρίου ΠΕΝΤΑΠΟΛΕΩΣ ἀντελήφθησαν εκ μακρινῆς ἀποστάσεως ἄτομα να ἐρευνῶσι δι' ηλεκτρικῶν φανῶν το μέρος ἔνθα ἐτοποθετήθησαν αι νάρκαι (συμπεραίνω εκ του ὅτι οι συμμορίται ἐρευνούσαν να ἀνεύρουν τας ηνοιωγμένας, κατόπιν προσυεννοήσεως, οπὰς προς τοποθέτησιν των ναρκῶν).

Κατόπιν του ἀνωτέρω συμπεράσματος συνέλαβα ως ὑπόπτους τον μηχανικόν του εις το μέρος ἐκεῖνον ἐργαζομένου οδοστρωτήρος και τον Βοηθόν του. Τούτους παρέδωσα εις το τμήμα Ασφαλείας ΣΕΡΡΩΝ προς ἐνέργειαν ἀνακρίσεως.

5) Διεπίστωσα ὅτι το ἠθικὸ των μὲν ΜΑΥ ἐξεμῆδενίσθη τελείως το δε τοιοῦτον των ἀνδρῶν της Χωρ/κῆς εἶναι πολὺ μειωμένον. εις ἐπανάληψιν ἐπιθέσεως οι συμμορίται θα συναντήσωσι ἀσθενεστέραν ἀντίστασιν.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Προτείνω

1) ὅπως ἐπιζητηθῇ η ὑπὸ του ΣΣ διάθεσις λόχου Κομμάντος ἢ λόχου Χωρ/κῆς ὅστις να ἐγκατασταθῇ εις Ν. ΖΙΧΝΗΝ. Ἄν οι συμμορίται ἐπιτύχωσι μελλοντικῶς να ἐκμῆδενίσωσι ἐξ ολοκλήρου την φρουράν της Κωμοπόλεως ταύτης θα ἐπιτύχωσι ὑπὲρ αὐτῶν μεγάλα πλεονεκτήματα και θα δημιουργήσωσι μεγάλην ἀπειλήν διὰ την ἐν γένει ἀσφάλειαν της περιοχῆς ΣΕΡΡΩΝ - ΔΡΑΜΑΣ και διὰ της οδικῆς και Σιδηροδρομικῆς γραμμῆς.

2) Εἰδικὸς ΑΞ/κός δέον να περιέλθῃ τας φρουράς Χωρ/κῆς και τη ἐπίβλεψιν του να γίνῃ οργάνωσις θέσεων και σχεδίου πυρός.

ΣΤΓ τη 25 Αυγούστου 1947
ΣΥΡΜΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓ.
Επίλαρχος

Ακριβές αντίγραφον
Τ.Σ.Υ.

29

ΘΕΜΑ: Έκθεσις Επιθέσεως κατά
ΚΑΛΟΧΩΡΙΟΥ-ΠΛΑΤΑΝΑΚΙΩΝ

ΠΡΟΣ: 1ην ΣΤΡΑΤΙΑΝ/Α1

ΚΟΙΝ.: Α1

ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ

Γ' ΣΣ (Α1)

ΑΡΙΘΜ. Α.Π. 43893

ΒΣΤ 903 τη 11.Χ.47

1. Υποβάλλεται συνημμένως ΕΚΘΕΣΙΣ 563 Τάγματος (Στρατιωτικόν Συγκρότημα Πορροΐων) περί της επιθέσεως συμμοριτών κατά των Χωρίων ΚΑΛΟΧΩΡΙΟΥ και Λόχου ΠΛΑΤΑΝΑΚΙΩΝ την νύκτα της 13 προς 14. 9. 47.

Α. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Συν/ρχης

Επιτελάρχης Σ. Στρατού

Β.Χ./Α.Λ.

Ακριβές Αντίγραφον

Τ.Σ.Υ.

563 ΤΑΓΜΑ ΠΕΖΙΚΟΥΣΤΡΑΤ. ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΠΟΡΡΟΙΩΝΕΚΘΕΣΙΣ

Περί της επιθέσεως συμμοριτών κατά των χωρίων ΚΑΛΟΧΩΡΙΟΥ και Λόχου ΠΛΑΤΑΝΑΚΙΩΝ την νύκτα της 13 προς την 14.9.47

1. Εκδήλωσις επιθέσεως την 21.15 ώραν ο Λόχος ΠΛΑΤΑΝΑΚΙΩΝ μοι ανέφερεν ότι Δ. ΠΛΑΤΑΝΑΚΙΩΝ και άνωθεν ΚΑΛΟΧΩΡΙΟΥ επί της οδού ΚΑΣΤΑΝΟΥΣΗΣ - ΠΛΑΤΑΝΑΚΙΩΝ ηκούσθη θόρυβος αποδοθείς εις κινήσεις συμμοριτών.

Αμέσως εξήτησα τηλ/κώς όπως βολή πυρ/κού συντελεσθή επί του σημείου τούτου, εν συνεχεία δε εκατέρωθεν της οδού από ΠΛΑΤΑΝΑΚΙΩΝ μέχρι ΚΑΣΤΑΝΟΥΣΗΣ.

Την 21.30 ώραν οι συμμορίται εβλήθησαν υπό της Διμοιρίας ΜΑΥ Καλοχωρίου εγκατεστημένης εν ενέδρα εις την Β. Δ. παρυφήν του χωρίου. Αμέσως διάταξα να σταλή εις ενίσχυσιν ταύτης Διμοιρία του Λόχου Πλατανακίων, συγχρόνως Ν. εκίνησα μίαν Διμοιρίαν του Λόχου Ροδοπόλεως υπό τον Ανθ/γόν Βασιλείου ήτις εγκατεστημένη εν ενέδρα επί του σημείου (963132) ήτις κινηθείσα διά μέσου των αγρών έφθασαν εις την Ανατολικήν παρυφήν του χωρίου την 23ην ώραν εμπλακείσα αμέσως εις αγώνα μετά πολυαριθμων συμμοριτών. Οίτινες είχαν εγκατασταθή εν ενέδρα 200 μέτρα Ανατ. Καλοχωρίου. Έν τω μεταξύ οι συμμορίται ηδυνήθησαν να εισέλθουν εις τον Β. συνοικισμόν του χωρίου θέσαντες πύρ εις τινας οικίας. Συγχρόνως η κινηθείσα από Πλατανακίων εις ενίσχυσιν Καλοχωρίου Διμοιρία ευθύς μετά την έξοδόν της εκ της Δ. παρυφής των Πλατανακίων εβλήθη υπό ενέδρας ην ανέτρεψε, εξ αποστάσεως όμως 500 μέτρων εβλήθη και πάλιν υπό πολλών αυτομάτων όπλων ενεπλάκη εις αγώνα καθ' όσον οι επικεφαλής των συμμοριτών προέτρεπον αυτούς όπως επιτεθώσι κατά των μοναρχοφασιστών Στρατιωτών όπως τους απεκαλούν, διότι τους έφαγαν τον Καπετάνιο τους.

Τας αλλεπαλήλους ενέδρας ηδυνήθη η Διμοιρία αύτη να ανατρέψη την 24ην ώραν οπότε ήρχισεν και η σύμπυξις των συμμοριτών προς Καστανούσαν. Η μάχη μετά της Διμοιρίας ΡΟΔΟΠΟΛΕΩΣ και Διμοιρίας ΜΑΥ Καλοχωρίου διήρκεσεν εις την πλευράν ταύτην μέχρι της 23.45 ώρας οπότε οι συμμορίται ήρχισαν εν τάχει συμπτυσσόμενοι διά της εκτοξεύσεως δύο λευκών Φωτοβολίδων. Άπαντα τα τμήματα εξετέλεσαν καταδιωκτικά πυρά κατά των συμπτυσσομένων συμμοριτών καταδιώκοντες τούτους πέραν των 2 χιλιομέτρων.

2. Συγχρόνως την 22.30 ώραν ο Λόχος Πλατανακίων ήρχισε βαλλόμενος καταιγιστικώς υπό όλμων 3'' και 9 πολυβόλων τοποθετημένων ως εξής:

4 Δυτικώς του καταυλισμού του Λόχου, 3 Ανατολικώς του καταυλισμού και 2 Βορείως τούτου. Απέστειλα αμέσως εις ενίσχυσιν τούτου δύο Διμοιρίας του Λόχου Ροδοπόλεως μετά στοιχείου όλμου 3'' δι' αυτοκινήτων εις απόστασιν 1500 μέτρων εντεύθεν των Πλατανακίων εκείθεν δε πεζοί προς αποφυγήν ανατινάξεως τούτων υπό τυχόν τοποθετήσεως επί της οδού υπό των συμμοριτών ναρκών. Τα αυτοκίνητα ηκολούθουν κατόπιν με εσβυσμένα τα φώτα δύο δε ναρκοσυλλέκται διά προχείρων ράβδων εξετέλουν ανίχνευσιν επί της οδού. εις απόστασιν 1000 περίπου μέτρων εντεύθεν των Πλατανακίων και επί μικράς γεφύρας αφού διήλθεν ο Λόχος πεζή το αυτοκίνητον το πρώτον ακολουθούν προσέκρουσε διά του οπισθίου τροχού επί νάρκης και ανετινάχθη του οδηγού στρατιώτου διασωθέντος.

Ο Λόχος εισήλθεν εις το χωρίον Πλατανάκια την 23.15 ώραν και επειδή διεπίστωσε ότι ο Λόχος Πλατανακίων εβάλλετο σφοδρότερον επί της Δυτικής παρυφής του χωρίου εκινήθη προς την κατεύθυνσιν ταύτην ίνα προσβάλλη εκ των πλευρών τους συμμορίταις. Αμέσως εβλήθη και ανεπτύχθη εις μάχην διαρκέσασαν μέχρι της 24^{ης} ώρας οπότε οι συμμορίται συνεπτύχθησαν εν τάχει προς Καστανούσαν, συγχρόνως όμως οι συμμορίται από μεγάλης αποστάσεως έβαλον τόσον τας ενισχύσεις όσον και τον Λόχον Πλατανακίων διά δύο όλμων 3'' ρίψαντες πλέον των 60 βλημάτων.

3. Άμα τη εκδηλώσει της επιθέσεως κατά του Καλοχωρίου έσπευσαν εις ενίσχυσιν τούτων δύναμις ΜΑΥ Ανατολής και Θεοδωρόβου καταλαβόντα θέσεις επί της Σιδηροδρομικής γραμμής Νοτίως Καλοχωρίου.

4. Διεπιστώθη ότι η επιτεθείσα κατά του Καλοχωρίου δύναμις ανήρχετο εις 200 περίπου συμμορίτας οίτινες έφερον και μεταγωγικά ανήκον δε εις το Σύντ/μα Ιου Τάγματος Κιλκίς ως και Νιγρίτης και προήρχοντο εκ της κατευθύνσεως Καστανούσης. Ήσαν εφοδιασμένοι διά πολλών πολυβόλων και Στέν ως και 2 όλμων 3'' εξ ων ο εις έβαλε κατά των Πλατανακίων και ο έτερος κατά του Καλοχωρίου.

5. Επί της οδού Ροδοπόλεως - Πλατανακίων και εις απόστασιν 1000 περίπου μέτρων εντεύθεν των Πλατανακίων είχαν τοποθετηθή εκατέρωθεν μικράς γεφύρας 4 μεγάλοι νάρκαι Γερμανικού τύπου εξ ων αι δύο ανευρέθησαν σήμερον την πρωίαν υπό των ναρκοσυλλεκτών επί της τρίτης προσέκρουσε κενόν Στρατιωτικόν αυτοκίνητον ήτις εκάλυψε την 4ην διά πολλών χωμάτων ένεκα δε τούτου δεν ανεκαλύφθη υπό των ναρκοσυλλεκτών. Οίτινες από της 5^{ης} πρωινής ώρας απεστάλησαν υπό του υποφαινομένου προς τούτο. Αποτέλεσμα δε τούτου υπήρξεν η έκκρηξις ταύτης κατά την στιγμή της ριμουλκίσεως του πρώτου προσκρούσαντος αυτοκινήτου εξ ή ανετινάχθη και δεύτερον αυτοκίνητον. Εφονεύθη δε εις οπλίτης του Λόχου Ροδοπόλεως και ετραυματίσθησαν βαρέως 1 οπλίτης και ελαφρώς έξ (6) οπλίται του αυτού Λόχου και 2 επίσης ελαφρώς του 563 Τάγματος. Επίσης ετραυματίσθη σοβαρώς εις οπλίτης ΜΑΥ Πλατανακίων. Άπαντες ούτοι διετάχθησαν υπό του Διοικητού του Λόχου παρόντος κατά την στιγμήν εκείνην όπως βοηθήσουν εις την ριμούλκην του πρώτου ανατιναχθέντος αυτοκινήτου.

6. Σκοπός της επιθέσεως των συμμοριτών ως αποδεικνύεται ήτο η καταστροφή του χωρίου Καλοχωρίου ίνα διανοίξωσιν οδόν προς ΚΡΟΥΣΣΙΑ διά Δοβά Τεπέ κατ' αρχήν, λεηλατήσωσι δε ότι ηδύναντο εκ του χωρίου.

7. Εκ της προξηνηθείσης πυρκαϊάς αποτεφρώθη μία οικία εις Πλατανάκια εκ βλήματος όλμου, (28) είκοσι οκτώ δε οικίαι εις Καλοχώριον εις άς έθεσαν πύρ οι συμμορίται. Θα έκαιον δε ολόκληρον το εξ εβδομήκοντα πέντε (75) οικιών χωρίον αν δεν κατέφθανον εγκαίρως ενισχύσεις.

8. Από της 5^{ης} πρωινής διάταξα εξερεύνησιν περιοχής υποδ. 421 (9317) - (905176) - Καστανούσα (90317) εξ ης προέκυψαν ότι οι συμμορίται κατευθύνθησαν προς Καστανούσαν και εκείθεν Βορείως ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ προς Μπέλλες.

9. Κατά την εξερεύνησιν και επί της οδού Πλατανακίων - Καστανούσης και εκατέρωθεν ταύτης ανευρέθησαν πολλάί λίμναι αίματος εξ ων καταφαίνεται ότι αι απώλειαι των συμμοριτών υπερέβησαν τας 10 αποτέλεσμα αφ' ενός μέν της ευστόχου βολής Πυρ/κού, αφ' ετέρου δε των καταδιωκτικών πυρών των ενισχύσεων.

10. Καπετάνιος δε των συμμοριτών ήτο υπό το ψευδώνυμον Καπετάν Γιώργης ήτο δε ανήρ μετρίου αναστήματος ηλικίας περίπου 40 ετών, μελαχροινός κατ' ομολογίαν δε των ιδίων των συμμοριτών ή εφονεύθη ή ετραυματίσθη σοβαρώς καθ' όσον οι επικεφαλής των συμμοριτών εφώναζον εις αυτούς να εκδικηθούν τον θάνατον του αρχηγού των διά των λέξεων «βαράτε τους μοναρχοφασίστας διότι μας έφαγαν τον καπετάνιο μας».

11. Συμπέρασμα

α) Απησχολήθη ο Λόχος Πλατανακίων βαλλόμενος επί τριώρου δι' όλμου 3 και 9 πολυβόλων ίνα μη δυνηθή και παράσχη βοήθειαν εις ΜΑΥ Καλοχωρίου το οποίον υπήρξε ο κύριος στόχος των συμμοριτών.

β) Οι συμμορίται εμπίπτοντες διαρκώς εις ενέδρας κατά την δίοδόν των από Κρουσίων εις Μπέλλες και τανάπαλιν επεδίωξαν την καταστροφήν του Καλοχωρίου ίνα υποχρεωθούν οι κάτοικοι και εγκαταλείψουν τούτο, διανοίξουν δε δίοδον προς ΚΡΟΥΣΣΙΑ διά Δοβά Τεπέ.

γ) Εγκατάστασις πολλών και ισχυρών ενεδρών εις διαδοχικά σημεία διά την αποτελεσματικήν παρεμπόδισιν των αποσταλεισών ενισχύσεων.

δ) Τοποθέτησις ναρκών εις υποχρεωτικά σημεία διαβάσεως αυτοκινήτων διά τον αυτόν σκοπόν.

ΣΤΓ 916 Α τη 14. 9. 47

Ο

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΟΥ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ
Κ. ΚΟΛΩΝΙΑΣ

Ταγ/ρχης

Ακριβές Αντίγραφον
Τ.Σ.Υ.

30

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ
ΡΑΔΙΟΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΙΚΩΣ

ΑΠΟ: ΓΕΣ/Α1
ΠΡΟΣ: Ι Στρατιάν, Βόλον.
Α. Π. 9786 Α΄

ΑΜΕΣΟΥ ΕΠΙΔΟΣΕΩΣ
ΒΣΤ 902/11-10-47
ώρα 20.

Επί 890103 από 11 Οκτωβρίου τηλεγραφήματος στοπ.

Αι επί εβδομάδας επιχειρήσεις Ευρυτανίας έσχον το δυσμενές αποτέλεσμα διαφυγής προς Τζουμέρκα ολοκλήρου σχεδόν της μάζης εκ 1000 - 1500 συμμοριτών με τον αδυσώπητον κίνδυνον λεηλασίας ατυχών πληθυσμών, φόνων, εμπρησμών, καταστροφών στοπ. Εξ άλλου παρουσιάζεται μοναδική στρατεύματά σας ευκαιρία να εξολοθρεύσετε εις μειονεκτικήν θέσιν που ευρίσκονται στοπ. Σύντονος καταδίωξις, κύκλωσις και φραγμός ώστε να μη υπεισέλθη ελευθερωθείσαν περιοχήν ουδέ εις συμμορίτης εφεξής στοπ. Έχομεν οι εντεταλμένοι στρατηγοί τραχεία και υψηλήν ευθύνην στιγμήν ταύτην να άρωμεν την επιτυχίαν που ζητεί το έθνος στοπ. Εκ του μέχρι τούδε 7μήνου διαστήματος επιχειρήσεων είναι αυτή η σπουδαιότερα στιγμή και ελπίζω ότι και την φοράν αυτήν αεροπόροι δεν θα σας αρνηθούν το μέγιστον αποδόσεώς των στοπ.

αντιστράτηγος Βεντήρης

Διά την ακρίβειαν
Τ.Σ.

31

Θέμα: Προθέσεις Στρατιάς

Προς: Διοικητάς Β' και Γ' ΣΣ
85^{ης} Περιοχής
Κοιν: ΥΣ/ΓΕΣ/Α1
Α1/1, 48, Στρατηγός

ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ
ΑΚΡΩΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ
Ιη ΣΤΡΑΤΙΑ
ΙΣ/1/996/Α1
12 Οκτωβρίου 1947

Κατόπιν των διά της υπ' αριθ. 4009/1/4.10.47 Δ/γής ΥΣ/ΓΕΣ δοθισών κατευθύνσεων

1. Εκ πολλών πηγών συρρέουσι πληροφορίες ότι είναι ενδεχόμενον οι βόρειοι γείτονες να προετοιμάζωσι και να ενεργήσουν πραξικόπημα ίνα πρό του χειμῶνος καταλάβουν «την Μακεδονίαν του Αιγαίου», ην να ανακηρύξουν ομόσπονδον Κράτος, με πρωτεύουσαν την ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΝ. Ο τρόπος ενεργείας του εχθρού θα είναι:

(α) Αθρόα είσβολή μεγάλου αριθμού παρτιζάνων οίτινες ενούμενοι με τους εντοπίους συμμορίτας θα επιχειρήσουν να επιτύχουν έν σοβαρό αποτέλεσμα ή

(β) Εισβολή των Στρατών των ομόρων, άνευ φυσικά επισήμου κηρύξεως πολέμου.

Διά την δευτέραν ταύτην περίπτωσιν θα συνταχθή ΕΙΔΙΚΟΝ ΣΧΕΔΙΟΝ ``ΛΕΩΝΙΔΑΣ`` όπερ θα αποσταλή υμίν προς μελέτην και προπαρασκευήν διά την εφαρμογήν του κατόπιν ειδικής διαταγής, εάν διαπιστωθή τοιαύτη ανάγκη.

2. Διά της παρούσης θα καθορισθή έν πρόγραμμα ενεργειών μας με προοπτικήν εφαρμογής του ει δυνατόν μέχρι 15 Νοεμβρίου το βραδύτερον πάντως μέχρι τέλους Νοεμβρίου και με σκοπόν όπως αντιμετωπίσωμεν την 1(α) περίπτωσιν.

Η αντιμετώπισις της περιπτώσεως ταύτης συνιστάται εις την ενίσχυσιν εν όλω τω μέτρω του δυνατού των δυνάμεων μας των δρωσών επί των κατευθύνσεων εισβολής νέων συμμοριών πράγμα όπερ σημαίνει ΥΠΑΡΙΝ ΚΑΙ ΕΓΚΑΙΡΟΝ ΕΠΕΜΒΑΣΙΝ ΕΦΕΔΡΕΙΑΣ.

3. Πρός τούτο τα Σώματα Στρατού να λάβωσι τα κάτωθι μέτρα

(α) Β' ΣΩΜΑ ΣΤΡΑΤΟΥ

Ι. Θα μεριμνήση διά την ταχείαν επαναφοράν της 41 Ταξιαρχίας εις τον τομέα της, συμφώνως και προς την υπ' αριθ. 46/954/6.10.47 διαταγή μου.

Τούτο δέον να έχη πραγματοποιηθή απαρεγκλίτως μέχρι 25 Οκτωβρίου.

ΙΙ. Ευθύς ως εγκατασταθώσι τα οργανούμενα Τάγματα Εθνοφρουράς (12ον Δομοκού και 11ον και 15ον Καρδίσης):

Θα αποσύρη την 74 Ταξιαρχίαν εκ του υψιπέδου. ΡΕΝΤΙΝΑΣ - ΣΜΟΚΟΒΟΥ και θα την διαθέση εις VIII Μεραρχίαν ως οργανικήν της, εις αντικατάστασιν της 43 Ταξιαρχίας, ήτις θα επανέλθη εις την ΙΧ Μεραρχίαν, εις ην ανήκει οργανικώς.

Θα αποσύρη την 72 Ταξιαρχίαν εκ της περιοχής ΑΓΡΑΦΩΝ και θα την θέση εις την διάθεσιν της 85 Περιοχής μετονομαζομένης «Ι Μεραρχίας».

Τα εν τη παραγράφω ταύτη 3(α)ΙΙ δέον να πραγματοποιηθώσι μέχρι 10 Νοεμβρίου.

iii. Θα οργανώσει επιχείρησιν διά την εκκαθάρισιν της ζώνης ΖΑΓΟΡΙΩΝ και επικάθισιν δυνάμεων μέχρι της γραμμής ΚΟΝΙΤΣΑ - ΑΩΟΣ ποταμός - ΔΙΣΤΡΑΤΟΝ όπου και να επιτευχθή σύνδεσμος μεταξύ VIII και IX Μεραρχιών (Επιχειρήσεις II, IX και VIII Μερχιών).

Η ενέργεια αυτή θα πρέπει να πραγματοποιηθή εντός του β' δεκαημέρου Νοεμβρίου καθόσον εκτός των δυνάμεων IX Μεραρχίας (41-42-43 Ταξιαρχιών) θα διαθέτη την VIII Μεραρχίαν με όλες τας μαχίμους δυνάμεις της (74, 75 Ταξιαρχίας και 581 Τ) κατόπιν συγκροτήσεως των 16, 17 και 18 Ταγμάτων Εθνοφρουράς εις την περιοχήν VIII Μεραρχίας.

iv. Μετά την άρθρωσιν των VIII και IX Μεραρχιών προοπτική όπως μέχρι τέλους Νοεμβρίου η IX Μεραρχία προωθηθή εις την ζώνην της II Μεραρχίας από ΔΙΣΤΡΑΤΟΝ (ναι) μέχρι ΠΕΝΑΤΑΛΟΦΟΥ όπου θα συνδεθή με δυνάμεις της XV Μεραρχίας. Η II Μεραρχία θα αποσύρη διαδοχικώς τας 21 και 22 Ταξιαρχίας και θα αχθή κατά μήκος της αρτηρίας ΛΑΡΙΣΣΑ - ΚΟΖΑΝΗ ως Εφεδρεία Στρατιάς. εις την διάθεσιν της θα τεθή και η 3 Ταξιαρχία ως καθορίζεται κατωτέρω.

v. Μέχρι της 25 τρέχοντος οπωσδήποτε η 36 Ταξιαρχία να έχη αναλάβη το 564 Τάγμα της και να έχωσι τεθή εις την διάθεσιν της Στρατιάς οι 7 Λ.Ο.Κ. ΠΗΛΙΟΥ αποστελλόμενοι εις ΒΟΛΟΝ (ΑΓΡΙΑΝ).

(β) Γ' ΣΩΜΑ ΣΤΡΑΤΟΥ

i. Να αποσύρη από της λήψεως της παρούσης μίαν Ταξιαρχίαν της XI Μεραρχίας εις ΓΙΑΝΝΙΤΣΑ ή ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΝ ως εφεδρείαν ετοιμήν να επέλμῃ κατά τας ανάγκας του ΣΣ κατόπιν διαταγής μου.

ii. Να έχη υπ' όψιν του ότι θα καταβληθή προσπάθεια διά την διάθεσιν αυτώ μέχρι 20 Νοεμβρίου της 36 Ταξιαρχίας αρχικώς μὲν ως εφεδρικής εις Θεσσαλονίκην ή να ενισχύση βραδύτερον την X Μεραρχίαν.

(γ) 85 ΠΕΡΙΟΧΗ

i. Θα αποσύρη μέχρι 20 Οκτωβρίου τους 10 παλαιούς Λ.Ο.Κ. και μέχρι τέλους Οκτωβρίου τους υπολοίπους 15 Λ.Ο.Κ. τους οποίους θα συγκεντρώσῃ εις ΑΓ. ΜΑΡΙΝΑΝ ίνα συνεχίσωσι την εκπαίδευσιν των ανασυγκροτούμενοι μερίμνη της Υ.Μ.Ο.Κ./ΓΕΣ.

ii. Ευθύς ως εγκατασταθώσι τα 1, 2, 3, 4, 5, και 7 Τάγματα Εθνοφρουράς, θα αποσύρη τας 71 και 3 Ταξιαρχίας.

Τούτο προβλέπεται μέχρι 10 Νοεμβρίου.

iii. Μετονομαζόμενη εις I Μεραρχίαν και έχουσα υπό τας διαταγὰς της τας 71 και 72 Ταξιαρχίας (διά την 72 Ταξιαρχίαν ὅρα 3(α)ii παρούσης), βραδύτερον δε και ετέραν συγκροτηθησομένην Ταξιαρχίαν θα αποτελέσῃ την εφεδρείαν του ΓΕΣ εγκαθισταμένη εις περιοχήν ΚΕΔΡΟΝ - ΔΟΜΟΚΟΝ - ΦΑΡΣΑΛΑ - ΑΛΜΥΡΟΣ.

iv. Η αποσυρθησομένη 3 Ταξιαρχία (PIMINI) θα μετασταθμεύσῃ εις την προτέραν της θέσιν ΕΛΑΣΣΩΝΑ ίνα αντικαταστήσῃ την 36 Ταξιαρχίαν ήτις συμφώνως 3(β) ii παρούσης θα επανέλθῃ εις το Γ' Σ. Στρατού.

v. Διά τα ζητήματα των 3(γ)iii και iv της παρούσης ως και διά την παράδοσιν της ευθύνης ΡΟΥΜΕΛΗΣ εκδοθήσεται ειδική διαταγή.

4. Τα Β' και Γ' Σώματα Στρατού και η 85 Περιοχή έχοντα υπ' όψιν το πρόγραμμα των διαγραφομένων ανωτέρω ενεργειών και κατευθύνσεων να προετοιμάσωσιν εγκαίρως την εφαρμογήν του και να αναφέρωσι ημίν τας τυχόν συναντωμένας δυσχερείας.

5. Είς όλες τας ενεργείας των και τας σκέψεις των πρέπει να πρυτανεύσῃ ΕΜΜΟΝΟΣ ΑΠΟΦΑΣΙΣ ότι πρέπει:

(α) Μέχρι τέλους Νοεμβρίου οπωσδήποτε να εμπεδωθή πλήρως η τάξις νοτίως της γραμμής ΚΟΝΙΤΣΑ - ΑΩΟΣ - ΔΙΣΤΡΑΤΟΝ - ΒΕΝΕΤΙΚΟΣ - ΑΛΙΑΚΜΩΝ.

(β) Ότι δέον να έχωμεν μίαν Μεραρχίαν εφεδρείαν εις τα Βόρεια κράσπεδα ΡΕΝΤΙΝΑ - ΟΡΘΡΥΣ.

(γ) Ότι δέον να έχωμεν μίαν Μεραρχίαν εφεδρείαν κατά μήκος ΛΑΡΙΣΣΗΣ - ΚΟΖΑΝΗΣ.

(δ) Ότι πρέπει να έχωμεν δύο Ταξιαρχίας εφεδρείας εις Κοιλάδα ΑΞΙΟΥ.

(ε) ότι τέλος δέον να εισέλθωμεν εις τον χειμώνα υπό τας ανωτέρω προϋποθέσεις 5(α) (β) (γ) (δ).

6. Εάν υπάρξη η δέουσα κατανόησις και η επιβαλλομένη δραστηριότης ΠΙΣΤΕΥΩ ότι το καθωριζόμενον διά της παρούσης πρόγραμμα είναι πραγματοποιήσιμον, διότι εισέρχεται εις τας δυνάμεις της Στρατιάς νέον αίμα 16 Τάγματα Εθνοφρουράς (1ον Λεβαδείας, 2ον Ιτέας, 3ον Αμφίσσης, 4ον Αταλάντης, 5ον Μακρακώμης, 6ον Ναυπακτίας, 7ον Καρπενησίου, 8ον Άρτης, 9ον Αγρινίου, 10ον Αμφιλοχίας, 11ον και 15ον Καρδίτσης, 12ον Δομοκού, 16ον Μετσόβου, 17ον Ιωαννίνων και 18ον Δολιανών) και 3 Τάγματα Στρατού (105, 601 και 616).

7. ΑΝΑΦΕΡΑΤΕ ΛΗΨΙΝ και διαδοχικώς ενεργείας σας.

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΙΑΣ

Τ.Σ.Υ.

Δ. ΓΙΑΤΖΗΣ

Αντιστράτηγος

32

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΓΕΝΙΚΟ ΑΡΧΗΓΕΙΟ
ΕΠΙΤΕΛ. ΓΡΑΦΕΙΟ ΙΙΙ

Συμπληρωματικό του υπ' αριθ. 12 και 13 ανακοινωθέν μηνός Αυγούστου
1947 του Γενικού Αρχηγείου.

Στις 17 και 18/8 τμήματά μας του Αρχηγείου Ανατ. Μακεδονίας - Θράκης στην Περιοχή Σερρών αντιμετώπισαν αποφασιστικά εκστρατεία του εχθρού. Στην 2ωρη σκληρή μάχη ο εχθρός είχε απώλειες 40 νεκρούς μεταξύ των οποίων 4 αξ/κοί και 20 τραυματίες. Δικές μας απώλειες 9 νεκροί. Επίσης από φάλαγγα εχθρικών 12 αυτοκινήτων ανατινάχτηκαν 2 αυτοκίνητα.

Στις 24 / 8 τμήματα του ιδίου Αρχηγείου χτύπησαν 60 χωρ/κες 150 ΜΑΥδες στο χωριό Νέα Ζώνη. Ο εχθρός εκτοπίστηκε από τα οχυρωμένα σπίτια και οι Μαχητές μας, μπήκαν μέσα στο χωριό. Ο εχθρός είχε απώλειες 30 νεκρούς μεταξύ των οποίων και ο αρχισυμμορίτης πρόεδρος της Κοινότητας. Λάφυρα: οπλισμός, πυρομαχικά και τρόφιμα. Κάηκαν 20 οχυρωμένα σπίτια και τα δημόσια κτήρια. Δικές μας απώλειες 1 ελαφρά τραυματίας.

Στις 31/8 τμήματά μας του ιδίου Αρχηγείου χτύπησαν στο δημόσιο δρόμο εχθρική μηχανοκίνητη φάλαγγα που την συνόδευαν δύο τάγκς. Η μάχη βάσταξε 3 ώρες. Ο εχθρός είχε πολλούς νεκρούς και τραυματίες που τους μετέφερε στις Σέρρες με τρία αυτοκίνητα. Δικές μας απώλειες 5 νεκροί μεταξύ των οποίων 1 διμοιρίτης.

Στις 14/8 τμήματά μας του Αρχηγείου Θεσσαλίας ενήργησαν νυχτερινή αιφνιδιαστική επίθεση κατά εχθρικού Λόχου του 564 Τάγματος που κατείχε οχυρωμένες θέσεις στον Αηλιά Σπινόσας περιοχής Καρδίτσας. Οι Μαχητές μας με ορμητική έφοδο καβάλησαν τα εχθρικά χαρακώματα και σε τρία τέταρτα της ώρας εξουδετέρωσαν κάθε εχθρική αντίσταση. Ολόκληρος εχθρικός λόχος αιχμαλωτίστηκε μ' όλο το υλικό του. Απώλειες του εχθρού 7 νεκροί μεταξύ των οποίων ο Διοικητής του Λόχου Λοχαγός Ψωρόπουλος. Αιχμάλωτοι μεταξύ των οποίων 2 αξ/κοί. Λάφυρα: 20 τουφέκια, 12 οπλ/λα μπρέν, 20 ατομικά αυτόματα, 1 πολ/λο Φιάτ, 1 ομαδικός όλμος, 3 ατομικοί, 40 χιλιάδες σφαίρες, 200 βλήματα όλμων, 2 πιάτ με 30 βλήματα, 1 ασύρματος Νο 22, 30 μεταγωγικά ζώα, άφθονα είδη ιματισμού και τρόφιμα.

Έτσι ο εχθρός στο χρονικό διάστημα από 1-31 Αυγούστου είχε τις παρακάτω συνολικές απώλειες.

Νεκροί Αξ/κοί 21, στρατιώτες 619, Τραυματίες αξ/κοί 1, στρατιώτες 615. Αιχμάλωτοι 4 αξ/κοί και 269 στρατιώτες. Τα τμήματά μας πήραν τα παρακάτω λάφυρα: 10 ομαδικούς όλμους, 17 ατομικούς, 1 πολυβόλο, 5 Πιάτ, με 30 βλήματα, 44 οπλ/λα, 52 ατομικά αυτόματα, 572 τουφέκια, 85 χειροβομβίδες, 1.150 βλήματα ομαδικού όλμου, 30 βλήματα ατομικού όλμου, 251.850 φυσίγγια, 9 ασυρμάτους, 2 οπτικούς, 1 Ραδιόφωνο, 6 τηλέφωνα, μια γραφομηχανή, 125 κουβέρτες, 164 χλαίνες, 100 αντίσκηνα, 350 μεταγωγικά ζώα, 3 αρχεία λόχου και άφθονο άλλο υλικό ιματισμού και τροφίμων. Ανατινάχτηκαν 11 οδικές γέφυρες, 2 σιδηροδρομικές γέφυρες, 2 ατμομηχανές, 29 αυτοκίνητα, 6 θωρακισμένα, και πολλές εκατοντάδες σιδηροδρομικής γραμμής.

Απώλειες του Δημοκρατικού Στρατού στο χρονικό αυτό διάστημα 80 νεκροί, 103 τραυματίες και 20 αγνοούμενοι.

Σ.Δ. Γεν. Αρχηγείου 13/10/47
Στρατηγός ΜΑΡΚΟΣ

33

ΑΠΟΡΡΗΤΟΝΑΝΩΤΑΤΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΗΣ

Α.Σ.Ε.Α./ (31)

Αθήναι τη 14^η Οκτωβρίου 1947ΠΡΑΚΤΙΚΑ

Της 31^{ης} Συνεδριάσεως του Α.Σ.Ε.Α. Η Συνεδρίασις αὕτη ἔλαβε χώραν την 14ην Οκτωβρίου ε. ε. ἡμέραν Τρίτην και ὥραν 10ην εν τη αἰθούσῃ του Υπουργικῆς Συμβουλίου.

Παρόντες κατά την Συνεδρίασιν

Πρόεδρος	Θ. ΣΟΦΟΥΛΗΣ	Πρόεδρος
της Κυβερνήσεως	Γ. ΣΤΡΑΤΟΣ	Υπουργός Στρατ/κών
Υπουργός	Α. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ	Υπουργός Ναυτικών
Υπουργός	Κ. ΔΙΓΚΑΣ	Υπουργός Αεροπορίας
Υπουργός	Κ. ΡΕΝΤΗΣ	Υπουργός Δ.Τάξεως
Υπουργός	Κ. ΒΕΝΤΗΡΗΣ	Αρχηγός Γ.Ε. Στρατού
Αντιστράτηγος	Π. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ	Αρχηγός Γ.Ε. Ναυτικών
Υποναύαρχος	Σ. ΡΩΛΙΝΣ	Αρχηγός Β.Σ. Αποστολής
Στρατηγός	Γ. ΛΙΒΣΕΥ	Αρχηγός Σ.Ο.Η.Π.Ε.
Στρατηγός	Α. ΤΑΛΜΠΟΤ	Αρχηγός Β.Ν.Α.
Υποναύαρχος	Τ. ΣΝΕΚΕΒΠΕΡΓΚ	Ναυτ. Ακόλ. Πρεσβ. Η.Π.Α.
Υποναύαρχος	Τ. ΓΚΡΕΥ	Αρχηγός Β.Α.Α.
Ταξίαρχος	Χ. ΟΥΙΚΛΗ	Αρχηγός Β.Α.Σ.Α.
Σέρ	Χ. ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ	Αρχηγός Γ.Ε. Αεροπορίας
Σμήναρχος	Ν. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ	Επιτελάρχης Υπ.Δ. Τάξεως
Συνταγματάρχης	Γ. ΜΠΑΡΟΥΤΣΟΣ	Γραμματεὺς
Συνταγματάρχης	Α. ΣΤΑΘΑΤΟΣ	Διερμηνεύς
Αντισυνταγματάρχης	Ρ. ΜΠΟΝΤ	Διερμηνεύς
Ταγματάρχης		

Πρακτικόν 44. Ανακοινώσεις της Α. Μ. του Βασιλέως επί της Στρατιωτικής καταστάσεως και επί των αναγκών του Στρατού:

Η Α. Μ. ο Βασιλεύς ευδοκήσας ὅπως παραστή κατά την Συνεδρίασιν του Συμβουλίου προέβη ενώπιον αὐτοῦ εἰς τας κατωτέρω ανακοινώσεις ἐπὶ της Στρατιωτικῆς καταστάσεως και ἐπὶ των αναγκών του Στρατοῦ, κατόπιν των γενομένων ὑπὸ τούτου διαπιστώσεων κατά την ενεργηθεῖσαν εἰς Βόρειον Ελλάδα περιοδείαν του:

Λέγει ὅτι ἔκαμε μίαν περιοδείαν εἰς Βόρειον Ελλάδα, ἵνα κατατοπισθῇ ἐπὶ τόπου ἐπὶ των ζητημάτων του Στρατοῦ, ἀπὸ ἀπόψεως ἠθικοῦ και αναγκών αὐτοῦ και ὅτι εἶχε παρακαλέσει τους δύο Αρχηγούς των Ξένων Αποστολῶν Στρατηγούς κ. κ. ΡΩΛΙΝΣ και ΛΙΒΣΕΥ ὅπως τον παρακολουθήσωσι κατά την περιοδείαν του διὰ να τον πληροφορήσωσι ἐπὶ ὠρισμένων λεπτομερειῶν και διὰ ν' αντιληφθῶσι και οὗτοι τα σχετιζόμενα με τον Στρατόν ζητήματα. Και ο μὲν Στρατηγός κ. ΡΩΛΙΝΣ παρηκολούθησε το ταξίδιον μέχρι τέλους, ο δε Στρατηγός κ. ΛΙΒΣΕΥ διέκοψε τούτο.

Διὰ τούτο παρακαλεῖ τους Στρατηγούς κ. κ. ΡΩΛΙΝΣ και ΛΙΒΣΕΥ ὅπως εκθέσωσιν εν συνεχείᾳ τας παρατηρήσεις των.

Συνεχίζων λέγει ότι ο σκοπός της επιθεωρήσεως, ην ενήργησε συνίστατο εις το να αντιληφθή αυτοπροσώπως την κατάστασιν του Στρατού από απόψεως ηθικού και τον εν γένει ανάγκας τούτου διά τον ταχύτερον και αποτελεσματικώτερον τερματισμόν του αγώνος κατά των συμμοριτών.

Αναφέρει ότι διεπίστωσεν αρτίαν εκπαίδευσιν του Στρατού, γενικώς ικανήν ηγεσίαν, πίστην των Αξ/κών και οπλιτών εις τον αγώνα, υψηλόν φρόνημα και πεποίθησιν επί την τελικήν νίκην.

Προκειμένου, λέγει, περί των αναγκών του Στρατού και δεδομένου ότι αι επιχειρήσεις του Στρατού εναντίον των συμμοριτών διαφέρουσιν ουσιώδως μεταξύ των Στρατών τούτων, έπεται ότι αι ανάγκαι του Στρατού δέον να ποσαρμοσθώσι προς τον τρόπον διεξαγωγής των επιχειρήσεων, ήτις κατά την γνώμην του δέον να βασίζεται επί των ακολούθων κατευθύνσεων:

1ον) Ο σκοπός των επιχειρήσεων δέον να είναι η εξόντωσις των συμμοριτών και ουχί η απώθησις τούτων από μιας περιοχής εις ετέραν. Η εξόντωσις δε αυτή επιτυγχάνεται διά κυκλώσεως και επιθέσεως εκ συγκλινουσών κατευθύνσεων.

2ον) Ο παράγων ο οποίος δέον να διέπη τας επιχειρήσεις δέον να είναι η αιφνηδιαστική ενέργεια και συνεπώς οι κινήσεις προσπελάσεως των τμημάτων δέον να αποκρύπτονται επιμελώς, να ενεργώνται επιθέσεις κατά την νύκτα και να αρχίζουν αύται όσον το δυνατόν από μικροτέρας αποστάσεως και με περισσότερα μέσα πυρός.

3ον) Τα ανωτέρω προϋποθέτουν καλήν συλλογήν πληροφοριών, έγκαιρον εκμετάλευσιν τούτων και όσον ένεστι μεγαλυτέραν ευελιξίαν και ανεξαρτησίαν των μονάδων του Στρατού.

Προς τούτο:

α) Λαμβανομένου υπ' όψιν ότι διατίθεται μέγα μέρος της δυνάμεως του Στρατού προς εξασφάλισιν αστικών κέντρων, μέσων συγκοινωνίας, τεχνικών έργων κ. λ. π., επιβάλλεται η ταχύτερα συγκρότησις των Ταγμάτων Εθνοφρουράς διά ν' αναλάβωσι τούτο εις τας περιοχάς αυτάς αποστολάς στατικής αμύνης, οπότε ο Στρατός θα δυνηθή να διαθέτη το σύνολον των δυνάμεών του κατά των συμμοριτών και θ' αποκτήση την ποθουμένην ευελιξίαν και ανεξαρτησίαν.

β) Η καλή συλλογή πληροφοριών και η έγκαιρος εκμετάλευση τούτων απαιτεί διαρκή κίνησιν και επαφήν περιπόλων μετά των συμμοριτών.

Αι περίπολοι ούτοι ενεργούσαι κατά την νύκτα και εφωδιασμένοι με ανάλογα μέσα διαβιβάσεων θ' αποτελέσωσι μετά της Αεροπορίας Αναγνωρίσεως το καλλίτερον μέσον πληροφοριών.

Αι υπό των πρακτόρων παρεχόμεναι πληροφοροίαι έστω και ακριβείς δεν φαίνονται να παρέχουν εχέγγυο εκμεταλεύσεώς των.

Η Αεροπορία δύναται να συμβάλη σοβαρώς ως όργανον πληροφοριών και διά της συμμετοχής της εις την μάχην.

Η διαρκής επιτήρησις από αέρος και όταν ακόμη, λόγω του διακεκομένου του εδάφους και της διασποράς των συμμοριτών, δεν δύναται να έχη αποφασιστικά αποτελέσματα από απόψεως πληροφοριών, είναι εν τούτοις επιβεβλημένη, διότι αναγκάζει τους συμμορίτας ν' αποκρύπτονται, να διασπείρωνται και να χάνουν το ηθικόν των.

Η συνεχής αύτη επιτήρησις απαιτεί διάθεσιν περισσότερων αεροπλάνων και κλιμάκωσιν τούτων και εις άλλα αεροδρόμια οπότε επιτυγχάνεται μεγαλυτέρα παραμονή αεροπλάνων άνωθεν του επιτηρητέου εδάφους.

Δέον επίσης να εξετασθή και ο εφοδιασμός από αέρος με βάσιν όμως ότι δεν θα έχη ούτος, λόγω καιρικών συνθηκών, ως αποτέλεσμα την αναβολήν των επιχειρήσεων.

γ) Πολλαί μονάδες ανέφερον ότι οι συμμορίται διαθέτοντας βαρέα πολυβόλα υπερέχουν από απόψεως οπλισμού. Καίτοι εξήγησε λέγει, εις τους ούτω

φρονούντας τον τρόπον διεξαγωγής των επιχειρήσεων, τούτέστι ότι επιβάλεται η αιφνιδιαστική ενέργεια, η εκτέλεσις νυκτερινών επιθέσεων του Στρατού εναντίον των συμμοριτών και ότι δέον η προσπέλασις των τμημάτων να γίνεται εξ εγγυτέρων αποστάσεων, εν τούτοις η έλλειψις πολυβόλων δημιουργεί την εντύπωσιν εις τον Στρατόν ότι ο αγών κατά των συμμοριτών διεξάγεται υπό μειονεκτικής συνθήκας και κατά συνέπειαν η χορήγησις πολυβόλων επιβάλλεται διά την ανύψωσιν του ηθικού του.

δ) Η διάθεσις ορειβατικού πυροβολικού εις μονάδας ενεργούσας επί ορεινού εδάφους, λόγω της μη διαθέσεως πεδινού Πυρ/κού εις τοιούτον έδαφος, φαίνεται επιβεβλημένη.

Το ορειβατικόν Πυρ/κόν διατιθέμενον καταλλήλως θα δύναται να θραύη αντιστάσεις μη δυναμένους να εξουδετερωθώσι διά μόνου του ελιγμού.

Βεβαίως η διάθεσις ορειβατικού Πυρ/κού παρουσιάζει ωρισμένα μειονεκτήματα, ήτοι καθιστά τας Μονάδας Πεζικού δυσκινήτους, υποχρεώνει αυτάς ν' ακολουθώσιν οδεύσεις βατάς εις ημιόνους, επιμηκύνη τας φαλάγγας, απαιτεί την προστασίαν των φορτηγών κτηνών, επαυξάνει τας εφοδιαστικές ανάγκας, αλλά παρά τούτο η διάθεσις τούτου εις τας Μονάδας θα ήτο ωφέλιμος και η ύπαρξις ορειβατικού Πυρ/κού εις τα ΣΣ και εις την Στρατιάν θα ήτο καλή λύσις.

ε) Οι Λόχοι καταδρομών ανήκοντες εις την Στρατιάν και διατιθέμενοι εις Μεγάλας Μονάδας προς διεξαγωγήν επιχειρήσεων ήτις και επιμελώς θα προπαρασκευάζεται, θα συμβάλωσι σοβαρώς εις τον αγώνα. Δέον όμως να αποφεύγηται η χρησιμοποίησις τούτων ως Λόχων Πεζικού και ν' αποσύρωνται ούτοι δι' ανάπαυσιν μετά το πέρας της επιχειρήσεως.

στ) Κατά την γνώμην του δέον να δοθή μεγαλυτέρα προσοχή εις το ζήτημα της επιλογής των ηγητόρων από του Διοικητικού Τάγματος μέχρι του Υπαξ/κού Διοικητού περιπόλου.

Τα κύρια προσόντα άτινα δέον να κέκτηται ο ηγήτωρ των Μονάδων και ίδια των μικρών τοιούτων είναι το ατομικόν θάρρος, η ατομική πρωτοβουλία και η σωματική υγεία.

Θα ήθελε, λέγει, να επιστήση την προσοχήν και επί ενός άλλου ζητήματος, τούτέστιν περί της υφισταμένης διαφοράς νοοτροπίας μεταξύ των κατοίκων της Βορείου Ελλάδος και των μετόπισθεν.

Κατόπιν, λέγει, των όσων ο κ. Πρόεδρος της Κυβερνήσεως είπε κατά την χθεσινήν ραδιοφωνικήν του ομιλίαν περί συναγερμού, θέλει να τονίση ότι αυτή την στιγμήν το έθνος διεξάγη μίαν σταυροφορίαν, καθ' ην δέον έκαστος να πράξη πάν το δυνατόν και να συμβάλη καθ' οιονδήποτε τρόπον διά να αχθή το ταχύτερον εις πέρας ο διεξαγόμενος αγών.

Εν συνεχεία εκθέτουν τας απόψεις των οι Στρατηγοί κ. κ. ΡΩΛΙΝΣ και ΛΙΒΣΕΥ.

Ο Στρατηγός κ. ΡΩΛΙΝΣ θα επεθύμει, λέγει, να τονίση έν σημείον, τούτέστιν το ότι θα ηδύνατο να γίνη μεγαλυτέρα χρησιμοποίησις του Ναυτικού υπό του Στρατού κατά τον διεξαγόμενον αγώνα, διά της εκτελέσεως αποβατικών επιχειρήσεων.

Επί πλέον εκφράζει την γνώμην αν και κατά πόσον θα ηδύνατο υπό της Α.Μ. του Βασιλέως εκτεθείσαι απόψεις να χρησιμεύσωσιν ως οδηγίαι και βάσεις διά την εν Βόλω γενησομένην σύσκεψιν.

Ο Στρατηγός κ. ΛΙΒΣΕΥ συμφωνεί με τας εκτεθείσας έξ (6) απόψεις της Α.Μ. του Βασιλέως και με τας υπό του Στρατηγού κ. ΡΩΛΙΝΣ γενομένας παρατηρήσεις.

Εξετάζει, λέγει, και πάλιν τας υπάρχουσας αιτήσεις χορηγήσεως υλικών του Στρατού προς εξακρίβωσιν αν είναι δυνατή η χορήγησις περισσοτέρων πολυβόλων και ορειβατικού Πυρ/κού και παρέχει την υπόσχεσιν ότι θα μεριμνήση διά την χορήγησιν εκ των υλικών αυτών, όσον δυνατόν περισσοτέρων.

Αλλά τα υλικά ταύτα, λέγει, είναι πολύ δαπανηρά και τα διαθέσιμα χρηματικά ποσά είναι πολύ περιορισμένα.

Καίτοι συμφωνεί ότι ο Στρατός έχει ανάγκη των υλικών τούτων, έχει όμως την γνώμη ότι, αν εφαρμοσθούν αι υπό της Α.Μ. του Βασιλέως εκτεθείσαι απόψεις, θα κατωρθωθή ν' αντιμετωπισθή η κατάσταση αποτελεσματικώς και άνευ των υλικών τούτων.

Επί πλέον λέγει ότι κατώρθωσε να επιτύχη αύξησιν των πιστώσεων διά την Αεροπορίαν και υπόσχεται ότι θα μεριμνήση να γίνη τούτο και διά τον Στρατόν.

Ο κ. Αρχηγός του ΓΕΝ θα επεθύμει, λέγει, να ερωτήση τον Στρατηγόν κ. ΡΩΛΙΝΣ αν το Ναυτικόν αντεπεκρίθη εις τας απαιτήσεις του διεξαγομένου αγώνος, κατόπιν της ως ανωτέρω γενομένης υπό τούτου παρατηρήσεως σχετικώς με την χρησιμοποίησιν του Ναυτικού.

Παρεμβαίνων η Α.Μ. Βασιλεύς επεξηγεί ότι, ό,τι ελέχθη υπό του Στρατηγού κ. ΡΩΛΙΝΣ αποτελεί μειονέκτημα διά το Ναυτικόν και ότι η παρατήρησις του εσήμαινεν ότι δεν εγένοντο μέχρι τούδε εκ μέρους του Στρατού, πολλάί αιτήσεις συμβολής του Ναυτικού εις τον αγώνα.

Ο Στρατηγός κ. ΡΩΛΙΝΣ επιβεβαιού την ως ανωτέρω δοθείσαν εις τον κ. Αρχηγόν του ΓΕΝ απάντησιν εκ μέρους της Α.Μ. του Βασιλέως προσθέτων ότι ο Στρατός δεν ητήσατο την χρησιμοποίησιν του Ναυτικού διά αποβατικές επιχειρήσεις.

Ο κ. Αρχηγός του ΓΕΣ αναφέρει τα της ληφθείσης αποφάσεως περί συγκροτήσεως δαπάναις του Ελληνικού Κράτους 20 Ταγμάτων Εθνοφρουρών προοριζομένων διά την ασφάλειαν 20 επαρχιών του Κράτους και ότι οι Αρχηγοί των ξένων Αποστολών εξέφρασαν την γνώμη όπως η εγκριθείσα αύξησις του Στρατού εκ 10.000 ανδρών χρησιμοποιηθή επ' ωφελεία της δυνάμεως του Στρατού Εθνοφρουράς. Ούτω θα κατορθωθή, λέγει, να συγκροτηθώσι και έτερα 20 Τάγματα Εθνοφρουρών διά την ασφάλειαν 30 επί πλέον επαρχιών, αλλά διά της συγκροτήσεως μόνον των 40 Ταγ/των ουδεμία προοπτική και δυνατότης δύναται να υπάρξη μέχρι της 5^{ης} Ν/βρίου διά την περιοχίν από Βερμίου μέχρι Έβρου.

Ο αγών λέγει διεξάγεται από 16μήνου και από του παρελθόντος Μαρτίου μέχρι σήμερον έχουν διεξαχθή 35 μεγάλοι επιχειρήσεις και 300 περίπου μικροτέρας αξίας, αλλ' αι περισσότεραι των επιχειρήσεων τούτων εκτοξεύονται εις το κενόν όπως εις την μάχην της Ευρυτανίας, καθ' ην οι συμμορίται διέφυγαν κατά μικράς ομάδας και έφθασαν ήδη εντός ελαχίστου χρόνου εις ΤΖΟΥΜΕΡΚΑ.

Εάν, λέγει, εγκατασταθή εις τας επαρχίας ο Στρατός της Εθνοφρουράς διά 5 έστω ή 6 μήνας, θα είναι τότε αδύνατον να ανθέξωσιν οι συμμορίται. Προσθέτει δε ότι εφ' όσον η προϋπόθεσις αύτη δεν πραγματοποιείται αι επιχειρήσεις του Στρατού θα καταλήγουν εις το κενόν, έστω και αν διοικώσι τας Μονάδας οι καλύτεροι Στρατηγοί και με εφαρμογήν οιασδήποτε τακτικής δεδομένου μάλιστα ότι ήδη έχει επέλθη η ανανέωσις των Διοικητών των Ταγμάτων. Καίτοι, λέγει, ο Στρατός ουδέν παράπονον έχει από απόψεως εφοδίων, διότι ουδενός στερείται, εν τούτοις υπό τας σημερινάς συνθήκας είναι δυνατόν να υπάρξη φόβος κλονισμού του ηθικού του.

Όσον αφορά τας ανάγκας του Στρατού εις Πυρ/κόν λέγει ότι ούτος ουδέποτε εστερήθη Πυρ/κού δοδομένου ότι το ήδη διατιθέμενον πεδινόν Πυρ/κόν, ούτινος το βεληνεκές εξικνείται μέχρι 13 χ.μ., αντεπεκρίθη πλήρως εις τας απαιτήσεις του αγώνος και ότι η έλλειψις ορειβατικού Πυρ/κού δύναται να γίνη αισθητή μόνον κατά τον χειμώνα.

Ός προς τας ανάγκας του Στρατού εις πολυβόλα λέγει ότι ουδόλως έχει γίνει αισθητή η έλλειψις τοιούτων, διότι οι συμμορίται ουδέποτε έστησαν διά να δώσουν μάχην ώστε να χρειασθή μεγαλύτερον βεληνεκές πολυβόλου του τοιούτου των υπό του Στρατού χρησιμοποιουμένων ήδη πολυβόλων ΜΠΡΕΝΤ, άτινα διαθέτοντα και τρίποδα είναι πράγματι άριστα όπλα.

Έν τέλει λέγει ότι η αεροπορία ευρίσκεται πάντοτε εν στενή συνεργασία μετά του Στρατού και ότι αύτη προσέφερεν εις τον αγώνα πολυτιμωτάτας υπηρεσίας, αλλ' ήδη σημειούται εις το προσωπικόν της ποια τις κόπωσις.

Η Α.Μ. Βασιλεύς παρατηρεί ότι δεν εγένοντο πολλάί αιτήσεις χρησιμοποίησεως της αεροπορίας κατά τον αγώνα εκ μέρους του Στρατού και ότι κατά την γνώμην του πρέπει να γίνωνται περισσότεροι τοιούτοι αιτήσεις εις τρόπον ώστε να υπάρξη δυνατότης καθορισμού προτεραιότητος μεταξύ τούτων.

Ο κ. Αρχηγός του ΓΕΣ επαναλαμβάνει ότι η Αεροπορία έχει υποστή κοπώσεις και παρέχει την διαβεβαίωσιν ότι πάντως το ζήτημα τούτο θα εξετασθή εις την εν Βόλω σύσκεψιν.

Ο κ. Αρχηγός του ΓΕΑ αναφέρει ότι το διατιθέμενον προσωπικόν της Αεροπορίας επέτρεψε να επανδρωθώσι τα εξής αεροπλάνα: 42 διώξεις, 11 αναγνωρίσεως, 14 ΑΝΣΟΝ, 5 ΝΤΑΚΟΤΑ και 4 συνδέσμου και ότι μέχρι τούδε εξετελέσθησαν 17.000 πτήσεις συμπεριλαμβανομένων και των εκπαιδευτικών. Διά αυτών, λέγει, των μέσων η Αεροπορία προσέφερε πολύτιμον έργον, ως ανέφερεν και ο κ. Αρχηγός του ΓΕΣ.

Περαιτέρω λέγει ότι μέχρι της 1^{ης} Απριλίου 1948 δεν καθίσταται δυνατή μεγαλύτερα απόδοσις της Αεροπορίας της μέχρι τούδε σημειωθήσης και ότι η αύξησις της αποδόσεως ταύτης εξαρτάται από την αύξησιν των υλικών δι' ην καταβάλεται προσπάθεια, κατόπιν εγκρίσεως μάλιστα των σχετικών αιτήσεων εκ μέρους των συμμαχικών αποστολών.

Ο κ. Αρχηγός του ΓΕΝ ανακοινού ότι με την αύξησιν των μονάδων του Ναυτικού διά των εξ Αμερικής αναμενομένων 6 πλοίων, θα καταστή δυνατόν ν' ανταποκριθή το Ναυτικόν εις τας απαιτήσεις του Στρατού, αλλά το Ναυτικόν, λέγει, έχει ανάγκην συντηρήσεως και επισκευών των πλοίων και παρακαλεί όπως ληφθή μέτρον διά την μη περικοπήν των σχετικών πιστώσεων εκ μέρους του Υπουργείου των Οικονομικών.

Ο κ. Υπουργός των Στρατιωτικών παρακαλεί όπως καταβληθή προσπάθεια εκ μέρους της Κυβερνήσεως ίνα διατεθώσι τα κατόπιν ληφθείσης αποφάσεώς της, εκ του εράνου προερχόμενα χρηματικά ποσά διά την συγκρότησιν των 20 Ταγμάτων Εθνοφρουράς, καθ' όσον διά ταύτα διατίθενται ήδη χρηματικά ποσά εκ της παγίας προκαταβολής του Υπουργείου Στρατιωτικών.

Επί πλέον προτείνεται όπως ληφθή απόφασις εκ μέρους του Α.Σ.Ε.Α. περί διαθέσεως της εγκριθείσης αυξήσεως του Στρατού εκ 10.000 ανδρών διά την Εθνοφρουράν, διά των οποίων, λέγει, θέλουσι συγκροτηθή ακόμη 20 Τάγματα Εθνοφρουρών.

Το Α.Σ.Ε.Α. επί της ανωτέρω προτάσεως του κ. Υπουργού των Στρατιωτικών αποφασίζει παμφηφεί:

Εν όψει της καταστάσεως και με την σύμφωνον γνώμην της Αμερικανικής Αποστολής να μη προχωρήση εις την εκ 10.000 ανδρών αύξησιν του Στρατού, ην ενέκρινεν η Αμερικανική Αποστολή, αλλ' αντ' αυτού να χρησιμοποιήση τα χρήματα, δολλάρια και δραχμάς, τα διατεθέντα προς τον σκοπόν τούτον διά τον σχηματισμόν Εθνοφρουράς, κατά τ' αναγγελθέντα υπό του κ. Προέδρου του Συμβουλίου κατά την τελευταίαν Συνεδρίασιν του Α.Σ.Ε.Α. Η Εθνοφρουρά θ' αποτελήται εκ στρατευμάτων δευτέρου κλιμακίου άτινα θα χρησιμοποιώνται μόνον εις στατικά καθήκοντα ασφαλείας και θα υπάγωνται εις την συνήθη Στρατιωτικήν Οργάνωσιν και τον έλεγchon του Εθνικού Στρατού. Το Α.Σ.Σ. θα προχωρήση αμέσως εις τον σχηματισμόν της δυνάμεως αυτής μέχρι εξαντλήσεως των διατεθέντων χρημάτων. Επειδή δεν διατίθενται επαρκή χρήματα διά την συγκρότησιν Μονάδων Εθνοφρουράς εις ολόκληρον την Ελλάδα, το Α.Σ.Σ. αναλόγως της Στρατιωτικής καταστάσεως θα καθορίση την προτεραιότητα των περιοχών, εις άς δέον να συγκροτηθή Εθνοφρουρά.

Ο
ΠΡΟΕΔΡΟΣ
(Υπογραφή)

ΤΑ
ΜΕΛΗ
(Υπογραφαί)

Ακριβές αντίγραφον
Ο
ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ ΤΟΥ Α.Σ.Ε.Α.
ΜΠΑΡΟΥΤΣΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
Συν/ρχης Πυρ/κού

34

ΘΕΜΑ: Εξασφάλις ζωτικών σημείων
και συγκοινωνιών.
ΠΡΟΣ: Ιην Στρατιάν Α1
ΚΟΙΝ: Α1/Β' ΣΣ
ΧV Μεραρχίαν

ΑΠΟΡΡΗΤΟΝ
Β' ΣΣ/Α.Π. 4896/Α1/1/4
ΒΣΤ 904 15/10/47

Υποβάλλεται προσηρτημμένως αντίγραφον ως υπ' αριθ. Α.Π. 6691/9/10/47 αναφορά ΧV Μεραρχίας και παρακαλώ υμάς όπως λάβητε γνώσιν ταύτης.

Το ΣΣ ευρίσκει λογικά τα υπό της Μεραρχίας προτεινόμενα και θέτει ταύτα υπό την υμετέραν κρίσιν.

Κ. Ε.
Θ. ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΣΥΝ/ΧΗΣ ΠΕΖΙΚΟΥ
ΕΠΙΤΕΛΑΡΧΗΣ

Κ.Ζ.
ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΝ
Τ.Σ.Υ.

ΘΕΜΑ: Εξασφάλισης ζωτικών σημείων
και συγκοινωνιών

ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ

XV ΜΕΡΑΡΧΙΑ/Α.Π./6691/2/Α1

ΠΡΟΣ: Β' ΣΩΜΑ ΣΤΡΑΤΟΥ / Α1

ΣΤΓ 917 τη 9.10.47

ΚΟΙΝ: 61, 45 Ταξιαρχίας.

1. Τελευταίως σημειούται εκ νέου εμφάνισης συμμοριών και δράσις τούτων εις τα κατά μήκος των δυτικών υπωρειών του ΒΕΡΜΙΟΥ χωρία.

Τα εντός του πεδινού διαδρόμου της Φλωρίνης και κατά Ανατολικόν μέρος τμήματα ημών και τα εν αυτώ χωρία αρχίζουν να παρενοχλώνται εκ νέου υπό συμμοριών.

Τελευταίως δε το χωρίον Παναγίτσα και αι εν αυτώ δυνάμεις στρατού και ΜΑΥ υπέστησαν την επίθεσιν 300 μελούς συμμορίας.

2. Ορμητήρια των συμμοριών τούτων είναι των μέν πρώτων το ΒΕΡΜΙΟΝ όρος, των δε δευτέρων το ΚΑΪΜΑΚΤΣΑΛΑΝ.

3. Έκ των ανωτέρω γεγονότων διαπιστούται ότι οι δύο ούτοι ορεινοί όγκοι, το ΚΑΪΜΑΚΤΣΑΛΑΝ και το ΒΕΡΜΙΟΝ, δεν ελέγχονται πλήρως και σταθερώς υπό των δυνάμεων του Εθνικού Στρατού και ούτω, αι συμμορίαί αρχίζουν εκ νέου να συγκεντρώνονται και να εκτοξεύουν τας επιδρομάς των.

4. Η διαμονή των δυνάμεων του Στρατού εις τα κέντρα πληθυσμού ΒΕΡΡΟΙΑ, ΝΙΑΟΥΣΣΑ, ΕΔΕΣΣΑ, ΑΓΡΑ κ. λ. π. δεν επιτυγχάνει τον έλεγχον των ορεινών όγκων ΒΕΡΜΙΟΥ και ΚΑΪΜΑΚΤΣΑΛΑΝ.

Ούτος θα επιτευχθή μόνον διά της σταθεράς κατοχής ωρισμένων ζωτικών κορυφών ή κόμβων υψωμάτων και της κινήσεως των κατεχόντων ταύτα στρατευμάτων προς ενέργειαν επιδρομών και διαρκή προσπάθειαν παρεμποδίσσεως της ανασυγκροτήσεως των συμμοριακών δυνάμεων μέχρι της ελεύσεως του χειμώνας.

5. Ο μη έλεγχος των ορεινών τούτων κόμβων υπό της γειτονικής μας Μεραρχίας δύναται βραδύτερον να απειλήση σοβαρώς την περιοχήν ημών και να εκδηλωθούν οι κάτωθι κίνδυνοι:

α) Να αποκοπή η συγκοινωνία ΦΛΩΡΙΝΗΣ - ΚΟΖΑΝΗΣ, παραμένουσα εκτεθειμένη, κατά το από ΑΜΥΝΤΑΙΟΝ μέχρι ΠΤΟΛΕΜΑΪΔΟΣ κυρίως τμήμα αυτής, εκ των επιδρομών των εκ ΒΕΡΜΙΟΥ δυνάμεων συμμοριτών.

β) Να απειληθούν διά καταστροφής και εν πάση περιπτώσει να λεηλατηθώσι πλήρως σπουδαιότατα και πλουσιώτατα κέντρα πληθυσμού, πραγματικοί σιτοβολώνες, ως είναι τα πλείστα χωρία τα ευρισκόμενα εις τας Δυτικές κλιτύς του ΒΕΡΜΙΟΥ και τα εν τη πεδιάδι της ΠΤΟΛΕΜΑΪΔΟΣ.

γ) Να παραταθή επί μακρόν ή να απολεσθή εξ ολοκλήρου η κυριαρχία της οδού (σιδηροδρομικής και αμαξιτής) ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ-ΕΔΕΣΣΗΣ. Ως γνωστόν, αύτη δεν είναι σήμερον υπό τον έλεγχον ημών.

δ) Να παρέχεται πλήρης ελευθερία εις τας κινήσεις των συμμοριτών είτε εκ ΒΕΡΜΙΟΥ προς ΚΑΪΜΑΚΤΣΑΛΑΝ, είτε εκ ΚΑΪΜΑΚΤΣΑΛΑΝ προς ΒΕΡΜΙΟΝ, εφ' όσον η μόνη ζωτική περιοχή, δι' ης θα παρημποδίζετο οριστικώς πάσα κίνησις και επικοινωνία μεταξύ των, το ΜΟΥΧΑΡΕΜ ΧΑΝ, δεν κατέχεται σταθερώς υπό στρατιωτικής δυνάμεως.

6. Η κάλυψις ολοκλήρου πεδινού διαδρόμου ΚΟΖΑΝΗΣ-ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ ή η κατοχή των παρά τας δυτικές κλιτύς του ΒΕΡΜΙΟΥ χωρίων διά δυνάμεων της Μεραρχίας είναι, ως γνωστόν, τελείως αδύνατος λόγω της τεραστίας ζώνης και της ελλείψεως δυνάμεων.

7. Κατόπιν των ανωτέρω, υποβάλλομεν υπό την υμετέραν κρίσιν τας κάτωθι προτάσεις ημών:

α) Κατοχήν του ΒΕΡΜΙΟΥ και ΚΑΪΜΑΚΤΣΑΛΑΝ υπό των δυνάμεων της γειτονικής Μ. Μονάδος κατά τρόπον ανάλογον προς τον εφαρμοσθέντα υφ' ημών διά το

ΒΙΤΣΙ μέχρι της ελεύσεως του χειμῶνος προς αποφυγήν ανασυγκροτήσεως και σταθεροποίησεως μεγάλων συμμοριακών συγκροτημάτων, ιδία επί ΒΕΡΜΙΟΥ.

β) Σταθεράν κατοχήν διά δυνάμεων της XI Μεραρχίας του ΜΟΥΧΑΡΕΜ ΧΑΝ, όπερ αποτελεί την γνωστήν διάβασιν των συμμοριτών, την οποίαν όμως πάντοτε αφίνομεν ελευθέραν.

γ) Η περιοχή ΑΡΝΙΣΣΗΣ να περιληφθή εις την ζώνην ευθύνης του Γ' Σώματος Στρατού διά να δυνηθώμεν να διαθέσωμεν δυνάμεις εις ΑΓ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΝ, οπόθεν θα δυνηθώμεν να εξασφαλίσωμεν την σιδηροδρομικήν γραμμήν εις την περιοχήν ένθα διαρκώς καταστρέφεται.

Το τοιούτον είναι αναγκαίον και διά λόγους ανεφοδιασμού. Όντως είναι καταφανές πόσον δυσχερές είναι να ανεφοδιάζωνται εξ ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ ή να ενισχύωνται η ΠΑΝΑΓΙΤΣΑ και η ΑΡΝΙΣΣΑ, εν περιπτώσει προσβολής των, εξ ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ. Το τελευταίον τούτο αποβαίνει εντελώς αδύνατον επί του παρόντος λόγω απωλείας της κυριαρχίας της οδού και ούτω αι δυνάμεις ημών αύται είναι καταδικασμένοι να μείνουν αβοήθητοι εν περιπτώσει σοβαράς επιθέσεως, ιδία κατά τον χειμῶνα.

Τουναντίον εξ ΑΓΡΑΣ και ΕΔΕΣΣΗΣ και ο ανεφοδιασμός και η ενίσχυσις είναι πολύ ευχερεστέρα.

8. Παρακαλούμεν όπως επί των ανωτέρω ενεργηθή ό,τι δεί.

Δ. ΛΑΓΟΣ
ΤΑΞ/ΡΧΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

Ε.Ε./Ε.Τ.
Ακριβές αντίγραφον
Τ.Σ.Υ.
Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ
ΤΑΓ/ΡΧΗΣ ΠΕΖΙΚΟΥ

35

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΠΙΕΡΙΩΝ - ΟΛΥΜΠΟΥ

757 Τάγμα
Κ. Οργάνωσης

Έκθεση Κομματικής και Διαφωτιστικής δουλειάς κατά τον μήνα Σεπτέμβρη

Μέσα στον μήνα αυτόν έγιναν από την Κομματική Οργάνωση Τάγματος οι παρακάτω ενέργειες:

1) Στις 5-9-47. Έγινε πλατιά κομματική σύσκεψη όλων των κομματικών στελεχών του Τάγματος, όπου πήραν μέρος και πολλά πολιτικά στελέχη.

Στην σύσκεψη αυτή την οποία παρακουλούθησε και αντιπρόσωπος της Κ. Ο. του Αρχηγείου Φώτης εξετάστηκαν όλες οι ενέργειες της αντιμετώπισης των εκκαθαριστικών επιχειρήσεων Αρχηγείου γενικά και ιδιαίτερα του Τάγματος. Αδυναμίες και επιτυχίες Τμημάτων και συναγωνιστών στο διάστημα των επιχειρήσεων και στο τέλος αφού αναλύθηκαν και εξετάστηκαν τα καθήκοντα που μπήκαν από την σύσκεψη των στελεχών του Αρχηγείου εγκρίθηκαν από την σύσκεψη η οποία τις είδε πολύ σωστές και για το Τάγμα μας. Προηγούμενα από όλα αυτά είχε γίνει πολιτικοστρατιωτική ανασκόπηση από τον Συναγ. Φώτη.

2) Στις 6-9-47. Ύστερα από μια ανασυγκρότηση των λόχων της Υποδειγματικής και του Κουμάντος, μίλησα ο ίδιος σε συγκέντρωση όλων των συναγωνιστών πάνω στην πολιτική κατάσταση, την τροπή που πέρνει σε παγκόσμια και εσωτερική κλίμακα και αναλύσαμε ύστερα τα καθήκοντα που μπήκαν από την σύσκεψη των στελεχών του Αρχηγείου, τα οποία εγκρίθηκαν από όλους τους συναγωνιστές.

3) Στις 9-9-47. Μίλησα πάνω στην κατάσταση και την θέση που πρέπει να παίρνουν οι αυτοαμυνίτες της περιοχής Μοσχοποτάμου. Αποτέλεσμα ήταν να δηλώσουν περί τις 1.200 οκ. σιτάρι που είχαν κρυμένο γύρω στο χωριό τους και το κρατούσαν για να το στείλλουν στις οικογένειές τους σε μπουραντοκρατούμενα χωριά. Την ίδια μέρα μίλησα σε δυό στελέχη του 281 λόχου που λογομαχούσαν μπροστά στους αντάρτες και τους εξήγησα την ζημία που μπορεί να μας προκαλέσει η τέτοια ταχτική των στελεχών. Παραδέχθηκαν το σφάλμα τους και δήλωσαν ότι δε πρόκειται να ξαναεπαναληφθή αυτό ούτε σ' αυτούς ούτε και σε άλλα στελέχη του λόχου.

4) Στις 14-9-47. Έγιναν δύο συνελεύσεις Δημοκρατικές, μια στην ομάδα κρούσης Δραπέλη και μια στον Κίτρινο. Εξετάστηκαν η στάση των συναγ. των ομάδων μέσα στα χωριά, η δράση τους και πάρθηκαν ανάλογες αποφάσεις για καινούργια ταχτική και δράση. Έγιναν και μερικές αλλαγές συναγωνιστών. Ιδιαίτερα τονίστηκε στις ομάδες αυτές να εντείνουν τα μέτρα τα συνομοτικά που θα πρέπει να πέρνουν και μην είναι περίεργοι όλοι οι συναγωνιστές, να ξέρουν κάθε λεπτομέρεια αποστολών κ.λ.π. όλοι οι συναγ. έγκριναν τις αποφάσεις εκτός από έναν που θίχθηκε από τις παρατηρήσεις που του έγιναν γιατί πήρε 3 ρολόγια από τον Πρόδρομο όχι με τον τρόπο που έπρεπε.

5) Στις 18-9-47. Κάναμε διαφωτιστική δουλειά σε μια συναγωνίστρια και έναν συναγωνιστή πάνω στην ηθική, γιατί εκδήλωσαν ερωτικές επιθυμίες. Επίσης τους έγινε αυστηρή σύσταση για τυχόν επανάληψη.

6) Στις 30-9-47. Μίλησα σε συγκέντρωση του 281 και τον λόχο του Θράσου πάνω στη Διεθνή πολιτικοστρατιωτική κατάσταση και για τα συνομοτικά μέτρα που θα πρέπει να πάρουμε για να αποφύγουμε τις αδικαιολόγητες ζημιές και να έχουμε καλύτερες επιτυχίες.

7) Στις 16-9-47. Θάψαμε με τελετή τον Λοχαγό του Βερμίου Κανέλη και μιλήσαμε για την σημασία που έπεσε πολεμώντας, αφού προηγούμενα κάναμε ανασκόπηση τους λόγους που βρέθηκε στον αγώνα του λαού μας. Στο διάστημα του μήνα στάλθηκαν στα τμήματα και αναλύθηκαν δύο εφημερίδες Φλάμπουρο, δύο προκυρήξεις του Αρχηγείου που ξεσκέπαζαν τα σχέδια των Αμερικάνων με τη δημιουργία της Κυβέρνησης Σοφούλη. Μια προκύρηξη της Ε.Ε. του ΕΑΜ. Μια προκύρηξη και πολλά τρίκ της Δημ. Νεολαίας του Βερμίου και πολλά δελτία και ανακοινωθέντα διαφόρων Αρχηγείων.

Επίσης στάλθηκαν στα χωριά 10 διαφόρου περιεχομένου και σύνολο 268 τρίκ και 60 ανακοινωθέντα, πολλές προκυρήξεις και δελτία. Φωνάξαμε με τυλεβόα 12 φορές στα χωριά Ρυάκια, Μελίκη, Τοχοβα, Μοσχοπόταμο. Επίσης στείλαμε πολλές επιστολές σε ΜΑΥδες. Όλα αυτά μας έφεραν αρκετά καλά αποτελέσματα. Σε πολλά χωριά όπως Ρυάκια, Βεργίνα, Κόκοβα πολλοί παρέδωσαν τα όπλα. Οι ενέργειες αυτές γίνονταν με το δύχτι του Π. Κ. .Π. το οποίο μπορούμε να πούμε πιάνει αρκετά καλά την δουλειά του εις σχέση με τους προηγούμενους μήνες. Η συνεργασία μας και η σχέση με τις άλλες πολιτικές οργανώσεις, αυτοάμυνες κ. λ. π. είναι αρκετά καλές και κατανοητές. Τις πολιτικές οργανώσεις πολλές φορές τις φωνάζουμε σε συσκέψεις μας για να έχουμε ίδια ταχτική στην δουλειά μας. Με την αυτοάμυνα ερχόμαστε ταχτικά σε συνεργασία και επαφή με την επαρχιακή επιτροπή τους και τους έχουμε σε υπηρεσία του Δ. Σ. Ε. μια που δεν έχουν ανοιχτά χωριά για να κάνουν δουλειά. Με τον λαό ερχόμαστε ταχτικά σε επαφή και τον μιλάμε για την όλη κατάσταση και δράση μας. Τον μήνα αυτό βάλαμε έναν ανταποκριτή του Τάγματος ο οποίος να στέλνει ανταποκρίσεις στο Φλάμπουρο. Στείλαμε εκτός από τον ανταποκριτή και οι ίδιοι 8 ανταποκρίσεις, γράφοντας γύρω από την ζωή και την δράση του τμήματός μας. Βοηθήσαμε σ' όλα τα σημεία την στρατιωτική δουλειά εκτός έμεσα και άμεσα με το να αναλάβουμε ιδικές στρατιωτικές αποστολές στις οποίες είχαμε πάντα καλές επιτυχίες π.χ. στις 11- 9-47 επικεφαλής των δύο λόχων βγάλαμε από την Κουτσούφλιανη 300 γιδοπρόβατα, 7 βόδια, 2 μουλάρια, 51 πηγές ύφασμα, 800 οκ. γένιμα κ.λ.π. και χτυπήσαμε το πρωί της επομένης τους Μοσχοποταμίτες ΜΑΥδες και στρατό που κινήθηκαν να μας τα πάρουν. Στις 19-9-47 επικεφαλής του 281 λόχου χτυπήσαμε τον εχθρό που κινήθηκε στον Πλατύδρομο και γλυτώσαμε τα λάφυρα, που πήραμε από την μάχη Γαλακτού. Στην οικονομική δουλειά ιδικά δείνουμε όλες μας τις δυνάμεις. Η συνεργασία μας μέσα στην Δ/ση, δεν έφτασε στο σημείο το οποίο έπρεπε κατά τον μήνα Σεπτέμβρη. (Η σημερινή συνεργασία μας φθάνει στο ανώτερο σημείο κατανόησης). Στο διάστημα του μήνα αυτού στάθηκε αδύνατο όπως και τους προηγούμενους μήνες να οργανώσουμε τα τμήματα και να βάλουμε τις Κομματικές βάσεις οι οποίες και έπαψαν να λειτουργούν με τις εκκαθαριστικές επιχειρήσεις.

Για να πιάσουμε καλά την δουλειά αρχίσαμε να συμπληρώσουμε τα φύλλα μητρώου τα οποία και λόγο των ταχτικών επιχειρήσεων δεν συμπληρώσαμε. Η ενέργειά μας και ο τρόπος της δουλειάς μας πάνω σ' αυτό ήταν ο εξής. Μετά την συμπλήρωση των μητρώων.

1) Να εξακριβώσουμε την αλήθεια των απαντήσεων που δώθηκαν στις ερωτήσεις των μητρώων.

2) Να γράφουν στις παρατηρήσεις πιά η στάσης του συναγ. μετά την Βάρκιζα, εκκαθαριστικές επιχειρήσεις στον Δ.Σ.Ε., εάν έχει γονείς και συγγενείς αντιδραστικούς, αν έχει δικούς του στον αγώνα, αν είναι τώρα Κ. μέλος κ.λ.π. Ύστερα από τη δουλειά αυτή θα βγούν τα Κομματικά και δόκιμα μέλη και θα λειτουργήσουν Κομματικές βάσεις. Όλες αυτές οι αδυναμίες που παρατηρήθηκαν στο οργανωτικό καθώς και μια αδράνεια που παρουσιάζεται στους συναγ.-στρίες οφείλεται στις εξής αιτίες:

1) Επειδή δεν έγινε όπως έπρεπε η Κομματική δουλειά.

2) Επειδή η κούραση των συναγ. είναι αρκετή λόγω της συγκομιδής.

3) Επειδή μαζεύτηκαν πολλοί άρρωστοι και ημιάρρωστοι στον τομέα οι οποίοι μεταδίδουν την απροθυμία σε πολλούς συναγ. και συναγωνίστριες.

4) Επειδή ο εχθρός σήμερα προσπαθεί να μας στερήσει κάθε είδους πρώτης ανάγκης κινείται ταχτικά στον τομέα για να μας αρπάξει τα είδη που έχουμε αποκτήσει, να μας καθυστερήσει την συνέχιση της παραπέρα δουλειάς και να πάρει απ' τον τομέα ότι έχει σχέση με την οικονομική ενίσχυση του αγώνα. Για τον λόγο αυτό συνεχίζει ακόμα το ξεσπίτωμα των χωριών, που ύστερα από την σχετική δουλειά δική μας και των πολιτικών οργανώσεων κινητοποιούνται να ματαιώσουν την προσπάθεια του εχθρού. Η γνώμη μας για το καλύτερο πιάσιμο της δουλειάς του Τάγματος είναι να καταβληθούν περισσότερες προσπάθειες σ' όλους τους τομείς της δουλειάς, στρατιωτικής δράσης, οργάνωση οικονομικής αναδιωργάνωσης και καλύτερη επιλογή συναγωνιστών, ταχτικός έλεγχος και καταλογισμός ευθυνών σε συναγ. και ιδιαίτερα σε στελέχη από μέρους της Δ/σης. Επίσης για την αποφυγή λόγω απερισκεψίας και συνομοτικών μέτρων που μας προξενούν ζημίες αδικαιολόγητες.

Ακόμη να δυναμώσουμε την επαγρύπνηση σ' όλους τους τομείς με το να κινούμε συνέχεια την προσοχή των στελεχών για να μην έχουμε συναγ. δυσανεσθημένους χωρίς λόγους (βαρείς κουβέντες - συνθήματα αντίδρασης, επειρασμός από οικονομικές στερείσεις κ.λ.π.) Η γνώμη μας για την βοήθεια που μας έδωσε το Αρχηγείο η κατανόηση που υπήρχε ανάμεταξύ μας είναι ότι αυτή ήταν σ' ένα αρκετά μεγάλο σημείο καλή δυναμόνοντας όλα αυτά και η τελευταία από κοντά παρακολούθηση του Αρχηγείου που βοήθησε αρκετά σ' όλους τους τομείς της δουλειάς.

Η γνώμη μας είναι να περνούν ταχτικά και κατά το δυνατό από όλα τα Τάγματα η Δ/ση του Αρχηγείου. Έτσι που να βοηθήσει να λυθούν και πολλά ζητήματα σπουδαίας σημασίας, ή να καλέσει ταχτικά τα στελέχη των Ταγμάτων στην Έδρα του Αρχηγείου για να παρακωλουθήσει έτσι έμεσα την δουλειά και να δώσει ανάλογη βοήθεια. Εδώ το μόνο που παρατηρούμε είναι ότι ο ίδιος ο Αρχηγός του Αρχηγείου μας έχει επάνω από 6 μήνες να επισκευθή τον τομέα μας που εάν γίνονταν θα απέδιδε όπως και του υπαρχηγού αρκετά. Σ' ένα σημείο που κατά την γνώμη μου όχι η Δ/ση του Αρχηγείου αλλά μέλη του επιτελείου κράτησαν στάση που δεν τέρειαζε ήταν

α) του συναγ. Φώτη που ενίσχυε με την στάση του τον συναγ. Ανδρεάδη να δίξει χαλαρότητα στην κοινή Δ/ση τον μήνα αυτό.

β) η διαφώτηση στέλνει αόριστα και χωρίς σημειώματα τον τύπο στο Τάγμα πράγμα που συντελεί να μη ριθμίζεται καλά η δουλειά, γιατί πολλές φορές δεν φτάνει ο τύπος που εκδίδεται στο Τάγμα ή έρχεται και η Διοίκηση δεν έχει γνώση.

18-10-47
Για την Κ.Ο.Τ.
ΘΥΜΙΟΣ
Τ.Υ.

36

ΑποστολεύςΓΕΣ/Α1Ενέργειαν

Ι Στρατιάν Διοικητήν - Β' ΣΣ Δ/τήν - ΙΧ Μέραρχον
ΠΡΟΣ: VIII Μέραρχον - 75 Ταξίαρχον

Ημέρα 21/10/47

Ώρα εκδ. Σήματος
212040Αριθ. Πρωτ.

4008/1 απόρρητον. Από νυκτός 18-19 Οκτωβρίου συνάπτεται γύρω της ιστορικής κώμης οποία ἐγέννησε τους μεγαλυτέρους πατριώτας του γένους. συμμορίται Γράμμου στιγμήν ταύτην ἔχουν συσσωρεύσει μέγιστον δυνάμεώς των αλλά αντιμετωπίζουν τα φιλότιμα γενναία στρατεύματά σας των οποίων ηγούνται κατά συγκυρίαν άριστοι ηγέται στρατού μας. Μεγάλη η ευκαιρία και οφείλετε ομού μετά πολλαπλά όπλα υποστηρίξεως να χαρίσετε εις έθνος ασφαλή νίκη και γεμίσετε πτώματα εχθρικά την περιοχήν και πέραν τούτου επιτυγχανομένων θα αλλάξη ευνοϊκώς ταύτα η φυσιογνωμία του αγώνος ολοκλήρου Δυτικής Μακεδονίας-Ηπείρου, κατόπιν ευκόλως θα αποδιώξωμεν υπολείμματα συμμοριτών εκείθεν των Αλβανικών συνόρων. Όλοι αι δυνάμεις είναι εις χείρας σας.

αντιστράτηγος Βεντήρης

ΓΕΣ/Α1

22-X-47 ώρα 8.20

Τηλ/κή επικοινωνία με ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗ(Στράτη.)

Δυτικώς (είς περιοχήν εις 75 ταξ. ΔΟΒΑΣ. ΧΡΥΣΟΒΙΤΣΗΣ) ο Σταυρός, όστις χθες κατελήφθη την νύκτα ανεκατελήφθη υπό των συμμοριτών. Εκδηλοί ανησυχίαν τινά προς τη κατεύθυνσιν αυτών.

Σήμερον 22-X-47 εκδηλώνεται επίθεσις της ΙΧ Μεραρχίας εξ Ανατολών προς κατευθύνσεις Κοκουρέλο κ. λ. π. διά 3 ½ ταγμάτων.

Διετάχθη η κίνησις της 21 ταξιαρχίας διά Μοναχύτι Κρασιάς-Μηλιάς, με όσας δυνάμεις δύναται της ΙΙ Μεραρχίας και με επικεφαλής τον ταξίαρχον. Η επέμβασις αυτής εις χώραν επιχειρήσεως υπολογίζεται ότι θα εκδηλωθή την 23 ή 24 του μηνός.

Ο Στρατηγός Δ/της της Στρατιάς και Επιτελάρχης εις Λάρισσαν.

Αεροπορικώς εστάλη εις Ιωάννινα 1 λόχος και έχουν και άλλον 1 έτοιμον διά να τον στείλουν εν ανάγκη.

Πάντως η κατάστασις είναι ολίγον δυσμενής, ιδία προς VIII Μεραρχίαν.

ΑντωνόπουλοςΏρα 9 της 22-X-47Τηλ/κή επικοινωνία Α.Κ.Α./ΓΕΣ με Δ/τήν Στρατηγόν Β' ΣΣ

Τα υψώματα ΤΣΟΥΜΑ - ΚΑΡΑΚΟΛΙ κατέχονται υπό ημετέρων.

Συμμορίται εισήλθον εκ νέου εις Μέτσοβον όπου και ημέτερα τμήματα. Διεξάγεται αγών εντός της πόλεως.

Η επίθεσις της ΙΧ Μεραρχίας εξ Ανατολών κατά Κοκουρέλο ήρχισεν. Τάγματα 3. Είς δυτικών (75 ταξ.) - Το Στρατηγείον της 75 ταξ. μετεκινήθη εις (2057) (επί οδού 2½ χιλ. Ανατ. ΔΕΜΑΤΙ), διότι αι δυνάμεις αι κατέχουσιν τον Σταυρόν συνεπτήχθησαν την νύκτα προς Ν. και έφθασαν εις Δημ. Οδόν.

Κατέχωμεν την ΠΕΤΡΑΝ.

Διετάχθη υπό του Β' ΣΣ όπως η ΚΟΖΑΝΗ (ΧV) αποστείλῃ εις ΓΡΕΒΕΝΑ 1 τάγμα.

Διετάχθη η κίνησις ολοκλήρου της 21 Ταξιαρχίας εντός της ημέρας διά ΜΟΝΑΧΗΤΙ - ΚΡΑΝΙΑΣ προς ΜΗΛΙΑΝ.

Διετάχθη η συγκέντρωσις της 72 ταξιαρχίας εις ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΝ.

Ο Στρατηγός ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ την κατάστασιν θεωρεί αρκετά σοβαράν.

Ώρα 9.15 εν συνεχεία με ΑΚΑ Στρατιάς - ώρα 9.30 22-Χ-47 τηλ/κή επικοινωνία Α1/ΓΕΣ.

ΣΤ Δ/σις 75 ταξ. εις ΑΣΠΡΗ ΠΛΑΚΑ (200575)

581 εις υψ. 1290 ΠΕΤΡΑ (1961)

2 λόχοι 628 τάγμ. εις 207600 ΜΕΓΑΛΗ ΡΑΧΗ υψ. 1195

2 λόχοι 582τάγμ. εις 1862

ώρα 1015'

22-Χ-47

Τηλ/κή συνομιλία Επιτελάρχου Β' ΣΣ - Α1/ΓΕΣ

Η 21 ταξιαρχία ακόμη δεν εκινήθη. Είναι έτοιμη προς κίνησιν τα προωθημένα τμήματά της θα κινηθούν μέχρι της μεσημβρίας. Η 21 ταξιαρχία δεν θα αναμείνῃ την άφιξιν εις ΓΡΕΒΕΝΑ του τάγματος της ΧV Μεραρχίας διά να κινηθώσι. Συναντά δυσκολίας εις μεταγωγικά διά την κίνησιν της.

Δεν δύναται να υπολογίση τον χρόνον αφίξεώς της εις τόπον προορισμού της και επεμβάσεώς της εις αγώνα εξαρτόμενον και εκ των εμποδίων τα οποία θα παρεμβάλλῃ ο εχθρός.

Η ανακούφισις του 584 τάγματος αναμένεται από την επίθεσιν της ΙΧ Μεραρχίας προς Κοκουρέλον κ.λ.π. εξ Ανατολών.

Ανεφοδιασμός του ΜΕΤΣΟΒΟΥ εγένετο χθες 21-Χ-47 οδικώς σήμερον θα γίνῃ δι' αεροπλάνων.

Είς κατωκημένον τόπον ΜΕΤΣΟΒΟΥ εισήλθον συμμορίται και κατέχουν το Ν.Α. τμήμα της πόλεως. Πρόθεσις των διά προχώρησιν βορειότερον ανεκόπη κατόπιν επεμβάσεως των τμημάτων μας.

Τμήματα 548 Β. κόμβου ΜΕΤΣΟΒΟΥ εις θέσεις των.

Διλοχία 581 τ. εις (Σ.1961) δέχεται από 8 ώρας σφοδράν επίθεσιν συμμαχικών συμμοριακών Δυνάμεων. Έτεροι συμμοριακαί Δυνάμεις διά χαράδρας ΒΑΓΓΕΝΙ κινούνται προς ΠΕΤΡΑΝ (1860).

Έτεροι δυνάμεις συγκεντρωμένοι ΛΑΠΑΤΑ (Σ.1962) προσβάλλονται υπό αεροπορίας.

Διλοχία 582 τ. και υψ. 1250 (182618) απέκρουσαν εχθρικήν επίθεσιν. εις Διλοχίαν 628 (20859) ύφεις.

Σ.Δ. 75 ταξ. από (2459) προς (2075) εν κινήσει.

ώρα 10.30 22-Χ-47

Τηλ/κή συνομιλία Α1/ΓΕΣ με Στρατηγόν Δ/την Β' ΣΣ

Είς ΜΕΤΣΟΒΟΝ παρατηρείται ύφεις. Οι Συμμορίται κατέχουν περίπου το ήμισυ της πόλεως.

Η ΙΧ Μεραρχία σχεδόν κατέλαβε ΚΟΥΚΟΥΡΕΛΟΝ.

21 ταξ. κινείται προς Ν.Δ. - λόγω ασθενείας Διοικητού ταξιαρχίας ΤΑΒΟΥΛΑΡΗ ταξιαρχίαν ανέλαβε συν/ρχης ΜΩΡΑΙΤΗΣ.

Παρακαλούμεν όπως εις 22 ταξ. αποσταλεί συνταγματάρχης ΜΕΣΗΝΟΠΟΥΛΟΣ δι' ανάληψιν Διοικήσεως της διότι ταξ. Γεωργόπουλος ασθενών υπέβαλε παραίτησιν.

Η 74 ταξιαρχία συγκεντρούται εις ΣΜΟΚΟΒΟΝ. Πιθανώς να αποσταλή τάγματος (της 74) αεροπορικώς εις ΙΩΑΝΝΙΝΑ προς εκτέλεσιν γενικωτέρων σχεδίων κατά το οποίον η 74 αποτελεί μέρος της VIII Μεραρχίας.

72 ταξ. κινείται προς ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΝ.

Εις ΜΕΤΣΟΒΟΝ δεν παρατηρείται δραστηριότης λόγω της επεμβάσεως της αεροπορίας.

Παρατηρήθησαν συμμορίται εξερχόμενοι του ΜΕΤΣΟΒΟΥ. Παρατηρήθησαν 4 - 5 σπίτια καϊόμενα.

ΤΣΟΥΜΑ - Προφ. Ηλίας - Καρακόλι εις χείρας μας.

22 - X - 47
ώρας 14.10

Μανιδάκης - Βασιλόπουλος

Κουτουρέλο ολοκληρώθη.

21 εξεκένωσε 2 τάγματα θα είναι το βράδυ Μοναχήτι.

Μέτσοβον συνήθης κινήσεις χωρικών. Βόρειο μισό δικό μας.

8 ½ διλοχία Ιατρίδης. Ιατρίδης ολόκληρος θα είναι Καλαμπάκα αύριον.

Ωρα 17.30
22 - X - 47

Συνομιλία με επιτελάρχην VIII Μερ.

43 χιλιόμετρον Σ.Δ. ταξιαρχίας.

Γραμμή κατεχόμενη υφ' ημών (120580) - (165565) - (185575) - (200575) απόψε είμεθα εκεί.

Γραμμή εχθρού: Πέτρα - Μεγάλη Ράχη - Νεραντζά - Χρυσοβίτσα - Βοτονάσι.

2 Κομμάτια (λόχοι) Μπουλαντά εντός του Μετσόβου.

Εντύπωσης Λασπιά Διά την Μεραρχίαν κρατεί καλώς. Γενικώτερον κρίνων την κατάστασιν νομίζω ότι ο χώρος Μετσόβου δέον να ενισχυθή δι' άλλων δυνάμεων το ταχύτερον, ευρύτερον.

Αθήναι 22 - X - 1974
ω. 18.30

Ραδιοκρυπτογραφικώς
Κατεπείγουσα

ΓΕΣ
Α1

Αρ. απορρ. 4009/1/2

1η Στρατιάν
Βόλον

Παρακαλώ τηλεγραφήσατε αυτοστιγμεί εάν σύμπτυξις 75 Ταξιαρχίας επί Δέματι Καζάρμα εγένετο κατόπιν αποφάσεως Στρατιάς και Β' Σώματος όπως επίσης εγκατάλειψις δυνάμεων Μετσόβου εις μόνωσιν επικίνδυνον στοπ.

αντιστράτηγος Βεντήρης

Ωρα 21 της 22/10/47

Συνομιλία τηλ/κή με Α.Κ.Α. Β΄ ΣΣ αντ/ρχην ΒΛΑΧΟΝ.

Οι 6 λόχοι του Μετσόβου κρατούν τας θέσεις των.

Γραμμαί των τμημάτων μας των Δυτικώς ΜΕΤΣΟΒΟΥ (1862) - (1961) - (2159) - (2157). (Φαίνεται ότι το Σώμα Στρατού δεν έχει πληροφορίες ότι τα τμήματά μας συνεπύχθησαν Νοτιώτερον).

Γραμμαί των τμημάτων μας των Ανατολικώς Μετσόβου ΙΧ Μεραρχ. ολοκληρώθη κατάλογος ΚΟΥΚΟΡΕΛΟ.

Η 72 ταξιαρχία έφθασε εις το 6253 Μουργκάνη.

Η 21 ταξιαρχία έφθασε εις το 4581 Τρίκωμα.

2 Λόχοι της 74 ταξ. αύριον αεροπορικώς εις ΙΩΑΝΝΙΝΑ.

Έτεροι 2 λόχοι της 74 ταξ και Διοίκησις της ταξ. μεθαύριον αεροπορικώς εις Ιωάννινα.

Κατόπιν της πίεσεως την οποίαν υφίσταται από την ΙΧ Μεραρχίαν εξ Ανατολών ο εχθρός εκίνησε εκ Μέτσοβου δυνάμεις προς τα εκεί (ανατολάς).

Αύριο ελπίζουν να λυθή η κατάσταση.

Αποστολεύς
ΓΕΣ/Α1

Ημέρα - Ωρα εκδόσεως
Σήματος
24/10/47 1700

Πρός Αντιστράτηγον 1 Στρατιάς (Βόλον)
Κοινοποιήσις Υποστράτηγος Β΄ Σώματος (Λάρισαν)
Αριθ. Πρωτ. 4009/1/6467. Απόρρητος.

Ελιγμός αντολικώς και βορειανατολικώς Μετσόβου βραδύτατα μέν αλλ' επιτυχώς εξελισσόμενος επιβάλλει τεθούν άπασαι Μονάδες εις γενικήν επίθεσιν προς κατάληψιν τουλάχιστον γραμμής Σμόλικα - Σαμαρίνας Σκούρτσα. Νύν βοηθούμεθα υπό πυροβολικού αεροπορίας και έχοντες ενώπιόν μας ρακενδύτους λίαν καταπεπονημένους εξ επιχειρήσεων 1 εβδομάδος. Αναλογισθήτε ευθύνην ότι μετά τινας εβδομάδας θα χρειασθή πολλαπλή προσπάθεια προς κατάληψιν της ανωτέρω γραμμής απαραίτητου προς σμίκρυνσιν συμμαρμακής περιοχής και ανέσεως στρατιωτικής ιδικής μας.

Συγκρότημα Δόβα μάλλον απασχολείται και έχομεν εντύπωσιν ότι ηδύνατο ενεργητικώτερον. Σας προσκαλώ ακόμη τάχιστα γενικήν επίθεσιν.

Αντιστράτηγος Βεντήρης.

ΓΕΣ/Α1

24 - Χ - 47
ώρα 20

Παλαντάς πολύ καλά.

Εφ' όλου μετώπου 75 επίθεσις απεκρούσθη με βαρείας απωλείας.

Ευρέθησαν νεκροί 6-7 προ γραμμών.

Έχουν υποστή σοβαράς απωλείας.

Κόνιτσα ησυχία.

Απεσύρθησαν 5 χιλ. Βορ. προ μετώπου 75 ταξ.

3 λόχοι τάγματος Ιατρίδης αφίχθησαν.

Ιατρίδης είναι εκεί

Εἰς Παλλαντάν ἐγένετο ὑπὸ Μεραρχίας συγχαρητήριον μήνυμα - ἀπήντησαν. «Ὅλοι θα θυσιασθoύν μέχρι τοῦ τελευταίου Στρατιώτου οὐδέποτε τὸ Μέτσοβον θα γίνη πρωτεύουσα τοῦ Μάρκου».

Πρωία 24.10.47

Τηλ/κή Συνεννόησις Μανιδάκη

Τὴν νύκτα τῆς 23/24 ἐπίθεσις τῶν συμμοριτῶν κατὰ τας (1258), (1756), (1856) ἀπεκρούσθη ἀνεὺ αποτελέσματος.

Τὸ Μέτσοβον τελείως ἐλεύθερον. εἰς τὸ Ἀνώλιον Συμμορίται.

21 ταξιαρχία. Τὸ 1 τάγμα εἰς (4080) τὸ δε ἄλλο κινεῖται ὡς πλησιάζει εἰς (4172).

Αὐτόμολος καταθέτει ὅτι οἱ συμμορίται φεύγουν ἀπὸ ὕψ. Πετρόκαμπος.

Κατριλάκης ἀπέστειλε σήμερον ἀναγνώρισιν πρὸς Κατάραν τῆς ὁποίας θα ἐπακολουθήσῃ ἐπίθεσις.

24 - X - 47

Ὡρα 9 ½

Συνομιλία με ΣΑΡΑΝΤΗΝ

Απὸ τὴν VIII οὐδεμία μεταβολή.

Εἰς Πέτραν ἀνευρέθησαν 27 πτώματα συμμοριτῶν.

Εκτίμησις Δυνάμεων ἐχθροῦ.

Μεταξὺ 75 καὶ Μετσόβου 2 ἐν πρώτῳ κλιμακίῳ καὶ 1 Βορ. Μετσόβου.

2 ἀπὸ Κατάρης καὶ Βορ. ἐναντι IX Μεραρχίας.

Δυτικῶς Κρανιάς καὶ Βρ. ἐναντι 21 ἐκτιμάται δύναμις 2 ταγμάτων.

IX Μεραρχία.

(Σ.3762) - ΒΑ - (3869) - (4065).

21 ταξιαρχία (405815) ὡς (4179) χθες τὸ ἀπόγευμα. Συνεχίζει κίνησιν σήμερον πρωίαν.

72 ταξιαρχία.

Εν κινήσει Β. Δ. Καλαμπάκας.

Εἰς Μέτσοβον κρατούμεν καλῶς. Ἀνεφοδιάσθησαν χθες εἰς τρόφιμα καὶ πυρομαχικά.

Εντύπωσις ὅτι διαρρέουν ἐπιβραδύνοντες.

37

ΑΝΩΤΑΤΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΗΣΑΠΟΡΡΗΤΟΝ

Α.Σ.Ε.Α./Π. (32)

Αθήναι τη 23^η Οκτωβρίου 1947ΠΡΑΚΤΙΚΟΝ

Της 32ας Συνεδριάσεως του Α.Σ.Ε.Α. Η Συνεδρίασις αύτη έλαβε χώραν την 23ην Οκτωβρίου έ.έ., ημέραν Πέμπτην και ώραν 11ην εν τη αιθούσῃ του Υπουργικού Συμβουλίου.

Παρόντες κατά την συνεδρίαση

Πρόεδρος της Κυβερνήσεως	Θ. ΣΟΦΟΥΛΗΣ	Πρόεδρος
Υπουργός	Γ. ΣΤΡΑΤΟΣ	Υπουργός Στρατιωτικών
Υπουργός	Α. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ	Υπουργός Ναυτικών
Υπουργός	Κ. ΔΙΓΚΑΣ	Υπουργός Αεροπορίας
Αντιστράτηγος	Κ. ΒΕΝΤΗΡΗΣ	Αρχηγός ΓΕΣ
Υποναύαρχος	Π. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ	Αρχηγός ΓΕΝ
Στρατηγός	Σ. ΡΩΛΙΝΣ	Αρχηγός Β.Σ.Αποστολής
Στρατηγός	Γ. ΛΙΒΣΕΥ	Αρχηγός Σ.Ο.Ν.Π.Ε.
Υποναύαρχος	Α. ΤΑΛΜΠΟΤ	Αρχηγός Β.Ν.Α.
Υποναύαρχος	Τ. ΣΝΕΚΕΜΠΕΡΓΚ	Ναυτ. Ακ. Πρεσβ. Η.Π.Α.
Ταξίαρχος	Τ. ΓΚΡΕΥ	Αρχηγός Β.Α.Α.
Σμήναρχος	Χ. ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ	Αρχηγός ΓΕΑ
Συνταγματάρχης	Γ. ΜΠΑΡΟΥΤΣΟΣ	Γραμματεύς
Αντισυνταγματάρχης	Α. ΣΤΑΘΑΤΟΣ	Διερμηνεύς
Ταγματάρχης	Ρ. ΜΠΟΝΤ	Διερμηνεύς

Πρακτικόν 45. Έγκρισις προτάσεως του Α.Σ.Σ. περί τοποθετήσεως του Αντιστρατήγου ΒΕΝΤΗΡΗ Κ. ως Διοικητού της Στρατιάς Βορείου Ελλάδος και του Αντιστρατήγου ΓΙΑΤΖΗ Δ. ως Αρχηγού του ΓΕΣ.

Αρχομένης της Συνεδριάσεως ο κ. Πρόεδρος της Κυβερνήσεως λέγει ότι είναι πολύ ευχάριστον ότι εγένετο γενικώς αισθητή η ανάγκη ποιιάς τινός μεταβολής εις την Ανωτάτην Διοίκησιν του Στρατού διά την αποτελεσματικωτέραν αντιμετώπισιν της ανταρσίας και ότι πάντοτε είχε την ιδέαν και πρίν ακόμη αναλάβει την προεδρίαν της Κυβερνήσεως ότι η ανταρσία δεν ήτο δυνατόν να κατασταλή με την Στατικήν άμυναν, αλλά με επίθεσιν αμείλικτον, με την αδιάκοπον επαφήν με τους συμμορίτας και με την καταδίωξιν τούτων μέχρις εσχάτων.

Ευτυχώς λέγει, ότι υπό το πνεύμα αυτό, συνήλθε το Α.Σ.Σ. όπερ κατέληξεν εις μίαν πρότασιν, ην και υποβάλλει υπό την κρίσιν του Α.Σ.Ε.Α.

Ο Γραμματεύς του Α.Σ.Ε.Α. προβαίνει εις την ανάγνωσιν της προτάσεως του Ανωτάτου Στρατ. Συμβουλίου.

Ο κ. Υπουργός των Στρατιωτικών ανακοινού τηλεγράφημα αποσταλέν εξ Αμερικής εκ μέρους του κ. Αντιπροέδρου της Κυβερνήσεως, δι' ου ούτος γνωρίζει ότι συμφωνεί επί της αμοιβαίας μεταθέσεως των Αντιστρατήγων κ. κ. ΒΕΝΤΗΡΗ και ΓΙΑΝΤΖΗ.

Ο κ. Πρόεδρος της Κυβερνήσεως παρακαλεί τους Αρχηγούς των ξένων Αποστολών να εκθέσωσι τας απόψεις των επί της υπό συζήτησιν προτάσεως του Α.Σ.Σ.

Ο Στρατηγός κ. ΛΙΒΣΕΥ λέγει ότι το ενδιαφέρον του είναι μόνον διά το αγαθόν της Ελλάδος και ειδικώτερον διά την εκ μέρους του μέριμναν ίνα η παρεχομένη εις την Ελλάδα Αμερικανική βοήθεια χρησιμοποιηθή εκεί όπου θα ωφελήση περισσότερον. Προσθέτει ότι εφ' όσον χρόνον ευρίσκεται εν Ελλάδι εσχημάτισε την γνώμην ότι οι συμμορίται είχαν ή επλησίασαν να έχουν την πρωτοβουλίαν και η εσκεμμένη γνώμη του είναι ότι χρειάζεται πλέον επιθετική διοίκησις. Από την περιωρισμένην, λέγει, γνώσιν του Ελληνικού Στρατού, ην έχει, φρονεί ότι ο Αντιστράτηγος κ. ΒΕΝΤΗΡΗΣ εμφορείται από το επιθετικώτερον πνεύμα και επομένως διά καθαρώς στρατιωτικούς λόγους η υπό συζήτησιν πρότασις θα αποβή προς όφελος των επιχειρήσεων και της Στρατιωτικής καταστάσεως.

Ο Στρατηγός κ. ΡΩΛΙΝΣ λέγει ότι ίσως θεωρηθή πολύ επίμονος δι' όσα έχει να είπη επί του υπ' όψει θέματος.

Αναφέρει ότι κατά τον παρελθόντα Νοέμβριον παρουσιάσθη η ανάγκη συγκροτήσεως του Στρατηγείου της Στρατιάς, οπότε εξέφρασε την γνώμην ότι ο Αντιστράτηγος κ. ΒΕΝΤΗΡΗΣ θα ήτο ο αρμοδιώτερος διά την ανάληψιν της Διοικήσεως ταύτης και το Α.Σ.Ε.Α. συνεφώνησε με την άποψιν ταύτην και ότι μετά την τοποθέτησιν τούτου εις την θέσιν αυτήν επληροφορήθη ότι θα έπρεπε διά λόγους ψυχολογικούς να επέλθουν μεταβολαί εις την ηγεσίαν του Στρατού και εξέφρασε τότε την γνώμην τόσον εις τους πολιτικούς αρχηγούς, όσον και εις το Α.Σ.Ε.Α. ότι θα ήτο μέγα λάθος εάν ήθελε πραγματοποιηθή τούτο. Έκτοτε λέγει δεν μετέβαλε γνώμην και συμφωνεί με τον Στρατηγόν κ. ΛΙΒΣΕΥ επί του ότι ο Αντιστράτηγος κ. ΒΕΝΤΗΡΗΣ είναι ο καταλληλότερος διά την ανάληψιν της Διοικήσεως της Στρατιάς.

Ο κ. Πρόεδρος της Κυβερνήσεως λέγει ότι και ο ίδιος εξέφρασε την γνώμην του συμφωνών προς τους Στρατηγούς κ. κ. ΛΙΒΣΕΥ και ΡΩΛΙΝΣ και ότι επικροτεί την υπό συζήτησιν πρότασιν του Αν.Σ.Σ.

Ο κ Υπουργός των Στρατιωτικών υπερψηφίζει της προτάσεως ταύτης, ως έχων, λέγει, και σύμφωνον την γνώμην του κ. Αντιπροέδρου της Κυβερνήσεως.

Ο κ. Υπουργός των Ναυτικών συμφωνεί.

Ο κ. Υπουργός της Αεροπορίας συμφωνεί.

Τα λοιπά Στρατιωτικά μέλη του Συμβουλίου απέχουν της ψηφοφορίας.

Κατόπιν των ανωτέρω το Α.Σ.Ε.Α. αποφασίζει:

Εγκρίνει παμψηφεί την συνημμένην πρότασιν του Αν.Σ.Σ.

Ο κ. Πρόεδρος της Κυβερνήσεως λέγει εν συνεχεία ότι η εκδοθείσα εγκριτική απόφασις του Α.Σ.Ε.Α. θα είναι υψίστης σημασίας διά την Ελλάδα, ότι αυτή θέλει στερεώσει την τάξιν και την ευημερίαν της Πατρίδος λίαν προσεχώς και γεννά την πεποίθησιν δι' έν καλύτερον μέλλον της Ελλάδος και ότι τον Αντιστράτηγον κ. ΒΕΝΤΗΡΗΝ θα συνοδεύουν εις το βαρύ έργον, όπερ αναλαμβάνει αι καλύτεραι ευχαί και η εμπιστοσύνη του επί της ικανότητος και ορμητικότητός του.

Ο Στρατηγός κ. ΛΙΒΣΕΥ προτείνει όπως δοθή υπό της Κυβερνήσεως μια πλήρης υποστήριξις προς τον Αντιστράτηγον κ. ΒΕΝΤΗΡΗ και εξασκήση αυτή την επιρροήν της επί του τύπου ίνα μη ούτος προβαίνη εις επικρίσεις των ηγητόρων του Στρατού.

Ο κ. Πρόεδρος της Κυβερνήσεως λέγει ότι η Κυβέρνησις θα προέβαιεν εις μίαν τοιαύτην ενέργειαν εφ' όσον θα ήτο δυνατόν, αλλά νομίζει ότι τούτο είναι δύσκολον.

Ο Στρατηγός κ. ΛΙΒΣΕΥ αντιλαμβάνεται, λέγει, πλήρως τας δυσχερείας αλλ' επιθυμεί όπως καταβληθή πάσα προσπάθεια εκ μέρους της Κυβερνήσεως προς την κατεύθυνσιν ταύτην.

Ο κ. Πρόεδρος της Κυβερνήσεως υπόσχεται τούτο, αλλά λέγει ότι η προσπάθεια αυτή θα μείνη ατελεσφόρητος και ότι ο Αντιστράτηγος κ. ΒΕΝΤΗΡΗΣ θα έχη ακεραίαν και απόλυτον την υποστήριξιν εκ μέρους της Κυβερνήσεως.

Ο Στρατηγός κ. ΛΙΒΣΕΥ προτείνει επίσης όπως δοθή μεγαλυτέρα δημοσιότης εις τας εκφράσεις εμπιστοσύνης του Α.Σ.Ε.Α. προς τον Αντιστράτηγον κ. ΒΕΝΤΗΡΗΝ.

Ο κ. Πρόεδρος της Κυβερνήσεως αποδέχεται την πρότασιν του Στρατηγού κ. ΛΙΒΣΕΥ και δίδει εντολήν εις τον Γραμματέα του Α.Σ.Ε.Α. όπως προβή εις σχετικήν ανακοίνωσιν προς τον τύπον εξ ονόματος του Α.Σ.Ε.Α.

Επαναλαμβάνει δε ότι η ληφθείσα απόφασις εκ μέρους του Α.Σ.Ε.Α. αποτελεί σπουδαιότητα τιμήν διά τούτο και εκφράζει τας ευχαριστίας του προς τους Αρχηγούς των ξένων αποστολών διά το επιδειχθέν ενδιαφέρον των επί του τεθέντος ζητήματος και διά τας φροντίδας ας ούτοι κατέβαλον διά τα στρατιωτικά πράγματα της χώρας, αποδείξαντες ούτω ότι εργάζονται ουχί απλώς ως φίλοι, αλλ' ως υπερέλληνες.

Ο
ΠΡΟΕΔΡΟΣ
(Υπογραφή)

Ακριβές Αντίγραφον
Ο
ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ ΤΟΥ Α.Σ.Σ.
ΜΠΑΡΟΥΤΣΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
Συν/ρχης Πυρ/κού

ΤΑ
ΜΕΛΗ
(Υπογραφαί)

Διά την Ακρίβειαν
Η
Γραμματεία ΑΣΕΑ
Τ.Σ.Υ.
ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΚΥΡΙΑΚΟΥ
ΛΟΧΑΓΟΣ ΠΕΖΙΚΟΥ

38

ΘΕΜΑ: Διάφορα πληροφορίες
συμμοριακής φύσεως.

ΠΡΟΣ: ΓΕΣ/Α2/ΙV, Στρατιά

ΚΟΙΝ: Α2/ΙV, Β' ΣΣ/Α2

Επείγουσα Απόρρητος

Β' ΣΣ Α2/ΙV

ΑΡΙΘ: Α.Π. 45269

ΒΣΤ 903 τη 24-10-47

1. Πληροφορούμεθα τα κάτωθι (Αι πληροφορίες χαρακτηρίζονται Β2).

Σχετικόν ημέτερον Α.Π. 44919/22-10-47.

Την 14/10 εκλήθησαν διά Τηλεγραφήματος του Γεν. Αρχηγείου των συμμοριτών ωρισμένα εξέχοντα πολιτικά και στρατιωτικά ιεραρχικά στελέχη εις σύσκεψιν εις την περιοχήν ΖΑΓΟΡΙΑ.

Πρός τούτο, την 17/10 ανεχώρησαν εκ της περιοχής Καϊμακτσαλάν ο ΣΤΑΘΗΣ μετά του πολιτικού του ΑΛΕΚΟΥ, ο ΣΤΑΥΡΟΣ τέως πολιτικός του ΛΕΥΤΕΡΙΑ & άλλοι μη γνωσθέντες εισέτι. Επί πλέον μέλη της επιτροπής Πόλης Εδέσσης ΚΚΕ, ο Γραμματέας Α.Κ.Ε. Θεσ/νίκης και άλλοι. Πιστεύεται ότι η σύσκεψις αυτή θα ήρχιζε την 23/10.

Εντύπωσις: Η σύσκεψις αυτή δέον να έχη ιδιάζουσαν σημασίαν δεδομένου ότι συγκαλείται παρά τω Γεν. Αρχηγείω των Συμμοριτών, μετέχουν δε ταύτης εκτός των Στρατιωτικών στελεχών και πολιτικά τοιαύτα.

Δεν πρέπει δε να θεωρείται άσχετος και με τας προσεχείς εξελίξεις του συμμοριακού αγώνος.

2. Την 15/10/47 εις την περιοχήν ΛΟΥΤΡΑ (Ο.0587) έλαβε χώραν σύσκεψις του Α.Κ.Ε. Νομού ΠΕΛΛΗΣ. Κατά ταύτην συνεζητήθησαν διάφορα θέματα μεταξύ των οποίων η διεθνής και εσωτερική κατάστασις, άμεσα καθήκοντα, Λαϊκή εξουσία.

- α) Όσον αφορά την διεθνή κατάστασιν διεπιστώθη ότι:

- i) Ελάχιστοι ελπίδες ειρηνικής διευθετήσεως των διαφορών των Μεγάλων υπάρχουν.

- ii) Η Σοβιετική ένωσις δεν επεθυμεί τον πόλεμον, αλλά κατ' ανάγκην αντεπιτίθεται εις τα μέτρα των Ηνωμένων Πολιτειών, και με σκοπόν να αναγκάση την Αμερικήν να αλλάξη Τακτικήν.

Αν η Αμερική επιμείνη, τότε η Σοβ. Ένωσις είναι αποφασισμένη να δεχθεί τον πόλεμον.

- β) Όσον αφορά την εσωτερικήν κατάστασιν διεπιστώθη ότι:

- i) Η Κυβέρνησις ΣΟΦΟΥΛΗ συνεχίζει, με μεγαλυτέραν έντασιν των μέτρων την τακτικήν των προηγούμενων Κυβερνήσεων, υπό την καθοδήγησιν και επίβλεψιν των Αμερικανών. Αποτέλεσμα τούτου είναι η χώρα να υποταγή ολοκληρωτικώς εις τους Αμερικανούς.

- ii) Παρ' όλα αυτά, το συμμοριακόν κίνημα δεν εσημείωσε ύφεσιν. Ευρίσκεται εις την τελευταίαν καμπήν της β' φάσεως (ένοπλος αγών εις τα βουνά και δημιουργούνται αι προϋποθέσεις διά το ``πέραςμα`` εις την γ' φάσιν (Γενική ένοπλος εξέγερσις εις πόλεις και χωρία).

- iii) Η σύστασις ``Της Κυβέρνησις του Βουνού`` επίκειται.

Επισήμως ελέχθη ότι καταφθάνει, εκ των ομόρων Κρατών, αποφασιστική βοήθεια εις χρήματα, ιματισμόν και τρόφιμα, όχι όμως και εις έμψυχον υλικόν.

- γ) Ως άμεσα καθήκοντα ετέθησαν:

- i) Γενική στρατολογία.

- ii) Συμφιλίωσις.

δ) Λαϊκή εξουσία. Αι εκλογαί προς ανάδειξιν λαϊκών συμβουλίων εις τα χωρία θα συνεχισθούν. Ελήφθη απόφασις, όπως διά τον Νομόν ΠΕΛΛΗΣ, ορισθή προσωρινόν Λαϊκόν Νομαρχιακόν συμβούλιον μέχρις ότου εκλεγή το οριστικό. Εις τούτο θα μεθέξουν εις της ΕΠΟΝ εις του ΝΟΦ, εις του ΚΚΕ, εις του ΑΚΕ.

Ελήφθη επίσης απόφασις όπως οι πολιτικοί μελετήσουν και εξεύρουν τα κατάλληλα πρόσωπα διά την εν καιρώ, ανασύστασιν της Λαϊκής Πολιτοφυλακής. Προσωρινώς τα καθήκοντα ταύτης θα ανατεθούν εις την αυτοάμυναν.

3. Κατά τας συζητήσεις ελέχθη ότι ως ελευθέρα περιοχή, δέον να αναμένεται ότι θα ανακηρυχθή εν καιρώ, η τοιαύτη ΦΛΩΡΙΝΗΣ -ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ - ΚΑΡΑΤΖΟΒΑΣ (Αρδέας).

Ακριβές Αντίγραφον
Τ.Σ.Υ.

ΑΡΧ. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ
Συνταγματάρχης
Επιτελάρχης Γ' ΣΣ

39

Θέμα: Γεγονότα VIII Μεραρχίας
Προς: ΓΕΣ/Α1
Κοιν: Α1 Στρατιάς
Β' ΣΣ
VIII Μεραρχίαν

ΔΙ'ΑΞ/ΚΟΥ
ΥΠΕΡΕΠΕΙΓΟΥΣΑ
ΑΚΡΩΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ
Ιη ΣΤΡΑΤΙΑ
ΙΣ/47/1044/ΑΙ
24.10.47

Εξ' επιτοπίου αντιλήψεως του Επιτελάρχου της Στρατιάς μεταβάντος εις ΙΩΑΝΝΙΝΑ την 22αν Οκτωβρίου και κατόπιν της υπ' αριθ. ΑΠ. 4009/Ι/2/221830 τηλ/κής Διαταγής ΓΕΣ.

1. Την νύκτα της 18 προς 19 Οκτωβρίου ήρξατο η διείσδυσης των συμμαχικών ομάδων εις ΜΕΤΣΟΒΟΝ, με ταυτόχρονον επίθεσιν τούτων κατά των θέσεων του 583 Τάγματος ευρισκομένου εις περιοχήν ΓΡΕΒΕΝΙΤΙΟΥ και ανατολικώς.

2. Εκ των ανωτέρω τμημάτων, τα του ΜΕΤΣΟΒΟΥ (584 Τάγμα) αντέδρασαν ενεργώς κατά του αντιπάλου, τηρήσαντα περί το ΜΕΤΣΟΒΟΝ σημ. Στηρίγματος και αγωνισθέντα εντός της κωμοπόλεως διά την αποδίωξιν των συμμαχοιτών.

3. Δεν συνέβη όμως το αυτό και διά το 583 Τάγμα, όπερ άμα τη πρώτη εχθρική κρούσει, διελύθη και ετράπη προς τα οπίσω. Εχειριάσθη η δραστική και προσωπική επέμβασις του Ταξιάρχου της 75 και του Επιτελάρχου της Μεραρχίας διά να συγκρατηθή το Τάγμα τούτο και βραδύτερον να επαναταχθή εις τας θέσεις του.

4. Η Μεραρχία από της πρώτης στιγμής της εκδηλώσεως της εχθρικής ενεργείας έλαβεν άπαντα τα κατάλληλα μέτρα προς αντιμετώπισιν της καταστάσεως ήτοι:

(α) Απέστειλε τον Επιτελάρχην της επί τόπου.

(β) Ενίσχυσε την φρουράν ΜΕΤΣΟΒΟΥ διά μιας Διλοχίας του 628 Τάγματος εις ην εδόθη η εντολή της εκκαθαρίσεως και της κωμοπόλεως, πράγμα όπερ επετεύχθη την επομένην 20ην Οκτωβρίου.

(γ) Ανεκάλεσεν επειγόντως την Διλοχίαν Τζουβάρα (581 Τ.) εις το πεδίον μάχης εκ περιοχής Βουλγαρελίου.

(δ) Ωργάνωσεν επιθετικήν ενέργειαν διά την πρωίαν της 21^{ης} εκ περιοχής Σταυρού (S.2262) - Πέτρας (S.1961) προς Βορράν.

5. Την πρωίαν της 21^{ης}, πρίν ή εκδηλωθή η ενέργεια της Μεραρχίας, σφοδρά νυκτερινή ενέργεια του εχθρού, ανέτρεψε και αύθις το 583 Τάγμα και ένα Λόχον του 582, εις δε την Διλοχίαν 581 από της πρώτης στιγμής προξενήθησαν κάπως σοβαραί απώλειαι:

Το 583 συνεκρατήθη και αύθις τη ενεργώ και δραστική επεμβάσει Ταξιάρχου και Επιτελάρχου Μεραρχίας και εν τω συνόλω της η κατάστασις εσταθεροποιήθη κατά την ημέραν της 21^{ης} επί της γενικής γραμμής Χρυσοβίτσα (S.2261) - Πέτρα (S.1961) - Προφ. Ηλίας (S.1761) με τας ανωτέρω προαναφερθείσας φθοράς. Η φρουρά ΜΕΤΣΟΒΟΥ τουναντίον, σταθερώς απέκρουσε τας μέχρι τούδε προσβολάς του εχθρού.

6. Την εσπέραν της 21^{ης} (ώρα 23.15) προσβολή δι' όλμων του Σ.Δ. της 75 Ταξιαρχίας εις (S.2358) ίσως δε και μικροεπίθεσις, επέφερεν ποιάν τινα σύγχυσιν εις τα εκείσε τμήματα, προς δε και την εκ τρίτου πλήρη διάλυσιν, άνευ λόγου, του 583 Τάγματος.

Εχειριάσθη η σθεναρά παρέμβασις του Ταξιάρχου Δόβα και του Αντ/χου Λασπιά διά να συγκρατήσουν την κατάστασιν.

7. Από της πρωίας της 22ας δεν ηδύνατο πλέον η Μεραρχία να υπογίζη επί του 583 Τάγματος και εξέδωκε την διαταγήν συμπτύξεως εις περιοχήν Δεμάτι (S.1756) Καταφύκι (S.1952), αλλά και ταύτην υπό αίρεσιν, δηλαδή, θα εγίνετο αύτη μόνον όταν οι επί τόπου (Ταξίαρχος και Επιτελάρχης Μεραρχίας) έκρινον τούτο απόλύτως επιβεβλημένον λόγω της καταστάσεως των τμημάτων και της πιέσεως του εχθρού.

Ευρισκόμενος εις το Στρατηγείον του Β' Σ. Στρατού διέταξα και εξεδόθη Δ/γή του ΣΣ προς την Μεραρχίαν διά την τήρησιν της διατάξεως όσω το δυνατόν εγγύτερον προς το ΜΕΤΣΟΒΟΝ και την ταχείαν μετά τούτου επίτευξιν συνδέσμου, πράγμα όπερ συνέστησεν και ο επί τόπου ευρισκόμενος Επιτελάρχης της Στρατιάς φορέύς των επί του ζητήματος τούτου αντιλήψεων μου.

Το τοιούτον όμως, κατά την κρίσιν του Ταξίαρχου και του Επιτελάρχου της Μεραρχίας, δεν ήτο δυνατόν διότι μόνον επτά Λόχοι ήσαν κάπως αξιόμαχοι (2 του 581, 2 του 628 και 3 του 582) αλλά και αυτοί με σοβαράν φθοράν.

Διά την ακρίβειαν
Το Α1 Γραφείον
Τ.Σ.Υ.

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΙΑΣ
Δ. ΓΙΑΤΖΗΣ
Αντιστράτηγος

40

ΘΕΜΑ: Δράσις Αεροπορίας κατά
τας επιχειρήσεις 85^{ης} Περιοχής

ΠΡΟΣ: Δ. Α. Σ.

ΚΟΙΝ.: ΓΕΣ/Α1 (υ. τ. α.) - 1ην Στρατιάν/Α1

(υ. τ. α.) - 71 - 74 - 3 Ταξ/χίας - 85 Περ/χίν

85 ΠΕΡΙΟΧΗ

Αρ. Πρωτ. 5186/Α1

902Α ΣΤΓ/24-10-47

α) Η Περιοχή διεξήγαγεν εκκαθαριστικές επιχειρήσεις από της 2ας Σ/βρίου ε. ε. μέχρι της 10ης Οκτωβρίου ε.ε. διαδοχικώς εις ΕΛΙΚΩΝΑ, ΠΑΡΝΑΣΣΟΝ, ΓΚΙΩΝΑ, ΒΑΡΔΟΥΣΙΑ-ΟΙΤΗ, ΨΗΛΟ ΚΟΤΡΩΝΙ (Υ.0176) - ΛΙΠΟΥΧΙ - ΒΑΡΑΧΙΑ - ΚΟΜΠΙΛΟ (Χ.7774).

Είς τας ανωτέρω επιχειρήσεις έλαβεν ενεργόν μέρος η Βασιλική Αεροπορία δι' αεροπλάνων αναγνωρίσεως και μάχης.

β) Είναι αληθές ότι η Αεροπορική συνδρομή δεν υπήρξε συνεχής και τούτο οφείλεται αποκλειστικώς και μόνον εις τας δυσμενείς καιρικές συνθήκας. Όπου και όταν αι καιρικά συνθήκαι επέτρεπον έλαμψε διά των καταπληκτικών επιτυχιών της χάρις εις την ακατάβλητον θέλησιν και αυτοθυσίαν των αεροπόρων προς συντριβήν των συμμοριτών.

γ) Από 11^{ης} - 13^{ης} Σ/βρίου εσφυροκόπησε όλας τας συγκεντρώσεις των συμμοριτών εις την περιοχήν μεταξύ ΟΙΤΗΣ - ΓΚΙΩΝΑΣ - ΒΑΡΔΟΥΣΙΩΝ και αφ' ενός μέν επροξένησε σοβαράς απωλείας, αφ' ετέρου δε έκαμψεν ανεπανορθώτως το ηθικόν των.

Κατά τον σκληρόν αγώνα της 19^{ης} Σ/βρίου εις (Υ.1543) καίτοι επ' ελάχιστον αι καιρικά συνθήκαι επέτρεψαν εις την αεροπορίαν να επέμβη, εν τούτοις κατά το ολιγόχρονον εκείνο διάστημα της επεμβάσεως της προσέφερε ανεκτίμητον συνδρομή εις το Πεζικόν μας.

Με υπερηφάνειαν μνημονεύω την δράσιν της Βασιλικής Αεροπορίας κατά την μάχην του ΓΙΔΟΒΟΥΝΙΟΥ της 21^{ης} Σ/βρίου κατά την οποίαν υπήρξεν ο μεγαλύτερος συντελεστής της νίκης.

Το συνεχές σφυροκόπημα των επί του ΓΙΔΟΒΟΥΝΙΟΥ συμμοριτών εμείωσε εις το ελάχιστον τας απωλείας των ημετέρων, υπεχρέωσε δε τους συμμορίτας να εγκαταλείψουν τας θέσεις των ταχέως. Εν συνεχεία σφυροκοπούμενοι υπεχρεώθησαν να τραπούν εν διαλύσει προς ΝΔυσμάς ένθα Τμήματα Χωρ/κής 85 Περιοχής, ενεδρεύοντα τους συνέτριψαν.

Αλησμόνητος θα μου είναι η προθυμία διά αεροπορικάς επεμβάσεις όλων των κλιμακίων της Αεροπορικής ιεραρχίας.

Γενικώς η συνδρομή της Βασιλικής Αεροπορίας κατά τας διεξαχθείσας επιχειρήσεις υπήρξεν αξιοθαύμαστος και διά τούτο η εκτίμησις και η εμπιστοσύνη των Αξ/κών και οπλιτών του Πεζικού προς τους γενναίους αεροπόρους είναι απεριόριστος.

Ν. Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ταξίαρχος

Διοικητής

Ν. Μ. / Κ. Κ.
Ακριβές αντίγραφον
Τ.Σ.Υ

41

1η ΣΤΡΑΤΙΑ

Α2 Γραφείον

ΑΠΟΡΡΗΤΟΝ

25 Οκτωβρίου 1947

Α.Π. 949/71/Α2

Αριθ. Αντιτύπου 3

ΔΙΑΤΑΞΙΣ ΣΥΜΜΟΡΙΤΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ 1ης ΣΤΡΑΤΙΑΣΑ. ΓΕΝΙΚΟΝ ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΣΥΜΜΟΡΙΤΩΝ.

Αρχηγός: ΜΑΡΚΟΣ

Δυν.:50

Έδρα: Πιθανώς εις περιοχήν ΖΑΓΟΡΙΩΝ,
Την 15/10 εσημειώθη ΒΩΒΟΥΣΑΝ (S.2276).Β. ΑΝΩΤΕΡΟΝ ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ.

Αρχηγός: ΚΙΣΣΑΒΟΣ

πιθανώς εις περιοχήν ΓΡΑΜΜΟΥ.

1. ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΑΓΡΑΦΩΝ.

Δυν.:1500

Αρχ. ΑΜΑΡΜΠΕΝΣ μετά των δυνάμεων ΑΓΡΑΦΩΝ

διέρρευσεν προς περιοχήν ΓΡΑΜΜΟΥ.

I Τάγμα ΣΟΦΙΑΝΟΥ περ. ΑΣΠΡΑ ΛΙΘΑΡΙΑ (S.3560)

Δυν.:300

II Τάγμα ΠΑΙΚΟΥ περ. ΠΕΤΡΟΚΑΜΠΟΣ (S.3968)

Δυν.:250

III Τάγμα ΑΛΕΥΡΑ περ. ΣΤΟΥΡΤΖΑ-ΒΛΑΧΑ (S.3264)

Δυν.:250

Τάγμα ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΥ υπό ΠΛΑΤΣΑΝ

περ. ΖΑΓΟΡΙΩΝ

Δυν.:300

Είς περ. ΛΙΠΟΥΧΙ (Χ.8079) παραμένει Διλοχία

υπό ΑΒΡΑΑΜ ΚΑΡΑΓΙΑΝΙΔΗΝ

Δυν.:150

Επίσης και το IIον Τάγμα ΟΙΤΗΣ

υπό ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΝ εις περ. ΧΟΧΛΙΑ (Χ.8072)

Δυν.:250

2. ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΟΘΡΥΟΣ.

Δυν.:450

Αρχ. ΚΟΚΚΙΝΟΣ Έδρα: Περ. ΑΝΑΒΡΑΣ (Υ.4272)

Δυν.:300

Έφιππον τμήμα ΑΓΡΑΦΩΝ

υπό ΓΑΖΗΝ εις περ. ΟΘΡΥΟΣ

Δυν.:150

3. ΚΛΙΜΑΚΙΟΝ ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ.

Αρχ. ΟΛΥΜΠΙΣΙΟΣ (Παπαστέργιος Ελευθέριος)

Έδρα περ. ΟΣΣΗΣ ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΥ (Τ.7038)

I Τάγμα ΠΗΛΙΟΥ (Μονάς 335) υπό ΦΕΡΡΑΙΟΝ

περ. ΜΟΝΗ ΦΛΑΜΠΟΥΡΟΥ (Τ.8548)

Δυν.:200

Τάγμα ΦΩΤΕΙΝΟΥ

εις περ. ΒΟΥΛΓΑΡΙΝΗΣ (Τ.6627)

Δυν.:120

III Τάγμα ΟΣΣΗΣ (Μονάς 568)

υπό ΑΝΕΣΤΗΝ περ. ΣΠΗΛΙΑΣ (Τ.5652)

Δυν.:200

ΚΑΡΥΤΣΑ (Τ. 6656)

Δυν.:200

4. ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΗΠΕΙΡΟΥ.

Δυν.: ...

Αρχ. ΚΟΛΙΓΙΑΝΝΗΣ Κ. περιοχή ΖΑΓΟΡΙΩΝ

I Τάγμα ΦΩΚΑ περιοχή ΛΑΠΑΤΑ (S.1962)

Δυν.:250

II Τάγμα ΛΙΑΚΟΥ περιοχή ΣΤΑΥΡΟΣ (S.2262)

Δυν.:250

III Τάγμα ΚΩΤΟΥΡΑ περ. ΚΑΛΛΙΓΩΜΕΝΟ ΑΛΩΝΙ (S.2959)	Δυν.:250
Γ. <u>ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ & ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ.</u> Αρχ. ΚΙΚΙΤΣΑΣ εις περιοχήν Β. ΜΕΤΣΟΒΟΥ (S.3258)	Δυν.:30
1. <u>ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΧΑΣΙΩΝ.</u> Αρχηγός ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ. I Τάγμα ΝΙΚΗΤΑΡΑ περ. ΛΟΥΠΑΝΙΑ (S. 3666) II Τάγμα ΓΟΛΗ περ.ΤΑΜΠΟΥΡΗ ΘΑΝΑΣΑΚΗ (S.3663)	Δυν.:700 Δυν.:250 Δυν.:200
III Τάγμα ΜΠΑΡΜΠΑΚΙΤΣΟΥ περ. Δ. ΤΖΟΥΜΑ ΚΑΡΑΛΗ (S.4177)	Δυν.:250
2. <u>ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΒΟΪΟΥ ΓΡΑΜΜΟΥ</u> Αρχηγός ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ εις ΨΗΛΟ ΚΑΡΑΟΥΛΙ (N.1723)	Δυν.:3200
I Τάγμα ΓΡΑΜΜΟΥ υπό ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ περ. ΑΛΕΒΙΤΣΑ (N.1936)	Δυν.:300
II Τάγμα ΓΡΑΜΜΟΥ υπό ΠΟΡΑΒΑΝ περ. ΒΑΡΙΚΟ (S.3362)	Δυν.:250
V Τάγμα ΓΡΑΜΜΟΥ υπό ΡΙΖΟΠΟΥΛΟΝ περ. ΠΑΝΟΡΑΜΑ (S.3489)	Δυν.:250
VI Τάγμα ΓΡΑΜΜΟΥ υπό ΚΑΡΑΜΠΕΡΗΝ περ. ΠΑΤΕΚΥΡΑ (S.3465)	Δυν.:250
VII Τάγμα ΓΡΑΜΜΟΥ υπό ΛΑΜΠΗΝ περ. ΔΟΥΤΣΙΚΟΝ (S.3199)	Δυν.:250
II Τάγμα ΒΙΤΣΙ υπό ΠΑΝΤΟΝ περ. ΠΡΟΦ. ΗΛΙΑΝ (N.2524)	Δυν.:300
II Τάγμα ΜΠΕΛΛΕΣ υπό ΚΟΛΛΙΑΝ περ. ΣΤΡΑΤΣΑΝΗ (N.0105)	Δυν.:300
III Τάγμα ΚΑΪΜΑΚΤΣΑΛΑΝ υπό ΟΡΕΣΤΗΝ περ. ΚΛΕΦΤΗΣ (S.0697)	Δυν.:350
Ανασυγκροτούμενον Τάγμα ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ-ΓΡΑΝΙΤΗ περ. ΚΛΕΦΤΟΒΡΥΣΗ (N.2717)	Δυν.:150
Πιθανόν 3 Τάγματα Αρχηγείου ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ (ΠΑΠΟΥΑ - ΚΟΥΤΡΟΥΚΗ - ΠΥΘΑΓΟΡΑ)	Δυν.:700
<u>ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:</u> Κέντρον εκπαιδεύσεως εξ 100 συμμοριτών εις ΠΥΡΟΣΤΙΑ (S.3275)	Δυν.:100
Είς περιοχήν ΑΓ. ΖΑΧΑΡΙΑ (N.1232) Νοσοκομείον. Είς ιδίαν περιοχήν εσημειώθη συγκέντρωσις 500 γυναικών επιστρατευθεισών ηλικίας 16 - 25 ετών.	
3. <u>ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΒΙΤΣΙ</u> Αρχ. ΑΜΥΝΤΑΣ περ. ΒΑΤΟΧΩΡΙΟΝ (N.3758) Τάγμα ΒΑΓΕΝΑ-ΣΠΑΡΤΑΚΟΥ εις ΜΑΚΡΥΧΩΡΙ (N.4758)	Δυν.:900 Δυν.:300
Διλοχία ΦΩΚΑ περ. ΑΝΤΑΡΤΙΚΟΝ (N.4368)	Δυν.:200
Τάγμα ΓΑΡΕΦΗ περ. ΚΟΡΕΣΤΙΩΝ (N.4568)	Δυν.:250
Λόχος ΤΟΡΝΙΚΙΔΗ εις ΣΚΟΠΟΝ (N. 8177)	Δυν.:100
Τμήμα ιππικού.	Δυν.: 60
<u>ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:</u> εις θέσιν ΣΚΟΠΟΣ (N. 8177) εσημειώθη ύπαρξις 4 πυρ/λων.	

<u>4. ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΑ.</u>		Δυν.:150
Λόχος ΠΛΑΤΑΝΟΥ περ. ΒΕΝΖΙΩΝ (Ν.8406)		Δυν.: 60
Λόχος ΖΩΗ περ. ΚΑΜΒΟΥΝΙΩΝ (S.9670)		Δυν.: 45
Λόχος ΚΕΡΑΥΝΟΥ (εφονεύθη) περ. ΜΙΚΡΟΒΑΤΟΥ (S.9288)		Δυν.: 50
<u>5. ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΠΙΕΡΡΙΩΝ.</u>		Δυν.:1250
Αρχηγός ΤΣΙΧΡΙΤΖΗΣ		
Λόχος Δ/σεως & Λόχος ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ είς περιοχήν ΛΙΑΚΟΥΡΑ (Ο.2404)		Δυν.:110
Διλοχία ΑΝΔΡΕΑΔΗ περ. ΠΛΑΤΥΔΡΟΜΟΣ (Ο.3319)		Δυν.:200
Διλοχία ΛΙΑΚΟΠΟΥΛΟΥ περ. ΠΛΑΤΥΔΡΟΜΟΣ		Δυν.:200
Διλοχία ΒΟΛΑΝΗ		
περ. ΑΝΩ ΜΗΛΙΑ (Ο.2804)-ΠΕΝΤΕ ΠΥΡΓΟΙ (Ο.2502)		Δυν.:250
753 Τάγμα ΦΩΤΕΙΝΟΥ εις ΠΑΠΑ ΑΛΩΝΙ (Τ.3689)		Δυν.:180
Διλοχία ΚΑΡΑΜΟΥΛΑ περ.ΚΟΚΚΙΝΟΜΗΛΟΣ (Τ.2587)		Δυν.:150
Λόχος ΥΨΗΛΑΝΤΗ περιοχήν ΛΟΚΟΒΑΣ (Τ. 3296)		Δυν.: 60
Λόχος Αγνώστου ταυτότητος εκ περιοχής ΧΑΣΙΩΝ		Δυν.: 80
<u>ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:</u> Πληροφορίες μη εξακριβωθείσαι φέρουν Διλοχίαν ΚΑΡΑΜΟΥΛΗ και Λόχον ΥΨΗΛΑΝΤΗ μετακινηθέντα εις ΧΑΣΙΑ.		
<u>6. ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΒΕΡΜΙΟΥ.</u>		
Είς περιοχήν ΒΕΡΜΙΟΥ ευρίσκεται το Τάγμα ΠΑΝΟΥ με δύναμιν 200 και με έδραν εις περιοχήν ΝΤΟΡΤΟΠΟΛΕΩΣ (Ο.0850).		
<u>7. ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΠΑΪΚΟΥ - ΤΖΕΝΑΣ - ΚΑΪΜΑΚΤΣΑΛΑΝ.</u>		
α) <u>ΠΑΙΚΟΝ - ΤΖΕΝΑ</u>		Δυν.: 480
Αρχηγός ανέλαβεν ο ΣΤΑΥΡΟΣ (αντί του ΛΕΥΤΕΡΙΑ) μεχρι τούδε πολιτικός του Τάγματος ΠΑΙΚΟΥ.		
Τάγμα (Μονάς 577) υπό ΛΟΥΚΑΝ περ. ΝΩΤΙΑ (Ο.3099) - ΕΥΡΩΠΟΣ (Ο.2794)-ΤΡΙΑ ΕΛΑΤΑ (Ο.3291)		
		Δυν.: 480
β) <u>ΚΑΙΜΑΚ ΤΣΑΛΑΝ.</u>		Δυν.:1060
Αρχηγός ΛΕΥΤΕΡΙΑΣ		
Τάγμα 578 ΜΑΥΡΟΥ περ. ΑΝΩ ΛΟΥΤΡΑΚΙ (Ο.0488)		Δυν.: 400
Λόχος ΓΕΩΡΓΑΛΑ περ. ΚΑΤΩ ΛΟΥΤΡΑΚΙ (Ο.0886)		Δυν.: 100
Λόχος ΔΑΜΙΑΝΟΥ περ. ΑΝΩ ΚΟΡΥΦΗ (Ο.0382)		Δυν.: 100
Ανεξ. Λόχος ΜΙΜΗ περ. Β. ΒΟΡΕΙΝΟΥ (Ο.1992)		Δυν.: 120
Τμήμα ιππικού ΑΝΕΣΤΗ περ. ΠΑΣΣΟΣ (J. 2202)		Δυν.: 100
Νοσοκομείον (Νοσηλεύόμενοι & Νοσοκόμοι) ΡΑΜΝΟΜΠΟΡΣΚΙ (Ν.9888)		
		Δυν.: 100
Τμήμα πυρ/κού υπό ΙΩΣΗΦΙΔΗΝ εις περ. ΡΑΜΝΟΜΠΟΡΣΚΙ με 5 πυροβόλα		
		Δυν.: 40
Τμήμα υπό ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΝ ΒΑΡΤΑΝΗΝ περ. (J.1604)		
		Δυν.: 100
(Παραμένει μονίμως εις άνω περιοχήν ως Φρουρά ως και διάφορα συνεργεία (υποδηματοποιών, βοσκών, τυροκόμων κ.λ.π.) υπαγόμενα εις την άνω δύναμιν).		
Τα αρχηγεία ΒΕΡΜΙΟΥ & ΠΑΙΚΟΥ-ΤΖΕΝΑΣ-ΚΑΙΜΑΚΤΣΑΛΑΝ αποτελούν ΚΛΙΜΑΚΙΟΝ με Αρχηγόν τον ΣΤΑΘΗΝ.		
<u>Δ. ΑΝΩΤΕΡΟΝ ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ.</u>		
Αρχηγός ΛΑΣΣΑΝΗΣ εις περ. ΜΠΟΖ ΝΤΑΓ		
Λόχος Δ/σεως υπό ΜΕΛΑΧΡΟΙΝΟΝ		Δυν.: 60
<u>1. ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΕΒΡΟΥ.</u>		Δυν.:1070
Αρχηγός ΚΡΙΤΩΝ περ. ΙΜΑΜΛΑΡ (Ο.5206)		
		Δυν.: 100
I Τάγμα ΑΝΑΝΙΑ περ. ΜΠΑΡΑ (G.7922)		Δυν.: 180
II Τάγμα ΠΑΝΟΥΡΓΙΑ περ. ΙΜΑΜΛΑΡ (G.5206)		Δυν.: 320

III Τάγμα ΒΟΛΟΒΟΤΣΗ	
περ. ΓΚΙΜΠΡΑΙΝΑ (Μ.6482) ΜΠΟΥΚΑΤΕ	Δυν.:250
IV Τάγμα ΛΟΥΚΑ περ. ΜΠΟΥΚΑΤΕ (Μ.5385)	Δυν.:220
2. <u>ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΚΟΜΟΤΙΝΗΣ</u>	Δυν.:550
Αρχηγός: ΑΛΚΗΣ	Δυν.: 50
I Τάγμα ΔΑΣΚΑΛΟΥ περ. ΣΜΙΓΑΔΙ (G.2602)	Δυν.:200
II Τάγμα ΝΤΟΜΠΡΗ περ. ΑΛΑΝ ΛΟΦΟΣ (Μ.1594)	Δυν.:250
Ανεξ. Τμήμα Σαμποτέρ υπό ΥΨΗΛΑΝΤΗΝ	
περ. ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ (Μ.0761)	Δυν.:άγνωστος
3. <u>ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΞΑΝΘΗΣ</u>	Δυν.:1000
Αρχηγός ΤΕΛΗΣ περ. 83 ΦΥΛΑΚΙΟΝ Λόχος Δ/σεως.	Δυν.: 100.
I Τάγμα ΝΙΚΟΥ περ. ΠΟΛ (L.8696) ΚΑΡΤΑΛ (L.8977)	Δυν.: 170
II Τάγμα υπό Άγνωστον περ. ΚΑΡΑ ΟΓΛΑΝ (L.6294)	Δυν.: 230
Υπαρχ. ΧΑΙΝΤΟΥ υπό ΝΙΚΗΦΟΡΟΝ 3 Συγκροτημάτων	Δυν.: 500
<u>ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΙΣ</u> : Ο Δ/της II Τάγματος ΜΟΡΑΣ παρεδόθη.	
4. <u>ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΚΑΒΑΛΑΣ (ΤΣΑΛ ΝΤΑΓ)</u>	
Μικραί δυνάμεις πιθανώς υπό ΜΑΥΡΟΝ	
εις περ. ΤΣΑΛ ΝΤΑΓ (L.2494)	Δυν.:100
5. <u>ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΜΠΟΖΝΤΑΓ</u>	
Υπό ΚΟΣΜΙΔΗΝ περ. ΚΑΛΥΒΙΑ ΚΟΥΤΡΑ (F.1131)	Δυν.:300
6. <u>ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΠΑΓΓΑΙΟΥ</u>	
Δύναμις κυμαινόμενη (σημερινή περίπου)	Δυν.:100
7. <u>ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ (ΜΕΝΟΙΚΙΟΥ ΑΛΗ ΜΠΑΜΠΑ)</u>	Δυν.:600
Τάγμα ΜΕΝΟΙΚΙΟΥ υπό ΑΝΑΝΙΑΝ	Δυν.:350
Τάγμα ΑΛΗΜΠΑΜΠΑ υπό ΤΑΚΗΝ	Δυν.:250

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ: Δύο Λόχοι Τάγματος ΜΕΝΟΙΚΙΟΥ δυνάμει 200 μετακινήθησαν προς ΜΠΟΖ ΝΤΑΓ (πληροφορία αυτομόλου μη εξακριβωθείσαι εισέτι).

Ε. ΚΛΙΜΑΚΙΟΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Αρχ. ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΗΣ (Σταματόπουλος Γεώργιος)

1. <u>ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΚΡΟΥΣΣΙΩΝ ΜΠΕΛΛΕΣ</u>	Δυν.:1000
Αρχ. ΟΜΗΡΟΣ (Παρτσαλίδης) περ. (J. 8221)	
Λόχος Δ/σεως υπό ΚΑΡΑΙΣΚΑΚΗΝ (J.8221)	Δυν.: 120
Λόχος Μηχανημάτων υπό ΠΕΤΡΟΝ (J.8221)	Δυν.: 100
I Τάγμα ΦΟΙΒΟΥ εκ περ. ΜΠΕΛΛΕΣ	Δυν.: 250
III Τάγμα ΚΟΛΛΙΑ εις ΠΟΝΤΟΚΕΡΑΣΙΑΝ (P.0792)	Δυν.: 400
Έφιππον απόσπασμα ΚΑΡΑΙΣΚΑΚΗ	
N. ΑΝΑΒΡΥΤΟΥ (P.0088)	Δυν.: 30
Επιστρατευτικά τμήματα ΚΑΡΑΦΩΤΙΑ-ΣΑΒΒΙΔΗ	Δυν.: 50
8 ΓΙΑΦΚΑΙ εις περιοχήν ΚΡΟΥΣΣΙΩΝ	Δυν.: 35
2. <u>ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΝΙΓΡΙΤΗΣ</u>	
Αρχ. ΛΕΩΝΙΔΑΣ εις περ. ΚΕΡΔΥΛΛΙΩΝ	Δυν.: 220
3. <u>ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΧΟΛΩΜΩΝΤΟΣ</u>	Δυν.: 250
Αρχ. ΒΑΣΣΟΣ με Διμορίαν Δ/σεως	
περ. ΚΑΚΑΒΟΣ (P.5618)	Δυν.: 15
Τάγμα ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ περ. ΒΑΡΒΑΡΑΣ (P.4832)	Δυν.: 100
Διλοχία ΑΜΠΕΛΛΑ περ. ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΑΣ (P.3025)	Δυν.: 80
8 ΓΙΑΦΚΑΙ και 2 επιστρατευτικά τμήματα	Δυν.: 55

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ: Πληροφορία Β1 φέρει Διλοχίαν ΑΜΠΕΛΛΑ μετά στρατολογηθέντων διαπηρειωθήσαν εις ΚΕΡΔΥΛΛΙΑ με σκοπόν συνεχίσεως κινήσεως προς ΜΠΕΛΛΕΣ προς εκγύμνασιν και οπλισμόν Στρατολογηθέντων.

ΓΕΝΙΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

I. ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΕΚ ΤΩΝ ΟΜΟΡΩΝ

α) Είς περιοχάς ΚΑΙΜΑΚ ΤΣΑΛΑΝ, ΜΠΕΛΛΕΣ και ΕΒΡΟΥ εισήλθον εις μικροομάδας 200 περίπου συμμορίται εκπαιδευθέντες εις ΜΠΟΥΛΚΕΣ ως Αξ/κοί και υπαξ/κοί και κατενεμήθησαν εις τα διάφορα Αρχηγεία διά την πλαισίωσιν των Ταγμάτων.

β) Πληροφορία φέρει εις περιοχήν ΜΑΡΚΟ - ΓΚΡΑΝΤΙΣΤΕ (G.5055) ΚΑΜΙΛ - ΣΚΙΝΤΑΛ (G.5538) συγκέντρωσιν 700 περίπου συμμοριτών αρτίως εξοπλισμένων.

γ) Μοναδική πηγή εξοπλισμού είναι τα ΟΜΟΡΑ ΚΡΑΤΗ και κυρίως η ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΥΙΑ. Το μέγιστον μέρος του οπλισμού είναι ΑΓΓΛΙΚΟΥ και Γερμανικού τύπου. Διεπιστώθη η παραλαβή εκ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ 4 βαρέων πολυβόλων μετά τρίποδος δι' εκτέλεσιν και Α/Α βολής. Κατά τας αρχάς ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ αφίχθησαν εις ΓΡΑΜΜΟΝ εξ ΑΛΒΑΝΙΑΣ σοβαρά ποσότητα οπλισμού, πυρ/κών και ιματισμού. (ΧΛΑΙΝΩΝ & ΑΡΒΥΛΩΝ).

II. ΣΤΡΑΤΟΛΟΓΙΑ

Κατά το χρονικόν διάστημα 1 με 25 Οκτωβρίου εγένετο εντατική στρατολογία εις τας περιοχάς και των 2 Σωμάτων Στρατού.

Είς περιοχάς ΒΙΤΣΙ - ΓΡΑΜΜΟΥ εγένετο επιστράτευσις από ηλικίας 15-45 ετών διά τους άνδρας και 17-25 διά τας γυναίκας.

Ο αριθμός των ούτων στρατολογηθέντων δεν εξηκριβώθη εισέτι πάντως φαίνεται μεγάλος.

Μόνον εις ΑΓ. ΖΑΧΑΡΙΑΝ ΓΡΑΜΜΟΥ (N.1232) φέρονται συγκεντρωθείσαι περί τας 500 γυναίκας.

Είς περιοχήν Γ' ΣΣ οι στρατολογηθέντες υπολογίζονται εις 1000 περίπου.

III. ΗΘΙΚΟΝ.

Το ηθικόν των συμμοριτών γενικώς είναι εις χαμηλόν σημείον.

Πάντως όμως τα συμμοριακά συγκροτήματα λόγω του τρομοκρατικού συστήματος διοικήσεως, παρουσιάζουν συνοχή και πειθαρχίαν.

IV. ΣΥΜΜΟΡΙΑΚΗ ΔΡΑΣΙΣ.

Τον τελευταίον μήνα κατόπιν εντολής του Γενικού Αρχηγείου ηυξήθη σημαντικώς η δράσις των συμμοριτών δι' επιθέσεων, λεηλασιών και κυρίως διά καταστροφών συγκοινωνιακών δικτύων και ναρκοθετήσεων.

Κατά το τελευταίον 25ήμερον ανετινάχθησαν άνω των 30 αυτοκινήτων με απωλείας περί τους 20 νεκρούς και 60 τραυματίας. Κατεστράφησαν δε 30 γέφυραι και ανετινάχθησαν άνω των 100 σιδηροτροχιών.

V. ΠΙΘΑΝΑΙ ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΟΡΙΤΩΝ.

α) Είς την περιοχήν ΓΡΑΜΜΟΥ οι συμμορίται αναβιβάζονται κατά τας πληροφορίες εις 5000 περίπου.

Είς την περιοχήν ταύτην φέρεται ο ΜΑΡΚΟΣ και άλλαι προσωπικότητες αφιχθείσαι τελευταίως.

Πιθανώς θα επιζητηθή η εξεσφάλισις σταθερώς ελεγχομένης υπό των συμμοριτών περιοχής, και μετά ταύτα πιθανώς θα εξαγγελθή η συγκρότησις συμμοριακής Κυβερνήσεως.

β) Η εις την περιοχήν ΞΑΝΘΗΣ - ΧΑΙΝΤΟΥ (F.4211) παρατηρουμένη συγκέντρωσις δυνάμεων και η παρατηρουμένη κυρίως εις περιοχήν ΘΡΑΚΗΣ καταστροφή σιδηροδρομικών γεφυρών και σιδηροτροχιών έχει πιθανώς ως σκοπόν την εξάρθρωσιν των συγκοινωνιών και την απομόνωσιν των αστικών κέντρων με προοπτικήν την πλήρη απομόνωσιν της ολοκλήρου της περιοχής ΘΡΑΚΗΣ από της ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ.

Πάντως η περιοχή ΧΑΙΝΤΟΥ λόγω της συγκεντρώσεως σοβαρώς και καλώς εξοπλισμένων συμμοριακών δυνάμεων, παρουσιάζει απειλήν ήτις δέον να αντιμετωπισθή σοβαρώς.

Το Α2 Γραφείον
Τ.Υ.
ΑΛΕΞ. ΝΑΤΣΙΝΑΣ
Ταγ/χης Πυρ/κού

ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΙΣ ΔΥΝΑΜΕΩΣ

1. ΠΕΡΙΟΧΗ ΞΥΝΙΑΔΟΣ (Ν. ΑΓΡΑΦΩΝ)	400
2. ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΟΖΑΚΑ	----
3. ΠΕΡΙΟΧΗ ΟΘΡΥΟΣ	450
4. ΠΕΡΙΟΧΗ ΟΣΣΗΣ - ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΥ - ΠΗΛΙΟΥ	500
5. ΠΕΡΙΟΧΗ ΗΠΕΙΡΟΥ	750
6. ΠΕΡΙΟΧΗ ΧΑΣΙΩΝ - ΒΕΝΖΙΩΝ	150
7. ΠΕΡΙΟΧΗ ΒΟΙΟΥ - ΓΡΑΜΜΟΥ	5.000
8. ΠΕΡΙΟΧΗ ΒΙΤΣΙ	750
9. ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΙΕΡΡΙΩΝ - ΟΛΥΜΠΟΥ	1.250
10. ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΙΚΟΥ - ΚΑΙΜΑΚ ΤΣΑΛΑΝ - ΤΖΕΝΑΣ	1.650
11. ΠΕΡΙΟΧΗ ΒΕΡΜΙΟΥ	200
12. ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΒΑΛΛΑΣ	100
13. ΠΕΡΙΟΧΗ ΔΡΑΜΑΣ	----
14. ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΝΟΙΚΙΟΥ - ΑΛΗ ΜΠΑΜΠΑ	600
15. ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΓΓΑΙΟΥ	100
16. ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΡΟΥΣΣΙΩΝ - ΜΠΕΛΛΕΣ	1.000
17. ΠΕΡΙΟΧΗ ΣΟΛΟΜΩΝΤΟΣ	250
18. ΠΕΡΙΟΧΗ ΝΙΓΡΙΤΗΣ	220
19. ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΒΡΟΥ	1.100
20. ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΟΜΟΤΙΝΗΣ	550
21. ΠΕΡΙΟΧΗ ΞΑΝΘΗΣ	1.000
ΣΥΝΟΛΟΝ	16.300
	0

Το Α2 Γραφείον
Τ.Σ.Υ.
ΑΛΕΞ. ΝΑΤΣΙΝΑΣ
Ταγ/χης Πυρ/κού

42

ΣΗΜΑ

ΑΠΟ: ΓΕΣ/Α1
ΠΡΟΣ: Ι Στρατιά

Ημέρα - Ώρα εκδόσεως Σήματος
27 2105

Αριθ. πρωτ. 4008/1 απόρρητον. Επί 47/1044 από 24 Οκτωβρίου εκθέσεως ευρίσκομεν ότι σαπίλα 583 ώφειλε πολύ πριν επιχειρήσεων διαγνωσθή αφού μέραρχος Ταξίαρχος διαπρεπείς ανώτατοι αξιωματικοί από μηνών διοικούν. υπήρχε τρόπος ν' αντικατασταθή εγκαίρως ανίκανοι τυχόν αφιλότιμοι αξιωματικοί και ύποπτοι οπλίσαι αφού από Μαρτίου μέχρι Σεπτεμβρίου απεστάλησαν τρεις φορές νέοι στρατιώται. Επανειλημμένως υπεδείχθησαν Μεγάλας Μονάδας ότι υπάρχουν θετικά πληροφορία περί υπάρξεως εχθρικών πυρήνων. Εκδώσατε παρακαλούμεν αυστηροτάτας διαταγάς δρακόντια μέτρα διότι κάθε αφέλεια θα παρασύρη βόρβορον υπόληψιν τιμήν διακεκριμένων στελεχών γηρασάντων υπηρεσιών πατρίδος και δεν εφείσθημεν διαταγών υπομνήσεων ότι αξιωματικοί πληροφοριών Ταγμάτων δέον να είναι ξεφτέρια. Ιδού τώρα κινδυνεύει ένα Τάγμα να καταστρέψει Ταξίαρχον σπουδαίον αξιωματικόν.

Αντιστράτηγος Βεντήρης

Τ.Σ.Υ.

43ΣΗΜΑ

ΑΠΟ: ΣΤΡΑΤΙΑΝ/Α1
ΠΡΟΣ: Υπουργόν Στρατιωτικών
ΚΟΙΝ: ΓΕΣ/Α1 - Β' ΣΣ

Ημέρα - Ώρα εκδόσεως Σήματος
28 2145

Αριθ. Πρωτ. 47/1058/Α1. άκρως απόρρητον. Επί 4008/1/272105 σήματος ΓΕΣ/Α1. Άπασαι ανώτεροι Διοικήσεις πράττουσι καθήκον των και παν δυνατόν. Περίπτωσης 583 Τάγματος, Μονάδος δοκιμασθείσης δεν πρέπει παρασύρη ηγεσίαν επί γενικών συμπερασμάτων. Διετάχθη από 25 εξακρίβωσις αιτίων. Βαρείς χαρακτηρισμοί περιεχομένου σήματος απαράδεκτοι δι' αγωνιστάς μη έχοντας ανάπαυσην επί οκταμήνου ήδη. Παρακαλώ διά τροποποίησιν ανωτέρω σήματος.

Τ.Σ.Υ.

ΓΙΑΤΖΗΣ ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

Β. Π.
άμεσον

44

ΘΕΜΑ: Μέτρα προς λήψιν ενισχύσεις των ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ-ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ
συμμοριτών. 1η ΣΤΡΑΤΙΑ
ΠΡΟΣ: Σώματα Στρατού, Μεραρχίας ΙΣ/958/76/ΑΣ
Ταξ/χίας, Αν. Δ/σεις Χωρ/κής. 29. 10. 47
Δ.Χ. Μαγνησίας.
ΚΟΙΝ.: ΓΕΣ/Α2
Α.Μ./Τ., Ε.Α.Σ.
Α1 - Α2 -, Βάσις Βόλου.
Συντ/χης Αγγελίδης.
BLU

1. Υπάρχουσι πληροφορίες ότι με την εκπνοήν της προθεσμίας της αμνηστίας, ου μόνον θα σημειωθώσι εμφανίσεις και παραδόσεις συμμοριτών, αλλ' αντιθέτως θα σημειωθή εκ των διαφόρων αστικών κέντρων έξοδος προς τους συμμορίτας ατόμων, κατά το δυνατόν ομαδικώς.

Αι δοθείσαι παρά του Κ. Κόμματος οδηγίαι, ως και της συμμοριακής ηγεσίας, κατατείνωσι εις τούτο, ίνα εμφανισθή ο συμμοριτισμός αναπτερούμενος και ενισχυόμενος.

2. Είναι γνωστόν ότι εις όλας τας πόλεις υπάρχουσι κατά διάφορον αναλογίαν οι συμπαθούντες τον συμμοριτισμόν εν οίς πολλοί και ιδία τελευταίως επανελθόντες εκ των νήσων, φέρονται μάλλον συμφωνούντες και ως πρωτοστατούντες και εξωθούντες προς μίαν τοιαύτην κίνησιν.

3. Η τελευταίως εφαρμοζομένη τακτική των συμμοριτών, απόρροια οδηγιών και διαταγών της συμ. Ηγεσίας και του Κ. Κόμματος, συνίσταται ως γνωστόν εις:

α) Τρομοκράτησιν της υπαίθρου, διά συστηματικών καταστροφών παντός τεχνικού έργου και μέσου συγκοινωνίας, προσβολών των χωρίων, λεηλασιών και κακοποιήσεων των κατοίκων.

β) Στρατολογίαν καθολικήν, των δυναμένων να φέρωσι όπλα, αδιαφόρως ιδεολογίας, επί σκοπώ ενισχύσεως των, και αποστερήσεως του εθνικού στρατού, στρατολογουμένης νεολαίας.

γ) Εντατικήν προπαγάνδαν δι' ομιλιών, όπου δύνανται, και προκηρύξεων εις τα χωρία και γενικώς τα αστικά κέντρα, επί σκοπώ όπως αποθαρρύνωσι τους κατοίκους και παρεμποδίσωσι την στράτευσιν εις τον εθνικόν στρατόν, ιδία δε εις τα νεοσυγκροτούμενα Τάγματα Εθνοφρουράς.

δ) Εντυπωσιακάς παρενοχλήσεις των αστικών κέντρων εμφανίσεις ομάδων, μεμακρυσμένα πυρά, επί σκοπώ εκνευρισμού, τρομοκρατίας των κατοίκων και επιδείξεις ισχύος του συμμοριτισμού.

4. Είναι εκ βασίμων πληροφοριών γνωστόν, ότι το ηθικόν των συμμοριτών δεν είναι ακμαίον, ότι πλήν του οπλισμού, όστις εν πολλοίς είναι πλήρης, ο ιματισμός και η διατροφή είναι αθλία, και ασφαλώς θα καταστώσι αθλιότερα με την επέλευσιν του χειμώνας.

Παρά ταύτα συνοχή και μαχητικότης υπάρχει, ως τελευταίως διαπιστούται και εκ των επιχειρήσεων εις την περιοχήν ΜΕΤΣΟΒΟΥ.

Τούτο ασφαλώς οφείλεται εις την πίστιν και φανατισμόν των στελεχών τα άγρια κατασταλτικά μέτρα εντός των συμμοριακών τάξεων, κατά παντός μη επιδεικνύοντος

παράλληλον ενθουσιασμόν την αγρίαν τρομοκρατίαν των χωρικών της υπαίθρου και τέλος την καθοδήγησιν και διαφώτισιν.

5. Υπό τας ανωτέρω γνωστάς προϋποθέσεις δεν είναι απίθανον, ότι ο συμμοριτισμός, όστις διά των ιδίων μεθόδων εδυνήθη παρά τας σοβαράς απωλείας του να αυξήση εις αριθμόν, λόγω της στρατολογίας την δύναμιν του, να επιδιώξη και να επιτύχη την ενίσχυσιν του και διά νέας του εξορμήσεως εκ των αστικών κέντρων και εις χρόνον ως εν τη παραγρ. 1 της παρούσης εκτίθεται.

6. Επί τη προόψει τοιούτων ενδεχομένων, αι κατά τόπους Διοικήσεις Μ. Μονάδων Στρατού και Δ/σεις Χωρ/κής, επιβάλλεται όπως λάβωσι όλα τα μέτρα, ίνα εκ παραλλήλου με την ασφάλειαν των αστικών κέντρων εξ έξωθεν επιβουλής, παρεμποδίσωσι και πάσαν λαθραίαν κίνησιν ομαδικήν ή και μεμονωμένην, εκ των έσω προς τα έξω.

Και τούτο θα επιτευχθή, εάν παραλλήλως με την εσωτερικήν επαγρύπνησιν και παρακολούθησαν των αστικών κέντρων, υφίσταται ενδελεχής επιτήρησις των εξόδων, των κέντρων τούτων και αυστηρός έλεγχος επί πάσης κινήσεως.

Και επί του ζητήματος τούτου εφιστώ αμέριστον την προσοχήν υμών.

Πρόδηλον ότι επί πάσης τυχόν τοιαύτη κινήσεως θα καθίστανται ενήμεροι αι καθ' ιεραρχίαν προϊστάμεναι Διοικήσεις και ωσαύτως ως η Στρατιά.

Δ.Σ./Α.Ε.

Διά την ακρίβειαν

Τ.Σ.Υ.

Α. ΣΕΙΡΑΔΑΚΙΣ

Αντ/χης Πεζ.

Ο

Αντιστράτηγος της 1ης Στρατιάς

Δ. ΓΙΑΤΖΗΣ

45

Δελτίον Στρατ. Καταστάσεως
υπ' αριθμ. 358/10.10.47

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ
Β' ΣΩΜΑ ΣΤΡΑΤΟΥ

Τα εις περιοχήν ΟΥΡΑΝΟΝ (Χ.6678) - ΑΝΕΜΟΝ(Χ.6770) συμμαρτιακά τμήματα εκινήθησαν προς ΣΦΟΛΙΑΝΑ (Χ.5274) - ΦΟΥΡΚΑ (Χ.5772) ΒΕΛΑΩΡΑ (Χ.4876) παρέμειναν ελαφρά τμήματα.

Δελτίον Στρατ. Καταστάσεως
υπ' αριθ. 72/9.10.47 (Συνοπτικόν)

85 ΠΕΡΙΟΧΗ

Τα επιχειρούντα τμήματα κατά την 8/10 εσυνέχισαν την εξερεύνησιν της περιοχής. Ανευρέθησαν αποθήκαι ιματισμού και σιτηρών.

Αναφέρεται ότι το σύνολον των εγκλωβισθέντων συμμ/τών διέρρευσεν διά ΒΥΝΙΑΝΗΣ προς Δ. και Ν. εις περιοχήν ποταμού ΑΓΡΑΦΙΩΤΗ και βορειότερον.

Δελτίον Στρατ. Καταστάσεως
υπ' αριθμ. 357/9.10.47

VIII ΜΕΡΑΡΧΙΑ

Νύκτα 6/7.10 απεκρούσθη σφοδρά επίθεσις συμ/τών κατά τμήματός μας επί υψ. ΣΚΑΛΟΠΟΥΛΑ (Σ.2065) Α. ΓΡΕΒΕΝΙΤΙΟΥ 3 χιλ. άνευ απωλειών διά τους ημετέρους. Συμμ/τών ανεξακρίβωτοι.

8ην τρέχ. τμήμα ΜΑΔ κατέχον ΚΑΤΑΡΑΝ εδέχθη σφοδράν επίθεσιν συμμ/των και συνεπτύχθη προς χωρίον ΜΑΛΑΚΑΣΙ (Σ.4059) 8 χιλ. Α. ΜΕΤΣΟΒΟΥ. Πλείονες πληροφορίες ελλείπουσιν.

Επιχείρησις ``ΛΑΙΛΑΨ``

IX ΜΕΡΑΡΧΙΑ

Μέγα μέρος των εις περιοχήν ΑΓΡΑΦΩΝ διαφυγόντων συμμ/τών κινείται προς Βορράν κατά μήκος Αχελώου. Προκεχωρημένα τμήματα εσημειώθησαν εις ΒΟΡΒΙΑΝΗΝ και ΑΥΛΑΚΙ (Β.Δ. Γέφυρας ΤΕΜΠΛΑΣ 3-7 χιλ.)

Δελτίον Στρατ. Καταστάσεως
υπ' αριθμ. 359/11.10.47

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ
Β' ΣΩΜΑ ΣΤΡΑΤΟΥ

Ισχυρόν τμήμα συμμ/τών διέβη την γέφυραν ΤΕΜΠΛΑΣ (Χ.4783) και κινείται κατά μήκος του ΑΧΕΛΩΟΥ με προκεχωρημένα τμήματα εις ΒΡΟΒΙΑΝΑ (Χ.4584) ΑΥΛΑΚΙ (Χ.4389) 2 - 7 χιλμ. Β.Δ. ΤΕΜΠΛΑΣ.

Την 9/10 αρχηγείον ΗΠΕΙΡΟΥ ευρίσκεται εις ΣΤΗΝΙΑ (Σ.3467) 9 χλμ. ΒΑ. ΜΕΤΣΟΒΟΥ. Εις την αυτήν περιοχήν εσημειώθησαν φάλαγξ μετά μεταγωγικών κινουμένη προς ΚΑΤΕΚΥΡΑ (Σ.3465) 6 χλμ. ΒΑ. ΜΕΤΣΟΒΟΥ.

Δελτίον Στρατ. Καταστάσεως
υπ' αριθμ. 360/12.10.47

Επιχείρησις ``ΛΑΙΛΑΨ``

Μεγάλο τμήμα Συμ/τών διαβάν γέφυραν ΤΕΜΠΛΑΣ κινείται κατά μήκος ΑΧΕΛΩΟΥ με προκεχωρημένα τμήματα εις ΒΡΟΒΙΑΝΗΝ (Χ.4584) και ΑΥΛΑΚΙ (Χ.4389).

Την 10ην τρέχ. ανεξακρίβωτος δύναμις εχθρού εξηκολουθεί κατέχουσα υψ. ΦΟΥΡΚΑΣ (Χ.5779) - ΔΙΑΣΕΛΟΝ (Χ.3781) 3 χλμ. Β. ΦΟΥΡΚΑΣ.

Ημέτερα τμήματα επί υψ. ΚΑΛΟΓΗΡΟΣ (Χ.5982)

Το ύψ. ΟΥΡΑΝΟΣ εγκατελείφθη υπό συμμ/τών διά νυκτός. Τα εμφανισθέντα εις περιοχήν ΛΕΠΕΝΑ (Χ.5185) συμμ/κά τμήματα την εσπέραν της 9^{ης} τρέχ. εκινήθησαν διά νυκτός προς περιοχήν ΑΡΓΥΡΙΟΥ (Χ.4489) 7 χλμ. Β.Δ. ΛΕΠΕΝΩΝ.

Η αεροπορία επέδραμε αποτελεσματικώς κατά συγκεντρώσεως εις περιοχήν ΑΥΛΑΚΙ (Χ.4289) κατά φάλαγγος μεταγωγικών νοτίως ΠΗΓΑΔΙΩΝ (Χ.4381) 8 χλμ. Ν. ΑΥΛΑΚΙ και κατά συμμ/τών επί ΦΟΥΡΚΑΣ. Αι απώλειαι των συμμ/τών επί ΦΟΥΡΚΑΣ ανέρχονται εις 50 νεκρούς.

Δελτίον Στρατ. Καταστάσεως
υπ' αριθμ. 361/13.10.47

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

Οι προς ΑΧΕΛΩΟΝ τραπέντες συμμ/ται την 11/10 ευρίσκοντο εκατέρωθεν του ποταμού εν κινήσει προς Βορράν. Εκ τούτων η Α. ΑΧΕΛΩΟΥ φάλαγξ κινουμένη επί ΛΙΜΕΡΙΟΝ (Χ.5779) 12 χλμ. Β.Δ. ΑΓΡΑΦΩΝ προσέβαλεν διλοχίαν ΚΛΑΡΙΤΗ εις ΠΡΟΦ. ΗΛΙΑΝ (Χ.5383) τραπείσα ακολουθώς προς ΛΙΘΟΧΩΡΙΟΝ (Χ.5387) 12 χλμ. Β.Δ. ΑΓΡΑΦΩΝ. Η Δ. ΑΧΕΛΩΟΥ φάλαγξ ενετοπίζετο εις την περιοχήν ΓΡΑΒΟΒΟΥ (Χ.3989) 27 χλμ. Β.Δ. ΑΓΡΑΦΩΝ.

Το σύνολον αμφοτέρων των φαλάγγων υπολογίζεται εις 1.500 περίπου συμπεριλαμβανομένων των αόπλων και γυναιοκταίδων των εκκενωθέντων χωρίων.

Η δύναμις των ενόπλων συμμ/τών ανέρχεται εις 800.

Δελτίον Στρατ. Καταστάσεως
υπ' αριθμ. 362/14.10.47

VIII ΜΕΡΑΡΧΙΑ

Την 13/10 τμήματα ενεργούντα προς ΑΓ. ΤΡΙΑΔΑ (Σ.3212) ανέτρεψαν συμμ/τας και κινήθέντα εν συνεχεία προς βορράν ήχθησαν κατόπιν αγώνος εις ΣΠΗΛΙΑΝ (Σ.2918).

Έτερα τμήματα συνεπλάκησαν Δ/κώς ΓΑΒΡΟΒΟΥ (Σ.3989) και γεφύρας ΚΟΡΑΚΑ (Σ.4705). Απώλειαι ημετέρων νεκροί 1, τραυματίαι 3 οπλίται και ο υπολοχαγός ΖΥΓΟΜΑΛΑΣ. Συμμ/τών ανεξακρίβωτοι.

Την 12ην τρεχ. αναγνωρίσεις εκπεμφείσαι προς ΑΓ. ΙΩΑΝΝΗΝ (Ρ.9963) και ΠΕΡΙΒΛΕΠΤΟΝ (Ρ.9761) Α. ΑΣΦΑΚΑΣ (ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ) ουδέν εσημείωσαν.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

Κατά πληροφορίαν Α2 οι Δ. ΑΧΕΛΩΟΥ συμμ/ται εκινήθησαν την 12/10 από ΑΓ. ΤΡΙΑΔΑ (Σ.3212) προς ΠΕΡΔΙΚΟΒΡΥΣΗ (Σ.3418) και ΞΕΡΑΚΑ (Σ.3219) 2-5χλμ. ΝΑ

ΘΕΟΔΩΡΙΑΝΩΝ, ένθα εσημειώθη εμφάνισις 200 μελούς φάλαγγος. Έτερα τμήματα συμμ/τών ενεφανίσθησαν εις περιοχήν ΠΟΛΕΜΙΣΤΡΑ (Σ.4310).

Δελτίον Στρατ. Καταστάσεως
υπ' αριθμ 363/15.10.47

VIII ΜΕΡΑΡΧΙΑ

13/10 τμήματα Συντ/τος Χωρ/κής προσέβαλον συμμ/τας εις ύψ. 1750 (Σ.4306) ΚΟΚΚΙΝΟΛΑΚΚΟΣ Δ. Γέφυρας ΚΟΡΑΚΟΣ 4 χλμ. Επίθεσις ανεκόπη λόγω προσβολής μας εκ νώτων υπό υπερτέρων συμμ/κών δυνάμεων. Ημέτεροι επανήλθον εις ΠΗΓΑΣ (Σ.4605) ΝΔ. Γέφυρας ΚΟΡΑΚΟΣ 1500 μ. Συμμ/τών νεκροί 14.

14/10 ημέτερα τμήματα εκινήθησαν εκ ΣΠΗΛΙΑΣ (Σ.2918) 4 χλμ. Β. ΒΟΥΛΓΑΡΕΛΙΟΥ προς περιοχήν μεταξύ ΒΟΥΛΓΑΡΕΛΙΟΥ - ΛΕΙΨΟΥ (Σ.2916) προς αποφυγήν συμμ/κής προωθήσεως προς ΒΟΥΛΓΑΡΕΛΙ. Ουδεμία επαφή μετά συμμ/των.

Τμήματά μας ευρισκόμενα Δ. γέφυρας ΚΟΡΑΚΑ αποκρούουν από πρωίας 14/10 επανειλημμένας συμμ/κάς επιθέσεις εκ Β. Δ/κής, Δ/κής και Ν. Δ/κής κατευθύνσεως.

Ημέτερα τμήματα εν κινήσει προς ΑΓ. ΘΩΜΑΝ 4χλμ. Δ. ΚΑΤΑΒΟΘΡΑΣ (Σ.3202) άνευ επαφής μετά συμμ/τών.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

Την 13/10 τμήματα συμμ/των ευρίσκοντο εις ΑΓΙΟΥΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥΣ (Σ.3612) - ΑΓ. ΤΡΙΑΔΑ (Σ.3213) - ΤΑΜΠΟΥΡΙΑ (Σ.3119).

Κατά πληροφορίαν Α1 εσημειώθη κίνησις συμμ/τών από (Σ.3210) προς ΛΕΙΨΟ (Σ.3016) και έτερα προς ΘΕΟΔΩΡΙΑΝΑ (Σ.3022).

Δελτίο Στρατ. Καταστάσεως
υπ' αριθμ. 364/16.10.47

Β' ΣΩΜΑ ΣΤΡΑΤΟΥ

VIII ΜΕΡΑΡΧΙΑ

Μαχόμενα τμήματα Χωρ/κής Δ. Γέφυρας ΚΟΡΑΚΟΣ, ως Δ.Σ.Κ. 15/10 παρ. 4.

Συνεπτύχθησαν Α. ΑΧΕΛΩΟΥ με προγεφύρωμα εις ΠΗΓΑΣ (Σ.460045) 1500 μ. Ν.Δ. Γέφυρας ΚΟΡΑΚΟΣ. Απώλειαι συμμ/τών νεκροί 12 αντί αναφερθέντων 14. Ημετέρων τραυματίαι 4.

Νύκτα 14-15/10 συμμοριακαί περίπολοι πλησιάσασαι τμήματα μας εις (Σ.2814) 1 χλμ. Α. ΒΟΥΛΓΑΡΕΛΙΟΥ και βληθείσαι ετράπησαν εις φυγήν.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

Τμήματα συμμ/τών κινούμενα από ΒΡΑΓΚΙΑΝΑ (Χ.4899) - ΣΤΕΦΑΝΙΑ (Σ.5300) πιθανώτατα διεπεραιώθησαν Δ. ΑΧΕΛΩΟΥ.

Κατά πληροφορία ΒΙ προκεχωρημένα τμήματα συμμ/των την 14/10 εισήλθον εις ΘΕΟΔΩΡΙΑΝΑ (Σ.3022) - ΝΕΡΑΙΔΑ (Σ.3323). Ταύτα την 15/10 εκινήθησαν προς (Σ.2826) 5 χλμ. ΒΔ ΘΕΟΔΩΡΙΑΝΑ. Τα υπόλοιπα τμήματα των συμμ/των ευρίσκονται εις τας αναφερθείσας θέσεις εις το υπ' αριθμ. 363 Δελτίον ημών.

Δελτίον Στρατ. Καταστάσεως
υπ' αριθμ. 365/17.10.47

VIII ΜΕΡΑΡΧΙΑ

15/10 τμήματα (Σ.2315) ΑΓ. ΙΩΑΝΝΗΝ 4 χλμ. ΒΑ ΒΟΥΛΓΑΡΕΛΙΟΥ συνεπλάκησαν εις ΞΕΡΑΚΑ (Σ.3219) ΒΑ ΒΟΥΛΓΑΡΕΛΙΟΥ 5 χλμ. Μετά κινουμένης φάλαγγος συμμ/τών.

Εφονεύθησαν 3 συμμ/ται.

Τμήμα ΜΑΥ την 16 τρεχ. συνεπλάκη μετά κινουμένων συμμ/τών προς Βορράν, εις υψ. 2107 (Σ.2329) ΣΤΡΟΓΓΟΥΛΑ 2 χιλμ. Ν. ΠΡΑΜΑΝΤΩΝ. Αεροπορία συνέδραμε τον αγώνα.

Προγεφύρωμα ΠΗΓΩΝ (Σ.460045) Δ. Γέφυρας ΚΟΡΑΚΟΣ, Δ.Σ.Κ. 16/10 παρ. 3 συνεπτύχθη Α. ΑΧΕΛΩΟΥ, συνεπεία πίεσεως συμμ/τών.

Τμήμα υψ. ΣΠΗΛΙΑΣ (Σ.2918) Β. ΒΟΥΛΓΑΡΕΛΙΟΥ 4χλμ. Τη συνδρομή αεροπορίας προσέβαλε κινουμένην φάλαγγα συμμ/τών, προξενήσαν εις ταύτην σοβαράς απωλείας.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

Β' ΣΩΜΑ ΣΤΡΑΤΟΥ

Τα Δ. ΑΧΕΛΩΟΥ συμμαχικά τμήματα εξακολουθούν παραμένοντα εις περιοχὴν ΚΟΚΚΙΝΟΛΑΚΚΟΝ (Σ.4306) - ΑΓ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΙ (Σ.3612) - ΞΕΡΑΚΑΣ (Σ.3219) - ΣΠΗΛΙΑ (Σ.2919) - ΘΕΟΔΩΡΙΑΝΑ (Σ.3022) - ΝΕΡΑΙΔΑ (Σ.3323). Ελαφρά τμήματα συμμ/των εκινήθησαν από ΣΠΗΛΙΑ (Σ.2919) προς ΡΟΙΤΣΙ (Σ.2620) 5 χλμ. ΝΔ. ΘΕΟΔΩΡΙΑΝΑ. Προκεχωρημένα τοιαύτα εσημειώθησαν Δ. ΜΕΛΙΣΣΟΥΡΓΩΝ (Σ.2929) 4 χλμ. ΝΑ. ΠΡΑΜΑΝΤΩΝ. Ο εν ταις ως άνω περιοχαίς αριθμός των συμμ/των αναβιβάζεται εις 100 μετ' αυτών και μέγας αριθμός γυναικοπαίδων.

Δελτίον Στρατ. Καταστάσεως
υπ' αριθμ. 366/18.10.47

VIII ΜΕΡΑΡΧΙΑ

Τμήματα ΒΟΥΛΓΑΡΕΛΙΟΥ κινηθέντα προς Ν. ήχθησαν εις υψ. 1759 ΦΡΟΥΣΑ (Σ.4108) ΒΔ. Γεφύρας ΚΟΡΑΚΟΣ 5 χλμ., άνευ επαφής.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

Β' ΣΩΜΑ ΣΤΡΑΤΟΥ

Κατά πληροφορίαν Α2 φάλαγξ συμμ/τών εκινήθη από (Σ.3032) Α. ΠΡΑΜΑΝΤΩΝ 5 χλμ. προς (Σ.3038) 10 χλμ. ΒΑ. ΠΡΑΜΑΝΤΩΝ. Έτερα τμήματα μετά μεταγωγικών εσημειώθησαν εις (Σ.2826) 5 χιλμ. ΒΔ. ΘΕΟΔΩΡΙΑΝΑ.

Δελτίον Στρατ. Καταστάσεως
υπ' αριθμ. 368/20. 10. 47

Περιοχή ΜΕΤΣΟΒΟΥ - ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ

Ισχυραί δυνάμεις συμμ/των κινηθείσαι από βορρά, επετέθησαν από του μεσονυκτίου 18/19.10 κατά του 584 Τάγματος, κατέχοντος τα Β και Δ. υψώματα του ΜΕΤΣΟΒΟΥ, ΤΣΟΥΜΑ (Σ.3162) και ΚΑΡΑΚΟΛΙ (Σ.3060).

Ταυτοχρόνως έτεραι δυνάμεις επετέθησαν κατά του 583 Τάγματος κατέχοντος θέσεις εις Μ. ΡΑΧΗ (Σ.2061) και ΣΤΑΥΡΟΝ (Σ.2262) ως και κατά τμημάτων 525 Τάγματος, εις ΣΑΛΤΑΓΚΙΝΙ (Σ.4274). Άπασαι αι επιθέσεις απεκρούσθησαν. Έν συνεχεία ισχυραί δυνάμεις συμμ/τών κινηθείσαι από Βορρά διά ΚΑΤΑΡΑΣ (Σ.3362) κατέλαβον το χωρίον ΑΝΗΛΙΟΝ (Σ. 3258) ως και τα αμέσως Ν. τούτου υψώματα (υψ. 1646) και έθεσαν υπό τον έλεγχον το χωρίον ΜΕΤΣΟΒΟΝ.

Διλοχία 628 Τάγματος, κινηθείσα από περιοχὴν χωρίου ΒΟΤΟΝΑΣΙ (Σ.2659) προς ενίσχυσιν 584 Τάγματος, κατέλαβεν υψ. 1584 (Σ.2959) απεκατέστησεν σύνδεσμον τμημάτων επί ΤΣΟΥΜΑ - ΚΑΡΑΚΟΛΙ και εφωδίασε ταύτα εις πυρ/κά. Δεν κατέστη δυνατή προώθησις υπό της VIII Μεραρχίας περισσοτέρων ενισχύσεων, λόγω ναρκοθετήσεως οδού.

Το 523 Τάγμα της ΙΧ Μεραρχίας, εις ΤΣΟΥΤΣΟΥΜΑΛΟ (Σ.4162) κινηθέν προς ενίσχυσιν μαχομένων τμημάτων ΜΕΤΣΟΒΟΥ, υπέστη επίθεσιν συμμ/των από υψ. ΚΟΥΚΟΥΡΕΛΟ (Σ.2963) και καθηλώθη αγωνιζόμενον όλην την ημέραν.

Το 521 Τάγμα ΙΧ Μεραρχίας κινούμενον προς ΜΕΤΣΟΒΟΝ, έφθασεν εσπέραν εις ΤΣΟΥΤΣΟΥΜΑΛΟ (Σ.4162).

Ενισχύσεις τμημάτων μας συρρέουν προς ΜΕΤΣΟΒΟΝ.

Δραστήρια ενεργεία Αεροπορίας καθ' όλην την ημέραν εναντίον τμημάτων συμμ/των εις περιοχήν ΜΕΤΣΟΒΟΥ ως και κατά των από Ν. κατά μήκος ΑΧΕΛΩΟΥ κινουμένων, εις ΤΣΟΥΡΤΖΑ (Σ.3636) επέφερεν εις τούτους σημαντικές απωλείας.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

Β' ΣΩΜΑ ΣΤΡΑΤΟΥ

Την 18.10 φάλαγξ συμμ/τών εκινήθη από ΤΣΟΥΡΤΖΑ (Σ.3636) προς ΧΑΛΙΚΙ (Σ.3149) 10 χλμ. Ν. ΜΕΤΣΟΒΟΥ. Αυτή περιλαμβάνει τάγμα ΠΑΙΚΟΥ - τάγμα ΠΑΛΑΜΙΩΤΗ - Τμήμα ΝΕΣΤΩΡΟΣ και Λόχον ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ των ετέρων δύο Λόχων μετά του ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ παραμεινάντων εις ΑΓΡΑΦΑ, μετ' αυτών πολλά γυναικόπαιδα.

Εις ΜΕΤΣΟΒΟΝ εισήλθον τμήματα του 2^{ου} Τάγματος ΒΟΙΟΥ - ΓΡΑΜΜΟΥ τμήματα ΣΟΦΙΑΝΟΥ και πιθανώς 3ον ΗΠΕΙΡΟΥ έτερα τμήματα του 1ον και 2ον Ταγμάτων ΗΠΕΙΡΟΥ κατέχουν ΣΚΑΛΟΠΟΥΛΑ (Σ.2064) - ΦΛΑΜΠΟΥΡΑ (Σ.2163). Τμήματα ενός τάγματος ΧΑΣΙΩΝ κατέχουν ΚΟΥΚΟΥΡΕΛΟ (Σ.3963) 8 χλμ. ΜΕΤΣΟΒΟΥ.

Κατά πληροφορίας ώραν 10.30/20.10.47 Β' ΣΣ τα κατά ΜΕΤΣΟΒΟΥ επιτεθέντα συμμ/κά τμήματα ανέρχονται 10-12 τάγματα ήτοι από βορράν 6-7 ½ τάγματα και 4-5 από νότον.

Η από (Σ.3130) 8 χιλμ. Α. ΠΡΑΜΑΝΤΩΝ προς ΚΡΙΘΑΡΙΑ (Σ.3038) 9 χιλμ. ΒΑ. ΠΡΑΜΑΝΤΩΝ κινηθείσα φάλαγξ περιλαμβάνει τμήματα ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ μη εξακριβωθέντα εισέτι.

Τας πρωινάς ώρας της 19/10 τμήματα συμμ/τών του 3^{ου} τάγματος ΗΠΕΙΡΟΥ εκινήθησαν από (Σ.3366) 7 χλμ. Β. ΜΕΤΣΟΒΟΥ προς ΤΟΥΜΑ (Σ.3126) 3 χλμ. ΒΔ. ΜΕΤΣΟΒΟΥ.

Δελτίον Στρατ. Καταστάσεως
υπ' αριθ. 369/21.10.47

VIII ΜΕΡΑΡΧΙΑ

Τα μαχόμενα τμήματα 583 Τάγματος εις ύψ. 1290 (Σ.1961) και ύψ. ΣΤΑΥΡΟΣ (Σ.2262) περιοχής ΓΡΕΒΕΝΙΤΙΟΥ απέκρουσαν επανειλημμένας νυκτερινάς επιθέσεις συμμ/των συνεπτώχθησαν εις περιοχήν χωρίου ΧΡΥΣΟΒΙΤΣΑΣ (Σ.225610) ύψ. 1145 (Σ.2159) και ΑΓ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΙ (Σ.2261) ΝΑ. ΓΡΕΒΕΝΙΤΙΟΥ 7 χλμ.

Αποτελέσματα ελλείπουν.

Έτερα τμήματα διετάχθησαν να ενεργήσωσι προς ΠΕΤΡΑΝ (Σ.1861) ύψ. 1290 4 χλμ. ΝΑ. ΓΡΕΒΕΝΙΤΙΟΥ.

Τα κατέχοντα τα Β. ΜΕΤΣΟΒΟΥ υψώματα ΤΣΟΥΜΑ (Σ.3162) και (Σ.3260) ΜΠΟΤΣΟΚΑ - ΒΡΥΣΙ, τμήματα 584 Τάγματος παρηνωχλήθησαν ανεπιτυχώς διά πυρών, καθ' όλην την ημέραν.

Από πρωίας 20/10 τμήματα 521 και 523 Ταγμάτων από ΤΣΟΥΤΣΟΥΜΑΛΟΝ (Σ.4162) επανέλαβον επίθεσιν κατά υψώματος ΚΟΥΚΟΥΡΕΛΟ (Σ.3963) 5 χιλμ. ΒΔ. Ν. ΚΟΥΤΣΟΥΦΛΙΑΝΗΣ, ισχυρώς κατεχομένου υπό συμμ/τών. Το ύψωμα κατελήφθη τας εσπερινάς ώρας. Ο αγών συνεχίζεται.

Διλοχία 628 Τάγματος κατέλαβε ΚΑΛΛΙΓΩΜΕΝΑ ΑΛΩΝΙΑ Ύψ. 1594 (Σ.2959) εισήλθεν εις ΜΕΤΣΟΒΟΝ και προέβη εις εκκαθάρισιν τούτου με οδομαχίας.

Συμμ/ται ενεπρήσαντες το Σχολείον, οίκημα Χωρ/κής και μερικής οικίας συνεπτώχθησαν προς ΝΑ κατεύθυνσιν.

Απώλειαι ημετέρων νεκροί 2, τραυματίαι 12, συμμ/των νεκροί 19, παραδοθέντες 6, τραυματίαι ανεξακρίβωτοι. Εις (Σ.3058) 1½ χλμ. ΝΔ. ΜΕΤΣΟΒΟΥ ανιχνεύθησαν 9 νάρκαι.

ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

Προσεβλήθησαν συγκεντρώσεις συμμ/τών καθ' όλην την ημέραν, προς υποστήριξιν μαχομένων τμημάτων εις περιοχήν ΜΕΤΣΟΒΟΥ.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

Εξηκριβώθη ότι τα εν επαφή μετά των ημετέρων ευρισκόμενα συμμοριακά τμήματα εις (Σ.2062) και (Σ.2262) 11 χλμ. ΒΔ. ΜΕΤΣΟΒΟΥ είναι τα 1ον και 2ον Τάγματα Ηπείρου.

Η από ΤΣΟΥΡΤΖΑ (Σ.3636) προς Β. κινηθείσα υπό Αμάρμπειν (Αρχηγόν ΑΓΡΑΦΩΝ) φάλαγξ αποτελείται εκ των Ταγμάτων του Αρχηγείου ΑΓΡΑΦΩΝ και πολλών γυναικοπαίδων. Αυτή την 20/10 αφίχθη εις ΜΑΚΟΒΟΥΝΙ (Σ.3654) - ΜΠΑΛΤΑ (Σ.3856) 6 χλμ. ΝΑ. ΜΕΤΣΟΒΟΥ προτιθεμένη να συνεχίση την κίνησιν της προς βορράν.

Η εκ ΜΠΑΡΟΣ (Σ.2842) 6 χλμ. ΒΑ. ΚΑΛΛΑΡΥΤΩΝ προς Β. κινηθείσα ετέρα συμμοριακής φάλαγξ φέρεται αποτελούμενη εκ τριών ταγμάτων Αρχηγείου ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ ήτοι ΠΑΠΟΥΑ - ΠΥΘΑΓΟΡΑ - ΚΟΥΤΡΟΥΚΗ και πιθανώς του Τάγματος ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΥ.

Ανεξακρίβωτος αριθμός αυτοαμυνιτών και γυναικοπαίδων ευρίσκεται εις ΚΕΡΑΣΟΒΟΝ (Χ.6470) 5 χιλμ. ΒΑ. ΦΡΑΓΚΙΣΤΑΣ προφανώς αποκοπείς εκ της προς Β. κινουμένης φάλαγγος των συμμ/των. Κατά πληροφορίας των εις την περιοχή ΑΓΡΑΦΩΝ ημετέρων τμημάτων τάγμα πιθανώς ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ ευρίσκετο την 19/10 εις ΚΕΡΑΣΟΒΟΝ (Χ.6470).

Εξηκριβώθη ότι ο Δ/της του 1^{ου} τάγματος Β. Γ. ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ αντικατεστάθη υπό του καπετάνιου του 2^{ου} τάγματος ΒΙΤΣΙ.

Δελτίον Στρατ. Καταστάσεως
υπ' αριθμ. 370/22.10.47

VIII / IX ΜΕΡΑΡΧΙΑΣ

Την εσπέραν της 19/10 τμήματα ενήργησαν προς ύψ. 1290 (Σ.1861) ΠΕΤΡΑΝ 4 χλμ. ΝΑ. ΓΡΕΒΕΝΙΤΙΟΥ και ήχθησαν επί τούτου την 20/10.

Από 21 1100 ήρξατο ισχυρά ενέργεια ημετέρων δυνάμεων κατά ύψ. 1593 ΣΤΑΥΡΟΣ (Σ.2262). Το ύψωμα κατελήφθη τας εσπερινάς ώρας.

Απώλειαι δεν εγνώσθησαν.

Από απογεύματος 20/10 ο εχθρός εγκατεστάθη εκ νέου εις ύψωμα 1594 ΚΑΛΛΙΓΩΜΕΝΟ ΑΛΩΝΙ (Σ.2959).

Καθ' όλην την ημέραν κατεβλήθη προσπάθεια και επετεύχθη ανεφοδιασμός τμημάτων ΜΕΤΣΟΒΟΥ.

Το εσπέρας 20/10 τα επί ΚΟΥΚΟΥΡΕΛΟ (Σ.3963) ημέτερα τμήματα συνεπτύχθησαν προς ΤΣΟΥΤΣΟΥΜΑΛΟ (Σ.4162). Την πρωίαν 21/10 ο εχθρός εγκατασταθείς επί ΚΟΥΚΟΥΡΕΛΟ εβλήθη υπό της αεροπορίας διά βομβών.

Δεν εγένετο κίνησις τμημάτων από ΤΣΟΥΤΣΟΥΜΑΛΟ προς Δυσμάς.

Τα καταλαβόντα το ύψ. ΣΤΑΥΡΟΣ τμήματα πιεσθέντα την νύκτα 21/10 - 22/10 συνεπτύχθησαν προς Ν.Δ.

ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

20 σπιτφάιερς προσέβαλον στόχους εις περιοχήν ΜΕΤΣΟΒΟΥ και ΓΡΕΒΕΝΙΤΙΟΥ προς υποστήριξιν μαχομένων τμημάτων.

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

Η συγκέντρωσις 3.000 ανταρτών εν τη περιοχή ΜΕΤΣΟΒΟΥ (συμπεριλαμβανομένων και των από Νότου και περαιωθέντων Β. οδού ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ - ΜΕΤΣΟΒΟΥ) είναι ενδεικτική της προσπαθείας συμμ/τών να θέσωσι υπό έλεγχον των την οδόν ΙΩΑΝΝΙΝΑ - ΚΑΛΑΜΠΑΚΑ και να εξασφαλίσωσι την κυριότητα των Β. οδού (ΙΩΑΝΝΙΝΑ - ΚΑΛΑΜΠΑΚΑ) υψωμάτων. Αν οι αντάρται στερεωθώσιν εν τη περιοχή ταύτη, τότε δέον να θεωρώμεν και

λίαν ενδεχομένην την εκ νέου αυτών κατά ΜΕΤΣΟΒΟΥ και κατά ΚΟΝΙΤΣΗΣ, διά των υπολοίπων περιοχής ΓΡΑΜΜΟΥ δυνάμεων των.

Δελτίον Στρατ. Καταστάσεως.
υπ' αριθμ. 371/23.10.47

VIII / IX ΜΕΡΑΡΧΙΑΙ

Τα εγκαταλείψαντα την νύκτα 21/22.10 κατόπιν ισχυράς πίεσεως συμμ/τών το ύψ. ΣΤΑΥΡΟΣ (Σ.2262) τμήματα, συνεπτύχθησαν εις (Σ.2459) 1 χλμ. ΝΑ. ΚΡΥΣΟΒΙΤΣΑΣ. Ευρίσκονται εν συνδέσμω με τα Δ. τούτων τμήματα εις (Σ.2159) - (Σ.1961) - (Σ.1862). Ουδεμίαν πίεσιν υπέστησαν την 20/10.

Την νύκτα 21/22.10 απεκρούσθησαν επανειλημμένοι επιθέσεις συμμ/τών από Βορρά κατά υψ. ΤΣΟΥΜΑ (Σ.4287) και ΠΕΤΡΑ (Σ.1961). Τας απογευματινάς ώρας 22/10, κατόπιν ισχυράς πίεσεως των συμμ/τών, τα τμήματα ΠΕΤΡΑΣ συνεπτύχθησαν εις ύψ. ΚΑΠΕΛΛΑ (Σ.125585) ύψ. ΑΥΛΟΤΟΠΟΝ (Σ.165577) - ύψ. ΚΑΖΑΡΜΑ (Σ.185580) - ΑΣΠΡΗ ΠΛΑΚΑ (Σ.200575) περιοχής ΝΑ. ΓΡΕΒΕΝΙΤΙΟΥ από 9/15 χλμ.

Οι συμμ/ται από νότον εισήλθον εις Ν. τμήμα ΜΕΤΣΟΒΟΥ (Σ.3259) και κατόπιν σκληρού αγώνος εξεδιώχθησαν.

Από πρωίας 22/10 τα 521, 523 και 529 Τάγματα IX Μεραρχίας ενεργήσαντα από ύψ. ΤΣΟΥΤΣΟΥΜΑΛΟ (Σ.4262) και Π. ΚΟΥΤΣΟΥΦΛΙΑΝΗΣ ολοκλήρωσαν την κατάληψιν του υψ. ΚΟΥΚΟΥΡΕΛΟ (Σ.3963) περί τας εσπερινάς ώρας, υποστηριχθέντα και υπό της αεροπορίας.

Διατηρείται στενή επαφή μετά του εχθρού.

Απώλειαι ημετέρων κατά την νύκτα 21/22. 10 και κατά τον αγώνα της 22/10 νεκροί 12 (1 αξ/κός), τραυματίαι 34, αγνοούμενοι 10.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

Η εις περιοχήν ΜΕΤΣΟΒΟΥ συμμοριακή κατάσταση την 22/10 παρουσιάζετο ως ακολούθως:

α. Αι θέσεις ΠΝΕΤΑΧΡΑΜΙ (Σ.4268) - ΤΖΙΝΑ (Σ.3864) - ΚΑΤΡΑΚΟΥΣ (Σ.3862) 14 χλμ. ΒΑ. ΜΕΤΣΟΒΟΥ κατέχονται υπό των ταγμάτων ΠΑΙΚΟΥ - 2^{ου} ΧΑΣΙΩΝ και διλοχίας ΜΑΝΤΕΚΟΥ.

β. Η περιοχή ΑΝΗΛΙΟ (Σ.3258) Ν. παρυφή ΜΕΤΣΟΒΟΥ και αι θέσεις ΑΣΠΡΑ ΛΙΘΑΡΙΑ (Σ.3560) ΘΑΝΑΣΑΚΙ (Σ.3662) ΤΑΜΠΟΥΡΙ (Σ.3663) - ΤΣΑΚΟΥΛΙ (Σ.3765) - ΚΑΤΑΡΑ (Σ.3562) - ΠΑΤΕΚΥΡΑ (Σ.3465) ΣΤΡΟΥΤΖΑ (Σ.3264) - ΒΛΑΧΑ (Σ.3164) ΠΛΑΚΑ (Σ.2862) ΚΑΛΥΓΩΜΕΝΟ ΑΛΩΝΙ (Σ.2959) άπασαι εις περιοχήν πέριξ ΜΕΤΣΟΒΟΥ κατέχονται υπό των ταγμάτων ΣΟΦΙΑΝΟΥ, 2^{ου} και 6^{ου} ΒΓ 3^{ου} ΗΠΕΙΡΟΥ και διλοχίας ΑΛΕΥΡΑ.

γ. Είς περιοχήν ΛΑΠΑΤΑ (Σ.19620) - ΝΕΡΑΤΖΑ (Σ.2162) 13 χλμ. ΒΔ. ΜΕΤΣΟΒΟΥ εξακολουθούν ευρισκόμενα τα 1ον και 2ον τάγματα ΗΠΕΙΡΟΥ. Ταύτα σημειώνουν ισχυράν και συνεχή πίεσιν επί των ημετέρων.

δ. Νοτίως της δημοσίας οδού ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ - ΜΕΤΣΟΒΟΥ και Δ. της γραμμής (Σ.2650) - (Σ.2660) δεν ευρίσκεται συμμοριακόν τμήμα.

Δεν εξηκριβώθη ο χώρος διαρροής της εκ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ (Σ.2650) προς βορράν κινήσεως φάλαγγος συμμ/τών (ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ).

Δελτίον Στρατ. Καταστάσεως
υπ' αριθμ. 372/24.10.47

VIII - IX ΜΕΡΑΡΧΙΑΙ

Κατά την συμπλοκήν εις ύψ. ΠΕΤΡΑ (Σ.1961) Δ.Σ.Κ. 23/10 παρ. 6. συμμ/ται έσχον 27 νεκρούς.

Καθ' όλην την διάρκεια της νυκτός 22-23/10 και 23/10 ουδεμία ενέργεια επιθετικήν των συμμ/των εξεδηλώθη εις περιοχήν VIII Μεραρχίας.

Επιθετική αναγνώρισις τμημάτων 525 Τάγματος IX Μεραρχίας την 22/10 εξετόπισεν δι' επιθέσεως συμμ/τας κατέχοντας (Σ.4276) ΚΑΡΠΕΝΟΝ 4 χλμ. Ν. ΜΟΝΑΧΗΤΙ.

Την 23/10 τμήματα 521 και 523 Ταγμάτων προώθησαν μεχρι (Σ.365620) Α. ΚΑΤΑΡΑΣ 1 χλμ. Ουδεμία επιθετική ενέργεια εκ μέρους του εχθρού.

Επί ύψ. ΚΟΥΚΟΥΡΕΛΟ (Σ.3963) ευρέθησαν 27 πτώματα συμμ/των εκ συμπλοκής 21/22 τρεχ.

II ΜΕΡΑΡΧΙΑ

Τμήματα 21^{ης} Ταξιαρχίας κινηθέντα από πρωίας 23/10 ήχθησαν εις (Σ.4182) 2χιλμ. Β. ΜΟΝΑΧΗΤΙ - (Σ.4279) 1χιλμ. ΝΑ. ΜΟΝΑΧΗΤΙ και (Σ.4676) ύψ. ΤΑΜΠΟΥΡΙΑ ΝΔ. ΚΗΠΟΥΡΙΟΥ 3 χλμ.

Είς (Σ.4182) συνεπλάκησαν μετά συμμ/των κατεχόντων ύψ. 1253 (Σ.403805) ΜΕΓΑΛΗ ΡΑΧΗ, 1χιλμ. ΒΔ. ΜΟΝΑΧΗΤΙ. Αποτελέσματα ελλείπουν.

ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

Διά 16 σπιτφάιερς προσεβλήθησαν στόχοι εις περιοχήν ΜΕΤΣΟΒΟΥ (Σ.2563) - (Σ.2165) - (Σ.3662) - (Σ.3561) - (Σ.3661) και (Ρ.9999) περιοχής ΚΟΝΙΤΣΗΣ και (Ν.0306) - (1006) περιοχή ΣΜΟΛΙΚΑ.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

Την 23/10 η συμμοριακή κατάσταση εις της περιοχήν ΜΕΤΣΟΒΟΥ παρουσιάζετο ως ακολούθως:

α. Η περιοχή ΛΑΠΑΤΑ (Σ.1962) - ΝΕΡΑΤΖΑ (Σ.2162) - ΧΡΥΣΟΒΙΤΣΑ-ΒΟΤΟΝΑΤΣΙ (Σ.2660)-ΚΑΛΛΙΓΩΜΕΝΟ ΑΛΩΝΙ (Σ.2959) - ΠΛΑΚΑ (Σ.2762) κατέχεται υπό των 1, 2, 3, ταγμάτων ΗΠΕΙΡΟΥ.

Εις περιοχήν ΠΥΡΓΟΣ (Σ.2462) - (Σ.1768) - (Σ.2468) 9 - 18 χλμ. ΒΔ. ΜΕΤΣΟΒΟΥ πρόχειρα οχυρωματικά έργα των συμμοριτών.

β. Είς την περιοχήν ΒΛΑΧΑ (Σ.3164) - ΣΚΟΥΡΤΖΑ (Σ.3264) - ΠΑΤΕΚΥΡΑ (Σ.3465) ΑΣΠΡΑ ΛΙΘΑΡΙΑ (Σ.3560) ως και την τοιαύτην ΤΑΜΠΟΥΡΙ (Σ.3663) ΘΑΝΑΣΑΚΙ (Σ.3662) - ΤΖΙΝΑ (Σ.3864) - ΠΕΝΤΑΧΡΑΜΙ (Σ.4268) - ΛΕΙΒΑΔΙΑ (Σ.3965) ένθα και πρόχειρα έργα των συμμ/τών, εξακολουθούν παραμένοντα τα εις το υπ' αριθμ. 371 δελτίον ημών αναφέροντα συμμοριακά τμήματα.

γ. εις περιοχήν ΤΣΟΥΜΑ-ΚΑΡΑΛΗ (Σ.4177)-ΜΕΓΑΛΗ ΡΑΧΗ (Σ.4179) 18 χιλμ. ΒΔ. ΚΟΥΤΣΟΥΦΛΙΑΝΗΣ ευρίσκεται τάγμα ΧΑΣΙΩΝ.

δ. Κατά πληροφορίαν Α2 εις ΦΑΚΙΟΛΙ (Σ.4377) ευρίσκονται πυροβολεία των συμμοριτών.

Δελτίον Στρατ. Καταστάσεως
υπ' αριθμ. 373/25.10.47

VIII ΜΕΡΑΡΧΙΑ

Από 23.2045' μεχρι 24.0040' απεκρούσθησαν πέντε (5) σφοδραί επιθέσεις κατά 581 Τάγματος διαδοχικώς εις (Σ.176567) Β. χωρίου ΔΕΜΑΤΙ και (Σ.18552) ΠΛΑΚΑ 1 χλμ. ΝΑ. ΔΕΜΑΤΙ.

Απώλεια ημετέρων νεκροί 2, τραυματίαι 5, συμμ/τών νεκροί 4.

Από 24.0110΄ μέχρι 24.0400΄ απεκρούσθη επίθεσις κατά διλοχίας 582 Τάγματος εις (Σ.119581) ύψ. ΚΑΠΕΛΛΑ.

Καθ' όλην την ημέραν της 24/10 ηρεμία.

Είς 51 χιλ. οδού ΜΕΤΣΟΒΟΥ, ανετινάχθη υπό συμμ/τών γέφυρα.

ΙΧ ΜΕΡΑΡΧΙΑ

Τα αχθέντα Α. ΚΑΤΑΡΑΣ Δ.Σ.Κ. 24/10 παρ. 6 τμήματα 521 και 523 Τάγματος εν επαφή μετά συμμ/τών εις ΤΑΜΠΟΥΡΙΑ - ΘΑΝΑΣΑΚΙ (Σ.360625) από πρωίας 24 τρεχ. προωθήθησαν Α΄ ΤΑΜΠΟΥΡΙΑ-ΘΑΝΑΣΑΚΙ 500 μέτρα.

ΙΙ ΜΕΡΑΡΧΙΑ

Τα εις (Σ.4182) 2 χλμ. Β. ΜΟΝΑΧΗΤΙ αχθέντα τμήματα 21^{ης} Ταξιαρχίας ως Δ.Σ.Κ. 24/10 παρ. 8, παρηνωχλήθησαν διά πυρών την νύκτα 23/24.10.

Την πρωίαν 24, 10 τμήματα 504 Τάγματος εις (Σ.4182) κατόπιν αγώνος, τον οποίον συνέδραμε και η αεροπορία, κατέλαβον το ύψ. ΜΕΓΑΛΗ ΡΑΧΗ (Σ.403805).

Τμήματα του 506 Τάγματος ήχθησαν την 24/10 εις (Σ.430765) ΦΑΚΙΟΛΙ 2 χλμ. Α. ύψ. ΤΣΟΥΚΑ - ΚΑΡΑΛΗ και συνεδέθησαν μετά τμημάτων εις ύψ. ΣΑΛΤΑΓΚΙΝΙ (Σ.425745) 3 χλμ. ΒΑ. ΚΡΑΝΙΑΣ.

Πλείονες πληροφορίες ελλείπουν.

ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

Διά 14 σπιτφάιερς προσεβλήθησαν στόχοι εις ΜΕΓΑΛΗ ΡΑΧΗ (Σ.4080) (Σ.3562) 3 χλμ. Β. ΜΕΤΣΟΒΟΥ και (Σ.3258) ΑΝΗΛΙΟΝ, Ν. ΜΕΤΣΟΒΟΥ.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

Εις περιοχήν ΜΕΤΣΟΒΟΥ την 24/10 η κατάστασις είχεν ως ακολούθως

α. Η περιοχή ΠΕΤΡΟΚΑΜΠΟΣ (Σ.3968) - ΛΕΙΒΑΔΙΑ (Σ.3965) - ΤΖΙΝΑ (Σ.4064) κατέχεται υπό του Τάγματος ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ (το πρώτον αναφερομένου).

β. Αί θέσεις ΛΟΥΠΑΝΤΑ (Σ.3666) - ΤΣΟΥΚΑΛΙ (Σ.3665) ΤΑΜΠΟΥΡΙ - ΘΑΝΑΣΑΚΙ (Σ.3662) κατέχονται υπό του 2^{ου} Τάγματος ΧΑΣΙΩΝ.

Η διλοχία ΜΑΝΤΕΚΟΥ και το τάγμα ΠΑΙΚΟΥ συνεχωνεύθησαν εις έν τάγμα.

γ. Η περιοχή ύψ. 1646 (Σ.3459) ΑΣΠΡΑ ΛΙΘΑΡΙΑ (Σ.3660) ΒΑΡΙΚΟ (Σ.3362) ΚΑΤΑΡΑ - ΒΛΑΧΑ - ΠΛΑΚΑ - (Σ.2762) ΠΑΤΕΚΥΡΑ εξακολουθεί κατεχομένη υπό των ως υπ' αριθμ. 372 δελτίον ημών αναφερθέντων συμμοριακών τμημάτων.

26.10.47

Β΄ ΣΩΜΑ ΣΤΡΑΤΟΥ (Περιοχή ΜΕΤΣΟΒΟΥ)

VIII ΜΕΡΑΡΧΙΑ

1) Κατά τας παρουσιασθείσας επιθέσεις συμμοριτών εις ΔΕΜΑΤΙ, ως Δ.Σ.Κ. 25/10 παρ. 3 απώλειαι συμμ/τών επί πλέον νεκροί 19. Ημετέρων τραυματία 1 επί πλέον και νεκρός 1, αντί 2 ανεφερθέντων.

2) Την νύκτα 24/25.10 απεκρούσθη επίθεσις συμμ/τών κατά ύψ. ΤΣΟΥΜΑ (Σ.3162) και ΔΕΜΑΤΙ (Σ.165568). Δεν εγνώσθησαν απώλειαι.

3) ΙΙ ΜΕΡΑΡΧΙΑ

Τα 504 και 506 Τάγματα κινηθέντα από Μ. Ράχη προς Νότον ήχθησαν τας απογευματινάς ώρας της 25/10 επί κορυφογραμμής ΠΑΝΤΕΚΑΣΙ (Σ. 4169) άνευ αντιστάσεως.

Απώλειαι ημετέρων ταυματία 1, Συμμ/των ανεξακρίβωτοι.

4) ΙΧ ΜΕΡΑΡΧΙΑ

24/10 επιθετική αναγνώρισις 525 Τάγματος προς ΠΕΤΡΟΚΑΜΠΟΝ (Σ.4068) ανέτρεψαν ισχυράς αντιστάσεις συμμ/τών, κατόπιν αγώνος, εις ΠΕΝΤΕΧΡΑΜΙ (Σ.4268) 2 χλμ. ΒΔ. ΚΟΥΤΣΟΥΦΛΙΑΝΗΣ. Απώλεια ημετέρων νεκροί 1, Συμ/τών ανεξακρίβωτοι.

27. 10. 47

1) VIII ΜΕΡΑΡΧΙΑ

Καθ' όλην την 25/10 παρηνωχλήθησαν διά πυρών ανεπιτυχώς τα επί ύψ. ΚΑΡΑΚΟΛΙ (Σ.304598) τμήματα 584 Τάγματος.

2) Την νύκτα 25/26.10.47 εχθρικάί περίπολοι πλησιάσασαι τμήματα 581 Τάγματος εις ύψ. 1220 (Σ.165565) ΔΕΜΑΤΙ και βληθείσαι απεχώρησαν.

3) Ομοίως παρηνωχλήθησαν διά πυρών άνευ απωλειών, τμήματα 628 Τάγματος εις ΜΕΤΣΟΒΟΝ (Σ.3259).

4) IX ΜΕΡΑΡΧΙΑ

Την νύκτα 25/26.10 και το απόγευμα της 26 τρεχ. παρηνωχλήθησαν διά πυρών άνευ απωλειών τμήματα 521 και 523 Ταγμάτων εις (365623) ΤΑΜΠΟΥΡΙ - ΘΑΝΑΣΑΚΙ ως και τμήματα 504 και 506 Ταγμάτων (Σ.4169) ΠΕΝΤΑΚΑΣΙ, 2½ χιλ. Β. Δ. ΚΡΑΝΙΑΣ.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

1) Η συμμοριακή κατάστασις εις περιοχήν ΜΕΤΣΟΒΟΥ εξακολουθεί η αυτή ως εις το υπ' αριθμ. 373 δελτίον ημών. Οι συμμορίται φαίνονται κατέχοντες ισχυρότερον την θέσιν ΤΑΜΠΟΥΡΙ - ΘΑΝΑΣΑΚΙ (Σ.3663) 7 χλμ. ΒΑ. ΜΕΤΣΟΒΟΥ. Το ΒΟΤΟΝΑΣΙ (Σ.2659) 6 χλμ. Δ. ΜΕΤΣΟΒΟΥ, φέρεται ως επιμελητεία των συμμοριτών.

2) Τα εκ περιοχής Ν.ΜΕΤΣΟΒΟΥ λεηλατηθέντα συγκεντρώνται υπό των Συμ/τών εις ΡΑΧΗ - ΧΟΝΤΖΑ (Σ.3253) 6 χλμ. Ν. ΜΕΤΣΟΒΟΥ.

3) Το εις περιοχήν ΤΣΟΥΜΑ - ΚΑΡΑΛΙ (Σ.4177) 5 χλμ. Β. ΚΡΑΝΙΑΣ ευρισκόμενον 3 Τάγμα ΧΑΣΙΩΝ εξετοπίσθη συμπτυχθέν προς Δ.

4) Το 7ον Τάγμα Β.Γ. προερχόμενον εκ περιοχής ΔΟΥΤΣΙΚΟΝ (Σ.3199) τας απογευματινάς ώρας της 24/10 εκινήθη προς Νότον.

5) Ο ανεφοδιασμός των Συμ/τών λαμβάνει χώραν διά ΦΙΛΙΠΠΑΙΩΝ (Σ.3293) ΑΒΔΕΛΛΑΣ (Σ.2986) και Νοτίως.

6) Κατά πληροφορίαν Α2 η διακομιδή των τραυματιών γίνεται διά της οδού ΑΒΔΕΛΑΣ - ΣΑΜΑΡΙΝΑΣ (Σ. 2197) προς Βορράν.

28. 10. 47

VIII ΜΕΡΑΡΧΙΑ

1) Την 27.10.47 01.00 παρηνωχλήθησαν διά πυρών τμήματα 584 Τάγματος επί ύψ. ΚΑΡΑΚΟΛΙ (Σ.304598).

Συνεπεία κεραυνού εφονεύθη 1 και ετραυματίσθησαν 3 οπλίται.

2) Από μεσημβρίας 27/10 τμήματα 581 και 582 Ταγμάτων εκινήθησαν από γραμμής ύψ. ΚΑΠΕΛΛΑ (Σ.1258) - ύψ. ΔΕΜΑΤΙ (Σ.1656) - Βορείως ΔΕΜΑΤΙ (Σ.1856) προς κυρίαν κατεύθυνσιν ΚΑΖΑΡΜΑ (Σ.1958) ΧΡΥΣΟΒΙΤΣΑ (Σ.2261) και επί της οδού. Το απόγευμα τμήματα ήχθησαν άνευ αντιστάσεως εις ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΝ (Σ.2259) Νοτίως ΧΡΥΣΟΒΙΤΣΑΣ.

ΙΧ ΜΕΡΑΡΧΙΑ

3) Την 26/10 ηκούσθησαν 3 εκρήξεις επί της οδού ΜΕΤΣΟΒΟΥ - ΚΟΥΤΣΟΥΦΛΙΑΝΗΣ.

4) Από μεσημβρίας 27^{ης} τρέχ. τμήματα του 506 Τάγματος εκινήθησαν από ΠΕΝΤΑΧΡΑΜΙ (Σ.4268) προς κατάληψιν ύψ. ΜΑΥΡΗΣ ΠΕΤΡΑΣ (Σ.4067). Συνεπλάκησαν εις σκληρόν αγώνα εις (Σ.410675) Ανατ. κλιτείς ΠΕΤΡΟΚΑΜΠΟΥ.

5) Έτερα τμήματα 529 Τάγματος κινηθέντα από Β. ΤΣΟΥΤΣΟΥΜΑΛΟ (Σ.4133) ήχθησαν Α. ύψ. ΛΕΙΒΑΔΙΑ (Σ.4065).

Ομοίως έτερα τμήματα 521 Τάγματος κινηθέντα Νοτίως της αμαξητής οδού ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ - ΜΕΤΣΟΒΟΥ, ήχθησαν εις ΜΑΛΑΚΑΣΙ (Σ. 4059).

ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

6) Προσεβλήθησαν στόχοι εις ΤΣΟΥΜΑ - ΚΑΡΑΛΗ (Σ.414770) 5 χλμ. Β. ΚΡΑΝΙΑΣ και ΠΕΤΡΟΚΑΜΠΟΝ (Σ.397677).

Σύνολο απωλειών Β' ΣΣ

Ημετέρων νεκροί 1, τραυματίαι 4.

Συμ/τών νεκροί 4.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

Είς περιοχὴν ΜΕΤΣΟΒΟΥ εξακολουθεῖ ἡ αὐτὴ κατάστασις ὡς εἰς τὸ ὑπ' ἀριθμ. 375 δελτίον ἡμῶν τῶν συμμ/τῶν μὴ ἐκδηλούντων οὐδεμίαν ἐπιθετικὴν ἐνέργειαν. Εἰς ΠΕΤΡΟΚΑΜΠΟΝ (Σ.4068) οἱ συμμ/ται προβάλλουν σοβαρὰν ἀντίστασιν.

29. 10. 47

VIII ΜΕΡΑΡΧΙΑ

Τμήματα 582 και 628 Ταγμάτων κινηθέντα από πρωίας 28^{ης} τρεχ. ἐξ ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ (Σ.185598) και ὑψ. 1145 Μ. ΡΑΧΗΣ (Σ.207599) ήχθησαν ἀπόγευμα τινὰς ὥρας εἰς ὑψ. ΤΣΙΡΟΥΚΑ (Σ.2161) 1500 μ. Δ. ΧΡΥΣΟΒΙΤΣΗΣ.

Τάγμα 581 κινηθέν από ὑψ. ΒΛΑΣΑΓΓΟΣ (Σ.240595) ήχθη εἰς ὑψ. 1286 ΤΣΟΥΛΟΓΙΑΝΝΗ (Σ.2651) 3 χλμ. Α. ΧΡΥΣΟΒΙΤΣΗΣ.

Συνηντήθησαν ἀντιστάσεις ἐπὶ Μ. ΡΑΧΗΣ και ἰσχυραὶ τοιαῦται ἐπὶ ὑψ. 1286 ΤΣΟΥΛΟΓΙΑΝΝΗ.

Απώλειαι δὲν ἀναφέρθησαν. Πλείονες πληροφορίες ἐλλείπουσι.

ΙΧ ΜΕΡΑΡΧΙΑ

Την 28/10 ἡ 21^η Ταξιαρχία (504 και 506) κινηθέντα από (Σ.410675) (Σ.410775) 2,5 χλμ. ΒΔ. Π. ΚΟΥΤΣΟΥΦΛΙΑΝΗΣ κατέλαβον μετὰ σκληρόν αγώνα ὑψ. ΠΕΤΡΟΚΑΜΠΟΣ 1675 (Σ.392675). Το 529 Τάγμα κατέλαβεν κατόπιν αγώνος ὑψ. (F.1587) ΛΕΙΒΑΔΙΑ (Σ.392655). Το 521 Τάγμα κινηθέν από ΜΑΛΑΚΑΣΙ (Σ.4059) ήχθη εἰς κόμβον (Σ.355570) ΝΑ. ΜΕΤΣΟΒΟΥ 3,5 χιλμ. Πλείονες πληροφορίες ἐλλείπουσι. Επὶ ολοκλήρου τῆς Νοτ. περιοχῆς ἐπικρατεῖ δριμύ ψύχος μετὰ χαμηλῆς νεφώσεως.

ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

Εἰς περιοχὴν ὑψ. ΛΕΙΒΑΔΙΑ (Σ.392555) 4 χλμ. Δ. ΚΟΥΤΣΟΥΦΛΙΑΝΗΣ προσεβλήθησαν στοχοὶ ὑπὸ 4 σπιτφαίερς.

Σύνολον ἀπωλειῶν περιοχῆς Β' ΣΣ

Συμμ/τῶν, παραδοθέντες 4.

Ημετέρων, μηδέν.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

Την 28/10 συμμοριακή κατάσταση εις περιοχήν ΜΕΤΣΟΒΟΥ παρουσιάζετο ως κάτωθι:

α. Τρία Τάγματα Ηπείρου αντιμετωπίζουν ημέτερα τμήματα επί της γραμμής (Σ.2061) ΣΤΑΥΡΟΣ (Σ.2262) - ΠΥΡΓΟΣ (Σ.2462) ΣΚΑΡΑ (Σ.2464) ΠΛΑΚΑ (Σ.2562).

β. Η περιοχή ΜΟΥΙΟΥΛΙ (Σ.3064) - ΒΛΑΧΑ - ΣΤΡΟΥΤΖΑ - ΚΑΤΑΡΑ - ΒΑΡΙΚΟ - ΑΣΠΡΑ ΛΙΘΑΡΙΑ κατέχεται υπό ταγμάτων ΣΟΦΙΑΝΟΥ, 6ον και 2ον Β. Γ.

γ. Η περιοχή ΚΩΣΤΑ ΡΑΟΥ (Σ.3661) - ΤΑΜΠΟΥΡΙ ΘΑΝΑΣΑΚΙ (Σ.3663) ΤΣΑΚΟΥΛΙ (Σ.3665) κατέχεται υπό του 2^{ου} Τάγματος ΧΑΣΙΩΝ ενισχυμένον διά διλοχίας ΑΛΕΥΡΑ.

δ. Το Τάγμα ΠΑΙΚΟΥ πιεσθέν υπό των ημετέρων συνεπτόχθη προς περιοχήν ΜΗΛΕΑΣ.

30. 10. 47VIII ΜΕΡΑΡΧΙΑ

Την 28/10 τμήματα της 74 Ταξιαρχ. (Διλοχία 628 Τάγματος) και 75 Ταξιαρχ. (581 Τάγμα και Διλοχία 582 Τάγματ.) τη υποστηρίξει πυρ/κού και αεροπορίας ήχθησαν μετά σκληρόν αγώνα εις (Σ.257617) - (Σ.260615) και (Σ.255591) ύψ. ΤΡΙΑ ΧΑΝΙΑ παρά το ΒΟΤΑΝΑΣΙ.

Έτερα τμήματα των αυτών μονάδων ηγωνίζοντο μεχρι επελεύσεως σκότους προς κατάληψιν κορυφογραμμής (Σ.195612) - (Σ.210615).

Απώλειαι δεν αναφέρθησαν.

Την 28/29.10 απεκρούσθη επίθεσις συμμ/τών κατά τμήματος μας επί ύψ. Μ. ΡΑΧΗΣ (Σ.207599) και ετέρα ισχυρά τοιαύτη κατά ύψ. ΤΣΟΥΛΟΓΙΑΝΝΗ (Σ.257618). Απώλειαι ημετέραν τραυματαίαι 2.

Από πρωίας 29^{ης} τρεχ. τα αυτά τμήματα ενήργησαν εκ κατευθύνσεως (Σ.257618) προς ύψ. 1469 ΣΤΕΦΑΝΟ (Σ.2663) και από (Σ.2661) προς ύψ. 1581 ΠΛΑΚΑ (Σ.275625). Τας μεσηβρινάς ώρας κατελήσθησαν κατόπιν αγώνος τα υψώματα ΚΑΡΠΕΝΟΣ (Σ.254623) - (Σ.260622) και το απόγευμα η ΠΛΑΚΑ (Σ.275624).

IX ΜΕΡΑΡΧΙΑ

Γνωσθείσαι απώλειαι εκ του αγώνος τως 28/10 αι κάτωθι:

Ημετέρων νεκροί 1, τραυματαίαι 5, Συμμ/τών υπολογίζονται σοβαραί.

Παρουσιάσθη 1 συμμ/της και συνελήφθη έτερος.

Την 29ην τρεχ. η κατάσταση αμετάβλητος λόγω πυκνής ομίχλης και βροχής.

VIII ΜΕΡΑΡΧΙΑ

Κατά τους αγώνας της 29/10 προς κατάληψιν των υψωμάτων ΣΤΕΦΑΝΟ (Σ.2662) και ΠΛΑΚΑ (Σ.275625) οι συμ/ται είχαν 15 νεκρούς και 3 αιχμαλώτους. Εις την αυτήν περιοχήν ανευρέθησαν 9 νωποί τάφοι αναρχικών και περισυνελέγησαν πολλά όπλα και πυρομαχικά, απώλειαι ημετέρων νεκροί 2, τραυματαίαι 14 (2 αξ/κοί). Τελικώς οι συμμ/ται υπεχώρησαν προς ΠΕΝΤΕ ΑΛΩΝΙΑ (Σ.2266) 6 χλμ. Β. ΧΡΥΣΟΒΙΤΣΗΣ.

Την 29.2130' τμήματα ΜΕΤΣΟΒΟΥ (584 Τάγματος και Διλοχία 628 Τ.Π.) κατέλαβον άνευ αντιστάσεως ύψ. 1594 ΚΑΛΙΓΩΜΕΝΟ ΑΛΩΝΙ (Σ.290595) 2 χλμ. Δ. ΜΕΤΣΟΒΟΥ και την 30/10 επετεύχθη σύνδεσμος τμημάτων ΠΛΑΚΑΣ και ΜΕΤΣΟΒΟΥ εις ΚΑΛΙΓΩΜΕΝΟ ΑΛΩΝΙ και ύψ. ΚΕΡΑΜΑΡΙ (Σ.273580) 1000 μ. ΝΑ. ΒΟΤΟΝΑΣΙ επί της οδού ΜΕΤΣΟΒΟΥ - ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ.

ΙΧ ΜΕΡΑΡΧΙΑ

Εκπεμφείσα αναγνώρισις προς ύψ. 1872 ΓΚΙΟΖΕΛ ΤΕΠΕ (Σ.3555) 5,5 χλμ. ΝΑ. ΜΕΤΣΟΒΟΥ ουδέν εσημείωσε.

Την 30/10 τμήματα 523 Τάγματος επί ΚΙΑΤΡΑΚΙΟΥΣ (Σ.3862) εβλήθησαν δι' ισχυρών πυρών από ΤΑΜΠΟΥΡΙ - ΘΑΝΑΣΑΚΙ (Σ.3663) άνευ απωλειών. Επί ύψ. ΛΕΙΒΑΔΙΑ ανευρέθησαν 5 πτώματα συμμ/τών.

Πυκνή ομίχλη μετά βροχών και δριμυτάτου ψύχους δεν επέτρεψαν περαιτέρω ενέργειαν τμημάτων μας.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑ

Είς περιοχήν ΜΕΤΣΟΒΟΥ η Συμμ/κή κατάστασις την 29/10 παρουσιάζετο ως ακολούθως.

α. Αί περιοχαί ΛΑΠΑΤΑ (Σ.1962) - ΝΕΡΑΤΖΑ (Σ.2162) - ΣΤΑΥΡΟΣ (Σ.2262) 13 χλμ. ΒΔ. ΜΕΤΣΟΒΟΥ εξακολουθούν κατεχόμεναι υπό του 1^{ου} και 2^{ου} Τάγματος ΗΠΕΙΡΟΥ.

β. Τάγμα ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΥ υπό ΛΕΩΝΙΔΑΝ και πιθανώς 3ον ΗΠΕΙΡΟΥ εκ των θέσεων ΣΤΕΦΑΝΟΣ (Σ.2663) - ΠΛΑΚΑ (Σ.2762)) συνεπτύχθησαν εις ΠΕΝΤΕ ΑΛΩΝΙΑ (Σ.2266) 13 χλμ. ΒΔ. ΜΕΤΣΟΒΟΥ.

γ. Είς τας υπολοίπους περιοχάς εξακολουθούν ευρισκόμενα τα αυτά συμμαρκακά τμήματα ως εις το υπ' αριθμ. 377 δελτίον ημών.

Πληροφορία Α1 φέρει ΥΨΗΛΑΝΤΗΝ μετά ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ εις περιοχήν ΑΒΔΕΛΑ (Σ.2986) - ΠΕΡΙΒΟΛΙ (Σ.2882).

Είς περιοχήν ΒΩΒΟΥΣΗΣ (Σ. 2278) πιθανώς ευρίσκονται τμήματα ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ.

46

1η ΣΤΡΑΤΙΑ
αντιστράτηγος
αρ. πρωτ. 255/1453

Βόλος 30. Χ. 1947
ώ. 22

Γενική διαταγή

Αξιωματικοί και οπλίται,
Αναλαμβάνων την διοίκησιν της στρατιάς υποκλίνομαι πρό των ενδόξων σημαίων και των λαβάρων σας.

Σας χαιρετίζω όλους με αμέτρητον συγκίνησιν και με αίσθημα ευγνωμοσύνης διά την άνευ προηγουμένου καρτερίαν σας επί 18 συναπτούς μήνας, αφ' ης εγένετο η νέα εξόρμησις των Σλαβοκομμουνιστών.

Επιτελέσατε μέχρι της στιγμής έργον ιστορικών. Περιορίσατε την πυρκαϊάν και εις πολλά σημεία την εσβύσατε εντελώς. Προεφυλάξατε την χώραν από μεγάλην συμφοράν και από κινδύνους με τα χέρια σας που κρατούν όπλα τα ιερά, με την οδηγίαν των αξιωματικών σας, οι οποίοι είναι άριστοι εν το συνόλω, αφ' ης υπάρχει ελληνικός στρατός.

Το έργον σας εκτιμάται σπουδαίως από τους Συμμάχους μας, τα 2 ισχυρότερα Κράτη της Οικουμένης, ιστάμενα εις το πλευρόν σας με τόσω γόνιμον στοργήν και βοήθειαν.

Εάν εις τον τραχύν αγώνα έρχωνται στιγμαί αποκατερήσεως είναι καλόν να στρέφετε διαυγές το βλέμμα προς την γεννεάν που επέρασε αυτή με το αίμα της μας παρέδωκε την Μείζονα Ελλάδα, την παρακαταθήκην 30 αιώνων της ενδοξοτέρας χώρας του κόσμου, και το μέλλον των γεννεών που έρχονται.

Θάρρος, αυταπάρνησις.

Κρατύνατε τας δυνάμεις σας με την ηρωικήν ψυχήν σας, παραμείνατε αρραγείς ως γρανίτης, αμείλικτοι εις την μάχην ακούραστοι εις την υπηρεσίαν.

Η νίκη και η ευλογία της ειρήνης δεν θα βραδύνουν εάν καταβάλωμεν μίαν ακόμη ολικήν προσπάθειαν.

Αντιστράτηγος Βεντήρης
Τ.Σ.

47

ΑΝΩΤΑΤΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΗΣΑΠΟΡΡΗΤΟΝ

Α.Σ.Ε.Α./Π. 33

Αθήναι τη 31^η Οκτωβρίου 1947ΠΡΑΚΤΙΚΑ

Της 33^{ης} Συνεδριάσεως του Α. Σ. Ε. Α. Η Συνεδρίασις αυτή έλαβε χώραν την 31ην Οκτωβρίου ε. ε. ημέραν Παρασκευήν και ώραν 18ην έν τη αιθούση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Παρόντες κατά την Συνεδρίασιν

Πρόεδρος της	Θ. ΣΟΦΟΥΛΗΣ	Πρόεδρος
Κυβερνήσεως	Γ. ΣΤΡΑΤΟΣ	Υπουργός Στρατ/κών
Υπουργός	Α. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ	Υπουργός Ναυτικών
Υπουργός	Δ. ΔΙΓΚΑΣ	Υπουργός Αεροπορίας
Υπουργός	Κ. ΡΕΝΤΗΣ	Υπουργός Δ.Τάξεως
Υποστράτηγος	Θ. ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ	Αναπλ. Αρχ. ΓΕΣ
Υποναύαρχος	Π. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ	Αρχηγός ΓΕΝ
Στρατηγός	Σ. ΡΩΛΙΝΣ	Αρχηγός Β. Σ. Α.
Στρατηγός	Γ. ΛΙΒΣΕΥ	Αρχηγός Σ.Ο.Η.Π.Ε.
Υποναύαρχος	Α.ΤΑΛΜΠΟΤ	Αρχηγός Β. Ν. Α.
Υποναύαρχος	Τ. ΣΝΕΚΕΜΠΕΡΓΚ	Ναυτ. Ακ. Πρ. Η.Π.Α.
Ταξίαρχος	Τ. ΓΚΡΕΥ	Αρχηγός Β.Α.Α.
Σέρ	Κ. ΟΥΙΚΑΜ	Αρχηγός Β.Α.Σ.Α.
Σμήναρχος	Χ. ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ	Αρχηγός ΓΕΑ
Συνταγματάρχης	Π. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ	Επιτελάρχης Υ. Δ. Τάξεως
Συνταγματάρχης	Γ. ΜΠΑΡΟΥΤΣΟΣ	Γραμματεύς
Αντισυνταγματάρχης	Α. ΣΤΑΘΑΤΟΣ	Διερμηνεύς
Ταγματάρχης	Ρ. ΜΠΟΝΤ	Διερμηνεύς

Πρακτικόν 46. Λήψις αποφάσεως επί της ακολουθητέας τακτικής επί της χρησιμοποίησεως και Οργανώσεως των Ταγμάτων Εθνοφρουράς:

Ο κ. Υπουργός των Στρατιωτικών εισηγούμενος το θέμα εκθέτει ενώπιον του Συμβουλίου το ιστορικόν της αποφάσεως του Α. Σ. Ε. Α. περί της ιδρύσεως των Ταγμάτων Εθνοφρουράς, καθώς και τας απόψεις των μελών του Α.Σ.Σ. και τας τοιαύτας των κ.κ. Αρχηγών των ξένων Αποστολών περί του τρόπου χρησιμοποίησεως και οργανώσεως των Ταγμάτων τούτων, άς και θέτει υπό την κρίσιν του Συμβουλίου, ίνα τούτο λάβη τελικήν απόφασιν, καθ' όσον μεταξύ των απόψεων του Α.Σ.Σ. και των τοιούτων των κ. κ. Αρχηγών των ξένων Αποστολών επί του υπ' όψει θέματος υφίσταται ποία τις διαφορά.

Κατόπιν μακράς διαλογικής συζητήσεως το Α.Σ.Ε.Α. εγκρίνει παμψηφεί τας εν τω συνημμένω υπ' αριθ. 643 Πρακτικώ εκτεθειμένας απόψεις του Α.Σ.Σ. και εκδίδει την κατωτέρω απόφασιν, ως διευτυπώθη αυτή υπό του κ. Υπουργού των Στρατιωτικών.

I. Ο προορισμός των Ταγμάτων Εθνοφρουράς είναι:

1) Η απαλλαγή του τακτικού Στρατού εκ των στατικών καθηκόντων, άτινα ήδη εκτελεί και η απελευθέρωσις τούτου διά την αποτελεσματικήν καταπολέμησιν των συμμοριτών δι' εκτελέσεως επιθετικών επιχειρήσεων.

2) Η ασφάλεια των Επαρχιών, εξ ων επιστρατεύονται οι οπλίται των Ταγμάτων Εθνοφρουράς, εις τας Πρωτευούσας των οποίων ορίζεται η έδρα των και η εκκαθάρισις της περιοχής αυτών από τας τυχόν εμφανιζομένας μικροσυμμορίας οίτινες αποτελούνται από συμμορίτας οίτινες διαφεύγουσιν εκ των χώρων των επιχειρήσεων του τακτικού Στρατού εναντίον μεγάλων δυνάμεων συμμοριτών.

II. Δυνάμει της ανωτέρω αποφάσεως το ΓΕΣ να προβή το ταχύτερον εις την εφαρμογήν των συνθέσεων από απόψεως προσωπικού και υλικού των Ταγμάτων Εθνοφρουράς, συμφώνως προς τας υποβληθείσας υπ' αυτού προτάσεις.

Ο
ΠΡΟΕΔΡΟΣ
Τ.Υ.

ΤΑ
ΜΕΛΗ
Τ.Υ.

Ακριβές Αντίγραφον
Ο
ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ ΤΟΥ Α.Σ.Σ.
ΜΠΑΡΟΥΤΣΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
Συν/ρχης Πυρ/κού

Διά την Ακρίβειαν
Η
Γραμματεία ΑΣΕΑ
Τ.Σ.Υ.
ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΚΥΡΙΑΚΟΥ
ΛΟΧΑΓΟΣ ΠΕΖΙΚΟΥ

48

ΑΠΟΡΡΗΤΟΣΓ' ΣΣ (Α9)

ΑΡΙΘΜ. Α.Π. 45828

ΘΕΜΑ: Εκθέσεις επί των
Επιχειρήσεων.

ΠΡΟΣ: VII, X, XI Μεραρχ.

(Γραφ. Επιτελ. ΑΙ, Α2, Α9)

Ταξιαρχίας (Γραφ. Επιτέλ. ΑΙ, Α2, Διαβιβ.)

Τάγματα Πεζικού, 107, 108, Σ.Π.Π.

131 Σ.Ο.Π.

ΚΟΙΝ.: Α9 ΓΕΣ - Α9 Ιης Στρατιάς

ΒΣΤ 903 τη 31.Χ.47

Α1, Α2, Α9, ΣΣ

Τάγμα Διαβιβ. Γ' ΣΣ

1. Έκ των διεξαχθεισών κατά τους τελευταίους μήνας επιχειρήσεων παρατηρήθησαν τα κάτωθι αναφορικώς με τας Διαβιβάσεις:

ΕΝΗΜΕΡΩΣΙΣ ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΩΝ

2. α) Τα γραφεία Επιχειρήσεων Μ.Μ. δεν πληροφορούν σχεδόν ποτέ εγκαίρως τας Διαβιβάσεις περί των προθέσεων της Διοικήσεως αναφορικώς με τας υπό εκτέλεσιν επιχειρήσεις εί μη μόνον την τελευταίαν στιγμήν ώστε να μη δίδεται εις τας Διαβιβάσεις ο απαραίτητος χρόνος να προβούν εις τας αναγκαίας προετοιμασίας και να εκδώσουν τας διαταγάς των.

β) Ομοίως κατά την διάρκειαν των επιχειρήσεων δεν ειδοποιούσι πάντοτε τους Αξιωματικούς Διαβιβάσεων περί των σχεδιαζομένων μεταβολών, προκαλουμένων ούτω σοβαρών ανωμαλιών, τας οποίας καλούνται ούτοι να άρουν εκ των υστέρων.

3. Δέον να κατανοηθή καλώς άπαξ διά παντός παρά πάντων των Αξιωματικών και ιδία των Επιτελών ότι αι Διαβιβάσεις ίνα δυνηθώσι να ανταποκριθώσιν εις την αποστολήν των δέον ου μόνον να λαμβάνωσι εγκαίρως και εκ των πρώτων γνώσιν των μελετωμένων επιχειρήσεων, αλλά και να είναι εν γνώσει της εκάστοτε τακτικής καταστάσεως και των προθέσεων της Διοικήσεως.

Απευθύνω διά τελευταίαν φοράν συστάσεις.

Αποδίδω ιδιτέραν σημασίαν επί του ζητήματος τούτου. Εις το μέλλον θα ζητήσω ευθύνας.

ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ ΕΠΙΤΕΛΩΝ

4. Αξιωματικός Επιτελείου Μ.Μ. επενέβη εις τεχνικά ζητήματα Διαβιβάσεων ήτοι έκαμε παρατηρήσεις περί της θέσεως σταθμού ασυρμάτου κ.λ.π.

Δέον να αντιληφθώσιν οι αξιωματικοί Επιτελείς ότι ουδέν απολύτως δικαίωμα έχουσι να ανμιγνύωνται ίς τοιαύτης φύσεως ζητήματα διά τα οποία αρμόδιοι και υπεύθυνοι είναι οι Διοικηταί Διαβιβάσεων.

ΣΗΜΑΤΑ

5. α) Παρά τας κατ' επανάληψιν εκδοθείσας Διαταγάς τα σήματα είναι μακροσκελή συντεταγμένα υπό τύπον εκθέσεως.

β) Οι αξιωματικοί δέον να ασκηθώσι να συντάσσωσι σήματα λακωνικά, αποφευγομένης πάσης περιττής λέξεως ή αναπτύξεως ζητήματος διά το οποίον πρέπει να συντάσεται ιδιαίτερα επείγουσα έγγραφο αναφορά.

γ) Να ληφθή, υπ' όψιν ότι το προσωπικόν και το υλικόν Διαβιβάσεων είναι σήμερον λίαν περιορισμένα και επιβάλλεται ως εκ τούτου πάσα δυνατή προσπάθεια ώστε να αποφεύγεται άσκοπος καταπόνησις προσωπικού και υλικού.

6. Εξακολουθεί η μή ορθή χρησιμοποίησις των βαθμών προτεραιότητος των σημάτων. Επί του ζητήματος τούτου εξεδόθησαν κατ' επανάληψιν Διαταγαί, εις το μέλλον το Σώμα Στρατού θα επιβάλλη κυρώσεις εις πάντα μη συμμορφούμενον.

7. Τα σήματα δεν αποστέλλονται εις τα Γραφεία Διαβιβάσεων με τα απαιτούμενα αντίγραφα. Αποτέλεσμα της τοιαύτης παραλείψεως είναι η καθυστέρησις εις την Διαβίβασιν.

Υπομνηνίσκεται ότι εις το Γραφείον Διαβιβάσεων δέον δι' έκαστον σήμα να αποστέλλωνται τόσα αντίγραφα όσοι οι αποδέκται του σήματος και επί πλέον έν αντίγραφον.

ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΩΝ

8. Παρατηρείται ότι δεν καταβάλλεται η δέουσα προσοχή κατά τας συνομιλίας είτε από τηλεφώνου είτε από ασυρμάτου. Ούτω κατά τας συνομιλίας και μάλιστα δι' ασυρμάτου αναφέρονται ονόματα και βαθμοί Αξιωματικών, ονόματα χωρίων, πολλάκις δε προθέσεις και σχέδια. Αι υποδείξεις των Αξιωματικών Διαβιβάσεων δέν λαμβάνονται υπ' όψιν.

Το άτοπον τούτο δέον να εκλείψη τελείως.

Ο αντίπαλος δέν πρέπει να υποτιμάται. Διαθέτει και ούτος ασυρμάτους και μέσα Διαβιβάσεων.

Αποτελεί μωρείαν άνευ προηγουμένου να επαναλαμβάνωσι παρ' ημών εις τον σημερινόν αγώνα της φυλής τα σφάλματα των Ιταλών εις το Αλβανικόν μέτωπον 1940-1941.

Θα επιβάλω εις το μέλλον αυστηράς κυρώσεις εις πάντα όστις δεν θα δείξη κατανόησιν προς τας στοιχειώδεις ταύτας αρχάς ασφαλείας.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΚΡΑ

9. Η συσκευή ΣΚΡΑ ελάχιστα χρησιμοποιείται. Πληροφορία άμέσου εκμεταλλεύσεως αντί να μεταβιβάζωνται διά ΣΚΡΑ δι' απ' ευθείας άμέσου επικοινωνίας των αρμοδίων Γραφείων, συντάσσονται ως σήμα και κατατίθενται εις το Γραφείον Διαβιβάσεων προς Διαβίβασιν κρυπτογραφικώς. Επέρχεται ούτω βραδύτης και αι πληροφορίες φθάνουσιν εις τον προορισμόν των όταν πλέον είναι αργά.

Οι Διοικηταί των Μονάδων και οι Αξιωματικοί Επιτελείς δέον να ασκηθώσιν εις την χρησιμοποίησιν της συσκευής ΣΚΡΑ εις τρόπον ώστε να παύσωσι τα παρατηρούμενα άτοπα εις βάρος της ασφαλείας και της εκμεταλλεύσεως των επιχειρήσεων. Το καθορισθέν άλλως τε σύστημα κρυπτογραφήσεως μόνον των εμπιστευτικών φύσεως φράσεων, διευκολύνει τα μέγιστα την χρησιμοποίησιν των συσκευών ΣΚΡΑ.

ΕΚΛΟΓΗ ΘΕΣΕΩΣ ΣΤΡΑΤΗΓΕΙΩΝ

10. Παρατηρήθη ότι πολλάκις κατά την εκλογήν της θέσεως των Στρατηγείων ουδόλως λαμβάνονται υπ' όψιν οι Διαβιβάσεις. Εκλέγονται εργοστάσια με μηχανήματα επιβλαβώς επιδρώντα εις την λειτουργίαν των σταθμών ασυρμάτου ή θέσεως μή προσφερόμεναι δι' ενσυρμάτους επικοινωνίας.

Επί πλέον δεν προβλέπεται σχεδόν ουδέποτε χώρος διά τας Διαβιβάσεις αι οποίαι πρέπει να είναι εγγύτατα του Κλάδου Α'.

Υπομιννίσκεται ότι κατά την εκλογήν θέσεως Σταθμού Διοικήσεως δέον να μετέχη της αναγνωρίσεως πάντοτε Αξιωματικός Διαβιβάσεων, του οποίου η γνώμη δέον να λαμβάνηται υπ' όψει και να είναι βαρύνουσα.

ΥΛΙΚΑ

11. Παρατηρήθη παρά τας κατ' επανάληψιν Διαταγάς και οδηγίας ότι τα Τάγματα κρατούν εις τας αποθήκας των υλικά βεβλαμμένα και μόλις ειδοποιηθώσι δι' επιχειρήσεις τότε τα ενθυμούνται και σπεύδουν διά την επισκευήν των.

Δεν μεριμνώσι να είναι πάντοτε εφοδιασμένα με καύσιμα διά τους σταθμούς ασυρμάτου, συσσωρευτάς μάχης, λυχνίας χειριστού κ. λ. π. αλλά μόλις απομακρυνθούν της έδρας των δι' επιχειρήσεις αρχίζουν να αιτούν κατεπειγόντως την αποστολήν.

Οι Αξιωματικοί Διαβιβάσεων των Ταγμάτων Πεζικού είναι υπεύθυνοι διά τας τοιαύτας ανωμαλίας. Τα μηχανήματα τα υφιστάμενα βλάβην δέον να αποστέλλωνται αμέσως και άνευ χρονοτριβής εις τα Συνεργεία προς επισκευήν, οι Διοικηταί των Ταγμάτων να ασκώσι προληπτικόν έλεγchon επί των ανωτέρω.

Σ.Π./Α.Λ.
Ακριβές Αντίγραφον
Τ.Σ.Υ.

ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
Υποστράτηγος
Διοικητής

49

ΓΕΣ/Α3

1. Περιληπτικόν Σημείωμα ενεργειών Υ.Σ./ΓΕΣ δι' αύξησιν Εθνικού Στρατού και Εθνοφρουράς (Περίοδος: Οκτώβριος 1946 - Νοεμ. 47).

α/α εγγ. 1 (Α15) Φύλλα 10

ΓΕΣ/Α3ΑΠΟΡΡΗΤΟΝ

Αντίτυπον υπ' αρ.4

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Περιλαμβάνει ενεργείας Υ.Σ./ΓΕΣ δι' αύξησιν του Εθνικού Στρατού και Εθνοφρουράς. Περίοδος: Οκτώβριος 1946 - Νοέμβριος 1947.

ΑΚΡΩΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΝ

Εδακτυλογραφήθη υπό Αξ/κού

Υπ' όψιν Κυρίου Υπουργού των Στρατ/κών

Περιληπτικόν Υπόμνημα ενεργειών αυξήσεως Ελληνικού Στρατού
από 1-10-1946 μέχρι 30-11-1947.

Ο Ελληνικός Στρατός συμφώνως προς την διάταξιν Μάχης 1945 ανήρχετο εις 100.000 εξ ων 6.775 ήσαν Αξ/κοί και 93.245 Οπλίται. Εκ των 93.245 Οπλιτών οι 13.870 ήσαν νεοσύλλεκτοι υπό εκπαίδευσιν.

Επομένως ο πραγματικός Στρατός εκστρατείας ανήρχετο εις 86.130 εξ ων οι 6.775 Αξ/κοί οργανωμένους εις τρεις Μεραρχίας τύπου Πεδινού, των τριών Ταξιαρχιών εκάστη σύνολον Ταγμάτων 27. Τέσσαρας Ορ. Μεραρχίας ίδιας εκάστη συνθέσεως, Τάγματα 27 και δύο ανεξαρτήτους Ταξιαρχίας Τάγματα 6.

Σύνολον Ταγμάτων Πεζικού 60.

Από του Σεπτεμβρίου 1946 εγένοντο σειραί συσκέψεων μεταξύ Αξ/κών ΓΕΣ και Β.Σ.Α. επί τω σκοπώ όπως καθορισθή νέα διάταξις Μάχης του Ελληνικού Στρατού αυξανομένης της δυνάμεως του, δεδομένου ότι ως διεπιστώθη, άμα τη ενάρξει του Ανταρτοπολέμου, η υπάρχουσα τότε δύναμις ήτο ανεπαρκής.

Αι συζητήσεις αταί κατέληξαν εις σύνταξιν Πρακτικού δι' ου επροτείνετο αύξησις του Στρατού (πλήν της Χωρ/κής) εις 130.000 διά την αντιμετώπισιν της Ανταρσίας και εις 165.000 διά την περίπτωσιν εισβολής (έγγραφον ΓΕΣ. προς Β.Μ.Μ./Α.Π. 409875/Α3/Ι/23-9-46).

Επί του θέματος τούτου απεστάλη υπό του τότε Προέδρου της Κυβερνήσεως κ. Τσαλδάρη τηλεγράφημα εις την Α.Μ. τον Βασιλέα εις Λονδίνον όπως παρακληθή Βρεττανική Κυβέρνησις και δεχθή αύξησιν Στρατού κατά 30.000 (Τηλεγράφημα προς Ελληνικήν Βασιλικήν Πρεσβείαν Λονδίνου διά Α.Μ. τον Βασιλέα της 23-9-1946).

Κατά Οκτώβριον 1946 διεξήχθη αλληλογραφία μεταξύ ΓΕΣ, Β.Μ.Μ. διά την πρόσκλησιν 2.500 Εφέδρων προς αύξησιν της δυνάμεως 17 Ταγμάτων Εθνοφρουράς. Τελικώς επραγματοποιήθη τούτο μόνον διά το Β' ΣΣ (Επιστολή Αρχηγού ΓΕΣ προς Στρατηγόν Ρόλλινς της 15-10-46 και απάντησις Στρατηγού Ρόλλινς της 18-10-46).

Ομοίως αλληλογραφία διά την συγκρότησιν 7 Ταγμάτων Εθνοφρουράς και 2 Ταγμάτων Ασφαλ. Γραμμ. Συγκοινωνιών, ήτις ενεκρίθη και επραγματοποιήθη. (Α.Π. 403905/2-10-46).

Κατά Νοέμβριον 1946 εγένετο συζήτησις μεταξύ Β.Μ.Μ. Στρατηγείου Βρεττανικών Δυνάμεων εν Ελλάδι και ΓΕΣ διά την οργάνωσιν 40 Λόχων Κομάντος ήτις και τελικώς ενεκρίθη κατά Δεκέμβριον 1946. (έγγραφον Β.Μ.Μ./51/ (Σ.Δ.)/3-12-46).

Εμελετήθη εν συνεχεία η προσθήκη τετάρτης Διμοιρίας εις έκαστον Λόχον του τακτικού Στρατού και Εθνοφυλακής χωρίς τελικώς τούτο να εγκριθῇ. (Προπαρασκευαστική Διαταγή Α.Π. 410508/Α3/4-12-47).

Την 28-11-46 ελήφθη εκ Λονδίνου τηλεγράφημα από του τότε εκεί ευρισκομένου Αρχηγού ΓΕΣ ότι ενεκρίθη η αύξησις του Στρατού κατά 4.000 έναντι ανεπιθυμήτων ταραξιών. (Α.Π. 410462/28-11-46 τηλεγράφημα Αρχηγού ΓΕΣ εκ Λονδίνου διά κ. Πρωθυπουργόν).

Επηκολούθησε καθ' όλον τον Δεκέμβριον 1946 σειρά συσκέψεων, συμβουλίων, ανταλλαγή επιστολών μεταξύ ΓΕΣ, Β.Σ.Α. του ΓΕΣ προτείνοντος την αύξησιν του Στρατού κατά 28.000 ούτως ώστε ο Στρατός να ανέλθῃ εις 128.000 μεταξύ των οποίων 15.000 κληρωτοί δι' εκπαιδευσιν. (Α.Α.Π. 410575/11-12-47 αναφορά ΓΕΣ προς Πρόεδρον Κυβερνήσεως κοινοποιηθείσα εις Β.Μ.Μ. Αρ. Πρωτ. 410584/12-12-46).

Αποτέλεσμα ταύτης ήτο όπως, μετά την εις Αθήνας άφιξιν του Στρατηγού Μοντγκόμερυ, δοθῇ υπόσχεσις αυξήσεως του Στρατού Εκστρατείας από 104 εις 115 χιλιάδας άνδρας. (Α.Α.Π. 410673/21-12-46 αναφορά Αρχηγού ΓΕΣ προς Πρόεδρον Κυβερνήσεως).

Κτά Ιανουάριον 1947 το ΓΕΣ απανέρχεται επί της ανάγκης αυξήσεως του Στρατού εις 130.000 και χορηγήσεως υλικών διά τηλεγραφήματος του προς τον Στρατ. Ακόλουθον εις Ουάσιγκτων. (Αρ. Α.Α.Π. 23538/Α3/5-1-1947).

Την 23-1-1947 ο Αρχηγός του ΓΕΣ υποβάλλει προς τον Πρόεδρον της Κυβερνήσεως την υπ' αριθ. Α.Α.Π. 23709/23-1-47 αναφοράν του δι' ης τονίζει την ανεπάρκειαν της υποσχεθείσης αυξήσεως του Στρατού κατά 15.000 και ζητεί την παρέμβασιν του δι' αύξησιν του Στρατού εις 130.000.

Μέχρι τέλους Φεβρουαρίου 1947 δέν είχε δοθῇ η επιθυμητή και υποσχεθείσα αύξησις του Στρατού κατά 15.000 και ο τότε Αρχηγός του Επιτελείου υποβάλλει την υπ' αριθ. Α.Α.Π. 72 αναφοράν του προς τον Πρόεδρον της Κυβερνήσεως κρούων τον κώδωνα του κινδύνου. (Α.Α.Π. 72/Φεβρουάριος 1947, σχετικά 18286/13-2-47 και 18287/13-2-47 τηλεγρ. της Πρεσβείας Ουασιγκτώνος προς Υ. Στρατ./ΓΕΣ).

Έν αναμονή της αυξήσεως του Στρατού εις 115.000 και εν όψει των εαρινών επιχειρήσεων το ΓΕΣ/Α' Κλάδος υποβάλλει υπόμνημα αιτών την αύξησιν του Στρατού εις 150.000.

Την 26-2-47 ο Υπουργός των Στρατ/κών εκδίδει την υπ' αριθ. Α.Π. 516537/26-2-47 Διαταγήν του προς ΓΕΣ δι' ης γνωστοποιεί ότι η Κυβέρνησις ενέκρινε την αύξησιν του Στρατού κατά 15.000 υπ' ευθύνην της και, μέχρις εγκρίσεως της αυξήσεως υπό των Συμμάχων.

Βάσει της Διαταγής ταύτης εξεδόθησαν υπό του ΓΕΣ σχετικά Διαταγαί προσκλήσεως ωρισμένων ειδικοτήτων Εφέδρων και 15.000 Στρατευσίμων εις τα Κ.Β.Ε. δι' εκπαιδευσιν, την 5-3-1947.

Την 12-3-47 ο Αρχηγός του ΓΕΣ υποβάλλει εις τον Υπουργόν των Στρατ/κών έκθεσιν του εν Λονδίνω Στρατ. Ακόλουθου εξ ης εμφανίζεται ότι οι Βρεττανοί θα παύσουν την συντήρησιν του Ελληνικού Στρατού μετά την 31-3-1947 και συνιστά όπως αποτανθῇ η Ελληνική Κυβέρνησις εις την Αμερικανικήν τοιαύτην. (Αρ. Πρωτ. Έκθ. Στρατ. Ακολουθου Α.Α.Π. 22/26-2-47 υπεβλήθη εις Υπουργόν Στρατ/κών αρ. Α.Π. 126/ΓΑ/12-3-47).

Την 31-3-47 κοινοποιείται εις τας Μονάδας η Νέα Διάταξις Μάχης 1947 εις ην περιελήφθησαν νέαι Μονάδες Πεζικού Κυρίως 14 Τάγματα Εθνοφυλακής, 40 Λόχοι Ορεινών Καταδρομών και τέλος άλλαι δευτερεύουσai Μονάδες και Στρατηγεία.

Έκ παραλλήλου επετεύχθη η από 1^{ης} Ιουνίου ανάληψις της συντηρήσεως του Στρατού υπό της Αμερικανικής Κυβερνήσεως.

Την 30-4-1947 συγκροτείται Γνωμοδοτικόν Συμβούλιον εις ο μετέσχον οι Εκπρόσωποι του ΓΕΣ με επί κεφαλής τον Αντ/γον Βεντήρην και της Β.Σ.Α. με τον Υποστράτηγον Ρόλλινς καθ' ο απεφασίσθησαν τα εξής:

Δύναμις Στρατού Εκστρατείας ορίζεται εις	115.000
είς Ειδικά Κέντρα Εκπαιδεύσεως	<u>5.000</u>
ΣΥΝΟΛΟΝ	120.000

Δι' εκγύμνασιν του Στρατού εκστρατείας προσκλήσεις εις Κ.Β.Ε. δύο σειρών Στρατευσίμων, μιας τον Ιούνιον 1947 και ετέρας τον Οκτώβριον.

Συνεφωνήθη επί πλέον όπως ουδεμία μεταβολή της διατάξεως Μάχης λάβει χώραν μέχρι τέλους 1947. (Κοινοποίησις Πρακτικού διά της υπ' αριθ. Α.Π. 78591/1-5-47 Διαταγής ΓΕΣ)

Την 28-6-1947 εκ των αποτελεσμάτων των μέχρι της στιγμής επιχειρήσεων κατά των Ανταρτών το Πολιτικόν Συμβούλιον της Κυβερνήσεως ζητεί τας ανάγκας του Επιτελείου διά την τελικήν νίκην κατά των Συμμοριτών. (Σημείωμα Υπουργού Εσωτερικών κ. Παπανδρέου της 28-6-47).

Είς απάντησιν το ΓΕΣ ζητεί διά σημειώματος υποβληθέντος την 30-6-47:

α) Αύξησιν της δυνάμεως του Στρατού από 120.000 εις 200.000.

Η αύξησις εξητείτο:

i) Διά σχηματισμόν Νέων Ταγμάτων.

ii) Διά διόγκωσιν των υπάρχοντων εις δύναμιν 850 ανδρών έκαστον.

iii) Διά την συγκρότησιν αναγκαιουσών Μονάδων όπλων υποστηρίξεως κυρίως Ορειβ. Πυρ/κού (1 Συν/γμα κατά Ορεινήν Μεραρχίαν) και Λόχων Πολυβόλων.

β) Αύξησιν προσωρινώς των ΜΑΔ εις 15-20 χιλ. (Αρ. Α.Π. 25269/1-7-47 προς Υπουργ. Στρατ/κών).

Την 4-7-47 εις σύσκεψιν του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου παρουσία του Υπουργού των Στρατ/κών, Γενικού Επιθεωρητού του Στρατού εξητάσθησαν ερωτήματα της Κυβερνήσεως και του Αρχηγού της Αμερικ. Στρατ/κής Αποστολής κατόπιν εκφρασθείσης επιθυμίας του διά περαιτέρω αύξησιν του Στρατού.

Απαντες συνεφώνησαν:

α) Ότι η προσωρινώς δοθείσα αύξησις του Στρατού κατά 20.000 δέον να σταθεροποιηθή ίνα καταστή δυνατή η ανανέωσις των παλαιών Οπλιτών διά νέων.

β) Ότι προοδευτικώς δέον να αυξηθή ο Στρατός εις 200.000 μέχρι τέλους Δεκεμβρίου 1947. (Συγκρότησις νέων Ταγμάτων και Όπλων υποστηρίξεως Πυρ/κόν - Πολυβόλα).

γ) Ότι δέον να αυξηθή προσωρινώς η δύναμις των ΜΑΔ εις 15-20 χιλ. (Α.Α.Π. 25328/Α3/4-7-47 Πρακτικόν).

Την 5-7-47 το ΓΕΣ υποβάλλει εις τον Αρχηγόν της Αμερικανικής Βοηθείας Στρατηγόν Λίβσευ, λεπτομερές υπόμνημα δι' ου εξητείτο: Η αύξησις του Στρατού εις 200.000 μέχρις Ιουλίου 1948.

Ομοίως η ανά τρίμηνον πρόσκλησις 20.000 Κληρωτών διά την ανανέωσιν του Στρατού και εκπαιδευσιν των ανεκπαιδευτών.

Τέλος αύξησις των Εθελοντών ΜΑΔ εις 15.000.

Τούτο εγράφη ως υπόμνημα της Κυβερνήσεως Κ. Μαξίμου εν ω χρόνω ευρίσκετο ο Υπουργός των Εξωτερικών εν Αμερική. (Α.Α.Π. 25302/Α3/5-7-47 προς Στρατηγόν Λίβσευ).

Την 23ην Ιουλίου 1947 ελήφθη απάντησις του Υποστράτηγου Λίβσευ δηλούντος κατηγορηματικώς ότι λόγω οικονομικών λόγων ο κ. Γκρίσγουολντ έλαβεν την απόφασιν όπως αι μέν Στρατιωτικάί Δυνάμεις μή υπερβούν τας εγκεκριμένας 120.000 άνδρας και η δοθείσα αύξησις 20.000 διά πρόσκλησιν νεοσυλλέκτων είναι προσωρινή.

Τον Σεπτέμβριον 1947 ανεκοινώθη υπό της Αμερικανικής Αποστολής ότι ενεκρίθη ή εφ' άπαξ εισέτι πρόσκλησις κατά Οκτώβριον 1947 20.000 ανδρών Στρατευσίμων, διά την

απόλυσιν και της ΙΙ σειράς παλαιών Στρατιωτών, της Ιης σειράς απολυομένης κατά τα μέσα Οκτωβρίου τρέχ. έτους.

Αμα τη συγκρότησει της νέας Κυβερνήσεως κ. Σοφούλη συνήλθε το Α.Σ.Ε.Α. καθ' ο ο Πρόεδρος της Κυβερνήσεως εξήτησε την αύξησιν του τακτικού μέν Στρατού εις 150.000 συγκρότησιν δε 100 Ταγμάτων Εθνοφρουράς εκ 500 ανδρών έκαστον (ήτοι 50 χιλ. ανδρών) διά την άμυναν των επαρχιών εκτός της δυνάμεως Χωροφυλακής επί πλέον όπως χορηγηθή ορειβατικών Πυροβολικών ευχείριστον και ευμετακόμιστον επαρκές καθώς και επαρκή αριθμόν πολυβόλων δεδομένου ότι προπολεμικώς έκαστον Τάγμα είχε Λόχον Πολυβόλων ήτοι 12 Πολυβόλα κατά Τάγμα ενώ σήμεραν ο Ελλ. Στρατός έχει 24 πολυβόλα εις το Β' και 24 πολυβόλα εις το Γ' ΣΣ (πρακτ. Α.Σ.Ε.Α. 42/Συνεδρ. 30η/17-9-47).

Εν συνεχεία την 19ην Σεπτεμβρίου το ΓΕΣ εν Συμβουλίω των Υπουργών των τριών Πολεμικών Υπουργείων και του Υπουργού Δημοσίας Τάξεως εξήτησε την έγκρισιν οργανώσεως των Ταγμάτων Εθνοφρουράς αντί των ήδη ατελώς οργανωμένων μη υποκειμένων εις Στρατ/κήν Πειθαρχίαν Εθελοντικών Σωμάτων ΜΑΥ, ΜΑΔ

Επειδή δε η Αμερικανική Αποστολή δεν συνεφώνει εις την οργάνωσιν ταύτην υπεβλήθη η παράκλησις όπως τα έξοδα των Ταγμάτων τούτων αναλάβη η Ελληνική Κυβέρνησις.

Οι παρόντες Υπουργοί συνεφώνησαν κατ' αρχή και ανέλαβον την υποχρέωσιν όπως πείσουν τον Πρόεδρον της Κυβερνήσεως και Αντιπρόεδρον αυτής διά την ανάληψιν της δαπάνης, συνεστήθη δε όπως γίνη πρόσκλησις δι' οργάνωσιν των 6 πρώτων Ταγμάτων εις Ρούμελην και εν συνεχεία εις τας λοιπάς επαρχίας. (Διαταγή συγκροτήσεως Α.Π. 12058/Α3/27-9-47).

Κατά τας αρχάς Οκτωβρίου τρέχ. έτους η Αμερικανική Αποστολή ανακοίνωσεν εις το ΓΕΣ ότι εγκρίνεται η πλέον πρόσκλησις 20.000 Κληρωτών διά τους μήνας Οκτώβριον - Δεκέμβριον. Ομοίως αύξησις του Στρατού εκστρατείας κατά 10.000 άνδρας ή ο σχηματισμός αντ' αυτού 20 Ταγμάτων Εθνοφρουράς.

Κατόπιν πολλών συζητήσεων και συνδυασμών απεφασίσθη όπως τα υπό συγκρότησιν 40 Τάγματα Εθνοφρουράς (20 παρά της Ελληνικής Κυβερνήσεως και 20 παρά της Αμερικανικής Βοηθείας) οργανωθούν δι' υλικών αγοραζομένων υπό της Ελλην. Κυβερνήσεως διατρέφωνται δε και συντηρώνται διά των κονδυλίων της Αμερικανικής Βοηθείας. (Πρακτικά συσκέψεως μικτής Ελληνο - Βρεττανο - Αμερικανικής 4-11-47).

Ομοίως κατά τον ίδιον μήνα απεφασίσθη ο περιορισμός της Χωρ/κής εις τα έργα αστυνομώσεως, η ανάληψις της Πολεμικής ευθύνης εν Πελοποννήσω υπό του Στρατού και η απόλυσις 7.100 άνευ θητείας. Χωρ/κων (Κοινή αποφάσει Υπουργού Στρατ/κών - Δημοσίας Τάξεως 12-11-47 κοινοποιηθείσα διά της υπ' αριθ. Α.Π. 13572/14-11-47 Δ/γής ΓΕΣ).

Είς αντικατάστασιν των απολυομένων Χωροφυλάκων δύναται το Υπουργείον Στρατ/κών να οργανώση ανάλογα Τάγματα Εθνοφρουράς.

Ήδη έχουσιν οργανωθή 42 Τάγματα Εθνοφρ. και μελετάται η συγκρότησις ετέρων 12 μέχρι τέλους Ιανουαρίου 1948 εις αντικατάστασιν ίσου αριθμού απολυθέντων Χωρ/κων.

Ο Στρατός εκστρατείας ανέρχεται σήμεραν εις 120.000 (ών 4.300 εις Κέντρ. Ειδ. Εκπαιδεύσεως).

Επί πλέον 20.000 εκπαιδεύονται εις Κ.Β.Ε. δι' αντικατάστασιν απολυθησομένων.

Η Εθνοφρουρά περιλαμβάνει 21.000 άνδρας.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ:

Η εκ των επιχειρήσεων πείρα και η σημερινή αντιμετώπισις των Συμμοριτών παρουσιαζομένων υπό την διπλήν μορφήν:

α) Του κανονικού Στρατού ευρισκομένου εις ωρισμένας περιοχάς και οργανωμένου καλώς.

β) Των Συμμοριτών εγκατεσπαρμένων εις ολόκληρον την Χώραν, επιβάλλει υπέρ ποτέ και άλλοτε:

1ον.Την βελτίωσιν του Στρατού εκστρατείας προς αντιμετώπισιν τακτικού Στρατού.

2ον.Την αξιοποίηση των Ταγμάτων Εθνοφρουράς διά την δίωξιν και εξουδετέρωσιν Συμμοριών του Εσωτερικού άνευ συνδρομής του τακτικού Στρατού.

Πρός τον σκοπόν τούτον το ΓΕΣ υποβάλλει σχετικήν μελέτην προς την Κυβέρνησιν.

Η Δ/σις Α3

Τ.Υ.

Γ. Ρούσσος

Αντ/ρχης Πυρ/κού

50

ΓΕΝΙΚΟΝ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟΝ ΣΤΡΑΤΟΥ
ΑΡΧΗΓΟΣ
Α.Π. 51/15.12.47

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝΠροσωπικά

Απόρρηται Οδηγία διά τον Διοικητήν της Ιης Στρατιάς αφορώσαι τας επιχειρήσεις της χειμερινής Περιόδου.

(1947 - 1948)

Κατόπιν των από 27^{ης} και 28^{ης} Νοεμβρίου αποφάσεως Γενικών Επιτελαρχών και Ανωτάτου Στρατιωτικού Συμβουλίου δι' ων καθορίσθησαν αι ενέργειαι της Στρατιάς κατά την χειμερινήν περίοδον 1947-1948 κοινοποιούμεν τας κάτωθι προσωπικάς απορρήτους οδηγίας παρακαλούντες, όπως βασίσητε επ' αυτών το σχέδιον Εκτελέσεως της Στρατιάς διά την περίοδον ταύτην.

ΟΔΗΓΙΑΙ1. ΣΥΜΜΟΡΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ.

Κατά τας επιχειρήσεις του θέρους οι συμμορίται έσχον σημαντικές απωλείας, ηδυνήθησαν όμως να αναπληρώσωσι ταύτας δι' επιστρατεύσεως εθελοντικής ή βιαίας εκ διαφόρων περιοχών της Χώρας.

Την στιγμήν αυτήν οι συμμορίται γενικώς αποβλέπουσι εις την εδραίωσιν των εν όψει του χειμώνου κυρίως εις τας ορεινάς περιοχάς κατά μήκος των Αλβανικών Συνόρων εκτεινόμενοι προς Νότον επί της οροσειράς της Πίνδου.

Από συμμοριακής πλευράς η κατάσταση των δεν είναι διόλου δυσμενής, καθ' όσον αι υπ' αυτών ελεγχόμεναι περιοχαί σχηματίζουν πολύτιμον προγεφύρωμα εντός του Ελληνικού εδάφους, από του οποίου μελλοντικά επιχειρήσεις δύνανται να διεξαχθώσιν υπό τούτων συστηματικώτερον από τας διεξαχθείσας μέχρι τούδε τοιαύτας. Εντός των υπ' αυτών ελεγχόμενων περιοχών προσπαθούν να εγκαταστήσωσι Κυβέρνησιν της ελευθέρας Ελλάδος άν και μέχρι της στιγμής ουδεμία θετική ανακοίνωσις έχει γίνει, ούτε και έχει καταληφθή καμία μεγάλη πόλις, ήτις θα εχρησίμευε ως έδρα μιας λεγομένης ``Ελευθέρας Κυβερνήσεως``.

2. Με τας δυνάμεις άς διαθέτετε σκοπός σας θα είναι, όπως διά τολμηρών επιθετικών ενεργειών εξασφαλήσητε, ίνα οι συμμορίται μη εύρωσι ευκαιρίαν επεκτάσεως ή εδραιώσεως οριστικώς των θέσεων των επί τυγχάνοντες ούτω να εγκαστήσωσι κατά θετικών τρόπον ελευθέραν Κυβέρνησιν διά καταλήψεως μιας εν τη Ηπείρω και Δυτική Μακεδονία ίδια πόλεως, ήτις θα εχρησίμευε αυτοίς ως έδρα της Κυβερνήσεως των. Πρός τον σκοπόν αυτόν θα αναληφθή χειμερινή εξόρμησις και παρά τας δυσμενείας του καιρού.

Διά της επιμόνου ταύτης επιθετικής στάσεώς της η Στρατιά θα καταλήξη εις το να περιορίση τα μέγιστα τα χειμερινά καταλύματα των συμμοριτών (Χωρία κυρίως) ηναγκασμένων ούτω να συντηρηθώσι εις τα όρη και θ' αποκόψη τας πηγάς εφοδιασμού των.

3. ΕΚΠΟΝΗΣΙΣ ΣΧΕΔΙΩΝ

Κατά την εκπόνησιν των Σχεδίων της Στρατιάς δέον να ληφθώσι υπ' όψιν τα κάτωθι ζητήματα γενικής Πολιτικής.

α. Ότι είναι απαραίτητον, όπως συμμορίται μή επιτύχωσι εις την προσπάθειαν εξασφαλίσεως αυτονόμου απαραβιάστου ζώνης.

β. Ότι είναι επάναγκες, όπως επαναρχίση το ταχύτερον η απρόσκοπτος οικονομική ζωή του τόπου, οι δε χωρικοί επανέλθωσι εις τα Χωρία των.

γ. Είναι σκόπιμον, όπως διά των ενεργειών σας αποδειχθή πλήρως εις τον έξω κόσμον, ότι αι ταραχαί εν Ελλάδι δεν οφείλονται αποκλειστικώς εις εσωτερικούς παράγοντας.

4. ΑΠΟΣΤΟΛΑΙ ΚΑΤΑ ΣΕΙΡΑΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΟΣ

Η Στρατιά να επιδιώξη τη εξόντωσιν των εις περιοχών

ι. Ζαγόρια και Γράμμου συμμοριών.

ii. Των εις Όλυμπον - Πιέρρια - Όσσαν - Πήλιον ανασυγκροτηθεισών δυνάμεων των Συμμοριών.

iii. Των εις μεθοριακάς ζώνας της Μακεδονίας και Θράκης εγκατεστημένας Συμμορίας και εις το εσωτερικόν τούτων τοιαύτας των ορεινών περιοχών:

Βίτσι.

Βέρμιον.

Χαλκιδικής και Κρουσίων.

5. ΕΠΙΘΕΤΙΚΑ ΣΤΡΑΤΕΥΜΑΤΑ

Ο σχηματισμός της Εθνοφρουράς θα απαλλάξη από στατικές υποχρεώσεις πολλές μονάδας του Στρατού. Θα επωφεληθήτε όθεν τούτου και μέχρι μέσων Δεκεμβρίου 1947 θα αναπροσαρμόσητε την διάταξιν σας κατά τοιούτον τρόπον, ώστε να έχητε ουχί ολιγωτέρας των τριών Ταξιαρχιών διαθεσίμους δι' επιθετικής επιχειρήσεις εις ορεινάς περιοχάς, άνευ ουδεμίας στατικής ή αμυντικής υποχρεώσεως.

Επίσης δέον να έχητε υπόψιν σας ότι

i. Η 72 Ταξιαρχία ολόκληρος συντόμως θα τεθή εις την διάθεσιν του ΓΕΣ δι' επιθετικής επιχειρήσεις εις την Πελοπόννησον.

ii. Από 1ης Ιανουαρίου 1948 προβλέπεται να διατέθωσι εις την Στρατιάν 32 Λ. Ο. Κ., ων όμως 8 θα διατεθώσιν υπό του ΓΕΣ δι' επιχειρήσεις εκτός της ζώνης της Στρατιάς, και διά χρονικόν διάστημα από 1ης Ιανουαρίου 1948 μέχρι τέλους Μαρτίου 1948.

iii. όσον αφορά την 3ην Ταξιαρχίαν προβλέπεται να τεθή εις την διάθεσιν της Μεραρχίας της από των αρχών Μαρτίου εκτός αντιξόου καταστάσεως εις Ρούμελην.

6. ΗΘΙΚΟΝ

Ανά πάσαν στιγμήν θα αποδίδετε ιδιαίτεραν προσοχήν και σημασίαν εις το ηθικόν των δυνάμεων σας.

Εάν πρόκειται να αποκτηθή το κατάλληλον επιθετικόν πνεύμα, ουδέν, όπερ δυνατόν να έχη δυσμενή επίδρασιν επί του ηθικού, δέον να επιτραπή. Διά τούτο θα εξασφαλίσητε, όπως αι υπό τας διαταγάς σας δυνάμεις μή λαμβάνωσιν αποστολάς υπερτέρας των δυνάμεων των. Ουδέποτε δε θα αμελήται ο βαθμός εκπαιδεύσεως και η Διοικητική μέριμνα των Μονάδων σας, αίτινες πρόκειται να συμμετάσχωσι των επιχειρήσεων.

7. ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ

Ίνα παρέχεται εις την Στρατιάν πάσα δυνατή βοήθεια υπό του ΓΕΣ διά την διεξαγωγήν χειμερινών ιδία Επιχειρήσεων δέον τούτο να τηρήται πάντοτε ενήμερον των προθέσεων σας.

Αθήναι τη Νοεμβρίου

Ο

Αρχηγός του Γενικού Επιτελείου
ΓΙΑΤΖΗΣ

Το Σχέδιον εμονογραφήθη
υπό των μελών του Ανωτάτου
Στρατιωτικού Συμβουλίου

51

ΘΕΜΑ: Προσβολή Γιαννιτσών
 ΠΡΟΣ: Υπουργείον Στρατ/κών
 (Γραφείον Υπουργού)
 ΓΕΣ/Α1
 Στρατιάν/Α1
 ΚΟΙΝ: Α1

Απολύτου προτεραιότητας
ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ
 Γ' ΣΣ/Α1
 ΑΡΙΘ. Α.Π. 45944
 ΒΣΤ 903 Ι.ΧΙ.47

Σχετικόν Α. Π. 518675/27.10.47 σήμα Υπουργείου Στρατιωτικών.

1. Έν συνεχεία προς την υπ' αριθ. Α.Π. 45537/29.10.47 αναφοράν του ΣΣ προς το Υπουργείον Στρατιωτικών, υποβάλλεται έκθεσις γεγονότων κατά την υπό συμμοριτών προσβολήν της πόλεως Γιαννιτσών την νύκτα της 24 προς 25 Οκτωβρίου ε.ε.

2. Το ΣΣ επιληφθέν και δι' επιτελούς αξ/κού της εξετάσεως των γεγονότων και των ενεργειών γενικώς της 31 Ταξιαρχίας διεπίστωσε τας κάτωθι ενεργείας:

(α) Ότι η Ταξιαρχία διέθεσε κατά την νύκτα της προσβολής κυρίως τα εξής δυνάμεις κινήσεως:

-Ένα λόχον Πεζ. εκ δύο Διμοιριών.

-Την Διμοιρία προστασίας της ταξιαρχίας (20 ανδρών).

-Περίπου Διμοιρίαν της Ίλης Ιππικού.

-Μίαν εισέτι Διμοιρίαν εκ του Λόχου Στρατηγείου.

-Περίπολον τεθωρακισμένων (δύο οχήματα).

-Αι λοιπαί δυνάμεις διά του προσωπικού των αυτασφάλιζον τους στρατώνες, σταύλους, αποθήκας Στρατηγείου κ.λ.π. τουτέστιν ανέλαβον στατικές αποστολάς.

-Οι άνδρες των ΜΑΥ επίσης

(β) Έκ των ανωτέρω εφεδρειών της ταξιαρχίας, αι δύο Διμοιρίαι και η περίπολος των τεθωρακισμένων διετέθησαν υπό της Ταξιαρχίας έξω και μακράν της πόλεως με αποστολάς Προκαλύψεως.

Είς χείρας συνεπώς της ταξιαρχίας με την έναρξιν της προσβολής απέμειναν Δύο Διμοιρίαι (εφεδρεία).

3. Η Ταξιαρχία εγκαίρως αντιληφθείσα την επιθετικήν κίνησιν των συμμοριτών έλαβε τα επιβαλλόμενα μέτρα ευθύς αμέσως και δεν αιφνιδιάσθη.

-Ανέλαβε πρωτοβουλίαν ευθύς αμέσως και εφήρμοσε το σχέδιον Συναγερμού και Ασφαλείας.

-Κυρία ούσα των ζωτικών σημείων της πόλεως (Στρατηγείον, Στρατώνες, αποθήκαι, Στρατιωτικά εγκαταστάσεις, Δημόσια καταστήματα κ.λ.π.) ησχοληθή ευθύς αμέσως με την αντιμετώπισιν των συμμοριτών διά των ελαχίστων εις χείρας της εφεδρειών, εις τας παρυφάς της πόλεως.

-Ανεπτύχθη υπό της ταξιαρχίας δραστηρία και τολμηρά ενέργεια με αξιέπαινον επιθετικόν πνεύμα αξ/κών και οπλιτών.

Περιορισμένη υπήρξε μόνον η ενέργεια των εντός της πόλεως (είς προκαλύψιν) ευρισκομένων τμημάτων Πεζικού τα οποία έδει δραστηριώτερον να προσβάλωσι τους συμμορίτας.

4. Η Μεραρχία πληροφορηθείσα εγκαίρως, απέστειλεν εις τον σταθμόν Διοικήσεως της μικράν δύναμιν Πεζικού και περίπολον τεθωρακισμένων, εξοικονομηθείσαν εκ του προσωπικού του Στρατηγείου της.

Η δύναμις αυτή εγκαίρως καταφθάσα εβοήθησεν τα μέγιστα.

5. Το ΣΣ ευθύς ως έλαβεν γνώσιν της προσβολής των Γιαννιτών διέταξε:

(α) την διάθεσιν του 317 Τάγματος (εφεδρεία Στρατιάς) εις την 31 Ταξιαρχίαν διά την καταδίωξιν των συμμοριτών. Το τάγμα τούτο ευρίσκετο εις ΠΑΛΛΑΙΦΥΤΟΝ (Ο.3363).

(β) Την άμεσον ανάληψιν επιθετικών ενεργειών της 31 Ταξιαρχίας διά του 317 Τάγματος και των οργανικών δυνάμεων, ώστε η όλη καταδίωξις των επιτεθέντων να λάβη μορφήν εκκαθαριστικής επιχειρήσεως επί ΠΑΙΚΟΥ.

(γ) Αεροπορικήν έξοδον άμα τη έω προς προσβολήν των υποχωρούντων προς ΠΑΙΚΟΝ συμμοριτών.

(δ) Τα διαταχθέντα υπό του Σ. Στρατού εξετελέσθησαν λίαν επιτυχώς και με σοβαράς απωλείας διά τους συμμορίτας.

(ε) Εξαίρεται ιδιαιτέρως η έναρξις της καταδίωξεως των συμμοριτών από της 01.30 νυκτερινής ώρας καθ' ην η φρουρά των Γιαννιτών εξήλθεν της πόλεως καταδιώκουσα.

Γ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ
Αντιστράτηγος
Διοικητής
Τ.Σ.Υ.

Ι.Π./Δ.Π.

52

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΕΠΙΤΕΛΕΙΟ - ΓΡΑΦΕΙΟ ΙΙΙ
ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΩΤ. 529

ΑΡΙΘ. 321
9-11-47

ΔΙΑΤΑΓΗ

Κοινοποιούμε συνημμένα το συμπληρωματικό ανακοινωθέν υπ' αριθ. 12 και 13 μηνός Αυγούστου και το υπ' αριθ. 14 ανακοινωθέν Γενικού Αρχηγείου για τη δράση των τμημάτων του Δημοκρατικού Στρατού από 1-30 Σεπτέμβρη 1947.

Να κοινοποιηθεί πλατειά στους Μαχητές και στο Λαό.

Σ.Δ. Αρχηγείου Δ. Μακεδονίας 1-11-47
ΣΚΟΥΤΙΔΑΣ

Παραλήπτες

Ταξιαρχίες: 11, 17, 23, 28, 33
Αρχηγεία: Βερμίου,
Πάικου - Καιμακτσαλάν,
Πιερρίων - Ολύμπου.
Τμήμα Κίτσου, Λόχος Ασφαλείας,
Λόχος Δημ. Νεολαίας, Νοσοκομείο.

Για την ακρίβεια
Το ΙΙΙ Γραφείο
Τ.Σ.Υ.

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΓΕΝΙΚΟΝ ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ
ΕΠΙΤΕΛΕΙΟ - ΓΡΑΦΕΙΟ ΙΙΙ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 14

Ο εχθρός από τις αρχές του δευτέρου δεκαημέρου του Σεπτεμβρίου άρχισε εκστρατεία στην Περιοχή της Ρούμελης με 4, και πάνω Ταξιαρχίες πεζικού ενισχυμένες με πυρ/κό και αεροπορία. Λίγο αργότερα άρχισε επίσης εκστρατεία στην περιοχή Δυτ. Θεσσαλίας με την 41 Ταξιαρχία πεζικού ενισχυμένη με πυρ/κό και αεροπορία και με όλες τις εκεί υπάρχουσες στατικές δυνάμεις από 3 τάγματα πεζικού και 1 τάγμα χωρ/κής. Ταυτόχρονα ενήργησε στην περιοχή Πάικου - Καιμακηλάν με ολόκληρη την XI Μεραρχία και στην περιοχή Βίτσι με δυνάμεις 3 ταγμάτων της XV Μεραρχίας.

Σ' όλη την διάρκεια του Σεπτεμβρίου τόσο στις πιο πάνω περιοχές πολύ δε περισσότερο στις άλλες περιοχές της χώρας ο Δ.Σ. είχε παντού την πρωτοβουλία, των επιχειρήσεων και σε μιά σειρά αποφασιστικές μάχες, προξένησε στον εχθρό σοβαρές ζημιές. Πιο κάτω δίνουμε αναλυτικά τα αποτελέσματα των διαφόρων μαχών, με βάση τα εξακριβωμένα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν.

Στις 1/9 τμήματα μας του Αρχηγείου Κ. και Δ. Μακεδονίας ανέτρεψαν αιφνηδιστικά 3 φυλάκια του εχθρού στην Κερασιά Καιμακηλάν. Λάφυρα: 1 οπλ/λο μπρέν, πολλά πυρομαχικά, 10 χειροβομβίδες, 10 βλήματα ολμίσκου, 10 ταινίες τόμπσον, πολλές σφαίρες, 7 αντίσκηνα και άλλα ατομικά είδη. Απώλειες εχθρού άγνωστες. Δικές μας 2 ελαφρά τραυματίες.

Στις 2/9 τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου απογευματινές ώρες με αντεπίθεση ανακατάλαβε ύψωμα Κοπάντζε νοτίως Νεστορίου. Εχθρός εκτοπίστηκε πολύ γρήγορα. Απώλειες του αγνοούνται. Δικές μας 2 νεκροί και 6 τραυματίες.

Στις 3/9 τμήματα μας του ίδιου Αρχηγείου χτύπησαν αιφνηδιστικά 2 φυλάκια στο Νεστόρι. Ο εχθρός είχε απώλειες. Δικές μας καμμία. Την ίδια μέρα άλλα τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου χτύπησαν αιφνηδιστικά εχθρικό καταυλισμό στη Διποταμία Καστοριάς από κοντινή απόσταση. Ο εχθρός είχε σοβαρές απώλειες σε νεκρούς και τραυματίες. Δικές μας καμμία.

Την ίδια μέρα τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου, ανατίναξαν σε 25 μ. μήκους και 5 βάθος το δρόμο Καλαμπάκας - Μετσόβου κοντά στη Κατάρρα.

Την ίδια μέρα άλλο τμήμα του ίδιου Αρχηγείου χτύπησαν το 503 εχθρικό τάγμα, ενισχυμένο με λόχο κομάντος και μια διλοχία στρατοχωροφυλάκων στα υψώματα Ποντοκερασιάς - Ελληνικού - Κρούσσας. Τα τμήματα μας πέρασαν από την πρώτη στιγμή σε ορμητική επιδίεξη επίθεση στα νώτα του εχθρού από την πρώτη στιγμή, και παρά την επέμβαση της αεροπορίας και το οχυρό των θέσεων τους, τον διέλυσαν και τον καταδίωξαν. Εγκτελήθηκαν στο πεδίο της μάχης 37 νεκροί, μεγάλος αριθμός τραυματιών. Λάφυρα 2 μεγάλοι και 3 μικροί ασύρματοι, 1 μοτέρ, 2 ομαδικοί και 3 ατομικοί όλμοι με πολλά βλήματα, 10 οπλ/λα μπρέν με πολλά πυρομαχικά, πολλά ατομικά τουφέκια, 180 χλαίνες, 300 δίκωχα, άφθονα αδιάβροχα, αντίσκηνα, αρκετές ποσότητες τροφίμων και 20 μολάρια ειδικού φόρτου. Δικές μας απώλειες 6 νεκροί και 8 ελαφρά τραυματίες.

Στις 4/9 τμήματα μας του ίδιου Αρχηγείου χτύπησαν το σταθμό χωροφυλακής Κερκίνης Κιλκίς. Πάρθηκαν πολλά τρόφιμα απ' τον εχθρό.

Στις 1/9 τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου χτύπησαν εχθρική διλοχία στα υψώματα Κωνσταντίας Αρδέας. Ο εχθρός είχε πολλές απώλειες που δεν εξακριβώθηκαν.

Στις 8/9 τμήματα μας του ίδιου Αρχηγείου χτύπησαν εχθρική δύναμη στα υψώματα Κερασιάς Πάικου. Ο εχθρός είχε ανεξακρίβωτες απώλειες.

Στις 9/9 τμήματά μας κομάντος του ίδιου Αρχηγείου ανατίναξαν εχθρικό αυτοκίνητο στο δημόσιο δρόμο Άργος Ορεστικού - Βογατσικού. Σκοτώθηκαν 6 στρατιώτες και 1 λοχαγός και τραυματίστηκαν 3. Την ίδια μέρα άλλο τμήμα μας του ίδιου Αρχηγείου χτύπησε για δεύτερη φορά τον εχθρό στα υψώματα Ποντοκερασιάς Πάικου. Ο εχθρός ανατράπηκε με βαρείες απώλειες. Δικές μας 3 ελαφρά τραυματίες.

Στίς 6, 7 και 8-9 τμήματά μας του Αρχηγείου Ρούμελης συνέχισαν τις επιθετικές ενέργειες τους στην περιοχή Αγράφων. Εκτόπισαν τον εχθρό από μια σειρά οργανωμένες θέσεις τους και κατέλαβαν το χωριό Αγραφα. Σε συνέχεια ενήργησαν επίθεση κατά των εχθρικών δυνάμεων που κατείχαν οχυρές θέσεις στα Β.Δ. Ορύγματα Κοπαριών. Οι μαχητές μας παρά την υπεροχή του εχθρού σε αριθμό και μέσα, με ηρωική έφοδο πάτησαν τα εξωτερικά χαρακώματα του εχθρού. Απώλειες του εχθρού σοβαρές σε νεκρούς και τραυματίες που δεν εξακριβώθηκαν. Αιχμάλωτοι 2. Λάφυρα 1 πολυβόλο βίκερς, 1 ατομικός όλμος, 13 τουφέκια, 3000 σφαίρες, πολλά είδη ιματισμού, υπόδησης και τρόφιμα. Δικές μας απώλειες 5 νεκροί και 3 τραυματίες.

Στίς 2/9 μικρά τμήματα μας του ίδιου Αρχηγείου πυρπόλησαν το σιδηροδρομικό σταθμό στο Δαδί. Την ίδια μέρα άλλα τμήματα μας του ίδιου Αρχηγείου κατέστρεψαν τμήματα του αμαξωτού δρόμου Ζέμενα Διστόμου, τμήμα της σιδηροδρομικής γραμμής στο Κηφισοχώρι και 3 χιλιόμετρα τηλεφωνική γραμμή ανάμεσα στο χωριό Παληοχώρι και το σιδηροδρομικό σταθμό Σουνάλας.

Στο α' πενθήμερο του Σεπτεμβρίου τμήματά μας του Αρχηγείου Αν. Μακεδονίας - Θράκης, μπήκαν στα χωριά Δημαριά, Ροδόπη, Κιμμέρια, Μίσχος, Φίλλια περιοχής Ξάνθης και χτύπησαν τον σιδηροδρομικό σταθμό Ξάνθης. Επίσης στο χωριό Άμφια. Πρωτάτο, περιοχής Κορρτινής, επίσης στα χωριά Καλύβα - Σιδηρόπετρα. Τμήματα του ίδιου Αρχηγείου χτύπησαν την υποδιοίκηση χωρ/κής χωριού Μπόροβο που αποτελούνταν από 25 χωρ/κες και 70 Μάυδες. Απώλειες εχθρού 4 νεκροί χωρ/κες. Λάφυρα: 22 όπλα, ανάλογα πυρομαχικά, χειροβομβίδες, είδη ιματισμού και υπόδησης, 2 τηλέφωνα, το αρχείο της υποδιοίκησης και τρόφιμα.

Στίς 8/9 εχθρικές Κυβερνητικές δυνάμεις δύο Ταξιαρχιών άρχισαν εκστρατεία στον ορεινό όγκο του Παρνασσού. Τα τμήματά μας του Αρχηγείου Ρούμελης μάχονταν ηρωικά κατά των υπερτέρων εχθρικών δυνάμεων με πολλά αποτελέσματα. Χτύπησαν τη θέση Σκαμνός, τρεις λόχους Κυβερνητικού Στρατού που κινήθηκαν από Αράχωβα, με αποτελέσματα να ανατραπούν μπροστά στην ακάθεκτη ορμητικότητα των τμημάτων μας, και να συμπυκνωθούν άταχτα στη βάση τους.

Την ίδια μέρα λόχος Κυβερνητικού Στρατού έπεσε σε ενέδρα τμημάτων του Αρχηγείου Ρούμελης, στη Βόριανη. Απώλειες του εχθρού άγνωστες.

Την ίδια μέρα άλλα τμήματα μας του ίδιου Αρχηγείου χτύπησαν στο 51 χιλιόμετρο του δρόμου Άμφισσας Γραβιάς, εχθρικές Κυβερνητικές δυνάμεις. Απώλειες του εχθρού 4 νεκροί.

Στίς 11/9 εχθρικές Κυβερνητικές δυνάμεις άρχισαν εκστρατεία στον ορεινό όγκο του Βίτσι, με τρία τάγματα. Τμήματα του Αρχηγείου Κ. και Δ. Μακεδονίας χτύπησαν τον εχθρό στην κίνηση του Ανατολικά Νυμφαίου και Αγραπηδιάς. Τα τμήματά μας επί 10 ώρες αντιμετώπισαν με υπέροχο ηρωισμό με αντεπιθέσεις, επανηλημμένες επιθέσεις του εχθρού, που υποστηρίζονταν από πυρ/κό και αεροπορία. Τις βραδυνές ώρες ο εχθρός συμπύχθηκε στις βάσεις του. Απώλειες του εχθρού πολλές, ανεξακρίβωτες. Δικές μας 2 νεκροί και 4 τραυματίες. Σκοτώθηκε ο τρομοκράτης Ταγματάρχης Δεληγιάννης και ο Ανθ/γός Τσολακίδης.

Την ίδια μέρα λόχος του ίδιου μας Αρχηγείου συγκρούστηκε επί 7 ώρες με μεγάλη εχθρική φάλαγγα που κινήθηκε προς Τρίβουνο - Κορυφή Φλώρινας. Ο εχθρός είχε απώλειες.

Την ίδια μέρα άλλα τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου, χτύπησαν εχθρικό λόχο οχυρωμένο στα υψώματα του χωριού Σούρμελα Κιλκίς και του προξένησαν σοβαρές απώλειες. 3 τάγκς που κινήθηκαν για ενίσχυση του παραπάνω εχθρικού λόχου προσέκρουσαν σε νάρκες. Το πρώτο από αυτά ανατινάχθηκε και καταστράφηκε εντελώς. Όλο το πλήρωμα του και 1 λοχαγός σκοτώθηκαν. Το δεύτερο έπαθε σοβαρές ζημιές.

Την νύχτα της 11-12/9 τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου ενήργησαν επιθετικά κατά της φρουράς Νεστορίου που αποτελούντο από 2 λόχους στρατού, μία ολμαρχία, 1 στοιχείο πυροβολικού, 50 χωρ/κες και 150 ΜΑΥ.

Η μάχη άρχισε η ώρα 9 και κράτησε μέχρι την 5 πρωινή. Τα τμήματά μας πολέμησαν παλληκαρίσια και από την πρώτη στιγμή εισέδυσαν στο κέντρο του χωριού και χτύπησαν αποφασιστικά τα εχθρικά φυλάκια και αντιστάσεις. Η μάχη ήταν πολύ σκληρή. Ο εχθρός

ήταν οχυρωμένος σε θέσεις μόνιμες με 2 και 3 σειρές συρματοπλέγματα, ναρκοπέδια, και θέσεις μάχης με γερά σκέπαστρα. Τα τμήματά μας έκοψαν τα συρματοπλέγματα πλησίασαν αποφασιστικά πολύ κοντά τα φυλάκια και τις αντιστάσεις και χτύπησαν τον εχθρό παρά την οχύρωση του. Ένα φυλάκιο (διμοιρία ολόκληρη) εξοντώθηκε. Τα τμήματά μας επί 6 ώρες κυριάρχησαν σ' ολόκληρο το χωριό. Ο εχθρός είχε σημαντικές απώλειες, εξακριβώθηκαν 8 νεκροί και 30 τραυματίες. Πάρθηκαν 5 μουλάρια ειδικού φόρτου. Ο εχθρός χρησιμοποίησε πυρ/κό και κίνησε ενισχύσεις από Καστοριά.

Την ίδια μέρα τμήματά μας κομάντος του ίδιου Αρχηγείου ανατίναξαν εχθρικό αυτοκίνητο μεταξύ Καστοριάς - Καλοχωρίου. Ταυτόχρονα ανατινάχτηκε η γέφυρα Κρανοχωρίου.

Την ίδια μέρα τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου συνέτριψαν εχθρική δύναμη στην Κερασιά Κιλκίς. Ο εχθρός είχε 60 νεκρούς και πολλούς τραυματίες ανάμεσα τους 4 αξ/κοί νεκροί και 1 ταγματάρχης.

Τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου την ίδια μέρα ανατίναξαν 3 αυτοκίνητα γεμάτα στρατό μεταξύ Αρδέας Έδεσσας.

Στις 2 του Σεπτέμβρη τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου χτύπησαν εχθρική διλοχία που κινήθηκε από Νεστόρι προς υψώματα Κοπάντζι. Στην επιθετική του ενέργεια ο εχθρός χρησιμοποίησε πυρ/κό και αεροπορία. Τα τμήματά μας επέφεραν στον εχθρό σοβαρές απώλειες που δεν εξακριβώθηκαν. Δικές μας απώλειες 1 νεκρός και 2 τραυματίες.

Την ίδια μέρα τμήματά μας του Αρχηγείου Ανατ. Μακεδονίας - Θράκης μπήκαν στο κατεχόμενο από τον εχθρό χωριό Σαρακό. Οι ΜΑΥδες του χωριού διαλύθηκαν. Κάηκαν 9 οχυρωμένα σπίτια τους. Απώλειες του εχθρού 1 νεκρός. Τα τμήματά μας ακολούθησαν είκοσι νέοι που με ενθουσιασμό κατατάχθηκαν στο Δ. Σ. Ε.

Στις 8/9 τμήματά μας κομάντος του ίδιου Αρχηγείου ενήργησαν σαμποτάζ στη σιδηροδρομική γραμμή, σε μήκος εκατό μέτρων, όπως και στην τηλεφωνική γραμμή μεταξύ Κομοτινής και Ζώστης.

Στις 10/9 τμήματά μας κομάντος του ίδιου Αρχηγείου ανατίναξαν με νάρκη στο δρόμο Πορτογάλο - Κομοτινής εχθρικό αυτοκίνητο. Απώλειες εχθρού 30 νεκροί.

Την νύχτα της 10/9 προς 11/10 τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου Κ. και Δ. Μακεδονίας ενήργησαν ισχυρές επιθετικές κρούσεις στις θέσεις, Τάλιαρο, Χονδραδένδρα, Λυκοκρέμασμα και Αγία Παρασκευή Δοτισικού. Ο εχθρός ανατράπηκε από πολλές οχυρές θέσεις. Απώλειες του εχθρού ανεξακριβώτες. Δικές μας 2 νεκροί και 6 τραυματίες.

Στις 12/9 τμήματά μας του Αρχηγείου Ρούμελης χτύπησαν ενεδρευτικά στη θέση Γεράλεκα Βόριανης Παρνασσού λόχο χωρ/κής. Στην κίνηση του μέχρι την νύχτα ο εχθρός χτυπιόνταν και τελικά διαλύθηκε με σοβαρές απώλειες. Λάφυρα 2 μυδράλια, ένα τουφέκι, 6000 σφαίρες πολλά βλήματα ατομικού όπλου, 16 χλαίνες. Ο εχθρικός λόχος που κινήθηκε για ενίσχυση του προηγούμενου χτυπήθηκε και ανατράπηκε με απώλειες σε βάρος του.

Στις 2/9 τμήματά μας κομάντος του Αρχηγείου Ανατ. Μακεδονίας - Θράκης ανατίναξαν αμαξοστοιχία μεταξύ Δικαίας - Μαρασιά. Ανατινάχθηκε η ατμομηχανή και 1 βαγόνι γεμάτο στρατό. Όσοι γλήτωσαν από την έκρηξη σκοτώθηκαν από τα ενεδρεύοντα τμήματά μας.

Στις 3/9 τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου έκοψαν και μάζεψαν 4.000 μετ. τηλεγραφικό σύρμα. Το ίδιο βράδυ μικρό τμήμα μας ανατίναξε δύο σημεία σιδηροδρομικής γραμμής μεταξύ Διλόφου - Δικαία.

Στις 4/9 τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου χτύπησε και διέλυσε χωρ/κες αστυνομικού σταθμού και ΜΑΥδες του χωριού Ρύζια. Έκαψε την αστυνομία και τέσσαρα σπίτια ΜΑΥδων.

Το ίδιο βράδυ άλλο τμήμα μας σαμποτέρ ανατίναξε στο δημόσιο δρόμο μετα Κυπρινού - Σώνης γέφυρα μήκους τεσσάρων μέτρων.

Στις 6/9 τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου έκαμαν εμφανίσεις στα χωριά Κρυός, Καναδάς Σπήλιο, Πλάτη. Έκαψε πέντε σπίτια προδοτών και συνέλαβε ένα πράχτορα του εχθρού. Το τμήμα το ακολούθησαν μ' ενθουσιασμό και κατατάχθηκαν στις τάξεις του Δ.Σ. εννιά νέοι μαχητές.

Στοιχεία μεταξύ Δημοιριό - Μαρασιά.

Στις 13/9 τμήματά μας του Αρχηγείου Κ. και Δ. Μακεδονίας ενήργησαν επιθετικά και απώθησαν τον εχθρό από βίγλα προς Φλώρινα. Επίσης άλλα τμήματά μας εκτόπισαν τον

εχθρό από υψώματα Τριβούνου - Κορυφής, ύστερα από ολοήμερη μάχη πιάστηκαν 2 αιχμάλωτοι και όλα τα υλικά κατασκήνωσης του εχθρού.

Την ίδια μέρα άλλα τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου ενήργησαν επιθετικά στο χωριό Μηλιά περιοχής Χασίων όπου βρίσκονται πολλοί ένοπλοι ΜΑΥδες. Με την εμφάνιση των τμημάτων μας οι ΜΑΥδες πέταξαν τα όπλα και φύγανε.

Στις 13 και 14/9 τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου με την επιχείρηση του Νεστορίου συνέχισαν την επιθετική τους δράση και απελευθέρωσαν τα χωριά Διποταμία, Καλοχώρι, Οινόη, Φαλτσάτα, Άνω Φτελιά. Στα υψώματα Κομνηνάδων πήραν επαφή με τον εχθρό ύστερα από 2ωρη μάχη και τον ανέτρεψαν με ανεξακρίβωτες απώλειες.

Στις 14/9 στον τομέα Πάικου ο εχθρός συγκέντρωσε δυνάμεις μιας και πλέον Μεραρχίας με πολύ πυρ/κό. Παρά τον όγκο των εχθρικών δυνάμεων και τη δράση της αεροπορίας τα τμήματά μας του Αρχηγείου Κ. και Δ. Μακεδονίας χτύπησαν με αποφασιστικότητα τον εχθρό στο Μουχαρέμ - Χάν. Απώλειες εχθρού 15 νεκροί και πολλοί τραυματίες. Ταυτόχρονα άλλα τμήματά μας έβαλαν αποτελεσματικά με ομαδικούς όλμους συγκεντρώσεις του εχθρού στην Αρδέα.

Την ίδια μέρα άλλα τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου χτύπησαν αποφασιστικά στην Περιοχή Βίτσι και ανάγκασαν εχθρική δύναμη που κινήθηκε από Φλώρινα προς υψώματα Κορυφής να επιστρέψει στη βάση του.

Στις 13 με 14/9 τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου χτύπησαν το χωριό Καλλοχώρι Περιοχής Πορροίων που ήταν 70 ΜΑΥδες. Απώλειες εχθρού 3 νεκροί, 40 οχυρωμένα σπίτια ανατινάχτηκαν. Την ίδια στιγμή άλλα τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου χτύπησαν εχθρικό λόχο στα Πλατανάκια με ανεξακρίβωτα αποτελέσματα.

Τμήματά μας σαμποτέρ του ίδιου Αρχηγείου στις 10/9 ανατίναξαν 3 εχθρικά αυτοκίνητα στην περιοχή Δυτικής Μακεδονίας. Απώλειες εχθρού νεκροί 9, τραυματίες 14. Την ίδια περίοδο άλλο τμήμα μας σαμποτέρ του ίδιου Αρχηγείου ανατίναξε τη γέφυρα Κριμηνιού και Βουχωρίνας και κατέστρεψε την τηλεφωνική γραμμή Νεάπολης - Τσοτυλίου.

Από 2/9 μέχρι 10/9 τμήματά μας του Αρχηγείου Ηπείρου μπήκαν στα χωριά Τρίστενο, Πέτρα, Χρυσοβίτσα, Λιάπη, Τσίπιανη και Καπεράγα του Ανατολικού Ζαγοριού. Αφόπλισαν 28 ΜΑΥδες. Εκτός από τα όπλα ΜΑΥδων βρήκαν σε έρευνα 7 όπλα. 1 οπ/λο μπρέν, δύο βάσεις Αμερικανικού όλμου, ένα σωλήνα Εγγλέζικου όλμου, 1 τηλέφωνο, 3 φορτώματα πυρ/κά.

Στη διάρκεια από 11/9 μέχρι 15/9 τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου αντιμετώπισαν αποτελεσματικά την επιθετική κίνηση που έκανε ο εχθρός προς Γρεβενίτη και Τσούκα - Ρόσια με το 582 τάγμα από Δεμάτι και το 581 τάγμα από Μέτσοβο. Τα τμήματά μας επανειλημμένα ανέτρεψαν τον εχθρό και τον απώθησαν προς τις βάσεις εξόρμησης του. Ο εχθρός μετέφερε καινούργιες ενισχύσεις και επανέλαβε τις προσπάθειές του με υποστήριξη πυρ/κού από Μπαλτούμα και Μέτσοβο. Στις μάχες αυτές ο εχθρός είχε σοβαρώτατες απώλειες. Εξακριβώθηκαν μόνο στη μάχη της 13 και 14 του Σεπτεμβρίου 50 νεκροί και 60 τραυματίες ανάμεσα στους οποίους πάνω από 5 αξ/κοί. Λάφυρα 14 μεταγωγικά, 72 βλήματα αγγλικού όλμου, τηλεφωνικό υλικό, όπλα πυρ/κά και τρόφιμα. Εδικές μας απώλειες 6 νεκροί και 14 τραυματίες.

Την νύχτα της 13 προς 14/9 τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου χτύπησαν αιφνηδιστικά εχθρικά τμήματά στην Τσούρα Μπαρπέλι και Τσούκα Οξυά. Ο εχθρός είχε απώλειες 10 νεκρούς και 20 τραυματίες. Δικές μας 2 τραυματίες.

Την νύχτα της 15/9 προς 16/9 τμήματά μας σαμποτέρ του ίδιου Αρχηγείου σε συνεργασία με τμήματά του Αρχηγείου Κ. και Δ. Μακεδονίας ανατίναξαν σκάρπες στο δημόσιο δρόμο Καλαμπάκας - Μέτσοβο σε μήκος εβδομήντα μέτρα.

Στις 18/9 τμήμα μας σαμποτέρ του Αρχηγείου Κ. και Δ. Μακεδονίας ανατίναξε δύο εχθρικά αυτοκίνητα στο δημόσιο δρόμο Καστοριάς - Τσοτυλίου.

Την ίδια μέρα τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου χτύπησαν εχθρικές δυνάμεις που κινήθηκαν από το Στύλι προς Μεσόλογγο και Δαμασκησιά.

Επίσης χτύπησαν εχθρό που κινήθηκε από Άργος Οριστικό προς Νόστιμο. Απώλειες ανεξακρίβωτες.

Την εχθρική εκστρατεία που έγινε την περίοδο από 5 - 7/9 με 1500 άνδρες, 7 όλμους, 2 πυροβόλα στην Περιοχή Θράκης, τα τμήματά μας του Αρχηγείου Ανατ. Μακεδονίας - Θράκης αντιμετώπισαν τον εχθρό ψύχραιμα και αποφασιστικά και τον ανάγκασαν να συμπτυχθεί στις βάσεις του. Απώλειες εχθρού 40 νεκροί και πολλοί τραυματίες. Λάφυρα: 32 όπλα, 2 οπλ/λα μπρέν, πολλά πυρομαχικά και τρόφιμα. Δικές μας απώλειες 2 νεκροί και 7 ελαφρά τραυματίες.

Επίσης στις 5 με 6 του Σεπτεμβρίου ο εχθρός αποπειράθηκε να μπει στην ελεύθερη Περιοχή του Έβρου. Τα τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου τον υποδέχτηκαν με θυελλώδη επίθεση στον τομέα Σουφλί, Δάδιας, Λευκίμης. Ο εχθρός συμπτύχθηκε άταχτα στις βάσεις του. Απώλειες του εχθρού εξακριβωμένες 12 νεκροί και πολλοί τραυματίες. Λάφυρα 7 τουφέκια, 1 τόμπσον και πολλά φυσίγγια. Δικές μας απώλειες καμιά.

Στις 6/9 τμήμα μας σαμποτέρ του ίδιου Αρχηγείου ανατίναξε οδική γέφυρα μήκος 6 μέτρων μεταξύ Χαμηλού - Μεστής - Κομοτινής.

Την ίδια μέρα άλλο τμήμα μας σαμποτέρ του ίδιου Αρχηγείου ανατίναξε τρεις γέφυρες στο δημόσιο δρόμο, μεταξύ Κορνοφωλιάς - Κόργαζι. Επίσης ανατίναξε σε 10 διάφορα σημεία την σιδηροδρομική γραμμή μεταξύ Σουφλί Κορνοφωλιάς.

Στις 7/9 τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου χτύπησαν και διέλυσαν απόσπασμα ΜΑΥδων στο χωριό Βέρος. Απώλειες του εχθρού 8 νεκροί και τραυματίες. Λάφυρα 4 τουφέκια και πυρ/κά. Δικές μας καμιά.

Στις 8/9 τμήμα μας σαμποτέρ του ίδιου Αρχηγείου ανατίναξε εχθρικό αυτοκίνητο με στρατιώτες μεταξύ Διλιπίου - Μάνης. Σκοτώθηκαν 16 στρατιώτες και τραυματίστηκαν 9. Το ίδιο τμήμα στην ίδια τοποθεσία παγήδευσαν με νάρκες, στο ναρκοπέδιο έπεσε στρατιωτικό τμήμα απ' το οποίο σκοτώθηκαν και τραυματίστηκαν 30 στρατιώτες μεταξύ αυτών και 4 αξ/κοί. Λάφυρα 15 τουφέκια, 2 οπλ/λα μπρέντ και πυρ/κά.

Άλλο τμήμα μας σαμποτέρ του ίδιου Αρχηγείου την ίδια μέρα ανετίναξε σε 40 διάφορα σημεία τη σιδηροδρομική γραμμή του Έβρου.

Στις 9/9 τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου χτύπησαν τον σταθμό χωροφυλακής Βουνοπλαγιάς Παρενεστίου. Απώλειες του εχθρού 4 χωρ/κες τραυματίες, 1 νεκρός. Δικές μας καμιά.

Την ίδια μέρα τμήμα μας σαμποτέρ του ίδιου Αρχηγείου ανατίναξε αμαξοστοιχία κοντά στο σιδηροδρομικό σταθμό Κορνοφωλιάς. Καταστράφηκαν πολλά βαγόνια. Η συγκοινωνία διεκόπη.

Άλλο τμήμα μας σαμποτέρ του ίδιου Αρχηγείου την ίδια μέρα ανατίναξαν αμαξοστοιχία πλησίον του Αμορίου. Τραυματίστηκε ο υποστράτηγος Ασημακόπουλος.

Στις 8/9 τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου χτύπησαν εχθρική δύναμη στο χωριό Πολύσιτος. Απώλειες εχθρού 9 νεκροί. Δικές μας 1 ελαφρά τραυματίας.

Στις 12/9 τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου ενεδρεύοντα κοντά στους Μεταξάδες, χτύπησαν εχθρικό τμήμα. Απώλειες εχθρού 7 νεκροί, 3 τραυματίες. Λάφυρα 6 τουφέκια, 1 οπλ/λο μπρέντ, 1 ηλιόγραφος, πυρομαχικά, ιματισμός. Πιάστηκε 1 αιχμάλωτος. Δικές μας απώλειες καμιά.

Την ίδια μέρα άλλα τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου χτύπησαν οχυρωμένη βάση του εχθρού στο χωριό Ξυδιά Κομοτινής εχθρική διλοχία και αστυνομικό σταθμό. Απώλειες του εχθρού 32 νεκροί. Δικές μας ένας νεκρός και 5 τραυματίες. Λάφυρα 16 τουφέκια πυρ/κά και ιματισμός.

Την νύχτα της 12/9 προς 13/9 άλλα τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου χτύπησαν εχθρικές δυνάμεις στα χωριά Αριανά και Αρίσβας. Απώλειες εχθρού 4 νεκροί και 5 τραυματίες. Δικές μας καμιά.

Στις 19/9 προς 20/9 τμήματά μας του Αρχηγείου Κ. και Δ. Μακεδονίας επίθεση στις οχυρωμένες θέσεις του εχθρού Καρπίνου - Σακούλι περιοχής Χασίων, όπου βρίσκονταν εγκατεστημένα 2 εχθρικά τάγματα. Ύστερα από σκληρό αγώνα τα τμήματά μας εξόντωσαν πολλά εχθρικά φυλάκια και προξένησαν σοβαρές απώλειες στον εχθρό που είχε πάνω από 30 νεκρούς και ανεξακρίβωτο αριθμό τραυματιών. Δικές μας απώλειες 2 νεκροί και 6 ελαφρά τραυματίες. Εξακριβώθηκε μόνον ότι σκοτώθηκε ο Ταγματάρχης που διοικούσε το εχθρικό τάγμα.

Την ίδια νύχτα άλλα τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου αιφνιδίασαν από 50 μέτρα εχθρική δилоχία αμυντικά οχυρωμένη στους Μαυροναίους. Ο εχθρός εγκατέλειψε τις θέσεις του πανικόβλητος, αφού άφησε 16 νεκρούς. Είχε πολλούς ανεξακρίβωτους τραυματίες. Τα τμήματά μας με την επίτευξη του σκοπού των συμπτύχθηκαν ανενόχλητα χωρίς καμιά απώλεια. Άλλο τμήμα μας του ίδιου Αρχηγείου που είχε διεισδύσει στα νώτα του εχθρού έπιασαν σε ενέδρα 8 ζώα με τρόφιμα που προορίζονταν για εφοδιασμό της εχθρικής δилоχίας. Απώλειες του εχθρού 2 τραυματίες.

Την ίδια μέρα άλλα τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου, διείσδυσαν στο οχυρωμένο χωριό Οινόη, όπου ήταν εγκατεστημένη μιά εχθρική δилоχία και πολλοί ΜΑΥδες. 20 οχυρωμένα σπίτια του εχθρού ανατινάχτηκαν. Προξενήθηκαν πολλές απώλειες στον εχθρό που δεν εξακριβώθηκαν. Δικές μας απώλειες καμιά.

Στις 17/9 μικρό τμήμα του ίδιου Αρχηγείου χτύπησε ΜΑΥδες στο Αράπι Χασίων. Σκότωσαν τον επικεφαλής τους και τραυματίσαν. Το ίδιο τμήμα την ίδια μέρα έπιασε σε ενέδρα 6 φορτία πυρ/κά και πολλά τρόφιμα.

Το ίδιο τμήμα μας την ίδια νύχτα την ίδια νύχτα χτύπησε τους ΜΑΥδες του χωριού Καρπερού και τους διέλυσε τελείως. Απώλειες του εχθρού 4 νεκροί.

Το ίδιο τμήμα μας ανατίναξε με νάρκη αυτοκίνητο εχθρικό στο δρόμο Γρεβενών Καλαμπάκας. Σκοτώθηκαν 7 στρατιώτες.

Στις 21/9 τμήμα μας του ίδιου Αρχηγείου χτύπησε αιφνιδιαστικά εχθρικό καταυλισμό μεταξύ Οξυάς - Περικοπής Βίτσι. Σκοτώθηκαν πολλοί μεταξύ αυτών 1 λοχαγός. Άλλο τμήμα μας του ίδιου Αρχηγείου την ίδια μέρα χτύπησε εχθρικό τμήμα στη Βίγλα. Ο εχθρός υποχώρησε εν διαλύσει και καταδιώχθηκε από τα τμήματά μας με απώλειες.

Στις 11/9 τμήμα μας σαμποτέρ του ίδιου Αρχηγείου ανατίναξε εχθρικό αυτοκίνητο μεταξύ Καλλιράχης - Γρεβενών.

Στις 21/9 λόχος μας νεοσυλέκτων του Αρχηγείου Κ. και Δ. Μακεδονίας αντιμετώπισαν αποφασιστικά εχθρική δилоχία στρατοχωροφυλάκων στα υψώματα Ανταρτικού περιοχής Βίτσι. Οι νεαροί αντάρτες μας παίρνοντας το βάπτισμα σε άνιση πάλη με τους πουλημένους του μοναρχοφασισμού έδειξαν ανώτερη μαχητικότητα και διέλυσαν την εχθρική δилоχία.

Άλλο τμήμα μας σαμποτέρ του ίδιου Αρχηγείου ανατίναξε εχθρικό αυτοκίνητο στο δρόμο Καστοριά - Βασιλειάδας.

Την ίδια μέρα τμήμα μας του ίδιου Αρχηγείου χτύπησε λόχο ΜΑΥ στην Ποντινή περιοχή Κοζάνης με αποτέλεσμα να σκοτωθούν 10 ΜΑΥδες. Λόχος στρατού που κινήθηκε για ενίσχυση των ΜΑΥδων χτυπήθηκε αποτελεσματικά και άφησε πολλούς νεκρούς και λάφυρα. Άλλο τμήμα την ίδια μέρα του ίδιου Αρχηγείου σε ενέδρα μεταξύ Καλλιράχης - Γρεβενών πήρε 20 φορτία τρόφιμα που προορίζονταν για ανεφοδιασμό εχθρικού τμήματος. Το ίδιο τμήμα ανατίναξε και τη γέφυρα Δοξαρά.

Το δεύτερο δεκάημερο του Σεπτεμβρίου ο εχθρός άρχισε εκκαθαριστικές επιχειρήσεις Καρδίτσα - Σμόκοβο - Άγραφα ενάντια στα τμήματά μας του Αρχηγείου Θεσσαλίας. Τα τμήματά μας αντιμετώπισαν με επιτυχία τις προσπάθειες του εχθρού και ματαίωσαν τα σχέδια του. Στις 17, 18 και 19 Σεπτεμβρίου οι μαχητές μας σε σκληρές μάχες στις οποίες έδειξαν απaráμιλλη ανδρεία, εξαιρετική επιμονή και ορμητικότητα απέκρουσαν τον εχθρό αποτελεσματικά στην Παλιοσκαίτσα και άνω Δρανίτσα διέλυσαν ολοκληρωτικά μιά δилоχία. Ο εχθρός είχε απώλειες 10 νεκρούς και 1 αξ/κό νεκρό, 50 τραυματίες στρατιώτες και 6 αιχμάλωτους μεταξύ των οποίων και 1 ανθ/γός. Λάφυρα: 1 ομαδικός όλμος, ένα πολυβόλο, 3 οπλ/λα μπρέν, 2 πιάτ, 30 τουφέκια, 40.000 σφαίρες, 300 βλήματα ομαδικού και ατομικού όλμου, 300 χειροβομβίδες, 1 ασύρματος Νο 22 με τέσσερες μπαταρίες, κωνικές σκηνές, 200 χλαίνες, 300 γυλιούς γεμάτων, χειμερινό ιματισμό, 200 κουβέρτες, 30 μεταγωγικά ζώα το αρχείο ενός λόχου και μεγάλες ποσότητες τροφής. Δικές μας απώλειες 5 νεκροί και 15 τραυματίες.

Στις 18/9 τμήματά μας του Αρχηγείου Θεσσαλίας απέκρουσαν επίθεση του εχθρού στα ``τρία Σύνορα``. Στις 21/9 πέρασαν σε αποφασιστική επίθεση κατά των εχθρικών δυνάμεων που κατείχαν οχυρωμένες θέσεις στα υψώματα Καρατζά κοντά στο Κοπροβούνι. Οι μαχητές μας με ορμητική έφοδο κατέλαβαν τα πρώτα χαρακώματα του εχθρού και του προξένησαν βαρείες απώλειες σε νεκρούς και τραυματίες. Το Γενικό Αρχηγείο του

Δημοκρατικού Στρατού συγχαίρει τους μαχητές και τα στελέχη των τμημάτων που πήραν μέρος στις επιχειρήσεις αυτές και τους συνιστά να εντείνουν τις προσπάθειες τους ώστε να δώσουν στον εχθρό ακόμα πιο δυνατά χτυπήματα.

Τμήματά μας σαμποτέρ του Αρχηγείου Αν. Μακεδονίας - Θράκης από τις 10/9 μέχρι τις 21/9 ανατίναξαν 4 γέφυρες, 1 αυτοκίνητο και χάλασαν την σιδηροδρομική γραμμή σε 80 σημεία.

Στη διάρκεια της εκστρατείας που ενήργησε ο Κυβερνητικός Στρατός από τις 15/9 στην περιοχή Οίτης, Βαρδουσιών, Γκιώνας με 15 τμήματά πεζικού υποστηριζόμενα από πυροβολικό και αεροπορία, τα τμήματά μας του Αρχηγείου Ρούμελης αντιμετώπισαν με επιτυχία όλες τις επιθετικές ενέργειες του εχθρού. Σε σκληρές μάχες του κατέφεραν αποφασιστικά χτυπήματα και τελικά πέρασαν σε αντεπίθεση. Ο εχθρός έπαθε βαρείες απώλειες. Έτσι στις 17/9 στη μάχη που έγινε στο Κλήμα Λιδωρικίου ο εχθρός είχε 6 νεκρούς και 7 τραυματίες. Στην Καλομηλίτσα Καλοσκοπής 10 νεκρούς και ανεξακρίβωτο αριθμό τραυματιών. Στο Δέλφινο Παρνασσίδος 10 νεκρούς και 12 τραυματίες. Στο Σταυρό Μουσονίτσας ο εχθρός είχε σοβαρές απώλειες που δεν εξακριβώθηκαν. Στο Μεσοχώρι Υπάτης ο εχθρός είχε 5 νεκρούς και 8 τραυματίες.

Στις 19/9 τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου αντιμετώπισαν αποτελεσματικά επίθεση του εχθρού 3 ταγμάτων στα υψώματα Πύργος - Λακώματα, Περδικόβρυσης, Οίτης. Τα τμήματά μας απέκρουσαν επανειλημμένες επιθέσεις του εχθρού που υποστηρίζονταν από πυροβολικό και αεροπορία. Η μάχη ήταν πεισματώδης και ορισμένα υψώματα άλλαξαν 6 φορές κάτοχο. Ο εχθρός τελικά συπτύχθηκε αφήνοντας στο πεδίο της μάχης 40 νεκρούς. Δικές μας απώλειες 3 νεκροί και 7 τραυματίες.

Στις 20/9 τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου έκαναν κρούσεις στο Καρπενήσι με άγνωστα αποτελέσματα. Την ίδια μέρα τμήματά μας χτύπησαν εχθρική φάλαγγα σε ενέδρα μεταξύ Λάπιας Καρπενησίου. Απώλειες του εχθρού 5 νεκροί και 7 τραυματίες.

Στις 21/9 στο Γιδοβούνι ο εχθρός σε μάχη με τα τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου είχε 15 νεκρούς, και ανεξακρίβωτο αριθμό τραυματιών.

Στις 17/9 τμήμα μας του Αρχηγείου Ανατ. Μακεδονίας Θράκης ενήργησε νυχτερινή αιφνηδιαστική κρούση κατά εχθρικού φυλακίου στον Προφήτη Ηλία κοντά στο χωριό Ίασμο. Απώλειες του εχθρού 3 νεκροί, 5 τραυματίες. Δικές μας καμιά.

Στις 18/9 τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου χτύπησαν τον αστυνομικό σταθμό του χωριού Βόλακας Περιοχής Δράμας που τον υπεράσπιζε δύναμη χωρ/κής και ΜΑΥδες. Απώλειες του εχθρού 4 νεκροί χωρ/κες και 6 ΜΑΥδες αιχμάλωτοι, που κρατήθηκαν σαν όμηροι.

Στις 20/9 τμήμα σαμποτέρ του Αρχηγείου Ανατ. Μακεδονίας Θράκης κατέστρεψαν 300 μέτρα σιδ. γραμμής μεταξύ Κοπτερού - Μπορού - Καλέ και ανετίναξε σιδηροδρομική γέφυρα μήκους 15 μέτρων μεταξύ Ίασμου Κοπτερού.

Στις 21/9 τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου χτύπησαν τον αστυνομικό σταθμό του χωριού Μόκρος Περιοχής Δράμας. Ο εχθρός αιφνηδιάστηκε και εγκατέλειψε πανικόβλητος το οχυρωμένο χτίριο του σταθμού. Λάφυρα 10 όπλα, 4000 σφαίρες, ένα τηλέφωνο, το αρχείο του σταθμού αρκετά είδη ιματισμού και τρόφιμα.

Στις 23/9 τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου χτύπησαν αιφνηδιαστικά οχυρωμένο εχθρικό φυλάκιο της Γέφυρας Ποταμός Περιοχής Δράμας. Συνήφθη 2ωρη σκληρή μάχη στη διάρκεια της οποίας οι μαχητές μας ανατίναξαν μερικά βάθρα της γέφυρας. Απώλειες εχθρού 2 νεκροί και ανεξακρίβωτος αριθμός τραυματιών. Δικές μας καμιά.

Την ίδια μέρα τμήμα μας κομάντος του Αρχηγείου Κ. και Δ. Μακεδονίας ανατίναξε 2 γέφυρες στο δρόμο Φλώρινας - Βίγλας.

Την ίδια μέρα λόχος κομάντος του ίδιου Αρχηγείου ενήργησε βαθιά διείσδυση στα μετώπισθεν των εχθρικών γραμμών στην Περιοχή Γρεβενών επί 7 μέρες. Οι ηρωικοί μας μαχητές κάνοντας τολμηρούς επιδέξιους ελιγμούς και ταχύτατες πορείες χτυπούσαν τον εχθρό στα νώτα και στα πλευρά. Επανειλημμένα διέσπασαν τους εχθρικούς κλοιούς, παλεύοντας σώμα προς σώμα με τις λόγχες και χειροβομβίδες. Ο εχθρός είχε απώλειες συνολικά 48 νεκρούς και 50 τραυματίες. Δικές μας απώλειες 4 νεκροί και 6 τραυματίες.

Στις 25/9 τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου χτύπησαν αποτελεσματικά εχθρικό λόχο που κινήθηκε από Φαλτσάτα προς Πολυάνεμο (Περιοχή Νεστορίου). Ο εχθρός ανατράπηκε και διώχθηκε προς Φαλτσάτα. Απώλειες εχθρού 8 νεκροί και 15 τραυματίες. Δικές μας καμμία.

Στις 24/9 τμήμα μας κομάντος του Αρχηγείου Αν. Μακεδονίας - Θράκης ανατίναξε μία γέφυρα σιδηροδρομική 25 μέτρων και κατέστρεψε 3000 μετ. σιδ. γραμμής κοντά στο χωριό Κοππερό Περιοχής Ξάνθης.

Στις 23/9 τμήμα μας κομάντος του Αρχηγείου Κ. και Δ. Μακεδονίας ανατίναξε στρατιωτικό αυτοκίνητο στο δρόμο Άρνισσας Παναγίτσας. Απώλειες εχθρού 13 νεκροί.

Στις 24/9 τμήμα μας του ίδιου Αρχηγείου κτύπησε τον εχθρό στο χωριό Εξαπλάτανος Αρδέας. Απώλειες εχθρού 5 νεκροί και ανεξακρίβωτος αριθμός τραυματιών.

Στις 25 προς 26/9 τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου ενήργησαν νυχτερινή επίθεση κατά εχθρικού τάγματος που κατείχε οχυρωμένες θέσεις στα υψώματα Λασανάκου Περιοχής Καιμακτσιλάν. Οι μαχητές μας με ορμητική έφοδο πλησίασαν τα εχθρικά χαρακώματα και επί 4 ώρες χτυπούσαν τον εχθρό από κοντινή απόσταση με ατομικά αυτόματα και χειροβομβίδες. Την επομένη νύχτα επανέλαβαν την επίθεσή τους κατά του ίδιου τάγματος και ανάγκασαν τον εχθρό να εγκαταλείψει τις οχυρωμένες θέσεις του και να συμπτυχθεί. Συνολικές απώλειες του εχθρού στις δύο μάχες 30 νεκροί και 35 τραυματίες. Δικές μας απώλειες 2 νεκροί και 15 τραυματίες.

Την ίδια μέρα άλλα τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου χτύπησαν αποτελεσματικά χωρ/κες και ΜΑΥδες οχυρωμένους στα χωριά Αρδέα και Σωσάνδρα. Έπειτα από πολύωρη σκληρή μάχη οι μαχητές μας εκτόπισαν τον εχθρό από τα οχυρωμένα σπίτια και κατέλαβαν τα χωριά. Απώλειες εχθρού 40 νεκροί και ανεξακρίβωτος αριθμός τραυματιών. Λάφυρα: αρκετά όπλα, πυρομαχικά και τρόφιμα. Δικές μας απώλειες 3 νεκροί και 9 τραυματίες.

Στις 29/9 τμήμα μας κομάντος του ίδιου Αρχηγείου στο Λεκανοπέδιο των Μουριών ανατίναξε στρατιωτικό αυτοκίνητο. Απώλειες εχθρού 8 νεκροί.

Στις 1/9 τμήματά μας του Αρχηγείου Θεσσαλίας χτύπησαν απόσπασμα χωρ/κής και ΜΑΥ στις Περιοχές Αλμυρού και Δομοκού. Ο εχθρός είχε απώλειες σε νεκρούς ένα ιππίαρχο, 6 χωροφύλακες, 10 ΜΑΥδες ανάμεσα στους οποίους οι περιβόητοι συμμορίτες Μπίσσας, Βαγγέλης και Πρίτζος. Ο λαός των περιοχών αυτών πανηγύρισε το γεγονός της απαλλαγής του από τους αιμοβόρους αυτούς εγκληματίες.

Τα τμήματά μας της Αν. Μακεδονίας - Θράκης ανέπτυξαν από 16/9 μέχρι 19/9 εξαιρετική επιθετική δράση σ' όλη την έκταση της Περιοχής του Αρχηγείου. Έτσι με χτυπήματα και πολλές ενέργειες σαμποτάζ στις συγκοινωνίες τους ματαίωσαν την εκστρατεία που σχεδίαζε να κάνει ο εχθρός κατά των τμημάτων μας Περιοχής Κομοτινής.

Στις 16/9 χτύπησαν 150 χωρ/κες και ΜΑΥδες που ήταν οχυρωμένοι στο χωριό Κόσμιο 2 χιλ. Νοτίως Κομοτινής. Πυρπολήθηκαν 57 οχυρωμένα σπίτια και σκοτώθηκαν 10 χωρ/κες και ΜΑΥδες. Την νύχτα της ίδιας μέρας έκαμαν αιφνηδιαστική κρούση στην πόλη Κομοτινή και χτύπησαν το τμήμα της ειδικής ασφάλειας. Άλλα τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου χτύπησαν το χωριό Μεσούνι και Ροδόπη και ανατίναξαν την σιδ. γραμμή μεταξύ Σώστη και Κομοτινής. Επίσης μια γέφυρα 20 μέτρων κοντά στο χωριό Κοππερό 30 σιδ. γραμμής κοντά στο Μπουρού Καλέ. Τα τμήματά μας σ' όλες τις παραπάνω μεριές δεν είχαν απώλειες.

Στις 1/9 τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου χτύπησαν 80 στρατιώτες και 220 ΜΑΥδες στο χωριό Αλιστράτη. Μετά 4ωρη μάχη τα τμήματά μας ανέτρεψαν τον εχθρό και κατέλαβαν το χωριό. Απώλειες εχθρού 10 νεκροί και 3 αιχμάλωτοι. Λάφυρα 15 όπλα, 2 ατομικά αυτόματα, 1 οπλ/λο μπρέν, 2000 σφαίρες, 40 χλαίνες και άλλο υλικό.

Στις 13/9 τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου χτύπησαν εχθρικό λόχο στρατού ενισχυμένου από χωρ/κες και ΜΑΥδες στο χωριό Παγονέρι Δράμας. Στη διάρκεια της μάχης που κράτησε πέντε ώρες ο εχθρός μετέφερε επί τόπου νέες δυνάμεις στρατού και πυρ/κού. Απώλειες του εχθρού 10 νεκροί και 12 τραυματίες. Δικές μας απώλειες 1 νεκρός και 9 τραυματίες.

Στις 9/9 τμήματά μας του Αρχηγείου Κ. και Δ. Μακεδονίας χτύπησαν αποφασιστικά εχθρική διλοχία που κατείχε οργανωμένες θέσεις στα υψώματα Κωνσταντίας. Ο εχθρός αιφνηδιάστηκε και διαλύθηκε. Οι μαχητές μας τον κυνήγησαν σε μεγάλη απόσταση και του

προξένησαν σοβαρές ζημιές. Απώλειες του εχθρού 60 νεκροί μεταξύ των οποίων 1 ταγματάρχης, 1 λοχαγός, 2 ανθ/γοί και άγνωστος αριθμός τραυματιών. Πάρθηκαν πολλά λάφυρα. Δικές μας απώλειες 10 ελαφρά τραυματίες.

Την ίδια μέρα από νάρκη που τοποθετήθηκε από τμήμα μηχανικού του ίδιου Αρχηγείου, ανατινάχτηκε στρατιωτικό εχθρικό αυτοκίνητο στο δρόμο μεταξύ Ξυφώνιας-Αλώρου Περιοχής Αρδέας. Απώλειες εχθρού 5 στρατιώτες και 1 αξ/κός νεκροί και πολλοί τραυματίες.

Στις 10/9 τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου χτύπησαν σε ενέδρα εχθρική φάλαγγα στην τοποθεσία Μουχαρέμ - Χάν Έδεσσας. Απώλειες εχθρού πάνω από 15 νεκροί και τραυματίες. Την ίδια μέρα ανατινάχτηκαν με νάρκη 2 στρατιωτικά αυτοκίνητα μεταξύ Ξυφώνιας - Αρδέας. Απώλειες 12 νεκροί.

Στις 12/9 τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου χτύπησαν με όλμους εχθρικό καταυλισμό στην Αρδέα. Απώλειες εχθρού 3 νεκροί χωρ/κες, 1 ανθ/γός και 10 τραυματίες. Την ίδια μέρα ανατινάχτηκε στρατιωτικό αυτοκίνητο μεταξύ Άγρας και Έδεσσας. Απώλειες εχθρού 3 νεκροί και 4 τραυματίες.

Την ίδια μέρα τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου χτύπησαν εχθρικό τμήμα που κατείχε οχυρωμένες θέσεις στα υψώματα Δροσιάς Άρνισσας. Ο εχθρός ανετράπει και έφυγε πανικόβλητος. Απώλειες εχθρού 16 νεκροί εξακριβωμένοι και ανεξακριβώτος αριθμός τραυματιών.

Στις 14/9 τμήμα μας ιππικού του Αρχηγείου Θεσσαλίας έκαμε βαθιά διείσδυση στο κάμπο της Λαμίας. Χτύπησε αποφασιστικά την εχθρική φρουρά του χωριού Τσοπανλάτες που αποτελούνταν από 1 λόχο οχυρωμένο σε οργανωμένες θέσεις. Η μάχη βάσταξε όλη την νύχτα και οι μαχητές μας διεξήγαγαν πάνω στα εχθρικά χαρακώματα σκληρή πάλη σώμα με σώμα. Απώλειες του εχθρού 12 νεκροί, 15 τραυματίες. Δικές μας 6 νεκροί και 9 τραυματίες. Μεταξύ των νεκρών μας είναι και συναγωνιστής Στάθης καπετάνιος της ύλης και Λευτέρης Γιακοβούλης ουλαμαγός.

Στις 26/9 τμήματά μας του Αρχηγείου Κ. και Δ. Μακεδονίας συγκρούστηκαν με εχθρικές δυνάμεις στα υψώματα Αφορισμένου Δένδρου.

10.35 Κατσιαμόκη Περιοχή Χασίων. Μετά ολόημερη μάχη ο εχθρός ανετράπη και έφυγε πανικόβλητος. Απώλειες εχθρού πάνω από 20 νεκρούς και τραυματίες. Πάρθηκαν αρκετά λάφυρα. Δικές μας απώλειες καμιά.

Την ίδια μέρα τμήμα μας κομάντος του ίδιου Αρχηγείου χτύπησε εχθρική φάλαγγα στρατού και ΜΑΥ που κινήθηκε απ' το Χρώμιο προς το χωριό Ποντινή της Περιοχής Βεντζίων. Μετά ολόημερη μάχη στην οποία οι μαχητές μας έδειξαν εξαιρετική επιμονή και ορμητικότητα ο εχθρός ανετράπει και κυνηγήθηκε προς τη βάση του. Απώλειες εχθρού 10 νεκροί και 15 τραυματίες. Ο λαός της Περιοχής χαιρέτισε με ενθουσιασμό τη νίκη του μικρού τμήματος μας και εκδήλωσε την αγάπη του προς τους ηρωικούς αντάρτες μας βοηθώντας τους με όλους τους τρόπους.

Την ίδια μέρα τμήμα μας κομάντος του ίδιου Αρχηγείου ανατίναξε 2 εχθρικά αυτοκίνητα στο δρόμο Γρεβενών - Καλαμπάκας. Απώλειες του εχθρού 5 νεκροί και 6 τραυματίες. Επίσης ανατινάχθηκε ο δρόμος Καλαμπάκας - Μετσόβου σε πολλά σημεία.

Στις 26/9 τμήματά μας του Αρχηγείου Αν. Μακεδονίας - Θράκης αντιμετώπισαν με επιτυχία επιθετική προσπάθεια του εχθρού στην περιοχή Ξάνθης. Ο εχθρός μπροστά στην επίμονη αντίσταση των μαχητών μας ανετράπει και υποχρεώθηκε να συμπτυχθεί στις βάσεις του. Απώλειες εχθρού 16 νεκροί, 14 τραυματίες. Δικές μας 1 ελαφρά τραυματίας.

Την ίδια μέρα 26/9 προς 27/9 τμήματά μας του Αρχηγείου Κ. και Δ. Μακεδονίας στη Περιοχή Βίτσι απέκρουσαν εχθρικό τμήμα που κινήθηκε επιθετικά από Δυτικά υψώματα Πισοδερίου προς Μπέλα Βόντα. Ο εχθρός και τις δύο φορές που έκανε προσπάθειες να προχωρήσει προσέκρουσε στην ηρωική αντίσταση των μαχητών μας, ανετράπει και γύρισε στις βάσεις του. Απώλειες εχθρού 10 νεκροί, 13 τραυματίες.

Την ίδια μέρα άλλο τμήμα μας του ίδιου Αρχηγείου χτύπησε αιφνιδιαστικά εχθρική μονάδα καταυλισμένη μέσα στο χωριό Κορυφή Φλωρίνης. Ύστερα από 4ωρη σκληρή μάχη σώμα προς σώμα ο εχθρός ανετράπει και εγκατέλειψε το χωριό. Απώλειες του εχθρού 17 νεκροί στρατιώτες και χωρ/κες και πολλοί τραυματίες. Ο εχθρός την άλλη μέρα που οι αντάρτες είχαν αποσυρθεί ξαναμπήκαν στο χωριό και σε αντίποινα έκαψαν όλα τα σπίτια.

Στις 27/9 προς 28/9 τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου χτύπησαν τον εχθρό στα υψώματα Σαρακινών και τρεις βρύσεις Περιοχής Αρδέας. Απώλειες του εχθρού 3 νεκροί και 4 τραυματίες. Δικές μας καμμία.

Την ίδια μέρα άλλα τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου έπιασαν σε ενέδρα τρεις στρατιώτες αιχμαλώτους με πλήρη οπλισμό στα υψώματα Φαλτσάτας Καστοριάς.

Την ίδια μέρα άλλα τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου διεξήγαγαν ολοήμερη μάχη στα υψώματα Αγίου Αντωνίου Περιοχής Βίτσι. Απέκρουσαν όλες τις προσπάθειες του εχθρού παρά την υποστήριξη του από πυρ/κό και τελικά τον ανάγκασαν να συμπτυχθεί με βαρείες απώλειες.

Την ίδια μέρα άλλα τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου χτύπησαν αποφασιστικά εχθρικό λόχο που κινήθηκε από Κηπουργιό προς Άγιο Γεώργιο Γρεβενών. Μπροστά στην ακάθεκτη επιθετική ορμή των μαχητών μας ο εχθρικός λόχος ανετράπει και καταδιώχθηκε προς Κυτπουργιό. Απώλειες του εχθρού 4 νεκροί και 7 τραυματίες.

Στις 28/9 τμήμα μας κομάντος του ίδιου Αρχηγείου ανατίναξε οδική γέφυρα μήκους 15 μέτρων στο δημόσιο δρόμο μεταξύ Καστοριάς - Φλώρινας κοντά στο 28 χιλ.

Την ίδια μέρα άλλα τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου χτύπησαν σε ενέδρα εχθρικό λόχο που κινήθηκε από Φαλτσάτα προς Πολυάνεμο. Ύστερα από 3ωρη σκληρή μάχη ο εχθρός ανετράπει. Απώλειες εχθρού 5 νεκροί. Δικές μας 2 ελαφρά τραυματίες.

Το Γενικό Αρχηγείο έπειτα από πρόταση του Αρχηγείου Κ. και Δ. Μακεδονίας διαμνημονεύει με τιμή τον συν. Βασίλη Σαλταπίδα (ψευδώνυμο Μαρτινίδης) διοικητή λόχου που έπεσε ηρωικά στο πεδίο της μάχης στη διάρκεια της νυχτερινής επίθεσης κατά της Αρδέας που έγινε στις 27/9/47. Ο τιμημένος συναγωνιστής μας ήταν ηλικίας 28 ετών και κατάγονταν από την Ειδομένη Παιωνίας. Στην πρώτη κατοχή σαν σαμποτέρ είχε ανατινάξει πάνω από 25 τραίνα και πολλά οχυρά και γέφυρες του εχθρού. Στην νέα κατοχή από τους πρώτους αντάρτες του Δ. Στρατού πήρε μέρος σε 290 κρούσεις και έδειξε παντού ανώτερο πνεύμα, πίστη ηρωισμό και αυτοθυσία. Μέσα στη φωτιά των πύο πάνω μαχών όχι μονάχα αυτός αναδείχτηκε εξάαιρετος οδηγός και εμπνευστής των ανδρών του τμήματος του, αλλά κατόρθωσε να αναδείξει από το τμήμα του 4 λοχαγούς, 12 διμοιρίτες και 50 ομαδάρχες. Για όλες τις πολύτιμες υπηρεσίες που πρόσφερε στο λαό, το Γενικό Αρχηγείο εγκρίνει έπειτα από πρόταση του Αρχηγείου Κ. και Δ. Μακεδονίας να πάρει ο λόχος του την επίσημη ονομασία Σαλταπίδα και τον προάγει σε ταγματάρχη. Τιμή και δόξα σ' όλους τους συναγωνιστές μας που έπεσαν στον αγώνα για την ιερή υπόθεση της Λευτεριάς και της ανεξαρτησίας της Πατρίδας μας.

Στις 29/9 τμήματά μας του Αρχηγείου Θεσσαλίας ενήργησαν νυχτερινή επίθεση κατά εχθρικού φυλακίου κοντά στα Λουτρά Σμοκόβου. Ο εχθρός αιφνιδιασθηκε και έφυγε πανικόβλητος προς τα υψώματα Θραψημιού. Απώλειες εχθρού 3 νεκροί, 1 αιχμάλωτος και ανεξακρίβωτος αριθμός τραυματιών. Λάφυρα: 1 πολυβόλο μπρέν, 5 τουφέκια, 1800 σφαίρες, χειροβομβίδες, κουβέρτες, χλαίνες και άλλο υλικό. Δικές μας απώλειες καμμία. Το ίδιο τμήμα μας κατέστρεψε τον αμαξωτό δρόμο Καρδίτσας - Σμοκόβου σε πολλά σημεία.

Τμήματά μας σαμποτέρ του Αρχηγείου Κ. και Δ. Μακεδονίας την νύχτα 13 προς 14/9 ανατίναξαν εχθρικό αυτοκίνητο στον δρόμο Πλατανακίων Ροδόπολης. Απώλειες εχθρού 19 τραυματίες. Το ίδιο τμήμα στο ίδιο σημείο ανατίναξε άλλο εχθρικό αυτοκίνητο. Απώλειες εχθρού 2 νεκροί.

Στον τομέα Πάικου - Καιμακτσιλάν στις 18/9 ο εχθρός ενήργησε πολλές συνεχείς επιθέσεις. Μάχες διεξήχθησαν σε πολλά σημεία όλη την ημέρα χωρίς να κατορθώσει ο εχθρός να προχωρήσει. Τα τμήματά μας του Αρχηγείου Κ. και Δ. Μακεδονίας αντιμετώπισαν παντού αποφασιστικά τον εχθρό. Απώλειες εχθρού 50 νεκροί και πολλοί τραυματίες.

Στις 17/9 την νύχτα τμήμα μας σαμποτέρ του ίδιου Αρχηγείου εισέδωσε στο χωριό Οινόη Καστοριάς. Ανατίναξε ένα πολ/λείο του εχθρού και ένα οχυρωμένο σπίτι, εξόντωσε τους αμυνόμενους και έφυγε χωρίς καμμία απώλεια.

Την ίδια βραδυά άλλη ομάδα σαμποτέρ του ίδιου Αρχηγείου ενήργησε σε εχθρικό φυλάκιο Β. Νεστορίου. Το εχθρικό φυλάκιο εξοντώθηκε.

Στις 16/9 τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου ενεδρεύοντα, χτύπησαν από κοντινή απόσταση εχθρικό λόχο που κινήθηκε από Τσιτσεκλώ Καραούλι προς Καψάλια Περιοχής

Γρεβενών. Ο εχθρικός λόχος διαλύθηκε ολοκληρωτικά. Δικές μας απώλειες 1 ελαφρά τραυματίας.

Άλλο τμήμα μας σαμποτέρ του ίδιου Αρχηγείου είχε καταπληκτικά αποτελέσματα στην Περιοχή Γρεβενών, ανατίναξε εχθρικό αυτοκίνητο μεταξύ Επταλλάκκων - Γρεβενών. Και ένα άλλο αυτοκίνητο στην Ποντινή, άλλο αυτοκίνητο κοντά στην Σιάτιστα. Απώλειες εχθρού 19 νεκροί, 1 λοχαγός, 1 ταγματάρχης, ο Αρχηγός των ΜΑΥ Βεντζίων Ιωάννης Σπανουνίδης και 10 τραυματίες. Το ίδιο τμήμα κατέστρεψε τελείως την τηλεφωνική γραμμή Κοζάνης - Γρεβενών.

Την νύχτα 20 προς 21/9 τμήματά μας του Αρχηγείου Ρούμελης συγκρούστηκαν κοντά στο Βυτούλη με ενεδρεύοντα εχθρό τον ανέτρεψαν και τον κατεδίωξαν προς Μακρακώμη. Ίδια νύχτα άλλο τμήμα μας του ίδιου Αρχηγείου κατέστρεψε 2χιλ. τηλ/κή γραμμή στο δρόμο Καρπενήσι. Άλλο τμήμα μας του ίδιου Αρχηγείου ανατίναξε εχθρικό αυτοκίνητο. Απώλειες 4 νεκροί και 6 τραυματίες.

Στις 14/9 τμήμα μας σαμποτέρ του Αρχηγείου Κ. και Δ. Μακεδονίας ανατίναξε δύο γέφυρες στο δημόσιο δρόμο Αξιούπολης - Γοργόπης, και Αξιούπολης - Φανού. Την ίδια μέρα άλλο τμήμα μας του ίδιου Αρχηγείου χτύπησε την Αρδέα. Απώλειες εχθρού 11 νεκροί και ο πρόεδρος της Κοινότητας Αρδέας.

Στις 16/9 τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου κτύπησαν το χωριό Ομαλό Παιωνίας όπου βρίσκονταν οχυρωμένοι ΜΑΥδες. Ανατινάχτηκαν 15 οχυρωμένα σπίτια και εξοντώθηκαν πολλοί. Δικές μας απώλειες 1 νεκρός.

Στις 29/9 τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου επετέθησαν αιφνηδιαστικά στο Χρώμιο Βιντζίων Κοζάνης όπου βρίσκονταν αμυντικά εγκατεστημένοι μιά διλοχία στρατού και 120 ΜΑΥδες. Ύστερα από 5 ώρες σκληρή μάχη ο εχθρός διαλύθηκε. Απώλειες εχθρού 60 στρατιώτες νεκροί και ΜΑΥδες και πολλοί τραυματίες. Λάφυρα: 40 όπλα και πολλά πυρ/κά και ιματισμός. Τα τμήματά μας λευτέρωσαν 30 χωριά της Περιοχής αυτής. Δικές μας απώλειες 2 νεκροί και 6 τραυματίες.

Στις 15/9 τμήμα μας σαμποτέρ του ίδιου Αρχηγείου ανατίναξε 2 εχθρικά αυτοκίνητα στο δημόσιο της Άρνισσας. Απώλειες εχθρού 8 νεκροί και 4 τραυματίες.

Την ίδια μέρα εχθρική διλοχία που κινήθηκε για να εφοδιάσει άλλα εχθρικά τμήματα στα νότια αντερίσματα του Καιμακτισιάν έπεσε σε υπονομευμένη διάβαση από τα τμήματά μας σαμποτέρ του ίδιου Αρχηγείου. Ο εχθρός έπαθε πανωλεθρία και διαλύθηκε απ' την έκρηξη. Απώλειες 30 νεκροί και πολλοί τραυματίες.

Στις 16/9 τμήματά μας του Αρχηγείου Ρούμελης διέλυσαν τελείως εχθρικό λόχο στην θέση Μπαμπλούκι κοντά στα Χόστια. Απώλειες εχθρού 26 νεκροί, 1 ανθ/γός, αιχμάλωτοι 9, τραυματίες 24. Δικές μας απώλειες 4 ελαφρά τραυματίες. Λάφυρα: 1 ασύρματος, 2 μπαταρίες, 3 πιάτ με 40 βλήματα, 6 πολ/λα, 6 τόμπσον, 27 τυφέκια, 2 ολμίσκοι με 30 βλήματα, πολλά πυρομαχικά, 5 χλαίνες, 5 μεταγωγικά, πολλά ατομικά είδη και τρόφιμα.

Στις 20/9 ομάδα μας του Αρχηγείου Αν. Μακεδονίας - Θράκης χτύπησε αιφνηδιαστικά 12 χωρ/κες και ΜΑΥδες στο χωριό Καστανιές Έβρου. Ο εχθρός πανικόβλητος κατέφυγε σε Τούρκικο φυλάκιο.

Στις 24/9 τμήμα μας του ίδιου Αρχηγείου χτύπησε στο χωριό Κυπρίνος 20 στρατιώτες.

Στις 26/9 τμήμα μας του ίδιου Αρχηγείου χτυπήθηκε στο χωριό Βρομηλιά Τσάλταγ από ΜΑΥδες. Τμήμα μας ανακατέλαβε χωριό. Την ίδια βραδυά άλλο τμήμα μας του ίδιου Αρχηγείου μπήκε κατεχόμενο από εχθρό χωριό Ξεργιά συνέλαβε και εκτέλεσε ένα χωρ/κα.

Στις 22/9 τμήμα μας σαμποτέρ του ίδιου Αρχηγείου ανατίναξε σιδηροδρομική γραμμή 400 μέτρων πλησίον Μαράσια.

Στις 24/9 άλλο τμήμα μας σαμποτέρ του ίδιου Αρχηγείου ανατίναξε σιδηροδρομική γέφυρα μήκος 40 μέτρων πλησίον Χειμωνιού.

Στις 30/9 τμήμα μας σαμποτέρ του Αρχηγείου Κ. και Δ. Μακεδονίας ανατίναξε αυτοκίνητο κοντά στο χωριό Χρώμιο. Απώλειες εχθρού 8 νεκροί και 12 τραυματίες ανάμεσα τους 1 ανθ/γός.

Στις 30/9 σε σύγκρουση τμημάτων μας του Αρχηγείου Κ. και Δ. Μακεδονίας στην Περιοχή Βίτσι με απόσπασμα χωρ/κής. Ο εχθρός είχε απώλειες 1 λοχαγό νεκρό και 4 χωρ/κες.

Από 15 μέχρι 28/9 τμήματά μας του Αρχηγείου Ρούμελης αντιμετώπισαν τον εχθρό σε μάχη στα υψώματα Κάλλιου, Κλήμα, Λευκαδίτι, Πιθάρια, Πάσσικα. Ο εχθρός είχε απώλειες στις παραπάνω μάχες 80 νεκρούς και πολλούς τραυματίες. Ακόμη διελύθει εχθρικός λόχος στη θέση άνω Παλαιοχώριο. Λάφυρα: 10.000 σφαίρες και άλλα είδη, ιματισμό και τρόφιμα. Δικές μας απώλειες από 15 με 28/9, 6 τραυματίες.

Ταυτόχρονα ομάδα ελευθέρων σκοπευτών του ίδιου Αρχηγείου έδρασαν στα μετώπισθεν του εχθρού. Μπήκαν στα χωριά της Άμφισσας Αηγιώργη, Αηθυμία, Καλοπετηνίτσα, Σερνικάκη, Βουνιχώρα, Πενταώρια, Ερατινή και Γαλαξίδι. Τιμώρησαν τους προδότες και πήραν τρόφιμα. Μιά άλλη ομάδα μας ελευθέρων σκοπευτών κατέφερε με επιδέξιους ελιγμούς να διαλύσει το συμμοριακό συγκρότημα Κολοβού.

Στις 27/9 τμήματά μας του Αρχηγείου Ανατ. Μακεδονίας - Θράκης επετέθησαν αιφνηδιαστικά κατά φυσικά οχυρωμένου και τεχνικά οργανωμένου με πολυβολεία από μπετόν και συρματοπλέγματα χωριού Μπέζνικου ή Άγιο Πνεύμα. Δυνάμεις εχθρού 2 αποσπάσματα χωρ/κής και 200 ΜΑΥ. Κατά την διάρκεια της μάχης ο εχθρός ενισχύθηκε με πυροβολικό. Το χωριό κατελήφθη. Κάηκε ο σταθμός χωρ/κής και πολλά σπίτια ΜΑΥδων. Απώλειες εχθρού 30 νεκροί. Λάφυρα 4 όπλα, 2 οπλ/λα, χειροβομβίδες, πυρομαχικά, άφθονος ιματισμός και υπόδηση. Δικές μας απώλειες 1 νεκρός και 4 ελαφρά τραυματίες. Την ίδια μέρα ανατινάχτηκε στρατιωτικό αυτοκίνητο κοντά στις Σέρρες.

Στις 15/9 τμήματά μας του Αρχηγείου Ανατ. Μακεδονίας - Θράκης χτύπησαν και κατέλαβαν Κωμόπολη Ροδολείβος, που υπεράσπιζαν 140 ΜΑΥδες και 15 χωρ/κες, τμήματα μοναρχοφασιστικά εγκληματία Κάππα. Κάηκαν 32 σπίτια και αστυνομικό κατάστημα. Απώλειες εχθρού 1 νεκρός. Λάφυρα άφθονα τρόφιμα ιματισμός.

Στις 19/9 τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου χτύπησαν εχθρικά τμήματα πλησίον μονής Παγγαίου. Απώλειες εχθρού 4 νεκροί, 1 ταγματάρχης, 1 Μοίραρχος. Λάφυρα 1 όπλο. Δικές μας 1 ελαφρά τραυματίας.

Στις 20/9 τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου στο Παγγαίο αντιμετώπισαν πολεμική εκστρατεία εχθρού. Απώλειες εχθρού ανεξακρίβωτες.

Στις 23/9 τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου χτύπησαν ενεδρευτικά τμήματα εχθρού που ενεργούσαν εκστρατεία στα υψώματα ΚΕΛΕΜΠΕΚ. Απώλειες εχθρού 8 νεκροί και πολλοί τραυματίες.

Στις 26/9 τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου χτύπησαν αιφνηδιαστικά εχθρικό φυλάκιο Κούλας. Ο εχθρός εγκατέλειψε θέσεις του αμαχητή. Λάφυρα 3 όπλα, πολλά πυρομαχικά, 1 τηλέφωνο, πολύς ιματισμός, τρόφιμα, αρχείο και σημαία φυλακίου.

Ίδια μέρα άλλο τμήμα μας χτύπησε εχθρικό φυλάκιο στο ΟΥΓΓΛΙΣ.

Στις 29/9 τμήματά μας του ίδιου Αρχηγείου επετέθησαν εναντίων εχθρικών τμημάτων που ενεργούσαν συλλήψεις. Ανάγκασαν εχθρό συμπτυχθεί με άγνωστα αποτελέσματα.

12/9 τμήμα μας σαμποτέρ ίδιου Αρχηγείου ανατίναξε εχθρικό αυτοκίνητο. Απώλειες 20 νεκροί μεταξύ αυτών 1 λοχαγός. Ίδια μέρα ανατινάχτηκε άλλο στρατιωτικό αυτοκίνητο κοντά στο Σιδηρόκαστρο.

29/9 τμήμα μας σαμποτέρ ίδιου Αρχηγείου ανατίναξε στρατιωτικό αυτοκίνητο στο δρόμο Σερρών Βροντούς. Απώλειες 1 λοχαγός, 1 στρατιώτης.

Στις 2/9 τμήμα μας σαμποτέρ του Αρχηγείου Κ. και Δ. Μακεδονίας ανατίναξε δύο εχθρικά αυτοκίνητα στο δρόμο Ελληνικό - Ποντοκερασιάς. Απώλειες 20 νεκροί.

Στις 21/9 τμήμα μας σαμποτέρ του ίδιου Αρχηγείου ανατίναξε εχθρικό αυτοκίνητο στο δρόμο Λαχανά - Σερρών. Απώλειες εχθρού 5 νεκροί, 13 τραυματίες.

Στις 26 προς 29/9 τμήματά μας του Αρχηγείου Ρούμελης ενήργησαν κατά της Ιτέας. Μετά πολύωρη μάχη τα τμήματά μας έγιναν κύρια της πόλης. Παρέμειναν στην πόλη μέχρι τις πρωινές ώρες. Εχθρική δύναμη που κινήθηκε για ενίσχυση από Άμφισσα χτυπήθηκε αποφασιστικά και επέστρεψε στη βάση της. Απώλειες εχθρού 2 ναύτες νεκροί και 5 στρατιώτες και άγνωστος αριθμός τραυματιών. Δικές μας 3 τραυματίες.

Έτσι στο χρονικό διάστημα από 1 - 30 Σεπτέμβρη ο εχθρός είχε τις πιο κάτω συνολικές απώλειες.

Νεκροί	1412	στρατιώτες και	33	αξιωματικοί.
Τραυματίες	524	»	1	αξιωματικοί

Αιχμάλωτοι 33 » 1 αξιωματικοί

Τα τμήματά μας πήραν λάφυρα 244 τουφέκια, 30 οπλ/λα μπρέν, 310 χειροβομβίδες, 412 βλήματα όλμων, 2 μυδράλια, 1 ηλιόγραφο, 6 πιάτ, 2 πολυβόλα, 5 τηλέφωνα, 4 μεγάλους ασυρμάτους και 4 μικρούς, 1 μοτέρ, 4 ομαδικούς όλμους και 6 ατομικούς, 108 ζώα ειδικού φόρτου, 9 ατομικά αυτόματα, 88.800 σφαίρες, 30 γυλιούς, 200 κουβέρτες, 485 χλαίνες, και πολύ άλλο υλικό.

Ανατινάχτηκαν 39 αυτοκίνητα, 2 τάγκς, 4 αμαξοστοιχίες και 23 γέφυρες.

Απώλειες του Δημοκρατικού Στρατού 65 νεκροί και 161 τραυματίες.

Σ.Δ. Γενικού Αρχηγείου 15/10/47
Στρατηγός ΜΑΡΚΟΣ

53

ΚΟΜΑΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ
ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ ΠΙΕΡΙΩΝ - ΟΛΥΜΠΟΥ

Ο
Κομματικός Καθοδηγητής_

Πρός

τον Κομματικό Καθοδηγητή Αρχηγείου Κ. & Δ. Μακεδονίας.

ΕΚΘΕΣΗ

για τον μήνα Οκτώβρη 1947

Σύντοφε.

Το πέρασμά μας στην επίθεση με μιά πρωτοφανή πρωτοβουλία και ορμητικότητα των τμημάτων μας, δικαίωσαν τις όλες προσπάθειες και προοπτικές μας.

Η καλή Κομματική δουλειά μέσα στα τμήματά μας είναι η εγγύηση για την ανάπτυξη της πρωτοβουλίας και ορμητικότητας των τμημάτων μας.

Με βάση της πλούσιας αυτής πείρας, όλες οι προσπάθειες μας στράφηκαν κυρίως στη μετάδοση της πείρας αυτής με την ανάπτυξη της Κομματικής δουλειάς μέσα στα μάχημα τμήματά μας.

Είναι αλήθεια, πως οι διάφορες μεταθέσεις, μετακινήσεις και ανασυγκροτήσεις των μονάδων μας δυσκόλευσαν λίγο στην καλλίτερη ανάπτυξη της Κομματικής δουλειάς.

Έτσι στο χρονικό διάστημα του μήνα Οκτώβρη, πραγματοποιήθηκαν αρκετές συσκέψεις και συνελεύσεις με αποκορύφωμα την σύσκεψη Κομματικών στελεχών του Αρχηγείου μας στις 23/10/47, όπου παρεβρέθηκε κι ο σ.Κωστής, αντιπρόσωπος Κομ. Οργάνωσης Κ. & Δ. Μακεδονίας.

Για να ξεπεράσουμε τις σοβαρές αδυναμίες που είχαμε στο πρώτο Τάγμα του Αρχηγείου μας (Τάγμα Ολύμπου), που σαν αποτέλεσμα είχε την όχι κανονική στρατιωτική λειτουργία, ρίξαμε την όλη κύρια προσπάθειά μας. Σήμερα μπορούμε να πούμε, πως έχουμε εκεί αρκετά καλή Κομματική Οργάνωση.

Δεν μπορούμε να παραλείψουμε, πως οι ζημίες του Τάγματος αυτού στο χρονικό διάστημα των εκκαθαριστικών επιχειρήσεων, οφείλονται και σε ένα σοβαρό σημείο στην όχι καλή Κομματική λειτουργία του Τάγματος. Έτσι στο Τάγμα αυτό πραγματοποιήθηκαν οι παρακάτω Κομματικές συσκέψεις και συνελεύσεις:

- 1) Ένα Κομματικό αχτίφ στελεχών του Τάγματος.
- 2) Δύο Κομματικές συσκέψεις στελεχών του Τάγματος.
- 3) Πέντε Κομματικές συνελεύσεις κατά Διμοιρίες.

Αρκετά καλή και αξιοσημείωτη Κομματική δουλειά έγινε στο δεύτερο Τάγμα (755) του Αρχηγείου μας. Η σοβαρή προσπάθεια των Κομματικών στελεχών μας, άλλαξε ριζικά την στρατιωτική ζωή και κίνηση του Τάγματος. Η παληά αδράνεια του Τάγματος παραχώρησε τη θέση της, στην πρωτοβουλία και ανάπτυξη της μαχητικότητας των τμημάτων και στελεχών του Τάγματος. Στο Τάγμα αυτό πραγματοποιήθηκαν οι παρακάτω αξιοσημείωτες συσκέψεις:

- 1) Ένα Κομματικό αχτίφ στελεχών του Τάγματος.
- 2) Μιά Κομματική σύσκεψη στελεχών του 2 Λόχου του Τάγματος.
- 3) Αρκετές Κομματικές συσκέψεις και συνελεύσεις στη βάση.

Εκεί που παρουσιάσαμε αδυναμίες είναι:

α) Στο τρίτο Τάγμα (757) του Αρχηγείου μας όπου δεν έγινε η αυτή Κομματική δουλειά, λόγω των μετακινήσεων και ενέργειες των τμημάτων. Μόνο στο τελευταίο 10ήμερο του Οκτώβρη πραγματοποιήθηκαν οι παρακάτω συσκέψεις:

- 1) Μιά σύσκεψη Κομματικών στελεχών ομάδων Κομάντος και κρούσης.
- 2) Σύσκεψη Κομματικών στελεχών του 281 Λόχου του Τάγματος.
- 3) Κομματική Σύσκεψη μελών του πυρήνα Διοίκησης του Τάγματος.

Σ' όλες αυτές τις παραπάνω συσκέψεις αναλύθηκαν οι θέσεις του Γενικού Αρχηγείου, η στρατιωτική πολιτική κατάσταση και η τελευταία οργανωτική στρουκτούρα του Κόμματος στο Δ. Σ. Ε.

Στο τέταρτο Τάγμα μας (759), όπου μέχρι το τελευταίο 10ήμερο δεν είχαμε Κομματικό Καθοδηγητή του Τάγματος, που σαν αποτέλεσμα είχε το σταμάτημα, μπορούμε να πούμε, της Κομματικής μας δουλειάς στο Τάγμα αυτό.

Σύνολο αξιοσημείων Κομματικών συσκέψεων και συνελεύσεως που πραγματοποιήθηκαν μέσα στα τμήματα του Αρχηγείου μας στο μήνα αυτό, είναι:

- 1) Δύο Κομματικά αχτίφ στελεχών Ταγμάτων (753 και 755).
- 2) Δύο Κομματικές συσκέψεις στελεχών Τάγματος και Λόχων.
- 3) Αρκετές Κομματικές συσκέψεις μελών της βάσης.

Στο μήνα αυτό πραγματοποιήθηκαν αρκετές Δημοκρατικές συνελεύσεις σ' όλα τα τμήματα του Αρχηγείου μας.

Ο γιορτασμός της Επετείου της ίδρυσης του Γενικού Αρχηγείου μας, είχε την πρώτη θέση στις εκδηλώσεις των τμημάτων μας. Παρά τις καιρικές συνθήκες, πραγματοποιήθηκαν μαζικές συγκεντρώσεις σ' όλα τα τμήματά μας, όπου αναλύθηκε και τονίστηκε η σημασία της ίδρυσης του Γενικού Αρχηγείου, αριθμήθηκαν οι μάχες και οι σοβαρές επιτυχίες τόσο του Αρχηγείου μας όσο και των άλλων Αρχηγείων.

Η έντυπη διαφωτιστική δουλειά μας τόσο μέσα στα τμήματα μας, όσο και στο Λαό παρά τις ελλείψεις σε υλικό (μελάνης και χαρτιού) παρουσίασε αρκετή δραστηριότητα. Ο τύπος και ο τηλεβόας σκόρπισαν σ' όλα τα χωριά του Αρχηγείου μας, την φωνή της αλήθειας, που σαν αποτέλεσμα είχε την εξύψωση του ηθικού και της αγωνιστικής διάθεσης του Δημοκρατικού Λαού και του πέσιμου του ηθικού και της διάθεσης από μέρους της αντιδραστικής παράταξης.

Σύνολο εντύπου υλικού που κυκλοφορήθηκε:

- 1) Σε τρίκ και προκηρύξεις (διαφόρων περιεχομένων) σε 2680 αντίτυπα.
- 2) Δελτία ειδήσεων και δράσης σε 1420 αντίτυπα.
- 3) Μιά στρατιωτική μπουρσούρα σε 12 αντίτυπα.
- 4) Ανατύπωσης της τελικής εισήγησης του σ. Στάλιν στην Κεντρική Ολομέλεια του 1938, σε 12 αντίτυπα.

Παράλληλα κυκλοφορήθηκε όλος ο τύπος του Αρχηγείου Κ. & Δ. Μακεδονίας και του Κλιμακίου Βερμίου - Πάικου.

Σχέσεις μας με το Λαό. Οι τελευταίες επιτυχίες κρούσεις του Δ. Σ. Ε. σε Πανελλαδική κλίμακα, αναπτέρωσε το ηθικό και την αγωνιστική διάθεση του Λαού που στην πλειοψηφία του είναι δημοκρατικός.

Οι τελευταίες εθελοντικές κατατάξεις στις γραμμές μας (120 άνδρες) δείχνουν την ακλόνητη πίστη στη νίκη της Δημοκρατίας και Ανεξαρτησίας της χώρας μας.

Αντίδραση. Η πλατειά εκλαίκευση των επιτυχιών του Δημοκρατικού Στρατού μας κλόνισε αυτό το ηθικό και τη διάθεση της όλης αντιδραστικής παράταξης.

Χαρακτηριστικό. 1) Ο εχθρός άλλαξε τις φρουρές του στο χρονικό διάστημα του Οκτώβρη τρεις φορές. Μέσα στις τάξεις του Μοναρχοφασιστικού Στρατού παρουσιάστηκαν αρκετές κρούσεις ανυπακοής και απροθυμίας στις εκτελέσεις των διάφορων διαταγών. 2) Ένοπλοι των Μ. Α. Υ. παρά την μεγάλη τρομοκρατία παραδίδουν ο ένας κατόπιν του άλλου τα όπλα.

Το σύνολο παραδοθέντων ενόπλων ανέρχεται σε 400 ενόπλους. Από 2500 ένοπλοι των Μ. Α. Υ. παραμένουν μέχρι σήμερα 2100 ένοπλοι.

Γενικές Αδυναμίες.

1) Η διαφώτιση μέσα στα τμήματά μας δεν πιάστηκε έτσι όπως έπρεπε. Τα πολιτικά μας στελέχη ασχολούνται περισσότερο με στρατιωτικές δουλειές παρά με πολιτική δουλειά.

2) Αρκετά ανώτερα στελέχη μας είτε πολιτικά είτε στρατιωτικά, δεν έχουν την πρέπουσα πολιτική και στρατιωτική κατάρτηση.

3) Πρά τις προσπάθειες μας δεν μπορέσαμε να καλύψουμε τις ελλείψεις σε χάρτινο γραφικό υλικό (μελάνης και χαρτιού).

4) Στην ίδια θέση παραμένει και η επαγρύπνηση μέσα στα τμήματα και στα στελέχη μας.

5) Δεν πιάστηκε σε αρκετό σημείο η διαφωτιστική καμπάνια πάνω στο ζήτημα της στράτευσης του Δ. Σ. Ε.

Γενικά.

1) Η κάλυψη των ελλείψεών μας σε ιματισμό και υπόδηση θα συντελέσουν κατά πολύ στην εξύψωση της μαχητικότητας των ανταρτών μας.

2) Οι διάφορες σοβαρές μετακινήσεις των τμημάτων μας, η κάλυψη των αναγκών μας σε οπλισμό, θα σταθούν εμπόδιο στην πολιτική δουλειά μας όσο και στην ανάπτυξη της στρατιωτικής δράσης μας.

3) Η κάλυψη των σοβαροτέρων αναγκών μας σε οπλισμό και πυρομαχικά, θα συντελέσει στη γοργή ανάπτυξη της μαχητικής δράσης μας, που σαν αποτέλεσμα θα έχει το σάρωμα των ορεινών φρουρίων του Μοναρχοφασισμού.

Κάπου στα Πιέρια
1/ΧΙ /47

Ο
Κομματικός Καθοδηγητής
Τ.Υ.

54

ΓΕΝΙΚΟΝ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟΝ
ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

Μοί ανετέθησαν τα καθήκοντα του Αρχηγού του ΓΕΣ κατόπιν Αποφάσεως του Συμβουλίου Εθνικής Αμύνης.

Αναλογίζομαι και εκτιμώ όσον πρέπει την σοβαρότητα της αποστολής ταύτης εις τας παρούσας μάλιστα περιστάσεις.

Έχων όμως υπ' όψιν μου ποίους έχω συνεργάτας, προχωρώ με την βεβαιότητα πως θα εργασθώμεν όλοι μαζί με μίαν και μόνην σκέψιν: του πως θα αποδόσωμεν ότι πιο περισσότερο και ότι πιο θετικό έκαστος μπορεί.

Εσυνήθισα εις όσας Μονάδας υπηρέτησα είτε ως Διοικητής είτε ως Προϊστάμενος Επιτελείου εις τους κατωτέρους βαθμούς, να αφήνω πρωτοβουλίαν εις τους συνεργάτας μου βάσει κατευθύνσεων άς δίδω και νομίζω ότι, πός φιλότιμος αξιωματικός αιρόμενος εις το ύψος της θέσεως ην κατέχει, εν επιγνώσει της σημασίας της ειδικώς εν τω ΓΕΣ, θα πρέπει να κάμη ότι πιο περισσότερο μπορεί.

Είναι ανάγκη να τονίσω ότι επιθυμώ όπως εκ του ΓΕΣ ουδεμία Διαταγή εξέρχεται, αμελέτητος, ασαφής, ατελής, ανακριβής, ανεφάρμοστος. Το ποίαν επίδρασιν έχει το αντίθετον, πός τις κατανοεί.

Έκ των προτέρων βέβαιος δι' όλους ότι δεν θα φεισθώσι κόπων εις την εκτέλεσιν του καθήκοντός των, και ότι δεν θα υπολογίζουσι ποτέ εις την διεξαγωγήν της υπηρεσίας ώρας του προγράμματος.

Σας σφίγγω όλων το χέρι.

Έν Αθήναις τη 1^η Νοεμβρίου 1947

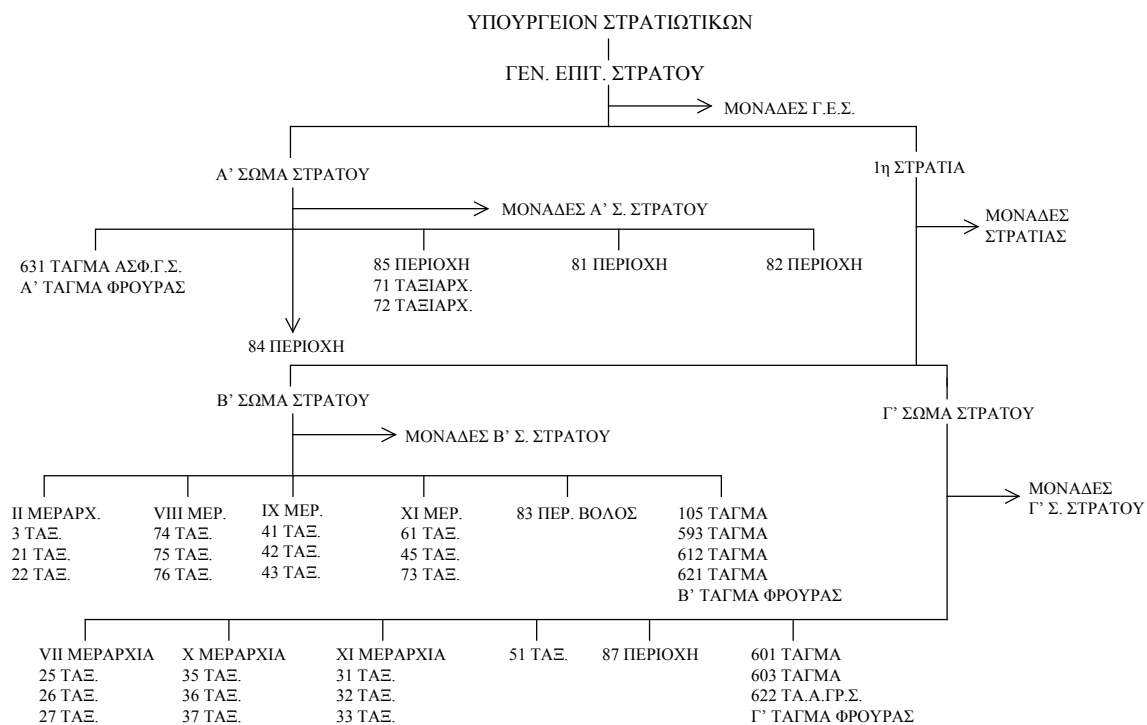
Ο

Αντιστράτηγος Αρχηγός ΓΕΣ

Δ. ΓΙΑΤΖΗΣ

55

**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ
ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ ΜΑΧΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ**

ΕΚ ΤΗΣ Α3 Γ

56

1^η ΣΤΡΑΤΙΑ

ΕΠΕΙΓΟΝ
ΑΚΡΩΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΝ
 ΙΧ/50/1090/ΑΙ
 2/11/47

ΣΧΕΔΙΟΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
 (Συνθηματικόν «ΕΡΙΝΥΣ»)

ΧΑΡΤΑΙ	} 1:100.000	Α.Δ. Αν. 8
ΙΩΑΝΝΙΝΑ-ΦΛΩΡΙΝΑ		
ΚΟΝΙΤΣΑ - ΣΙΑΤΙΣΤΑ		
ΚΟΡΥΤΣΑ - ΚΑΛΑΜΠΑΚΑ		

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ1. Εχθρός

(α) Δύναμις - θέσεις - φύσις ως Δελτίον Πληροφοριών.

(β) Πιθανάι ενέργειαι και δυνατότητες.

Το μάλλον πιθανό θα είναι ο εχθρός μέχρι επελεύσεως του χειμῶνος να εξακολουθήσῃ αμυνόμενος των σήμερον κατεχομένων υπ' αυτού θέσεων, ελαφρώς μετατιθέμενος βορειότερον, με τάσιν να επαναλάβῃ τας προσπάθειάς του προς επέκτασιν κυρίως εἰς περιοχὴν ΓΡΕΒΕΝΩΝ.

Δεν πρέπει ὅμως να αποκλεισθῇ ὅτι αποσυρόμενος εγκαίρως βορείως ΣΜΟΛΙΚΑ (ὄρ.) θα προσπαθήσῃ να επιχειρήσῃ προς περιοχὴν ΚΑΣΤΑΝΟΧΩΡΙΩΝ διὰ να επεκταθῇ και εδραιωθῇ εἰς την κοιλάδα ΑΛΙΑΚΜΟΝΟΣ (π.)

Ὅπωςδήποτε εἰς πάσαν αποφασιστικὴν ἐνέργειάν μας θα ἀντιδράσῃ και θα ἐνεργήσῃ δι' ἀντιπερισπαστικῶν κρούσεων ἀλλαχού εἰς διάφορα ζωτικά μας σημεία.

2. Ἡ φίλια Ἀεροπορία θα μετᾶσχη του ἀγῶνος ως ἐιδικόν σχέδιον προπαρασκευαστικῆς δράσεως και συμμετοχῆς εἰς την ἀμέσον υποστήριξιν.

ΠΡΟΘΕΣΙΣ

3. Συντριβὴ του Νοτίως της γραμμῆς ΚΟΝΙΤΣΑ (R.9793) ΑΧΕΛΩΟΣ π. - ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΝ (N.3206) ὄγκου των συμμοριτῶν και ἐγκατάστασις των τμημάτων μας προς διαχείμανσιν εἰς τα πλέον ἐνδιαφέροντα χωρία της ζώνης ταύτης.

Ετοιμότης εἰς πάσαν στιγμὴν ὅπως δι' ὄγκου ἐπιθετικῶν δυνάμεων συντριβὴ κάθε νέα προσπάθεια των συμμοριτῶν προς επέκτασιν προς ΧΑΣΙΑ ἢ ΚΑΣΤΑΝΟΧΩΡΙΑ.

ΜΕΘΟΔΟΣ4. Τρόπος ἐνεργείας

(α) Τήρησις στενῆς επαφῆς εἰς την περιοχὴν ΜΕΤΣΟΒΟΥ και ἐνέργεια προς ἐλευθέραν χρήσιν της ἀρτηρίας ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ - ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ.

(β) Λήψις μέτρων καλύψεως κατευθύνσεων ΧΑΣΙΩΝ.

(γ) Δημιουργία ἐντός του βραχυτέρου χρονικοῦ διαστήματος μιας ομάδος κρούσεως (δυνάμεως 2 Ταξιαρχιών) εἰς περιοχὴν ΜΑΥΡΑΝΑΙΟΙ (B.4886) - ΜΕΓΑΡΟΝ (S.4296) και μιας ἐτέρας δυνάμεως Ταξιαρχίας (4 Τάγματα) εἰς περιοχὴν ΕΛΑΙΑΣ (R.8576).

(δ) Απασχόλησις του εχθρού μετωπικώς εις την περιοχήν ΜΕΤΣΟΒΟΥ και αποφασιστική και άνευ αναπαύλας κινήσις των δύο ομάδων κρούσεως εν ταίς γενικαίς κατευθύνσεσις:

-I- ΜΑΥΡΑΝΑΙΟΙ (B.4886) - ΠΕΡΙΒΟΛΙ (S.2882).

-II- ΚΗΠΟΙ (R.9972) - ΒΩΒΟΥΣΑ (S.2278) ή ΚΟΝΙΤΣΑ (R.9793) - ΒΩΒΟΥΣΑ (S.2278)

πρός συντριβήν και εξόντωσιν των νοτίως των κατευθύνσεων τούτων συμμοριακών δυνάμεων.

(ε) Είς περίπτωσιν αποσύρσεως των συμμοριών προς βορράν, δι' επαρκών μεταφορικών μέσων ευρισκομένων επί τόπου, άμεσος μεταφορά των ομάδων κρούσεως της μέν ανατολικής εις περιοχήν ΚΑΣΤΑΝΟΧΩΡΙΩΝ της δε δυτικής προς διείσδυσιν εις την περιοχήν ΣΤΡΑΤΣΙΑΝΗ (N.0205) - ΒΟΥΡΜΠΙΑΝΗ (N.0314).

(στ) Καθ' όλην την διάρκεια της εφαρμογής του σχεδίου τούτου προσπάθεια δημιουργίας εφεδρικών δυνάμεων εις την ΑΝΑΤΟΛΙΚΩΣ ΚΑΣΤΑΝΟΧΩΡΙΩΝ περιοχήν και ενεργητική απασχόλησις των συμμοριών εις ολόκληρον τον τομέα της XV Μεραρχίας προς δημιουργίαν εντυπώσεως γενικής επιθετικής δράσεως.

5. Διατιθέμεναι δυνάμεις

(α) Το Β' Σώμα Στρατού θα διαθέσῃ διά την εφαρμογήν του σχεδίου τούτου:

-I- Την VIII Μεραρχίαν.

-II- Την IX Μεραρχίαν.

-III- Την II Μεραρχίαν.

Τάγματα εν συνόλω δέκα έξ (16) μετά του διαθεσίμου Πυρ/κού Πεδινού, ορειβατικού όλμων 4,2'', πολυβόλων και Λόχων Μεταφοράς Στρατευμάτων.

(β) Θα ενισχυθῇ διά της 33 Ταξιαρχίας εκ του Γ' Σ. Στρατού και ενός Λόχου Μεταφοράς Στρατευμάτων (μερίμνη ΓΕΣ).

(γ) Θα αφήσῃ δι' εδραίωσιν εν τη λοιπή ζώνη του τας πλέον απαραίτητους δυνάμεις τηρούν οπωσδήποτε την περιοχήν ΚΟΝΙΤΣΗΣ (R.9793) - ΜΠΟΥΡΑΖΑΝΙ (R.8895).

6. Προπαρασκευαστικάί ενέργειαι

(α) Το Β' Σώμα Στρατού θα συνεχίσῃ τον αγώνα διά την βελτίωσιν των θέσεων του εις περιοχήν ΜΕΤΣΟΒΟΥ.

(β) Θα καλύψῃ τας κατευθύνσεις ΧΑΣΙΩΝ.

(γ) Θα ενισχύσῃ τας δυνάμεις περιοχής ΚΑΣΤΑΝΟΧΩΡΙΩΝ.

(δ) Θα προετοιμάσῃ επιθετικάς ενεργείας εις περιοχήν XV Μεραρχίας.

7. Οργάνωσις Διοικήσεως

Την διεύθυνσιν των επιχειρήσεων θα έχῃ το Β' Σώμα Στρατού όπερ θα οργάνωσῃ τας διοικήσεις ώστε:

(α) Ο επιθετικός αγών κρούσεως του συγκροτήματος ΜΑΥΡΑΝΑΙΩΝ - ΜΕΓΑΡΟΥ να διευθύνηται υπό του Διοικητού II Μεραρχίας.

(β) Ο επιθετικός αγών κρούσεως του συγκροτήματος ΚΟΝΙΤΣΗΣ υπό του Διοικητού VIII Μεραρχίας.

(γ) Ο μετωπικός εν περιοχή ΜΕΤΣΟΒΟΥ αγών και προς κάλυψιν ΧΑΣΙΩΝ υπό του Διοικητού της IX Μεραρχίας.

8. Χρόνος Εκτελέσεως - Ρυθμός

(α) Έναρξις εκτελέσεως ουχί βραδύτερον ογδόης τρέχοντος.

(β) Ακριβής ημέρα καθορισθήσεται δι' ειδικής διαταγής μου.

(γ) Παντως η κίνησης των ομάδων κρούσεως εις τας ανωτέρω καθορισθείσας γενικάς κατευθύνσεις να μελετηθή και σχεδιασθή κατά τοιούτον τρόπον ώστε εντός τριημέρου αι ομάδες να φθάσωσι εις τους τελικούς αντικειμενικούς σκοπούς, συντριβομένης πάσης συναντηθησομένης αντιστάσεως.

(δ) Ο όλος ρυθμός τόσοι υπό του Σώματος Στρατού όσον και των υφισταμένων κλιμακίων να είναι λίαν εύκαμπτος και να αποβλέπη εις την συνάντησιν και συντριβήν των συμμοριών, ο όλος δέ αγών θα διευθύνηται εις όλα τα κλιμάκια βάσει εγκαίρων και εκμεταλλευσίμων πληροφοριών.

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΙΣ

9. Μερίμνη του Β' ΣΣ, όπερ εγκαίρως θα κοινοποιήση ημίν το καταρτιθισόμενον σχέδιον ανεφοδιασμού, ως και σχέδιον αμέσου μεταφοράς των ομάδων κρούσεως.

10. Θα καταβληθή προσπάθεια όπως διά τον εφοδιασμόν των ομάδων κρούσεως κατά την κίνησιν των μη προκύψη καθυστέρησις και αποφευχθή η υπερβολική διά μεταγωγικών προικοδότησις των Μονάδων ήτις θα τας καταστήση δυσκάμπτους.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΙ

11. Πρωθυμέρον τμήμα Συνδέσμων Στρατιάς (Πρόσκοπος) παρά τω Τακτικώ Στρατηγείω ΙΙ Μεραρχίας.

ΕΙΔΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

12. Το Β' Σώμα Στρατού να υποβάλη εις την Στρατιάν τας διαταγάς επιχειρήσεων και μέχρι της ημέρας εκτελέσεως να έχη βεβαιωθή ότι:

(α) Άπασαι αι υπό των υφισταμένων κλιμακίων εκδοθείσαι διαταγαί εξυπηρετούσι τον σχεδιασθέντα ελιγμόν.

(β) Ότι ελήφθησαν άπαντα τα προπαρασκευαστικά μέτρα.

(γ) ότι εγένοντο άπασαι αι δέουσαι αναγνωρίσεις.

13. Το Σώμα Στρατού να καταρτίση ειδικόν σχέδιον παραπλανήσεως και να καταβάλη προσπάθειαν όπως τα τμήματα αχθώσι εις την τελικήν βάσιν εξορμήσεως την τελευταίαν στιγμήν.

14. ΑΝΑΦΕΡΑΤΕ ΛΗΨΙΝ.

Ο

ΠΑΡΑΛΗΠΤΑΙ

Β' ΣΣ υπ' αριθ. 1 αντ.

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΙΑΣ

αντιστράτηγος Βεντήρης

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΙΣ

ΓΕΣ/Α1 υπ' αριθ. 2 αντ.

Γ' ΣΣ/ Α1 » » 3 »

Στρατηγός » » 4 »

Α1/Σ » » 5 »

Α2/Σ » » 6 »

Α9/Σ » » 7 »

Γ1/Σ » » 8 »

Δ.Α.Σ. » » 9 »

Β.Λ.Υ. » » 10 »

Ημερολόγιον » » 11 »

Διά την ακρίβειαν
Τ.Σ.Υ.

1^η ΣΤΡΑΤΙΑ

ΑΠΟΡΡΗΤΟΝ

Α2 Γραφείον

2/11/47.
Α.Π. 968/71/Α2
Αρ. Αντιτ.ΔΕΛΤΙΟΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ2ας Νοεμβρίου 1947ΔΙΑΤΑΞΙΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΣΥΜΜΟΡΙΤΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΓΡΑΜΜΟΥ-ΒΙΤΣΙ-ΠΙΕΡΡΙΑ.Ανταποκρίνεται εις τας πληροφορίας μέχρι 1^{ης} Νοεμβρίου 1947.I. ΓΡΑΜΜΟΣ.

Αρχηγός: ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ. Έδρα εις περιοχὴν ΠΥΡΓΟΣ (N. 1924)

1ον Τάγμα ΓΡΑΜΜΟΥ	υπό ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ	περ. ΧΙΟΝΑΤΟΥ (N.2438)	Δυν.250
2ον Τάγμα ΓΡΑΜΜΟΥ	υπό ΠΟΡΑΒΑΝ	περ. ΒΑΡΙΚΟ (S.3362)	Δυν.250
5ον Τάγμα ΓΡΑΜΜΟΥ	υπό ΡΙΣΟΠΟΥΛΟΝ	περ. ΛΑΒΔΑ (S.3588)	Δυν.250
6ον Τάγμα ΓΡΑΜΜΟΥ	υπό ΚΑΡΑΜΠΕΡΗΝ	περ. ΚΑΤΑΡΑ (S.3862)	Δυν.250
7ον Τάγμα ΓΡΑΜΜΟΥ	υπό ΛΑΜΠΗΝ	περ. ΚΑΤΑΡΑ (S.3199)	Δυν.250
2ον Τάγμα ΒΙΤΣΙ	υπό ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΝ	περ. ΚΟΤΥΛΗΣ (N.2122) - ΣΠΗΛΙΑ (N.3729) - ΝΟΣΤΙΜΟΝ (N.3027)	Δυν.300
2ον Τάγμα ΜΠΕΛΛΕΣ	υπό ΚΟΛΛΙΑΝ	περ. ΣΤΡΑΤΣΑΝΗ (N.0105) - ΚΑΒΑΣΙΛΑ (R.9597)	Δυν.300
3ον Τάγμα ΚΑΙΜΑΚΤΣΑΛΑΝ	υπό ΟΡΕΣΤΗΝ	περ. ΠΟΛΙΣΤΑ (Π.0401) - ΚΛΕΦΤΗΣ (S.0397)	Δυν.300
Τάγμα ΓΡΑΝΙΤΗ		περ. ΚΛΕΦΤΟΒΡΥΣΗ (N.2717)	Δυν.150
Τάγμα ΑΓΡΑΦΩΝ	υπό ΣΟΦΙΑΝΟΝ	περ. ΑΣΠΡΑ ΛΙΘΑΡΙΑ (S.3860)	Δυν.300
Τάγμα ΑΓΡΑΦΩΝ	υπό ΠΑΙΚΟΝ	περ. ΜΗΛΕΑ (S.3768)	Δυν.250
Διλοχία ΑΓΡΑΦΩΝ	υπό ΑΛΕΥΡΑΝ	περ. ΒΛΑΧΑ (S.3264)	Δυν.250
Τάγμα ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΥ	υπό ΠΛΑΤΕΑΝ	περ. ΒΩΒΟΥΣΑ (Σ.2278)	Δυν.250
1ον Τάγμα ΗΠΕΙΡΟΥ	υπό ΦΩΚΑΝ	περ. ΑΓ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ (S.1067)	Δυν.250
2ον Τάγμα ΗΠΕΙΡΟΥ	υπό ΛΙΑΚΟΝ	περ. ΓΝΕΘΑ (S.1272)	Δυν.200
3ον Τάγμα ΗΠΕΙΡΟΥ	υπό ΚΩΤΟΥΡΑΝ	περ. ΠΕΝΤΕ ΑΛΩΝΙΑ (S.2266)	Δυν.200
1ον Τάγμα ΧΑΣΙΟΝ	υπό ΝΙΚΗΤΗΡΑΝ	περ. ΟΡΛΙΑΚΑ (S.3386)	Δυν.250
Εκ μεταφοράς:			4.200
2ον Τάγμα ΧΑΣΙΩΝ	υπό ΓΟΛΗΝ	περ. ΚΑΤΑΡΑ (S.3662)	Δυν.200
3ον Τάγμα ΧΑΣΙΩΝ	υπό ΜΠΑΡΜΠΑΚΙΤΣΟΝ	περ. ΤΣΟΜΑ ΚΑΡΑΛΗ (S.4177)	Δυν.200
Τάγμα Ευρυτανίας	υπό ΠΑΠΟΥΑΝ	περ. ΒΩΒΟΥΛΑ (S.2278)	Δυν.200
Τάγμα Ευρυτανίας	υπό ΚΟΥΤΡΟΥΚΑΝ	περ. ΒΩΒΟΥΛΑ (S.2278)	Δυν.200
Τάγμα Ευρυτανίας	υπό ΠΥΘΑΓΟΡΑΝ	περ. ΒΩΒΟΥΛΑ (S.2278)	Δυν.200
Διλοχία ΠΙΕΡΡΙΩΝ	υπό ΒΟΛΑΝΗΝ	περ. ΟΡΛΙΑΚΑ (S. 3886)	Δυν.200
Πυρ/χία (4 πυροβ.)	εσημειώθησαν εις	περ. ΠΕΤΡΑ ΜΟΥΚΑ (N.1119)	
Λόχος Ανεξάρτητος	υπό ΠΛΑΤΑΝΟΝ	περ. ΣΙΑΤΙΣΤΗΣ (N.6810)	Δυν. 60
Τμήμα Σαρμποτέρ	υπό ΖΩΗΝ	περ. Ν.Δ. ΤΣΟΤΥΛΙΟΥ (N.4811)	Δυν. 40
ανεξάρτητον			
Τμήμα Σαρμποτέρ	υπό ΤΣΟΛΙΑΝ	περ. ΜΙΚΡΟΒΑΛΤΟΥ (S.9288)	Δυν. 50
ανεξάρτητον			
Κέντρον Εκπαιδεύσεως		περ. ΠΥΡΟΣΤΙΑΣ (S.3275)	Δυν.100
Συμμοριτών			

Σύνολο Συμμοριτών εις περ. ΓΡΑΜΜΟΥ-ΗΠΕΙΡΟΥ

Δυν. 5.650

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

- α) Αρχηγείον Κεντρ. και Δυτ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ εις ΠΕΤΡΑ ΜΟΥΚΑ (Ν.1119).
 β) Αρχηγείον ΧΑΣΙΩΝ (ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ) εις ΠΕΡΙΒΟΛΙ (S.2332) - ΑΒΔΕΛΑ (Β.2935).
 γ) Αρχηγείον ΗΠΕΙΡΟΥ (ΚΟΛΙΓΙΑΝΝΗΣ) πιθανώς μετά των 1^{ου} και 2^{ου} Ταγμάτων ΗΠΕΙΡΟΥ.
 δ) Αρχηγείον ΠΙΕΡΡΙΩΝ (ΤΣΙΧΡΙΤΣΗΣ) εις ΟΡΛΙΑΚΑ (S.3886).
 ε) Αρχηγείον ΑΓΡΑΦΩΝ (ΑΜΑΡΜΠΕΗΣ) εις ΓΡΑΜΜΟΝ.
 στ) Αρχηγείον Ανώτερον ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ (ΚΙΣΣΑΒΟΣ) εις ΓΡΑΜΜΟΝ πιθανώς.

ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ: (γνωστά)

Είς ΦΟΥΡΚΑ (Ν.1504)-ΣΚΑΛΑ (Ν.1130)-ΑΓ. ΖΑΧΑΡΙΑΝ (Ν.1232)-ΖΑΡΒΕΝΙΤΣΑ (Ν.1237).

ΑΠΟΘΗΚΑΙ: (γνωστά)

Είς ΠΕΥΚΟΦΥΤΟΝ (Ν.1819) - ΠΕΡΙΒΟΛΙ (S.2882).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

Είς ΑΓ. ΖΑΧΑΡΙΑΝ εσημειώθη την 15/10 συγκέντρωσις 500 γυναικών επιστρατευσεϊσών.

Είς περιοχήν ΓΡΑΜΜΟΥ αι συμμορίτισσαι ενήργησαν επιστράτευσιν όλων των κατοίκων ανεξαρτήτως φρονημάτων και από ηλικίας 17 - 33 ετών διά τους άνδρας και 17 - 26 διά τας γυναίκας.

II. ΒΙΤΣΙ

Αρχηγός ΑΜΥΝΤΑΣ. Έδρα περ. ΒΑΤΟΧΩΡΙΟΥ (Ν. 3758).

Τάγμα ΒΑΓΕΝΑ - ΣΠΑΡΤΑΚΟΥ	περ. ΜΑΚΡΥΧΩΡΙ (Ν.4858)	Δυν.250
Διλοχία ΦΩΚΑ	περ. ΑΝΤΑΡΤΙΚΟΥ (Ν.4368)- ΚΡΑΤΕΡΟΥ (Ν.5378)	Δυν.200
Διλοχία ΓΑΡΕΠΗ	περ. Δυτικώς ΑΝΤΑΡΤΙΚΟΥ	Δυν.200
Τμήμα Ιππικού	περ. ΑΝΤΑΡΤΙΚΟΥ	Δυν. 40
Τμήμα Ιππικού	περ. ΣΚΟΠΟΣ (Ν.8177)	Δυν. 40
Λόχος ΤΟΡΝΙΚΙΔΗ	περ. ΣΚΟΠΟΣ (Ν.8177)	Δυν.100

Σύνολον Συμμοριτών εις ΒΙΤΣΙ περίπου Δυν.830

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

- α) Είς περιοχήν ΣΚΟΠΟΥ (Ν.8177) εσημειώθη ύπαρξις 4 πυροβόλων.
 β) Νοσοκομεία υπάρχουν εις ΑΓ. ΓΕΡΜΑΝΟΝ (Ν.4078) και ΠΥΒΟΝ (Ν.2669).

III. ΠΙΕΡΡΙΑ

Αρχηγός ΤΣΙΧΡΟΤΣΗΣ. Έδρα μετακινήθη μετά Διλοχίας ΒΟΛΑΝΗ το τρίτον 10ήμερον προς ΓΡΑΜΜΟΝ. Εσημειώθη 29/10 εις περιοχήν ΟΡΛΙΑΚΑ (S.3886).

Διλοχία ΛΙΑΚΟΠΟΥΛΟΥ	περ. ΠΛΑΤΥΔΡΟΜΟΣ (Ο.3419)	Δυν.20 0
Διλοχία ΑΠΑΡΝΑΔΗ	περ. ΠΑΠΑ ΧΩΡΑΦΙΑ (Ο.2614)	Δυν.10 0
Διλοχία ΦΩΤΕΙΝΟΥ	περ. ΑΓ. ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ (Τ.5274)- ΠΛΑΤΑΜΩΝ (Τ.5674)	Δυν.28 0
Έμπεδον Συμμ.	περ. ΚΟΚΚΙΝΟΜΗΛΟΣ (Τ.2587)	Δυν.80
Λόχος υπό ΓΑΛΑΝΗ (υπό εξακρίβωσιν)	περ. ΠΛΑΤΑΜΩΝΟΣ (Τ.5674)	Δυν.60

Σύνολον συμμοριτών εις περιοχήν ΠΙΕΡΡΙΩΝ - ΟΛΥΜΠΟΥ:
Δυν.720

Το Β2 Γραφείον
Τ.Σ.Υ.
ΔΗΜ. ΣΕΙΡΑΔΑΚΙΣ Αντ/χης Πεζ.

57

IIα ΜΕΡΑΡΧΙΑ
Γραφείον ΑΙ

ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ
ΣΤΓ 912 τη 9-12-1947

ΕΚΘΕΣΙΣ

Επιχειρήσεως «ΕΡΙΝΥΣ»
από 1-11-47 μέχρι 3-12-47

ΧΑΡΤΑΙ: ΓΡΕΒΕΝΑ	} 1:100.000
ΚΑΛΑΜΠΑΚΑ	
ΚΟΝΙΤΣΑ	
ΙΩΑΝΝΙΝΑ	

ΜΕΡΟΣ ΑΕΙΣΑΓΩΓΗ:

Οι συμμορίται μετά την αποτυχία των εις την περιοχήν ΜΕΤΣΟΒΟΥ συνεγκεντρώθησαν εις την περιοχήν Αν. ΚΟΝΙΤΣΗΣ, Δυτ. ΜΑΥΡΑΝΑΙΩΝ - ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΥ και Βορ. ΜΕΤΣΟΒΟΥ.

Το Β' ΣΣ υπό τύπον ενδείξεων εξέδωσε τας Α.Α.Π. 808/31-10-47 και Α.Α.Π. 822/2-11-47 προπαρασκευαστικάς Δ/γας, δι' ων ενημερούντο αι Μεγάλαι Μονάδες περί μελλοντικών σοβαρών κρούσεων κατά του εχθρού. Συγκεκριμένως, ειδοποιούμεθα ότι επρόκειτο περί επιχειρήσεων ευρείας κλίμακος, (αίτινες και απήτουν ανάλογον προπαρασκευήν) διά συμμετοχής της IIας Μεραρχίας με τμήματα κρούσεως δύο Ταξιαρχίας (21^η και 33^η) και με γενικήν κατεύθυνσιν από περιοχήν ΜΑΥΡΑΝΑΙΩΝ - ΜΕΓΑΡΟΥ προς ΠΕΡΙΒΟΛΙ, ΤΗΣ VIIIης Μεραρχίας με τμήματα κρούσεως δύο περίπου Ταξιαρχιών και με γενικήν κατεύθυνσιν από περιοχήν ΚΑΛΠΑΚΙΟΥ προς ΒΩΒΟΥΣΑ και τέλος της IXης Μεραρχίας διά τριών περίπου Ταξιαρχιών, ίνα διά τούτων εμποδίση διαρροήν των συμμοριτών προς Νότον και να έχη ετοιμότητα κινήσεως προς Βορράν.

Διά των ανωτέρω επιχειρήσεων το ΣΣ εσκόπει να εξοντώσῃ ἢ να επιφέρῃ σοβαρώτατα πλήγματα εις τους συμμορίτας, οίτινες με καταπεπτωκός ηθικόν (από αποτυχία καταλήψεως ΜΕΤΣΟΒΟΥ) συνεκεντρώθησαν εις την ως άνω περιοχήν δι' αναδιοργάνωσιν, ανεφοδιασμόν κ.λ.π.

Η Μεραρχία κατέβαλλεν ευθύς εξ αρχής πάσαν προσπάθειαν (της 33^{ης} αφίχθεις εις ΚΟΖΑΝΗΝ από της 5^{ης} Νοεμβρίου και εντεύθεν) διά νέας επιχειρήσεις, καθ' όσον αυτή μόλις επέστρεψεν εκ περιοχής ΜΕΤΣΟΒΟΥ (506 Τάγμα παρέμεινεν εις ΙΧην Μεραρχίαν μέχρι της 16^{ης}-11-47, ότε επανήλθεν εις την διάθεσιν της Ταξιαρχίας του).

Η 21^η Ταξιαρχία λόγω των δυσμενών καιρικών συνθηκών εις περιοχήν ΜΕΤΣΟΒΟΥ και της ουχί καλής διατροφής των κτηνών, είχεν άμεσον ανάγκην αντικαταστάσεως τούτων ως και αναδιοργανώσεως των τμημάτων της.

Τούτο επραγματοποιήθη εντός βραχυτάτου χρονικού διαστήματος.

Η ως άνω Ταξιαρχία διά την αντικατάστασιν των κτηνών αντιμετώπισεν σοβαράς δυσχερείας, καθ' όσον έδει να επιταχώσι έτερα εκ της περιοχής της Μεραρχίας, εις ην παρατηρείται σπάνις κτηνών, διό κατόπιν συνεννοήσεως με ΧVην Μεραρχίαν, προέβη και αυτή εις επίταξιν κτηνών εκ της ζώνης ευθύνης της προς όφελος της 21^{ης} και 33^{ης}, εις ην παρεδώθησαν εκ της 21^{ης}, 300 επίτακτα κτήνη.

Η 33^η Ταξιαρχία αφίχθη με πολλάς ελλείψεις και η Μεραρχία εμερίμνησαν διά την ταχείαν συμπλήρωσιν της. Διετέθησαν:

Κτήνη 300.

Ορεινόν Χειρουργείον.

Ουλαμός όλμων 4.2΄΄.

Ελέγκτης αέρος μετά πλοκάμου.

Πάντα ταύτα εις βάρος 21^{ης} Ταξιαρχίας.

Ούτω συνεπληρώθησαν αι ελλείψεις της 33^{ης} Ταξιαρχίας και εισήλθεν αυτή εις τον αγώνα την 11-11-47.

Η εξέλιξι των επιχειρήσεων της Μεραρχίας ως και τα αποτελέσματα τούτα εμφάνονται ακολούθως:

1-11-47

Ουδέν άξιον λόγου.

2-11-47

Ελήφθη η Α.Α.Π. 822/2-11-47 Δ/γή Β΄ ΣΣ, δι΄ ης δημιουργούνται δύο ομάδες κρούσεως, μία εις περιοχήν ΜΑΥΡΑΝΑΙΟΙ - ΜΕΓΑΡΟΝ υπό Διοίκησιν ΙΙας Μερ/χίας εκ των 21 και 33 Ταξιαρχιών (της 33^{ης} Ταξ/ρχίας διατεθείσης υπό του Γ΄ ΣΣ) δι΄ ενέργειαν Β. και Ν. ΟΡΛΙΑΚΑ και ετέρα εις περιοχήν ΚΑΛΠΑΚΙ υπό VIIIην Μερ/χίαν δι΄ ενέργειαν προς ΒΩΒΟΥΣΑ. Ημέρα ενάρξεως επιχειρήσεως θα ωρίζετο υπό Β΄ ΣΣ.

Κατόπιν της ανωτέρω Δ/γής η Μεραρχία εξέδωσε την προπαρασκευαστικήν Α.Α.Π. 196/ 3-11-47 Δ/γήν προς 21 Ταξ/χίαν.

Διάταξις.

Τακτικό Στρατηγείον Μεραρχίας: ΤΣΟΤΥΛΙ

Σ.Δ. 21 Ταξ/ρχίας: ΓΡΕΒΕΝΑ

504 Τάγμα: ΓΡΕΒΕΝΑ

505 Τάγμα: ΜΑΥΡΑΝΑΙΟΙ

506 Τάγμα: Περιοχή ΜΕΤΣΟΒΟΥ υπό ΙΧ Μερ/χίαν.

Σ.Δ. 22ας Ταξ/ρχίας: ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΣ

507 Τάγμα: ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΣ με Λόχον εις ΑΥΓΕΡΙΝΟΝ.

508 Τάγμα: ΤΣΟΤΥΛΙ με Λόχον εις ΓΡΕΒΕΝΑ και Λόχον εις ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΝ.

509 Τάγμα: Περιοχή ΔΑΜΑΣΚΗΝΙΑΣ με λόχον εις ΚΛΕΨΙ (Ν.3316)

33 Ταξιαρχία δεν αφίχθη εισέτι.

Σ.Δ. 101 Σ.Π.Π.: ΚΟΖΑΝΗ

Πυρ/χία 101 Σ.Π.Π.: ΤΣΟΤΥΛΙ

Ουλαμός 101 Σ.Π.Π.: ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΣ

Πυρ/χία 101 Σ.Π.Π.: ΓΡΕΒΕΝΑ

Ουλαμός 104 Σ.Π.Π.: ΜΑΥΡΑΝΑΙΟΙ

Σ.Δ. 2^{ου} Συν/τος Αναγ/σεως: ΛΑΡΙΣΑ

Ουλαμός Συν/τος Αναγ/σεως: ΓΡΕΒΕΝΑ

Ουλαμός Συν/τος Αναγ/σεως: ΤΣΟΤΥΛΙ

Ουλαμός 132 Μ. Όλμων 4,2΄΄ εις 505 Τάγμα

Ουλαμός 133 Μ. Όλμων 4,2΄΄ εις 506 Τάγμα

Ουλαμός 133 Μ. Όλμων 4,2΄΄ εις 509 Τάγμα

3-11-47

Ελήφθη η Α.Α.Π. 823/2-11-47 Δ/γή Β΄ ΣΣ, δι΄ ης η 33 Ταξ/χία υπάγεται υπό ΙΙ Μεραρχίαν. Στρατηγείον 33 Ταξ/χίας, 517 Τάγμα, 779 Μ.Λ.Μ., 329 Συνεργείον θα εκινούνται διά ΚΟΖΑΝΗΝ. Μέχρι εσπέρας δεν αφίχθησαν ανωτέρω τμήματα. Εξεδόθη η υπ΄ αριθ. Α.Π. 3155, δι΄ ης το 517 Τάγμα επομένην αφίξεως εις ΚΟΖΑΝΗΝ αχθή εις περιοχήν ΜΑΥΡΑΝΑΙΩΝ.

Συμβάντα: Συμμορίται επλησίασαν τμήματα ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΥ. Εκδηλωθείσα κίνησις υπό 507 Τάγματος ηνάγκασεν τούτους να αποσυρθούν πρό Δυσμάς.

Απώλειαι: Η. 0

Προυσιάσθησαν δύο ένοπλοι συμμορίται.

Διάταξις: Λόχος 508 Τάγματος από ΓΡΕΒΕΝΑ εις ΤΣΟΤΥΛΙ. Λοιπή αμετάβλητος.

4-11-47

Ενέδραι εις περιοχήν 21 και 22 Ταξιαρχιών ουδέν εσημείωσαν. Στρατηγείον 33 Ταξ/χίας και 517 Τάγμα αφίχθησαν εις ΚΟΖΑΝΗΝ.

5-11-47

Εξεδώθη η υπ' αριθ. Α.Π. 3175 Δ/γή, δι' ης ορίζεται όπως το δεύτερον αφιχθησομένον Τάγμα της 33 Ταξιαρχίας αχθή εις περιοχήν ΚΥΡΑ - ΚΑΛΗ (Σ.5193) και επομένην εις ΟΡΟΠΕΔΙΟ (Σ.4696).

Ομοίως η Α.Π. 3179 Δ/γή δι' ης το τρίτον αφιχθησομένον Τάγμα εις ΚΟΖΑΝΗΝ κατευθυνθή αυθημερόν εις ΓΡΕΒΕΝΑ και επομένην εις περιοχήν ΚΑΣΤΡΟΥ (Σ.4593).

Διά προφορικής Δ/γής ετροποποιήθη η Α.Α.Π. 822 Δ/γή Β' ΣΣ ως προς την κατεύθυνσιν ενεργείας της ομάδος κρούσεως ΙΙας Μερ/χίας. Κατόπιν τούτου η Μερ/χία εξέδωσε την Α.Π. 3182 Δ/γήν δι' ης ορίζεται Στρατηγείον 33^{ης} Ταξιαρχίας και Τάγμα εις ΓΡΕΒΕΝΑ.

Έτερα δύο Τάγματα περιοχήν ΜΑΥΡΑΝΑΙΩΝ.

Συμβάντα: Ουδέν άξιο λόγου.

Διάταξις: Στρατηγείον 33^{ης} Ταξ/χίας από ΚΟΖΑΝΗΝ εις ΓΡΕΒΕΝΑ.
517 Τάγμα εις περιοχήν ΜΑΥΡΑΝΑΙΩΝ.

6-11-47

Ελήφθη η υπ' αριθ. Α.Π. 5538/5-11-47 Δ/γή Β' ΣΣ, δι' ης ακυρούται η Α.Α.Π. 822. Διά ταύτης ορίζεται συγκέντρωσις 33^{ης} Ταξ/χίας εις περιοχήν ΜΑΥΡΑΝΑΙΩΝ. Η διάταξις της δέον να προσφέρεται διά κίνησιν είτε προς κατεύθυνσιν ΜΑΥΡΑΝΑΙΟΙ - ΜΟΝΑΧΙΤΙ - ΜΗΛΕΑ είτε προς κατεύθυνσιν ΑΛΑΤΟΠΕΤΡΑ - ΠΟΛΥΝΕΡΙ - ΑΒΔΕΛΑ - ΠΕΡΙΒΟΛΙ.

Η 21^η Ταξ/χία θα εξασφαλίση περιοχήν ΓΡΕΒΕΝΩΝ.

Εξεδόθη η υπ' αριθ. Α. Π. 3189 Δ/γή δι' ης κοινοποιείται η ανωτέρω Δ/γή Β' ΣΣ προς 21 και 33 Ταξ/χίας.

Συμβάντα: Συμμορίται κατέχοντες υψώματα ΒΑΡΕΓΚΑ (Ν.3404) - ΠΑΛΗΟΜΟΝΑΣΤΗΡΟ (Ν.3503) - ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ (Ν.3705) προσέβαλαν πρώϊαν φάλαγγα ανεφοδιασμού ΤΣΟΤΥΛΙΟΥ - ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΥ. Τμήματα κινηθέντα εκ ΤΣΟΤΥΛΙΟΥ και ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΥ ανέτρεψαν εχθρόν.

Απώλειαι: Η. 0

Σ.Ν. 1, Τ. 1.

Είς 505 Τάγμα παρουσιάσθη εις ένοπλος συμμορίτης.

Είς 22αν Ταξ/χίαν παρουσιάσθη έτερος ένοπλος.

7-11-47

Συλληφθέντες την 3-11-47 τρείς ναρκοθέται εις περιοχήν ΤΣΟΤΥΛΙΟΥ, οδηγούμενοι προς κατάδειξιν αποθήκης ναρκών και αποπειραθέντες να δραπετεύσωσι εφονεύθησαν.

518 και 519 Τάγματα αφίχθησαν εις περιοχήν ΓΡΕΒΕΝΩΝ - ΔΟΞΑΡΑ (Σ.5389).

8-11-47

η Μερ/χία εξέδωσε την υπ' αριθ. Α.Π. 3197 Δ/γήν επιχειρήσεων ``ΚΕΝΤΑΥΡΟΣ`` με πρόθεσιν την εξόντωσιν των συμμοριτών εις περιοχήν ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΥ - ΤΣΟΤΥΛΙΟΥ - ΜΑΥΡΑΝΑΙΩΝ και εκκαθάρισιν ταύτης και χρόνο ενάρξεως την 9-11-47 ώραν 0700.

Ελήφθη η Α.Α.Π. 848 Δ/γή Β' ΣΣ δι' ης ορίζεται κατεύθυνσις επιθετικής ενεργείας Μερ/χίας ΑΛΑΤΟΠΕΤΡΑ - ΠΟΛΥΝΕΡΙ - ΑΒΔΕΛΑ - ΠΕΡΙΒΟΛΙ. Συνιστάται όπως Τμήματα ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΥ - ΚΑΣΤΑΝΟΧΩΡΙΩΝ επιδείξωσιν ενεργητικότητα.

Ελήφθη η Α.Α.Π. 850/8-11-47 Δ/γή Β' ΣΣ δι' ης ορίζεται έναρξις επιχειρήσεως υπό ομάδας κρούσεως Μερ/χίας η 11-11-47. Συνθηματικών επιχειρήσεως «ΕΡΙΝΥΣ».

Διάταξις:

Τακτικόν Στρατηγείον Μερ/χίας εκ ΤΣΟΤΥΛΙΟΥ εις ΓΡΕΒΕΝΑ.

Σ.Δ. 22ας Ταξ/χίας εκ ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΥ εις ΤΣΟΤΥΛΙ.

9-11-47

Κατόπιν Α.Α.Π. 850 Β' ΣΣ η Μερ/χία καθώρισεν ημέραν ενάρξεως επιχειρήσεως ``ΚΕΝΤΑΥΡΟΣ`` την 11-11-47.

Συμβάντα: Συμμορία δυνάμεως διλοχίας προσέβαλον την 082200 το χωρίον ΑΜΥΓΔΑΛΙΑ (Σ. 5100), αποκρουσθέντες υπό ΜΑΥ χωρίου.

Πρωίαν σήμερον επανέλαβον επίθεσιν κατέχοντες υψώματα ΠΡΟΦ. ΗΛΙΑ (Σ.492955) - ΚΟΥΤΣΟΡΑΧΗ (Ν.504005).

Τμήμα ΜΑΥ χωρίου εξήντησε πυρ/κά και συνεπτύχθη εις ΕΛΕΥΘΕΡΟΝ. Διετάχθη κινήσεις δυνάμεων Χωρ/κής ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ και ΒΑΤΟΛΑΚΟΥ και Λόχου μετά Μ. Α. Δ. εκ ΓΡΕΒΕΝΩΝ. Ο αγών εσυνεχίσθη μέχρι της 2000 ώρας. Έτερος Λόχος εκινήθη εκ ΓΡΕΒΕΝΩΝ προς ενίσχυσιν την 2130. Ο εχθρός πιεσθείς υπό ημετέρων δυνάμεων συνεπτύχθη προς Β. Δ. Τον αγώνα υπεστήριξε Πυρ/κόν εκ ΓΡΕΒΕΝΩΝ και Αεροπορία διά δύο ΣΠΙΤΦΑΙΕΡΣ.

Απώλειαι: Η.Ν. 1 (Μ.Α.Υ.), Τ. 1. σπλ. 2 (Μ.Α.Υ.)

Σ.Ν. 1, Τ. 9 εξηκριβωμένοι.

Είς 21ην Ταξ/χίαν παρουσιάσθη εις αυτοαμυνίτης.

Ελήφθη η Α.Α.Π. 851 Δ/γή Β' ΣΣ ήτις δεν αποκλείει και την Νοτίως ΟΡΛΙΑΚΑ ενέργειαν της επιχειρήσεως ``ΕΡΙΝΥΣ`` αναλόγως των πληροφοριών περί του εχθρού.

10-11-47

Ελήφθη η Α.Α.Π. 852 Δ/γή Β' ΣΣ ήτις καθορίζει κατεύθυνσιν ενεργείας Μεραρχίας ΜΑΥΡΑΝΑΙΟΙ - ΜΟΝΑΧΙΤΙ - ΣΗΜΑΝΤΡΟΝ - ύψ. 1722 - ΜΗΛΕΑ. Σκοπός η συντριβή των εις περιοχόν Δ. ΜΟΝΑΧΙΤΙ συμμοριτών και εν συνεχεία των εις περιοχόν Β.Δ. ΜΗΛΕΑΣ συμμοριτών του Αρχηγείου ΑΓΡΑΦΩΝ.

Κατόπιν της ανωτέρω Δ/γής η Μερ/χία εξέδωσε την Α.Π. 3206 δι' ης τροποποιείται η Α.Π. 3197/8-11-47 Μερ/χίας λόγω μή συμμετοχής 33^{ης} Ταξ/χίας εις επιχείρησιν ``ΚΕΝΤΑΥΡΟΣ``, καθ' όσον αυτή την 11-11-47 θέλει ενεργήση Νοτίως ΟΡΛΙΑΚΑ.

Η ενέργεια εκκαθαρίσεως περιοχής ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΥ - ΤΣΟΤΥΛΙΟΥ - ΜΑΥΡΑΝΑΙΩΝ ανατίθεται εις Τμήματα 21 και 22 Ταξ/χιών.

Επίσης εξεδόθη η Α.Π. 3205 Δ/γή Μερ/χίας. Διά ταύτης η 33^η Ταξ/χία διετάσσετο όπως κινηθή εκ περιοχής ΜΑΥΡΑΝΑΙΩΝ την 110700 εν τη γενική κατεύθυνση ΜΑΥΡΑΝΑΙΟΙ - ΜΟΝΑΧΙΤΙ - ΜΗΛΕΑ. εις την διάθεσιν της Ταξ/χίας σύν Ουλαμός, ΔιμοιρίαΜηχ/κού, ελεγκτής Αέρος με όχημα επαφής. Διά την κινήσιν της διετέθησαν 300 ημίονοι έξ επιτάξεως.

21^η Ταξ/χία ως και το ορεινόν Χειρουργείον αυτής.

Υπεβλήθη η Α.Π. 3207 αναφορά προς Β' ΣΣ δι' ης ζητείται η επάνοδος του 506 Τάγματος έξ ΙΧ Μερ/χίας προς αντιμετώπισιν ενεργειών εχθρού εις περιοχόν ΜΑΥΡΑΝΑΙΟΙ - ΓΡΕΒΕΝΑ - ΤΣΟΤΥΛΙ - ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΣ.

Συμβάντα: Αναγνωριστικά περίπολοι 22ας Ταξ/χίας ουδέν εσημείωσαν.

Διάταξις: Διλοχία 509 Τάγματος από ύψ. ΟΡΛΙΑ (Ν.3122) εις ΔΑΜΑΣΚΗΝΙΑΝ.

11-11-47

Εξεδόθη η Α.Π. 3216 Δ/γή Μερ/χίας. Διά ταύτης Διλοχία 21^{ης} Ταξ/χίας διετάσσετο να εγκατασταθή από αύριον εις (Ν.4101) προς κάλυψιν Νότων και πλευρών κινηθησομένης Διλοχίας 508 προς ΤΖΟΥΜΑ προς υποστήριξιν 507 Τάγματος.

Ομοίως η Α.Π. 3211 δι' ης Διλοχίας 509 Τάγματος έδει να κινηθή αύριον από ΔΑΜΑΣΚΗΝΙΑ προς ΣΠΗΛΑΙΟΝ ίνα συμβάλη εις ενέργειαν 73 Ταξ/χίας από ΑΡΓΟΣ ΟΡΕΣΤΙΚΟΝ προς ΣΠΗΛΑΙΑ.

Ενέργειαι:

507 Τάγμα (μείον λόχου): Από πρωίας εκινήθη εκ ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΥ προς ύψωμα ΤΖΟΥΜΑ (Ν.372013) - ΚΑΛΛΟΝΗ.

508 Τάγμα (μείον Διλοχία): Από πρωίας εκινήθη εκ ΤΣΟΤΥΛΙΟΥ προς ΑΓ. ΚΟΣΜΑΝ (Ν.4202).

501 Τάγμα (μείον Διλοχία): Εκινήθη από περιοχόν ΟΡΟΠΕΔΙΟΥ προς ΑΓ. ΚΟΣΜΑΝ.

517 Τάγμα: Εκινήθη συμφώνως τη Δ/γή εκ ΜΑΥΡΑΝΑΙΩΝ προς ΜΟΝΑΧΙΤΙ.

518 Τάγμα: Εκινήθη προς (Σ.445790).

Συμβάντα:

507 Τάγμα: Συνήντησε ισχυράς εχθρικής αντιστάσεις επί ύψ. ΠΑΛΗΟΜΟΝΑΣΤΗΡΟ. Κατόπιν αγώνος ανέτρεψεν ταύτους. Συνέχισαν κινήσιν συνήντησεν ετέρας αντιστάσεις επί ύψ. ΤΖΟΥΜΑ το οποίο κατελήφθη την 1640 ώραν κατόπιν αλληπαλλήλων ημετέρων επιθέσεων. Ο αγών εσυνεχίσθη μέχρι της 2100 ώρας, του εχθρού κατέχοντος τας Ν. και Ν. Α. κλιτείες, και χρησιμοποιούντος όλμους 3'' και πολ/λα. Πυρ/κόν ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΥ υπεστήριξεν ενέργειαν ταύτην.

508 Τάγμα: Ήχθη εις περιοχὴν ΑΓ. ΚΟΣΜΑΣ άνευ επεισοδείου. Συνέχισαν κινήσιν προς ύψοδ. 1092 (Σ.405983) την 1500 ώραν συνήντησεν εχθρόν όστις κατείχεν ισχυρώς άνω ύψωμα. Τας νυκτερινάς ώρας εδραιώθη εις (Σ.408995).

504 Τάγμα: Η εκ περιοχής ΟΡΟΠΕΔΙΟΥ, Διλοχία ήχθη εις περιοχὴν ΑΓ. ΚΟΣΜΑΝ άνευ επεισοδείου.

517 Τάγμα: Κατά κινήσιν του συνήντησεν εχθρόν επί υψωμάτων Β. και Β.Δ. ΜΟΝΑΧΗΤΙ.

518 Τάγμα: Έφθασεν εις Σ. 445790 άνευ επεισοδίων. Αεροπορία υπεστήρηξεν ενέργειαν 33 Ταξ/χίας διά δύο ΣΠΙΤΣ και 1 ΧΑΡΒΑΡΝΤ το οποίο και εβλήθη υπό εχθρικών πυρών.

Απώλειαι έξ ενεργειών

507 Τάγμα: Η.Ν. 4, Τ. 7 (1 Αξ/κός)

508 Τάγμα: Η.Ν. 2, Σ. Ν. 4, Τ. 12

Διάταξις:

Τ. Σ. 33^{ης} Ταξιαρχίας και λόχος 519 Τάγματος εις ΜΑΥΡΑΝΑΙΟΥΣ.

519 Τάγμα εις (Σ.462860) - (Σ.471859).

518 Τάγμα εις (Σ.4480) - (Σ.445790).

517 Τάγμα εις (Σ.421809).

12-11-47

α) Διά της υπ' αριθ. 1431 Δ/γής Μεραρχίας διετάχθη Διλοχία 509 Τάγματος αναστείλῃ την προς ΣΠΗΛΑΙΑ κινήσιν της λόγω σοβαράς προσβολής ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΥ - ΑΥΓΕΡΙΝΟΥ υπό συμμοριτών. Πυρ/κόν ΤΣΟΥΤΥΛΙΟΥ προωθηθή προς υποστήριξιν προσβαλλομένων τμημάτων.

β) Ελήφθη η Α.Α.Π. 869 Δ/γή Β' ΣΣ δι' ης η ΙΧ Μεραρχία διετάσσετο υποβοηθήση ενέργειαν 33^{ης} Ταξ/χίας δι' εκδηλώσεως επιθετικής ενεργείας, από ΣΑΛΤΑΓΚΙΝΙ προς ΤΣΟΥΚΑ - ΚΑΡΑΛΗ. Ομοίως η Α.Α.Π. 870 Β' ΣΣ ήτις ορίζει όπως μετά κατάληψιν ΜΕΓ. ΡΑΧΗΣ, 33 Ταξιαρχία εγκατασταθή σταθερώς και προωθήση αναγνωρίσεις προς ΜΠΑΤΑΒΑΡΔΑ - ΜΙΚΡΟΛΕΙΒΑΔΟ - ΤΡΑΒΗΜΕΝΗ.

γ) Η Μεραρχία εξέδωσε την Α.Π. 3226 Δ/γή προς 33ην Ταξιαρχίαν δι' εκτέλεσιν της Α.Π. 870 Δ/γής Β' ΣΣ

Ενέργειαι - Συμβάντα:

α) Από 112200 μέχρι 120230 συμμορίται προσέβαλλον διά καταιγιστικών πυρών όλμων - πολ/λων και συνεχών επιθέσεων τμήματα 507 Τάγματος επί ύψοδ. ΤΖΟΥΜΑ.

Άπασαι αι επιθέσεις των αποκρούσθησαν.

β) Από 112130 μέχρι 120130 συμμορίται προσέβαλλον τμήματα ΑΥΓΕΡΙΝΟΥ (Ν. 3311) άνευ αποτελέσματος.

γ) Από 120700 συμμορίται εξεδήλωσαν ταυτόχρονον επίθεσιν εναντίον της μικράς φρουράς ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΥ (Λόχου) και ΑΥΓΕΡΙΝΟΥ. Το β' κλιμάκιον 507 Τάγματος ως και ο λόχος αντέταξαν σθεναράν άμυναν και απέκρουσαν επανειλημμένας και σφοδράς επιθέσεις των συμμοριτών. Πρός ενίσχυσιν τμημάτων ΑΥΓΕΡΙΝΟΥ διετάχθη κινήσις απάντων διαθεσίμων τμημάτων ΤΣΟΥΤΥΛΙΟΥ και δύο Διμοριών έξ υψώματος ΚΛΕΨΙ. Ός δε αναφέρεται ανωτέρω, διά της 1431 Δ/γής Μεραρχίας, διετάχθη διλοχία 509 Τάγματος ν' αναστείλῃ κινήσιν της προς ΣΠΗΛΑΙΑ και να σπεύσῃ προς ενίσχυσιν ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΥ - ΑΥΓΕΡΙΝΟΥ. Επίσης 507 Τάγμα (μείον Λόχος) εκ ΤΖΟΥΜΑΣ διετάχθη να αχθή προς ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΝ.

δ) Συμμορίται επανέλαβον σφοδροτέραν επίθεσιν χρησιμοποιήσαντες πυρ/κόν 7,5 κατά ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΥ και αφθονίαν βλημάτων όλμων. Αεροπορία επεμβάσα από πρωινών ωρών υπεβοήθησε τα μέγιστα εις την απόκρουσιν των επιθέσεων.

ε) Την 1400 ώραν Τμήματα ΚΛΕΨΙ ηνώθησαν με τμήματα ΑΥΓΕΡΙΝΟΥ. Την 1430 το 507 Τάγμα προσέβαλλεν εκ των πλευρών τους κατά ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΥ επιτιθεμένους. Ο αγών εσυνεχίσθη μέχρι της 1830 οπότε ο εχθρός υπεχώρησεν.

στ) Είς ζώνην ενεργείας 33 Ταξ/χίας εχθρός αντέταξεν καθ' όλην την ημέραν πείσμονα αντίστασιν και ούτω άπασαι αι προσπάθειαι του 517 Τάγματος προς κατάληψιν του ύψ. 1259 απέτυχαν προσκρούσασαι, επί ισχυρώς οργανωμένης μετά σκεπάστρων τοποθεσίας του εχθρού, παρά την σοβαράν υποστήρηξιν της αεροπορίας και του πυρ/κού. Ο αγών διήρκεσεν μέχρι των πρωινών ωρών.

Απώλειαι:

507 Τάγμα Η.Ν. 1 (Αξ/κός), Τ. 13 (2 Αξ/κοί).

33^η Ταξιαρχία Η.Τ. 1

Συμμοριτών Ν. 6, Τ. 7 εις 507 Τάγμα. Αι απώλειαι των συμμοριτών υπολογίζονται εις 40 νεκρούς και 50 τραυματίας από καταθέσεις παρουσιασθέντων συμμοριτών. Παρουσιάσθησαν εις 507 εις ένοπλος, εις τμήματα 21 Ταξιαρχίας εις ένοπλος.

Είς περιοχίν 33 Ταξ/χίας συμμορίται Ν. 7. Παρεδόθησαν 10 συμμορίται.

Διάταξις:

517 Τάγμα εις (Σ.421809)

518 Τάγμα εις (Σ.445790)

519 Τάγμα εις (Σ.447820)

Τμήματα 21 και 22 Ταξιαρχιών επανήλθον αρχικάς των θέσεις.

Πυρ/κόν: Ουλαμός 104 Σ.Π.Π. εις ΜΑΥΡΑΝΑΙΟΥΣ. Πυρ/χία 101 Σ.Π.Π. εις (Σ.4687) διατεθείσα όπου επ' ωφελείας Ταξιαρχίας 33^{ης}.

13-11-47

α) Υπεβλήθη η Α.Π. 3229 αναφορά Μεραρχίας προς Β' ΣΣ δι' ης κατόπιν της Α.Α.Π. 870 Β' ΣΣ προτείνεται η κατάληψις υψοδ. 1113 (Σ.410933) - ΤΖΑΜΙ - ΒΕΡΒΕΡΑ (Σ.390965) υπό 21 και 22 Ταξιαρχιών και συνέχισις ενεργείας προς ΠΕΡΙΒΟΛΙ υπό 21 και 33 Ταξιαρχιών.

β) Ελήφθη η Α.Α.Π. 872 Β' ΣΣ δι' ης το 507 τάγμα τίθεται εις διάθεσιν Μερ/χίας από 14^{ης} τρέχ.

Ομοίως ελήφθη η Α.Α.Π. 876 Β' ΣΣ δι' ης το ΣΣ διατάσσει καταβληθή υστάτη προσπάθεια προς κατάληψιν ΜΕΓ. ΡΑΧΗΣ (ύψ. 1259) ΤΣΟΥΚΑ - ΚΑΡΑΛΗ υπό 33^{ης} Ταξ/χίας. Η Μεραρχία εξέδωσε την Α.Π. 3245 επί της ανωτέρω.

γ) Ελήφθη η Α.Α.Π. 873 Β' ΣΣ δι' ης το ΣΣ συμφωνεί με προτάσεις Μεραρχίας επί Α.Π. 3229 αναφοράς της και εντέλλεται να υποβληθώσι λεπτομερώς κατευθύνσεις 21 και 33 Ταξιαρχιών.

Η Μεραρχία διά της Α.Α.Π. 201 αναφέρει ότι άπασα η δύναμις 21 Ταξ/χίας δύναται λάβη μέρος εφ' όσον διαθέση η XV Μεραρχία εν Τάγμα διά ασφάλειαν της Πόλεως ΓΡΕΒΕΝΩΝ και φαλάγγων. Κατευθύνσεις των Ταξ/χιών θα ώσιν της μέν 21 εις α' φάσιν ΜΑΥΡΑΝΑΙΟΙ - ύψ. 1113 εις β' φάσιν ύψ. 1113 ΛΑΤΟΠΕΤΡΑ - ΚΑΓΚΕΛΙΑ - ΠΕΡΙΒΟΛΙ, της δε 33 Ταξ/χίας η ΜΕΓ. ΡΑΧΗ - ΚΟΠΑΝΕΣ (Σ.3583) - ΠΕΡΙΒΟΛΙ.

δ) Διά της Α.Α.Π. 200 Δ/γής Μεραρχίας Πρό 33 Ταξ/χίαν συνιστάται νυκτερινή ενέργεια προς κατάληψιν ΜΕΓ. ΡΑΧΗΣ - ΤΣΟΥΚΑ ΚΑΡΑΛΗ. Επί ταύτης ελήφθη η Α.Π. /7/2/43 αναφορά 33 Ταξ/χίας εκδωθείσα την 17ην ώραν δι' ης αναφέρει νυκτερινή ενέργεια δεν είναι εφικτή λόγω κοπώσεως τμημάτων. Τα ανωτέρω ανεφέρθησαν καθ' όσον τα από πρωίας εξορμήσαντα τμήματα επανήλθον εις αρχικάς των θέσεις εξορμήσεως της συνεχούς νυκτερινής ενεργείας καθίσταται οπωσδήποτε ανέφικτος.

ε) Διά του Δελτίου εσωτερικής καταστάσεως 33^{ης} Ταξ/χίας αναφέρεται ότι το 518 Τάγμα δεν κατέλαβεν την ΤΣΟΥΚΑ ΚΑΡΑΛΗ και επέστρεψεν εις βάσιν εξορμήσεως του. Κατόπιν τούτου η Μεραρχία εξέδωσε την Α. Π. 3250 Δ/γίν προς 33 Ταξ/χίαν έχουσα ως ακόλουθως.

«Αδυνατούμεν κατανοήσωμεν λόγο παλινδρομικών κινήσεων τμημάτων επαφής(.) Έδαφος κατακτώμενον κατόπιν θυσιών δεν εγκαταλείπεται ανευ σοβαρωτάτης πίεσεως(.)»

Ενέργεια-Συμβάντα:

Είς περιοχήν ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΥ - ΑΥΓΕΡΙΝΟΥ εχθρός παρέμεινεν εν στενή επαφή μετά ημετέρων τμημάτων καθ' όλην την νύκτα άνευ εκδηλώσεως επιθετικής ενεργείας. Από Πρωίας τμήματα 507 Τάγματος εκινήθησαν προς κατάληψιν ύψοδ. 1392 (N.295062) και ύψ. 1365 (N.311045).

Κατόπιν αγώνος και τη υποστηρίξει αεροπορίας και πυρ/κού κατέλαβον ανωτέρω υψώματα την 1100 ώραν.

Το 517 τάγμα ενήργησεν εκ νέου προς κατάληψιν ύψ. 1259 τη υποστηρίξει αεροπορίας και Πυρ/κού. Ο αγών διήρκησεν μέχρις εσπερινών ωρών μή επιτευχθείσης της καταλήψεως του αντικειμενικού σκοπού.

Το 518 Τάγμα ενεργήσαν από της πρωίας έφθασεν μέχρι της γραμμής (Σ.437778)-(Σ.430784) ένθα προσέκρουσεν επί αντιστάσεων του εχθρού εντός οργανωμένων θέσεων και πολυλείων. Εσπερινάς ώρας επανήλθεν όλως αδικαιολογήτως αρχικάς θέσεις εξορμήσεως. Η ενέργεια αυτή υπεστηρίχθη υπό αεροπορίας και πυρ/κού.

Απώλειαι:

507 Τάγμα Η. 0 - Σ., Τ. 10, παρουσιασθέντες 4.

517 Τάγμα Η.Τ. 1 - Σ. ανεξακρίβωτοι παρεδώθησαν 9.

518 Τάγμα Η.Ν. 2, Τ. 1 - Σ. Ανεξακρίβωτοι.

Διάταξις:

517 Τάγμα: εις περιοχήν (Σ.425809).

518 Τάγμα: (σύν Λόχος 519 Τάγματος). εις περιοχήν (Σ.450790).

519 Τάγμα: (μείον Λόχος). εις (Σ.4482) - (Σ.445860).

Λόχος 504 Τάγματος από ΓΡΕΒΕΝΑ εις ΜΑΥΡΑΝΑΙΟΥΣ.

14-11-47

α) Το Β' ΣΣ διά της Α.Α.Π. 878/13-11-47 διατάσσει δραστηρίαν προώθησιν 33 Ταξ/χίας εν συνδυασμώ με Τμήματα ΙΧ Μερ/χίας ενεργούντα από ΣΑΛΤΑΓΚΙΝΙ προς ΤΣΟΥΚΑ - ΚΑΡΑΛΗ. Γνωρίζει δε ότι πάσα επιβράδυνσις καταλήψεως αντικειμενικού σκοπού εξαρθρώνει περαιτέρω σχέδια του Σώματος.

Κατόπιν της ανωτέρω η Μερ/χία εξέδωσεν την Α.Α.Π. 202 προς 33 Ταξ/χίαν.

β) Ελήφθη η Α.Α.Π. 877 Δ/γή Β' ΣΣ δι' ης εντέλλεται όπως καταβληθή πάσα προσπάθεια υπό Μεράρχων προς ματαίωσιν καταλήψεως πόλεων ΦΛΩΡΙΝΗΣ - ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ - ΓΡΕΒΕΝΩΝ - ΜΕΤΣΟΒΟΥ - ΚΟΝΙΤΣΗΣ υπό των συμμοριτών (συμφώνως προς πληροφορίας ΓΕΣ). Επί της ανωτέρω η Μερ/χία ανέφερε διά της Α.Α.Π. 203 ότι ελήφθησαν τα ενδεικνύόμενα μέτρα.

γ) Ελήφθη η Α.Α.Π. 879 Β' ΣΣ κατόπιν της οποίας δέον εγκατασταθή επί ΜΕΓ. ΡΑΧΗ - ΤΣΟΥΚΑ ΚΑΡΑΛΗ δι' απαιρητήτων δυνάμεων προωθούσα εν ταυτώ επιθετικάς αναγνωρίσεις προς ΜΑΤΑΒΑΡΔΑ - ΜΙΚΡΟΛΕΙΒΑΔΟ και με ετοιμότητα κινήσεως προς ΠΥΡΟΣΤΙΑΝ (Σ.3275), η δε 21^η Ταξ/χία συγκροτήση ομάδα κρούσεως εις περιοχήν ΑΝΑΒΡΥΤΩΝ αναλαμβάνουσα την εις περιοχήν ΤΣΟΥΚΑ ΚΑΡΑΛΗ δρώσαν Διλοχίαν 50 Τάγματος.

Ενέργειαι - Συμβάντα

-Νύκτα χθες και πρωίαν σήμερον το 507 Τάγμα παρηνοχλήθη διά πυρών αυτομάτων και όλμων. Την πρωίαν Τμήμα προστασίας ανεφοδιαστικής φάλαγγος 507 Τάγματος συνεπλάκη μετά συμμοριτών εις (N.3705). Πιεζόμενοι συμμορίται συνεπτώχθησαν προς (N.3603).

-Νύκτα χθες συμμορίται ανετίναξαν τμήμα οδού εις (N.419060). Μηχ/κόν Μερ/χίας εντός πρωινών ωρών επεσκεύασεν οδόν.

-Ομοίως νύκτα χθες ανετινάχθη υπό συμμοριτών γέφυρα εις (N.560165) μήκους 11 μέτρων. Μηχ/κόν Μερ/χίας προέβη εντός της ημέρας εις διευθέτησιν παρακαμπτηρίου οδού και ήρχισεν εργασίας επισκευής γέφυρας.

-Καθ' όλην την ημέραν 517, 518 Τάγματα και Διλοχία 519 Τάγματος επανέλαβον επιθετικές των ενεργείας προς κατάληψιν ΜΕΓ. ΡΑΧΗ-ΤΣΟΥΚΑ ΚΑΡΑΛΗ. Ο αγών υπήρξεν σκληρός καθ' όλην την ημέραν υποστηριχθείς υπό Αεροπορίας και Πυρ/κού. Δεν επτετεύχθη κατάληψις του αντικειμενικού σκοπού. Τμήματα παρέμειναν εν επαφή μετά του εχθρού εις θέσεις ως η κατωτέρω διάταξις.

-Είς περιοχόν 21^{ης} Ταξ/χίας ουδέν άξιον λόγου συνέβη.

Απώλειαι:

22^α Ταξ/χία: Η. Τ. 1 (έκ νάρκης)

21^η Ταξ/χία: Η. Ο. Παρουσιάσθησαν δύο άοπλοι συμμορίται.

517 Τάγμα: Η.Τ. 1.

519 Τάγμα: Η.Ν. 1 (Ανθ/γός Βερτσώνης) } Τ. 3, Σ.Ν. 4.

Διάταξις:

-517 Τάγμα εις (Σ.418820) - (Σ.413805) - (Σ.419809).

-518 Τάγμα (σύν. Διλοχία 519): εις περιοχόν (Σ.435765).

-Τ.Σ. Μερ/χίας εις Άγιον Γεώργιον (Σ.4686) ένθα Τ.Σ. 33^{ης} Ταξ/χίας.

-Λοιπή διάταξις αμετάβλητος.

15-11-47

α) Ελήφθη η Α.Α.Π. 882 Β' ΣΣ δι' ης γνωρίζεται ότι επί Α.Α.Π. 201/13-11-47 ημετέρας διάθεσις Τάγματος υπό ΧV Μερ/χίας προς χρησιμοποίησιν ολοκλήρου 21 Ταξ. είναι αδύνατος. Ομοίως η Α.Α.Π. 881 δι' ης η ΙΧ Μερ/χία ενεργήση εν τη κατευθύνσει ΚΡΑΝΙΑ - ΧΟΥΣΙΑ (Σ.3973) - ΜΙΚΡΟΛΕΙΒΑΔΟ προς υπερκέρασιν ΜΕΓ. ΡΑΧΗΣ - ΤΣΟΥΚΑΣ ΚΑΡΑΛΗ. Επί ταύτης η Μερ/χία εξέδοσε την Α.Π. 3259 προς 33 Ταξ/χίαν γνωρίζουσα ενέργειαν ΙΧ Μερ/χίας.

β) Η Μερ/χία εξέδοσε την Α.Π. 3260 δι' ης η 21^η Ταξ/χία ενεργήση επιθετικώς προς ύψ. 1113 άμα αφίξει αναμενομένης Διλοχίας 506 Τάγματος. Έν συνεχεία εξέδοσε τας υπ' αριθ. Α.Π. 3262, Α.Π. 3263 δι' ων εδίδοντο αι κάτωθι αποστολαί

i) Διά την Η ημέραν

-Πρός την 21^η Ταξ/χίαν: Τάγμα εκ ΜΑΥΡΑΝΑΙΩΝ ενεργήση προς ύψ. 1113.

Διλοχία αφικνουμένη εις περιοχόν (Σ.4498) να ενεργήση προς ΠΑΛΑΙΟΜΥΛΟΣ - ΤΖΑΜΙ.

-Πρός 22αν Ταξ/χίαν: Τμήματα εκ ΤΣΟΤΥΛΙΟΥ να ενεργήσωσι προς

ΚΟΡΥΦΗΝ.

ii) Διά την Η+1 ημέραν.

-21 Ταξ/χία: Τάγμα από ύψ. 1113 - ΤΖΑΜΙ προς ΚΟΥΜΕΝΤΣΙ (Σ.3399).

-22 Ταξ/χία: Τμήματα εκ ΚΟΡΥΦΗΣ προς ΤΣΟΥΜΑΝ και Τμήματα εκ ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΥ προς ύψ. 1365 - ΝΟΓΛΑΣ (Σ.3600).

γ) Ελήφθη η Α.Α.Π. 884 Δ/γή Β' ΣΣ δι' ης ΙΙα Μερ/χία συγκροτήση δύο φάλαγγας δι' επιθετικής ενεργείας εκατέρωθεν ΟΡΛΙΑΚΑ, με γενικήν κατεύθυνσιν ΠΕΡΙΒΟΛΙ. Προσέτι δε εξασφάλιση περιοχόν ΓΡΕΒΕΝΩΝ. ΙΧ Μερ/χία ενεργήση εν τη κατευθύνσει ΚΡΑΝΙΑ - ΣΗΜΑΝΤΡΟΝ - ΣΑΛΑΤΟΥΡΑ. VIII Μερ/χία προς ΤΣΟΥΜΑ - ΒΛΑΧΑ - ΚΟΝΤΗ. Επί ανωτέρας η Μερ/χία εξέδοσεν την Α.Α.Π. 204 δι' ης η 33^η Ταξ/χία εξασφαλίζουσα κατοχήν ύψοδ. 1259 (Σ.402806) να κινηθή εντός της αύριον εν τη γενική κατευθύνσει ύψ. 1259 - ΚΟΠΑΝΕΣ (Σ.348827) - ΠΕΡΙΒΟΛΙ και την Α.Α.Π. 205 αναφοράν προς Β' ΣΣ δι' ης αναφέρει ότι εσπευσμένη ενέργεια από Βορρά είναι αδύνατος ασχέτως των αναφερομένων λόγων εν τη Α.Α.Π. 201 ομοία της καθ' όσον η αναμενομένη Διλοχία του 506 Τάγματος δεν αφίχθη εισέτι η δε 21^η Ταξ/χία στερείται των απαραίτητων μεταγωγικών ως Α.Α.Π. 3199/9-11-47.

Προσέτι διά της Α.Π. 3266 αναφέρει ότι Βορεία φάλαγξ δεν δύναται να υπερβή δύναμιν Τάγματος και συνεπώς θεωρείται ανεπαρκής, διό η Μερ/χία εξέδοσε την προαναφερομένην Α.Π. 3267 καθορίζουσα ενεργείας 21 και 33 Ταξ/χιών.

Ενέργειαι - Συμβάντα.

Από πρωίας σήμερον 517 και 518 Τάγματα εκινήθησαν προς ΜΕΓ. ΡΑΧΗΝ - ΤΣΟΥΚΑ ΚΑΡΑΛΗ και κατέλαβον τοποθεσίας ταύτας άνευ αντιστάσεως καθ' όσον ο εχθρός απεσύρθη κατά τας νυκτερινάς ώρας χθές. Η εγκατάληψις της τοποθεσίας υπό συμμοριτών οφείλεται αφ' ενός μέν, εις τα λίαν σοβαράς απωλείας άς ούτοι υπέστησαν υπό του σφοδρού

βομβαρδισμού χθες υπό της αεροπορίας και Πυρ/κών (621 βλήματα) αφ' ετέρου δε εις το ότι τα Τμήματα Πεζικού παρέμειναν εν επαφή με τον εχθρόν (κατόπιν Δ/γής Μερ/χίας) και ένεκα τούτου ήτο έκδηλος η μετά της αυτής σφοδρότητος συνέχισις της επιθέσεως την πρωίαν της επομένης και τέλος εις έν τινι μέτρω εκδηλωθείσαν κίνησιν Τμημάτων ΙΧ Μερ/χίας από ΣΑΛΤΑΓΚΙΝΙ προς ΤΣΟΥΚΑ ΚΑΡΑΛΗ. Η τοποθεσία αυτή ήτο ισχυρώς οργανωμένη υπό του εχθρού με σεβαστόν αριθμόν πολυβολείων, μετά σκεπάστρων, χαρακωμάτων κ.τ.λ. Έν συνεχεία εκπεμφείσαι επιθετικάί αναγνωρίσεις προς Δυσμάς εσημείωσαν κίνησιν συμμοριτών εις (Σ.3977). Ανευρέθη χαλινωτήριον όλμου 3΄΄.

Επιθετικάί αναγνωρίσεις εις περιοχίν 22ας Ταξ/χίας ουδέν εσημείωσαν. Τμήματα 507 Τάγματος κινούμενα προς προστασίαν φάλαγγος εβλήθησαν υπό συμμοριτών εις (Ν.374039). Κατόπιν εκδηλωθείσης κινήσεως των Τμημάτων συμμοριτάι ετράπησαν εις φυγήν προς Νοτιοδυμάς.

Απώλειαι:

-21 Ταξ/χία: Η. Τ. 2 (έκ νάρκης).

-33 Ταξ/χία: Η. Ο. - Σ. Επί ΜΕΓ. ΡΑΧΗΣ - ΤΣΟΥΚΑΣ ΚΑΡΑΛΗ ανευρέθησαν 10 πτώματα συμμοριτών, ομαδικός τάφος και πολλά ίχνη αίματος. Αί ανωτέρω απώλειαι οφείλονται κυρίως εις τα πυρά της αεροπορίας και Πυρ/κού. Παρουσιάσθη είς συμμοριότης τέως στρατιώτης 529 Τάγματος.

16-11-47

α) Ελήφθη η Α.Π. 5821/15-11-47 Β΄ ΣΣ, δι' ης εις περίπτωσιν προσβολής ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ η 22^α Ταξ/χία δέον να έχη ετοιμότητα κινήσεως Διλοχίας προς ΚΑΣΤΟΡΙΑΝ. Εις εκτέλεσιν ανωτέρω Δ/γής εξεδόθη η Α.Π. 3269 Δ/γή Μεραρχίας προς 22αν Ταξιαρχίαν.

β) Εξεδόθη η Α.Π. 3275 Μεραρχίας προς 21ην Ταξ/χίαν δι' ης αυτή διατάσσεται να ενεργήση την 170730 εκ ΜΑΥΡΑΝΑΙΩΝ προς ΣΠΗΛΑΙΟΝ προς διευκόλυνσιν ενεργείας 33 Ταξ/χίας κινήθησομένης προς ΣΠΗΛΑΙΟΝ.

Ενέργειαι - Συμβάντα:

Η 33^η Ταξ/χία εις εκτέλεσιν Α.Α.Π. 264/15-11-47 Δ/γής Μεραρχίας από πρωίας σήμερον ενήργησεν ως ακολούθως.

517 Τάγμα εν τη κατευθύνσει ΚΟΠΑΝΕΣ (Σ.345827).

Τμήματα αυτού διαβάντα τον ποταμόν εβλήθησαν εκ των αντερεισμάτων της περιοχής (Σ.380820) και μή δυνηθέντα να εδραιωθώσι επανέκαμψαν εις την έντευθυν όχθη του ποταμού.

518 Τάγμα σύν Λόχος 519 Τάγματος εκινήθη εν τη κατευθύνσει ύψ. 1259 - ΣΠΗΛΑΙΟΝ και ενεπλάκη με συμμορίτας οίτινες κατείχον θέσεις εις (Σ.420835) έως (Σ.4382). Παρά την υποστήρηξιν της αεροπορίας δεν επετεύχθη ανατροπή του εχθρού από των θέσεών του και ούτω τας εσπερινάς ώρας τα τμήματα εδραιώθησαν εις περιοχίν (Σ.4283).

Νυκτεριναί ενέδραι εις περιοχίν 22ας Ταξ/χίας ουδέν απόδωσαν.

Απώλειαι:

33 Ταξ/ία Η. Ο - Σ. παρεδώθησαν 2 συμμοριτάι ένοπλοι.

Είς περιοχίν 21^{ης} Ταξ/χίας συνελήφθησαν τρείς ναρκοθέται, οίτινες αποπειραθέντες να δραπετεύσουν εφονεύθησαν.

17-11-47

α) Το Β΄ ΣΣ διά προφορικής Δ/γής ανέστειλε την περαιτέρω της 33^{ης} Ταξ/χίας προς ΚΟΠΑΝΕΣ, διέταξεν δε να συνεχισθή η ενέργεια προς ΟΡΛΙΑΚΑ.

Κατόπιν ταύτης η Μεραρχία εξέδωσε την Α.Α.Π. 3276 Δ/γήν προς 33ην Ταξ/χίαν. Έν συνεχεία ελήφθη η Α.Α.Π. 889 Δ/γή Β΄ ΣΣ επιβεβαιούσα την ανωτέρω προφορικήν Δ/γήν. Λόγω δε των σημειωθείσων συγκεντρώσεων συμμοριτών εις περιοχίν ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΥ - ΜΕΓΑΡΟΥ διετάσσετο η Μεραρχία να ενεργήση ως ακολούθως:

i) Αναστείλη επιθετικήν ενέργειαν προς ΠΕΡΙΒΟΛΙ Νοτίως ΟΡΛΙΑΚΑ.

ii) Επιδιώξη εκκαθάρισιν περιοχής Ανατολικώς ποταμού ΒΕΝΕΤΗ Βορείως ΜΑΥΡΑΝΑΙΩΝ διά μείζονος μέρους 21 και 33 Ταξ/χιών εξασφαλίζουσα ταυτοχρόνως κατοχήν ΜΕΓ. ΡΑΧΗΣ - ΤΣΟΥΚΑ ΚΑΡΑΛΗ.

iii) Έν συνεχεία να ενεργήση επιθετικώς προς ΑΛΑΤΟΠΕΤΡΑΝ - ΑΒΔΕΛΑΝ.

Αποστολαί VIIIης IXης Μερ/χίας αμετάβλητοι.

β) Διά της Α. Π. 3281 Δ/γής εκδοθείσης κατόπιν της Α.Α.Π. 889 Δ/γής Β' ΣΣ η Μεραρχία καθορίζει τας δι' αύριον ενεργείας ως εξής:

-33 Ταξιαρχία: Διά δυνάμεως Τάγματος (μείον Διλοχίας) να εξασφαλίση κατοχήν ύψοδ. 1259 υπόλοιπον Ταξ/χίας κινηθή ιππαστί επί κορυφογραμμής ΟΡΛΙΑΚΑ προς ΚΑΝΤΗΛΑ.

-21 Ταξιαρχία: Ενεργήση την 180700 προς ύψ. 1113.

Προσέτι δε διά της Α.Π. 3282 προς 21 και 22 Ταξ/χίας καθορίζεται ως Η. η 18^η Νοεμβρίου, δι' εκτέλεσιν των διατεταγμένων διά της Α.Π. 3263/15-11-47 Δ/γής Μεραρχίας.

Ενέργειαι - Συμβάντα

-Τμήματα 517 Τάγματος κινηθέντα από (Σ.3882) προς (Σ.345827) και διαβάντα τον ποταμόν ευρέθησαν πρό αντιστάσεων του εχθρού καθ' όλον το μήκος του μετώπου των. Περαιτέρω κινήσεις των κατέστη αδύνατος.

-519 Τάγμα από 0600 ώρας εκινήθη έξ (Σ.4283) προς (Σ.408855) και διεπίστωσεν ισχυράν κατοχήν επί του Ορεινού όγκου. Προσπάθειαι ανατροπής του εχθρού προς συνέχισιν κινήσεως απέβησαν άκαρποι λόγω της πλεονεκτικής θέσεως των συμμοριτών επί των βράχων. Υποστήρηξις Πυρ/κού ουχί καρποφόρος λόγω του λίαν ανωμάλου και βραχώδους εδάφους. Η αεροπορία λόγω των δυσμενών καιρικών συνθηκών δεν επενέβη σήμερον εις ανωτέρω ενεργείας.

-Πρός υποβοήθησιν των ενεργούντων επί ΟΡΛΙΑΚΑ Τμημάτων 33^{ης} Ταξ/χίας Διλοχία 505 Τάγματος εκινήθη εκ ΜΑΥΡΑΝΑΙΩΝ προς χωρίον ΖΙΑΚΑ (Σ.4287). Ανέτρεψεν διαδοχικώς αντιστάσεις και τας μεσηβρινάς ώρας έφθασεν εις Β.Α. παρυφήν του χωρίου μή δυνηθείσα να εκτοπίση τον εχθρόν όστις κατείχε την Ν.Δ. παρυφήν και τας υποκειμένας ταύτης ΑΝΑΒΡΥΤΩΝ προωθηθή και έβαλεν εκ των νώτων την Διλοχίαν.

Κατόπιν τούτου διετάχθη να κινηθή Λόχος εκ περιοχής ΜΑΥΡΑΝΑΙΩΝ προς ΑΝΑΒΡΥΤΑ ίνα καλύψη πλευρόν Διλοχίας διά την επάνοδον εις τας αρχικάς θέσεις της συμφώνως σχετική Δ/γή επιχειρήσεων.

Ο αγών διήρκεσεν μέχρι των νυκτερινών ωρών. Η καθ' όλην την ημέραν πίπτουσα βροχή εδυσχέρανε σοβαρώς τας ενεργείας.

-Επιθετικά αναγνωρίσεις 507 και 509 Ταγμάτων εις περιοχήν των, ως και νυκτεριναί ενέδραι, ουδέν εσημείωσαν.

Απώλειαι:

-505 Τάγμα: Η.Ν. 1, Τ. 1, αγνοούμενος 1 - Σ. ανεξακρίβωτοι.

-22^α Ταξ/χία: Η.Τ. 2 (έκ παγίδος).

-517 Τάγμα: Η.Τ. 2.

-519 Τάγμα: Η.Ν. 1, Τ. 1 Σ. ανεξακρίβωτοι. Παρουσιάσθησαν 2 Συμ.

18-11-47

α) Οι διά της Α.Π. 3262/15-11-47 Δ/γής Μερ/χίας καθοριζόμενοι αντικειμενικοί σκοποί διά την Η ημέραν (σήμερον) δεν κατέστη δυνατόν να καταληφθούν υπό της 21^{ης} Ταξ/χίας. Δι' ο η Μερ/χία διά της Α.Π. 3292 διέταξε την 22αν Ταξ/χίαν να μή ενεργήση προς ΤΖΟΥΜΑ και ΝΟΓΛΑΣ ως ώφειλε διά την Η+1 ημέραν.

Ενέργειαι - Συμβάντα.

-Το 519 Τάγμα από πρωίας κατέχον θέσεις εις (Σ.420850) - (Σ.415845) εκδηλώσαν κίνησιν προς κατάληψιν αντικειμενικού σκοπού του επί ΟΡΛΙΑΚΑ δεν κατώρθωσεν να ανατρέψη τον εχθρόν, παρά την υποστήριξιν της αεροπορίας και του Πυρ/κού. Ο εχθρός αμύνεται επί των φύσει και θέσει οχυρών θέσεων της περιοχής (Σ.410857) (βραχώδης και απόκρημνος).

-Διλοχία 504 Τάγματος ενήργησεν από πρωίας σήμερον εκ (Σ.4399) και ενεπλάκη εις αγώνα με συμμορίτας, οίτινες κατείχον την γραμμήν ύψ. 1142 - ύψ. 1092 - (Σ.414965). Την 1600 ώραν κατόπιν σκληρού αγώνος κατελήφθη ανωτέρω γραμμή. Υπόλοιπον Τάγμα εκινήθη εκ (Σ.4593) και συναντήσαν εχθρόν εις (Σ.427955) ανέτρεψε τούτον και κατέλαβεν τοποθεσίαν.

-Ταυτοχρόνως Διλοχία 505 Τάγματος ενήργησεν εκ (Σ.4787) προς ύψ. 1113. Εχθρός κατέχων τοποθεσίαν (Σ.440895) ημύνθη μέχρι απογευματινών ωρών ότε αντιστάσεις εχθρού εξουδετερώθησαν. Περαιτέρω κινήσεις διεκόπη λόγω επελεύσεως σκότους.

-Διλοχία 508 Τάγματος από πρωίας ενήργησεν εκ (Ν.4802) προς (Ν.4105) και κατέλαβεν περιοχόν άνευ επεισοδίου.

-Επιθετικάί αναγνωρίσεις 509 Τάγματος μέχρι (Ν.3329) και (Ν.4225) ουδέν εσημείωσαν.

-Κατά την διάρκειαν της νυκτός παρηνοχλήθη ημέτερον Τμήμα εις (Ν.3316) διά πυρών όλμων άνευ αποτελέσματος.

-Πυρ/κόν ευρισκόμενον εις περιοχόν ΚΑΛΗ - ΡΑΧΗ (Σ.445925) υπεστήριξεν ενέργειαν 21 και 33 Ταξ/χιών.

Απώλειαι:

-505 Τάγμα: Η.Ν. 1, Τ. 1.

-33^η Ταξ/χία: Η.Τ. 1 (519 Τ) - από ενέργειαν χθες και σήμερον Σ.Ν. 8, Τ. 1.

19-11-47

α) Η Μεραρχία εξέδωσε την Α.Π. 3295 Δ/γίν προς 33ην Ταξ/χίαν έχουσαν ούτω: ``Αξιώσατε μεγαλύτεραν ταχύτητα, ορμήν και αποφασιστικότητα``.

Επί ανωτέρας υπεβλήθη η Α.Π. 7/2/37 33^{ης} Ταξιαρχίας.

β) Διά της Α.Π. 7/2/104 η 33^η Ταξιαρχία αναφέρει ότι οι συμμορίται κατέχουν εξ ολοκλήρου χωρίον ΖΙΑΚΑ (Σ.416866) και ιδίως την βορείαν και Β.Δ. παρυφήν αυτού, βάλλουν δε δραστικώς κατά τμημάτων 518 Τάγματος. Και αιτείται την εξ ολοκλήρου διάθεσιν Πυρ/κού ΜΑΥΡΑΝΑΙΩΝ προς εξουδετέρωσιν των αντιστάσεων και κατάληψιν του χωρίου.

Η Μεραρχία εξέδωσε την Α.Π. 3299 Δ/γίν προς 21ην 33ην Ταξιαρχίας και Δ/σιν Πυρ/κού έχουσαν ούτω: ``Πυρ/κόν διετάχθη ολόκληρον υποστηρίξη διαδοχικώς 21 και 33ην(.) Δέον Πεζικόν εκμεταλλεύητε διαδοχικάς εξουδετερώσεις(.) Ανάγκαι 21^{ης} εξ ίσου σοβαραί(.) Χρησιμοποιήσατε και όλμους 4,2``(.).``.

γ) Ελήφθη η Α.Π. 7/2/109 33^{ης} Ταξ/χίας δι' ης αναφέρει ότι αι ενέργειαι δεν δύνανται να υποστηριχθώσι πλήρως και αποτελεσματικώς υπό Πυρ/κού λόγω της φύσεως του εδάφους. Τον διατεθέντα ουλαμόν 4,2`` αφήκεν εις ΜΕΓ. ΡΑΧΗΝ, διότι λόγω της διασποράς των δεν τους θεωρεί ικανούς προς αποτελεσματικήν υποστήριξιν.

Αιτείται διάθεσιν Πο/λων ΒΙΚΕΡΣ, άτινα και διετέθησαν διά της Α.Π. 3301 Δ/γής Μεραρχίας από πρωίας αύριον.

δ) Κατόπιν προφορικής Δ/γής Β' ΣΣ εξεδόθη η Α.Π. 3302 Δ/γή Μεραρχίας δι' ης ορίζεται ως αποστολή 33^{ης} Ταξ/χίας, μετά την κατάληψιν του χωρίου ΖΙΑΚΑ, να κινηθή ουχί προς ΚΑΝΤΗΛΑ αλλά εν τη γενική κατευθύνσει ύψ. 1219 (Σ.3691) προς διευκόλυνσιν ενεργείας 21^{ης} Ταξ/χίας ενεργούσης προς ύψ. 1113 - ΚΟΥΜΕΝΤΣΙ.

ε) Η 33^η Ταξ/χία διά του 7/2/133 Δ.Σ.Κ. ανέφεραν ότι 518 Τάγμα κινήθη από (Σ.460865), διέβη από πρωίας ποταμόν ΒΕΝΕΤΗ και ήχθη εις περιοχόν χωρίου ΖΙΑΚΑ, όπου και ενεπλάκει μετά συμμοριτών. Απογευματινάς δε ώρας επέστρεψεν εις αρχικάς θέσεις εξορμήσεως παρά αντίθετον Δ/γίν Μερ/χίας δοθείσαν δι' ασυρμάτου εις Δ/τήν 33^{ης} Ταξ/χίας αιτούντα την ως άνω ενέργειαν συμπτύξεως (Βλ. Σχ/κήν έκθεσιν υποβληθείσαν εις ΣΣ δι' Α.Α.Π. 207/24-11-47 ημετέρας).

Κατόπιν ταύτης η Μερ/χία εξέδωσε την Α.Π. 3305 Δ/γίν έχουσα ούτω: «Κατόπιν Υμετέρας Α.Π. 7/2/133 αποστολή Υμών καθοριζομένη διά Α.Π. 3302 Δ/γής Ημών τροποποιείται ακολούθως (.) Άπασαι αι εις Σπήλαιον δυνάμεις αποσυρθώσι εντός της νυκτός 19/20 εις χώρον ύψ. 941 (Σ.4687) διά δυνάμεως Τάγματος κινήθησεται από 200700 ώρας εν τη κατευθύνσει ΑΝΑΒΡΥΤΑ - υψ. 938 (Σ.4191) - ύψ. 931 (Σ.3993) προς διευκόλυνσιν τμημάτων 21^{ης} ενεργούντων προς ύψ. 1113 (Σ.4194) εκθέσεως (Σ.4292) (.) Σ.Δ. Ταξιαρχίας ΜΑΥΡΑΝΑΙΟΙ (.)».

Επί της άνω Δ/γής η 33^η Ταξ/χία την 200100 ώραν υπέβαλεν προφορικήν αίτησιν δι' ασυρμάτου περί χορηγήσεως 24ώρου προθεσμίας προς εγκατάλειψιν περιοχής ΣΠΗΛΑΙΟΥ. Η Μεραρχία δεν ενέκρινεν παράτασιν καθ' όσον προεβλέπετο συνέχισις των επιχειρήσεων διά την επομένην ημέραν και συμμετοχή εις ταύτας της 33^{ης} Ταξ/χίας.

Ενέργειαι - Συμβάντα:

-518 Τάγμα εκινήθη από 0700 ώραν εκ (Σ.460865) προς (Σ.415866). Συνεχίσαν κίνησιν προς χωρίον ΖΙΑΚΑ συνεπλάκη με συμμορίτας κατέχοντας την ΒΔ παρυφήν. Κατόπιν σκληρού αγώνος έφθασεν εις την ΒΑ παρυφήν του χωρίου. Ο εχθρός έκανεν χρήσιν όλμων και Πολ/λων εκ των οικίων και εκκλησιών.

Τας απογευματινάς ώρας το Τάγμα επανέκαμψεν και εδραιώθη εις (Σ.447869).

-519 Τάγμα κινηθέν από (Σ.4285) προς (Σ.408856) προσέκρουσεν επί ισχυρών αντιστάσεων και επανήλθεν εις αρχικάς του θέσεις.

-517 Τάγμα. Δι' επιθετικών αναγνωρίσεων εξηρέυνησεν την περιοχόν (Σ.415770) έως (Σ.380780), κατέστρεψαν υδρόμυλον και διασκόρπισαν μικράν ομάδα συμμοριτών.

-Διλοχία 505 Τάγματος από πρωίας επανέλαβεν αγώνα και κατέλαβεν χωρίον ΑΝΑΒΡΥΤΑ εγκατασταθείσα εις (Σ.425920).

-Κίνησις τμημάτων 504 από ΠΑΛΗΟΜΥΛΟΝ (Σ.4197) προς ΤΖΑΜΙ - ΒΕΡΒΕΡΑ ανεκόπη λόγω πυκνοτάτης ομίχλης.

-507 και 509 Τάγματα νύκτα χθες παρηνοχλήθηκαν διά πυρών αυτομάτων και όλμων εις ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΝ και ύψ. ΚΛΕΨΙ.

-Καθ' όλην την ημέραν βροχερός και ομιχλώδης καιρός εδυσχέρανε τας επιχειρήσεις.

Απώλειαι:

-518 Τάγμα: Η.Ν. 1, Τ. 3 - Σ. ανεξακρίβωτοι. Παρεδόθησαν 7 συμμορίται εξ ων 4 ένοπλοι.

20-11-47Ενέργειαι - Συμβάντα.

Οι συμμορίται προσέβαλον θέσεις 504 Τάγματος εις (Σ.4197) από 192000 μέχρι 200130, κατόπιν προπαρασκευής διά πυρών όλμων 2'',3'' και πολ/λων. Παρά τας σοβαράς απωλείας των ημετέρων αντετάχθη σθεναρά άμυνα. Τας πρωινάς δε ώρας επανέλαβον επίθεσίν των καλυπτόμενοι υπό πυκνοτάτης ομίχλης.

-Λόγω κακοκαιρίας ενέργειαι διά σήμερον 504 και 505 Ταγμάτων ως και των Τμημάτων 518 Τάγματος περιωρίσθησαν εις επιθετικάς αναγνωρίσεις.

Ούτω: το 504 Τάγμα ενήργησεν επιθετικήν αναγνώρισιν προς (Σ.4191) και διεπίστωσεν ισχυράν κατοχήν από άνω θέσεως μέχρι (Σ.4193).

505 Τάγμα από (Σ.4391) προς (Σ.410935) διαπιστώσαν ισχυράν κατοχήν υψωμάτων.

518 Τάγμα κινηθέν εν τη κατευθύνσει (Σ.425900) - (Σ.410910) προσέκρουσεν επί ισχυρών αντιστάσεων εχθρού.

Απώλειαι:

-504 Τάγμα: Η.Τ. 7 - Σ. ανεξακρίβωτοι.

-518 Τάγμα: Η.Τ. 3 (1αξ/κός) - Σ. ανεξακρίβωτοι.

-Εις 517 Τάγμα παρουσιάσθησαν 3 ένοπλοι συμμορίται.

-Εις 22αν Ταξ/χίαν παρουσιάσθη 1 ένοπλος συμμορίτης.

21-11-47

Την 1100 ώραν εξεδόθη η υπ' αριθ. Α.Π. 3313 Δ/γή προς 22αν Ταξ/χίαν ίνα κινήση την επί ΚΟΡΥΦΗΣ ευρισκομένην δύναμιν της (Διλοχίαν) προς ύψ. ΠΑΛΑΙΟΚΑΣΤΡΟΝ (Σ.390995) προς διεθυκόλυνσιν Τμημάτων 21^{ης} Ταξ/χίας ενεργούντων εκ (Σ.3897) προς ΒΕΡΒΕΡΑΝ.

Την 1830 ώραν εξεδόθη η Α.Π. 3317 Δ/γή προς τας Ταξ/χίας δι' ης εδίδοντο αι κάτωθι αποστολαί δι' ενέργειαν 22 - 11 - 47:

-21^η Ταξ/χία: να συνεχίση κίνησιν της προς ΤΖΑΜΙ - ΒΕΡΒΕΡΑΝ και να εκκαθαρίση περιοχόν. Μετά αναδιοργάνωσιν και ανεφοδιασμόν να προπαρασκευάση ενέργειαν προς ΚΟΥΜΕΝΤΣΙ. εις την διάθεσιν της το επί ύψ. 1084, 519 Τάγμα 33^{ης} Ταξ/χίας.

-33^η Ταξ/χία: να εξασφαλίση την περιοχόν ΜΕΓ. ΡΑΧΗ - ΜΑΥΡΑΝΑΙΟΙ.

-22^α Ταξ/χία: να συνεχίση προσπάθειαν προς ΠΑΛΑΙΟΚΑΣΤΡΟΝ εν συνδέσει με τμήματα 21^{ης} Ταξιαρχίας.

Ενέργειαι - Συμβάντα.

504 Τάγμα: Από 0700 ώρας εκινήθη εκ (Σ.4197) προς ΚΑΨΑΛΛΑΙ - ΒΕΡΒΕΡΑ. Ευρεθέν πρό ισχυρών αντιστάσεων του εχθρού και λόγω του απόκρημνου του εδάφους, παρά τας επανειλημμένας επιθέσεις δεν επέτυχε να καταλάβη τον αντικειμενικόν σκοπόν του, βαλλόμενον και εκ του πλευρού. Ευρισκόμενον εν συνεχεί επαφή με τον εχθρόν διετήρησε καθ' όλην την νύκτα τας καταληφθείσας θέσεις.

505 Τάγμα: Εκινήθη από πρωίας εκ (Σ.425920) προς ύψ. 1084-ύψ. 1113 - (Σ.4193) από την πρώτην ώραν ενεπλάκη εις αγώνα, του εχθρού κατέχοντος ισχυρώς τα ανωτέρω υψώματα. Τη συμμετοχή αεροπορίας διά 10 εξόδων και Πυρ/κού την 1530 ώραν κατέλαβε ύψ. 1084 και την 1730 ώραν το ύψ. 1113.

Εχθρός πιεζόμενος συνεπύχθη Β.Δ. ύψ. 1113, ένθα κατεδιώχθη υπό Πεζικού και επολυβολήθη υπό αεροπορίας. Αι απώλειαι του εχθρού υπολογίζονται ως σοβαραί. Την ανωτέρω ενέργεια υπεβοήθησεν και το 518 Τάγμα διά κινήσεως του εκ κατευθύνσεως Δ. ΑΝΑΒΡΥΤΩΝ προς ύψ. 1084.

508 Τάγμα (μείον λόχος): Εκινήθη ως Α.Π. 3313 Δ/γή Μεραρχίας από (Ν.4101) προς (Ν.3900). Την 1500 ώραν κατέλαβε το ύψ. (Ν.405989) άνευ σοβαράς αντιστάσεως του εχθρού κατέχοντος ισχυρώς ανωτέρω ύψωμα.

Κατά τας επιχειρήσεις της ημέρας ταύτης δέον ειδικώς ν' αναφερθή η αποδοτική συμβολή της αεροπορίας και η πλήρης συνεργασία Πεζικού και αεροσκαφών.

Τακτικόν Στρατηγείον Μεραρχίας εις ύψ. 932 (Σ.4593) ένθα Τ.Σ. 21^{ης} Ταξ/χία.

Απώλειαι:

504 Τάγμα: Η.Ν. 4, Τ. 16 (ένας αξ/κός) - Σ. ανεξακρίβωτοι. Παρουσιάσθη εις ένοπλος συμμοριτής.

505 Τάγμα: Η. 0 - Σ. σοβαραί εξακριβωθέντες Ν. 11 συλληφθέντες 5.

22-11-47

Εξεδώθησαν αι υπ' αριθ. Α.Π. 3321 και Α.Π. 3322 Δ/γαί προς τας Ταξ/χίας ίνα αύριον απασχοληθώσι με εκκαθάρισιν περιοχής, ανεφοδιασμόν και αντικατάστασιν τμημάτων των ως και προπαρασκευήν προς συνέχυσιν ενεργειών προς Δ. βάσει νεωτέρας εκδοθησομένης Δ/γής. 508 Τάγμα αντικατασταθή μερίμνη 21^η Ταξ/χίας και άχθη εντός της σήμερον εις περιοχίν ΑΓ. ΚΟΣΜΑΣ ένθα να προπαρασκευάση ενέργειαν προς ΤΖΟΥΜΑΝ.

Ενέργειαι - Συμβάντα:

Εχθρός νύκτα χθες κατόπιν καταλήψεως των υψ. 1084 - ύψ. 1113 υπό ημετέρων, εγκατέλειπεν ύψ. ΤΖΑΜΙ - ΒΕΡΒΕΡΑ κατά την διάρκεια της νυκτός. Την 1000 ώραν εκινήθη το 518 Τάγμα προς ανωτέρω τοποθεσίας και εγκατεστάθη την 1445. Κατά συνέχισιν κινήσεως του διεπίστωσεν κατοχήν των ύψ. 1160 και ύψ. 1107. Την 0930 ώραν το 508 Τάγμα ενήργησεν από περιοχής ΑΓ. ΚΟΣΜΑΝ προς ΤΖΟΥΜΑ. Κατόπιν αγώνος κατέλαβεν ύψ. (Ν.3900) την 1200 ώραν, την ανωτέρω ενέργειαν του 509 Τάγματος υπεστήρηξαν τμήματα ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΥ κινηθέντα προς ΤΡΙΚΟΡΦΟΝ.

517 Τάγμα ενεργήσαν αναγνώρισιν περιοχής του κατέστρεψεν εγκαταστάσεις και οχυρώσεις του εχθρού εις (Σ.415870).

Απώλειαι:

508 Τάγμα: Η. 0 - Σ. 1 συληφθείς βαρέως τραυματίας.

518 Τάγμα: Η.Ν. 1, Τ. 2 (άπαντες εκ λανθασμένης αεροπορικής βολής)

505 Τάγμα: Η. 0 - Σ. ανευρέθησαν 3 εισέτι πτώματα κατά εξερεύνησιν από ενέργειαν της χθές.

2 Τ. 21^{ης} Ταξ/χίας εκ νάρκης. 2 οχήματα Ζ.Μ.Σ. κατεστράφησαν.

23-11-47

Εξεδόθη η υπ' αριθ. Α.Π. 3325 Δ/γή Μεραρχίας έχουσα ακολούθως:

«Επιτευχθέντος πρώτου αντικ. σκοπού Μεραρχία ενεργήση ως κάτωθι(.) Καθήλωσις των επί ύψ. ΤΖΟΥΜΑ και ΝΟΓΛΑΣ ευρισκομένων και ταχεία δραστήριαν ενέργεια προς ΚΟΥΜΕΝΤΣΙ προς επίτευξιν κυκλώσεως και εξοντώσεως των εν τη περιοχή ενεργείας συμμοριτών(.) Αποστολαί(.) 22^η Ταξ/χία, ενεργήση από ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΥ και ΑΓ. ΚΟΣΜΑ προς ΤΖΟΥΜΑ(.) Τάγμα εκ ΠΑΛΑΙΟΚΑΣΤΡΟΥ υποστηρίξη διά πυρών ενέργειαν 22ας(.)

Υπόλοιπον 21^{ης} και Τάγμα 33^{ης} Ταξ/χίας ενεργήση προς ΝΟΓΛΑΣ και ΚΟΜΕΝΤΣΙ(.) Πυρ/κόν(.) α) ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΥ και ΤΣΟΤΥΛΙΟΥ υποστήριξης ενεργείας καθηλώσεως προς ΤΖΟΥΜΑΝ β) Υπόλοιπον υποστηρίξη προς καθήλωσιν αμυνομένων επί ΝΟΓΛΑΣ(.) Μετά ταύτα άπαν προς υποστήριξιν ενεργειών προς ΚΟΥΜΕΝΤΣΙ(.) Ημέρα Η η 24^η(.) Ώρα εξορμήσεως(.) Πρός ΤΖΟΥΜΑΝ και ΝΟΓΛΑΣ τη 0900(.) Πρός ΚΟΥΜΕΝΤΣΙ(.) Κατά κρίσιν Ταξ/χίας προς επίτευξιν του υπό της Μεραρχίας επιδιοκωμένου σκοπού(.) Επάνοδος τμημάτων ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΥ εις βάσεις των αυθημερόν(.)»

Ενέργειαι - Συμβάντα:

Την νύκτα της χθες συμμορίται κατόπιν προπαρασκευής δι' όλμων και Πυρ/κού επετέθησαν εναντίον του λόχου 509 Τάγματος επί ύψ. ΚΛΕΨΙ (Ν.3316). Η επίθεσις πρὸς την σφοδρότητα των πυρών απεκρούσθη άνευ ουδεμίας απωλείας των τμημάτων μας.

Την πρωίαν της σήμερον κατόπιν αναγνωρίσεων εις την ανωτέρω περιοχήν ανευρέθησαν πολλά ίχνη αίματος και ποσότητες Γερμανικών φυσιγγίων εις θέσεις μάχης εγγύς των ημετέρων θέσεων.

Ομοίως νύκτα χθες το 517 Τάγμα παρηνοχλήθη διά μεμακρυσμένων πυρών του εχθρού.

Ημέρα αυτή κατηναλώθη εις την προπαρασκευήν και ανασυγκρότησιν ως αι Α.Π. 3321 και Α.Π. 3322 Δ/γαί Μερ/χίας της 22-11-47.

Εγένετο αντικατάστασις υπό 33^{ης} Ταξ/χίας του 518 Τάγματος, του διατεθέντος εις 21ην Ταξ/χίαν, διά του 519 τοιούτου.

24-11-47

Διά της υπ' αριθ. Α.Π. 3341 Δ/γής Μερ/χίας ορίζεται ως Σ.Δ. 33^{ης} Ταξ/χίας ΓΡΕΒΕΝΑ από αύριον, η δε Διοίκησις της Μερ/χίας ανατίθεται εις τον Συν/ρχην ΚΑΤΣΩΡΙΔΗΝ του Μεράρχου απερχομένου δι' υπηρεσίαν, (Σύγκλησις Μερ/κού Συμβουλίου) και εν συνεχεία δι' Αθήνας προς συμμετοχήν του εις Αν. Συμβ. Επιλογής.

Ενέργειαι - Συμβάντα.

Οι συμμορίται τας νυκτερινάς ώρας της χθες προσέβαλον κατά διαλείμματα μέχρι των πρωινών ωρών της σήμερον τα προκεχωρημένα Τμήματα ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΥ. Από πρωίας εκινήθησαν ημέτερα τοιαύτα από (Ν.3206 και αφίχθησαν εις θέσεις (Ν.3501) και (Ν.3602) άνευ αντιστάσεως, ίνα υποστηρίξωσι το 508 Τάγμα ενεργούν από (Ν.4100) προς ύψ. ΤΖΟΥΜΑ την εσπέραν δε επανήλθεν εις αρχικάς του θέσεις. Εχθρός κατέχων ανωτέρω ύψωμα πιεζόμενος υπό Τμημάτων και απειλούμενος διά κυκλώσεως υπεχώρησεν προς Δυσμάς.

Συγχρόνως με ανωτέρω ενεργείας το 505 Τάγμα από της 0700 ώρας εκινήθη εκ της περιοχής (Σ.390065) προς (Σ.3697) - (Σ.3498). Ο εχθρός κατείχεν ισχυρώς ύψ. 1160 και ύψ. 1107 πλήν όμως κατόπιν σκληρού αγώνος και τη συμμετοχή αεροπορίας και Πυρ/κού ημέτερα Τμήματα εξεδίωξαν τους συμμορίτας εκ των χαρακωμάτων και την 1430 ώραν κατέλαβον τα ανωτέρω υψώματα.

Την νύκτα της χθες οι συμμορίται παρηνώχλησαν το 517 Τάγμα διά πυρών όλμων και αυτομάτων.

Κατά τας ενεργείας ταύτας των ημετέρων Τμημάτων διεπιστώθη ότι οι συμμορίται ημύνοντο λυσσώδως διά την διατήρησιν των κατεχομένων υπ' αυτών τοποθεσιών παρά την σφοδρότητα του πυρός της αεροπορίας, του Πυρ/κού και του Πεζικού και δεν εγκατέλειπον ταύτας εί μή μόνον όταν τα ημέτερα Τμήματα έφθαναν επ' αυτών τούτων των θέσεων μάχης και πολυβολείων.

Απώλειαι:

505 Τάγμα: Η.Ν. 2, Τ. 15 - Σ. συνελήφθησαν 8 εντός πολυβολείων.

Παρουσιάσθη 1 ένοπλος συμμορίτης.

Είς 517 Τάγμα: Παρουσιάσθη 1 ένοπλος συμμορίτης.

Όχημα 33^{ης} Ταξ/χίας προσέκρουσεν επί νάρκης εις Σ. 530874, ένεκα δε τούτου Ν. 2, Τ. 2 άπαντες οπλίται και Τ. 3 ιδιώται εντεταλμένοι δι' υπηρεσίαν ανιχνεύσεως οδού.

25-11-47

Εξεδόθη η Α.Π. 3345 Δ/γή Μερ/χίας δι' ης εντέλλοντο αι Ταξ/χίαι όπως μετά την ολοκλήρωσιν των αντικ. σκοπών εκκαθαρίσωσι την περιοχήν ΔΙΛΟΦΟΥ-ΔΟΥΤΣΙΚΟΥ-ΜΕΣΟΛΟΥΡΙ-ΠΡΟΣΒΟΡΟΥ-ΑΛΑΤΟΠΕΤΡΑΣ- ΜΕΓΑΡΟΥ-ΑΓ. ΚΟΣΜΑ-ΚΥΔΩΝΙΩΝ-ΚΟΡΥΦΗΣ.

Ενέργειαι - Συμβάντα.

Την νύκτα της χθες ο εχθρός επέδειξεν δραστηριότητα επιτελείς ως κάτωθι:

Εναντίον κατεχομένων θέσεων υπό 505 Τάγματος εις (Σ.387965) έως (Σ.372975).

Ομοίως εναντίον των θέσεων του 508 Τάγματος εις (Ν.3701). Ενεδρεύοντα όμως τμήματα του Τάγματος τούτου προσέβαλον τους συμμορίτας εκ των Νότων και διεσκόρπησαν τούτους προς Δυσμάς.

Ομοίως εναντίον των θέσεων του 518 Τάγματος εις (Σ.4687).

Απασαι αι ανωτέρω νυκτεριναί προσβολαί των συμμοριτών ουδέν αποτέλεσμα έσχον.

Από πρωίας σήμερον τμήματα 519 και 505 Ταγμάτων εκινήθησαν και κατόπιν σκληρού αγώνος κατέλαβαν το ύψ. (Σ.34097) επιστρέψαντα εσπερινάς ώρας εις αρχικάς θέσεις.

Επιθετικά αναγνωρίσεις εις περιοχήν 21^{ης} Ταξ/χίας και ενέδραι νυκτός ουδέν απέδωσαν.

Απώλειαι:

508 Τάγμα: Η.Τ. 4 και 2 Ν. ημίονοι Λ.Ο.Μ.

Σ.Ν. 4 και πολλοί τραυματία παραληφθέντες.

519 Τάγμα: Η.Ν. 1, Τ. 1 - Σ.Ν. 4

Διάταξις ενεργούντων Τμημάτων:

505 Τάγμα: ύψ. 1160 (Σ.3797) και ύψ. 1107 (Σ.3697)

504 Τάγμα: ΤΖΑΜΙ - ΒΕΡΒΕΡΑ - ΠΑΛΗΟΜΥΛΟ με Λόχον εις ύψ. 1113.

Λόχος 506 εις ύψ. 1084.

Σ.Δ. 21^{ης} Ταξ/χίας εις ΒΕΡΒΕΡΑΝ.

519 Τάγμα εις ύψ. 1107.

Δύο Πυρ/χίαι μεταξύ ύψ. 1084 και ύψ. 1113.

26-11-47

Ελήφθη η υπ' αριθ. Α.Α.Π. 916 Β' ΣΣ δι' ης η ΙΙα Μεραρχία δι' ενεδρών εις περιοχήν ΚΟΣΜΑΤΙ - ΤΡΙΚΩΜΟΝ - ΤΣΟΥΚΑ ΚΑΡΑΛΗ απαγορεύση πιθανήν διέλευσιν συμμοριτών εκ Δυσμών προς Ανατολάς λόγω σοβαράς προσβολής τμημάτων VIII Μεραρχίας.

Ενέργειαι - Συμβάντα:

Σήμερον η 21^η Ταξ/χία ενήργησεν ως ακολούθως:

Διά των 519 και 505, κατέλαβεν το ύψ. 1173 (Σ.3498) περί την 1115 ώραν τας δε απογευματινάς ώρας διά του 505 κατέλαβεν ύψ. ΝΟΓΛΑΣ. Εις ανωτέρω τοποθεσίας αμφοτέρα τα τάγματα εγκατεστάθησαν, του 519 αναφέροντος αδυναμίαν συνεχίσεως ενεργείας την ιδίαν ημέραν προς ΚΟΥΜΕΝΤΣΙ.

Από 1630 ώραν Λόχος του 519 Τάγματος επί ύψ. 1173 εδέχθη προσβολήν του εχθρού υποστηριζομένου υπό ορ. Πυρ/κού και όλμων με αποτέλεσμα να τεθή εκτός μάχης ο Διοικητής του Λόχου τραυματισθείς, και να φονευθή εις των Διμοιριτών. Το γεγονός τούτο επέδρασεν ολεθρίως επί του ηθικού των ανδρών του Λόχου, όστις ανετράπει εγκαταλείψας επί των θέσεων του από το υλικόν του και κατευθύνθη προς τα μετώπισθεν του Τάγματος, μή επιχειρήσαντος ουδενός των βαθμοφόρων του Λόχου ή και ετέρων του Τάγματος να συγκρατήση τούτους.

Η ανατροπή του ανωτέρω Λόχου έσχεν ως αποτέλεσμα να παρασύρη και τους υπολοίπους Λόχους του Τάγματος προς τα οπίσω βεβιασμένως, ώστε και ούτοι να συμπτυχθώσιν αδικαιολογήτως και ατάκτως, να εγκαταλείψωσι δε το πλείστον του υλικού των.

Διετάχθη ενέργεια ενόρκου προανακρίσεως. Ο Διοικητής του Τάγματος ετέθη υπό Διοικητικήν Προφυλάκισιν.

Οι συμμορίται την 2030 ώραν εκμεταλλεόμενοι την σύμπτυξιν του 519 Τάγματος εξεδήλωσαν επίθεσιν εναντίον τμημάτων του 505 Τάγματος επί ύψ. 1160 και ΝΟΓΛΑΣ. Άπασαι αι επιθέσεις των απεκρούσθησαν. Έν συνεχεία δε επί ύψ. 1084, ύψ. 1113, όπου πυρ/κόν, άνευ αποτελέσματος.

Έν συνεχεία την 270300 ώραν προσέβαλον το Σ.Δ. 21^{ης} Ταξιαρχίας επί ΤΖΑΜΙ - ΒΕΡΒΕΡΑΣ. Ο αγών διήρκεσεν σφοδρώς μέχρι των πρωινών ωρών, παρά δε την προηγηθείσαν διέλευσιν αξ/κών και οπλιτών του διαλυθέντος 519 Τάγματος το ηθικόν των αμυνομένων επί των υψ. ΤΖΑΜΙ - ΒΕΡΒΕΡΑΣ ουδόλως εκάμφθη.

Από του τελευταίου οπλίτου μέχρι και του Ταξιάρχου, ως και ετραυματίσθη, πάντες εμάχοντο επί της πρώτης γραμμής και απέκρουσαν λυσσαλέως επιθέσεις των συμμοριτών διά χειροβομβίδων. Επικοινωνία με Σ. Δ. Μερ/χίας δι' ασυρμάτου δέν υφίστατο. Οι συμμορίται απελπισθέντες διά την έκβασιν της ενεργείας των τας πρωινάς ώρας της 27^{ης} απεσύρθησαν εγκαταλείψαντες τυφέκια, οπλ/λον Μπρέν και πυρ/κά

Ομοίως την 261600 μέχρι 261930 οι συμμορίται έβαλλον διά πυρών όλμων και Πυρ/κού εις Λόχον 507 Τάγματος εις (Ν.3411). Την δε 262000 εξεδήλωσαν σφοδράν επίθεσιν επί των αυτών ως άνω θέσεων των ημετέρων Τμημάτων πλησιάσαντες μέχρι της αποστάσεως των 10 μέτρων και αποκρουσθέντες διά χειροβομβίδων. Ο αγών διήρκεσε επί δίωρον κατά δε εξερεύνησιν την πρωίαν της 27^{ης} ανευρέθησαν επί του πεδίου της μάχης δύο νεκροί εξ ων εις Καπετάνιος και τέως στρατ. 521 τάγματος, δύο αυτόματα, τυφέκια και ατομικά είδη.

Απώλειαι:

504 Τάγμα: Η.Τ. 4 (2 αξ/κοί) - Σ. ανεξακρίβωτοι.

507 Τάγμα: Η. 0 - Σ. Ν. 2.

519 Τάγμα: Η.Ν. 9 - Τ. 19. Ιδιώται Ν. 3 και Τ. 11. Σ. ανεξακρίβωτοι.

27-11-47

α) Από 261830 ώρας μέχρι της 270100 ώρας λόγω ατάκτου συμπτύξεως 519 Τάγματος διεκόπη πάσα επαφή τούτου μετά 21^{ης} Ταξ/χίας και συνεπώς η Μερ/χία ουδεμίαν συγκεκριμένην πληροφορίαν είχε περί της τακτικής καταστάσεως. Την 262200 ώραν κατωρθώθη στιγμιαία επαφή δι' ασυρμάτου μεταξύ Μερ/χίας και Ταξ/χίας κατά την οποίαν επληροφορήθημεν ότι η κατάσταση του 519 Τάγματος «είναι χαώδης». Δέον να ληφθώσιν δε μέτρα προς ασφάλειαν θέσεως Πυρ/κού.

Μόλις την 270100 ελήφθη σήμα της 21^{ης} Ταξ/χίας διά του οποίου η Μερ/χία επληροφορείτο ότι το 519 Τάγμα συμπτυχθέν έφθασεν εις θέσεις όπου το Πυρ/κόν Μερ/χίας ύψ. 1113.

β) Κατόπιν τούτου εξεδόθη υπ' αριθ. Α.Π. 3359 Δ/γή εις τας 270140 προς 21 και 22 Ταξ/χίας έχουσα ούτω: ``Από πρωίας 27^{ης} 21^η Ταξ/χία ανασυγκροτηθή και εγκατασταθή εις περιοχίν ΠΑΛΗΟΜΥΛΟΣ (Σ.4197) - ΒΕΡΒΕΡΑ - ύψ. 1084 (Σ.4193)(.) 508 Τάγμα από 271100 ώραν από ύψ. ΤΖΟΥΜΑ εγκατασταθή εις περιοχίν ύψ. 970 (Ν.4006)(.)

γ) Την 0540 ώραν εξεδόθη η Α.Π. 3362 Δ/γή δι' ης 508 Τάγμα κινηθή από ΤΖΟΥΜΑ - ΚΥΠΑΡΙΣΣΙ προς ΒΕΡΒΕΡΑ ίνα προσβάλη νώτα επιτιθεμένου κατά 504 Τάγματος (ΒΕΡΒΕΡΑ) εχθρού.

δ) Ομοίως εξεδόθη η Α.Π. 3361 δι' ης η Διλοχία του 506 Τάγματος υπό Υπ/κητήν κινηθή άμα λήψει εκ ΓΡΕΒΕΝΩΝ μετά ουλαμού τεθωρακισμένων εις ύψ. 1084 προς συνοδείαν φάλαγγος ανεφοδιασμού (πυρ/κά) και ενίσχυσιν 21 Ταξ/χίας.

ε) Την 1125 ώραν ελήφθη η Α.Α.Π. 917 Δ/γή Δ/τού Μερ/χίας υποστρατήγου Τσιγγούνη ευρισκομένου εις έδραν Β' ΣΣ έχουσα ούτω: ``519 Τάγμα εγκατασταθή εις ΕΛΑΤΟΝ(.) Διλοχία 506 ενισχύση άμα λήψει 21 Ταξ/χίαν(.) Διλοχία ΜΑΥΡΑΝΑΙΩΝ εγκατασταθή εις ΓΡΕΒΕΝΑ αυθημερόν(.) Αύριον αφιχθήσεται ΓΡΕΒΕΝΑ Διλοχία ΧΥ Μεραρχίας. Ο Διοικητής της Μερ/χίας, αφιχθείς αυθημερόν εκ Λαρίσης ανέλαβεν την Δ/σιν της Μερ/χίας.

Συμβάντα - Ενέργειαι.

Είς περιοχήν 21^{ης} Ταξ/χίας μετά απόκρουσιν συνεχών επιθέσεων, αίτινες διήρκεσαν μέχρι των πρωινών ωρών το υπόλοιπον της ημέρας διετέθη εις ανασυγκρότησιν, ανεφοδιασμόν και τροποποιήσιν διατάξεως λόγω συμπτύξεως 519 Τάγματος.

Τμήματα ΜΑΔ - ΜΑΥ περιοχής ΔΑΜΑΣΚΗΝΙΑΣ μετά Διμοιρίας 509 Τάγματος την 207200 ώραν ενήργησαν αιφνιδιαστικήν επίθεσιν εις (Ν.3322) κατά εκεί εγκαταστημένων συμμοριτών. Συμμοριταί αιφνιδιασθέντες και πιεζόμενοι υπό των ημετέρων συνεπτύχθησαν εγκαταλείψαντες δύο Ν. αυτόματον και ατομικά είδη. Πρωινάς ώρας τα ανωτέρω τμήματα επέστρεψαν εις τας αρχικάς των θέσεις.

Διάταξις εσπέρας 27^{ης}.

Τ.Σ. Μερραρχίας ΓΡΕΒΕΝΑ.

504 Τάγμα (μείον Λόχος) ←
Λόχος 508 Τάγματος ← Επί ύψ. ΤΖΑΜΙ - ΒΕΡΒΕΡΑ -
Σ. Δ. 21^{ης} Ταξ/χίας ← ΚΑΨΑΛΛΑΙ (Σ.390965)

505 Τάγμα (μείον Λόχος) επί ύψ. 1142 (Σ.4197)

Λόχος 505 Τάγματος εις (Σ.4194).

Διλοχία 506 Τάγματος ←
Λόχος 504 Τάγματος ← ύψ. 1084

Πυρ/χία 101 Σ.Π.Π. ←
506 Τάγμα (μείον Διλοχία) ←
Λόχος 518 Τάγματος ← ΓΡΕΒΕΝΑ
Πυρ/χία 104 Σ. Π. Π. ←

519 Τάγμα

Ουλαμός τεθωρακισμένων ←

518 Τάγμα (μείον Λόχος) εις περιοχήν ΜΑΥΡΑΝΑΙΩΝ.

517 Τάγμα εις περιοχήν (Σ.402806).

Σ. Δ. 33^{ης} Ταξιαρχίας εις ΓΡΕΒΕΝΑ.

Σ. Δ. 22ας Ταξιαρχίας εις ΤΣΟΤΥΛΙ.

507 Τάγμα ←
ουλαμός 101 Σ. Π. Π. ← εις ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΝ

508 Τάγμα (μείον Διλοχία) εις Ν. 4105.

Λόχος 508 Τάγματος εις ΑΥΓΕΡΙΝΟΝ.

509 Τάγμα εις περιοχήν ΔΑΜΑΣΚΗΝΙΑΣ

Πυρ/χία 101 Σ.Π.Π. ←
Ουλαμός τεθ/νων ← ΤΣΟΤΥΛΙ

28-11-47

α) Αφίχθη ο Δ/τής Στρατιάς Αντ/γος ΒΕΝΤΗΡΗΣ την 1045 ώραν και επεσκέφθη το Τ.Σ. της Μερραρχίας. Συνεργασθείς μετά του Δ/τού Μερραρχίας ανεχώρησεν την 1600 ώραν.

β) Καθ' άπασαν την ημέραν σήμερον η αεροπορία προσέβαλεν σοβαράς συγκεντρώσεις συμμοριτών εις περιοχήν ΑΛΑΤΟΠΕΤΡΑΣ - ΝΟΓΛΑΣ. Αι πληροφορίες δε έφερον ότι πιθανή πρόθεσις των ήτο να επιτεθώσιν είτε προς ΜΑΥΡΑΝΑΙΟΥΣ είτε προς ύψ. 1113 - ΒΕΡΒΕΡΑΝ δι' ο εξεδώθη η Α.Π. 3386 Δ/γή Μερραρχίας, δι' ης Λόχος του 518 Τάγματος εκ ΜΑΥΡΑΝΑΙΩΝ να αχθή εσπερινάς ώρας και ενεδρεύση εις περιοχήν ΑΝΑΒΡΥΤΑ με αποστολήν να προσβάλλη Νώτα εχθρού εφ' όσον νυκτερινάς ώρας θα εξεδήλωνε ανωτέρω ενέργειαν.

γ) Διά της Α.Π. 3387 Δ/γής Μερραρχίας το 519 Τάγμα επανήλθεν εις διάθεσιν 33^{ης} Ταξ/χίας προς ανασυγκρότησιν.

δ) Λόγω των παρατηρηθεισών σοβαρών συγκεντρώσεων εις περιοχήν Βδυτικώς ΒΕΡΒΕΡΑ - ΤΖΑΜΙ και εις περιοχήν ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΥ η Μερ/χία αναφέρει διά της Α.Π. 3389 προς Β' ΣΣ ότι Μερ/χία εν περιπτώσει προσβολής ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΥ είναι βεβαία ότι η φρουρά τούτου θα εκτελέση το καθήκον της, πλην όμως τόσον η Ταξ/χία όσον και η Μερ/χία στερούνται εφεδριών.

Επί της αναφοράς ταύτης ουδεμία απάντησις ελήφθη.

ε) Διά της Α.Π. 3388 Δ/γής προς 33ην Ταξ/χίαν διετάχθη το 517 Τάγμα, να εγκαταλήψη την ΜΕΓ. ΡΑΧΗ και να εγκατασταθή εις περιοχήν ΤΡΙΚΩΜΟΥ αφού προηγουμένως καταστρέψει απάσας τας οργανώσεις και εγκαταστάσεις επί ΜΕΓ. ΡΑΧΗΣ.

Ενέργεια - Συμβάντα.

Νύκτα χθες Τμήματα 21^{ης} Ταξ/χίας εις (Σ.4194) προσεβλήθησαν από 2200 μεχρι 2300 ώρας άνευ αποτελέσματος. Κατά γενομένην αναγνώρισιν την πρωίαν ανευρέθη εν Μπρέν εγκαταλειφθέν υπό των συμμοριτών και αποκεκομμένα μέλη ανθρωπίνου σώματος.

Την 1015 εθεάθη από υψωμάτων ΒΕΡΒΕΡΑΣ φάλαγξ συμμοριτών μετά κτηνών κινουμένη εκ (Ν.373005) προς (Σ.365995) - (Σ.3699). Αεροπορία ειδοποιηθείσα αφίχθη εγκαίρως και προσέβαλεν συμμορίτας λίαν επιτυχώς (έξ αμέσου παρατηρήσεως). Αναγνωριστικόν παρετήρησεν σοβαράς συγκεντρώσεις συμμοριτών μετά κτηνών εις περιοχήν ΑΛΑΤΟΠΕΤΡΑΣ. Μέχρι των εσπερινών ωρών διά συνεχών εξόδων η αεροπορία προσέβαλε τους συμμορίτας ως δε προκύπτει εκ των δελτίων Β' ΣΣ/Ε.Α. οι συμμορίται έσχον σοβαρωτάτας απωλείας.

Απώλειαι:

507 Τάγμα: έξ ατυχήματος ημετέρας παγίδος Τ. 2 (1 αξ/κός).

33^η Ταξ/χία: Παρουσιάσθη 1 ένοπλος συμμορίτης.

29-11-47

Ενέργειαι - Συμβάντα:

Ουδέν άξιον λόγου πλήν παρενοχλήσεως υπό των συμμοριτών εις 507 Τάγμα (Ν.312044) και εις 517 Τάγμα (Σ.402806).

Εις 33ην Ταξ/χίαν παρουσιάσθη εις ένοπλος συμμορίτης.

Διάταξις:

517 Τάγμα εγκατεστάθη από (Σ.402806) εις ΤΡΙΚΩΜΟΝ. Λοιπή αμετάβλητος.

30-11-47

Υπεβλήθη υπό 21ης Ταξ/χίας η Α.Π. 23/30-11-47 αναφορά δι' ης αναφέρεται ότι συνεχιζομένης και επιτεινομένης της κακοκαιρίας η κατάσταση των παραμενόντων Τμημάτων επί των ύψ. 1113 - ΤΖΑΜΙ - ΒΕΡΒΕΡΑ δεν είναι ευχάριστος. Λόγω σοβαράς μειώσεως της δυνάμεως των λόχων η κόπωσης των ανδρών καθίσταται υπερβολική κατά τας μακράς νύκτας. Η δύναμις της ομάδος μάχης δεν υπερβαίνει τους 5 άνδρας. Η ανωτέρω αναφορά υπεβλήθη εις Β' ΣΣ διά της Α.Π. 3402 ομοίας της Μερ/χίας επιβεβαιούσης τα ανωτέρω.

Ενέργειαι - Συμβάντα.

Είς την περιοχήν 21^{ης} και 22ας Ταξ/χιών ουδέν άξιον λόγου.

517 Τάγμα παρηνοχλήθη υπό ομάδος συμμοριτών την νύκτα της χθες επί ημίωρον εις θέσιν (Σ.447802) άνευ αποτελέσματος. Γενομένης αναγνωρίσεως σήμεραν ανευρέθη νεκρός συμμορίτης από ανωτέρω ενέργειαν νυκτός. Ο καιρός καθ' όλην την ημέραν λίαν βροχερός η ορατότης δε λίαν περιορισμένη.

1-12-47

α) Ελήφθη η Α.Α.Π. 932 Β' ΣΣ διατάσσουσα την εκτέλεσιν επιχειρήσεως την 2-12-47 (κατόπιν της Α.Π. 50/1311/Α1/30-11-47 Στρατιάς) προς κατάριψιν του ηθικού των συμμοριτών κατόπιν του ατυχήματος του 519 Τάγματος υπό τύπον αστραπιαίου και σφοδρού σφυροκοπήματος κατά των συμμοριακών συγκεντρώσεων εις περιοχήν ΑΛΑΤΟΠΕΤΡΑΣ. Επί της ανωτέρω εξεδόθη η Α.Α.Π. 209 της Μερ/χίας προς 21 και 33 Ταξ/χίας ίνα διά δύο Ταγμάτων (ενός εξ εκάστης) ενεργήσωσιν επιθετικήν επιδρομήν προς περιοχήν ΑΛΑΤΟΠΕΤΡΑΣ με σκοπόν την εξάρθρωσιν και συντριβήν των εν τη περιοχή ταύτη ευρισκομένων συμμοριτών. Η Διοίκησης της επιχειρήσεως ανετέθη εις τον Ταξίαρχον Παπανικολάου, αναλαβόντα προσωρινώς την Διοίκησιν της 21 Ταξιαρχίας από της 30-11-47.

β) Κατόπιν πληροφοριών XV Μερ/χίας περί πιθανής προσβολής κέντρου αντιστάσεως ΔΑΜΑΣΚΗΝΙΑΣ, υπεβλήθη η Α.Π. 3408 αναφορά προς Β' ΣΣ σχετικώς προς την Α.Π. 3389, δι' ης προτείνεται όπως διατεθή Διλοχία εις περιοχήν ΤΣΟΤΥΛΙΟΥ υπό XV

Μερ/χίας δι' αντιμετώπισιν παντός ενδεχομένου εις περιοχήν ΚΑΣΤΑΝΟΧΩΡΙΩΝ. Ουδεμία απάντησις εδόθη υπό του ΣΣ.

γ) Έν συνεχεία ελήφθη η Α.Α. Π. 934 Β' ΣΣ επί ημετέρας Α.Π. 3404/30-11-47 έχουσα ούτω: ``Σχετικόν Α.Π. 3404/30-11-47 υμέτερον(.) Αναφερόμενα υπό 21^{ης} Ταξ/χίας περί επετεινομένης κακοκαιρίας και καταστάσεως παρουμεμίας ετέρας Μονάδος εις ΣΣ ανεφέρθησαν καίτοι διαμένουσιν εις μεγαλύτερον υψόμετρον και υπό παρομοίας αν μή χειροτέρας συνθήκας (.)

Δι' ενίσχυσιν δυνάμεως οπλιτών και αξ/κών εκοινοποιήθη υμίν το υπ' αριθ. 9/1280/28-11-47 σήμα Δ/τού Στρατιάς προς ΓΕΣ (.) Προτείνετε ενδεικνυόμενα μέτρα κατά κρίσιν υμών άτινα δέον ληφθώσιν επειγόντως (.)``

Ενέργειαι - Συμβάντα.

Ο εις 21 Ταξ/χίαν διατεθείς Λόχος 508 Τάγματος εκινήθη από πρωίας σήμερον εκ ΒΕΡΒΕΡΑΣ προς ΚΟΡΥΦΗΝ - ΤΣΟΤΥΛΙ. Πρός υποδοχήν τούτου έτερος Λόχος εκινήθη εκ ΤΣΟΤΥΛΙΟΥ προς ΚΟΡΥΦΗΝ, όπου και συνήντησεν ελαφράς αντιστάσεις του εχθρού τας οποίας και άνέτρεψεν. Ανωτέρω δύο Λόχοι απογευματινάς ώρας αφίχθησαν εις ΤΣΟΤΥΛΙΟΝ.

2-12-47

Επί της Α.Α.Π. 934 Β' ΣΣ υπεβλήθη η Α.Α.Π. 210 αναφορά Μερ/χίας έχουσα ούτω: «Εάν Σώμα Στρατού λάβη υπ' όψιν ότι άνδρες 21^{ης} Ταξ/χίας από 21-10-47 και προηγουμένως ευρίσκονται εις συνεχείς σχεδόν αγώνας και μετασταθμεύσεις, αναφερόμενα υπό 21^{ης} Ταξ/χίας τυγχάνουσιν δικαιολογημένα (.) Αιτήσεις Μερ/χίας προς συμπλήρωσιν δυνάμεως λόγω απωλειών δεν εκανοποιήθησαν εισέτι (.) Μεραρχία φρονεί ότι οι αγώνες και αι θυσίαι αυτής έδει να τύχωσι καλλιτέρας αναγνωρίσεως υπό ΣΣ (.) Αναφέρει υπευθύνως ότι επιβάλλεται διάθεσις χρόνου ανασυγκροτήσεως, αναπαύσεως και προπαρασκευής χειμερινής εγκαταστάσεως ίδια εις άνδρας 21^{ης} Ταξ/χίας (.)»

Επί ανωτέρω αναφοράς το ΣΣ διά της Α.Α.Π. 938 γνωρίζει κάτωθι:

«Σώμα Στρατού ουδέποτε διεννοήθη υποτιμήση αγώνα Ιλας Μερ/χίας και ίδια 21^{ης} Ταξ/χίας. Έκ προφορικών μεθ' υμών συζητήσεων είναι γνωσταί φροντίδες, αντιλήψεις υποφαινομένου προς ανάγκας ανασυγκροτήσεως, αναπαύσεως και πλαισιώσεως Μονάδων ΣΣ και κατέβαλεν πάσαν προσπάθειαν προς τούτο (.) Ανατιθέμεναι εκάστοτε αποστολαί εις Μερ/χίαν ενόμισα ότι ήσαν εντός των δυνατοτήτων της, λαμβανομένων υπ' όψιν συνεχών αγώνων της και κοπώσεως ανδρών της (.) ΣΣ αναγνωρίζει ότι Ιλα Μερ/χία υφίσταται διαρκώς μετακινήσεις μή έχουσα μόνιμον έδραν ως λοιπαί Μερ/χίαι (.) Ενόμισα όμως ότι ως και Μερ/χία αναγνωρίζει ότι τακτική κατάστασις είναι τοιαύτη ώστε να μή δύναται να γίνη άλλως (.)». Παρά την ανωτέρω αναγνώρισιν η Μερ/χία υπεχρεώθη υπό του ΣΣ να διαχειμάρση εν ΣΙΑΤΙΣΤΗ υπό λίαν δυσμενείς συνθήκας όχι μόνον διαμονής αλλά πρό παντός διοικήσεως λόγω του συνεχιζομένου διασκορπισμού ελλείψει καταλλήλων χώρων εν ΣΙΑΤΙΣΤΗ καίτοι ουδεμία τακτική ανάγκη επιβάλλει τούτο, καίτοι εν ΚΟΖΑΝΗ δύναται να σταθμεύσωσι ανετώτερα αι Μερ/χίαι (II και XV), καίτοι θα ηδύνατο η XV να μετασταθμεύση με την σειράν της εις ΑΜΥΝΤΑΙΟΝ ή ΠΤΟΛΕΜΑΙΔΑ ή εις αμφοτέρους τους κατωκημένους τόπους, δεδομένου μάλιστα ότι λόγω της εφικτής συνθέσεώς της έχει ελαχίστους σχηματισμούς εν αντιθέσει προς την Ιλας πεδινή ως γνωστόν συνθέσεως. Διά την ανεξήγητον ταύτην εμμονήν του ΣΣ η Μεραρχία υπέβαλεν την υπ' αριθ. Α.Π. 3447/4-11-47 αναφοράν της δεν έτυχεν όμως απαντήσεως δικαιολογούσης την τοιαύτην μεταχείρησιν της Μεραρχίας.

β) Η Μεραρχία διά της Α.Π. 3437 προς Β' ΣΣ υποβάλλει την παράκλησιν όπως γνωσθώσιν οι λόγοι οι επιβάλλοντες παραμονήν 21^{ης} Ταξ/χίας επί κατεχομένης ήδη τοποθεσίας και υπό λίαν δυσμενείς συνθήκας, αίτινες δύναται να επιδράσωσι δυσμενώς επί του ηθικού και υγιεινής καταστάσεως των ανδρών.

γ) Ελήφθη η Α.Α.Π. 940 δι' ης καθορίζεται ζώνη ευθύνης της Μερ/χίας και χειμερινή διάταξις:

Επειδή δεν εδόθη απάντησις εις την Α.Π. 3437 αναφορά της Μεραρχίας υπέβαλεν την ως κάτωθι Α.Α.Π. 211 (.) «Υμέτερα Α.Α.Π. 940 (.) Ταξίαρχος Παπανικολάου διά Α.Π. 30/2-12-47 αναφέρει (.) Λόγω σοβαράς μειώσεως δυνάμεως σκοποί υποχρεούνται

φρουρώσιν επί εξάωρον διαρκούσης νυκτός (.) Κτήνη διατρέχουσιν κίνδυνον θανάτου (.) Διαβίωσις ανδρών επί κατεχομένης γραμμής προβληματική (.) Συνεχιζομένης κακοκαιρίας ανεφοδιασμός θέλει διακοπή καθώς και μετακινήσις πυρ/κού μετά διήμερον αδύνατος (.) Μεραρχία επιβεβαιού ταύτα (.) Ουδέν λόγον ευρίσκειν δικαιολογούντα παράτασιν παραμονής επί κατεχομένης γραμμής (.) Αντιθέτως παράτασις επιδρά ολεθρίως επί ηθικού και υγιεινής καταστάσεως (.) Προτείνει άμεσον μετάστάθμευσιν εις προταθέντας χώρους δι' Α.Α.Π. 208 Μεραρχίας (.)»

Ενέργειαι - Συμβάντα:

518 και 504 Τάγματα από 0900 ώραν εξορμήσαντα βάσει της Δ/γής επιχειρήσεως Μεραρχίας εκ βάσεως εξορμήσεως (Σ.4193) και (Σ.4489) προς ΑΛΑΤΟΠΕΤΡΑΝ ήχθησαν άνευ επισοδίου εις όχθην ποταμού (Σ.392925) με ορατότητα Μηδέν λόγω πυκνοτάτης ομίχλης και ραγδέας βροχής. Η διάβασις του ανωτέρω ποταμού κατέστη αδύνατος ελλείψει πόρου, το δε βάθος της κοίτης του ήτο μεγάλο και το ρεύμα ορμητικόν. Τα ανωτέρω τμήματα επανήλθον εις αρχικάς των θέσεις τας απογευματινάς ώρας διάβροχα υπό συνεχήν ραγδέαν βροχήν.

Ενέδραι και περιπολίας εις περιοχήν 22ας Ταξ/χίας ουδέν εσημείωσαν.

3-12-47

α) Επί της Α. Α. Π. 211 αναφοράς Μεραρχίας ελήφθη η Α.Π. 6294 Β' ΣΣ δι' ης εγκρίνεται η προταθείσα υπό της Μερ/χίας λεπτομερής Χειμερινή Διάταξις, διά της Α.Α.Π. 208 αναφοράς της (Παρ. 7). Ορίζεται τελικώς ως Σ.Δ. Μερ/χίας η ΣΙΑΤΙΣΤΑ. Επί πλέον δε εντέλλεται η Μερ/χία όπως προβή επειγόντως εις αμυντικήν οργάνωσιν κέντρων αντιστάσεως και σημείων στηρίγματος.

Κατόπιν τούτου η Μεραρχία εξέδωσε την Α.Π. 3443 Δ/γην την αφορώσαν την χειμερινήν της διάταξιν, ην υπέβαλε εις Β' ΣΣ/Α1.

Ενέργειαι - Συμβάντα:

Ουδέν άξιον λόγου.

Ούτω περατούται η επιχείρησις «ΕΡΙΝΥΣ» με τα κάτωθι συνολικά αποτελέσματα απωλειών ημετέρων και Συμμοριτών:

ΜΟΝΑΔΕΣ	Ημετ.			Σ.			
	Ν	Τ	Α	Ν	Τ	Σ	Π
ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΙ							
21 Ταξ/χία	---	3	---	---	---	---	---
22 Ταξ/χία	1	4	---	---	---	---	---
33 Ταξ/χία	2	5	---	---	---	---	---
Σύνολον	3	12	---	---	---	---	---
ΟΠΛΙΤΑΙ							
21 Ταξ/χία	8	47	1	18	9	13	7
22 Ταξ/χία	4	27	---	21	30	---	9
33 Ταξ/χία	20	43	2	33	1	---	36
Σύνολον	32	117	3	72	40	13	52
ΙΔΙΩΤΑΙ							
21 Ταξ/χία	1	2	---	---	---	---	---
22 Ταξ/χία	---	---	---	---	---	---	---
33 Ταξ/χία	7	15	---	---	---	---	---
Γεν. Σύνολον	43	146	3	72	40	13	52

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

Αί απώλειαι των συμμοριτών εκτός των παρατιθεμένων απολύτως εξηκριβωμένων υπολογίζονται εις πολύ μεγαλύτερας.

Την 12 - 11 - 47 από ενέργειάν των προς ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΝ - ΑΥΓΕΡΙΝΟΝ, κατά πληροφορίας έσχον 40 νεκρούς και 50 τραυματίας.

Επίσης επί ύψ. ΤΣΟΥΚΑ ΚΑΡΑΛΗ ανευρέθη ομαδικώς τάφος. Εισέτι την 22 - 11 - 47 από επιχειρήσεις 21^{ης}, επί ύψ. 1084 - 1113 έσχον σοβαράς απωλείας, ιδίως εκ πολυβολισμών υπό αεροπορίας.

Τέλος δεν εξηκριβώθησαν αι απώλειαι άς προξένησεν εις τους συμμορίτας η αεροπορία την 28-11-47 κατά πολυβολισμόν και βομβαρδισμόν γεννόμενον εναντίον κινουμένης φάλαγγος και συγκεντρώσεων συμμοριτών εις Περιοχήν ΚΑΛΛΟΝΗΣ και ΑΛΑΤΟΠΕΤΡΑΣ.

ΜΕΡΟΣ Β

ΟΠΛΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΕΩΣ

ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΟΤΗΤΕΣ

1. ΠΥΡΟΒΟΛΙΚΟΝ:

Κατά τας επιχειρήσεις ταύτας το πυρ/κόν συνέβαλε τα μέγιστα προς εξουδετέρωσιν αντιστάσεων του εχθρού, όστις εις τας πλείστας των τοποθεσιών αμύνης του είχε κατασκευάσει πολυβολεία μετά σκεπάστρων, θέσεις μάχης κ. λ. π. Επί τούτου όρα συνυποβαλλομένην έκθεσιν οργανώσεων του εχθρού επί ύψ. ΤΣΟΥΚΑ ΚΑΡΑΛΗ - ΜΕΓ. ΡΑΧΗ.

Οι συμμορίται, ενώ μέχρι τινος, εχρησιμοποιούν μόνο πολυβόλα και όλμους κατά τον μήνα τούτον παρουσίασαν και ορειβατικών πυρ/κόν (μεγάλου βεληνεκούς 5 χιλιομ.) μη καταστάσης δυνατής της εξακριβώσεως της ακριβούς θέσεως βολής.

Ο αριθμός των βλημάτων ήτο μάλλον περιωρισμένος προς το παρόν, ουδείς όμως εγγυάται ότι το αυτό θα συμβή και εις το μέλλον.

2. ΜΗΧΑΝΙΚΟΝ:

Η συμβολή του Μηχανικού κατά τας επιχειρήσεις ΕΡΙΝΥΣ υπήρξε και πάλιν πολυτιμοτάτη, διά των εκτελεσθέντων ως αναφέρεται κατωτέρω έργων.

Η προώθησις των πυροβόλων επί ύψ. 1084 - ύψ. 1113 οφείλεται κατά μέγα μέρος εις το Μηχανικόν, καθ' όσον κατέβαλε υπερανθρώπους προσπάθειας διά την επισκευήν της καροπποϊήτου οδού ΓΡΕΒΕΝΩΝ - ΕΛΑΤΟΣ - ύψ. 1084 - 1113.

Ομοίως και διά την επισκευήν της υποτυπώδους οδού ΓΡΕΒΕΝΑ - ΜΑΥΡΑΝΑΙΟΙ.

ΕΚΤΕΛΕΣΘΕΝΤΑ ΕΡΓΑ.

α) Γέφυραι:

Ι. Επισκευή της εις το σημείον (Ν.407085) καταστραφείσης οδικής γεφύρας επί της οδού ΤΣΟΤΥΛΙΟΥ - ΜΟΡΦΗ διά διευθετήσεως του καταστρώματος ταύτης, ως και των προσβάσεων.

ΙΙ. Επισκευής οχετού εις θέσιν (Σ.497870) καταστραφέντος διά νάρκης τοποθετηθείσης υπό αναρχικών εις ην προσέκρουσεν όχημα Ζ.Μ.Σ. 2½ τ. επί της οδού ΓΡΕΒΕΝΩΝ - ΜΑΥΡΑΝΑΙΟΙ.

ΙΙΙ. Κατασκευής ξύλινης οδικής γεφύρας επί της δημοσίας οδού ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ - ΣΙΑΤΙΣΤΗΣ και εις σημείον (Ν.560165) επί πασσαλοβαστάκτων με τρία ανοίγματα και δύο βαστάκτας τύπου Ε, συνολικού ανοίγματος 14 μ.

ΙV. Απόφραξις οχετού επί της οδού ΓΡΕΒΕΝΑ - ΕΛΑΤΟΣ και εις σημείον (Σ.927502).

ν. Επισκευή γεφύρας επί της οδού ΤΣΟΤΥΛΙ - ΜΟΡΦΗ και εις σημείον (Ν.407085) διά των κάτωθι υλικών, 30μ λίθοι αργοί, 20μ άμμος, 15 κορμοί δένδρων εκ του πέριξ δάσους. Ησχολήθησαν δύο Διμοιρίαι.

β) Οδοί:

i. Διευθέτησις της κοίτης του υπάρχοντος εις σημείον (Σ.575092) χειμάρου της οδού ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ - ΚΙΒΩΤΟΣ - ΓΡΕΒΕΝΑ, διά κατασκευής λιθοστρώτου πάχους 0.40 μ. μήκους 60 μ. διά την καλυτέραν διέλευσιν των οχημάτων.

ii. Κατασκευή λιθοστρώτου μήκους 60 μ. εντός του ΤΣΟΤΥΛΙΟΥ.

iii. Επισκευή τμήματος οδού ΤΣΟΤΥΛΙ - ΜΟΡΦΗ, εις σημείον (Ν.418091) καταστραφέντος υπό αναρχικών.

iv. Κατασκευή παρακαμπτηρίου δι' ακτοδρόμων εις καταστραφείσαν γέφυραν (Ν.561165).

v. Διευθέτησις καρροποιήτου οδού ΓΡΕΒΕΝΑ - ΜΑΥΡΑΝΑΙΟΙ επί μήκους Δύο χλμ.

vi. ΓΡΕΒΕΝΑ - ΜΑΥΡΑΝΑΙΟΙ αφαίρεσις ιλύος και επίστρωσις κλάδων δένδρων και χαλίκων προς κατασκευήν τροχιών εις διάφορα σημεία.

vii. ΤΣΟΤΥΛΙ - ΜΟΡΦΗ και εις σημείον (Ν 380078) κατασκευή παρακαμπτηρίου μήκους 50 μ. καταστραφείσης υπό αναρχικών.

viii. ΕΛΑΤΟΣ - ΚΑΛΗ ΡΑΧΗ - ΨΙΛΗ ΡΑΧΗ και από σημείου (Σ.461918) έως (Σ.455921) επισκευή της οδού καταστραφείσης υπό των αναρχικών διά κρατήρων εκ γεμισμάτων, εκσκαφών και φραγμάτων εκ λίθων.

ix. ΓΡΕΒΕΝΑ - ΕΛΑΤΟΣ αφαίρεσις ιλύος επί μήκους 200 μ. εις το σημείον (Σ.502927).

x. ΕΛΑΤΟΣ - ΚΑΛΗ ΡΑΧΗ - ΝΙΤΡΟΥΖΙ επισκευή της οδού εις το σημείον (Σ.425925) καταστραφείσης υπό των αναρχικών διά τοποθετηθεισών δύο ναρκών εις άς προσέκρουσαν δύο οχήματα Ζ.Μ.Σ. 2½ τ.

xi. Είς το αυτό σημείον κατασκευής θέσεως προς ανέλκυσιν του καταστραφέντος και εκτιναχθέντος οχήματος.

xii. ΓΡΕΒΕΝΑ - ΕΛΑΤΟΣ επισκευή εις διάφορα σημεία διά τοποθετήσεως κλάδων δένδρου και χαλίκων προς κατασκευήν τροχιών.

xiii. Εντός του ΤΣΟΤΥΛΙΟΥ κατασκευή λιθοστρώτου μήκους 5 μ. και τροχιών ξυλίνων μήκους 10 μ.

xiv. ΤΣΟΤΥΛΙ - ΜΟΡΦΗ διάνοιξις τάφρου 0,40 Χ 0,40 μήκους 50 μ.

xv. ΓΡΕΒΕΝΑ - ΕΛΑΤΟΣ επισκευή της οδού εις σημεία (Σ.538905) και (Σ.482918).

γ) Αεροδρόμια: 0

δ) Οχυρώσεις:

i. Συνέχισις και πέρας δύο ημισκεπάστρων (καλυβών) εις ΤΣΟΤΥΛΙΟΝ διά Τμήματα Πεζικού δυνάμεως 14^{ωv} ανδρών.

ii. Διετέθη Αξ/κός υμών εις ενίσχυσιν 21^{ης} Ταξ/χίας διά την οχύρωσιν ΓΡΕΒΕΝΩΝ.

ε) Περίφραξις διά συρματοπλεγμάτων:

Ι. Περίφραξις γεφύρας ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ εις σημείον (Ν.560163) διά συρματοπλέκτου φράκτου απλής ποδιάς και κατασκευή τεσσάρων εχίνων μήκους 4 μ. και ύψους 1.20 μ. διά την ως άνω γέφυραν.

στ) Συνεργεία:

Ι. Από 22-11-47 και εντεύθεν καθ' εκάστην ένα από ΓΡΕΒΕΝΑ - ΚΟΖΑΝΗΝ.

Ένα από ΓΡΕΒΕΝΑ - ΕΛΑΤΟΣ.

Ένα από ΓΡΕΒΕΝΑ - ΜΑΥΡΑΝΑΙΟΙ.

ΙΙ. Ένα από ΤΣΟΤΥΛΙ - ΣΙΑΤΙΣΤΑ.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΕΙΣ:

Ι. Αναγνώρισις δρομολογίου ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ - ΚΙΒΩΤΟΣ - ΓΡΕΒΕΝΑ και ιδιαιτέρως εις θέσιν (Ν.573092).

ΙΙ. Αναγνώρισις δρομολογίου ΓΡΕΒΕΝΑ - ΕΛΑΤΟΣ - ΚΑΛΗ ΡΑΧΗ.

ΙΙΙ. Αναγνώρισις οδού από (Ν.443128) έως (Ν.426240) χάρτης ΓΡΕΒΕΝΩΝ.

ΙV. Αναγνώρισις δρομολογίου ΟΜΑΛΗ - ΑΓΙΑΣΜΑ.

V. Αναγνώρισις καταστραφείσης οδικής γεφύρας επί της οδού ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ - ΣΙΑΤΙΣΤΗΣ και εις σημείον (Ν.560165) δι' αποκατάστασιν της εξ υλικών Μπέλευ.

VI. Αναγνώρισις δρομολογίου ΓΡΕΒΕΝΑ - ΕΛΑΤΟΣ και αποκατάστασις της αυθημερόν, δι' επισκευής κατεστραμμένου γεφυριδίου εις σημείον (Σ.521908).

ΝΑΡΚΟΠΕΔΙΑ:

Ι. Λήξις περισυλλογής ναρκών υπό του Τμήματος του ευρισκομένου εις περιοχήν 21^{ης} Ταξ/χίας, ως η τυπ. Αριθμ. Α.Π. 1133/25-10-47 αναφορά ημών.

ΙΙ. Εγένετο έναρξις εργασιών άρσεως προχείρου ναρκοπεδίου υπό του ιδίου ως άνω συνεργείου εκ ναρκών Νο 75 τοποθετημένων υπό Τμημάτων Πεζικού προ πολλού χρόνου, και άνευ σχεδίου εις σημείον (Σ.547923).

ΙΙΙ. Συνέχισις και πέρας εργασιών άρσεως του προχείρου ναρκοπεδίου ως η υπ' αριθ. Α.Π. 1217/15-11-47 αναφορά ημών, εκ ναρκών Νο 75 τοποθετηθέντων υπό Τμημάτων Πεζικού προ πολλού χρόνου και άνευ σχεδίου εις θέσιν (Σ.547923).

ΙV. Το ως άνω συνεργείον ανέσυρεν και κατέστρεψεν επί τόπου εν όλω τριάκοντα - τρείς νάρκας Νο 75.

V. Επίσης επεσήμανεν και άφισαν επί τόπου έτερας δέκα τρείς νάρκας Νο 75 ως προστατευτικόν ναρκοπέδιον φυλακίου, εις σημείον (Σ.546921).

ΔΙΑΦΟΡΑ:

Ι. Βελτίωσις θέσεων βολής Λόχου.

ΙΙ. Εκπαίδευσις σκαπανέων Πεζικού.

3. ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ:

Οσάκις ο καιρός επέτρεπεν την δράσιν της αεροπορίας αυτή επενέβαινεν εις τον αγώνα μετά προθυμίας τα δε αποτελέσματα ήσαν πάντοτε εξαιρετικά. Δι' ο η Μεραρχία ευρέθη κατ' επανάληψιν εις την ευχάριστον θέσιν να εκφράση τον θαυμασμόν και τας ευχαριστίας προς τους αποδεδειγμένως γενναίους και ικανούς συμμαχίτας των πεζών.

4. ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΙΣ:

Το δίκτυον των Διαβ/σεων της Μεραρχίας παρά τας δυσμενεστάτας καιρικής συνθήκας διά τους ασυρμάτους και των σαμποτάζ των τηλεφωνικών γραμμών υπό των συμμοριτών ελειτούργησεν με ικανοποιητικήν απόδοσιν. Εις εκάστην επιχείρησιν εξεδίδετο ειδική Δ/γή Διαβ/σεων, ήτις και υπεβάλετο εις Β' ΣΣ/Α9.

5. MAY - ΜΑΔ:

Τα υπό της 21-22 Ταξ/χίας MAY-ΜΑΔ, εχρησιμοποιήθησαν εντατικώς κατά τας επιχειρήσεις και με πολύ καλήν απόδοσιν ήτις θα καθίστατο μεγαλύτερα, εάν ελύετο το πρόβλημα της διατροφής και της εν γένει διαβιώσεως τούτων (αντίσκηνον - κλινοσκέπασμα) κατά την διάρκειαν των επιχειρήσεων.

6. ΚΤΗΝΗ ΕΞ ΕΠΙΤΑΞΕΩΣ: Ημιονηγοί:

Υπό της υπηρεσίας ουδεμία μέριμνα ελήφθη διά την διαβίωσιν των ιδιωτών ημιονηγών (κλινοσκέπασμα - αντίσκηνον και διατροφή) και ως εκ τούτου ήσαν εξηναγκασμένοι να διαμένωσιν εις τας ορεινάς περιοχάς κατά τας ψυχράς και βροχεράς νύκτας εν υπαίθρῳ και πολλάκις νήστεις. Καθ' όσον διά Δ/γήν απαγορεύεται η χορήγησις άρτου και τροφίμων διά τα ΜΑΔ - ΜΑΥ και ημιονηγούς υπό της υπηρεσίας. Κατά τας επιχειρήσεις όμως είναι γνωστόν ότι καθίσταται αδύνατος η αγορά τροφίμων έξ επιτοπίων πηγών, ούτε υπάρχουνσι τρόφιμα προς αγοράν εις περιοχάς βάσεων ανεφοδιασμού. Η διατροφή των κατά πολύ εγένετο εις βάρος του συσσιτίου των οπλιτών και κατά ανάγκην περιορισμένη, καθ' όσον δεν ήτο ανθρώπινον και συμφέρον να αφιένται οι ημιονηγοί και τα ΜΑΔ νήστεις, αγωνιζόμενοι και ούτοι διά το κοινόν σκοπόν. Ένα σοβαρόν μειονέκτημα παρουσιάζεται οσάκις χρησιμοποιούνται ιδιώται ημιονηγοί ότι δεν δύνανται να διατηρήσωσι την μυστικότητα των κινήσεων και μειούται επί πλέον η ευλυγισία του τμήματος.

Σημειωτέον ότι το πλείστον των ιδιωτών ημιονηγών αν μη η ολότης αποτελείται από ανηλίκους, γέροντας και γυναίκας, άπόρους κατά το πλείστον και στερουμένους ενδυμάτων και υποδημάτων καταλλήλων προς αντιμετώπισιν του ψύχους και των εν γένει καιρικών συνθηκών της περιοχής και στερουμένους των απαραίτητων προς το ζήν, είναι ευνόητον ότι το θέαμα τούτο επιδρά λίαν δυσμενώς επί των μαχομένων στρατιωτών.

Τέλος η ικανότης προς μεταφοράν των έξ επιτάξεως κτηνών δεν είναι ικανοποιητική και ως εκ τούτου ο αναγκαιών αριθμός κτηνών υπερβαίνει τον προβλεπόμενον δι' εκάστην Μονάδα.

7. ΗΘΙΚΟΝ:

Αξιωματικών: Πολύ καλόν πλήν όμως η επί μακρόν παραμονή στελεχών εις Δ/κήσεις τμημάτων εν συνεχή επαφή μετά του εχθρού και διηνεκή κινήσει, έχει επιδράσει δυσμενώς επί της διαθέσεως των και της υγιεινής των καταστάσεως, κυρίως δε του νευρικού συστήματος αυτών. Επί πλέον δυσμενή απήχησιν έσχον αι κοινοποιηθείσαι εσχάτως Δ/γαί τοποθετήσεως δι' ων Αξ/κοί υπηρετούντες εις Κ.Β.Ε. μετατίθενται εις έτερα Κ.Β.Ε. και έτεροι εκ του ΓΕΣ εις Μονάδας εντός των Αθηνών και Επιτελείς Μ. Μονάδων.

Ός επίσης και η διατήρησις ωρισμένων έξ αυτών, έστω και εις περιορισμένον αριθμόν συνεχώς, εις Επιτελεία και υπηρεσίαν μετόπισθεν.

Οπλιτών: Γενικώς δύναται να λεχθή ότι το ηθικόν των οπλιτών ευρίσκεται εις καλόν επίπεδον παρά τας συνεχείς από του Απριλίου ε.ε. επιχειρήσεις επί ορεινών περιοχών.

Η φυσική απειρία εις σκληραγωγίαν και εις επιχειρήσεις των εσχάτως εκ των κέντρων Κ.Β.Ε. προερχομένων οπλιτών έχει σχεδόν εξαλειφθή.

Δέον να ληφθή υπ' όψιν σοβαρώς η μείωσις των Τμημάτων (15-18 άνδρες κατά διμοιρίαν) καθ' όσον τούτο επιδρά δυσμενώς επί του ηθικού των λόγω εξαντλήσεως εκ κοπώσεως των ανδρών, μείωσεως του αισθήματος ασφαλείας ως και επί μαχητικότητος των Τμημάτων.

ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ:

1. Η Μερ/χία κατά τας θερινάς επιχειρήσεις, αντιμετώπισεν ίδια εις περιοχὴν ΓΡΑΜΜΟΥ, εχθρόν αμυνόμενον μετὰ πείσματος ἐπὶ ισχυρῶς οργανωμένων τοποθεσιῶν.

Κατὰ τας επιχειρήσεις ὅμως «ΕΡΙΝΥΣ», ἡ ἀμυνα τοῦ εχθροῦ δὲν ἦτο μόνον παθητικὴ, ἀλλὰ καὶ ἐνεργητικὴ τοιαύτη, διότι οὗτος ἐνήργησεν αρκετάς ἀντεπιθέσεις.

Επὶ πλεόν αι οργανώσεις ἦσαν ἐτι περισσότερον ισχυραὶ καὶ δύναται τίς εἰπεῖν συνεχεῖς ἐφ' ολοκλήρου τοῦ μετώπου ἐπιθέσεως τῶν Μονάδων καὶ τοῦ τομέως τῆς Μερ/χίας τουλάχιστον.

Συνάγεται ἐκ τούτου ὅτι τοῦ λοιποῦ αι επιχειρήσεις θα λαμβάνουν τὴν μορφήν τακτικοῦ ἀγώνος καὶ ὄχι ὡς πρότερον κλεφτοπολέμου μόνον.

Επομένως θα χρειασθῇ ἐφαρμογὴ μεθόδων προσαρμοζομένων πρὸς τὸν ἀγῶνα τούτον καὶ διαθέσεως λίαν δραστικῶν μέσων πυρός (πολ/λα-ορειβ. Πυρ/κόν) πρὸς καταστροφὴν καὶ ἐξουδετέρωσιν τῶν ἀντιστάσεων-οργανώσεων τῶν συμμοριτῶν καὶ συντριβὴν τούτων.

Το Πεδινόν Πυρ/κόν το διατιθέμενον ὑπὸ τοῦ Στρατοῦ μας φαίνεται ὅτι θα εἶναι ἀνεπαρκές νὰ ἐξυπηρετήσῃ ὅλας τας Μονάδας. Ἀλλὰ πρό παντός θα εἶναι ἀνίσχυρον νὰ βοηθήσῃ καὶ προστατεύσῃ σοβαρῶς τὸ ἐπιτιθέμενον Πεζικόν κατὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον καθ' ὅσον ἡ κακὴ κατάστασις τοῦ περιορισμένου υφισταμένου ὁδικοῦ δικτύου θα περιορίσῃ κατὰ πολὺ τὴν ευκινησίαν καὶ τὴν ἀπόδοσιν τούτου.

Καθίσταται ὅθεν καταφανὴς ἡ ἀνάγκη ταχείας ἐνισχύσεως τῶν Μονάδων διὰ συγχρονισμένου Ορειβ. Πυρ/κού.

Βεβαίως ἡ Ἀεροπορία δὲν θα παύσῃ νὰ ἀποτελῇ τὸ σοβαρώτατον ὄπλον υποστηρίξεως καὶ προστασίας τοῦ Πεζικοῦ, δεδομένου μάλιστα ὅτι οἱ συμμορίται στεροῦνται τοιαύτης ὡς ἐπίσης καὶ σοβαρῶν ἀντιαεροπορικῶν μέσων ἐπὶ τοῦ παρόντος τουλάχιστον.

Κατὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον ὅμως, ἡ χρησιμοποίησις τῆς Ἀεροπορίας καὶ μάλιστα εἰς ορεινοὺς ὄγκους, ἐνθα κατὰ τὸ πλεῖστον διεξάγεται ὁ ἀνταρτοπόλεμος, λόγω τῶν καιρικῶν συνθηκῶν θα εἶναι ἀδύνατος.

Καὶ ἐκ τούτου καταφαίνεται ἐτι περισσότερον ἡ ἀνάγκη ἐφοδιασμοῦ τῶν Μονάδων δι' Ορειβ. Πυρ/κού δυναμένου νὰ παράσχῃ πυρὰ ταχέως καὶ εἰς πάσαν θέσιν. Δέον νὰ μὴ διαφύγῃ τῆς προσοχῆς μας ἡ παρουσίαις Ορειβ. Πυρ/κού ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν.

Ἡ σκέψις νὰ θελήσωμεν νὰ παρακάμψωμεν τὰς οργανώσεις τῶν συμμοριτῶν, ἐκ πρώτης ὄψεως φαίνεται ευκολωτάτη, ἀλλὰ ἐκτὸς τοῦ γεγονότος ὅτι οἱ συμμορίται ἐσχάτως παρουσίασαν συνέχειαν ἀμυντικῶν οργανώσεων, ἡ παράκαμψις τούτων δὲν προσφέρεται καὶ τόσον, εἰς ορεινὰ καὶ διακεκομμένα ἐδάφη, λόγω τῆς σπάνιως τῶν βατῶν δρομολογίων καὶ μάλιστα κατὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους μοιραίως θα υποχρεωθῶμεν κατὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον νὰ ἐνεργῶμεν επιχειρήσεις σχετικῶς εἰς ευρείαν κλίμακα μόνον ὡς ὅτι ἡ καλὴ καιρικὴ κατάστασις θα ἐπιτρέπῃ, ἵνα δυνάμεθα οὕτω νὰ ἐκμεταλλευόμεθα τὴν σοβαρὰν υποστήριξιν τῆς Ἀεροπορίας.

2. Ἀπὸ τὸν φανατισμὸν με τὸν ὁποῖον ἐπολέμησαν καὶ πολέμουσαν οἱ συμμορίται προκύπτει ὅτι διὰ νὰ καταστή ἀποτελεσματικῶς ὁ ἀγὼν τὸν ὁποῖον διεξάγωμεν πρέπει νὰ ληφθῶσι τὰ κάτωθι μέτρα.

α) Νὰ πεισθῇ ὁ στρατιώτης ὅτι δὲν εἶναι μόνος τοῦ εἰς τὸν πόλεμον ποῦ διεξάγει ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν, ἀλλὰ ὅτι ἔχει καὶ συμπαραστάτην τοῦ λαόν.

β) Ἡ μέριμνα διὰ τὰς οικογένειαις τῶν ὁπλιτῶν θα γίνῃ περισσότερον αἰσθητὴ καὶ ἀποτελεσματικὴ δι' ἔργων καὶ οὐχὶ διὰ λόγων.

γ) Διάθεσις περισσοτέρων μέσων πυρός καὶ καλλιτέρευσίς τῶν ὁρῶν διαβιώσεως τοῦ στρατιώτου.

δ) Διαφώτισις τοῦ λαοῦ εἰς τρόπον ὥστε νὰ κατανοήσῃ οὗτος περὶ τοῦ δικαίου τοῦ ἀγώνος καὶ δημιουργηθῇ ὁ ἀπαιτούμενος φανατισμὸς μετὰξὺ τούτου διὰ τὴν συμμετοχὴν

του εις τον υπέρ των όλων διεξαγόμενον αγώνα, όστις αποτελεί (φρονώμεν) προϋπόθεσις του αγώνος υπό του Στρατού.

ε) Εξοικονόμησιν εφεδρικών δυνάμεων προς διαδοχικήν ανάπαυσιν των ανδρών και κατά προτίμησιν των Μονάδων εκείνων αι οποίαι δεν έπαυσαν ν' αγωνίζονται συνεχώς από του έαρος μέχρι σήμερον.

3. Η διάθεσις ξένων Μονάδων δι' επιχειρήσεις και η ως εκ τούτου διάσπασις των οργανικών δεσμών επιφέρει δυσμενή αποτελέσματα διότι οσάκις το ξένον τμήμα αντιμετωπίση δύσκολον τακτικήν κατάστασιν δημιουργείται η εντύπωσις ότι η δυσκολότερα αποστολή ανατίθεται πάντοτε εις τούτο. Κάθε δε δυσμενές γεγονός έχει ως αποτέλεσμα την μεμψιμοιρίαν εις βλάβην βεβαίως της όλης αποδόσεως.

Τέλος δεν είναι εις θέσιν οι Δ/ταί να γνωρίζωσι, ποία η μαχητική αξία της ξένης διατεθείσης Μονάδος και επομένως ευρίσκονται εις δύσκολον θέσιν προκειμένου να αναθέσωσιν εις ταύτην πολεμικήν αποστολήν.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

Έν συμπεράσματι προτείνονται τα εξής

1. Μετατροπή των Μονάδων πεδινής συνθέσεως εις Μονάδας ορεινής τοιαύτης.
2. Ενίσχυσις τούτων δι' ορειβατικού πυρ/κού και πολ/λων.
3. Μη διάσπασις οργανικών δεσμών των Μονάδων.
4. Εφ' όσον δεν είναι δυνατή η συγκρότησις Λ. Ο. Μ. και εφοδιασμός του Στρατού διά τούτων, μέριμνα δι' ιδιώτας ημιονηγούς.
5. Μέριμνα διά τροφοδοσίαν και διαβίωσιν ανδρών Μ. Α. Δ. κατά τας επιχειρήσεις.
6. Πραγματοποίησις του εξαγγελθέντος Εθνικού Συναγερμού.

ΤΣΙΓΓΟΥΝΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ
ΥΠΟΣΤΡΑΤΗΓΟΣ - ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

Διά
Την ακρίβειαν του αντιγράφου
Το
Γραφείον Α1
Τ.Υ.

58

ΑΠΟ: Ι Στρατιάν ΑΙ

Ημέρα - Ώρα εκδόσεως Σήματος
071550

ΠΡΟΣ: αντιστράτηγον αρχηγόν ΓΕΣ Αθήνας

ΚΟΙΝ: ΑΙ/1 - 50

Αριθ. Πρωτ. 1/1146. Ακρως απόρρητον.

Μετ' αρχηγού Β.Μ.Μ. υποστρατήγου Ρώλινς είχαν μίαν σύσκεψιν 4 Νοεμβρίου και ετέραν 6 Νοεμβρίου παρισταμένου αμερικανού συνταγματάρχου Macguire στοπ. Εξητάσθησαν εν πάση λεπτομερεία εντολαί Στρατιάς, φθινόπωρον, χειμώνα, έαρ διατάξεις κ. λ. π. χρησιμοποίησις 40 Λόχων Λ.Ο.Κ. ως τρίτης δυνάμεως με τα 2 σώματα Στρατού και υπαγωγής ολοκλήρου εθνοφρουράς από Κωπαΐδος ακόμη και 85 περιοχή στοπ. Επί ανωτέρω Στρατιά δεν έλαβεν ουδαμόθεν εντολήν αλλ' υποστράτηγος ωμίλει ως περί συμπεφωνημένην μετά Συμβουλίου Εθνικής Αμύνης στοπ. Παρακαλώ να λάβετε καλωσύνην να συνεννοηθήτε και τηλεγραφήσετε στοπ. Αλλ' εάν πρόκειται Στρατιά να αναλάβη εξ ολοκλήρου βαρυτάτας ταύτας εντολάς και ότι αφεύκτως μέχρι Ιουνίου να σημάνη τέλος συμμοριακού τότε ενδείκνυται ταχίστη συνδρομή και τάχιστα κινήσεις κυρίως ο Ταξίαρχος Καλλίνσκης να αναχωρήση αμέσως μεθ' ολοκλήρου επιτελείου και υλικού του Βόλον στοπ.

αντιστράτηγος Βεντήρης
Τ.Σ.Υ.

Κατεπεΐγον.

59

ΠΡΟΣ. κ. ΠΡΟΕΔΡΟΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Υ.Σ. ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Αριθμ. Α.Π. 518732

ΒΣΤ 902/7-11-47

1. Ο συμμοριτικός αγών εντείνεται οσημέραι. Ενώ κατ' Απρίλιον υπελογίζοντο οι συμμορίται εις 13.500 καθ' άπασαν την χώραν, εφθάρησαν οδέ κατά τας έκτοτε συνεχιζόμενας επιχειρήσεις περί 8.500 εις φονευθέντας, ανικάνους συλληφθέντας και παραδοθέντας, ήδη υπολογίζονται εις 17.600, ο εστίν ότι από του Απριλίου μέχρι σήμεραν εδιπλασιάσθησαν.

2. Ενώ δε κατά τας αρχάς των επιχειρήσεων απέφευγον τον εκ παρατάξεως αγώνα, επ' εσχάτων απετόλμησαν εκ παρατάξεως μάχην περί το Μέτσοβον, ήτις μετά σκληρόν αγώνα απέβη υπέρ του Εθνικού Στρατού.

3. Τα συμπεράσματα εκ της μάχης ταύτης είναι σημαντικά. Φαίνεται ότι οι συμμορίται κατευθύνονται υπό Αξ/κών επιτελών, εσημειώθη βαρύς οπλισμός ότι δε και ορειβατικά πυροβόλα.

4. Η Κυβέρνησις εζήτησε παρά των Συμμάχων την αύξησιν του τακτικού μέν Στρατού εις 150.000, έτι δε την δημιουργίαν 100 Ταγμάτων Εθνοφρουράς ίνα έκαστον προστατεύση εκάστην επαρχίαν έξ ης θα επιστρατευθή.

5. Έγκρισις εδόθη υπό της Αμερικανικής Αποστολής μόνον διά την συγκρότησιν 20 Ταγμάτων, ετέρων δε 20 διετάχθη ο σχηματισμός και η διατροφή υπό της Ελληνικής Κυβερνήσεως.

6. Τα ούτω συγκροτηθησόμενα 40 Τάγματα κρίνονται ανεπαρκή διότι ολιγώτερον του ημίσεως των επαρχιών δύνανται να καλύψουν. Πανταχόθεν εγείρονται γοεραί κραυγαί προς αποστολήν δυνάμεων, το δε Υπουργείον Στρατιωτικών καίτοι αναγνωρίζον την ανάγκην της αποστολής ευρίσκεται εν αδυναμία να πράξη τούτο.

7. Αναγνωρισθείσης της ανεπαρκείας των δυνάμεων δέον να επιμείνη η Κυβέρνησις εις την αρχικήν της απόφασιν περί αυξήσεως εις 150.000 του τακτικού Στρατού και εις 100 Τάγματα Εθνοφρουράς, διότι άν παρέλθουν και ο χειμών άπρακτος, ίσως κατά το επερχόμενον έαρ θα έχωμεν ανάγκην κατά πολύ μεγαλύτερων δυνάμεων.

8. Ήδη η ύπαιθρος πάσχει δεινώς, οσημέραι θα απαθλιούται έτι πλέον. Το προσφυγικόν πρόβλημα ορθούται απειλητικόν εκατοντάδες χιλιάδων έχουν εγκαταλείψη τας εστίας των επί βλάβη της Εθνικής Οικονομίας. Η σπορά έχει σχεδόν τελείως εγκαταλειφθή και το επόμενον έτος θέλομεν αντιμετωπίση σκληρωτάτην σιτοδείαν. Δεν είναι δυνατόν να συνεχισθή μία τοιαύτη κατάσταση και προκύπτει επιτακτική ανάγκη της πατάξεως της αναρχίας.

9. Ο Ελληνικός λαός μεσημβρινός, εύξαπτος, ορμητικός, ενθουσιώδης ως είναι, ευχερώς δύνανται να απωλέση το θάρρος του και να μεταπέση εις την αντίπεραν όχθη, ως επίσης και ο Στρατός. Ήδη η ηγέτις Τάξις ήρξατο αδημονούσα διά την παράτασιν του αγώνος και την απαθλίωσιν της υπαίθρου και θορυβεί κατά τρόπον, όστις δεν είναι εποικοδομητικός διά την περίοδον που διερχόμεθα.

10. Μη δυναμένη δε να αποδώση τούτο εις άλλην αιτίαν επιτίθεται κατά της ηγεσίας του Στρατού ζητούσα την κεφαλήν επί πινάκι των ιθυνόντων. Ο Τύπος είτε από κακώς εννοούμενον πατριωτισμόν, είτε εξυπηρετών και προσωπικά συμφέροντα διά της

αρθρογραφίας του φθείρει έτι μάλλον την κατάστασιν και δίδει την εντύπωσιν εις τον συνεχώς μαχόμενον, ότι θυσιάζεται ασκόπως κακώς διοικούμενος.

11. Δέον συνεπώς να τεθή σαφώς ενώπιον των Συμμάχων το ζήτημα της αυξήσεως του τακτικού Στρατού και των Ταγμάτων Εθνοφρουράς εις τα αρχικώς τεθέντα υπό της Κυβερνήσεως ελάχιστα όρια των 150.000 διά τον τακτικόν Στρατόν και εις 100 Τάγματα Εθνοφρουράς, συν τω εφοδιασμώ διά ορειβατικών πυροβόλων και πολυβόλων, εν περιπτώσει δε αρνήσεως των Συμμάχων δέον να σκεφθή η Κυβέρνησις εάν και κατά πόσον δύναται να παραμένη εις την Αρχήν, εν επιγνώσει της διαιωνήσεως ενός αγώνος Εθνοφθόρου αφ' ενός και γενεσιουργού αφ' ετέρου γενικωτέρων αναστατώσεων.

12. Δέον επίσης να ληφθώσι μέτρα κατά του Τύπου και να επιβληθή λογοκρισία ίνα μη διά των καθημερινών δημοσιευομένων άρθρων εκτίθεται το Κύρος της τέ Πολιτικής και της Στρατιωτικής ηγεσίας, τουθ' όπερ κλονίζει την πίστιν του τε μαχομένου Στρατού και του δεινοπαθούντος Λαού προς τον επιδιωκόμενον σκοπόν.

13. Έχομεν παράδειγμα εκ της προσφάτου Ιστορίας ημών την εκστρατείαν της Μ. Ασίας καθ' ην εις διάστημα ελαχίστων ημερών κατέρρευσε μία προσπάθεια γενεών ολόκληρων και επήλθε μία ανήκουστος καταστροφή εκ της απωλείας του ηθικού του Στρατού.

14. Υποβαλλών Υμίν τας σκέψεις ταύτας, κ. Πρόεδρε, ως υπεύθυνος διαχειριστής των Στρατιωτικών πραγμάτων της Χώρας κατά την κρίσιμον ταύτην Εθνικήν περίοδον και πεπειθώς ότι διαπνέεσθε υπό των αυτών σκέψεων και των αυτών αισθημάτων, έχω την τιμήν όπως παρακαλέσω Υμάς, ίνα προβήτε το ταχύτερον εις τας δεούσας ενεργείας ίνα τερματισθή το ταχύτερον το υφιστάμενον Εθνικόν δράμα.

15. Επί πλέον πληροφορώ Υμάς ότι ο πρό ολίγου επισκεφθείς την Ελλάδα Στρατηγός ΤΣΑΜΠΕΡΛΙΝ αντελήφθη πλήρως τας πολεμικάς ανάγκας της Ελλάδος και υπεσχέθη ότι θα υποστηρίξη παρά τω Προέδρω κ. ΤΡΟΥΜΑΝ την θεραπείαν αυτών.

16. Εάν παρά πάσαν ελπίδα αι ενέργειαι Υμών αποβώσιν άκαρποι, και εφ' όσον δεν θα θεωρήση η Κυβέρνησις ότι εν τοιαύτη περιπτώσει δέον να εγκαταλείψη την Αρχήν, δεν νομίζω ότι θα δυνηθώ να συνεχίσω την διεύθυνσιν του Υπουργείου Στρατιωτικών, δεδομένου άλλωστε ότι και ο πρό τινος συνταχθείς προϋπολογισμός του ελαττούται κατά 237 χιλιάδας εκκατομύρια.

Ο
ΥΠΟΥΡΓΟΣ
Γ. ΣΤΡΑΤΟΣ

Κοινοποιείται:

κ. Αντ/δρον Κυβερνήσεως
κ. Υφ/ργόν παρά τω κ. Πρωθυπουργώ

Ακριβές αντίγραφον
Τ.Σ.Υ.

Αρχηγόν ΓΕΣ

Διοικητήν 1ης Στρατιάς

60

ΘΕΜΑ: Χαιρετισμός προς τους
Έλληνες μαχητές

1^η ΣΤΡΑΤΙΑ
ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ
Αριθ. 991/101/A2
8 Νοεμβρίου 1947

ΕΛΛΗΝΕΣ ΜΑΧΗΤΑΙ

1. Όλος ο πολιτισμένος κόσμος, απέδειξε το μίσος και την απέχθειαν του, προς την ανταρσίαν, και συμπαθώς παρακολουθεί το Ελληνικόν δράμα.

Στην τελευταίαν σύνοδον στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, εκτός από τους Σλαύους, όλα τα μέλη της Συνελεύσεως, υπερεπήφισαν της Ελλάδος, και ετάχθησαν αλληλέγγυα με αυτήν και τον αγώνα της.

2. Ο Ελληνικός λαός από των πρώτων ημερών της απελευθερώσεως του από Γερμανο-Ιταλούς, υποφέρει και δοκιμάζεται σκληρά, από μιά σπείρα εγκληματιών προδοτών, οι οποίοι έγιναν τυφλά όργανα ξένων και εξυπηρετούν ξένα σχέδια και σκοπούς.

3. Διά να μπορέσουν να παρασύρουν κόσμο στάς τάξεις των, καπηλεύονται ότι ιερόν και όσιον, επαγγέλλονται τους πατριώτας, τους δημοκράτας, τους αγωνιζομένους γιά το λαό.

Έτσι διακηρύττουν τους πατριώτας, τους ήρωας, τους συμφιλιωτάς, εκείνοι που και στην περίοδο της κατοχής, και μετέπειτα, εις τίποτα δεν απέβλεψαν, παρά πως να διασπάσουν την ορμήν της Εθνικιστικής αντιστάσεως του έθνους, και πως ελάχιστοι αυτοί, να πάρουν την Αρχή στα χέρια τους, για να εξουθενώσουν τους πολλούς.

Παρουσιάζονται ως Δημοκράται οι ταπεινοί αυτοί ζηλωταί της ειδεχθεστέρας μορφής του Φασισμού, που δεν αναγνωρίζουν το δικαίωμα που έχουν οι πολιτισμένοι και ελεύθεροι λαοί, να κυβερνώνται με την θέλησιν του λαού, να κυβερνούν δηλαδή οι πολλοί και να βοηθούν οι ολίγοι.

Θέλουν να παραστήσουν τους αγωνιζομένους για το λαό, εκείνοι που κάθε μέρα σφάζουν, ατιμάζουν, λεηλατούν, καταστρέφουν παν ότι έμεινε όρθιο από τον πόλεμο και την κατοχή στην ύπαιθρον, και που δεν αφήνουν την πολύ βασανισμένη πατρίδα μας να ανασάνη να επουλώση τις αγιάτρευτες πληγές της ύστερα από το φρικτό πολεμικό δράμα.

ΕΛΛΗΝΕΣ ΜΑΧΗΤΑΙ,

4. Ο αγών σας είναι ιερός.

Δεν πρόκειται περί ενός απλού εσωτερικού δράματος, μιας απλής ανταρσίας και διχασμού, αλλά περί μιας σατανικής και υπούλου πλεκτάνης μιας σπείρας εγκληματιών, οι οποίοι αποβλέπουν εις την υποδούλωσιν της πατρίδος, εις τον κομμουνισμόν στην αρχήν, και στον σλαυισμόν αμέσως.

5. Πλείσται όσαι είναι αι χειροπιαστές αποδείξεις στις Αρχές ότι ο συμμοριτισμός παίρνει υλικά, παίρνει και κατευθύνσεις από τους γείτονας, οι οποίοι αποβλέπουν στο σκοπό αυτό.

Όλα τα ψευδοδημοκρατικά συνθήματα και αι επαγγελίες, είναι φενάκη και ξεσκεπάζονται καθημερινά. Είναι τα ύπουλα μέσα για να επιτύχη ο σκοπός, ο οποίος ήτο και παραμένει ένας, να πέση η Ελλάς, για να υποδουλωθή εύκολα. Καθένας από σας, ας σκεφθή πως θα ήτο η Πατρίδα μας από πάσης πλευράς, άν μετά τον πόλεμον όλοι και καθένας επεδίδοντο στα ειρηνικά έργα.

Θα είμεθα τώρα ισχυροί, πανευτυχείς προνομιούχος χώρα στη υφήλιο.

ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΙ ΚΑΙ ΟΠΛΙΤΑΙ ΤΩΝ ΜΕΡΑΡΧΙΩΝ ΠΙΝΔΟΥ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΜΕΡΑΡΧΙΩΝ.

6. Παρακολουθώ τας αγωνιώδεις πολυμήνους προσπάθειάς σας.

Γνωρίζω ότι το έργο σας είναι σκληρόν και επίμοχθον.

Αλλ' η υπόθεσις είναι ιερά, και θα αχθή εις αίσιον πέρας.

Ο αγών σας είναι αγών υπέρ της ελευθερίας, είναι αγών υπέρ βωμών και εστιών.

Τους αγώνας σας μετ' εμού και όπισθεν υμών, παρακολουθεί ολόκληρον το Έθνος και δικαίως ολόκληρος ο πεπολιτισμένος κόσμος.

Διά της ακαταβλήτου θελήσεως, της τόλμης και της ανδρείας σας, αποδείξατε διά μίαν ακόμη φοράν εις ολόκληρον τον κόσμον ότι η ΠΙΝΔΟΣ συμβολίζει την Ελευθερίαν, ότι εις τα βουνά της, όπου μάχεσθε, είναι ο φάρος της αληθείας και των ελευθέρων θεσμών της ανθρωπότητας, και ότι όπως και εις τον τελευταίον πόλεμον έλαμψε και απεμάκρυνε τας σκοτεινάς δυνάμεις του Φασισμού, έτσι και τώρα θα λάμψη και αι ακτίνες του θα φωτίσουν μακριά, θά διασκορπίσουν και διαλύσουν τας σκοτεινάς δυνάμεις του άλλου Φασισμού, που βαρύνουν το Έθνος και την ανθρωπότητα ολόκληρον, και θα αποδειχθή ότι εις την μικράν χώραν του Περικλέους πάντοτε έθαλε και θάλει το θείον δένδρον της ελευθερίας και οι πραγματικοί δημοκρατικοί θεσμοί.

Με την ελπίδα αυτήν αλλά και την σταθεράν απόφασιν, σας απευθύνω εγκάρδιον χαιρετισμόν, και σας παρακολουθώ.

Αντιστράτηγος ΒΕΝΤΗΡΗΣ

61

ΘΕΜΑ: Έκθεσις Επιχειρήσεως ΟΡΒΗΛΟΣ.

Απόρρητος

Γ' ΣΣ Α1

ΠΡΟΣ: ΣΤΡΑΤΙΑΝ/Α1

ΑΡΙΘ. Α.Π. 45448

ΒΣΤ 903 τη 9.ΧΙ.47

ΚΟΙΝ: ΑΙ

1. Υποβάλλεται συνημμένως έκθεσις επιχειρήσεως ΟΡΒΥΛΟΣ περιοχήν 27^{ης} Ταξ/ρχίας ΙΜΑΜΛΑΡ - ΓΟΝΙΚΟΥ - ΟΜΑΡΛΑΡ.

2. Υπό του Σ. Στρατού η επιθετικότητα των τμημάτων κρίνεται επαινετή.

Κ. Στεργίου
Συνταγματάρχης
Α.Κ. Α'

Ε. Α.
Ακριβές αντίγραφον
Τ.Σ.Υ.

ΠΡΟΣ: Γ' ΣΣ/Α1

ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ
27 ΤΑΞΙΑΡΧΙΑ /ΑΠ. 7801/ΑΙ
21/10/47 ΣΤΓ 915 Γ'

ΚΟΙΝ: Α1

VII Μεραρχία/Α1

Υμετέρα Α.Π. 43963/13.10.47 Δ/γή.

Υποβάλλομεν συνημμένως δεύτερον αντίγραφον της διά υπ' αριθ. Α.Π. 7637/13.10.47 αναφοράς μας υποβληθείσης εκθέσεως επί των επιχειρήσεων ΟΡΒΗΛΟΣ.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΜΑΝΣΟΛΑΣ
Αντ/ρχης - Επιτελάρχης.
Διά τον Ταξίαρχον - Διοικητήν.

Β.Β./Ν.Β.

Ακριβές αντίγραφον
Τ.Σ.

27^η ΟΡ. ΤΑΞΙΑΡΧΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟΝ Α1

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ «ΟΡΒΗΛΟΣ» (4.10.47)

Δυνάμει των υπ' αριθ. 51661/Α1/20/9/47 και Α.Π. 51701/Α1/23/9/47 διαταγών VII Μεραρχίας η Ταξιαρχία εξέδωκε την υπ. αριθ. Α.Π. 7264/27.9.47 διαταγήν επιχειρήσεων υπό τον τίτλον ΟΡΒΗΛΟΣ.

ΣΚΟΠΟΣ:

Η αιφνιδιαστική επίθεσης κατά της περιοχής ΙΜΑΜΛΑΡ (G.5206) προς ανεύρεσιν και εξόντωσιν των εκεί ευρισκομένων Αρχηγείου (ΕΒΡΟΥ) και του II Τάγματος Συμμοριτών.

ΔΙΑΤΕΘΕΝΤΑ ΜΕΣΑ:

A. ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΕΠΙΘΕΣΕΩΣ.

- α) 557 Τάγμα (μείον λόχος) ΔΥΝΑΜΙΣ: Αξ/κοί 24 - Οπλίται 406, Κτήνη 28.
- β) 551 Τάγμα (μείον λόχος) ΔΥΝΑΜΙΣ: Αξ/κοί 19 - Οπλίται 310, Κτήνη 62 (11 όνοι).
- γ) 1/Α Ουλαμός Πυρ/κού, 25 λιβρών (Λάδης) μετά του 557 Τάγματος.

B. ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΚΑΛΥΨΕΩΣ.

- α) Λόχος 559 Τάγματος εις ΛΑΔΗΝ.
- β) Λόχος 557 Τάγματος εις ΜΕΤΑΞΑΔΕΣ.
- γ) Απόσπασμα Χωρ/κής ΠΡΩΤΟΚΚΛΗΣΙΟΥ εις ύψ. 233 (800 μ. Π. Κυριακής).
- δ) Τρείς Διμοιρίαί Αποσπάσματος ΑΣΤΡΑΠΗ εις ΣΟΥΦΛΙ μετά λόχου 551 Τάγ/τος.

Δυνάμει της ανωτέρω Διαταγής αι μονάδες επιθέσεως έδει να κινηθώσι εν πάση μυστικότητα διά νυκτερινής μόνον κινήσεως και να ευρίσκωνται την πρωίαν της Χ ημέρας ως κάτωθι:

557 Τάγμα: εις ΝΤΑΟΥΛΙ ΝΤΕΡΕ (G.5908)

551 Τάγμα: εις ΤΡΙΑ ΣΠΙΤΙΑ (G.5403).

Με βάσεις εξορμήσεως τας ανωτέρω περιοχάς θα εξετοξεύετο άμα τη έω της 4-10-47 αιφνιδιαστική επίθεσις κατά της περιοχής:
ΙΜΑΜΛΑΡ - ΓΟΝΙΚΟΥ - ΟΜΑΡΛΑΡ.

ΕΚΤΕΛΕΣΙΣ ΚΙΝΗΣΕΩΣ ΜΕΧΡΙ ΒΑΣΕΩΣ ΕΞΟΡΜΗΣΕΩΣ:

Την 19ην ώραν της 2ας τρέχοντος το 551 Τάγμα μετά του Α' Κλιμακίου της Ταξιαρχίας ανεχώρησεν εκ Σουφλίου και διά συντόνου και κοπιωδεστάτης νυκτερινής πορείας 55 χιλμ. Περίπου έφθασεν εντός 2 νυκτών εις την βάση εξορμήσεως του ΤΡΙΑ ΣΠΙΤΙΑ (ύψ. 277).

Την αυτή ως άνω ώραν 23^η τρέχοντος το 557 Τάγμα συνοδευόμενον υπό του 1/Α Ουλαμού Πυρ/κού (Λάδης) ανεχώρησεν εκ της έδρας του και ήχθη διά νυκτερινής πορείας εις θέσιν ΝΤΑΟΥΛ ΝΤΕΡΕ (ύψ. 275) ένθα η βάση εξορμήσεως του. Εκεί εδέχθη την νύκτα της 23^η τρέχοντος πυκνά πυρά βαρέων όλμων άνευ ουδεμίας απωλείας εκ χαράδρας Β.Α. ΑΡΜΟΥΤΛΙ (G.5507) καθ' όλην την ημέραν.

ΕΠΙΘΕΣΙΣ:

Την 7ην της 4^{ης} τρέχοντος αμφοτέρα τα Τάγματα αναπτυχθέντα εις διάταξιν μάχης εξόρμησαν εκ της βάσεως εξορμήσεως των με αντικειμενικόν σκοπόν όπως εξερευνώντα τας επί της κατευθύνσεως των βαθείας γραμμάς και δασώδεις εκτάσεις και κατωκημένους τόπους, προσβάλωσι το ΙΜΑΜΛΑΡ και τα δεσπόζοντα, τούτου υψώματα τα ένθα αι οργανώσεις και ποικίλλαι εγκαταστάσεις του Αρχηγείου Έβρου και του II Τάγματος συμμοριτών.

Την 8ην ώραν δύο ημέτερα αεροπλάνα αναγνωρίσεως εξετέλεσαν αναγνώρισιν ύπερθεν ΜΕΛΟΠΕΤΡΑΣ - ΙΜΑΜΛΑΡ - ΣΑΡΠΙΔΩΝΙΑΣ.

Την 8ην ώρα και 15' η Διμοιρία Καταδρομών του 551 Τάγματος κατά την έξοδον της εκ του χωρίου ΜΕΛΟΠΕΤΡΑ εδέχθη εκ της Βορειοδυτικής παρυφής του χωρίου πυρά πολυβόλων και τυφεκίων συμμοριτών, οίτινες προσβληθέντες αμέσως υπό της διμοιρίας ανετράπησαν και πανικόβλητοι συνεπτύχθησαν εις ύψ. 287.

Την αυτήν ώρα ο 1^{ος} και 3^{ος} Λόχος του 551 Τάγματος προελαύνοντα μεταξύ ΜΕΛΟΠΕΤΡΑΣ και ΡΟΥΣΣΑΣ και εις το ύψος των ανωτέρω χωρίων δέχονται σφοδρά πυρά όλμων και μυδραλίων εκ των ύψ. 398, 400, 396 και 287, συγχρόνως δε ο 4^{ος} Λόχος 551 Τάγ/τος ενεργών ελιγμών διά ΡΟΥΣΣΑΣ προς ΙΜΑΜΛΑΡ προσβάλλεται και ούτος διά μυδραλίων εκ ΣΑΖΑ ΑΪΛΑΡ - ΡΟΥΣΣΑΣ ύψ. 426.

Το 557 Τάγμα αναφέρει διά του ασυρμάτου ότι τα τμήματα εμπροσθοφυλακής έφθασαν 500 μ. πρό του ΙΜΑΜΛΑΡ και ότι ήρχισαν βαλλόμενα ταύτα δι' όλμων και μυδραλίων εκ του ύψ. 318 και 400.

Από της στιγμής εκείνης ο αγών και των δύο Ταγμάτων, ιδιαίτερος του 551 Τάγματος αρχίζει να διεξάγεται σκληρώς.

Οι 1^{ος} και 3^{ος} Λόχοι του 551 Τάγματος παρά τα καταγιστικά πυρά των όλμων και μυδραλίων εξακολουθούν σταθερώς την κίνησιν των προς ΚΟΥΜ ΤΑΡΛΑ (ύψ. 398) και 287. εις ύψ. 398 οι συμμορίται έσχον απωλείας 5 νεκρούς και πολλούς τραυματίας.

Ενώ ο αγών μαίνεται θυελλώδης εις την περιοχόν των 2 Λόχων ο 4^{ος} Λόχος κατωρθώνει να σιγήση τα μυδράλια ΡΟΥΣΣΗΣ και ανατρέψας τους εκεί απεγνωσμένως αμυνομένους συμμορίτας εισέρχεται εις ΡΟΥΣΣΑΝ με απωλείας εις τους συμμορίτας 7 νεκρούς εγκαταληφθέντας επί τόπου.

Ο Λόχος έσχεν εκεί 4 τραυματίας εξ ων εις βαρέως.

Από της αφίξεως του εις ΡΟΥΣΣΑΝ ο 4^{ος} Λόχος είχε εντολήν παραμονής και καλύψεως του αριστερού του 551 Τάγματος.

Την 9ην ώρα ο Σ.Δ. της Ταξιαρχίας μετά του συνευρισκομένου τοιούτου του 551 Τάγματος εδέχθη τους πρώτους όλμους και πυρά μυδραλίων. Από της στιγμής ταύτης ο Σ.Δ. εβάλλετο συνεχώς δι' όλμων και μυδραλίων μέχρι της 13^{ης} ώρας.

Ενώ ο Σ. Δ. προσβάλλεται ως ανωτέρω, η μάχη των 1^{ου} και 3^{ου} Λόχων εξελίσσεται ολονέν και σκληρωτέρα. Τα μυδράλια και οι όλμοι των συμμοριτών βάλλουν πυκνότερα τας θέσεις των Ταγμάτων, ενώ βαρείς όλμοι 4,2 ιντζών βάλλοντες από 2ας γραμμής αντιστάσεως ύψ. 690 - ΙΜΑΜΛΑΡ - ΕΦ 59 και ύψ. 368 προσβάλλουσι σφοδρώς τας θέσεις των λόχων του 551 Τάγματος και Σ.Δ. Ταξιαρχίας.

Ενώ η μάχη εξακολουθεί σκληρά υπό των 1^{ου} και 3^{ου} λόχων του 551 Τάγματος, η Ταξιαρχία ειδοποιείται διά του ασυρμάτου ότι τα πρώτα τμήματα του 557 Τάγματος εισέρχονται εις ΙΜΑΜΛΑΡ απωθήσαντα τους εκεί αμυνομένους συμμορίτας προς Βορειοδυτικά υψώματα, εν συνεχεία δε το 557 Τάγμα τη συνδρομή του πυροβολικού βάλλοντος σφοδρώς και ευστόχως τας κατεχομένας βορειοδυτικωτέρας θέσεις των συμμοριτών εγένετο κύριον του ΙΜΑΜΛΑΡ.

Κατά την μάχην ταύτην οι συμμορίται έσχον απωλείας 15 νεκρούς και πολλούς τραυματίας, παρατηρηθέντας υπό του Τάγ/τος διά διοπτρών. Επίσης έν αυτόματον και βουλγαρικής χειριβομβίδας και Γερμανικής οπλοβομβίδας.

Ενώ χρόνω το 557 Τάγμα ευρίσκεται ήδη εις ΙΜΑΜΛΑΡ τα ύψ. ΚΟΥΜΤΑΡΛΑ (398 και 400) εξακολουθούν κατεχόμενα υπό των συμμοριτών και προς στιγμήν οι 1^{ος} και 3^{ος} Λόχοι καθηλούνται υπό τα πυκνά πυρά μυδραλίων και όλμων εγκατεστημένων εντός ημιμονίμων και μονίμων οχυρωματικών έργων των συμμοριτών.

Ενώ ούτω έχει η κατάστασις εις την περιοχόν του 551 Τάγματος, η Ταξιαρχία διατάσσει το 557 Τάγμα ίνα επιτιθέμενον δι' ενός λόχου προς ύψ. 400 και δι' ετέρου προς 398 (ΚΟΥΜΤΑΡΛΑ), προσβάλη τα νώτα και το αριστερόν των εκεί αμυνομένων συμμοριτών.

Την 13ην, ενώ ακόμη τα Τάγματα μάχονται σκληρώς, η Ταξιαρχία λαμβάνει την θλιβεράν αναφοράν περί του ηρωικού θανάτου του Δ/τού του 3^{ου} Λόχου του 551 Τάγματος, Υπολλ/γού ΠΑΛΑΣΚΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ. Ο Δ/τής του 551 Τάγματος, όστις ειρρήσθω εν παρόδω ετήρησε, καθ' όλον το διάστημα της μάχης αξιοσημείωτον ψυχραιμίαν, ορίζει αμέσως τον αντικαταστάτην του, ο δε αγών εξακολουθεί επίμονος.

Ημίσειαν ώραν από της σχετικής διαταγής της Ταξιαρχίας το 557 Τάγμα αναφέρει ότι ο εις λόχος του κατέλαβεν διαδοχικώς τα ύψ. 400 και 398, άνευ απωλειών ενώ οι συμμορίται βαλλόμενοι υπό πυκνών πυρών πυροβολικού φεύγουν πανικόβλητοι προς ΟΜΑΡΛΑΡ εγκαταλείποντες πυρομαχικά και τρόφιμα.

Κατόπιν τούτου η Ταξιαρχία χρησιμοποιούσα ως παρατηρητάς τους εις τον Σ.Δ. αξ/κούς πυροβολικού, διατάσσει την επέκτασιν της βολής Πυροβολικού βορειοδυτικώς του ύψωμ. 398 και 400 και απέκεινα κατά των φευγόντων εσπευσμένως συμμοριτών.

Το πυρ του πυροβολικού ήτο αφθάστως εύστοχον και επίκαιρον. Τα βλήματα πύπτουν ανάμεσα των συμμοριτών οίτινες πύπτουν ο εις κατόπιν του άλλου.

Υπολογίζεται ότι αι απώλειαι αι προξενηθήσαι μόνον υπό του πυρ/κού υπερέβαινον τους 40.

Οι 1^{ος} και 3^{ος} Λόχοι, ανελθόντες εν τω μεταξύ επί των ύψ. ΚΟΥΜΤΑΡΛΑ (398) και 400 ενούνται συμφώνως επί τόπου διαταγής Ταξιαρχίας, μετά των αντιστοίχων λόχων του 557 Τάγματος οίτινες κατείχον ήδη σταθερώς τα ύψ. ταύτα.

Την 12ην μεσημβρινήν, η Ταξιαρχία αιτείται την επέμβασιν της αεροπορίας διά την προσβολήν των ύψ. 690 ΣΑΡΠΙΔΩΝΙΑΣ, ΓΟΝΙΚΟΥ και ΤΕΚΕ, από όπου έβαλλων καταφανώς όλμοι και μυδράλια των συμμοριτών.

Ενώ η Ταξιαρχία πληροφορείται την άνοδον επί των ανωτέρω υψωμάτων του 1^{ου} και 3^{ου} Λόχων του 551 Τάγματος, λαμβάνει έτέραν δυσάρεστον αναφοράν του 551 Τάγματος ότι εφονεύθη εις στρατιώτης του 3^{ου} Λόχου και ετραυματίσθησαν έξι, εξ ων εις ο ανθ/γός Δούλιας Νικ.

Την 14.30 ώραν και ενώ αμφοτέρα τα Τάγματα ήσαν κύρια της περιοχής ΙΜΑΜΛΑΡ, ο αγών εκόπασε των μυδραλίων και όλμων σιγηθέντων τελείως.

Ταύτην την στιγμήν το 557 Τάγμα παρετήρησε κινούμενα προς κατεύθυνσιν 59 ΕΦ. 20 τετράτροχα επί των οποίων εφορτώθησαν οι τραυματίαι των συμμοριτών και τινες νεκροί, των υπολοίπων νεκρών εγκαταλειφθέντων επί τόπου.

Η καταδίωξις των συμμοριτών εις περιοχήν των συνόρων ΟΜΑΡΛΑΡ κατέστη αδύνατος διότι οι λόχοι του 551 και 557 Ταγμάτων κινηθέντες προς τον σκοπόν τούτον βορείως και βορειοδυτικώς των υψωμάτων 400 και 398 εδέχθησαν καταιγιστικά πυρά βαρέων όλμων 4, 2 ιντζών και μυδραλίων εκ των μονίμων πολυβολείων των συνόρων μεταξύ 59 ΕΦ. - ΟΜΑΜΛΑΡ και 57 ΕΦ.

Την 15. 15 ώραν καταφθάνουσι τα αιτηθέντα αεροπλάνα, 3 εν όλω, (το έν αναγνωρίσεως) άτινα ήρχισαν πολυβολούντα τα υψώματα ΣΑΡΠΙΔΩΝΙΑΣ και τα μεταξύ ύψ. 690 και ΟΜΑΡΛΑΡ (συνόρων) αντερείσματα.

Οι συμμορίται απήντησαν διά βολών μυδραλίων.

Η επίθεσις των ανωτέρω αεροπλάνων διήρκεσε 45 λεπτά. Την 16.05' ώραν τα αεροπλάνα απεχώρησαν. Τα αποτελέσματα της προσβολής δεν εγνώσθησαν.

Την 18.30 ο Σ.Δ. Ταξιαρχίας και 551 Τάγματος κινούμενος εκ της βορείως ΜΕΛΟΠΕΤΡΑΣ θέσεως του αφίχθη εις τον εις ΙΜΑΜΛΑΡ Σ.Δ. του 557 Τάγματος, όπου τα τμήματα των Ταγμάτων εδέχθησαν την 19.30 βολάς βαρέων όλμων εκ της περιοχής των συνόρων, (59 ΕΦ.) και (60 ΕΦ.) άνευ ουδεμίας απωλείας.

Την 20ην ώραν της αυτής αμφοτέρα τα Τάγματα μετά του Α' Κλιμακίου της Ταξιαρχίας ανεχώρησαν διά ΝΤΑΟΥΛΙ - ΝΤΕΡΕ ένθα αφιχθέντα την 12.30 της 5-10-47 διενυκτέρευσαν.

Την 7.00 ώραν της 5^{ης} τρέχοντος εγένετο Βολή Πυρ/κού επί πιθανών σημείων συγκεντρώσεως εγγύς των συνόρων των συμμοριτών ΟΜΑΜΛΑΡ (G.488062) και (G.495073).

Την 8ην ώραν της 5^{ης} τρέχοντος το 551 Τάγμα αναχώρησαν εκ ΝΤΑΟΥΛΙ - ΝΤΕΡΕ εκινήθη διά ΤΑΤΑΡ ΠΑΝΗΓΥΡΙ - ΠΡΩΤΟΚΛΗΣΙ - ΜΑΝΔΡΑ και την 19ην ώραν της αυτής αφίχθη εις ΣΟΥΦΛΙ. Μετά του 551 Τάγματος εκινήθη από ΠΡΩΤΟΚΛΗΣΙΟΥ και ο 3^{ος} Λόχος Κυνηγών, όστις είχεν αποστολήν στατικής ασφαλείας εις Ν. ύψ. ΚΥΡΙΑΚΗΣ και αφιχθείς εις ΜΑΝΔΡΑΝ διενυκτέρευσε.

Την πρωίαν της 6^{ης} εκινήθη προς ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΝ.

Το 557 Τάγμα μετά του Α΄ Κλιμακίου της Ταξιαρχίας ανεχώρησαν την 8ην ώραν της 5^{ης} τρέχοντος εκ ΝΤΑΟΥΛΙ ΝΤΕΡΕ αφίχθη εις ΜΕΤΑΞΑΔΕΣ την 12. 30 ώραν της αυτής. Το Α΄ Κλιμάκιον εσυνέχισε την κίνησιν του προς ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΝ.

Το Απόσπασμα ``ΑΣΤΡΑΠΗ`` ανεχώρησε την 6ην τρέχοντος δι' εξερευνητικής κινήσεως εις ΦΕΡΡΑΣ.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ:

1. Η εκτέλεσις των κινήσεων και ελιγμών των προβλεφθέντων υπό της Α.Π. 7264/27-9-47 διαταγής Ταξιαρχίας και των επί τόπου διαταχθέντων τοιούτων υπό της Ταξιαρχίας, εγένοντο μετά εξαιρετικής ακριβείας, μετά πάσης μυστικότητας και εντός του εκάστοτε ταχθέντος χρόνου.

2. Ο ελιγμός του 4^{ου} Λόχου του 551 Τάγματος ήτο λίαν επιτυχής με αποτέλεσμα την εξασφάλισιν της κινήσεως των 1^{ου} και 3^{ου} Λόχων του 551 Τάγματος προς ΙΜΑΜΛΑΡ από του αριστερού, οίτινες θα εδοκιμάζοντο σκληρώς εκ των πυρών της ΣΑΡΠΙΔΩΝΙΑΣ άνευ της επιτυχούς ταύτης κινήσεως του 4^{ου} Λόχου.

3. Εξαίρεται η ταχύτης καταλήψεως των ύψ. 400 και 398 υπό των λόχων του 557 Τάγματος.

4. Εξαίρεται το επιθετικόν πνεύμα του 4^{ου} Λόχου και ο ηρωισμός τόσον αυτού, όσον και των 1^{ου} και 3^{ου} Λόχων του 551 Τάγματος, οίτινες επί 6ωρον εδέχθησαν ολόκληρον σχεδόν το βάρος του αγώνος.

5. Αξία ιδιαίτερας μνείας είναι η δράσις του πυροβολικού, όπερ διά του ταχυτάτου και ευστόχου πυρός του αποδεκάτισε τους συμμορίτας τόσον εις τας κατεχομένας αρχικώς αμυντικάς των θέσεις, όσον και κατά την στιγμήν της ατάκτου συμπτύξεως των.

6. Αί διαβιβάσεις κατ' εξαίρεσιν από τας άλλας επιχειρήσεις, ελειτούργησαν από της αρχής μέχρι τέλους των επιχειρήσεων υπερόχως.

Αι διαβιβάσεις των σημάτων και αι διά του ασυρμάτου συνδιαλέξεις τόσον μεταξύ των Τμημάτων, όσον και μεταξύ Ταξιαρχίας και Ταγμάτων υπήρξαν ταχύταται και άνευ του παραμικρού προσκόμματος.

Τούτο δέον να αποδοθή κατά έν μέρος εις τας μικράς απ' αλλήλων αποστάσεις των ασυρμάτων του Δικτύου των επιχειρήσεων, κατά το πλείστον όμως εις την πλήρην προπαρασκευήν και οργάνωσιν του εν γένει συστήματος διαβιβάσεων κατά τας επιχειρήσεις, υπό των αξ/κών διαβιβάσεων της Ταξιαρχίας και Ταγμάτων.

7. Οι συμμορίται ανερχόμενοι εις 600 περίπου, ημύνθησαν επί πλήρως οργανωμένων θέσεων και επί δύο εδαφικών συγκροτημάτων ήτοι:

1) ΡΟΥΣΣΑ - ΚΟΥΜΤΑΡΛΑ (ύψ. 398) - ύψ. 400 - ΙΜΑΜΛΑΡ (ύψ. 396) - ύψ. 287.

2) Γραμμή ανασχέσεως: ύψ. 690 - ΟΜΑΜΛΑΡ ύψ. 368 - ΑΡΜΟΥΤΛΙ ΚΙΡ.

Ο κυρίως χρησιμοποιηθείς εκ των πρώτων θέσεων οπλισμός ήσαν μυδράλια, οπλοπολυβόλα, τυφέκια και όλμοι μικροί. Κατά τους μετρωτέρους υπολογισμούς τα μυδράλια των συμμοριτών εις την περιοχήν ΙΜΑΜΛΑΡ - ΣΑΡΠΙΔΩΝΙΑ ανήρχοντο εις 20

Ο οπλισμός της γραμμής ανασχέσεως απετελείτο από όλμους 4 ιντζών και μυδράλια, οι όλμοι ούτοι υπελογίσθησαν άνω των 15 βαρείς και ελαφροί.

Οι συμμορίται κατ' εξαίρεσιν από τας προηγουμένας επιχειρήσεις της Ταξιαρχίας εδέχθησαν την μάχην και ημύνθησαν σθεναρώς επί 6ωρον. Τούτο βεβαίως δεν οφείλεται εις την γενναιότητα των αμυνομένων συμμοριτών, αλλά εις την υπεροχήν αφ' ενός μέν του οπλισμού των (μυδράλια και βαρείς όλμοι 4, 2΄΄ων τα ημέτερα τμήματα εστερούντο) και αφ' ετέρου εις το γεγονός ότι αμυνόμενοι εγγύς των συνόρων είχαν το πλεονέκτημα της υποστηρίξεως των υπό των βουλγαρικών φυλακίων, άτινα πλήν της διά πυρών υποστηρίξεως των συμμοριτών, είχαν και ανοικτάς τας πύλας των συνόρων διά να τους υποδεχθώσι. Επίσης δε ημύνοντο από μονίμων αμυντικών έργων, πολυβολείων, ολμοβολείων κ. λ. π.

8. Η πορεία του 551 Τάγματος υπήρξεν λίαν επίπονος.

Το 551 Τάγμα αναχώρησαν το εσπέρας της 2ας τρέχοντος εκ ΣΟΥΦΛΙΟΥ έφθασε μετά δύο νυκτών σύντονον και κοπιωδεστάτη πορείαν εις ΤΡΙΑ ΣΠΙΤΙΑ (277) (την 1ην νυκτερινήν) της 4^{ης} τρέχοντος και μετά 4ωρον μόλις ανάπαυσιν επί της βάσεως εξορμήσεως ανέλαβε επιθετικήν ενέργειαν μέσω πυκνοδασωμένης και λίαν διακεκομμένης περιοχής, εις τρόπον ώστε οι επιτιθέμενοι να φθάσωσιν εξηντλημένοι εις το πεδίο της μάχης και να μή έχωσι ακμαίας τας δυνάμεις των, ίνα ανταπεξέλθωσιν πλήρως εις ένα τόσον σκληρόν αγώνα. Παρά ταύτα ο αγών ολοκλήρου του Τάγματος υπήρξεν επίμονος και αποφασιστικός.

Εν συμπεράσματι όμως τονίζεται ότι διά την καλλιτέραν απόδοσιν του Τάγματος τούτου εις μαχητικότητα και επιθετικήν ορμήν, έδει να έχη εις την διάθεσιν του μίαν ολόκληρον ημέραν ή πλήρη νύκτα, προς ανάπαυσιν εις την βάση εξορμήσεως και κατά συνέπειαν εις την προκειμένην περίπτωσιν η αναχώρησις του εκ της έδρας του έδει να εγίνετο την Χ-3 και όχι την Χ-2 ημέραν.

9. Η εκτέλεσις πασών των κινήσεων και ελιγμών από της έδρας των τμημάτων μέχρι της βάσεως εξορμήσεως των εγένετο νύκτωρ και μετά τόσης μυστικότητας.

Τούτο ενισχύεται εκ του γεγονότος ότι καθ' όλην την διαδρομήν των Ταγμάτων από της έδρας των μέχρι της βάσεως εξορμήσεως δεν συννηντήθη ουδεμία συμμοριακή ενέδρα επί των ακολουθηθέντων δρομολογίων, η δε επίθεσις κατέλαβε τους συμμορίτας εις τα κρυσφήγετα των ένθα αι μόνιμοι οργανώσεις των, χωρίς να έχωσι τοποθετηθή προ των οργανώσεων τούτων ουδέ η παραμικρά δύναμις υπό μορφήν προκεχωρημένων φυλακείων διά ειδοποιήσιν τουλάχιστον εν περιπτώσει επιθέσεως.

10. Εκρίθη αναγκαίον εις την προκειμένην περίπτωσιν καθ' ην τα δύο επιτιθέμενα Τάγματα προσέκρουσαν επί ισχυράς οργανωμένης τοποθεσίας των συμμοριτών, όπως η επιχείρησις ενεργείτο διά των δύο ανωτέρω Ταγμάτων εν συνδυασμώ με κινήσιν ετέρων δύο ή τουλάχιστον ενός Τάγματος ελίσσομένων από ΥΛΟΗΣ προς ΣΑΡΠΙΔΩΝΙΑΝ, ήτις καταλαμβάνομενη η υπερκερωμένη από Βορρά, θα είχεν ως αποτέλεσμα ου μόνον την συντριβήν των εν ΣΑΡΠΙΔΩΝΙΑ αμυνομένων συμμοριτών αλλά και την αιχμαλωσίαν των εις ΡΟΥΣΣΑ και ύψ. ΚΟΥΜΑΤΑΡΛΑ αμυνομένων συμμοριτών δεδομένου ότι το ΙΜΑΜΛΑΡ και ύψ. 400 κατείχοντο από λίαν ενωρίς υπό του 557 Τάγματος.

11. Συνολικά απώλειαι:

ΣΥΜΜΟΡΙΤΩΝ:

Νεκροί εξηκριβωμένοι 27.

Τραυματίαι παραληφθέντες επί 20 τετρατρόχων θα υπερβαίνουνσι τους 30.

Μεταξύ των νεκρών ο Καπετάν ``ΘΡΑΚΗΣ`` μετά του αυτομάτου του.

ΗΜΕΤΕΡΩΝ:

Νεκροί 2 (είς Αξιωματικός).

Τραυματίαι: 6 (2 βαρέως) (είς αξ/κός). Δύο υποζύγια (όνοι) φονευθέντες.

Κατά τας τελευταίας πληροφορίας συμμορίται εκ των συμμετασχόντων εις την μάχην του ΙΜΑΜΛΑΡ, ωμολόγησαν εις ομοιδέας των εν ΜΙΚΡΩ ΔΕΡΕΙΩ ότι υπέστησαν σοβαροτάτας απωλείας ανερχομένας εις 70 (εξ ων 35 και πλέον νεκροί).

Ακριβές αντίγραφον

Το

Γραφείον Α1

Τ.Σ.Υ.

Μ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ

Ταξίαρχος - Διοικητής

62ΣΗΜΑΑπολύτου προτεραιότητας

ΑΠΟ: ΦΛΩΡΙΝΑ

Ημέρα - Ώρα εκδόσεως Σήματος
122130ΠΡΟΣ: ΥΠΟΥΡΓΟΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ
ΑΡΧΗΓΟΝ ΓΕΣ

Σας μεταβιβάζω αυτολεξεί τηλεγράφημα όπερ παρεδόθη ημίν υπό των βουλευτών ΤΖΩΡΤΖΗ και ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ.

Νομάρχης
Κ. ΤΟΥΣΙΑΔΗΣ

Πληροφορίαί μας περί παρασκευαζομένης επιθέσεως κατά ΦΛΩΡΙΝΗΣ υπό ανταρτών επιβεβαιούνται πανταχόθεν. Απορώμεν μη βλέποντες να λαμβάνετε μέτρα αντιμετώπισεως καίτοι κατά επανάληψιν μετεδώσαμεν υμίν φόβους μας, οι δε ενταύθα ένοπλοι δυνάμεις είναι ανεπαρκείς διά άμυναν. Ατελείωτοι εφοδιοπομπαί και φάλαγγες διέρχονται συνεχώς και ακωλύτως διά πεδιάδος ΦΛΩΡΙΝΗΣ από Γιουγκοσλαυικήν μεθόριον προς οροσειράν ΒΙΤΣΙΟΥ. Πληθυσμός έχασε εμπιστοσύνην του, προς κράτος φοβούμενος ανησυχών και επιφυλασσόμενος. Ένεκα τούτον δίκτυον πληροφοριών Στρατιωτικών Αρχών επεριορίσθη. Είναι ανάγκη δοθή προσοχή εις ιδικάς μας πληροφορίας προερχομένας από εκμυστηρεύσεις προσώπων εμπιστοσύνης. Οιαδήποτε αδιαφορία και βραδύτης αποβή ολεθρία. Αδυνατούμεν υποβαστάξωμεν μέγεθος εργασιών, υπό το κράτος πιέσεως αγωνιούντος πληθυσμού.

63

Δ.Σ.Ε.
ΑΡΙΘ. Ε.Π. 134

Σ.Δ. Ταξιαρχίας 12-11-47

Η
11^η Ταξιαρχία Πεζικού

πρός

Το Αρχηγείο Δυτικής Μακεδονίας

όπου

«Υποβολή μηνιαίας εκθέσεως δράσης και κατάστασης λαφύρων»

Λαμβάνω την τιμή να υποβάλω συνημμένα έκθεση δράσεως και κατάσταση λαφύρων
για τον μήνα Οκτώβρη 1947.

Συνημ. 2

Τ.Σ.Υ.

Δ.Σ.Ε.

14^η ΤΑΞΙΑΡΧΙΑ ΠΕΖΙΚΟΥ

ΕΚΘΕΣΗ

ΔΡΑΣΗΣ ΤΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΜΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΟΚΤΩΒΡΗ 1947

Τα τμήματά μας στον μήνα Οκτώβρη ενέπτυξαν αξιόλογη δράση όπως φαίνεται παρακάτω.

Η πρωτοβουλία των επιχειρήσεων ήταν και είναι στα χέρια των τμημάτων μας του εχθρού ενεργούντος παθητικά - αμυντικά. Με τις συνεχείς κρούσεις, επιθέσεις αιφνιδιασμούς, ενέδρες, διεισδύσεις, ανατινάξεις κλπ. επέφεραν μεγάλες φθορές στον εχθρό και κλόνισαν το ηθικό του μοναρχοφασιστικού στρατού και της αντίδρασης.

Δράση των τμημάτων μας κατά τον μήνα Οκτώβρη 1947.

Στις 5-6-10 τμήμα μας ενήργησε επιθετικά κατά των οχυρωμένων θέσεων του εχθρού Φλατσάτας. Αποτελέσματα δεν γνώσθηκαν.

Στις 6-10-47 τμήμα μας ενεργώντας διείσδυση προς περιοχή Καστανοχωρίων χτυπήθηκε την 14 πρωί επιθετικά από εχθρική δύναμη διλοχίας που κινήθηκε από Δαμασκηνιά και δύο διμοιρίες από κατεύθυνση Ορλίων, στα υψώματα μεταξύ Νοστίμου - Αιλιά. Ο εχθρός παρά την ενίσχυση του από πυρ/κό και αεροπορία καθλώθηκε. Με αντεπίθεση δε των τμημάτων μας ανετράπη και κατεδιώχθηκε μέχρι Δαμασκηνιά. Οι απώλειες του εχθρού υπήρξαν μεγάλες που δεν εξακριβώθηκαν. Δικές μας 3 ελαφρά τραυματίες και 1 σοβαρά. Λάφυρα: 2 τυφέκια και πυρομαχικά.

Την νύχτα της ίδιας μέρας τμήματά μας ενήργησαν κατά Φαλτσάτας, Οινόης και φυλάκιο Νεστορίου. Απώλειες του εχθρού δεν εξακριβώθηκαν. Δικές μας απώλειες 1 ελαφρά τραυματίας. Λάφυρα: 3 άλογα.

Στις 11-10-47 το 850 Τάγμα ενεργώντας διείσδυση προς Συνιάτσικο χτύπησε την 11 πρωίαν στα υψώματα Κοσταραζίου τις εχθρικές δυνάμεις, που κινήθηκαν από 6 κατευθύνσεις. Όλες οι επιθέσεις και αντεπιθέσεις του εχθρού να πλησιάσει τις θέσεις των τμημάτων μας αποκρούσθηκαν αποφασιστικά. Τα τμήματά μας με επιθετική ενέργεια ανέτρεψαν, διέλυσαν και κατεδίωξαν, μέχρι Βογατσικού, εχθρική δύναμη από 40 ΜΑΥ και 80 χωρ/κες. Λάφυρα: Ο εφοδιασμός του και πολλά πυρ/κά. Επίσης και προς την κατεύθυνση Κορησσού-Μελίτσα ο εχθρός 3 φορές καταδιώχθηκε επιθετικά και από κοντινή απόσταση. Προς τις δύο αυτές κατευθύνσεις ο εχθρός είχε συνολικά εξακριβωμένους 25 νεκρούς. Γενικά τα τμήματά μας διέκρινε αποφασιστικότητα και το επιθετικό πνεύμα. Δικές μας απώλειες 4 νεκροί και 9 τραυματίες.

Τις πρωινές ώρες της 8-10-47 εχθρική δύναμη 4 διμοιριών που κινήθηκε από Φαλτσάτα προς Πολυάνεμο χτυπήθηκε από τμήμα μας επί 7 ώρες στα υψώματα Πολυανέμου. Η μάχη υπήρξε σκληρή. Ο εχθρός με την υπεροχή του σε δυνάμεις και πυρά μπήκε στον Πολυάνεμο και έβαλε φωτιά στα υπόλοιπα σπίτια. Οι απώλειες του εχθρού δεν εξακριβώθηκαν. Δικές μας 5 τραυματίες.

Την ίδια μέρα ο εχθρός έβαλε εμπρηστικά βλήματα όλμου στην Κορφούλα όπου κάηκε μία αχυρόνα και τραυματίσθηκε μία γυναίκα.

Στις 9-10 εχθρικός Λόχος που κινήθηκε από Νεστόρι προς Φτελιά χτυπήθηκε από τμήματά μας αποφασιστικά, ανετράπη και κατεδιώχθη μέχρι τη βάση του. Είχε απώλειες 7 νεκρούς και 4 τραυματίες. Δικές μας καμιά.

Στις 9-10-47 τμήματά μας ενήργησαν επιθετικά διείσδυση στον τομέα Βοίου. Την 9 και 30 ώραν τμήμα μας χτύπησε ενεδρευτικά και από πολύ κοντινή απόσταση στα δυτικά υψώματα Ανθούσας φάλαγγα 20 αυτοκινήτων με στρατό δύναμης λόχου που χρησιμοποιούνταν για φρουρά των εργατών, στην κατασκευή του δρόμου Ανθούσα - Αυγερινού. Εξακριβωμένες απώλειες του εχθρού 6 νεκροί και 5 τραυματίες. Την ίδια μέρα ο εχθρός κινήθηκε με δύναμη διλοχίας από Δαμασκηνιά προς Κλεισόρια - Αγίους Αναργύρους. Χτυπήθηκε από ενεδρεύον τμήμα μας και υπέστη σοβαρές απώλειες. Εξακριβώθηκαν 45 νεκροί και τραυματίες όπου μεταφέρθηκαν στην Δαμασκηνιά.

Την 11 πρωίαν εχθρική δύναμη λόχου κινήθηκε από Τσοτούλι - Μόρφη προς υψώματα Αυγερινού και δύναμη Λόχου από Πεντάλοφο προς Αυγερινό. Και οι δύο φάλαγγες χτυπήθηκαν από κοντινή απόσταση αποτελεσματικά από ενεδρεύον τμήμα μας και καθηλώθηκαν. Οι προσπάθειες του εχθρού να ανατρέψει τα τμήματά μας αποκρούσθηκαν παρά την σφοδρότητα πυρός πυρ/κού που έβαζε από Πεντάλοφο και Τσοτούλι. Ο εχθρός με αντεπίθεση των τμημάτων μας ανετράπη και κατεδιώχθηκε. Η μάχη κράτησε 9 ώρες. Απώλειες εχθρού σε νεκρούς και τραυματίες πολλές που δεν εξακριβώθηκαν. Δικές μας 6 τραυματίες.

Στις 10-10-47 τις πρωινές ώρες ανατινάχθηκε στο δρόμο Τσοτούλι - Μόρφη στο 3^ο χιλ. έξω από το Τσοτούλι στρατ. Αυτοκίνητο από νάρκες που τοποθέτησε τμήμα κομμάντος μας. Αποτελέσματα δεν εξακριβώθηκαν. Την ίδια μέρα και ώρα 20 και 30' τμήματά μας ενήργησαν αιφνιδιαστικά κατά των οχυρωμένων θέσεων του εχθρού στο Νεστόρι και Φαλτσάτα. Απώλειες του εχθρού στο Νεστόρι 3 νεκροί και 5 τραυματίες και στη Φαλτσάτα 4 νεκροί και 3 τραυματίες. Δικές μας 1 ελαφρά τραυματ.

Στις 11-10-47 όλμος μας έβαλε επιτυχώς κατά της εχθρικής φρουράς Μεσοποταμίας. Την νύχτα της 11-12/10 ελαφρό τμήμα παρανόχλησε τον εχθρό στα Όρλια.

Στις πρωινές ώρες τις 12-10 τμήμα μας χτύπησε ενεδρευτικά στη θέση Βλάχα - Καστανοφύτου με μια εχθρική ομάδα που κινήθηκε από Όρλια προς Δαμασκηλιά. Απώλειες του εχθρού εξακριβωμένες 1 νεκρός και 3 τραυματίες. Δικές μας καμιά. Την ίδια μέρα και ώρα 10 στο δρόμο Τσοτούλι - Μόρφη και ώρα 12 στο δρόμο Τσοτούλι - Ανθούσα ανατινάχθηκαν 2 αυτοκίνητα γεμάτα στρατό. Δεν εξακριβώθηκαν απώλειες.

Στις 14-10 εχθρικός λόχος που κινήθηκε την 8 και 30 ώραν από Νεστόρι προς Βόλια χτυπήθηκε σε πολύ κοντινή απόσταση από τμήμα μας και καθηλώθηκε. Οι όλμοι μας έβαλαν με επιτυχία. Την ίδια μέρα και ώρα 9 πρωινή δύναμη 100 ανδρών από ΜΑΥ και χωρ/κες που κινήθηκαν από Νεστόρι προς Βόλια από Ν. Α. αντερίσματα, χτυπήθηκαν αιφνιδιαστικά από άλλο τμήμα μας και καθηλώθηκαν στη βάση τους. Τα τμήματά μας με αντεπίθεση ανάγκασαν τον εχθρό να συμπτυχθεί στη βάση του. Στις 2 αυτές κρούσεις ο εχθρός είχε πάνω από 10 νεκρούς και πολλούς τραυματίες. Δικές μας απώλειες 1 ελαφρά τραυματίας. Το εχθρικό πυρ/κό έβαλε δραστικά. Την ίδια μέρα εχθρική δύναμη Λόχου που κινήθηκε από Φαλτσάτα προς Πολυάνεμο με απλή κίνηση των τμημάτων μας επέστρεψε στη βάση του.

Στις 14-10 εχθρική δилоχία με 40 αυτοκίνητα, 2 θωρακισμένα, 2 πυρ/λά που κινήθηκε από Τσοτούλι προς Λεύκη χτυπήθηκε ενεδρευτικά και αποφασιστικά επί 3 ώρες από τμήματά μας στα υψώματα Λεύκης. Την ίδια ώρα κινήθηκε εχθρικός λόχος από Δαμασκηλιά και λόχος από Αυγερινό. Και οι 2 Λόχοι χτυπήθηκαν ενεδρευτικά και αποφασιστικά από τμήματά μας. Η μάχη κράτησε όλη την ημέρα. Ο εχθρός σ' όλες τις παραπάνω μάχες είχε 17 νεκρούς και 30 περίπου τραυματίες. Το πυρ/κό χρησιμοποιήθηκε σε μεγάλη κλίμακα. Τελικά ο εχθρός με την υπεροχή του σε δυνάμεις και πυρά κατέλαβε Ν. Α. υψώματα Πολυκαστάνου.

Στις 16-10 στο δρόμο Μεσοποταμίας-Οινόης ανατινάχθηκε ένα κάρρο από νάρκη με αποτέλεσμα να σκοτωθούν 3 γυναίκες και ένα παιδί ΜΑΥδων από την Αγία Κυριακή. Την ίδια μέρα τμήμα μας χτύπησε αιφνιδιαστικά εχθρικό φυλάκιο, στο ύψωμα Άγιος Μηνάς Νεστορίου. Ο εχθρός είχε απώλειες 2 νεκρούς και 2 τραυματίες δικές μας καμιά. Την ίδια ώρα άλλο τμήμα μας χτύπησε εχθρικό φυλάκιο στα υψώματα Αηλιά Νεστορίου, από πολύ κοντά. Απώλειες του εχθρού δεν εξακριβώθηκαν. Δικές μας καμιά.

Στις 17-10 στο δρόμο μεταξύ Κολοκυθού - Μεσοποταμίας, ανατινάχθηκε από νάρκη που τοποθέτησε τμήμα κομμάντος μας στρατιωτικό αυτοκίνητο γεμάτο στρατό. Απώλειες δεν εξακριβώθηκαν. Την ίδια μέρα τμήμα μας χτύπησε από πολύ κοντινή απόσταση εχθρικό φυλάκιο στη θέση Κόρακα Φωλιά Πενταλόφου. Σκοτώθηκαν οι 2 σκοποί. Ο εχθρός είχε και άλλες απώλειες που δεν εξακριβώθηκαν.

Στις 18-10 στο δρόμο Τσοτυλίου-Μόρφη ανατινάχθηκε από νάρκη που τοποθέτησε τμήμα μας κομμάντος στρατιωτικό αυτοκίνητο. Τραυματίστηκαν σοβαρά 1 Λοχαγός, 1 Ταγματάρχης και 2 στρατιώτες. Του Ταγματάρχη κόπηκαν και τα 2 πόδια. Υπάρχουν και άλλοι τραυματίες που δεν εξακριβώθηκαν. Την ίδια μέρα και τις πρωινές ώρες τμήμα μας χτύπησε από πολύ κοντά με χειροβομβίδες και ριπές αυτομάτων όλων τον εχθρικών καταυλισμό, στη θέση Πανούκλα Πενταλόφου. Ο εχθρός είχε απώλειες. Δικές μας καμιά.

Την ίδια μέρα και ώρα άλλο τμήμα μας χτύπησε αιφνιδιαστικά τον εχθρικό καταυλισμό Φαλτσάτα. Σκοτώθηκαν 3 στρατιώτες και τραυματίστηκαν 2. Δικές απώλειες καμμία. Επίσης την ίδια μέρα στο δρόμο Οινόης - Φαλτσάτας από νάρκη σκοτώθηκε 1 μουλάρι και τραυματίστηκαν 4 στρατιώτες που μεταφέρθηκαν με το φορείο στη Μεσοποταμία.

Στις 19 - 10 τμήματα μας αιφνιδίασαν τους εθνικούς καταυλισμούς στις θέσεις Μπουκοβό Αυγερινού και Όρλια. Ο εχθρός όλη τη νύχτα κρατήθηκε σε σύγχυση.

Τις πρωινές ώρες της ίδιας μέρας όλμος μας έβαλε επιτυχώς 10 βλήματα στο κέντρο του Άργους - Ορεστικού. Αποτελέσματα δεν γνώστηκαν.

Στις 18-10 εχθρική διλοχία που κινήθηκε από Όρλια και Δαμασκηιά, Ζευγοστάσιο και Σπήλαια χτυπήθηκε από τμήματα μας. Η μάχη κράτησε επί 4 ώρες. Με αντεπιθέσεις των τμημάτων μας ο εχθρός αναγκάστηκε να συμπτυχθεί στις βάσεις του. Απώλειες του εχθρού εξακριβωμένες 6 νεκροί και 7 τραυματίες.

Στις 19-10-47 την νύχτα τμήματα μας ενήργησαν παρενοχλητικά στους εχθρικούς καταυλισμούς Πάπου Πηγάδι Πενταλόφου και Όρλια. Ο εχθρός όλη τη νύχτα κρατήθηκε σε συναγερμό. Απώλειες του εχθρού 2 νεκροί και 1 τραυματίας.

Στις 20-10-47 στο δρόμο Τσοτυλίου - Μόρφης ανατινάχθηκε στρατιωτικό αυτοκίνητο γεμάτο στρατό από νάρκες που τοποθέτησε τμήμα κομμάντος μας. Απώλειες του εχθρού 20 νεκροί και τραυματίες. Την ίδια μέρα και στον ίδιο δρόμο ανατινάχθηκε άλλο αυτοκίνητο χωρίς να γνωσθούν τα αποτελέσματα. Την νύχτα της 18-10 όλμος μας έβαλε επιτυχώς στο Άνω Νεστόρι. Τραυματίστηκαν 2 στρατιώτες.

Στις 20-10 μεταξύ Φαλτσάτας - Οινόη και κοντά σε βρύση σκοτώθηκε 1 στρατιώτης από νάρκη που τοποθέτησε τμήμα μας. Την νύχτα στις 20-21/10 τμήματα μας ενήργησαν παρενοχλητικά στους εχθρικούς καταυλισμούς Μπούκοβο - Αυγερινό και Όρλια. Απώλειες εχθρού στο Μπούκοβο 1 νεκρός και 3 τραυματίες. Επίσης αιφνιδιαστικά χτυπήθηκε και ο εχθρικός καταυλισμός στον Κλέψιο τις πρωινές ώρες, στις 21-10 την ώρα αναφοράς και διανομής συσσιτίου.

Ο εχθρικός λόχος πανικοβλήθηκε και σκόρπησε. Είχε 10 νεκρούς και πολλούς τραυματίες. Δικές μας απώλειες καμμία.

Την ίδια μέρα τμήματα μας με επιτυχή επιδέξια ενέργεια ενάντια στους εχθρικούς λόχους που κινήθηκαν ένας από Όρλια και άλλος από Δαμασκηιά προς Ζώνη ματαίωσε τα σχέδια του εχθρού για ξεσπίτωμα των κατοίκων Ζώνης. Ο εχθρός είχε 3 νεκρούς και 8 τραυματίες. Δικές μας απώλειες καμμία.

Στις 21-22/10 τμήματά μας κατέστρεψαν την τηλεφωνική γραμμή Άργους - Βογατσικού και το δρόμο Νεστορίου - Γκορούια. Συγκέντρωσαν 2 χιλ. μέτρα σύρμα. Την ίδια μέρα στο δρόμο Άργους - Καστοριά ανατινάχθηκε στρατιωτικό αυτοκίνητο γεμάτο στρατό από νάρκη που τοποθέτησε τμήμα μας κομμάντος. Αποτελέσματα δεν γνώστηκαν.

Στις 22-10, τμήματα μας χτύπησαν εχθρικό λόχο που κινήθηκε από Νεστόρι προς Πυραμίδα Κρανοχωρίου. Ο εχθρός καθηλώθηκε και τελικά εξαναγκάστηκε να επιστρέψει στις βάσεις του με απώλειες 3 νεκρούς και 4 τραυματίες. Δικές μας 1 ελαφρά τραυματίας. Άλλο τμήμα κατέστρεψε την τηλεφωνική γραμμή Κρανοχωρίου - Μεσοποταμίας. Την ίδια μέρα τμήματα μας χτύπησαν παρενοχλητικά τον εχθρικό καταυλισμό στη θέση Όρλια και στοιχείο όλμου χτύπησε επιτυχώς τον εχθρό στο Κλέψιο. Απώλειες του εχθρού 2 νεκροί και 5 τραυματίες. Δικές μας απώλειες καμμία. Άλλο τμήμα με ομάδα αυτοάμυνας στις 22-23/10 κατέστρεψαν την τηλεφωνική γραμμή στο δρόμο Άργος - Καστοριά και συγκέντρωσαν 2 χιλ. μέτρα σύρμα. Επίσης έβαλαν και κατά του φυλακίου Άργους. Την ίδια μέρα στο δρόμο Άργους - Βογατσικού ανατινάχθηκε αυτοκίνητο, τραυματίστηκαν 4 πολίτες.

Στις 23-10 τμήμα μας έβαλε παρενοχλητικά στο εχθρικό φυλάκιο Πανούκλα Πενταλόφου. Την ίδια μέρα Λόχος μας χτύπησε τους ΜΑΥ στο χωριό Διχείμαρο Βοΐου. Ο εχθρός ύστερα από αντίσταση μιας ώρας ξέφυγε εποφελούμενος του σκότους. Απώλειες του εχθρού 1 νεκρός και 3 τραυματίες, από τους οποίους 1 βαρεία. Δικές μας καμμία. Την ίδια μέρα στο δρόμο πλησίον της Κολοκυθού ανατινάχθηκε 1 στρατιωτικό αυτοκίνητο από νάρκη που τοποθέτησε τμήμα μας κομμάντος. Απώλειες δεν γνώστηκαν. Το αυτοκίνητο κατεστράφη. Επίσης στον δρόμο Φλατσάτας - Οινόης έσκασε νάρκη την ίδια μέρα, με απώλειες για τον εχθρό 1 νεκρό και 3 τραυματίες στρατιώτες. Την νύχτα της 23-24/10

τμήματά μας αιφνιδίασαν τον εχθρό στα Όρλια, στα φυλάκια Άργους και στοιχείο όλμου έβαλε 12 βλήματα στο κέντρο της πόλης.

Στις 23-10 στο δρόμο Άργους - Καστοριά, ανατινάχθηκε στρατιωτικό αυτοκίνητο από νάρκη που τοποθέτησε τμήμα μας κομμάντος. Απώλειες του εχθρού 6 τραυματίες χωρ/κες από τους οποίους, οι 3 βαρειά.

Στις 24-10 τμήματα μας χτύπησαν παρενοχλητικά - αιφνιδιαστικά τον εχθρό στα Όρλια και Κόρακα Φωλιά Πενταλόφου από πολύ κοντά με χει/δες και αυτόματα. Ο εχθρός είχε σοβαρές απώλειες που δεν εξακριβώθηκαν.

Στις 25-10 και ώρα 10 ανατινάχθηκε στρατιωτικό αυτοκίνητο κοντά στο Πεντάλοφο από νάρκη που τοποθέτησε τμήμα μας κομμάντος. Αποτελέσματα δεν γνώστηκαν.

Την ίδια μέρα και ώρα 11 ανατινάχθηκε άλλο στρατιωτικό αυτοκίνητο κοντά στο χωριό Λεύκη Βοίου από νάρκη που τοποθέτησε τμήμα κομμάντος μας, χωρίς να γνωσθούν αποτελέσματα. Στις 25-10 τμήμα μας χτύπησε ενεδρευτικά εχθρική περίπολο στο φυλάκιο Νεστορίου. Απώλειες του εχθρού εξακριβωμένες 1 νεκρός και 1 τραυματίας. Άλλο τμήμα κατέστρεψε οχυρώσεις του εχθρού στο χωριό Οινόη.

Στις 24-25/10 τμήμα μας αιφνιδίασε τον εχθρό στη θέση Όρλια. Αποτελέσματα δεν γνώστηκαν.

Στις 24-10 στο δρόμο Άργους - Καστοριά ανατινάχθηκε στρατιωτικό αυτοκίνητο από νάρκη που τοποθέτησε κομμάντος μας. Απώλειες του εχθρού 2 νεκροί στρατιώτες και 2 τραυματίες που μεταφέρθηκαν στο Άργος.

Στις 25-10, τμήμα μας χτύπησε ενεδρευτικά από πολύ κοντά εχθρικό φυλάκιο και την ώρα της εγκατάστασής του, πλησίον του εχθρικού καταυλισμού Πανούκλας. Απώλειες του εχθρού 3 νεκροί και 4 τραυματίες. Δικές μας καμμιά.

Στις 25-26/10 την νύχτα τμήματα μας ενήργησαν επιθετικά στην Φλατσάτα. Απώλειες του εχθρού 4 νεκροί και τραυματίες. Δικές μας 1 ελαφρά τραυματίας. Άλλο τμήμα μας της ίδια μέρα παρενόχλησε τον εχθρικό καταυλισμό στα Όρλια.

Στις 26-27/10 την νύχτα τμήμα μας ενήργησε επιθετικά και κατά των Ορλίων. Ο εχθρός εκδιώχθηκε από πολλές οχυρωμένες θέσεις του τις οποίες ανεκατέλαβε με αντεπιθέσεις. Ο εχθρός είχε πάνω από 20 νεκρούς και τραυματίες. Δικές μας 1 νεκρός και 4 τραυματίες.

Στις 26-10 στο δρόμο Άργους - Βογατσικού ανατινάχθηκε στρατιωτικό αυτοκίνητο από νάρκη που τοποθέτησε κομμάντος μας. Απώλειες εχθρού 3 νεκροί και ανεξακρίβωτοι τραυματίες. Την ίδια μέρα στο δρόμο Άργους - Καστοριά ανατινάχθηκε κάρρο από νάρκη. Σκοτώθηκε 1 ΜΑΥ και τρία Βόδια.

Στις 28-29/10 τμήματα μας παρενόχλησαν τον εχθρό στους καταυλισμούς του Ανεμόμυλο και Πεντάλοφο.

Στις 27-28/10 την νύχτα στοιχείο όλμου έβαλε επιτυχώς 10 βλήματα στην πόλη Καστοριά. Είχε τεράστια επίδραση στο πείσιμο του ηθικού του εχθρού και της αντίδρασης. Απώλειες 2 νεκροί στρατιώτες και 1 γυναίκα.

Στις 30-10 και ώρα 8 πρωινή τμήμα μας ενεπλάκη με εχθρικό λόχο μεταξύ Αγίας Άννας και Κρανοχωρίου. Η μάχη κράτησε ως τις 11 και 30'. Απώλειες του εχθρού 3 νεκροί και πολλοί τραυματίες. Άλλο τμήμα μας χτύπησε εχθρική περίπολο στη θέση Άγιος Μηνάς Νεστορίου. Απώλειες εχθρού 1 νεκρός και 1 τραυματίας.

Στις 30-10-47 τμήμα μας χτύπησε την πλαγιοφυλακή του εχθρού, από Μεσοποταμία προς Κρανοχώρι που εκάλυπτε φάλαγγα από Καστοριά Νεστόρι. Απώλειες του εχθρού 6 νεκροί και τραυματίες.

31-10-47
ΑΡΡΙΑΝΟΣ

Για την ακρίβεια
Ο Επιτελάρχης

64

Θέμα: Αποτελέσματα Επιχειρήσεως
ΤΙΓΡΙΣ.

Π.
ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ
Α' ΣΣ/Α1
Αριθ. 21/149
12 Νοεμβρ. 1947

Κοιν: ΓΕΣ/Α1
85 Σ.Π.
Α1/21

1. Υποβάλλεται εν αντιγράφω Έκθεσις της 85 Περιοχής επί των αποτελεσμάτων της Επιχειρήσεως ΤΙΓΡΙΣ.

2. Αί τελικώς διαπιστωθείσαι απώλειαι των συμμοριτών εκ της Επιχειρήσεως ταύτης ανέρχονται είς:

36 νεκρούς εξηκριβωμένους
1 τραυματίαν εξηκριβωμένον
20 συλληφθέντας
31 παραδοθέντας

Έκ πληροφοριών φέρονται και 44 πιθανοί τραυματίαι.

Κ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
ΥΠΟΣΤΡΑΤΗΓΟΣ - ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

Σ.Π./Κ.Α.
Ακριβές αντίγραφον
Τ.Σ.Υ.

ΘΕΜΑ: Έκθεσις επί των Επιχειρήσεων
ΤΙΓΡΙΣ.

ΠΡΟΣ: Α΄ ΣΣ/Α1

ΚΟΙΝ: Α1-Α2 85 Περ. - ΙΧ Μερ.
71 - 74 - 3ην Ταξ. - 86 Περιοχή.

ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ
ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ

85 ΠΕΡΙΟΧΗ
Αρ. Πρ. Α.Π. 3049/100/Α1
ΣΤΓ 902 Α τη 18/10/47

ΧΑΡΤΑΙ: Λαμία }
 Αταλάντη } 1:100.000

1ον) ΕΧΘΡΟΣ:

Ός τα συνημμένα Δελτία Πληροφοριών, εις ά αναφέρεται λεπτομερώς η δύναμις, η φύσις, τα μέσα και αι συνθήκαι αυτού.

2ον) ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ

α) Συντριβή των συμμοριτών και αυτοαμυνιτών ως και πλήρης εξερεύνησις Περιοχής ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ προς ανεύρεσιν Αποθηκών κ.λ.π. τούτο θα επιτυγχάνετο εις δύο φάσεις.

α΄ Φάσις: Διείσδυσις ΛΟΚ εις Ανατολικόν και Δυτικόν ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ προς απόφραξιν των προς Ανατολάς και Δυσμάς αγωγών διαβάσεων και εγκατάστασιν Τμημάτων εις βάσεις εξορμήσεων.

β΄ Φάσις: Κίνησις Συγκροτημάτων από Νότου - Βορρά και Δυσμών μέχρι συναντήσεως των διά δημιουργίαν κλοιού και συντριβήν συμμοριτών.

3ον) ΦΙΛΙΑΙ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

α) 74 Ταξιαρχία
13 ΛΟΚ (6 Στεφάνου - 7 Δημοπούλου)
Πυροβολαρχία 25 Λιβρών

β) Συμπληρωματικά Μέσα

Γειτονικαί Μονάδες δι' απόφραξιν Διαβάσεων και Αεροπορία δι' έξοδους αναγνωρίσεως και Μάχης τη αιτήσει των Μονάδων.

4ον) ΕΚΤΕΛΕΣΙΣ

7^η Σεπτεμβρίου (Χ-1 ημέρα).

Άπαντα τα Τμήματα κατέλαβον τας βάσεις εξορμήσεως των ως κάτωθι:

ΛΟΚ ΣΤΕΦΑΝΟΥ και ΛΟΚ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ εισέδυσαν από νυκτός της 6^{ης} Σ/βρίου εις Β. Ανατολικόν και Δυτικόν ΠΑΡΝΑΣΣΟΝ, εγκατασταθέντα ενεδρευτικώς και αποφράξαντα απάσας τας διαβάσεις προς Ανατολάς και Δυσμάς.

Η 74^η Ταξιαρχία κατέλαβε βάσεις εξορμήσεως συμφώνως τη προμνησθείση Διαταγή Επιχειρήσεων ΤΙΓΡΙΣ.

Συμμορία ενεδρεύουσα εις (Υ.2619) και γενομένη αντιληπτή υπό ημετέρων Τμημάτων προσεβλήθη εγκαταλείψασα 1 νεκρόν, συλληφθέντων έτερων 8 μετά οπλισμού των.

Καιρική κατάσταση: Νεφελώδης - Σ.Δ.Τ./Σ (Υ.3234).

8^η Σ/βρίου (Χ ημέρα).

α) Φάλαγγες 74^{ης} Ταξιαρχίας εκινήθησαν από 0530 πρωινής επί των κατευθύνσεων:

- (i) ΑΜΦΙΣΣΑ - ΚΟΛΟΒΑΤΕΣ
- (ii) ΔΕΛΦΟΙ - ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ - ΚΑΝΑΛΙΑ
- (iii) ΑΡΑΧΩΒΑ - ΚΑΛΥΒΙΑ
- (iv) ΛΙΛΑΙΑ - ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ

Η εκ ΛΙΛΑΙΑΣ προς ΕΠΤΑΛΟΦΟΝ κινουμένη Φάλαγξ συνήντησεν ελαφράν αντίστασιν εις Περιοχήν ΕΠΤΑΛΟΦΟΥ ην και ανέτρεψεν.

Διλοχία 629 Τάγματος κινουμένη εν τη κατευθύνσει ΑΡΑΧΩΒΑ - ΚΑΛΥΒΙΑ (Υ.3811) - (Υ.3915) ενεπλάκη από 14^{ης} ώρας μετά ισχυράς δυνάμεως συμμοριτών εις Περιοχήν (Υ.3814). Οι ιδιώται οδηγοί κτηνών θορυβηθέντες και επωφεληθέντες της πυκνοτάτης ομίχλης, ανεστράφησαν και συνεπτύχθησαν προς ΑΡΑΧΩΒΑΝ. Εις δύο εκ των ανωτέρω ημιόνων ήτο φορτωμένος και ο ασύρματος της Διλοχίας. Τούτου ένεκεν, άπασα η ιεραρχία από του Δ/τού του Τάγματος μέχρι και ημών ετέλει εν αγνοία του συμβάντος και του αγώνος της Διλοχίας ταύτης.

Λοιπαί Φάλαγγες εις τας καθοριζόμενας θέσεις πρό της ημέρας ακωλύτως.

Συνελήφθησαν 2 συμμορίται εντός χαράδρας.

Καιρική κατάστασις καταρρακτώδεις βροχαί μετά πυκνής ομίχλης.

Σ.Δ. - Τ/Σ πλησίον ΛΙΛΑΙΑΣ (Υ.3624).

9 Σ/βρίου (Χ-1 ημέρα).

Την 16ην ώραν της 8^{ης} Σ/βρίου ο Δ/τής της Περιοχής εκινήθη, προς (Υ.3322) (Προφ. Ηλίας) ίνα διαπιστώση τα αίτια της μή εισόδου του 628 Τάγ/τος εις ΕΠΤΑΛΟΦΟΝ.

Φθάσας εις την ανωτέρω θέσιν την 2030 διεπίστωσεν ότι το Τάγμα δεν εισήλθεν εις ΕΠΤΑΛΟΦΟΝ, διότι ο Δ/τής τούτου δεν είχε διαπιστώσει εάν το χωρίον εκатеίχετο λόγω της πυκνοτάτης ομίχλης.

Ο Δ/τής της Περιοχής διανυκτέρευσεν επί τόπου.

Τας πρωινάς ώρας της 9^{ης} Σ/βρίου ο Δ/ντής του ΙΙ Γραφείου του Α' ΣΣ Επίλαρχος Κατσαδήμας ευρισκόμενος εις ΜΠΡΑΛΛΟΝ επληροφóρει το Κλιμάκιον του Τ/Σ ότι ως ήκουσεν εις τον ασύρματον, ιδιώται ημιονηγοί μετά ημιόνων της κινηθείσης έξ ΑΡΑΧΩΒΗΣ προς ΚΑΛΥΒΙΑ Φάλαγγος επανέκαμψαν εις ΑΡΑΧΩΒΑΝ πανικόβλητοι αγνοούντες που ευρίσκεται η Διλοχία.

Ειδοποιηθείς περί τούτου ο Δ/τής της Περιοχής, κατήλθεν αμέσως εις ΛΙΛΑΙΑΝ και επικοινωνήσας μετά της 74 Ταξιαρχίας επληροφορήθη ότι από της 12^{ης} ώρας της 8^{ης} Σ/βρίου αυτή είχε απωλέσει την επαφήν μετά της περί ης πρόκειται Διλοχίας.

Η 74 Ταξιαρχία διετάχθη να στρέψη την ετέραν Διλοχίαν του 629 Τάγματος, ευρισκομένην εις (Υ.3415), προς τον χώρον ένθα έδει να είχε φθάσει η πρώτη τοιαύτη.

Επίσης διετάχθη το 628 Τάγμα να κινηθή εσπευσμένως μίαν Διλοχίαν (Υ.3818). Πρός το (Υ.3818) διετάχθη να κινηθή και ο εφεδρικός Λόχος ΛΙΑΡΑΚΟΥ του 501 Τάγματος ως και τρία ΛΟΚ προς Περιοχήν (Υ.4016).

Την 1530 ώρα ελήφθη το υπ' αριθ. Τ/ΙΙ του Τ/Σ Α' ΣΣ δι' ου μας εγνωρίζετο ότι η Διλοχία κατόπιν αγώνος εις (Υ.3812) συνεπτύχθη προς ΑΡΑΧΩΒΑΝ και διετάσσετο λήψις μέτρων.

Η 74 Ταξιαρχία διά του υπ' αριθ. 4791 Σήματος της 1930 ώρας ανέφερε σύμπτυξιν Διλοχίας κατόπιν αγώνος διαρκέσαντος από 081400 μέχρι 090800 ώρας ως και ότι Δ/τής Ταξιαρχίας μεταβαίνει επί τόπου προς ανασυγκρότησιν και ανεφοδιασμόν.

Λοιπά Τμήματα έφθασαν εις θέσιν Χ σύν 2 ημέρας ακωλύτως.

Υπό ΛΟΚ συνελήφθησαν 2 συμμορίται και εφονεύθησαν έτεροι 2.

Καιρική κατάστασις βροχερή μετά ομίχλης Σ.Δ.Τ./Σ (Υ.3624).

10η Σ/βρίου (Χ σύν 2 ημέρας)

Οι εις (Υ.3814) συμμορίται επωφεληθέντες του μεσολαβήσαντος χρόνου και της επικρατούσης ομίχλης ετράπησαν προς ΛΙΑΚΟΥΡΑΝ.

Ανωτέρω πληροφορία μετεδόθη υπό Τμήματος ΛΟΚ ευρισκομένου εις Περιοχήν (Υ.4015) την 1630.

Εζητήθη άμεσος επέμβασις Αεροπορίας.

Λόγω του προκεχωρημένου της ώρας ηδυνήθη να έλθη μόνον έν Αεροπλάνον Χάρβατ εκ Λαμίας όπερ ανεύρε τους συμμορίτας εις ΛΙΑΚΟΥΡΑΝ, έρριψεν κατ' αυτών 90 χειροβομβίδας.

11^η Σ/βρίου (Χ σύν 3 ημέρα)

Από της έω άπαντα Τμήματα εκινήθησαν συμφώνως προς τας Διαταγάς.

627 Τάγμα ανατρέψαν εχθρικήν αντίστασιν εις Περιοχήν ΒΑΡΙΔΙ Υ 3219 και ΨΗΛΗ ΡΑΧΗ (Υ.3221) ολοκλήρωσεν αντικειμενικόν του σκοπόν, των εκεί συμμοριτών διασκορπισθέντων και τραπέντων προς ΓΚΙΩΝΑ.

Από 1300 ώρας Τ/Σ Περιοχής μεθ' ενός εφεδρικού Λόχου 501 Τάγματος και ενός Ουλαμού Πυροβολικού μετεκινήθη εις ΤΙΘΩΡΕΑΝ και του Λόχου τούτου διά την συμπλήρωσιν της αποφράξεως των διαβάσεων των αγουσών από ΤΙΘΩΡΕΑΣ προς Δυσμάς.

Ο Ουλαμός Πυρ/κού ήρξατο βάλλων εντός της χαράδρας από της 1500 ώρας. Ομάς εκ 4 συμμοριτών επιχειρήσασα να κινηθή προς Βορράν εξοντώθη υπό του Λόχου 501 Τάγματος.

Απόσπασμα ΛΙΑΡΑΚΟΥ και Τμήματα ΛΟΚ κινηθέντα ως προμνησθείσα Διαταγή, έφθασαν εις ΛΙΑΚΟΥΡΑΝ μεσηβρινάς ώρας χωρίς να συναντήσουν εχθρόν.

Έδαφος εξαιρετικώς διακεκομμένον εδυσχαίρανε σημαντικώς κίνησιν. Από μεσηβρινών ωρών ήρξατο η κάθοδος των Τμημάτων εκ ΛΙΑΚΟΥΡΑΣ προς Βορράν και Β. Ανατολάς περατωθείσαν την 2000 ώραν. Οι συμμορίται ευρίσκοντο εντός της χαράδρας και εις σημείον ένθα τμήματα μας διήρχοντο νύκτα. Οι εντός της χαράδρας κεκρυμμένοι συμμορίται ΔΙΑΜΑΝΤΗ ήρξαντο από της επομένης παραδιδόμενοι λόγω του κλονισμού, όν είχαν υποστή εκ της βολής Πυρ/κού και της ως εκ θαύματος διασώσεως των εκ των Τμημάτων μας.

Τμήματα ΛΟΚ ανεύρον εις ΠΥΡΓΑΚΙΑ (Υ.4016) μεγάλας Αποθήκας τροφίμων και παντοειδούς υλικού, πλείστα των οποίων κατεστράφησαν.

Ομοίως υπό Τμημάτων 627 Τάγματος ανευρέθησαν Αποθήκαι Τροφίμων εις (Υ.3714) αίτινες ομοίως κατεστράφησαν.

Συμμορίται παραδοθέντες 19 ων οι πλείστοι μετά του οπλισμού των.

Συμμορίται συλληφθέντες 6 - Συμμορίται νεκροί 4.

Καιρική κατάστασις νεφελώδης Σ.Δ.Τ./Σ (Υ.3918).

12 Σ/βρίου (Χ σύν 4 ημέρα)

Υπό Τμημάτων εσυνεχίσθη έρευνα Περιοχών, ανευρεθεισών και νέων Αποθηκών και άνευ συναντήσεως του εχθρού. Από τας εσπερινάς ώρας η Επιχείρησις ΤΙΓΡΙΣ εθεωρήθη λήξασα, διαταχθέντων των Τμημάτων να επανέλθουν εις τας βάσεις των.

Καιρική κατάστασις νεφελώδης - Σ.Δ.Τ./Σ (Υ.3234).

5ον. ΕΠΙΤΕΥΧΘΕΝΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Τα εκ της Επιχειρήσεως ΤΙΓΡΙΣ επιτευχθέντα αποτελέσματα δύνανται να συνοψισθώσιν ως κάτωθι:

- α) Αποδιοργάνωσις και διασκόρπισις της συμμορίας ΔΙΑΜΑΝΤΗ.
- β) Μείωσις της δυνάμεως αυτής κατά 20 - 25% ως αποδεικνύεται εκ του αριθμού των συλληφθέντων και παραδοθέντων.
- γ) Αποστέρησις των συμμοριτών όλων των ποσοτήτων και λοιπών ειδών, άτινα είχαν συγκεντρώσει μετά μεγάλων κόπων και θυσιών διά τον επερχόμενον χειμώνα.
- δ) Εξύψωσις του ηθικού των Τμημάτων μας.
- ε) Εξύψωσις του ηθικού των χωρικών της Περιοχής, ων η στάσις έναντι των συμμοριτών μετεβλήθη ριζικώς.
- στ) Είς τον συνημμένον Πίνακα 1 εμφαίνονται αι απώλειαι των συμμοριτών εις έμφυχον και άψυχον υλικόν.

6ον. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Εν κατακλείδι δέον να τονισθή ότι τα διατεθέντα διά την ως άνω Επιχείρησιν μέσα υπήρξαν επαρκή. Ο διατεθείς όμως χρόνος εν συνδιασμώ με την άκρως δυσμενή καιρικήν κατάστασιν υπήρξε τελείως ανεπαρκής.

Η επακολουθήσασα έναρξις των Επιχειρήσεων ΛΑΙΛΑΨ και η ανάγκη της προπαρασκευής, αυτών, επέδρασαν ομοίως δυσμενώς επί των Επιχειρήσεων ΤΙΓΡΙΣ

αποστερήσασαι προώρως τον ΠΑΡΝΑΣΣΟΝ εκ των Τμημάτων άτινα θα εσυνέχιζον την έρευναν και παρέμεινον επ' αρκετόν επί του ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ θα επέφερον την εκμηδένισιν του Συγκροτήματος ΔΙΑΜΑΝΤΗ.

Τέλος δέον να σημειωθή ότι η καιρική κατάσταση εστέρησε την επιχείρησιν του παράγοντος Αεροπορία, ούτινος ο ρόλος θα ήτο εξαιρετικά πολύτιμος.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
ΤΑΞΙΑΡΧΟΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

/Κ.Α.
Ακριβές αντίγραφον
Τ.Σ.Υ.

ΠΙΝΑΞ υπ' αρ. 1

Απώλειαι ημετέρων

	Νεκροί	Τραυματίαι	
Αξιωματικοί	---	---	
Στρατιώται	2	2	

Συμμοριτών

Νεκροί	Συλ/ντες	Τρ/τίαι	Παρ/ντες	Αύτ/τες	Σύνολον
20	13	1	19		53

Λάφυρα

	Όλμοι 4,2"	Όλμοι 3"	Όλμοι 2"	Πολυβόλα Βίκερς	Πολ.-Οπλ/λα Μπρέν	Τυφέκια	Σύνολον
Οπλισμός						10	
Πυρ/κά						10.000	

Το
Γραφ. των Επιχειρήσεων
Α. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ
Ταγ/χης Πεζ.

/Κ.Μ
Ακριβές αντίγραφον
Τ.Σ.Υ.

65

ΑΠΟ: ΓΕΣ/Α1

Ημέρα - Ώρα εκδόσεως Σήματος
131215ΠΡΟΣ: 1ην ΣΤΡΑΤΙΑΝ -
Β' ΣΩΜΑ ΣΤΡΑΤΟΥ -
Γ' ΣΩΜΑ ΣΤΡΑΤΟΥ

Αυστηρώς προσωπική.

Άκρως απορρητος. Αρ. πρ. 7143. Α. Φ. 4009/1.

Κατ' ασφαλείς πληροφορίες η Κομμουνιστική Ηγεσία διέταξε το Στρατηγείον Ανταρτών, όπως πάση θυσία καταλάβη εντεταλμένην περιοχήν, περιλαμβάνουσαν μίαν έστω πόλιν και κωμοπόλεις, διά εγκατάστασιν Δημοκρατικής Κυβερνήσεως. Καθορίζεται εις το Στρατηγείον του Δημοκρατικού Στρατού, ότι είναι ανάγκη να διατηρηθή μία τοιαύτη περιοχή έστω και διά πέντε ημέρας. Μετά την πάροδον των πέντε ημερών δύναται η περιοχή να εγκαταλειφθή υπό Δημοκρατικού Στρατού. Τούτου γενομένου η Δημοκρατική Κυβέρνησις θα μεταφερθή και θα παραμείνη οριστικώς εις την ΡΟΥΜΑΝΙΑΝ. Το Στρατηγείον του Δημοκρατικού Στρατού ητύχησε ως προς την πραγματοποίησιν του ανωτέρω σκοπού εις την Ήπειρον δι' ο και ζητούνται ευθύναι τούτου παρά πολιτικών ηγετών ΚΚΕ. Ανάγκη καταβληθή πάσα προσπάθεια υπό ΣΩΜΑΤΩΝ ΣΤΡΑΤΟΥ προς ματαίωσιν του σκοπού συμμοριτών.

Εντολή ΑΡΧΗΓΟΥ ΓΕΣ
Συν/ρχης ΛΑΜΑΡΗΣ
Τ.Υ.

66

CONSULAT GENERAL DE GRECE
A SKOPLJE

Έν Σκοπείοις, τη 13 Νοε 1947

Εμπιστευτικόν

Αριθ. Πρωτ. 24.

Πρός

την εν Βελιγραδίω Β. Πρεσβείαν

Λαμβάνω την τιμή να πληροφορήσω υμάς ότι καθ' ἃς ηρύσθην πληροφορίας, από της νυκτός της 8 μέχρι και της νυκτός της 12 τρέχοντος μηνός, εις τον σιδηροδρομικόν Σταθμόν Μοναστηρίου (Βιτωλίων) εξεφορτώθησαν εκ 10 βαγονίων πυρομαχικά και διάφορον πολεμικόν υλικόν, άτινα φορτωθέντα εις φορτηγά αυτοκίνητα απεστάλησαν εις Αλβανίαν, ίνα εκείθεν διοχετευώσιν εις Ελλάδα, προς εφοδιασμόν των ανταρτών του Μάρκου.

Ευπειθέστατος

Ο Διευθύνων

Τ.Υ.

Π. Γ. ΓΕΡΟΥΜΑΤΟΣ

Γραφεύς Α΄

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΙΣ:

1) Β. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Α΄ Πολιτικήν Διεύθυνσιν

Τμήμα Βαλκανικής

2) ΓΕΝΙΚΟΝ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟΝ ΣΤΡΑΤΟΥ

Αθήνας

67

ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ
ΓΕΝΙΚΟΝ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟΝ ΣΤΡΑΤΟΥ

ΘΕΜΑ: Περιορισμός εκκενώσεως
χωρίων.

ΠΡΟΣ: 1η Στρατιάν - Α΄ Β΄ Γ΄ Σ Σ

ΑΡΙΘ. Φ. 4024/12/Α1

ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ. 7203

Αθήναι τη 14^η Ν/βρίου 1947

Α1/ΓΕΣ

1. Διά του υπ' αριθ. 6976/Φ.4009/1 τηλεγραφήματος προς την 1 Στρατιάν και το Α΄ ΣΣ εσημειώθη η Εθνική ανάγκη όπως περιορισθή τελείως η εκκένωσις χωρίων διά λόγους επιχειρήσεων και ασφαλείας.

2. Επιπροσθέτως ετονίσθη η απόλυτος ανάγκη όπως, σύν τη προοδευτική αποκαταστάσει της τάξεως εις τας περιοχάς των εκκενωθέντων ήδη χωρίων, επιδιωχθή παντί σθένει η επανεγκατάστασις των προσφύγων χωρικών εις τα χωρία των.

3. Υπέρ πάντα άλλον οι Διοικηταί Μεγάλων και μικρών Μονάδων αντιλαμβάνεσθε το απόλυτον της επιδιώξεως ταύτης.

Αι πόλεις υπερπληρώθησαν και αι απαιτήσεις προς εγκατάστασιν και διαβίωσιν των προσφύγων, δημιουργούσι τεράστια οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα, αι δε απαιτούμεναι δαπάναι να αποτελέσωσι θέμα οιασδήποτε βοήθειας αφού και του προϋπολογισμού η υπόθεσις απαιτεί τόσον εξονυχιστικήν μελέτην προς αποφυγήν συμφορών διά της μειώσεως της τιμής της δραχμής.

4. Η απουσία εξ άλλου και η νέκρωσις τόσων εργατικών χειρών, είναι άλλο μέγα πλήγμα κατά της Εθνικής οικονομίας, όπερ όχι μόνον πρέπει ν' ανασταλή ως προελέχθη αλλά και να αντιστραφή ως τάχιστα.

5. Η σκέψις αυτή πρέπει να κατανοηθή ου μόνον υπό των Διοικητών, ου μόνον υπό των Αξιωματικών παντός βαθμού, αλλά και υπό αυτών των ενδιαφερομένων προσφύγων, οίτινες ασφαλώς υπέρ πάντα άλλον αντιλαμβάνονται και χρονικώς την ταχύτεραν απαίτησιν επιστροφής όταν συγκομιδή η σπορά απαιτούσι την παρουσίαν των.

6. Επιθυμώ αι σκέψεις αυταί να γίνωσι κτήμα και κίνητρον απάντων και να αποτελέση τρόπον τινά σύνθημα ενός εκάστου διά την περιοχή του και πίστις ότι ούτω ενεργούντες μειώνωμεν η εξουδετερώνωμεν την καταστροφήν.

7. Οι κομμουνισταί έθεσαν ως εντολήν την απαθλίωσιν και τη συμφοράν.

Δι' ημάς έστω ως εντολή «η συσπείρωσις και η αγγίστρωσις εις τον χώρον της ζωής: χωρία - αγρούς - η επιστροφή εις τούτους όσον οίόν τε τάχιστα παντός απουσιάζοντος».

Αντιστράτηγος Γιατζής
Τ.Υ.

68

ΘΕΜΑ: Επιχειρήσεις Πελοποννήσου
ΠΡΟΣ: ΓΕΣ/Α1

ΚΟΙΝ: Α' ΣΣ/Α1

Υμετέρα ΑΠ 4009/Ι/6762/3-11-47

ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ
ΑΚΡΩΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ
Εδακτυλογραφήθη
υπό του Ανθ/γού
ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ ΔΗΜ.
Α' ΣΣ/Α1
Αριθ. Φ. 1/97
14-11-47
Αρ. αντιτύπου 1

ΓΕΝΙΚΟΝ ΣΧΕΔΙΟΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
διά την εκκαθάρισιν Πελοποννήσου

1. ΣΚΟΠΟΣ:
Συντριβή συμμοριτών Πελοποννήσου και αποκατάστασις της τάξεως εις ταύτην εντός του μικροτέρου δυνατού χρόνου.

2. ΕΧΘΡΟΣ:

(α) Περιοχή ΠΑΡΝΩΝΟΣ υπό Πρεκεζέν:	200
(β) Περιοχή ΤΑΪΓΕΤΟΥ υπό Κονταλώνην	250
(γ) Περιοχή ΜΕΝΑΛΟΥ υπό Σταθάκην	250
(δ) Περιοχή ορεινής ΗΛΕΙΑΣ υπό Σφακιανόν	40
(ε) Περιοχή ορεινής ΑΧΑΙΑΣ υπό Βρεττάκον	30
(στ) Περιοχή ορεινής ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ υπό Γιομπρέν-Νικηταρά εις δύο ομάδας	<u>80</u>
	Σύνολον 850

(ζ) Γενικός Αρχηγός ΜΠΑΣΑΚΙΔΗΣ τέως μόνιμος υπολοχαγός.

(η) Έκ των ανωτέρω Ομάδων η της περιοχής ΜΕΝΑΛΟΥ - ΤΡΙΠΟΛΕΩΣ λόγω της κεντρικής θέσεώς της, καθίσταται η πλέον επικίνδυνος διότι δύναται να κινήται προς πάσαν κατεύθυνσιν και να ελέγχη το μείζον της περιοχής ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ.

3. ΥΠΑΡΧΟΥΣΑΙ ΗΔΗ ΦΙΛΙΑΙ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

(α) Χωροφυλακής

5ον Τάγμα περιοχήν ΠΑΡΝΩΝΟΣ	Δύν. 500 περίπου	
15ον Τάγμα περιοχήν ΤΑΥΓΕΤΟΥ	» 500	»
Μηχανοκίνητον Τάγμα περ. ΓΟΡΤΥΝΙΑ	» 500	»
Λόχος εις αποσπάσματα Ορ. ΗΛΕΙΑΣ	» 80	»
Λόχος εις αποσπάσματα ΑΧΑΙΑ-ΚΟΡΙΝΘΙΑ	» 80	»
Ίλη τεθωρακισμένων (12 οχημ.) ΤΡΙΠΟΛΙΣ	» 50	»

(β) ΜΑΔ

Λόχος Πανουσοπούλου ΚΑΛΑΒΡΥΤΑ	} 230
Λόχος αποσπάσματα ΚΟΡΙΝΘΟΝ - ΑΧΑΙΑ	
Λόχος ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΙΝ - ΙΣΑΡΙ	

(γ) Τάγματα Εθνοφρουράς

Οργανούμενα προορίζονται	
13ον ΤΕ ΑΡΤΕΜΗΣΙΑ (Η.9856)	500 περίπου
14ον ΤΕ ΒΥΤΙΝΑ (C.9920)	500 »
19ον ΤΕ ΤΡΥΠΗ (I.0955)	500 »

20ον ΤΕ ΒΑΜΒΑΚΟΥ (Ι.2870) 500 »

Σύνολον 3.940

Δύο Τάγματα Εθνοφρουράς υπό οργάνωσιν ΚΑΛΑΒΡΥΤΑ - ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΙΣ.

(δ) Οργάνωσις διοικήσεως (ώς έχει ήδη)

(i) Ταξιαρχία Χωρ/κής υπό Συντ/χην Ρογκόπουλον.

Έδρα ΣΠΑΡΤΗ.

Περιοχή δράσεως ΠΑΡΝΩΝ - ΤΑΥΓΕΤΟΣ.

(ii) Διοίκησης ΓΟΡΤΥΝΙΑΣ Αντ/χής Κοντοστάνος.

Έδρα ΒΥΤΙΝΑ.

Περιοχή δράσεως ΓΟΡΤΥΝΙΑ.

(iii) Βόρεια παράλια ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ Συντ/χης Χωρ/κής Κατσάμπης.

Έδρα ΠΑΤΡΑΙ.

4. ΣΧΕΔΙΟΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

(α) ΠΡΩΤΗ ΦΑΣΙΣ

Δι' ισχυρών δυνάμεων κρούσεως εξόντωσης του συγκροτήματος ΜΕΝΑΛΟΥ - ΓΟΡΤΥΝΙΑΣ και εκκαθάρισις της περιοχής ταύτης.

Ταυτόχρονος απασχόλησις των συγκροτημάτων ΠΑΡΝΩΝΟΣ - ΤΑΥΓΕΤΟΥ διά τμημάτων Εθνοφρουράς και απαγόρευσις μετακινήσεως συμμοριτών προς Βορράν.

Τήρησις εφεδρείας εις υψίπεδον ΤΡΙΠΟΛΕΩΣ δι' επέμβασιν αναλόγως καταστάσεως και απαγόρευσιν μετακινήσεως συμμοριτών από Βορρά προς Νότον και τανάπαλιν.

(β) ΔΕΥΤΕΡΑ ΦΑΣΙΣ

Δι' ισχυρών δυνάμεων κρούσεως ταυτόχρονος εκκαθάρισις περιοχών ΠΑΡΝΩΝΟΣ - ΤΑΥΓΕΤΟΥ και συντριβή των εις αυτάς συμμοριτών.

Παγίωσις της τάξεως και έρευνα περιοχής ΓΟΡΤΥΝΙΑΣ διά τμημάτων Εθνοφρουράς.

Τήρησις εφεδρείας εις το υψίπεδον ΤΡΙΠΟΛΕΩΣ προς επέμβασιν αναλόγως καταστάσεως.

(γ) ΤΡΙΤΗ ΦΑΣΙΣ

Δραστηρία δίωξις υπολειμμάτων συμμοριτών. Έρευνα και αποκατάστασις της τάξεως εις ολόκληρον την ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΝ.

5. ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑΙ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

(α) Διά πρώτην φάσιν

(i) Περιοχή ΜΕΝΑΛΟΥ - ΓΟΡΤΥΝΙΑΣ.

5 Τάγματα (2 Χωρ/κής - 3 Στρατού) διά κρούσιν.

2 Τάγματα Εθνοφρουράς διά κάλυψιν διαβάσεων και κατοχήν μετά εκκαθάρισιν.

(ii) Περιοχή ΠΑΡΝΩΝΟΣ - ΤΑΥΓΕΤΟΥ.

3 Τάγματα Εθνοφρουράς διά καθήλωσιν εκεί συγκροτημάτων.

(iii) Εφεδρεία Μηχανοκίνητον Τάγμα Χωροφυλακής.

(iv) Σύνολον Τάγματα 11 εξ ων 5 Εθνοφρ.

(β) Διά δευτέραν φάσιν

(i) Περιοχή ΤΑΥΓΕΤΟΥ - ΠΑΡΝΩΝΟΣ

Διά κρούσιν 5 Τάγματα -ών 2 Χωρ/κής-

5

Διά φράξιν διαβάσεων 3 Τάγματα Εθνοφρουράς

3

Εφεδρεία Μηχανοκίνητον Χωροφυλακής

1

(ii) Περιοχή ΜΕΝΑΛΟΥ - ΓΟΡΤΥΝΙΑΣ

Διά συνέχισιν εκκαθαρίσεως υπολειμμάτων

συμμοριτών 2 Τάγματα Εθνοφρουράς.

Σύνολον 2
11

(γ) Διά τρίτην φάσιν

Θα παραμείνωσι τα Τάγματα Εθνοφρουράς και Χωρ/κής μέχρι πλήρους εμπεδώσεως της τάξεως.

(δ) Καθ' απάσας τας φάσεις και εις την περιοχὴν κυρίας προσπάθειας ανάγκη υπάρξεως 2 Διμοιριῶν ὁλμων 3 ιντσών.

6. ΑΝΑΓΚΑΙΟΥΣΑΙ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

(α) Εκτός των υπάρχουσών σήμερον δυνάμεων Εθνοφρουράς και Χωροφυλακῆς ανάγκη διατεθῆ τουλάχιστον μία Ταξιαρχία πλήρης ως μονάς κρούσεως.

(β) Δύο Διμοιρίαι ὁλμων.

(γ) Να διατεθῇ διοικήσεις υπό Στρατηγόν με πλήρες επιτελεῖον διὰ την ἀνάληψιν της Διοικήσεως ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ.

Κ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
ΥΠΟΣΤΡΑΤΗΓΟΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

Π.Κ./Δ.Π.
Διά την ακρίβειαν
Τ.Σ.Υ.

69

1η ΣΤΡΑΤΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟΝ Α1

ΥΠΕΡΕΠΕΙΓΟΥΣΑ
ΑΚΡΩΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ
ΙΣ/36/1210/ΑΙ
16.ΧΙ.47
Α.Α.Αν. 1

ΕΚΘΕΣΙΣΓΕΝΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ ΚΑΙ ΠΡΟΘΕΣΕΩΝ ΣΤΡΑΤΙΑΣI. ΓΕΝΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ1. Φίλιαι δυνάμεις.

Την 31 Οκτωβρίου καθ' ην ανέλαβον την Διοίκησιν της Στρατιάς η γενική κατάστασις είχεν ως εξής:

(α) Β' ΣΩΜΑ ΣΤΡΑΤΟΥ.

Διεξήγεν αγώνα μετά του όγκου των συμμοριτών ΓΡΑΜΜΟΥ επί της αρτηρίας ΚΑΤΑΡΑ - ΜΕΤΣΟΒΟΝ - ΜΠΑΛΤΟΥΜΑ από 18 Οκτωβρίου.

Μέχρι της ημέρας εκείνης δεν είχαν επιτευχθή η απελευθέρωσις της οδού ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ - ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ ο αγών δε είχε χρονίση, λόγω της κακοκαιρίας και της κοπώσεως των τμημάτων.

Κατεβλήθη πάσα προσπάθεια διά την καλλιέργειαν του επιθετικού πνεύματος και κατεστρώθη σχέδιον επιθετικών ενεργειών σκοποουσών εις την φθοράν των συμμοριτών νοτίως ΣΜΟΛΙΚΑ.

Διά την ενίσχυσιν των δυνάμεων του Β' ΣΣ διετάχθη η άμεσος διάθεσις της 33 Ταξιαρχίας εκ του Γ' ΣΣ.

Την 7 Νοεμβρίου απηλευθερώθη η οδός ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ - ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ και την 11 Νοεμβρίου ήρξατο η Επιχείρησις ΕΡΙΝΝΥΣ με τον άνω καθορισθέντα σκοπόν.

Η επιχείρησις αυτή ευρίσκεται εν εξελίξει και από ημέρας εις ημέραν οι συμμορίται απωθούνται εκ Νότου (περιοχή ΜΕΤΣΟΒΟΝ - ΜΠΑΛΤΟΥΜΑ) - Δυσμών (περιοχή ΑΣΠΡΑΓΓΕΛΟΙ - ΚΗΠΟΙ) - Ανατολών (περιοχή ΚΡΑΝΙΑ - ΜΟΝΑΧΗΤΙ - ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΝ) προς ΓΡΑΜΜΟΝ.

(β) Γ' ΣΩΜΑ ΣΤΡΑΤΟΥ.

Εκτός τοπικών ενεργειών εις ουδεμίαν ετέραν σοβαράν επιχείρησιν απησχολείτο.

Η ΧΙ Μεραρχία ήτις διά των επιχειρήσεων ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ είχεν επιτυχώς επικαθήση επί ζωτικών σημείων του όρους ΚΑΪΜΑΚΤΣΑΛΑΝ είχεν εγκαταλείψει ταύτα λόγω καιρικών συνθηκών, κοπώσεως των τμημάτων και της ανάγκης απολύσεως των εφέδρων από 2 Οκτωβρίου και είχεν αποσύρη τας δυνάμεις της εις ΕΔΕΣΣΑΝ, η οποία ούτω παραμένει ακάλυπτος εκ της κατευθύνσεως ΚΑΪΜΑΚΤΣΑΛΑΝ από της ημερομηνίας ταύτης.

2. Κατάστασις συμμοριακών δυνάμεων.

Αύτη παρουσιάζεται ως κάτωθι:

(α) ΓΡΑΜΜΟΣ.

Συγκέντρωσις ισχυράς δυνάμεως (25 Τάγματα) με το μείζον μέρος Νοτίως της γραμμής ΑΩΟΣ - ΟΡΛΙΑΚΑ συμπαγώς και επιθετικώς διατεταγμένον (14 - 15 Τάγματα) και μή αποφεύγον την εκ παρατάξεως μάχην.

(β) ΚΑΪΜΑΚΤΣΑΛΑΝ - ΤΖΕΝΑ - ΠΑΪΚΟΝ.

Δύναμις περί τους 2000 αποτελούσα απειλήν διά τας πόλεις Κεντρικής Μακεδονίας. Ενεργεί δι' επιδρομών κατά κατωκημένων τόπων και στρατολογεί βιαίως.

γ) ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΡΟΔΟΠΗ.

Δράσις εις περιοχάς ΜΠΟΖ - ΝΤΑΓ - βορείως ΠΑΡΑΝΕΣΤΙΟΥ βορείως ΚΟΜΟΤΙΝΗΣ.

Μετά την αποτυχίαν αποπείρας δημιουργίας ερείσματος επί ΤΣΑΛ - ΝΤΑΓ φαίνονται αποσυρθείσαι δυνάμεις (5 Τάγματα) προς ΚΟΜΟΤΙΝΗΝ καθ' ης και ήρξατο από 13 Νοεμβρίου δράσις.

(δ) ΘΡΑΚΗ.

Είς πεδινήν ζώνην ΚΟΜΟΤΙΝΗΣ και ολόκληρον περιοχὴν ΕΒΡΟΥ δραστηριότης εις στρατολογίαν, εις καταστροφὰς τεχνικῶν ἔργων, ναρκοθετήσεις.

(ε) ΛΟΙΠΑΙ ΠΕΡΙΟΧΑΙ. (ΠΙΕΡΡΙΑ - ΟΛΥΜΠΟΣ - ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙ - ΠΗΛΙΟΝ - ΟΡΘΟΥΣ - ΡΕΝΤΙΝΑ)

Γενικὴ ἔντασις δραστηριότητος εις εγκληματικὰς ἐνεργείας αι ληστρικές πράξεις.

II. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΡΟΘΕΣΕΩΝ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΙΑΣ.

3. Μετά ένα μήνα (από 15 Δεκεμβρίου) ενσκήπτει ο κύριος χειμὼν. Θα εξετασθῇ τι δύναται και συμφέρει να επιτελέσῃ η Στρατιά μέχρι 15 Δεκεμβρίου, κατά τον χειμὼνα (15 Δεκεμβρίου - 15 Μαρτίου) και κατά το ἔαρ (15 Μαρτίου - 15 Ιουνίου). Ἦτοι ποίαι αι προθέσεις της κατά τα τρία στάδια:

Α. Στάδιον 15 Νοεμβρίου - 15 Δεκεμβρίου

Β. Στάδιον 15 Δεκεμβρίου - 15 Μαρτίου

Γ. Στάδιον 15 Μαρτίου - 15 Ιουνίου

4. Α. ΣΤΑΔΙΟΝ

(α) Θα ἦτο ευχής ἔργον εἰάν ἐπραγματοποιεῖτο η κατά το παρελθόν θέρος δις γενομένη προσπάθεια προς απώθησιν των συμμοριτῶν του ΓΡΑΜΜΟΥ μέχρι των συνόρων. Αἱ προσπάθειαι αὐταὶ υπήρξαν ἀκαρποὶ ως εκ της εν γένει κακῆς ἐνεργείας VIII Μεραρχίας και ἰδία της 43 Ταξιαρχίας.

Ἦδη κατά το Α. Στάδιον και ἂν ἦτο ἀκόμη πραγματοποιήσιμον τούτο δεν θα ἦτο συμφέρον καίτοι το μέτωπον θα περιορίζετο διότι:

i) Θα ἀπητούντο πρόσθετοι δυνάμεις διά την εδραίωσιν της ζώνης των μετόπισθεν, την οποίαν οι συμμορίται θα παρηνόχλουν ἐξ ἄλλων κατευθύνσεων (ΒΙΤΣΙ - ΣΙΝΙΑΤΣΙΚΟ) ἐφ' ὅσον παραμένουν ἀνεκαθάριστοι.

ii) Η διαβίωσις των τμημάτων ἐπὶ της οροθετικής γραμμῆς θα ἦτο προβληματική ἀπὸ ἀπόψεως κυρίως ἀνεφοδιασμοῦ διότι δεν ὑπάρχει συγκοινωνιακὸν δίκτυον και κυρίως εἰσδύουσαι ἀρτηρίαι.

iii) Ἀλλά και η πραγματοποιήσις μιας τοιαύτης ἀποστολῆς δεν εἶναι εὐκόλος ἤδη λόγω της κοπώσεως των Μονάδων μας εις τας μέχρι τούδε ἐπιχειρήσεις και της ἀδηρίτου ἀνάγκης ὅπως ἐπιτευχθῇ συγκέντρωσις των Μονάδων, δοθῇ εις αὐτάς ἀνάπαυσις ὑπὸ καλᾶς συνθήκας κατά το ἐπερχόμενον ἔαρ εις το πρό αὐτῶν ἔργον.

(γ) Εφ' ὅσον λοιπόν διά τους ἄνω ἐκτεθέντας λόγους δεν συμφέρει, και ἂν ἦτο δυνατή, η μέχρι των συνόρων ΓΡΑΜΜΟΥ προώθησις των Μονάδων μας, ἀπομένει να περιορίσωμεν τα εις τους συμμορίτας ἀφιέμενα πλεονεκτήματα του να ἐλέγχωσι δηλαδή την περιοχὴν του ΓΡΑΜΜΟΥ.

Ο περιορισμὸς οὗτος θα ἐπιτευχθῇ:

i) Εἰάν ἀπαγορευθῇ εις τούτους ο ἐλέγχος των ΑΝΑΤΟΛΙΚΩΣ της γραμμῆς ΓΟΥΠΑΤΑ (N.2422) - ΠΑΛΗΟΚΡΙΜΙΝΙ (N.2716) - ΠΑΤΩΜΑΤΑ (N.2709) - ΣΚΟΥΡΤΖΑ (S.2698) - ΓΟΜΑΡΑ (S.2592) - ΠΥΡΟΣΤΙΑ (S.3275) και ΝΟΤΙΩΣ της γραμμῆς ΚΟΥΚΟΥΡΟΥΤΖΟΣ (S.1476) - ΚΟΝΙΤΣΑ (R.9893) κατωκημένων τόπων.

Η απαγόρευσις αὐτή θα επιτευχθῇ διὰ τῆς προωθήσεως ισχυρὰς διατάξεως μας κατὰ τὸ δυνατόν μέχρι τῶν κατωκημένων τούτωνχώρων καὶ οργανώσεως τῶν προωθημένων Ταγμάτων εἰς Κέντρα ἀντιστάσεως.

ii) Εἰάν κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ Β. Σταδίου γίνεται συνεχὴς παρενόχλησις τῶν συμμοριτῶν εἰς τὰ ἐπὶ τοῦ ΓΡΑΜΜΟΥ κρυσφήγετα τῶν διὰ τῆς Αεροπορίας καὶ ἐπιθετικῶν ἐπιδρομῶν ὑπὸ Μονάδων Καταδρομῶν.

(δ) Ὅσον ἀφορὰ τὴν ζώνην ΒΙΤΣΙ - ΒΕΓΟΡΙΤΙΣ ἐκτὸς τῆς συνήθους τοπικῆς ἐπιθετικῆς δράσεως τῶν τμημάτων ἐπιβάλλεται ἡ ἐν στενῷ συνδέσμῳ μετὰ τοῦ Γ' ΣΣ κάλυψις τῆς σιδηρ. γραμμῆς ΦΛΩΡΙΝΗΣ - ΑΓΡΑΣ εξασφαλιζομένης τῆς διὰ ταύτης ἐπικοινωνίας καὶ ἡ δημιουργία εἰς τὸν τομέα τούτον μιᾶς τοπικῆς ἐφεδρείας πρὸς ἄμεσον ἀντιμετώπισιν παντός κινδύνου ἐν τῇ κατευθύνσει ΦΛΩΡΙΝΑ - ΚΟΖΑΝΗ.

(ε) Δεδομένου ὅτι ἡ ὅλη ζώνη τοῦ Β' ΣΣ ἀποτελεῖ τὸν κύριον κορμὸν τῆς χώρας ἐπιβάλλεται κατόπιν τῆς συγκροτήσεως καὶ τῆς Εθνοφρουρᾶς νὰ δημιουργηθῇ ὡς ἐφεδρεία τῆς Στρατιάς μία τουλάχιστον Μεραρχία, πρὶν ἡ λήξη τοῦ Α. Στάδιον, διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν πάντος ἀπρόοπτου ἐν τῇ ζώνῃ αὐτῇ καὶ κατὰ πρῶτον λόγον ἐν τῇ κατευθύνσει ΦΛΩΡΙΝΑ - ΚΟΖΑΝΗ.

(στ) Εἰς ὅτι ἀφορὰ τὴν ζώνην τοῦ Γ' ΣΣ, ἐπιβάλλεται ἡ κάλυψις τῆς ΕΔΕΣΣΗΣ καὶ ἡ ἀναπροσαρμογὴ τῆς διατάξεως ἐν γένει πρὸς δημιουργίαν καλλιτέρων συνθηκῶν διαβιώσεως τῶν Μονάδων ὡς καὶ ἡ δημιουργία ἐν τῇ κοιλάδι ΑΞΙΟΥ μιᾶς ἐφεδρείας ἐκ δύο Ταξιαρχιῶν τουλάχιστον ὡς καὶ πραγματοποιήσις τῶν συνθηκῶν ἐκείνων δι' ὧν θὰ εἶναι δυνατὴ ἡ παρενόχλησις δι' ἐπιδρομῶν ἐπὶ τῶν παραμεθορίων ορεινῶν ὄγκων τῶν συμμοριτῶν.

6. Β. ΣΤΑΔΙΟΝ

Εγένετο πλήρως κατανοητὸν παρὰ πασῶν τῶν Διοικήσεων ὅτι διὰ νὰ ἐπιβληθῇ τὸ Κράτος τοῦ Νόμου εἰς τὴν Χώραν θὰ πρέπει ὁ Στρατὸς νὰ εἶναι καθ' ὅλα ἐτοιμὸς ἅμα τῇ ἐνάρξει τοῦ ἔαρος.

Ἡ ἐτοιμασία τοῦ ἐγκτεῖται:

Εἰς τὴν ἀνάπαυσιν ἀνεφοδιασμόν, συγκέντρωσιν καὶ ἐκαπίδευσιν στρατεύματος καὶ στελεχῶν.

Επὶ πλέον τῶν ἀνωτέρω κατὰ τὸ Β. Στάδιον ἀπαραίτητος προϋπόθεσις πρέπει νὰ τεθῇ ὅτι διὰ τὴν ἐξόρμησιν τοῦ ἔαρος ὁ Στρατὸς δεόν νὰ ἔχῃ τρεῖς Μεραρχίας ἐτοιμοὺς νὰ ἐπικαθήσωνται τῶν ορεινῶν ὄγκων τῆς μεθορίου καὶ νὰ αἰσθάνεται εἰς τὰ νῶτα τοῦ μίαν βάσιν τελείως ἐκκαθαρισμένην.

Δηλαδή νὰ ἔχῃ ἐκκαθαρισθῇ ἡ περιοχὴ τῆς χώρας ἡ ΝΟΤΙΩΣ τῆς ΓΡΑΜΜΗΣ ΚΟΝΙΤΣΑ - ΚΟΥΚΟΥΡΟΥΤΖΟΣ - ΒΕΝΕΤΙΚΟΣ π. - ΑΛΙΑΚΜΩΝ π. καὶ νὰ ἀφεθῇ ἐξ ὁλοκλήρου ἡ ἀσφάλεια τῆς εἰς τὴν Εθνοφρουράν.

Τὴν Στρατιὰν ἀνησυχεῖ ἰδιαιτέρως ἡ περιοχὴ τῆς ΡΟΥΜΕΛΗΣ καὶ ἐπιθυμεῖ, ὅταν ἐπιδοθῇ εἰς τὸ κατὰ τὸ Γ. Στάδιον ἔργον τῆς, νὰ μὴ περισπᾶται πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτήν.

7. Γ. ΣΤΑΔΙΟΝ

Αἱ ἀπόψεις περὶ τῆς ἐπιβαλλομένης ἐνεργείας ἐκτεθήσονται ἐν καιρῷ.

III. ΤΑΚΤΙΚΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ

8. Επὶ τῇ βάσει τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθεισῶν στρατηγικῶν ἀναγκῶν καὶ ἀπόψεων καὶ τῆς γενικῆς καταστάσεως τῆς Στρατιάς προτιθεμαὶ τὰ ἐξῆς:

Α. ΣΤΑΔΙΟΝ (15 Νοεμβρίου - 15 Δεκεμβρίου)

(α) Εὐθύς ὡς εξασφαλισθῇ ἡ περίσφιξις τῶν συμμοριτῶν νὰ τεθῇ τέρμα εἰς τὰς συντονισμένας ἐπιχειρήσεις ΕΡΙΝΝΥΣ (ΓΡΑΜΜΟΥ) καὶ νὰ ὁργανωθῇ εἰς κέντρα ἀντιστάσεως, ἀποτελούμενα ἀφετηρίας διαρκούς παρενοχλήσεως, κατὰ τὸν χειμῶνα, ἡ κάτωθι τοποθεσία: ΝΕΣΤΟΡΙΟΝ (Ν.2831) - ΛΑΓΓΑ (Ν.2924) - ΠΟΛΥΚΑΣΤΑΝΟΝ (Ν.3317) - ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ (Ν.3411) - ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΝ (Ν.3206) - ΚΑΛΛΟΝΗ (S.3799) - ΜΕΓΑΡΟΝ (S.4296) - ΜΟΝΑΧΗΤΙ (S.4180) - ΚΡΑΝΙΑ (S.4172) - ΜΗΛΕΑ (S.3668) - ΚΑΤΑΡΑ (S.3362) -

ΧΡΥΣΟΒΙΤΣΑ (S.2261) - ΕΛΑΤΟΧΩΡΙ (S.1572) - ΝΕΓΑΔΕΣ (S.0472) - ΤΣΕΠΕΛΟΒΟΝ (S.0276) - ΚΟΝΙΤΣΑ (R.9893).

(β) Να οργανωθεί υπό των XV και XI Μεραρχιών η γραμμή ΚΕΛΛΗ (N.8468) - ΑΓ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (N.9173) - ΠΑΝΑΓΙΤΣΑ (N.9874) - ύψ. 804 ΣΚΑΡΚΑΤΑ (O.0171) - Ν. ΚΕΡΑΣΙΕΣ (O.0876) - ΑΨΑΛΟΣ (O.1677).

(γ) Να γίνη εκκαθάρισις του ΠΗΛΙΟΥ και της λεκάνης ΑΛΜΥΡΟΥ υπό της 83 περιοχής ενισχυθείσής διά δύο μη Ταξιαρχικών Ταγμάτων (105593).

(δ) Να έχη ληφθή οπωσδήποτε μέχρι 15 Δεκεμβρίου η κάτωθι διάταξις των Μονάδων:

Β' ΣΩΜΑ ΣΤΡΑΤΟΥ

i) VIII Μεραρχία: 75 Ταξιαρχία ΚΟΝΙΤΣΑ περιοχή.

Δύο Τάγματα Εθνοφρουράς και Τάγματα Χωροφυλακής ΖΑΓΟΡΟΧΩΡΙΑ.

Τάγμα Εθνοφρουράς ΜΕΤΣΟΒΟΝ. 74 Ταξιαρχία ΙΩΑΝΝΙΝΑ - ΜΠΑΛΤΟΥΜΑ - ΧΡΥΣΟΒΙΤΣΑ (εφεδρεία).

76 Ταξιαρχία (είς ην αποδοθήσεται 611 Τάγμα περιοχή ΔΟΛΙΑΝΑ (εφεδρεία).

Η Μεραρχία αυτή είναι αυτόρκης εις Μονάδας και η διάνοιξις ΚΑΤΑΡΑΣ δεν θα επιδιωχθή λόγω των απαιτούμενων μεγάλων δαπανών.

ii) II Μεραρχία: από ΜΟΝΑΧΗΤΙ (ναί) μέχρι ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ διαθέτουσα τας 21, 22 και 3 Ταξιαρχίας της Σ.Δ. ΣΙΑΤΙΣΤΑ.

Σ.Δ. Ταξιαρχιών ΚΑΣΤΟΡΙΑ - ΤΣΟΤΥΛΙΟΝ - ΓΡΕΒΕΝΑ.

iii) XV Μεραρχία (διαθέτουσα τας 45 και 61 Ταξιαρχίας από ΦΛΩΡΙΝΑ μέχρι ΠΑΝΑΓΙΤΣΑ ναι, την 73 Ταξιαρχίαν εφεδρείαν ΚΟΖΑΝΗΝ.

iv) IX Μεραρχία (Εφεδρεία Στρατιάς)

(Μία Ταξιαρχία ΤΡΙΚΚΑΛΑ)

(Μία Ταξιαρχία ΕΛΑΣΣΩΝ - ΤΣΑΡΙΤΣΑΝΗ)

(Μία Ταξιαρχία ΣΕΡΒΙΑ - ΒΕΛΒΕΝΔΟΣ)

(Σ.Δ. Μερ/χίας ΤΡΙΚΚΑΛΑ (προσωρινώς))

v) 72 Ταξιαρχία εις τομέα ΚΑΤΑΡΑ - ΚΡΑΝΙΑ υπό τας αμέσους διαταγάς του Β' ΣΣ.

Γ' ΣΩΜΑ ΣΤΡΑΤΟΥ

vi) Ως ήδη έχει. Θα αποδοθώσιν αυτώ αι 33 και 36 Ταξιαρχίαι άς θα τηρήση εφεδρικάς εις ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΝ - ΓΙΑΝΙΤΣΑ.

vii) εις το Πυρ/κόν, Συν/τα Αναγνώρισεως, Λόχους Πολυβόλων και Μηχανικών, συγκεντρούμενα κατά Μ. Μονάδας, θα τεθώσιν υποθήκαι χρησιμοποίησεως υπό της Στρατιάς.

ΜΟΝΑΔΕΣ ΚΑΤΑΔΡΟΜΩΝ

viii) Συγκεντρούμεναι εις ΒΟΛΟΝ μετά του Επιτελείου Καταδρομών θα ανεφοδιασθώσι, αναδιοργανωθώσι και εκπαιδευθώσι με προοπτικήν να δράσωσι, βάσει καταρτισθησομένου υπό του Επιτελείου Καταδρομών σχεδίου ως εξής:

Μοίρα Καταδρομών (δυνάμεως 10 Λ.Ο.Κ.) με αφετηρίαν την ΚΟΝΙΤΣΑΝ εις περιοχήν ΓΡΑΜΜΟΥ.

Μοίρα Καταδρομών (δυνάμεως 10 Λ.Ο.Κ.) εις περιοχήν ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ.

Μοίρα Καταδρομών (δυνάμεως 10 Λ.Ο.Κ.) εις περιοχήν ΘΡΑΚΗΣ.

Μοίρα εις ΒΟΛΟΝ με υπομοίραν 5 Λ.Ο.Κ. δι' αμφιβίου επιχειρήσεις και υπομοίραν 5 Λ.Ο.Κ. δι' αντικαταστάσεις.

Β. ΣΤΑΔΙΟΝ

(α) Κατά τούτο θα εφαρμοσθή σχέδιον παρενοχλήσεως συμμοριτών.

i) Διά των Μοιρών Καταδρομών.

- ii) Ειδικών Μονάδων επιλέκτων κατά Μεραρχίαν.
- iii) Διά της Αεροπορίας.

(β) Σχέδιον πλήρους εμπεδώσεως της τάξεως εις περιοχάς:
ΟΛΥΜΠΟΥ - ΠΙΕΡΡΙΩΝ - ΟΣΣΗΣ - ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΥ και ΟΡΘΥΟΣ.

Αι επιχειρήσεις αύται είναι δυναταί ευθύς ως καταστώσι αξιόμαχα τα συγκροτούμενα Τάγματα Εθνοφρουράς.

Γ. ΣΤΑΔΙΟΝ

Καθορισθήσονται εν καιρώ τα σχέδια του σταδίου τούτου.

IV. ΓΕΝΙΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

9. Εξετέθησαν αι στρατηγικαί και τακτικαί ανάγκαι και η γενική κατάσταση της Στρατιάς ως και αι προθέσεις προς αντιμετώπισιν των εκ τούτων δημιουργημένων προβλημάτων και με απώτερον επιδιωκόμενον σκοπόν όπως ο Στρατός επιβάλη πλήρως την τάξιν μέχρι του θέρους (15 Ιουνίου).

Το έργον της Στρατιάς δεν είναι ευχερές. Απαιτείται όπως παρά τω Στρατώ, ως πολλάκις ετονίσθη, συμπαρίσταται και βοηθή σύσσωμον το ΕΘΝΟΣ.

αντιστράτηγος Βεντήρης

Ακριβές αντίγραφον
Η Α1/ΓΕΣ
Τ.Σ.Υ.

70

ΘΕΜΑ: Ανάληψις Ευθύνης
Πελοποννήσου υπό Υ.Σ./ΓΕΣ

ΠΡΟΣ: Α' ΣΣ - 81 Περιοχήν - Σ.Δ.Χ.Π.

ΚΟΙΝ: Άπασαι αι Δ/σεις του Γ' ΣΣ
Γ.Δ.Υ.Σ. - Υ.Δ.Τ.

ΕΞΑΙΡ. ΕΠΕΙΓΟΝ
ΑΠΟΡΡΗΤΟΝ

Εδακτυλογραφήθη υπό
Ανθ/γού Αννιτσάκη Ε.

ΤΗΛΕΦ. 31-950

Υ.Σ.ΓΕΣ/Α1-Α3

ΑΡΙΘ. Φ. 4033/Ι

ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ. 7355

Συν. 1 Πίναξ

ΒΣΤ 902/18-11-47

1. ΑΝΑΛΗΨΙΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΗΣΟΥ

Κατόπιν της υπ' αριθ. 47/5/11/47 αποφάσεως του Συμβουλίου Εθνικής Αμύνης "Περί αναλήψεως της ευθύνης των Πολεμικών Επιχειρήσεων εν Πελοπόννησω υπό του τακτικού Στρατού Ξηράς" στηριχθείσαν εις την υπ. αριθ. 657/47 πρότασιν του Ανωτάτου Στρατ. Συμβουλίου και της από 12-11-47 κοινής αποφάσεως των Υπουργών Στρατιωτικών και Δημοσίας Τάξεως, η ευθύνη των πολεμικών επιχειρήσεων και η Διοίκησης των Μονάδων Στρατού και Χωρ/κής Πελοποννήσου περιέρχεται από της μεσημβρίας της 5 Δεκεμβρίου 1947 εις το Υπουργείον Στρατιωτικών.

2. ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

(α) Ευθύνη και Διοικητική Υπαγωγή.

Υπεύθυνος Διοίκησης διά την ασφάλειαν της Πελοποννήσου θα είναι η 81 Περιοχή υπαγομένη από πάσης απόψεως υπό το Α'. Σ.Σ.

(β) Οργάνωσις.

Διοικητής 81 Περιοχής ορίζεται ο Υποστράτηγος Μαντάς Χρ. Το Στρατηγείον της περιοχής θα κατατμηθή εις δύο κλιμάκια ως κάτωθι:

ι) Τακτικόν Κλιμάκιον, υπό τον Διοικητήν της 81 Περιοχής. Έδρα η Τρίπολις. Οργάνωσις τούτου έσεται η προβλεπόμενη υπό της συνθέσεως (81 Περιοχής) και θα περιλάβη ολόκληρον τον Α' Κλάδον και τα απαραίτητα Διοικητικά στοιχεία του Β' και Γ' Κλάδου, υπηρεσιών, Λόχου Στρατηγείου και Διμοιρίας Διαβιβάσεων. Ανώτερος Αξ/κός Χωρ/κής ορισθησόμενος υπό του Υ.Δ.Τ. ως σύνδεσμος.

ii) Κλιμάκιον Διοικήσεως και Διαχείρισεως, υπό Ανώτερον Αξ/κόν ορισθησόμενον υπό της 81 Περιοχής. Έδρα η Κόρινθος. Θα περιλάβη το μείζον μέρος του Β' και Γ' Κλάδου, υπηρεσιών, το υπόλοιπον του Λόχου Στρατηγείου και της Διμοιρίας Διαβιβάσεων. Αποστολή τούτου θα είναι ο ανεφοδιασμός όλων των Μονάδων της Πελοποννήσου ως και των Μονάδων του Α'. ΣΣ τας οποίας εξυπηρετεί μέχρι σήμερα.

iii) Διά την Τακτικήν Δ/σιν των Επιχειρήσεων θα οργανωθώσι δύο υφιστάμενοι Τακτικάι Διοικήσεις, μία με Έδραν την Σπάρτην και ετέρα με Έδραν τον Πύργον. Οι Διοικηταί τούτων και αι υπ' αυτάς υπαχθησόμεναι Μονάδες θα ορισθούν υπό της 81 Περιοχής, εις την διάθεσιν της οποίας τίθενται άπαν το προσωπικόν και υλικόν Στρατού της διαλυομένης ανωτέρας Στρατιωτικής Διοικήσεως Χωρ/κής Πελοποννήσου.

iv) Συμπλήρωσις παρουσιασθησομένων τυχόν ελλείψεων προσωπικού, θα γίνη μερίμνη του Β' Κλάδου ΓΕΣ κατόπιν αιτήσεως της 81 Περιοχής.

3. ΖΩΝΗ ΕΥΘΥΝΗΣ

Άπασα η Πελοπόννησος και η Α. του ισθμού περιοχή των Γερανίων μέχρι της γραμμής Μαυρολίμνη (Δ.8460) - ύψ. 1351 (Δ.8552) ύψωμα 986 (Δ.9050) - Σκυρωνίδες Πέτραι (Δ.9677) αποτελούσης το Δ. όριον της 82 Περιοχής.

4. ΑΠΟΣΤΟΛΗ

(α) Εμπέδωσις γενικής ασφαλείας και τάξεως εν τη ζώνη ευθύνης ήτοι:

i) Ασφάλεια των Κέντρων ζωτικής σημασίας και εξύψωσις του ηθικού και πατριωτικού φρονήματος των κατοίκων.

ii) Εξασφάλισις ελεύθερας κυκλοφορίας επί των γραμμών συγκοινωνιών.

iii) Εξασφάλισις Τεχνικών Έργων οδικού και Σιδηρ. δικτύου.

iv) Συστηματική καταδίωξις και εξόντωσις των συμμοριών και των πάσης φύσεως αναρχικών οργανώσεων.

v) Ανάπτυξις δικτύου πληροφοριών επ' ωφελεία της 81 Περιοχής και του Α'

ΣΣ

5. ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Τα 13ον, 14ον, 19ον, 20ον Τάγματα Εθνοφρουράς και αι δυνάμεις Χωρ/κής αίτινες θα απομείνωσι μετά την ανασυγκρότησιν των υπολογιζόμεναι εις 3 Τάγματα Χωρ/κής, συμπεριλαμβανομένου Ι Τάγματος Μηχανοκινήτου, και Ι Τεθωρακισμένην Ίλην Χωρ/κής.

-Άπαντα τα υφιστάμενα Τμήματα της 81 Περιοχής.

-Γενική διάταξις από 5 Δεκεμβρίου εμφανίζεται εις τον συνημμένον Πίνακα.

6. ΡΥΘΜΟΣ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΑΠΟ ΤΟ Σ.Δ.Χ.Π. ΕΙΣ ΤΗΝ 81 ΠΕΡΙΟΧΗΝ

Τα κάτωθι θα εκτελεσθώσιν υπό εκάστης των Σ.Δ.Χ.Π. και 81 Περιοχής, κεχωρισμένως, εν χρόνω.

(α) Σ.Δ.Χ.Πελοποννήσου.

Διά διαταγών της:

i) Θα προωθήση τα συγκροτηθέντα Τάγματα Εθνοφρουράς 13ον, 14ον, 19ον και 20ον εις τους τόπους τελικού προορισμού των, ώστε ταύτα να έχωσιν αναλάβη τας οι έκαστον καθωρισμένας αποστολάς ασφαλείας μέχρι εσπέρας 22 Νοεμβρίου.

ii) Τα Τάγματα Χωρ/κής θα παραμείνωσιν εις τας θέσεις των και θα συνεχίσωσιν εκτελούντα αποστολάς ασφαλείας μέχρι 25 Νοεμβρίου.

iii) Από 26 Νοεμβρίου, θα συγκεντρώση τα Τάγματα Χωρ/κής, προς ανασυγκρότησιν εις Σπάρτην, Μεγαλούπολιν και Άγιον Νικόλαον (Καστρί). Η ανασυγκρότησις τούτων δέον να έχη περατωθή μέχρι της 4ης Δεκεμβρίου. Αύτη θα εκτελεσθή βάσει των Διαταγών του Υ.Δ.Τ., εις εκτέλεσιν της από 12-11-47 κοινής αποφάσεως των Υπουργών Στρατιωτικών και Δημοσίας Τάξεως, οι ης καθορίζεται η σύμπτυξις των τελικώς εις 3 Τάγματα και Ι ίλην Τεθωρακισμένην.

iv) Την μεσημβρίαν της 5 Δεκεμβρίου, αφ' ης η Διοίκησις ασφαλείας Πελοποννήσου περιέρχεται εις το Υ.Σ./ΓΕΣ τα Τάγματα Εθνοφρουράς θα είναι τοποθετημένα εις τους χώρους τελικού προορισμού των, τα δε Τάγματα Χωρ/κής ανασυγκροτούμενα θα σταθμεύωσιν ανά Ι εις Σπάρτην, Μεγαλούπολιν και Άγιον Νικόλαον (Καστρί).

v) Μέχρι της μεσημβρίας της 5 Δεκεμβρίου την ευθύνην ασφαλείας και αμέσου Διοικήσεως των Ταγμάτων Εθνοφρουράς και Χωρ/κής θα έχη το Σ.Δ.Χ.Π., όπερ θα είναι και υπεύθυνον διά την εκτέλεσιν των ανωτέρω.

vi) Άπασαι αι μεταφοραί των παραγράφων i-iii θα εκτελεσθώσι διά μέσων του Σ.Δ.Χ.Π., εξουσιοδοτημένου διά την μίσθωσιν και ιδιωτικών μέσων, εν περιπτώσει ανεπαρκείας των ιδικών του.

vii) Την 5 Δεκεμβρίου ο Υποστράτηγος Στανωτάς Γ. θα παραδώση την Διοίκησιν των δυνάμεων Πελοποννήσου και την ευθύνην της ασφαλείας εις τον Υποστράτηγον Μαντάν Χρ.

(β) 81 Περιοχή.

Ο Δ/τής της 81 Περιοχής, μετά του προσωπικού του Τακτικού Κλιμακίου του Στρατηγείου του, θα πρωθηθή και εγκατασταθή εις Τρίπολιν το ταχύτερον ώστε να δυνηθή να παρακολουθήση εκ του σύνεγγυς απάσας τας ανωτέρω εργασίας και προσανατολισθή πλήρως επί των αναγκών ασφαλείας και της καταστάσεως των Μονάδων, ώστε να είναι έτοιμος να αναλάβη από της 5 Δεκεμβρίου την Διοίκησιν των Δυνάμεων Στρατού και Χωρ/κής Πελοποννήσου και θα αναφέρει περί τούτου τηλ/κώς εις ΓΕΣ/Α1.

7. Αι σχέσεις μεταξύ των δυνάμεων Χωρ/κής και της Διοικήσεως της 81 Περιοχής θα καθορισθώσι δι' ιδιαίτερας αποφάσεως των Υπουργών Στρατιωτικών και Δημοσίας Τάξεως. Μέχρις εκδόσεως ταύτης θα υπάγωνται εις την 81 Περιοχήν. Τακτικώς και διά Διοικητικήν μέριμναν. Διά πάντα τα λοιπά Διοικητικά ζητήματα θα υπάγωνται εις το Αρχηγείον Χωρ/κής και Υ.Δ.Τ.

8. ΑΝΕΦΟΔΙΑΣΜΟΙ - ΔΙΑΚΟΜΙΔΑΙ - ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ.

Ο Γ' Κλάδος του ΓΕΣ και η Δ/σις Β6 να ρυθμίσωσι τους ανεφοδιασμούς, διακομιδάς και την ταχυδρομικήν υπηρεσίαν βάσει της νέας διατάξεως των δυνάμεων Πελοποννήσου.

9. Μεταβίβασις του υλικού εκ του Υ.Δ.Τ. εις το Υ.Σ. μερίμνη του Γ' Κλάδου ΓΕΣ.

10. ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΙΣ

Η Δ/σις Α9/ΓΕΣ να μεριμνήση διά την οργάνωσιν των Διμοιριών διαβιβάσεων εις τα ανασυγκροτούμενα Τάγματα Χωρ/κής, και την χρησιμοποίησιν του υλικού των διαλυθησομένων Ταγμάτων Χωρ/κής διά τας ανάγκας της 81 Περιοχής.

Τ.Υ.

Αντιστράτηγος ΓΙΑΤΖΗΣ

Αρχηγός ΓΕΣ

ΓΕΝΙΚΟΝ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟΝ ΣΤΡΑΤΟΥ
ΓΕΣ/Α1

Π Ι Ν Α Ξ

Εμφαίνων την διάταξιν των Δυνάμεων
της 81 Περιοχής από της 5 Δεκεμβρίου.

Α/Α	Μ ο ν ά ς	Τ ό π ο ς	Π α ρ α τ η ρ ή σ ε ι ς
1	13ον Τ.Ε. Καλαμών	Αρτεμίσια	Θα εγκατασταθώσι μέχρι της 22ας Νοεμβρίου.
2	14ον Τ.Ε.	Δημητσάνα	
3	Τριπόλεως	Τρύπη	
4	19ον Τ.Ε. Σπάρτης	Βαμβακού	Θα εγκατασταθώσι από της 26ης Νοεμβρίου.
5	20ον Τ.Ε. Ναυπλίου	Σπάρτη	
6	Ι Τάγμα Χωρ/κής	Αγ. Νικόλαος (Καστρί)	
7	Ι Τάγμα Χωρ/κής	Μεγαλούπολις	
8	Ι Τάγμα Χωρ/κής		
	Ι'λη Χωρ/κής		
	Τεθωρακισμένα		

ΒΣΤ 902 τή 18 Νοεμβρίου 1947.

Τ.Υ.

Αντ/ρχης Πυρ/κού Κετσάας Γρ.

Διευθυντής Α1/ΓΕΣ

71

Θέμα: Περιορισμός εκκενώσεως χωρίων
Πρός: Υπουργόν Στρατιωτικών
Κοιν: ΓΕΣ/Α1 - Β' και Γ' ΣΣ
Α1/26 - Α2

ΥΠΕΡΕΠΕΙΓΟΥΣΑ
ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ
1η ΣΤΡΑΤΙΑ
ΤΣ/26/1233/Α1
18.11.47

Επί υπ' αριθ. 7203/14.11.47 εγγράφου

-α- Η υπό του αντιστρατήγου τέως Διοικητού Στρατιάς διαταχθείσα εκκένωσις χωρίων διά στρατιωτικούς λόγους περιωρίσθη εις περιοχάς ορεινάς ΟΙΤΗΝ, ΓΚΙΩΝΑΝ, ΒΑΡΔΟΥΣΙΑ, ΑΓΡΑΦΑ. Τα εκκενωθέντα διά διαταγής των στρατιωτικών αρχών χωρία είναι περιωρισμένου αριθμού.

-β- Η συρροή εις τα αστικά κέντρα προσφύγων οφείλεται κυρίως εις την αυθόρμητον εγκατάλειψιν υπ' αυτών τούτων των χωρικών των ανταρτοκρατουμένων περιοχών εις τας οποίας η διαβίωσις δεν ήτο δυνατή υπό τον έλεγχον των συμμοριτών.

Δεν πρέπει άλλως τε να παροραθή ότι μείζον μέρος των εγκαταλειψάντων τα χωρία κατοίκων δεν ηθέλησε να μετάσχη των κινδύνων του Στρατού και να υπερασπίση την ελευθερίαν του, εθεώρησε δε πλέον σκόπιμον να επιζητήσει την ειρηνικήν γαλήνην αφού μάλιστα και το Κράτος είναι πρόθυμον εις περίθαλψιν. Άλλως τε αυτοί ούτοι κατά τον παρελθόντα χειμώνα ότε μείζον μέρος της χώρας ήτο υπό τον έλεγχον των συμμοριτών παρέμενον εις τα χωρία των.

Ήδη οπότε εξεκαθαρίσθη μείζον μέρος της χώρας συγκροτούνται Τάγματα Εθνοφρουρών δεν είναι επιτετραμμένον να παραμένωσι εις τα αστικά κέντρα επαιτούντες την αρρωγήν του Κράτους. Ο κίνδυνος εμφολεύει και εις τας Μητροπόλεις και δεν θα παύση εύκολα να υφίσταται.

-γ- Πρέπει να τέθωσι υπ' όψιν της Κυβερνήσεως τα ανωτέρω ελατήρια εκκενώσεως των χωρίων ώστε να μη δημιουργείται πλάνη ότι η εκκένωσις οφείλεται εις δ/γας των στρατιωτικών αρχών και να ληφώσι μέτρα υπό της Κυβερνήσεως διά τον επαναπατρισμόν και συμμετοχήν των εγκαταλειψάντων τα χωρία των προσφύγων εις το έργον και τους κινδύνους του Στρατού.

Διά την ακρίβειαν
Το Α1 Γραφείον
Τ.Σ.

αντιστράτηγος Βεντήρης

72

Γενικόν Επιτελείον
Αριθμ. Πρωτ. 167092

Αθήναι 20-11-1947

Γενική διαταγή.
Αξιωματικοί και οπλίται,

Η πατρίς μας ενεπιστεύθη το έδαφός της, την ελευθερίαν της, τον νόμον, τους βωμούς, τους τάφους, τας εστίας, την ζωήν ανδρών, γυναικών, γονέων σας ή αδελφών, το μέλλον των γεννεών που έρχονται.

Πάντα ταύτα απειλεί εχθρός ανόσιος.

Τίποτε δεν ζητώ περισσότερον παρ' ενός εκάστου αξιωματικού και οπλίτου από την βαθείαν συναίσθησιν των κρινομένων μεγάλων θεμάτων.

Κάθε διμοιρία, οπουδήποτε και εάν ευρίσκεται, και είτε επιτίθεται, είτε αμύνεται, είτε εκτελή άλλην υπηρεσίαν, ας γνωρίζει ότι υπηρετεί τα όρια της Ελλάδος, την μακρυνήν οικογένειαν εκάστου στρατιώτου, 30 αιώνων πολύδοxon ιστορίαν, την τύχην των αυριανών γεννεών.

Δεν θα επιτρέψωμεν εις τον εχθρόν να θέση τον ρυπαρόν πόδα του επί των ιερών και οσίων.

Αξιωματικοί και οπλίται,

Γνωρίζω, ότι πολλοί εξ υμών έχετε δοκιμασθή σκληρώς από εξαντλητικής κακουχίας, στερήσεις, συνεχείς αγώνας.

Εγκατεστήσατε με υπερηφάνειαν. Κρατύνατε τα δυνάμεις σας με την ηρωικήν ψυχήν σας. Παραμείνατε αρραγείς ως γρανίτης πέριξ των τιμών σημαιών σας. Αμείλικτοι εις την μάχην ακούραστοι εις την υπηρεσίαν, ήπιοι φιλόφρονες έναντι του πληθυσμού.

Η νίκη και η ευλογία της ειρήνης δεν θα βραδύνουν, αν καταβάλωμεν μίαν ακόμη ολικήν προσπάθειαν. Τότε ο λαός θα επιδοθή εις τα ήσυχα έργα του και ο στρατός εξ ολοκλήρου εις την εκπαίδευσιν, εν ώ πολλοί εξ υμών θα επιστρέψωσιν εις τας οικογενείας σας.

Διά την ώραν το σύνθημα είναι: Υπερέντασις!

Εμπρός, διά τον νόμον, διά την τιμήν διά τον ανθρωπισμόν, διά την ανεξαρτησίαν, διά την ακεραιότητα της πατρίδος.

Εμπρός διά την Ελλάδα!

αντιστράτηγος Βεντήρης
Τ.Σ.

73

Απόρρητος

ΘΕΜΑ:Διάθεσις αεροπορίας

ΠΡΟΣ: Γ' ΣΣ/Α1
ΣΤΡΑΤΙΑΝ/Α1VII ΜΕΡΑΡΧΙΑ/Α1
ΑΡΙΘ.Α.Π.52573/Φ.35
ΣΤΓ 915 20.ΧΙ.47

Την 19.ΧΙ.47 η 26 Ταξιαρχία ενήργησεν επιθετικήν αναγνώρισιν προς Άνω Δροσινήν (Μ.142933).

Την 10.30' ώραν τα τμήματα ήλθον εις επαφήν με συμμορίτας, αμυνομένους σθεναρώς της Άνω Δροσινής και υπέβαλεν την 52537/.Ι9.ΧΙ.47 (11.30') αίτησιν της αεροπορικής υποστηρίξεως, μή ικανοποιηθείσαν.

Τα αποτελέσματα της μάχης ταύτης ήσαν Ι0 συμμορίται αιχμάλωτοι, λοιποί νεκροί και τραυματίαι παραληφθέντες υπό τούτων και 3 παραδοθέντες Μεγάλη αποθήκη ναρκών, πυρ/κών και τροφίμων ανετινάχθη και εκάη εις Άνω Δροσινήν.

Εκ την ημετέρων 15 τραυματίαι οπλίσαι.

Εκ τούτου καθίσταται φανερόν ότι αν διετίθετο και επενέβαινεν η αιτηθείσα αεροπορία τα αποτελέσματα διά τους συμμορίτας να ήσαν πλέον δυσμενή και θα αποφεύγοντο αι ημετέραι απώλειαι.

ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΑΛΕΞ.
Υποστράτηγος
ΔιοικητήςΑκριβές Αντίγραφον
Τ.Σ.Υ.

74

ΘΕΜΑ: Έκθεσις Επιχειρήσεως
35 Ταξιαρ. "ΑΧΕΛΩΟΣ"
ΠΡΟΣ: ΣΤΡΑΤΙΑΝ/ΑΙ
ΚΟΙΝ: Α1

Α Π Ο Ρ Ρ Η Τ Ο Σ
Γ' ΣΣ Α1
ΑΡΙΘ: Α.Π. 48337
ΒΣΤ 903 τη 26-11-47

Διαβιβάζεται συνημμένως Έκθεσις Επιχειρήσεως "ΑΧΕΛΩΟΣ" ήτις έλαβεν χώραν 2-7/11/47 περιοχήν ΛΑΪΛΙΑ (ΜΕΝΟΙΚΙΟΝ) υπό Τμημάτων της 35ης Ταξιαρχία Χ.Β./Μ.Β.

ΚΩΝ/ΤΙΝΟΣ ΣΤΕΡΓΙΟΥ
Συνταγματάρχης
Α.Κ.Α.

Ακριβές Αντίγραφον
Τ.Υ.

35η ΤΑΞΙΑΡΧΙΑΕΚΘΕΣΙΣ

Επί της ενεργηθείσης επιχειρήσεως "ΑΧΕΛΩ ΟΣ"

I. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

Αι αναφερόμεναι εις την υπ. αριθ. Α.Π. 7463/Α1/31.10.47 Διαταγήν επιχειρήσεων.

II. ΕΠΕΜΒΑΣΙΣ ΣΤΡΑΤΟΥ

α) Διαταγή Επιχειρήσεων	} Καθορίζονται εις την υπ' αριθ.
Α.Π. 7463/Α 31.10.47 Διαταγήν
Επιχειρήσεων
β) Δυνάμεις	
γ) Αποστολή	

III. ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Ως ημέρα ενάρξεως των επιχειρήσεων είχε καθορισθή η 2α Νοεμβρίου 1947.

1η Ημέρα (1.11.47)

Τα τμήματα από τας εσπερινάς ώρας ήχθησαν εγγύς του προς εξερεύνησιν χώρου και τούτο, ίνα την επομένην εγκαίρως αθέατα και αιφνιδιαστικώς επιτεθώσι κατά των συμμοριτών ευρισκομένων εις περιοχήν ΛΑΪΛΙΑΣ.

Τα τμήματα του Α' Συγκροτήματος από 2000 ώρας κατείχον τας υπό της Διαταγής επιχειρήσεων καθοριζόμενας θέσεις.

Τα τμήματα του Β' Συγκροτήματος από 2200 ώρας.

Ουδέν επεισόδιον έλαβε χώραν τόσον κατά την κίνησιν των τμημάτων, όσον και κατά το διάστημα της νυκτός.

2α Ημέρα (2.11.47)

Τα τμήματα από τας πρώτας πρωϊνάς ώρας εκινήθησαν προς κατάληψιν των υπό της Διαταγής επιχειρήσεων καθοριζόμενων θέσεων, ίνα εκείθεν διά καταλήψεως ωρισμένων σημείων επιτυχώσι την κύκλωσιν και ακολούθως την εξόντωσιν των συμμοριτών.

Λόχος του 563 Τάγματος (Α' Συγκροτήματος) κινούμενος προς κατάληψιν (Κ.470106) και (Κ.460100) και ευρισκόμενος εις (Κ.455109) εβλήθη υπό συμμοριτών την 0415 ώραν. Αντηλλάγησαν πυροβολισμοί. Οι συμμορίται εσπευσμένως απεσύρθησαν προς άγνωστον κατεύθυνσιν. Κατά την συμπλοκήν εφονεύθη είς ημίονος χωρικού εξ Αχλαδοχωρίου όστις εχρησιμοποιείτο υπό του Λόχου ΑΧΛΑΔΟΧΩΡΙΟΥ. Ουδεμία ετέρα απώλεια ημετέρων. Συμμοριτών ανεξακρίβωτοι.

Τα λοιπά τμήματα ουδεμίαν έσχον επαφήν μετά των συμμοριτών. Εγένετο εξερεύνησις του χώρου ΛΑΪΛΙΑΣ και ανευρέθη μόνον εις την θέσιν από την οποίαν εβλήθη ο λόχος εν μυδράλλιον και 700 φυσίγγια. Ομοίως πυρά και ίχνη προσφάτου διαμονής συμμοριτών εις ΛΑΪΛΙΑΝ.

Πυκνή ομίχλη ημπόδιζεν ορατότητα και κατά συνέπειαν την εξερεύνησιν.

Οι συμμορίται αντιληφθέντες από τους πυροβολισμούς την προσέγγισιν των τμημάτων, διέφυγον πιθανόν προς ΚΑΛΥΒΙΑ ΜΠΕΞΗ. Τα τμήματα άτινα είχαν διαταχθή να καταλάβωσι τα υψώματα ΑΛΗ ΜΠΑΜΠΑΣ και υψοδ. 1605 δεν είχαν καταλάβει ταύτα εγκαίρως, ούτω οι συμμορίται ευρόντες ελευθέραν την διάβασιν, διήλθον εκείθεν απαρατήρητοι και ανενόχλητοι. Ότε κατελήφθη το ύψωμα 1605, είχαν πλέον διέλθει προς Ανατολάς.

Τα τμήματα διηνυκτέρευσαν ως κάτωθι:

Α' Συγκρότημα εις (Κ.460100)- υψοδ. 1641

Β' Συγκρότημα εις ΑΛΗ ΜΠΑΜΠΑ υψοδ. 1605.

3η Ημέρα (3.11.47)

Η αποστολή των συγκροτημάτων ήτο η εξερεύνησις της περιοχής ΛΙΑΣΚΟΒΑΣ - ΣΟΥΣΟΥΡΙ ΜΠΕΚ.

Τα τμήματα ήρξαντο της εξερευνήσεως από της θέσεως ΛΑΪΛΙΑΣ υψοδ. 1605 περιοχή ήτις δεν είχε καλώς εξερευνηθή την προηγούμενην ημέραν.

Κατά την εξερεύνησιν εις (Κ.478098) συνελήφθη άοπλος συμμορίτης και ανευρέθη και κατεστράφη καταυλισμός. Ανευρέθησαν 40 πρόβατα συμμοριτών, 10 όνοι και εις λέβις περιέχων 200 μερίδας νωπού κρέατος.

Τα τμήματα επροχώρησαν μέχρι ΛΙΑΣΚΟΒΑΣ - ΣΟΥΣΟΥΡΙ ΜΠΕΚ χωρίς να συναντήσωσι συμμορίτας.

Από της 0800 ώρας της 3ης ημέρας λόχος της 25 Ταξιαρχίας έδει να είχε καταλάβει τα υψώματα (Κ.550075) και (Κ.560080) με αποστολήν την απαγόρευσιν διαφυγής συμμοριτών από ΣΟΥΣΟΥΡΙ ΜΠΕΚ (Κ.525084) και (Κ.5410) προς ΟΥΓΚΛΙΣ-ΓΙΟΥΡΤΑ (Κ.5708).

Ο Λόχος 25 Ταξιαρχίας αφίχθη την 1330 ώραν εις ΚΟΝΤΕΡΑΣΙΟΥΒΙ ΣΚΑΛΕ (Κ.565097). Εκείθεν κινηθείς προς κατάληψιν των θέσεων ως έδει από 0800 να είχε καταλάβη, εδέχθη πυρά υπό συμμοριτών οίτινες κατείχον το (Κ.585080).

Περί ώραν 1400 τμήματα του Β. Συγκροτήματος ελάμβανον επαφήν με συμμορίτας εις θέσιν ΚΑΛΥΒΙΑ ΚΑΡΑΛΗ.

Ούτω ελήφθη περί ώραν 1400 επαφή με τους συμμορίτας εις (Κ.585097) και ΚΑΛΥΒΙΑ ΚΑΡΑΛΗ (Κ.5408).

Ουλαμός Τεθωρακισμένων μετά συνεργείου ανιχνεύσεως ναρκών και Διμοιρίας Πεζικού κινούμενοι επί της δημοσίας οδού ΣΕΡΡΩΝ-ΑΝΩ ΒΡΟΝΤΟΥΣ από της 1400 ώρας ευθύς ως έφθασεν περί το 24 χιλιόμετρον εδέχθη πυρά από συμμορίτας οίτινες κατείχον τα Δυτικά αντερείσματα της ΓΚΟΡΑ ΜΠΑΧΙΝΑΣ.

Κατόπιν τούτου το Πυροβολικόν εξετέλεσε βολήν επί των κατεχόμενων υπό των συμμοριτών θέσεων.

Εις θέσιν ΚΑΛΥΒΙΑ ΚΑΡΑΛΗ κατόπιν συμπλοκής συνελήφθησαν δύο συμμορίται εξ ων ο εις τραυματίας. Ούτος αργότερον υπέκυψεν εις το θανατηφόρον τραύμα του.

Η συμπλοκή διήρκεσε μέχρι το εσπέρας, ότε άμα τη επελεύσει του σκότους διεκόπη. Οι συμμορίται επωφελούμενοι εγκατέλειψαν τας θέσεις των, τραπέντες προς ΜΠΟΖ ΝΤΑΓ.

Τα τμήματα διηνυκτέρευσαν ως κάτωθι:

Λόχος 25 Ταξιαρχίας εις (Κ.565098)

Διλοχία 563 Τάγματος εις (Κ.515115)

Διλοχία 562 Τάγματος εις (Κ.528084)

Λόχος 562 Τάγματος εις (Κ.495000)

Λόχος 563 Τάγματος από ΛΙΑΣΚΟΒΑΣ επανήλθεν εις την έδραν του ΑΧΛΑΔΟΧΩΡΙΟΝ.

4η Ημέρα (4.11.47)

Αποστολή Τμημάτων

Λόχος του 563 Τάγματος να κινηθή από ΛΙΑΣΚΟΒΑΣ και να αχθή εις ΣΟΥΣΟΥΡΙ ΜΠΕΚ.

Λόχος 25η Ταξιαρχίας να καταλάβη το (Κ.5608)

Λόχος 562 Τάγματος να καταλάβη το (Κ.495000)

Διλοχία του 562 Τάγματος να κινηθή από ΣΟΥΣΟΥΡΙ ΜΠΕΚ προς κατάληψιν της ΓΚΟΡΑ ΜΠΑΧΙΝΑΣ.

Μετά την κατάληψιν της ΓΚΟΡΑ ΜΠΑΧΙΝΑΣ και (Κ.5608) να εξασφαλισθή η ελευθέρα κυκλοφορία επί της αμαξιτής οδού ΣΕΡΡΩΝ-ΑΝΩ ΒΡΟΝΤΟΥΣ και να συντελεσθή η εκκένωσις του χωρίου ΑΝΩ ΒΡΟΝΤΟΥ.

Λόγω πυκνής ομίχλης επεβραδύνθη η κατάληψις της ΓΚΟΡΑ ΜΠΑΧΙΝΑΣ. Τα τμήματα ουδεμίαν έσχον επαφήν μετά των συμμοριτών.

Κατά το διάστημα της ημέρας εξετελέσθη μία διαδρομή 27 αυτοκινήτων άτινα μετέφερον από ΒΡΟΝΤΟΥΣ εις ΣΕΡΡΑΣ γεώμηλα 50.000 περίπου.

5η Ημέρα (5.11.47)

Η εξασφάλισις της ελευθέρας κυκλοφορίας επί της αμαξιτής οδού ΣΕΡΡΩΝ-ΒΡΟΝΤΟΥ. Εκκένωσις χωρίου ΑΝΩ ΒΡΟΝΤΟΥΣ.

Λόχος 562 Τάγματος από πρωίας κατέλαβε τα υψώματα (Κ.445000) και (Κ.517037).

Ο Λόχος 25ης Ταξιαρχίας από της 0800 ώρας διετάχθη να επανέλθη εις την έδραν του.

Συμβάντα κατά την διάρκειαν της ημέρας μηδέν.

Συντελεσθή η μεταφορά 80.000 περίπου οκάδων γεωμήλων και 30.000 οκάδων περίπου λοιπών δημητριακών καρπών.

Τα τμήματα διηνυκτέρευσαν ως κάτωθι:

Διλοχία 563 Τάγματος εις (Κ.528084) και (Κ.515115)

Διλοχία 562 Τάγματος εις (Κ.545058)

Διμοιρία Χωροφυλακής εις (Κ.550120)

6η Ημέρα (6.11.47)

Αποστολή ομοία. Κατά το διάστημα της νυκτός συμβάντα.

Συμμορίται αγνώστου αριθμού έβαλον την 2210 ώραν δι' αυτομάτων όπλων και μυδραλλίων εξ Ανατολικής κατευθύνσεως εναντίον τμημάτων μας κατεχόντων το (Κ.547058). Τα πυρά εσίγησαν την 2240

Ενεργηθείσης εξερευνήσεως περιοχής Ανατολικώς της ΓΚΟΡΑ ΜΠΑΧΙΝ, ανευρέθησαν δύο όνοι, εις λέβης και 14 καλύβαι συμμοριτών, αίτινες και κατεστράφησαν.

Λόχος 562 Τάγματος από 0800 ώρας κατέλαβε τα υψώματα (Κ.459000) και (Κ.517037).

Τα τμήματα διηνυκτέρευσαν ως κάτωθι:

Διλοχία 563 Τάγματος εις (Κ.515115) και (Κ.528084)

Διλοχία 562 Τάγματος εις (Κ.545058)

Διμοιρία Χωρ/κής εις (Κ.550120)

Επετεύχθη η μεταφορά 150.000 οκάδων περίπου γεωμήλων και 40.000 οκάδων διαφόρων δημητριακών.

7η Ημέρα (7.11.47)

Διά την εξ ολοκλήρου εκκένωσιν του χωρίου, παρετάθη η επιχείρησις επί μίαν ημέραν εισέτι.

Αποστολή η ίδια. Συμβάντα νυκτός μηδέν.

Από 0800 ώρας κατελήφθη υπό λόχου 562 Τάγματος το (Κ.495000) και (Κ.517037).

Κατά το διάστημα της ημέρας ουδέν γεγονός.

Συντελεσθή η μεταφορά 40.000 οκάδων περίπου γεωμήλων, οικιακών σκευών και η εξ ολοκλήρου εκκένωσις του χωρίου των κατοίκων μεταφερθέντων εις ΣΕΡΡΑΣ. Η επιχείρησις έληξε και τα τμήματα τας εσπερινάς ώρας επανήλθον εις ΣΕΡΡΑΣ.

Η Διλοχία 563 Τάγματος ανεχώρησεν αμέσως και επανήλθεν εις έδραν της ΣΙΔΗΡΟΚΑΣΤΡΟΝ.

V. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

Ως το προσηρτημένον δελτίον Πληροφοριών

VI. ΔΥΣΧΕΡΕΙΑΙ

Λόγω των καιρικών συνθηκών (βροχή, ομίχλη, πυκνή χιών, ψύχος) η εξερεύνησις ήτο πλημμελής τα δε τμήματα εκοπίασαν πολύ.

VIII. ΓΕΝΙΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Ο Λόχος ΑΧΛΑΔΟΧΩΡΙΟΥ εκινήθη ενωρίς προς κατάληψιν του καθορισθέντος αντικειμένου σκοπού (Κ.470106) και (Κ.460100).

Ο Λόχος 562 Τάγματος σύν Διμοιρία Χωρ/κής δεν κατέλαβον μέχρι της 0700 ώρας ως καθόριζεν η διαταγήν το ύψωμα 1605.

Η ταχύτερα άφιξις του Λόχου ΑΧΛΑΔΟΧΩΡΙΟΥ έδωσεν αφορμήν εις τους συμμορίτας να διαφύγωσι πρίν η σχηματισθή ο κλοιός και κυκλωθώσι.

Η 25 Ταξιαρχία δεν διέθεσε μίαν Διλοχίαν. Διέθεσεν μόνον έναν Λόχον. Ο λόχος ούτος εβράδυνε να καταλάβη τας καθορισθείσας δι' αυτόν θέσεις.

Αφίχθη την 1330' ώραν ότε οι συμμορίται είχαν προηγηθεί εις την κατάληψιν της ΓΚΟΡΑ ΜΠΑΧΙΝΑΣ κινηθέντες προς τα εκεί από ΣΟΥΣΟΥΡΙ ΜΠΕΚ.

Εάν διετίθετο διλοχία θα είχε καταλάβη την ΓΚΟΡΑ ΜΠΑΧΙΝΑ και οι συμμορίται δεν θα ηδύναντο να διαφύγωσι.

Εάν και ο διατεθείς εις μόνον λόχος αφικνείτο ενωρίτερο θα αντιλαμβάνετο τους συμμορίτας, θα ανέφερε σχετικώς και, τα ημετέρα τμήματα τα οποία εκινούνται από περιοχής ΛΑΪΛΙΑΣ προς ΛΙΑΣΚΟΒΑ και ΣΟΥΣΟΥΡΙ ΜΠΕΚ αναζητούντα τους συμμορίτας, ειδοποιούμενα θα επέσπευδαν την κίνησίν των και θα είχαν τον χρόνον να καταδιώξωσι τους συμμορίτας, πρίν ή εξέλθει το σκότος.

Διαπιστώνεται ότι επιχειρήσεις προς την περιοχήν ΓΚΟΡΑ ΜΠΑΜΠΙΝΑΣ-ΟΥΝΓΚΛΙΣ διά να επιφέρωσιν αποτελέσματα, δέον να εκτελώνται εν συνδέσμω και με τμήματα της 25ης Ταξιαρχίας.

Τούτο δεν οφείλεται μόνον εις την έλλειψιν δυνάμεων αλλά και εις την διαμόρφωσιν του εδάφους, ήτοι επιβάλλει την χρησιμοποίησιν διαφόρων δρομολογίων, τα οποία μόνον εκ της κατευθύνσεως της 25ης Ταξιαρχίας δύνανται να χρησιμοποιηθώσιν ίνα επιτυχώσι τον αιφνιδιασμόν και την κύκλωσιν των συμμοριτών.

ΠΑΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΚΩΝ/ΤΙΝΟΣ

Συντ/ρχης Διοικητής

Â.Ó./İ.Ã.

ÁêñéáÝð Áíðβãñãöïí

Ô.Ô.

75

ΘΕΜΑ: Επιχειρήσεις "ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ"

ΠΡΟΣ: VII Μεραρχία

ΚΟΙΝ: Διοικητής Χ.ΧΙ Μεραρχιών (Προσωπική)
Στρατιάν/ΑΙ
Α1 ΣΣΑυστηρώς ΠροσωπικήΑπόρρητος

Γ' ΣΣ/Α1

Αριθ.Α. Π. 48877

ΒΣΤ 903 28-11-47

Εδακτυλογραφήθη

υπό Ταγ/χου

ΓΕΡΜΙΔΗ ΑΓΓΕΛΟΥ

ΣΧΕΔΙΟΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
"ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ"

ΧΑΡΤΑΙ: 1:100.000 (ΘΡΑΚΗΣ)

1. Η ΘΡΑΚΗ προικίζεται με 6 Τάγματα Εθνοφρουράς.
Τα Τάγματα ταύτα συνεκροτήθησαν ήδη και μετά μίαν μικροχρόνιον εκπαίδευσιν τίθενται εις την διάθεσιν της VII Μεραρχίας.

Το σύνολον των δυνάμεων Ταγμάτων Στρατού Εθνοφρουράς, Χωρ/κής, ΜΑΥ, ΜΑΔ και Ασφαλείας Συγκοινωνιών, είναι πολύ ισχυρός παράγων να εκκαθαρίση την ΘΡΑΚΗΝ των συμμοριτών.

2. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ:

Γνωσταί εις την VII Μεραρχίαν μέχρι και των λεπτομερειών.

Ιδιαίτερα γνωρίσματα:

Οι συμμορίται ΘΡΑΚΗΣ δεν επιδεικνύουν μαχητικήν δραστηριότητα αξίαν σοβαρού λόγου. Οι πλείστοι, ως βιαίας στρατολογίας, επιδιώκουσι την παράδοσιν των εις τας Εθνικάς Δυνάμεις, ως τοις δοθή ευκαιρία και απαλλαγώσι της στενής Κομμουνιστικής παρακολουθήσεως.

3. ΠΡΟΘΕΣΙΣ:

(α) Εκκαθάρισις της Δυτικής ΘΡΑΚΗΣ εκ των συμμοριτών.

ι. Εις πρώτην ΦΑΣΙΝ:

- Η Ανατολικώς ΟΥΖΟΥΝ ΟΥΛΟΥΚ ποταμού περιοχή από ύψους (G.0903) - (M.1292) - ΑΡΑΤΟΣ (M.1081)- ΜΑΥΡΟΜΑΤΙΟΝ (L.9673) και μέχρις ΕΒΡΟΥ ποταμού, με κύριον χώρον επιχειρήσεων η ορεινή περιοχή ΚΕΛΕΜΠΕΚ - ΜΠΟΥΚΑΤΕ ΝΤΑΓ - Οροθετική γραμμή - ΚΟΡΥΜΒΟΣ - ΜΑΝΔΡΑ (M.7699).

ιι. Εις την δευτέραν ΦΑΣΙΝ:

- Η Δυτικώς ΟΥΖΟΥΝ ΟΥΛΟΥΚ ποταμού περιοχή μέχρι ΝΕΣΤΟΥ ποταμού με κύριον χώρον επιχειρήσεων την βορείως σιδηροδρομικής γραμμής ορεινήν περιοχήν μέχρι συνόρων.

(β) Ριζική καταστροφή των εγκαταστάσεων και μέσων υλικής διαβιώσεως των συμμοριτών.

(γ) Με την λήξιν των επιχειρήσεων:

-Εδραίωσις.

-Διατάξεως προκαλύψεως.

-Διατάξεως Ταγμάτων Εθνοφρουράς.

4. ΜΕΘΟΔΟΣ:

(α) Διά δύο ισχυρών συγκροτημάτων κρούσεως κινουμένων εξ αντιθέτου και παραλλήλως των συνόρων (είς τους κυρίους χώρους επιχειρήσεων) εξόντωσις των εν τή κατευθύνσει των συμμοριακών δυνάμεων και απαγόρευσις διαφυγής των προς ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΝ.

Αι προς την μεθόριον φάλαγγες των συγκροτημάτων τούτων πάντοτε πλέον ισχυραί και πλέον προωθημέναι των εν τω εσωτερικώ κινουμένων.

(β) Ισχυρά συγκροτήματα κρούσεως εξ εσωτερικών βάσεων της ζώνης επιχειρήσεων κατ' ευθείαν προς τας εκ πληροφοριών συμμοριακάς συγκεντρώσεις.

(γ) Συνολική και υποχρεωτική χρησιμοποίησις όλων των στατικών Δυνάμεων Χωρ/κής - ΜΑΥ - ΜΑΔ με αποστολήν:

- Έκαστος Σταθμός Χωρ/κής και τα ΜΑΥ του χωρίου ή της περιοχής του Σταθμού συγκροτούν απόσπασμα κινητόν κρούσεως και ερευνής. Ζώνη ευθύνης του αποσπάσματος η περιοχή του χωρίου ή Σταθμού Χωρ/κής, ευρέως νοουμένη, προς σύλληψιν ή εξόντωσιν των τυχόν διαφευγουσών ομάδων ή μεμονωμένων συμμοριτών.

(δ) Βασική ιδέα ελιγμού:

ι. Διά την πρώτην ΦΑΣΙΝ:

- Δραστηρία ενέργεια των παραμεθορίων συγκροτημάτων κρούσεως.

- Απαγόρευσις διαφυγής των συμμοριτών προς Δυσμάς (διάθεσις περισσότερων δυνάμεων εκ κατευθύνσεων από Δυσμών προς Ανατολάς).

Συνεχής και δραστήριος έλεγχος της βορείως ΚΟΜΟΤΙΝΗΣ ζώνης (Αμαξητή ΚΟΜΟΤΙΝΗ-ΝΥΜΦΑΙΑ-Σύνορα και κοιλάδος ποταμού ΟΥΖΟΥΝ ΟΥΛΟΥΚ) προς κάλυψιν της πόλεως ΚΟΜΟΤΙΝΗΣ και πύκνωσιν της απαγορεύσεως διαφυγής των συμμοριτών προς Δυσμάς.

ιι. Διά την δευτέραν ΦΑΣΙΝ:

- Θα διαταχθή αναλόγως της τότε διαμορφωθησομένης καταστάσεως.

- Βάσις πάντοτε ο έλεγχος της βορείως ΚΟΜΟΤΙΝΗΣ περιοχής (ΚΟΜΟΤΙΝΗ-ΝΥΜΦΑΙΑ-Σύνορα-ΟΥΖΟΥΝ ΟΥΛΟΥΚ) προς απαγόρευσιν της διαφυγής των συμμοριτών των προς Ανατολάς.

(ε) Κατευθύνσεις:

- Βάσεις προς εκλογήν και καθορισμόν των κατευθύνσεων ο όγκος των συμμοριτών.

- Πρώτος προσανατολισμός των Διοικήσεων το τελευταίον δελτίον πληροφοριών.

5. ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ:

1η ΦΑΣΙΣ:

ΠΕΖΙΚΟΝ:

-551 Τάγμα,

-557 "

-558 "

-559 "

-554 "

-556 " (μείον Διλοχία)

Τα Τάγματα Εθνοφρουράς:

-ΟΡΕΣΤΙΑΔΟΣ

-ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΥ

-ΣΟΥΦΛΙΟΥ

-ΣΑΠΠΩΝ

-Όλαι αι κινηταί δυνάμεις Χωρ/κής ΘΡΑΚΗΣ.

-Όλοι οι Σταθμοί Χωρ/κής.

-Τα ΜΑΥ και ΜΑΔ του χώρου επιχειρήσεων.

ΠΥΡΟΒΟΛΙΚΟΝ:

-Η Μοίρα Ορειβατικού Πυρ/κού (VII Μεραρχίας)

-Πυρ/χία Π. Πυρ/κού (VII Μεραρχίας)

-Ολμαρχία των 4,2" Γ' ΣΣ.

ΜΗΧΑΝΙΚΟΝ

-Λόχος Μηχανικού.

-Ενδεχομένως έτερος Λόχος.

ΤΕΘΩΡΑΚΙΣΜΕΝΑ:

-Ίλη (- δύο Ουλαμοί)

2α Φ Α Σ Ι Σ:

Αι δυνάμεις θα καθορισθώσιν με την λήξιν της πρώτης φάσεως.

6. ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ:

-Η διεύθυνσις των επιχειρήσεων ανατίθεται εις την VII Μεραρχίαν με Σ.Δ. Ανατολικώς ΚΟΜΟΤΙΝΗΣ κατά την κρίσιν της.

-Την Διοίκησιν των Συγκροτημάτων κρούσεως:

Η 27η Ταξιαρχία απ' Ανατολών,

Η 26η Ταξιαρχία από Δυσμών.

-Εις περιοχάς δευτερευούσης σημασίας η Διοίκησης και Διεύθυνσις των επιχειρήσεων να οργανωθή υπό της Μεραρχίας.

Να χρησιμοποιηθώσιν η Α.Δ.Χ.Θ. και αι Υποδιοικήσεις Χωρ/κής του χώρου επιχειρήσεων.

7. ΧΡΟΝΟΣ:

-Έναρξις των επιχειρήσεων θα ορισθή υπό του ΣΣ. Πάντως όχι πρό της 12ης Δεκεμβρίου.

-Ετοιμότης την εσπέραν 11-12-47.

-Διάρκεια επιχειρήσεων θα καθορισθή υπό του ΣΣ με την εξέλιξιν των επιχειρήσεων.

8. ΕΛΡΑΙΩΣΙΣ:

Βάσει νεωτέρας διαταγής ΣΣ.

9. ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΙΣ:

-Διά των μέσων του ΣΣ.

Θα ζητηθή ενίσχυσις και διά μέσων της Στρατιάς.

10. ΠΑΡΑΠΛΑΝΗΣΙΣ:

-Μετά πάσης προσοχής και εχεμυθείας αι προπαρασκευαί.

-Να δοθή η εντύπωσις ότι θα ενεργηθώσιν επιχειρήσεις ευρείας εκτάσεως εις ΜΕΝΟΙΚΙΟΝ-ΜΠΟΖ ΝΤΑΓ-ΧΑΪΝΤΟΥ-ΕΧΙΝΟΝ.

-Τα Τακτικά Στρατηγεία να κινηθώσιν εις τους Σταθμούς Διοικήσεώς των ταυτοχρόνως με τα στρατεύματα.

-Το Τακτικόν Στατηγείον VII Μεραρχίας την Χ-1 εις ΞΑΝΘΗΝ και την Χ εις Σ.Δ. επιχειρήσεων.

11. ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ-ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΙΣ:

Μερίμνη της VII Μεραρχίας.

12. ΣΧΕΔΙΟΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ:

Να υποβληθή (περιληπτικόν) υπό της VII Μεραρχίας μέχρι 5ης Δεκεμβρίου διά του Διευθυντού Α1, όστις να είναι πλήρως κατατοπισμένος. Τούτου κωλυομένου διά του Επιτελάρχου της Μεραρχίας.

13. ΕΙΔΙΚΑΙ ΟΔΗΓΙΑΙ:

(α) Ευρυτάτη και συνολική χρησιμοποίησις των Δυνάμεων Χωρ/κής ΜΑΥ-Μ.Α.Δ. εν τη ζώνη ευθύνης των.

(β) Ευρεία και αναγκαστική χρησιμοποίησις των χωρικών προς παρεμπόδισιν τοποθετήσεως ναρκών, ως αι υπ. αριθ. Α.Π. 46887 Ι7-11-47 οδηγίαι ΣΣ.

(γ) Ξερίζωμα της αυτοαμύνης των χωρίων βάσει των εκδοθεισών διαταγών μου.

(δ) Δραστηρία και έντονος χρησιμοποίησις των Σταθμών Χωρ/κής και ΜΑΥ-Μ.Α.Δ. εις την εκτός του χώρου επιχειρήσεων περιοχήν ΘΡΑΚΗΣ και δη προς ασφάλειαν των συγκοινωνιών.

(ε) Η εποχή είναι χειμερινή, αι επιχειρήσεις θα είναι μακράς διαρκείας και η κόπωσις των στρατευμάτων μεγάλη.

Έχομεν αφθονίαν μέσων να εξουδετερώσωμεν εν πολλοίς τα δυσάρεστα του χειμῶνος, ενώ οι συμμορίται ουδέν.

Να πισθώσιν οι πάντες, ότι οι συμμορίται τον χειμῶνα καταστρέφονται ριζικῶς.

(στ) Η προπαρασκευή διά τον ανεφοδιασμόν των μαχομένων να είναι πλήρης και το ρεύμα του ανεφοδιασμού συνεχές και αδιάκοπον.

Γ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ
Υποστράτηγος Διοικητής

Διά την ακρίβειαν
Το
Α1 Γραφείον
Τ.Σ.Υ.

76

Προς
Τον Αρχηγόν Στρατιάς Αντ/γον
κ.κ. Βεντήρη

Υ Π Ο Μ Ν Η Μ Α

Των κάτωθι Σωματείων και Οργανώσεων της πόλεως Γρεβενών.

Γρεβενά τη 28 Νοεμβρίου 1947.

Στρατηγέ,

Ως ζώντας εις την περιφέρειαν ταύτην και ως υφιστάμενοι από έτους και πλέον τα πλήγματα του συμμοριακού αγώνος εξ'ων πληγμάτων έχει ερημωθή και ερειπωθή ολόκληρος η περ/ρεία των Γρεβενών, χωρίς δε να θέλωμεν να παρέμβωμεν και εις ζητήματα στρατιωτικής αρμοδιότητος, έχομεν την τιμήν να φέρωμεν εις γνώσιν Υμών τα ακόλουθα:

Ο συμμοριακός αγών, ο διεξαγόμενος κατά τας ορεινάς και δασώδεις εκτάσεις των Χασίων, της Πίνδου και του Γράμμου δεν έχει άλλον αντικειμενικόν σκοπόν ή μη την κατάληψιν της πόλεως των Γρεβενών και την εγκαθίδρυσιν εν τη πόλει ταύτη της ψευδοκυβερνήσεως του σλαυοκομμουνισμού. Την πληροφορίαν ταύτην ηρύσθημεν εκ παραδοθέντων συμμοριτών, είναι δε γνωστή η πληροφορία αύτη και εις τας ενταύθα στρατιωτικές αρχάς. Και όχι μόνον τούτο, αλλά διά της καταλήψεως των Γρεβενών, επιδιώκεται η κατάληψις και ολοκλήρου της περ/ρείας της κειμένης εντεύθεν και δυτικώς του ποταμού Αλιάκμωνος, δι' αποκοπής των γεφυρών των συνδεουσών την πλευράν ταύτην προς την αντίπεραν του ποταμού τοιαύτην.

Διά τον λόγον δε αυτόν παρουσιάζεται η μεγάλη συγκέντρωσις συμμοριτών εις την περ/ρείαν Βεντζίων, Χασίων και Πίνδου.

Προς τερματισμόν της καταστάσεως ταύτης, θα πρέπει μετά γενησομένην εκκαθάρισιν της περ/ρείας Βεντζίων να εγκατασταθώσιν εκείσε στρατιωτικά τμήματα, τα οποία, αφ' ενός μέν, θα προφυλάσσωσιν εκ ναρκών την οδόν Γρεβενών-Κοζάνης, ως και τας επί του Αλιάκμωνος γεφύρας, αφ' ετέρου δε θα εμποδίζωσι την διαπεραίωσιν συμμοριτών εκ των Χασίων, διά του Αλιάκμωνος, εις Βέντζια και τανάπαλιν.

Επί πλέον δε προς καταδίωξιν των συμμοριτών εκ των περιφερειών Χασίων, Πίνδου και Γράμμου, θα πρέπει να συντονισθώσιν αι στρατιωτικά επιχειρήσεις των Μεραρχιών, ούτως ώστε, διά της καταλήψεως, άμα και εκκαθαρίσεως της περ/ρείας Χασίων, ν' ανοιγή και μείνη ελευθέρα, η οδός Γρεβενών Καλαμπάκας, γεγονός το οποίον θα αποτελέση βαρύτατον πλήγμα εις τον συμμοριτισμόν, διότι διά του τρόπου τούτου, θα αναγκασθώσιν ούτοι να αποσυρθώσιν προς την Πίνδον και δεν θα είναι εύκολος η επικοινωνία αυτών, διά των Χασίων προς την Θεσσαλίαν.

Παράλληλα δε προς ταύτα και προς ανακούφισιν των στρατιωτικών μονάδων, θα πρέπει να καταρτισθώσι στρατιωτικώς και να οπλισθώσιν ανεξάρτητα ομάδες εξ εντοπίων, αι οποίαι ομάδες θα δρώσιν ελευθέρως και υπό τας διαταγάς στρατιωτικών ηγετών, διότι διά του τρόπου τούτου και μόνον, έσεται δυνατή η ταχίστη πάταξις του συμμοριτισμού.

Μετά τιμής

Οι πρόεδροι των Οργανώσεων και Σωματείων

Δήμαρχος Γρεβενών, Δικηγορικού Συλλόγου, Ιατρικού, Εμπορικού, Επαγγελματιών, Αναπήρων, Εθνικής Ενώσεως, Πυροπαθών, Ενώσεως Συν/σμών.

T.Y.

77

ΓΕΝΙΚΟΝ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟΝ ΣΤΡΑΤΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ/ΤΜΗΜΑ 1
ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ. 4009/1/7687

ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ
ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ
ΓΕΝΙΚΑΙ ΟΔΗΓΙΑΙ

Αφορώσαι τας ενόπλους δυνάμεις επί της τηρητέας κατευθύνσεως τούτων κατά την χειμερινήν περίοδον 1947-1948.

Κατόπιν των από 27ης και 28ης Αποφάσεων των Γενικών Επιτελαρχών και του Ανωτάτου Στρατιωτικού Συμβουλίου, δι' ων καθωρίσθησαν αι Γενικαί οδηγίαι αι αφορώσαι την τηρητέαν κατεύθυνσιν των ενόπλων δυνάμεων της χώρας κατά την χειμερινήν περίοδον 1947-1948, κοινοποιούμεν υμίν ταύτας εν τω συνόλω των, ίνα λάβητε γνώσιν των αφορώντων την Ιην Στρατιάν και το Α' ΣΣ ως και της συμβολής των δυνάμεων Ναυτικού, Αέρος και Χωροφυλακής, επ' ωφελεία των μεγάλων Μονάδων ας διοικείτε.

Ο Δ Η Γ Ι Α Ι

1. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ. Ο αντικειμενικός σκοπός των ενόπλων δυνάμεων είναι η ταχεία αποκατάστασις του Νόμου και της Τάξεως διά της εξοντώσεως των συμμοριτών εις το εσωτερικόν της χώρας.

2. ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΔΙΟΙΚΗΤΑΙ. Θα ώσι:

(α) Ο Διοικητής της Ιης Στρατιάς, διορισθείς υπό του Συμβουλίου Εθνικής Αμύνης, έχων ως ζώνην ευθύνης τας τοιαύτας των Β', Γ' ΣΣ.

(β) Ο Διοικητής του Α' Σώματος Στρατού, έχων ως ζώνην ευθύνης την του Α' ΣΣ, συμπεριλαμβανομένης και της Πελοποννήσου.

Ούτοι θα διαθέτωσι τας εν τη ζώνη ευθύνης των υπαρχούσας δυνάμεις Στρατού-Εθνοφρουράς και Χωροφυλακής (ως διατυπούται διά την Χωροφυλακήν εις την παράγραφον 5).

Τροποποιήσις ζωνών ευθύνης των ανωτέρω Διοικητών ως και μετακίνησις Μονάδων μεταξύ των ανωτέρω ζωνών ευθύνης δύναται ενδεχομένως να διαταχθή υπό του Αρχηγού του ΓΕΣ, κατόπιν αποφάσεως του Συμβουλίου Γενικών Επιτελαρχών και Ανωτάτου Στρατ. Συμβουλίου.

3. ΕΝΤΟΛΗ. Η εντολή εκάστου των ανωτέρω Διοικητών, διά την εκπλήρωσιν της οποίας θα έχη την πλήρη υποστήριξιν της Κυβερνήσεως, είναι να επιτυχώσι τον αντικειμενικόν τούτον σκοπόν, εντός των ορίων της δικαιοδοσίας των.

4. ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕΤΑ ΤΟΥ Β.Ν. ΚΑΙ Β.Α. Επί τω σκοπώ, όπως γίνη η καλύτερα δυνατή χρησιμοποίησις των διαθεσίμων του Κράτους δυνάμεων, τα Υπουργεία Ναυτικών και Αεροπορίας, συμφώνως προς τας οδηγίας της Ελληνικής Κυβερνήσεως, διώρισαν Διοικητάς των Ναυτικών και Αεροπορικών δυνάμεων, αι οποίοι διατίθενται διά συνεργασίαν με τον Στρατόν, παρά τη 1η Στρατιά. εις το Α' ΣΣ θα διαθέτωσι τα Υπουργεία Ναυτικών και Αεροπορίας (Γ.Ε.), τη αιτήσιν του, τας αναγκαιούσας εκάστοτε δυνάμεις συνεργασίας και υποστηρίξεως. Οι Διοικηταί των δυνάμεων Β.Ν. και Β.Α. θα παρέχωσιν εις τους Διοικητάς του Στρατού τεχνικάς Συμβουλάς ως προς τας σχετικάς υπηρεσίας των και υποχρεούνται να εκδίδωσι τας απαιτούμενας διαταγάς εις τας υπηρεσίας των ταύτας, προς εξυπηρέτησιν των επιχειρήσεων.

5. ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΗΝ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΝ. Αι σχέσεις με την Χωροφυλακήν ερρυθμίσθησαν διά οδηγιών του ΓΕΣ, κοινοποιηθεισών υμίν ήδη, εις εκτέλεσιν αποφάσεως Προέδρου Κυβερνήσεως και Υπουργών Πολεμικών Υπουργείων και Δημοσίας Τάξεως από 26 Ιουλίου 1946. Διά ταύτης άπασαι αι Δυνάμεις Χωροφυλακής αι υπαγόμεναι εις την ζώνην ευθύνης

σας υπάγονται τακτικώς υπό τας διαταγάς των Σ. Στρατού και συνεπώς και της Στρατιάς διά τα Β' και Γ' Σώματα Στρατού. Η χρησιμοποίησις αυτών κατά τας επιχειρήσεις συνίσταται:

(α) Εις συμβολήν εις το έργον του Στρατού εκστρατείας και της Εθνοφρουράς κατά τας προσχεδιασμένας επιχειρήσεις, δι' εκκαθάρισιν των εκ των Επιχειρήσεων αφιεμένων υπολειμμάτων συμμοριών προς επαναμόλυνσιν των δι' επιχειρήσεων υπό του Στρατού εκκαθαρισθεισών περιοχών.

(β) Εις το Ανακριτικόν και Αστυνομικόν έργον των εκκαθαρισθεισών υπό του Στρατού περιοχών και εις την διώξιν εγκληματιών και κακοποιών εν γένει.

(γ) Εις την επανεγκατάστασιν των σταθμών Χωροφυλακής, όπου καθίσταται αύτη δυνατή και επαναφοράν της Νομίμου τάξεως και Ασφαλείας εν συνεργασία με τας Στρατιωτικές Αρχάς.

6. ΤΡΟΠΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ. εις πάσαν περίπτωσιν θα ενεργήσητε μετά τόλμης και επιθετικού πνεύματος. Εις μερικάς περιπτώσεις ίσως να παρουσιασθεί ως ενδεικνυόμενη η ελάττωσις των μέτρων ασφαλείας διά την προστασίαν του αμάχου πληθυσμού, προς εκμετάλλευσιν ευκαιριών και πλήρη χρησιμοποίησιν των εις την διάθεσίν σας δυνάμεων, και προς επίτευξιν αποφασιστικών αποτελεσμάτων. Καθ' όλας δε τας εποχάς του έτους, διά την επιτυχίαν σας κατά των ευκινήτων συμμοριτών, το διοικητικόν πρόβλημα της διατηρήσεως της ευκινήσιας των δυνάμεών σας επί ανωμάλου και δυσχερούς εδάφους δέον να τυγχάνη της αδιαπτώτου προσοχής σας. Επαρκής χρόνος δέον να προβλέπεται πρό οιασδήποτε επιχειρήσεως προς διαπίπτωσιν ότι, παρά την κατάστασιν των χρησιμοποιηθησομένων συγκοινωνιών, θα εξασφαλισθή η καλύτερα δυνατή χρήσις των μέσων μεταφοράς, άτινα έχετε εις την διάθεσίν σας. Πρωτοβουλία, εφευρετικότης και αυτοσχεδίασις, διά την συντήρησιν των Μονάδων σας, θα εξασφαλίσουν εις αυτάς την μεγίστην εκείνην ελευθερίαν κινήσεως, η οποία είναι απαραίτητος διά την επιτυχίαν του σκοπού σας.

7. Διαρκούντος του χειμώνος οι συμμορίται θα συναντήσωσι μεγάλας δυσχερίας συντηρήσεως επί των ορέων. Ως εκ τούτου, θα δράττησθε πάσης ευκαιρίας, χρησιμοποιούντες την ευκινήσιαν των υπό τας διαταγάς σας δυνάμεων διά να εμποδίσητε τους συμμορίτας να εφοδιασθούν, απαγορεύοντες πάσαν επέκτασιν της υπό των έλεγχόν των περιοχής επιδιώκοντες άμα την εξόντωσίν των δι' εντόνου ενεργείας. Διά τας από του έαρος του 1948 Επιχειρήσεις θα λάβητε εγκαίρως σχετικές οδηγίας.

8. Δέον να γίνη πλήρης εκμετάλλευσις των διαθεσίμων θαλασσιών μέσων συγκοινωνίας, ου μόνον δι' ανεφοδιασμόν και μεγάλας μεταφοράς, αλλά και δι' επιχειρήσεις προς επίτευξιν αιφνιδιασμού και αποφασιστικού αποτελέσματος.

9. Δέον να εξασφαλισθή η πλήρης χρησιμοποίησις των διαθεσίμων αεροπορικών δυνάμεων ου μόνον δι' επιθετικήν ενέργειαν, αλλά και διά μεταφοράς και ανεφοδιασμόν δι' αέρος. Η ελευθερία κινήσεων ην εξασφαλίζει ο τρόπος ούτος μεταφοράς δέον να ληφθή υπ' όψιν τόσον κατά την μελέτην σχεδίου επιχειρήσεων όσον και εις περιπτώσεις ανάγκης ταχείας ενισχύσεως των επιχειρουσών Μονάδων σας.

Η Β.Α. αποτελεί ισχυρότατον όπλον εν τη καταπολεμήσει των συμμοριτών. Επειδή όμως έχει μικράν δύναμιν, δέον να καταβληθή προσοχή διά την επιτυχί και όσον ένεστι πληρεστέραν εκμετάλλευσιν των εις την διάθεσίν της μέσων.

Συνεπώς, διά την επιλογήν στόχων διά την Αεροπορίαν, θέλετε ζητήσκει πάντοτε την γνώμην του παρ' υμίν διοικητού των δυνάμεων της Αεροπορίας ο οποίος, ως εκ της πείρας και της γνώσεως των δυνατοτήτων του όπλου του θα δυνηθή να σας καθορίζη την ορθήν χρησιμοποίησιν των αεροσκαφών άτινα τυχόν θα είναι διαθέσιμα διά τας από αέρος προσβολάς, αναγνωρίζεις ανεφοδιασμόν και μεταφοράς.

Ίνα αι γνώμαι αύται δίδονται εγκαίρως και συμφώνως προς τα εκάστοτε γεγονότα και μέλλοντα σχέδια, θέλετε εξασφαλίζει, όπως ο παρ' υμίν Διοικητής Αεροπορίας αξ/κός ενημερούται πλήρως εφ' όλων των απόψεων της συσκέψεως μελέτης, σχεδίων επιχειρήσεων και όπως λαμβάνωσι χώραν καθημερινώς συσκέψεις ξηράς-αέρος, κατά τας οποίας, θα αποφασίζεται η αεροπορική δράσις της επομένης, βάσει της παρεχομένης γνώμης του ή και κατά την διάρκειαν της ημέρας λόγω της τυχόν εκτάκτου δημιουργηθείσης τακτικής καταστάσεως, θέλετε εξασφαλίζει, ίνα, οι εκ των υφισταμένων σας διοικηταί διαθέτοντες αεροπορίαν, πράττωσιν ομοίως.

10. Διάταξις μάχης. Αι Μονάδες του Εθνικού Στρατού, Εθνοφρουράς και Χωροφυλακής, αι οποίαι τίθενται εις την διάθεσίν σας, αναγράφονται εις το παράρτημα "Α". Αί δυνάμεις αύται δύνανται να αυξηθούν ή να μειωθούν κατ' απόφασιν του Α.Σ.Σ. αναλόγως της γενικής καταστάσεως.

11. ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ. Βάσει των οδηγιών των εκδιδομένων παρά του Συμβουλίου των Αρχηγών των Επιτελείων, θα είσθε απολύτως υπεύθυνοι διά την εκτέλεσιν επιχειρήσεων, αι οποίαι θα περιλάβουν και τον συντονισμόν των απαιτηθησομένων μέτρων διοικητικής μερίμνης.

12. Έχετε δικαιοδοσίαν να μεταφέρετε μονάδα από μίαν μεγάλην μονάδα εις άλλην αναλόγως των απαιτήσεων της καταστάσεως των επιχειρήσεων. Είναι ουσιώδες, όπως πάσα πρόθεσις μετακινήσεως μεγάλων δυνάμεων στρατευμάτων αναφέρεται αμέσως εις Υ.Σ./ΓΕΣ, εις τρόπον ώστε να παρέχεται επαρκής χρόνος όπως ληφθώσι τα απαιτούμενα μέτρα διοικητικής μερίμνης, οία η αναπροσαρμογή ημερησίου ανεφοδιασμού μεταξύ Σωμάτων Στρατού.

13. Τονίζεται ότι τα Τάγματα Εθνοφρουράς συνεκροτήθησαν πρωτίτως, όπως απαλλαγώσι Τάγματα του Εθνικού Στρατού στατικών υποχρεώσεων εντός των επαρχιών, ένθα συγκροτούνται τοιαύτα. Δεν θα χρησιμοποιήσητε Τάγματα Εθνοφρουράς εκτός της επαρχίας των. Θέλετε εξασφαλίσει ότι τα Τάγματα Εθνοφρουράς δεν θα χρησιμοποιηθούν δι' αποστολάς, δι' ας είναι ακατάλληλα λόγω βαθμού εκπαιδεύσεώς των, οπλισμού και μέσων μεταφοράς.

14. Αι αποστολαί των υπό τας διαταγάς σας δυνάμεων Καταδρομών είναι βαθείαι αναγνωρίσεις, επιδρομαί, αποστολαί παρενοχλήσεως και ειδικαί αποστολαί.

Η Διοίκησις και χρησιμοποίησις των διατεθησομένων υμίν Μονάδων καταδρομών θα ενεργείται μέσω της άρτι συσταθείσης Διοικήσεως Μονάδων Καταδρομών. Όσον αφορά όμως το Α' ΣΣ αι αιτήσεις τούτου ενισχύσεως εις Λ.Ο.Κ. θα υποβάλλονται εγκαίρως εις ΓΕΣ. Εις υμάς όθεν ανήκει η ευθύνη όπως εξασφαλίσητε ότι αι μονάδες αύται θα χρησιμοποιηθώσι εις τας ως άνω καθοριζόμενας αποστολάς και ότι θα επωφεληθήτε πλήρως των δυνατοτήτων, ας έχουν λόγω ειδικής εκπαιδεύσεως και υλικού.

15. Δεν θα στρατολογήσητε ή διαλύσητε ή μεταβάλητε την σύνθεσιν μονάδων υπό την Διοίκησίν σας άνευ εγκρίσεως του Υ.Σ./ΓΕΣ και ταύτης κατόπιν αποφάσεως του Α' ΣΣ.

16. ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΜΕΤΑ ΓΕΣ. Πρός ενημέρωσιν των Αρχηγών Επιτελείων θέλετε αποστέλλει μηνιαίως, και συντομώτερον οσάκις τα γεγονότα επιβάλουσι τούτο, εκθέσεις της καταστάσεως εις το ΓΕΣ επί της προόδου των επιχειρήσεων, προσθέτοντες και προοπτικήν προθέσεων διά το μέλλον.

17. Ουσιώδης είναι ο στενώτατος συντονισμός μεταξύ του Επιτελείου σας και του ΓΕΣ. Πρός επίτευξιν τούτου το ΓΕΣ θα οργανώνη αποστολάς αξ/κών συνδέσμων εις τα Στρατηγεία σας και υμείς προς το ΓΕΣ. Καθ' εκάστην εσπέραν η Στρατιά και τα ΣΣ θα υποβάλωσιν εις Υ.Σ./ΓΕΣ δελτία Στρατιωτικής Καταστάσεως και Πληροφοριών.

18. Επισυνάπτεται διάγραμμα εμφανίων την άλυσιν διοικήσεως εις το Παράρτημα Β'.

19. Ειδικά πλοία και σκάφη του Β.Ν. δυνάμενα να μεταφέρωσι δύναμιν Τάγματος και κατάλληλα είτε διά μεταφοράν από λιμένος εις λιμένα, είτε δι' απόβασιν επί ανοικτής ακτής, δύνανται να διατεθώσι. Αιτήσεις διά χρησιμοποίησιν τοιούτων σκαφών παρά της Στρατιάς θα απευθύνωνται απ' ευθείας εις τον Ναυτικόν Διοικητήν Βόλου (Α.Σ./Τ.) κοινοποιούμεναι εις ΓΕΣ και ΓΕΝ. Όσον αφορά όμως το Α' ΣΣ τούτο δι' αναλόγους ανάγκας θα απευθύνηται εις ΓΕΣ. Χρονικόν διάστημα τουλάχιστον δύο ημερών δέον να προβλέπηται διά την συγκέντρωσιν των πλοίων και σκαφών και ετέραι δύο ημέραι διά δοκιμαστικές φορτώσεις και αποβιβάσεις, εάν ήθελε παρά τα απαιτούμενα μέσα, (Επιτελείον Ναυτικού και ακτονόμοι) διά αμφιβίους επιχειρήσεις υπάρχον διαθέσιμα εις το Κ.Ε.Σ.Ε., εν Βόλω. Εμπορικά πλοία θα ελέγχονται υπό της μικτής επιτροπής εφοδιασμού και μεταφορών, προς την οποίαν να απευθύνωνται αιτήσεις διά μεγαλύτερας ανάγκας επιχειρήσεων και αποβάσεων. Δέον να δοθή όσον ένεστι μακροτέρα προθεσμία, λαμβανομένης υπόψιν της σπάνιος εμπορικών πλοίων, εις τρόπον ώστε να δύναται να κανονισθή το πρόγραμμα μεταφορών.

20. ΣΥΝΤΗΡΗΣΙΣ. Η προμήθεια τροφίμων ειδών και εφοδίων διά το Στράτευμα εξακολουθεί να βαρύνη το ΓΕΣ, το οποίον θα επικοινωνή απ' ευθείας μετά των επιτελείων Σ. Στρατού διά τα ζητήματα ταύτα. Ανακατανομή εφοδίων μεταξύ Σωμάτων Στρατού δύναται, εν

ανάγκη να διαταχθή υπό της Στρατιάς, κατόπιν συνεννοήσεως μετά του ΓΕΣ διά τα Β' και Γ' Σώματα Στρατού. Διά το Α' ΣΣ ως μέχρι σήμερα.

21. Οιασδήποτε συστάσεις θα επιθυμούσατε να κάμνιτε εν σχέσει με τον τρόπον εφοδιασμού και διανομής, δέον να γίνουν διά του ΓΕΣ.

22. Ο τρόπος ανεφοδιασμού των υπό την Διοίκησίν σας Δυνάμεων έσεται διά συνδιασμού δύο ή πλειόνων των κάτωθι:

- Θάλασσα
- Σιδηρόδρομος
- Μηχανικαί μεταφοραί
- Αήρ

Αναγκαστική μίσθωσις (μεταφορικών μέσων και εργατών) μόνον κατόπιν εξουσιοδοτήσεως του ΓΕΣ.

23. Το δρομολόγιον ανεφοδιασμού σας έσεται ως έπεται

α) Α' ΣΣ

Σιδ/κώς- Θαλασσίως- Οδικώς δι' αυτοκινήτων (Εθνική οδός- Σιδηρόδρομοι κ.λ.π.)

β) Β' ΣΣ

ι) Βόλος - Φάρσαλα -Καρδίτσα- Τρίκκαλα: Σιδ/κώς

ιι) Βόλος - Λάρισα - Τρίκκαλα: Σιδ/κώς και Οδικώς

ιιι) Βόλος - Λάρισα - Κοζάνη: Σιδ/κώς και Οδικώς

ιιι) Ήπειρος: Η VIII Μεραρχία, καίτοι υπό τας διαταγάς του Β' ΣΣ δι' επιχειρήσεις θα ανεφοδιάζεται τη μερίμνη ΓΕΣ, διά Πρεβέζης.

(Θα έδει να μελετήσητε την δημιουργίαν προκεχωρημένης περιοχής ανεφοδιασμού εν Κοζάνη διά τα Στρατεύματα τα ευρισκόμενα μεταξύ Κοζάνης και Γιουγκουσλανικών συνόρων).

γ) Γ' ΣΣ

ι) Θεσσαλονίκη - Δράμα - Αλεξανδρούπολις: Σιδ/κώς και Θαλασσίως.

24. Αιτήσεις δι' ανεφοδιασμόν δι' αέρος δυνάμεως μέχρι Τάγματος θα απευθύνωνται απ' ευθείας εις την Αεροπορίαν, την διατελούσαν υπό την Διοίκησιν του Διοικητού Αεροπορίας της Στρατιάς. Διά το Α' ΣΣ ως μέχρι σήμερα. Αιτήσεις δι' ανεφοδιασμόν δυνάμεως μεγαλύτερας Τάγματος θα απευθύνωνται ΓΕΣ δι' εξέτασιν και συνεννόησιν με την Β. Αεροπορίαν.

Αθήναι τη 29 Νοεμβρίου

Ο

Αρχηγός του Γενικού Επιτελείου

T.Y.

Το

Σχέδιον εμονογραφήθη υπό
των μελών του Ανωτάτου Στρατιωτικού
Συμβουλίου

78

ΓΕΝΙΚΟΝ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟΝ ΣΤΡΑΤΟΥ/Α1

Φ. 4019/11

Αρ. Πρ. 7800

ΑΠΟΡΡΗΤΟΣΟ Δ Η Γ Ι Α Ι
ΑΦΟΡΩΣΑΙ ΤΗΝ ΕΘΝΟΦΡΟΥΡΑΝ

Α. Σκοπός της Οργανώσεως Εθνοφρουράς, συμφώνως τή υπ' αριθ. 660 Αποφάσει Συμβουλίου Εθνικής Αμύνης, είναι η απαλλαγή του Στρατού Εκστρατείας από απουσιολών τάξεως και ασφαλείας των Επαρχιών του Κράτους αναλαμβανομένων υπό της Εθνοφρουράς και η εκ τούτου προκύπτουσα εξοικονόμησις μεγάλων Μονάδων Στρατού Εκστρατείας, ίνα δυνηθή ούτος και ασκήση την προσπάθειάν του διά του μείζονος των μέσων του εις εκείνα τα θέατρα Επιχειρήσεων της Στρατιάς εις α η Συμμοριακή δράσις είναι εξαιρετικώς έντονος (Ήπειρος - Δυτ. Μακεδονία).

Προτάσει του Γεν. Επιτελείου Στρατού και κατόπιν αποφάσεων του Συμβουλίου Εθνικής Αμύνης και Α.Σ.Σ η γενική διάρθρωσις των δυνάμεων της Εθνοφρουράς εβασίσθη επί των κάτωθι σκέψεων.

1. Να εμπεδωθή η τάξις και η ασφάλεια των αστικών Κέντρων και της υπαίθρου Νοτίως της γραμμής Πηγείου κατά το μέγιστον δυνατόν (Θεσσαλία - Ρούμελη - Πελοπόννησος - Κρήτη).

2. Να ενισχυθώσι κατά σειράν Επείγοντος διά των αναγκαίων μέσων Εθνοφρουράς
-η Δυτική Θράκη
-αι Ήπειρος και Κεντρική Μακεδονία.

3. Να διευκολυνθώσι διά της διαρθρώσεως ταύτης των δυνάμεων Εθνοφρουράς οι εκ των περιστάσεων επιβαλλόμενοι ελιγμοί της Στρατιάς, ίνα δυνηθή αυτή να εκτελή ευρύτερας μορφής Εκκαθαριστικής επιχειρήσεις.

4. Να περιορισθή εις το μέγιστον δυνατόν η βιαία υπό των Συμμοριτών Στρατολογία και να επανέλθη εις τους κατοίκους το οσημέραι φθίνον αίσθημα ασφαλείας.

Β. Οργάνωσις Διοικήσεων Εθνοφρουράς.

Οργανώθησαν ή προβλέπεται προσεχώς να οργανωθώσιν από Νότου προς Βορρά αι κάτωθι Διοικήσεις Εθνοφρουράς ισότιμοι προς Μεραρχίας ή Ταξιαρχίας.

1. 81 Περιοχή (Έδρα Τρίπολις) ισότιμος προς Μεραρχίαν με δύο τακτικές Διοικήσεις τριών εκάστη Ταγμάτων.

(α) Διοικήσεις Σπάρτης (Έδρα Σπάρτη).

(β) Διοικήσεις Πύργου (Έδρα Πύργος).

2. Διοικήσεις Εθνοφρουράς Ρούμελης ισότιμος προς Μεραρχίαν, έδρα Άμφισσα, με μίαν τακτικήν διοίκησιν τριών Ταγμάτων (86 Περιοχή). Έδρα Αγρίνιον.

3. Διοικήσεις Εθνοφρουράς Ορεινής Θεσσαλίας. Έδρα Καρδίτσα.

4. Υπό την 83ην Περιοχήν Βόλου τάσσονται τρία Τάγματα Εθνοφρουράς.

5. Τακτική Διοικήσεις τριών Ταγμάτων. Έδρα Τύρναβος.

6. Διοικήσεις Εθνοφρουράς Δυτικής Θράκης. Έδρα Αλεξανδρούπολις.

-Τέλος τα εις Ήπειρον, Κεντρικήν Μακεδονίαν και Κρήτην οργανούμενα Τάγματα Εθνοφρουράς θα υπάγονται υπό τας Μ. Μονάδας ή Στρατιωτικές Διοικήσεις των περιοχών τούτων.

Γ. Διοικητική και Τακτική Υπαγωγή.

1. Αι Διοικήσεις Εθνοφρουράς Πελοποννήσου και Ρούμελης υπάγονται από πάσης απόψεως εις το Α' Σώμα Στρατού, όπερ υπάγεται τακτικώς υπό το Γενικόν Επιτελείον Στρατού.

2. Αι Διοικήσεις Ανατολικής και Δυτικής Θεσσαλίας υπάγονται από πάσης απόψεως υπό το Β' ΣΣ.

3. Τα Τάγματα Εθνοφρουράς Ηπείρου υπό την VIII Μεραρχίαν, υπαγομένη τακτικάς υπό το Β' ΣΣ.

4. Τα Τάγματα Εθνοφρουράς Κεντρικής Μακεδονίας υπό το Γ' Σώμα Στρατού.

5. Η Διοίκησις Εθνοφρουράς Δυτικής Θράκης υπό την VIII Μεραρχίαν, υπαγομένην από πάσης απόψεως εις Γ' Σώμα Στρατού.

6. Το Τάγμα Εθνοφρουράς Κρήτης (Χανίων) υπό την Στρατιωτικήν Διοίκησιν Κρήτης.

Δ. Αποστολή Διοικήσεων Εθνοφρουράς.

Εκάστη Διοίκησις Εθνοφρουράς έχει την ευθύνην τάξεως και ασφαλείας εν τη ζώνη ευθύνης, ης τα όρια καθορίζονται δι' ειδικών διαταγών του ΓΕΣ, της ελευθέρας κυκλοφορίας επί των γραμμών συγκοινωνιών της ζώνης της, την εξασφάλισιν των Τεχνικών έργων ζωτικής σημασίας και κρατικών εγκαταστάσεων συμφώνως προς τας ισχύουσας ήδη περί τούτου διαταγών του ΓΕΣ, την δώξιν και εξόντωσιν των υφισταμένων τυχόν συμμοριών εν τη ζώνη ευθύνης της ή των εισερχομένων εις ταύτην εξ άλλων περιοχών. Την διατήρησιν εις υψηλόν επίπεδον του εθνικού φρονήματος των κατοίκων και την εξαφάνισιν οιασδήποτε παρακρατικής οργανώσεως δυναμένης να αποβή εις βάρος της ελευθέρας ζωής των κατοίκων της περιοχής, δι' ην εκάστη διοίκησις Εθνοφρουράς είναι υπεύθυνος. Τέλος την ανάπτυξιν δικτύου πληροφοριών επ' ωφελεία αυτής ταύτης της Διοικήσεως Εθν/ράς και του προϊσταμένου αυτής κλιμακίου.

Ε. Επιχειρήσεις κατά Συμμοριτών.

Εκάστη Διοίκησις Εθνοφρουράς εκτελεί:

1. Προσχεδιασμένας Επιχειρήσεις, κατόπιν Διαταγών της οικείας μεγάλης Μονάδος υπ' ην υπάγεται, είτε διά των ιδίων της μέσων είτε ενισχυομένη διά μέσων της μεγάλης ταύτης Μονάδος.

2. Μη προσχεδιασμένας επιχειρήσεις επιβαλλομένας όμως εκ των εντολών ασφαλείας εν τη ζώνη της κατά συμμοριών απειλουσών ταύτην.

3. Συμβάλλει κατόπιν Διαταγών του προϊσταμένου αυτής Κλιμακίου ή και ιδία πρωτοβουλία, υπέρ του αγώνος γειτονικής Διοικήσεως, αναλόγως των δυνατοτήτων της εξαρτωμένων εκ των τακτικών συνθηκών της ζώνης ευθύνης της.

Έκαστον Τάγμα Εθνοφρουράς ευθύνεται με την ασφάλειαν ολοκλήρου της Επαρχίας εξ ης απεστρατεύθη και της οποίας τα όρια είναι κατ' αρχήν τα διοικητικά όρια τα καθορισθέντα υπό του Υπουργείου των Εσωτερικών.

Ταύτα διεξάγουσιν επιχειρήσεις συμφώνως προς τας διαταγάς του προϊσταμένου των κλιμακίου εις ο υπάγονται, αναπτύσσουσιν όμως ιδίαν πρωτοβουλίαν διά την δώξιν των απροόπτως εισελθουσών εν τη Επαρχία των συμμοριών απειλουσών την ασφάλειαν των κατοίκων της Επαρχίας των. Προς τούτοις δέον να διαφωτίζονται εγκαίρως επί των συμμοριακών κινήσεων δι' εντοπίων εθνοφρόνων χωρικών, αξιοπίστων προσώπων της Επαρχίας ή και ειδικών πρακτόρων παροχής πληροφοριών.

ΣΤ. Σχέσεις μετά Πολιτικών Αρχών.

Καίτοι ουδόλως αι Διοικήσεις και Τάγματα Εθνοφρουράς, θα υπάγονται υπό Διοικητικής Πολιτικής Αρχάς αλλά μόνον εις τας προϊσταμένας αυτών στρατιωτικής Αρχάς, εν τούτοις συνιστάται, όπως τα ανωτέρω κλιμάκια Εθνοφρουράς διατηρώσι στενάς σχέσεις μετά των Διοικητικών, Πολιτικών, Θρησκευτικών, Εκπαιδευτικών, Οικονομικών, Δημοτικών, Κοινοτικών και Δικαστικών Αρχών, όρος απαραίτητος της Επιτυχίας του Σκοπού, εις ον αποβλέπει η Εθνοφρουρά. (Εξύψωσις του Εθνικού Φρονήματος της Υπαίθρου).

Εκάστη Διοίκησις Εθνοφρουράς ή Τάγμα θα εφοδιασθή επί τόπου παρά των ως άνω αρμοδίων Αρχών διά των στοιχείων πληροφοριών των αφορώντων τοπικώς την Επαρχίαν και θα κατατοπισθή επί των μέσων τοπικής εκμεταλλεύσεως (Πολιτικόν δίκτυον διαβιβάσεων-Έλεγχος κ.τ.λ.)

Ζ. Σχέσεις μετά Χωροφυλακής.

Αι εντός της ζώνης εκάστης Διοικήσεως Εθνοφρουράς σταθμεύουσι Μονάδες Χωροφυλακής και Αρχαί Χωρ/κής υπάγονται τακτικώς και μόνον υπό τας διαταγάς της

Διοικήσεως ταύτης της Εθνοφρουράς. Αί Μονάδες Χωροφυλακής αι τυχόν συμβάλλουσai εις τας Επιχειρήσεις τας διεξαγομένας της Εθνοφρουράς χρησιμοποιούνται κατ' αρχήν εις δεύτερα κλιμάκια ή δι' αποκλεισμόν δρομολογίων ή τέλος διά κατοχήν σημείων προς διευκόλυνσιν του αγώνος της Εθνοφρουράς. Ευθύνονται διά την αστυνόμευσιν και διά την δίωξιν των εγκληματιών ή κακοποιών και διώκουσιν ασθενείς συμμορίας ολιγομελείς. Εν περιπτώσει όμως προσβολής της Επαρχίας εις ην ανήκουσι και ανεπαρκείας δυνάμεων της Εθνοφρουράς μάχονται μετά ταύτης συμφώνως προς τους ισχύοντας Στρατιωτικούς Κανονισμούς περί Αμύνης εκτελούσαι τυφλώς τας διαταγάς της Διοικήσεως Εθνοφρουράς.

Η. Μονάδες Στρατού Εκστρατείας.

Αι Μονάδες Στρατού Εκστρατείας, αίτινες σταθμεύουσιν προσωρινώς εντός της ζώνης μιας Διοικήσεως Εθνοφρουράς δεν υπάγωνται υπό την Διοίκησιν ταύτην, αλλά απ' ευθείας εις τας προϊσταμένας αυτών Μεγάλας Μονάδας ή Περιοχήν.

Εν περιπτώσει προσβολής της ζώνης Διοικήσεως Εθνοφρουράς αι ανωτέρω Μονάδες ενεργούσιν επί τή βάσει προϋπάρχοντος σχεδίου της προϊσταμένης αυτών Αρχής επ' ωφελεία του αγώνος της Εθνοφρουράς ή εξ ιδίας πρωτοβουλίας εφ' όσον ουδόλως προσβάλλεται ή απειλείται η ζώνη ευθύνης τούτων. Συνιστάται πάντως πρό της εισόδου των εις τον αγώνα, όπως αναφέρουσι εγκαίρως εις τας προϊσταμένας αυτών Αρχάς, αιτώσι την έγκρισιν της προτεινομένης ενεργείας των.

ΒΣΤ 902 τη 30 Νοεμβρίου 1947

Ο

Αρχηγός του ΓΕΣ.

Τ.Υ.

Αντιστράτηγος Γιατζής

Κοινοποιείται

1η Στρατιά

Α', Β', Γ' ΣΣ

Περιοχάς- Δ/ση Εθν/ράς

79

ΘΕΜΑ: Επιχειρήσεις "ΟΡΦΕΥΣ"

ΠΡΟΣ: Χ Μεραρχία

Α.Δ.Χ.Κ.Μ.

ΚΟΙΝ: Συν/χην Ιππικού ΣΤΕΡΓΙΟΥ Κ.

- Στρατιά/Α1

- ΥΠ, ΧΙ Μεραρχία (Διοικητής)

- Α1 ΣΣ

Απόρρητος-Προσωπική

Γ' ΣΣ/Α1

Αριθ. Α.Π. 49430

ΒΣΤ 903 2-12-47

Εδακτυλογραφήθη

υπό Ταγ/χου

ΓΕΡΜΙΔΗ ΑΓΓ.

Σ Χ Ε Δ Ι Ο Ν Ε Ν Ε Ρ Γ Ε Ι Α Σ"Ο Ρ Φ Ε Υ Σ"Χ Α Ρ Τ Α Ι

- ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ

- ΝΙΓΡΙΤΗΣ

- ΡΟΔΟΛΕΙΒΟΣ

- ΓΙΑΝΝΙΤΣΩΝ

- ΠΟΡΡΟΙΩΝ

} 1:100.000

1. α) Οι άνευ θητείας Χωρ/κες της Α.Δ.Χ.Κ.Μ. θα απολυθώσι προεχώς. Αντ' αυτών συνεκροτήθησαν 4 Τάγματα Εθνοφρουράς εις τα οποία θα ανατεθή η ζώνη ευθύνης ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ - ΛΑΓΚΑΔΑ - ΣΩΧΟΥ - ΝΙΓΡΙΤΗΣ - ΣΤΑΥΡΟΥ.

Η απόλυσις των Χωρ/κων θα γίνη:

-ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ: Τέλος Δεκεμβρίου 1947

-ΚΕΡΔΥΛΛΙΩΝ - ΒΕΡΤΙΣΚΟΥ: Τέλος Ιανουαρίου 1948.

β) Υπολογίζομεν ότι εντός του πρώτου 15ημέρου Δεκεμβρίου θα επανέλθωσιν εις το ΣΣ αι 33 και 36 Ταξιαρχίαι.

γ) Ούτω αι μεταξύ ΣΤΡΥΜΩΝΟΣ-ΑΕΙΟΥ και ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΝ συγκεντρούμεναι δυνάμεις κρίνονται πολύ ισχυραί δι' αποφασιστικά αποτελέσματα επιχειρήσεων εντός των μηνών Δεκεμβρίου και Ιανουαρίου.

2. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ:

Η δύναμις και αι θέσεις των συμμοριτών μεταβάλλονται συνεχώς. Η Χ Μεραρχία και Α.Δ.Χ.Κ.Μ. έχουσιν ακριβείς εν χρόνω πληροφορίες.

Ιδιαίτερα γνωρίσματα:

Οι πλείστοι εκ βιαίας στρατολογίας επιδιώκουσι την παράδοσιν εις τας Εθνικάς δυνάμεις.

3. ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ:

α) Εκκαθάρισις των περιοχών:

-ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ,

-ΚΕΡΔΥΛΛΙΩΝ,

-ΒΕΡΤΙΣΚΟΥ-ΦΛΑΜΟΥΡΙ,

-ΚΡΟΥΣΙΩΝ,

-ΚΟΡΩΝΑΣ-ΤΑΒΟΥΛΑΡΗ.

β) Καταστροφή των εγκαταστάσεων και μέσων υλικής διαβιώσεως των συμμοριτών.

γ) Μετά το τέλος των επιχειρήσεων να έχω:

ι) Τάς πλέον ευνοϊκάς συνθήκας απολύσεως των Α.Θ. Χωρ/κων και εδραιώσεως των Ταγμάτων Εθνοφρουράς.

υ) Τον ορεινόν όγκον ΚΡΟΥΣΙΩΝ - ΚΟΡΩΝΑ απηλλαγμένον συμμοριακών δυνάμεων, εγκαταστάσεων και αποθηκών.

δ) Η όλη επιχείρησις εις δύο φάσεις.

1η Φ Α Σ Ι Σ:

-ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ (και ΧΟΡΤΙΑΤΗΣ)

2α Φ Α Σ Ι Σ:

-ΚΕΡΔΥΛΛΙΑ,

-ΦΛΑΜΟΥΡΙ-ΒΕΡΤΙΣΚΟΣ,

-ΚΡΟΥΣΙΑ,

-ΚΟΡΩΝΑ-ΤΑΒΟΥΛΑΡΗ.

4. Μ Ε Θ Ο Δ Ο Σ:

α) Ισχυρά Συγκροτήματα κρούσεως κατ' ευθείαν προς τας εκ πληροφοριών συμμοριακάς συγκεντρώσεις.

Κατεύθυνσις εκάστου Συγκροτήματος ο εχθρός.

Αφ' ης διαλυθή και διασπαρή ο όγκος των συμμοριτών απηνής και τολμηρά καταδίωξις διά μικροτέρας ισχύος Τμημάτων.

β) Συνολική και υποχρεωτική χρησιμοποίησις όλων των Στατικών Δυνάμεων Χωρ/κής, ΜΑΥ, ΜΑΔ με αποστολήν:

-Έκαστος Σταθμός Χωρ/κής και τα ΜΑΥ του χωρίου ή της περιοχής του Σταθμού Χωρ/κής συγκροτούν αποσπάσμα κινητόν κρούσεως και ερεύνης. Ζώνη ευθύνης του αποσπάσματος η περιοχή του χωρίου ή Σταθμού Χωρ/κής, ευρέως νοουμένη προς σύλληψιν ή εξόντωσιν των τυχόν εν τη ζώνη των ομάδων ή μεμονωμένων συμμοριτών.

γ) Κατά την διάρκειαν των επιχειρήσεων 1ης φάσεως έντονος και συνεχής δραστηριότης εν τή περιοχή Βορείως Λιμνών προς απαγόρευσιν διαφυγής των συμμοριτών ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ προς ΚΕΡΔΥΛΛΙΑ.

Η αυτή δραστηριότης επί της βορείου ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ κατά τον χρόνον των επί ΚΕΡΔΥΛΛΙΩΝ-ΒΕΡΤΙΣΚΟΥ επιχειρήσεων. Πρός τούτο η Α.Δ.Χ.Κ.Μ. να χρησιμοποιήση δυνάμεις εκ της οικείας περιοχής επιχειρήσεων.

5. Δ Υ Ν Α Μ Ε Ι Σ:

α) Διά την ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΝ

-33 Τάγμα Εθνοφρουράς.

-33α " "

-41 " "

-Οκτώ (8) Λόχοι Χωρ/κής.

-Δύο (2) Ομάδες όλμων ΧΙ Μεραρχίας (Υλικόν -Προσωπικόν - κτήνη)

-Ολμαρχία των 4,2"

-Όλοι οι Σταθμοί Χωρ/κής, ΜΑΥ και ΜΑΔ της περιοχής.

β) Διά τα ΚΕΡΔΥΛΛΙΑ-ΦΛΑΜΟΥΡΙ-ΒΕΡΤΙΣΚΟΝ:

-34 Τάγμα Εθνοφρουράς.

-34α " "

-Επτά (7) Λόχοι Χωρ/κής.

-Όλοι οι Σταθμοί Χωρ/κής, τα ΜΑΥ και τα ΜΑΔ της περιοχής.

-Ολμαρχία των 4,2"

-Ενδεχομένως Ουλαμός Π. Πυρ/κού.

γ) Διά την ζώνην Χ Μεραρχίας (ΚΡΟΥΣΙΑ-ΚΟΡΩΝΑ-ΤΑΒΟΥΛΑΡΗ)

ι) Αι διαθέσιμοι δυνάμεις 35 και 37 Ταξιαρχιών.

ιι) Ενδεχομένως η 36 Ταξιαρχία.

ιιι) Τα ΜΑΥ, ΜΑΔ και όλαι αι στατικά δυνάμεις Χωρ/κής της ζώνης επιχειρήσεων. (Ορεινής-πεδινής).

Π υ ρ ο β ο λ ι κ ό ν:

Το εις την διάθεσίν της Πεδινόν Πυρ/κόν, σύν Ουλαμός (του εν ΘΕΣ/ΝΙΚΗ Π.Π.)

δ) Συμπληρωματικά μέσα. Εις Μηχανικόν και τεθωρακισμένα βάσει των τότε συνθηκών και δυνατοτήτων.

6. ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ:

α) Διευθυνσις επιχειρήσεων:

ι) Τάς επιχειρήσεις 1ης Φάσεως (ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ) θα διευθύνη ο Συν/χης Ιππικού ΣΤΕΡΓΙΟΥ Κ. του Γ' ΣΣ βοηθούμενος υπό του Τακτικού Επιτελείου Α.Δ.Χ.Κ.Μ. (Αντ/χης ΔΙΑΦΑΣ κ.λ.π.) και Επιτελών του ΣΣ.

Ο Α.Δ.Χ.Κ.Μ. θα έχη την Διοίκησιν των δυνάμεων Χωρ/κής του χώρου επιχειρήσεων.

ιι) Τάς επιχειρήσεις 2ας φάσεως θα έχη η Χ Μεραρχία.

Εις την διάθεσιν της Μεραρχίας η Διοίκησις και το Επιτελείον της Α.Δ.Χ.Κ.Μ.

ιιι) Σταθμοί Διοικήσεως των Διευθυντών Επιχειρήσεων κατά την κρίσιν των.

7. ΧΡΟΝΟΣ:

-Έναρξις επιχειρήσεων θα ορισθή υπό του Σ.Σ. Όχι πάντως πρό της 12ης Δεκεμβρίου διά την ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΝ.

Ετοιμότης Τμημάτων εσπέραν 11ης Δεκεμβρίου.

-Αι επιχειρήσεις 2ας φάσεως θα εκτελεσθώσιν ευθύς μετά την εκκαθάρισιν της Χαλκιδικής βάσει νεωτέρας διαταγής μου.

Εάν όμως η 36 Ταξιαρχία αφιχθή εν τη ζώνη του ΣΣ ενωρίτερα, θα καταβληθή προσπάθεια όπως αι επιχειρήσεις συγχρονισθώσιν εις μίαν φάσιν από ΚΡΟΥΣΙΩΝ μέχρι ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ.

8. ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΙΣ

Διά των Μέσων του ΣΣ.

Θα ζητηθή ενίσχυσις και διά των μέσων Στρατιάς.

9. ΠΑΡΑΠΛΑΝΗΣΙΣ

Αι προπαρασκευαί μετά πάσης προσοχής και εχεμυθείας.

Τα τακτικά Στρατηγεία θα κινηθώσιν εις τους Σ.Δ. επιχειρήσεων την Χ ημέραν.

10. ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ - ΔΙΑΧΕΙΡΗΣΙΣ

Μερίμνη Χ Μεραρχίας και Α.Δ.Χ.Κ.Μ.

11. ΕΛΙΓΜΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Διά των Οργανικών μέσων των Μονάδων ενισχυομένων και διά μέσων του ΣΣ.

12. ΣΧΕΔΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Να υποβληθώσιν εντελώς περιληπτικά:

α) Υπό Συν/χου Στεργίου διά την Χαλκιδικήν μέχρι 8 Δ/βρίου

β) Υπό της Χ Μεραρχίας διά τας επιχειρήσεις 2ας φάσεως μέχρι 15 Δεκεμβρίου ε.ε.

13. ΕΙΔΙΚΑΙ ΟΔΗΓΙΑΙ:

α) Ευρυτάτη και συνολική χρησιμοποίησις των Δυνάμεων Χωρ/κής-Μ.Α.Υ.-Μ.Α.Δ. εν τη ζώνη ευθύνης των.

β) Ευρεία και αναγκαστική χρησιμοποίησις των χωρικών προς παρεμπόδισιν τοποθετήσεως ναρκών, ως αι υπ' αριθ. Α.Π. 46887/17-11-47 οδηγίαι του ΣΣ.

γ) Ξερίζωμα της αυτοαμύνης των χωρίων βάσει των εκδοθεισών διαταγών μου.

δ) Δραστηρία και έντονος χρησιμοποίησις των Σταθμών Χωρ/κής και ΜΑΥ εις τας γειτονικάς του χώρου επιχειρήσεων περιοχάς και δη Ανατολικώς του ΣΤΡΥΜΩΝΟΣ ποταμού.

ε) Αι επιχειρήσεις είναι χειμεριναί και ως εκ τούτου επίπονοι, δεδομένου μάλιστα ότι θα είναι μακράς διάρκειας.

Από τας Διοικήσεις εξαρτάται η εξουδετέρωσις των δυσαρέστων του χειμῶνος. Τα μέσα του Στρατού είναι παντοειδή και άφθονα, ενώ οι συμμορίται στερούνται των πάντων.

Πιστεύομεν ότι οι συμμορίται καταδιωκόμενοι συνεχώς την χειμερινήν περίοδον καταστρέφονται ολοσχερώς. Τούτο επιδιώκει το Σ.Σ. και πιστεύει ότι θα έχη ενθέρμους συμπαραστάτας όλας τας Διοικήσεις.

στ) Η προπαρασκευή διά τον ανεφοδιασμόν των μαχομένων να είναι πλήρης και το ρεύμα ανεφοδιασμού συνεχές και αδιάκοπον.

Γ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ
Υποστράτηγος Διοικητής

Διά την ακρίβειαν
Το
Γραφείον Α1
Τ.Σ.Υ.

80

Θέμα: Διδάγματα επί της επιθετικής
επιδεξιότητος
Πρός: ΣΣ, Μεραρχίας, Ταξιαρχίας
Κοιν: ΓΕΣ/Α1, ΧΙ/24, Α2/Σ
Β.Λ.Υ.

ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ
ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ
1^η ΣΤΡΑΤΙΑ
ΙΣ/24/1328/Α1
2 Δεκ 1947

1. Ετονίσθη επανειλημμένως και κατά κόρον, ότι μόνον διά της ΕΠΙΘΕΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΕΩΣ καταρρίπτεται το ηθικόν των συμμοριτών, χάνεται η πρωτοβουλία, γεννάται εις αυτούς η ανησυχία διά την ασφάλειάν των, κινούνται, σταθμεύουν ζούν με εφιάλτας.

2. Αλλ' όταν λέγεται ΕΠΙΘΕΤΙΚΗ ΔΡΑΣΙΣ δεν εννοείται μία βραδυκίνητος ενέργεια με φωνασκίας, με πυράς με προετοιμασίας ατέρμονας, χωρίς σχέδιον, χωρίς ευελιξίαν, χωρίς σκοπόν, χωρίς πληροφορίας, χωρίς αποτελέσματα χειροπιαστά.

Τοιαύται επιχειρήσεις καταντούν ΑΚΑΡΠΟΙ και ΕΠΙΖΗΜΙΟΙ διότι φέρουν αντίθετα αποτελέσματα, καθόσον εις μέν τα τμήματά μας δημιουργείται άθελα η εντύπωσις του ασκόπου, εις δε τον εχθρόν η πεποίθησις, ότι δεν πρέπει να φοβήται ΕΝΑ ΤΟΙΟΥΤΟΝ ΒΡΑΔΥΚΙΝΗΤΟΝ ΚΑΙ ΝΩΧΕΛΗ ΑΝΤΙΠΑΛΟΝ.

Αντιθέτως ΕΠΙΘΕΤΙΚΗ ΔΡΑΣΙΣ ΜΕ ΕΠΙΔΕΞΙΟΤΗΤΑ έχει τους ποθητούς καρπούς διά των οποίων χαλυβδούνται τα τμήματά μας, οι κόποι των, αι κακουχίαι και στερήσεις των αμείβονται και το ηθικόν των συμμοριτών καταρρίπτεται.

3. Τάς αρχάς ταύτας επιβεβαιώνει ο απολογισμός του τριμήνου έργου Αυγούστου Οκτωβρίου μιας Μεραρχίας εκ των εφαρμοζουσών κατά τον καλλίτερον τρόπον τας επιβαλλομένας εις τον αντισυμμοριακόν αγώνα μεθόδους ενεργείας.

Πρόκειται περί της Χ Μεραρχίας, ήτις διαθέτει από ΑΞΙΟΥ μέχρι ΑΛΗ ΜΠΟΥΤΟΥΣ 2 Ταξιαρχίας έναντι συμμοριακών ομάδων δυνάμεως 1600 περίπου

Παρατίθενται τα αποτελέσματα:

-Νεκροί εις χείρας	123
-Αιχμάλωτοι	105
-Παραδοθέντες κατά την διάρκειαν των επιχειρήσεων	26
-Παραδοθέντες γενικώς ένοπλοι	142
-Παραδοθέντες άοπλοι	157
Σύνολον	553

(Δεν υπολογίζονται οι φερόμενοι ως νεκροί εκ καταθέσεων 50 και τραυματίαι 51 σύνολον 101)

Φρονώ ότι ο απολογισμός ούτος είναι λίαν ικανοποιητικός και μαρτυρεί ότι αι επιχειρήσεις διεξάγονται με επιθετικήν επιδεξιότητα.

Δεν θεωρώ άσκοπον να παραθέσω επί πλέον του άνω απολογισμού απόσπασμα δελτίου αποτελεσμάτων μεταγενεστέρων επιχειρήσεων 12-20 Νοεμβρίου της 37 Ταξιαρχίας ανηκούσης εις την ιδίαν Χ Μεραρχίαν.

Κατά το δελτίον τούτο:

Τριλογία του 567 κατανικήσασα και διαλύσασα μικροομάδας του συμμοριακού Τάγματος κατέρχεται την 16/ΧΙ εις τας βάσεις της, οπόθεν αντιληφθείσα άνοδον συμμοριτών επί ΚΡΟΥΣΣΙΩΝ (ΟΡΤΑ-ΚΑΡΑΝ) ανεστράφη και κατέλαβε τούτο εξ εφόδου μετά σκληράν μάχην.

Την 17 και 18/ΧΙ συνεχίσθη η μάχη προστρεξάντων και τμημάτων των 568, 569, 561, 563 και 603 Ταγμάτων.

Τα τμήματα ταύτα κατέλαβον εξ εφόδου την ΛΙΟΥΚΛΑ και διέλυσαν το συμμοριακόν τάγμα το οποίον ετράπη την νύκτα της 18-19/ΧΙ προς δυσμάς διαφυγόν εις ΠΙΟΥΓΚΟΣΛΑΥΙΑΝ εκ της περιοχής ΚΟΡΩΝΑΣ.

Την 19/ΧΙ τα αυτά τμήματα προσέβαλον άνευ αναπαύσεως την συμμοριακήν διλοχίαν ΝΙΓΡΙΤΑΣ-ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ. Κατελήφθησαν εξ εφόδου αι θέσεις της (ΔΙΣΟΡΟΝ) και την νύκτα 19-20 διαλελυμένη διέρρευσε προς Νότον.

Αποτελέσματα των άνω ενεργειών:

Συμμοριτών "Νεκροί 57 καταμετρηθέντες, εξ ων δύο διμοιρίζται και ομαδάρχαι. Αιχμάλωτοι 11 εξ ων 2 διμοιρίζται. Παραδοθέντες 23. (Δεν υπολογίζονται 72 νεκροί εκ πληροφοριών και οι ανάλογοι τραυματίαι). Και ΚΥΡΙΟΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΟΝ ότι επετεύχθη αστραπιαίως η συγκέντρωσις εις το απειλούμενον σημείον των αναγκαίων δυνάμεων".

4. Παρακαλουθώ ότι αι επιτυχίαι της Μεραρχίας συνεχίζονται και ελπίζω να σημειώσῃ μεγαλύτερα αποτελέσματα εις το μέλλον.

Δεν παραγνωρίζω ότι και άλλαι Μ. Μονάδες σημειώνουν ή εσημείωσαν επιτυχίας, αλλ' οφείλω να τονίσω ιδιαιτέρως, ότι παρατηρώ εις τα δελτία επιθετικής δράσεως των περισσοτέρων Μ. Μονάδων ακάρπους και επιπόνους ενεργείας, άνευ αποτελεσμάτων.

Δεν επιθυμώ εις το μέλλον να σημειωθῇ άσκοπος φθορά των Μονάδων, αίτινες προσφέρουν πάν ό,τι ζητηθῇ από αυτάς, αρκεί όμως να γνωρίζουν οι ηγήτορές των το τι θέλουν και να κανονίζουν το πώς το θέλουν.

Διά να επιτύχουν οι ηγήτορες όμως τον σκοπόν τούτον, πρέπει να καταστρώνουν σχέδιον, το οποίον θα στηρίζεται εις την ΘΕΑΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΝ, θα είναι απλούστατον, εύκαμπτον και κεραινοβόλον.

Αυτού έγκειται η όλη τέχνη των και από τας εξετάσεις, τας οποίας δίδουν καθημερινώς εις τους υποδεεστέρους των αυξάνωσιν το κύρος και το γόητρόν των ή χάνουν ανεπανορθώτως την εμπιστοσύνην των.

αντιστράτηγος Βεντήρης

Διά την ακρίβειαν
Α1 Γραφείον
Τ.Σ.Υ.

81

ΘΕΜΑ: Αποτελέσματα αερο-
υποστηρίξεως

Πρός: ΓΕΣ/Α1

Κοιν: Α1/Ι6Δ - Α.Δ.Α.

Δ.Α.Σ. - Ε.Α.

ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ

ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ

1η ΣΤΡΑΤΙΑ

ΙΣ/Ι6Δ/1334/Α1

2.ΧΠ.47

Υποβάλλεται αντίγραφον αποτελεσμάτων αεροπορίας υποστηρίξεως κατά τις επιχειρήσεις Γ'. Σ.Σ. προς γνώσιν.

Κ.Κ.

Ταξίαρχος ΜΠΑΛΟΔΗΜΟΣ

Επιτελάρχης Στρατιάς

Διά την ακρίβειαν

Το Α1 Γραφείον

Τ.Σ.Υ.

ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ

Β' ΣΣ/44066/Ε.Α.

ΒΣΤ Α.Π. 904/27.11.47

ΘΕΜΑ: Αποτελέσματα αεροπορίας υποστηρίξεως

Πρός: Α.Δ.Α-Δ.Α.Σ. Δ.Α.Υ./Σ.Σ.

ΙΙ-ΥΙΙΙ-ΙΧ-ΧΥ-83 Περιοχή

1η Στρατιά/Ε.Α.

1. Μετά την κατάληψιν της οροσειράς ΚΡΑΝΙΑΣ - ΜΟΝΑΧΗΤΙ (Υψοδ. Ι259-Μεγάλη Ράχη-ΤΣΟΥΜΑ-ΚΑΡΑΛΗ-ΦΑΚΙΟΛΙ-ΚΑΡΠΕΝΟΣ) διεπιστώθησαν τα κάτωθι:

(α) Ύπαρξις συνεχούς αμυντικής γραμμής καλώς οργανωμένης και καμοφλαρισμένης.

(β) Εν αυτή ανευρέθησαν θέσεις 32 πολυβολείων μετά σκεπάστρων εκ διπλής σειράς δοκών εκ δένδρων και 1 μέτρου επιχωματώσεως.

(γ) 19 θέσεις πολυβολείων άνευ σκεπάστρων.

(δ) 4 Ολμοβολεία.

(ε) Χαρακώματα βολής ορθίως και γονυπετώς βάλλοντος.

(στ) Ορύγματα συγκοινωνίας.

(ζ) Όπισθεν της αμυντικής ταύτης γραμμής και εις μικράν απόστασιν (200-500 μέτρων) παραπήγματα κεκαλυμμένα εκ λαμαρίνης, εκ κορμών δένδρων και παρηλλαγμένων διά χόρτων και κλάδων δένδρων.

2. (α) Ανευρέθησαν 12 νεκροί (τυφεκιοφόροι και πολυβοληταί συμμοριτών) εντός των πολυβολείων και χαρακωμάτων των φονευθέντων εκ ρουκετών και βομβών και έξ (6) νεκροί εντός των ορυγμάτων.

(β) 15 νεκροί εντός των παραπηγμάτων καταστραφέντων διά 4 ρουκετών.

(γ) Είς απόστασιν 500 μ. Δ. των παραπηγμάτων νωπός τάφος περιλαμβάνων 25 πτώματα αγνώστου ταυτότητος και περίξ τούτου θρόμβοι απεξηραμένων αιμάτων, εξ ου εξαγεται ότι εξετελέσθησαν διά μαχαίρας πλησίον του τάφου είς (1) νεκρός συμμορίτης κατατεμαχισμένος εξ εκρήξεων βλημάτων ή πιθανώς ρουκετών.

3. (α) Ανευρέθησαν 17 τυφέκια

- (β) 5 πάξερ γροθιές
- (γ) 3 κιβώτια πλήρη χειροβομβίδων
- (δ) 5 κιβώτια κενά όλμων 3 ιντσών

4. Ημετέροι απώλειαι 7 οπλίται ελαφρώς τραυματίαι, 1 βαρέως τραυματίας Αξ/κός υποκύψας την επομένην εις τα τραύματά του.

5. Εκ της συγκρίσεως των ημετέρων απωλειών και τοιούτων των συμμοριτών συνάγεται ότι η Αεροπορία είναι το κατ' εξοχήν όπλον διά την εξόντωσιν των συμμοριτών όταν συνεργάζεται στενώς με το Πεζικόν.

6. Ως συντονισμός η έγκαιρος και επίκαιρος υποστήριξις της Αεροπορίας ήτις από πρωίας μέχρις εσπέρας εσφυροκόπει τον εχθρόν και τας ισχυράς αυτού θέσεις υπήρξε η ενδεδειγμένη.

7. Δράττομαι όθεν και πάλιν της ευκαιρίας όπως εκφράσω την ευαρέσκειά μου εις πάντας τους Αξ/κούς, Υπαξ/κούς και σμηνίτας της Βασιλικής αεροπορίας διά τον επιδειχθέντα ζήλον και αυτοθυσίαν και μαχητικότητα των πληρωμάτων, διώξεως συνεργασίας των λαβόντων μέρος εις τας επιχειρήσεις ΚΡΑΝΙΑΣ - ΤΣΟΥΚΑ - ΚΑΡΑΛΗ-MONAXHTI.

Ν. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΥΠΟΣΤΡΑΤΗΓΟΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

Διά την ακρίβειαν
Το Α1 Γραφείον
Τ.Σ.Υ.

82

Θέμα: Αξιοποίησης της μαχητικής
αξίας των μετόπισθεν

Πρός: Τα Σώματα Στρατού, Μεραρχίας,
Ταξιαρχίας, Περιοχάς

Κοιν: ΓΕΣ/Α1
Α1, Α2, Β1, Γ1/Σ - Β.Λ.Υ.

ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ
ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ
1η ΣΤΡΑΤΙΑ
ΙΣ/9/Ι327/Α1
2 Δεκ 1947

1. Η φύσις του αντισυμμοριακού αγώνος επιβάλλει την λήψιν μέτρων ασφαλείας παντός τμήματος εις οιαδήποτε ζώνην και αν ευρίσκεται.

Αι Μ. Μονάδες είναι υποχρεωμένοι να λαμβάνωσι διάταξιν των σχηματισμών των τοιαύτην, ώστε να προστατεύωνται υπό μαχίμων τμημάτων.

Τα μάχιμα τμήματα αποτελούντα το 1/3 περίπου της δυνάμεως εκάστης μονάδος επιβαρύνονται όχι μόνον με την ΜΑΧΗΝ, αλλά και με στατικές αποστολάς καλύψεως των μετόπισθεν.

2. Εκτός εξαιρέσεων, προσβολή των μετόπισθεν γίνεται συνήθως υπό ομάδων συμμοριακών -των ανταρτοομάδων- αίτινες εισδύουσιν εις βάθος έχουν αποστολήν βασικήν να προσβάλουν σταθμούς διοικήσεων και σταθμούς εφοδιασμού, θέσεις πυροβολικού, καταστροφάς τηλεφωνικών γραμμών, καταστροφάς οδών, γεφυρών, ναρκοθετήσεις.

Η ανταρτοομάδα είναι δυνάμεως 10-15 ανδρών με αυτόματα χειροβομβίδες και αναλόγως της αποστολής εφωδιασμένη και με οπλοπολυβόλα.

Η ενέργειά της στηρίζεται εις τον αιφνιδιασμόν και την ενέδραν δεν αγκιστρώνεται. Οι άνδρες της έχουν πόδι ελαφιού, μάτι αετού, πονηρία αλεπούς και απόφασι λεονταριού.

3. Ως είναι γνωστόν οι σχηματισμοί μας σύμφωνα με τας απαιτήσεις και ενός τακτικού πολέμου είναι εξωπλισμένοι εις τρόπον ώστε να αυτασφαλίζονται από αλεξιπτωτιστάς ή και από επιδρομάς ελαφρών τμημάτων, άτινα είναι δυνατόν να εισδύσωσι και προσβάλωσι τα μετόπισθεν.

Εις την σύνθεσιν μιας πεδινής Μεραρχίας:
επί δυνάμεως 8644 Πεζικόν είναι 5724

Συν/μα Αναγν. 495

Πυρ/κόν 347

Λοιπαί Μονάδες 1878

Εις την δύναμιν των λοιπών μονάδων 1878 προβλέπεται ο εξής οπλισμός:

περίστροφα 290

τυφέκια 1229

αυτόματα 460

οπλοπολυβόλα 67

Ασφαλώς ο οπλισμός ούτος δεν προβλέπεται διά στολισμόν των σχηματισμών της Μεραρχίας αλλά διά την αυτασφάλειάν των αρκεί οι άνδρες των σχηματισμών να γνωρίζωσι καλώς την χρήσιν των όπλων και οι διοικηταί των σχηματισμών να λαμβάνωσι τα στοιχειώδη μέτρα ασφαλείας διά την λειτουργίαν ενός σχεδίου πυρός προς απόκρουσιν μιας προσβολής ελαφράς ανταρτοομάδος.

4. Αλλά και εις τον αριθμόν 5724 του Πεζικού, 495 των Συν/των Αναγνωρίσεως και 347 του Πυροβολικού εάν ερευνήσωμεν θα ανεύρωμεν μετόπισθεν και σχηματισμούς οι οποίοι επίσης είναι εξωπλισμένοι και θα καταλήξωμεν εις το συμπέρασμα ότι ύπερ ποτέ

άλλοτε σήμεραν επιβάλλεται όλοι εις μίαν Μ. Μονάδα οι φέροντες όπλα πρέπει να είναι μαχηταί και να μή αναμένωνται τα πάντα από το Πεζικόν πρώτης γραμμής.

Πρέπει με άλλους λόγους να αξιοποιήσωμεν την μαχητικήν αξίαν των σχηματισμών μας εις τρόπον ώστε και ούτοι να μη είναι λεία των συμμοριακών ομάδων αλλ' απειλή (φωτιά).

Χρειάζεται όμως εργασία προς τούτο και ασκήσεις και πάλιν ασκήσεις οπότε θα κατανοηθή πόσην μεγάλην σημασίαν θα έχη να χρησιμοποιήται κατά των συμμοριών κατά τον πλέον καλλίτερον τρόπον ο εις χείρας του Στρατού εμπειπιστευμένος οπλισμός.

5. Αναμένω από τους Διοικητάς Μεραρχιών και Ταξιαρχιών να δώσουν την πρέπεισαν σημασίαν εις το ζήτημα τούτο. Να δοθούν εντολαί ασκήσεις πολλοί συναγερμοί έτοιμα τα όπλα τα ιερά που δίδει και εις αυτούς η Πατρίς. Διότι είν' εντροπή να ζητώμεν από τους μοχθούντας λόχους μας πεζικού να έχουν και ως πρόσθετον προορισμόν να φυλάνε και τους άλλους "ποίους άλλους; αφού έχουν όλοι όπλα; Προσοχή μη τύχη ποτέ καμμία ζημία ως συνέβη 1-2 φορές και κατεπόντισε μεγάλους αρχηγούς. Στάθμευσις έστω και 1 ημέραν; Σχέδιον". Καθένας θα γνωρίζη μεσάνυκτα την θέσιν του με απόδοσιν. Αλλέως που πάμε όταν είμεθα υποχρεωμένοι να φυλάμε την Ελλάδα από Γυθείου- Αδριανουπόλεως, με 7 μόνον Μεραρχίας;

αντιστράτηγος Βεντήρης

Διά την ακρίβειαν
Το ΑΙ Γραφείον
Τ.Σ.Υ.

83

ΥΠΕΡΕΠΕΙΓΟΥΣΑ
ΑΚΡΩΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ
 1η ΣΤΡΑΤΙΑ
 ΙΣ/50/1344/Α1

Θέμα: Επιχειρήσεις ΗΠΕΙΡΟΥ - ΓΡΑΜΜΟΥ
ΜΕΣΟΥ ΑΧΕΛΩΟΥ

Πρός: Β' Σώμα Στρατού

Κοιν: ΓΕΣ/Α1 - Γ1 ΣΣ/Α1
 Α1/50 - Α2 - Δ.Α.Σ.
 Β.Λ.Υ.

4 Δεκεμβρίου 1947

1. Ο υπό του σχεδίου 50/1090/2.ΧΙ.47 τεθείς σκοπός εις το Β' ΣΣ δεν επετεύχθη μέχρι σήμερον πλήρως.

Οι συμμορίται πιεσθέντες εις ΓΡΑΜΜΟΝ και περιοχήν ΖΑΓΟΡΙΩΝ εξεχύθησαν αφ' ενός μέν εις ΗΠΕΙΡΟΝ, αφ' ετέρου δε εις κοιλάδα ΜΕΣΟΥ ΑΧΕΛΩΟΥ με τάσιν να εδραιωθούν εις τας περιοχάς ταύτας.

Δεν αποκλείεται δε να καταβάλουν προσπάθειαν διά να επεκταθούν προς περιοχήν ΧΑΣΙΩΝ και ΚΑΣΤΑΝΟΧΩΡΙΩΝ.

2. Επιβάλλεται, παντί σθένει, ου μόνον η πλήρης εκκαθάρισις της ΗΠΕΙΡΟΥ και της κοιλάδος ΜΕΣΟΥ ΑΧΕΛΩΟΥ, αλλά και η συμπίεσις των εις ΓΡΑΜΜΟΝ συμμοριτών, ώστε, επ' ουδενί λόγω, να δοθή εις τούτους η εντύπωσις, ότι αι Εθνικαί δυνάμεις μετέπεσαν, λόγω του χειμῶνος εις την αδράνειαν.

3. Πρός τον σκοπόν τούτον το Β' ΣΣ θα εκδώση τας διαταγάς του και θα επιμείνη όπως επιτευχθούν τα εξής:

α. ΧΙΙΙ ΜΕΡΑΡΧΙΑ

-Εκκαθαρίση οπωσδήποτε την μολυνθείσαν περιοχήν ΗΠΕΙΡΟΥ απωθούσα τους συμμορίτας πέραν των Αλβανικών συνόρων.

-Αναπροσαρμόση την διάταξίν της, ώστε να είναι εις θέσιν να αντιμετωπίση πάσαν νέαν απόπειραν των συμμοριτών είτε προς ΖΑΓΟΡΟΧΩΡΙΑ - ΚΟΝΙΤΣΑΝ, είτε προς ΜΕΡΟΠΗΝ και Νοτιώτερον.

Διά τούτο σκόπιμον θα ήτο: Μία Ταξιαρχία της έχουσα το κέντρον αντιστάσεως ΚΟΝΙΤΣΗΣ να επιφορτισθή με την κάλυψιν της οδού ΜΕΡΤΖΑΝΗ - ΚΑΛΠΑΚΙ από βορρά.

Μία Ταξιαρχία να επιφορτισθή με την κάλυψιν της αρτηρίας ΚΑΚΑΒΙΑ- ΕΛΑΙΑ με μέτωπον προς Δυσμάς και

Μία Ταξιαρχία από ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ μέχρι ΜΕΤΣΟΒΟΥ έχουσα κεραίας επί των ΖΑΓΟΡΟΧΩΡΙΩΝ εκ Ταγμάτων Εθνοφρουράς.

β. ΙΧ ΜΕΡΑΡΧΙΑ

-Κατόπιν της διαθέσεως εις αυτήν της 72 Ταξιαρχίας να εκκαθαρίση την κατάστασιν ΜΕΣΟΥ ΑΧΕΛΩΟΥ ώστε να καταστή διαθέσιμος η 72 Ταξιαρχία προκειμένου την 14/ΧΙΙ/47 να ευρίσκηται εις ΒΟΛΟΝ προς επιβίβασιν.

-Να αναπροσαρμόση την διάταξίν της ώστε να αντιμετωπίση αποτελεσματικώς πάσαν απόπειραν διεισδύσεως των συμμοριτών εις ΚΟΖΙΑΚΑΝ ή ΧΑΣΙΑ - ΑΝΤΙΧΑΣΙΑ.

γ. ΙΙ ΜΕΡΑΡΧΙΑ

Αναπροσαρμόζουσα την διάταξίν της θα εξακολουθήση επιθετικώς ενεργείας, ιδία προς ΚΑΛΛΟΝΗΝ, προς βελτίωσιν των θέσεών της και με σκοπόν να δώση την εντύπωσιν της επιθετικής δράσεως, ήτις θα πρέπει να διεξάγεται με την επιβαλλομένην επιδεξιότητα.

4. Το Σώμα Στρατού εκ παραλλήλου προς τας ανωτέρω καθορισθείσας ενεργείας θα εξακολουθήση την οργάνωσιν των καθορισθέντων κέντρων αντιστάσεως, τα οποία θα αποτελέσωσι ουχί προμαχώνας διά χειμερινήν αδράνειαν των τμημάτων μας, αλλ' ως καθωρίσθη και εις την υπ' αριθ. 50/1211/16.XI.47 δ/γή μου, αφετηρίας διαρκούς παρενοχλήσεως των συμμοριτών ή και ευρύτερων μελλοντικών επιθετικών εξορμήσεων.

5. Είς ό,τι αφορά την δημιουργίαν των εφεδρειών χωρίς να εγκαταλειφθή ο προς τούτο σκοπός -ως καθωρίσθη διά της ανωτέρω 50/1211 διαταγής- λεπτομέρειαί πάντως θα καθορισθούν βραδύτερον.

Εκείνο που προέχει σήμερον είναι η πραγματοποίησις των προθέσεων των αναγραφομένων εις την παράγραφον 2 της παρούσης.

6. Το Β' Σώμα Στρατού τας εκδοθησομένας διαταγάς του ως και πάσαν πρότασιν προς πραγματοποίησιν των διά της παρούσης καθοριζομένων υποβάλη ημίν το ταχύτερον.

αντιστράτηγος Βεντήρης

Διά την ακρίβειαν
Το Α1 Γραφείον
Τ.Σ.Υ.

84

ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ
ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟΝ

ΘΕΜΑ: Συγκρότησις Δ/σεως
Εθνοφρουράς Θράκης.
ΠΡΟΣ: Α3, Α9, Α1, Β1, Γ4/ΓΕΣ, Γ' ΣΣ
ΚΟΙΝ: ΓΔΥΣ- Ζ' Κλάδος ΓΔΥΣ
ΓΕΣ/Γραφ. Δ/σεις Β12,
Β4, 1η Στρατιά, ΒΣΑ/Σ.Ο.Η.Π.Ε.

Αριθ. Τηλ. 33072
ΓΕΝ. ΕΠΙΤ. ΣΤΡΑΤΟΥ
Α Θ Η Ν Α Σ
ΓΕΣ/12193/Α3/Ι-Ι
α/α 15
4 Δεκεμβρίου 1947

1. Συγκροτείται Στρατηγείον Εθνοφρουράς υπό τον τίτλον "ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΕΘΝΟΦΡΟΥΡΑΣ ΘΡΑΚΗΣ"
Σύνθεσις: ΓΚΧ/Ν.Δ./2/1 με έδραν την Αλεξανδρούπολιν.
2. Η ως άνω Δ/σις θα συγκροτηθή ως ακολούθως:
 - α) Προσωπικόν: μερίμνη του Β' Κλάδου ΓΕΣ.
 - β) Οχήματα - Οπλισμός: μερίμνη της Α3/ΓΕΣ.
 - γ) Υλικά διαβιβάσεων: μερίμνη της Α9/ΓΕΣ.
 - δ) Λοιπά Υλικά: μερίμνη του Γ' Κλάδου ΓΕΣ και Γ' ΣΣ (βασικόν υλικόν).
3. Περιοχή Ευθύνης: Θα καθωρισθή υπό της Α1/ΓΕΣ.
4. Οργάνωσις Διοικήσεως: υπ' αυτήν θα υπάγονται τα κάτωθι Τάγματα.

-35ον Τάγμα Εθνοφρουράς	(Ξάνθης)
-36ον " "	(Κομοτινής)
-37ον " "	(Σαππών)
-38ον " "	(Σουφλίου)
-39ον " "	(Διδυμοτείχου)
-40ον " "	(Ορεστιάδος)
5. Υπαγωγή: Η Δ/σις Εθνοφ. Θράκης θα υπάγεται υπό την VII Μεραρχίαν.
6. Αρμοδιότης και δικαιοδοσία: Η τοιαύτη Δ/τού Μεραρχίας.
7. Ο Ζ' Κλάδος Γ.Δ.Υ.Σ. παρακαλείται να προκαλέση τας δεούσας διαταγάς διά τα χρηματικά ζητήματα του συγκροτούμενου Στρατηγείου προβλεπομένου οικονομικώς αυθυπάρκτου.
8. Έναρξις λειτουργίας: από 15 Δ/κεμβρίου ε.ε.

Δ. ΓΙΑΤΖΗΣ
Αντιστράτηγος
Α. ΓΕΣ

Β.Π.
Ο
ΤΜΗΜΑΤΑΡΧΗΣ ΓΕΣ/Α3//1-1
Τ.Σ.Υ.

85

ΓΕΝΙΚΟΝ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟΝ ΣΤΡΑΤΟΥ
Δ/ΣΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (Α1)

Π Ι Ν Α Ξ

Των από Μαρτίου 1947 μέχρι τέλους Ν/βρίου 1947 γενομένων επιχειρήσεων.
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣΧΕΔΙΑΣΜΕΝΑΙ

Α/Α	Συνθηματικόν Επιχειρήσεως	Περιοχή	Δυνάμεις αίτινες έλαβον μέρος	Δ/νσις Επιχειρ.	Χρονολογία
1.	Επιχείρησις ΒΕΡΜΙΟΥ	Βέρμιον	8 Τάγ. Στρατού 3 Ούλ. Πεδ. Πυρ. Τμήμα Συν/τος Αν.	ΧΙ Μερ.	22-2-47 με 12-3-47
2.	ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ	ΟΙΤΗ- ΓΚΙΩΝΑ	3 Τάγ. Στρατού 1 Τάγ. Χωρ/κής Πυρ/χία 4,2"	Α' ΣΣ	Καθ' όλον τον Μάρτιον 1947
3.	ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ	ΔΟΜΟΚΟΣ ΦΟΥΡΝΑ ΚΕΔΡΟΣ	6 Τάγμ. Στρ. Μοίρα Πεδ. Πυρ.	Α' ΣΣ	Καθ' όλον τον Μάρτιον 1947
4.	ΑΕΤΟΣ	ΔΥΤΙΚΗ ΟΡΕΙΝΗ ΘΕΣΣΑΛΙΑ	20 Τάγ. Στρ. 4 Λ.Ο.Κ. 2 Συν/τα Π. Πυρ. 2 Συν/τα Αναγν. 3 Λόχ. Πολ/λων 2 Μοίρ. Ολμ. 4,2"	1 ^η Στρατιά	9-4-47 με 10-5-47
5.	ΣΠΟΥΡΓΙΤΗΣ	ΟΡΘΡΥΣ	Λόχος 611 Τάγμ. Λόχος συνοδείας Στρατιάς 2 Ουλ. Τεθ/νων	1η Στρατιά	23-4-47 με 28-4-47
6.	ΦΙΛΙΠΠΟΣ	ΒΕΡΜΙΟΝ	7 Τάγμ. Στρατού και Χωρ/κής Τμήματα Πυρ/κού	Γ' ΣΣ	23-4-47 με 1-5-47
7.	ΧΕΛΙΔΩΝ	Δ. και Α. ΜΕΓΔΟΒΑ ΒΑ υψώμ. ΡΕΝΤΙΝΑΣ	3 Τάγματα και Πυρ/κόν	Β' ΣΣ	1-5-47 με 23-5-47
8.	ΙΕΡΑΞ	ΧΑΣΙΑ ΑΝΤΙΧΑΣΙΑ	20 Τάγμ. Στρατού Άπαντα τα εις την διάθεσιν του Β' ΣΣ μέσα υποστηρίξεως.	Β' ΣΣ	11-5-47 με 27-5-47
9.	ΠΕΛΑΡΓΟΣ	ΡΟΥΜΕΛΗ	6 Τάγ. Στρ. 3 Τάγ. χωρ/κής	85 Περ.	11-5-47 με 19-6-47
10.	ΠΟΥΚΑΤ ΝΤΑΓ	ΠΟΥΚΑΤ- ΝΤΑΓ	12 Λόχοι 3 Λ.Ο.Κ.	VII Μερ.	31-5-47 με 18-6-47

A/A	Συνθηματικών Επιχειρήσεως	Περιοχή	Δυνάμεις αίτινες έλαβον μέρος	Δ/νσις Επιχειρ.	Χρονολογία
11.	ΠΕΛΑΡΓΟΣ Β.	ΠΗΛΙΟΝ ΟΣΣΑ	2 Τάγ. Στρατού 1 Τάγ. Χωρ/κής 10 Λόχοι ΚΒΕΕ 1 Λ.Ο.Κ.	3η Ταξ.	7-6-47 με 15-6-47
12.	ΕΛΑΦΟΣ	ΚΑΜΒΟΥΝΙΑ	2 Τάγματα και Πυρ/κόν	II Μερ.	7-6-47 με 10-6-47
13.	ΚΥΚΝΟΣ	ΠΙΕΡΡΙΑ ΟΛΥΜΠΟΣ	14 Τάγ. Στρ. 2 Μοίραι Π. Πυρ. 2 Ολμ/χίαι 4.2" 1 Λόχος Πολ/λων 2 Ιλαι Αναγ/σεως Μονάδες Χωρ/κής και ΜΑΥ	Β' ΣΣ	12-6-47 με 3-7-47
14.	ΚΟΡΑΞ	ΠΙΝΔΟΣ ΓΡΑΜΜΟΣ ΚΟΝΙΤΣΑ ΜΠΟΥΡΑΖΑΝΙ ΖΑΓΟΡΙΑ	11 Τάγ. Στρ. Μοίρα Π. Πυρ. 2 Ολμ/χίαι 4.2" 1 Ίλη Αναγν. 1 Λόχος Πολ/λων	Β' ΣΣ	8-6-47 με 12-6-47 και 28-6-47 με 3-8-47
15.	Επιχειρήσεις ΜΠΕΛΕΣ	ΜΠΕΛΕΣ (διά διευκόλυνσιν Ο.Η.Ε.)	2 Τάγματα και Πυρ/κόν	X Μερ.	5-7-47 με 8-7-47
16.	ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ	ΒΕΡΜΙΟΝ ΠΑΙΚΟΝ ΚΡΟΥΣΙΑ ΚΑΙΜΑΚΤΣΑΛΑΝ	15 Τάγματα και Πυρ/κόν	Γ' ΣΣ	26-8-47 με 10-9-47 (1 ^η φάσις) μέχρι 5-10-47 (2α φάσις)
17.	ΠΥΡΓΟΙ	ΣΤΕΝΑ ΠΕΤΡΑΣ	1 Τάγμα-Πυρ/κόν	3I Ταξ.	28-8-47 με 1-9-47
18.	Επιχειρήσεις VII Μερ/χίας	α) Μεταξύ ΣΟΥΦΛΙΟΥ ΚΟΜΟΤΙΝΗΣ β) Μεταξύ ΞΑΝΘΗΣ ΚΟΜΟΤΙΝΗΣ γ) Β. ΠΑΠΑΔΩΝ	3 Τάγματα 3 Τάγματα 5 Λόχοι	27 Ταξ. 26 Ταξ. 25 Ταξ.	5-9-47 με 10-9-47
19.	ΒΥΡΩΝ	ΒΙΤΣΙ	5 Τάγματα Στρατού και Χωρ/κής	XV Μερ.	11-9-47 με 20-9-47
20.	ΠΑΪΚΟΝ	Όρος ΤΣΑΛΝΤΑΓ	2 Τάγματα Στρατού και Χωρ/κής	26 Ταξ.	11-9-47 με 20-9-47
21.	ΚΕΝΤΑΥΡΟΣ	ΠΙΕΡΡΙΑ - ΑΝΩ ΟΛΥΜΠΟΣ	2 Τάγ. Στρατού	51 Ταξ.	14-9-47 με 18-9-47
22.	Εξερεύνησις ΚΡΟΥΣΙΩΝ	ΚΡΟΥΣΙΑ	2 Τάγματα	37 Ταξ.	19-8-47 με 6-9-47

Α/Α	Συνθηματικών Επιχειρήσεως	Περιοχή	Δυνάμεις αίτινες έλαβον μέρος	Δ/νσις Επιχειρ.	Χρονολογία
23.	ΟΡΒΥΛΟΣ	ΜΕΤΑΞΑΔΕΣ Μικ. Δέρειον ΜΠΑΜΠΑΛΑΡ	2 Τάγματα	VIII Μερ.	6-9-47 με 3-10-47
24.	ΛΕΥΚΑΣ	επί ΚΑΣΤΑΝΟ- ΧΩΡΙΩΝ	3 Τάγματα	XV και II Μερ.	19-9-47 με 24-9-47
25.	ΕΒΡΟΣ (ΛΑΪΛΙΑ)	Βορ. ΣΕΡΡΩΝ - ΣΙΔΗΡ/ ΣΤΡΟΥ	2 Τάγματα	35 Ταξ.	24-9-47 με 28-9-47
26.	ΚΟΤΖΑ-ΟΡΜΑΝ	δασώδης περιοχή εκβολών ΝΕΣΤΟΥ	2 Τάγματα	26 Ταξ.	24-9-47 με 30-9-47
27.	ΠΑΓΓΑΙΟΥ	Περιοχή ΡΟΔΟΛΕΙΒΟΣ	2 Τάγματα Στρατού και Χωρ/κής	X Μερ/χία	7-10-47 συνεχίζεται
28.	ΒΕΛΟΣ	ΖΑΓΟΡΙΑ ΒΟΪΟΝ ΓΡΑΜΜΟΣ ΒΙΤΣΙ	7 αποσπάσματα κρούσεως, 2-3 ταγμάτων έκαστον. (ΠΥΡΣΟΓΙΑΝΝΗΣ- ΜΕΤΣΟΒΟΥ- ΚΡΑΝΙΑΣ- ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΥ- ΔΑΜΑΣΚΗΝΙΑΣ- ΠΤΟΛΕΜΑΙΔΟΣ- ΒΕΥΗΣ). Λόγω εισόδου συμμ/κών δυνάμεων από ΓΡΑΜΜΟΥ εις ΖΑΓΟΡΙΑ ΤΖΟΥΜΕΡΚΑ και εξ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ εις περιοχήν ΑΧΕΛΩΟΥ, η εκτέλεσις περιωρίσθη μόνον εις την II Μεραρχίαν Η VII και IX ενεπλάκησαν εις αγώνας κατά των εισβαλόντων συμ/των εις Άγραφα - Τζουμέρκα - Ζαγόρια - Μιτσικέλι. Μέρος ταύτης η επιχείρησις ΒΥΡΩΝ.	1η Στρατιά	10-8-47 με 25-9-47
29.	ΤΙΓΡΙΣ	ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ	8 Τάγματα		
30.	ΛΑΙΛΑΨ	ΒΑΡΔΟΥΣΙΑ- ΓΚΙΩΝΑ-ΟΙΤΗ ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΟ υψίπεδον ΣΜΟΚΟΒΟΥ ΡΕΝΤΙΝΑΣ	110 Λόχοι	1η Στρατιά	1-9-47 με 12-10-47

A/A	Συνθηματικών Επιχειρήσεως	Περιοχή	Δυνάμεις αίτινες έλαβον μέρος	Δ/νσις Επιχειρ.	Χρονολογία
31.	Εκκαθ. επιχ/σις	ΠΙΕΡΙΑ	2 Τάγματα	51 Ταξ/χία	3-10-47 με 5-10-47
32.	ΟΡΒΥΛΟΣ	ΜΕΤΑΞΑΔΕΣ ΔΕΡΙΟΝ	3 Τάγματα	27 Ταξ/χία	3-10-47 με 8-10-47
33.	Επιθ. αναγνώρισις	ΒΟΓΑΤΣΙΚΟΥ	2 Τάγματα	73 Ταξ/χία	4-10-47 με 6-10-47
34.	Επιθ. αναγνώρισις	ΚΑΣΤΑΝΟΧΩΡΙΑ	1 Τάγμα	II Μερ.	6-10-47 με 8-10-47
35.	Επιθ. αναγνώρισις	ΒΕΝΤΖΙΑ	1 Τάγμα	XV Μερ.	6-10-47 με 8-10-47
36.	Επιθ. αναγνώρισις	ΒΕΡΝΟΥ ΠΙΣΟΔΕΡΙ	2 Τάγματα	XV Μερ.	6-10-47 με 9-10-47
37.	Επιθ. αναγνώρισις	ΟΛΥΜΠΟΣ ΚΙΣΣΑΒΟΣ	2 Τάγματα	36 Ταξ.	10-10-47 με 14-10-47
38.	Δίωξις	ΒΙΤΣΙ	1 Τάγμα	XV Μερ.	16-10-47 με 17-10-47
39.	Επιθ. αναγνώρισις	ΚΡΟΥΣΙΑ	1 Τάγμα	37 Ταξ.	16-10-47 με 18-10-47
40.	Εκκαθάρισις	ΒΟΥΡΙΝΟΣ	2 Τάγματα	XV Μερ.	17-10-47 με 19-10-47
41.	Δίωξις	ΠΟΡΡΟΪΩΝ	1 Τάγμα	37 Ταξ.	17-10-47 με 18-10-47
42.	Δίωξις	ΝΙΓΡΙΤΑΣ	3 Λόχοι Χωρ/κής	ΑΔΧΚΜ	17-10-47 με 19-10-47
43.	Δίωξις	ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΟΥ	1 Τάγμα	85 Περιοχή	19-10-47 με 22-10-47
44.	Επιθ. αναγνώρισις	ΠΙΣΟΔΕΡΙΟΥ	1 Τάγμα	45 Ταξ.	20-10-47 με 19-10-47
45.	Επιθ. αναγνώρισις	ΑΡΔΕΑΣ	1 Τάγμα	32 Ταξ.	20-10-47 με 22-10-47
46.	Εκκαθάρισις	ΠΑΪΚΟΥ	2 Τάγματα	33 Ταξ.	22-10-47 με 24-10-47
47.	Επιθετική Αναγνώρισις	ΚΟΝΙΤΣΗΣ	1 Τάγμα	43 Ταξ.	23-10-47 με 24-10-47
48.	Συμπλοκή	ΚΡΟΥΣΙΑ	2 Τάγματα	37 Ταξ.	24-10-47 με 26-10-47
49.	Δίωξις	ΓΙΑΝΝΙΤΣΑ	2 Τάγματα	31 Ταξ.	25-10-47 με 26-10-47

A/A	Συνθηματικών Επιχειρήσεως	Περιοχή	Δυνάμεις αίτινες έλαβον μέρος	Δ/νσις Επιχειρ.	Χρονολογία
50.	Επιθετική Αναγνώρισις	ΚΟΝΙΤΣΗΣ	1 Τάγμα	43 Ταξ.	25-10-47 με 26-10-47
51.	Εκκαθαριστική Επιχειρήσις	ΕΛΙΚΩΝ	12 Λόχοι	3 Ταξ.	1-11-47 με 4-11-47
52.	Εκκαθαριστική Επιχειρήσις	ΛΑΧΑΝΑ	2 Τάγματα	Χ Μερ.	1-11-47 με 3-11-47
53.	Εκκαθαριστική Επιχειρήσις	ΛΑΪΛΙΑ Α. ΒΡΟΝΤΟΥ	1 Τάγμα	Χ Μερ.	2-11-47 με 5-11-47
54.	Μάχη	ΑΜΦΙΣΣΗΣ	2 Τάγματα	3 Ταξ.	3-11-47 με 5-11-47
55.	Εκκαθαριστική Ενέργεια	ΕΛΙΚΩΝΟΣ	10 Λόχοι	3 Ταξ.	7-11-47 με 10-11-47
56.	Επιχειρήσις ΓΙΑΝΝΙΤΣΑ	ΠΑΠΑΔΩΝ	6 Λόχοι	VII Μερ.	9-11-47 με 14-11-47
57.	Εκκαθαριστική Επιχειρήσις	ΜΕΛΙΣΙ ΓΡΕΒΕΝΑ	1 Τάγμα	IX Μερ.	10-11-47 με 12-11-47
58.	Εκκαθαριστική Επιχειρήσις	ΜΕΝΟΙΚΙΟΥ	2 Τάγματα	Χ Μερ.	10-11-47 με 12-11-47
59.	ΕΡΙΝΥΣ	ΓΡΑΜΜΟΣ	16 Τάγματα Πυρ/κόν Ορ. Πυρ/ κόν Όλμοι 4.2" Λόχοι Πολυβόλων Λόχος Μεταφορών Αεροπορία	Β' ΣΣ	11-11-47
60.	Μάχη ΜΕΤΣΟΒΟΥ	ΜΕΤΣΟΒΟΥ	12 Τάγματα Πυρ/κόν κλπ. Αεροπορία	Β' ΣΣ	12-10-47 με 10-11-47
61.	Εκκαθαριστική Ενέργεια	ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ	1 Τάγμα	XV Μερ.	16-11-47 με 18-11-47
62.	Εκκαθαριστική Επιχειρήσις	ΖΕΜΕΝΟΥ	15 Λόχοι 4 Λ.Ο.Κ.	3 Ταξ.	11-11-47 με 15-11-47
63.	Εκκαθαριστική Ενέργεια	ΛΙΔΩΡΙΚΙΟΥ	1 Τάγμα 1 Λ.Ο.Κ.	3 Ταξ.	21 με 23-11-47
64.	ΓΥΨ	ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ	4 Τάγματα 16 Λ.Ο.Κ. Πυρ/κόν Αεροπορία	85 Περιοχή	22-25/11/47
65.	Εκκαθαριστική Ενέργεια	ΕΛΙΚΩΝΟΣ	3 Τάγματα	3 Ταξ.	30-11-47 με 3-12-47
66.	Εκκαθαριστική Ενέργεια	ΕΛΙΚΩΝΟΣ	2 Τάγματα 3 Ταξ.	22 Ταξ.	2-8/12/47
67.	Εκκαθαριστική Ενέργεια	ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΥ	1 Τάγμα (22 Ταξ.)	22 Ταξ.	1-3/12/47

A/A	Συνθηματικών Επιχειρήσεως	Περιοχή	Δυνάμεις αίτινες έλαβον μέρος	Δ/νσις Επιχειρ.	Χρονολογία
68.	Δίωξις	ΜΕΤΣΟΒΟΝ ΜΑΛΑΚΑΣΙ	2 Τάγματα	ΙΧ Μερ.	2-6/12/47
69.	Επιθετική Αναγνώρισις	ΤΕΜΠΗ ΣΤΟΜΙΟΝ	2 Τάγματα	Τ.Σ. ΤΥΡΝΑΒΟΥ	10-14/12/47
70.	Μάχη	ΚΟΝΙΤΣΗΣ	ΚΟΝΙΤΣΗΣ	VIII Μερ.	1-15/12/47
71.	Εκκαθαριστικάί Ενέργειαι	ΚΑΣΙΔΙΑΡΗ ΤΣΑΜΑΝΤΑ	VIII Μεραρχία	VIII Μερ.	1-15/12/47
72- 75	Εκκαθαριστικάί Ενέργειαι	ΦΛΩΡΙΝΑ ΑΜΥΝΤΑΙΟ ΚΑΣΤΟΡΙΑ	XV Μεραρχίας	XV Μερ.	1-15/12/47
76.	Εκκαθαριστική Επιχειρήσις	ΠΑΓΓΑΙΟΥ	2 Τάγματα	VII Μερ.	4-9/12/47
77.	Εκκαθαριστική Επιχειρήσις	Β. ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	26 Ταξιαρχία (συν 1 Τάγμα)	26 Ταξ.	7-9/12/47
78.	Εκκαθαριστική Επιχειρήσις	ΚΡΟΥΣΙΑ	2 Τάγματα	37 Ταξ.	4-12/12/47
79.	Εκκαθαριστική Επιχειρήσις	ΜΕΝΟΙΚΙΟΥ	2 Τάγματα συν	35 Ταξ.	10-12/12/47
80.	Εκκαθαριστικάί Επιχειρήσεις	ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ Β. ΠΕΛ/ΝΗΣΟΣ	72 Ταξ. Συν	81 Περιοχή	2ον 15ήμερον 12
81- 87.	Εκκαθαριστικάί Επιχειρήσεις	ΑΝ. ΡΟΥΜΕΛΗ	1 Τάγμα ως 3	85 Περιοχή	2ον 15ήμερον 12
88.	Μάχαι	ΠΡΟΣΤΟΒΑ ΘΕΡΜΟΥ	3 Τάγματα συν	86 Περιοχή	23-30/12/47
89- 92.	Εκκαθαριστικάί Επιχειρήσεις	ΟΡΛΙΑΚΑΣ ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΥ	1-3 Τάγματα	II Μερ.	2ον 15ήμερον 12
93- 95.	Εκκαθαριστικάί Επιχειρήσεις	ΚΟΥΤΣΟΥΦΛΙΑΝΗ ΜΑΛΑΚΑΣΙ ΙΤΑΜΟΣ	1-3 Τάγματα	ΙΧ Μερ.	2ον 15ήμερον 12
96- 98.	Εκκαθαριστικάί Επιχειρήσεις	ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ ΦΛΩΡΙΝΗΣ ΑΡΝΙΣΣΗΣ	1-3 Τάγματα	XV Μερ.	2ον 15ήμερον 12
99- 100.	Εκκαθαριστικάί Επιχειρήσεις	Συνέχισης ΚΟΝΙΤΣΗΣ ΤΣΑΜΑΝΤΑ ΜΟΥΡΓΚΑΝΑΣ	VIII Μεραρχία	VIII Μερ.	2ον 15ήμερον 12
101.	Εκκαθαριστικάί Επιχειρήσεις ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	Β. ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	3 Τάγματα	26 Ταξ.	23-30/12/47
102.	Εκκαθαριστικάί Επιχειρήσεις	ΣΟΥΦΛΙ Μικρό ΔΕΡΕΙΟΝ	27 Ταξιαρχία 2 Τάγματα συν		2ον 15ήμερον 12

Α/Α	Συνθηματικών Επιχειρήσεως	Περιοχή	Δυνάμεις αίτινες έλαβον μέρος	Δ/νσις Επιχειρ.	Χρονολογία
103.	Εκκαθ. Επιχ. ΟΡΦΕΥΣ	ΒΑ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	2 Τάγματα συν	Χ Μερ.	18-27/12/47
104- 105.	Εκκαθαριστικάί Επιχειρήσεις	ΠΙΕΡΡΙΑ ΧΑΔΟΒΑ	1-2 Τάγματα	51 Ταξ.	2ον 15ήμερον 12
106.	Εκκαθ. Επιχ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ συνεχίζεται	Β. ΠΕΛ/ΝΗΣΟΣ	5 Τάγματα	81 Περιοχή	2ον 15ήμερον 12
107- 108.	Εκκαθ. Επιχ.	ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΟΝ	2 Τάγματα	3 Ταξ.	1ον 15ήμερον 48
109- 111.	Εκκαθ. Επιχ.	ΑΝ. ΡΟΥΜΕΛΗ	1-2 Τάγματα	85 Περιοχή	1ον 15ήμερον 48
112.	Μάχη	ΠΕΝΤΑΚΟΡΦΟ (ΑΡΑΧΩΒΑ)	2 Τάγματα	86 Περιοχή	2ον 15ήμερον 12
113.	Εκκαθ. Επιχ.	ΚΑΣΤΑΝΟ- ΧΩΡΙΑ	2 Τάγματα	II Μερ.	1ον 15ήμερον 48
114.	Μάχαι	Συνέχεια ΚΟΝΙΤΣΗΣ	VIII Μεραρχία		1ον 15ήμερον 48
115.	Εκκαθ. Επιχ.	ΜΑΛΑΚΑΣΙ ΜΕΤΣΟΒΟΥ	1-2 Τάγματα	IX Μερ.	1ον 15ήμερον 48
116- 117.	Εκκαθ. Επιχ.	Δ. ΟΡΕΙΝΗ ΘΕΣΣΑΛΙΑ	1-2 Τάγματα	IX Μερ.	1ον 15ήμερον 48
118.	Εκκαθ. Επιχ.	ΝΕΣΤΟΡΙΟΝ ΚΑΣΤΟΡΙΑ	1 Τάγμα συν	XV Μερ.	1ον 15ήμερον 48
119- 122.	Εκκαθαριστικάί Επιχειρήσεις	ΠΑΓΓΑΙΟΥ ΣΟΥΦΛΙΟΥ ΚΟΜΟΤΙΝΗΣ ΠΑΡΑΝΕΣΤΙΟΥ	1-3 Τάγματα	VII Μερ.	1ον 15ήμερον 48
123- 127.	Εκκαθαριστικάί Επιχειρήσεις	ΚΡΟΥΣΙΑ ΜΕΝΟΙΚΙΟΝ ΔΟΪΡΑΝΗ Β. ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	1-3 Τάγματα	Χ Μερ.	2ον 15ήμερον 48
128- 129.	Εκκαθαριστικάί Επιχειρήσεις	ΒΕΡΜΙΟΝ ΠΑΪΚΟΝ	1-3 Τάγματα	XI Μερ.	2ον 15ήμερον 48
130.	Εκκαθ. Επιχ.	ΠΙΕΡΡΙΑ	1 Τάγμα συν	51 Ταξ.	2ον 15ήμερον 48
131.	Εκκαθ. Επιχ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ	συνεχίζεται	5 Τάγματα	81 Περιοχή	2ον 15ήμερον 48
132.	Εκκαθ. Επιχ.	ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ	1 Τάγμα	85 Περιοχή	2ον 15ήμερον 48
133.	Εκκαθ. Επιχ.	ΟΡΘΡΥΟΣ	1 Τάγμα	85 Περιοχή	25-27/1/48

A/A	Συνθηματικών Επιχειρήσεως	Περιοχή	Δυνάμεις αίτινες έλαβον μέρος	Δ/νσις Επιχειρ.	Χρονολογία
134.	Μάχη	ΠΛΑΤΑΝΟΣ	1 Τάγμα συν	86 Περιοχή	17-18/1/48
135.	Μάχη	ΑΓ. ΒΛΑΣΙΟΣ	2 Τάγματα	86 Περιοχή	31-1/1/48
136.	Εκκαθ. Επιχ.	ΚΑΣΤΑΝΟ- ΧΩΡΙΟΝ	2 Τάγματα	II Μερ.	16-18/1/48
137.	Εκκαθ. Επιχ.	ΚΑΣΤΑΝΟ- ΧΩΡΙΟΝ	2 Τάγματα	XV Μερ.	16-18/1/48
138.	Εκκαθ. Επιχ.	ΟΣΣΗΣ	2 Τάγματα	Τ.Σ. ΤΥΡΝΑΒΟΥ	17-19/1/48
139.	Εκκαθ. Επιχ.	ΚΑΡΑ ΟΓΛΑΝ	1 Τάγμα	VII Μερ.	15-17/1/48
140.	Εκκαθαριστικάί Επιχειρήσεις	ΣΚΑΛΩΤΗΣ ΚΑΡΑ ΟΓΛΑΝ ΠΑΓΓΑΙΟΝ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ ΚΡΟΥΣΙΩΝ ΚΕΡΔΥΛΛΙΩΝ ΤΖΕΝΑΣ Β. ΠΙΕΡΡΙΩΝ	1-3 Τάγματα	Υπό των αντιστ. Μεραρχ.	2ον 15ήμερον 48

Ήτοι σύνολον προσχεδιασμένων επιχειρήσεων από Μαρτίου 1947 μέχρι τέλους Ιανουαρίου 1948 καθ' ας έλαβον μέρος δυνάμεις Στρατού από Τάγματος και άνω (148) εκατόν τεσσαράκοντα οκτώ.

ΜΗ ΠΡΟΣΧΕΔΙΑΣΜΕΝΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Εκτελεσθείσαι μή προσχεδιασμέναί επιχειρήσεις, μικροσυμπλοκαί εξερευνήσεις αποκρούσεις επιθέσεων, ενοχλήσεις και διώξεις και γενικώς ενέργειαι εις άς έλαβον μέρος τμήματα Στρατού και Χωρ/κής δυνάμεως μικροτέρας τάγματος εν τη ζώνη ευθύνης εκάστου Σ.Στρατού.

Α' Σ Ω Μ Α Σ Τ Ρ Α Τ Ο Υ
177

Β' Σ Ω Μ Α Σ Τ Ρ Α Τ Ο Υ
603

Γ'. Σ Ω Μ Α Σ Τ Ρ Α Τ Ο Υ
556

Σύνολον εκτελεσθεισών ως ανωτέρω μικροεπιχειρήσεων από Μαρτίου 1947 μέχρι τέλους Ιανουαρίου 1948 = 1336.

ΒΣΤ 902/Ι6 Φεβρουαρίου 1948
Ο

Α' Βοηθός Αρχηγού Κλάδου Α'

ΓΕΝΙΚΟΝ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟΝ ΣΤΡΑΤΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ Α1/ΓΕΣ

ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

Εκτελεσθεισών μή προσχεδιασμένων επιχειρήσεων, μικροσυμπλοκών εξερευνήσεων, αποκρούσεων επιθέσεων, ενοχλήσεων και διώξεων και γενικώς ενεργειών ας έλαβον μέρος τμήματα Στρατού και Χωρ/κής μικρότερα ΤΑΓΜΑΤΟΣ, εν τη ζώνη ευθύνης Στρατού.

Α'. Σ Ω Μ Α Σ Τ Ρ Α Τ Ο Υ

Περιοχαί	Μάρ.	Απρ.	Μάιος	Ιούν.	Ιούλ.	Αύγ.	Σεπτ.	Οκτ.-Νοε.	Σύνολον
Αττικής								2	2
Μυτιλήνης	2	2	1	--	1	--	--	--	6
Πελοπόννησος	5	1	2	1	--	--	--	3	12
Κρήτη	2	3	4	3	--	2	--	9	23
Ξυνιάς	1	--	--	--	1	--	--	--	2
Οίτη-Γκιώνα-Βαρδούσια	1	1	--	--	--	1	--	12	17*
Παρνασσός	1	--	--	2	3	1	1	1	9
Ναυπακτία	--	2	--	1	--	--	--	--	3
Αγρίνιον	--	--	--	--	--	--	--	3	3
Καλλίδρομον	--	--	1	--	1	1	1	--	4
Ελικών	--	--	1	--	--	1	--	3	5
Καρπενήσι-Τυμφρηστός	1	2	--	3	1	3	--	4	14
Τριχωνίδος	--	--	--	1	--	--	--	--	1
Ξηρόμέρο	--	--	--	2	--	--	--	--	2
Ευβοίας	--	--	--	--	--	--	--	6	6
Σάμος	--	--	--	2	1	--	1	--	4
Αμφιλοχία	--	--	--	--	--	1	--	--	1
Αμφίκλεια	--	--	--	--	--	--	--	3	3

Σ ύ ν ο λ ο ν

117

Β'. Σ Ω Μ Α Σ Τ Ρ Α Τ Ο Υ

Περιοχαί	Μάρ.	Απρ.	Μάιος	Ιούν.	Ιούλ.	Αύγ.	Σεπτ.	Οκτ.-Νοε.	Σύνολον
Λάρισα	--	--	--	--	--	--	--	5	5
Κίσσαβος	8	2	--	--	--	2	--	1	13
Χάσια	3	--	3	2	2	1	3	2	16
Βίτσι	3	--	3	--	1	1	3	--	11
Γρεβενά	3	3	--	1	1	1	--	17	26
Ιωάννινα	--	--	--	--	--	--	--	2	2
Καρδίτσα-Καλαμπάκα- Τρίκαλα	5	4	6	4	2	2	--	5	28
Υψ. Ρεντίνας-Σμοκόβου	--	--	--	--	--	--	--	17	17
Καστανοχώρια Σιάτιστα Τσοτύλι	--	--	--	--	--	--	--	21	21
Αγυιάς	--	--	--	--	--	--	--	7	7
Γράμμος	1	6	3	4	1	--	1	--	16
Φλώρινα	1	--	3	3	4	2	--	32	45
Πιέρρια	--	--	--	--	--	--	--	12	12
Βέντζια	1	--	1	--	1	--	1	--	4
Τζουμέρκα	2	1	1	2	--	2	--	--	8
Πήλιον	--	--	2	--	--	--	--	10	12
Όλυμπος	1	2	1	--	--	1	--	21	26
Μαυροβούνι	--	1	--	--	1	--	1	1	4
Καστοριά	1	--	--	3	--	--	--	17	21
Νυμφαίον	--	--	--	--	--	--	--	15	15
Ελασσών-Δεσκάτη	3	3	2	2	2	1	--	--	13
Αγράφα	--	2	3	5	--	2	--	--	12
Μέτσοβον-Μπαλτούμα	--	1	1	--	--	2	--	7	11
Ζαγόρια	--	--	--	3	--	1	1	3	8
Όρθρυς	--	--	--	--	--	--	--	12	12
Δομοκός	--	--	--	2	--	--	--	8	10
Κόνιτσα	--	--	--	--	--	--	--	24	24
Ν. Λευκάς	--	--	--	1	--	--	--	--	1
Αλμυρός	--	--	--	--	--	--	--	6	6
Αχελώος	--	--	--	--	--	--	--	1	1

Σ ύ ν ο λ ο ν

407

Γ'. ΣΩΜΑ ΣΤΡΑΤΟΥ

Περιοχαί	Μάρ.	Απρ.	Μάιος	Ιούν.	Ιούλ.	Αύγ.	Σεπτ.	Οκτ.-Νοε.	Σύνολον
Βέρμιον	2	--	2	1	1	1	--	28	35
Πιέρρια	3	2	2	--	3	3	3	8	24
Παρανέστιον	1	--	--	--	1	2	1	15	20
Κρούσια-Μπέλες	5	4	3	4	5	1	3	25	50
Ξάνθη	2	1	2	1	--	2	--	5	13
Βροντού	1	--	1	1	1	--	1	--	5
Δοϊράνη-Κιλκίς	2	--	--	1	--	1	--	14	18
Παγγαίον	1	1	--	--	--	--	1	8	11
Νάουσα	1	--	1	--	--	1	--	--	3
Χαλκιδική	1	2	3	1	3	1	--	1	12
Ορεστιάδος	--	1	--	--	--	--	--	--	1
Τσάλ-Ντάγ	--	1	--	--	--	--	1	--	2
Παϊκον	--	2	2	2	--	1	--	--	7
Κομοτινή	--	2	--	--	3	--	--	19	24
Αλεξ/πολις	--	1	1	1	--	2	1	1	7
Σέρραι- Σιδηρόκαστρον	--	1	1	--	1	1	--	19	23
Έδεσσα	--	--	2	--	2	--	--	--	4
Γιαννιτσά	--	--	1	1	--	--	--	--	2
Αρδέα	--	--	1	2	1	--	--	--	4
Σάππαι	--	--	--	--	--	--	--	4	4
Λαχανά	--	--	1	1	1	1	--	--	4
Κατερίνη	--	--	--	--	--	--	--	8	8
Καϊμακτσαλάν	--	--	--	2	--	--	--	--	2
Χαλκιδική	--	--	--	--	--	--	--	16	16
Κερδύλλια	--	--	--	4	1	3	1	4	13
Βέρροια	--	--	1	--	--	--	--	--	1
Θράκη	--	--	--	--	--	--	--	15	15
Δράμα	--	--	--	1	--	--	1	--	2
Ορμένιον (Τρίγωνον Άρδα)	--	--	--	1	1	--	1	--	3

Σύνολον

333

ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΙΣ

- Α' ΣΩΜΑ ΣΤΡΑΤΟΥ 117 + 60 = 177
 - Β' ΣΩΜΑ ΣΤΡΑΤΟΥ 407 + 196 = 603
 - Γ' ΣΩΜΑ ΣΤΡΑΤΟΥ 333 + 223 = 556
 Γενικόν Σύνολον 857 + 479 = 1336

ΒΣΤ 902 τη 5 Δεκεμβρίου 1947

Η

Α1 ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΓΕΣ

86

ΘΕΜΑ: Αρχείον συμμοριτών
ΠΡΟΣ: Β' ΣΣ
Μεραρχίας
Γ'.Δ.Καταδρομών
ΚΟΙΝ: Α1-Α2 Γραφείου
ΓΕΣ/Α2-Α1

ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΗ
1η ΣΤΡΑΤΙΑ
ΙΣ/1114/81/Α2
7.ΧΙΙ.47

1. Παρά του Γ' ΣΣ υπεβλήθη αρχείον, ανευρεθέν την 11.ΧΙ.47, εις την περιοχήν ΜΑΥΡΟΝΕΡΙΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ (Τ.5498) επί του φονευθέντος Διοικητού Συμμορριακού Λόχου Κομάντος ΝΙΚΗΤΑ.

2. Εκ των 14 Διαταγών ας έφερε μεθ' εαυτού ο φονευθείς, δύο τοιαύται του συμμορριακού Αρχηγείου ΠΙΕΡΙΩΝ ΟΛΥΜΠΟΥ παρουσιά-ζουσιν ενδιαφέρον δι' ό και κοινοποιούμεν ταύτας εν αντιγράφω ίνα λάβητε γνώσιν.-

Ο

Δ.Σ./Α.Τ.
Διά την ακρίβειαν
Τ.Σ.Υ.
ΔΗΜΟΚ. ΣΤΡΑΤΟΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΠΙΕΡΙΩΝ ΟΛΥΜΠΟΥ

Ταξίαρχος Επιτελάρχης
Α.ΜΠΑΛΟΔΗΜΟΣ

Αριθ. Πρωτ.249

Δ Ι Α Τ Α Γ Η

Συγκροτούμε Λόχο Κομάντος στην Περιοχή του Αρχηγείου μας με την παρακάτω σύνθεσι.

Διοίκησι Λόχου.

Νεμέας - Νικήτας.

1η Διμοιρία με Διμοιρίτην Σταυραετόν - Τσάμκαν και θα δρά στην Περιοχή του 753 Τάγματος.

2α Διμοιρία με Διμοιρίτην Ζέρβαν και ομαδάρχην τον Αυγερινό Ιωάν. που θα δρά στην Περιοχή του 755 Τάγματος.

3η Διμοιρία Σκοτίδας Ανδρέας με ομαδάρχην τον Ρήγαν που θα δρά στην Περιοχή του 757 Τάγματος.

4η Διμοιρία ομαδάρχην Κρανιώτην Παύλον, Διμοιρίτην θα τοποθετήση το Τάγμα 759 στην Περιοχή του όπου και θα δρά.

Σύνθεσι. Κάθε Διμοιρία Κομάντος θα αποτελείται από δύο ομάδες με 8 συν/στάς.

Οπλισμός. 1 όπλ/λο, ένα τόμιγκαν και τρία ημιαυτόματα Στέν Στάγερ. Τα Τάγματα αμέσως να συγκροτήσουν τη Διμοιρία Κομάντος σύμφωνα με τη Δ/γή. Αποστέλουμε σε κάθε Τάγμα ειδικά εκπαιδευμένους συν/στές που θα αναλάβουν και την εκπαίδευση των άλλων συναγ. που θα αποτελέσουν την Διμοιρία Κομάντος. Οι Διμοιρίες Κομάντος θα υπάγονται Διοικητικά και ταχτικά στο Τάγμα, στην Περιοχή που θα δρουν.

Πα ρ α λ ή π τ ε ς
753,756,757,759 Τάγματα
Λόχος Κομάντος.

Σ.Δ.Α.2/9/47
ΤΣΙΚΙΡΤΖΗΣ

Για την ακρίβειαν
Ο Επιτελής

ΔΗΜΟΚΡ.ΣΤΡΑΤΟΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΠΙΕΡΙΩΝ ΟΛΥΜΠΟΥ

ΣΥΣΚΕΨΗ ΣΤΕΛΕΧΩΝ

Στη σύσκεψη στελεχών του αρχηγείου μας που έγινε στις 3/9/47 πήραν μέρος και οι αντιπρόσωποι του Αρχηγείου Κόζακα καθώς και αντιπρόσωποι των οργανώσεων. Στην σύσκεψή μας στην οποία αναλύθηκε ή εξωτερική και εσωτερική κατάσταση και αντιμετώπιση των εκκαθαριστικών επιχειρήσεων που ενήργησε ο εχθρός στη Περιοχή του Αρχηγείου μας στις 10/6/47.

Η σύσκεψη μας ήταν αρκετά γόνιμη που μας έδειξε όλες τις αδυναμίες μας και τα λάθη για την αντιμετώπιση των εκκαθαριστικών επιχειρήσεων που τις βασικές αναφέρουμε πιο κάτω.

Στην σύσκεψή μας που μίλησαν όλοι οι αντιπρόσωποι στα παρακάτω θέματα βγήκε ξεκάθαρα το συμπέρασμα πως ο εχθρός παρ' όλες τις δυνάμεις που διέθεσε απέτυχε βασικά στους σκοπούς του. Γενικές αδυναμίες μας που παρατηρήθηκαν.

Το Αρχηγείο δεν έπιασε πραχτικά τη σύνδεση με τα τμήματά του που σαν αποτέλεσμα είχε να χαθή η σύνδεση με τα τμήματα και το Αρχηγείο πάνω από 10 ημέρες. Δεν κατέλαβε το Αρχηγείο την απαιτούμενη προσοχή για την τοποθέτηση ορισμένων στελεχών στα κατάλληλα πόστα και δεν επαγρύπνησε όσο έπρεπε που σαν αποτέλεσμα είχαν να φύγη ένας λοχαγός και ο γραφιάς του Αρχηγείου οι οποίοι ποτέ δεν έθεσαν το συμφέρον του αγώνα πάνω από ατομικό τους παρ' όλες τις προσπάθειες του Αρχηγείου και λύγησαν κάτω από τις πρώτες στερήσεις και κακουχίες και ακολούθησαν το δρόμο της προδοσίας ξεπερνώντας και αυτούς τους Γκεσταμπίτας, Χριστόδουλου, Κισαπατζάκ κ.λ.π. Το έγκλημα που έπραξαν σε βάρος του Δημοκρατικού Στρατού και του Λαού θα πρέπει να το πληρώσουν με την βρωμερή τους ζωή.

Ακόμα το Αρχηγείο δεν βοήθησε όσο έπρεπε το II Γραφείο με δοκιμασμένα στελέχη για την συγκέντρωση πληροφοριών πάνω στις εκκαθαριστικές επιχειρήσεις.

Οι Διοικήσεις των Ταγμάτων δεν κατεβάλλουν την απαιτούμενη προσπάθεια για την απόκρυψη των τροφίμων των καθώς και την καλή εκλογή δοκιμασμένων στελεχών και ανταρτών για την απόκρυψη των τροφίμων που σαν συνέπεια είχαν όλες σχεδόν οι αποθήκες τροφίμων να ανακαλυφθούν από τον εχθρό είτε γιατί ήσαν επιπόλαια η απόκρυψη, είτε το προσωπικό που διέθεταν για τις αποκρύψεις παραδόθηκε στην πλειοψηφία του στον εχθρό. Πολλά στελέχη μας δεν στάθηκαν δίπλα στους αντάρτες στις κρίσιμες στιγμές.

Δεν εφάρμοσε το IIο και Ιο Τάγμα τις εντολές του Αρχηγείου στο να χτυπάμε τον εχθρό σε ενέδρες, ακόμα δεν κράτησαν την συνοχή των τμημάτων των και δεν οργάνωσαν την σύνδεση με τα τμήματά των. Ο Διοικητής του IIου και IV Τάγματος δεν ανέπτυξαν πρωτοβουλία για να κτυπήσουν τον εχθρό στην Περιοχή των Χασίων που πέρασαν. Ακόμα παρατηρήθηκε σε πολλά στελέχη να χωρίζουν το τμήμα των σε μικρά κομμάτια, που σαν αποτέλεσμα είχε να έχουμε αρκετές λιποταξίες και ζημιές.

Παρατηρήθηκε τάσις στελεχών μας να διώξουν αυτοαμυνίτες και αντάρτες στα σπίτια των πάνω στις εκκαθαριστικές επιχειρήσεις. Την σοβαρότερη ζημιά που έπαθε το Αρχηγείο μας ήταν η Περιοχή του Ολύμπου. Η Διοίκηση του I Τάγματος δεν πήρε τα μέτρα που επιβάλλονταν και υποτίμησεν τις δυνάμεις του εχθρού. Ακόμα δεν κατέβαλλε προσπάθειες να συγκεντρώση τα τμήματά του μετά τις πρώτες εκκαθαριστικές επιχειρήσεις και άφησε τα τμήματά του να δρουν ανεξάρτητα. Δεν φρόνησε να συνδεθί με το Αρχηγείο. Δεν κατέβαλλε την απαιτούμενη προσπάθεια για τη φύλαξη των αυτοαμυνιτών και των καταδιωκομένων. Στη γόνιμη κριτική και αυτοκριτική που έγινε στην σύσκεψή μας μπαίνουν σοβαρά καθήκοντα και υποχρεώσεις σε στελέχη και αντάρτες που θα πρέπει να σας προσανατολίσουν στο να τραβήξουμε πιο αποφασιστικά στην προώθηση των θέσεών μας που σ' αυτό θα μας βοηθήσει και η πλούσια πείρα που αποκτήσαμε. Τα καθήκοντα θα πρέπει σε σύσκεψη στελεχών να αναλυθούν και να κατανοηθούν από όλα τα στελέχη μας.

1. Να ενισχύσουμε τον Δημοκρατικό Στρατό το ένοπλο τμήμα του Λαού μας που παίζει και θα παίξει τον αποφασιστικό και καθοριστικό παράγοντα για την ειρήνευση της

χώρας μας. Η ενίσχυση θα πρέπει να είναι ολόπλευρη σε έμψυχο και άψυχο υλικό (νέους αντάρτες, στελέχη, ιματισμός, τρόφιμα).

2. Να επαγρυπνούμε για να μην μπορέσει ο εχθρός να μπάσει στις γραμμές μας πράχτορές του. Η επαγρύπνησή μας να πιάνει όλους τους τομείς της δουλειάς μας.

3. Να κάνουμε το τμήμα μας μαχητικό και αποφασιστικό. Να ανεβάσουμε το πολιτικό επίπεδο. Να καταρτίσουμε στρατιωτικά τα τμήματά μας. Να μάθουμε στελέχη και αντάρτες τον χειρισμό όλων των όπλων που διαθέτουμε.

4. Να προστατεύουμε τούς καταδιωκόμενους και ιδίως τα στελέχη όλων των οργανώσεων με τα οποία θα πρέπει να έχουμε στενή συνεργασία χωρίς να γίνη κανείς παρεμβατισμός και από τις δύο πλευρές.

5. Να δυναμώσουμε την επιμελητεία του αντάρτη και να βελτιώσουμε τον ιματισμό και υπόδησή του. Κανείς αντάρτης ανυπόδητος.

6. Μελέτη όλων των στελεχών και ανταρτών μας και την κατάλληλη τοποθέτηση στο τομέα της δουλειάς που θα αποδώσουν περισσότερα.

7. Εξασφάλιση και καλή περιποίηση των αρρώστων μας και τραυματιών μας.

8. Η συμπεριφορά μας με το Λαό να είναι άμεμπτος.

9. Επιταχτικό καθήκον να δημιουργήσουμε σύνδεση με τις πόλεις, κωμοπόλεις και χωριά, από όπου θα ενισχυθούμε από το λαό μας σε έμψυχο και άψυχο υλικό.

10. Να διαλύσουμε το Στρατό του Μοναρχοφασισμού με τα γερά μας χτυπήματα, με την προπαγάνδα και διαφώτισή μας με έντυπο υλικό, τηλεβόες να τραβήξουμε με το μέρος μας όλους τους Δημοκρατικούς φαντάρους.

11. Προπαρασκευή και απόκρυψη τροφίμων επιμελημένων κάθε Τάγμα για 6 τουλάχιστον μήνες και για δύναμη 500-600 ανδρών.

12. Να βοηθήσουμε και να διαφυλάξουμε τα διάφορα όργανα που θα εκλέξη ο Λαός μας για τη Διοίκησή του.

13. Καλή καθαριότης των συναγωνιστών μας και του οπλισμού των.

87

ΧΙ ΜΕΡΑΡΧΙΑ

Α1

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ

ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΥ

27-11 με 7-12-47

Αριθ. Α.Π. 5/6/43

Υποβάλλεται

Γ'ΣΣ /Α1 (εις διπλούν)

Κοινοποιείται

31, 32, 51 Ταξιαρχίας

Α1, Α2.

ΕΚΘΕΣΙΣΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΥ - ΦΑΝΟΥ ΑΠΟ 27/11 με 7/12/47ΠΡΟΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

1.- Την 21.30 ώρα της 27/11 ή 31 Ταξιαρχία διά του Α.Π 11585/27.11.47 κρυπτογρ. σήματός της ανέφερε τη Μεραρχία οι Στρατ. Αλεξανδρόπουλος Αλέξ. και Κλαδούχος Ιωάν. του Λόχου Δ/σεως 511 Τάγματος, εγκατέλειψαν την πρωίαν της 27/11 ένοπλοι φυλάκιοι του χωρίου ΦΑΝΟΥ.

Αποσταλείσα περίπολος είδε τους λιποτάκτας τούτους εισερχομένους εις το Σερβικόν έδαφος, εγγύς του 85 ημετέρου φυλακίου. Οι Σέρβοι στρατιώται έβαλλον δις εναντίον των, μετά ταύτα ασυνήθης κινήσις παρετηρήθη εις το Σερβικόν φυλάκιοι.

Το 511 Τάγμα διετάχθη από της Ταξιαρχίας να έλθη εις επαφήν μετά του Σερβικού φυλακίου και να ζητήσει την έκδοσιν τούτων.

2.- Τ'ανωτέρω ανεφέρθησαν εις το Σ.Σ. (σήμα 272305).

3.- Διετάχθη η Ταξ/χία να καταβάλη πάσαν προσπάθειαν εξακριβώσεως μήπως τυχόν εις το Τάγμα υπάρχη ευρύτερα οργάνωσις διά να παρασύρη τους οπλίτας εις λιποταξίαν εις το εξωτερικόν ή εις τους συμμορίτας (σήμα 291220).

4.- Αναφέραμεν εις το Γ'ΣΣ λεπτομερή στοιχεία των ως άνω οπλιτών ως και ότι επεζητήθη υπό του 511 Τάγματος συνάντησις μετά των Γιουγκοσλαυϊκών αρχών προκαλύψεως, μη πραγματοποιηθείσης ταύτης λόγω του ότι αι Γιουγκοσλαυϊκαί αρχαί ουδόλως προσήλθον προς συνάντησιν.

Στοιχεία οπλιτών:

1.- Στρατ. Κλαδούχος Ιωάννης του Κων/τίνου κλασ. 1943 εκ Λαγκαδείικα Κορινθίας, κτηματίας, κατετάγη εν τω Στρατώ την 29-6-47 εις ΚΒΕ Κορίνθου, εις 511 Τάγμα από 24.10.47. Ειδικότης λοιπός οπλίτης. Συναποκομισθείς οπλισμός 1 τυφέκιον ΕΜΦΙΛ μετά ξιφολόγχης και 1 χειροβομβίς. Ανήκε κατηγορίας Ε.

2.- Στρατ. Αλεξανδρόπουλος Αλέξ. του Πανταζή κλάσ. 1945 εκ Πλατανόβρυσης Πατρών, γεωργός, κατετάγη εν τω Στρατώ την 14.8.46 εις ΚΕΒ Κορίνθου, εις 511 Τάγμα από 3.11.46, Ειδικότης λοιπός οπλίτης. Συναποκομισθείς οπλισμός 1 τυφέκιον ΕΜΦΙΛ με ξιφολόγχη και 1 χειροβομβίς. Ανήκε κατηγορίας Ε.

Την 18.1.47 είχε αυτοτραυματισθή, αθωωθείς υπό του Στρατοδικείου Θεσ/νίκης.

5.- Υπό της διλοχίας ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΥ (511 Τάγματος) απεκαλύφθη συνωμοτική οργάνωσις αποτελούμενη εξ οπλιτών και ιδιωτών Αρχαγγέλου, τελούσα εν επαφή με το Αρχηγείον ΤΖΕΝΑΣ (του ΛΟΥΚΑ).

6.- Μέχρι στιγμής συνελήφθησαν 3 στρατιώται και 11 ιδιώται (εξ ων 3 γυναίκες). Των πλείστων η ενοχή αποδεικνύεται πλήρως.

7.- Ο στρατιώτης Βαλαβάνης, θεωρούμενος ως αρχηγός της ομάδος, μετά επίμονον άρνησιν επί τετραήμερον, προέβη χθές εις πλήρεις ομολογίας.

Κυριώτερα σημεία καταθέσεως:

α) Ελάμβανον κατά διάφορα χρονικά διαστήματα από τους συμμορίτας σημειώματα περιέχοντα στασιαστικές κατευθύνσεις, μέσω του ιδιώτου ΔΟΥΡΔΗ ΒΙΚΤΩΡΟΣ (συλληφθέντος).

β) Επρόκειτο προσεχώς να γίνη επίθεσις κατά του Στρατοπέδου Αρχαγγέλου, όταν θα απουσίαζεν ο εις λόγος δι' επιχειρήσεις ή αναγνωρίσεις.

γ) Η ως άνω επίθεσις θα υποστηρίζετο υπό 2 πυροβόλων άτινα ως ο ιδιώτης ΔΟΥΡΔΗΣ εγνώρισε περί τα μέσα Νοεμβρίου εις Στρατ. ΒΑΛΑΒΑΝΗΝ, μετεφέρθησαν εις ΤΖΕΝΑΝ.

δ) Οι μεμυημένοι οπλίται ταυτοχρόνως με την επίθεσιν θα μετέβαινον προς τους συμμορίτας αφού προηγουμένως θα προέβαινον εις καταστρεπτικές ενεργείας.

8.- Το τελευταίον σημείωμα του ΛΟΥΚΑ ελήφθη από τον ΒΑΛΑΒΑΝΗΝ την 22.11.47 (το σημείωμα δεν έφερεν ημερομηνίαν).

9.- Ο Δ/τής της 31 Ταξ/χίας διετάχθη να μεταβή επί τόπου. Διέταξεν χρησιμοποιήσιν παντός μέσου προς ανακάλυψιν απάντων των ενεχομένων, ταχείαν περαίωσιν της δικογραφίας και παραπομπήν εις το Στρατοδικείον.

10.- Τυχόν νεώτερα στοιχεία θ' αναφερθώσιν εγκαίρως.

ΕΚΔΗΛΩΘΕΙΣΑΙ ΕΧΘΡΙΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΙ

11.- Από 060200 ώρας μέχρι 0245' ώρας Στρατόπεδον Αρχαγγέλου παρηνοχλήθη διά πυρών μυδραλλίου και αυτομάτων από Ν.Δ. κατευθύνσεως (555-958) ανεπιτυχώς. Κατά την πρωϊνήν εξερεύνησιν της θέσεως αυτής ευρέθησαν σωρεία καλύκων και μικροαντικείμενα συμμοριτών.

Εντύπωσης: Η παρενόχλησις εγένετο διά μικρού τμήματος συμμοριτών (25-30) διά να σφυγομετρηθή η αντίδρασις και προ παντός η ύπαρξις ενεδρεύσεως εκτός του Στρατοπέδου.

12.- Κατόπιν των πληροφοριών περί ενδεχομένης επιθέσεως κατά του Αρχαγγέλου, διετάχθη υπό της Μεραρχίας η ενίσχυσις του δι' ενός Λόχου εκ ΦΑΝΟΥ και η ανάληψις της Διοικήσεως Αρχαγγέλου υπό του Διοικητού Τάγματος. Η μετακίνησίς του θα εγίνετο την 6ην του μηνός. Επί τη ευκαιρία θα εγίνετο και ανεφοδιασμός Αρχαγγέλου. Λόχος εκ ΓΟΥΜΕΝΙΤΣΗΣ (512) εκινήθη εις ΦΑΝΟΝ διά να μείνη διά τινάς ημέρας.

13.- Διετάχθησαν παρά της Μεραρχίας μέτρα:

(Τριλοχία εις Αρχάγγελον υπό Αντ/ρχην Μίσσιον, εις Φανόν Ταγ/ρχης Σακελλαρίδης. Επιθετική δραστηριότης Τριλοχίας εις βάθος).

14.- Την πρωϊαν της 6ης Δ/βρίου εκινήθησαν:

- Λόχος εξ Αρχαγγέλου προς χωρίον ΣΚΡΑ
- Λόχος εκ ΦΑΝΟΥ προς χωρίον ΣΚΡΑ διά συνάντησιν.

- Λόχος εκ ΓΟΥΜΕΝΙΤΣΗΣ προς χωρίον ΦΑΝΟΝ.
- Ο Διοικητής Ταξιαρχίας διά ΦΑΝΟΝ.

Επί προσθέτως διετάχθη το 516 Τ. να τηρήση δραστηριότητα εις την περιοχήν ΙΔΑΣ - ΝΕΡΟΜΥΛΩΝ. Επίσης ετοιμότης μιάς διλοχίας διά να κινηθή εις ΑΡΔΕΑΝ και προσανατολισθή είτε προς ΤΣΟΥΜΑΝ ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΥ είτε μετά του 516 Τ. προωθήση την επιθετικήν ενέργειαν και εις ΘΗΡΕΟΠΕΤΡΑΝ - ΕΥΡΩΠΟΝ. Όλοι αι φρουραί ετέθησαν εν ετοιμότητι.

15.- Την 0915 ώραν ο Λόχος Αρχαγγέλου ευρισκόμενος εις το ύψωμα 927 εβλήθη από το ΣΚΡΑ ΝΤΙ ΛΕΓΚΕΝ και μεμακρυσμένα πυρά του υψ. 801 και υψ. 817, διά πυρών μυδραλλίων. Ο Λόχος έρριψε βολάς όλμων κατά του υψ. 817 και ο εχθρός προς στιγμήν εσίγησε. Πλήν ο εχθρός από ΣΚΡΑ ΝΤΙ ΛΕΓΚΕΝ εξεδηλώθη ισχυρότερος, έφθασε εγγύτατα του υψ. 927 και επεχείρησε επίθεσιν και έφοδον εις τα 50 μ. Διεξήχθη αγών και διά χειροβομβίδος. Εχθρός ανετράπη.

Εφονεύθη ο Διμοιρίτης Ανθ/γός Στεφανόπουλος εκ του Λόχου και ετραυματίσθη 1 στρατιώτης. Ο Λόχος ανέλαβε την κίνησίν του επί του ΣΚΡΑ ΝΤΙ ΛΕΓΚΕΝ.-

16.- Την 1015 ώραν ο Λόχος ΦΑΝΟΥ αφιχθείς εις χωρίον ΣΚΡΑ εκινήθη Νοτίως του χωρίου προς 801 διά να συντονίση την ενέργειάν του προς την κίνησιν του Λόχου ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΥ. Κατηλώθη όμως από εχθρόν βάλλοντα σφοδρώς και κατέχοντα ισχυρώς το 801 και εμφανιζόμενοι επί του υψ. 817.

Την ώραν εκείνην αναφέρεται ότι εσημειώθη κινήσις δυνάμεως συμμοριτών κατερχομένη από υψ. 1097 ΣΚΡΑ προς Ν.Δ. (υψ. 927). Εζητήθη επέμβασις αεροπορίας.

Της 1140' ώραν διμοιρία του Λόχου ΦΑΝΟΥ κινηθείσα από παλ. Νεκροταφείον χωρίου ΣΚΡΑ προς υψ. 545 (Βορείως) βάλλεται από εχθρόν κατέχοντα το ύψωμα. Εκδηλούται εχθρός βάλλων και από τα υψ. 655 (Νοτίως χωρίου ΣΚΡΑ)

Ούτος ο Λόχος κατηλούται.

17.- Εξ Αρχαγγέλου αποστέλλεται μία διμοιρία προς ενίσχυσιν ήτις Δυτ. υψ. 927 εις (383964) κατηλούται από εχθρόν κατέχοντα και βάλλοντα εκ ΤΣΟΥΜΑΣ (3995). Η διμοιρία αυτή μετά τινας ώρας επέστρεψε Αρχάγγελον χωρίς να αναμένη τον άλλον Λόχον.-

18.- Την 1320' μέχρι 1440' επεμβαίνει η αεροπορία επιτυχώς βληθέντων των θέσεων των συμμοριτών.

Γίνεται εκμετάλλευσις προωθήσεως των τμημάτων.

Ο Λόχος Αρχαγγέλου φθάνει αμέσως Δυτικώς υψ. 801.

Τα τμήματα Λόχου ΦΑΝΟΥ κατηλούνται από εχθρόν επανεκδη-λωθέντα εκ των ιδίων θέσεων.

19.- Ο Λόχος ΓΟΥΜΕΝΙΤΣΗΣ είχε φθάση εις ΦΑΝΟΝ.

Αποστέλλεται αμέσως προς ενίσχυσιν, μείον διμοιρία ήτις αποστέλλεται εις υψ. 384 ΚΟΡΑΝΑ.

Μεταβαίνει και ο Αντ/ρχης ΜΙΣΙΟΣ.

Ο εχθρός εξακολουθεί κατέχων τας θέσεις του ισχυρώς.

Γίνεται νέα επέμβασις της Αεροπορίας 1535' ώραν μέχρι 1645' επί των ιδίων στόχων.

Γίνεται εκμετάλλευσις και κινήσις των τμημάτων προς κατάληψιν υψ. 545 και προς υψ. 801, τα οποία κατελήφθησαν την 1730' ώραν του εχθρού συμπτηχθέντος προς Βορράν υψ. 1097. Ο Δ/τής της Ταξ. ευρίσκεται επί τόπου.

20.- Ο Λόχος Αρχαγγέλου την 1830' επανεστράφη προς ΑΡΧΑΓΓΕΛΩΝ εις υψ. 927 εβλήθη σφοδρότατα από τμήμα συμμοριτών το οποίον επεχείρησε να τον αποκόψη και τον απομονώση. Ο Λόχος επεδείξατο γενναιότητα και τους ανέτρεψε.

21.- Τα τμήματα εκ ΦΑΝΟΥ διενυκτέρευσαν επί τόπου:

Α Π Ω Λ Ε Ι Α Ι: ΗΜΕΤΕΡΑΙ

Ν. 1 Αξ/κός

Τ. 3 στρατιώται ελαφρώς

1 στρατιώτης αγνοούμενος

ΣΥΜΜΟΡΙΤΩΝ

N. 16 εξηκριβωμένοι
 Αιχμάλωτοι παραδοθέντες 5
 Υπολογίζονται σημαντικά εξ
 Αεροπορίας.
 Ανευρεθέντα μυδράλλια 1
 στέν 2
 τυφέκια 5.
 Πολλά πυρομαχικά.

22.- Την πρωίαν της 7ης ανελήφθη η κίνησης του Λόχου ΦΑΝΟΥ από 801 εις ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΝ. Έφθασεν άνευ συμβάντος.

Ο Λόχος ΓΟΥΜΕΝΙΤΣΗΣ επέστρεψε παραμείνας εις ΦΑΝΟΝ.

23.- ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

Οι επιτεθέντες ήσαν του λησταρχείου ΤΖΕΝΑΣ, της συμμορίας ΚΑΛΠΑΚΑ-ΛΟΥΚΑ.

Τρία τμήματα συμμορίας: - Επαναστάτη
 - ΓΕΩΡΓΑΛΑ
 - Βαθμοφόρων (Σχολή)

ΟΠΛΙΣΜΟΣ: - Συμμορία Επαναστάτη δυνάμεως 80 με 6 μυδράλλια.
 - Συμμορία Γεωργαλά δυνάμεως 30
 - Συμμορία Σχολής με 12-14 μυδράλλια.

ΣΚΟΠΟΣ: - Λήστευσις ανεφοδιαστικής φάλαγγος κατά πρώτον λόγον.
 - Επίθεσις κατά Στρατοπέδου Αρχαγγέλου κατά δεύτερον λόγον.
 - Επί πλέον εκινήθη τμήμα και από υψ. 1097 ΣΚΡΑ.

ΔΙΑΤΑΞΙΣ ΕΧΘΡΟΥ: (α) Εις αντέρεισμα υψ.545 - υψ.801 - υψ.655 η συμμορία Σχολής βαθμοφόρων με πρόθεσιν απομόνωσιν τμημάτων εκ ΦΑΝΟΥ προς ΑΡΧΑΓΓΕΛΩΝ.

(β) Εις ΣΚΡΑ ΝΤΙ ΛΕΓΚΕΝ συμμορία Επαναστάτη δι' απομόνωσιν τμημάτων ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΥ.

(γ) Εις υψ. 817 και ΤΣΟΥΜΑΝ συμμορία ΓΕΩΡΓΑΛΑ διά παρεμπόδισιν ελιγμού τμημάτων και κάλυψιν ιδικήν των.

(δ) Από ΣΚΡΑ υψ. 1097 ενισχυτικόν τμήμα διά την περίπτωσην ευοδώσεως του σκοπού των να ενεργήσουν τελικήν επίθεσιν κατά του Στρατοπέδου ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΥ.

24.- Το 515 Τ. επέδειξε δραστηριότητα εις περιοχήν ΙΔΑ-ΝΕΡΟΜΥΛΟΙ με μικροσυμπλοκάς ομάδος συμμοριτών. Περαιτέρω επιθετική ενέργεια δεν κατέστη εισέτι δυνατή λόγω βροχής και λασπώδους του εδάφους, προώθησις πυρ/κού, τεθωρακισμένων και γενικώς τροχού δεν κατέστη δυνατή.

25.- Μελετάται η επιθετική δραστηριότης από ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΥ συνισταμένη με ενεργείας προς ΕΥΡΩΠΟΝ - ΘΗΡΕΟΠΕΤΡΑΝ από της ΑΡΔΕΑΣ.

26.- Οι συμμορίται μετά την επίθεσιν εις ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΝ συγκεντρώθησαν εις ΑΕΤΟΧΩΡΙ - ΝΩΤΙΑ. Εζητήθη αεροπορική προσβολή.-

Τ.Σ.Υ.
 Α. Π Ε Ρ Ι Β Ο Λ Ι Ω Τ Η Σ
 Υποστράτηγος
 Διοικητής

88

ΓΕΝΙΚΟΝ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟΝ ΣΤΡΑΤΟΥ
ΑΡΧΗΓΟΣ
ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ. Α.Π. 4009/1.7995

ΑΥΣΤΗΡΩΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ

Πρός
Την 1ην Στρατιάν

Βόλο ν

Έχοντες υπ' όψιν το υπ' αριθ. Α.Π. ΙΣ.36/6-ΧΙΙ-47 έγγραφον της Στρατιάς προς το Γενικόν Επιτελείον Στρατού, εξ ου προκύπτει, ότι δεν είναι δυνατή η ανάληψις χειμερινής εξορμήσεως προς καταστροφήν του όγκου των συμμοριτών εις την Περιοχήν ΓΡΑΜΜΟΥ - ΣΜΟΛΙΚΑ - ΒΟΒΟΥΣΑ, ως δυναμένην να προκαλέσῃ σημαντικὴν φθοράν εις τας ημετέρας Μεγάλας Μονάδας, αίτινες θα αναλάβωσι την επιχείρησιν ταύτην, γνωρίζομεν τα εξής:

(α) Η Στρατιά διατηρούσα την επιθετικὴν στάσιν να εξακολουθήσῃ τας επιχειρήσεις της, ἵνα επιτύχῃ μέχρι της επελεύσεως του χειμῶνος (μέσα Δεκεμβρίου) την κατάληψιν μίας γραμμῆς εν Ηπείρῳ και Δυτικῇ Μακεδονίᾳ νοτίως και ανατολικῶς της οποίας θα απαγορευθῇ ἡ διείσδυσις του εχθροῦ και θα εξασφαλισθῇ ἐπ' ωφελείᾳ της Στρατιάς ἡ καλὴ διαχείμανσις των Μονάδων της, προς δε διαρκούντος του χειμῶνος ἡ εκτέλεσις επιθετικῶν επιδρομῶν βάσει πληροφοριῶν και καιρικῶν συνθηκῶν με σκοπὸν διατηρήσεως απολύτου πρωτοβουλίας του Στρατοῦ ἐναντι των συμμοριτῶν.

Σκόπιμον εἶναι ὅπως το ἐμπρόσθιον ὄριον της Στρατιάς εις την περιοχὴν ΓΡΑΜΜΟΥ - ΣΜΟΛΙΚΑ εἶναι ἡ γραμμὴ: ΛΑΓΓΑ - ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΝ - ΦΙΛΙΠΠΑΙΟΙ - ΠΕΡΙΒΟΛΙ - ΒΟΒΟΥΣΑ - ΕΛΑΤΟΧΩΡΙ - ΤΣΕΠΕΛΟΒΟΝ - ΚΟΝΙΤΣΑ. Ελάχιστον δε ὄριον ἡ γραμμὴ: Εκ δυσμῶν προς ανατολάς: ΚΟΝΙΤΣΑ - ΕΛΑΦΟΤΟΠΟΣ - ΤΣΕΠΕΛΟΒΟΝ - Χωρία νοτίως ΚΟΥΚΟΥΡΟΥΤΖΟΣ (Σ.1476) - Χωρία νοτίως ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΥ (Σ.2770) και ἀμέσως ανατολικῶς της γραμμῆς ΠΥΡΟΣΤΙΑ (Σ.3275) - ΓΟΜΑΡΑ (Σ.2592) - ΣΚΟΥΡΤΖΑ (Σ.2698) - ΠΑΛΗΟΚΡΙΜΙΝΙ (Σ.2716) - ΓΟΥΠΑΤΑ (Ν.2422) και ἐκεῖθεν ως ἔχει σήμερον καλυπτομένης ευρέως ὁπωσδήποτε της σιδηροδρομικῆς γραμμῆς ΦΛΩΡΙΝΗΣ - ΑΓΡΑΣ - ΕΔΕΣΣΗΣ ἀπὸ βορρά.

(β) Να εξοντώσῃ τας εις Ὀλυμπον - Πιέρρια και Ὅσσαν συμμοριακάς δυνάμεις και τας εγκατεστημένας στερεῶς εις μεθοριακάς ζῶνας της Κεντρικῆς Μακεδονίας και Θράκης τοιαύτας, εἰ δυνατόν ἐντὸς του χειμῶνος.

(γ) Η Στρατιά δέον να ἔχῃ υπ' όψιν της, ὅτι εν τη περιπτώσει καθ' ἣν οἱ συμμορίται εν τη προσπαθείᾳ επεκτάσεως των ελεγχομένων ὑπὸ τούτων περιοχῶν, θα ηπείλουν πόλιν τινά, ἰδίᾳ εν Ηπείρῳ - Δυτικῇ Μακεδονίᾳ και Θράκῃ, ἣς ἡ κατάληψις θα διευκόλυνε την πραγματοποιήσιν των πολιτικοστρατιωτικῶν των βλέψεων, αὕτη δέον να αντιμετωπίσῃ επιθετικάς επιχειρήσεις ευρείας μορφῆς και παρά τας δυσμενεῖς συνθήκας του χειμῶνος προς εξυπηρέτησιν ανωτέρων πολιτικῶν σκοπῶν της Κυβερνήσεως.

(δ) Να ανασυγκροτήσῃ διαρκούντος του χειμῶνος τας δοκιμασθείσας εκ του αγῶνος μονάδας της, οὕτως ὥστε να δύναται να αναλάβῃ ἅμα τη Ανοίξει ευρείας επιθετικῆς επιχειρήσεις και διὰ του μεγίστου δυνατοῦ των μέσων της.

Αθήναι τη 8 Δεκεμβρίου 1947

Ο

Αρχηγός του Γεν. Επιτ. Στρατού
Τ.Σ.Υ.

Ενεκρίθη

Ο
Υπουργός των Στρατιωτικών
Τ.Υ.
Στράτος Γεώργιος

Αντιστράτηγος Γιατζίς Δημ.

89

ΘΕΜΑ: Χειρισμός Τ.Ε.

ΕΠΕΙΓΟΝ-ΑΠΟΡΡΗΤΟΝΠΡΟΣ: Α', Β', Γ' ΣΣ
Δ/σεις ΕθνοφρουράςΕδακτυλογραφήθη υπό
Ανθ/γού Αννισάκη Ε.
Αριθ. Τηλ. 31-950
Υ.Σ.-ΓΕΣ/Α1ΚΟΙΝ.: ΓΕΣ/Α1
Ι ΣτρατιάνΑΡΙΘ. Φ.4019/11
ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ. 7996
Β.Σ.Τ. 902/8-ΧΙΙ-47Σχετ. 4019/11/18-Χ-47, 4019/11/15-Χ-47, 4019/11/1/21-Χ-47, 4019/11/22/21
Χ-47, 4019/11/3/6413/21-Χ-47, 4019/11/6763/1-ΧΙ-47 Ημέτεραι

1. Πληροφορία συρρέουσιν εις ΓΕΣ ότι μεταξύ των οπλιτών των Τ.Ε. παρατηρείται απροθυμία και ενίοτε άρνησις κινήσεως και ενεργείας εκτός των ορίων της Επαρχίας, εξ ης το Τάγμα εστρατολογήθη. Αίτια τούτου υπήρξαν εις τινα Τάγματα κρούσματα απειθαρχίας και λιποταξίας.

2. Διά των εκδοθεισών υπό του ΓΕΣ διαταγών και Οδηγιών καθορίζεται σαφώς η αποστολή και η χρησιμοποίησις των Ταγμάτων. Συγκεκριμένως καθορίζεται ότι ζώνη ευθύνης των Ταγμάτων είναι η Επαρχία εξ ης εστρατολογήθησαν και εν τη οποιά είναι εγκατεστημένα. Επί πλέον αι Δ/σεις Εθν/ράς διά την εκτέλεσιν συνδεδυασμένων επιχειρήσεων ευρυτέρας εκτάσεως θα χρησιμοποιήσωσι τα Τάγματα και εκτός της Επαρχίας των οπουδήποτε παρίσταται ανάγκη, υπό τον όρον ότι μετά την λήξιν της επιχειρήσεως θα επανέρχωνται εις την έδρα των. Συνεπώς είναι όλως αδικαιολόγητος η επικρατήσασα εις τους οπλίτας αντίληψις ότι αποκλειστική αποστολή των είναι η χρησιμοποίησις των εντός της Επαρχίας των.

3. Η πεπλανημένη και επιζημία αντίληψις του στενού τοπικισμού είναι απόρροια της ανάγκης αυτοαμύνης λόγω της γενικής ελλείψεως ασφαλείας, είναι όμως και δημιούργημα πολιτικών παρεμβάσεων και πρέπει οπωσδήποτε να καταπολεμηθή. Είναι σφάλμα των αρμόδιων Διοικήσεων το ότι δεν επεξηγήθη σαφώς εις τους οπλίτας, αφ' ενός η αποστολή των, αφ' ετέρου ότι η ασφάλεια μιάς Επαρχίας είναι εξηρημένη απολύτως και από την ασφάλειαν και των γειτονικών Επαρχιών και έτι περαιτέρω ωρισμένων περιοχών αίτινες αποτελούσι τα ορμητήρια των συμμοριτών.

4. Διά τας πολιτικές παρεμβάσεις εξεδοθή Ε.Δ. του Υ.Σ. Διά την καθαρώς Στρατιωτικήν πλευράν του ζητήματος είναι έργον των Διοικήσεων να επέμβωσιν ενεργώς και πριν ή επεκταθή και ριζωθή το κακόν, ώστε να διαφωτισθώσιν οι οπλίται και αντιληθώσι την πλάνην των. Παράλληλως όμως προς την διαφώτισιν είναι ανάγκη να ληφθώσι αυστηρά μέτρα κυρώσεων κατά της απειθαρχίας και λιποταξίας, διά παραπομπής εις το Στρατοδικείον και επιβολής αυστηροτάτων ποινών.

5. Καίτοι προσήλθεν αρκετός χρόνος από της προωθήσεως των Τ.Ε. εις τας Έδρας των και αι περισσότεραι ανάγκαι των εθεραπεύθησαν, εν τούτοις εξακολουθούν να παραμένωσιν εις τας πόλεις και εις καθαρώς στατικήν κατάστασιν, ενώ η ύπαιθρος μαστίζεται από συμμορίας μικράς δυνάμεως και μειωμένης μαχητικότητος λόγω προηγηθεισών εκκαθαριστικών επιχειρήσεων.

6. Εις τας κοινοποιηθείσας διαταγάς και οδηγίας διεσαφισθή ο εσφαλμένος ορισμός ότι το Τ.Ε. είναι στατικάί μονάδες και εδόθη ο αληθής τοιούτος ότι είναι μονάδες ασφαλείας

και διώξεως κατ' αρχήν εντός της Επαρχίας των. Ανάγκη όθεν δράσεως και όχι στατικής σαπίλας εις την οποίαν οφείλονται και τα αντιπειθαρχικά κρούσματα, λιποταξίαι, απροθυμίαι και ήτις θα έχη ολεθρίαν επίδρασιν επί του ηθικού, της εκπαιδεύσεως και της μαχητικότητος των Ταγμάτων.

7. Διά να καταστή τούτο δυνατόν πρέπει να παύση η διασπορά των Ταγμάτων κατά Λόχους. Διάσπασις κάτω της Διλοχίας είναι απαράδεκτος. Ούτω θα είναι δυνατόν να εκτελούνται αναγνωριστικά ενέργειαι εις αρκετόν βάθος, να συμμετέχωσιν εις εκκαθαριστικές ενεργείας μονάδων του Στρατού και προοδευτικώς να εκτελώσιν ιδίας επιχειρήσεις.

8. Επιθυμώ να κατανοηθή ότι πάσα προσπάθεια πρέπει να καταβληθή ώστε τα Τάγματα Εθνοφρουράς να καταστήσιν πειθαρχημένα και μαχητικά Μονάδες, διότι επί της εμπιστοσύνης εις ταύτα και της αποδόσεως των βασίζεται η δυνατότης, αφ' ενός της αυξησεώς των εις αριθμόν, αφ' ετέρου δε η απελευθέρωσις του Στρατού διά σοβαρωτέρας και γενικωτέρας ανάγκας.

9. Το ΓΕΣ καταβάλλει πάσαν δυνατήν προσπάθειαν διά την αρτιωτέραν οργάνωσιν των και λαμβάνει σοβαρώς υπ' όψιν την ανάγκην της διαθέσεως καταλλήλων και αριθμού μονίμων Αξ/κών και ήδη ασχολείται σοβαρώς με το ζήτημα τούτο.

Αντιστράτηγος ΓΙΑΤΖΗΣ Δ.

Αρχηγός ΓΕΣ

Το
1 Τμήμα Α1/ΓΕΣ
Τ.Υ.

Αντωνόπουλος Κων.
Αντ/ρχης Πεζικού

90

1η ΣΤΡΑΤΙΑ
ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

αρ. απορρ. 36/1389

Βόλος 9.XII.1947
απόρρητος
κατεπείγουσα

Προς τους:

- κύριον Υπουργόν Στρατιωτικών
- αντιστράτηγον ΓΕΣ

Αθήνας

I Κατά την έναρξιν φθινοπώρου 1947 εις επανειλημμένας συσκέψεις εν ΓΕΣ του κυρίου υπουργού Στρατιωτικών παρισταμένων των αρμοδιωτέρων επιτελών εν όψει της αυξήσεως του στρατού κατά 10.000 άνδρας και σχηματισμού ταγμάτων εθνοφρουράς απεφασίσαμεν και ετέθη η γενική γραμμή.

II Αναστολή αυξήσεως του τακτικού στρατού κατά 10.000 και προτίμησις σχηματισμού ταγμάτων εθνοφρουράς: Πελοπόννησος, Ρούμελη, Ήπειρος, ώστε να οργανωθή κάτι το συμπαγές εις τον κορμόν του γεωγραφικού ελληνικού σώματος άμεσον επακολούθημα συγκέντρωσις- διάταξις ολοκλήρου του στρατού εκστρατείας Βόρειον Ελλάδα με εντολήν:

- α') Περιορισμός των συμμοριτών επί μεθορίου και έξω αυτής
- β') Προώθησις των μεραρχιών έτι βορειότερον και διάταξις κατά βάθος εις πλάτος 1.000.000 μ.-
- γ') Αντιμετώπισις οιουδήποτε από Βορρά ενδεχομένου
- δ') Σύνθλιψις των συμμοριτών, οίτινες κατά μέγιστον δρουν εί τα βόρεια της ελλην. επικρατείας
- ε') Εκπαίδευσις εντατική στελεχών και στρατευμάτων προς παρεμπόδισιν πάσης περαιτέρω πνευματ. νοθρότητος ή τις θα οδήγει εις ανυπολόγιστον ζημίαν της αξίας των.-
- στ') Ανάπαυσις δι' εναλλαγής των εν α' γραμμή, ώστε να παραμερισθή ο κίνδυνος ατονίας δεδομένου ότι τα στρατεύματα αγωνίζονται τον 19 ήδη μήνα συνεχώς.-
- ζ') Το έαρ εξόρμησις κατά υπολειμμάτων εσωτερικού και επικάθησις επί των μεγάλων ορειν. όγκων της μεθορίου, ώστε εφεξής ν' ανατραπή κάθε κίνδυνος υποτροπής και γαλήνη.-

III Η προτίμησις εδόθη εις Πελοπόννησον, Ρούμελην, Ήπειρον διά σχηματισμού 16 ολοκλήρων ταγμάτων μόνον Πελοπόννησον Ρούμελην και 4 Ήπειρον. Ήρξαντο το β' 10ήμερον Οκτωβρίου, επερατώθησαν το α' 10ήμερον Νοεμβρίου. Η ενίσχυσις των Περιοχών αυτών σπουδαία με ηθικόν των καταγέντων. Συμφώνως με την εξέλιξιν αυτήν ανεμένετο συμφώνως με τα αποφασισθέν όπως αι 71, 72 ταξιαρχίαι μαζί με μίαν άλλην συγκεντρούμεναι εις Θεσσαλίαν, εν' όλω 3, σχηματίσουν την I Μεραρχίαν (αποφασισθείσαν εις διάφορα συμβούλια γνωμοδοτικά κλπ), ως γεν. εφεδρείαν της Στρατιάς. Επίσης η 3 ορεινή Ρίμινι από των μέσων Νοεμβρίου το ταχύτερον ν' αχθή εις Δυτ. Μακεδονίαν και εντασσομένη εις την μεραρχίαν της ν' αντικαταστήση την 73 ή τις εις το υψίπεδον Κοζάνης θ' απετέλει την εφεδρείαν του Β' ΣΣ (το οποίον δεν έχει καμμίαν).

IV Η Στρατιά κατέστρωσε το υπ' αρ. 36/1210.16.XI.47 σχέδιον. Καταφθάνουν όμως διαταγαί ματαιούσαι το σχέδιον τούτο και ανατρέπουσαι κάθε λογισμόν και τας αποφάσεις

παρ. II. Όχι μόνον η 71 δεν ωθείται προς Βορρά, όχι η 3η δεν επιστρέφει εις την Μεραρχίαν της, αλλά και η 72 εκ Βορρά αποστέλλεται προς τα νοτιώτερα διά να προστεθή εις τα 3 μόνιμα Τάγματα χωροφυλακής και 6-8 εθνοφρουράς Πελοποννήσου, όταν εις τας 5 Μητροπόλεις της ευρίσκονται ανά 2-2.500 άνδρες και αυτά όλα διά τους 600 σχεδόν συμμορίτας.

Η 71 εις καθαρώς στατικήν εγγύς Λαμίας επί Σπερχειού, όταν υπάρχη και τάγμα Μακρακώμην. Κατακρατείται η 3η με προοπτικήν ολοκλήρων μηνών, μαζί της και το πλήθος των ΛΟΚ μίαν εβδομάδα, ακόμη άλλη μία και άλλη μία, με ατελειώτους προφάσεις των κατά τόπους στρ. διοικητών.

V Η ανωτάτη αρχή του στρατεύματος δεν αγνοεί την μεγάλην αρχήν καθ' ήν, "όταν θέλομεν να είμεθα παντού δυνατοί, είμεθα παντού αδύνατοι". Θα πρέπει να κατανοηθή ίσως ότι όταν διασφαλισθώμεν από Βορρά, τα άλλα δεν επηρεάζουν παρά τοπικώς, αφ' ου μόνον από Βορρά είναι ατελείωτοι πηγαί εφοδιασμού των συμμοριτών εις υλικόν, σχολάς, άνδρας, προπαγάνδας. Ο Γράφων με πείσμα και σύστημα ωθούσε προς βορράν και εις τας δυσκόλους ώρας Κρήτης- Πελοποννήσου.

VI Ασχολούμεθα επί ημέρας μετά των επιτελών μου και με την επικουρίαν επιφανών του ΓΕΣ και συμφωνούμεν, ότι δεν θα δυνηθώμεν να εφαρμόσωμεν με 7 άρθρα της παρ. II. Θα γίνη μισή δουλειά. Ούτε σοβαρά εφεδρεία θα σχηματισθούν, ούτε εκπαιδευσις-ανάπαυσις θα γίνη και θα φθάσωμεν εις το έαρ ουχί με πληρότητα διά την εξόρμησιν και ίσως να μη κατορθώσωμεν την γαλήνην τον Ιούνιον (πέρας αμερικαν. βοήθείας). Συνέβη δε το άδικο να προτιμηθούν εις τάγματα εθνοφρουράς αι Νότιαι επαρχίαι διά να έχουν αι βόρειαι τας ταξιαρχίας. Ούτω καθυστερήθη πολύ των 4-5 ταγμάτων εδώ και ούτε προκηρύχθη ακόμη διά τα άλλα 12 τάγματα που έγινε λόγος. Η σταλείσα 4009/7995.8.XII.47 διαταγή δεν διορθώνει παρά εν τινι μέτρω τας γεν. απόψεις και εντολάς;

VII Η ώρα διά την Στρατιάν είναι φοβεράς ευθύνης, διότι ζητείται να τελειώνωμεν το τέλος του έαρος το βραδύτερον και όχι να βαδίσωμεν προβληματικά προς την ημερομηνίαν αυτήν. Διότι προβληματικά βαδίζομεν. Έτσι εκτιμάται παρ' ημών η κατάστασις. Θα βαδίσωμεν σταθερά με πείσμα προς πάσαν εναντιότητα και με πίστιν. Αλλά δεν αρκεί.

VIII Προτείνομεν αι 71 και 37 ταξιαρχίαι και οι ΛΟΚ εκ Ρούμελης να σπεύσουν ως τάχιστα εις Θεσσαλίαν διά να εφαρμοσθή με πληρότητα το πρόγραμμα και επαναλαμβάνομεν, ότι εάν υπάρχουν άλλοι στρατηγοί ηγέται εγγυώμενοι ασφαλώς το τέλος εντός της προθεσμίας και με τας δυνάμεις αυτάς να ορισθούν, αδίστακτα. Τα πρόσωπα δεν μετρούν.-

αντιστράτηγος Βεντήρης
Τ.Σ.Υ.

91

ΓΕΝΙΚΟΝ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟΝ ΣΤΡΑΤΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ Α1

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ-ΑΠΟΡΡΗΤΟΝ

ΑΡΙΘ. Α.Π. 8388

Β.Σ.Τ. 902/19-ΧΙΙ-47

ΠΡΟΣΩΠΙΚΑΙ ΟΔΗΓΙΑΙ

Του Αρχηγού ΓΕΣ προς τους Διοικητάς του ΑΣΣ και 81 Περιοχής διά τας επιχειρήσεις
Πελοποννήσου.-

Ι.- Κατόπιν της παρασχεθείσης εγκρίσεως υπό του Συμβουλίου Επιτελαρχών, διά την εκτέλεσιν εκκαθαριστικών Επιχειρήσεων εις Πελοπόννησον, παρέχω υμίν της κάτωθι οδηγίας, εφ' ων θα βασισθώσιν σε ενέργειαι υμών διά την προπαρασκευήν και εκτέλεσιν των επιχειρήσεων.

2.- Σ Κ Ο Π Ο Σ

Η πλήρης αποκατάστασις της τάξεως διά συντριβής των ενόπλων συμμαρσιακών ομάδων και εκριζώσεως πάσης αναρχοκομμουνιστικής εστίας, ίνα καταστή δυνατόν εις την Κυβέρνησιν, αφ' ενός να εκμεταλλευθή τους πλουσίους πόρους της περιοχής ταύτης εις έμψυχον και άψυχον υλικόν, διά τε την συνέχειαν του αγώνος και την Εθνικήν ανασυγκρότησιν, αφ' ετέρου δε εξουδετερώση την Σλαυκομμουνιστικήν προσπάθειαν εμφανίσεως της ανταρσίας ως καθαρώς εσωτερικής Ελληνικής υποθέσεως, δι' επεκτάσεως της δράσεως προς νότον.

3.- Ε Χ Θ Ρ Ο Σ

Αί συμμαρσιακαί δυνάμεις εκτιμώνται και τοποθετούνται ως κάτωθι:

α)	Περιοχή Μαινάλου - Γορτυνίας	συμμορίται	350
β)	"	Πάρωνος	" 200
γ)	"	Ταΰγέτου	" 250

Αί ομάδες αύται είναι αρκούντως μαχητικάί και εσχάτως έχουσιν αναπτύξει σημαντικήν δράσιν κατά τμημάτων Χωρ/κής και κατοικημένων τόπων και έχουσι δημιουργήσει αίσθημα ελλείψεως ασφαλείας επί των μεγάλων σιδηροδρομικών και οδικών αρτηριών, εφ' ων η ελεύθερα κυκλοφορία είναι ζωτικής σημασίας διά την Εθνικήν Οικονομίαν και την εξυπηρέτησιν στρατιωτικών αναγκών.

4.- Μ Ε Σ Α

Τα κάτωθι μέσα θα τεθώσιν εις την διάθεσίν σας, με κλιμάκωσιν εν χρόνω, λόγω των αναγκών ανασυγκροτήσεως και εκπαιδεύσεως.

α) Από 20 Δεκεμβρίου 1947

- ι) Η 72 Ταξιαρχία εκ 3 Ταγμάτων.
- ιι) 4 Τ.Ε.- 13ον, 14ον, 19ον, 20ον.
- ιιι) 3 Τ.Χ.- 5ον, 15ον, Μηχανοκίνητον.
- ιiv) 1 Τεθωρακισμένη Ίλη Χωρ/κής.
- v) Συμπληρωματικά μέσα Διαβιβάσεων μερίμνη του ΓΕΣ.
- vi) 1 Πεδ. Πυρ/χία του 102 ΣΠΠ.
- viι) Έξοδοι αεροπορίας υποστηρίξεως και αναγνωρίσεως τή αιτήσει σας μερίμνη

του ΓΕΑ

β) Από 15 Ιανουαρίου 1948. Επί πλέον των ανωτέρω:

- ι) Πιθανώς 1 Μοίρα ΛΟΚ - 8 Λόχοι.
- ιι) 3 Διλοχίαι (εκ των Πυρήνων) των ΚΒΕ ανά 1 εξ εκάστου εκ την Κορίνθου, Τριπόλεως, Καλαμών.
- ιιι) 2 Τάγματα Εθν/ράς, τα 21ον και 22ον.
- iv) Αποβατικά πλωτά μέσα και περιπολίας τή αιτήσει σας μερίμνη του ΓΕΝ.

γ) Αί ανάγκαι εις Μηχανικόν θα θεραπευθώσιν υπό των διαθεσίμων μέσων του Α' ΣΣ.

δ) Αί μεταφοραί θα εξυπηρετηθώσιν υπό των ιδίων μέσων των Μονάδων, των διατιθεμένων υπό του Α' ΣΣ και εν ανάγκη διά μισθώσεως ιδιωτικών.

5.- ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΙΣ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ

α) Μονάδες Κρούσεως.

Θα χρησιμοποιηθώσι τα Τάγματα της 72 Ταξιαρχίας, αι 3 Διλοχίαι των ΚΒΕ και οι 8 ΛΟΚ. Οι τελευταίοι θα χρησιμοποιηθώσι βάσει ιδίου σχεδίου καταρτιζομένου υπό της Διοικήσεως των, εν τω πλαισίου του γενικού Σχεδίου του Στρατού και υπό ιδίαν Διοίκειν. Ενδεικνύται η χρησιμοποίησις των εις αμφίβιους αιφνιδιαστικές ενεργείας.

β) Μονάδες στατικής ασφαλείας και αποφράξεως.

Θα χρησιμοποιηθώσι τα Τάγματα Εθνοφρουράς και Χωρ/κής

γ) Όπλα υποστηρίξεως.

Κυρίως ενδιαφέρει η χρησιμοποίησις της αεροπορίας. Λαμβανομένων υπ' όψιν των δυσκολιών τας οποίας παρουσιάζει το ορεινόν του εδάφους, η διασπορά των συμμοριτών κατά μικράς ομάδας και η μη ύπαρξις εγγύς αεροδρομίων είναι ανάγκη όπως εξασφαλίσητε καλήν συνεργασίαν του Στρατού μετά της Αεροπορίας και παροχήν εις ταύτην ακριβών πληροφοριών περί της θέσεως των στόχων, ίνα η επέμβασις της καταστή αποτελεσματική. Εφ' όσον το αεροδρόμιον Τριπόλεως, λόγω καταλληλότητος του εδάφους επιτρέπη την προσγείωσιν αεροπλάνων, θα σας διατεθώσι τη αιτήσει σας αεροπλάνα αναγνωρίσεως.

Απαραίτητον όθεν είναι όπως εφοδιασθώσιν άπασαι αι Μονάδες διά πλαισίων σηματοδοσίας, διατεθή ΑΣΑ εις το Επιτελείον του Διοικητού των Επιχειρήσεων και εξασφαλισθώσι καλαί διαβιβάσεις μετά του Αεροδρομίου Ελευσίνος.

6.- ΤΡΟΠΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

α) Πληροφορία.

Η διασπορά των συμμοριτών κατά μικράς σχετικώς ομάδας, αι δυσκολίαι του εδάφους και του χειμάνος, ως και αι περιορισμέναι δυνάμεις τας οποίας διαθέτετε ιδίως κατά την μέχρι 15 Ιανουαρίου περίοδον, είναι παράγοντες μη προσφερόμενοι διά την εκτέλεσιν μεγάλων ενεργειών εξερευνήσεως και κυκλώσεως. Ανάγκη όθεν απολύτως ακριβών και νωπών πληροφοριών ας δέον να έχητε εξασφαλίση αναπτύσσοντες αναλόγως της υπηρεσίας πληροφοριών. Εκ των πληροφοριών, τονίζω, θα εξαχτηθή η επιτυχία των ενεργειών σας και βάσει αυτών θα δυνηθήτε να κατευθύνετε προπαγανδευασμένας αιφνιδιαστικές ενεργείας εις τα κρησφύγετα των συμμοριακών ομάδων και να επαυξήσετε ούτω την απόδοσιν των μέσων σας.

β) Σχέδιον

Επειδή τα μέσα τα οποία διαθέτετε, συγκρινόμενα με την εκκαθαριστέαν εδαφικήν έκτασιν είναι ανεπαρκή διά ταυτόχρονον ενέργειαν, θα ενεργήσητε κατά διαδοχικάς φάσεις. Επιβάλλεται όπως εις πρώτην φάσιν εκκαθαρισθή η Β και ΒΔ του υψιπέδου της Τριπόλεως περιοχή, λόγω των μεγάλων αστικών κέντρων και συγκοινωνιών τας οποίας περιλαμβάνει. Τάς λοιπάς φάσεις διά την Ν Τριπόλεως περιοχήν θα ρυθμίσητε βάσει των αποτελεσμάτων της πρώτης φάσεως και των μεταγενεστέρων πληροφοριών. Εκάστην φάσιν επιχειρήσεων θα επακολουθή εδραίωσις δυνάμεων. Η φάσις αύτη είναι η πλέον αποδοτική όταν βασιζεται επί ενός καλού σχεδίου πληροφοριών και διατάξεως δυνάμεων. Γενικώς το σχέδιον σας θα αποβλέπη εις την πλήρη συντριβήν των ενόπλων ομάδων και εις την εκρίζωσιν πάσης αναρχικής οργανώσεως αυτοαμύνης, ώστε να μη εναπομείνη ουδέν υπόλειμμα εκ του κομμουνιστικού καρκινώματος.

γ) Παραπλάνησις

Εν σχέδιον παραπλάνησεως πρέπει να εφαρμοσθή κατά την περίοδον των προπαγανδευών. Τούτο θα βασιζεται κυρίως επί παραπλανητικών διαδόσεων και κινήσεων εντέχνως συνδυαζομένων.

7.- ΧΡΟΝΟΣ

Δέον να έχητε υπ' όψιν σας ότι η 72 Ταξιαρχία, οι ΛΟΚ και αι Διλοχίαι των ΚΒΕ θα είναι εις την διάθεσίν σας μέχρι της 20 Φεβρουαρίου. Ανάγκη όθεν μέχρι τότε να επιτύχητε εν θετικόν αποτέλεσμα, ώστε να δυνηθήτε να επαρκέσητε μεταγενεστέρωσ με τα Τάγματα Εθνοφρουράς και τας δυνάμεις της Χωρ/κής.

Η ημερομηνία ενάρξεως των επιχειρήσεων θα καθορισθή υφ' υμών. Από της 20 Δεκεμβρίου δύνασθε να ενεργήσητε κατά την κρίσιν σας.

8.- Τάς εκδοθησομένας υμετέρας Διαταγάς θα υποβάλητε και ημίν.

Ο
Αρχηγός του ΓΕΣ
Τ.Υ.
Αντιστράτηγος ΠΙΑΤΖΗΣ

92

ΧΙ ΜΕΡΑΡΧΙΑ

Α1

ΑΠΟΡΡΗΤΟΣΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗΕΚΘΕΣΙΣ

Επιχειρήσεις της 10ης Δεκεμβρίου 1947 εις
Περιοχήν ΘΗΡΙΟΠΕΤΡΑ - ΕΥΡΩΠΟΣ.

Αριθ.Α.Π. 5/5/21

Υποβάλλεται

Γ'ΣΣ /Α1 (είς διπλούν μετά σχεδιαγράμματος)

Γ'ΣΣ /Α2

Κοιν.

31, 32, 33, 51 Ταξιαρχίας

511, 514, 516 Τάγματα

Δ/τής Μεραρχίας (μετά σχεδιαγράμματος)

Α2

Α1 (μετά σχεδιαγράμματος)

Έκθεσις περιληπτική επιχειρήσεως
ΘΗΡΙΟΠΕΤΡΑ - ΕΥΡΩΠΟΣ
της 10-12-47

ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ

Χάρτης 1: 100.000

Φύλλα: ΕΔΕΣΣΗΣ

: ΚΑΒΑΝΤΑΡΙΣΙ

: ΓΕΥΓΕΛΗΣ

I.- ΣΧΕΔΙΟΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ: Ως το ειδικόν δελτίον πληροφοριών.

ΠΡΟΘΕΣΙΣ ΜΟΥ:

- Να αχθώ εις την περιοχήν ΘΗΡΙΟΠΕΤΡΑ - ΕΥΡΩΠΟΣ αιφνιδιαστικώς και να επιζητήσω εντός της ημέρας:

α) να επιφέρω όσον το δυνατόν μεγαλύτεραν φθοράν εις τας εκεί συμμαρσιακάς δυνάμεις.

β) να καταστρέψω τας εκεί οργανώσεις των.

γ) να προωθήσω την ενέργειάν μου έτι βορειότερον αν ήθελον υπάρξει ευνοικαί συνθήκαι.

ΜΕΘΟΔΟΣ:

- Να προωθηθώ, εί δυνατόν κατά την νύκτα, εκ δύο κατευθύνσεων εις την περιοχήν ΦΙΛΩΤΙΑ - ΙΔΑ - ΠΛΟΤΣΑ (θέσεις εξορμήσεως).

- Να συνεχίσω τολμηρώς την κίνησίν μου εκ ΦΙΛΩΤΙΑΣ και ΙΔΑΣ εις ΕΥΡΩΠΟΝ και εκ ΠΛΟΤΣΑΣ εις ΚΟΤΣΟΡΑ, εν συντονισμώ.

- Να επιτεθώ κατά των εις την άνω περιοχήν συμμαρσιακών δυνάμεων και επιδιώξω την συντριβήν των εκμεταλλευόμενος πλήρως την υποστήριξιν του πυροβολικού και την επέμβασιν της Αεροπορίας.

ΕΚΤΕΛΕΣΙΣ:

- α) Διοικήσεις και Διλοχία 516 Τάγματος συν Μ.Δ περιοχής.
 - Διοικήσεις και Διλοχία 514 Τάγματος
 Συμπληρωματικά μέσα: Ουλαμός Π. Πυρ/κού ΑΡΔΕΑΣ
 Ουλαμός Τεθωρακισμένων ΑΡΔΕΑΣ
 Διμοιρία ΚΑΡΡΙΕΡΣ ΑΡΔΕΑΣ
- Αποστολή:
 - Κυρία προσπάθεια από κατευθύνσεως ΦΙΛΩΤΙΑ προς ΘΗΡΙΟΠΕΤΡΑΝ - ΕΥΡΩΠΟΝ και προς ΠΡΟΔΡΟΜΟΝ - ΝΕΡΟΜΥΛΟΥΣ.
 - Κάλυψις από κατευθύνσεως ΠΕΥΚΩΤΟΝ
 - Απασχόλησις κατά τον άξονα ΕΞΑΠΛΑΤΑΝΟΣ - ΙΔΑ- ΝΕΡΟΜΥΛΟΥ
 - Επίθεσις και ενέργεια συντονισμένη με κινήσιν Τμημάτων ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΥ.
- β) Τμήματα ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΥ - ΦΑΝΟΥ
 ι- Διοικήσεις και Διλοχία 511 Τάγματος εξ ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΥ
Αποστολή:
 - Κατάληψις ΠΛΟΤΣΑ ως βάσεως εξορμήσεως και οργάνωσις επ' αυτής βάσεως πυρός.
 - Κινήσις προς ΚΟΤΣΟΡΑ και κατάληψις του.
 - Αποκοπή και συντριβή των από ΕΥΡΩΠΟΥ διαρρεόντων προς ΑΕΤΟΧΩΡΙ συμμοριτών.
- ιι- Κάλυψις Τμημάτων 516 Τάγματος από κατευθύνσεως ΑΕΤΟΧΩΡΙ
 Λόχος 511 εκ ΦΑΝΟΥ υπό Ταγ/χην Σακελλαρίδην
Αποστολή:
 - Εγκατάστασις την 0900 ώραν της 10ης Δεκεμβρίου εις περιοχήν 927
 - Κάλυψις ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΥ από υπ. 1097 ΣΚΡΑ και πιθανόν εκ Νότου (ΠΑΙΚΟΝ).
 - Ενδεχομένως επέμβαισις προς ΠΕΡΙΚΛΕΙΑΝ - ΛΑΓΚΑΔΙΑΝ
 ιιι- Λόχος ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΥ θα παραμείνη ως φρουρά του Στρατοπέδου.
 - Σύνδεσμος εις υπ. 845 με τον Λόχον ΦΑΝΟΥ εις υπ. 927
- γ) ΙΔΗ ΙΠΠΙΚΟΥ - Μ.Δ. περιοχής ΤΡΙΦΥΛΛΙΟΥ
Αποστολή:
 - Ανάπτυξις δραστηριότητος εις περιοχήν ΘΕΟΔΩΡΑΚΙ - ΕΞΑΠΛΑΤΑΝΟΣ από της 0830 ώρας της 10ης Δεκεμβρίου.
 - Κάλυψις από Νότου ενεργούντων Τμημάτων.
 - Συντριβή τυχόν προς Νότον συμμοριτών.
 - Παρεμπόδισις συμμοριακής επικοινωνίας από Δυσμών (κατευθύνσις Ν. ΖΩΗΣ) προς ΠΑΙΚΟΝ.

ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΝ

- α) Τμήματα ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΥ - ΦΑΝΟΥ υπό Αντ/χίν ΜΙΣΣΙΟΝ Δ/τήν 511 Ταγ.
 β) Τμήματα από ΑΡΔΕΑΣ υπό Δ/τήν 516 Ταγ. Ταγ/χην ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΝ
 γ) Ο Επιτελάρχης της Μεραρχίας θα κινηθή εις ΑΡΔΕΑΝ, παρακολουθών την κινήσιν των Τμημάτων, με σκοπόν να με ενημερώνη επί της εκάστοτε καταστάσεως.
 δ) Είς Αξ/κός Επιτελείου 32 Ταξιαρχίας παρά 516 Τάγματι.

ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ:

- Εξητήθη ο βομβαρδισμός ΑΕΤΟΧΩΡΙΟΥ (κυρίως) - ΝΩΤΙΑΣ και πολυβολισμός των διαφευγόντων συμμοριτών από της 0830 ώρας της 10 Δεκεμβρίου, με δυνατότητα επαναλήψεως εν συνεχεία.

ΠΡΟΚΙΝΗΣΕΙΣ:

- Διοικήσις και Διλοχία 514 Τάγματος την 9ην τρέχοντος από ΕΔΕΣΣΗΣ εις ΑΡΔΕΑΝ.

ΗΜΕΡΑ ΕΚΤΕΛΕΣΕΩΣ:

- Έναρξις την πρωίαν της 10ης Δεκεμβρίου
 - Πέρας το εσπέρας της ίδιας ημέρας και επάνοδος Τμημάτων εις τας αφετηρίας των.

Ο

Μέραρχος
 Υποστράτηγος ΠΕΡΙΒΟΛΙΩΤΗΣ

ΓΕΓΟΝΟΤΑ - ΕΝΕΡΓΕΙΑΙ κατά την 10ην Δεκεμβρίου

1.- Με την ενεργούσαν εξ Ανατολών Διλοχία ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΥ ευρίσκετο εκτός του Διοικητού του 511 Τάγματος και ο Διοικητής της 31 Ταξιαρχίας Συν/χης ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ, ευρισκόμενος από τριημέρου εις ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΝ.

2.- Από 0830 ώρας τα Τμήματα ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΥ εγκατέστησαν βάσιν πυρός εις ΠΛΟΤΣΑ (3095) και νοτίως ταύτης εις (300935).

Ήρξατο εν συνεχεία η διάβασις του Ρέμματος ΡΑΚΟΒΙΤΣ προς κατάληψιν του υψώματος 685 ΚΟΤΣΟΡΑ (285-965).

Σταθμός Διοικήσεως Δ/τού Ταξιαρχίας και Δ/τού Τάγματος επί ΠΛΟΤΣΑ.

3.- Τα Τμήματα εξ ΑΡΔΕΑΣ εκινήθησαν εις δύο φάλαγγας:

- Μία φάλαγξ Δ/τής Τάγματος 516 και Διλοχία (Λόχος 516+ Λόχος 514+ ΜΑΔ) την 0930 ώραν ευρίσκετο εις ΦΙΛΩΤΙΑΝ

- Η δευτέρα φάλαγξ Δ/τής 514 Τάγματος και Διλοχία (Λόχος 514+ Λόχος 516) την 0930 ώραν ευρίσκετο εις ΙΔΑΝ.

4.- Ο ουλαμός Πυρ/κού, ο ουλαμός Αναγνωρίσεως και η Διμοιρία ΚΑΡΡΙΕΡΣ κινήθησαν εις ΡΙΖΟΧΩΡΙ δεν ηδυνήθησαν να συνεχίσουν προς ΦΙΛΩΤΙΑΝ λόγω του βαλτώδους του εδάφους. Συνεχής βροχή εις την περιοχήν, εις δε την περιοχήν ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΥ χιών.

Μετά μεγάλης δυσκολίας απεκολλήθησαν και εκινήθησαν προς ΕΞΑΠΛΑΤΑΝΟΝ - ΚΩΣΤΑΝΤΙΑΝ.

5.- Οι Λόχοι ΦΑΝΟΥ και ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΥ εις τας διαταχθείσας θέσεις και ανατεθείσας αποστολής: υψ. 927 και υψ. 845.

Ομοίως και η ΙΛΗ ΙΠΠΙΚΟΥ εις την περιοχήν ΘΕΟΔΩΡΑΚΙ.

6.- Κατά την προχώρησιν της αριστερής φάλαγγος εις ΦΙΛΩΤΙΑ, ομάς συμμοριτών διέφυγε προς ΠΕΥΚΩΤΟΝ.

Επρόκειτο περί προωθημένου φυλακίου εις την πεδιάδα.

7.- Την 1045 ώραν εξεδηλώθησαν εχθρικά αντιστάσεις αυτομάτων όπλων (μυδραλλίων 3-4) την Νοτίαν κορυφήν χωρίον ΘΕΡΙΟΠΕΤΡΑΣ και ΕΥΡΩΠΟΥ.

Προσηρμόσθη βολή πυροβολικού επιτυχής.

Η κίνησις των Τμημάτων συνεχίζεται.

8.- Την 1115 ώραν εξεδηλώθησαν και έτεραι αντιστάσεις του εχθρού με πυρά μυδραλλίων και όλμων από το ύψωμα ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ εναντίον και των δύο φαλάγγων και της αριστεράς της κινουμένης από ΦΙΛΩΤΙΑΣ προς ΕΥΡΩΠΟΥ και της δεξιάς κινουμένης από ΙΔΙΣ προς ΝΕΡΟΜΥΛΟΥΣ.

9.- Την 1100 ώραν Λόχος της Διλοχίας ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΥ ανήλθεν εις ΚΟΤΣΟΡΑ. Ο εχθρός ήρξατο βάλλων με καταιγιστικά πυρά μυδραλλίων και βαρέων όλμων από τα αντερείσματα ΑΕΤΟΧΩΡΙΟΥ και ΝΩΤΙΑΣ.

10.- Ο εχθρός εξακολουθεί αντιτάσσων πείσμονα αντίστασιν εις:

- υψώματα ΝΕΡΟΜΥΛΟΙ - ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ (συμμορία ΓΕΩΡΓΑΛΑ δυνάμεως 80 με μυδράλλια και όλμον)

- υψώματα Δ. και ΒΔ. ΘΕΡΙΟΠΕΤΡΑΣ (συμμορία ΜΙΜΗ περί τους 60)

- υψώματα 517 και Νοτία παρυφή ΕΥΡΩΠΟΥ διά μυδραλλίων.

Εκδηλούται δε διά βαρέων όλμων από ΑΕΤΟΧΩΡΙ, κατά Τμημάτων εις ΚΟΤΣΟΡΑ και κατά Τμημάτων αριστεράς φάλαγγος κινουμένων προς ΕΥΡΩΠΟΝ.

11.- Η συνεχιζόμενη κίνησις των Τμημάτων μας και η εις ΚΟΤΣΟΡΑ άνοδος του Λόχου ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΥ αναγκάζουν τον εχθρόν να συμπτυχθή, καλυπτόμενος υπό οπισθοφυλακών.

Η συμμορία ΓΕΩΡΓΑΛΑ (δυνάμεως 80) διά του υψώματος 517 και ΕΥΡΩΠΟΥ προς ΑΕΤΟΧΩΡΙ, πλην της Διμορίας ΜΙΜΗ ήτις εξηκολούθησαν παραμένουσα και βάλλουσα από τα υψώματα Δ. και ΒΔ. ΘΕΡΙΟΠΕΤΡΑΣ.

12.- Την 1320 ώραν τα επί κεφαλής Τμήματα της αριστεράς φάλαγγος εισέρχονται εις ΕΥΡΩΠΟΝ. Μικροαντιστάσεις οπισθοφυλακών του εχθρού εξακολουθούν βάλλουσαι, ενώ η όλη σύμπυξις των υποστηρίζεται διά βαρέων όλμων εξ ΑΕΤΟΧΩΡΙΟΥ.

Έτερα Τμήματα της αριστερής φάλαγγος κινούμενα εις ΘΕΡΙΟΠΕΤΡΑΝ ευρίσκονται καθηλωμένα προ της Νοτίας παρυφής της ΘΗΡΙΟΠΕΤΡΑΣ βαλλόμενα κατά μέτωπον και εκ του αριστερού (υψώματα Βορείως ΘΗΡΙΟΠΕΤΡΑΣ).

13.- Η δεξιά φάλαγγα εξακολουθεί την κίνησιν της προς υψ. 517, με επιβράδυνσιν λόγω αντιστάσεων ελαφρών, καλυπτουσών την σύμπτυξιν των συμμοριτών, της ομίχλης και της μικράς ορατότητος.

14.- Το πυροβολικόν προωθηθέν εις ΝΕΡΟΜΥΛΟΥΣ έβαλλεν επιτυχώς τους διαρρέοντας συμμορίτας.

15.- Την 1330 ώραν κατά του Λόχου ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΥ εις ΚΟΤΣΟΡΑ ωρμήθησαν εχθρικά δυνάμεις τη υποστηρίξει βαρέων όλμων και πολυβόλων.

α) εκ της κατευθύνσεως ΝΩΤΙΑΣ πυρά 1 βαρέος όλμου και 4-5 μυδραλλίων.

β) εξ υψ. 658 ΜΑΥΡΕΣ ΠΕΤΡΕΣ (272-978) πυρά διά 6-7 μυδραλλίων.

γ) εκ του αντερείματος βορείως υψώματος 517 (η συμμορία ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΗ συμπτυσσομένη) πυρά 4 μυδραλλίων.

δ) εκινήθησαν επιθετικώς κατά Λόχου εις ΚΟΤΣΟΡΑ συμμοριακά δυνάμεις εξ ΑΕΤΟΧΩΡΙΟΥ (Σχολή βαθμοφόρων) και εσημειώθη κίνησις συμμοριτών (συμμορία ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΗ περί τους 80) από ΝΩΤΙΑΣ με πρόθεσιν υπερκεράσεως βάσεως πυρός μας εις ΠΛΟΤΣΑ.

Ο Λόχος ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΥ έβαλλεν επιτυχώς τας διαρρεούσας δυνάμεις συμμορίας ΝΕΡΟΜΥΛΩΝ - ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ.

Την 1330 ώραν αιτείται επέμβασις πυροβολικού υπέρ του Λόχου, απειλουμένου εκ των ανωτέρω αναφερθεισών εκδηλώσεων και ενεργειών του εχθρού.

Το πυροβολικόν δεν ηδυνήθη να επέμβη εγκαίρως μη έχον ούτε ελαχίστην παρατήρησιν εκ της βροχής και της ομίχλης και της απασχολήσεώς του εις άλλους στόχους και είναι γεγονός ότι ο Λόχος εις ΚΟΤΣΟΡΑ διέπρεξε σοβαρόν κίνδυνον.

Την 1400 ώραν ο Λόχος ήρξατο συμπτυσσόμενος, συνεκεντρώθη εις (305935), όπου έφθασε και το Τμήμα της βάσεως πυρός εκ ΠΛΟΤΣΑΣ.

16.- Την 1530 ώραν ολοκληρούται η κατάληψις του ΕΥΡΩΠΟΥ και του υψώματος 517.

Εις ΕΥΡΩΠΟΝ εφονεύθησαν 2 συμμορίται ομαδάρχαι και συνελήφθησαν 2. Ανευρέθη εγκαταλελειμμένον και 1 Αντιαρματικόν τυφέκιον.

Τα Τμήματά μας ησχολήθησαν εν συνεχεία με καταστροφάς των εγκαταστάσεων και αμυντικών οργανώσεων των συμμοριτών εις ΘΗΡΙΟΠΕΤΡΑΝ.

Ο εχθρός εξηκολούθη καθ' όλον το διάστημα εκδηλούμενος διά μυδραλλίων και από ΚΟΤΣΟΡΑ ήδη. Επίσης διά βαρέων όλμων.

17.- Διετάχθη η επάνοδος των Τμημάτων εις τας βάσεις των υπό την κάλυψιν οπισθοφυλακών.

Ούτως: - η Διλοχία ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΥ επανήλθεν εις Στρατόπεδον ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΥ όπου και ο Λόχος ΦΑΝΟΥ του υψ. 927.

- η αριστερή φάλαγξ εις ΑΡΔΕΑΝ

- η δεξιά φάλαγξ παρέμεινεν ενεδρευτικώς εις περιοχίν ΕΞΑΠΛΑΤΑΝΟΥ

- η Ίλη Ιππικού εις ΕΞΑΠΛΑΤΑΝΟΝ.

18.- ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ - ΑΠΩΛΕΙΑΙ

Ημέτεραι απώλειαι

N. 0

T. οπλίται 5 ελαφρώς (2 του 516 T, 3 του 511 T)

Σ. 1 Μ.Δ. ΑΡΔΕΑΣ

Συμμοριτών: Καταμετροηθείσαι

N. 2 ομαδάρχαι ων μία συμμορίτισσα ΔΗΜΑΚΟΥ εξ ΕΔΕΣΣΗΣ

Σ. 6 ων μία συμμορίτισσα

Παραδοθέντες 5

Αί απώλειαι των είναι σημαντικά εκ της βολής του πυροβολικού και της βολής των Τεθωρακισμένων τα οποία τους έβαλλον εις ΕΥΡΩΠΟΝ από αποστάσεως 300 μ. και τους έβλεπον καταπίπτοντας τον ένα μετά τον άλλον. Δεν ήτο δυνατή η πλήρης εξερεύνησις και εξακρίβωσις

λόγω της ολίγης ώρας που εναπέμενε διά τας καταστροφάς των έργων των συμμοριτών και διά την επάνοδον.

Οπλισμός: 8 τυφέκια

1 Μπρέν

2 Στέν

1 αντιαρματικόν τυφέκιον

αντιαρματικά εκτοξευταί

Περισυνελέγησαν ποίμνιον και μερικά κτήνη

Κατεστράφησαν οργανώσεις συμμοριτών.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1- Ο εχθρός υπέστη αιφνιδιασμόν, μη αναμένων την συντονισμένην ενέργειαν εξ ΑΡΔΕΑΣ και ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΥ.

2- Ο αιφνιδιασμός δεν επέφερε σημαντικόν αποτέλεσμα εις απωλείας του εχθρού διότι:
- ο καιρός δεν επέτρεψε την επέμβασιν της Αεροπορίας η οποία θα είχε σημαντικές επιτυχίας.

- εστερήθη το πυροβολικόν κάθε παρατηρήσεως.
- τα Τμήματα έγιναν δυσκίνητα υπό το βάρος ραγδαιότητας βροχής και λάσπης
- ομίχλη εκάλυπτε την υποχώρησιν των συμμοριτών και εδυσχεύεινε την επισήμανσιν των εχθρικών αντιστάσεων.

- δεν κατέστη δυνατή η καταδίωξις του εχθρού και η ταχεία κινήσις των τεθωρακισμένων τα οποία ακινητοποιήθησαν καθ' όλην την πρωίαν εις ΡΙΖΟΧΩΡΙ και μετά δυσκολίας ηδυνήθησαν να φθάσουν αλλάζαντα δρομολόγιον εις ΕΥΡΩΠΟΝ.

3- Όλη η περιοχή από ΝΕΡΟΜΥΛΩΝ - ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ μέχρι ΤΖΕΝΑΣ καταλαμβάνεται υπό των συμμοριτών αμυντικώς.

Έχουν οργανωμένας θέσεις πολυβολείων εις όλον το βάθος.

4- Το ΑΕΤΟΧΩΡΙ - ΝΩΤΙΑ προσπελαστά από κατευθύνσεως ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΥ με μετωπικήν-απωθητικήν ενέργειαν από ΑΡΔΕΑΣ.

Απαιτούνται όμως δυνάμεις αρκούσαι. Τουλάχιστον ολόκληρον Τάγμα εκ κατευθύνσεως ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΥ (εκτός της φρουράς του Στρατοπέδου) και Τάγμα εξ ΑΡΔΕΑΣ.

Να συντρέχουν δε πάντοτε επαρκές πυροβολικόν, επαρκής Αεροπορία, και προ παντός καλή καιρική κατάστασις.

5- Δελτίον πληροφοριών, αποτέλεσμα, της επιχειρήσεως υποβάλλεται.

6- Επισυνάπτεται σχεδιάγραμμα κινήσεως των Τμημάτων και εκδηλωθεισών εχθρικών αντιστάσεων.-

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΕΡΙΒΟΛΙΩΤΗΣ

Υποστράτηγος

Διοικητής

93

ΘΕΜΑ: Έκθεσις Επιχειρήσεων
μηνός Νοεμβρίου ε.ε.

ΑΠΟΡΡΗΤΟΝ
XV ΜΕΡΑΡΧΙΑ/Α.Π. 7276/503/Α1
Σ.Τ.Γ. 917 τη 12.XII.47

ΠΡΟΣ: ΒΣΣ/Α1

Υποβάλλεται Έκθεσις Επιχειρήσεων μηνός Νοεμβρίου ε.ε.

Ε.Σ./Ε.Κ.
Ακριβές Αντίγραφο

Σ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΝΤ/ΧΗΣ ΠΕΖΙΚΟΥ
ΕΠΙΤΕΛΑΡΧΗΣ

Τ.Σ.
Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ
ΤΑΓ/ΧΗΣ ΠΕΖΙΚΟΥ

XV ΜΕΡΑΡΧΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟΝ Α1

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΗΝΟΣ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1947

1.- ΓΕΝΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΑΠΟ ΑΠΟΨΕΩΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ-
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ.

ΓΕΝΙΚΑΙ

-Αί συχναί νυκτεριναί επιδρομαί κατά χωρίων ελεγχομένων παρὰ των συμμοριτών, αι εγκαταστάσεις ενεδρών, αι επιθετικά αναγνωρίσεις, αι εξερευνήσεις και αι εκκαθαριστικά επιχειρήσεις εν τη ζώνη της Μεραρχίας εβελτίωσαν αισθητώς την κατάστασιν από απόψεως ασφαλείας εις την περιοχὴν της Μεραρχίας. Ως εκ τούτου οι συμμορίται έπαυσαν πλέον να κινούνται ανέτως και να δρουν συγκεντρωμένοι κατά μεγάλα τμήματα.

Αί κινήσεις των συμμοριτών ενεργούνται κατά μικράς ομάδας προς τον σκοπόν λεηλασίας τροφίμων και ζώων ή σαμποτάζ εις οδούς και σιδηροδρομικά γραμμάς.

2.- ΔΡΑΣΙΣ ΣΥΜΜΟΡΙΤΩΝ.

-Την 1.11.47 Συμμορίται υπό ΓΙΓΑΝ εισήλθον εις χωρίον ΜΑΡΙΝΑ (Μ.6877) και προέβη από 31.22.00 μέχρι 1.02.00 ώρας εις λεηλασίαν οικιών και αρπαγήν σημαντικών ποσοτήτων σιτηρών και τροφίμων.

-Από 05.00 μέχρι 14.00 ώρας (επικρατούσης πυκνοτάτης ομίχλης) ο εις υψωμ. ΠΡΕΚΟΠΑΝΑ (Ν.525528) διλοχία του 591 Τάγματος προσεβλήθη σφοδρώς υπό συμμοριτών. Η 73 Ταξιαρχία επενέβη διά του Πυρ/κού και διά της κινήσεως ετέρων τμημάτων προς προσβολήν επιτιθεμένων εκ του πλευρού και καταδίωξιν.

Αί ενισχύσεις έφθασαν αργά οπότε η επαφή είχεν απωλεσθή. Ετραυματίσθη εις οπλίτης και εφονεύθησαν 5 κτήνη. Εκ των συμμοριτών ανεξακρίβωτοι απώλειαι. Ίχνη αιμάτων εικάζουν απωλείας των.

-Την 3.11.47 Ολιγομελής συμμορία καθοδηγητών εισήλθεν εις το χωρίον ΑΡΜΕΝΟΧΩΡΙΟΝ (Ν.6571), ήτις καταδιωχθείσα υπό τμήματος Χωρ/κής ετράπη εις φυγήν.

-Την 4.11.47 Το εις ΔΗΡΒΕΝ τμήμα εδέχθη επίθεσιν των συμμοριτών εκ των θέσεων (Ν.525646) και (Ν.533647). Οι συμμορίται απεσύρθησαν μετά μίαν ώραν. Απώλειαι ημετέρων μηδέν. Συμμοριτών ανεξακρίβωτοι.

-Ομάς συμμοριτών εισήλθεν χωρία ΠΕΡΑΣΜΑ (Ν.6566) και ΠΑΛΑΙΣΤΡΑ (Ν.7071) αφαιρέσασα τρόφιμα και απήλθεν.

-Την 19.40'-20.10' ώραις οι συμμορίται προσέβαλον την εις χωρίον ΠΕΡΙΚΟΠΗΝ Ν.4951 διμοιρίαν της Διλοχίας ΤΣΟΥΤΣΟΥΛΕΤΣ. Υπήρχον 5 οπλίται ελαφρώς τραυματίαι.

-Την 5.11.47 Ανεφοδιαστική φάλαγξ εκ ΜΕΣΟΠΟΤΑΜΙΑΣ (Ν.365405) προς ΦΛΑΤΣΑΤΑΝ (Ν.2945) εβλήθη την 10.00 ώραν υπό συμμοριτών.

Συνήφθη αγών κατά τον οποίον οι συμμορίται ανετράπησαν εγκαταλείψαντες ένα νεκρόν.

-Την 9.11.47 Συμμορία εισήλθεν εις ΑΣΠΡΩΓΕΙΑ (Ν.6450) και συνεκέντρωσε άρτους.

-Την 13.11.47 Από 20.30' μέχρι 21.00 ώρας εβλήθη υπό συμμοριτών το επί του υψοδ. 1127 (Ν.265320) φυλάκιον ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ διά μεμακρυσμένων πυρών.

-Την 16.11.47 Από 20.00 ώρας μέχρι 20.30' οι συμμορίται έβαλον διά πυρών αυτομάτων όπλων κατά του υψοδ. 1818 (Ν.492710) υποθέτοντες ότι ούτος κατέχεται υπό τμημάτων μας.

-Την 18.11.47 Από 01.00 μέχρι 03.30' προσεβλήθη η ΜΕΣΟΠΟΤΑΜΙΑ (Ν.365405) υπό συγκροτήματος ΓΑΡΕΦΗ. Οι επιτιθέμενοι εχρησιμοποίησαν όλμον 3". Εκινήθη Λόχος εκ ΤΣΑΚΩΝΗΣ (Ν.365372). Η προσβολή επεκρούσθη. Συνελήφθη εις ένοπλος και παρεδόθησαν 2.

-Την 19.11.47 Από 00.40' μέχρι 05.20' προσεβλήθησαν υπό των συμμοριτών τμήματά και Σ.Δ. 591 Τ. Διεξήχθη αγών εκ του συστάδην. Ο εχθρός απεκρούσθη συμπτυχθείς. Εκ των ημετέρων 2 τραυματίαι οπλίται.

-Την 22.11.47 09.30' ώραν τμήμα ασφαλείας εργατών κατασκευής παρακαμπτηρίου γεφύρας ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΣ (Ν.599429) ενέπεσεν εις ενέδραν συμμοριτών. Συμπλοκή διήρκεσεν επί 1 ώραν. Επί τόπου κατέφθασαν τμήματα εκ ΚΟΡΗΣΣΟΥ - ΚΛΕΙΣΟΥΡΑΣ και ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ και κατεδίωξαν τους συμμορίτας ελευθερώσαντα το τμήμα συνοδείας εργατών. Εκ των ημετέρων απώλειαι 3 νεκροί, εις τραυματίας ελαφρώς και εις εξαφανισθείς. Εκ των συμμοριτών εις νεκρός και εις παραδοθείς.

-Την 25.11.47 Συμμορτίται επετέθησαν κατά του Σ.Χ. και ΜΑΥ ΜΕΣΟΧΩΡΙΟΥ (N.7080). Τμήματα εκ ΚΑΛΗΝΙΚΗΣ (N.6678) και ΚΑΥΚΑΣΟΥ (N.6780) κινηθέντα συνεπλάκησαν με συμμορτίτας και εξηνάγκασαν τούτους να αποχωρήσωσιν.

-Συμμορτίται εισήλθον εις χωρίον ΜΕΣΟΚΑΜΠΟΣ (N.7061) αφήρεσαν σίτον και ζώα.

-Την 27.11.47 Συμμορτίται έβαλον αιφνιδιαστικώς κατά Λόχου ΦΛΑΤΣΑΤΑΣ (N.2945). Εφονεύθη εις Λοχίας.-

3.- ΦΘΟΡΑΙ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ.

-Την 19.11.47 Συμμορτίται ανετίναξαν εις 4 σημεία σιδηροδρομικήν γραμμήν εις (N.9269).

-Την 21.11.47 Συμμορτίται ανετίναξαν σιδηροδρ. γραμμήν εις μεγάλην έκτασιν εις σημείον (N.9167).

-Την 30.11.47 Συμμορτίται κατέστρεψαν 2 μικράς γεφύρας εις (N.7368) και (N.730688).-

4.- ΦΘΟΡΑΙ ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ

-Την 30.11.47 Απεκόπη τηλεγρ. γραμμή ΛΟΦΩΝ (N.7669) - ΜΕΛΙΤΗΣ (N.7574). Επικοινωνία επεκατεστάθη επομένην.-

5.- ΝΑΡΚΟΠΟΛΕΜΟΣ.

Εξηκολούθησεν ως και κατά τον προηγούμενον μήνα.-

6.- ΔΡΑΣΙΣ ΦΙΛΙΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ.

-Την 2.11.47 Συνδεδυασμένη επιχείρησις εις περιοχήν ΓΕΡΜΑΣ (N.5960) - ΜΟΡΙΚΙ (6534) - ΣΙΣΑΝΙΟΝ (N.6530) τμημάτων 73 Ταξιαρχία και 619 Τ. άνευ αποτελέσματος.

-Την 10.11.47 Συνδεδυασμένη επιχείρησις προς κατάληψιν υψοδ. 1546 - εξερεύνησιν ΛΕΧΟΒΟΥ (N. 653466) και περιοχής ΝΤΕΡΒΕΝ (N.615520) - ΖΟΥΠΑΝ (N.6251) - ΑΣΠΡΩΓΕΙΑ (N.6450) και ΣΚΛΗΘΡΟΝ (N.6751) υπό τμημάτων Διλοχίας 591 Τ. και Διλοχίας ΝΥΜΦΑΙΟΥ (N.6653) 571 Τ. Ανευρέθησαν Δυτ. ΣΚΛΗΘΡΟΥ 4 τυφέκια διαφόρου τύπου. Κατά εξερεύνησιν ουδέν επεισόδιον.

-Την 12.11.47 Υπό τμημάτων 45 Ταξ/χίας εγένετο νυκτερινή επιδρομή κατά του χωρίου ΜΠΟΥΦΙ (N.515735). Αιφνιδιασμός επετεύχθη, καίτοι διεξήχθη η επιδρομή υπό δυσμενεστάτας καιρικής συνθήκας. Συνελήφθησαν 7 ένοπλοι συμμορτίται. Επίσης συνελήφθησαν 36 αυτοαμυνίται του χωρίου. Απώλειαι ημετέρων μηδέν. Συμμοριτών εις ένοπλος επί τόπου νεκρός. Λάφυρα 6 τυφέκια - 1 ΣΤΕΝ και 2 ΜΠΡΕΝ και 2 ραπτομηχαναί.

-Την 13.11.47 Υπό τμημάτων 117 Τ. εγένετο εξερεύνησις περιοχής ΒΕΝΤΣΙΩΝ. Διαρκέσασα 5 ημέρας. Παρεδόθη εις ένοπλος συμμορτίτης. Κατά εξερεύνησιν ουδέν επεισόδιον.

-Την 14.11.47 Υπό τμημάτων 45 Ταξιαρχίας εγένετο νυκτερινή επιδρομή κατά χωρίου ΤΡΟΠΑΙΟΥΧΟΣ (N.6364) άνευ αποτελέσματος.

-Τμήμα 571 Τ. εξερευνόν περιοχήν ΛΕΠΟΥΣΑ (N.5755) ανεύρεν έναν όλμον 2 ιντσών εν καλή καταστάσει.

-Την 15.11.47 Τμήματα υψοδ. 1444 (N.519703) 45 Ταξιαρχίας ενήργησαν επιθ. αναγνώρισιν κατά υψοδ. 1818 (N.472710) κατεχομένου υπό 40μελούς συμμορίας. Συμμορτίται ανετράπησαν και πανικόβλητοι ετράπησαν προς Δυσμάς. Απώλειαι ημετέρων μηδέν. Συμμοριτών εις νεκρός επί τόπου και έτερος παραδοθείς.

-Διλοχία 575 Τ. και Λόχος ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ (N.2731) ενεργήσαντα κατέλαβον το υψοδ. 1170 (N.2828) και υψ.1241 (N.2727). Διοίκησις 575 Τ. και Διλοχία 591 Τ. υπεστήριξαν την ενεργειαν ταύτην διά πυρών. Απώλειαι ημετέρων εις νεκρός και 4 τραυματίαι. Συμμοριτών 11 συλληφθέντες και 4 νεκροί.

-Την 17.11.47 Υπό τμημάτων 45 Ταξιαρχίας εγένετο νυκτερινή επιδρομή κατά χωρίου ΑΛΩΝΑΣ (N.5169). Άνευ αποτελέσματος.

-Την 18-19.11.47 Εγένετο νυκτερινή επιδρομή κατά χωρίων ΑΧΛΑΔΑ (N.7877) και ΣΚΟΠΟΥ (N.8177). Την νύκτα εκυκλώθησαν τα 2 χωρία ουχί καθ' ολοκληρίαν, λόγω καθυστερήσεως ενός Λόχου, και ούτως οι 30 συμμορτίται, οίτινες ευρίσκοντο εντός του ΣΚΟΠΟΥ διέφυγον προς ΠΑΠΑΔΙΑΝ (N.8579). Μόλις εξημέρωσεν ήρχισεν η εξερεύνησις των χωρίων. Συνελήφθησαν 56 ύποπτοι, πλείστοι δε αυτοαμυνίται.

Το εσπέρας επανήλθον τα τμήματα εις τας βάσεις των.

-Την 12.11.47 Τμήματα της 73 Ταξιαρχίας ενήργησαν συνδεδυασμένην επιχείρησιν προς κατάληψιν του υψώματος ΦΛΑΤΣΑΤΑΣ N.2945 από πρωίας. Την επίθεσιν υπεστήριξεν και Ουλαμός Πυροβολικού εκ ΜΕΣΟΠΟΤΑΜΙΑΣ (N.368405). Την 13.40' κατελήφθη το ύψωμα, των

συμμοριτών συμπτυχθέντων προς ΠΟΛΥΑΝΕΜΟΝ (Ν.265445) και εκείθεν προς το Αλβανικόν έδαφος.

Απώλειαι ημετέρων είς τραυματίας.

Συμμοριτών 4 νεκροί και 2 συλληφθέντες.

-Την 20.11.47 Υπό τμημάτων 45 Ταξιαρχίας εγένετο νυκτερινή επιδρομή κατά χωρίου ΚΟΛΧΙΚΗΣ (Ν.6664). Επαφή μετά συμμοριτών δεν ελήφθη. Κατεστράφησαν εγκαταστάσεις συμμοριτών.

-Την 24.11.47 Υπό τμημάτων 45 Ταξιαρχίας εγκατεστάθη ενέδρα εις (Ν.688671) Δυτ. ΑΓΙΟΥ ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ 1 χιλ. Εις ην ενέπευσεν ομάς συμμοριτών. Μετά συμπλοκήν οι συμμορίται ετράπησαν εις φυγήν εγκαταλείψαντες 2 φορτία σίτου, 2 φορτία αραβοσίτου και έναν ίππον. Παρεδόθη εις συμμορίτης.

-Την 25.11.47 Εγένετο συνδεδυασμένη επιχείρησις προς περιοχήν ΠΕΡΙΚΟΠΗΣ εξ όλων κατευθύνσεων ήτοι υπό διλοχίας 45 Ταξ/χίας Διλοχίας ΝΥΜΦΑΙΟΥ (Ν.6653) 571 Τ. υπό Τάγματος 519 και υπό Διλοχίας 73 Ταξ/χίας. Άπανσαι αι δυνάμεις αυταί εκινήθησαν προς περιοχήν ΠΕΡΙΚΟΠΗΣ. Τα τμήματα 45 Ταξ/χίας κατά την κίνησίν των συνήντησαν μικράν αντίστασιν, ην ανέτρεψαν συλλαβόντες και έναν αιχμάλωτον. Λόγω κακοκαιρίας όμως ηναγκάσθησαν επιστρέψουν βάσεις των. Άπαντα τα άλλα τμήματα κατέλαβον τους αντικειμενικούς των σκοπούς συλλαβόντα 15 γυναίκας και 2 άνδρας.

Εγένετο εξερεύνησις απάσης περιοχής ΠΕΡΙΚΟΠΗΣ των συμμοριτών τρακέντων προς Β.Δ. Η επιχείρησις διήρκησεν μέχρι και της 27.11.47.

-Την 29.11.47 Συμμορίται ενέπεσαν εις εγκατασταθείσαν ενέδραν υπό τμημάτων 45 Ταξ/χίας εις περιοχήν ΑΓ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ (Ν.7066) εβλήθησαν δραστικώς και ετράπησαν προς Ν.Δ.

Ολίγον βραδύτερον αι αυτοί συμμορίται ενέπεσαν εις ετέραν ενέδραν εγκατασταθείσαν υπό 45 Ταξ/χίας παρά την παρυφήν του χωρίου ΛΕΠΤΟΚΑΡΥΑΙ (Ν.693649), οίτινες εβλήθησαν δραστικώτατα και διεσκορπίσθησαν.

Απώλειαι ημετέρων μηδέν.

Συμμοριτών νεκροί 6, είς συλληφθείς και 2 Ιταλικά τυφέκια.

-Την 29.11.47 Νυκτερινή ενέδρα υπό Λόχου ΑΡΝΙΣΣΗΣ 514 Τ. εγκατασταθείσα εις (Ν.9871) έσχεν ως αποτέλεσμα τον φόνον 2 συμμοριτών εμπεσόντων εις ταύτην και 2 κτηνών.

-Την 30.11.47 Εγένετο νυκτερινή επιδρομή υπό τμημάτων 45 Ταξιαρχίας κατά του χωρίου ΜΠΟΥΦΙΟΥ άνευ αποτελέσματος.

7.- ΣΥΝΟΛΙΚΑΙ ΑΠΩΛΕΙΑΙ ΜΗΝΟΣ

(α) Συμμοριτών:

Νεκροί επί τόπου	: 20
Νεκροί παραληφθέντες	: 5
Τραυματίαι	: 3
Αιχμάλωτοι	: 22
Παραδοθέντες	: 30
Νεκροί αυτοαμυνίται	: 2
Συλληφθέντες "	: 31

Σύνολον :113

(β) Ημετέρων:

Νεκροί	7
Τραυματίαι	25

(γ) Λάφυρα εις χειράς μας:

Τυφέκια διαφόρου τύπου	39
ΜΠΡΕΝ	2
Αυτόματα διάφορα	5
Ραπτομηχαναί	2

8.- ΓΕΝΙΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

(α) Ηθικόν κατοίκων υπαίθρου:

Έχει καταπέσει πολύ λόγω της διαιωνίσεως της καταστάσεως. Αί συνεχείς ενέδραι και νυκτεριναί επιδρομαί του στρατού ενεθάρρουναν ολίγον τούτους, καθόσον

ανεκουφίσθησαν εν τινι μέτρω εκ της συνεχούς παρενοχλήσεως, ην είχαν πρότερον εκ των επιδρομών των συμμοριτών.

(β) Ηθικόν Συμμοριτών:

-Των παλαιών συμμοριτών καλόν επειδή νομίζουν ότι θα επικρατήσωσι μίαν ημέραν.

-Των βιαίως επιστρατευθέντων χαμηλόν. Οι τελευταίοι επιθυμούν να παραδοθώσι, πλην δεν πράττωσι τούτο, διότι εξασκείται μεγάλη παρακολούθησις υπό των αρχηγών των και διότι, ευθύς ως παραδοθή τις, πυρπολείται η οικία του και απάγεται η οικογένεια του ως και ληλατείται άπασα η περιουσία του. Γενικώς, εάν δεν εξασφαλισθή η ύπαιθρος, δέον να μη αναμένηται ομαδική παράδοσις συμμοριτών.-

9.- ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΤΡΟΠΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΤΩΝ ΣΥΜΜΟΡΙΤΩΝ.

-Οι συμμοριται δεν επιδιώκουν ούτε κατάληψιν αντικειμενικών σκοπών, ούτε διατήρησιν κατεχομένου υψώματος.

-Παρενοχλούν έστω και από μεμακρυσμένης αποστάσεως, διά να τηρούν πάντοτε τα τμήματά μας εν εγρηγόρσει και εις κατάστασιν εκνευρισμού, ώστε να τα κουράσουν.

-Η συνεχής εγκατάστασις όσον το δυνατόν περισσοτέρων ενεδρών ως και η ενέργεια νυκτερινών επιδρομών δέον να αποτελέση το μοναδικόν δίδαγμα, καθ' όσον οι συμμοριται ήρχισαν ν' ανησυχούν πολύ διά την νύκτα κίνησιν των.-

10.- ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

Ως εις προηγούμενους μήνας.-

Ε.Ε./Ε.Κ.

Ακριβές Αντίγραφον
Τ.Σ.Υ.

Σ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΝΤ/ΧΗΣ ΠΕΖΙΚΟΥ
ΕΠΙΤΕΛΑΡΧΗΣ

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ
ΤΑΓ/ΧΗΣ ΠΕΖΙΚΟΥ

94

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΠΕΛΛΗΣ
αριθ. Ε.Π. 253

Εν Εδέσση τη 12-12-1947

ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ

Πρός
1ην Στρατιάν
ΒΟΛΟΝ
2/ Β'ΣΣ
ΛΑΡΙΣΣΑΝ
3/ Γ'ΣΣ
ΘΕΣ/ΝΙΚΗΝ

Έχω την τιμήν να γνωρίσω υμίν ότι τα χωρία Άρνισσα και Παναγίτσα της Υπ/σεως Χωρ/κής Αρνίσσης του καθ' ημάς Νομού ευρισκόμενα εις το μεταίχμιον της αρμοδιότητος από απόψεως διασφαλίσεως τάξεως των Β' και Γ'ΣΣ, έχουσι από μηνός επί πλέον να επικοινωνήσωσι και ανεφοδιασθώσι εκ της πρωτευούσης του Νομού.

Η τοιαύτη διακοπή της συγκοινωνίας εδημιούργησε και δημιουργεί οξύτατον ζήτημα επισιτισμού των κατοίκων των χωρίων τούτων, χωρίων πτωχών εις παραγωγήν, και αδυνατούντων να διατραφώσιν εκ των επιτοπίων πόρων ανέκαθεν. Το τοιούτον θα απετέλει ίσως συνήθες φαινόμενον, λόγω της επικρατούσης ανά το Κράτος αταξίας. Τα χωρία όμως ταύτα κατοικούνται από Έλληνας επιδείξαντας ηρωισμόν και αυτοθυσίαν αξίους παντός θαυμασμού και επαίνου και τουλάχιστον μερίμνης διά τους κατοίκους των να μη αποθάνωσιν εκ της πείνης.

Ο θάνατος των χωρίων τούτων δεν θα σημειωθή ως ατυχές γεγονός συμβάν εις Έλληνας πολίτας, θα είναι σιγή διακουσίων όπλων υπερασπιζόντων την Ελληνικήν Πατρίδα δυσαναπληρώτων και θα δημιουργήση χώρον ένθα ελευθέρως, λόγω της μορφολογίας του εδάφους και γειτνιασμού προς τα σύνορα θα είναι δυνατή η εγκατάστασις της περιφήμου Κυβερνήσεως του Μάρκου.

Κρίνομεν απαραίτητον και επικαλούμεθα την επέμβασιν υμών, ίνα δημιουργηθή εξασφάλις τακτικής συγκοινωνίας διά φάλαγγος δίς τουλάχιστον του μηνός. Αιτούμενοι τούτο προσθέτομεν ότι η απόστασις, ην δέον από Εδέσσης εις Άρνισσαν να καλύψωσι τα τμήματα, είναι μόνον είκοσι /20/ χιλιόμετρων.

Η καταστροφή των χωρίων τούτων εάν θέλουσι λάβει χώραν, δεν θα οφείλεται μόνον εις την επιδρομήν των συμμοριτών, θα λάβη χώραν αύτη και εκ του γεγονότος της αναγκαστικής, λόγω πείνης, εγκαταλείψεως των χωρίων υπό των κατοίκων των, τρεπομένων τούτων προς οιανδήποτε κατεύθυνσιν. Το ότι τούτο αποτελεί γεγονός αναμφισβήτητον, αποδεικνύεται εκ της απεγνωσμένης τελευταίας προσπαθείας των κατοίκων Παναγίτσης και Αρνίσσης, προσπαθείας τεινούσης δι' αποστολής των γυναικών και τέκνων των εκεί πολιορκουμένων μαχητών εις Έδεσσαν διά να ανεφοδιασθώσιν εις τρόφιμα.

Τα αποτελέσματα της τοιαύτης προσπαθείας τρίς επαναληφθείσης μέχρι σήμερον, γνωστά τυγχάνουσι υμίν. Οι ηρωικοί εκείνοι μαχηταί μετά 24ώρον εκληροφορήθησαν την απαγωγήν των συζύγων των και θυγατέρων των καθ' οδόν.

Καθ' ην στιγμήν κάτοικοι πόλεων, Δημόσιοι υπάλληλοι και ανώτατοι λειτουργοί υποψιαζόμενοι μόνον ότι πιθανόν διατρέχουσι κίνδυνον εγκαταλείπουσι τας πόλεις κατευθυνόμενοι προς Αθήνας και Θεσ/νικήν είναι εγκληματικόν και προδοτικόν, η ευθύνη δε βαρύνει όλους ημάς, εάν αφήσουμε αβοήθητους τους ήρωας τούτους.

Το απόρρητον και η συναίσθησις του καθήκοντος μου επιβάλλουν την διά εμπιστευτικού εγγράφου έκθεσιν του γεγονότος τούτου. Δεν γνωρίζω όμως εάν πράττων τούτο δεν εγκλημάτω κατά της Πατρίδος.

Επικαλούμαι όθεν την επέμβασίν σας διά την τακτοποίησιν του ανωτέρω ζητήματος, χωρίς να παρορώ την Στρατιωτικήν ανάγκην και κατάστασιν της περιοχής και τας δυνατότητας και τας δυσχερείας του Στρατεύματος και των ηγητόρων.

Τ.Υ.

Κ/σις υ.τ.α.

Κον Πρόεδρον Κυβερνήσεως

Κον Αντ/δρον Κυβερνήσεως

Κον Υπουργόν Στρατιωτικών

Κον Υπουργόν Εσωτερικών

ΑΘΗΝΑΣ

Κον Υπουργόν Βορ. Ελλάδος

ΘΕΣ/ΝΙΚΗΝ

Κ/σις υ.ε.

32αν Ταξιαρχίαν Έδεσσας

61ην " Αμύντοιον

Θ. ΜΠΑΓΛΑΝΕΑΣ

Νομάρχης Πέλλης

95

Θέμα: Αξιωματικοί Πεζικού

Πρός: ΥΣ/ΓΕΣ/ΒΙ

Κοιν: ΓΕΣ/Α1 - ΒΨΣΣ /Α1
ΓΨΣΣ /Α1- Μεραρχίας
Β1/Σ-Α1

ΥΠΕΡΕΠΕΙΓΟΥΣΑ

ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ

1η ΣΤΡΑΤΙΑ

ΙΣ/9/1443/Α1

15/ΧΠ/47

(α) Κατά την επίσκεψίν μου 12-15/ΧΠ/47 εις ΙΧ Μεραρχίαν, 41 και 42 Ταξιαρχίας, αλλά και εις άλλας προγενεστεράς μου επισκέψεις εις ετέρας Μ. Μονάδας διεπίστωσα ότι οι αξιωματικοί του Πεζικού υφίστανται δυσαναλόγους κοπώσεις και δεν δίδεται εις αυτούς μικρός χρόνος δι' ανάπαυσιν ψυχαγωγίαν εκπαίδευσιν και επανάκτησιν μιᾶς ψυχικῆς ευεξίας, λίαν απαραίτητου εις τον αγώνα, τον οποίον διεξάγομεν. Βεβαίως δεν ἐξεφράσθη παράπονόν τι ἀλλ' εις την φυσιολογίαν των δεν ζωγραφίζεται το σφρίγος ἀλλ' ἀντιθέτως μία νευρικότης προερχομένη εκ του συνεχούς καμάτου και της συνεχούς υπερδιεγέρσεως του νευρικού συστήματος εις ένα αγώνα ιδιόρρυθμον.

(β) Το Πεζικόν ἀνέκαθεν εις όλους τους πολέμους φέρει το μεγαλύτερον φορτίον ἀλλ' ἰδιαίτατα εις τον πόλεμον τούτον.

Τα στελέχη του θα ἦτο ὀρθόν και δίκαιον να ελαφρυνθούν εις το ἔργο των δι' ἀποσπάσεως αθρόως εις το Πεζικόν και αξιωματικῶν των λοιπῶν ὄπλων.

Ἀπαντες οἱ αξιωματικοί πρέπει να σφυρηλατηθούν εις τον ἀντισυμμοριακόν αγώνα και θα ἔπρεπε να πυκνωθούν τα στελέχη του Πεζικού ἀπὸ διμοιρίτας-Λοχαγούς, ἀλλὰ και υποδιοικητὰς Ταγμάτων εκ των λοιπῶν ὄπλων και ἰδιαίτατα του Πυροβολικού.

Εν τοιοῦτον μέτρον επεκτεινόμενον ευρέως θα ἔδιδε την ευκαιρίαν ἀντικαταστάσεων, διαδοχῆς εις την εκπαίδευσιν, ψυχαγωγίαν ἀνάπαυσιν ὅλων των στελεχῶν και συντήρησιν του ηθικοῦ των.

(γ) Δεν εἶναι επιτετραμμένον να στίβεται το Πεζικόν και διὰ τα λοιπά ὅπλα να επικρατῇ σχεδόν εἰρηνική περίοδος, εις τρόπον ὥστε να ἀποσταλούν 100 Αξ/κοί του Πυροβολικού πρὸς εκπαίδευσιν εις Μ. Πεῦκο.

Ἄλλως τε, συμμετοχὴ των αξ/κῶν των λοιπῶν ὄπλων εις το ἔργο του Πεζικού θα σφυρηλατήσῃ και θα προπαρασκευάσῃ τους λοιπούς αξ/κούς δι' ἀνωτέρας διοικήσεις ὡς η Ταξιαρχία, ὥστε ο Πυροβολητής, ο του Μηχανικοῦ και των λοιπῶν ὄπλων να μη συναντοῦν διὰ πρώτην φορὰν το Πεζικόν εις την Ταξιαρχίαν.

(δ) Θεωρῶ ἐπ'ἀνάγκης ὅπως ληφθούν σοβαρῶς μέτρα πρὸς ἀνακούφισιν των αξιωματικῶν του Πεζικού διὰ τους ἀνωτέρω λόγους και παρακαλῶ ὅπως γνωσθῶσι αι ἀποφάσεις.

ἀντιστράτηγος Βεντήρης

Διὰ την ἀκρίβειαν
Το Α1 Γραφεῖον
Τ.Σ.Υ.

96

Ι ΣΤΡΑΤΙΑ

Α1

αρ. απορρ.28/1452

Βόλος 15.ΧΙΙ.1947

απόρρητος

Ειδική διαταγή

Την εσπέραν 12.ΧΙΙ.47 εκ Τριγκάλων ο διοικών την 41 ταξιαρχίαν επιτελάρχης αντισυνταγματάρχης Παπαρρόδου ελάμβανε την διαταγήν από τον μέραρχον ΙΧ ότι την επομένην θα έφθανεν εις την ταξιαρχίαν του ο διοικητής Στρατιάς.

Εφθάσαμεν εις Κορυδαλλόν-Κουτσούφλιανην ολίγον μετά μεσημβρίαν της επομένης, ως είχαν αναγγεληθή, οι στρατηγοί διοικηταί Ι Στρατιάς, Β'ΣΣ και ΙΧ μεραρχίας.

Παρετηρήθη ότι:

α') ο διοικών την ταξιαρχίαν δεν ανέμενεν εις το σημείον αφίξεως της συνοδείας αλλά έξωθι της σκηνης του μετά των επιτελών του ούτε καν 1 αξιωματικόν διαγγελέα να οδηγήση.

β') Δεν απεδόθησαν τιμαί έστω. Μένει διαφορούμενον αυτό εν εκστρατεία και εναπόκειται αναλόγως των συνθηκών εις την κρίσιν του διοικητού στρατοπέδου.

γ') Ευρέθημεν εις το Κέντρον του στρατοπέδου όπου κακώς ευρίσκοντο αι σκηναί της ταξιαρχίας ώφειλαν να είναι μακράν των λόχων.

δ') Οι λόχοι τα τμήματα ως αν ανύποπτοι εξήρχοντο ένας ένας από τα αντίσκηνά των. Ήσαν αξύριστοι "μαλλιαροί, ρυπαροί, μερικοί με κάτι κόκκινες χονδροκάλτσες έξω των περισκελίδων" πολλοί άνευ πιλικίου με όπλα εις το στόμιον σκουριασμένα, με απορίμματα κονσερβών τενεκέδων έξω από τα αντίσκηνα και ανομολόγητες άλλαι ακαθαρσίαι εγγύς.

ε') Ακαταστασίας εις την κίνησιν των οχημάτων.

στ') Καίτοι το στρατόπεδον εις μικράν έκτασιν, η συγκέντρωσις των αξιωματικών εβράδυne και ο διοικών το 521 τάγμα μόλις την τελευταίαν στιγμήν εφάνη.

Ο μέραρχος μου ανέφερεν, ότι ο ταξιαρχος δεν διέταξε τάξιν προς επιθεώρησιν διά να κρατήση το απόρρητον του ταξιδιού μας. Τι απόρρητον; ποίος εξήτησε και ποίος καταδέχεται να κινείται μυστηριωδώς; τι λόγον τότε έχουν αι εμφανίσεις των Στρατηγών μεταξύ των ανδρών, αι οποίαι άλλως τε μοιραίως δεν είναι συχναί;

Αποψιν που δεν συνεμεριζετο ο μέραρχος.

Εξ άλλου πληροφωρήθημεν, ότι σκοπίμως ο ταξιαρχος αφήκε τους άνδρας διά να ιδωμεν την κατάστασιν εστέρησε τους άνδρας της ευχαριστήσεως της προετοιμασίας και της αναμονής ως εορτή, αίσθημα γοητευτικόν δι' άνδρας οι οποίοι επί μήνας έχουν σύντροφον τους δρυμούς.

Οι άνδρες ερωτώμενοι ηγνούν στοιχειώδη πράγματα διά την στρατιωτικήν οικογένειαν, αλλ' αι απαντήσεις των ήσαν ευγενείς και από σεμνότητα δεν επρόβαλαν αύτε αξιώσεις ούτε παράπονα. Ο δε μέραρχος ΙΧ υποστρ. Κιτριλάκης κατ' επανάληψιν μου υπεγράμμισε: "Βλέπετε; στρατηγέ μου, τους άνδρας αυτούς της 41; έχουν που κινούνται αδιακόπως εις τους δρυμούς και φάραγγας επί μήνας και εις τας τελευταίας μάχας επάλαισαν με ορμήν και γενναιότητα μη παρεξηγήσετε, ότι είναι σκυθρωποί".

Πράγματι πολλά συρρέουν διά να δικαιολογήσουν την κακήν αυτήν εμφάνισιν της 41 εκ διαμέτρου αντίθετον προς την ικανοποιητικήν παράστασιν της 42 ταξιαρχίας. Διότι οι της 41 είναι πλειότερον καταπονηθέντες, αγωνισθέντες. Και ο διοικητής της ΙΧ μεραρχίας διαρκώς έχει κατά νούν την ανακαίνισίν της.

Όμως όφειλε να είναι εις καλλιτέραν κατάστασιν και τούτο βαρύνει μάλλον τον αντικατασταθέντα συνταγματάρχην Καραποστόλην.

Αλλ' από την κατάστασιν της ημέρας εκείνης την ευθύνην διά τα πλείστα των σημειωθέντων έχει ο διοικών των ταξιαρχιών αντισυντ. Παπαρρόδου, όστις ώφελε άλλως να σκεφθή, όχι με κακομοιριάν αλλ' ως πολιτισμένος και μορφωμένος αξιωματικός, ως εγγύτερον προς τον ταξιαρχον και επιτελάρχης επί μήνας έχει και εκείνος ευθύνην. Ο επιτελάρχης δεν είναι γραφεύς. Σέβομαι το πολεμικόν του πένθος και δεν του επιβάλλω ποινήν.-

Τ.Σ.Υ.

αντιστράτηγος Βεντήρης

97

ΓΕΝΙΚΟΝ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟΝ ΣΤΡΑΤΟΥ

ΑΡΧΗΓΟΣ

ΑΡΙΘ.2. 51αυστηρώς Προσωπική

αριθμός αντιτύπων: 4

Αύξ. αριθ. αντ.....

ΕΚΘΕΣΙΣ

Γενικού Επιτελείου Στρατού αφορώσα
ενίσχυσιν και βελτίωσιν του Στρατού Ήφρας.Α'. Συμμοριακός Στρατός

Το Κομμουνιστικόν Κόμμα Ελλάδος με αστυνομικήν και στρατιωτικήν οργάνωσιν, στυγνήν πειθαρχίαν και συνωμοτικήν διευθύνει τον Συμμοριακόν Στρατόν Ελλάδος. Το Κόμμα τούτο υπακούει τυφλώς εις τας κατευθύνσεις της "COMINFORM" οργάνου βασικού και εκτελεστικού της Μόσχας.

1.- Η Διοικητική και Επιτελική διάρθρωσις του ΚΚΕ περιλαμβάνει:

- (α) Διοικήσεις-Επιτελεία
- (β) Υπηρεσίαν Προπαγάνδας αφειδώς χρηματοδοτουμένην.
- (γ) Υπηρεσίαν Πληροφοριών καθ' όλην την Ελλάδα
- (δ) Υπηρεσίαν Στρατολογίας αποφασιστικήν.
- (ε) Υπηρεσίαν Επιμελητείας πείρας συμμοριακού αγώνος.
- (στ) Υπηρεσίαν SABOTEURS με φανατικά στοιχεία εγκληματικού παρελθόντος.

2.- Μάχιμοι Δυνάμεις.Γενική Διάταξις.

- (α) Πεζικού
 - Περιοχήν Α'ΣΣ: 7 Τάγματα Πεζικού.
 - Περιοχήν Β'ΣΣ: 34 Τάγματα (ων 28 εις Γράμμον-Ήπειρον).
 - Περιοχήν Γ'ΣΣ: 24 Τάγματα.
- (β) Πυροβολικού
 - Εις ζώνην Β'ΣΣ: 4-8 πυροβόλα.
 - Εις ζώνην Γ'ΣΣ: 6 πυροβόλα.
- (γ) Ιππικού
 - 2 ίλας ων μία εις ζώνην Β'ΣΣ, η δ' ετέρα εις ζώνην Γ'ΣΣ.

3.- Εκπαιδευτικά Κέντρα.

Δύο, δυνάμει ποικίλης. Εν εις Καϊμακτσαλάν, το δ' έτερον εις Μπέλες.

Δύναμις Μαχητών 20.000 αρτίως εξοπλισμένων κυρίως εις αυτόματα όπλα παντός τύπου. Εις την δύναμιν ταύτην δεν περιλαμβάνεται η αυτοάμυνα και οι εκπαιδευόμενοι.

Ολική Δύναμις Διοικητικής και Επιτελικής διαρθρώσεως του ΚΚΕ εν τω εσωτερικώ της Χώρας υπολογίζεται σήμερον εις 800.000 εξ αρρένων και θηλέων οπαδών.

Β'. Ημέτερος Στρατός1.- Στρατός Εκστρατείας: Δύναμις 112.000 άνδρες

Ούτος περιλαμβάνει:

- 4 Ορεινάς Μεραρχίας
- 3 Πεδινάς "
- 3 Ταξιαρχίας ανεξαρτήτους, και
- 3 αυθύπαρκτα Τάγματα.

Α ν ά λ υ σ ι ς

- (α) Στρατηγεία Μ. Μονάδων: Δύναμις 4.600
- (β) Πεζικόν
80 Τάγματα και 3 Συγκοινωνιών.
4 Μοίραι Καταδρομών: 32 Λόχοι.
- Δύναμις ολική: 36.500
- (γ) Πυροβολικόν. Περιλαμβάνει:
6 Συν/τα Πεδινού: 96 Πυροβόλα
3 Μοίρας των 4,2: 36 όλμους των 4,2
2 " " 3,7: 8 πυροβόλα
- Δύναμις ολική: 4.000
- (δ) Διαβιβάσεις. Δύναμις 4.100
- (ε) Μηχανικόν. Περιλαμβάνει 9 Λόχους Μηχ/κού και 5 Όρχους.
- Δύναμις: 2.900
- (στ) Ιππικόν. Περιλαμβάνει:
7 Έλας Ιππικού: 730 ιππείς.
3 Συν/τα Αναγνωρίσεως.
Οχήματα τεθωρακισμένα 198.
- Δύναμις: 1.570
- (ζ) Μαχόμενοι Σχηματισμοί των 3 Σ. Στρατού.- Δύναμις: 15.000
- (η) Γενικά και Ειδ. Κέντρα Εκπαιδ.-Σχολ. - Δύναμις: 11.700
- (θ) Υπηρεσίαι μετόπισθεν - Δύναμις: 4.900
Έτσι:
Ολική δύναμις μαχομένων..... 99.400
Γενικά - Ειδ. Κέντρα Εκπαιδεύσεως..... 11.700
Υπηρεσίαι μετόπισθεν..... 4.900

Σύνολον Δυνάμεως..... 116.000

2.- Εθνοφρουρά

Αύτη ανέπτυξεν 28 Τάγματα και υπολογίζεται να αναπτύξη μέχρι τέλους Ιανουαρίου 1948, 52 Τάγματα εν συνόλω, ολικής δυνάμεως 26.000 ανδρών.

Γ. ΕκτίμησιςΠολιτικοστρατιωτικής Καταστάσεως

Ο Συμμοριακός αγών εν τω εσωτερικώ της Ελλάδος δεν στηρίζεται εις την παρούσαν μάχιμον δύναμιν των συμμοριτών, αλλά κυρίως εις την ενίσχυσιν ταύτης υπό των Βορειών γειτόνων μας, εκδηλουμένην διά των κάτωθι στοιχείων και εφ' ων βασίζεται η όλη προοδευτικώς αύξουσα ισχύς και η διάρκεια του αγώνος τούτου.

1.- Εις το ότι διά τους συμμορίτας τους μαχομένους εν Ελλάδι τα σύνορα Αλβανίας - Γιουγκοσλαυίας και Βουλγαρίας είναι ελεύθερα προς δίοδον των συμμοριτών κατ' αμφοτέρας τας εννοίας κινήσεως.

2.- Εις τα μέσα, άτινα παρέχονται υπό των τριών ομόρων Κρατών εις τους συμμορίτας, εις οπλισμόν και πυρομαχικά κυρίως.

3.- Εις την ειδικήν εκπαίδευσιν των εξ Ελλάδος βιαίως η μη στρατολογουμένων εις τα εκπαιδευτικά Κέντρα εν Γιουγκοσλαυία και Βουλγαρία.

4.- Εις το ότι επιτρέπουσιν εις αυτούς να κατέχωσι ζώνας εδαφικάς στηριζομένας κατά τα νώτα επί των συνόρων των (εις Ήπειρον - Δυτικήν Μακεδονίαν και Θράκην) των περιοχών Β' και Γ' ΣΣ.

5.- Εις το ότι διευκολύνουσι τας επιχειρήσεις των συμμοριτών, εφ' όσον προ ισχυράς πίεσεως αυτών υπό του Στρατού επιτρέπουσιν εις τούτους να διέρχωνται τα σύνορα και να επανέρχωνται εξ άλλων κατευθύνσεων εκ νέου εντός Ελληνικού εδάφους, ίνα επαναρχίσωσι τας επιχειρήσεις των. Η βοήθεια αύτη προς τους συμμορίτας αναγκάζει τον Στρατόν να αναστρέψη την διάταξιν των δυνάμεων του, ίνα αντιδράση εις την νέαν ταύτην απειλήν. Εν άλλοις λόγοις ού μόνον

αι επιθετικά επιχειρήσεις του Στρατού αναστέλλονται αλλά τίθενται εν απειλή πολλάκις και αι γραμμάι ανεφοδιασμού του.

- Κατά ταύτα, ο συμμοριακός αγών εν Ελλάδι ηδύνατο τελείως να κατασταλή αν τα σύνορα δεν ήσαν ελεύθερα διά τους συμμορίτας, ότε ο Στρατός με την παρούσαν δύναμιν θα ήτο ικανός να καταστρέψη τους συμμορίτας, παρά την ενίσχυσιν του ΚΚΕ προς τούτους, ήτις θα εδίδετο εκ του εσωτερικού της Χώρας.

- Αδιάσειτος απόδειξις τούτου είναι είναι το γεγονός, ότι αι ένοπλοι δυνάμεις των συμμοριτών κατά τον Μάρτιον του 1947 ανήρχοντο εις 12.000 μαχητάς. Αί απώλειαι εις εξακριβωθέντας επί του πεδίου της μάχης φονευθέντος μέχρι του Δεκεμβρίου 1947 ανέρχονται εις 7.000 και παρά ταύτας η μάχμος δύναμις των συμμοριτών είναι σήμερον 20.000 άνδρες. Εν' άλλους λόγους μετά πάροδον 9 μηνών η δύναμις των ηυξήθη κατά 15.000 άνδρας.

- Οι αριθμοί ούτοι των απωλειών εις νεκρούς είναι ακριβείς, αν ληφθή υπ' όψιν, ότι και αι ημετέραι απώλειαι ανέρχονται εις:

- 968 φονευθέντας ων 98 αξιωματικοί
- 2360 τραυματίας ων 160 "
- 700 αγνοουμένους ων 38 "

Ήτοι σύνολον: 4028

Δ'. Τακτική Κατάστασις

I.- Συμμορίται.

Η μεγαλυτέρα ισχύς των συμμοριτών σημειούται εις την ΒΔ. Μακεδονίαν και κυρίως εις Ήπειρον ένθα διατηρούν εν πολύτιμον διά τούτους προγεφύρωμα εις Γράμμον - Σμόλικα - Ζαγοροχώρια, στηριζομένον κατά τα νώτα επί της Αλβανικής μεθορίου. Τούτο ηδυνήθησαν να το επεκτείνωσι από 23ης Νοεμβρίου εις τας επαρχίας Πωγωνίου και Θυάμidos. Εκ των ανωτέρω συμπεραίνει τις ότι αν το μέγα τούτο προγεφύρωμα δεν εξαλειφθή δι' επιχειρήσεων, οι συμμορίται θα διαθέτωσιν απαραβίαστον ζώνην, εν τη οποία μεμονωμένη θ' αποβή η πόλις της Κονίτισης, χρήσιμος διά την πραγματοποίησιν εκεί των πολιτικοστρατιωτικών των βλέψεων.

Όσον αφορά την Μακεδονίαν και ιδίως την Θράκην, οι συμμορίται ενέτεινον τον ναρκοπόλεμον και την εξάρθρωσιν των συγκοινωνιών.

Εις την Πελοπόννησον επωφεληθέντες της αντικαταστάσεως της Χωροφυλακής (αδρανούσης σχεδόν εσχάτως) διά των Ταγμάτων Εθνοφρουράς, επολλαπλασίασαν τας προσβολάς κατά κατοικημένων τόπων.

Τέλος, εις Ρούμελιν μέν, κατεπνίγη η μέχρι τούδε δραστηριότης των συμμοριτών, εις Σάμον όμως ενετάθη σχετικώς η δράσις των και Βορεία Εύβοια εμολύνθη.

2.- Ημέτερος Στρατός.

Ηθικόν

Οφείλομεν να δεχθώμεν ότι δι' οιονδήποτε στράτευμα συνεχώς μαχόμενον επί 9 μήνας ασχέτως άλλων παραγόντων, δέον η Διοίκησις να δύναται να αντικαθιστά τας δοκιμασθείσας Μεγάλας Μονάδας εκ της γραμμής και να τας επαναφέρη εις ταύτην ακμαίας. Τούτο δεν κατέστη δυνατόν μέχρι σήμερον, ένεκα ανεπαρκείας Μεγάλων Μονάδων εν σχέσει με την έκτασιν του Μετώπου (Έβρος - Ιόνιον).

Το μειονέκτημα τούτο, αίρεται μερικώς διά τους οπλίτας (απολύσεις) ουχί όμως διά τα στελέχη. Ούτω 30% των μαχομένων οπλιτών αντεκατεστάθη, εκ των στελεχών όμως τα 3% μόνον. Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι ο κάματος των Μεγάλων Μονάδων είναι αισθητός.

3.- Επιχειρήσεις

Καίτοι συμφέρει η εκτέλεσις Χειμερινών επιχειρήσεων (εις Ήπειρον κυρίως) προς καταστροφήν του εκεί όγκου των δυνάμεων των συμμοριτών και προς πρόληψιν τυχόν δυσμενών διά την Χώραν πολιτικών γεγονότων, εν τούτοις αποφασιστικάί επιχειρήσεις θα έχωσιν ως αποτέλεσμα σημαντικήν φθοράν του Στρατού εις υλικόν και ιδία προσωπικόν (ασθένειαι-κρυοπαγήματα). Οπωσδήποτε Επιθετικάί Ενέργειαι Βάθους κατά τον χειμώνα, ως διατηρούσαι την πρωτοβουλίαν ενεργείας του Στρατού κατά των συμμοριτών, διετάχθησαν ήδη.

Είναι όμως ανάγκη, όπως άμα τη Ανοίξει αναληφθώσιν εκ νέου Επιχειρήσεις ευρείας εκτάσεως κατά των συμμοριτών, δι' ό το ΓΕΣ εντείνει την προσπάθειάν του:

- Εις την ταχείαν Οργάνωσιν της Εθνοφρουράς.

- Εις την βελτίωσιν του ήδη Στρατού Εκστρατείας (Πολυβόλα - Ορειβ. Πυρ/κόν - Διαβιβάσεις), άποψις επιβαλλομένη και διά την περίπτωσιν εισβολής.

- Εις την βελτίωσιν προοδευτικώς των Μονάδων Εθνοφρουράς (Αυτόματοι οπλισμοί - Διαβιβάσεις - Μεταφορικά μέσα), ούτως ώστε να καταστή αυτή ικανή να συμβάλη αποδοτικώτερον κατά τας Επιχειρήσεις της Ανοίξεως.

Όσον αφορά την Πελοπόννησον απεφασίσθη ήδη εις βάρος των ενεργειών της Στρατιάς εις Ήπειρον να εκκαθαρισθή αυτή κατά τους μήνας Δεκέμβριον με Φεβρουάριον. Είναι όμως επιτακτική η ανάγκη όμως κατά το τέλος Μαρτίου, άπασαι αι Μεγάλαι Μονάδες αι Νοτίως Πηνειού απασχολούμεναι με συμμοριακόν αγώνα αποδοθώσιν εις την Στρατιάν. Τούτο θα επιτευχθή μόνον δι' αντικαταστάσεώς των υπό Μονάδων Εθνοφρουράς.

Ε'. Γενικόν Συμπέρασμα

Ευρισκόμεθα ήδη προ ενός Στρατού αντιπάλου, ούτινος η τελική καταστροφή δεν δύναται να επιτευχθή εφ' όσον τα σύνορα μετά των Βορείων Γειτόνων σκοπίμως διατηρούμενα ανοικτά υπό τούτων, παρέχουσιν εξαιρετικώς πολύτιμον και βασικήν βοήθειαν οργανώσεως και εκπαιδεύσεως των συμμοριτών εντός των Χωρών των, εξ ων ορμώμενοι προσβάλλουσι τας Βορείους της Ελλάδος Επαρχίας, και διεισδύουσιν εις το Εσωτερικόν της Χώρας.

Το κλείσιμον των Συνόρων δυναμικώς είναι θεωρητικόν, διότι το ανάπτυγμα της Μεθορίου είναι 950 χιλιόμετρα, η δε κάλυψις των στρατιωτικώς απαιτεί απαράδεκτον αριθμόν Μεγάλων Μονάδων.

Ο Στρατός των συμμοριτών βελτιούμενος και αυξανόμενος συνεχώς θα παρουσιασθή το Έαρ μαχητικότερος. Είναι όθεν ανάγκη, όπως από τούδε αντιδράσωμεν διά βελτιώσεως του Στρατού Εκστρατείας και αναπτύξεως της Εθνοφρουράς, Εθνοφρουράς όμως αποσκοπούσης τελικώς να αποδόση ως Στρατός Εκστρατείας και ουχί απολύτως ως Εθνοφρουρά της σημερινής δοθείσης κατευθύνσεως. Δεν είναι δυνατόν να παραμένωσι Μονάδες Εθνοφρουράς αχρησιμοποίητοι εκεί ένθα η τάξις και η ασφάλεια να έχη αποκατασταθή, διότι το Α ή Β τάγμα ανήκει εις την Επαρχίαν Α ή Β.

Η Εθνοφρουρά συνεπώς δέον καταλλήλως οργανουμένη να πολεμήσῃ εκεί όπου υπάρχει εχθρός και όχι να διατρέφεται εις ησύχους και αδιαταράκτους περιοχάς.

Θεωρούμεν αναγκαίαν την μεταβολήν προοδευτικώς του αρχικού σκοπού της Εθνοφρουράς με την εξής βασικήν σκέψιν.

Σήμερον η Στρατιά διαθέτει άπασας τας Μεγάλας Μονάδας του Στρατού Εκστρατείας πλην 3 Ταξιαρχιών (2 εις Ρούμελην και 1 υπό μεταφοράν εις Πελοπόννησον) δεν δύναται δε να ανταποκριθή πλήρως εις την αποστολήν της.

Εφ' όσον το Έαρ οι συμμορίται θα ώσι κατά τεκμήριον ισχυρότεροι, η Στρατιά θα ευρεθή υπό τας αυτάς ως σήμερον δυσκολίας έστω και αν ενισχυθή και με τας δύο εισέτι Ταξιαρχίας της Ρούμελης, δοθέντος ότι την υπό μεταφοράν τοιαύτην την διέθετε από πολλού χρόνου. Δεν πρόκειται όθεν αι 2 Ταξιαρχίαι ενισχύσεως να δώσωσι την λύσιν.

Η αποστολή όθεν της Εθνοφρουράς δέον να αλλάξη. Τούτο είναι μόνον εφικτόν, αν μετά πάροdon χρόνου τινός προοδευτικώς απολυθώσι της Εθνοφρουράς οι Έφεδροι και οργανωθή αυτή δι' οπλιτών νεωτέρων κλάσεων εκ των έχόντων υπηρεσίαν μετώπου πολλήν άνευ δεσμεύσεως τούτων, ως είναι φυσικόν, προς τοπικήν έννοιαν της Επαρχίας.

Τέλος όσον αφορά τον Στρατόν Εκστρατείας πιστεύομεν ότι, αν βελτιωθή με σκοπόν ώστε να δύναται να ανταποκριθή και εις την περίπτωσιν εισβολής, η νέα σύνθεσις των μονάδων του όλων των όπλων, κατά μείζονα λογον, θα του επιτρέψωσι να ανταποκρίνεται και προς αγώνα συμμοριτών, οίτινες από μηνών και πλέον εδημιούργησαν Μεγάλας Μονάδας (Ταξιαρχίας) διαρκώς βελτιούμενας με απώτερον σκοπόν να παρουσιάσουν αρτίως εξοπλισμένον και δι' όλων των μέσων υποστηρίξεως προικδοτημένον Στρατόν. Η παρουσιαζόμενη υπό τούτων επίμονος προσπάθεια επιβαλλομένη άλλως τε υπό της Μόσχας, ήτις παρέχει τα μέσα προς οργάνωσιν πραγματικού Στρατού και όχι απλώς ενόπλων συμμοριτών, επέτρεψεν εις τους συμμορίτας να διεξάγωσιν αγώνας με όλας τας μεθόδους τας οποίας είς κανονικός Στρατός ακολουθεί. Εν' άλλοις λόγοις ο Στρατός των συμμοριτών ήδη δεν αρνείται να δεχθή την μάχην (ως συμβαίνει εις την Ήπειρον), ουδέ παραχωρεί το έδαφος, ούτινος αμύνεται πεισιμόνως, μη υποχωρών παρά διά σοβαρών επιθέσεων ή απειλής κυκλώσεως και αιχμαλωσίας.

Εν συνόψει, εκτός της Εθνοφρουράς δέον και ο Στρατός Εκστρατείας να βελτιωθή προικδοτούμενος επαρκώς και ποιοτικώς διά συγχρόνων μέσων υποστηρίξεως όλων των όπλων.

Προς τούτοις το Γενικόν Επιτελείον Στρατού προτείνει τα κάτωθι άνευ της πραγματοποιήσεως των οποίων ενδέχεται θάπτον ή βράδιον να παρουσιασθή κρίσις εις τον Στρατόν, οφειλομένη εις την ανεπάρκειαν των δυνάμεων αφ' ενός και εις έλλειψιν στοιχειωδών μέσων ενός συγχρονισμένου Στρατού αφ' ετέρου, όστις επαναλαμβάνομεν δύναται ευχερώς να εκπληρώση αποστολήν και διά την περίπτωσιν εισβολής και διά Συμμοριακόν αγώνα, εν ώ αντίθετος κατεύθυνσις δεν εξασφαλίζει την Χώραν της στοιχειώδους αμύνης της εν περιπτώσει Πολέμου.

ΣΤ'. Επιβαλλόμενον πρόγραμμα

Βελτιώσεως Στρατού Εκστρατείας - Βελτιώσεως
και Αυξήσεως Εθνοφρουράς έτους 1947-1948.

I.- Στρατός Εκστρατείας

Διά των υπάρχόντων ήδη μονίμων στελεχών πλαισιουμένων δι' αναλόγου αριθμού Εφέδρων δύναται να επέλθουν αι κάτωθι βελτιώσεις εις τον Στρατόν Εκστρατείας και κατά τας εξής χρονικάς περιόδους, εφ' όσον εξασφαλισθούν τα αναγκαιούντα υλικά και η συντήρησις του αναγκαιούντος προσωπικού οπλιτών.

Πρώτη Περίοδος

Ιανουάριος - Μάρτιος 1948

Συγκρότησις των Στρατηγείων 3 Ταξιαρχιών και μιάς Μεραρχίας, ούτως ώστε ο Στρατός Εκστρατείας να είναι οργανωμένος εις 9 Μεραρχίας, ων 3 τύπου Πεδινού και 6 τύπου Ορεινού.

Εκάστη Μεραρχία θα είναι των 3 Ταξιαρχιών των 9 Ταγμάτων.

Η συμπλήρωσις των Μεραρχιών τούτων διά των αναγκαίων όπλων υποστηρίξεως και ειδικώς Πυρ/κού, πολυβόλων, διαβιβάσεων και Μηχανικού δύναται να γίνη εις τας εξής χρονολογίας.

Εντός εξαμήνου από της ημερομηνίας προσκλήσεως στρατευσίμων:

- Λόχοι Πολυβόλων 37
- " Μηχανικού 4
- Διαβιβάσεις Άπασαι αι αναγκαιούσαι
- Μοίραι Ορ. Πυρ/κού 6
- " πεδ. " 6

Ομοίως άπασαι αι απαραίτητοι μονάδες και σχηματισμοί υπηρεσιών διά την πλαισίωσιν των 9 Μεραρχιών εντός της πολεμικής αυτών συνθέσεως.

Δευτέρα Περίοδος

Εντός εννέα μηνών από της ημερομηνίας προσκλήσεως των στρατευσίμων δύναται να οργανωθώσιν αι κάτωθι Μονάδες.

- Λόχοι Πολυβόλων 25
- Μοίραι Ορ. Πυρ/κού 3

Τρίτη Περίοδος

Εντός 12 μηνών από της ημερομηνίας προσκλήσεως των στρατευσίμων δύναται να οργανωθώσιν αι κάτωθι Μονάδες.

- Λόχοι Πολυβόλων 12
- Μοίραι Ορ. Πυρ. 3
- Μοίραι Α/Α Πυρ. 3
- Μοίραι Α/Τ Πυρ. 3

Ήτοι είναι δυνατή η ολοκλήρωσις πλήρως της οργανώσεως των 9 Μεραρχιών εις εμπόλεμον σύνθεσιν μέχρι της 31-12-1948.

2.- Εθνοφρουρά

(α) Πέραν των οργανωθέντων 42 Τάγμα των δέον να οργανωθώσιν εισέτι 58 Τάγματα.

Εκ τούτων τα μεν 38 θα οργανωθώσι προς πύκνωσιν της καλύψεως της υπαίθρου και απαγγίστρωσιν του Στρατού Εκστρατείας, διά δε της αναλογούσης πιστώσεως των 20 τελευταίων Ταγμάτων προτείνεται όπως εκπαιδευθώσι 10.000 στρατεύσιμοι μη κληθέντες εισέτι και εκ των κλάσεων 1942, 43, 44, 45, 46 προς αντικατάστασιν των ήδη υπηρετούντων εθνοφρουρών, ούτως ώστε ουδείς εκ τούτων να υπηρετή πέραν των 10-12 μηνών.

(β) Τα υπό συγκρότησιν 38 Τάγματα, ευθύς ως θα δοθή η έγκρισις, δύνανται να οργανωθώσιν ως εξής.

Μέχρι τέλους Ιανουαρίου 1948	12 Τάγματα
" " Μαρτίου	" 16 "
" " Μαΐου	" 10 "

Σύνολον 38 Τάγματα

3.- Αναγκαιούντα Μέσα.

(α) Στελέχη.

Εξασφάλις των αναγκαιούντων στελεχών διά την πλαισίωσιν των υπό συγκρότησιν ή βελτίωσιν Μονάδων.

Εκ της γενομένης σχετικώς προεργασίας εν τω ΓΕΣ δεν προκύπτει σοβαρά δυσχέρεια ως προς το σημείον τούτο.

(β) Οπλίται.

Απαιτείται η έγκρισις υπό των Συμμάχων

- Διά τον Στρατόν Εκστρατείας 30.000
- Διά την Εθνοφρουράν 30.000

Σύνολον απαιτουμένης δυνάμεως 60.000

Το προσωπικόν τούτο υφίσταται εν τη Χώρα μη έχον εκπληρώσει τας στρατιωτικάς του υποχρεώσεις και αναμένον την εκγύμνασίν του.

(γ) Υλικά.

Απαιτείται η έγκρισις και αποστολή των εξής.

- Κυρίως ελεγχόμενα υλικά (επισυνάπτεται κατάστασις)
- Βασικά υλικά και υλικά στρατοπεδείας διά 60.000 άνδρας.

Ζ'. Μέτρα διά την εξύψωσιν του ηθικού.

I.- Διά τους οπλίτας.

ι.- Εξασφάλις της στεγάσεως των οικογενειών των.

ιι.- Απόλυτος εξασφάλις των εφεδρικών επιδομάτων άνευ ουδεμιός καθυστερήσεως.

ιιι.- Καλλιέργεια των αγρών των στρατευθέντων μερίμνη των Κοινοτήτων διά προσωπικής εργασίας, ως εγένετο άλλοτε και διά τους δρόμους.

ιιιι.- Υποχρεωτική ευθύνη των Πολιτικών και στρατιωτικών Αρχών όπως εξασφαλίζουν την στέγασιν και την διατροφήν κατά πρώτον λόγον των ανταρτοπλήκτων οικογενειών των υπηρετούντων.

ν.- Προαγωγή μέχρι και του βαθμού του Ανθ/στού επ' ανδραγαθία εντός 10ημέρου από της υποβολής της προτάσεως της ανδραγαθίας και κοινοποιήσις από του ραδιοφώνου της προαγωγής.

2.- Διά τους αξιωματικούς.

Διά παντός τρόπου δημιουργίας της αμίλλης διά των κάτωθι μέτρων:

ι.- Υποχρεωτική στέγασις των ανταρτοπλήκτων οικογενειών των αξιωματικών.

ιι.- Ο θεσμός "Κατ' απόλυτον εκλογήν" να εφαρμόζεται μόνον διά τα Όπλα".

ιιι.- Πραγματική εφαρμογή του Νόμου προαγωγών επ' ανδραγαθία, ούτως ώστε να πραγματοποιείται η προαγωγή εντός 10ημέρου από της πράξεως, κοινοποιουμένη και διά ραδιοφώνου.

ιιιι.- Άμεσος κοινοποιήσις από ραδιοφώνου των τιμωμένων δι' Αριστείου ανδρείας και Πολεμικού Σταυρού Α' και Β'. Τάξεως.

ν.- Ειδικόν σήμα των υπηρετούντων εις τας μαχομένας μονάδας των Ενόπλων Δυνάμεων, όπερ να δύνανται να φέρωσι μετά εξάμηνον ευδόκιμον υπηρεσίαν εν γραμμή.

3.- Διά τους φονευομένους.

ι.- Αποδοχαί ενεργείας του βαθμού εις ον προάγονται μετά τον θάνατόν των.

Καθορισμός ως ζώνης των πρόσω οπουδήποτε τις και αν φονευήται και οπωσδήποτε (εις επιχειρήσεις ή εκ νάρκης κ.λ.π.). Περί τούτου απαιτείται Νόμος.

ιι.- Ειδικόν παράσημον (ή ο Ταξίαρχης του Αριστείου Ανδρείας) και ειδικόν δίπλωμα παραδιδόμενον εις την οικογένειαν με την φράσιν και μόνον "Έπεσεν υπέρ της Ελλάδος".-

Γενικά

1.- Καθορισμός προσόντων στρατιωτικών διά την συμμετοχήν εις Στρατιωτικές Σχολάς και καθορισμός ιδίων θέσεων. Έτοι ειδική βαθμολογία των μετεχόντων εις επιχειρήσεις.

2.- Προστασία και δωρεάν εκπαίδευσις των τέκνων των φονευμένων αξιωματικών και οπλιτών.

Συνοψίζοντες το Στρατιωτικόν Πρόγραμμα της Κυβερνήσεως, ως ανωτέρω προτείνεται διά το έτος 1947-1948, θα έχωμεν οργάνωσιν και σύνθεσιν του ημετέρου στρατού Εκστρατείας μιάς εντελώς νέας μορφής εμφανιζομένης εις το Παράρτημα υπ' αριθ. 1 επισυναπτόμενον τή παρούση εκθέσει.

Κατόπιν των ανωτέρω προτάσεων το Γενικόν Επιτελείον Στρατού παρακαλεί την Κυβέρνησιν όπως ευαρεστηθή και προβή εις τας ενδεδειγμένας ενεργείας προς εφαρμογήν τούτων ίνα αντιδράσωμεν αποτελεσματικώτερον μεν κατά του συμμοριακού αγώνος, εξασφαλίσωμεν δε στοιχειώδη άμυναν της Ελλάδος.

Αθήναι τη 15 Δεκεμβρίου 1947

Τ.Υ.

Αντιστράτηγος Γιατζίης Δημ.

Αρχηγός ΓΕΣ

98

Ι ΣΤΡΑΤΙΑ

Α/1

αρ. απορρ.49/1461

Βόλος 16.ΧΙΙ.47

απόρρητος

επείγουσα

Προς τους Διοικητάς

Β' Γ' ΣΣ

Μεραρχιών

Ταξιαρχιών

Περιοχών

Εις Σ.Α. των

Από του θέρους 1946 οι διοικηταί των Μ.Μονάδων ήρξαντο τας επικλήσεις για δύναμιν "ΜΑΥ" "ΜΑΔ", τάγματα χωροφυλακής, επιστράτευσιν. Δικαία, δικαιοτάτη η αξίωσις αν είχομεν έκτοτε δυνάμεις, τότε επίπονοι μακροί επιχειρήσεις δεν θα εκτύπων εις το κενόν, ο χώρος διαφυγής των συμμοριτών θα περιοριζέτο και το τέρμα της πάλης θα ήτο εγγύτερον.

Παραλλήλως πολιτευταί-βουλευταί ύψωναν κραυγάς: Οπλίσατέ μας, οπλίσατε τους εθνικόφρονας, κάμετέ μας επιστράτευσιν.

Η ανωτέρα του στρατεύματος αρχή δεν εσταμάτησεν ουδ' επί στιγμήν και ολίγον κατ' ολίγον πάντοτε κάτι επετύγχανε και ούτω επεράσαμεν από τα ΜΑΥ ΜΑΔ Ταγ/τα Χωρ/κής Έχετε πείραν περισσότεράν της ενισχύσεως των ανωτέρω και παρέλκει το εις τι και που και κατά πόσον ωφέλησαν.

Το θέρος 1947 η πίεσις εκ Ρούμελης - Πελοποννήσου περί οργανώσεως ενόπλων εθνοκροτών της υπαίθρου έφθασεν εις οξύ σημείον. Αι περιοχαί είχαν υποστή εις πλείότερα σημεία λαχτάρες. Ο υπουργός των Στρατιωτικών το έλαβεν ως πάθος και ενίσχυε πολλαπλώς έως που κατωρθώθη εν αρχή σιωπηρά, κατόπιν έκδηλος και ουσιαστική, η οργάνωσις των ταγμάτων εθνοφρουράς, αρξαμένη το β'. 10ήμερον Οκτωβρίου. Συνεχίζεται ικανοποιητικώς ως παρακολουθείτε.

Να εγίνετο γενική επιστράτευσις; Οι σημερινοί στρατηγοί και ταξίαρχοι νυν έχουν παρά ποτέ άλλοτε μόρφωσιν αρχηγών, επιτελών και πολυμερή άλλην ώστε να γνωρίζουν, ότι το πράγμα είναι ανέφικτον, όταν ακόμη και σήμερον ούτε 1 λόχον δεν δύναται να θρέψη η Ελλάς, αι ένοπλοι δυνάμεις της οποίας τρέφονται-εφοδιάζονται αποκλειστικώς εξ ολοκλήρου με βοήθειαν ξένην. Ότι και η παραμικρή αίτησις προσκρούει εις τον σκεπτικισμόν των Συμμάχων και απείρου, άλλας δυσκολίας. Ευτυχώς, ότι αι εντυπώσεις των Συμμάχων διά τον στρατόν μας συνοδεύονται μ' εμπιστοσύνην και συμπάθειαν.

Η οργάνωσις των ταγμάτων εθνοφρουράς είναι γεγονός, ως ενός δευτέρου στρατού, με αποστολήν καθαρώς ασφαλείας εσωτερικού. Ητο προτιμότερον να αυξηθή ο εν ενεργεία, ο μόνιμος στρατός αλλά απητείτο και αν εγίνετο εις τεχνικώς δυσκολίας απείρους, αφαίμαξης στελεχών και βραδύτης αφ' ου τα ΚΕΕ έχουν περιορισμένη δυνατότητα.

Τα Τάγματα Εθνοφρουράς είναι μία πολύ μεγάλη ενίσχυσις και ανακούφισις. Θα μας απαλλάξουν από στατικές απωλείας, άπειρον διευκόλυνσιν των κινήσεων, οργανώσεως, εκπαιδεύσεως και στρατηγικών συνδυασμών κατά μήκος του δυσαναλόγου συνοριακού αναπτύγματος.

Οι διοικηταί Μ.Μονάδων οφείλουν διά το καλόν των Μονάδων και περιοχών να ριφθούν με πάθος εις ενίσχυσιν των ιδιούτων αυτών ταγμάτων ν' αναμιχθούν εις την πειθαρχίαν των, οργάνωσιν των, ηθικόν των, αξίαν στελεχών των, πολλαπλών προφύλαξιν των, συντήρησιν, στοργήν των και με άτεγκτον αμελικτον αυστηρότητα εις απροθίμους, υπόπτους, οκνηρούς, επιδόρους, εγωπαθείς, συμφεροντολόγους, προδότας. Ευλογημένα είναι αυτά που ονομάζομεν προληπτικά, διότι τα κατασταλτικά, ή καμπάνες και τα Στρατοδικεία είναι δύσκολα οδηγούν άσχημα όταν αρχίσωμεν έτσι με τους ιδίους τους εαυτούς μας. Αλλοίμονον εάν αρχίσωμεν με ζημίας. Θα είναι συμφορά. Και αδιέξοδον διά τους διοικητάς Μ.Μονάδων.

Παραλλήλως ν' αξιώσητε πάσαν συνδρομήν από την χωροφυλακήν και ιδία από τους ηγούμενους της Πολιτικής ζωής του τόπου και τους βουλευτάς. Εκόπτοντο όλοι επί μήνας να οπλίσωμεν απλώς τους κατοίκους να κάμουν τι; αντί του καταδικασθέντος συστήματος οργανώθησαν τάγματα επαρχιακής ασφαλείας. Τι άλλο καλλίτερον και ταχύτερον; Αλλά τίποτε δεν θα επιτύχωμεν εάν δεν εμψυχωθούν, εάν σοβαρώς δεν αισθανθούν το καθήκον Πατρίδος και οικογενείας των. Αυταπάρνησις, μένος, ορμή, πίστις εις το έθνος, όλα αυτά τα οφείλουν οι πολιτευόμενοι εις τους στρατευθέντας με περισσοτέραν ουσίαν, εκ του εγγύς και με την θεάν πληροφορίαν.

αντιστράτηγος Βεντήρης

Διά την ακρίβειαν
Το Α1 Γραφείον
Τ.Σ.Υ.

99

ΓΕΝΙΚΟΝ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟΝ ΣΤΡΑΤΟΥ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΣΤΡ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ

ΑΠΟΡΡΗΤΟΝ
Εδακτυλογραφήθη υπό
Ανθ/γού Αννιτσάκη Ε.

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Ο Ν

Της 17ης Συνεδριάσεως του ΣΑΓΕ
των τριών Πολεμικών Υπουργείων.-

- I.- Χρόνος Συνεδριάσεως 18-12-47 ώρα 1750
- II.- Τόπος Συνεδριάσεως: Αίθουσα Χαρτών ΓΕΣ
- III.- Εξετασθέντα αντικείμενα: Επιχειρήσεις ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ (ως το υπ' αριθ. Α.Π. 8255/Φ.4008/2/Α1/15-12-47 έγγραφον ΓΕΣ).
- IV.- Παρόντες κατά την Συνεδρίασιν:
- α) Έλληνες Αξιωματικοί
 - Αντιστράτηγος Γιατζής Δ. Αρχηγός ΓΕΣ.
 - Υποναύαρχος Αντωνόπουλος Π. Αρχηγός ΓΕΝ.
 - Σμήναρχος Μυτιληναίος Χ. Αρχηγός ΓΕΑ.
 - Ταξίαρχος Μανιδάκης Σ. Αρχηγός Α.Κ./ΓΕΣ.
 - Συν/ρχης Λάμαρης Γ. Α.Β.Α.Κ.Α./ΓΕΣ.
 - Αντ/ρχης Κετσέας Γρ. Δ/ντής Α1/ΓΕΣ.
 - β) Ξένοι Αξιωματικοί
 - Ταξίαρχος Στύλ Αντιπρόσωπος ΒΣΑ.
 - Ταξίαρχος Χάρπερ Αντιπρόσωπος Σ.Ο.Η.Π.Ε.
 - Ταξίαρχος Θόρσον Αντιπρόσωπος Σ.Ο.Η.Π.Ε.
 - γ) Γραμματείς-Διερμηνεύς
 - Ταγματάρχης Καραγιάννης Χ. Γραμματεὺς ΓΣΣ/ΓΕΣ.
 - Ανθ/γός Σταθάτος Α. Διερμηνεύς Γρ. Α/ΓΕΣ.
- V.- Θέμα: Επιχειρήσεις ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
- α) Διεξαχθείσα συζήτησις.

-Ο Αρχηγός ΓΕΣ Αντιστράτηγος Γιατζής ανακοινού ότι από τινός η κατάσταση εις Πελοπόννησον παρουσιάζεται ανήσυχος. Οι ήδη υπάρχοντες εκεί 750-800 συμμορίται έχουσι αποτελέσει Ομάδας δυνάμεως 50-60 ανδρών και δρώσιν εις διαφόρους περιοχάς, διαταράσσοντες ούτω την εν γένει ζωήν του τόπου. Μέχρι 5-12-47 την ευθύνην ασφαλείας της Πελοποννήσου είχαν αναλάβει το Υπουργ. Δημ. Τάξεως. Από της ως άνω ημερομηνίας κατόπιν αποφάσεως του Σ.Ε.Α. την ευθύνην ασφαλείας ανέλαβεν ο Στρατός. Το Συμβ. Εθνικής Αμύνης ανέθεσεν εις το ΓΕΣ εντολήν, ίνα μελετήσει πόσας δυνάμεις θα πρέπη να διαθέση διά την πλήρη εκκαθάρισιν της Πελοποννήσου. Πολλά των μελών του Σ.Ε.Α. υπελόγιζον εις την δυνατότητα διαθέσεως μιάς Μεραρχίας πλην όμως αι ανάγκαι ασφαλείας της Βορ. Ελλάδος δεν επιτρέπουν την απόσυρσιν τούτων δυνάμεων εκείθεν διό το ΓΕΣ κατέληξεν εις την απόφασιν να διαθέση μίαν Ταξιαρχίαν, ληφθείσαν εκ των εις την διάθεσιν της Στρατιάς δυνάμεων.- Με βάσιν την Ταξιαρχίαν ταύτην, μίαν Μοίραν Καταδρομών, τα εξ (6) εν Πελοποννήσω Τάγματα Εθνοφρουράς (μετρίας μαχητικής αξίας λόγω του οπλισμού των), τους πυρήνας των ΚΕΕ, εξ ων θα συγκροτηθώσι τρεις (3) Διλοχίαι, τρία (3) Τάγματα Χωρ/κής, μίαν Πυρ/χίαν Πεδινηήν και μίαν Ίλην Τεθ/νων, τη συνδρομή της Αεροπορίας και του Ναυτικού, θα επιδιωχθή από τώρα μέχρι τέλους Φεβρουαρίου να εκκαθαρισώμεν την Πελοπόννησον. Θα ήτο ευχής έργον να επιτευχθή η εκκαθάρισις εις ολιγώτερον χρόνον.

Προς τον σκοπόν τούτον το ΓΕΣ εισηγείται τον τρόπον εξελίξεως των επιχειρήσεων Πελοποννήσου. Χονδρικώς η εκκαθάρισις θα λάβη χώραν εις τρεις φάσεις. Κατά την

πρώτην φάσιν θα επιδιωχθή η εκκαθάρισις της περιοχής Μαινάλου - Γορτυνίας όπου και υπάρχουν 250-300 συμμορίται, κατά την δευτέραν της περιοχής Πάρνωνος όπου υπάρχουν 200-250 συμμορίται και κατά την τρίτην φάσιν θα επιδιωχθή η εκκαθάρισις της περιοχής Ταϋγέτου, όπου υπάρχουν 250 περίπου συμμορίται. Το έδαφος γενικώς είναι ορεινόν και εις πολλά σημεία διακεκομμένον και συνεπώς θα απαιτηθή κοπιώδης προσπάθεια διά την επιτυχίαν της επιχειρήσεως. Οι συμμορίται, ως ελέγχθη, έχουσι συγκροτήσει ομάδας, εκάστη των οποίων είναι δυνάμεως ουχί μεγαλύτερας των 50-60 ανδρών, γνωρίζουσι καλώς το έδαφος και θα προσπαθώσι πάντοτε να διαφύγωσι αποφεύγοντες ούτω την μάχην. Θα πρέπει όθεν, ο διευθύνων τας επιχειρήσεις να έχη πάντοτε νωπὰς πληροφορίας διά την εκτέλεσιν εκάστης επιχειρήσεως. Δι' εκάστην ενέργειαν θα απαιτηθή χωριστή προσπάθεια και αυτή θα είναι ανάλογος προς τον επιδιωκόμενον σκοπόν. Ήδη η Ταξιαρχία ευρίσκεται εις περιοχὴν Καλαμακίου και συμπληροί τας ελλείψεις της, θα είναι δε πλήρως συγκεκροτημένη και ετοιμή δι' επιχειρήσεις μέχρι του προσεχούς Σαββάτου (20-12-47). Υπολογίζομεν ότι θα έχωμεν την Μοίραν Καταδρομῶν μετὰ την 15-1-48. Εν τῷ μεταξύ η 72 Ταξιαρχία θα εκτελέσῃ τας αναγκαίας προπαρασκευαστικὰς ενεργείας διά την πρώτην φάσιν των επιχειρήσεων. Μετὰ την 15-1-48 υπολογίζομεν ότι θα έχωμεν τας τρεις Διλοχίας, τα τρία Τάγματα Χωρ/κῆς και την Ἰλιν Τεθ/νων Χωρ/κῆς. Ειδικῶς διά τα Τάγματα Χωρ/κῆς παρέχεται η πληροφορία ότι ταῦτα ευρίσκονται ἐν ανασυγκροτήσει και ότι θα ἔχουν στατικὰς αποστολάς, ἐντὸς δε του Ἰανουαρίου 1948, περατουμένης της ανασυγκροτήσεώς των, θα δυνηθώσι να αναλάβωσι αποστολάς επιτηρήσεως ωρισμένων διαβάσεων και φρουρήσεως κατοκημένων τόπων και συνεπώς θα έχωμεν βοήθειαν ἐκ τούτων. Ὡς μονάδες αποφράξεως θα χρησιμοποιηθώσι τα Τάγματα Ἐθνοφρουράς. Συμπληρωματικὰ μέσα διάτίθενται: Εἰς Λόχος Μηχανικοῦ και αἱ αναγκαίουσαι διαβιβάσεις. Υπολογίζεται η συμβολή της Αεροπορίας και του Ναυτικοῦ. Ἐκ του Ναυτικοῦ θα ζητηθῇ εξασφάλις περιπολιῶν εἰς τας ακτὰς και η παροχή των αναγκαιούτων πλοίων δι' αποβατικὰς ενεργείας, η μεταφορὰν Στρατοῦ, θα πρέπει δε ο Δ/τῆς Ν/κῆς Δ/σεως Πατρῶν να ευρίσκεται ἐν συνδέσμῳ μετὰ Διοικητοῦ Πελοποννήσου. Ἡ Αεροπορία υπολογίζεται ότι θα κατορθώσῃ να παρέχῃ δέκα ἐξόδους ἡμερησίως κατὰ την διεξαγωγὴν των επιχειρήσεων και τούτο αποτελεί βασικόν στοιχείον. Εἶναι ἀνάγκη ὅπως η Αεροπορία διαθέσῃ Αξ/κόν παρὰ τῇ Δ/σει Πελοποννήσου διά την ρύθμισιν των ζητημάτων αεροπορικῆς βοηθείας. Ἡ περιοχή Πελοποννήσου εἶναι ἀνάγκη ὅπως το ταχύτερον εκκαθαρισθῇ, ὡς προσφέρουσα τα 30-35% του ἐμφύχου υλικοῦ διά την διεξαγωγὴν του αγώνος και ἵνα δυνηθώσιν οἱ κάτοικοι αὐτῆς να αφοσιωθώσιν ἀπερίσπαστοι εἰς τας ἐργασίας των. Το ζήτημα τούτο απησχόλησε πολὺ την Κυβέρνησιν, ἥτις, καίτοι ἀντιμετωπίζει σοβαρὰς ἀνάγκας της Στρατιάς, ἐν τούτοις ἐκρίνεν ἀπαραίτητον ὅπως εἰς πρώτην σειρὰν ἐπείγοντος εκκαθαρισθῇ η περιοχή Πελοποννήσου ἐντὸς των δύο προσεχῶν μηνῶν.

-Ο Αρχηγός ΓΕΑ Σμήναρχος Μυτιληναῖος λέγει ὅτι αἱ παρουσιαζόμεναι δυσκολίαι ἀπὸ ἀπόψεως Αεροπορίας εἶναι αἱ οφειλόμεναι εἰς την ἔλλειψιν Αεροδρομίων καταλλήλων, διότι το μόνον ὑπάρχον του Ἀράξου εἶναι ἔκκεντρον και εἰς μικρὰν διαφορὰν ἀποστάσεως της του Αεροδρομίου Ἐλευσίνος. Ὡς ἐκ τούτου θα χρησιμοποιηθῇ το τελευταῖον ἐκ του οποίου και αἱ γραμμαῖ προσπελάσεως εἶναι καλλίτεραι, διότι δεν παρεμβάλλονται ορεινοὶ ὄγκοι. Το μειονέκτημα των μεγάλων ἀποστάσεων αἱρεται ἐφ' ὅσον θα έχωμεν καλὰς Διαβιβάσεις και υπολογίζομεν, λέγει, σοβαρῶς εἰς την καλὴν λειτουργίαν τούτων, διά να ἐπέμβωμεν αποτελεσματικῶς. Πιθανόν, δι' ἀποστολάς ἀναγνωρίσεως, να χρησιμοποιηθῇ και το Αεροδρόμιον Τριπόλεως, ἐφ' ὅσον ο καιρὸς θα εἶναι εὐνοϊκός. Ὁ Στρατὸς δεν πρέπει να ἀναμένῃ πολλὰ ἐκ της Αεροπορίας, διότι το έδαφος της Πελοποννήσου εἶναι ορεινόν και ο καιρὸς κατὰ την περίοδον αὐτὴν δημιουργεῖ δυσχερείας. Ἴσως, λόγω του καιροῦ, ἐπὶ σειρὰν ἡμερῶν ἐνίστε να μὴ καθίσταται δυνατὴ η ἐπέμβασις της Αεροπορίας. Αἱ ζητηθεῖσαι δέκα ἐξοδοὶ ἡμερησίως εξασφαλίζονται και ἐν ἀνάγκῃ εἶναι δυνατόν να αὐξηθώσιν, ἐάν ο καιρὸς θα εἶναι εὐνοϊκός. Ἰδιαιτέρως τονίζει ὅτι πρέπει ὅλα τα Τμήματα να ἔχωσι τα μέσα υποδείξεως των θέσεών των.

-Ο Αρχηγός ΓΕΝ Υποναύαρχος Ἀντωνόπουλος ἐρωτὰ πόθεν θα ἐπιβιβασθώσι τα τμήματα τα ὁποῖα θα χρησιμοποιηθώσι διά την ἀπόβασιν Ἀστρους - Λεωνιδίου.

-Ο Συν/ρχης Λάμαρης εἰς ἀπάντησιν λέγει ὅτι το Ναύπλιον θα εἶναι ὁ τόπος της ἐπιβιβάσεως.

-Ο Αρχηγός ΓΕΝ Υποναύαρχος Ἀντωνόπουλος λέγει ὅτι η προβλεπομένη ἐνέργεια ἀποβάσεως, εἶναι εὐκόλος διά το Ναυτικόν και ὅτι μόνον ἐάν πνεύσουν ἰσχυροὶ Ν.Α. άνεμοι, πράγμα σπανιώτατον διά την περίοδον αὐτὴν του έτους, θα εἶναι δυσχερὴς ἀν μὴ ἀδύνατος. Ὡς πρὸς τας περιπολίας αὗται θα λειτουργήσωσι πλήρως. Λόγω της μεγάλης ἐκτάσεως των ακτῶν της Πελοποννήσου, ὑπάρχουσιν ἤδη δύο Ν/καὶ Δ/σεις, η των Πατρῶν, ἥτις ἔχει ἀρμοδιότητα ἀπὸ Κορίνθου μέχρι Κυθήρων και ἡ του Πειραιῶς, ἥτις ἔχει ἀρμοδιότητα ἀπὸ Κυθήρων μέχρι Ἰσθμίας.

Ηδη γίνεται περιπολία μεταξύ Πατρών και Ισθμού μερίμνη της Ν.Δ/σεως Πατρών και θα εξακολουθήσει. Επίσης γίνεται περιπολία εις τας Ανατολικάς ακτάς δι' Αντιτορ/κού ή Υποβρυχίου και συντόμως θα γίνη η αντικατάστασις του Υποβρυχίου δι' ετέρου σκάφους επιφανείας. Κατόπιν των ανωτέρω θα πρέπη ο Στρ. Δ/τής Πελοποννήσου αναλόγως της περιπτώσεως να απευθύνεται εις την αρμοδίαν εκάστοτε Ν. Δ/σιν. Συνεπώς δεν θα υπάρξωσι δυσχέρειαι εκ του Ναυτικού διά την εκπλήρωσιν των Σχεδίων του Στρατού, εμμή μόνον εάν πνεύσουν ισχυροί Ν.Α. άνεμοι.

-Ο Ταξίαρχος Θόρσον λέγει ότι ο κ. Αρχηγός ΓΕΣ ετόνισε την σημασίαν των πληροφοριών και ότι, ως βλέπει την μελετωμένην επιχείρησιν, θεωρεί αναγκαίον να τονίση ακόμη περισσότερον την σημασίαν αυτών. Έχει την γνώμην ότι πρέπει να καταβληθή πάσα δυνατή προσπάθεια διά την οργάνωσιν πλήρους δικτύου πληροφοριών. Συμφωνεί ότι, ως είπεν ο κ. Αρχηγός ΓΕΑ, πρέπει να λειτουργήσωσιν οι Διαβιβάσεις πολύ καλώς διά να είναι επιτυχείς οι επεμβάσεις της Αεροπορίας. Τονίζει ότι πρέπει, λόγω των μεγάλων αποστάσεων ας θα διανύσωσι τα αεροπλάνα, να γίνεται οικονομία εις τας αιτήσεις και συνεπώς να χρησιμοποιώνται ταύτα μόνον εις τας περιπτώσεις εμφανίσεως σοβαρών στόχων. Βασική προσπάθεια της Αεροπορίας πρέπει, λέγει, να είναι αι αναγνωρίσεις.

-Ο Ταξίαρχος Χάρπερ ερωτά επί πόσην ώραν θα δύναται το αεροπλάνον να παραμείνη επί του στόχου εφ' όσον αι αποστάσεις θα είναι μεγάλαι.

-Ο Αρχηγός ΓΕΑ Σμήναρχος Μυτιληναίος λέγει εις απάντησιν ότι δεν δύναται το αεροπλάνον να παραμείνη υπέρ τον στόχον πέραν των 30' της ώρας.

-Ο Ταξίαρχος Χάρπερ ερωτά εάν είναι δυνατόν εις Αεροδρόμιον Τριπόλεως να οργανωθή Σταθμός Ανεφοδιασμού και εάν το Αεροδρόμιον τούτο καλύπτεται από χιόνων.

-Ο Αρχηγός ΓΕΑ Σμήναρχος Μυτιληναίος λέγει εις απάντησιν ότι είναι δυνατόν να οργανωθή Στ. Ανεφοδιασμού, αλλά μόνον διά την εξυπηρέτησιν των αεροπλάνων αναγνωρίσεως και προσθέτει ότι γενικώς κατά τους χειμερινούς μήνας παρατηρείται πτώσις χιόνων εις περιοχήν Τριπόλεως.

-Ο Ταξίαρχος Στήλ λέγει ότι αι αποβατικά ενέργειαι πρέπει να οργανούνται εν πλήρει μυστικότητι, ίνα επιτύχωμεν τον επιδιωκόμενον αιφνιδιασμόν και διά τούτο δεν πρέπει, τα πλοία, άτινα θα χρησιμοποιηθώσιν εν προκειμένω διά τας αποβάσεις περιοχής Λεωνιδίου, να εμφανισθώσιν εν καιρώ ημέρας εις Ναύπλιον διά την επιβίβασιν των τμημάτων, αλλά πρέπει να παραμείνωσιν εις Πάρον εν αναμονή και νύκτωρ να πλεύσωσιν εις Ναύπλιον διά να γίνη η επιβίβασις.

-Ο Αρχηγός ΓΕΝ Υποναύαρχος Αντωνόπουλος συμφωνεί και προσθέτει ότι μόνον εν Αρματαγωγόν θα χρησιμοποιηθή εν προκειμένω ή δύο αποβατικά.

-Ο Ταξίαρχος Στήλ λέγει ότι πρέπει εγκαίρως να γίνη η οργάνωσις των Διλοχιών και ότι βάσει της γενομένης συζητήσεως πρέπει να δοθώσι ειδικαί οδηγίαι εις Δ/τήν Πελοποννήσου. Προς τούτοις, λέγει, πρέπει να δοθώσιν οδηγίαι να μη διατίθενται τμήματα, λόγω απαιτήσεων τρίτων, διά στατικές αποστολάς, διότι ούτω θα γίνη σπατάλη δυνάμεων.

-Ο Αρχηγός ΓΕΣ Αντιστράτηγος Γιατζής λέγει εις απάντησιν ότι έχει προβλεφθή η έκδοσις σχετικών οδηγιών.

-Ο Ταξίαρχος Στήλ λέγει ότι τα Τάγματα Χωρ/κής στερούνται ειδικής εκπαιδεύσεως και συνεπώς δεν πρέπει να ανατεθώσιν εις ταύτα σημαντικά αποστολαί.

-Ο Ταξίαρχος Θόρσον λέγει ότι θ' αποσταλή εν καιρώ αριθμός Αμερικανών Αξ/κών προς παρακολούθησιν των επιχειρήσεων.

-Ο Αρχηγός ΓΕΣ Αντιστράτηγος Γιατζής εις απάντησιν λέγει ότι τούτο είναι πολύ ευχάριστον.

-Ο Ταξίαρχος Στήλ ερωτά εάν υπάρχη πρόβλεψις ώστε εις εκάστην των εκκαθαριζομένων περιοχών να εγκαθίστανται τμήματα Εθνοφρουράς.

-Ο Αρχηγός ΓΕΣ Αντιστράτηγος Γιατζής λέγει εις απάντησιν ότι προβλέπεται μεθ' έκαστον στάδιον εκκαθαρίσεως, να παραμένωσι τμήματα Εθν/ράς και Χωρ/κής διά την εδραίωσιν της τάξεως.

-Ο Ταξίαρχος Χάρπερ ερωτά εάν υπάρχουσιν ήδη Τάγματα Εθν/ράς εις Πελοπόννησον και που εδρεύουσι ταύτα.

-Ο Αρχηγός ΓΕΣ Αντιστράτηγος Γιατζής λέγει εις απάντησιν ότι υπάρχουσιν (6), εξ ων τα τέσσερα πλήρη και τα έτερα δύο ήδη συγκροτούνται, τούτων δε αι θέσεις είναι αι σημειούμεναι επί του Χάρτου.

-Ο Ταξίαρχος Στήλ λέγει ότι πρέπει να τονισθή εις τας εκδοθησομένας οδηγίας, ότι σκοπός των επιχειρήσεων είναι η εξόντωσις των συμμοριτών και ουχί η απώθησις τούτων.

-Ο Αρχηγός ΓΕΣ Αντιστράτηγος Γιατζής λέγει εις απάντησιν ότι αυτός είναι ο σκοπός της όλης επιχειρήσεως.

-Ο Αρχηγός ΓΕΑ Σμήναρχος Μυτιληναίος λέγει ότι διά την υπ' όψιν επιχείρησιν η μία Ταξιαρχία πρέπει να θεωρηθή ως όλως ανεπαρκής και ότι τα άλλα διατιθεμένα τμήματα δεν είναι σοβαράς μαχητικής αξίας.

-Ο Αρχηγός ΓΕΣ Αντιστράτηγος Γιατζής λέγει εις απάντησιν ότι δεν είναι δυνατόν να γίνη άλλως, και ότι και αυτή η Ταξιαρχία μετά δυσκολίας αφηρέθη εκ της Στρατιάς.

-Ο Ταξίαρχος Στήλ ερωτά εάν η εντολή επιχειρήσεων θα δοθή απ' ευθείας εις Δ/τήν Πελοποννήσου (81 Σ.Π.)

-Ο Αρχηγός ΓΕΣ Αντιστράτηγος Γιατζής λέγει εις απάντησιν ότι θα δοθώσι οδηγίαν εις το ΑΣΣ υπό το οποίον υπάγεται η 81 Σ.Π. και τούτο πλέον ως αρμόδιον θα μεριμνήσῃ διά τας περαιτέρω ενεργείας.

-Ο Αρχηγός ΓΕΝ Υποναύαρχος Αντωνόπουλος ερωτά εάν τα Τάγματα Εθν/ράς έχουσι τον οπλισμόν τον προβλεπόμενον εις σχετικήν απόφασιν του ΑΣΣ

-Ο Ταξίαρχος Μανιδάκης λέγει εις απάντησιν ότι μόνον οι όλμοι 2" δεν εδόθησαν εισέτι, αλλά και ούτοι μέχρι 5-1-48 θα έχωσι παραδοθή εις τα Τάγματα.

-Ο Ταξίαρχος Στήλ ερωτά εάν η Μοίρα Καταδρομών έχει εκπαιδευθή εις αποβατικές επιχειρήσεις.

-Ο Ταξίαρχος Μανιδάκης λέγει εις απάντησιν ότι υπάρχουν Μοίραι Καταδρομών αίτινες εκπαιδεύθησαν εις Βόλον, αλλά η διατιθεμένη δι' επιχειρήσεις Πελοποννήσου δεν έχει εκπαιδευθή και θα ληφθή μέριμνα προς τούτο.

-Ο Αρχηγός ΓΕΣ Αντιστράτηγος Γιατζής περαίνων την συζήτησιν λέγει ότι βάσει των λεχθέντων πρέπει να εκδοθώσι σχετικάί οδηγίαί διά την εκπόνησιν του Σχεδίου Επιχειρήσεων. Βασίζεται μεγάλως εις την συνδρομήν των κατοίκων, εκ των οποίων θα παρέχωνται αι απαιτούμεναι πληροφορίαί και πάσα άλλη συνδρομή, στηρίζεται δε κατά πολύ εις το ενδιαφέρον των κατοίκων η επιτυχία των επιχειρήσεων και είναι βέβαιον ότι το αναμενόμενον ενδιαφέρον θα υπάρξῃ. Το ζήτημα των πληροφοριών θα τονισθῇ ιδιαίτέρως εις εκδοθησομένας οδηγίας. Ελπίζεται τα αποτελέσματα να είναι σύντομα και ασφαλή.

-Ο Ταξίαρχος Στήλ ερωτά πότε θα αρχίσωσι αι επιχειρήσεις

-Ο Αρχηγός ΓΕΣ Αντιστράτηγος Γιατζής λέγει εις απάντησιν ότι τώρα αμέσως η Ταξιαρχία θα εκτελέσῃ ωρισμένας ενεργείας εις περιοχὴν Μαινάλου, αίτινες θα εἶναι προπαρασκευαστικάί διά την έναρξιν της πρώτης φάσεως και τούτο θα συντελέσῃ ασφαλῶς εις την εξύψωσιν του ηθικού των κατοίκων.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
Αντιστράτηγος Γιατζής Δ.
Αρχηγός ΓΕΣ.

ΤΑ ΜΕΛΗ
Υποναύαρχος Αντωνόπουλος Π.
Αρχηγός ΓΕΝ

Διά την ακρίβειαν
Τ.Σ.Υ.

Σμήναρχος Μυτιληναίος Χ.
Αρχηγός ΓΕΑ

Ταγ/ρχης Πυρ. Χ. Καραγιάννης
Β'. Γραμματεὺς Σ.Σ. ΓΕΣ

100

ΕΠΕΙΓΟΥΣΑΘΕΜΑ. Εκτός διατάξεως Μάχης Μονάδες ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ-ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ

Τηλ. 31.506

ΠΡΟΣ. Τους Διοικητές Α', Β'
και Γ' ΣΣ

ΓΕΝΙΚΟΝ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟΝ ΣΤΡΑΤΟΥ

ΑΘΗΝΑΙ

ΚΟΙΝ. Διοικητήν 1ης Στρατιάς,
Αρχηγόν ΓΕΣ

ΓΕΣ/Φ.12257/1230

Γεν. Επιθεωρητήν Στρατού, Γεν. Δ/τήν
Υπουργ. Στρατιωτικών

19η Δεκεμβρίου 1947

1. Κατά περιόδους αναφέρεται Ημίν ότι ένια των Μ.Μ. συγκροτούσι ανεπισημως και άνευ εγκρίσεως της Κεντρικής Υπηρεσίας Μονάδας διά την εξυπηρέτησιν ωρισμένων τακτικών αναγκών.

2. Ομοίως ότι τοποθετούσιν εις τα Στρατηγεία αυτών οπλίτας πέραν των προβλεπομένων υπό των εγκεκριμένων Συνθέσεων εις βάρος των Ταγμάτων Πεζικού.

3. Αί ενέργειαι αύται των Μ.Μ. οσονδήποτε και αν επιβάλλωνται ενίοτε, λόγω ειδικών και τοπικών συνθηκών, πάντως αποτελούν ενεργείας άντικρυς αντιθέτους προς το πνεύμα και τας ισχυούσας διαταγάς περί Οργανώσεως Στρατού, ισχυούσης διατάξεως Μάχης και διαρθρώσεως των Μονάδων.

4. Συνεπεία των ενεργειών αυτών είναι ότι καθίσταται πρακτικώς αδύνατος η εξακρίβωσις της πραγματικής δυνάμεως του Στρατού και συνεπώς η κατάστασις στατιστικών δεδομένων της δυνάμεως.

5. Το κυριώτερον όμως μειονέκτημα είναι ότι οι συγκροτούντες τας ανεπισημούς ταύτας μονάδας άνδρες ή οι πέραν των εγκεκριμένων Συνθέσεων τοποθετούμενοι τοιούτοι ιδία εις τα Στρατηγεία, αποσπώνται εκ των υπηρετούντων εις τα τάγματα ανδρών, επί προφανή μειώσει της μαχητικότητος αυτών.

6. Είναι εις όλους μας γνωστά αι δυσχερείς συνθήκαι υφ' ας οργανούται ο Στρατός και η κατηγορηματική άρνησις των Ξένων όπως προβούν εις αύξησιν τούτου.

Συνεπώς ουδαμόθεν δέον να αναμένεται τουλάχιστον διά τους 6 πρώτους μήνας του 1948-αύξησις της δυνάμεως του Στρατού και ειδικώς των Ταγμάτων Πεζικού.

7. Κατόπιν των ανωτέρω,

Απαγορεύω:

α) Την συγκρότησιν, έστω και προσωρινώς, μονάδων μη εγκεκριμένων, ή μη προβλεπομένων υπό της εκάστοτε ισχυούσης διατάξεως Μάχης του Στρατού.

β) Την απόσπασιν Στρατιωτών εκ Ταγμάτων Πεζικού διά Στρατηγεία ή άλλους Σχηματισμούς.

Εντέλλομαι δέ

γ) Την διάλυσιν των τυχόν συγκροτηθεισών τοιούτων ανεπισημών μονάδων και επάνοδον των οπλιτών εις τας μονάδας εις ας οργανικώς ανήκουν. Ομοίως την τήρησιν της δυνάμεως των Στρατηγείων αυστηρώς εντός των εγκεκριμένων συνθέσεων και την διάθεσιν των πλεοναζόντων εις τα Τάγματα Πεζικού ων η δύναμις μειούται σταθερώς.

8. Εν η περιπτώσει ήθελεν τυχόν παραστή απόλυτος ανάγκη μακράς αποστάσεως οπλιτών εκ των Μονάδων των, τούτο να γίνεται μόνον υπό την έγκρισιν και προσωπικήν ευθύνην των Διοικητών Σ.Σ., ούτινες δέον να αναφέρωσιν, άμα τη συγκροτήσει της Μονάδος, εις Υ.Σ./ΓΕΣ/Α3:

- α) Την αιτίαν ήτις προεκάλεσεν την συγκρότησιν της Μονάδος.
- β) Τάς Μονάδας εξ ων ελήφθησαν οι συγκροτήσαντες ταύτην οπλίται,
- γ) Το διατεθέν ειδικόν υλικόν διά την σχηματισθείσαν Μονάδα και την πηγήν εξ ης τούτο ελήφθη.
- δ) Τον χρόνον καθ' όν είναι αναγκαία η ύπαρξις της Μονάδος ταύτης.

9. Εφιστώ όλως ιδιαιτέρως την προσοχήν των Διοικητών Σ.Σ. επί της παρούσης μου και παρακαλώ αυτούς όπως εκδώσωσι σχετικές διαταγάς εις τας υπ' αυτούς Μ.Μ. διά την πιστήν και ακριβή τήρησίν της.

Ο
ΥΠΟΥΡΓΟΣ
Γ. ΣΤΡΑΤΟΣ

Ο
Δ/τής της Α3 ΓΕΣ
Τ.Υ.
Ρούσσος Γ.
Αντ/χης

101

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΠΑΡΝΑΣΣΙΔΑΣ
Ι. ΤΑΓΜΑ
1ος Λόχος
Αριθμ.Ε.Π.Ε./73

ΕΚΘΕΣΗ

Για την επιχείρηση της 20-12-47.

Ι. Τμήματα που έκαναν την επιχείρηση και μέσα.
Ολόκληρη η δύναμη του 1ου λόχου και 4ου υπό τη Δ/ση του υποφαινόμενου. Μέσα: Ο γνωστός οπλισμός των λόχων.

ΙΙ. Προθέσεις μας: Καθορίζονταν με την υπ' αριθμ. Ε.Π.Ε. 170/18-12-47 Δ/γή του Αρχηγείου Παρνασσίδας.

ΙΙΙ. Τρόπος ενέργειας: Βάσει της παραπάνω Δ/γής. Δόθηκε η παρακάτω διάταξη και αποστολή στα τμήματα.

Διμοιρία του 1ου λόχου κατέλαβε θέσεις επί του δημοσίου δρόμου Δαδί - Μπράλλο και στη θέση "Νερούτσου Μύλος" με αποστολή: α) Χτύπημα διερχομένου εχθρικού τμήματος αιφνηδιαστικά-εξοντωτικά και λαφυραγώ-γησή του. β) Σύλληψη διερχομένων αυτοκινήτων και προώθησή τους προς Άνω Αγόρι/νη. γ) Εξασφάλιση των τροφίμων που θα προωθούνται από Παληοχώρι προς Άνω Αγόριανη, μέσω Σταθμού Σουβάλας.

Για την εξασφάλιση της ενεδρεύουσας διμοιρίας δόθηκε η κάτωθι διάταξη στο υπόλοιπο τμήμα: α) Διμοιρία του 1ου λόχου κατέλαβε θέσεις στα υψώματα "Κορομηλιά", Άνω Σουβάλας, να καλύψει το δρομολόγιο Δαδί - Άνω Σουβάλα. β) Ομάδα του 4ου λόχου κατέλαβε θέσεις εις υψ. "Κόκοτου" για κάλυψη δρομολογίου Δαδί - Κάτω Σουβάλα.

Αποστολές των τμημάτων: Το χτύπημα των εχθρικών τμημάτων που ήθελαν κινηθεί από Δαδί προς Άνω και Κάτω Σουβάλα αποφασιστικά, εξασφαλίζοντας έτσι το ενεδρεύον τμήμα.

γ) Για την κάλυψη του δρομολογίου από Γραβιά προς Κάτω Αγόριανη διατέθηκε μία διμοιρία του 4ου λόχου η οποία κατέλαβε θέσεις στο Δ. υψ.Δ. Κάτω Αγόριανης, θέση "Κεφαλόβρυσο".

δ) Μία ομάδα παρέμεινε σαν εφεδρεία στη Δ/ση της επιχείρησης. Για την πραγματοποίηση των παραπάνω τα τμήματα κινήθηκαν απ' τον τελευταίο χώρο κάλυψης, που ήταν η Άνω Αγόριανη, για τις θέσεις τους την 17ην ώρα της 19-12-47.

Διμοιρία που από τις 18-12 ανεχώρησε για Παληοχώρι, συγκέντρωσε από εθνική εισφορά, 2 χιλ. οκ. στάρι και άλλα τρόφιμα τα οποία προώθησε με μεταγωγικά μέσα του Σ.Σ. Σουβάλας - Σουβάλα - Αγόριανη (εξασφαλισμένη από το ενεδρεύον τμήμα).

ΙV. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Το πρώτο αυτοκίνητο που πέρασε από Δαδί προς Μπράλλο αφέθηκε ελεύθερο, σύμφωνα με εντολή μας, για να μην κινήσει την υπόνοια του εχθρού. Στρατιωτικό τμήμα δεν πέρασε. Πιάσαμε 3 αυτοκίνητα ιδιωτικά με πολλά τρόφιμα, που θα εκθέσουμε παρακάτω. Τα αυτοκίνητα προωθήθηκαν προς Άνω Αγόριανη.

Ύστερα από το πιάσιμο των αυτοκινήτων και τη διαφυγή ενός φύλακα της Σ. γραμμής, τα τμήματα μας έγιναν αντιληπτά, άρχισε σφυροκόπημα πυρ/κού από Μπράλλο και, σύμφωνα με εντολή μας, συμπύχθηκαν κανονικά προς Αν. Σουβάλα την 11η ώρα της 20-12. Ύστερα από την ενέργεια μας αυτή, ο εχθρός κίνησε από Γραβιά 1 λόχο προς Κ. Αγόριανη και άλλο λόχο από Μπράλλο - Σουβάλα - Κ.Αγόριανη. Το δε πυρ/κό το μετέφερε στη Σουβάλα.

Τα ενεδρεύοντα τμήματα μας χτυπούν τον εχθρό που κινήθηκε από Γραβιά στη θέση "Κεφαλόβρυσο". Η μάχη άρχισε την 11.30 ώρα μέχρι την 13.30. Το χτύπημα ήταν αιφνηδιαστικό, αποτελεσματικό. Δεν δόθηκε όμως η δυνατότητα εκμεταλλεύσεως της επιτυχίας, χάρη στη μικρή δύναμη που διαθέταμε. Τα 3 αυτοκίνητα που προωθήθηκαν προς Άνω Αγόριανη λόγω της

ανωφέρειας και τις πολλές λάσπες, δεν μπόρεσαν να φτάσουν στον προορισμό τους κι έμειναν κοντά στην Κ. Αγόριανη. Ο εχθρός μετέβαλε προσπάθειες να μας πάρει τα αυτοκίνητα με τα τρόφιμα. Όμως δεν το πέτυχε χάρη στη μαχητικότητα και καρτερικότητα των ανδρών μας. Δύναμη που διαθέταμε στον τομέα αυτό 3 ομάδες και αντιμετώπισαν εχθρική διλοχία με όλμους και υποστηριζόμενη από πυρ/κό. Τα τμήματά μας κράτησαν τις θέσεις Ν. Κάτω Αγόριανης που διαδέχτηκαν για την εξασφάλιση των τροφίμων. Με τη νύκτα τα τρόφιμα, μεταφέρθηκαν με μεταγωγικά στον τόπο προορισμού τους. Για τη δουλειά αυτή χρησιμοποιήθηκε το προσωπικό της Επιμελητείας του Αρχηγείου, που βρίσκονταν από την προηγούμενη μέρα μαζί με τα τμήματα που ενεργούσαν επιχ/ση. Με την επιμονή των Τμημάτων μας στο κράτημα των θέσεών τους, ο εχθρός απεχώρησε από Κάτω Αγόριανη, που μπήκε την 15.30', την 17 για τις βάσεις του. Απώλειες εχθρού: 3 νεκροί και 9 εξακριβωμένοι τραυματίες. Πιάστηκε 1 αιχμάλωτος αδειούχος εθνοφρουράς (στην ενέδρα "Νερούτσου Μύλο"), που προσχώρησε στις γραμμές μας.

Απώλειες δικές μας καμμία. Ένα αυτοκίνητο στρατιωτικό καταστράφηκε καθώς και ο ασύρματός τους.

Πάρθηκαν λάφυρα: 20 ελαστικά αυτοκινήτων - 1700 οκάδες κρέας - 1000 οκάδες κρασί - 210 οκάδες καπνού - 400 κουτιά μικρά σαρδέλλες - 360 οκάδες κρέμματος - 72 κεφάλια καουσέρι - 5 κουτιά κονσέρβας κρέατος των 5 1/2 κιλών.

V. Λάθη στο σχέδιο της εκτέλεσης. Το σχέδιο καλό. Στην εκτέλεση: Εκτέλεσαν με επιμέλεια και μεγάλη ακρίβεια την αποστολή τους, πλην της διμοιρίας, του 4ου λόχου, που χτύπησε μεν τον εχθρό αποφασιστικά στην πρώτη της θέση και κράτησε περισσότερο χρόνο απ' τον προβλεπόμενο, στις δεύτερες όμως θέσεις, που είχε αποστολή να εξασφαλίσει τα ολίγα εναπομείναντα τρόφιμα του ενός αυτοκινήτου, που είχε σταματήσει 100 μέτρα απ' το χωριό Κ. Αγόριανη, δεν έβαλε κατά του εχθρού του, χρησιμοποιώντας τους χωρικούς, πήρε τα λίγα αυτά τρόφιμα.

VI. Συμπεράσματα: Ο εχθρός εγκαταλείπει την παλιά του ταχτική βραδείας ενεργείας και κινείται σύντομα στο χώρο που αντιλαμβάνεται τμήματα Πέζ..

- Ο εχθρός τη νύκτα περιορίζεται στις στατικές του θέσεις.
- Ηθικό του εχθρού πολύ ξεπεσμένο. Εξακριβωμένο από 2 συναγωνιστές μας που αποκοπήκανε και μέινανε μέσα στο έδαφος που περνούσε ο εχθρός χωρίς να γίνουν αντιληπτοί. Αυτοί άκουσαν το Λοχαγό να βρίζει τους στρατιώτες και να διατάσσει να σκοτώσουν αυτούς που δεν προχωρούν.

- Πρέπει πάντοτε τα τμήματα νάχουν συνοχή και σύνδεση.

Σε καμμία περίπτωση δεν πρέπει να προωθούνται μεμονωμένοι μαχητές πέραν του κεκανονισμένου.

VII. Προτάσεις ηθικών αμοιβών: Τους συν. 1) Πεύκον και 2) Κόκκινον του 4ου λόχου, που αποκόπηκαν απ' τα τμήματά μας (γιατί ήταν πολύ προωθημένοι) επέδειξαν μεγάλη ψυχραιμία και καρτερικότητα, παραμένοντας στις θέσεις τους, συνέλλεξαν πολύτιμες πληροφορίες και επανήλθαν κανονικά στο τμήμα τους, προτείνουμε να διαμνημονευτούν με Ημερήσια Διαταγή του Αρχ. Παρνασσίδας.

Σ.Δ.Λ 21-12-47

Κοινοποιείται:

4ο και 1ο Λόχο (Υ.Τ.Δ.)

Α Ι Α Σ

Υποβάλλεται:

Ι Τάγμα (Υ.Τ.Λ.)

Αρχ. Παρνασσίδας (Υ.Τ.Λ.)

Εθεωρήθη για την
ακρίβειαν και αντίγραφον
23/12/47
Τ.Υ.

102

ΘΕΜΑ: Νυκτεριναί ενέργειαι

ΕΠΕΙΓΟΝ-ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΗΝ

Β'Σ.Σ. Ε.Π. 1041/Α1/1

904 22-12-47

ΠΡΟΣ: ΙΙ-ΧΙΙΙ-ΙΧ-ΧV Μεραρχ.

36 Ταξ. - Ταξιαρχία - Τάγματα

83 Περιοχήν-Β.Τ. Φρουράς

621 Τ.Α.Γ.Σ.

Σχολή Ιππικού - ΚΕΥΒ - ΔΕΔΟΘ

ΚΟΙΝ.: Ι Στρατιάν Α1-ΚΒΕ Βόλου

Τακτικ. Στρατηγ. Εθνοφ. (Τυρνάβου)

Α1-Α2-Α8-Α9-Α10-2ον Συν/γμα

Αναγνωρίσεως - ΑΔΧ Θεσσαλίας

- Ηλείου - Δ. Μακεδονίας

Το Σώμα Στρατού τονίσαν από μακρού την σπουδαιότητα των νυκτερινών κινήσεων και ενεργειών, ιδία κατά τον διεξαγόμενον αντισυμμοριακόν αγώνα, ευρίσκεται εις την ευχάριστον θέσιν να διαπιστώσῃ ότι τούτο ήρξαντο κατανοούμενον και εφαρμοζόμενον υπό των Μονάδων.

Προσφάτως Μεγάλαι τινες Μονάδες κατανοήσασαι πλήρως την αξίαν των νυκτερινών ενεργειών και προπαρασκευάσασαι καλώς ταύτας επέτυχον θαυμάσια αποτελέσματα άτινα το Σώμα Στρατού διαμνημονεύει κατωτέρω και εκφράζει εν τούτω την ικανοποίησιν του προς τους προπαρασκευάσαντας και εκτελέσαντας τας ενεργείας τούτας.

ΧV ΜεραρχίαΕνέδρα 29 Νοεμβρίου 1947.

α) Ενέδρα της 61 Ταξιαρχίας εις Περιοχήν Δ. ΠΑΝΑΓΙΤΣΑΣ (Ν.9874) έσχεν ως αποτέλεσμα τον φόνον δύο συμμοριτών, την σύλληψιν δύο εμφόρτων κτηνών και την κυρίευσιν δύο τυφεκίων και άλλων ειδών της συμμορίας.

β) Ενέδρα της 45 Ταξιαρχίας εις Περιοχήν ΑΓ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ (Ν.7066) έσχεν ως αποτέλεσμα εν συνεργασία μεθ' ετέρας ενέδρας εις σημείον (Ν.682645) της ιδίας Ταξιαρχίας, τον φόνον 5 συμμοριτών και την κυρίευσιν δύο τυφεκίων.

- Εις τας ως ανωτέρω απωλείας των συμμοριτών δέον να προστεθή αφ' ενός η ματαίωσις της αποστολής αυτών και αφ' ετέρου η δυσμενής επίδρασις επί του ηθικού των.

36 ΤαξιαρχίαΝυκτεριναί ενέργειαι 9-10 Δ/βρίου 1947.

α) Λόχος και ΜΑΔ, του 564 κινηθέντα εξ ΟΛΥΜΠΙΑΔΟΣ (Τ.250755) ήχθησαν διά νυκτερινής πορείας εις ΚΑΡΥΑΝ (Τ.365745), ην και περιεκύκλωσαν.

Κατά επακολουθείσαν συμπλοκήν μετά ομάδος συμμοριτών εγκατεστημένης εις το χωρίον, εφονεύθησαν 2 συμμορίται και έτεροι δύο συνελήφθησαν αιχμάλωτοι. Εκκυριεύθη εν οπλοπολυβόλον ΜΠΡΕΝ και τρία τυφέκια Αγγλικού τύπου.

Η ανωτέρω ενέργεια εξετελέσθη υπό χιονοθύελλαν.

β) Τμήμα του 565 Τάγματος κινηθέν διά νυκτός εξ ΟΜΟΛΙΟΥ ηφνιδίασεν συμμοριακόν φυλάκιον εις ανατολικήν παρυφήν ΣΤΟΜΙΟΥ με αποτέλεσμα τον φόνον 3 συμμοριτών και τον τραυματισμόν ενός.

γ) Ενέδρα εκ Χωροφυλάκων και ΜΑΔ εις περιοχήν ΔΕΛΕΡΙΑ (Τ.3155) έσχεν ως αποτέλεσμα τον φόνον δύο συμμοριτών, τον τραυματισμόν ενός και την κυρίευσιν δύο τυφεκίων Αγγλικού Τύπου, φυσιγγίων και 1000 οκάδων σίτου.

Επί πλέον την απαγόρευσιν εισόδου της συμμορίας εις το χωρίον ΔΕΛΕΡΙΑ.

ΙΙ Μεραρχία

Της Μεραρχίας ταύτης ήτις από καιρού απέδωκε την δέουσαν σημασίαν εις τας νυκτερινάς ενεργείας μνημονευόμενον το πλέον αξιοσημείωτον γεγονός όπερ έλαβε χώραν κατά την επιχείρησιν "ΛΕΥΚΑΣ" εις Περιοχήν ΚΑΣΤΑΝΟΧΩΡΙΑ την 19 Σεπτεμβρίου 1947.

Κατά ταύτην το 505 Τάγμα κινηθέν νύκτα εκ ΤΣΟΤΥΛΙΟΥ προς ΔΑΜΑΣΚΗΝΙΑΝ επέτυχε τον πλήρη αιφνιδιασμόν του εχθρού, υπεχρέωσε αυτόν να δόση μάχην και ούτω παρέσχε τον χρόνον και εις λοιπά τμήματα της II Μεραρχίας και 73 Ταξιαρχίας να φθάσωσι εις το πεδίο της μάχης και να μετάσχωσι εις τούτην με τελικόν αποτέλεσμα πλην της διαλύσεως των συμμοριτών και τον φόνον 37 Συμ/τών, την σύλληψιν 21 αιχμαλώτων την κυρίευσιν: 6 οπλοπολυβόλων, 3 ατομικών αυτομάτων, 3 ολμίσκων Ιταλικών, 29 τυφεκίων.

2.- Τα αποτελέσματα των άνω ενεργειών θεωρούνται πλέον ικανοποιητικά εν συγκρίσει μάλιστα προς τα μηδαμινά ενίοτε αποτελέσματα προεσχεδιασμένων επιχειρήσεων.

3.- Πρέπει να κατανοηθή υφ' όλων η πρωταρχική σημασία των νυκτερινών κινήσεων και ενεργειών ως και ενεδρών κατά τον αντισυμμοριακόν αγώνα και η ανάγκη όπως άπαντες κατευθύνομεν τας προσπάθειάς εις την εκπαίδευσιν του στρατεύματος και εθισμόν αυτού εις τας νυκτερινάς ενεργείας και πορείας.

Μόνον διά νυκτερινών ενεργειών και ενεδρών ημέραν τε και νύκτα θα επιτυγχάνωμεν τον απαραίτητον αιφνιδιασμόν και θ' αφαιρώμεν συν τω χρόνω από τους συμμορίτας το αίσθημα ασφαλείας κατά την κίνησιν, την στάθμευσιν, τας νυκτερινάς ενεργείας των.

Αί νυκτεριναί ενέργειαι και αι ενέδραι γενικώς δέον να καταστώσι διά τα στελέχη και το στράτευμα κεφαλαιώδης τρόπος ενεργείας.

4.- Της παρούσης να λάβωσι γνώσιν άπαντα τα στελέχη.

Β.Β/Σ.Γ.
ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΝ
Τ.Σ.Υ.

Π. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΥΠΟΣΤΡΑΤΗΓΟΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

103

ΘΕΜΑ: Έκθεσις Επιχειρήσεως “ΓΥΨ”

ΠΡΟΣ: ΑΣΣ/Α1

ΚΟΙΝ: ΓΕΣ/Α1-1η Στρατιά/Α1-85
Περιοχή/Α1-3ην ΤαξιαρχίαΕΠΕΙΓΟΥΣΑΑΚΡΩΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ

85 Π Ε Ρ Ι Ο Χ Η

Αρ.Α.Α.Π.240/Α1

9024 Σ.Τ.Γ./2-12-47

Εδακτυλογραφήθη παρά του

Ανθ/γού Καλούση Α

Χ Α Ρ Τ Α Ι) Λ Α Μ Ι Α Σ) 1:100.000
) Α Μ Φ Ι Σ Σ Η Σ)Ε Χ Θ Ρ Ο Σ

Συγκρότημα ΔΙΑΜΑΝΤΗ και Αυτοαμυνίται περιοχής ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ: Λεπτομερείας συνημμένων Δελτίων Πληροφοριών.

Π Ρ Ο Θ Ε Σ Ι ΣΑ΄. Φ Α Σ Ι Σ

Κίνησις Τμημάτων από Νότου και Ν Δυτικώς οδού ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ - ΑΡΑΧΩΒΗΣ προς διάνοξιν οδού και περιορισμόν του ελεγχομένου χώρου υπό των συμμοριτών διά καταλήψεως δι' ισχυρών δυνάμεων της γραμμής ΧΡΥΣΟΥ 3107 - ΔΕΛΦΟΙ - ΑΡΑΧΩΒΑ - ΜΝΗΜΑ ΝΤΑΒΕΛΗ Υ5106.

Β΄. Φ Α Σ Ι Σ

Ταντόχρονος και αιφνιδιαστική κίνησις Τμημάτων από Νότου, Βορράν - Β. Ανατολικά και Ν. Δυτικά ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ, προς συντριβήν των επί κυρίως ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ ευρισκομένων συμμοριτών και ανεύρεσιν αποθηκών τροφίμων και πυρομαχικών.

Φ Ι Λ Ι Α Ι Δ Υ Ν Α Μ Ε Ι Σα) Διά την πρώτην φάσιν

501 Τάγμα (πλήρες)

Διλοχία 502 Τάγματος

Λόχος 503 Τάγματος

6 ΛΟΚ

2 Ουλαμοί Πυρ/κού.

Εξετελέσθη υπό 3ης Ταξιαρχίας

β) Διά την δευτέραν φάσινι) Α΄. Συγκρότημα

501 Τάγμα (πλήρες)

Λόχος 502 Τάγματος

Λόχος 503 Τάγματος

6 ΛΟΚ

Ουλαμός Που ΛΑΣ

2 Ουλαμοί Πυρ/κού.

Διοικητής

Ο Διοικητής της 3ης Ταξιαρχίας

ιι) Β΄. Συγκρότημα

50 Τάγμα (μείον Διλοχία). Διοικητής: Ο Δ/τής του Τάγματος.

iii) Γ΄. Συγκρότημα

503 Τάγμα (μείον Διλοχία)

4 ΛΟΚ

Ουλαμός Πυρ/κού-Διοικητής: Ο Δ/τής του 503 Τάγματος.

ΑΠΟΣΤΟΛΑΙ - ΜΕΘΟΔΟΣ

Ως Α.Π.1815/5-11-47 και 1858/8-11-47 3ης Ταξ/χίας διά Α΄ Φάσιν και Α.Α.Π. 238/12-11-47 Δ/γην Περιοχής διά Β΄ Φάσιν.

ΕΚΤΕΛΕΣΙΣ - Α΄ ΦΑΣΙΣ

Άπαντα Τμήματα εκινήθησαν την 07.00 ώραν 7ης Ν/βρίου διά 4 φαλάγγων και επί των κάτωθι κατευθύνσεων:

- 1) ΛΕΒΑΔΕΙΑ - (Υ.5104)
- 2) ΣΟΥΡΠΗ (Δ.6297) - (Υ.5104)
- 3) ΚΥΡΙΑΚΙ - ΔΙΣΤΟΜΟΝ (Υ.4801)
- 4) (Δ.5789) - (Δ.4698)

κατέλαβον την γραμμήν (Δ.4994) - (Δ.5298) - (Υ.5401) - (Υ.5604) άνευ αντιστάσεως.

8η Νοεμβρίου

Τα τμήματα κινήθησαν από πρωίας κατέλαβον την γραμμήν (Δ.4696) - (Υ.4800) - (Υ.5104) άνευ αντιστάσεως. Παρουσιασθέντες Σ.8

Καιρική κατάσταση: Καταρακτώδεις βροχαί.

Τα τμήματα παρέμεινον επί των νέων θέσεων μέχρι 10ης Ν/βρίου, λόγω ραγδαιότητας βροχής.

11η Ν/βρίου

Τα Τμήματα εκινήθησαν από πρωίας προς κατάληψιν ΑΡΑΧΩΒΗΣ - ΔΕΛΦΩΝ - ΧΡΥΣΟΥ. Τα άνω Τμήματα ενισχύθησαν διά κινήσεως ετέρων δυνάμεων από ΑΜΦΙΣΣΗΣ προς ΧΡΥΣΟΝ διά Λόχου και ΛΟΚ και από ΚΥΡΡΑ Δ.2902 διά Λόχου και ΛΟΚ προς ΔΕΣΦΙΝΑΝ - ΧΡΥΣΟΝ.

Κατά κίνησιν των προσέκρουσαν επί ισχυρών αντιστάσεων (Υ.4202) - (Υ.4403). Κατόπιν σκληρού αγώνος εχθρός ανετράπη τραπείς προς Β΄. Απώλειαι Η.Ν.2. Η.Τ.9 απώλειαι Σ.Ν.10, εγκαταλειφθέντες επί πεδίου μάχης. Σ.Η.10 και Σ.Τ.27 παραληφθέντες υπό τούτων.

13 Ν/βρίου

Ημέτερα Τμήματα κατέλαβον αντικειμενικούς σκοπούς των, συναντήσαντα κατά κίνησιν των αντιστάσεις, ας και ανέτρεψαν εις (Υ.4607) και (Υ.3508). Απώλειαι Η.Τ.2. Σ. ανεξακρίβωτοι.

Από 15 έως 19ης τα Τμήματα παρέμεινον εις βάσεις εξορμήσεως προς ανασυγκρότησιν και προπαρασκευήν διά την κυρίως επιχείρησιν Γ Υ Ψ.

Λόγω συνεχούς κακοκαιρίας κατέστη δυνατή η έναρξις της επιχειρήσεως Γ Υ Ψ την πρωίαν 22ας Νοεμβρίου.

ΕΚΤΕΛΕΣΙΣ - Β΄ ΦΑΣΙΣ22 Νοεμβρίου (ημέρα Χ)

Άπαντα τα συγροτήματα εκινήθησαν από 0700 ώρας επί των κατευθύνσεων:

Α΄ Συγκρότημα

Κινούμενον διά 5 φαλάγγων επί των κατευθύνσεων:

- α) ΑΡΑΧΩΒΑ - (Υ.4014) (διά 2 ΛΟΚ)
- β) ΑΡΑΧΩΒΑ - ΚΑΛΥΒΙΑ (Υ.3911) - ΔΟΚΑΝΑ (Υ.3517) (Διά 2 Λόχων και 1 ΛΟΚ)
- γ) ΔΕΛΦΟΙ - ΑΓ. ΤΡΙΑΣ (Υ.3511) - ΚΑΤΑΒΟΘΡΑ (Υ.3416) (Διά Λόχου και 2 ΛΟΚ)
- δ) (Υ.3208982) (Υ.3114) ΚΟΚΚΙΝΟΒΡΑΧΟΣ (Διά Λόχου και ΛΟΚ)
- ε) ΕΛΑΙΩΝ (Υ 2815) - ΚΟΛΟΒΑΤΕΣ (Διά Λόχου και 2 ΛΟΚ)

Κατέλαβε την γραμμήν (Υ.4014) - (Υ.3414) - (Υ.3114) - ΚΟΛΟΒΑΤΕΣ ανατρέψαν μικράς αντιστάσεις εις (Υ.3812) και (Υ.351).

Β΄ Συγκρότημα

Κινήθην εν τη κατευθύνσει ΑΜΦΙΚΛΕΙΑ - ΤΟΥΦΑ (Υ.1419) - ΠΑΤΗΜΑ (Υ.4116) κατέλαβε ΠΥΡΓΑΚΙΑ (Υ.4016) άνευ αντιστάσεως. Ειδικόν απόσπασμα (Ουλαμός 1ου ΛΑΣ) κατέλαβε διάβασιν ΚΑΣΤΡΟΥ (Υ.3819).

Γ΄ Συγκρότημα

Κινούμενον διά δύο φαλάγγων επί των κατευθύνσεων:

- α) ΛΙΛΑΙΑ - ΕΠΤΑΛΟΦΟΝ
- β) ΓΡΑΒΙΑ - 1715 (Υ.2923) ΒΑΡΙΔΙ (Υ.3219) - κατέλαβε γραμμήν ΠΡ. ΗΛΙΑΝ (Υ.3422) - (Υ.3322) - (Υ.3121) - ανατρέψαν μικροαντιστάσεις εις (Υ.3422) και εις (Υ.3125) και αιφνιδιάσαν 10μελή ομάδα συμμοριτών εις (Υ.2924). Παρουσιάσθη εις συμμοριτής εις (Υ.3420).

23 Ν/βρίου (Χ+Ι ημέρα)

Γ'. Συγκρότημα

Από 09.30 ώρας προσέκρουσεν επί ισχυρών αντιστάσεων εις (Υ.325220) - (Υ.3221) - (Υ.3120) ολόκληρος συμμορία ΔΙΑΜΑΝΤΗ μετά Λόχου ΜΠΕΛΗ κατέχει περιοχήν ΨΗΛΟΚΟΤΡΩΝΙ - ΒΑΡΙΔΙ - ΨΗΛΗ ΡΑΧΗ (Δύναμις περί τους 400 συμμορίτες). Κατόπιν τούτου διετάχθησαν υπό της Διοικήσεως τα κάτωθι:

Β'. Συγκρότημα 502 Τάγματος κινηθή ταχέως και καταλάβη (Υ.3518) - (Υ.3519).

Δεξιά φάλαγγξ Α'. Συγκροτήματος εγκατασταθή από (Υ.3914) εις (Υ.3615).

Αριστερά φάλαγγξ ιδίου Συγκροτήματος από ΚΟΛΟΒΑΤΕΣ (Υ.2819) προς Β Δυτικά αντερείσματα ΚΟΚΚΙΝΟΒΡΑΧΟΣ (Υ.3118), εν συνδέσμω μετά Τμημάτων ΨΗΛΗΣ ΡΑΧΗΣ.

Κεντρικά φάλαγγες κινηθώσι προς (Υ.3419) - (Υ.3318) - υψ. 1473 (Υ.3118) ταχέως προς περσίφιξιν ΒΑΡΙΔΙΟΥ (Υ.3219). Πλην όμως, λόγω του λίαν ανωμάλου εδάφους ή προς 1473 φάλαγγξ δεν κατόρθωσε συνδεθή εγκαίρως, δημιουργηθέντος ούτω κενού.

Οι συμμορίται επιδιώκοντες να διαφύγουν εξαπέλυσαν συνεχείς αντεπιθέσεις κατά του Β'. Συγκροτήματος (503 Τάγματος και ΛΟΚ) προς διάνοξιν οδού ΨΗΛΟΚΟΤΡΩΝΙ (Υ.3120) - υψ. 1715 (Υ.2923751 χλμ. (Υ.2524), πλην όμως απεκρούσθησαν άπασαι.

Ο αγών λόγω ανωμάλου και δασώδους εδάφους εσυνεχίσθη μέχρις εσπερινών ωρών. Το Πυρ/κόν και η Αεροπορία εσφυροκόπησαν τας θέσεις των συμμοριτών λίαν επιτυχώς.

Οι Συμμορίται άμα τη επελεύσει του σκότους επωφελούμενοι της διαμορφώσεως του εδάφους διέρρευσαν μεταξύ αριστεράς φάλαγγος Α'. Συγκροτήματος και της προς το 1473 τοιαύτης, εκ διαβάσεων ΓΙΑΝΝΑΚΑ (Υ.3017) - προς ΠΡΟΣΗΛΙΟΝ (Υ.2020) συμπαραλαβόντες επί 30 μεταγωγικών Ν. και Τ. Αι απώλειαι των Σ. υπήρξαν σημαντικά. Ανευρέθησαν επί του πεδίου της μάχης και εντός οργανωμένων θέσεων 6 πτώματα, 1 Πολ/λον Μπέντα, 1 Πλ/λον Μπρέν, 1 Πιάτ, 1 'Όλμος 3" μετά 12 βλημάτων, 50 βλήματα όλμου 2", 3 τηλεφωνα, 40 γεμιστήρες πολλου και οπλ/λου, ων οι πλείστοι πλήρεις - 1 Μηχανή φορτίσεως μπαταριών, 300 κλινოსκεπάσματα, 45 μεταγωγικά πλήρη τροφίμων και παντοειδές υλικόν. Συνελήφθησαν 5 συμμορίται, ων μία συμμορίτισσα.

Απώλειαι Η.7. Τραυματίαι.

24 Νοεμβρίου

Άπαντα Τμήματα από πρωίας επεδόθησαν εις έρευναν περιοχής.

Ανευρέθησαν αποθήκαι μετά μεγάλης ποσότητος τροφίμων, καλωδίου, και εκρηκτικών υλών.

Ανευρέθησαν 2 πτώματα συμμοριτών αποκεκρυμμένα εντός χαράδρας και εις τραυματίας απογεγυμνωμένος και καμουφλαρισμένος με κλάδους δένδρων.

25 Νοεμβρίου

Εσυνεχίσθη εξερεύνησις: Ανευρέθησαν νέαι αποθήκαι τροφίμων και εν τυφέκιον.

26 Νοεμβρίου

Τα Τμήματα εσυνέχισαν την έρευναν. Ανευρέθησαν νέαι αποθήκαι τροφίμων. Εφρονεύθη εμπέσας εις ενέδραν υπεύθυνος Κ.Π. περιοχής ΔΙΔΑΙΑΣ. Παρουσιάσθη εις συμμορίτης.

ΕΠΙΤΕΧΘΕΝΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Τα επιτευχθέντα αποτελέσματα δύνανται να θεωρηθώσιν επαρκώς ικανοποιητικά:

α) Εκτός των εξακριβωθείσών απωλειών, ας έσχον οι συμμορίται εις νεκρούς συλληφθέντας και παραδοθέντας, έσχον κατά πληροφορίας συλληφθέντων πολλούς νεκρούς, ούς δεν ηδυνήθησαν τα Τμήματα μας να ανεύρουν, λόγω δασώδους περιοχής, και λόγω του ότι απεκρύβησαν ούτοι υπό των συντρόφων των.

β) Οι συμμορίται εστερήθησαν ικανού αριθμού οπλισμού και ανευρέθησαν επί του ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ πλείται αποθήκαι τροφίμων, εφ' ων οι Συμμορίται υπελόγιζον διά τον επερχόμενον χειμώνα.

γ) Η ήττα ην υπέστησαν επί του ΒΑΡΙΔΙΟΥ υπήρξεν αρκετά σοβαρά, καθόσον ηναγκάσθησαν, αφ' ενός μεν να εγκαταλείψωσι την περιοχήν ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ, ενώ είχεν αποφασισθή πάση θυσία ν' αγωνισθώσι διά την διατήρησιν της κατοχής ταύτης και αφ' ετέρου η εγκατάστασις ημετέρων τμημάτων εις επίκαιρα σημεία μη επιτρέποντα την επαναγκατάστασιν τούτων, έσχεν ως αποτέλεσμα την κατάπτωσιν του ηθικού των συμμοριτών.

δ) Η εκκαθάρισις του ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ και η εγκατάστασις επ' αυτού Τμημάτων μας, θα επιτρέψη να εκκαθαρίσωμεν και τον ΕΛΙΚΩΝΑ και ούτω να περιορίσωμεν τελικώς τους συμμορίτας Δυτικώς οδού ΜΠΡΑΛΛΟΥ - ΓΡΑΒΙΑΣ - ΑΜΦΙΣΣΗΣ.-

Α΄ Κλάδος
Τ.Υ.

Πετρόπουλος
Μερ/ρχος Πεζικού

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
Ταξίαρχος
Διοικητής

104

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Κατά πληροφορίας κύκλων της εν Αθήναις Γαλλικής Πρεσβείας, επιχειρήται επίθεσις των συμμοριτών εις πολλά σημεία με αντικειμενικόν σκοπόν την κατάληψιν μιάς των πόλεων Φλωρίνης, Σερρών, Δράμας, Ξάνθης, Κιλκίς, την οποίαν θα προσπαθήσουν να κρατήσουν πάση θυσία διά να εγκατασταθή η Κυβέρνησις των και αναγγελθή ο σχηματισμός της μέχρι του Νέου Έτους. Διά την επίθεσιν αυτήν έχουν εισέλθει εις το Ελληνικόν Έδαφος πολλοί συμμορίται εκ Βουλγαρίας και Γιουγκοσλαυίας, εφωδιασμένοι ως επί το πλείστον με αυτόματα, όλμους κλπ. Υπολογίζεται ότι έχουν συγκεντρωθή εις τας ανωτέρω Χώρας άνω των 10000 νέων συμμοριτών, οίτινες θα ενεργήσουν την προαναφερθείσαν επίθεσιν.-

Οι Τουρκικοί πληθυσμοί της Θράκης ζητούν από την Τουρκικήν Πρεσβείαν Αθηνών όπως επιτραπή η είσοδος των και προσωρινή παραμονή των εις Τουρκίαν και ότι κινδυνεύει η ζωή των από τους συμμορίτας.-

Περί του ανεφοδιασμού των συμμοριτών με άφθονον πολεμικόν υλικόν, αυτόματα, χειροβομβίδας, νάρκας και κιβώτια με φυσίγγια εκ του Γιουγκοσλαυϊκού Εδάφους ανέφερε σχετικώς και ο εν Θεσσαλονίκη Τούρκος Πρόξενος εις έκθεσίν του προς την εν Αθήναις Πρεσβείαν του.-

105

ΘΕΜΑ: Ενίσχυσις Αεροπορίας

ΠΡΟΣ: Τον κ. Υπουργόν Στρατ/κών

ΚΟΙΝ.: ΓΕΣ/Α1

Ι Στρατιάν/Α1

Α/ΓΕΣ

ΕΠΕΙΓΟΝ-ΑΠΟΡΡΗΤΟΝ

Εδακτυλογραφήθη υπό

Ανθ/γού Αννιτσάκη Ε.

Αριθ. Τηλ. 31-950

Υ.Σ.-ΓΕΣ/Α1

ΑΡΙΘ.Φ.4001/8

ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ. 8334

Β.Σ.Τ. 902/24-ΧΙΙ-47

ΣΧΕΤ. Α.Π. Ι.Σ./16/1442/Α1/15-ΧΙΙ-47 Στρατιάς

1.- Κατά την διεξαγωγήν του συμμοριακού αγώνος κατεδείχθη ότι η συμβολή της Αεροπορίας είναι πολύτιμος. Πράγματι τόσοι αι αποστολαί αναγνωρίσεως και προσβολής απροόπτων στόχων, όσον και αι τοιαύται υποστηρίξεως των μαχομένων τμημάτων του Στρατού υπήρξαν πάντοτε λίαν αποδοτικάί. Το ορεινόν έδαφος και η έλλειψις Ορειβ. Πυρ/κού, κατέστησαν την Αεροπορίαν το μοναδικόν όπλον υποστηρίξεως του Πεζικού. Εκ παραλλήλου τα ηθικά αποτελέσματα κατά των συμμοριών και υπέρ του Στρατού υπήρξαν λίαν αξιόλογα.

2.- Τα επιτευχθέντα αποτελέσματα οφείλονται βεβαίως εις τας πολυτίμους ιδιότητας του όπλου, αλλά κυρίως εις την ηθικήν και μαχητικήν αξίαν του προσωπικού της Αεροπορίας, το οποίον δεν εφείσθη κόπων και θυσιών εν τη εκτελέσει του καθήκοντος.

3.- Κατά το διαρρέυσαν χρονικόν διάστημα ενός και ημίσεος έτους συνεχών και σκληρών επιχειρήσεων, ως είναι φυσικόν το περιορισμένον υλικόν της αεροπορίας υπέστη φυσιολογικήν φθοράν και λόγω των υπαρχουσών ελλείψεων εις ανταλλακτικά, δεν είναι ήδη επαρκές διά τον απαραίτητον εξοπλισμόν, δι' αεροπλάνων αναγνωρίσεως και μαχητικών, των κυρίων αεροδρομίων Λαρίσης - Ιωαννίνων - Σέδες και Καβάλλας.

4.- Αφ'έτέρου ο συμμοριακός αγών εντείνεται, αι δυνάμεις των συμμοριτών αυξάνονται που οργανούνται επί βάσεων τακτικού Στρατού και αι προβλέψεις διά τον χειμώνα, πολύ δε περισσότερον διά το προσεχές έαρ, διαγραφούσι τας ανάγκας του Στρατού εις αεροπορικήν βοήθειαν, πολύ μεγαλυτέρας των του διαρρέυσαντος έτους. Προς τούτοις δεν πρέπει να αποκλεισθή η εμφάνις εις το προσεχές μέλλον και αεροπλάνων συμμοριτικών, όποτε η δράσις της αεροπορίας ευρύνεται και κατ' αναλογίαν αι υλικάί ανάγκαι αυξάνονται.

5.- Το ΓΕΣ παρακαλεί όπως το ζήτημα της ενισχύσεως της Αεροπορίας αποτελέση αντικείμενον σοβαράς μερίμνης της Κυβερνήσεως, ώστε να καταστή δυνατή η θεραπεία των υφισταμένων και προβλεπομένων αναγκών εγκαίρως και ικανοποιητικώς.

Διά την ακρίβειαν

Τ.Σ.Υ.

Αντιστράτηγος Γιατζίς Δημ.

Αρχηγός ΓΕΣ

106

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΑΡΧΗΓΕΙΟ Β Ε Ρ Μ Ι Ο Υ

ΚΡΙΤΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Από την μάχη της Μαρίνας.

Το βράδυ τις 3 προς 4/12/47 τμήματά μας σε συνεργασία με τμήματα του Αρχηγείου Βοϊκού ενήργησαν επιθετική κρούση στο χωριό Μαρίνα Νάουσας, πούταν έδρα Διμοιρίας στρατού, σταθμού χωροφυλακής και 60 περίπου Μάυδων, οπλισμένων, μετά την Βάρκιζα μοναρχικών.

Σκοπός της επιχείρησης ήταν 1) η εξόντωση και λαφυραγώγηση του εχθρού, 2) η στρατολογία των Δ. πολιτών και 3) η επιμελητειακή εκμετάλλευση.

Γιά την επιτυχία της επιχείρησης από νωρίς έγινε μελέτη και έγκαιρα δόθηκε και όλες οι αποστολές, ακόμα εφοδιάστηκαν τα τμήματα με τα απαραίτητα μέσα και εγκαταστάθηκαν πλαγιοφυλακές ικανές να παρεμποδίσουν κινήσεις εχθρικών ενισχύσεων.

Στις 10 η ώρα το βράδυ άρχισε η μάχη στα εξωτερικά φυλάκια του εχθρού.

Παρά την πεισματόδικη αντίσταση του εχθρού μέχρι της 12 η ώρα οι περισσότερες αντιστάσεις ανατράπηκαν και τα τμήματά μας κυριάρχησαν μέσα σ' όλο το χωριό. Ο εχθρός περιορίστηκε σε δύο σειρές (τοποθεσίες Τούμπα και άσπρα χώματα). Αμύνονταν με τις δυνάμεις που ήσαν εγκατεστημένες από τα πριν στα σημεία αυτά, γιατί οι υπόλοιπες διέρευσαν στον κάμπο ή κρύφτηκαν σε καταφύγια.

Επειδή παραπάνω βάση του εχθρού είναι το κλειδί του κάμπου και μία βάση του προωθημένη στα Ριζά του βουνού, κινήθηκε έγκαιρα για να την ενισχύσει και να αποτρέψει τον κίνδυνο που την απειλούσε από ολκληρωτική εξόντωση.

Δυνάμεις στρατού (πεζών) που κινήθηκαν από την Σκύδρα χτυπήθηκαν αποτελεσματικά από ενεδρευτικά τμήματά μας και ανατράπηκαν.

Μηχανοκίνητες δυνάμεις που κινήθηκαν από Βέρροια και Νάουσα κατόρθωσαν ανενόχλητα στις μία η ώρα να φθάσουν και να επέμβουν στην μάχη. Γεγονός που επίδρασε στην όλη εξέλιξη της μάχης, γιατί, αναγκάστηκαν τα τμήματά μας να αποσυρθούν πριν ολοκληρώσουν τον αντικειμενικό τους σκοπό.

Η μη ολοκλήρωση στο ακέραιο του αντικειμενικού σκοπού και βασικά το ότι δεν εξοντώθηκαν όλες οι αντιστάσεις οφείλεται στα λάθη που παρατηρήθηκαν.

Στρατολογία νέων δεν έγινε η προβλεπόμενη, γιατί οι νέοι από την συνοικία που προβλέπονταν να γίνει επιστράτευση, διέρευσαν στον κάμπο ή κρύφτηκαν.

Αν εξαιρέσει κανείς τις αδυναμίες που παρουσιάστηκαν στην διάρκεια της μάχης από μαχητές και στελέχη γύρω από την τέχνη του πολέμου και γενικά τις στρατιωτικές τους γνώσεις, τα βασικά λάθη συνοψίζονται στα παρακάτω:

1ον. Μιά διμοιρία Σαμποτέρ που έχε σαν αποστολή να ανατυνάξει την Γέφυρα της Αραπίτσας (προς Νάουσας) και να εγκατασταθεί ενεδρευτικά, με αποστολή να χτυπήσει εχθρικές ενισχύσεις και να απαγορεύσει την κίνηση τους, εγκληματικά υπετίμησαν τον εχθρόν, δεν εκτίμησαν την σοβαρότητα της αποστολής τους, δεν πήραν όλα τα μέτρα για κάθε τυχόν περίπτωση του εχθρού και όταν εμφανίστηκαν εχθρικές κινήσεις, πανικόβλητοι εγκατέλειψαν τις θέσεις τους και τράπηκαν σε φυγή.

Με την εμπυρομάτευση της Γέφυρας, το τμήμα που ενέδρευε, αποσύρθηκε προς τα πίσω σε σημείο τέτοιο που να προστατεύονταν από τυχόν θράσματα της ανατίναξης. Η εμπυρευματεύση απέτυχε, γιατί το βραδύκανυτο που χρησιμοποιήθηκε μήκους ενός μέτρου είχε διακοπές και έσβυσε. Την στιγμή που πήγε ο επικεφαλής να ξαναεμπυρευματίσει την Γέφυρα, φάνηκαν εχθρικά μηχανοκίνητα. Με την εμφάνιση των αυτοκινήτων το τμήμα πανικοβλήθηκε, γιατί στην καινούργια του θέση αντί να εδρεύει και να περιμένει να αντιμετωπίσει τον εχθρό, ήταν τοποθετημένο πίσω και περίμενε την ανατίναξη της Γέφυρας. Αυτό είχε και σχετική ψυχολογική επίδραση στους μαχητές

(αφού δεν περίμεναν να συγκρουσθούν με τον εχθρό αλλά περίμεναν την ανατίναξη). Ακόμα δεν πάρθηκαν και ανάλογα μέτρα για την επιτυχή ανατίναξη εμπυρευματίζοντας με διπλή εμπυρευματίζση και με λιγότερο μήκος βραδύκαυστου λιγοστεύοντας τις πιθανότητες αποτυχίας.

Η αποτυχημένη αυτή σε βαθμό εγκληματικότητας ενέργεια, έδωσε την δυνατότητα στον εχθρό ανενόχλητος να προλάβει και να ενισχύσει τις αμυνόμενες δυνάμεις του.

Το γεγονός αυτό είχε σαν αποτέλεσμα, τα τμήματά μας να αποσυρθούν πριν ολοκληρώσουν τον αντικειμενικό τους, για τον οποίον είχαν δημιουργηθεί όλες οι προϋποθέσεις στην διάρκεια της μάχης.

2ον. Η Δ/ση του 495 Τάγματος παρά την ρητή εντολή μας να εξασφαλίσει ταχτική επαφή με τους λόχους της, να κρατάει επαφή και να μας ενημερώνει για την πορεία της μάχης, δεν φρόντισε σ' όλη την διάρκεια της μάχης να πάρει επαφή με το Σ. Δ/σης και η επαφή της με τους λόχους δεν ήταν ικανοποιητική. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα τόσο η Δ/ση του Τάγματος, όσο και εμείς να μην γνωρίζουμε τις θέσεις του εχθρού και των τμημάτων μας.

Να μην μπορούμε να επέμβουμε με τις εφεδρείες, για την εξόντωση της αντίστασης του εχθρού στην τοποθεσία Τούμπα, και γενικότερης αποτελεσματικότερης έκβασης της μάχης.

Το ίδιο συνέβει και με την δ/ση του 3ου λόχου που είχε εντολή, να κρατάει απ' ευθείας επαφή με το Σ. Δ/σης, δεν συμμορφώθηκε, ενεργούσε αυτοκέφαλα χωρίς να βλέπει την ανάγκη της ενημέρωσης μας για την πορεία της μάχης τον τομέα μας.

3ον. Τόσο η Δ/ση του 1ου Λόχου, άλλο τόσο και του 3ου λόχου, δεν ενήργησαν με όσην χρειαζόνταν ταχύτητα, δεν χρησιμοποίησαν όλα τους τα μέσα και δεν ενήργησαν επιθέσεις ενάντια στις θέσεις Τούμπα και Ασπροχώματα έγκαιρα, για την ανατροπή των εχθρικών αντιστάσεων. Φυσικά οι παραπάνω αντιστάσεις στην διάρκεια της μάχης θα εξουδετερώνονταν, αν δεν υποχρεώνονταν τα τμήματα να αποσυρθούν. Μπορούσαν όμως να εξοντωθούν και νωρίτερα, αν ενεργούσαν τα τμήματα, με ταχύτητα.

Η κατάληψη όλου του χωριού χωρίς να εμποδίζονται τα τμήματα από τις εν λόγω αντιστάσεις, δεν έπρεπε να επιδράση στις δ/σεις των λόχων.

4ον. Ενώ υπήρχε όλη η δυνατότητα για επιμελητειακή εκμετάλευση και ιδιαίτερα σε σφάγεια, δεν έγινε καμμία εκμετάλευση σε βαθμό ακατανόητο για στελέχη.

Παρατηρήθηκε δ/τής λόχου κατά την αποχώρηση μέσα από το χωριό να σκοτώνει σφάγεια, χωρίς καν να σκεφτεί αν θα έπρεπε να τα πάρει μαζί του ή όχι, και να τα προωθήσει. Το φαινόμενο αυτό δείχνει αν και κατά πόσον τα στελέχη ενδιαφέρονται για την λύση όλων των προβλημάτων που μας απασχολούν.

Αυτά είναι συνοπτικά οι επιτυχίες και τα λάθη στην μάχη αυτή και τα συμπεράσματα που μπορούν να βγούν συνοψίζονται στα παρακάτω.

α) Τα τμήματά μας, αν και παρουσίασαν ελλείψεις στις στρατιωτικές τους γνώσεις, έδειξαν πολύ ανώτερο ηθικό πολεμικό πνεύμα από τον εχθρό.

β) Τα στελέχη δεν εκτίμησαν σωστά την σοβαρότητα των αποστολών που ανέλαβαν, υποτίμησαν τον εχθρό, δεν ενήργησαν με όση επιβάλλονταν ταχύτητα, και σε ωρισμένα φάνηκε πως δεν μπορούν να επιβληθούν στις κρίσιμες στιγμές.

γ) Τα προβλήματα που απασχολούν το στρατό μας στο σύνολό τους, δεν μελετούνται και δεν απασχολούν όλα τα στελέχη. Νομίζουν πως το Αρχηγείο έχει και ποια θαυματουργό δύναμη για να εξασφαλίσει όλα τα απαραίτητα για το στρατό μας.

δ) Ο εχθρός καταβάλλει προσπάθεια να κρατήσει στη ζωή κέντρα του σαν τη Μαρίνα και να δώσει κουράγιο στις δυνάμεις του που βρίσκονται μακριά από τα βασικότερα κέντρα (γιαυτό και κινήθηκε απ' όλες τις κατευθύνσεις).

ε) Το ότι το πυροβολικό του εχθρού κατά την διάρκεια της αποχώρησης μας σφυροκοπούσε εύστοχα τα πιθανά δρομολόγια που μπορούσε να ακολουθούμε, δείχνει πως μπορεί να πάθουμε ζημιές αν δεν πάρουμε κανονικές διατάξεις πορείας.

στ) Το ότι πολύ ομαδάρχες κατά την πορεία προς τον καταυλισμό δεν είχαν στα χέρια τους τους άνδρες τους, δείχνει πως δεν αξιοποιήθηκαν ακόμα τα στελέχη αυτά.

ζ) Δεν έγινε κατανοητό από τα στελέχη η σοβαρή σημασία του γενικού συντονισμού όλων των ενεργειών κατά την διάρκεια της επιχείρησης, από τα όργανα που παρακολουθεί και διευθύνει την μάχη (γι' αυτό και δεν στάλθηκε κανένας σύνδεσμος, από καμμία δ/ση στο Σ.Δ. του Αρχηγείου για να μας ενημερώσουν με την πορεία της μάχης).

Σε ξεχωριστή συγκέντρωση των στελεχών τα τάγματα να αναλύσουν όλα τα συμπεράσματα.

Παράληπτες

31, 495 Τάγματα

Κοινοποιείται

Αρχηγείο Δ. Μακεδονίας (υ.τ.α)

" Παϊκον-Καϊμάκτσαλαν (υ.τ.ε.)

Σ.Δ. Αρχηγείου 25/12/47

Τ.Σ.Υ.

ΛΕΥΤΕΡΙΑ

107

ΣΗΜΑ

ΑΠΟ: 1ην Στρατιά/Α2
VIII Μεραρχία

251200

ΠΡΟΣ: Β'ΣΣ, Γ'. Κλάδος, Α1-Α2 Γραφείον
83 Περιοχή

Α.Π. 1186

Κρατούμενοι Ιωάννινα και Περιοχήν σας άρρενες πολιτικοί και στρατιωτικοί κατάδικοι, υπόδικοι, αυτοαμυννίται μεταφερθώσι υπό ασφαλή συνοδείαν ΠΡΕΒΕΖΑΝ (.) Εκείθεν τελικός προορισμός ως κάτωθι: (.)

- Στρατιωτικάί κατάδικοι και υπόδικοι ΜΑΚΡΟΝΗΣΟΝ (.)
- Πολιτικοί υπόδικοι κατάδικοι ΓΙΟΥΡΑΝ (.)
- Αυτοαμυννίται ΤΡΙΚΚΕΡΙ (.) Εκτοπιστέοι αποφάσει Επιτροπών Ασφαλείας ΙΚΑΡΙΑΝ ή ΑΓΙΟΝ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΝ (.)

Αναφέρατε τηλεγραφικώς συνολικόν αριθμόν μεταφερθησομένων και ημερομηνίαν οπότε ώσιν έτοιμοι ίνα ενεργήσωμεν διάθεσιν πλωτών μέσων ως και αριθμόν κατά κατηγορίας προς ρύθμισην ταξειδίου των (.)

Μεραρχία παραμένει πλήρως απηλλαγμένη οχλήσεως διά κρατούμε-νους και φρούρησίν των.

ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΒΕΝΤΗΡΗΣ

108

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΣΙΣ ΓΕΑ
Γραφείον ΑΡΧΗΓΟΥ

Εν Αθήναις τη 27 Δεκεμβρίου 1947

Αεροπλάνα ΣΠΙΤΦΑΪΡ

Αριθ. πρωτ. Α.7306

Π Ρ Ο Σ
Το Ανώτατον Συμβούλιον
Εθνικής Αμύνης

1. Αί αποστολαί διά πυρών αμέσου υποστηρίξεως των επιχειρήσεων του Στρατού εκτελούνται δι' αεροπλάνων ΣΠΙΤΦΑΪΡ.
2. Τα εκ των επιχειρήσεων στατιστικά δεδομένα από απόψεως ταυτότητος διά τα αεροπλάνα ταύτα είναι:

Αεροπλάνα βληθέντα υπό Α/Α μέσων	25
Καταρριφθέντα	11
Εκατοστιαία αναλογία	44%
3. Διά τα αεροπλάνα ΧΑΡΒΑΡΝΤ ενεργούνται υπό τας αυτάς προϋποθέσεις τα δεδομένα είναι:

Αεροπλάνα βληθέντα υπό Α/Α μέσων	29
Καταρριφθέντα	2
Εκατοστιαία αναλογία	6,9%
4. Συμπέρασμα. Τα αεροπλάνα ΣΠΙΤΦΑΪΡ παρουσιάζουν μεγάλην τρωτότητα οφειλομένην:
 - 1ον. Εις την φύσιν της αποστολής
 - 2ον. Εις την ευπάθειαν του υγροψήκτου κινητήρος.
5. Τα μειονεκτήματα ταύτα μέχρι σήμερον παρεβλέποντο. Ήδη όμως είναι επικίνδυνον λόγω της εκπαιδεύσεως των ανταρτών και του ισχυρού αντιαεροπορικού αυτών πυρός διά τα μικρά ύψη.
6. Εξάλλου η δημιουργία της ψευδοκυβερνήσεως των βουνών και η πιθανή αναγνώρισις ταύτης υπό του Σλαβικού Μπλόκ δεν αποκλείει την περίπτωσιν ενισχύσεως των ανταρτών δι' αεροπορικών δυνάμεων.
7. Συμπέρασμα. Η ΕΒΑ δέον να είναι έτοιμη ν' αντιμετωπίση και απ' αέρος τον εχθρόν.
8. Προτάσεις: Αί προτάσεις ημών κατόπιν των ανωτέρω συμπερασμάτων είναι:
 - α) Απαγκίστρωσις των αεροπλάνων ΣΠΙΤΦΑΪΡ εκ των αποστολών προσβολής επιγείων στόχων διά την οργάνωσιν Μονάδων Διώξεως.
 - β) Εφοδιασμός της ΕΒΑ διά δύο Μοιρών αεροπλάνων ειδικών δι' αποστολής προσβολής επιγείων στόχων.
 - γ) Το είδος του υλικού θέλει καθορισθή από κοινού μετά των Συμμαχικών Αεροπορικών Αποστολών.
9. Τα ανωτέρω παρακαλώ ν' αποτελώσι θέμα του Ανωτάτου Συμβουλίου Εθνικής Αμύνης του οποίου την σύγκλησιν θεωρούμεν επείγουσαν.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
Δ. ΔΙΓΚΑΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΙΣ

Αρχηγόν ΓΕΣ.
Αρχηγόν ΓΕΝ
Α.Δ.Α.
Γραφείον ΓΕΑ (2)

Διά την ακρίβειαν της αντιγραφής
Ο Γραμματεὺς Υ..
κ.υ.
Τ.Σ.Υ.

ΣΤΕΦΑΝΟΥΔΑΚΗΣ Β.
Αρχ/ας

109

ΘΕΜΑ: Υποβολή εκθέσεων Επιχειρήσεων

ΠΡΟΣ: ΓΣΣ /Α1

ΚΟΙΝ: Α1

Απόρρητος
VII ΜΕΡΑΡΧΙΑ/Α1
ΑΡΙΘ.Α.Π.52978/Φ.50
Σ.Τ.Γ. 915.29.ΧΙΙ.47

Υποβάλλονται συνημμένως εν αντιγράφω
εκθέσεις επιχειρήσεων 551 και 553 Ταγμάτων.-

ΒΑΒΑΡΟΥΤΑΣ ΑΘΑΝ.

Ταγματάρχης
Αρχηγός Κλάδου Α΄.
Διά τον Επιτελάρχη

Α.Β.Μ.Σ.
Ακριβές Αντίγραφο.

551 ΤΑΓΜΑΕΚΘΕΣΙΣ

Επί της επιθέσεως συμμοριτών εναντίον του Σουφλίου

την νύκτα της 7ης προς 8ην.ΧΙΙ.47

1ον.-ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ.

Αι τελευταίαι υπάρχουσαι πληροφορίες εις το Τάγμα ήσαν αι εξής:

α) Το 2ον Τάγμα είχε επενέλθει μετά την επίθεσιν Μεταξάδων εις την θέσιν του. Επίσης 2-3 Λόχοι του 3ου και του 4ου Τάγματος μέχρι της 5 Δεκεμβρίου ευρίσκοντο εις ΑΝΤΑ ΛΟΦΟΣ - ΚΟΥΣ - ΛΟΦΟΣ - ΝΤΟΜΠΡΟΒΑ απολύτως θετικά πληροφορία (Α.Π. 136 αναφοράς του Π.Κ.Π.Ε.), έφερον ότι οι συμμορίται ήσαν εφοδιασμένοι με Πυρ/κόν το οποίον έφερον κατά την επίθεσιν, εναντίον της ΛΑΔΗΣ αλλ' άγνωστον διατί δεν το εχρησιμοποίησαν.

β) Οι συμμορίται διέδιδον ευρέως από καιρού ότι θα καταλάβωσι το Σουφλί.

γ) Την πρωίαν της 6ης εθεάθη εις ΔΑΔΙΑΝ επιτελείον συμμοριακού Τάγματος.-

2ον.-ΠΡΟΗΓΗΘΕΝΤΑ ΤΗΣ ΕΠΙΘΕΣΕΩΣ.

α) Εντύπωσις της Διοικήσεως του Τάγματος ήτο ότι επίκειται η επίθεσις, διότι διά λόγους γοήτρου οι συμμορίται ήσαν υποχρεωμένοι μετά την αποτυχίαν των επιχειρήσεων ΚΟΜΟΤΙΝΗΣ και ΛΑΔΗΣ να επιχειρήσωσι νέαν επιχειρήσιν προς αναπτέρωσιν του ηθικού των. Βάσει της εντύψεως ταύτης εξεδόθη η υπ' αριθ. Α.Π.5803/3.ΧΙΙ.47 Δ/γή, ήτις επισυνάπτεται. Επίσης, ενετάθησαν τα μέτρα επιφυλακής των τμημάτων εν συνεννοήσει δε με την χωροφυλακήν, εγένοντο έρευναι και συνελήφθησαν περί τα 40 ύποπτα πρόσωπα.

β) Καθ' εκάστην εξεπέμποντο, περίπολοι και επιθετικά αναγνωρίσεις προς Β.Α., Β.Δ. και Ν.Δ. παρέχουσαι καλύψιν εξ οράσεως 4-7 χιλιομέτρων.

Πληροφορία δεν ηδύναντο να συγκεντρωθώσι διότι ουδένα συνήντων ενώπιον των. Αί περίπολοι εξήρχοντο την 13ην ώραν και επανήρχοντο την 17ην-18ην ώραν.-

γ) Την ημέραν της επιθέσεως λόγω του ότι ήτο Κυριακή και τα τμήματα καταπονεμένα εκ των προηγουμένων αναγνωριστικών ενεργειών και των συνεχών ενεδρών κατά την νύκτα προς κάλυψιν των τεχνικών έργων, είχαν εξέλθει μικροτέρας δυνάμεως και εις μικρότερον βάθος, πάλιν προς τας ιδίας κατευθύνσεις.

δ) Μία ενέδρα δυνάμεως Διμοιρίας υπό Αξ/κόν (Ανθ/γός Σαράφης) από 16ης ώρας είχαν εγκατασταθή εις (748957) (Τρανό Ρέμμα). Εις τον Ανθ/γόν Σαράφην είχαν δοθεί ρητή εντολή ότι εις περίπτωσιν προσβολής του Σουφλίου θα κινηθή, κατά μήκος των αντερισμάτων ίνα επιτεθή εκ των νώτων κατά των συμμοριτών.

ε) Από 14ης ώρας εις το ΣΠΙΤΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΟΥ εγένετο χορός υπό των Φύλων του Στρατού προς τιμήν των πυροβολιτών λόγω της προηγηθείσης εορτής της Αγίας Βαρβάρας. Παρίστατο ο Δ/τής, ο Δ/τής Ουλαμού Πυρ/κού τινές των αξ/κών του επιτελείου Τάγματος, εις αξ/κός εξ εκάστου Λόχου, εκ δε του Λόχου Διοικήσεως και του 1ου Λόχου οι Δ/ταί των.

3ον.-ΕΠΙΘΕΣΙΣ

α) Την 16.40 περίπολος του 3ου Λόχου κινουμένη εις απόστασιν περίπου 1500 μέτρα ΒΔως ΣΟΥΦΛΙΟΥ, εβλήθη εξ αποστάσεως 500 μέτρων διά πυρών, οπλοπολυβόλου και ατομικού όλμου. Οι άνδρες της περιπόλου απήντησαν αμέσως εις τα εχθρικά πυρά, αλλ' ευρεθέντες προ δεκαπλασίων τουλάχιστον δυνάμεων συνεπύχθησαν κανονικώς εις το φυλάκιόν των.

β) Αμέσως εδόθη το σύνθημα του συναγερμού και πάντες έσπευσαν εις τας θέσεις των όπου ευρέθησαν εντός 10 λεπτών περίπου. Ο Δ/τής του 1ου Λόχου (ΚΟΡΝΟΦΩΛΙΑΣ) λαβών εθ' ευατού ο άνδρας σπεύδει πεζή και διελθών μέσω 2-3 ενεδρών και του χωρίου ΚΟΡΝΟΦΩΛΙΑΣ φθάνει μετά μίαν ώραν, εις τον Λόχον του.-

Από 17.10 ώρας εκδηλούνται πλέον τα πυρά πανταχόθεν. Η επίθεσις είναι ολόπλευρος. Ταυτοχρόνως αρχίζει σφοδρός βομβαρδισμός βαρέων βλημάτων. Υπό των αξ/κών

γίνεται αμέσως αντιληπτόν ότι μαζί με τους όλμους βάλλει, και πυρ/κόν. Είναι φανερόν ότι βάλλονται μόνον οι στρατιωτικοί στόχοι και ιδιαιδώς το Διοικητήριο και οι στρατώνες.

Ο βομβαρδισμός συνεχίζεται αδιακόπως μέχρι πέρας της επιθέσεως διά πρωτοφανούς σπατάλης πυρ/κών 3" και 4,2". Το Πυρ/κόν έβαλε 5 βλήματα εναντίον του ΔΙΜΠΛΗ, 5 βλήματα εναντίον της ΚΟΡΝΟΦΩΛΙΑΣ, 5 βλήματα εναντίον του Διοικητηρίου. Τούτο επεδείχθη εκ της τελευταίας πραγματογνωσύνης και των πληροφοριών.

4ον. ΕΞΕΛΙΞΙΣ ΕΠΙΘΕΣΕΩΣ

α) 17.15 γίνεται σφοδρά επίθεσις εναντίον του φυλακίου "ΨΥΧΟΓΥΟΣ" του συγκροτήματος ΜΠΑΛΑΣΚΑ (φυλάκιον Νούση 3ος Λόχος).

β) 17.30 αναφέρεται ότι γίνεται μάχη μεταξύ της μικράς φρουράς (εκ 4 ανδρών) του κτιρίου της αποθήκης του 4ου Λόχου και διεισδυσάντων συμμοριτών.

Αποστέλλεται αμέσως το ΣΚΑΟΥΤ με τον αξ/κόν πληροφοριών ακολουθούμενον υπό ομάδα εκ 3 ΜΑΥ και χωρ/κών. Ολίγον πριν φθάσουν εις τον τόπον της συμπλοκής το ΣΚΑΟΥΤ δέχεται αντιαρματικήν γροθιάν μίαν φυάλην βενζίνης και αθρόους πυροβολισμούς. Οι δύο επιβάται του ΣΚΑΟΥΤ ανατινάσσονται, 2 ΜΑΥ εφονεύονται, 1 ΜΑΥ τραυματίζεται, 1 χωρ/λαξ τραυματίζεται το πολ/λον αχρηστεύεται. Το φυλάκιον υποκύπτει. Δύο των ανδρών ων υπάγονται (εις στρατ. Ιατρός και σιτιστής και βοηθός τούτου). Η αποθήκη του Λόχου περιλαμβάνουσα τρόφιμα μιάς εβδομάδος, είδη 5 απόντων οπλιτών καθώς και τα οικονομικά βιβλία ληηλατούνται. Οι συμμορίται προωθούνται εις επίκαιρον θέσιν μίαν ομάδα με αυτόματον και οπλοπολυβόλον η οποία έκτοτε δυσχαιρένει την επικοινωνίαν ΣΠΥΡΟΥΔΗ- ΒΙΜΠΛΗ.

Ο 4ος Λόχος διατάσσεται ν' ανακαταλάβη το φυλάκιον. Διαθέτει μίαν ομάδα, αλλ' αναφέρει ότι δεν δύναται να επιτύχη τούτο, ενώ δεν δύναται να διαθέση μεγάλην δύναμιν εν όψει ότι όλα τα φυλάκια του πιέζονται σφοδρώς και ότι επείγει η ενίσχυσις του ΒΙΜΠΛΗ. Εγκρίνεται όπως η προωθηθείσα ομάς συνεχίση προς ΒΙΜΠΛΗΝ.

γ) 1800 ώραν αναφέρεται ότι νυκτερινόν φυλάκιον ΓΑΣΠΑΡΗ 400 μέτρα ΒΔώς Δραμάνου καταλήφθη υπό των συμμοριτών. Είς στρατιώτης διέφυγεν ενώ έτεροι δύο μετά του δεκανέως μετά σκληράν πάλην υποκύψαντες εσφάγησαν. Το φυλάκιον τούτο έπρεπε να κατέχεται υπό 8 ανδρών εξ ων 4 του 4ου Λόχου και 4 του 2ου Λόχου. Οι του 2ου Λόχου απεστέλλοντο την νύκτα εξ ομάδος η οποία την ημέραν κατείχε το ύψωμα ΚΟΣΜΑ όπερ, την νύκτα κατελαμβάνετο υπό των ΜΑΥ. Λόγω όμως της προώρου εκδηλώσεως της επιθέσεως η ομάς του 2ου Λόχου είχαν αγκιστρωθεί εις το φυλάκιον ΚΟΣΜΑ και οι 4 άνδρες δεν ηδυνήθησαν να φθάσωσιν εις τας θέσεις των προς ενίσχυσιν των συναδέλφων των του 4ου Λόχου. Αμέσως διετάχθη η κίνησις ενισχυμένης ομάδος δι' αυτ/του προς ανακατάληψιν του φυλακίου.

Τούτο όμως, ήδη κατείχετο υπό 25 συμμοριτών και η ανακατάληψις του δεν είναι δυνατή υπό τόσης μικράς δυνάμεως. Το μόνον όπερ επετεύχθη ήτο η επάνδρωσις εγκαταλελειμένου πολυβολείου των ΜΑΥ όπερ εμπόδισε την περαιτέρω διείσδυσιν των συμμοριτών.

δ) Εν τω μεταξύ από 1830 ώρας το φυλάκιον ΒΙΜΠΛΗ πιέζεται σφοδρώς δεχόμενον επίθεσιν 150 τουλάχιστον συμμοριτών καθώς και σφοδρόν βομβαρδισμόν πυρ/κού και όλμων. Την 19ην ώραν ο Διμοιρίτης αναφέρει ότι η κατάστασις είναι κρίσιμος. Διατάσσεται ο 4ος Λόχος και αποστέλλει την ομάδα ήτις προηγουμένως είχαν αποσταλεί προς ανακατάληψιν του φυλακίου της αποθήκης του. Εν τω μεταξύ όμως ολόκληρος ο τομεύς του Λόχου και κυρίως το ανατολικόν φυλάκιον του ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ δέχεται σφοδράς επιθέσεις διαδεχομένας η μίαν την άλλην, ούτε ετέρα διαθέσιμος δύναμις υπάρχει προς ενίσχυσιν του ΒΙΜΠΛΗ ούτε δυνατότης κινήσεως. Περί την 2100 ώραν ο Διμοιρίτης ΒΙΜΠΛΗ αναφέρει ότι οι συμμορίται κόψαντες διά συρματοκοπίδων τα συρματοπλέγματα κατέλαβον τα δυτικά χαρακώματα τούτου. Αναφέρει επίσης, ότι εξηντλήθησαν τα πυρ/κά του και ότι είναι υποχρεωμένος να αποσυρθή.-

Η κατάστασις είναι κρίσιμος. Εγκατάληψις του ΒΙΜΠΛΗ σημαίνει απώλειαν του σπουδαιότερου σημείου της αμυντικής διατάξεως με κίνδυνον αμέσου διαταραχής του όλου σχεδίου αμύνης επί πλέον δε παραχωρήσεως, παρατηρητηρίου εξαιρετικής σπουδαιότητος. Γίνεται έκκλησις προς την Φρουράν του ΒΙΜΠΛΗ να κρατήσωσιν ακόμη μέχρι της αποστολής ενισχύσεων και υπενθυμίζοντες ότι καθήκον των μαχητών είναι να θυσιάζωνται εν τη εκπληρώσει της αποστολής των. Η φρουρά παραμένει συνεχίζουσα, τον αγώνα εκ του συσπάδην. Ταυτοχρόνως αποστέλλεται η Διμοιρία καταδρομών ήτις ταχύτατα άγεται εις την θέσιν του 4ου Λόχου. Εκείθεν προσπαθεί να άρη την αντίστασιν των συμμοριτών πλησίον της καταληφθείσης αποθήκης του Λόχου και μη

επιτυχούσα τούτο παρακάμπτει ταύτην συνεχίζει την κίνησιν, συνάπτει συμπλοκήν, ανοίγει δίοδον, εισέρχεται πατώσα επί δύο συμμοριακών πτωμάτων εντός του ΒΙΜΠΛΗ, φέρει πυρ/κά, εμψυχώνει τους αμυνομένους, σώζει την κατάστασιν.

ε) Εν τω μεταξύ από 17 εισέτι ώρας, τα φυλάκια του Βου τομέως εξ ων δύο μικτά ΜΑΥ και Στρατού και εν μόνον στρατού δέχονται σφοδρότατην επίθεσιν.

Δεν διατίθενται, παρὰ μόνον δύο πλ/λα και υπάρχει μεγάλη ανεπάρκεια πυρ/κών πάσης φύσεως λόγω του πικρολομόρφου οπλισμού των ΜΑΥ, αποστέλλονται διαδοχικώς πυρ/κά κυρίως διά νεαρών άοπλων παιδιών ΜΑΥ, άτινα αυτώ τούτω απέδειξαν άγνοιαν κινδύνου. Πάντως περί την 20ην περίπου ώραν η κατάσταση παρουσιάζεται κρίσιμος.

Καταιγισμοί πυρών μυδραλίων εξ εγγυτάτης αποστάσεως και όλμων δεν δύναται να κατασιγαθώσιν υπό των πυρών των δύο οπλ/λων και των τυφεκίων μόνον.

Η ομάς ήτις είχεν αποσταλεί προς ανακατάληψιν του φυλακίου ΓΑΣΠΑΡΗ διατάσσεται, ήδη να ενισχύση το φυλάκιον ΚΟΣΜΑ του Βου τομέως. Παρά ταύτα η κατάσταση, εξακολουθεί κρίσιμος την στιγμήν ταύτην ακούγονται πυροβολισμοί εκ των Νότων των συμμοριτών. Οι συμμορίται ταράσσονται και μετατοπίζουν το κέντρον του βάρους των δυτικότερον. Ο Ανθ/γός Σαράφης εκτελών, πιστώς την διαταγήν προχωρεί ευθέως εκ της θέσεως του, εις ενέδρας προς τα νότια των συμμοριτών, ανατρέψας μερικώς ενέδρας κατόπιν συμπλοκής βάλλει εξ εγγύς αποστάσεως εναντίον του όγκου των επιτιθεμένων, επιφέρει την σύγχυσιν, την διαταραχήν και την εκτόπισιν, τούτων.

Έκτοτε ο Βος τομεύς πιέζεται τόσο ολίγον ώστε να επιτραπή εις την Δ/σιν η απόσυρσις της ομάδος εκ του ΚΟΣΜΑ. Πάντως πρέπει να ομολογηθή ότι παρὰ την μεγάλην πίεσιν κατά την κρίσιμον στιγμήν οι ΜΑΥ με τα πενιχρά μέσα τους δεν παρεχώρησαν ούτε σπιθαμήν εδάφους.

στ) Εν τω μεταξύ εκδηλούνται αλλεπάλληλαι σφοδραί επιθέσεις εναντίον του συγκροτήματος ΜΠΑΛΑΣΚΑ και κυρίως του προωθημένου φυλακίου ΨΥΧΟΓΙΟΣ. Ο σπεύσας από πρώτης στιγμής προς ανάληψιν της Διοικήσεως του Φυλακίου Ανθ/γός Δαϊλάκης εφαρμόζαν παρηλλαγμένον το γνωστόν σύνθημα εργασία και χαρά διά του συνθήματος μάχη και χαρά καθ' ην στιγμήν λυσσαλέαι επιθέσεις πενταπλασίων δυνάμεων, με καταιγισμόν όλμων, εκτοξεύονται εναντίον των. Ο Δαϊλάκης και οι άνδρες των ευρίσκουσι την ευκαιρίαν να υβρίσωσι τους συμμορίτας, να αστιευθώσι και να τηλεφωνώσι διαρκώς "Δεχόμεθα νέαν επίθεσιν μη νοιάζεσθε για μάς".-

Το αυτό συμβαίνει και με το έτερον ακραίον φυλάκιον του 3ου Λόχου, το εξεταστικόν επί της οδού όπερ επίσης αντικρούει τας επιθέσεις μετά ύβρεων κατά των συμμοριτών, και ζητοκραυγών υπέρ της Ελλάδος (αναφέρεται χαρακτηριστικώς ότι ο αρχιφύλαξ δεκανεύς του φυλακίου φέρεται χαρακτηρισμένος κομμουνιστής).

Τέλος το αυτό συμβαίνει και με το υπόλοιπον του 5ου Λόχου υπό τας Δ/γάς του ιδίου Δ/τού του Λόχου, ο οποίος καίτοι δέχεται ο λυσσαλέας επιθέσεις ουδέποτε ζητεί τι και ενώ βοηθεί όσον δύναται τους άλλους ουδέποτε, ζητεί βοήθειαν διά τον ευατόν του πλην πυρ/κού και όλμων 3". Ο 3ος Λόχος ήτο ο ενοχλήσας, και απασχολήσας το ολιγότερον την διοίκησιν ενώ δεν ήτο ο δεχθείς την μικροτέραν επίθεσιν.

ζ) Από της 22.30 ο 4ος Λόχος (συγκρότημα Σπυρούδη) αναφέρει ότι πιέζεται σφοδρώς ο ίδιος καθώς και το φυλάκιον του ΦΥΛΙΡΙΔΗ ότι εξηντλήθησαν τα πυρ/κά του. Επειδή αι υπάρχουσαι εις την διάθεσιν της Διοικήσεως εφεδρείαι αποτελούνται μόνον από τας μόλις αφιχθείσας διμοιρίας Σαράφη, και ομάδας ΚΟΣΜΑ αίτινες ήσαν κατάκοποι και διάβροχοι αποφασίζεται η αποστολή μιάς ομάδος εκ των δύο τοιούτων της Σιδηροδρομικής γραμμής (Ανθ/σπίν Ζερβάκην).

Ο Ζερβάκης καλείται εις τον Σταθμόν Διοικήσεως και διατάσσεται να συγκρατήση μικτήν ομάδα. Αναφέρει ότι εκείνην την στιγμήν βάλλεται σφοδρότατα και δέχεται την επίθεσιν τουλάχιστον 40 συμμοριτών. Μή φοβάσθε όμως πάρτε την και εγώ θα βαστάξω. Και πράγματι απέστειλε την ομάδα και αγωνιζόμενος ο ίδιος από θέσεως εις θέσιν με τους 7 άνδραστου κρατεί σταθερώς τας επανειλημμένας εφόδους εκ του κάμπου ενώ δέχεται και την μεγαλυτέραν αναλογίαν των όλμων των προοριζομένων διά το Διοικητήριο. (η Διμοιρία Ζερβάκη ανήκει εις τον 3ον Λόχον). Η ομάς Ζερβάκη φθάνει εις ΣΠΥΡΟΥΔΗΝ και φέρει πυρ/κά τα οποία όμως με τον σκληρόν αγώνα και τας σφοδράς επιθέσεις ταχύτατα εξαντλούνται.

η) Τα τμήματα χωρ/κής κατέχοντα τα πολ/λεία δέχονται σφοδρά πυρά και συνεχείς επιθέσεις τας οποίας αποκρούουν χωρίς να απασχολήσωσι ουδέν.

θ) Ο 4ος Λόχος και κυρίως τα φυλάκια ΦΥΛΙΡΙΔΗ και ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ μετά την σταθεροποίησιν του ΒΙΜΠΛΗ εξακολουθούν να δέχονται το μεγαλύτερον βάρος της πίεσεως των συμμοριτών. Ο 4ος Λόχος ζητεί εκ νέου πυρ/κά και ενίσχυσιν, την στιγμήν εκείνην διακόπτεται πάσα επικοινωνία, μετ' αυτού και διά του τηλεφώνου και διά του ασυρμάτου. Από της στιγμής, ακόμη της διεισδύσεως εν συμμοριακόν, μυδράλλιον, καταλαβόν επίκαιρον, θέσιν βάλλει κατά δρομολογίου Διοικητήριον - 4ον Λόχον και Διοικητήριον - Στρατώνων.

Όλα τα προηγουμένως κινήθέντα τμήματα Διμ. Ρήγα - ομάς Ζαρβάκη εδέχθησαν τα πυρά των.

Μετά την διακοπήν της επικοινωνίας ο 4ος Λόχος διά συμπεφωνημένων σημείων ζητεί εκ νέου ενισχύσεις. Η κατάσταση καθίσταται εκ νέου κρίσιμος. Εις το Διοικητήριον, δεν υπάρχει παρά μόνον η Διμοιρία Σαράφη και η ανακληθείσα ομάς ΚΟΣΜΑ. Η τελευταία όμως έχει προσανατολισθή εις την Σιδηροδρομικήν γραμμήν όπου υπάρχουν 2 άνδρες του Ανθ/τού Ζαρβάκη.

Παρά πάντα κίνδυνον αποφασίζεται η αποστολή της Διμοιρίας Σαράφη ενώ οι αξ/κοί του επιτελείου διατάσσονται να συμπληρώσωσιν ως άτομα πλέον τας θέσεις αμύνης του Διοικητηρίου. Ταυτοχρόνως, διατάσσεται ο Λόχος ΚΟΡΝΟΦΩΛΙΑΣ να έχη έτοιμην μίαν διμοιρίαν προς κίνησιν υπό του Ανθ/γού Δούλια.

Ο Σαράφης κινείται ακολουθών πιστώς τας Διαταγάς και οδηγίας, δίδει το στίγμα του δι' ασυρμάτου Νο 18, όν παρέλαβε μεθ' ευατού. Βάλλεται, έχει έναν νεκρόν, συνεχίζει την κίνησιν του φθάνει εις ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΝ και κατόπιν εις Σ.Δ., 4ου Λόχου φέρων μαζί του, με τας εμψύχους ενισχύσεις του και πολλά πυρ/κά επί ημιόνων. Η επικοινωνία αποκαθίσταται και η κατάσταση σώζεται και εις τον ΣΠΥΡΟΥΔΗΝ.

ι) Κατά το διάστημα των επιθέσεων είναι καταφανές, ότι ο 4ος Λόχος δέχεται μεγάλην πίεσιν εις τα σημεία, εφ' όσον είναι γνωστόν ότι δεν έχει πυρ/κά δεν υπάρχει άλλη λύσις παρά η κάλυψις διά του Πυρ/κού. Πράγματι το πυρ/κόν βάλλει και διά της λίαν επιτυχούς βολής, επιφέρει το σταμάτημα της επιθέσεως. Γενικώς το πυρ/κόν πρόθυμον και αποδοτικόν φθάνει παντού και φέρει αμέσως χαλάρωσιν της επιθέσεως. Εντώ μεταξύ το στρατόπεδον των στρατώνων εις το οποίον υπήρχον μόνον οι άνδρες οι κατέχοντες τας θέσεις, των σκοπιών, οι πυρ/ταί και μία ομάς μηχανικού δέχονται πυρά, μυδραλλίων, εκ της Δυτικής και ΒΔής κατευθύνσεως, κυρίως όμως δέχονται καταιγισμόν βαρέων όλμων. Δύο άνδρες του Στρατοπέδου, ων εις χειριστής όλμου φονεύονται υπό βλήματος όλμου, εις τραυματίζεται, εις πυρ/τής μαχόμενος ως πεζός τραυματίζεται επίσης. Ουδείς παρά ταύτα πτοείται, ολμισταί, πυρ/ταί άνδρες σκοπιών εξακολουθούν να βάλουν επ' ωφελεία όλων των συγκροτημάτων.

ια) Δύο ομάδες μηχανικού, επανδρούσαι φυλάκιον όπισθεν του εργοστασίου μεταξουργίας καίτοι σφοδρώς βαλλομένων εμποδίζουν πάσαν διείσδυσιν των συμμοριτών προς το Κέντρον της πόλεως και του Σ. Δ/σεως.

ιβ) Μία ομάς του Λόχου Δ/σεως κατέχουσα φυλάκιον επί της Σιδηρ. γραμμής βάλλεται σφοδρώς, δέχεται επιθέσεις τας οποίας αποκρούει.

ιγ) Οι άνδρες της ομάδος διοικήσεως Τάγματος γραφείς και αγγελιοφόροι και υποκόμοι αξ/κών, κατέχουσι μόνον των το Συγκρότημα του Σταθμού Διοικήσεως.

Ο σωφείρ του Τζίπ κινείται συνεχώς, μετά των ανδρών της Α.Μ. προς μεταφοράν πυρομαχικών - το τζίπ είναι διάτρητον σφαιρών.

ιδ) Ο 1ος Λόχος δέχεται επανειλημμένας επιθέσεις 100 περίπου συμμοριτών επίσης, καταιγισμόν όλμων, μυδραλλίων και πυρ/κού, άπαντες μάχονται μετ' απολύτου εμπιστοσύνης, χωρίς ποτέ να κλονίζεται η πίστις των διά την νίκην, ότε διετάχθη να ετοιμασθή η Διμοιρία ίνα κινήθι προς ΣΟΥΦΛΙ, ουδεμία αντίδρασις προεβλήθη ασχέτως αν αύτη σταθεροποιη-θείσης της καταστάσεως δεν παρέστη ανάγκη να κινήθι.

ιε) Οι άνδρες, επίσης των φυλακίων ΜΑΓΚΑΖΗ δέχονται επιθέσεις και πυρά όλμων και μυδραλλίων.

ιστ) Το πυρ/κόν και οι όλμοι των 3" υπό την κυρίαν των αποστολήν θαυματουργούν, παντού όπου ζητείται η ενίσχυσις των και ζητείται από παντού σπεύδουν αμέσως να βάλουν και η βολή των είναι πάντοτε αποστομοτική διά τους συμμορίτας.

ιζ) Από 02.15 ώρας η κατάσταση είναι σταθερά εις τας χείρας μας, η μάχη εκρίθη, οι συμμορίται δεν ηδυνήθησαν να εισέλθουν εις την πόλιν και εις τα μικρά σημεία, εις τα οποία απεμονώθησαν εντελώς.

ιθ) Εν τω μεταξύ, καταρρακτώδης βροχή έχει διαβρέξει μέχρι μυελού οστέων τους αμυνομένους και τους κινουμένους εις τας ενισχύσεις.

κ) Οι συμμορίται εξακολουθούν τας επιθέσεις των μέχρι της 03.30 οπότε 3 πράσιναι φωτοβολίδες δίδουσι το σύνθημα, υποχωρήσεως των. Πρώτα ως διεφάνη κατόπιν τα όπισθεν τμήματα και κατόπιν της πρώτης γραμμής μέχρι 05.10 εξηκολούθησε η μάχη.

κα) Το Πυρ/κόν επιμηκύνει την βολήν του, ενώ όλα τα τμήματα ενεργούσι διά των πυρών των. Η βροχή εξακολουθεί, η νύξ κατασκότεινη, οι άνδρες διάβροχοι, εφεδρικών τμήμα δεν υπάρχει. Ουδείς αγνοεί την αξίαν της καταδιώξεως, αλλά και ουδέν δύναται να γίνη διά κινήσεων υπό μίαν καιρικὴν κατάστασιν καταρακτόδους βροχής και βαθυτάτου σκότους.

κβ) Άμα τη εω αι περίπολοι κινούνται, αλλά η επαφή έχει χαθεί. Ευρίσκονται προπωματών, ατάφων, υλικών των οποίων αρχίζει η περισυλλογή.

5ον.-ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΜΑΧΗΝ. ΔΥΝΑΜΙΣ-ΣΥΜΜΟΡΙΤΩΝ.

ΔΙΑΤΑΞΙΣ

- α) Είς Λόχος 58 ανδρών από Κορνοφωλιάς μέχρι Λυκόφης.
- β) Δύο Λόχοι 100 ανδρών κατά τον Λόχον Κορνοφωλιάς.
- γ) Είς Λόχος 50 ανδρών εκ Κορνοφωλιάς διά τον κάμπον έναντι Διμοιρίας Ζαρβάκη.
- δ) Είς Λόχος 50 ανδρών ενέδραι μεταξύ Κορνοφωλιάς - Σουφλίου. Άπαντες 4ου Τάγματος.
- ε) Τρεις Λόχοι 150 συμμοριτών (3ον Τάγμα) εναντίον συγκροτήματος Μπαλάσκα.
- στ) Δύο Λόχοι, 100 συμμοριτών (3ον Τάγματος) δύο Διμοιρία σαμποτέρ 50 συμμορίτας, είς Λόχος 50 συμμοριτών (2ου Τάγματος) σύνολον 230 εναντίον συγκροτημάτων ΣΠΥΡΟΥΔΗ και φυλακίων ΒΙΜΠΛΗ και ΦΥΛΕΡΙΔΗ.
- ζ) Ένα και ήμισυς Λόχος (2ου Τάγματος) 70 συμμορ. εναντίον του Δυτικού τομέως.
- η) Έτεροι δύο και ήμισυ, Λόχοι (2ου Τάγματος) ενισχυμένοι 170 συμμορίται εναντίον Βορείου Τομέως.
- θ) Μία Διμοιρία Σαμποτέρ 40 συμμοριτών έναντι ανατολικού τομέως, τμήμα χωρ/κής βραδύτερον, όμως προσετέθησαν τουλάχιστον έτεροι 50 μετά την γενομένην μετατόπισιν υπό της προσβολής υπό της Διμοιρίας Σαράφη.

ΣΥΝΟΛΟΝ 950- ΔΥΟ ΠΥΡΟΒΟΛΑ και άπαντα τα βαρέα όπλα των τριών Ταγμάτων.

6ον.-ΑΠΩΛΕΙΑΙ

- α) Ημετέρων:
1)	7 στρατιώται	νεκροί
	4 ΜΑΥ	"
	1 Χωρ/λαξ	νεκρός
	-----	
	12 Σύνολον.	νεκροί
2)	Τραυματίαι	
	Στρατιώται	8
	ΜΑΥ	2
	Χωρ/κες	2

	Σύνολον	12

Εκ τούτων διεκομίσθησαν 7 στρατιώται, εἰς ΜΑΥ, εἰς Χωροφύλαξ σύνολον 9 ἅπαντες εκτός κινδύνου.

3) Αγνοούμενοι

2 στρατιώται

Εἰς ΜΑΥ, αναφερθεῖς ως αγνοούμενος ανευρέθη

4) Απώλειαι υλικών

1 Τόμισον, 1 οπλ/λον, 3 τυφέκια, τρόφιμα μιάς εβδομάδος 4ου Λόχου, εἶδη 5 ἀπόντων, Διοικητικόν και οικονομικόν βιβλία ενός Λόχου πλην των απορρήτων.

β) Συμμοριτών

- νεκροί ανευρεθέντες 17

- παραδοθέντες 12

- συλληφθείσα 1

Σύνολον εξακριβωμένων 30

Πληροφορία Α1 πλέον των 60 νεκρών και τραυματιών μετά αιχμαλώτων πλησιάζουν τους 100.

7ον.-ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ.

Α) Ἄπαντα τα τμήματα στρατού, χωρ/κής, ΜΑΥ υπέροχα εν τη εκτελέσει των καθηκόντων των, ΗΘΙΚΟΝ ἀριστον! Ουδείς υστέρησε, οι διακριθέντες οφείλουνι τούτο εις την ειδικήν αποστολήν ήτις τους ανετέθη. Θα υποβληθώσι ειδικαί προτάσεις. Πάντως εκ των αξ/κών διεκρίθησαν οι:

α) Ανθ/γός Δαϊλάκης

β) " Ρήγας

γ) " Σαράφης

δ) Ανθ/στής Ζερβάκης

ε) Ανθ/γός ΜΑΥ Τσιαλίκης

Προτεινόμενοι διά επ' ανδραγαθία και αριστείον. Διά τον πολεμικόν σταυρόν θα αναφερθώσι εις τας προτάσεις καθώς και οι διακριθέντες των οπλιτών.

Β) Εξαίρετος επίσης η στάσις του μη μαχίμου πληθυσμού, όστις διετήρησεν το ηθικόν του έχων εμπιστοσύνην εις τας Εθνικάς δυνάμεις.

Γ) Εξαίρετος η απόδοσις του πυρ/κού και των όλμων 3".

Δ) Ουδόλως αποδεικνύεται τουλάχιστον μέχρι της στιγμής συμμετοχή του εσωτερικού.

Ε) Πρέπει να ομολογηθή ότι οι συμμορίται επολέμησαν, με λύσαν δεν επέδειξαν πρωτοβουλίαν ίνα εκμεταλευθώσι ευρύτερον τας φευγαλέας στιγμάς της επιτυχίας των.

Ούτω ενώ επιτίθεντο 150 και εισεχώρησαν τουλάχιστον εις ΒΙΜΠΛΗΝ τουλάχιστον 50 δεν κατόρθωσαν να το καταλάβουν.

Επίσης ενώ εισέδυσαν περί τους 50 εις Δυτική παρυφήν δεν κατόρθωσαν να προχωρήσουν.

8ον.-ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.

α) Διά την ασφάλειαν του ΣΟΥΦΛΙΟΥ με τα σημερινά μέσα των συμμοριτών δεν δύναται να υπάρξη βεβαιότης άνευ της διαθέσεως τουλάχιστον πλήρους Τάγματος.

Εκ του 551 ελλείπουσι 3 Διμοιρίαί 2 Διδ/χον μία εις ασφάλειαν Σιδηρ. Ενώ υπήρχε επί πλέον μία Διμοιρία Μηχανικού.

β) Είναι τουλάχιστον καταθλιπτικόν όταν ενώ οι συμμορίται δεν γνωρίζουν φειδώ, βλημάτων και πυρ/κών ο Εθνικός στρατός είναι υποχρεωμένος να υπολογίξη πολύ επί τούτων.

γ) Το αποτέλεσμα της εκ των νώτων προσβολής κατά την ώραν της επιθέσεως μεγάλης αξίας (Διμοιρ. Σαράφη).

δ) Η μη ύπαρξις εσωτερικής αντιδράσεως επιτρέπει εις την Διοίκησιν να κινηθή άνέτως και να διευθύνη την μάχην.

Εάν υπήρχε εσωτερική αντίδρασις και τα τμήματα επαφίεντο εις εντοπισμένον αγώνα άνευ δυνατότητος ενισχύσεως, ίσως τα αποτελέσματα να ήσαν διαφορετικά.

ε) Οι όλμοι των 60 χιλμ. πολύ αποτελεσματικοί επί των δύο ιντσών, η συμβολή πολύτιμος.

στ) Τα Φωτιστικά βλήματα λίαν αποδοτικά.

ζ) Η καταδίωξις υπό τμημάτων κατακόπων κατόπιν σκληρωτάτου αγώνος και υπό δυσμενεστάτας συνθήκαι δεν είναι δυνατή. Προς τον σκοπόν τούτον πρέπει να διατηρήται ανέπαφον τμήμα, διά να διατηρήται όμως πρέπει να υπάρχη.

Άρα εις την αναφερθείσαν δύναμιν πλήρους Τάγματος πρέπει να προστεθή εις ειςέτι Λόχος διά να χρησιμοποιηθή ως εφεδρικός διά την δίωξιν.

η) Οι χαρακτηρισμένοι οπλίται επεδείξαντο επίσης εξαίρετον διαγωγήν, όχι μόνον μη υστερήσαντες αλλά και εις πολλές περιπτώσεις διακριθέντες.

θ) Διά την επίτευξιν της νίκης εχρειάσθησαν πολλάί κινήσεις. Είχον ως αποτέλεσμα σημαντικής απωλείας. Το χυθέν όμως αίμα δεν εχάθη επί ματαίω.

9ον.-Διά την απονομήν ηθικών αμοιβών θα υποβληθώσιν ιδιαίτεροι εκθέσεις.

Σ.Τ.Γ. 915.γ . 14.XII.47

Ο

Δ/τής του Τάγματος
ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΣ ΑΘΑΝ.

Αντ/ρχης

Ακριβές Αντίγραφον

110

ΘΕΜΑ: Συμπλοκή μετά προσβολούσης
τα Λευκόγεια συμμορίας εις
ΧΑΡΑΚΑ.

ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ
ΑΠΟΡΡΗΤΟΝ
553 Τ.Π./Α.Π. 3841
Σ.Τ.Γ. 915.Α.31.12.47

ΠΡΟΣ: VII Μεραρχίαν/Α1
25ην Ταξιαρχίαν/Α1

1.- Την πρωίαν της 29.12.47 ο 3ος Λόχος της έδρας με ασύρματον Νο 22 και με Όλμιον 3” και τους τοιούτους των 60 χ.μ. εκινήθη επί τα ίχνη των υποχωρησάντων συμμοριτών, οίτινες προσέβαλον τα Λευκόγεια την νύκτα της 28.12.47.-

2.- Το δρομολόγιον συμπύξεως τούτων ήτο ΛΕΥΚΟΓΕΙΑ - ΜΥΛΟΡΡΕΜΑ - ΧΑΡΑΚΑΣ. Ούτοι διεκόμεσαν τους τραυματίας κατά την πληροφορίαν του παραδοθέντος συμμορίτου Βογιατζή Αθανασίου εις Βουλγαρίαν, απεφάσισαν δε να διέλθωσι, την ημέραν παρά την μεθόριον ίνα αναπαυθώσι. Ούτω εγκατεστάθησαν επί της οροθετικής γραμμής και από του 124 μέχρι του 123 Ελληνικού φυλακίου (Κ.80-26,7), κατέλαβον δε τα υψώματα 1061 και Ντομούζ πηγή, Νοτιοδυτικώς του 123 φυλακίου. Κατά τας πληροφορίας του ιδίου συμμορίτου Βογιατζή, αφίχθησαν δύο Βούλγαροι στρατιώται εκ του αντιστοιχού Βουλγαρικού φυλακίου εις το 123 ημέτερον τοιούτον και τους έδωσαν σιγαρέττα.-

3.- Οι συμμορίται εκ των άνω θέσεών των αντελήφθησαν τον λόχο από το ύψωμα 932 (Κ.77-26,4) καθ’ ην στιγμήν ο Λόχος ευρίσκετο εις την θέσιν (Κ.78,7-26,6) περί ώραν 14.45 ήτοι εις πραγματικόν φύλακα, οι συμμορίται έβαλλον αιφνιδιαστικώς κατ’ αυτού δι’ όλων των μέσων πυρός των. Επίσης έκαμον χρήσιν ευρέως και του βαρέως όλμου των, όστις είχεν ταχθή εις το 123 φυλάκιον και διά του οποίου έβαλλον αρκετά βλήματα κατά του Λόχου. Εκτός τούτου ο Λόχος εβάλλετο και δι’ ετέρου όλμου τεταγμένου πιθανώς εις το Βουλγαρικόν έδαφος όστις δεν εφένετο. Τούτο εγένετο αντιληπτόν, παρά των Αξ/κών και των οπλιτών του Λόχου. Επίσης τα πυκνά πυρά άτινα προήρχοντο εκ της οροθετικής γραμμής και μεταξύ των 124 και 123, Ελληνικών φυλακίων, άγουν εις το συμπέρασμα ότι εις την μάχην έλαβον μέρος υπέρ των συμμοριτών και Βούλγαροι. Τούτο το ομολογεί και ο συμμορίτης Βογιατζής όστις παρεδόθη βραδύτερον.

4.- Ο Λόχος έναντι της καταστάσεως ταύτης ήνοιξε σφοδρόν πυρ δι’ απάντων των όπλων και Όλμων, τόσον εναντίον των εις την οροθετικήν γραμμήν τεταγμένων συμμοριτών, όσον και των τοιούτων επί των υψωμάτων 1061 και Ντομούς Πηγή. Πολλά βλήματα όλμων έπεσαν, ασφαλώς και εις το Βουλγαρικόν έδαφος. Επίσης ερρίφθησαν και δύο οβίδες πυρ/κου, μη δυναμένης της βολής, να γίνη άνέτως λόγω της παρεμβалоμένης οροθετικής γραμμής. Πάσα προσπάθεια όμως όπως απωθηθούν οι συμμορίται κατά μέτωπον ή εκ των πλευρών, ήτο καταδικασμένη λόγω της διαμορφώσεως, του εδάφους και της πλεονεκτικής θέσεως των συμμοριτών αφ’ ενός και της αριθμητικώς υπεροχής τούτων και του οπλισμού των αφ’ ετέρου.-

5.- Κατόπιν της δεινής θέσεως εις ην περιήλθεν ο Λόχος και επειδή οι συμμορίται εξεδήλωσαν ελιγμόν πλεουροσκοπήσεως και αποκόψεως τούτων, ο Λόχος ήναγκάσθη να υποχωρήσιν μαχόμενος εις το ύψωμα 923 περί ώραν 17.30’. Ούτω απεφεύχθη πας κίνδυνος αι δε απώλειαι του Λόχου ήσαν 2 ελαφρώς τραυματίαι οπλίται. Οι συμμορίται είχαν ένα τραυματίαν εξηκριβωμένον ένα νεκρόν, ταφέντα εις το 123 φυλάκιον, πιθανώς δε έτερον τραυματίαν, ως εμφανίζεται εκ των ίχνων των αιμάτων άτινα οδηγούν προς το Βουλγαρικόν έδαφος.

6.- Την νύκτα της 29.12.47 Ο Λόχος διενυνκτέρευσε εις το ύψωμα 932.-

7.- Την πρωίαν της επομένης 30.12.47 εκινήθη ο υποφαινόμενος μετά της διμοιρίας εκ Λευκογείων προς 932 κατόπιν της υπ’ αριθ. Α.Π. 21261/29.12.47 Δ/γής 23ης Ταξιαρχίας. Επίσης

διετάχθη, και η κίνησης του Λόχου Παγωνερίου, συν διμοιρία Τερλίσ προς ύψωμα 1012. Σκοπός της τοιαύτης κινήσεως ήτο η εκδίωξις των συμμοριτών εκ του 123 φυλακίου.-

8.- Οι συμμορίται είχαν υποχωρήσει ως διεπιστώθη εκ των υστέρων την 23ην ώραν της 29.12.47 προς Νέστον. Όντως τούτο διεπιστώθη από την μετάβασιν των τμημάτων εις τας τοποθεσίας, ας κατείχον οι συμμορίται την προτεραίαν (την ημέραν της μάχης) κατά την οποίαν ούδαμου ενεφανίσθησαν οι συμμορίται. Επί των ίχνων των εκινήθη ο Λόχος Παγωνερίου, όστις εύρε τα όχνη των άγοντα από ΧΑΡΑΚΑ - 122 φυλάκιον - ΚΑΤΑΧΛΩΡΟΝ - ΝΕΣΤΟΣ (Κ.86,3-27,3).

Εις το σημείον τούτο οι συμμορίται διήλθον τον Νέστον διά ελαστικών λέμβων, δύο τον αριθμόν, και περί ώραν 16ην της 30.12.47 εθεάθησαν ανερχόμενοι προς το 121 φυλάκιον κατευθυνόμενοι προς Αγριοκερασιά. Επί τόπου ανευρέθησαν και 2 συρματόσχοινα, προσδεδεμένα εις αμφοτέρας τας όχθας άτινα εχρησιμοποιήθησαν διά την πρόσδεσιν των λέμβων και τα οποία ηχρηστεύθησαν όσον αφορά την έντευθεν όχθη.

9.- Μετά ταύτα ληξάσης της αποστολής κατόπιν διαπιστώσεως του δρομολογίου συμπτύξεως των συμμοριτών (διέλευσις Νέστου) τα τμήματα επανήλθον εις τας έδρας των κατόπιν της υπ' αριθ. 31516/Α1/30.12.47 Δ/γής 25ης Ταξιαρχίας.

10.- Σχετικώς, με την υποστήριξιν, των συμμοριτών παρά των Βουλγάρων κατά την ημέραν της μάχης 29.12.47, ενεργείται ένορκος Διοικητική εξέτασις προς εξακρίβωσιν του κατά πόσον το αναμφισβήτητον, τούτο επεισόδιον θα δυνηθή να αποδειχθή διά της μαρτυρίας των αυτόπτων μαρτύρων.-

11.- ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.

Οι συμμορίται υποχωρήσαντες εγκαίρως εκ Λευκογείων εγκατεστάθησαν ησύχως επί της οροθετικής και δεσποζόντων υψωμάτων. Αί δυνάμεις ενός Λόχου κινουμένου εκ μιάς κατευθύνσεως ήτο αδύνατον να ανατρέψωσι ούτους, δεδομένου ότι είχαν καλύψει τα νώτα των διά των Βουλγάρων, ούτω η βολή του πυρ/κού ήτο δυσχερής και δεν ήτο δυνατόν να παρεσχεθή πραγματική υποστήριξις εις τους μαχόμενους.

Η επέμβασις της αεροπορίας, θα ήτο επωφελής λόγω της διαμορφώσεως του εδάφους και της διατάξεως των συμμοριτών κατεχόντων δεσπόζοντα υψώματα.

Εις τοιαύτας περιπτώσεις θα έπρεπε να υπάρχουν διαθέσιμα τμήματα δυνάμενα να κινηθώσι, να κινούνται με σκοπόν την αποκοπήν συμπτύξεως των συμμοριτών και ουχί την καταδίωξιν, η δε οροθετική γραμμή να σφυροκοπείται ανεξαρτήτως των αποτελεσμάτων παρά του πυρ/κού και της αεροπορίας. Είναι παρακινδυνευμένον υπό τας παρούσας συνθήκας τμήμα δυνάμεως Λόχου της ήδη συνθέσεως να κινείται μεμονωμένως.

12.- ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ.

Η προσβαλούσα το χωρίον Λευκόγεια συμμορία ήτο δυνάμεως 250 περίπου συμμοριτών (2 Τάγματα) υπό ΝΙΚΗΤΑΝ. Έκαστον Τάγμα απετελείτο από 2 Λόχους και από Διμοιρίαν σαμποτέρ. Διοικητής του ενός Τάγματος, ήτο ο ΕΥΦΡΑΙΜΙΔΗΣ. Έκαστος Λόχος αποτελείτο από 80-85 άνδρας. Διοικητής του ενός Λόχου του 4ου Τάγματος ήτο ο ΝΤΟΜΠΡΗΣ τραυματισθείς βαρέως εις την σπονδυλικήν στήλην κατά την μάχην των λευκογείων, καθ' ομολογίαν των παραδοθέντων. Καπετάνιος του Λόχου ΝΤΟΜΠΡΗ, ο ΣΑΒΒΑΣ. Εκ του άλλου Τάγματος δεν έλαβε μέρος εις την μάχην των Λευκογείων ο Λόχος του ΑΓΡΑ, όστις απουσίαζε. Λοιπά ονόματα Διοικητών και Καπεταναίων του συγκροτήματος δεν εγνώσθησαν. Το εν λόγω συγκρότημα είχεν παραμείνει 40-45 ημέρας εις ΔΙΠΛΟΧΩΡΙ - ΜΕΛΙΣΣΟΜΑΝΔΡΑ - ΜΙΚΡΟΜΗΛΙΑ - ΑΓΡΙΟΚΕΡΑΣΙΑ, διήλθον δε τον Νέστον και Δουπάτη διά 2 ελαστικών λέμβων, ίνα προσβάλη τα Λευκόγεια. Το συγκρότημα τούτο ελάμβανε εντολάς από το Αρχηγείον Δράμας. Η θέσις του Αρχηγείου ως εξής περιγράφεται. ΒΑ της Μικρομηλιάς 7 ώρας, υπάρχουν τα καμμένα Καλύβια. Έκειθεν 3-4 ώρας και παρά την μεθόριον υπάρχει το Αρχηγείον.

Υπάρχουν 2 γυμνά υψώματα πλησίον και ένα καμμένον Ελληνικόν φυλάκιον.-

ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Αντ/ρχης Πεξ.

Ακριβές Αντίγραφον

111

ΣΗΜΑ

ΑΠΟ: Αντιστράτηγον Βεντήρη

021710

ΠΡΟΣ: Αρχηγόν Γενικού Επιτελείου Αεροπορίας

ΚΟΙΝ: ΓΕΣ/Α1 Υπουργόν Στρ/κών ΔΑΣ
Α1/1028-1047/1-1016

Αριθ. Πρωτ. 1028/12/Α10

Καθ' ην στιγμήν κλείει μία φάσις μάχης Ηπείρου με επιδειχθείσαν ανδρείαν και ικανότητα στρατευμάτων μας. Σπεύδω να εκφράσω εκ μέρους όλων μας τον θαυμασμόν προς τους αδαμάστους αεροπόρους μας οποίων θάρρος, διάθεσις, ορμή μας πλημμυρίζει από ευγνωμοσύνην. Εύγε.
